

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 16 07 15 06 020 5

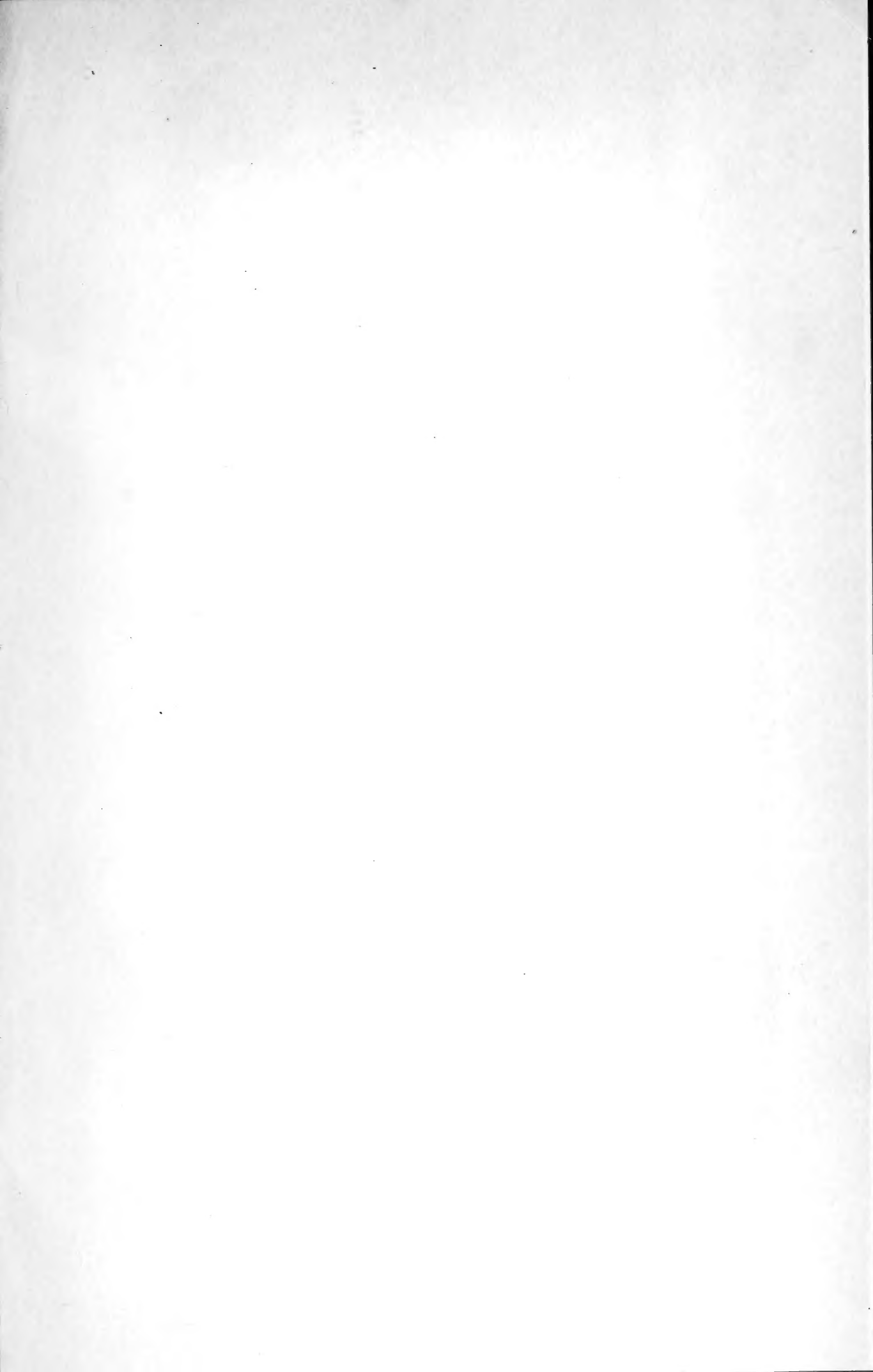
DS 'Abdüsselām, İbrāhīm
247 Yemen seyāhatnāmesi ve
Y42A33 coğrafiyā-yı nebātisi

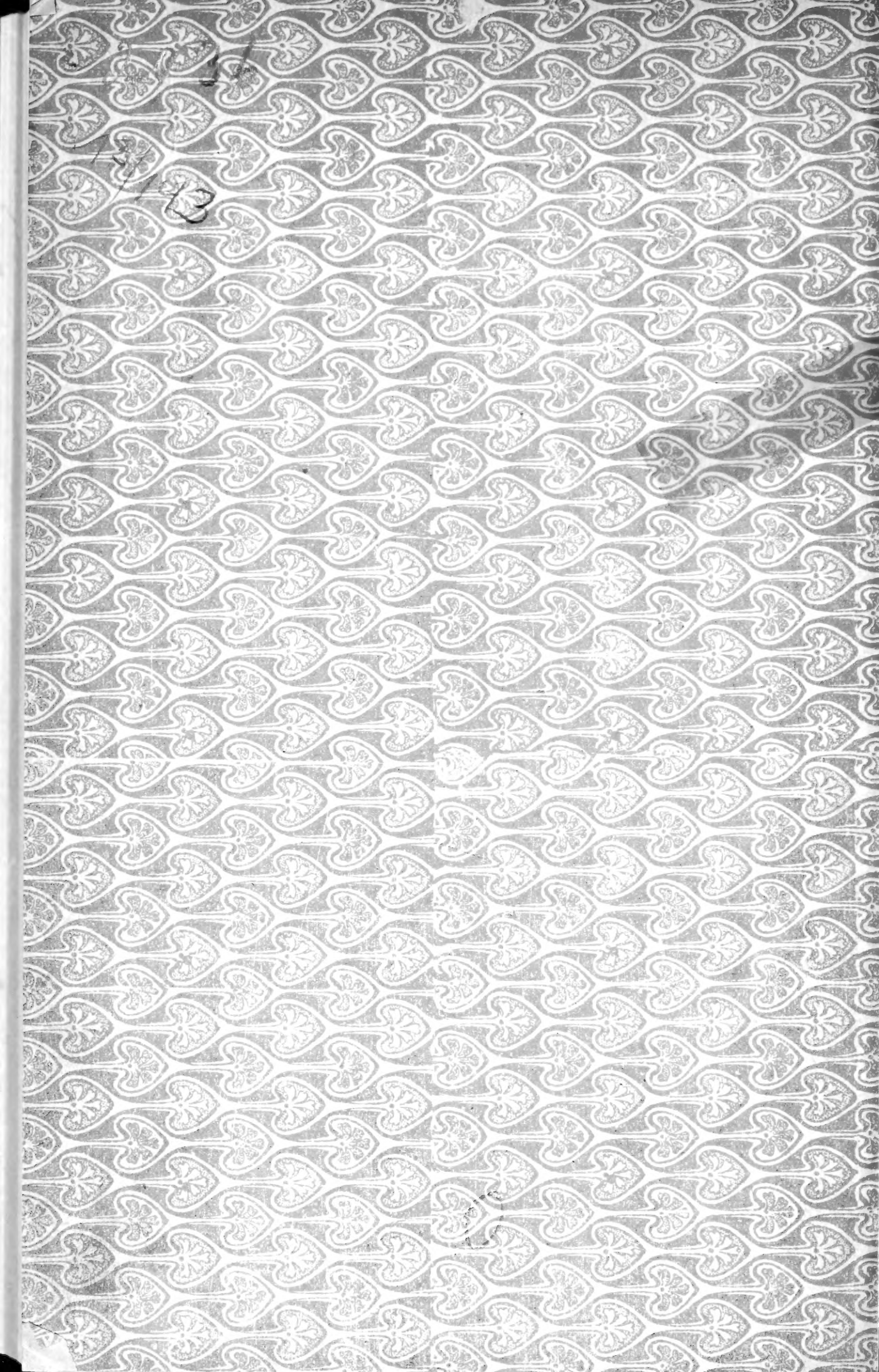
PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

چند سیاحتنامه‌ی :

در قوت ابراهیم عبداللہ

محمد ضیا

بروسہ و نہ قونہ بہ سیاحت :

آلہ لہفہ نبلہ سیاحت :

یا و لا سیاحت :

سویٹکی توفیقہ

محمد حاجی ملک مرحوم

طرابلس، بنغازی، ابلہ
حالی، بلی و سورانہ مرکزی :

'Abdüsselām, Ibrāhīm

عز سیرتک

و

جغرافیای نباتیسی

Yemen seyāḥatnāmesi ve coğrafyā-yı

nebātīsi

اثر

طیب میرالای

ابراهیم عبد السلام

در سعادت

هلال مطبعه سی — باب عالی جاده سی نومرو ۶۶

۱۳۲۴

DS
247
Y42A33

مقدمه

متقدمین طرفہ سے عربیہ سعیدہ تسمیہ اردنان و بوجہ نیک تضمین ایلدیکی معنای حقیلہ و وسعت کاملہ سیلہ افادہ ایدن بوتعبیری بزده عیناً قبول و تصدیق ایدرک هیئت مجموعہ سیلہ جزیرہ العربک ایالات بحریہ سندن عبارت اولوب ، منطقه خارده بولان بوقطعه ، داخلندہ جسیم جبالیله و غرب رورکارینک مصادف سمع هبوی اولدیغندن مواسم معینده نزول امطاریلہ معروف و مشهورده . ساحل بحرله سرا سلسله سی خط بالاسی آرسنده واقع بالمساحه تعیین ایدلمش اولان اک واسع قطری ۲۰۰ کیلو مترو اولوب جنوباً جزیرہ العربک ساحل جنوبیسی و باب المندب غرباً بحر احمر سواحلی شمالاً طائفک نواحی جبالیله سیلہ حجاز ولایتی حدودی شرقاً جبل احمر سلسله سی و بصره کورفزی ایله محدود اولوق اوزره تقریباً ۵,۰۲۸,۰۰۰ مربع کیلومترودر .

حدود طولانیسی اوج اوجه موضوع یکدیگرندن صورت غیر منتظمه و متساویده متفرق آلتی قطعه یه منقسمدر .

بحر احمر حوضه سنده یمن و عسیر ، بحر محیط هندیده عدن ، جضرموت و عمان و احسا قطعه لیدر .

قطعات مذکوره میاننده برکت ارض اعتدال و لطافت اقلیمیه جهتیله بلاد جبالیله کسب تمیز ایتمش اولوب کرچه بوراده انهار موجود دکل ایسه ده اراضی قوتلی منبعلر ، دائمی الجریان چای و ایرماقلر ایله ارواء احیا اولندیغنی کبی جبال انکارنده واقع صحرا و وادیلری ؛ چفتدیکلر ، اورمانلر ، و جابجا واحلر ایله مستور و مزیندر .

بحر احمر سواحله تصادف ایدن الویده واسع و محرق چولار و ۳۰۰۰

متر ارتفاعی متجاوز جبال بونور . اك جسم جبال (جبال سراء) ناميله
وسومدر .

ساحل بحردن جبال اتكاريينه دكين ممتد اولوب (تهامه) ناميله معروف
اول چول ۶۰ — ۸۰ كيلو مترو وسعتنده همان افقى دنيله جك صورتده دوز
ومستويدر .

اشبو قسم بالنسبه يقين برزمانده برطاق اصداق بحريه وسائر ساحل بحر
تشكلاتنه متعلق مواد ايله تىكون ايدرك تدريجاً كسب امتداد ايلشدر .
عربستان قطعهسى اوائلده اكتساب ايلش اولدينى مدنيت واهميت عظيمى
ضايع ايلش ايسهده اليوم بر قوه استفادهي حازدركه ، جغرافيانك ترقيات
حاضرهسى بوقطعهك بزه مستور قالان پرده خفيايىنى رفع ايتمه مساعد دكلدر .
اوائلده اولدينى كى اليوم شرق تجارتنه عائد صدف ، باغه ، قهوه ، كونلك ،
مرصافى كى اك قيمتدار موادك بعضيلرى بوقطعهيه تماس ايدن محصولاتنددر .
بوراسى مجموعه حيوانات ايله نام وفصيله لرى مجهول اولان نباتات وازهار كونا
كونك مقرومىكنى اولدينى كى انسان بوراده اقوام ماضيهك ، برعرق ونسب
عائلك مهد لطيف ظهورى ، تاريخ قديمك مناقب شجاعت ونباهتنى ، انسانيتك
ادوار اوليه معرفتى اوكره نور خلاصه محصولات طبيعيه سنك نوع ودرجه سنى
كشف وتقدير ايله احراز نيك نام ايچون بر وسيله بر طريق بوله بيلور .

معلوماتدركه قديم تىبرو عطريات وبهاراتك اخذ و اعطاسى معامله سنده مظهر
اولان بلادك باشلوجه موقعى بوقطعه اولوب تجارت مقصديه افريقاى شرقى
وهندستاندن اكثر با بورايه كلورلر ، منتهى اراضى مسكونه كى عدد اعتبار
اولدينى تاريخلرده جنوب اهالىسى بوقطعهيه اشياى قيمتدارك مقر ومنبع اصليسى
وعادتاخزنى كى اعتبار ايدرلر ايدى . (هرودوت) ك اعتقادينه كوره عربستانك
بوقرض ايديلان حاصلاتى فيكه ليلرك كنورمش اولدقلى طارچين قبوغى ولادن
كى شيلر اولوب عربلر طارچينى مالا بارك ساحل طرفلرندن ولادن كى راتجى

خمنلری ایسہ کرید جہتلرندن ارارلر واورالرم مخصوص حاصلاتدن ظن ایرلر
ایدی مع مافیہ (توفراست) تاریخ نبایتسندہ بونلرک یرلی محصلری اولدیم
صراحۃ بیان واثبات ایتمش وادعاسنک مقارن صحت اولدینی بالآخر سائر
نباتیون طرفلرندن دخی تصدیق واعتراف ایدلمشدی .

(دیودور دوسیسیل) ، (اغارتاشیدس) وسائر طبیعیون جغرافیای نبائی
ومعدنی یہ وبالخاصہ جزیرۃ العربک تقسیم وطبوغرافیاسنہ دائرجمع وتلفیق ایلدکلری
معلومات مجملہینی ایلک دفعہ اعلان ایلک شرفہ مظهر اولدیلر .

(بطلموس وپلین) ک انارندہ یالکز جزیرۃ العربک جنوبندہ تأسس ایلہ
نفوس کثیرہینی جامع اولان ممالک واقوامک ایلملری قیدوتحریر ایدلمش ممالک
مذکورہنک نام قیدملری کرچہ پک جزوی تخریفاتہ اوغراذلش ایسہدہ عدن ،
صنعاء وظفار کبی اوانلدہ اباان ومعمور اولوب الیوم موجود اولان بلادحقندہ
تفصیلات کافیہ ویرلمشدر .

استرابون نام ذات (آرترنیدور واراتوشن) ک تاریخی خلاصہ ایدرک
بعض مرتبہ معلوماتی متضمن نشرالمش اولدینی براز مبالغہلی کوریلان تعریفنامہسندہ
سبأ قطعہسنک مقر ادارہسی اولان مارب شہرینی توصیف ایلدیکی صرہدہ
ابنہسنک فیل دیشیلہ مزین ومنقوش اولوب مواد قیمتدار ایلہ مال ایدوکی ذکر
ایدلمشدر .

سلطنت عباسیہنک دور اقبال وشعشعہداری تمام فن جغرافیانک تاریخ کمال
وترقیاتیلہ توافق ایلر . ناملری شہرتکیر عالم اولان بتون علما وادبانی درخاطر
ایتدیرن بودورده بغداد شہری بونلرک مقری ایدی اولوقت عرب جغرافیایا
شناسانی بطلمیوسک وانک خلفی اولان اسکندریہ مدرسۃ علمیہسنک مجموعہ انارینی
نظر تدقیقہ الہرق مدارج ترقی بہ عروج ایتدیردیلر .

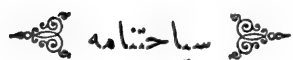
ہجرتک اوجنجی ویدنجی عصرندہ ابوالحسن علی ، ابواسحق اصطخری ،
ادریس ، ابن الوردی ، ابن بطوطہ ، ابوالفدا وسائرلری فن جغرافیایا وتاریخ
طبیعی یہ دائر حزیئہ معلومات جمع ایتدیلر .

مشاراھم کبی اساتذہ اسلام ممالک شرقیہ نک احوال جغرافیائی بر حقیقت محض دائرہ سندہ تصویر ایدرک ایلک خریطہ بنی انلر وجودہ کتوردیلر .
اسلافزک عالم انسانیت ومدنیته ایتمش اولدقلری خدمات مهمہ بنی شورادہ بر لسان تقدیر ایلہ یاد ایدرک مغبوط سوابق ازمان اولان شودور مشروطیت وعدالتدہ بر خدمت ناچیزانہ اولمق اوزرہ اثر اسلافی تقایداً شواثر جکی یازمغہ نیت ایتدم .

موضوعی جغرافیا وتاریخ طبیعی کبی جمعیات متمدنہ نک ترقیاتہ سبب منفرد اولان بر شیدک ولوکہ فروعات قیلندن دخی اولسہ تحریری صحیحاً قدرتمک فوقندہ ایکن سوق خلوص نیتلہ جرأت ایدرک بوقطعہ دہ کی خریطہ مشہوداتمہ محکم عبرتہما وقایع وفقرات تاریخیہ سنی ضم وشمدیہ دکیں معلوم اولمیان نباتات واشجارینی موقع موقع ضبط وثبت دفتر ایلہ نہایتہ بونلری منسوب بولندقلری فصلیلرہ کورہ تفریق وخواصلرینہ دائرہ بعض معلوماتدہ علاوہ ایدرک نظرعالیہ عرض وتقدیم ایلرم .
ومن الله التوفيق

قسم اول

۱۸۹۴ سنه ميلاديه سی که ، سنه هجرينک ۱۳۱۳ سنه سنه تصادف ایدیور ،
یمنه مأمور اولمش ایدم واپور خدیویه قومپانیه سنه منسوب پرنس عباس واپوری
ایدی . مارتک اونبرنجی کونی در سعادت لیماندن حرکت ایدرک اون اوچنجی
کونی اسکندریه واصل اولدم منشیه میداننه ناظر قونیته تانال اولتنده ایکی کون
ارام ایتدم بوراسی کنیش دائراً مدار مبانی عظیمه ایله محاط بر میدان اولوب
اورته یرنده محمد علی پاشانک محتشم هیکلی ، یوزلرجه عربیه ، اومنیوس ، تراموا یلرک
مرکزی اولوق اعتباریله هر طرفده انار عمران کورینیوردی . باخصوص ترقیات
عمومیة مملکت نتیجه سیله افکار و آمال عمومیه نک سویه سنک دخی ترفع ایتدیکنه
رفاه و سعادتک هر معناسیله حکم سوردیکنه قناعت حاصل ایدرک ملکمزک دخی
ترقی و تعالیسی تمنیاتیه ایرتسی کونی علی الصباح شخندوفره راکباً سویشه ، اوراده
برکجه قالدقدن صکره برالمان واپوریه عدینه متوجهاً حرکت اولندی . مارتک
یکرمی بشنجی کونی عدینه موصلت ایلدم . عدنده اولدن وواپازده اوچکون
قالدقدن صکره صالی کونی اقشامی حدیده متوجهاً بحراحر سواحلنده ایشلیان
وودقوق نامنده کوچک برواپوره راکباً حرکت اولغش ایسه ده بوایلرده
بحراحرده ازیب تعبیر اولان جنوب روزکاری شدتلی صورتده وزان اولوب
روی دریایی هرج و مرج ایتکده ، مدھش طالعزلر واپوریمزی براویونحق کبی
اوینا تمقده ایدی فقط جناب حق علویت و مرحمتنه استناد ایدرک بتون بومشکلاته
قارشى اقحام مقاومته بین الحیات والممات بر سفر دن صکره در سعادت دن حرکتک
اون التجی کونی حدیده لیمانه کیریله ییلشیدی .

حدیده

حدیده سواحلی یمانیه نك الك مهم بر تجارت بندری اولدینی کبی سواحلی مذکور نك اقلیمجه ده الك لطیفدر . بوراسی اوائلده بالقجیلره مخصوص برقاج قابله ایله وجه تسمیه سیله ده الكلاشیله جنی وجهیله نك بردمیرجی عربشدن عبارت برقریه حالنده ایکن مخا ، لحیه و خلیفه لیمانلرینه قوم ایله سد اولنه رق ارتفاع قدیملرندن انحطاط ایله حسیض سفلا ی زواله اقترا ن ایلدک لری بر صر ده کسب ترقی و معمور تیله خطه یمانیه نك یکانه تجارتگاه واسکله سی اولمشدر .

لیمانک سمت شمالنده کوریلان بیوجک بر کورفز دخول سفائنه الویر میه جک صورتده ضیغ اولوب واصل حدیده نك اوکی ایسه اچیق بولندینی جهته ، واپورلر بیوک سفینه لر ساحله تقرب ایده میه نك اچقیده لنگر انداز توقف اولورلر . ساحله تقرب اولندقدن نظره دفعه قصبه نك شمالنده کائن ظرافت و عظمتی جهته شه ره شرفبخش اولان شامیه برجی اصابت ایدر .

قصبه دائراً مدار بر سور ایله محاطدر بوسور ۱۲۱۵ تاریخنده شریف حمود طرفندن انشا مؤخرأ ولات عظام عثمانیه طرفندن بعض بر جلر علاوه سیله تحکیم و تزین ایدلمشدر . بونک باب النخل ، باب المشرف ، باب الساحل ، باب الفرجه و باب النصر ناملرنده بش قیوسی اولدینی کبی اوزرلرنده یکدیگری نی مدافعه ایدر درت طابیه سی و اوج برجی و قبولرده درت عدد قره غولخانه سی واردر . سور داخلنده بر حکومت قونانی ، بر تلغرافخانه ، بر رسومات و دیون عمومیه دائره لر یله بر عدد غازی نو نامنده مسافر خانه و شافعی و خنئی ناملرنده ایکی بیوک و قرق قدر کوچک جوامع و مساجد شریفه و طوغله ایله انشا ایدلش بیک قدر خانه ایله بشیوز قدر دکانی شاملدر ..

غازینو نامنده کی اوتل دائره بلدییه عائد اولوب ساحلده ، اوج قات اوزره جنبی و مرقات مطبخ و سائر مشتملاتی جامع اولدینی حالد الک قاتده برده لوقنطه سی

وارد ر . حدیده ده بولند یغ اوتوز اوج کون هب بوراده مسافر اولمش ایدم .
 ذکر جهتدن هبوب ایدن سرین روزکار بوراده اقامت ایتدی کم مدیجه
 حدیده نك تحملسوز حرارتی پك حس ایتدیر مامش ایدی . مع مافیه صباحك
 اوچندن صکره واقشامك اونندن اول چارشویه چیقماق نیم ایچون برامر مستحیل
 ایدی باخصوص شهرك چارسو وسوقاقلری طار و طولامباحلی اولسی جهتیله
 تأثیراتی برقاقدها آتیرمقدمه ، سواق اره لرنده اوفق برکرتی انسانی عادتاً
 بوکاتمقدمه ایدی .

شهرك ایکی اوج قات اوزره انشا ایدلمش اولان ابنیه سی بورانك شمت حرارتنه
 قارشو جریان هوایی تسهیل ایدمك صورتده ترتیب اولغانمقله برابر بونلردن
 بش اون عددی استقامت ایدلدیکی حالد ا اکثریت اعتباریله غایت ساده و مردرلو
 زینت معماریدن محرومدر . یالکیز غازیو ایله حکومت قوناق اره سننده و قرب
 ساحلده واقع سید هارونك خانه سی براسلوب ظریف وصنعتکاریده انشا ایدلمش
 اولوب بونك جبهه سی اساساً هند طرزنده قیامتله ایله مزین ومنقش اولمقله
 برابر ایچ حولیسی محرابواری سمت قبله یه متوجه اولق اوزره چیقینتیلدر .
 زمینی مائی قرمز مرمر طاشلریله فرش ایدیلوب رواقلری احشابدن ظریف
 وایشلملی ستونلرله طوتدیرلمش و دیرك باشلری شکل مکعبده اوله رق برصنعت
 رقیقه ونفیسده ایشلمشدر . وجوه سائره سی ایسه نقوش و مزیناتجه جبهه سنندن
 اشافی قالمیوردی .

(سور خارچنده و قصبه نك سمت جنوب و شرقنده تهامه قسمنده تصادف
 ایدیله جك کویلر طرزنده عریش دنیلان بش اتی بیک عرب اوشه لری « چالی
 واغاج دالارینك یکدیگرینه گرفت ایدیلوب قامش و اوتلرله تزیین ایدلمش بیوتدر »
 ایله نیم کارگیر اوله رق بیک قدر خانه بر بلدی دایره سی ، عسکری قشله و خسته خانه سی
 وغازخانه و برده جبخانه سی وارد ر) .

ارباب ثروت خانه لرنده مبرز دنیلان برر سلاملق اوطه لری بولنورکه ،

بوراده کجهلری ساعت التیلره قدر قات [۱] چیکنرلر و فشر دنیلان قهوه نك طیش قوغنی جای کبی قینادوب ایچرلر .

اهالیسی مختلف الجنسدر . ترك ، روم ، اوبوق ، عصب ، حبش ، بانیان ، هند ، عجم و سائر مللدن افراد کثیره بولنور ایسه ده اکثریت اوزره اهالی عربدر . عربلر بللرنده جنبیه دنیلان بر نوع منقوش الت جارحه طاشیرلر اکثریسی دون کیوب برفوطه اکسا ایندرلر .

سور خارچنده و ستم شرقده اخدام دنیلان درجه سفلاده برکروه خلق ساکن بولنور بولر بالقجیلق و خدمات سفلیه ایله تأمین معیشت ایدوب اسلحه استعمال ایده مزلر .

[۱] قات — سلاستربنه فصیله سنه منسوب (قاتا ادولیس) تسمیه اولنان بریحی مترو طولنده برشجره نك یاپراقلری اولوب بو یاپراقلری اهالی محلیه مضغ صورتیه استعمال ایدرلر بواغلرک منشااتی افریقای شرقی اولوب اورادن حبستانه و خطه یمانییه انتشار ایتشدر . قات یاپراقلرنک ترکیبنده (فلوککیر) نام کیمیا کرک تحلیله کوره تانن ایله جزؤ مقدار قهوه مین صوده سهولته متحل قاتین تسمیه ایدیلان ایکی شبه قلیوی نی حاویدر . اهالینک قانه ابتلا و انهماکلرنک اسباب موجبیه سی حنده هنوز برفکر سالم بیان اولنه میور ایسه ده اثنای مضغه قو قاتک فعل و تأثیرینه مشابه حقیف ، خوش برنشده حس اولنه رق دوام اتمکله انک تکرار دوام استعمالیه مجبوریت حاصل اولدیفی ظن اولغنده در . قاتک برنوعنک جنت سکره دیله جک صورتده حال مستی نی موجب اولدیفی دخی کورلمشدر . برلی اهالی قاتی ساعترلرجه چیکنرلر انک استمالی بر درجهیه قدر عادت قومی حکمنه کیرمشدر که قارشو قارشوبه کلان ایکی شخصک یکدیگرنه قات تقدیم ایتامسی یئلرنده نزا کتیزلکه حمل ایدرلر .

شدائد مضایقه التنده انین حزن الله اصرار واپسین حیات ایدن اک طاجز بر برلی محصول مساعی بومبسی اولان اوج بشر فروش ایکی دمت قاتک مایعه سی اوغرینه فدا الله چاشنیاب لذت اولماقی قایل دکلدر . هله حدیده ده جداً نظر ربا اولان بیکی متجاوز قانخاهلرده « مبرز » یومی صرف واستهلاک اولان قاتک مقداری ایکویز زوربا اولوب هر زوربا اون ایکی باغ اعتبارنده در . هر باغ علی الواسط یارم رباله صاتلقده اولدیفیه نظراً یومی اون درتیک درتیوز فروشاق برصائیش اولیور دیمکدر . صنعاده ایسه بونک انجق ثلثی زبنتنده برمحارت وقوع و لمنده در .

قاتک ایلك سنه سی فلزلینه صنعاده بکور تیزده مبرح تسمیه اولنور که پک اوقدر مقبول دکلدر ایکنجی سنه سی فلزلینه مثلاً دنیلور که بو پک ممدو حدر .

زیاده تفصیلات المی انجون بو کتابک نباتات بحشه سراجعت اولنه :

حدیدہ اہالیسنک کرک شرب ایچون و کرک لوازمات ساثرہ ایچون استعمال ایلدکری صوبی مدینہ دن تخمیناً اوچ چاریک مسافہدہ واقع قویوردن دوه و مرکبلرله داخل مدینہ یه نقل ایدرلر .

حدیدہ قصبہ سی اون بش درجه عرض شمالیہدہ و اوتوز ایکی درجه طول شرقیہدہ و ساحل بحردہ اولوب هواسی صیجاق و راطبدر . حرارت وسطیہ سی یاز موسمده سانتیگراد ۳۹ ایلہ ۳۹,۵ درجه ارہ سندہ قالیور ایسہدہ رطوبتلہ مشبوع و لمسی جہتلہ انسانی بوکالتیر . موسم شتادہ ایسہ ۲۴ الی ۲۵ درجه ارہ سندہ در . یاز کچہلری اہالی خانہلرک طاملرندہ آچیقہدہ و یا قامشدن یا بلش عریشلردہ یاتارلر کوندوزلری ایسہ ہوانک جریانہ مخصوص اولمق اوزرہ بعض خانہلرلہ بیوک مغازہلردہ طوانہ معلق (بانقہ) تعبیر اولنان جسم یلپازہلر واردر اوطہ و یا مغازہلرک خارجندہ برخدمچی بویاپازہ یه مربوط اولان ایپک اوجنی چکرک تحریک ایلر بو صورتلہ صنعی حاصل اولان روزکار ایلہ انسان بر از سربنلک ، فرحلق حس ایلر .

حدیدہدہ صوبی غایت سرین طوتار طپراقدن بر نوع دستی اعمال ایدرلر بوکا شربہ دینور بونلری کوندوزلری سرین بر محلہ کچہلری طامہ چیقارلر ، اسن روزکارک تاثیریلہ صوبی صغودر .

حدیدہ اوتوز بش بیک نفوسی شاملدر . اہالیسی عمومیتلہ شافی المذہبدر . بونلرک بویلری اورتہدن بر از یوکسک بنیہلری نحیف عضولری متناسبدر ، رنگلری غایت اسمر کوزلری و صاچلری سیاہدر صیجاغک شدت تاثیر لہجہ و دریلرندہ مشاہدہ اولنور . یوزلری بیضی الشکل ناصیہلری اکلی برون مستقیم و وسط درجہدہ بیوک ، اغز متناسبدر دیشلر پک منتظم دیزیل و بیضی قولاق کوزل بر شکلدہ عادی بیوککدہ اولوب ایلرو یه میالدر .

کندولری جسور ، تیز مشرب ، قناعتکار و مسافر پروردلر .

عصر اخیردہ یرلی عربلرک حبشیلرلہ اختلاطندن قویو اسمر ملز جنبی

بوراده شاپان اهمیت بر درجه ده کسب ازدیاد ایلمشدر . بوده اغیا کروهنك
 دائرة زوجیتند هر جنسدن برر قادین بولندیرمنی شرف عد ایتملرنددر . ینه
 بوسیدندرکه ، كرك بورا و كرك تهامه رؤسای قبائلی اره سنده - والده لرینك
 جنسنه كوره - سیاهی بیاضنه غالب اولق اوزره هر نوع رنگدن چوجقلر
 کوریلور بولر عرق و جنسیت جهتیله يك متفرق و متنوعدر . اصالت عرق
 و نجات طبیعیه یی تهامه یلردن زیاده جبلده اسكان ایدن قبائل محافظه
 ایدمیشلردر .

سور خارجنه طوغری بر نظر

اقشام اوزری یعنی ساعت اونبر راده لرینه طوغری مأمورین ایله اهالنیک
 برچوغی برای تنزه شهرک محل تجارتی اولان موقع ایله خارج سور محلاتی
 اره سنده مشرف نام بیوک میدانده واقع غازیو و قهوه خانه لره تجمع ایدرلر .
 جبلی دنیلان و اوراسی ایچون حیات بخش اولان شرق روزکارینك ظهورنده عمومك
 دوداقلرند بر خنده نشاط ، قیلرند برحس ذوق بولندیغی حالد قادین ارکک ،
 چولق چوجق هر صنف خلق او ساحة وسیعه ، او منهاج مدیده دوکیلور . بو
 میدانك جوار و اطراف ایك شرفلی ، اك زینتلی برسمت اولوب ایکی جهتنه
 سایه سی بول (منیا آزه دیراختا) دنیلان هند تسبیح اغاجلری غرس ایدلمشدرکه ،
 خوش ، زمردین منظره لری ، لالهیه مشابه بیاض چیمککریله اطرافه طراوت ،
 لطافت نثار ایلر . بو آغاجلر یرلی محصولی اولمیوب هنددن نقل ایدلمشدر .

میدانك جهت شرقیسنده کبار اولیاء اللهدن (الشیخ صدیق بن ابی الفتح) [*]

حضرتلرینك مرقد مبارککری بولنور .

[*] جدلری مخاصحی اولیاء کباردن شیخ علی بن عمر الشاذلیدر . بولر اساساً قریش
 قبیله سنه و حضرت رسالتنام افندمرك زمان سعادتلرند مکة مکرمه امارتند بولغش
 اولان عناب بن اسدک برادری خالد بن اسد بن ابی العیص بن امین بن عبد شمسک
 سلاله سنه انتساب ایدرلر .

تهامه عربلری تره زیارتنه زیاده سیله رعایت ایدرلر هر تره نك سنده اوچ کون و دها زیاده زیارت موسمی واردر. بوزات عالیقدرک یوم مخصوصی اولان شعبانک اون النجی کونی اطراف قبائلدن بیکارجه خلق تجمع ایدرک زیارتنه شتابان اورلر. بویوم مخصوصده بدوی عربلر کثرته کوریلور. بونلرک دیگر عربلره نسبتلری پک بیوک اولوب شو قدر که، کوزلری پک پارلاق و انار وجهیلری علی العاده کورونمز. بویلری متمدن عربلرک بویندن از قیصه در، انلردن دها چویک، دها عتیک، دها ضعیف دها قوی البینه در. فعالیت دماغیه لری زیاده، آداب وضعیتلری مغرورانه در. شجاعتلری اکثریا درجه تهوره قدر واردیرلر.

حدیده نك وضعیت جغرافیه سی، تشکلات ارضیه سی اعتبارله هواسی حاره، راطب و مرزغیدر. اراضینک طبیعت سطحیه سی کیمیا اصطلاحجه غیر صاف (حامض سیلیسیوم) دنیلان قوم ایله الت طبقه لرینک رواسب عضویه نك اک مهمنی تشکیلی ایدن کلسدن عبارت ایسه ده قصبه نك سمت شمالی تشکیل ایدن اراضینک پک محیط لحق و صاصالی اولوب رکودت میاهه سبیت و یرمسی جهتیله اهالی بیننده بعض مرتبه صتمه و حمای متروده نك ظهورنده سبب مستقل اولمقده در.

شمال جهتی تشکیل ایدر مذکور منخط اراضیده اسفاخیه (Salsolacés) فصیله سنه منسوب (d'æluropus mucrantus) ایله (Ae. littoralis) کی خلیجه دیکنلی چالیلر و (sporulus spicatus) کی بعض نباتات خفیه نك ضعیف ایاقلرینه تصادف اولدینی کی ساحله قریب محللرده نباتات نجلیه دن لین و واسع بر سنبله متفرعه صورتنده تزمرا اظهار ایدن تف دنیلان l'Eragrostis mucrata (uniola mucronata) نباتلر کثرته کورلمشدر. شرق جهته طوغری نظر ینهایه براوویه تعبیر آخرله تهامه دنیلان چولدن عبارت بر منطقه اراضیه اصابت ایدرکه، بورانک ساحل بخردن جبال اتکارینه قدر امتداد ایدن مساحه سطحیه سی ۶۰ الی ۸۰ کیلو مترودر.

منظره عمومی نه بر نظر عطف اول نور ایسه نه بر نهایت سر قومی بادیه ونه ده
هر بری قطعه بی محیط اولان دکزك تسویه سندن سطحی اشاعی بر ارض مخطدر
بو قسم مقدمه ده بر نبذه بحث اولدینی اوزره مستوی و ساحلی اراضی
رسوبیه دن عبارت اولوب بالنسبه ازمنه اخیرمه تگون ایلشدر .

اراضینك طبیعت و ترکیبیدن و بعض محللرنده کوریلان مستحاثات بحریه
غراش و سائر ساحل بحر تشکلاتنه متعلق غره و لحق و سائر علامتدن استدلال
اولدیفنه کوره بوراسی و قتیله موجود ایکن مرور زمان ایله قورومش و اصداق
بحریه انقاضیله تشکل ایدرك تدریجاً تربید امتداد ایلش دكزدن عبارت اولدینی
اکلاشیلور .

بو اووه خفیفجه متموج اولوب جابجا چالیلر ایله مستوردر . بوراده کوچك
چاققلی و ادیلر و قوم تپه لرندن متشکل صفوف ممتدده کثرتلی اولوب اووه نك
انجق جزؤ قلیلی اشغال ایلر . احوال هوا ییسی کولکده اوتوز طقوزدن
قرقه و کجه لری اوتوز اوتوز بشه قدر تنزل ایدمك درجه لرده بر تفاوت
کوسترر .

بوراده سام دنیلان جنوبیدن اسن ریح سموم بعضاً قوملری یرندن قالدیره رق
جو هواده کردابلر پیدا ایدمك درجه ده شدتلی و خطرنا کدر .

بورالرده بین العرب اصل دنیلان (*suada monica*) سوئدا مونیقا نام
حامل السود اسفناخیلر و بکار (*Panicum Turgidum*) ایله تمام دنیلان
(*Panicum dichotomum*) نباتلر کوریلور .

اصل دنیلان نباتك بر محل محفوره احراق ایدلمسیله بین الاهالی خوطم تسیر
ایتدکلی برکتله سود استحصال ایدرلر بکار و ثامی حیوانانه اکل ایتدیردکلی
کبی عربش دنیلان قلبه لرك باشلیجه انشا آتی دخی تشکیل ایلر .

مملکتك خارجنده و شمال شرقی جهتده صو قیولریله برخیلی باغچه لر بوانور
یارم فرسخ مسافه ده واقع عسکری خسته خانه می بو باغچه لر اره سنده در . باغچه لرده

خرما ، دوم ، و نار اغاجلری بولندینی کبی قاربوز و بعض سبزملر یتشدیریلور .
ایلرولره طوغری قوملق اراضیده بعض ترلار جوارنده بین الاہالی عشر
دنیلان چند عدد مودار — *Calotropis procéra* — کورلمشدر بوکا اکوم
دخی دیرلر بونک کمورینی باروت اعمالندہ قوللانورلر .

سما بلوطسز ، دومانسز ، براق اولدینی زمانلرده خبت جہتلیرنہ طوغری
احالہ نظر اولنور ایسہ ۷۰ و ۶۰ کیلومترو اوزاقده جبل ضمیر وجبل برعک مائی
کتلہلری جہہ نمای عظمت اولور .

حدیدہدہ برمدت قالہ جنی جہتہ اطراف و انحاسنی کز مک ، طولاشمق
ارزو ایلدم . قصبہ بونک جنوبندہ و اون کیلومترو بعدندہ واقع منظر قریہ سی
جوارینہ طوغری جولانندہ بوراسنی سطح بچردن بر قاج مترو مرتفع بولدم .
بورانک اراضیسی رملی اولوب بیت الفقیہ یولی اوزرنندہدر . بیت الفقیہ قصبہ سی
ایسہ بورایہ نسبتاً شرق جنوبی استقامتندہ اولوب تخمیناً قرق کیلومترو بعددہدر
بورادن تباعد اولنور اولتماز یول انحراف ایدوب جنوبدہ ساحلہ تقرب اولنور .
بورالردہ حدیدہنک سمت شمالندہ تصادف اولسان نباتاتک دیگر نوعلرینہ
تصادف اولندی .

Cleome brachyacarpa vahl

قلہ نوم قصیرالرأس

Corchorus antichorus

ملوخیہ

Indicofera Burmanni

نیل (چیوید)

• *paucifolia* }

Trianthema crystallina

بوز چیچی

• *polysperma Hochst* }

Heliotropium pterocarpum Hochst حبشہ الذلیل (سیکل اوتی)

Acrua javanica

شائبیا (عرق الذهب ابیض)

Salsola imbricata

خشیشہ البوتاس

Euphorbia granulata

فریبون حبیبی

Jatropha villosa Mall

هند مسهل فستق اغاجی

Antropogon foveolata

مکه ابرینی

Elionurus hirsitus

الیونوروس هیرستیوس

منظر قریه‌ی طالع‌لی بر سطحه یوز قدر عریشی شامل کوچک بر قریه
اولوب ساحل بحردن بیك ایکیوز مترو اوزاقده در . اون اون ایکی مترو
عمقنده اون بش عدد طاتلی صو قیولری وارد . بو قیولرک جدارلری ۸۰، ۰
سانتیمترو قطرنده و استوانی شکله پشیرلمش طپراقدن (چوملاک) چنبرله
طوتدیرلمشدر . قریه‌ده فوطه و سیاه بز و برنوع جار ر اورتی کبی منسوجات
نسجه مخصوص دستکاهلر وارد .

باغچه‌لری از ایسه‌ده خرما آغاجلریله دره ، مصر داریسندن ماعدا بقله
فصولیه طوماتس باطلجان بامیا کبی انواع سبزله ، قارپوز ، ریحان ، مرزنکوش
یاسمین کبی خوش رایحه‌لی نباتلر بولندیگی کبی هند محصولاتندن قرمزی و بیوک
چچکلی ظریف *sesbani grandiflora* سیسبان دنیلان بودور اغاجه و قریه‌نک
اطراف وجوارنده اتی الاسامی نباتاته‌ده تصادف اولمشدر .

Cleome papillum stend

قله‌نوم پاپیلوم

Boerhaavia repeno

بوئر آویا ره‌پنو

Amarantus Blitum

خروس ایبکی

Cyperus longus

سیبروس لونفوس

Panicum spc

پانیکتوم

Elusine fiapellifera

الوزین فیاپللیفرا

تهامه قسمنده کوندوزلری درجه حرارت حد غایبه واصل اولدینی جهته
حرکت قابل اوله‌مدیفندن هر یولجی و سیاح کچه‌لری حرکت مجبوردر . مایسک

اون برنجی پنجشنبه کونی غروبله برابر استرله راکباً حرکت ایدلدی . یولار
الوروپوس موقروناتوس و بکار دنیلان چالیرله مستور اولوب و یولک صاغ
و صولنده بمض اقایالر ایله عشر (Ocher à eime) دنیلان مودار نام نباتلر
غیر منتظم کومه لشمس بر حالده کولکه کبی کوریه لشمس ایسه ده ظمت لیل اسمانی
احاطه ایتدکجه رفته رفته هرشی نظردن غائب اولمقده ایدی .

ساعت بشده موراوه قریه سنه واصل اولندی . بوراسی شکل قائم مستطیلده
اوچیوز درتیوز قدر عرشی شامل اولوب کارکیر اوج عدد کوجک جوامع
شریفه ایله طوغله ایله انشا ایدلمش چند عدد مغازه و قهوه دپولری موجوددر .
قریه نك جنوبنده شکل مخروطیده کوریلان بر قاج قله دن ماعدا ۱۵ مترو
عمقنده چند عدد صوبی طاتلی قویولرده واردر . فوطه و سائر نسج و اعمالنه
مخصوص موجود دستکاهلریله سکز عدد دوه ایله متحرک سوسام دکرمنی قریه نك
مدار فخر و زینتیدر .

قریه نك اطراف و جوارنده چیوید زرع ایدلدیکی کبی حدیده جوارنده
کوریلان عشر و بکار دنیلان نباتلر بوراده ده تصادف اولمشدر . و صحرا جهتمده
اتی الاسامی نباتانده طویلالمشدر .

Cissus quadrangularis مربع الزوایا مهر مادامه اقایاسی

Rhynchosia pulverulenta رینه قوزیا پولومرولنتا

Cassia obovata اوبوواتا سناسی

Blépharis edulis pers بله فاریس ادولیس

Convolvulus microphyllus صغیرالادراق جالابا

Aerva javanica شائیا (عرق الذهب ابیضی)

Chrozophora obliqua حشیشه البضع

Permisetum ciliar پر میستوم سیلیار

قلبه لرك اوزرنده برکوجک باغچده قشایه فصیله سنه منسوب صارماشق کبی

متشبهت و فرمزی میوه لی (قورالو قارپوش اروستریس) نام نباته تصادف اولمشدر.

بوراندره فلاحهت و زراعت سائر یرلرده اولدینی کبی ماء جاریه متوقف دکلدیر. اراضینک برقمسی ایچون قیولردن غایت بسیط اصوللرله و دوه لر واسطه سیله چکین صولر استعمال اولنور. باغچهلر هپ بوصورتله صولانمقده در. کوندوز ساعت طقوزده شمس شدتی هنوز تعدیل ائتدیکي بر زمانده موراوادن حرکت ایله تهاهنگ اک محصولدار منطقه سنه داخل اولندی. اونبره چاریک قاله رق (القطیع) قریه سنه واصل اولدق. بوراده قاوون قاربوز یتشدیرلدیکي کبی کثرتلی یاموق ترلاری اره سنده زیرده کی نباتلر کورلدی.

Dipterygium Glaucum

دینتیریزوم غلوکوم

Zizyphus spina

عنا ب آغاجی

Tephrosia anthyllode

تفروزیا انتیللوید

Abutilon bidentatum

کلین کوبه سی

Jatropha villosa

تویلی مسهل هند فستق آغاجی

ساعت اون ایکی یی چاریک کچهرک کویدن شمال و شمال شرقی یه طوغری حرکت ایلدی. صاغ طرفدن شماله متوجه کوچک برسلسله جبالک یوکسلدیکي یونک ایکنجی صره سنده جبل برع و جبلی ضمیر — سیاه برر قیا صورتنده نجسم ایلدکاری کوریلوردی. اقشام ساعت ایکی یه طوغری قومسال صحرادن قورته لر قیالق بر اراضی یه داخل اولندی که، بر ساعت امتداد ایدن یویول بزی سمت مطلوبمز اولان باجلاه ایصال ایلدی.

باجل

باجل قصبه سی : حدیده ایله مرکز ولایت اره سنده تمتد اولان طریق

مواردہ سی اوزرندہ وجہت شرقیہ سندہ واقع اولوب حدیدہ دن اون ساعت بعدندہ قضا مرکزیدر .

قصبہ بروادی ایچروسندہ کوچک برقیانک انکندہ مبنی اولوب سمت شمالی جبل ضمیر اشغال ایشدر . درتیوز قدر کارگیر و عریش خانہ ایلہ قدیم و خراب برقلعہ سی وقلعہ درونندہ مکمل بر حکومت قونانغی وایکیدہ مسجدی واردر . بیک قدر نفوسی جامعدر .

خانہ لرینک قسم کلیسی عریشدن اولوب چند عدد موجود کارگیر ابنیہ نک طیشارویہ پنجرہ لری یوقدر . سادہ حولی بہ آچیلان پتجرہ لرکدہ جامی اولیوب قبا طاسلاق تحتہ کپکلرلہ قبانیر . بنالزک زمینلری طاش ویا تحتہ کبی شیلرلہ مفروش دکلدرد . قوم حالی اوزرہ براقلشدر . باجلاک کرک سوقاقلرندہ وکرک خانہ لرک حولیسندہ کزینر ایکن انسان طپوغہ قدر قومہ باتار . سوقاقلرک حولیلرک حاصلی ہر طرفک بویلہ قومسال بولنسی اہالی یہ عیافت دنیلان (فیافۃ الاثر) علنی تحصیل خصوصندہ فوق العادہ برمہارت و ملکہ قزاندرمشدر . بونلر بربرلرینی سیالرندن فصل طانیرلر ایسہ ایزلرندندہ اولیلہ طانیرلر . حتی بونک مہرہ اربابسندن بعضیلری شیخ ایلہ شابک وارکک ایلہ نسانک ایانغی ایزلرینی تفریق ایدرلر . اہالینک بوخصوصہ کی مہارتلرینہ دائر بر فقرہ نک بورایہ درجنی مناسب کوردرد .

چند سنہ مقدم باجل تلغراف تللرینک صیق صیق قطع ایدلمسندن طولانی قائم مقام قضا ابراہیم بک یرلی عریلردن برقاجنی برآکدہ الہرق محل وقعہ کیدرلر . بو علمدہ بہرہ سی اولان بر یرلی ایزدن فاعلاک شخصی وقنی قبیلہ بہ منسوب بولندیغنی تعیین ایدر . ایزی منتہاسنہ قدر تعقیب ایدرلر فاعلی دردست ایلہ اعتراف بیلہ ایتدیرلر بونی قائم مقام مومی الیہ بالذات حکایہ ایشدر .

بورادہ اصول مسخہ واقف مقبضلردہ واردر . ہریولجی یورغونلنی ازالہ ایچون قبض (ماساز) یابدیرمقدہ ایسہ دہ اصول مسخک یالکز Elleurage

Friction عملیاتی تطبیق ایدلمکده در. بورانک وادیسی وسط درجه ده محصولدار
 ولوب دوره (*Holeus durra*) و ذخن (*H. Dochun*) و مصر ذرع
 ایدلدیکی کبی اطراف وجوارنده مهمل هند فستق اغاجلری وقیا یغینلری
 ده سنده مکة بلسنکی وجیوبد ایلده دورا غلابرا (*dobera glabra jun*)
 عدنه اضافۀ عدنیوم اوبزوم (*Adenium obesum*) دنیلان بوحوالی به
 خصوص نباتلر ایلده *Boerhawia glutinnora* بوژ آویا (حشیشه المسهل)

صاری صبر محزنی *Aloc officinalis*

آریستیدا *Aristida spec*

کورلمشدر .

علی السحر ساعت اونبر بچقده باجلدن حرکت ایلده وادی بی حین مرورده
 اول اول شمال استقامتندۀ فقط ربع درجه شمال شرقی به، بعده شرق وربع
 رجه جنوبه طوغری تعقیب ایدلدی . بونقطه ده وادی تقریباً اوج کیلو مترو
 وسعت حاصل ایدوب بر جهتنده ایلده مزین اوچیوز درتیوز مترو
 ارتفاعده شیدستی جبللر ظهور ایلدی . ایشته بونقطه دن اعتباراً تهاهمنک عریش
 عیقلرینه بدل جبایلرک طاشدن برج و خانه لری عرض اندام ایتمکۀ بانلار .
 وادی پک محصولداردر (*Cissus rotandi folius*) دنیلان مدورالاوراق
 ییاح صارمشقنری ، اقسایلر اورمان حالده اولوب بوراده قوشلرک نغمات
 رخفزاسی ، ترنمات روحپرورانه سی جاردانی برصما تأمین ایلوردی . بونلرک
 ووالری ، مسکنلری برکسۀ معاق صورتندۀ اولوب حقیف براهتزاز ایلده ایلرو
 پرو حرکت ایتمکده اولدقلری کوریلوردی .

وادیکنک هر جهتی عدنیوم اوبزوم دنیلات نبات بر صورت مبدولیتده
 متیلا ایتمش اولوب بونک جزعی اشکال متنوعده اوله رق اوزونجه در ودالاری
 قیدر . کل رنگندۀ برر بوکت حالی المش اولان ازهار لطافت نشاری هر قلبده
 حسن مسرت وانبساط تولیدینه بادی اولیوردی .

ساعت اوچہ چاریک قالہرق بحج قریہ سنہ کلندی . بوکوی وادینک وسطندہ
 کائن اولوب برقرہ غولخانہ ایله چند عدد عریشی شاملدر .
 بورادہ بر ساعت قدر ارام واستراحت ایلدکدن صکرہ یول اولاً شرق
 وجنوب شرقیہ مؤخرأ جنوب وبراہ صکرہ ینہ شرقہ طوغری تعقیب ایدیلہرک
 غایت منبت ومحصولدار بر صحرایہ واصل اولندی . بورادہ کویایلر فوطہ اکتساب
 ایلش وجنبیہ دنیلان آلت جارحہ طاقمش ایدیلر .
 بورادن اعتبارأ جبلی عربلرک سویلی لطیف چہرہ لری کورلمکہ باشلار
 بونلر حضرت اسماعیل (ع م) نسل پاکیزہ لرندن منشعب اولان عرب
 مستعربہ طبقہ سندن اولیوب دہا قدیم برنسلہ یعنی بنی قحطان طبقہ سنہ انتساب
 ایدرلر . وهردرلو اختلاط اجنبیہ دن وارستہ اولدقلری جہتلہ قومیت واصلتیلرینی
 محافظہ ایتشلردر .

بونلر دیکر لرندن عاقل وثابت قدمدرلر . حسیات خفیہ ومکتومہ لرینی نادراً
 افشا ایدرلر ، افکار وتعمیلاتندہ معندومصر ، اخذ انتقامدہ مدہش ، شرلی بر
 دشمن ، وطنداش اولیان ایچون شہہلی بردوستدرلر .

ساعت بشدہ دیر سالم قریہ سنہ کلندی . بوقریہ مجاردہ جبلاری اوزرنده
 کائندر . بورادن وادی سہمہ کیریلور . بو وادینک جہت جنوبیسی خراز
 طاغلریلہ محاطدر . زوال وقتنہ طوغری وادی سہمی صاغہ براقرق چنزار ،
 زمردین تعبیرینہ بحق لایق بر ماء جاری ایله اروا اولنان کوچک بر وادیہ
 داخل اولندی کہ ، بو وادی بزی اولاً شمال بعدہ شرقہ طوغری کتوردہرک
 عززان دنیلان منبت ومحصولدار بر صحرایہ ایصال ایتلشدر . ایشہ بورادہ
 قارشومزہ حرازک جسیم وعظمتلی کتلہ لری ظهور ایتلشدرکہ ، زروہ سندنہ
 جبل مسار وجبل شبام کورلمکدہ ایدی . بونلرک ارتفاعی ۳,۰۰۰ مترو
 اولوب یکدیگرندن مناخنک عنقیلہ تفریق قلمشلردر . جنوبہ طوغری جبل
 برعک چفت زروہ لری افقی قوجا قلامقدہ دہا اوزافدہ جنوب شرقی جہتندہ

جبل ریمه کیت کیده نظردن تباعد ایلکده اولدینی کوریایوردی .
 صحراده سالوادوراسه فصیله سنه منسوب (دوبرا غلابرا) اغاجلری برصورت
 مبذولیتده اولوب سکزاون مترو قامتده اولان بو اغاجلری زراع ترلاکنارلرنده
 یتشدیروب یابس یاپراقلرینی موسم صیفده کولکک یایمق ایچون قوللانمده درلر .
 بورادن کوچک عززان قریه سنه کانور . بوموقعده اراضی پک عارضهلی
 اولوب زحمتلی بر مسافه طی ایدلکدن صکره جبل صعفانه قدر امتداد ایدن
 ومنظره نظر فریی صفا آور بر چوق اورمانلرله محاط وادیلر تعقیب ایدیلور .
 بالاخره جبل صعفانه کانورکه ، بو جبل شرقده جبل حراز ایله تقویه و تحکیم
 ایدلشدر .

بوراده تصادف ایدیلان نباتاتک باشلوجهلری شائیکه فصیله سنه منسوب
 آنیزوت تریزیلوس ، صاری صبر و اقالیفا فروتیقوزالر ایله اکثریت اعتباریله
 انلره تفوق ایدن (*Tamarix artirulata*) ایلغین و سکود اغاجلرندن عبارتدر .
 بونلردن ماعدا بو جوارده کوربلان نباتاتک اک مهمملری اتی الاسامی
 نباتلر در .

<i>Cadabaa farinosa</i>	قادابا فارینوزا
<i>Macrura oblongifolia</i>	ماقروئا اولونژیفولیا
<i>Polygala tinctoria</i>	سود اوتی
<i>Aspidopterys yemensis</i>	سرخس یمنی (بین العرب قوقع) نامیه موسومدر
<i>Celastrus senegalensis</i>	سلاستروس سنه غالانسیس
<i>Clitoria ternatea</i>	قلیتوریا هندی
<i>Ornocarpus lisbractuatum</i>	قره اغاج
<i>Dichostachys nutans</i>	دیحوستاشیس نوتان
<i>Acacia lacta</i>	سنط ایض
<i>Adenia</i>	چرخ فلاك

Carissa edulis	قریسا ادوایس
Sarcostemma stipitacea	سارکوستما استیپی تاسنا
S. viminal	ویمینال
pentatropis spiralis	پانتاتروپیس اسپیرالیس
Ipomea gossipum	جالاپا
Evolvulus Jemensis	اوول وولوس یمنسیس
Boerhavia verticulata	بوئر آویا ورتیکولاتا
plumbagina	پلومباژینا
Heliotropium strigosum	خشیشه الذائل
Loranthus schimpéri (طنب)	یبانی اوکسه اغاجی بین العرب (طنب)
Commelina albesceus	اورومجک اونی

بو صرمده رفاقتده بولنان کنج کویلی تربکیلیاء مقی trichilia emetica
 vahl دنیلان اغاجک میومسندن کوزل برصالقم کتوردی بو نبات تسبیحیه سمیه
 فصیلاسنه منسوب اولوب حبیلهده تکرار دسترس اولمشیدی.
 ساعت اونه چاریک قاهره قیصه بر یقرشی سیر ایتدکن صکره حبیله
 وادیسنه نزول ایدلدی .

— حبیله —

حبیله جبل صعفانک انکنده یبانی بروادیده کائندر. درجه حرارت ۳۰ ایله
 ۳۵ اره سنده در . مایسک آلتیسنه قدر حبیلهده ارام و استراحت ایدلدی .
 بوکوی تمامه عریشلرینه مشابه یوز قدر چیت قلبه ایله جبلیلر خانه لرینک
 طرز انشاسنده چند عدد کارکیر ابذیه یی شاملدر . بو بنالر الحلق طوانلی قرانلق
 درت دیواردن عبارت وهردرلو ظرافتدن عاری اولوب طوانلری یکدیگرینه

مستند اغاج دالربله طوتدیرمش ، داخلری کوبره و طپراق محلولیه یابلس بر
خرج ایله صیوانمشد .

نخمناً اون ایکی مترو مسافده وکویه حاکم برتبه اوزرنده جهت عسکریه
منسوب ارزاق انبارلریله برده تلغرافخانه سی واردر .

بجشنه کونلری حبیله ده بازار قوریلهرق اخذواعطا ضمننده جواردن خیلی
کویایلر کلورلر بوراده الی ریال قیمتده کوزل جنبه لر صاتیلور .

حبیله نك سطح بچردن ارتفاعی ۶۴۴ مترودر . حبیله انبار موقعنك اووه
سویه سندن یکرمی مترو ارتفاعده اولسی حسبیه تهامدن معدود اولان اووه
قسمندن دائمی وقوعه کلان تصعدات منتنه هب بورایه هجوم ایدرك نقطه هدف
جریان هوا اولمسندن طولایی هوایی آغر و وخیمجهدر . رفیقم استرجی
محمد جومری بوراده شدتلی برصته نوبتنه طوتلدی . حالوکه اووا ایله عین سویه ده
بولنان حبیله قریه سی ایسه بر هوای ساکن داخلنده اولمقدن ناشی بو تأثیردن
ازاده اولوب هواسیده بالنسبه اییجهدر .

حبیله ناحیه سی . ثلث مسار ، هوزانی ، بنی اسماعیل ، معاویه ، اغموز ،
بنی مهدی ، حصبان عزله لرینی شاملدر .

حبیله کویلی اهالیسنی تعریفی مشکل برمسرت ایچنده بولدم هوا براق ،
سما ، بلوطسز طاتلی مایلیکلر ایچنده ، خاق کولیور ، وادی کولیور ؛ مرتفع
طاغلر تپه لر بربرینی ولی ایدرك طبقه لر تشکیل ایدیور . اره یرلرده چنزار ،
زمردبن ، وادیلرك ومنطقه حاره یه خاص اوله رق تصادف ایدیلان غرائب
نباتات وازهار کونا کونك منظره نظر رباسی قلبده حدسز حسابسز برحس
مسرت وانسباط تولیدینه بادی اولیوردی . تأمین ایدرمکه بوراده حس ایتدیکم
سرور و نشاطی باشقه برخلده طویه مدم . هله الاجه لی کله بکلرك اوچیشی وقویو
صاری و طورنجی رنگلی قناریه قوشلرك نغمات فرحفزاسی ، اورمانك زیرپای
لطاقتنده بر آهنگ سامعه نواز ایله سایه لی بوغازدن اووه یه طوغری پویان اولان

براق صویک اوازۀ جریانۍ روح نواز بر آهنگ تشکیل ایدیور واسقلابونیه
فصلیه سنه منسوب حاوی ، بیاض چچکلۍ (Kanahia forskahlu) قرچ
وصنعا عربلری بیننده عضات البرد دنیلان قنایالر کویا سه و احل بحر سه فیدده
بولسان زقوم (Lorier rose) اغاچلریته بدل بوراده کندیلرینه مخصوص
برر رول اجرا ایدیورلردی .

بعض محلا رده کوچک صوجریانلرینک یوقارودن قیالره دوکوله رک تشکیل
ایتدیکی چاغلیانلر و صوکنارلرنده کوریلان شقیقه (Renoncules) و حب اللزیز
(Cyperus fletilliformes) وزنب الحیل (Equisetum Ramosum)
کبی اوتلرک خفیف اهتزازۍ ارمه سنده سینوسه فال میونلرینک صدای سامعه
خراشی وقت وقت اورمانک سکوت عمیقنی اخلال ایدیورلردی .

بومیونلر پک جسم ایدی ، قویو صاری قزیل و سیاه اولق اوزره اوچ
رنکلیسی وار ایدی . بونلر بزه بز اولنره باقدقدن و درلو درلو مسخره لقلر
ایدوب صوقولمغه چالشدقدن صکره اوفق بر حرکتله اورکهرک هپ بردن
صاووشوب کندیلر . بورالرده جیلان و بیان کچسی کبی حیوانانده کلیت اوزره
کوریلورلردی .

جیله نلک اطرافۍ و وادیسنک اقسام وسیعه سی بغدای ، دره ، مصر کبی
حبوبات ترلارۍ ایله کنارلرنده رقعا دنیلان تربکیلیاء مقی اغاچلری وریشی
الاوراق تمیر هندی — و مختلف الجنس انجیر اغاچلریله قوشادلمشدر .
بوتعداد اولنانلردن ماعدا ترلا کنارلرنده ، تصادف اولسان شو نباتاتیده
جزؤ دانه قید ایلدم .

cleome pentaphylla

قائوم بانتافیلا

hibiscus micranthus

بودور خطمی

tribulas alates

تریبولاس الاتا (زیغوفیک)

crotalaria clavata

قروتالاریا قلاواتا

<i>cassia occidentalis</i>	خیارشبر غربی
« <i>Tora</i>	طارا خیارشبری
<i>cucumis figaréa</i>	خطل (ابو جهل قاربوزی)
<i>trianthema sidifolia forsk</i>	برنوع بوز چمکی
<i>orygia portola cifolia</i>	اوریزبا پورتولا سیفولیا
<i>Darmia extensa</i>	دارمیا اکستانسا
<i>solanum septicula</i>	صولانوم سبتیکولا
« <i>coagulans forsk</i>	» قونا غولانس
<i>withania sommifera</i>	ویتانیا سومیفرا
<i>buchea pterygocarpa</i>	بوشا پتریغوقارپا
<i>verbena officinalis</i>	مینا چمکی
<i>boerhavia plumbazina</i>	بوراوینا بلومبازینا
<i>achyranthes aspera</i>	آسیرانت
<i>euphorbie indica</i>	فریبون هندی
<i>panicum crugalli</i>	قرمجه داری
<i>aerva javanica</i>	عرق الذهب ایض

اورمانقلی وادیده تصادف اولنان اغاجلرک بعضلری سرت بعضلری زمین
اولوب اجناسندن جالب نظر دقت اولنلری شونلردر :

<i>cadaba farinosa forsk</i>	قادابا فارینوزا
<i>oncoba spinosa</i>	اونقوبا اسپنوزا
<i>grewia corylifolia</i>	غرمه ویا قوریفولیا
» <i>salsifolia</i>	» سالیسیفولیا
» <i>carpinifolia jun</i>	» قارینیفولیا

ormo-carpum	قرہ اغاج
abrus bottae spec	میان صارمشی
bouhimia incamis	پلسنک اغاجی
ehretia abyssinica	حبشی احرنیا
» obtusifolia	اھرتیا اوپتیسفولیا
ficus sycomorus	فرعون انجیری (طاق)
» socotranus	فرنکستان چناری دنیلان سقوطرانا انجیری

بوموقعك بعض محللریده اقسایا وانجیر — واوكسه اغاجلری طرفندن استبلا ایدلش اولوب بوصكره كینك التون رنكنده صاری چیچكاری یشیل وقالین برمانتو التنده ستر اولتمشجهسنه نظردن كیزلنمكدہ اصل بونلره غرابت وخارق العاده لك بخش ایدن صارماشقلر اغاچلرك ذروه لرینه قدر یوكسله رك زنجیرواری چیچكاری عمودی استقامتمنده قیالر اوزرینه صارققده اولدینی کوریلور. بوصارماشقلر سیاح صارمشی دنیلان (سیسوس دوتاندیفولیغوس) در بوندن ماعدا بوراده كاه بر آسپید وپتریسك حال كجاندہ فرفرین رنكنی الان لاباده وچرخ فلنكك میوملرینه زیادمسیله مشابھتی اولان سمارلری (اثمار مجنحه سی) اوج قنادیله دالره اتكا ایتش، كاه چرخ فلنكار یشیل وقالین جذعك ذروه مندہ اوزون ومشعشع تاج شكلندہ همان بپراقسنز فقط لحمی بیلان قاوی شریط حالندہ اوله رق هر حر كتمده نظردن صیریلوب كیزلنمكدہ بولنمش ایدی. بونلرك هیئت عمومیه سی ایسه نظره غیر قابل تصور بر خارق العاده لك بر لطافت بخش ایدیوردی.

اشجار اره سنده طفلی حالندہ دفته لر Laurineés لر چین طارچین (Cassytha filiformes) اغاچلریده بواندینی کی دیبلرنده اتی الاسامی نباتانده کورلمشدر :

<i>Lonidium suffruticosum</i>	لونیدیوم سوفروتیکوزوم
<i>Abutilon fruticosum</i>	شبه بجملی کلین کوپه سی
<i>Hibiscus dongolensis</i>	دونغالا ختمیسی
<i>H. micranthus</i>	بودور خطمی
<i>Melhonia Abyssinica</i>	مولای حبنی
<i>Ochna parvifolia</i>	اوخنا پاروفیولیا
<i>Celastrus senegalensis</i>	سنگا سلاستروس
<i>Dichrotachys nutans</i>	دیمخروتاشیس نوتان
<i>Combritum trichantum</i>	هلیله
<i>Nauclea verticillata</i>	نوقلیه (کاد هندیک بر نوعی تشکیل ایلر)
<i>Salvadora persica</i>	سالوادوراء ایرانی
<i>Calatropis procea</i>	خشبشة الزورق
<i>Ruellia patula</i>	روئلیا
<i>Crossandra infundibilium</i>	قروستاندرا
<i>Anisotes trisuleus</i>	اینسوت تریزیلوس
<i>Adhatoda flava</i>	هند جویر اغاجی
» <i>odora</i> Nees	ادهاتودا اودورا
<i>Otostegia Benth</i>	اوتوزتربا (ایوا توبلی قطیفی بر نباتدر)
<i>Leucas trachyphylius</i>	لوقاس
<i>Pupalia lappacéa</i>	پوپالیا
<i>Phyllanthus</i>	اهلیج کاذب
<i>Acalypha indica</i>	اقالیف اندیقا
» <i>fruticosa</i>	فروتیکوزا

بوراده اشجار ملتفته دن بعض مرتبه مهم نباتاتده تصادف اولمشدر .

<i>Crotalaria lupunoed</i>	قروتالاریا لوبونوید
<i>Rhynchosia minima</i>	رینقوزا منیما
« <i>viscosa</i>	» ویسقوزا
<i>Eclipta alba</i>	اقلیتا آلبا
<i>Vernonia cénerea</i>	ورنونیا سنه ره آ
« <i>cinerascens</i>	» سینه راسسن
<i>Pluchea dioscoudes</i>	پلوشه نا
<i>Dalachampia scandeus</i>	دالاشامپیا
<i>Uropetaluns tacazzeann</i>	اوروپتالونس
<i>Commelyna allecsus</i>	اورومچک اوتی
« <i>albaviridis</i>	» »
<i>Sporobulus spec</i>	اسپوروبولوس

بولردن باشقه اوله رق سوکنارلرنده آئیده کی نباتلر کورلمشدر .

<i>Lippia nodiflora</i>	لیپیا
<i>Polygonum verrulatum</i>	سیاه بغدادی
<i>Cyperus lacvigatus</i>	حب الزیر (طویالق)
<i>Cyperus articulata</i>	سعد مفصلی
« <i>rotundus</i>	سعد مدور
<i>Fimbristyles ferruginea</i>	فیمبرستیلز فرروژینا

وادی حارده کوریلان محصولات طبیعییه میاننده (*Hibiscus cannabinus*)

برنوع قناب ویرن خطمی بولغشدر . بونبات یرلی محصولی اولمیوب هندستانده نقل ایدلمش اوله جقدر .

ایشته اطراف بویله وادی وقریه لرله مزین وهونی شکلنده بولسان جبال مرتفعه نك اتكهنده كائن اولان حبله موقع لطیفی ترك ایتزدن اول اطرافه بركره دهها عطف نظر تماشا ایچون سمت الرأسه طوغری اك مرتفع نقطهیه جیقمقدن كنیدی الهمد .

مایسك النجی كونی ایدی كه ، صباحك ساعت بر بچغنده وادی برعهیه داخل اولندی . بوراسی جبل صقفانك اورمانلریله محاطدر صباحلری بوساعتده كوچك دره درین وسایه دار اولوب جبلك تپه سنده كائن اولان كویرلر كونشك شعاع زرین تاری ایله تنور ایدرك عیان واشكار كورنمكده ایدی . بوقریه لرك طاشدن مرتفع انیه سی وهرجهته اچیلش اولان دار یجره لری زه تصاویرده كوریلان قئودالده ووسرخرابه لرله رن ساحلی درخاطر ایتدیریوردی . بو كویرلر برج نامیله تقویه و تحكیم ایدلش خانه لردر . وادی برعه یی اولاً شمال باده ۱/۲ درجه ده شمال شرقی استقامتمنده دورا ایدرك قیالرك ایکی جداری ارسنده یاندن صیقلش طبیعی بر تونل صورتنده قوس تشكیل ایلش اولان بوغازه واصل اولندی . بو بوغازی نظر عبرتله تماشا ایتدكن صكره طوغری یولی طوتوب تخمیناً یارم ساعتك بر مسافه قطع ایدلدكن صكره سرین براق طاتلی برصو منبعنه كلندی خیلی زماندنبرو تهامه نك ایلیق صولرینی ایچمكدن استغنا حاصل اولمش اولدیغندن بو صویك نه درجه اشتها آور نه مرتبه حیاءبخش اولدیغنی تعریفه حاجت یوقدر .

وادی دهها برمدت سیر و تعقیبده دوام ایدلدكن صكره صاغه دونه رك جبل صقفان ایله جبل مسار ارسنده متغرق بركتله مركزیزدن عبارت اولان جبل و صلك اوچوروملی یارلری، یقوشلری، اهسته اهسته كچمكه باشلانلدی . جبل سراپا انواع نبات و ازهار كونا كون ایله مزین اولوب صف صف قریه لرایله مستور ایدی . بوراده قید ایدیلان نباتات شونلردر :

<i>Bolygala abissiuica</i>	حبشی سود اوتی
<i>portulaca quadrifolia</i>	سمیز اوتی
<i>hibiscus vitifolius</i>	بر نوع حطمی
<i>grewia petitiiana</i>	زنجی غراویہ
<i>corchorus trilocularis</i>	ثلاثی المسکن ملوخیہ
<i>oxalis corniculata</i>	حماض قرنی
<i>ochna parvifolia</i>	اوخنا
<i>cissus digitalus</i>	سیاح صارمشنی
<i>cadia varia</i>	اردج قطران اغاجی
<i>cassia pumila</i>	سناء یومیلر
<i>tarchonanthus camphorantus</i>	طارقونانتوس قامفورانتوس
<i>pulicaria petiolaris</i>	باصور اوتی
<i>selero-carpus africonus</i>	افریقا سہلرو قارپوسی
<i>bidens pilosa</i>	قذاب مائی
<i>lactuca arabica</i>	خسبی عربی
<i>senecio odorus</i>	قوقولی قناریہ اوتی
<i>picridium tingitanum</i>	بیقریدیوم
<i>jasemimum officinalis</i>	عادی یاسمین
» <i>gratimum spec</i>	اسپانیا یاسمین
<i>olea chrysophylla</i>	چین زیتون اغاجی
<i>cordia ovalis</i>	نبیر (ایت ممہسی)
<i>lantana vibumeides</i>	لانطانا
<i>ricinus communus</i>	شجر خروع
<i>pouzolzia arabica</i>	یوزولزییا

asparagus scaberulus	قوش قونماز (هلیون)
ky'lingia jemensis	کیلنژیا
andropogon hirtus	مکه پلسنکی
sélaginilla imbricata	سلاژینلا د. ژک

اورمان داخلنده اک زیاده موجود اولان اجناس نبات میاننده سیاح صارمشنی جمله سنه غلبه ایتمکده واقعاتسه فصله سنه منسوب آنیزوت ایله بوئر آویا و اقالفا کی شجیره لرده کورلمکده ایدی .

اولکه وقتی {وصله} واصل اولندی . کوی برتیه چکک زروء سنده موضوع اولوب مقهایه دنیلان قهوه خانه ک جنوبنده و اندن ۱۵۰ مترو بعدده در . بورانک هوایی لطیف و خوشبو اولدیغندن بویله مرتفع و فرح فزا بر موقعه دفعه مظهر یتده انسان بر ساعت اولکی صیجانی راحت منزلی ، صیقتی نی اونوته رق بر تازہ حیات آزاده ایله تنفسه باشلار ؛ اشتها آچیلور ییه چک آرار . فقط بوراسی فقیر بر کوی اولوب هیچ بر احتیاج تسویه ایدیه مدیکندن حس جوع واشتها یالکز بر قاج فغان قشر منقوعی ایچهرک کوچ حال ایله تسکین ایدیه بیلدی . بورانک ارتفاعی ۶۴۶,۳ درجه حرارتی ۲۸ در .

بواندیغمر نقطه دن انظار جنوب و جنوب غربی جهتنده بولنان حراز جبال وتلالنه متوجه اولور . بورالری صورت عمومیه ده قهوه اغاچلریله مستور اولوب بونقطه ده انظر تماشا یه چارپان متعدد قریه لر و یوکسلدیکه سمت الرأسه وجهیه اصابت ایدن سمت غربیده جبل صعفانک ذروءلری ایله شرحه ، سیجه ، تعزولکمه التعز و عر قریه لری یکدیگری تعقیب ایدرک تمادی ایلدکاری کوریلور . شرق شمالی جهتنده ایسه افق جبل صعفانندن سردود وادیسیله تفریق ایدلمش اولان لکمه الکشان بنی حارف ، الحجیر قریه لرله مزین ، جبل مسارک دیک اوچوروملریله تمید اولنمشدر .

شرق وجنوب شرقیده بردور غتیقک عظمتی ، احتشامنی بیلدیرن جبل
 هوزن وجبل ادعان کبی برر هیاکل جبال تجسم ایدرکه ، بونلرک هر ایکسینک
 ارهسنه آچیلان وادی جروب وادیسیدر . جنوبده کوریلان قریه ایسه الوعل
 قریه سیدرکه ، یونک حبیله دن کوریلان اک مرتفع برجی جداً کورلمکه ، تماشایه
 جسیباندیر . بورالرده هر کون ساعت طقوزه طوغری بوجبال مرتفعه نیک
 ذروه لرینی الاجه لی بلوطلر استیلا ایلر . بخار ایله محمول اولان جریان هوا
 قصرغه صورتنده وادیلردن صعود و ترفع ایدر . بوصرده جوسما سحاب ایله
 مستور اولوب شمشکلیکدیگرینی ولی ایدرک ضیالر نشر ایتمه وانتشار ضیا
 تمادی ایلدکجه هوا قارشغه ورعد و برق صدالری نوبت نوبت ایشیدلمکه باشلار .
 قصرغه صورتنده نمایان اولان ستون هوایه ایسه از چوق کشف اولوب
 عر بلر بیننده ام زوبغه ویاجعفره نامیله یاد اولنور . هر کون عین ساعتده بر
 انتظام تحتنده تشکل وتکون ایدر .

بوحوالی اوزرینه ضیای شمشک مستقیماً تأثیری ، سطوح بحر احمرده تکنون
 ایدن بی حد و حساب تخرات مائیة مسخته ایله تماسی نتیجیسی طبقات هوایه
 بر طرفدن تسخن ایدر و دیگر طرفدن رطوبتله مشبوع اولور . اشباع حالی
 اکتساب ایلش اولان اشبو هوا جبال شاهقه یه صعودنده نقصان نصیق هوا
 ایله کوشکلیک حاصل ایدرک صغور ؛ کثافت بخاریه نیک تزیادی حالنده علام
 متورولوژیقیه (یغمور و علام الکتریقیه) ظهور ایتمه باشلار . سراسله
 جبالنک جهت شرقیسنک یابس و غیر متمر اولسی هوانک جهت غربیده حامل
 اولدینی رطوبتی کلیاً ترک ایتسی و تهامه کبی قومسال ، حالی برچولی مرور
 ایدرک تیسی ایلسی نتیجه سیدر .

باران رحمت نشانی متعاقب مقهایه جوارنده بولنان قیالر ارهسنده هزارپا
 (ییلانلر) حشرات کورلمکه باشلار . بونلر تأثیر رطوبتله ترک مسکن ایدرک
 خارجه چیقارلر . انلردن یکریمی سانیتمترو طولنده بعض نوعلری کورلدیکی

واقعدر . بو حیوانلر لبان دنیلان و کونلک اغاچلرینک التده کیزلنسان حییه لرك
اسخنه ایتله یرلیر جلبان ناننی و یرمشلردر . بو حشراتک منظره بارده
و منفوره لرینک ضد و خلافت اوله رق ضرر سزدر و قولایلقله طوتیله بیلور . [*]
ساعت اون ایکده اوصلی ترك ایله پیاده اوله رق مناخه یوانی طوتدق
اولاً جبل مسارك سمت جنوبیسی استقامتده چیقیشلی ، صرب کذرگاهلری
سیر ایدرك مؤخرأ جبلدن اشاغی نزول ایتمهک باشلانلیدی . صاغ طرفده قهوه
و حمزروعات ایله کسوه حضرایه بورونمش برقریه کورینوردی . دیک براوچوروم
اینلیدی بوراده برطرفدن یوله دوام ایدر دیگر طرفدن زیزده کی نباتاتی طویلار
ایدم .

Loridinm suffruticosum

لوریدیوم سوفریتیقوزوم

hibiscus micranthus

بودور خطمی

[*] محلك حیوانات مخصوصه سی حقنده اوزون اوزادی به مطاله درمیانه حاجت
اولیوب باشلوجه سی سینوسه فال میوزلری درکه اورماقلی دار بوغارلرده ، صو منابعی
جوارنده سیار حالده در .

vespertilion نام باشی طازلاق فارملر وادی سلیمان و بلاد عبدالی جهتی مسکنلرنده
کوتدن کونه چوفاقده در . چقال و بین العرب جنب دنیلان کیری جبل جیش اراضیسند
تصادف اولندی کی سواحلك خالی اووه لرنده طاوشان و خالی قیالمر اره سنده جیلان
کثرله کوریلور .

حیوانات لاجه نك انواع عظیمی همان یوق کیدر . یالکیز صرتلان صنعا جوارنده
وبارس « تمر » اک بیوک جبالده نادر اوله رق کوریلور .

حیوانات امله دن آت و استرکته موجود ایله ده قطبه نك شرق جهتلرنده مفقود
دنیه جک درجه ده در .

طیور صنفك انواع قدیده سنه تصادف اولمقده باخصوص حیحله ، طور ، تمز و عدن
جوارنده اویوز نوع طیور تعداد ایداکده در .

اوروجک و حشرات سازه نك میزولدر . بنوعه دن اولقی اوزره عدنک چیفته قنادلی
بوجکاری جداً ذکره شایاندر . وسط درجه ده بولنسان هر نواحی جبالیله ده ثروایدن
فالمیانه منسوب دودی الکل بیوک هزار پال شدتلی یاغمورلری متعانب قیالر آره سنده
جمعینه کورینورلر .

قره حیوانات ناعمه سندن سملکی بوجکارک دخی انواع عیددی موجوددر .

ochna passifolia	اوخنا
celastrus arbutifolium	سلاستروس اربوتیفولیوم
yasminum officinalis	عادی یاسمین
carissa edulis	قریسا ادولیس
Gompho carpus fruticosus	غومفو قاربوسی
G. setosus	غومفو قاربوسی
kanahia	عضات البرد
ceropegia rupicola	زهره السراج (فدیل چیچی)
priva dentata	پریوا دانتالا
mercurialis spec	یرفسلکنی
tragia mitis	تراجیا میتیس

ساعت ایکده عطاره قریه سنه واصل اولندی .

عطاره — بو کوی جبل مسارك ديك بر اوچورمی اوزرنده. کائندر قيانك اتکندن کویه قدر ارتفاع اتمش مترودر . بوراده کوریلان بر خراب قلعه وقيله احمد الشبامی نامنده بر شيخك مسکنی قرارگاهی ایش .

عطاره یکریمی اوتوز خانه دن عبارت اولوب اهالیسی مسافر پرورد . بوراده کویلیر بزه قشر و ایران اکرام ایتدیلر . قلعه یی کزmk ارزوسنی اظهار ایتدیکمه کویک ایلرو کلنلری ودلیقانلری اوکزه دوشهرك قلعه نك هر جهتی کزدیردیلر .

یولیزی عطاره دن شمالی غربی جهته تحویل ایلدیکمزده تصادف ایدیلان بر فریبون محزنی (euphorbia officinalis) نباتك یاننده مرور ايله جبل مسارك جهت جنوبیندن یوکسهرك وادی عیاشك صاغ ساحله چیقلدی . طاشدن انشا ایدلش بر کوپری اوزرندن کوچك برصوی مرور ایدر ایتمز مقابل جهته پدشکاهمه مثلث الزوایا ومفصلی اوفوربیا ناقتیفورم لر ايله مستور

بر محل کورلدی . بر بایقه یول یکدکن صکره جنوب غربی جهته طوغری
نظری تمید ایدن بر اووه مدخله داخل اولدی که ، وادی " سیحانک غایت
منبت و محصولدار بو اووه سنک اوزرندن افق جبل ریبه و جبل برعک سلسله لریله
تحدید اولمشیدی . بوراده شو نباتلر کورلمشیدی .

<i>polygala tinctoria</i>	پولیگالا تنقورتوریا
<i>vitis erythrades</i>	قرمزی اوزوم اصمسی
<i>vigna variegata</i>	انواع اصم
<i>pterolabium laceran</i>	برنوع قرداش قانی
<i>pavetta villosa</i>	پاوتتا ویللوزا
<i>conysa pyrrhappa</i>	سینک اوتی
<i>incana</i>	»
<i>pulicaria crispa</i>	باصور اوتی
<i>helichrysum cymosum</i>	لیمونی استاخوسی
<i>h. globosum</i>	هلیخریزوم غلوبوزوم
<i>centaurea maxima</i>	قنطریون کبیر
<i>leptadenia ephedifamis</i>	لپتادینا
<i>synoglossum lanceolata</i>	لسان الکلب
<i>s. bottaé</i>	»
<i>ipomea obeura</i>	ایپومه نا (توربت نباتی)
<i>cluytia richardiana</i>	قلویتیا
<i>haemanthus arabicus</i>	امانتوس عربی

اووه لاینقطع شرق جنوبی استقامتمنده اوله رق سیر ایددی . بو نقطه
مرتفعه دن اعتباراً نباتات تبدیل شکل و منظره ایدرک آلیپ طاغلرینه مخصوص

نباتات اوصافی اکتساب ایلکه باشلامشدر. بوراده آرپه ، بغدادی مزروعانندن باشقه نه برقهوه لکه ونده قورولق کبی مشجره یه تصادف ایدلمشدر . اوتده بروده قوتلی دیکتلیله سبوریلش ، عمودی دالیری افلاکه طوغری تمادی ایتمش اولان فریبون محزیرلر کورلمش ایسه ده سم مهلك اولان عصاره سندن عربلر يك زیاده سیله خوف ایتمکده درلر .

حراز جبل شاهقه نك اتكنده برکوچك دره ایچروسنده (*Loranthus rufescens*) اوکسه اغاجنك کوزل برنونه سنه دسترس اولدم . بونی اقاییه لرك طفیایسی کبی عدواعتبار ایتملیدر .

ساعت دردی چاریك کچهرك جبل مساری جبل شبامدن تفریق ایدن بوغازك ذروه سنه واصل اولندی . بوغازك سطح بچردن ارتفاعی ۲,۴۰۹ مترودر . صولزده وتقریباً بيك بشیوز مترو بدمده بزه نبدأ دهها مرفع بر نقطه ده الحجیر قره سی جبل مسارك برطرفده قرنال یوواسی کبی معلق ونظر ربار صورتده جلب اظهار ایتمکده ایدی .

بورادن جبل شبامه تقرب اولدقجه یول اینیش اولمغه باشلار . تعریف ایتمك لازمکلور ایسه مقعربتی شمال شرقی به متوجه اولمق اوزره بر بیوك قوس تشکیانندن صکره شبامك سمت جنوبی اوزرینه واصل اولور . بوراده وادی معاذب سیلیرینك آچیش اولدینی اعوجاجلی چتورلر کوریلوکه ، بوراسی حرازك شمالنده بولسان بالعموم جال صولرینك نقطه اجتماعی وبالذات مشهور وادی سردود منصیدر .

بوراده ترجیسیه فصیله سنه منسوب کوزل بر نبات نمونه سی الده ایدلمشدرکه ، یونبات قرنیوم آیدنیکو . (*Crinium abyssinicum*) یمنده سلب دیدکاری نباته يك مشابه اولوب انسان وهله انی ظن ایدر .

برمدت عقبه دیلان اینشلر ، یقوشلر سیر ایدلدکن ولکام نام قره بی

صوله بر اقدقن صكره مناخیه كلنوركه بو كوی شهردن متفرق برقریه جك
حانده در . تمام ساعت بش بچقده مناخیه واصل اولندی .

مناخه

حراز قضاسی مرکزی اولان مناخه [۱] قصبه سی حدیده ایله مرکز ولایتك
طریق موارد سی اوزرنده و صنعانك جهت غربیه سنده وانك یكرمی درت
ساعت بعدنده اولوب جبل كامل سلسله سندن شمال شرقی جهتدن متفرق
واكا مائلاً مستد شبام الیعا بر نام جبلك اتكنده واقعدر .

بوراده بر طابور عساكر شاهانه استیعابنه کافی بر قشله هایون و پراتوزلی
بر جبخانه و مجدداً انشا اولمش بر حربی برج ، بر حکومت فونانگی بر مسافر خانه
ولایتك تشككندن اول حراز قضاسنه مستولی اولمش اولان داعی حسن بن
اسماعیلك یدندن نزع ایدلمش ایکی باب برج اولدنی کی الی یتاق استیعابنه
کافی مکمل بر عسکری خسته خانه سی برده تلفراف و پوسته خانه سی واردر .

خانه لری ایکی اوج قات اوزره مبنی اولوب ابنیه سی وادی معاذیدن جلب
ایدیلان یموشاق و آجیق یشیل رنگده پور فیری بر نوع طاش ایله عادی بازالان
طاشلرندن انشا اولمشدر .

بنالر جبلك کتله سی اوزرنده بر قطع قائمی صورتنده موضوع اولوب ایکی
جامع شریفك بیاض ظریف مناره لری شهرك تزیناتی اكمال ایدر . بوراده
جبال قسمنك مشهور شهرلرنده قبول ایدلمش اولان طرز معمارینك ایلك
نمونه لری کورلمكه باشلار . بونلرك جهه لری دار و مرتفع اولوب بنجره لری
کوچك اوست قسمی الوان مختلفه ده جاملرله مزین والت قسملری بر اسلوب
عربیده الجیدن یا بلش قفسلرله مجهزدر .

[۱] دوه لرك قوناق محلی . مناسنه اولان منخی اسمندن مشتق اوله رق تسمیه اولمشدر .

داخل شهرده بازار کونلرینه مخصوص اوله رق بر پارار قوریلور . مناخنك
 سطح بچردن ارتفاعی ۲,۳۲۲ مترودر . حراز قضاسنك عر ، مفتق و متوح
 ناملرنده اوج ناحیه-یله مرکز حرازه عائد بنی خطابه ، بنی مقاتل لهاب ناملریله
 اوج عدد عزله سی واردر . اه-الینك برمقداری شافی و بعضیسی اسماعیلی
 و اکثریسی زیدی مذهبنددر .

مناخنك جهت شرقیسنه طوغریدن طوغرییه وادی شیمه آجیلور .
 بووادی حرازك شرق شمالیسنه طوغری جریان ایدن عموم صولرك بمجمی
 حكمنده اولان وادی جینه منصب اولوب اورادن غرب و شمال غربیده وادی
 سردود ایله برلشور .

شهرك شمال و شمال شرقیسنده جبل خودار برهیکل عظیم شكلنده کوریلورکه
 بونك ذروه سنك ارتفاعی ۲۰۰ مترو اولوب سطوح مائله سنده قدمه قدمه تشکیل
 ایدلمش اولان ترالرده حبوبات زرع ایدیلور . اشبو حبوبات ترالرنده وترا
 جوارنده زیرده اسملری محرز نباتات کورلمشدر .

Sisymbrium iris صو ترمسی (رشادالماء)

c'eome arabica قله نوم عربی

silene yemensis سیلانی یمنی

ruta chalepensis سنداب حدیدی

kalanchoe crenata قالااشو قر. نانا

alsine schimpéri قرنفلیه فصیله سنه منسوب كوچك

بر نبات اولوب فرانسه ده قوشنره

یدیررلر .

felicia yemensis فلیسیای یمنی

triptéris vaellanti تربیتریس وایانت

pentas lanceolata پانتاس لانسئولاتا

achyranthes aspera

اکیرانت

ceterach officinarum

حشیشة الذهب

جبل شبام ستوی و خالد تنبتات ایله مستوردرد . نادر محللارنده و سطوح
مانده دهها قوتلی اولمق اوزره چالیرلر التنده هر طرفدن جریان ایدن متعدد صو
سینتیلرله تازه حیات کسب ایدن چمنزارلر تشکیل ایلش اولدینی کوریلور .

مناخده بولندیغ مدت ظرفنده بوجبلک شمال شرقیسی جهتنده اجرای
تدقیقات و تحریاتدن خالی قالدم شبامه چیقلمق اوزره عسکری خسته خانه سنک
یانندن کچر ایکن وادی سیجی صوله براقه رق غریبه طوغری یوکسلدیگمزدده
جبل کاهلک جهت جنوبیسنده واقع یک دیک کسمه قیالر اره سندن کچلمش
ایدی بوقیالر اره سنده (ruderal) تعیر اولنان مولوزلرده تنبت ایدن بض
نوع نباته تصادف اولندی .

sisymbrium iris

یبانی صوره سی

alsinie schinsperi

السنی شیمیری

triptérís vaillant

تریپتریس وایانتی

alkana orientalis

خنا اغاجی

datura stramonium

داطوله

rumex nervoseuse

لابادا

وادی معازبدن اتیده کی نباتاتی جمع ایلدم .

Lépidium rudéral

لبان تیره سی

rubus glandulosus

بکورتان

potentilla pensylvania

پش بارمق اوتی

rosa abyssinica

حبشی کالی

kalanchoe crenata

قالانشو قره ناتا

<i>pucedanum graveolens</i>	رازبانه مرزغی
<i>pentas lanceolata</i>	پانتاس لانسئولاتا
<i>salvia vabia</i>	اطه جایی
<i>achyranthes aspera</i>	اکسیرانت
<i>chenopodium foetidum</i>	اسفناخ
<i>rumex nervosus</i>	لابادا
<i>euphorbia variegata</i>	فریبون
<i>Flicia abyssinica</i>	فلیسیاء حبشی
<i>achyrocline schimpeus</i>	اکیروسه لین
<i>echinops spinosus</i>	اکنوپس
<i>campanula rigidipila</i>	چاک چیچی
<i>ceropogia sepium</i>	قذیل چیچی
<i>striga orolanchaides</i>	استریقا
<i>micromeria biflora</i>	میکرومریاء ثنائی الازهار (بیفلورا)
<i>ricinus communis</i>	شجر خروع
<i>figus pseudocaria</i>	غلاف تمر کاذبی انجیر اغاجی
<i>pennisetum</i>	پانسه لوم
<i>anthistiria ciliata</i>	انتیستیریا سیلیاتا

بوندون ماعداجوار کویلرده بورا اهالیسی ییتند. غنیه دیلان. *mangifera indica* نامند. برشجیره یتشدیرلمکده در. بونک میوه سی بوبرک شکلنده کوچک بر قاوون جسماتمند. یشیل وکاله ایردیکنده صاری واجیق پنبه رنگنده بر چکر دکلی عتمی بر میوه اولوب رایحه سی عطری لذتی سکری و میخوشدر.

برسات ظرفده شیرین و سوییلی کاهل قریه سنک برنجی خانه سنه واصل اوله بیلدی. بوکوی عینی اسمده کی جبلک زروه سنده کانددر. کوبک التند.

کوچک بر خند قد - قیامک فرجه لرزدن - صو نبعان ایلمکده در . بوراده .
 صاری چچمکلی بیوک جنسدن شقیقه لر کورلدیکی کبی منبع بود له نا پولیستاشیا .
 دنیلان نباتک بر بوکتی ایله سایه دار ایدی .

بوراده موقعک لطافتی برقادها تزیدد ایلمکده اولان جسم اریک، قایصی .
 اغاج لرندن برینه یاصالاندیم وادی لر دن یوقارویه طوغری ایلمکده باشلا یه رق .
 راکده، ساکن بر دریای وسیع کبی کوزوکن سیس طبقه سنه کوز کزدیردم .
 مناخه قصبه سی اطراف قراسیله برابر بتون بو طبقه بیضانک التند مستور قالمش .
 کوبکه، او طرفلرده زمین سما ایله برلشمش ایدی . ایشته هر کون بو حوالیده .
 تگون ایدن بوسیس طبقاتی قهوه اغاجلرینی بررطوبت دائمه تختنده بواندیره رق .
 اکتساب نمو ویکالنه واسطه یکنه اولیور .

بوکوی جوارنده تعداد اولنانلردن ماعداتی الاسامی نباتلرده کورلمشدر .

Berberis spce

عنبر باری

hibiscus micranthus

بودور خطمی

geranium simense

دون بابا (ابرة الراعی)

« yemensis

یمن طورنا غاغه سی

malva verticillata

ابه کومه جی

elargonium multibracteatum

قوقولی صاردونیا

trifolium semipelosum

نصف هلالی یونجه

helmintho carpus abyssinicus

موسنا (بزنا) اغاجی

tillaea phérnaceoïdis

تیللافا فرناسوید

pimpinella perig. ina

اندیسون مهاجری

caucalis melanatha

یبانی مایده نوز

galium apacone

چوبان سوزجکی

« kahelianum

غالوم اسفرکا هلی (صاری ایغورت اوتی)

scabrosa columbaria	قاورون اوتی
dichrocephala chrysanthamifolia	دیمخروسه فالاء ورق الحمر
pterus seculata	پتہ ریس
selanginella imbricata	سلاژینلا مترا کبہ
conyza hochstilleri	حشیشہ الذباب
pulicaria petiolaris	باصور اوتی
senecio harazianus	حراز قناریہ اوتی
tylophora yemensis	تیلوفر
swertia decumbens	اسورتیا
anarrhinum oriental	انارینوم
orobanche abyssinica	ارسلان اوتی
micromeria biflore	میکرومریا
scutellaria peregrina	اسکوتلاریاء مهاجری
leucas trachyphylla	لوقاس (قطنی بر نباتدر)
plantago lanceolata	قارنی یاریق اوتی (سیکرلی) پیراغی
commelina albesceus	اورمچک اوتی
cetérach officinaris	حشیشہ الذهب
cheilanthes odora	شیبوی
allosurus melanolea	الوزوروس

جبلک یا یلاسنده شکل مستطیلده برحوض واردر . بویایلانک شمال و شمال شرقنده تخمیناً اوتوز مترو ارتفاعده مهیب برقیانک اوچنده واکا مستنداوله رق موضوع برقلعه خرابه سی واردر . بوبرج الیوم خالی اولوب عطاره کی برج منللو بوده اوائلده یام طائفه سندن داعی احمد الشبامینک قرارکاهی ایمش بوراده درجه حرارت ساعت درتده سانتیگراد ۱۲ درجه ددر . سطح بچردن اعتباراً ارتفاعی

۲,۹۰۳ مترودر . قریه‌ی صوله براقوب سیل یوانی کچرک بر قیـانک جداری
 ارسـنـدن طیرمانه‌رق چیقـدقـدن صکره جبل کاهلی جبل شبامدن ثفریق ایدن
 براوویه کلندی . بعده یول $\frac{1}{4}$ درجه جنوب و جنوب شرقیه طوغری تعقیب
 ابدلـدکـده جبل ضلاعک ذروه‌سنه واصل ارلنورکه ، بوراسی یوز متره مسافدن
 جبل کاهله حاکدر . ارتفاعی ۲,۵۹۵ متره در . بورادن شمالی غربی جهته
 توجیه استقامت ابدلـدکـده بعض مرتبه قیـالقی بر یقوشی سیر ایله وادی معاذبه
 طوغری رفته رفته کسب انحطاط ایدن براوه کورندی . بورالری عین جنس
 حبوبات ایله مزروعدر . بورادن برساعت ظرفنده اولاً جبل شبامک سمت
 شرقیسنه بعده سیل یولی تعقیب ایدیله رک العین تعبیر اولنان برصو منعه واصل
 اولندی . بوراسی جبلک جانبده واندن اوزاچمدر .

rhubus petitianus

یبانی بکورتان

anthospermum murisulatum

روم چیچکی

phagnalon hazarianum

فانیالون حرازی

hélichryum abyssinicum

لیموتی استاخوس

lactuca yemensis

حس یمنی

anagallis latifolia

سودلی فاره قولاغی

rosa abyssinica

حبش کلی

cynoglossus

لسان الکلب

convolvulus arvensis

یبانی صارمشق

salvia Nubia

مریمی حبشی

ajuga remota

اذان الحمار

rumex studebii

لاباده

adiantum caudatus

بالدیری قره (کزبرة البئر)

جبل شبامك ذروہ سی جنوب جہتدن يك خوش واطيفدر . العیادقربہ سی
 صاغہ ترك ایدرك همان نباتدن محروم بریار ینغیسندن عبارت بریقوشی یارم
 ساعت ظرفندہ طی ایتدکدن صکرہ مریدیوانہ رحمت اوقوتہ جق درجہدہ ديك
 براوچورمك اوکنہ کلندی . بویولاك کنارلرندہ نباتات بلاقلقدن حراز دنیلان
 یوصون ایلہ زیردہ کی نباتلر کورلدی :

Dianthus pimulus	حسن یوسف
rosa abyssinica	حبش کلی
crassula »	یارہ اوتی (سدوم)
»	تلفینوم دخی دبرلر
mesembryanthum	بوزچیچکی (هوانتا انجیری) دخی دینور
sedum spec.	سدوم (طاغ قوروغی)
centaurea max'ma	قطریون کبیر
gespera pilosilloides	ارنیقا (عین البقر)
aloe spec	صاری صبر
arisaema enniacaphyllum	

اوچورومك قاعدہ سندن ترشح ایتدکدہ اولان کوچك برمنبعك کنارندن
 کوزل بیاض چیچکلی برسوسن ایلہ اتیدہ کی نباتلرہ تصادف اولندی .

indigofira arrecta	نیل اررکتا
helichrysum abyssinium	لیمونی استاخوسی
» cymosum	ہلیخریزوم سیوزوم
» globosum	غلوبوزوم
salvia schimperu	بیرك اطہ چایی
nepeta mussini	حشیشہ الہرہ

اوچورومی صاغه ترك ايله جنوب وبعده غرب جهته دونلدكده معلق بر رافى شكلده اولان وباش دوندره جك درجهده ديك بولسان اوچورملى طار بولدن كچلدى . بده شماله دونهك ديوار كې بر قيايى مرور ايتكدن صكره جبلك ذروه سنده طالعلى بر يايلا حالده بولنان مرعايه واصل اولندى صولدهكى اراضى دونلدكده منبعك قربنده مشرف خراب كوچك بر جامع شريف ايله صهرنج صورتنده ذوالزوایا بر حوض كورينور پلاتونك شمال و شمال شرقى سنده خراب بر برجك استناد ايتديكى تخمیناً اوتوز مترو ارتفاعده ياقلاشلى مشكل اوجى سيوى قىالر بولمقده در . بر برج اليوم خالى اولوب عطاردده كى برج كې يام طائفه سندن داعى احمد الشبامينك مسكنى ايمش .

شيام جبلك ذروه سندن اطرافه عطف نظر اولنورسه ين قطعه سنك خوش بر بانورامسى تجلى ايدر كه حراز جبلك ، سمت قدمنده طولاشق واديلر ، اورمانلر ، قهوه ترلارلى ، متفرق خانه و قريه لرله ، سويتى ضايع ايتمش محصورلدار ترلار كورلديكى كې مناخه قصبه سنك شمال شرقده واقع وادى سجهنك درين يارلرلى ، كنسارى قبارق و سطح هواده پرواز ايدن بر بالونك تكلنه سنه تماماً مشابعت كوستريپوردى . دها ايلروده سراسلسله نك حاكم اولدينى خيمه ناحيه سنك ادواسع چقورلقلى هر بر نفرعايله طوغرافياى رسم ايتمش كې نظره چاريپوردى . جنوبده شبامك الت قسمى ايسه هوزن و ثاث جباليله تحديد اولندينى جنوب شرقده وادى سهمك جبل ريمه و جبل برع اتكلرنده كنديش يشلىسى بر شريط كې اوزاندينى غرب و شمال غربيده وادى سردودك ايلروسنده يك اوزاقدن جبل ملحان و جبل خفاشك ذروه لرينك تجسم ايتديكى نهايت برقاج كيلو مترو شمال غربيده ايسه جبل شبامه بعض مرتبه نظيره اوله بيلان فقط آندن يوز مترو آلچق بولسان جبل مسارك ديك ذروه سنك يوكسلديكى كور ياپوردى .

مايسك اون سكرنجى كونى ساعت يارمده مناخه دن حركت ايدلى . يول

ديك اينشلی و طولاً مباحلدر . شرق شمالی اشغال ایدن وادی سجهنك خط
جریان میاهی پورفیری صحرالره عموداً مقطوع بر بوغاز حائده اولوب جبل
خودارك كسیك اولان اوچوروملری صول و جبل كاھلك یالچین اینشلری ایسه
صاغ ساحلی تشکیل ایدرلر . بومهب و هواناك بوغاز براز ایلروده وادی
سردوده منصب اولان وادی جینه منتهی اولور . بوراده قیالر آره سنده بیوك
قرمزی چمچكلی قالا نشولردن باشقه جبلك سطوح مانله سنده زیرده کی نباتلر
کورلمشیدی .

hibiscus vertifolium

خطمی چمچکی

rhamnus spec

سیاه قزل اغاج

boucerosia cicatricosa

بوسروزییا

barberia spinigma

باغ تره سی (رشاد خالده)

justicia cebolium

زوستیسیا

lasiocorys arabicus

لازیوقوریس

cineraria schimperi

جینه راریا

senecio odorus

قناریه اوتی

teucrium yemensis

کادروس (بلوط الارضی)

figus spec

فیکوس

» salsifolia

» سالسیفولیا

اوج چاریکدن خییه ناحیه ستنك مدخلی حکمنده اولان وادی جینه واصل
اولندی . بورانك ارتفاعی ۱,۶۰۴ مترو اولوب مناخنك ارتفاعنده ۷۱۸
مترو منخط دیمکدر . بوتفاوت ارتفاع ایسه بر ساعتك مسافنده واقع اولمش اولور .
بوراده شرق طوغری عزیمت زده یوللرده انجیر و اوکسه اغاچلری و برخیلی
اقاسیا اغاچلریله سطوح مانله ده بله فارس ادولسی نباتلری کورلییوردی . یالکنز

بوراده تصادف ایدیلان عدنیوم اوزوملر باجله نسبتاً ضعیفجه ایدی . بونا حیده .
بنی مقاتل قبیله سی مسکوندر .

ساعت ایکی به طوغری یت مهدی موقعنه کلنور ایلروده بر تپه ده بولنان
الضیا قریه سی صاغه براقه رق جنوب شرقی به تبدیل استقامت ایدلایکی صروده
بیوک جئه وقامتده بر چوق سبنوسه فال میونلرینه تصادف اولمشیدی .
طاراورمانقلی کچیدک صولنده بر تپه اوزرنده واقع عاز قریه سی وانی متعاقب
باشاقویوسنی مرور ایتدکن صکره ساعت الی بحقده یوک ۱,۵۰۰ مترو
صاغنده تقریباً یوز مترو ارتفاعده منفرد صرب بر طاعک ذروه سنده مستحکم
مفحق قریه سی کورینور . بوراسی خیمه مدیرینک مقرریدر . خیمه مدیریتی
سهام ، عاز ، حجره بنی سلیمان مخالف عزله لرینی شاملدر . بوراده ده شو نباتلر
کورلمشیدی .

macrura oblongifolia

ماقرونا

cadaba farinosa

قادابا

polygala abyssinica

سوداوتی

vernonia »

ورنونیا

grevia velotina

غره ویا

berchemia yémensis

برشیا

balsamodendron myrrha

مرصافی

jatropha oculeata

هندفستق اغاجی

مفحق کچلدکن صکره شمل و شمال شرقی به توجیه استقامتله خودار جبلنک
نهایت سلسله سی آرهنه آچیلان کوچک بروادی به کلندی . بوراده تصادف
ایدیلان اوفوربیا قاقیفورم اغاچلری آرهنه سنده زیرده کی نباتلر کورلمشیدی .

indigofera argenta

نیل ارزانا

pterolabium laceraus

بر نوع قرداش قانیدر

acacia glaucophylla

اقاسیا غلو قوفیلا

gewia corylifolia

ژ. ویا

achyrocline glumacea

آکیروقلین

aerve lanata

شایا

psilotrichum cordatum

حشب المسقط الاشعار

acalypha fruticosa

اقالیفا

بوراده وصلدن زیاده هزار پالر کوریل یوردی .

وادی بی صاغه ترک ایتدی کمزده قویو سیاه رنگده صخور اندفاعیه نك بر نمونه سنی اراهه ایدن کسمه قیادن عبارت بر تپه اوزرندن کچلدی . بوتپه نك قاعده سی فونولیت تسمیه اولسان اسمر قرمزی بزکتله حجریه دن عبارت اولوب بو کتله ده یکدیگری اوزرینه موضوع لاو تراشیتلره مشابه وانی در خاطر ایتدیرم بیلان سرت پورتکللی اچیق یشیل رنگده ، زجاجی منظره و انتساجده تراشیت صخره سی و انك پوقاروسنده جبلك زروه سنی تشکیل ایدن قسم عالیده قویو سیاه رنگده فقط انتساجی کثیف ، صلابتی کمالده لسان فجیه بازالت تسمیه اولسان وهربری ادوار ماضیه نك شاهدلری ، مقیاس الاوقاتی حکمنده اولان او غیر منظم دیو آسا قیا پارچهلری ، اوصخره لر طمروفیلون حالنده اوتیه برویه کیرمش ، سطحلری آشمنش ، یارلمش بر شکل وهیئنده کوریل یوردی . سراسلسله جبالی تشکیل ایدن اراضینك عناصری همان عمومیتله بوانتساج و طبیعتده اولدینی ایلروده ده آکلاشیله جقدر . ایشته بوسورتله هر طرفدن بی محیط اولان عبرت آمیز اجسامه نظر انداز تماشای اوله رق فکرم ، وجودم تحملسوز بر یورغونلغه دوچار اولمش بر حالده یعنی ساعت اون ایکی راده لرنده سوق الحیسه مواصلت ایلدم .

بورانك ارتفاعی ۲,۳۷۳ مترودر . یایلا تعبیرینه دها سزا اولان اووه سی شمال شرقیده عالیاً جبل حجره و جبل بئر ایله سافلاً قرن الوعل ایله محاملدر . سمت قدمنده ایسه جبل مفتوح بولنور .

غرب جهتندن خیمه اوزرینه طوغری عطف نظر اولنورایسه بتون امتدادنجه جبل حراز، جبل مسار وحتی جبل عاز پیه کوز اوکنده متسلسل قره بررقیا حالده و مناخه قصبه سی ایسه قوش باقیشی اعتباریله تخمیناً ۲۵ کیلو مترو بعدده اوله رق جبل کاهلک زروه سی تختنده بیاض برلکه کی کورینوردی .

سوق الحمیس — بوراده برنجی دفعه اوله رق کوریلان و جبال اهالیسی بیننده سمره دبو معروف اولان مسافر خانه ده قوناق ایدلمشدر .

صباحین ساعت اونبرده سوق الحمیسدن حرکت اوانه رق جبل حجره نك غرینده واقع صرب برعقبه دن چیقیلدی صولده سمت غربه طوغری جریان ایله وادی دیبانه منصب اولان عمیق وادی سلیمانیه حاکم اوله رق حرکت ایدیلوردی . وادی سلیمانک یوقارو قسملرنده پک ضعیف حبوبات ترلاری و اشاغیسنده ایسه پک اوزاقدن قهوه لیکر و انلرک اره سنده موز اغاجلری کورنمکنده ایدی .

ساعت برده رأس عقبه یه کلندی جبل حجره یی (منار) صاغه براقه رق اولاً شمال و شمال شرقی استقامتنده بعده شرقده حقیف میلی و طالع ملی بر سطح اوزرنده ایلروملکه باشلانلدی . وادی سهامه منصب اولان عبدالحق وادیسندن ایسه صولرییلان قاوی بر صورتده جریان ایتمکنده ایدی . کوزل براق و شربه صالح برصومبندن حاصل اولان ایرماغی اشدقندن صکره قرن الوعل ذروه سی اوزرینه منکشف ارلوب سوزکچ خدمتی ایفا ایدن صحره نك جدار عمودیلرندن منشکل برعقبه نك چنلی قدمه لرندن طیرمان رق کچلدی که ، بوجبل حضور جبلنک قسم جنوبیه کسب تسلسل ایتمکنده در . ساعت ایکی بچغه طوغری کوچ حال ایله کچیک ذروه سنه واصل اوله ییلدی بوراسی صفوق شمال روزکاریله هر بار یلانمقده در . بورانک سطح بخرده ارتفاعی ۲,۸۸۱ مترودر .

قرن الوعلک جهت شرقیسی اوزرندن حرکتله غایت منبت و محصولدار کوچک بروادی یه اینلیدی برقیانک ذروه سنی پک کوچلکه سیر ایتدکن صکره غایت صرب و صعب المرور بریتوش کچلدی بویول بزی طوغری بجه وادی صباحده

واقع بوغان کوینه دها طوغریسی بوغان بازارینه ایصال ایلشدر . بوراده کوزل
یرقره غولخانه ایله هر پنجشنبه کونلرینه مخصوص کشادایدیلان بازار محلی واردر .
یوم مذکورده جوار کویلردن کلیتلی اهالی اجتماع ایدر . ایکی مترو مربعنده
و ۱,۲۰ و ۱,۵۰ سانتیمتر و ارتفاعنده طاشدن انشا ایدلمش یوز قدر قلبه لرله اشیا
وذخیره لرینی سره رک الیش ویریش ایدر لر .

بوغانک التدن جریان ایدن کوچک دره ایچروسندن سوق الحسده تصادف
اولنان نباتادن شونلری طویلادم :

Centaurea maxima

قنطریون کیر

Aloe

صاری صبر

renonculus aquatilis

شقیقه مائی

بوراده یکرمی دقیقه قدر آرام واستراحت ایدلدکن صکره ساعت اوچ بحقده
درمک اوزرنده واقع کوچک طاش کوپریدن مرور ایدلدی جبل حضورک
جنوبنه طوغری نزول ایدن و جنوب شرقده وادی سهامه منصب اولان وادیلری
دونه رک شماله طوغری تبدیل وجهه استقامت ایدلدی .

جبل حضور (شعیب حضور) نامیله ده معروف اولوب سرا سلسله جبالیه سنک
اک مرتفعیدر . ارتفاعی سطح بحردن اعتباراً ۳,۱۵۰ مترودر ایام شتاده بورایه
قار نزول ایدر بوجبل عمومیتله ضحور مندفعه دندر .

جبلک تپه سنده یمنه مبعوث انبیاء اللهدن (شعیب بن ابی مہدم) علی ندینا
وعلیه السلام [۹] حضرتلری مدفوندر شعیب حضور نامیله معروف اولوب شعیب
مدینک غیریدر . بوراده حضرت شعیبک خانه سیله مرقد مبارک لری هنوز
موجوددر .

[۹] نص جلیله « وکم قسمننا من قرية كانت ظالمة » آیت کریمه سی اهل حضور حقنده
نازل اولمشدر . بونلر کندیلرینه بعث بیوریلان شعیب بن مہدم علیه السلام حضرتلرینه
سوء قصدہ جرأت ایتلرندن ناشی جناب حقک عذابنه مستحق اولمشدر . بر روایتہ کوره
نبی مشارالیه صنعاک شمال جهتده واقع حشب ناحیه سنده فتح ضاد معجمه ایله (جبل
ضبین) نام محله مدفوندر .

بیت‌المفدل قریه سنک یولک خارجنده متفرق ایکی بیغندن عبارت خان‌لرینی صاغه و تخمیناً اوچ کیلو مترو صولده برتبه اوزرنده کائن القلیس قریه‌سی صوله برافرق ساعت بشه چاریک قاهره عصفره نام موقعده کوچک بر دره اوزرنده واقع بش مترو ارتفاع و سکنز مترو قطرندکی نام دائره کمرلی غایت ظریف طاش کوپری بی کجوب سلسله جبالدن عموداً ایرلش برطانی اشدقندن و تصادف ایدن بروادی بی کچدکن صکره جبل حضورک اتکند و واقع یازیل قریه‌سی قریه کلنش اولور . یازیلک ایلروسنده یول کتدکجه یوکسلمکده در . و شمال شرقیده نظردن غائب اولان بریلاتویه نهایتان قطعه اراضی نظر دقتی جلب ایدم‌جک صورتده بر منظره حالیه ارايه ایتیمکده ایدی . ایشته بوصورتله تبتتندن عاری بازالت بیغیتبسیله مستور میلی بر اراضی اوزرنندن بر مدت سیر ایدلدی . ساعت بش بچغه طوغری ۲,۸۳۹ مترو ارتفاعنده و سراسلسله جبالنک اک یوکسک بریلاتوس اوزرنده واقع متنه قریه‌سنه کلندی قریه‌نک صاغنده دائره‌وی بیوک برحوض ایله متفرق بر بنا کوریلورکه بوراسی سنان پاشا خانیدر .

بوراده سمرده بر ساعت استراحت ایدلدکن صکره شمال شرقی استقامتته توجیه حرکت ایله غیر متمر دوز بر اراضیده ضعیف اربه ترلاری ارمه‌سندمه سیره دوام اولندی . بورادن کچن کوچک بر دره ده شونلر کورلمشدر .

euphorbia hiboscopia

سوتدکن اوتی

ptéris serrulata

تیه‌ریس سررولاتا

petentilla pensylvania

بیوک بش یارمق اوتی

epilobium hersutum

سنت انطوان دقنه‌سی

primula verticillata

ایلک بهار چیچکی

ترلا کنارلرنده بوتنا طرفندن حجاز وعسیر طاغلرنده کورلمش اولان بودور هندبا انواعنه تصادف اولندی .

بعده سرا جبلنک شش طرفندن اینیلرک منخط براووده و تقریباً ۱۵۰۰

مترو صولده مساجد قریبہ سی ترک ایله شمال و شمال شرقیہ طوغری یول تعقیب
ایدبلرک شمال جہتہ جریان ایدن چند عدد کوچک چایلر کچلدی بونلرک صولری
وادر ظہر الله وادر ضلاعه تقسیم اولنور .

بو وادیلرک مرابکسیدہ مسافہ قلیلہ صناعک سمت شمالندہ وجوف جادہ سی
اوزرندہ واقع وادی حربہ . نصب اولور . بعدہ المدور ، بیت انیم ، لوءوئہ ،
القہام قریب لرنہ متوایاً نکاہ انداز تمشا اولهرق تصادف ایدن دیگر برکوچک
درہ اوزرندن کچلدی بورادہ طریقک صاغ جہتی اقاہیا اغاجلری وصول جہتی
ایسہ بارالت صحرالری اشغال اتمشدہ .

بورادہ تصادف ایدیلان و بین العرب صبور دنیلان (euryops) دن ماعدا
اتی الاسامی نباتلردہ کورلمشدہ .

salvia palestium

اطہ چایی

acabiosia frutisum

قاوروق اوتی

otos-tegia arabica

اوتوز ترانا (ایوانی بر نباتدر)

aerva lanata

عرق الذهب ابیض

euphorbia botta

فریبون بوتتا

زوالی اوچ ساعت قدر کچمش ایدی . صولزه تصادف ایدن بر عقبہ بی
چیمغہ باشلار باشلامز حرکتزی جہت شرقیہ طوغری تبدل ایلدک .
بوصورتله یارب ساعت قدر صعودہ دوام ایتدکن صکرہ بیت عزرائک ۱۵۰۰
مترو جنوبندن کیدلدی : کوچک بر بوغاز کچلدکن صکرہ عصر عقبہ سنک
رأسنه کلندی . بورادن صنعا شہری یک کوزل کورینوردی .

عصر عقبہ سی رأسندہ یولک شمانسدہ بر قره غولخانه ایله کوزل بر حوض
واردہ . زمان حمیریدہ بو قره غولخانه موقعندہ ظرافت ولطافت معماریہ سی
جہتیلہ قصر غمدان و مارب مرتبہ لرنده اهمیت حازر نضد نامیلہ مشہور جسم
ومضع بر قصر منبی اولدنی شعرای عربدن دیمالک شو :

منازل العز من غمدان الى النضد
فأرب فظفار الملك بالجند

بیستن کلاشمش ایسه ده بو موقعه آثار حمیری به دایر برشینه دسترس
اولنه مامشدر .

عصر عقبه سی کذرکامی همان عمومیتله اعوجاجلی و برازده میلیدر . بومیل
اول امرده یوزده اتی نسبتده و ایندکجه میل براز ارتیور ایدی . یعنی یوزده
اتی بحق یدی به کلیور . بورایی صرب غرایت صحرا لرندن عبارت قیالر اطرافنده
دولاشه رق قطع مسافه ایدیلیوردی .

یول سمت شمانده شاهره و جنوبنده عیان جبل لرندن برر کوچک دره ایله
متفرق اولوب صولده شاهره جانبک اتکنده بردره ایچروسنده سور ایله محاط
عصر قریه سی کور یورکه ، اطرافتی محیط اولان باغچه لر ترلار و ترلا قدمه لری
اوزرینه و قتیله غرس ایدلمش اولان جسم جوز وارمود وزردالی و آنجیر
اغا جلری طریقک هر دوره سنی دوندکجه آری آری لطیف لوحه لر منظره لر تشکیل
ایدیلیوردی بوراده *lepidium latifolium* دنیلان باغچه تره سی نمونه سی
کورلمشدر .

عقبه نک اتکنه واصل اولندقدن صوبائی دنیلان موقعه کانور . بوراده
برسمسره و برمسجد ایله غیل صولرینک ترلاره توزیع و تقسینه خام اولمق اوزره
برده بیوجک حوض واردر .

بورادن شرق استقامتده بر ساعت قدر امتداد ایدن غیرمثر صحرا ده ویولک
ایکی جهتده ضعیف آریه ترلار لیه بوتولا کنارنده (*peganum harmela*)
خرمل دنیلان اوزرلک اولملری ویول اوزرینه تصادف ایدن بر حوضک
اطرافنده (*chicorium*) هندباء کثرتلر مشاهده اولمشدر .

بعض عریان طاشلر اوزرنده مصر صحرا لرنده کثرتله بولنان (*centaurea*
palesceus) برنوع فرنک قرنفیلنه تصادف اولمشدر .

حوضدن اعتباراً یوز مترو مسافده قاع الیهود دنیلان صنعا سورینک غرب
قیوسنه کلنور بوراسی صنعا قصبه سنک بهودی محله سیدر .

صنعا شهری

عربلر طرفندن تاج الین (کرسی الین) وام الدنیا کی برجوق طمطراقلی
نامرله تسمیه ایدلمش اولان صنعا شهر معمورینک زمان جاهلیده اسمی ازال
اولوب مؤخرأ صنایعنک جزیره العربده کسب اشتهارینه بناء نام حاضری
آلمشدر .

مورخینک قولنجه طوفاندن صکره نوح علیه السلامک اوغلی سام صنعایی بنا
ایتمک ایستوب موقع حاضرینه قریب (الطبر) نام محل تنسیب و مساحه سی طرح
و تقسیم ایدلمش ایسهده مؤخرأ صرف نظر اوله رق شمیدی محلهده بنا اولتمشدر .
ابتدا صنعانک وسطنده کی (بئرسام) [۱] حفر وانی متعاقباً قصر غمدان انشا
ایدلمشدر . قصر غمداندن [۲] شمیدی حالد اثر اولیوب خرابه جسیه سی التنده

[۱] بئرسام جامع کبیرک شرق جهتنده کاش مسجد نوح نام محلهده موجود اولان
قویو بئرسام اولدینی مرودر .

[۲] قصر غمدان صنعاده خطب و بونجه پازاری دنیلان محلهده کاش ایدی بوجسیم بنا
بونجه بازارندن بدأ ایله جنوباً جامع کبیر شمالاً طواشی میدانی غرباً سوق البقر شرفاً سبا
حمامه قدر امتداد ایدن واسع رلری احاطه ایدلشیدی . بونصرک جوارنده (طبوخانه)
نامنده جیم برقوناق و ارایدی که بواسطه بوکونه قدر باقیدر . قصر مذکورک جهات اربعه سی
باشقه باشه اولوب بریوزی قرمزی دیکری بیاض اوچنجیسی صاری دردنجیسی یشیل ایدی .
انبیه دخیله سی یدی طبقه بی حاوی دیک مرتفع اولقی اوزره یابلمش ایدی نصرک اوزرنده بر
قابکونلک مسافده دن کورینور براوطه و ارایدی . ملوک حمردن بری صنعا جوارنده کی اهالی بی جمع
ایتمک ارزو ایتدیکی وقتلرده براوطه بی بر مصباح یعنی ایشیق ایله تنویر ایدرک اهالی
بواشارقی کوردکلرنده علامت دعوت اولدیفی اکلایه رق برای اجابت صنعایه قدر کلکه
شتاب اولورلر ایش نصر مذکورک کواکبه سی صنعانک غرب جنوبیسنده و بر ساعتک
مسافده بولنان (حده) نام موقعه قدر امتداد ایدر ایش . حده کواکبه نک حد انتهایی
اولدیفدن کنایه اولوقدنبرو بواسطه یاد اوله کلمشدر .

تلملرینک موجود اولدینی روایتنه باقیلور ایسه بونلرک ملوک حمیردن شرحیل
یحصب بن مالک طرفدن بنا ایدلمش اولمسی عقله دها موافق کلور . ذاتاً عرب
تاریخلرنده ده قصر غمدانک انشاسی شرحیله اسناد اولنمشدور .

نفس صنعاً قصبه سی جبل سرا قسمنده اون بش درجه یکریمی ایکی دقیقه
عرض شمالیده و ۳۲ درجه قرق درت دقیقه طول شرقیده سطح وادیدن ۴۰۰ الی
۶۰۰ مترو ارتفاعنده بولان شرق جنوبیده جبل نقم سمت غربیده عقبه عصره
شاهره و عیبان نام جبالک حاکم اولدینی بر صحرا ده واقمدر .

سطح بحردن ارتفاعی ۲,۳۳۲ مترودر . بوراسی یمن ولایتک مرکزی
واک بیوک شهریدر .

صنعا ده موسم ربیع کانون ثانی شباط مارت موسم صیف نیشان مایس
حزیران موسم حریف اغستوس ایلول تشرین اول موسم شتا تشرین ثانی کانون
اول ونصف کانون ثانی آیلیدر .

موسم صیفده وقت زوالده درجه حرارت سانتغراد ۲۵ + ۲۷ ارسنده
اولوب صباحلری ایسه ۱۲ + ۱۳ درجه ده در . تشرین اولدن کانون ثانیکن
اون بشنجی کوننه قدر سنه نك اك صغوق موسمی اولوب مقیاس حرارت
تحت الصفر اوج درجه یه نزل ایتدیکی واقع ایسه ده او یله و قیلری ینه فوق الصفر
اون الی درجه یه صعود ایده جک مرتبه ده بر تفاوت حرارت کوستردر .

بوراده کثرتله هبوب ایدن روزکار شمال غربی ایله جنوب و جنوب شرقی
روزکاریدر که ، او و نك استقامتنه مائلا در .

صنعا او و سنده ۱ کثر ایام کوچک قصر غمر ظهور ایله هواده قوتلی بر
ستون ترابی یوکسلرک غایت بطائله حرکات انقلابیه ده بولندینی کوریلور . جبل
نقمک تپه سنده بولندیغ بر کون بوقصرغه همان غیر متحرک کی بولندیغ موقع
حدا سنه قدر یعنی ۶۰۰ مترو ارتفاعنه قدر یوکسلدیکی بالذات کورددم .

غروب شمسن بر قاق ساعت اول بین العرب غمام یا خود سخیمانی دنیلان

سحاب سراجبالك سطح مائل بحریسی اوزرندن حاصل اولمغه باشلار . فقط بوحال یومی دكلدر ومطرا الحریف دنیلان ایکنجی یغمور موسملری که ، نهایت صیفه تقابل ایدن ایامده نزول امطاره باعث اولور .

قصبه هیئت مجموعہ سی اعتباریلہ شکل مستطیلده اولوب محوری شرق جهتندہ ۱/۴ شمال شرقی غرب جهتندہ ۱/۴ شمال غربی استقامتنہ متوجهدرکہ ، چارسو و ابنیہ عمومیہ سیلہ بلده فرانسیزجه 8 رقی دها طوغریسی ترك خانلرینك صاج اورکوسی شـکلندہ اولوب برنجی بوکم شمال شرقیہ طوغری متوجه اولدینی حالده قلعه القصر دنیلان ایچ قلعه ایله پک بارز برون صورتندہ نہایتلشمدر . ایکنجی بوکمی بئرالمذک ابنیه وباغچہلری اشغال ایلمشدر بوده قاع الیهود دنیلان یہودی محله سی ایله نہایتلنور .

شمال قسمنده بویکی بوکمی تفریق ایدن بوغم محلندہ ایسه متوکل جامع شریفیلہ عسکری خستہ خانہ سی بولنور . خستہ خانہ مذکورہ عائد بیوجک بر باغچہ غیل الاسود دنیلان برایرمق ایله سقی واروا اولنور بوغیل منبعی صنعانك جهت جنوبیسنده وتخمناً یارم کونلك بر مسافده هزیز قریبہ سی قریبندہ واقع حدین جبلندن الور .

غیل مذکور متوکل اراضیسیلہ خستہ خانہ یی طولاشوب وشعوب جهتندہ بولنان ترالری اروا ایدرك روضه استقامتندہ شمالہ طوغری اقوب کیدر . قصبه نك طولی ایچ قلعه برونندن باب الہبودہ قدر ۴,۲۸۰ مترو اولوب بونك اك واسع محلی یعنی عرضی نفس صنعاً محلاتی اولمق اوزره ۱,۲۷۰ مترودر .

شهر عمومیته سکنز اون مترو ارتفاعندہ کیللی برنوع تراب ایله یابلمش غایت مقاومتی سور و برجلرله دائراً مادار محاطدر [*] الیشر سانتیمترو ارتفاعندہ

[*] بو سور و قتیله بریرندن متفرق و محله لره منحصر ایکن سلطان صلاح الدین ابن ایوب حضرتلری طرفندن والی صفتیله بمنہ کوندرلمش اولان برادری (تورنشاہ ابن ایوب) ک

طبقه طبقه بربری اوزرینه موضوع قسملدن متشکل اولان بو سورك زميندن درت مترو ارتفاعنه قدر نحی ۴ : ۵ مترو اولوب بو ارتفاعدن صكره داخلنه ۲ : ۵ مترو عرضنده برسكردم ترك ايدلمش و خارجي قسمی ايكي مترو دها بوكسلدلمشدر .

اشبوسور ارملری ۵۰ : ۶۰ مترو اولمق و يكدیكیڭی مدافعه ايتلك اوزره برطاقم مدور قلعهلر ايله تزيین و تحکیم ايدلمشدر . اشبو سورك استعاب عموميسي ايسه ۱۳ كيلومترودر .

سورك محيطنده سكزی مفتوح دردی مسدود اون ايكي قبواولوب بونلردن باب شعوب ، باب شقادييف باب روم مفتوح و باب شهاری ، باب عييله مسدود اوله رق شمال جهتده . باب ستران ، باب يمن ، باب حزيمة ، باب بلغه مفتوح و باب سايله و باب نزيلي مسدود اوله رق جنوب جهتده و باب قاع دنيلان بر عددی دخی غرب جهتده در . حديدیه طريقه مفتوح باب قاع و تعز طريقه مفتوح باب يمن ، عراق و حجه طريقه مفتوح اولان باب شعوب ديكرلرندن زياده ايشلكدر .

بونلردن ماعدا قصر تعبير اولئان ايچ قلعهده شهره مفتوح باب القصر و صنعاً ايله بئر العذب ارمينده باب السباء نامنده داخلی قبولرده واردر .

صنعا شهری بشبك قدر كاركير خانیهی شامل اولوب خانهلرينك صنعت معماريسي هم اهنك برطرز و انسقده تنظيم و ترتيب ايدلمش و تزيينات خارجيه سی

صنعايه و صوانده تصبیهی دائراً مادار احاطه ايدميله جك بر سورك انشاسنی تصور ايدرك انشاآته شروع ايلش ايسده عزلی وقوعيله اكالمه موفق اوله مامش مؤخرأ برينه تعيين ايدلمش اولان برادری (طفتكين ابن ايوب) طرفندن اكالمه ايدلمشدر . روايته كوره اشبو سورك طبرانی (رحمه) نام محلدن نقل ايدلمشدر .

اليوم عسكری خسته خانه سنك مبنی اولدينی محل ايله متوكل جامع و حمامی و حجر مسجديله بلديه اجزاخانه سنی احاطه ايدن سور ائمه دن منصور حسين ابن قاسم ابن حسين ابن القاسمك اعمارندن اولوب بئر العذبك سوری ايسه المنصور علی ابن المهدي عباس ابن المنصور حسين ابن المتوكل ابن حسين ابن المهدي ابن القاسمك ائارنددر .

هیت عمومی-نه برظرافت بخش ایدلشدر . زمین قاتلری اکثریتله بازالت طاشلری
ایکجی و اوچنجی قاتلری طوغله ایله انشا ایدلش اولان بوخانه لر خارجاً نظرربا
برزینت مخصوصه محلیه ایله مزین اولوب هرخانه نك اوست طبقه-نه براعتای
فوق العاده ایله تزین ایدلش منظر تعیر ایدیلاں برر جهانما اوطور تلمشدر .

خانه قبولری بصیق کمرلی اولوب بو کمرلر اوزرنده بوانه جق دیوارك نقله
محمل اولملریچون فوقه نصف دائره ده سیوری برکر دها علاوه ایدلش وایکی
کمر ارسنه ایکی ویادرت صره اوزره مزغاله مشابه برطاقم دایکالر اچیلشدر .

بنانك برنجی قاتنده مساوی ارتفاعده بنجرملر اولوب بونلرک بیاض برحجاب
ایله مسدود اولان غیر متحرک قسملری گاه نیم شفاف برر جیس لوحه سی وگاه کوکب
شکلنده ویا اشکال مختلفه ده ملون جاملرله مزین دائره وی بر ویا ایکی کوزی ،
الت قسملری ایسه مربع شکلنده اولوب کوچک بر مشربیه یی ویا خود تختهدن
قباجه کیش قباقلری حاویدر .

بنانك ایکجی و اوچنجی قاتلرینك بنجرملری قسمیاً اصول عرب وجهله الجی
کرجیله ویا اویمه لی تختهدن اعمال ایدلش اشکال مختلفه ده قفسلر ویا کثیرالالوان
جاملرله مجهز قلمشدر .

هرقات ارسه طوغله دن زیتزاقلی ویا طرزاخرده اوله رق خارجه طوغری
قبارتمه چیقنتیلی شرنیف تعیر ایدیلاں پروازلرله منقوش اولوب کرک بو پروازلر
وکرک بنجرملرک یانلری کرچ صیوا ویا بادانه ایله بیاضلندیرلمشدرکه ، دیوارلری
تشکیل ایدن بازالت طاشلریله طوغله لر اوزاقدن جلب انظار ایده جک صورتده
برظرافت اکتساب ایلر .

جامعلری اکثریت اوزره مستطیل و بر قسمی مربع شکلنده بعضلریده دوت
دیوار اوزرینه قبه انشا ایدیلهرک سطح خارجیسی طابطاب دیلاں برنوع چنتو
ایله صیوانمشدر . بونلردن اک ظرافتی بیزانس اصولنجه انشا ایدلش اولان
(بکریه) جامع شریفیدر . بو طرز و شکل خارچنده اوله رق انشا ایدلش برده

جامع کبیر وارد در که ، سکسان مترو طول و الشمس مترو عرضند مستطیل شکند بولنان بوجامع شریف [°] ۱۸۰ عدد ستونی محتویدر . ضلع صغیری قبله جهتی تشکیل ایتدیکی حالد بر صر سی اون بش عددن عبارت و یکدیگرندن ۳ ایله ۳٫۵ مترو فاصله ایله قالین و اینجه بش صره اوزره ترتیب ایدلمش ستونلر و بو ستونلره مقابل جهته و جناحینه تصادف ایدن اوج صره ستون اوزری دوز سقغه اورتلشد .

وسطده صوح تعبیر ایدیلان ۵۰ متر طول و ۴۰ مترو عرضند بولنان اوزری اچیق قسك یعنی حولونك وسطنه قریب محله سیاهلی بیاضی صورت منتظمده توقیس ایدلمش طاشلرله مزین بش مترو مربعند و سکر مترو ارتفاعند بر بنا یا پیلهرق اوزری قبه ایله سترایدلمشدر که ، جهات اربعه سی دیرکلرله محدود اولان صوحك وسطنه قریب محله تصادف ایدن بونا جامعك هیئت عمومیه سی کعبه معظمه بی حاوی بیت الحرم شکند کوسترمکده در . قبهك مقابل اولان ضلعك ایکی گوشه سنه یکر میشر مترو ارتفاعند ایکی مناره علاوه ایدلمش بونلرك قبولری درون جامعه پرر دهلیز ایله اچلشد .

جامع مذکورك سقفی منتظم کیریشلردن اعمال ایدلمش دوز اولوب كرك طبان و كرك اتمه کیریشلر اوزرینه غایت مصنع و بالذیلله مطرز تحتلر قابلاتدیرلمش و باخصوص شرق جهتی سقفك طبان کیریشلرینك قابله تحتلری اوزرینه خط کوفیله ایات کریمه نقش ایدلمشدر . برده بزانس طرز معماریسند یکریمه جامع شریفی وارد در که ولایه سالفه یمانیهدن یمشچی ارنبود حسن پاشانك بنا کرده سیدر محرارده محرر (تراهم رکعاً سجدا) آیت جلیله سی تام تاریخیدر بوندن ماعدا صنعا داخلنددها قرق بش قدر بیوک کوچك جامع شریفله یکریمی قدر

[°] بو جامع شریف خلفای عباسیه طرفندن منصوب یمن عاملی (محمد ابن یفر) نام ذات حرم شریف طرزنده و ایکویز الشمس بش سنه هجریه سنند بنا ایدلمش مؤخرأ ولایه سالفه عثمانیه دن مرحوم سنن پاشا طرفندن وسطده کی بنا علاوه و انشا و صوح ذیلان حولی حبشی طاشلرله فرش ایدلمشدر .

حامی و بر اولقدرده جسم خانلری [*] وارد در حاملرك قبهلری زمینله محازی و بناسی یرالتده در بوراده اورمان مفقود دنيله حك درجهده نادر اولدیغندن خطب قیتمداردر . انسان و حیوان تزكړینی قوروتدیروب کلخنلرده یاقرق حاملری انلرله ایستدیررلر بونلرله مطلوب درجهده حرارت حاصل اوله مدیچون حاملرك بناسنی یرالتده یا بغه مجبوریت کورنمشد . چارشوسی خیلی دن خیلی به بیوك اولوب تشکیلاتدن صکره انشا ایداش اولان یکریمی اوتوز قدر مغازه دن باشقه دکانلری کار قدیم اوله رق غیر منتظمدر .

صنعاده اوتوز بشیک عرب ۳۰۰۰ ترك و ۲۵۰۰ قرده موسوی اهالی وارددر .

اهالیسنك قسم کلیسی زیدی پك ازی شافعی مذهبندهدر . اسماعیلیه مذهبك مقر فقهایسی یام بلادیدر . یمك هریرنده اولدینی کبی صنعاده دخی اهالی اسلامیة عربجه و اهالی موسویه هم عربجه و همده عبرانیجه تکلم ایدرلر . اهالی اسلامیة عمومینه غیر منتظم صورتده ثاث خطیله ایفای کتابت ایتکده اولدقلری کبی اهالی موسویه دخی عبرانی خطیله یازی یازارلر .

شهرك جانب شرقیسنده و صنعا جهتی سوری داخلنده بر حکومت قوناغیله ژاندارمه دائرہسی بخار ایله متحرك بر عدد دقیق فابریقهسی و چند عدد بز دستکاهلریله ایچ قلعه دروننده متعدد عسکری قعوشلری و قره غولخانه و پراتوزلی جبخانه ایله عساکر شاهانه ایچون ارزاق و مهمات انبارلری و فرون وارددر . صنعا ایله بئرالغذب محلاتی ارهسنده واقع المتوکل جامع شریفی قربنده مکمل بر خسته خانه عسکری ایله بر بلدیة اجزاخانهسی مشیر عبدالله پاشا طرفدن وجوده کتورلمش باب السبباء و باب شقادیف تسمیه اولنان قبولر اوزرنده ایکی عدد قره غولخانهنی و بئرالغذبده حسین حلمی پاشانك ائارندن بر باب مکتب صنایع ایله غربا خسته خانهسی و برده قره غولخانهنی شاملدر .

[*] خانلره یمنده سمره اطلاق اولنور .

شهرک جهت جنوبی-سند و واقع باب یمن تسمیه ایدیلان قونک ایچ طرفنده برلوك عساكر شاهانه استعابنه کافی بر قره غولخانه ايله بر صورت صنعتکاریده انشا ایدلمش بر قیوی و بو قونک قارشوسنده و خارج سورده مشارالیه عبدالله پاشا حضرتلرینک والی و کالنه شرفبخش اولدقلری بر زمانده عثمانلی طرز معماریسنه یعنی اولوب ملیره برانموزج ذیلجهك صورتده رنگارنگ طاشلرله اعمار ایدلمش بر چشمه یی و صنعا تعز تلغراف خطنک نشانه خاطره سی اولق اوزره وجوده کتورلمش برستون مفخرتی شامل اولوب بونک شرق جهتی اشغال ایدن الحاقوری موقعندن طویجی و بونک غربنده درت طابور استعابنه کافی پیاده قشلهلری بولنور . خلاصه صنعا نکر هر هانکی جهته عطف نظر اولنسه بر اثر عالی تجلی ایدرکه بو اثار و مبانی عالیلهك همان اوند سکرینی یمن والی اسبقی حسین حلمی و مشیر عبدالله پاشا لک زمانده وجوده گلش اولان اثار تشکیل ایلر .

صنعا ده معارف نظارتی اداره سنده اولق اوزره مکتب رشدی واعدادی ملکیدن ماعداد برد رشدی عسکری و مکمل مدرسه لرده موجود اولوب بو مدرسه لرده تحصیل ایدیلان علوم کرچه حاکم و نافذ دکنسه ده ینه سائر ممالک اسلامیه ده کی مدارس رقابت ایده بیلجهك درجه ده در بو مدرسه لر اهالی محلیه طرفدن پک کوزل بر صورتده حمایه اولنوب دوام ایدن طلبه عددجه ازدکدر . مکاتب ابتداییه ده کی اصول تدریسه کلجه پک بسطدر مکتبلرده درس لر تحتیه یازدیره رق او قوتیریلور بو اصول سایه سنده مدت قلیله ظرفنده او قویوب یازمنی او کره ورلر . اهالیسی علی العموم طلیق اللسان و سربسندر اکثری چفتجیلری بیله او قومق یازمنق بیلورلر .

اهالیسنک بندهلری نحیف ، زراعتی بغدایی ایه ده کویلیلر زراعتله مشغول اولدقلرندن اسمرجه در کوزلری و صاچلری سیاهدر کندولری جسور تبر مشرب و قناعتکار فقط متکبر و مائل انتقامدرلر . قان دعواسی سورمک و اخذ انتقام ایلک عادتلری حکمنده اولدیغندن مقابله لری دائمی الوقوعدر .

یمن اہالیسندن اکثریسی علی الخصوص صنعا اہالیسی بک ذکی اولمغلہ برابر عطاۃ میال اولوب بونلردن چالشمق استیانلرده جدی برصنغہ رغبت و آندہ غیرت ایتیموب حتی عادی برایشہ تشبث ایتسہلر بیلہ برقاج پارہ ایدینجہ همان اسکی حال عطاۃ رجعت ایدرلر . بورانک اراضیسنک ثروت طبیعۃ مکنونہ سی ہمما تتمدنہ و مرور زمان ایلہ بالاخرہ ظاہرہ چیقارلسہ بیلہ ہیئت اجتماعۃ بشر ایچون برطاقم صنایع مفیدہ احداث ویاتأسیس ویاخود اختراعنک مایتوقف علیہی اولان مساعی و اقداماتک کندیلرندن دواملی اولہرق بکلنلیسی امید ی ضعیف و ہمدہ مشکو کدر .

تأثیرات اقلیمیہ دن اولارق تعدد زوجاتہ مائلدرلر . بلارندہ تہامہ لیلر کی جنبیہ دنیلان برنوع منقوش الت جارحہ طاشیرلر اکثریسی دون کیوب بر فوطہ ایلہ اوزرینہ بنیش قوللی اوزونجہ سیاہ برکوملک اکسا ایدرلر باشلریندہ سیاہ صاریق صارارلر [*] . بعضیلری بیقلرینی وصفاللرینک چکۃ قدر اولان یرلرینی طراش ایدرلر صاحبزینہ بدنلرینہ سلیط (سوسام یاغی) سوررلر .

کرمک صنعایلر وکرمک سائر محللر اہالیس وقت زوالدہ خانہ لرینہ چکیلوب یمک یرلر وقات چیکنرلر بوکا وقت غذا دینور اک کوزل یمکری خطہ خمیری و سادہ یاغ و عسلدر حتی ینلرندہ شوطعامک توصیفی (البر و السمن و العسل) دیو ضرب مثل حکمنی المشر .

یدی سکز و دہا زیادہ آدم قول قولہ طوتہرق برطرفدہ و اولمقدار دخی قارشو طرفدہ اولدینی و اللرندہ جنبہلر بولندینی خالدہ کاه یکدیگریلہ تلاق

[*] سلطنت و خلافتی امویہ لر الندن ضبط ایدن ابوالعباس (السفاح) بنی امیہ نک نام و نشانلرینی بر اقامق اوزرہ شامی حین ضبطندہ امویہ طرفدارلرندن کرمک مومی ایلہ وکرمک ابا مسلمک یدیلہ النبوز بیکی متجاوز انسانلرک قتلی مسئلہ سندہ ملت اسلامیہ ایکی فرقہ ی ایریلوب بری عباسیلری دیکری دخی امویلری التزام ایتکندہ ایدی عباسیلر سیاہ بیراق و سیاہ البیسہ اختیار ایتش اولدنلرندن طرفدارلری دخی سیاہلر کینیرل ایدی ایشہ یمن زیدیلرینک الیوم اکسا ایتش اولدقلری لباس بو طرز و نمونہ دہدر .

ایدرك و كام كیویه چكیهرك غایت كوزل دانس یسارلر . اشبو دانس چوقلغه منحصر اولیوب بر و یا برقاج کشی دخی اوینایه بیلور . دانس اثناسنده طبیل ایله مزمار تعیر اولنان بر نو صداسی جوق دودوکی چالارلر .

صنعا و جبلیرله تهامله لیلر کلینی کجه لین حیوانه بالارکاب زوجك خانه سینه کتورلر کلینك اوکنده مشعلر طوته رق موملر و برطاقم قوقولی شیلر یاقارلر قاریلر دوکونلرده (قوربغه) صداسینه مشابه بر صورتده نغمه پرداز مسرت اولورلر .

افراد اهای غرام و رجام ناملریله ایکی قسمدر غرام تکالیف دولتی اعطا ایله مکلف اولانه ، رجام سلاح استعمالنه قدرتیاب اولانلره تسیمه اولنور . بونلرک مادونی بولناتلر عجزه و بیقدرت اولانلره طائفه نسادر . بین الاهای کسب تمیز ایدنلره فرع ، وجه دنیلور که ، بونلرک جمعی فروع و یا وجوهدر . انلردن ایلرو طبقه ده بوانوب رؤسادن معدود اولنلره عاقل . دها بیوکلرینه شیخ تعیر اولنور . قریه لرك و دها بیوک بلده لرك درجه جسمامتنه کوره بردن اون بش نفره قدر عاقل بوانوب اوزرلرینه بر شیخ تعیین قلنور . برقاج قریه و یا غریله یه و یا برقبیله یه (شیخ المشایخ) نامید بر شیخ انتخاب اولنور . جهت علمیله منسوب اولانلره ایسه فقیر اطلاق اولنور . افراد اهای کوزلرینك کورمیدیکی شیلره اینانملر مع مافیه شیخلرینه امن واعتماد ناملری اولدیغندن بونلر قبيله خاخی ایچنده متنفذ وصاحب امر و نهی در . صنعاده عربلر باغچه لرینی صولامق ایچون ۲-۳ مترو قطرند ۱۲-۱۵ مترو عمقنده حفر ایدیلاں قیولردن [*] طولوملره

[*] ینك تشکلات طبیعیه سی اقتضایی اوله رق دائمی الجریان انهار بولنامسنه بناءً صو ینك سامان ومعموریت اتیه سنك اساسی حکمنده در . یغور صولردن استفاده اولمق اوزره سدلر حوضلر انشایی بک قدیم بر زماندنبری جاری اولوب منبم و قیو صولرینك یمنده امر زراعتده استعمالی ایسه قبل الهجره ۲۳۱۷ سنه لرینه قدر جیقمقده در . مرویدرکه ملوک حمیره دن ذی یقدم زماننده یمنده قحط و غلا واقع اولاش واستمانه ایچون مصره کوندریلان بر هیئت مخصوصه اولزمان مصرده امور مالیه وخزینہ بی اداره ایدن حضرت

صو چیقاریلہ رو استعمال ایدیلور شویله کہ : باغچہ نیک زمین سطحندن مدور اولہرق طاش و یا طوغلہدن قویوانشا ایدرلر بوقویو دیوارینک ارقہسندہ اون ایکی اون بش مترو بویندہ خفیف بریقوش حصولہ کتوررلر بویقوشک اوست باشی قیونک ارتفاعنہ مساوی اولوب الت باشی طیراغک ایجنہ طوغری اینر . دائرہ شککندہ بولسان قیونک اغزینہ کیریش طرزندہ ایکی اغاج وضع ایدرک بو اغاجلرہ اسفا اولنہ جق اراضینک وسعت و مقدارینہ کورہ بر و یا ایکی مقرہ ربط ایدرلر بومقرہ نیک ہربرینہ اینک طلومندن جسیم قربالر معلقدر .

یوسف علیہ السلام ایلہ ملاقات ایتکارندہ نئی مشارالہ (ابالنواضح) دنیلان قیو منبعلردن بحث ایدرک بولر فوائدی کیندولرینہ تلم یورمش وتاریخ مذکور دہری یمندہ زراعت قبولی حفرینہ و منابع میاہیہ تحرینہ باشلاشمدر .

ممکنک زراعت عمومہ سیدہ مساعی بشر ایلہ اخراج و تدارک اولنان بتون صولرک تعین کیت و مقداری پک واسم تدقیقات و تحریاتہ محتاج ایسہدہ حقل صنعا دنیلان وغرباً حضور و عیان سلسلہ جبال و شرقاً جبل للوز و ققمک شمال و جنوبہ دوعری امتداد ایدن کوچک کوچک اتکاری و جنوباً و دنان جبالی شمالاً ارحب ناحیہ سبلہ قاع البون دنیلان اووہی صندان تفریق ایدن تیہ جکارک خط امتدادی ایلہ محاط اولان و داغما کوزمر اوکندہ بولان قطعہ اراضیدہ میامک صورت توزیع و استعمالی ندقیق اولنور ایسہ نئی مشارالہ حضرتلرینک ارشادات مخصوصہ سندن صکرہ یمندہ احوال زراعیہ نیک نہ درجہ لردہ مظهر استحسان اولدیفی ونہ قدر منابع بولنرب قبول حفر اولندیفی استدلال اولنور .

حقل صنعا نیک منبع صولرینک اکثر بی عیان جبلندن و بر قاجیدہ سنخان جہتندہ حدین جبلندن نشأت ایتکدہ در . حدین جیندن نشأت ایدن غیل الاسود یوقارودہ بالمناصبہ عرض اولندیفی وجہلہ متوکل وشعوب اراضیسی اروا ایتدکن صکرہ روضہ استقامتندہ شمالہ طوغری اقوب کیدر . عیاندن نشأت ایدن منابعدن اولؤ ، وادی ظہر ، وادی ضلاع صولری ہمدان ناحیہ سی اسفا ایتکدہ اولوب بولنردن وادی ضلاع و وادی ظہر پک مشہور و بیوکدر .

عیان عصر عقبہ سندن و بیت سبطان دنیلان قریہدہ ایکیشر ، عطان ، هاش ، صنع بیت بوس و ارتل قریہلرندہ بر و خدمدہ اوچ کہ جماعاً یکون اون بش غیل نشأت ایتکدہ اولوب ارتل قریہ سندن چیقان غیلہ غیل الاک تسمیہ اولنور بئر العذب بقیہلرینی اسفا ایدن صوبوغیلندر . ابار شعوبدن نشأت ایدن غیل المہدی ، غیل مصطفی ، غیل الورد و غیل بیت ابوطالب صولری دخی روضہ بی اروا ایتکدہ در . غیل المہدی مرور زمانہ قیامش اولدیفی حالدہ ولایہ سالقہدن عزت پاشا مرحوم طرفندن چیقارلشددر .

هر قریه نك اینی بر او کوز و یا خود دوه چکر . حیوان یقوشك اوست باشنه
چیقجه قریا صویه اینوب طولار و حیوان یقوشك الت باشنه ایندکده قریا
یوقارو چیقوب صوی بوشالتیر . صوچکیلور ایکن بومقره لر قوش جیولدیسی کی
اینجه برسس چیقارر .

صنعاك بواندینی محل دنیاك اك كوزل . واقعندن اولوب بر بهار دائمینك
تأثیر فیوضه اتیله مردم کسب طراوت ایلر . هله منظره - سنده کی آثار علویت
طویولور شیلردن دکلدر . شرق و غربنده سرانك اك یوكسك طاغلی اتکلرنده
لطیف وادیلری شمال و جنوبنه طوغری واسع صحرالر کوریلورکه ، بو صحرالر
قسمآ دره و غیللردن جریان ایدن صولر اروا و احیا ایلکده در .

جبل سرانك شرق و جنوبندن صدور ایدن بوصولر ایله اسقا اولنان و شهرك
شمالی اشغال ایدن بر قسم اووه بقله ، یونجه ، شعیر ، یبانی زعفران ترلاری
بولورکه بوترالرك اطرافی چیت صورتنده بین العرب اتل دنیلان ایلغین
اغاجلریله تحدید قلمشدر . بورالرده اتی الاسامی نباتلر کوریلوردی .

chichorium bottae

هندباء بری

campanula rigidifila

کوب چیچکی

heliotropium bottae

وانیلیا

echum longifolium

اکوم لونژیفولیوم

convolvulus arvensis

یبانی صارمشق

solanum sepicula

یبان یاسمینی

linaria elatini

نوروز اوتی

suaeda baccata

سوئدا (بر نوع اسپناق)

euphorbia variégeta

اوفوربیا واریه ژماتا

forskahlia tenacisum

فورسقالیا

asparagus scaberulus	قوش قونمز
pinnisetum ciliar	پنیستوم سیلیار
portolacea quadrifolia	سمیز اوتی
ruta tuberculata	سداپ درنی
indigofera arabica	نبل عربی (چیوید)
laggera	لاغزه راعربقا
pulicaria	باصور اوتی
artemisia abrutenum	قره پلین
enicus lanceolatas	شوکه المبارک
onopordon subthorpianus	شوکه الیهود الکلاب
verbaseum Yemensis	ور بازوم
phelipaea	فیلپاه
marrubium vulgar	فراسبون ابیض
teucrium Yemensis	بلوالارض (کادربوس)
arva lanata	عرق الذهب ابیض

شهرک شمال جهتی اشغال ایدن بازالت صحرای صناعا و ایدسندن بلاد همدانک
غیر متمر اوواسنه قدر بیغین حالنده امتداد ایتمکده در . بوقوروو غیر متمر
اراضیده یک ضعیف حالده زیرده اسمیلری محرر نباتلر کورلمکده ایدی .

fagonia arabica	فاغونیا عربقا
cleom	قلثوم عربقا
trichodesma africanum	تریقودس
blepharis edulis	بلقاریس ادولیس
lavandula pulesceus	لاواندا (اوسطاخوندوس)

<i>népéta mussini</i>	یر صارمشی
<i>salvia spinosa</i>	اطه چایی
• <i>Egyptiaca</i>	مریمی مصری
<i>leucas inflata</i>	لوقاس انفلاتا
<i>otestegia arabica</i>	اوتزتیا عربیقا
<i>cometes abyssinica</i>	قومت حبشی
<i>arthrosolen somaleuse</i>	ارتروز ولاس
<i>euphorbia ceribrina</i>	اوفوربیا (عمق)
<i>panicum</i>	دره
<i>peganum harmala</i>	(حرمل) اوزرلک اوتی
<i>argyrolobium arabicum</i>	آرژیلو بیوم
<i>pulicaria petiolaris</i>	باصور اوتی
<i>senécio odorus</i>	قوقولی قناریه اوتی
<i>echinops spinosas</i>	اکیئوپس
<i>centaurea palleceus</i>	فرنک قرنفلی
<i>zallikoféra nudicules</i>	زالیقوفرا
<i>daemia cordata</i>	دامیا قوردانا
<i>boucerosia forskhali</i>	بوسروزیا
<i>heliotropium persicum</i>	وانیلیاء ایرانی

جای کنارلریله قویولرک صومجرالرنده شونلر بولغشدر .

<i>mentha sylvestrus</i>	نانه بری
<i>plantago lanceolata</i>	قرنی یاریق اوتی
<i>rumex nepelénsis</i>	لاباده

seripus lacustris

سریپوس

renonculus spec

دوکون جیجکی

potentilla reptans

بیوک بش یرمق اونی

sium thumbergi

سیوم تومبرژی

gnaphalium lutesalbum

کدی ایانی

صنعاك اكثرى محلى على الخصوص بئر العذب محله سيله اوج چاريك مسافده اغنيا كروهنك صيفيه سى حكمنده اولان روضه ['] برر تفرجگاه اولوب باغ و باغچه ليله شهرت شعاردرد . بوراده بيوك باغچه لر ارسنده منتظم مكمل كوشكلر ، مفرجلر قوناقلر واردرد . روضه ده ينشان اوزوم قريه لر و چارداقلر اوزرند بولنور . كرك بئر العذب و كرك روضه باغچه لرند اوزوم ، ايو ، الماء ، ارمود اريك ، شفته - الى ، قيصى ، زردالى ، نار ، جويز ، بادم ، پورتقال ، اغاج قاوونى ، اكشى و طالى ليون ، قره دوت اغاچلرى بولنديغى كې زينته متعلق اوقالبېتوس غلوبولوس *acacia constantinopls* كل ابريشم *rubinia pseudo-acacia* ذيلان بياض صالقم و (*acacia farnesiana*) عبر اغاجى (*opuntia vulgaris*) نام صبار و ترجه فرنك انجيري اغاجى بر بر بچق مترو طولنده ساردونيا و سائر ازهار كونا كون يتشديرليكده در .

وادی حده — صنعاك جنوب غرييسنده بر ساعت مسافده در . قصر غمدان كوكه سنك حد انتهاى اولمقدنناشى حده تسميه ايدلمشدر . اهالىسى زراعتله مشغول اولدقلرندن خانه لرى بك متفرق بر حالد ترلالر و اغاچاقلر ارسنده در . وادى مدخلى شرقه متوجه اولمق اوزره ايكي جبل ارسنده اولوب بورادن اينن بيوك بر ايرمق بر طرفدن لطيف صولرينى قات قات شلاله لر ، ['] صنعاك صيفيه سى حكمنده اولان روضه بى صنعا حكمدارلرندن جبارليفه مشهور احمد خاتم الياى طرفندن بنا ايدلمش واسمنه نسبتله روضه احمد تسميه ايتدېر مشدر . دروننده بشيوز قدر خانه ابه صنعاك بيوك جامعى طرزنده اندن دها كوچك فقط دها مصنع وزينتلى بر جامع شريف واردرد .

چاغلانلر، حاصل ایدرك تخمیناً ۴۵ مترو قطرنده وایکی مترو عمقنده مستطیل
الشکل جسم بر حوضه و حوضدن دکر منه کال شمانله دوکلکده ؛ دیگر طرفدن
عیان جبلتک انکترینه قدو یشیل رنگیله دوام ایدن زردالی وجویر اغاجلری
برر قریه حالی المش اولدقلری حالد روخفزا بر منظره تشکیل ایتکده در .
موقعک هرجهتی اکنجهیه، تنزه مساعد اولدینی ایچون نیشان ایلرنده مشقانه
تنزه پورایه متوجه اولور . حوضک قربنده اولیاءالاهدن شع سیدالخروجینک
خیرات ومسققاتندن بر کوچک جامع ایله جهت عسکریه عائد ایکی طاشلی بر
دکرمن موجوددر .

چاغلانلر کنارنده سرخسیه فصیله سنه منسوب بالدیری قره (*adanthum*)
شائیکه فصیله سندن شوکه الهودلین دنیلان (*hypiociste radiano*) نباتلریله
ترلا کنارلرنده ویوقاروکی بوغاز جهتلرنده انی الاسامی نباتلر کورلمشدر .

<i>datura stramonium</i>	داطوله
<i>leucas trachyphylla</i>	لوقاس تراشیفیلا
<i>ricinus communus</i>	شجر خروع
<i>haemanthus arabicus</i>	امانتوس عربی
<i>melhenia abyssinica</i>	مولوی
<i>acacia verugera</i>	اقاسیاورک
<i>lotus spec</i>	فول قاندی
<i>actuca scariola</i>	خس
<i>gompho carpus fruticosus</i>	غومفو قاربوس

وادی ظهر منته اوومسی تحته واقع صحرادن اخذ منبع ایدرك روضهك
غرب و $\frac{1}{4}$ شل غریسنه منصب اولور صناعیه ایکی بچق ساعت مسافده جبل
حضورك شمال شرقیسی ظهورنده واقع اولان بووادی ایکی ساحلنده بولنان باغ

وباغچه لری ایله مشهور برصیفیه حالده اولوب صنعا اغیاسنك اسكانلرینه مخصوص
کوشک لری ، جسم خانہ لری و مفرجلری و هر خانه ایچروسنده حوضلر واقار
صولری شامدر . اشبو وادینك ظهر تسمیه سی ملوک حمیریہ دن ظهر بن سعد
الحمیری به منسوب اولمسننددر .

قریه نك شرق جهتنده متفرق مکعب شکلنده هر طرفه نظارت کامله سی
اولان برقی اوزرنده (دو برم) نامنده بر قصر موجود اولوب بوراسی اوانلده
زیدی اماملرک مسکنی تفرجگاهی اولدینی روایت اولتمقده در .

وادینك بوقسمی صولر ایله محفور اولوب بورادن اعتباراً غره صحره لری
صاری ویا قرمزى رنگده ییغین حالده یکدیگری ولی ایدرك غرب جهتنده
بولتان بلاد همدان و جبل کوکبانہ قدر امتداد ایدر . بعض محللرده ایسه اشبو
صحور اره لرینه بازالت کتله لری فیلون حالده حلول و نفوذ ایتمش اولدینی
کوریلوردی . بنی خشیش و بنی حارث جهتلرنده میقا ایله مملو جلالی سجایی
رنگده شیدت طبقانی کورلدیکی کبی جوار سطحده جیس و مرمر طبقه لرندن
عبارت رواسب جسمیه دخی تصادف اولمشدر .

خلاصه بو اراضی دور قامبرینك برانمودجی دیمکدر .

کویك غرب جهتنده (فده) نامیله مشهور طار بر بوغاز اولوب بورادن
قارشى قارشى به ایکی سوارینك کچمسی ممکنسزدر . بو طبیعی قیونك ایکی جداریخی
تشکیل ایدن غرانیقی قیاعموداً مقطوع اولوب ۱۵۰ مترو ارتفاعده در . بوراده
صنعا ده کوریلان نباتاتك عین جنسلری کورلمشدر .

جبل نغم — چفت زروہ لی مرتفع بازالت دنیلان صحیره دن عبارت برکانی
برجبل اولوب صنعا شهرینك شرق جهتنده در . شهردن نظر اولنور ایسه همان
عمودی بر شیوده در . جبلک زروہ سنه جنوب غربی جهتنده واقع یولدن يك
صعوبتله حیقیلور بوکا نسبتاً شمال شرقیده واقع طریق دهها موافق وملایمدر .
بوجبله حیقوب اینك ایچون یارم کون قدر برمدت صرفی لازمه کلور . بز

شهرک باب الشـعوب نامندگی قبوسندن چیقارق الهمدان تپه سی اوزرنده کائن
 قلعه القصر دنیلان ایچ قلعه بی صاغه ظهر الخمار قره غولیه دها اوزاقده (فروه
 بن مسیک) حضرت تلبینک [*] نربه شریفلرینی صوله براقه رق بعض ارپه ترلارینی
 کچدکن صکره شمال شرقی جهته توجیه استقامتله صعوده باشلانلدی . بوراده
 زمان ناکه منسوب حیوانات بحریه انقاضنده متشکل طباشیر طبقایله انک اوزرنده
 مارن ، رمل ، غضار طبقاندن عبارت برخبلی تپه جکری اشدقن صکره یارم
 ساعت ظرفنده درین بر بوغاز مدخله داخل اولندی بوراسی برنجی زروونک
 اوچورملی اتکنه قدر امتداد ایتمکده در . بوغازک عمقی ایسه طاش ییغینتسیله
 مملودر . بو بوغازک جهت غربیسی اوزرنده بر قره غولخانه ایله کوزل بر حوض
 واردر .

بوراده شونباتلر کورلمشدر :

salvadora persica	سالوادورا برسیقا
solanum coagulens	سولانوم قواغولانس
hypocistes forskahbi	شوکه الیهودلین
layandula canesceus	قایا لوانده سی (استخاس)
« pubescens	قره دباش اوتی
Meriandra bengalensis	ماقیرون (اطه چاینک بر نوعیدر)
euphorbia cerebrina	اوفوربیا سربرینا
cluytia richardiana	قلویتیا ریشاردیانا

[*] کبار تابعیندن (فروه بن مسیک) رضی الله عنه حضرتلری عن اصل اولاد فارسدن
 اولوب وقت سعادتده حضور نبوده شرف اسلام ایله مشرف اوله رق طرف رسالتیناهیدن
 (قطعه نامیله) همدان اراضیسندن (رجه) تسمیه اولنان محل کهندوسنه احسان بیورلمش
 وقومنی دائرة اسلامیه دعوت ایچون اسر تاقی ایلشیدی مدینه منوره دن عودتنده برمدت
 خلیفه دن صکره انحالوی و قوعبولمشدر . مدینه یه قدومی تاریخی و فردسهنه سنه مصادف ایدی .

aloe tomentosa	صاری صبر
andropogon pectinatus	مکه ایرینی
cheiranthos coriacea	ال چچکی
argyrolobium arabicum	ارژیرولابیوم ضربیکوم
conyza incana	حشیشة الذباب
phagnalon hypoleucum	فانیالون ایپولوکوم
pulicaria petiolaris	باصور اونی
notonia semperviva	نوتونیا سمپریوا
centaurea hochstolleri	فرنک قرنقلی
stachyz palaestina	استاتیز (قره قورغه اوتی)
otostegia arabica	اوتوزتیا عربیقا
boeravia peduculos	بوٹراویا پدیگولوز
aerva lanata	عرق الذهب ابیض
arthrosolens somaleuse	ارتروسولانس
euphorbia bottaé	فریبون بوتتا

شرق جهته طوغری توجیه استقامت اولندقدہ اوتہدہ برودہ دمت حالندہ
 خرنوب خناذیر متعفنہ (Anagyris foetida) تسمیہ اولنان نباتہ تصادف
 اولنیوردی بونبات قیالک اعوجاجلی نقطہ لرندہ بیودیکندن دمتلری طوتیلہرق
 صعودیمزی خلیجہ تسہیل ایلیوردی . بوصورتہ یک دیک یقوشلری بیک زحمت
 ومشقتلہ کچدکدن صکرہ ینہ شرق جهته دونلکہ مجبور اولندی کہ بورادن ینہ
 برخیلی سطوح مالہی آشلق لازمکلیوردی . نہایت جبلك غرب جهندہ بولنان
 زروہ حذاسنہ کلنہ بیلدی بودار ، کوچک یولاردہ زیردہ اعللری محرر نباتات
 کورلای .

Boerhavia pediculara	حبشه المسهل
aristida spec	(ذو سفاء)
felicia abyssinica	فلیسیا ایسنیفا
» richardi	ریشاردی
arnebia hispidisumae	ارنیا (حواجواء کاذب)

جبل نعمك سطح وادین اعتباراً ارتفاعی ۶۰۹ مترودر . بوراده طوبلرله
 محزه دروننده عسکر اقامه سنه مخصوص قغوشلری وبرحوضی جامع کوزل
 برقلعه واردر . بوقلعه نك تمللری اوزرنده ملوك حمیری ابنیه سندن و قتيله برخصن
 ایله جبل مذکورك جنوب شرقیسنده واقع جبل براش اوزرنده الیوم خرابه سی
 کوریلان خصن براش [ه] موجود اولوب بو حصون ملوك بنی شهاب زمانه قدر
 قابل اسكان برحاله ایمش (مخالف بنی شهاب بونلره انتساب ایدر) جبل نعمك
 بومرتفع نقطه سندن صنعا شهری الحبق برنظر قائمی ایله کوريله بیلوب وضعیت
 ساروده ایسه خط بصر سراجبالله وادیلرینه و مشرق طاغلریله حولان جهتیه
 قدر اوزانوب کیدر . بورادن شمال و شمال شرقه طوغری تمید نظر اولونجه
 بلاد همدانی تشکیل ایدن جبل جربان و جبل دمت ، شرق و شرق جنوبده جبل
 جبر ، جبل لوز و جبلی اسناف و نهایت جبل شرزه جنوب و جنوب غربیده ایسه
 جبل کنن پك ظاهر اوله رق کوريله بیایوردی . بوجبل صنعا وادیسنك صاغ
 ساحلنده و تقریباً برکولك مسافه ده در . غرب جهتیه شماله طوغری امتداد
 ایله شاهره و عیان ناملرینی الان سلسله جبالك جنوب قسمی ایسه بنی مطرك
 سراقه الهان نام جبالی تشکیل ایلر .

اووه قسمیه کلنجه اوواسع اووه بنی شمالدن جنوبه طوغری صره سیله برطرفدن

[ه] براش جبلنك رأسی تخمیناً درت کیلومترو وسعتنده اولوب بوراده برحوض ایله برخیلی
 دكان خرابه لرینه تصادف اولمشدر . بو اثار و قتيله بورانك معموریتنه دلالت ایتکده در .
 بومحله حفریات اجرا ایدیلور ایسه بعض اثار حقیقه یه دسترس اولمنی مأمولدر .

روضہ نك خانہ ومانچہ لری ، شعوبك خوش ، متفرق برجلری دیگر طرفدہ صنعا
شہر دلاراسیلہ اماکن عسکریہ سی و جنت اساهزیز صحراسی تشکیل ایدرکہ ، بونلری
طوبدن دائرۂ رؤیت ایچندہ بولمق قدر خوش برپانوراما تصور اولنہ ماز .
بو حوضۂ لطافتی ، بوساحۂ حضرای سی ساعتلرجه دکل کونلرجه دورلسہ ثماشاسنہ
دویوم اولہ ماز نہایت دونوب اطرافہ برنظر وداع احالہ ایتدکدن صکرہ لطیف
خاطرات ایجروسندہ شہرہ متوجہاً جبلك غرب وجنوب غربی جہتدن یواش
یواش نزول ایدلدی . یوللر غابت ديك عادى کچی یوللرندن عبارتدر . بورادہ
قنولیت تسمیہ اولنان قرمزى ضمور مندفعہ نمونہ لرینہ تصادف اولندى .

جبلك بوجہتندہ یغمورلری متعاقب سیول ایلہ سورکلنہ رك اتکلرنده واقع
درہ لردن نجف نقمى نامیلہ مشہور بعض نجف طاشلرینہ دسترس اولندینی
روایت اولنقدہ ایسہدہ جبلك بوجہتک پك ديك سطوح مائلہ دن عبارت اولوب
تدقیق و تحریری قابل اولہ مدینی جہتلہ بر اثر ونشانہ الدہ ایدیلہ مامشدر .
جبلك جہت شمالیہ سندن نبعان ایدن صو دیگر جہتدہ کیلردن دہا صاف
وخالص اولمق اوزہ سکر قدر صومبلرینی حاویدر . صنعا کبارما مورین واغنیاسی
بوصودن ایچرلر .

صنعا نك ارتفاع موقعیہ سی حسبیلہ ہواسی پك یابس اولوب نقصان مولد الحموضہ
(Anoxyémie) دن اولملیدر کہ فقر الدم بورادہ بین الاہالی عمومی کییدر .
یبانچیلردہ باخصوص یکی کلان عصبي کیسہ لردہ محلك ارتفاعندن طولای
اویقوسزاق ، عسرت تنفس قلبدہ وجملہ دورانیدہ احتداد کی طاع خستہ لغنہ مخصوص
علامتلر ، راحتسز قلقلر باش کوسترر . تموزك طقوزنجی کونی ساعت اون ایکیدہ
باب الشعوبدن چیقیلوب روضہ یولی صاغہ براقیلہ رق شمال و شمال غربی بہ طوغری
حرکتلہ قارتام دنیلان زعفران کاذب ویونجہ ترلاری مرور ایدلدی بورادن
اعتباراً درحال محصولات ازالغہ اوتہدہ برودہ نادراً کورنمکہ باشلادی . غرب
وشمال غربی بہ دونلکدہ قورو بروادی حذا سندنہ غیر ثمر طاشلق بر میدانلقدن

یکلای ساعت بر بچقه تخمیناً ۱۸۰۰ مترو مسافده واقع اولوب جهه مزه تصادف ایدن ضلع قریه سنی و بوقریه نك اسطوانی شـكـلـنـده بولان بر جلریله اوزرلرنده منظر تعیر اولان جهانمالری اوزاقدن تماشا ایدرك عین نام ایله یاد اولان وادینك ساحل یمننی دورایمك اوزره استقامتزی غربه طوغری تبدیل ایلدك . مسافه قلیله فطعندن صكره باغ و بساطینله محاط بریغین مساكن چکلای ظهور ایدن وادینك ساحل یساری انجق بر بچق ساعت ظرفده طی ایدیله بیلدی که بونك منتهاسی بر عقبه ایله نهایتنمشدی بو کوچك عقبه نك برقاج دقیقه ظرفده سطح علیاسنه واصل اولندی اورادن تکرار اینیلهرك تنبتادن عاری بروادی مدخلنه کیرلای بوادی شمال شرقیه متوجه اولوب بوراسی وادی ظهورك قطعه علیاسیدر . وادی ظهورك بانجه لری بورایه برقاج کیلومترو مسافده در . ساعت اوج بچقه وادینك کذرکاهی اوزرنده بر کوچك دره نك ساحل یمنده

کاڻ بیت نعم سمسره سنه واصل اولندی بوراده (Lantilles d' eau) صـوـ مرجکی نام نبات ایلك دفعه کورلای .

ساعت درت بچقه استرله راكب اولدیغمز حالدہ تحته کوپری اوزرندن کوچك بر ایرمان کچلدکن صكره ديك بر عقبه باشنده حیوانلردن اینکه مجبور اولندی عقبه نك غایت طار بر کچید یولی تعقیب ایلك اوزره پیاده اوله رق یکر می دقیقه قدر صعوده دوام ایدلای بعده طاشلق بر میدان کلندی بورادن شمال جهتی تماماً قیاق اولوب جنوب و جنوب غربی جهته و تقریباً اون کیلو مترو مسافده جبل خضورك جسم کتله لری کورونیوردی . وادی ظهورك شرق و جنوب شرقیسنده واقع دیکیش یوکسکنه مشابه اولان بیکنی کچهرك بروادی مدخلنه کیرلای .

ساعت یدی به طوغری صاغمره تصادف ایدن اوج کیلومترو مسافده مرتفع برتیه اوزرنده واقع المنقب قریه سنی کچهرك اولاً غربه بعده شماله انحراف ایله درها قریه سنی صوله بر اقرق کوچك شبام قصبه سنه واصل اولدق .

❦ شبام قصبہ سی ❦

بوقصبہ نك اسم قدیمی (اقیان نحیس) اولوب شبام تسمیہ سی ایسه شبام بن عبدہ بن اسعد بن حشم بن حاشد بن ہمدانہ منسوب اولمسننددر . یوقصبہ سطح بحر دن ۲,۶۳۵ مترو ارتفاعندہ در بورادہ قیالر بیغین حالندہ اولوب اجیق صاری قویو طوغلہ رنگنہ قدر الوان اظہار ایدرلر . بوقصبہ دہ حیرت افزا جہیم یکپارہ دیرکلر وزمان جاہلیہ دن قالمش جسیم کسمہ طاشلر بولندینی کبی حروف حمیری ایلہ محکوک برخانہ دیوارندہ اتار عتیقہ دن بعض طاشلردہ کورلمشدر .

قصبہ بر سور ایلہ محاط اولوب بوسور ۱۱۷۹ سنہ سنندہ حکمدار اولان سید احمدک تیزہ سی طرفدن انشا ایدلمشدر .

شبام قصبہ سی ناحیہ مرکزی اولوب بشیوزخانہ برجامع شریف ایلہ برحامی شامل اولدینی کبی ایکی بیک بشیوز قدر نفوسی واردر . بوندن اوج یوزی یہودیدر . ابنہ لری طوغلہ حجمندہ کلمش صاری غرہ طاشلریلہ انشا ایدلمشدر . ابنہ وجامعلرندہ بر ظرافت معماریہ کوریلہ مامشدر . یالکز بعض خانہ لک ہند کاری قبارتمہ لرلہ مزین او طہ قبولریلہ بنجرہ لری جدأ انفس اثارنددر .

کوکبان ، عروس ، صلح وزیرات ، اہجر ، وادی النعم ، حبابہ نام عزلہ لری جامعدر . اہالیسی غایت ذکی وفطین اولدقلرندن ہر درلو ترقی بہ مائل ومستعددر . اراضیسی محصولدار اولوب بورادہ مصر ، درہ زرع اولنور شہرک شمال شرقیسنندہ وسکز یوز مترو مسافہ دہ واقع بستانلردہ اریک ، الماء ارمود جوینر اغاجلری یتشدیرلمشدر .

بورادہ تصادف اولنان نوع نباتات حراز وحوالیسی نباتاتہ مشابہ ایسہ دہ بعض خصوصی نوعلریندہ تصادف اولنمشدر .

<i>solanum hirsutum</i>	سولانوم هیرستیوم
<i>mirabilis palapa</i>	کچھ صفا
<i>ficus pseudo carica</i>	غلاف ثمر کاذبی انجیر
« <i>salsifolia</i>	فیکوس سالیسفو لیا
<i>arisaema enncaphyllus</i>	رجل البقر
<i>commelyna albo vrudos</i>	اورو وچک اوتی
<i>pteris serrulata</i>	پتریس سرورلانا
<i>cheilanthus coriacea</i>	ال چچکی
<i>crinium abyssinicum</i>	سلب ینی
<i>dianthus pumilus</i>	قرنفیل
<i>hibiscus micranthus</i>	بودور خطمی
<i>rosa abyssinica</i>	حبش کلی
<i>crassula</i> «	یاره اوتی
<i>conyza incana</i>	قونزا انقانا
<i>centaurea maxima</i>	قنطریون کیر
<i>primula verticullata</i>	چوخه چچکی
<i>tylophora yemensis</i>	تیلفورائینی
<i>hypoestes forskahii</i>	شوکه الیہودلین

شام قصبہ سنک بولندی دیک جبلک زروہ سندنہ کوکبان شہری کاندہ .
 دولت علیہ ابدی الدوامک استیلا سندن مقدم بورادہ صنعا امامنہ تابع اولیہرق
 ادارہ سی مستقل سادادن برحاکم جالس اولور ایمش .

کوکبان

قصبہ نک بولندی محل جوارینہ نسبتاً دھاوسعتایدہ ، صنعا نک جهت غربی

شمالیسنده و او نیز ساعت بعد و مسافه ده واقع اولان بوقصبه الیوم برخرابه حالنده اولوب اطرافنی سور ایله محاطدر . سورك شمال و شمال غربی به اچیلور برقوسی اولوب بوقبونك قربنده برده قره غولخانه وارددر . کوبان قلعه سی دروننده ایکی بلوك عساكر شاهانه اسكانه صالح برقشله موجوددر . بورانك سطح بخردن ارتفاعی ۲۹۷۰ مترودر .

بورادن خط بصر بلاد همدان ایله جبل سرانك صخور مرتفعه سی اوزرینه طوغری اوزانوب کیدر شمال غربیسنده جبل ماذنك زروه ی کورینور . براز اوزاقده کوچك ثلاثهر مستحکمى نظرده تجسم ایدر شمال شرقی جهنده ایسه منتظم بر شکل مخروطیده بولنان جبل دمت جلب انظار ایدرکه بو جبل اوائلده فوران حالنده برینار طاغی اولدینی اناریله تابندر . جنوب شرقی جهته جبل لقمك زروه لری فرق اولنه ییلمکده ایسه ده سمت جنوبیده افق هرجهته حاکم اولان جبل حضور سلسله سیله ستر اولغش ایدوکندن بوجهت حقیله کشف اولنه مامقدهدر . بوراده شونباتلری جزؤدانه قید ایلدم .

thechnops spinosa

اکینوپس

eichorum pottae

هندباء

pullena abyssinica

بولینا آیسینقا

diandhus pumilus

قرنفیل

crassula abyssinica

یاره اوتی

daucus yemensis

جذریمانی

ایلك سیاحتم کوبانه قدر دوام ایتشیدی . قضا مرکزی اولان طویله به بعض اسباب مانعه حیلولتیه کیدیله ماشیدی . ۳۲۱ سنه سی کانون ثانینك یکر می سکرنجی کونی مواقع عسکر به بی دور و تفتیش خننده صنعادن حرکت ایدن اردو ارکان حرب رئیس میروا عزت پاشا وارکان حرب بیکباشیسی کامل

بکدن عبارت بر هیئت رفاقتند بولیوردم . طویله به کتیکلکمز تعلیمات احکامندن
ایدی . سیاحتده کی بونقصانک بو وسیله ایله اکمال ایدیه جکدن طولایی نمون
ایدم . کوبانده شیخ المشایخ حاجی محسن شرفینک برجنده بر کچه مسافر قالدی .
شباطک یکرمی النجی کونی صباحلین ساعت ایکی به چاریک قاهره استرله
راکباً کوبانک شمال جهتده کی قپوسندن چیقیلهرق غرب شمالی استقامتده
حرکت اولندی . یولک صاغنده واقع قشلهیی مرور ایدر ایتمز صاغده نظریتمز
جبل حضورالشیخ ایله جبل نعمود وارهلرنده کی مغرب الحمام بوغازی منکشف
اولیوردی . حرکتیز هب جهت غربیی به متوجه اولدینی حالدله جبل ضلاعک
غیر متمر پلاتوسی اوزرندن سیر ایدلمکده وارده اشبو جبلی کوبان جبلندن
ناتمام اولهرق تفریق ایدن روادی کورلمکده ایدی که بوادی نعمدر .

اولاً غرمدن عبارت بر ییغین قیاق مؤخرأ قوراسیت ذیلان مصمت بر
صخره کچیلور کچلمز شمال جهتده حجر زکاتی قریه سی مبنی اولدینی قیا ایله برابر
جبل نعمود اوزرنده مرتسم اولهرق جلب انظار ایلوردی . یوللرده هندبا ،
قرنقللر وعلی الخصوص بیاض قوش باشی چمچکلریله اوتیه برویه اوزانوب
کپدن ستر وقونیزا کی نباتاتدن باشقه شایان تذکار برشیته تصادف اولتوردی
اوچی چاریک کچرک تکرار برغره صخره سی کچلدی که صولنده کورینان وادی
غروه اولوب بوراده بوده غیل واردر .

بورادن ایدرولدکجه اراضی تدریجاً انحطاط ایتکه باشلار . ساعت درتده
حجر زکاتی قریه سی صاغمزده برکیلومتر مسافده تکرار کورندی . صولده
ایسه نضاع وانک جنوبنده بیت مفرغ و غربیه طوغری بکر قریه لری یکدیگری
ولی ایدرک اطرافیزی احاطه ایدیوردی . ساعت دردی چاریک کچرک وادی
غروهیه منصب اولان بر دره بی کوچک برکوپری اوزرندن کچک بورانک ارتفاعی
۳،۰۳۰ مترودر . بوراده استقامتمزی اولاً جنوب غربیی به بعده جنوبه توجیه
ایله ساعت التیده رأس الثقیل ذیلان عقبه باشنده عین نام ایله یاد اولنان قریه

اوکنه کلدک . بوراده بر چاریک قدر ارام ایدلدی . ارتفاعی ۳,۰۶۰ مترودر
عقبه نك التنده ایسه ارتفاع ۲,۸۰۰ مترودر .

ساعت یدیده یولک صاغنده واقع شیرین درع قریه سنه برنظر تماشا عطف
ایدرك اولاً جنوب بعده غربه ودها صكره جنوب غربی به توجیه حرکتله
یدی بچقده طویل قصبه سنه داخل اولدق .

طویل قصبه سی

بوقصبه بشیوز خانه ایله الی دکانی حاوی اولوب کوبانك غربنده ویش
بچق ساعت بعدنده در . بر باب حکومت قوناغیله قصبه به تماماً حاکم وانك شمالنده
یان یانه موضوع اوج مخروطن متشکل سیوری برقا اوزرینه مبنی مستحکم
برقلعه سی برمنارلی غایت ظریف برجامع شریف ایله الی باب مسجدی واردر
قصبه نك سطح بچردن ارتفاعی ۲,۹۰۰ مترودر .

قلعه به شرق جهتنده واقع ديك یولدن چیقلدی . بوراده ایکی بلوك عسا کر
شاهانه استعابنه کافی قنوشلرله برده حوض واردر . مسئله زائلده اوهیجان
آورکونلرده بوراده ، طار اولدینی قدر ديك اولان ، بومذلقه مهالکده محصور
قلان او قهرمان عسکرلریمزك حالی ، صوك قطره صولری قانجه به قدر فداکارانه
مقاومتلرینی تحظر ایتدکجه انسانك رعشه دار اولماسی قابل دکلدر . باخصوص
صوك ایامده بر لحظه تسکین الم جوع ایچون قیالر اره سنده اوت طویلار ایکن
دوشه رك هلاک اولان مفرزه جراحی احمد افدینك وقعه المناکی ، محصورینك
آجلقدنده نه درجه لره کلدکرینی اثبات ایدر . بونلر بو ثبات فداکارانه لريله
دکل بزم حتی معارضینك دخی حیرت وتقديرینی جلب ایتمشلردی . بورادن
انظار شمالده ۳,۱۶۰ مترو ارتفاعنده بولنان مسور ، وشمال شرقیده اودرجه
مرتفع مصنعه ویدت علان جبال منیع سیه جنوبده حراز ، عر ، وجنوب شرقیده

جبل حضور و غربده ایسه باشند باشه برکسوه حضریه بورونمش، فیاض قدرتک هر جلوه سنه، هر تجلیسنه مظهر اولمش اومبارک خفاش و ملحان جبلارینه طوغری اوزانوب کیدر .

بوقضا محویت، شبام نامیله ایکی ناحیه یی بنی خیاط، ثمان، حدر مسلم، عباس، نبی الکری، شاخدیة طلاغ عزله یی جامعدر . بوقضانک ویرکوی سنویسی ۱,۰۶۴,۴۷۱ غروش اولدیغندن هر درلو سوء استعمالات ایله برابر بومقدار نظر دفته الهحق اولور ایسه برکت ارضیه سنک وسعت و درجه سنه دائر بوفکر صحیح ایدینه بیلور .

عمرانه کتمک اوزره شبامی ترک شمال و شمال شرقیه توجیه وجهه عزیمت ایله محصولدار بروادیدن کچلدی . یوراده ماقیرون تسمیه اولنان اطه چاینه مشابه (Meriandra abyssinica) نباتک کوزل چچکلرینی طوبلامقدن کندیمی الهمد . یارم ساعت قدر حرکت ایدلدکن صکره اوج کیلومترو اوزاقده و جنوب شرقیده واقع (نالا) شهر و قلعه مشهورینی سیر و تماشا ایدرک تقریباً ۳۰۰ مترو ارتفاعنده برکسمه قیانک ذروه سنه کلدک . بورادن اعتباراً کوچک بر عقبه یولی کال زحمتله تعقیبه دوام و بنی بشیر قریه سخی صاغه براقه رق عقبه نک نهایته کله بیلدی . بوراده اولدجه یوکسک صرب بر بوغازی پیاده اوله رق کچمکه مجبور اولدق بر مدت طاش ییغینسندن عبارت بر اراضی بی مرور ایتدکن صکره کال سلامتله ضلع قریه سنه کلدک .

بوراده انجیر اغاجلرینک التده بر مدت ارام واسـتـراحت ایتدکن صکره کوچک بر دره نک کنارنده شو نباتلری کورمشیدم .

Fagonia arabica

فاغونیا عربیقا

Peganum arabica

خرمل (اوزرلاک اوتی)

Euryops arabicus

اورییوپس

Arthrosolens somaleuse

ارتروزولان سومالوز

قهوه خانه ده مسافر اولدق . هزبایله وعلان اره سنده تصادف اولنان نباتلر صنعا وجوارینک عین جنسدن ایسه ده جالب نظر دقت اوله جق (euryops arabicus) ایله وادی ظهرده کوریلان صاری چچکلکی kalancho لر در .

وعلان

وعلان قریه سی منبت ومحصولدار بر دره ایچروسنده قرمزی برقیانک سطح مائی اوزرنده منبی اولوب یکرمی قدر ابنیه سی و دیوار ایله محاط باغچه لری واردر . باغچه لر بر ایرماق ایله اسقا اولنور بوراده هر نوع سبزه و ازهار ایله اوزوم ، نار ، قیسی ، شفتالی ، اریک اغاجلری یتشدیرلمشدر . صباحلین ساعت اون ایکی به چاریک قاهره وعلانک دار وادیسینی جنوب و جنوب شرقیه طوغری متتادیا تعقیب ایله ساعت برده الوصل قریه سنک بیک بشیوز مترو غرنندن مرور ایلدک . ساعت ایکیده زیاده دریجه اولان بر دره بی کچر کچمز خدار نام قریه یه مواصلت ایلدک بوقریه وادینک غرب جهته طوغری مستنددر .

ایلروده بیت زیادی قریه سی برکیلومتر قدر صوله ترک ایله بوغازه قدر منتهی اولان بر عقبه بی صعود ایلدک اورادن تکرار ظهور ایله جنوبه طوغری امتداد ایدن واسع بر اووه بی مرور و یارم ساعت قدر دیگر بر عقبه نزول ایلدی که بوراسی بزی برنجی اووه نک نهایتنه قدر ایصال ایشدر . ساعت دردی چاریک کچهرک جریت النقیل نام مقهایه واصل اولندی بوقهوه خانه باراندن محافظه اولنق ایچون او یولمش برقیایا ایچروسنده در .

ساعت آلتی بچقدده ضوران جاده سی صاغه براقه رق جنوبه توحیه استقامتله یواش یواش بر مخرای واسعه کیرلدی حولان جبالنک زروملری صولمزده ایدی سما بلوطلرله مشحون اولدیغندن اره صره رعد و برق صدالری ایشیدیا یوردی بوراده بعض مرتبه Psiadia arabica پیسیادیا عربیکا نباتاتندن طویلادم .

اوج ساعت ظرفنده جنوب و جنوب شرقیه طوغری معبری محیط اولان مرزغی و غایتلا واسع اووه بی کچک .

معبر — قریه سندن حرکتزده یوللر جنوب غربیه طوغری حقیف میلی و زیاده جه قایچی اولدیغندن بواراضی بی آهسته آهسته فقط براز کوچلمکله کچه بیلک . صاعمزه تقریباً اون بش کیلومتر و مسافده بعضلری محذب و بعضلری اهرام منحنی و یا ابره تمتع الوصول شکندمه عجب الشکل برکروه سلسله جبال ظهور ایلدی . سلسله مذکور جبل ضورانه عائد اولوب بونک ارقه زروه سنده قائماً مقطوع بر سطح کورینیوردی . ایشه بوجبلک انکندمه (حمام علی) دینلان اساسی کوکورتلی قابلیچملر اولوب تاثیر شفا بخشاسیله یک منهوردر .

ساعب اوچی چاریک کچهرک شرقدن غربیه طوغری میلی برقیانک انکندمه کلدک تقریباً ۳۰۰ مترو صولمزه برصرت اوزرنده الضیق قریه بی بولنیوردی . بوکویک اون ایکی قدر خانه سی واردر . بر ساعت قدر ارام واسه تراحت ایدلدکن صکره حرکتله اشبو قیانک زره سنه اون دقیقه ده چیقیلهرق شمال غربیده حقیف میلی بر اووایه واصل اولندی بر ساعت قدر جنوب و جنوب شرقیه حرکت ایله یوکسک بر سطحده واقع خراب ضمار کوینه کلندی بعده یولمزی شرق و جنوب شرقیه تبدیل ایدر ایتمز مشهور ذمار قصبه سنک مناره لری کورونمکه باشلادی . سیاه بازالت معدندن عبارت صخور برکانیه بی کچدکن صکره کنیش بر مزارلغه و ساعت یدی بی چاریک کچهرک قصبه واصل اولندی .

زمار قصبه سی [*]

زمار صنعانک جهت جنوبیه سنده واون سکر ساعت بعدنده واقع اولوب قضا مرکزیدر . بو قصبه ناشرانعم و صفیله معروف یامر بن عمرو ذوالادعار

[*] زمار قضائی تشکیل ایدن بلاد عنک سدلی یک مشهور اولوب حیرت افزا اولان انقضی الیوم موجوددر .

ایدرك ساعت درت بحقده ممر قریه سنه كلك . بوراسی قاع الرقه دینلان واسع
ومرغی بر سحرانك مدخلیدر . سحرانی مرور ایتدكدن صكره جبل عنرك سطوح
مانله لرینی صاغه ترك ايله كوچك سلاسل جبالك شرقدن كچك الازرقین قریه سنه
واصل اولندی بوراده مسدود بر جامع شراف موجوددر .
بوموقعده حجاز مغفرت طرازه عزیمت ایدن صنعا حجاج گرامنه تصادف
اولغشیدی .

ساعت یدیده الارزقین قریه سنی ترك و یازم ساعت قدر جنوب شرقی استقامتده
حرکتله جوفه طوغری شمال شرقی یه نازل اولان وادی حارثه منصب اولان
وادی ظهری مرور ایلدك . ساعت ساكر بحقده صولمزدده و اطرافنی باغچه و ایلغین
قورولریله محاط بر سحرای خوش منظر داخلنده . مبنی اولان روضه صیفیه سنك
مناره و باغچه لرینه بر نظر تماشا عطف ایلدك اوزره بر مدت كوچك بر غره صخره سی
اوزرنده مکت و ارام ایدلدی بوراسی صنعا اووه سی دیمك اولوب ساعت طقوز
بجغه طوغری ایدی كه باب الشعوبدن صنعا شهرینه عودت اولندی .

بر کچه صنعا ده استراحت ایدلدكدن صكره صباحلین ساعت یازم راده لرنده
صنعانك باب الین تسمیه اولنان جنوب طرفیده کی قبودن چیقارق پیاده قشله سیله
طویچی قشله سی اره سنده واقع طریقدن مرور ایدلدیکی ائادن طویچی قشله سنه
اوغرانیله رق داخلنده تربته مخصوصده دفین خاك غفران اولان (وهب ابن منبه) [۱]
حضرتلرینی زیارتله اکتساب فیض جاودانی ایدلدكدن صكره عرب مزارلنی

[۱] وهب ابن منبه ابن کامل ابن شیخ الصفانی برروایتله (الذماری) حضرتلری ابناء
فارسدن اولوب اکابر تابعیندن وزمانك اعلم علما سندن ایدی جابر ابن هباده و ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتلندن استماع علوم ایلدیکی کبی جماعت کثیره کندوسندن احادیث شریفه
نقل و روایت ایلشلددر . یوزاون درت سنه سنده وفات ایلش و صنا خارجنده مقبره معلومه سنده
دفین خاك عطرناك قلمشدر .

برروایت کوره امیر محمد البرمکی حضرتلری مشارالیه مقبره سنه برمشهد انشا ایدوب
هموم ناس طرفندن زیارت و روحانیتله تبرک ایدلدكدر .
اشبو مقبره ده جناب حقه استرحامده بولنا نلرك دعا سی مستجاب اولدینی مجربدر .

ارم سندن اووه جنوب و جنوب شرقی یه طوغری تعقیبه دوام ایدلای بوراسی شرقاً جبل نقم و سراه حولان غرباً بنی مطر اراضیسی اوزرنده سراه الهان ایله کسب تسلسل ایلیان جبل عیان ایله محیط اولوب جبل نقمک اتکرنندن نبعان ایدن صولر و حده دن جانی اوله رق نازل اولان کوچک دره لر ایله اروا اولغنده در . ساعت ایکده دیر سالم قریه بنی صوله ترك ایدرك برکیلو مترو قدر اچیلدق غرب جهتده بولنان الجراد قریه سنی براز کچدکدن صکره صنعاشهری افقک شمال و شمال غریب سنده کورنمکه ایدی . جنوبه طوغری یولی تعقیبه دوام ایدرك یارم ساعت ظرفنده هزیز قریه مستحکمی حذاسنه مواصلت اولندی . هزیزدن استقامتزی جنوب و جنوب شرقی به تبدیل و وادی پی غریبه طوغری ایلرولیه رك برکوچک تپه جک اوزرنده کائن مخادر قریه نه کلندی بوراده قریه اطرافنده شونباتلر کوریلوردی .

gomphocarpus setosus

غومفو قارپوس

anarrinums abyssinicum

اناررینوم ایسنیکوم

echium sericum

اکیوم سریکوم (انکرك اوتی)

بوتیه پی کچر کچمز شرقده تقریباً درت کیلومتر و بعدده حمید قریه سی کورندی وقت ظهره طوغری جبل نقم کوزدن نهان اولمشدی . بورادن غریبه طوغری امتداد ایدن کوچک بروادی کچلدی یشیل کومه لیکلی و وادی داخلنده متعدد کویلرله یولک صاغنده تخمیناً اوتوزبش مترو قطرنده بیوجک برحوض واردر . ساعت یدیده ۱۵۰ مترو ارتفاعنده برتیه پی کچر کچمز صولزده جنوبه طوغری امتداد ایدن بروادینک مدخلنده کائن الدوب قریه سی کورلدی . بوراده برقی اوزرنده براز مکث و توقف ایتدکدن صکره صاغده ایکی کیلومتر و مسافده غایت منبت و محصولدار اراضی ایله محاط و اوزبش قدر خانیه پی شامل برچفتلکی صاغه براقدرق ساعت طقوزده و علانه واصل اولندی . بوراده سمسره دنیلان

عمران قصبه سی

عمران قصبه سی صنعانك جهت شمالیه سنده واون ساعت بعدنده شمالاً جبل یزید جنوباً وادی ضیان ایله بنی بشیر شرقاً عیال سرحك تینن و غرباً مداع جبالیه محاط قاع البون تسمیه اولنان براووانك وسطنده واقعدر .

قصبه ملوك حمیردن هدهاد ابن سرح ابن ذی سحر ك عموجه سی القیل ابن ذی سحر طرفندن بنا ایدلمشدر . بوراده مشهور اولان (عمران ونجر) حصنلری بلقیس ایچون دامرائند طرفندن قاع البونك یوقارو قسمنده انشا ایدلمشدر .

سكز كيلو مترو مربعنده براراضی اوزرینه مبنی اولان بوقصبه نك اطرافی دائراً مادار درت مترو ارتفاعنده سنان پاشا طرفندن انشا ویت صعرلر طرفندن تعمیر ایدلمش طاشدن برسور ایله محاطدر .

بوسورك ایکی قبوی اولوب شرق جهتمده بولنان (باب حاشد) ، غرب جهتمده کنه باب اعلا تسمیه اولنور . سور داخلنده درتیوز قدر خانه ایله بر حكومت قونانغی و حیوان ایله تدویر اولنان ایکی طاشلی بر باب عسکری دقیق دکرمنی و سور خارچنده و غرب جنوبیسنده تقریباً سكز یوز مترو بعدنده بین الاهالی حدبه تعبیر اولنان برتبه اوزرنده بر طابور عساكر شاهانه استعابنه کافی بر قشله و غایت مکمل یوز یتاقاق بر عسکری خسته خانه سیله بر باب جخانه لکی شاملدر .

بيك ايكوز اسلام اوچيوز اللى قدر يهودى اولمق اوزره جمعاً بيك بشيوز اللى قدر نفوسى جامعدر . يهودى محله سی الشمس بش خانه دن عبارت اولوب سور خارچنده وانك جهت غریبسنده واندن سكز مترو عرضنده بر جاده ایله متفرق اولوب تخمیناً بش یچق كيلو مترو مربعنده براراضی اوزرنده در .

بوراده منبع واقار صو اولمديغندن اهالی عمومیتله قیو صوبی شرب ایدرلر و اراضیلرینی دخی بوصولر ایله اسقا ایدرلر .

بوقضا شرقاً هنوز دائرهٔ فلاح باهرهٔ اطاعته تمامیه داخل اولماش اولان قبائل عاصیه ووحشیه نك مسكون اولدقلری محللرله همحدود اولسی واولبائل ایسه زیدی امامنك القآت متوالیه سنه مجلوب ومغلوب بولغسی جهتیه اهمیتلوجه دره بوقضاده شعیر ، دره وجزوی بغدادی ، بقله وعلس وفوا کهدن اوزوم بادم وزردالی حصوله کلیر ایسه ده قهوه محصولی یوق دنیه جك درجه ده جزئیدر .

عمراندن صباحلین ساعت اونبرده جنوب شرقی استقامتنده حرکت ایله سرانك یوكسك پلاتولرندن لطافت ووسعت کبی اوصافی جامع بیوجك بر صحرا مرور ایدلدی . ساعت اون ایکی قرق بش دقیقه کچرك درت کیلو مترو مسافده برتیه اوزرنده کائن اولان (نجر) قریه سنه اوزاقدن بر نظر تماشای عطف ایدلدی . اوصرده اوکزه جبل دمتك اك جسم کتله لری تجسم ایتمه باشلادی بوجبل اووه سطحندن ۴۰ مترو مرتفعدر . ساعت برده یولمزی صاغه تبدیل ایله بر بازات صحراسی تعقیب ایدیلهرک (سریح) قریه سنك اوکندن کجکدی طاشلقدن عبارت اولان بو اراضینك اوتیه بریسنده لطیف مشجره وچار چنلکدن عبارت بعض واحه لر کوریلوردی . ساعت ایکی چاریک کچرك صولمزه قالان دمت جبلنك اتکندن مرور ایدلدی بوجبل ضحور نارینه دن اولوب صحرا لرك بعضی قریه لری بعضیلری قویو سیاه رنگده ایدی جبلک ذروه سنده ایسه بر برج مبنیدر .

صاغمه تصادف ایدن (بنی میمون) قریه سی منبت بر اراضیده وبرتیه اوزرنده کائندر .

اوجه چاریک قاله رق ارحب جبلنه تعبیر آخرله (جربان) سمره سنه واصل اولندی قریه ایسه صولده درت کیلو مترو مسافده (قدم) نامتیه اوزرنده در .

جبل ارحبک صولنده شرق وشرق شمالیه نازل اولان واسع و عمیق بروادی بولنورکه ، جبل دمت کبی منشأی ناری بر سلسلهٔ جبالک اتکنده واقعدر بوادی ، ارحب یولیدر . بورادن اعتباراً استقامتیزی علی الدوام جنوب شرقیه توجیه

طرفند بنا ایدلمشدر . بوراسی مأرب قطعه سنك مرکزی حکمنده اولوب
وقتیله بوراده زیدیلرک بردارالفنوننی بولندیفی جهته برچوق طلاب علوم ،
تحصیل علوم ایدرلر ایش . الیوم ایکیبیک خانیهی یوز قدر دکانی دوت جامع
شریفی برحام ایله برچوق خانلری شاملدر . قصبه نك جهب غریبسنده کسمه
قیادن انشا اولنش برده قلعه سی واردر . ابنیه سی بارالت طاشلریله طوغله دن
انشا اولنش اولوب اکثریسی برقاتلیدر . هردرلو ظرافت و تزیناتدن عاریدر .
اك زیاده جالب دقت اولان سمسره دینلان خانلری اولوب بونلرک اکثریسی
یکرمی اوتوز دوهی استیعاب ایدر جسامنده در . بورانك سطح بچردن ارتقاعی
۲۴۳۱ مترودر .

بوقضانك مغرب انس نامنده بر ناحیه سی واردر . اهالیسی عمومیتله زیدی
مذهبنده در .

قصبه نك قارشوسنده واقع هران جبلی اوززنده مبانی قدیمه خرابه لری کورلدیکی کی
بوجبل صرتلرنده خام حالنده رمانی عقیق وخزع السماوی دنیلان بر نوع مانی
واوزرلرنده طبیعی اوله رق انواع چیچکلر و سائر اشکال مرسوم رنگارنگ
طاشلر چیقاریلوب صنعاده موجود یرلی اسلام صنعتکارلر طرفندن طاشلرک
جسامت و شکل ابتدائیسنه کوره مختلف طرزده اجرا ایدیلان ونحت احجار [*]
نامی ویریلان عملیه ایله طاشلرک لمعان و ظرافتی تزید ایدیلرک اعلا یوزوکلر
یابلقدده در . زمار مدینه سنه دوت ساعت مسافه ده واقع الس جبلنده خالص
کوکورت معدنی دخی موجود در .

صباحلین ساعت اون ایکیده قصبه دن مفارقتله جنوب و جنوب شرقیه

[*] بوراده صنعتکارلر طرفندن اجرا ایدلمکده اولاتراش پك ساده اولوب طاشلر
خفیف آتشدنه بر مدت تسخین و محیط بولنان طبقه ترایه رفع ایدیلرک جوهر میدانه
چیقارلدقندن و اوجی بالمومیلی بردکنکه ربط والصاق ایدلدکدن صکره بین الاهالی سکری
دنیلان دکرمن طاشلرینه سورته رک مدور و یا بیضی شکل ویردبرلمکددر .

طوغری حرکت اولندی بازالته منسوب صخور اندفاعیه دن عبارت برتبه نك پاتیه
یوللرندن یوکسله رك ساعت برده اوزری بر برج ایله مزین و تقریباً ۶۰ - ۸۰
مترو ارتفاعنده قرمزی و سیاه رنگده کورینان طبیعتی برکائی دیگر بر جبلک
زروه سنی صاغه بر اقوب آذرکاهمزه تصادف ایدن طالععلی اراضیده یولزه دوام
ایدرک مبدولاً کوریلان شو نباتلری طوبلادم.

<i>Aloe tomentosa</i>	صبر وبری
<i>arisaema enncaphyllum</i>	رجل البقر
<i>kalanchoe brachycalyx</i>	قالانشو بر اشیقالیقس
<i>Euryops arabicus</i>	بین العرب سبور دینور
<i>Solanum coagulans</i>	صولانوم قوا کولان

ساعت اوچده اللسیس نام مقهایه قربنده بر ماء جارینک یاننده بولسان
قینک اوزرینه اوطورلدی بوراده کوریلان اونبر نوع نباتک لیسته سی شونلردر:

<i>datura stramonium</i>	داطوله
<i>celsia Bottae</i>	سلسیا
<i>veronica anagalis</i>	وهرونیقا
<i>torenia pumila</i>	طورنیا پومیلا
<i>renonculus spec</i>	دوکون چیچی
<i>indigofera arabica</i>	نیل عربی
<i>crassula abyssinica</i>	یاره اوتی
<i>carissa edulis</i>	قریسا ادولیس
<i>chara spec</i>	صو یوصونی
<i>mentha sylvestris</i>	نانه بری
<i>cyanotis foecunda</i>	سیانوتیس فکوندا

اینکه با شالامدی. بوراده مقعرتی شمال غربی به متوجه بردارم رسم ایندکدن صکره سطح بحردن ۲,۶۴۹ متر و ارتفاعده بولنان ایکنجی بوغازه کیرلدی. صاعمزده اون ایکی قدر غایت مرتفع برجلری شامل برکوی، سمت قدیمزده یعنی جنوب غربیده ایسه بررنک زمردینه بورونمش وادی برجن کوریلدیوردی. بورایه اینلک ایچون یول مردیوانمسی دیکجه اولوب میلی ایچانجه برسرعت ایله عادتاً قایه رق اینلییوردی. بوراده حبلهده کوریلان جنس نباتاتک عیننه تصادف اولندیگی کی اقسایلر، انجیر اغاجلری و اقاتاسه فصیله سنه منسوب انواع اغاجلر اورمان حالده اولوب قصبه مذکوره به منسوب آنیزوت تریزولوزلر ایسه پک کثرتلی بولیوردی.

ساعت یدی بحقده منزل قریه سی کجلاکدن صکره اشاغلر طوغری وادی کسب اتساع ایلدیکندن دره دخن کی محصولات ترلاری موقعک قوه نباتیه سی درجه سنی تعیین و تقدیر ایتدیریوردی. بز یولزی علی التوالی نزول ایدمک اوزره تعقیبه دوام ایدرک ساعت طقوزده سایه سی بول بر بوغاز مدخلنه داخل اولدق بوراده شونباتلری طویلار دیگر طرفدن جزو دانه قید و اشارت ایلر ایدم.

<i>tephronia elata</i>	تفرونیاالاتا
<i>helminthocarpus abyssinicum</i>	حشیشه الیدان
<i>pterolobium lacrans</i>	بته رولوبیوم
<i>senecio hadiansis</i>	قناریه اوتی
<i>coleus arabicus</i>	ریحان
<i>eratobotrys</i>	اراتوبوتریس

بورایه قدر صعوبتله اینلکده ایکن بورادن اعتباراً یولک میلی ازامغه باشلار بوغاز ایسه یالچین قیا حالده اولوب بورایه بروادی منصب اولمقده در. بوراده *euphorbia arabica* لر کوریلدیوردی. سطح بحردن ارتفاعی ۱۷۵۰ متر و در.

ساعت اوئده وادی بی ترک ایله کوزل دره ترلارینی شامل اراضی بی کچر کچمز
صولطرفدن یو کسلکه باشلادق بوراده کوریلان دخنلر موقعک قوه خارق العاده
انیایه سنه دلالت ایدمک صورتده یعنی اوج مترو ارتفاعنه قدر یو کسلش
اولدقلری کوریلبوردی . غرب جهتده ایسه جبال شاهقه سلسله سیله محدود
غایت واسع براوا مشاهده اولنور :

ساعت اونبره چاریک قاهره (الخادر) قریه سنه واصل اولندی . بوقریه نک
التمش قدر خانه سی اولوب کیجه بی بوراده کچیردک .

صباحلین ساعت اوئده کویدن حرکت اولنهرق اون ایکی بی چاریک کچه رک
مخادر تپه لرینی جنوب جهتدن نزول ایله یک منبت و محصولدار بر صحرا یه داخل
اولدق بو صحرا داخلنده یارم ساعت حرکت ایدلدکده صکره بروادی مدخلنه
واصل اولندقدن وجه حرکتی بر قاق دقیقه قدر غربه مؤخرأ مقابل جهتدن
منحرفأ غرب و غرب جنوبی به طوغری توجیه ایلدک بوراده بیوجک بر حوض
یانندن مرور ایدرکن بیوک شمعدان شکلنده (euphorbia arborea) دنیلان
بیوک داللی فریبونلری المله صولامقدن ، باشقه جه تصادف ایدیلان loranthus
nouceux - نباتی طولامقدن کنیدی المدم .

ساعت برده غرب و شمال غربی جهتی بر چوق بر جلرله مزین و منبت تپه جکلرله
محاط بروادی به کیرلدی بو صورتله اوج چاریک ساعت جنوب و جنوب غربی به
طوغری سیر ایدلدکدن صکره طالعالی بر صحرادن کچلدی صوله تبدیل استقامت
ایدر ایتمز جنوب و جنوب شرقیده (اب شهر مستحکمی) کورنمکه باشلادی .
بو قصبه جبل بعدانک اوزرنده منیدر . ساعت ایکیده بر چوق سمره لر ایله ،
بوعان بازارنده کی قبله لر مشابه یکر می قدر دکانلری شامل (سوق السبت) دنیلان
بازار محلی کچدک ساعت درنده غربه طوغری جریان ایدن کوچک بر نهر
حداسنه کلندی (Acacia ehrenbergiatum) دنیلان اقاسیا چالیر یله مستور
براووا ایچروسندن وادی بی سیر و صعودده باشلادق بو چالیر اره سنده متعدد

بش دقیقه بعدنده (عین المریم) نامنده بر صو جاری اولوب بوراسی یریمک
تفرجگاهیدر . بورادن جنوب غربی به طوغری توجیه استقامت ایدلده
برچوق ماء جاریله اسقااولنان واسمجه بروادی به داخل اولنور . یول کرچه
براز اعوجاجلی ایسهده مریکی طرفی زمرد آسا چایرلر وجوبات ترلایله
محدود اولدیغدن نظر ربادر .

دره کنارلرنده تصادف اولان شو نباتلرده نظری جلب ایتمکن خالی
قالموردی .

datura داطوله

celsia bottac سلسیا

veronica anagalli ورونیقا (طوشان اوتی)

ajuga remota اذن الحمار اوسط

dianthus pumilus قرنفل اوتی

hibiscus trionum قمرلی خطمی

oxalide corniculata حماض قرنی

helmintho carpum موسنا (بزنا) اغاجی

یریمک جهت جنوبیسنده وایکی ساعت بعدنده ایوم خرابه سی مشهور اولان
(ظفار) مدینه سی وارد مدینه مذکوره ملوک حمیردن (ناشر النعم) لقبیه تلقیب
اولنمش اولان (یامر بن عمرو) نام دیگرله (ذوالفوعارک) بنا کرده سی ایدوکی

برنجی صحیفه لرینی اشغال ایدمک وصو وسائط قلیه دن زیاده اتعاب ازهان ایدرک نقد
وسرمایه جه دخی دها بیوک فداکارقلری استلزام ایله جکدر .

یغور صولرندن زراعتجه استفده اولنق اوزره سدلر انشایی پک قدیم برزماندنبرو
جاری اولوب سد مأربک شهرتی افانگیر اولدینی کبی صعهده کی سد خانق پک مشهوردر
آرتزین اصولیه اک عمیق میاه تحت الارضک فواره شکنده صعودیه زراعته خادم طریقلر
یواندینی برزمانده خطه یمانیه نکده ایدر ولوژی نقطه نظرندن تدقیقه هج اولمزه
اراضینک وضعیت ومساعده سنه بناء سدلر تشکیله یغور صولرندن استفاده حاضره تک
توسیع وتزیدی جداً ارزو اولنور .

تاریخلرده مسطوردر . بومدینه بر اراق ملوک حمیریة نك پاتختی اولمقدن ناشی
بوراده کلیتی آثار عتیقه بولمشی مأمولدر .

ساعت بر بحقده صارف و شمیران قریه لرینی صاغه براقوب وینه صاغمه
اصابت ایدن سیاه لاوبازالت صخره سنی کچدکدن صکره ایکی بحقده مرزغی
وواسع براووه کلدک . بواووه شمال شرقه طوغری خفیفجه میلاید . بوراده
براز استراحت ایدلیکی صروده سخلیه فصیله سنه منسوب سیا نورکیس طفیلی
cyanoorchis parasitica نباتندن طویلادم . بورادن استقامتزی اولا
جنوب غربی مؤخرأ غربه تحویل ایلدک صاغ وصولزده اوزاچه مسافده
خیلیجه کویلر کورلیدیکی کبی جبهه مزده بوموقعک هر جهته حاکم اولان جبل
صومارا بولنیوردی . شماله کیدن وادی بی صاغه ترک ایه ساعت اوچ بحقده
جبلک اتکنه واصل اولندی . جبل مذ کورک اتکندن جریان ایدن کوچک
برایرماقده بولدیم شونباتی (*sénecio sumara*) صوماره قاریه اوتی نامیه
جزؤ دائمه قید ایلدم . اون دقیقه ظرفده دیک بر عقبه بی مرور ایدرک کوچک
برمسجدک یاننده بولسان مقهاییه واصل اولندی . بوراده بولسان برچشمه ده
یولجیلر دوه لرینی صولاتیورلردی . بوقه و خانه ده زمه برابر یریم بازارندن
عودت ایدن برخیلی کویلی و دوه جیلر بولنیوردی . چشمه اطرافدن (*campa-*
nula rigidipila) دنیلان کوپ چچکندن طویلادم . بشی چاریک کچهرک
قالدیرم طاشلریله مفروش خفیف میللی بر طریقندن جبل صومارایی آشفه
چالیشه رق بر قاج دقیقه ظرفده ذروه سی تحتنه آچیلان بوغازک مدخلنه کلندی
بورانک سطح بچردن ارتفاعی ۲,۸۲۵ مترودر .

بورادن نظر صاغده درین ، حضارت نما بروادییه منعطف اولورکه ،
جبل جهتنده کوریه میان نباتلر وعلی الخصوص قالفاسیه فصیله سنه منسوب
صاری چچکلی (*arisaema enneaphyllum*) دنیلان رجل البقرلر مقابل
جهته مبدولاً تصادف اولنیوردی . جنوب غربیه طوغری حرکتزده تکرار

بوراده بر ساعت قدر استراحت ایدلدیکی ائشاده هر بدوی عربلرک قهوه خانه یه وصول وعزیمتلی ائشاده قویونلرندن چیقاردقلری برقامش ایچروسئنده بولئان قهوه رنکنده کی توزی دیلاری آلتنه قویهرق مضغ ایلمکده اولدقلری کوریلوردی لدی التحقیق بونک (بردقان) دبدکلری برنوع انفیة اولوب ترکیبئده ایکی ماده بولنور. برنجیسی تنبا کو پیراغی ایکنجیسی سوننامش کرچدر. بونکده ایکی نوعی واردر. بوده ترکیبئده داخل اولان تنبا کونک جنسئنه کوره تخلف ایدر. برنجیسی حمی اولوب اجیق قهوه رنکنده در. بلاد راطبه اهالیسی فوقاللسان وضع ایله استعمال ایدرلر دیکرینه سرات دنیلورکه، بونک لونی دها قویوجه اولوب بلاد یاسه اهالیسی مسواک واسطه سیله دوداقلریله دیشلری ارسنه وضع ایله قولانورلر بونوعی غایت سرت وخریفدر. سواحل یمانیة وعلی الخصوص حدیده اهالیسی ارسئنده استعمال ایدلمکده اولان (تنبول) نامئده دیکر برنوع انفیة واردر که. بونی هندستان اهالیسی دخی کثرتله استعمال ایدرلر بونک ترکیبئده درت نوع ماده داخلدر. (۱) یوزقسئمه الی قسم تنبا کو پیراغی (۲) بش قسم سوننامش کیرچ * عادی کیرچ اولمیوب مرجان وقوقعه دیلان اصداف بحریه نك تکلیسیله استحصال اولنان کرچدر. (۳) یکرمی قسم تنبول پیراغی نام دیکرله به تل بیبرینک یا نمش اوراقی (۴) یکرمی بش قسم فوفل نامیله معروف اولان آرک جویریدر.

بوانفیة لر دها طوغریسی بوفیه لر مدررالاعاب خاصه سنه مالک اولوب استعمال ایدنلرده مشاغل ذهنیه قطعیاً دوچار تاخر اولمدقدن ماعدا حرکت وقوت صرفه اقتدار حاصل ایتک کرک بوصورتله وکرک حرارت تأثریله حاصل اولان عرقی تنقیص وفضلات عضویه نك اندفاعی تأخیر ایتک الحاصل اچلغه تحمل اولنق کبی تأثیر و خاصه مجربه سنه باقیلور ایسه بونک مانع ضایعات عضویه بر ماده اولدینی تعین ایدر.

بورادن حرکتی جنوب وجنوب شرقی جهتنه توجیه ایله شمال غربی یه

طوغری حقیقه میلی بر صحرایه کلندی افق ایسه جنوب عربی جهنندن قائماً
مقطوع برجیل شاهق سلسله سیله تحدید اولغشیدی . صحرائی جنوبه طوغری
منحرفاً سیرایده رک جانیده بولان بروادی مدخله کیرلدی بووادی بر بوغاره منتهی
اولوب اورادن یکریمی دقیقه امتدادنده اولا دیک بر عقبه نک رأسه کلدک . غایت
محصولدار بر صحرائی مرور ایدر ایتمز یعنی ساعت سکز راده لرنده ایدی که شمال
شرقیده بولان قپوسندن یریم قصبه سنه داخل اولدق .

یریم قصبه سی [*]

یریم ، قضا مرکزی اولوب ذمار قصبه سنک جهت جنوبیسنده ویدی ساعت
اوزاقلغنده واقعدرکه ، بو حسیله صناعدن یکریمی بش ساعت بعدده دیمکدر .
قصبه سور ایله محاظ اولوب مرزغی بروادیده کاشندر . سیک ایکوز قدر خانیهی
واللی قدر دکان ایله اوچ درت خانی بر حکومت قوابعیله بر باغچییهی بر حمام ایله
برده ابتدائی ورشدی مکتبلرینی شاملدر . خانه لر یالچین برقیانک اطرافنده
مجمع حالنده اولوب مولوز طاشلرندن انشا ایدلمش واوزلرینه چامور ویا ترک
ایله صیوانمشدر . جامعلری الحاق طوائلی ومناره سزدر . خراب بر قلعه سیده
خانه لر قربنده در . خلاصه شهرک منظره عموسنده بر ظرافت کوریه مامشدر .
بورانک سطح بچردن ارتفاعی ۲,۶۶۵ مترودر . قصبه نک جهت جنوبیسنندن

[*] بلاد بحصب دنیلان یریم قضا سنک سدود میاهیه سی سکسانه بالغ اولدینی شو
(بقعة الخضراء من ارض بحصب . ثمانون سدا تقذف الماء سائلا) یتندن استدلال اولنه بیلور
موسم ینمورلرینک فیوض موقته سی داخل حساب یدلمدیکی تقدیرده یمزک تهامه سی
باشدن باشه برچول وجایلیده قائمه سز برقیالق منظره سنی اراشه ایدر . التون کی صاری
پاموق کی یوشاق اولان طوبراغنه ورشک آور جیع اقلیم اولان اعتدال هوا سنه رغماً
بوواسع قطعه یی مستعد اولدینی درجه ده حضارت وازهاردن محروم راقان یکانه سبب
قلت میاهدن عبارتدر . صومیک سامان ومعموریت آیه سنک اساسی حکمنده اولوب
اهالی محلیه نک مساعیهی ثمره دار ایدلمک و ثروت ذراعیه جه اس سرمایه اولان اراضیک
قیمتلمسندن استفاده اولغق جهتلری دوشونیلورسه صو ایله وسائط نقلیه فهرست تأملک

بوقلمون حشراتی يشامقدمه در . بونلرك دريلرى الاجهلى اغزى ريشى مشقوق
صورتنده اولوب باشنك شقاقدن يوقارو قسمى غايت جسيمجه در . بوراده شو
نباتلرى طويلادم :

scille yemensis

اطه صوغانى

wedelia abyssinica

وداليا ايسنيقا

cynium humifusum

سيقنيوم هوميفوزوم

striga hirouta

استريغا

hebenaria arabica

ابناريا غربيقا

وقت ظهره طوغرى قوم يتاقلريله مفروش افقى برطبقه اوزرندن قرمزى
طوپراق ييغللى اره سندن يوله دوام ايدرك صولمده تصادف ايدن و ۳۰۰ مترو
ارتفاعنده بولنان جبل بعدانك يماجنه ياقلاشد يغمزده درحال بوجبلدن تبارز
ايله وادى بى ايكيه تفريق ايدن برقيانك انكنه كلندى بورادن قالدIRM دوشهلى
يول مرور ايديلور ايدلر كنديمى اب سورينك غرب جهته اچيلان قپوسنك
حذاسنده بولدى . برچوق دار دولامباچلى يولار كچلادكن صكره خانه واصل
اولدى . خان مربع الشكل برنا اولوب الت حوليسى سيورى قوسلى كمرلرله
مجهزدر . صره وارنى ستونلر جانينده برر دهليز حاصل ايتمش اولان بوزمين
قائنده مغازه واخورلر ، اوست قائده يولچيلر اچون اوطه لر تفريق ايدلمشدر .

اب مدينه سى

اب مدينه سى تعزك جهت شرقيسنده واون اوج ساعت بعدنده اولوب
مرکز ولايتدن تعزه قدر اولان طريق موارد اوزرنده واقع قضا مركزيدر .
جعفر الاحضر مخلافى داخنده السحول واديسنك جنوبنده بولنان بومدينه
حميرلر طرفدن انشا ايدلمش قديم بر مملكتدر . اوائلده اسمى (الشجه) ايدى

مؤخرأ حمیر خاندانندن بری اب نامنده کی سوکیلی . جاریه سنی بوراده اسـکان
ایتدیردیکندن اکا نسه یله یاد ایدیه کلمشدر . [۰] مدینه نك اطرافی غایت مرتفع
طاش برسور ایله مستحکمدر بشیوز قدر حانه یی وایکی جامع شریفه الی قدر
دکانی بر بیوک خانی و تخمیناً بشیک نفوس مسلمه یی شاملدر . اهالیسی شافعی
المذهبدر .

« ین شیخلرندن بر بنک رسمیدر »

سوقاقلری قالدیرملیدر . ابنیه امیریادن اوله رق یالکز بر حکومت قوناعی
وسور پیشکاهنده جهت میری یه عاند کوزل باغچه وبوستانلری وارددر . جامعک
قربنده وشهرک اشاغیسنده بیوک برشادروان اولوب صوی جبل بعداندن مکمل
انشایدلمش درین حجرالرله کتوریلور مؤخرأ متحرک آلتلرله یوقاروده کی محله لر
سوق واساله اولنور . بوصوی جبل مذکوردن مدینه یه اساله ایتدیرن بنی طاهر
حکمدارلرندن عامربن عبدالوهابک امناسندن فقیه علی النضاریدر .
جبل مذکور بوندن ماعدا الزبیدی نامنده کی مشهور نهرک دخی منبعیدر .
بورادن نبعان ایدن نهر وادی زبیدی اسقا ایتدکدن صکره بحرا حمره منصب اولور .
[۰] اب — آیت کریمه ده فاکمه وایا معناسندن مأخوذیرکه مرطادیمکدر .

اب وجواریتہ نزول ایدن امطار دن حاصل اولان سیلاردخی ایکی یہ اقسام ایدر . برسی شمال غربی جہتہ طوغری جریان ایدرک بحر احمرہ دیکری الحج وادیسنی اروا ایتدکن صکرہ این اراضیسندن بالمرور بحر عمانہ منصب اولور .

مدینہ نک شمالدہ سحول تسمیہ اولنان محلدن نبعان ایدن دائمی الجریان جسیجہ برصودخی جوار اراضی بی اروا ایدرک بویوزدن زراعتجہ بیوک استفادہ ایدلمکدہ در . اب قضای غایت محصولدار اولوب کایتلی حنطہ وشعیر وفاصولیہ وسائر ہردرلو حبوبات ایلہ قہوہ وورس (gaude) تسمیہ اولنان صاری بویا و ہردرلو سبزہ وعلی لخصوص بتانس وانواع میوہ حاصل اولور .

اب قصبہ سندن مفارقت ایتدی کمز کوندن اعتباراً بورانک موسم مطرسہ داخل اولمش ایدک . صبحلین ساعت یارمدہ مدینہ نک غرب جہتدہ کی قبودن چیقارق جنوب استفامتدہ حرکتہ ابتدار ایلہ حقیف میالی قرمزی غرہ صحرالی ارہ سندنہ سیر ایدلدی یوللردہ (hebenaria arabica) ایلہ (hebenaria macranthe) نباتلری مبدولاً کوریل یوردی بمدہ براوواہ کلندی کہ، بوراسی غایت منبت و محصولدار ایسہدہ اغاج وچالیدن محروم برحالدہ در . جهت حرکتی براز جنوب وجنوب غربی یہ توجیہ ایلدی کمززدہ یعنی ساعت ایکی یہ طوغری (جبہ قصبہ سی) کورنمکہ باشلادی قصبہ یولک سمت غربی جنوبیسندہ وتقرباً اوج درت کیلومترو مسافہدہ واقعدر . بوقصبہ بیک بشبوز خانہ بی وصنعاہ کی بکریہ جامع شریفی طرزندہ اندن دہا کوچک امرای سالفہ عثمانیہ دن محمود بک نامندہ برذات طرفندن انشا ایدلمش قہلی غایت ظریف بر جامع شریفی شامل اولوب یمنک قصبات مشہورہ سندن در . سطح بحردن ارتفاعی ۲۰۶۷ مترودر . جبہ نک اوزرندہ واقع اولان (نکر) جبلی مواقع مشہورہ سندن اولوب تہہ سندنہ کی قلعہ منہدمہ نک انقاضی الیوم باقی ومشہوردر . اشہ بوقلہ آثار قدیمہ دن اولوب خراب اولمشیکن یعنی بر آرق استیلا ایدن صلاح الدین ایوبی

طرفدن یمنه والی تعیین قلغش اولان برادرى ملك العزیز ابالفوارس سیف الاسلام طغتكین ابن ابوب طرفدن تعمیر ایدلمشدر .

اب وجبله اهالیسی ، جبله وادیسند . موحود اولوب عربلر ییئنده شجر خوندوز نامیله یاد اولتان بش مترو ارتفاعده و طقسان بش ساتیمترو قطرنده بر آغاحك قشری سحق ایدرك توز حالده انقیه مقامنده قوللانمقده درلر بوآغاحك یارقلری بیضی واوراق مرکبه ثلاثیه الثلاث صورتنده موضوع اولوب اتلیجهدر . كرك یارقلرنده و كرك قشر وحشبنده معطس خاصه سی وارددر . بوآغاجی اكسرمقسنین دستره ایله كسك قابل اوله میوب بونك رقیق رنده سنی محلی اهالیسی انقیه صورتنده استعمال ایتكده درلر . تاثیر خریفه سندن طولایی بوآغاجه هیچ حشرات تقرب ایدمییور صویه قونلایغنده لذتی اچیجهدر . حشبی اسمرجه اولوب توزی اچیق قهوه رنگندهدر . بز بوآغاجه انقیه آغاجی یاخود شجر معطس (l'arbre à éternuer) نامی ویردك .

جبله یی صاغه ترك ایدرك باشند باشه حضارت نما بر خیـلی مدور تیپلر کجکدی . اب قصبه سی حالا شمال و شمال شرقیده کورنمکده ایدی . جبل عمیک شمالی تشکیل ایدن تیپه ککله ارمسند . دائروی بر میدان وسیع و عمیقه اجلان اولدجه مرتفع بر بوغاز کجکدکن صکره غایت دیک و مخاطرلی بر عقبه مرور ایدلدی .

ساعت اوچده دائروی میدانه واصل اولدیغمزده تکرار کوچك بر عقبه یی مرزغی و دوز بر تیپه اوزرندن ایندك استقامتتری علی الدوام جنوبه طوغری توحیه ایدرك اولادوز بر تیپه یی بعده خیلی عارضه لی بر آراضی یی سیر ایتدکن صکره ساعت درده چاریك قاله رق جبلك ذروه سنه واصل اولدق بورانك سطح بحدن ارتفاعی ۲۲۱۴ مترودر . بورادن نظر شماله یعنی تعز و جبل صبرك كتول عظیمه سی اوزرینه امتداد ایدن واسع بر اووايه طوغری تمادی ایدوب کتکدهدر .

یولمز تصادف ایدن بر عقبہ بی یک کوچلکله اوج چاریک - ساعت ظرفدہ
اینہ بیلدک یولمز اوزرندہ euphorbia bottac نام نبات جمعیتی صورندہ
بولندینی کبی ضیای شمس شدتہ تاثیرینی اجرا ایتدکده اولدینی جہتلہ قبالرک
یتاقلرینہ چارمقدہ اولان کوچک برچایک کنارندہ بولان برانجیر اغاجنک اشدہ
شوبرقاج نباتی طوبیلاہ بیلدم :

coleus barbatus	بر نوع ریحان
cyanorchis faecunda	سیا نورکس
dipterocanthus guttatus	دیپترو قانتوس
polygonum glabrum	قورت پنجه سی
alecra arabica	الکترا عربیقا
striga orobanchodes	استریفا
adhatoda alava	هند جویر اغاجی

المحلا قریہ سنی صاغہ براقہرق تکرار اینمکہ باشلادق . ساعت یدی بجفہ
طوغری باران شدتلی صورتلہ دوام ایتدیکندن اون ایکی خانہ بی شامل اولان
سیای کونہ التجا ایدرک کچہ بی اورادہ کچیرمکہ مجبور اولدق .

صباحلین ساعت اون ایکیدہ تعز یولنی تعقیبہ مباشرتلہ بر عقبہ بی صعودہ
باشلادق تصادف ایدن دیکر رعقبہ دہ dorstenia radiata تام باد زہر اوتندن
طوبیلادم . یکرمی دقیقہ ظرفدہ حبلك انکنہ و متعدد قریہ وزمردین ترلالر
ایلہ مزین وادی یہ کلدک بووادینک ایکی طرفلی ساحلی صوان دنیلان چاقق
طاشلریلہ محاط اولوب مرزغی یتاقلرندن تصعد ایدن هوای فاسدی بر بحق
ساعت قدر تنفس ایدرک طی مراحل ایتدکدن وچایی صاغہ براقوب اوج درت
مترو ارتفاعندہ سیوری قبالر ارہ سندن اقان کوچک صو اقدیلرینی کچدکدن
صکرہ تاثیر بارانلہ مجراسندن فیضان ایدن صو اقدیلرینک اچش اولدق لری

ایزلی حاوی اورمانقلی بر صحرايه داخل اولندی . وادینک هوای فاسده و مسکونه بدل بوراده مبدولاً تصادف اولنان یاسمنلرک کندینه مخصوص بوی روحفزا سیله شامه من معطر اوله رق سرمست نشاط اولدق .

ساعت بره طوغری اچیق بر اراضیه داخل اولندی . بوراده نرجیسیه فصله سنه منسوب اولوب اطه صوغانه مشابه خواص اظهارایدن *pancreatum* *tenuifolium* پانقره آتوملرک بیوک و خوش رانجه لی بیاض چیچکلری روحلری غنی ایدم جک صورتده باشقه جه کشایشیاب لطافت اولیوردی .

ساعت ایکیده القاعده قریه سنه بورادنده تعز جبللرینه قدر امتداد ایدن و اوع اووانک شمالنده واقع قرق متره ارتفاعنده بولنان برتیه نک زروه سنه کلدک برقاج دقیقه ظرفده غایت دیک اولان بو عقبه نی عادتاً قایار جه سنه اینه رک اتکنه واصل اولنه یلیدی . بورانک سطح بچردن ارتفاعی ۱۰۶۰۵ مترودر . بولند یغمز اووم اولدجه محصولدار اولوب بعض مرتبه ممالک شمالیه نک خالی و واسع اووالرینه مشابه ایدی بوراده بیش کاهمزه چبقان رمل و غضاردن مرکب اولان اراضی زمرد کی بشیل چایرله مستور اولوب جابجا یتشمش اولان بعض اقایا جالیلری نظره چاریمده ایدی .

بورا قادیئلرینک الیسه لری بر طرز مخصوصده اولوب مائی بر جاکت و عین قاشدن طار بردون و اوزرینه قرمزی رنگده کنیش بز دیزلکدن عبارتدر .

ساعت درتده طاشلق و غایت عارضه لی بر اراضی کچلد کدن صکره شبه تراشیت زمره سنه منسوب ییغندن متشکل برتیه یه کلدک بوراده *euphorbia cactiforme* نام نباتلر کورینیلوردی . بونباته ایلك دفعه خیمه جوارنده تصادف ایدلمشیدی . مذکور نباتک موجودیتندن بو موقعک سطح بچردن ۱۲۰۰ الی ۱۸۰۰ مترو ارتفاعنده بولنان منطقه اراضی ایله عین سویه ده اولدینی اکلاشیلیور . وایلر اولدجه نباتانک تنوع ایلمکده اولدقلری کوریلوردی .

adenium obesum	عدنیوم اوبسوم
calotropis procera	مودار (عشر)
euphorbia antiquosum	اوفوربیا ایتیقوسوم
aloe spec	صاری صبر
hibiscus micranthus	بودور خطمی
cissus rotundifolia	سیاح صارمشینی
cassia occidentalis	غربی خیار شنبر
acacia pterygocarpa	اقاسیا پتریغوقارپا
• seyal dal	سکود اغاجی
pavetta longifolia	پاوتناء طویل الازهار
salvadora persica	صالوادوره برسیقا

اولہدن صکرہ یعنی ساعت یدی بحقدہ (ریدہ) اسقامتندہ و جنوب شرقیہ طوغری امتداد ایدن محصولدار بر وادینک مدخلندہ واقع برقمہایہ یقینندن کچلدی . جبل صبرک اک منیع حتمتی صولہ براق اوزرہ غرب و جنوب غربیہ انحراف ایدرک ساعت سکنز بحقدہ قیصہ بر عقبہ بی بالرور جبل مذکورک انکندہ واقع کوچک بر میدانلغہ کلدک بورادہ جبل صبرک جہہ سندہ تبارز ایدن و ۱۵۰ مترو ارتفاعندہ بولنان تپہنک ذروہ سندہ کائن تعزک ایچ قلعہ (القاہرہ) سنک مسافہ سی تخمین ایدیلہ بیلیوردی . مسجدہ متصل برانحیر آغاجیلہ سایہ داراولان چشمہنک اوکندہ برقاج دقیقه توقف واستراحت ایدلدکن صکرہ غربہ طوغری اینیلہرک اوزری عساکر شاہانہ اقامہ سنہ مخصوص باراقہ لر ایلہ مجهز و بشیوز مترو ارتفاعندہ اولان دوز تپہ بی صولہ براقہرق ساعت طقوزی چاریک کچہرک تعزک باب الکبیر نامندہ کی شمال شرقیدہ واقع قبوسندن شہرہ داخل اولدق چارشونک جادہ کیرینی تعقیب ایلہ غلبہلق ایجروسندن ، الیش ویریش کورولنیلری ارہ سندن کچہرک چارشونک نہایتہ

بعده صوله دونه رك مستطیل شكلنده بر مداحغه واصل اولندی . بومیدانده بولان قهوه خانهك اوكنده حیوانمدن ایندم .

در حال ظرافت انناسیله مشهور اولان مظفر جامع شریفی زیارتدن کنیدی آله مدم .

تعز قصبه سی

تعز مدینه سی صنعانك جهت جنوبیسنده واتمش ایکی ساعت بعدنده جبل صبر تسمیه اولان یوكسك برطاغك انكنده وجهت شمالیسنده كاندر . بومدینه تعز سجاغك مركز اداره سی اولوب شمالاً و غرباً حدیده سجاغیله جنوباً و شرقاً عدن قطعه مستقیله سیله محدوددر . بوراده مخا اسكله سنه یكرمی درت وعدنه قرق ساعتده کیدیلور .

بوراسی مقدا اوزرمر اوغلی عثمان پاشانك ثمره غیرت و بساتی اوله رق ممالك عثمانیه الحاق اولنشیدی . اهالیسی (اصحیون ، اقدمیون ، بنی طفیل بنی مجید ، و ذورعین ، همدان ، ذویزن ، آل مکرمان ، بنی مسكسك ، بدحج ، اسودیون ، ربیعون ، رنادیون) بطون و ذریتلرندن منشعب اولوب عمومیتله شافعی المذهبدر .

بورانك سطح بچردن ارتفاعی ۶۵۲٫۵ مترودر . درجه حرارت وقت ظهرده ۲۷ ایله ۲۸ درجه بیننده در . انسانی لیلده یكرمییه قدر تنزل ایدر . موسم صیفده سخاب بومی اوله رق اوكله دن صكره ظهور ایدر یغمور ایسه هر کون عین ساعتده اولق اوزره یدی ایله سكرز آره سنده نزول ایلر . شهرك جهت جنوبیه سی ذكر اولنان جبل صبر و اطراف سائره سی اوفق تفك تیپلرله محدود عارضه لی بر زمین اوزرنده واقع اولدی وجهب شمالیه سنده (هشتمه) دنیلان محله اوفق بر کوی بولنسی جهتله هواسی و خیمجدر .

پاخصوص کچلری طلوع شمس قدر تفاوت حرارت تأثیرندن اولمیدرکه هوا سنک
و خاکی تزايد ایدر .

تغر مدینه سی مظفر بن شرف الدین طرفدن طقوز یوز تاریخلرنده انشا
ایدلمش ایکی اوج مترو ارتفاعده شرقدن غربه طوغری متمد غیر منتظم
ذو اربعه الاضلاع شکلنده بر سور ایله محاط اولوب بونک ضلع غربیسی زیاده
بحدب بر خط کنیر الاضلاع صورتنده در . جنوب شرقی زاویه سنده القاهره
تسمیه اولان ایچ قلعه بولنور . شمال شرقیسنده کی زاویه یک حاد اوله رق
تیسارز ایلشدرکه ، بو بورنی صرب بر تپه اشغال ایلر . بو سور طوبراقدن
اعمال ایدلمش و سطح خارجیسنه طوغله قابلاتلشددر . درت قیوسی واردر .
شرق جنوبیسنده واقع اولان باب حضریه الیوم مسدود اولوب دیکرلری
مفتوحدر باب موسی ، باب کبیر ، باب مداجر نامرله یاد اولنور . بو اوج
قوده عساکر شاهانه اقامته مخصوص برر نظامیه قره غولخانه سی واردر .
تغر قصبه سی در تیوز قدر خانیه یی بش عدد جامع شریفی وایکی حامی و یوز قدر
دکانی شاملدر . ایچنده بیک بشیوز قدر نفوس مسلم واللی قدر یهودی ساکندر .
اماکن امیریهدن بر حکومت قوناغی و حبسخانه برطوبچی قشله سیله مدینه نک جهت
شرقیسنده واون دقیقه بعدنده برطابور عساکر شاهانه استعابنده بر باب پیاده قشله
هایونی و حوض اشرف نام محله سکسان یتاقلق بر باب عسکری خسته خانه سی
بر مکتب رشیدیه واعدادیه ایله غربا خسته خانه سی ، اجاره لری بلدیه عائد درت
باب منزل وایکی مغازه و تغردن زبیده کیده جک طریق اوزرنده وایکی ساعت
مسافده عسکری طحنیاته مخصوص مکمل بر صو دکرمنی واردر .

تغزک خانه لری برقات اوزره غیر منتظم طاشلرله انشا ایدلمش اولوب هیچ
برزیت مخصوصه یی حازر دکادر . یالاکز ییزانس اصولنده قبله و مناره لری بش
عدد جامع شریفی اولوب بولنردن اک ظریفی مظفر جامع شریفدر . بو جامع
ال تیوز یتمش الی تاریخنده امام مظفر بن شرف الدین طرفدن جبل صبرک سطح مائلی

اوزرنده انشا ایدلمشدر . مربع شکلنده اولان قاعده سنه اوج بیوک واون ایکی کوچک قبه اوطورتلش واطرافنه صورت منتظمه ده پارمققلی بنجره لر اچلمشدر . ایکی مناره سی واردر . بوجامعک قسم خارجیه سی بیاض خرج ایله صیوانمش اولدیفندن جبلک قویوسیه رنکده بوانان ضحورینه قارشی جامعک هیئت عمومیه سی ضیای شمسک انعکاسیه پارل پارل پارلیه رق انظار تماشایی اوجهته جلب ایدر .

جبل صبردن نبهان ایدن ماء لذیذ عمومیتله جهت شرقیسندن شهره منتظم طابطاب صویولرله اجرا واساله اولنور بوساقیه لردن برنجیسی مظفر ساقیه سی اولوب بونک منبئی جبل صبرک تعزه بریجق ساعت مسافه سنده واقع حدنان عزله سنه مضاف اشانی قریه سیدر .

اشرفیه ایله سنان بانا ساقیه لری عین عزله نیک سوائل قریه سندن اخذ متبع ایدرلر .

دردنجیسی مفق ونام اخرله حسینیه ساقیه سی اولوب تعزه برچاریک مسافه ده واقع اکمه الصبره نام محلدن نبهان ایلر .

تعز ونواچیسندہ صنعا وروضه ده اولدینی کبی جویردن ماعدا هر نوع میوه وسبزه یتشدیرلمکده در بورانک خرما سی براز ضعیفجه اولوب حاله بوکه غنبه (mango) وموزی بک کوزلدر یالکیز مخا طریق اوزرنده واقع دریبات وادیسندہ یتشدیریلان موز بک اوقدر مقبول دکلددر . داخل شهرده صورت منتظمه ده طرح وتنظیم ایدلمش باغچه لرله فسقیه لر واردر . شهرک وسطنده واقع بستان حسینیه جمله سندن دهـا منتظم اولوب اوراده برچوق اغاجلر میاننده (salix alba) دنیلان آق سکود کورلمشدر بواغاج یرلی محصولی اولمیوب ایراندن نقل ایدلمش اولدیفنه شهبه م یوقدر . عدین جهتلرینه مخصوص اوله رق یتشدیرلمکده اولان و بین العرب ورس (gaude) نیلان صاری بویادن اورویابه کلیتوجه اخراجات وقوعبولمقده در .

جبل صبردن قصبه نیک جنوب شرقیسنه نازل اولان دره لرده جسیم تیمورهندی

و (caroubier) خرنوب (کچی بوینوزی) اغاجلریله دها یوقارولرده لطیف
 المنظرقات اغاجلری و بو اغاجلرک اوتہ بروسندہ کومہ حالندہ بر شکل ساد کیدہ
 کوریلان کوچک کوچک قریہ لر خوش بر منظرہ تشکیل ایدیوردی خلاصہ
 انسان اطرافندہ ہر زویہ باقسہ ، نہ طرفہ عطف نظر دقت ایتہ کنیدیسنہ سزای
 تدقیق بر جہت عرض ایلدیکنی کورر . شہرک شمالہ طوغری امتداد ایدن
 دالغہ لی حوالی تمام آخیمہ ناحیہ سنہ آکدیریور کوچک تپہ جکلر ارہ سندہ بین اہرب
 قصص دیلان (euphorbia cactiforme) لر ایلہ محصولدار وادیسندہ درہ ،
 شعر ، خنطہ ، سیدہ م ، مصر ، باقلہ ، خردال ترلالری بولنیوردی .

بو حوالیدہ الدہ ایدیلان نبات واذہار شونلردر :

cissus rotundifolia	سیاح صارمشنی
cardiospermum truncatiom	قاردیوسپریموم
acacia arabica	سنط عربی
pavetta longiflora	پاونتا لوژیفلور
macrura nervosa	ماقرورا نرووزا
cappars galeata	کبار اغاجی (قناد ہندی)
celastrus arbutigolius	سلاستروس
ziziphus spina	عناہ اغاجی
boucerosia forskahli	بوسروزیا
tournifortia subulata	حشیشہ تورنیفور
» bottae	» بوٹنا
blepharis edulis	بلہ فاریس ادولیس
Dipterocanthus guttatus	دیپتروکانٹوس
tragia mitisvar	تراژیہ
crinum abyssinicum	سلب

cyperus spec	طوباق
selaginella imbricata	سلازینلا
salvadora persica	سالوادورا پرسیکا
adenium obesum	عدنیوم اوبزوم
gomphocarpus setosus	غومفوقاربوس
daemia extensa	دمیا اکستانسا
bouerhavia verticellata	حشیشه المسهل
euphorbia bottae	فریبون بوتتا
» antiquosummajor	فریبون تبیر قدما
» minor	» صغیر قدما

تغر وجوارنده همیتی مدنیاته تصادف اولنه ماسدر . یالکز جهت شرقی
نویسند واون اتی ساعت بعدند و اقح حجریه قضاسنه تابع حماء غرله سند
یاع قریسی جوارنده حرزج وشوال جبللرند خالص هوی تعبیر اولن
دن کموری ایله (لینیت) تعبیر اولنایتومی طاش یاغی معدنی کورلمش
معدنلری بالذات معاینه مده مرایکیسیده زیاده مقدارده ماده قاریه بی حاوی اولدقلرندن
روقات مقانده استعماله شایان بولمشد .

جبل صبرده بعض تحریاتده بولغق واک یوکسک محله قدر چیقارق (حصن
روس) دنیلان و قبل الاسلام انشا ایدلمش اولان شاتو خرابه لرینی زیارت
ک املیه تعزده اقامتی برقاچ کون تمید ایلدم ، جبل صبرک سطوح اسفلنی
دم طولاشدم وقصبه نک شماله تصادف ایدن تپه نک اوزرینه قدر چیقدم مهم
بانه دسترس اوله مدم . اغستوسک اون دردنجی کونی صباحین ساعت ایکیه
رتک قاله رق ریده یه طوغری بعض تحریاتده بولغق اوزره اب طریق تعقیب
دم ساعت اوچ بچقه ریده یولی طوتمد جبل صبرک زرویه سی جنوب و جنوب
بی استقامتمده ظهر حمار کی کورینوردی . بشه چاریک قاله رق شرق و جنوب

شرق کبدن کوچك فقط محصـولدار بر وادی بی چقمغه باشـلادق ایلر ولدك
وادی معوج بر بوغاز شكلی آلدی . بوراده کوریلان نباتات او فور بیا قاقیفور
ایله اقاـسیا و غناب اغا جلرندن عبارت اولوب بونلره بعض عملرده کوریلار
یاسمینلرده علاوه اولنه یلور .

ساعت بش بچقده مرتفعجه بر بوغازی کچهرله عین نبات وچالیرله مستوی
دالغلی بر ناحیه کلك بول کنارلرنده فریبون عربی نباتی کوریلوردی بعد
معوج فقط انظارى مفتون ایدمـلك درجده حضارنما بر وادی به کلندی بوراده
فریبونلرك ندرتیه مقابل اقاـسیالر ، قادابا ، غره ویالر ، یلیلر بیننده حلوسه
دنیلان قریسا وانجیر اغا جلری چوغالمقده اندی .

ساعت یدی بچقده ایکنجی بر بوغازه کلك بوراده انظار طالغلی براووه
منطقه ایلوردی افق ایسه جنوب و جنوب غربیدن جبل سحمه ایله محدود
ایدی . صاعنمزده مقابل جریان ایدن بر درده اقاـسیا ایله دوغلا براغلا
اغا جلرندن مرکب بر قورو بولنوردی . بوراده تکرار سینوسه قال میمونلری
کورلدى . تصادف ایدن بر عقبه بی ۹۰ متر و قدر نزول ایتدکن صکره اوکمز
کلان اووهده بر قویونك باننده بر چاریك ساعت قدر استراحت ایلدك . اوصرد
بفته ظهور ایدن بر فورتنه اوزرینه شرق و شرق جنوبیه طوغری حرکت
واسع و محصولدار براووايه کلك بوراسی روم ایلی اووالرینه مشابه ایدی بوراده
اتی الاسامی نباتلر کورلدى :

conyza pyrrhopappa

حشیشه الذباب

carissa schimperi

صلوسیا

barberia acanthod

باربریا

acalypha fruticosa

اقالیفا

celastrus arbitifolius

سلاستروس

crotolaria squamigera

قروتولاریا

indigofera argenta

نیل ارژانتا

kalanchoue brachycalyx

قالانشو

منحط و کیلی برارضی بی کچد کدن صکره ساعت اونده هر طرفی مکشوف
بر جبل سطحه واصل اولدی . قبلی بر تره بی صوله ترك ایدرك بر سمرده
کجه بی کچردك . بورادن جبل صبر غرب شمالی استقامتده کورینوردی بوموقعك
سطح بچردن ارتفاعی ۶۴۷ مترودر .

ایرتسی کوی کلدیکمز طریقله تعزه عودت ایدرك برکون استراحت ایلدکدن
صکره زبید و بیت الفقیه طریقله حدیده به متوجهاً اورادن مفارقت ایلدك .

اغستوسك اون التجی کونی ساعت بری چاریك کچهرك قعز مدینه سنك
شمال غربیده واقع باب موسا نام قپوسندن چیقارق مزارستان استقامتجه غربه
طوغری حرکت ایلدی اوفوربیا فایتفورم چالیرینك اره سننده سیاه غرایت
صحراسیله تحکیم اولغش درینجه بروادی بی کچهرك ردوزلکه بورادن اولاغربه
مؤخرأ غرب جنوبی به انحراف ایدرك دالغلی برحوالی به کلدك بوراده فریبونلر
رینه اقایالر و انیزوت ریزیوسلر قائم اولمشیدی .

ساعت اوچده صو ایله متحرک بردکرمی تقریباً یوز مترو صوله براقوب
جنوب استقامتده عارضلی برارضی اوزرندن کچلدی . ساعت بشی چاریك
کچهرك متروک براینجی دکرمنک یانندن وادی صعودایله طار بر بوغازه کیرلدی
اوراده senecio odoratus قوقولو قناریه اوتی یک مبذول بر صورتده بولنیوردی .
وادی بی دوندیکمزه جبل صبر کوزدن غائب اولوب یالکز شرق جهتدن
کورینور کورنمز برحاله ایدی .

ساعت بش بچقده قرمزی قونولیت صحرالری اره سنندن ترشح ایدرك نازل
اولان براق صوبی حامل اوچوروملی بر دره بی سرعتله طی ایله بر چاریك طرفده
سوق الرمضانه مواصلت واوراده بر سمرده استراحت ایلدی . بوکوی الی

خانه‌یی شامل اولوب جبل حبیشك اتكندمه واقع برکوچك تپه‌نك دوز سطح‌ننده
مبذدر . بوراده جمعه ایرتسی کونلری برپازار قوریلور . بورانك سطح بجردن
ارتفاعی ۱۱,۷۵ مترودر .

وقت ظهردن صکره یعنی ساعت سکزده چاریك قاهره اهلسته اهلسته یوله
دوزلدك غرب و شمال غربی جهته طوغری اینمکه باشلادق ۳۰۰-۴۰۰ مترو
عرضنده ، مرفع جبال ایله محاط بروادی بی تعقیب اینمکه باشلادق یارم فرسخ
برمسافه قطع ایدلدکدن صکره یولمه تصادف ایدن دوره ترلاری اطرافده
شونباتلری جزو دانه قید ایلدم .

aristolochia bracteata	زراوند مسنن
acalypha fruticosa	اقالیغا
aloe spec	صاری صبر
sida alnifolia	سیدا آلیغولیا
hibiscus mianthus	بودور خطمی
indipofera argenta	نیل ارژانتا
momordica balsamim	تفاح عجایب

ساعت سکزده طوغری وادینك عرضی ایکیوز مترویه تنزل ایتدی . بز
صولمه تصادف ایدن ایکی اهمیتسز کوبی براقه‌رق جنوب بعدمه شماله طوغری
حرکت ایله طقوزی چاریك کچه‌رك عایدان قریه و بازارینه واصل اولندی .
کجه‌یی بوراده کچیردك بوقریده شایان قید برشی کوریله میوب یالکز وادیسنك
جنوب جهته برچیوبد فابریقه‌سی واردر .

صباحین ساعت اون ایکی بی چاریك کچه‌رك کویدن حرکتله وادی بی صوله
ترك ایدرك اولاً غرب بعدمه شمال جهته طوغری حرکت ایددی . عایدان
کوبیدن اعتباراً euphorbia cactifome لر کورلماکه باشلادی ساعت ایکی بی

چارىك كچهرك يولمزه تصادف ايدن بر كوچك ايرمى آتلايرهق چاليلرايله مستور
تپه جكلر ارسندن اينمكه باشلادق بوراده شو نباتلر:

acacia tortilis

اقاسيا طور تيليس

seyal

سكود اغاجى

indigofera pancifolia

نيل (چيويد) قليل الاوراق

salvadora persica

سالوادوره برسيقا

كورلديكى كې اقا سيال ارسندن واقع كوچك تپه جكلر اوزرند. غاب
و انجير اغاچلرى بر كوچك اورمانچق تشكيل ايديبوردى .

بر ساعت ظرفنده اورمانلرله محاط بر بوغاز مدخله داخل اولندى بو بوغاز
ساعت طقوزده كيشللكه باشلادى شماله طوغرى دونلدكده افق يوكسكجه بر
سلسله جبال ايله محدود اولق اوزره طالعلى بر اووايه كلندى براز صكره
متعدد خرما اغاچلرىنى شامل بر اراضى وادى هيداندن كلان ۳ - ۴ مترو
عرضنده بولان نهر كچلدى. بونهر جوارنده شو نباتلر بوليبوردى :

salvia papposa

اطه چايى

boucerosia

بوسروزيا

celastrus arbutifolium

سلاستروس

cordia ovalis

نبق اغاجى

ehretia abtusifolia

امره تيا

نهر دن شماله طوغرى حر كته اوزرى اورمانقلى بر قريه اوكنه كلندى .
بوراده سالوادوره برسيقا پك مبذول بر صورنده كوريليبوردى ساعت بشده
بر بوغازه داخل اولندى . بوراده بر چوق ميمونلر تصادف اولمشتيدى بعده
يبانى، قورقچ بروادى انجروسندن قيصه بر عقبه اينلدى دوره ترلارى ارسندن
انجير و تريكياء منق اغاچلرى كوزل بر اورمانچق تشكيل ايديبوردى . بر دره
كارنده اون دقيقه قدر مكث و ارام ايدلدكن صكره وادى يى اينمكه باشلادق.

وادی کتدکجه اتساع کسب ایستدیکندن طالعہلی بر میدانہ کلدک یولمز غرب و شمالہ متوجہ اولدیغندن صاعمزدہ بولان برجوق کویلی ترک ایله وقت ظہردہ یعنی ساعت التی دہ بر قویونک یانندہ استراحت ایدلدی اورادہ تیمور ہندی اغاجنک التندہ برجوف کوی قیزلری اوطور مشلردی بزم ورودیمزدن طولابی اصلا چکنڈیلر دوه جبلرمن حیوانلری صولایوب جبل براشہ قدر یوللرک امنیت تحتدہ اولدیغنی تأمین ایستدکرنندن یولمزہ دوام ایلدک

ساعت سکنزہ چاریک قالہرق استقامتمزی شمال غربیہ یہ تحویل ایله ساعت اون بچقدہ درین و مرزغی بر وادی یہ منصب اولان و اطرافی اورمانلہ محدود بر کوچک درمیہ اینلدی بورادہ کادی عطری دنیلان (*pandanus odora-* *tissimus*) نام نباتک کوزل قوقولی ازہار (اسپادیس مذکر) ندن طوبیلام بونی عربلر باشلرینہ صوقارلر .

براز ایلرود، صوبی بولانق و مواد عضویہ متخللہی حاوی کوچک بر نہری کچدک . مرتفع قیابی صاغہ ترک ایدرک قوملی کوچک بر پلاتوی مرور ایدر ایتمز قہ دنیلان بر محلہ واصل اولندی . بورادہ اون ایکی قدر عریش واردہ . ایجروسی برجوق کرسیلرلہ محمڑ بر عریشہ کیرہرک اورادہ برازاواندق جبل براش یوللری امنیت تحتدہ اولدیغندن کچہیی بوکویدہ کچیرمکہ مجبور اولدق . صباخلین ساعت اونبر بچقدہ یولہ چبقلدی تیمور ہندی واقایا اغاجلریلہ براورمان تشکیل ایتمش اولان بر حوالی بی کچرایکن اورمانلق ایجروسندہ صاری شابقہلی بیوک قطرلر (*champions*) کورلدی . یورغونلغم حد غایہدہ اولدیغندن بومنتارلردن طوبیلامغہ موفق اولہدم . اقشام برہ چاریک قالہرق بر نہری ایکی محلندن کچمکہ مجبوریت کورلدی ساعت ایکی بچقدہ نہری صولہ براہرق یوکسکچہ جبال ارہ سندنہ واقع برتبہ اوزرندہ بولنان عبد قریہ سندنہ کلہ بیلدک بوراسی یکریمی عدد عربشی جامع برکویدر . بورادہ *portolacée* oberacca بقالہ لمقا دنیلان سمیز اوتلری بولنیوردی .

ساعت اوچه چاریك قاله رق شمال غربی جهته طوغری حرکت اولندی
بولك هرايكي جهتی اقلسیا چالیریله مستور ایدی . جبل بر اش صولمزده بولندی
خالده سر حانه رینك صاغ ساحلندن حبلك اتكنه واصل اولندی درهك ۳۰۰
متروبعنده اولان دیگر ساحلنده ایکی اوج عدد طاش اینه ایله اون قدر چالیدن
انشا ایدلمش شکل مخروطیده قله لر بولنیوردی .

ساعت بنه چاریك قاله رق چیتدن خانه لری شامل اولان ایکنجی برکوبی
صوله ترك ایله شمال و شمال غرب استقامتده غایت منبت و محسولدار بر او واکچلیدی .
ساعت بش بچغه طوغری تکرار سر حانه رینی مرور ایدر ایتمز تهامهك قومدن
عبارت صیاق چولنه کیرلیدی بر مدت اقلسیا چالیرلی اده سندن کیدیلهرك (حیس)
قریهك ایلک خانه لری حذاسته کلندی اوراده قبه الاسکندر نام جامع شریفك
قربنده چند دقیقه استراحت ایلدك .

حیس — ناحیه مرکزی اولوب جبل دباسك جنوب و جنوب غربیسنده
واقع بر صحرا ده کاشدر . وصاب اسفل ناحیه سیله هم حدوددر . ۳۰۰۰ دن
۳۵۰۰ قدر نفوسی شاملدر . خانه لریك جهه سی بیاض صیوا ایله صیوانمش
اولدجه ظریفجه در . یکریمی قدر قبه لی مناره سز جامی واردرك مشهوری
الجامع و قبه الحمزی نام جاملردر متعدد دکرمنلر ایله چوید فاریقه لری جامع
اولدینی کی بوراده چناق چوملك کی اوانیده اعمال اولنور .

قصبهیه نسبتاً جبل دباس ۷,۹۸۵ و جبل راس ۱۶,۰۰۰ متروبعنده در . جبل
دباسی زیارتزده غرانیندن ولاوسیلانات عریضه لریله اویولمش صخور حدیده دن
عبارت اولدینی کورلمشدر . بو جبلده کونلك حاصل ایدن مرصافی اغاجلریله
کثرله ثعلب نباتنه دسترس اولندی .

بو حوالیده یاغمورلر ایکی موسمه ایریله بیلور نیسانده واقع اولانه مطر الربیع
تموز اغستوس و ایلول آیلرینه تصادف ایده نه مطر الصیف دینلور .

حلك حرارت وسطیه سی کانون ثانی و شباط آیلرنده وقت ظهرده ۳۳ کجه

یاریسی ۲۵ صباحك ساعت اونبرنده ۲۳ درجه ده بر تناقص كوستر یازین ایسه
اك حرارتلی زمانده ۳۹ بحق دزجه یه قدر صعود ایدر جوار جبللر عمومیتله وقت
ظهرة قدر سحاب ایله مستور اولوب اقشامك ساعت اوننه طوغرو زائل اوله رق
اطراف كوزیله یلمكده در. جنوب روزكارینك هیسوب ایتدیكى ایام قومدن
قصیر غلر حاصل اوله رق هوا قراقلشور و تهامه صحراسنده بر ارتفاع عظیمیه
قدر یوكسلور اوراده بولند یغمز بركون او یله دن صكره بویله بر توربیون وقوعیه
هواده اولدرجه كثافت حاصل اولدی كه انسان اون خطوه ایلروده کی اشیایی
فرق ایدم یوردی .

اغستوسك اون طقوزجی كونی ساعت سكزده زییده متوجهاً حرکت
اولندی یولی شمال غربیه طوغری تعقیب ایدر ایكن یواش یواش شمال جهتیه
میل ایتدی رلدی بوراده حبت حواله سنك مشهور نباتلری تکرار كورلمكه باشلادی .

enphorbia schimeri

فریبون شیرى

jatropha villosa

مسهل هندفستق

acluropus mucrantus

اكلوروبوس

tamarix articu'ata

ایلغین اغاجی

cadaba rotundifolia

قادابا

cissus quadrangularis

سیاح صارمشی (رباعی الاوراق)

» rotundifolius vahl

(مدور الاوراق)

cassia odovata

سنامکی

acacia ehrenberziano

اقاسیا اهرنبرزیانا

calotropis procera

مودار (عشر)

ساعت اون اینکیده شماله طوغری یولی تعقیب ایدر ك حقیف میلی براوویه
اورادن ایکی ساعت ظرفنده چتیدن برکویه واصل اولندی بورادن جهت حرکتی

شمال غربی به تحویل ایدرك صوبندلرینی حاوی براوایی مرورایله دیگر برکویه کلدك نهایت صباحك بریچغنده ایدی که کندیمزی زبیدسورینك اوکنده بولدق .

زبید مدینه سی

زبید مدینه سی حدیده نك جهت جنوبیسنده واون سکز ساعت بعدنده در . زبید وادیسنك اغرنده و محصولدار براووده مبنی اولوب قضا مرکزیدر . و قبیله تمامه جهتی تصرف ایتش اولان حکمدارلرله اشعریون قبیله نك مقری اولمقدن ناشی الان موجود اولان آثاردر باشقه دهها برچوق اثرلرک برزمان زیبایشپذیر وجود ایکن رهین محو اولدقلری انقاضی دلاتیله مستدلدر .

بوقصبه ذواربمة الاضلاع شککنده طوغله ایله اعمال وبرچوق قلهلر ایله تشید ایدلمش برسور ایله محاطدر . مذکور سوری خلفای عباسیه دن (مأمون ابن هرون الرشیدك) زمان خلافتنده خطة یمانییه امیر نصب اولسان کوله سی (زیادالاموی) نام کمسنه نك بنا ایتدیردیکی مرویدر .

درت قیوسی واردر . ایچ قلعه سی شمال شرقی جهه سنده باب السلام ایله باب الشبارك اره سنده در . بشیك خانہ ی و بیک قدر دکان و سائرہ ی شامل اولوب یکر می بیک نفوسك مسکنیدر . خانہ لری طوغله و عریشدنر .

سور داخلنده واقع ایچ قلعه ده بر حکومت قوناغیله بانسی استنه منسوب اسکندر جامع شریفی واردر . یمن ولایة سائفه سنندن مرحوم نشار مصطفی پاشانك اثری اوله رق غایت جیم جامع شریف مدینه نك مدا زینتیدر . بونلردن باشقه قبة لسمحر وقبة الغسانی نام جامعلرله برابر دهها اون قدر جسم وبرچوقده اوفق جوامع ومساجدی ومدرسه لری شاملدر . شهرک شرق جهتده و ۴۰۰ مترو خارجنده ذواربمة الاضلاع شککنده بر بیوک قبه دهها واردر .

سطح مجردن ارتفاعی ۱۴۱ مترودر اهالیسی عمومیتله شافعی المذعبدرد. زبید
 علما و صلحا سی بمنك دیگر مدینه لرینه نسبتاً دها زیاده در. اهالیسی غایت زکی
 اولوب علماسنك استدلالات علمیه و فقهیه دأر مطالعاتنه عوامده بولن-انلرده
 اشتراك ایدرلر.

حیس ، و صاف عالی و و صاب سافل نامنده اوج ناحیه سی اولوب مذکور
 و صاب عالی و سافله درر حکومت قوناغیده واردرد.

زبیدك شمال غریبسنده واقع خلیفه لیمانك قوم ایله سد اولنرق متروك
 قالدینی نارینخدنبرو بو قصبهك تجارجه اهمیتتی ساقط اولدیغندن بورایه منحصر
 اولان قهوه تجارتی حدیده به انقال ایتشدرد. بورانك باشلوجه محصولاتی خرما
 و دره و کثرته چیویدرد. نواحی ملحقه سندن و صاب عالی و سافله حنطه و شعیر
 حاصل اولور. فواکه دن انجیر ، لیون ، اغاج قاوونی غنبه هندی اغاج قایماغی
 و سبزه و آندن بامیه ، باطلجان ، دوماتس ، سمیز اوتی ، صوغان و جذر یمانی
 Daucus Yemensis یتشمکده در.

شهرک اطرافنده کی صحراالرده بعض دوم (Hyphaene) و برخی خرملا
 (Phenix-dactylifera) اغاجلری بولنور.

بو حوالیده کثرت امطار سببیلله جبالدن اینسان و دکره منصب اولان
 وادیلردن استفاده طریقلری ارائلماشدر. یاغمور صولری مرعا و مزروعاته
 و قویو صولری اهالینك دفع احتیاجنه صرف اولنور.

اغستوسك یکریمی برنجی کونی صباحلین ساعت اونده زبیددن شمال
 و شمال غریبیده واقع بیت الفقیه استقامتته متوجهاً حرکت اولندی بورانك نباتاتی
 حیسنده کوریلانلرک عینی در.

ساعت ایکی بچقده الحسین قریه سنه واصل اولدق بوقریه کوچک براقا-سیا
 اورمانلنی ارمسنده واقع اولوب هوا سی معتدلدر. درجه حرارت ۳۴ سانتیگراد
 ایدی. بوراده براقاج ساعت استراحت اولندی.

ساعت اوندە یولزی شمال و شمال شرقی جهته تحویل ایدرک ظهور ایدن
را کد برصو یولزی غائب ایتدیردیکی جهته بورادن بیت الفقیه قدر برقلاغوز
(نحاج) المغه مجبور اولدق .

ساعت اون ایکیده وادی سائله بی کچرک بیت الفقیه قصبه سنه مواصلت
ایلدک .

بیت الفقیه قصبه سی

قضا مرکزی اولان بوقصبه حدیده نك جهت جنوبیسنده وزیدک شمالنده
واقع اولوب حدیده یه اون ایکی و زبیده اتی ساعت بعدده در . قصبه جاده
اوزرنده اولدقچه واسع برتهده (کتفه) منی اولوب برمثک متساوی الساقین
شکلنده در . اطرافنده سور یوقدر بیک بشیوز قدر طوغله دن کارگیر وساز
اوتدن عربش اطلاق اولسان ابنه ایه یوز قدر دکانی برباب حکومت قوناغیله
یری بیوک دیکرلری اوفق بش عدد جامع ومسجدی شاملدر .

جامع کیرک اساسی فقیه احمد بن موسی حضرتلری طرفندن وضع ایدلمش
ایسهده وقوع وفاتی ملاسه سیله اکلانه موفق اوله مدیغندن ۱۱۱۵ تاریخلرنده
صنعالی صالح الحریری نامنده برذات طرفندن اکمال ایدلمشدر .

بیت الفقیه مدینه سی و قبیله غیر مسکون ایکن کبار اولیاء الله دن وفقه ای
سنیه دن ابوالعباس الشیخ احمد بن موسی العجیل حضرتلری [*] طرفندن تأسیس
اولندیغی جهته مشار الیه نسبتله بیت الفقیه نامی ویرامشدر . مشار الیه کمرقد
دبارکی قصبه نك کائن اولدیغی کتفه موازی واندن اون دقیقه بعدده دیکر بر
کتف (تیه) اوزرنده در .

قصبه نك شمال جهتی تشکیل ایدن قسمده ایچ قلعه بولنور نفوسی زبید

[*] مشار الیه کنیه سی ابوالعباس احمد بن موسی بن علی بن عمر عجیل بن منوره
بن ثوبان بن سجاره بن غالب بن مک بن عدناندر . عائله سی بنوعجیل لقبیله معنونددر .

نسبتندہ در . اہالیسی شافع المذہبدر . بورانک سطح مجردن ارتفاعی ۱۶۶
مترودر .

ہوایی غایت لطیف و اہالیسنک شربہ مخصوص اولان صولری طائلی
وہاضمدراک مشہوری عسلی دیدکاری قویونک صویدر . بوقصبہ زرانبق
شامی ویمانی نامندہ ایکی مشہور قبیلہ ارہسندہ واقع اولدیغندن اہمیتی حائزدر .
بیت الفقیہک صناعت جہتی باشلوجہ منسوجاتہ منحصر کیدر . بویوزدن پک
چوق کیشی تعیش ایدر بورادہ ایپک وایپلکدن پک ظریف ومقاومتی زیادہ
اوطہ دوشملککری نسج واعمال اولنور . داخل وخارجدن کلی سپارش وقوع
بولمقدہدر .

محصولاتی خرما ایلہ غایت جزوی درہ وسیسام کی حبوباتدن عبارتدر .
اغستوسک یکرمی ایکجی کونی صباحلین ساعت اون بچقدہ بیت الفقہدن
حرکت ایدلدی . یول اولاً شمال غربی بعدہ غرب وشمال غربہ طوغری
تعقیب ایدیلہرک ساعت ایکیدہ لایہ منزلہ واصل اولدق صیحاقت شدتلہ حکمنی
اجرا ایتدیکنندن صادق رفیقہ دوقتور یوز باشی محمد فہمی افندیہ حرارت
اورمہ علائی کورلمسی اوزرینہ بورادہ براز ارام واستراحتہ مجبوریت کورلدی
بوحوالیہ کوانش اورمسی قدر حرارت اورمسیہ (coup de chaleur)
کثرتلہ کوریلان احوالنددر کرچہ درجہ حرارت اوتوزطقوزی تجاوزایتیمورسہدہ
حدیدہدہ اولدینی کی بورادہدہ ہوا زیادہجہ رطوبتی حامل اولمسی حسیدہ
تبخرات جلدیہ سر بسجہ اجرا اولنہ مدیغندن ہر درجہ سانتیگرادہ بدل عدد تنفس
بش الی قدر سرعت کسب ایدر عدد تنفسک بوصورتلہ تزیاندن طرد اولان
حامض قاربونک حص اولنان مولداخموضہبہ عدم تفوقی کی فعل تنفسک برطرز
غیر منتظمہدہ دوام ایلمسی صیحاقت اورمق کی عوارض تولید ایدر . بو حال یناشق
قول نظام اوزرہ حرکت ایدن عسکرہ کثرتلہ وقوعبولور .

رفیقکمک اعاده صحت ایلسی اوزرینه ساعت سکنزده شمال غربی به
 طوغری عزمت اولندی . یوللرده (*Aeluropus de panicum*) ایله
 (*Salvadora Aeleptadenia*) لردن عبارت بهض ضعیف اقا سبار بولنیوردی .
 ایلرولدیجه شرق جهتهده جبل ریمه و جبل برع کورلیکه باشلادی . ساعت
 اولنده وادی سهامک صول ساحلنه واصل اولندی بووادی براز درین وکنیشجه
 اولوب یتاغی رملی اراضیدن ایدی . وادینک ایام صیفده صوبی ازالدیغندن
 محصولانیده ضعیفجه در . وادی بی صاغه براقه رق ساعت درتده درهیمی قریه سنه
 بورادن شمال غربیه طوغری حرکت ایله حدیده به عودت میسر اولدی .

انتهای قسم اول

قسم ثانی

— مجت نباتات —

یمن ولایتی داخنده کشف و جمع ایدیلان انواع نباتاتک دفتر اسامیسیدر

Ranunculacée فصیله شقیقه دن

Ranunculés aquatilis کرید لاله سی : بوعانده
pensylvanicus پانسیلوانیا دوکون چیچکی : حراز، شام

Anonacé فصیله آنوناسیه

anona squamosa L. حبش بیبری (آون خرفنی) قلب بقردخی دینور

Berberidées زرشکیه فصیله سی

(berberis spec) عنبر بارس : مناخه جهتلرندن

Papaveracées خشخاشیه فصیله سی

argemone Mexicana مکسیقانک دیکنلی خشخاشی

Crucifera صلیبیه فصیله سی

farsetia longisilqua فارستیا لونژبسیلیقا : مناخه

sisymbrium latifolium » یبانی صو تره سی

lepidium latifolium باغچه تره سی صنعا

« ruderpl یبانی تره : مناخه

Capparidées فصیله کباریه

cleome pentaphylla حماسی الاوراق قله نوم : حدیده

cleome arabica	قله‌نوم عربی: مناخه
« viscosa	قله‌نوم لزجی. لحج
« brachycarpa	» (قصیرالرأسی). حدیده، حلیه
« papillosa	» حلیمی. منظر
Macrura nervosa	ماقرونا زرووزا. تعز
« oblongifolia	» (طویل‌الاوراق). لحج
Cadaba rotundifolia	قادابا (مدورالاوراق) وادی کیر بئر احمد
« farinosa	» فارینوزا. مفتح
Capparis galeata	کبار اغاجی (قناء هندی) دخی دینور: تعز
» sodada	» زبید و بیت‌الفیه »

Resedacée خرامیه فصیلہ سی

Ochradenus baceatus - فرانسزجه (gaude) عربجه (ورس) دیدکری
 صاری بویا اولوب بوکا یمن زعفرانی دخی دینور (résedalotea) ایله مترادفدر.
 بونبات مفتح وعدین جهتلرنده بولنوب اوزوپایه کلی اخراجات وقوعبولمقدهدر.

Violaricea فصیلہ بنفسجیه

Ioidium suffriticosum — ایونیدیوم سوفریتیقوزوم بوکا صاری
 عرق الذهب دخی دینلور. حراز جهتلرنده کورلمشدر.

Bixiné فصیلہ زیرفونیه

Bixa orellana بین‌العرب روقو تسیمه ایدرلر
 Oncoba spinosa اونقوبا-پینوزا: حدیده

Pittosporea فصیلہ علیکیه

Pittosporum abyssinica — علیکیه حبشی: جبل مسار. شبام
 حرازیده کورلمشدر.

Polygalea بوليقاليه فصيله سی

- Polygala triflora* ثلاثی الازهار سود اوتی - موراوه قریه سنده
 « *abyssinica* حبشی سود اوتی - مفحق
 « *irregularis* معدومه الانتظام سود اوتی - الحج
 « *tinctoria* ملون سود اوتی - حدیده وادی حارب

Caryophylleae قرنفلیه

- dianthus pumilus* قرنفیل - حراز شبام
silene yemensis یمناک ذات الزهرتین قرنفیلی - مناخه، سوق الحمبسی

Portulacca فصيله فرخیه

- portulacca quadrifida* سمیز اوتی : حده

Tamariscineae طرفائییه فصيله سی

- tamarix Nilotica* ایلغین آغاجی عربلرائل دیرلر صنعا و روضه ده بولنور
 « *articulata* مفصللی ایلغین آغاجی : حدیده

Malvacea فصيله خبازییه

- malva verticillata* خباز خلغوی (ابه کومه جی): مناخه
sida alnifolia سیدا آلنیفولیا : القاعده قریه سی جوارنده
abutilon fruticosum شبه بجیلی کلین کوبه سی : حدیده الحج
 « *bidentatum* ذات السنین
 « *muticum* .مقطوع الاعضا: الحج
Hibiscus trionum قتمرلی خطمی یریم
 « *cannabinus* قباب و یرن خطمی : وادی خار. حبیله

hibiscus vitifolius

خطمی - مناخه ، وادی سجان

« dongolaensis

دونغولا خطمیسی حبله

« micranthus

بودور خطمی حدیده موارو

semente d'abelmusch حب المسك - حبله ده بو نبات بزورینك

لونی سنجابی کلبوی الشکل و سره قربنده مسطح اولوب قشر خارج بزرک انحناسنی ولی ایدن بر میزاب رقیق ایله مزیندر بزور مذکور دلك اولوندقلرنده سرت برمسك رایحه سی نشر ایله . حبله قادیئلری بوزرلری بر ایله که دیزه رک بوینلرنده طاشیرلر .

Sterculacer باوبایه فصیله سی

Melhavoia abyssinica

مولای ، صنعا مناخه حده

Filliacea زیرفونییه فصیله سی

grewia carpinifolia

رسنی الاوراق غره وریا - حبله

» salsifolia

کبسی الاوراق - حبله

» velutina

قطبی الشکل - مناخه

» petitiana

زنی - مفتوح

« villosa

زغانی - حبله

corchorus trilocularis

ثلاثی المسکن ملوخیه - حبله ، وادی مور

« antichorus

حدیده حبله

Malpignaceae مالپینیاسیه فصیله سی

aspidopteris yemensis (حبله ده قوقع نامیله موسومدر) سرخس یمنی

Zygophyllacea فصیله زیغوفیلیه

tribulus alatus

هرس - حبله ده

fagonia arabica

فاغونیا - وادی مور

Geraniaceae فصیلہ ابریہ

- geranium semense ابرۃ الراعی (دون بابا) — مناخہ جبل کاهل
 « yemensis یمن طورنا غفہ سی
 pelargonium multibracteatum ساردونیا چیچی — مناخہ جبل کاهل

Oxalideae فصیلہ حماضہ

- Oxalide corniculata حماض قرنی (فوزو قولانی) مناخہ جبل کاهل

Rutacea فصیلہ سذابیہ

- Euta chalepensis سذاب حدیدی : مناخہ
 » tuberculata درنی
 peganium harmala حرمل (اوزلک اوتی) صنعا

Ochnacea فصیلہ اوخناسیہ

- ochna parvifolia صغیرۃ الاوراق اوخنا — حجلہ

Buceracea فصیلہ بوسراسیہ

- Balsamodendron opobalsamum مکہ بلسنکی . باجلی
 « myrrha مرصافی : مناخہ
 Bosuvelia papyrifera کونلک اغاجی (بان) شجر چہتلرندہ

Meliacea تسلیجیہ فصیلہ سی

- melia azadirachta ہند تسبع اغاجی : حدیدہ مشرف میدانی
 trichilia catharica تریکلیاء منقی : حدیدہ

Celastrineae سلاسترینیہ فصیلہ سی

- Catha edulis — قات اغاجی . جبل صبر نبہ - ناتندندر بونک ایلک

سنه سی فایز لرینی کسهرک قات مبرح (صنعاده - بکور) نامیله صاتیلورکه اشاعی جسننددر . ایکجی سنه سی النان فایز لر قات متا نامیله مشهور اولوب یک مقبولدر . بونی عموم یمن وحضر موت اهالیسی مضغ صورتیله استعمال ایدر لر بوبابده لازمکلان تفصیلات متن کتابده صراحتاً بیان ایدلمش ایسهده وجود انسانه صورت تاثیرینه دأر بعض معلوماتک بورایه درجی مناسب کورلمشدر . قات بپراقلرینک ترکیبند بوانان قاتین وقهوه نین کی شبه قلیویلرک فعل وطبیعتنه کوره وجودده یکدیگرینه ضد ومنعکس ایکی تاثیر حاصل ایدر . قهوه نینک موجودیتندن طولایی منبه ودافع النوم (سهر) کی بر تاثیر حاصل ایتمکله برابر قاتین دنیلان جوهر مؤثرک جمله عصبیه وعل الحصوص نخاع شوکی اوزرینه استریکیتنک تقاضات تشجیه سنه تماماً ضد ومخالف بر تاثیر مخصوص مسکنندن طولایی مسکن ، مسترخی وهمده قوه باهییه تی تنقیص ایلک کی بر سوء تاثیریده اولدینی وطول مدت مضغ اولندیغنده بلا حس وحرکه انزال منی واقع اولدینی مجردر .

قاتک جزوی وکلای استعمالنه کوردهده تاثیر تی تبدل ایدر . از مقدارده مضغ اولدیغنده خاصه خریفه تی جامع اولان (قاتین) ک تاثیریه غددات لعابیه وفیه نک فعالیت حیاتیه سنی تزید ایدرک بر نوع مدرر لعاب فعلی (زیاده مقدارده سالیه نک افرازی) ایفا ایلدیکندن انی مضغ ایدن شخصک دائماً توکورمکه مجبور اولسندن ناشی ابتلا کرده سی اولنلر انشای مضفده یانلرنده برده توکرک حقه سی طاشیرلر .

اعرفات شدیددن ناشی قوای عصبیه لری متزاید واعضای هضمیه لرینه کسل وعطالت طاری اولمش اولان اقالیم حاره اهالیس نک افرازاات جلدیه تی داخله جلب ایتک ایچون بومثللو مدرر لعاب موادی صورت معتدلهده استعمال ایتلمی ضروریدر . بونک مضاد دوسنطریا ونزله امعا کی تاثیرات واقیه شفایه سی ومقوی

کبی تاثیرندہ انکار اولہ مازایسہدہ سوء استعمالندندہ ظہور ایدہ جک مضر تده
اشکاردر .

بونی حجاز اہالیسی استعمال ایتزلر .

celastrus senegalensis

سلاستروس سنغال : حبیله

« *arbituifolium*

اریتوقولیوم : تعز جبل صبر

Ramn   فصیلہٴ عنابہ

zizyphus spina-christis

سنغال عناب اغاجی بین العرب عسلن دینور
مور ، حلیہ ، حبس

berchemia yemeusis

بر شعیاء یمنی

zizyphus lotus

نبق اغاجی - صنعا حدیدہ ، بیت الفقیہ

rhamnus catartophus

آق دیکن تعز . حبس

« *spec*

سیاہ قزل اغاج

Ampelideae عنبلیہ فصیلہ سی

vitis quadrangularis

رباعی الزوایا اصہ - تہامہ وادی مور

« *rotundifolii*

مدورالاوراق اصہ - تعز

« *erythrodes*

قرمزی اوزوم اصہ سی - جبل مسار

« *digitata*

بارمق اوزومی صنعا

Cinarocefalea فصیلہٴ خرشوفیہ

cardiospermum halicicalium

قاردیوسپر موم - وادی سجہ

« *microcarpum*

مریم انا دیکنی - تعز

Leguminosa-papilionacea فصیلہٴ بقلیہ و فراشیہ

anagyris foetida

حشب متعفن . جبل نقم

crotalaria juncea	قروتالاریا . لحج جهتلرنده بولنور . بونک البافیه
	کنویر هندی کی بعض اقمشہ و ایپ و کاغد و شکر و قہوہ جوالی اعمال ایدرلر .
crotalaria schimpere	قروتالاریا شیمپری - حبیله
« lupinoides	قروتالاریا لوپینوید . حبیله
« squamigera	اسقامیڑہرا ؛ تعز جبل صبر
« clavata	قروتالاریاء سماری
trigonella foecum graceum	بوی اوتی (حلبہ) صنعا
argyrolobium arabicum	آرزیرولوبیوم عربیکوم . صنعا
medicago «	یونجه . صنعا ، روضہ
« lupulina	لوپولینا نام یونجه : مناخہ وادی مسار
trifolium semipilosum	نصف ہلال یونجه : مناخہ . منت
helmintho carpum abyssincum	موسنا (بزنا) اغاجی : یریم جبل سماری
lotus arabicus	فول عربی مناخہ وادی سجدہ
« spec	فول قاندی : صنعا . حدہ
indigofera spinosa	نیل شوکی (چیوید) باجل
« paucifolia	نیل قلیلۃ الاوراق (چیوید) حبیله
« burmanni	نیل بورمانیا : منظر
« ersecta	نیل ارزقتا . صنعا وادی ظہر
« argentea	ارژانتا : مناخہ
« ortocarpa	اورتوقاریا : لحج
« arabica	عربی . حدہ
robinia pseudo-acacia	صالقہ اغاجی : صنعاہدہ خستہ خانہ بچہ سندہ بولنور
tephrosia elata	تفروزیا الاتا جن سومارا وادی جن
» anthylloide	انتیللوید : موراوہ

tephrosia apollina	ستاء طرابالی : سحان
• pogonstigna	تفروزیا پوغونوستیغیا: لحج : بونک اوراقی سنامکی ایلہ تخیط ایدرلر.
sesbania punetata	سیدسبان نقطوی : وادیء حار. حبیلہ
• grandiflora	کیرلازهار سیدسبان حبیلہ. منظر
ormocarpum bibracteatum	قرہ اغاج - حبیلہ
vicia fabia	قرہ بورچق - عمران
abrus bottae	ابروس بوتتا (میان صارمشنی) دخی دیلور: حبیلہ
clitoria ternatea	قلیتوریاء ہندی. حبیلہ، وصل
vigna variegata	آصہ انواعی. مسار
rhynchosia minima	رینغوزیا منیا. حبیلہ - وادیء حار
• pulverulenta	• پولورولانتا
• viscosa	• ویسقوزا
Cadia varia	دیکنلی اردج قطرانی اغاجی - وادی سحان ، وصل

بقلیہ : سزالینہ فصیلہ لری

Leguminosae-caesalpineae

pterolobuim lacerans	پرنوع قرداش قانی وادی بزحن ، مخادر
cassia occidentalis	غربی خیار شنبہ اغاجی - حبیلہ
• tara	طارا سنامکیسی - حبیلہ
• obovata	اوبواتا سناسی - موراوہ
• pumila	سیلان سناسی
ceratonia siliqua	شجر خرنوب (کچی بوینوزی اغاجی) تعز، جبل صبر
baumia inermis	پلسنک اغاجی : وادیء سحان: وصل
tamarindus indica	تمیر ہندی اغاجی. تعز

بقلیه تسبیحیه فصیله سی Leguminosae-Mimoseae

- dichrostachys nutaus دیمخزوستاتیس : حبله
- acacia lacta سنط ابیض (بوندن بللوری بیاض و دودی طمله حانده بر ضغ حاصل اولور : حبله)
- acacia glaucophylla اقایا غلو قوفیلا - منحق
- arabica ضغ عربی حاصل ایدن اقایا (بوندن جده ضغی حاصل اولوب جراح، لحج جهنلرنده بوانور)
- nubia نوبی اقایا آغاجی (بوکا اقایا اهرنبر زیانا دخی دیرلر حبله باجل)
- verugera اقایا ورك (بوندن سنغال ضغی حاصل اولور. صنعا، حده)
- farnesiana غیر آغاجی بوکا (canie du lavande) دخی دیرلر بونك یووارلق کوزل قوقولی صاری چچکلرنی چانه شویلری تمطیر ایچون الیسه ارمسنه قورلر.

Rosacea فصیله وردیه

- crubus petitianus یبانی بکورتلن : حراز مناخه ، شبام
- glandulosus عادی بکو رتلن مناخه : وادی معاذب
- potentilla pensylvania پانسیلوانیالك بیوك بش بارمق اوتی مناخه
- reptans بیوك بش بارمق اوتی : صنعا
- rosa abyssinica حبش کای : مناخه . جبل کامل

Crassulaceae فصیله لحمیه

- tillaea pharnaceoïde تیلله ا فارنا-وید : مناخه جبل کامل
- crassula abyssinica یاره اوتی (سدوم تلفیوم) دخی دیرلر، یریم
- kalanchoe crenata قالانشو قره نانا - جبل ملحان

Kalanchoe alternans

قالانشو الترمان مناخه وادی سحجان

« brachycalyx

» برانیقالیس : روضه

sedum album

کوچک دام قوروغی - حراز . شبام

Combretaceae

فصله اهلجیه

combretum tpichontum

هاله : حجله ده در

Myrtaceae

فصله آیه

Psidium

پزیدیوم (اثمار غنیه سنی رچل یامق ایچون قولانیلور

Onagrarieae

فصله اوناغراریه

epilobium hirsutum

سنت آنطوان دفنیه سی : جبل نبی شعیب

Passifloreae

فصله فلکیه

adonia venenata

جرخ فلک (پاسیفلوره دخی دینور) حجله

Cucurbitaceae

فصله قنایه

momordica balsamina

تفاح عجایب . لحنج

cucumis figarei

خنطل (ابو جهل قاربوزی)

citrus colocynths

بال قباغی انواعندن : تهامه

corallocarpus erostris

قوراللو قاربوس اوستریس : موراوه

Ficoideae

فصله تنیه

mesembryanthemum harazianum

حراز هوتانتا انجیری . حراز شبام

trianthema crystallina

بوز چچکی - حدیده

« polysperma

تریانتما پولیسپرما : منظر

» sédifolia

» سدیفولیا وادی مور وادی سردد

orygia portulacifolia

اوریشیا پورتولاسیفولیا : وادی سردود

mollugo glinus

موللوغو غلینوس : حج .

Ombelliferae فصیله صیوانیه

sium thumbergii

کرفس عرض : دنما

pimpinella peregrina

اینسون . مها حری : مناخه جبل کامل

« spec

عادی اینسون ؛ تعز

peucedanum graveoleus

رازبانه مرزغی : مناخه

daucus carota

حاج - حج وادی الکبیر

« yemensis

جذریائی : شبام کوبان بیت الفقیه

caucalis meilanatha

بیان مایده نوای : مناخه جبل کامل

Rubiaceae فصیله فوبه

nauclea verticillata

نوقله (کاد هندینک برنوعنی تشکیل ایدر) حجه

pentas lanceolata

پانتاس لانسولانا : مناخه

pavetta longiflora

پاوتنه طویله الازهار : تعز

« villosa

وئلوزا . حراز جبل مسار

café arabica

یمن قهوه سی

قهوه — قهوه نك منشأی حقنه اتفاق ارا یوق ایسه ده مورد حقیقیسی
 آفریقای شرقیده واقع غاللاس و حرار اولسی مختلدر . قهوه نك یمنه دخولی
 هجرت نبودن تقریباً ر عصر مقدم دیمکدر . بو محصول جزیره العربک سم
 غریبسته یعنی و بیقال یا غمورلری و دکنر بخاریله (بر طرفدن طائف حدودینه
 دیگر طرفدن حضر موتک حدود غریبسته قدر تمتد اولان) محارده حاصل
 اولمقددر .

قهوه نك باخلوجه محللری وادی له نك قسم علیانی تشکیل ایدن کوبان

جبالی ، لحیمک شرق وجنوب شرقیستندہ واقع جبل ملخان وجبل خفاش
اتکلی ، وادی سردودک ساحل یمنی وحضور جبلک سمت غربیسیلہ عین
نامدہ کی وادینک منشأندہ حراز جبالی ، وادی سردود ایلہ وادی سہمک
ارہسی وحیدینک شرق وجنوب شرقیستندہ واقع جبل برع وجبل ریمہ ،
وادی سیماک ساحل ہمارندہ بلاد انس و بنی مطرجبللری وادی ربیدک ساحل
یمیندہ و صاب جبللری ، عدین ایلہ حبس آرہسندہ جبل راس و تغز ایلہ
مخا آرہسندہ جبل حبش و بلاد حجرہ الحاصل عدنک شمال و شمال شرقیستندہ
واقع حضرموت ، اراضیمی ایلہ یافہ ناحیہ سیدر .

ینک نقاط مختلفہسندہ یتشان قہوہلر علی السیاق عین خواص مقبولہ
حاز اولدقلرندن بالعموم محصولات آرہسندہ کی اک خفی فرق وتفاوتی تمیز
ایلت شانسندن اولان معاملات تجاریہ بمن قہوہسنی بر جوق اقسامہ تقسیم
ایلدرد .

اقسام مذکورہنک خواص و قیمت حاضرہ تجاریلری اعتباریلہ باشلوجہ
بش صنفہ جمع ایدیلہ بیللری ممکندر .

برنجی صنف قہوہ (مطری) (خمی) و (حراز) ناملریلہ معروف اوج
قسمدن ترکب ایدر .

مطری دنیلان بنی مطر قہوہسی طعم و رایحہسی حبیلہ بالعموم قہوہلرک
قسم افخری اولوب بوکا اصطلاحات محلیدہ اوؤو بمن دخی دنیلور . بو قہوہنک
دانہسی کوچک وقیریق ورنکی آجیق یشیلدر .

بوندن صکرہ خمی دنیلان عرو و منحق قہوہسی وانی متعاقب صمغان ،
بنی اسماعیل بیت المدعی جہتلریلہ نفس حراز قہوہسی کلور . خمی و حرازی
قہوہلرینت دانہلری بنی مطر قہوہسندن دھا بیوک و دھا منتظم ایسہدہ نفاسجہ
آندن دون بولمقدردر .

ایکنجی صنف (شرقی) دنیلان جبل شرق و انس قہوہسیدر . بوصف

قهوه‌نك جبه‌سی غایت منتظم و بیضی‌الشکل اولوب هرجه شكلاً و حجماً يكديكرینه بکزر. شرق قهوه‌سی جداً کوزل بر قهوه ایه‌ده سنین اخیرده حوالی مذکور زراعی حصادی متعاقب قهوه‌بی علی‌المجله قبوغندن تفراق ایدرک بازار مبادله‌یه چقه‌رمغه باشلامش اولدقلرندن الحله‌هده بوصف قهوه، اسکی مرغویت و نفاسنی غائب ایشدر. چونکه هانکی جنس ونوعدن اولور ایه اولسون قهوه‌نك نفاسنی لااقل الی ای قدر قبوغله برابر قوریمغه ترك اولنسیله حاصل اوله جمندن اصول التفط و تربیه عائد ارلان بوخصوصك اهمالی مع‌التأف حوالی مذکور قهوه‌نك متوالیاً تدنی نفاست و مرغویتته یادی اولمشدر.

اوجمی صنف (شامی) دیلان قهوه‌درکه، حجه قضاسیله سوده و حولان الشامك (رازح) جبلنده یتشور. عفار ویت قدمده چیقان قهوه دخی مساوی قیمت تجاریه‌لری سبیلده بوصفده ادخال اوانه‌یلور. بو قهوه‌لرک جبه‌لری علی‌العموم بر شکل کروی بی حائر ایه‌لرده یالکیز عفاردده یتشان قهوه بر از بیضی‌الشکلدر.

دردنجی صنف (عدنی) دیلان قهوه‌درکه، عدین قضاسیله تعز حوالی‌سندده واب و حجریه قضالرنده یتشان بتون قهوه‌لر بوصفدن عد ایدیلور. بونلر کرک قیمت و کرک نفاستجه بمن قهوه‌نك اصناف سائر سندن دون اولوب قسماً عدن و قسماً مخاطر بقیله اوروپاه سوق اولنمده‌در.

بشعی صنف برع، حفاش و ملحان ناحیه‌لریله حجور و ریمه قضالری کبی تمامه ایله سراسله حبالی آره‌سندده متوسط بر موقعی حائر محللرده یتشان قهوه‌لردر.

بونلردن ریمه قهوه‌سی قیمتجه عدنی دیلان قهوه‌لره مساوی ایه‌ده حجور، حفاش، برع و ملحانک قهوه‌لری بمن قهوه‌نك جداًك دون برصنی عداولور. مع مافیه بو قهوه‌لر بیله امریقانك اك برنجی محصولی اولان (مارتینك) قهوه‌سی پیاسه‌لرده نهایت درت غروشه صایلور ایکن بدی سکنز غروشدن اشانگی دوشنر.

محصولات کلیه بی محتوی اولان اوصاف مذکورہ فوقندہ یمندہ یک از اولہرق حاصل اولان برجنس قہوہ دہا واردرکہ ، بوقہوہ بالکتر محصولک دکل بتون جہاندہ یتشان قہوہ لک مرغویت ونفاستجہ بر در ممتازی حکمدہ درہ عسیردہ غامد قضاہندہ حاصل اولان اشبو قہوہ لک جہلری کروی و اینجودانسی کبی بربرینک عیندر .

anthospermum muriculatum روم چچکی : حراز (شہام)

galium aparine چوبان سوزجکی : مناخہ جبل کامل

« kahelianum غالیون اصفر جبل کامل (ہاری یغورت اوتی) جبل کامل

Dipsaceae فصلہ مشطیہ

scabiosa frutesceus قاوروق اوتی : جبل حضور سوق الخمیس

« columbaria قولومبو قاوروق اوتی : مناخہ جبل کامل

Compositae فصلہ مرکبہ

vernouia cinerascens ورنونیا حبیله

« cinera سینہ را حبیله

« abyssinica حبشی :

dichrocephala chrysanthemifolia دیخروسہ فالہ : مناخہ ، جبل کامل

felicia abyssinica فلسیاء حبشی : مناخہ جبل مسار

« Richardi فلسیاء ریشاردی : جبل نقم

conyza pyerhopappa حشیشہ الذباب : حراز جبل مسار

« stricta « استریقتا مناخہ

« hochestelleri « مناخہ ، جبل کامل

« incana قونیزا انکانا : جبل نقم

« nana قونیزا نانا : شہام کوکبان

<i>psidia arabica</i>	بنزیدبا عربیقا : وعلان
<i>tarchonanthus camphoratus</i>	طارقونانتوس قافورآوس ، وصل
<i>blumea aurita</i>	بلوما اوریتا : الحنج
<i>laggera arabica</i>	لاغزه را عربیقا : سنا روضه
<i>pluchea dioscoridis</i>	یلوشا دیوسقوریدیس : مناخه (شام)
<i>phagnalon Hazarianum</i>	فانیالون حرازی : حراز (شام)
« <i>hypoleucum</i>	« ابیولولکوم : جبل نقم
<i>achyrocline glumea</i>	آکیروکلین : مفحق
« <i>schimperi</i>	« : مناخه وادی معاذب
<i>gnaphalium luto-album</i>	کدی ایانگی : صنعا
<i>helichrysum abyssinicum</i>	لیونی استاخوس : حراز (شام)
« <i>cymosum</i>	« هلیجرزوم سیموزوم : جبل مسار ، حراز
« <i>globosum</i>	« غلوبوزوم : جبل شام عطاره
<i>policaria petiolaris</i>	پاصور ادتی : وادی سیحان ، وصل
« <i>arabica</i>	« یوایقاربا عربیقا : روضه
« <i>undulata</i>	« اوندولانا : الحنج
« <i>orientalis</i>	« یوایقاریای شرقی : روضه صنعا
« <i>ehrenbergiana</i>	« اهرنبرژیانا : الحنج
« <i>crispa</i>	« قربسپا : جبل مسار
<i>eclipta alba</i>	اقلپتا آلبا : حجله
<i>selerocarpus africanus</i>	سلرو قاربوس افریقانوس : وصل
<i>vedelia abyssnica</i>	ودلیا آیسنیکا : اب
<i>bidens pilosa</i>	بیدنس قنب مائی : لذتی خریف برنبات اولوب مضغ اولندقدمه عاقر
	قرحاکی لعابی تحریک ایدر وانک یرینه قوللائیلور . (وصل)

artemisia abrotanuns	ارکک قرہ بلین : صنعا ، روضہ
cineraria abyssinica	چینہ راریای حبشی : تعز
notonia semperviva	نوتونیا سندر ووا : صفا : جبل نقم
senecio hadiensis	قناریہ اوتی : جبل ربیعہ تعز
» sumara	صومارا قناریہ اوتی جبل صومارا
» harazianum	حراز قناریہ اوتی حراز ، جبل مسار
» odorus	قوقولی قنار اوتی ، تعز حبس
euryops arabicus	بین العرب (سبور) نامیلہ مغروفدر . جبل نقم ، عیان
	یت عذران ، زمار
tripteris vaillantii	تریپتریس وایانڈیس : مناخہ
echinops spinosus	اکنوپس ، سکری برنباندر . مناخہ وادی . معذب
enicus lanceolatas	شوکہ المبارک : صنعا روضہ
onopordon sibthorpiannum	شوکہ الحمار — ویا شوکہ لہودا : صنعا
centaurea maxima	قطریون کبیر ، بوعان ، حراز
» palescens	فرنک قرنفلی ، صنعا روضہ
» hochestelleie	» ، » ، »
carttamus tinctorus	قرطم صباغین (اصبور) بونک وریقات تویجیہ سی
	زغفران کاڈدر . بزورانی ، باباغان می در .
gerberia piloselloides	آرنیکا (عین البقر) : تعز ، حبس
cichorium bottac	ہندباہری . طائف حجاز عسیر
lactuca arabica	حس عربی : حدیدہ وادی برع
» hochstetteria	» ہوشنلاری » لبح
» yemensis	» یمنی » شبام (حراز)
picridium tingitannum	پیقریدیوم : روضہ

zollikoferia nudicaulis

زوللیکوفریا : جبل نف

Campanulaceae فصلهٔ جرسیه

campanula rigidipila

کوپ چچکی تعز - حیس

Plumbagineae فصلهٔ اسریه

plumbago seylanica

سیلان دیش اوتی : سوق الخیس

Primulaceae فصلهٔ ربیعیه

primula verticillata

ایلاک سهار چچکی : سنان پاشا

anagallis latifolia

سودلی فاره قولانگی : تعز، حیس

Oleaceae فصلهٔ زیتونیه

yasminum sambac

زنبق یاسمینی : منظر

« officinalis

عادی یاسمین : وصل صنعا

« gratissimum

اسپانیا یاسمینی : حجله وادی سحان

olea crysophylla

چین زیتون آغاجی : وصل : حجه

Salvadoraceae فصلهٔ سالوادوراسیه

dobera glabra

دوبرا غلابرا (عربستانه مخصوص براغا جدر) باجل

حجله تعز، حیس

salvadora persica

سالوادوره برسیقا : تعز، حجله

Apocynaceae فصلهٔ دقلیه

carissa edulis

قریسا ادولیس : تعز، حیس

« schimperie

قریسا شیمپری (سعادده حلوسیا) دیرلر سائر

عربلر بدنده طومق نامیله معروفدر، حجله

adenium obesum

عدنیوم اوتروم (عدنه نسبتله عدنیوم) دنیلسدر
بو حوالی به مخصوص بر اغاچدر**Asclepiadeae** فسله اسقاییونیه

asclepiade de Syrie ou

اسقاییون قطنی و یاخود یرلیلر بیننده

calotropie Zinganda

خادال دینور بو نیاتک بزورینک

اوزرنده کی اوبار حریره دن بر نوع
قطن تحضیر ایدر لر قابل نسجدر .

steinheilila radians

استهیلیرا رادیان : تهامه ، حیس

gomphocarpus fruticosus

غومفوقارپوس فروتیقوزوس : صنعا ، تعز

» setosus

ستوزوس : زبید ، تعز

calotropis procera

مودار ویا اکوم دنیلدیکی کی عربلر بیننده

عشر تسمیه ایدلمکده در . حدیده ده بونک
کمورینی یاروت اعمالنده استعمال ایدر لر .

kanahia forskahli

قنایا (بوکا صنعاده عضات البرد) در لر حبله ده

بولور عصاره سنی زه یاغیله قارشیدروب

جرب علتنده قوللانمقده در لر : پیراقلری محال

کیمدر حبله ده قرح در لر .

sarcostemma stipitaca

سارقوستما : حبله

» viminal

pentatropis spiralis

پانتاتروپیس اسپیرالیس : زبید یت الفقبه

daemia cordata

دامیا قورداتا : صنعا

« extensa

اکستانسا : حبله

tylophora yemensis

تیلوفورا یمنیسیس : کوکبان شبام

- leptadenia pyrotechnica لبتادینیا : بیت الفقیه ، زبید
- « ephedrifomis » : تعز ، حبس
- ceropegia sepium زهرة السراج (قدیل چچکی) مناخه وادی معازب
- « rupicola / عطاره جبل مسار
- « spec / انواعی (تعز
- boucerosia ocheriana بوسروزیا اوشریانا : حبله
- « forskahli » فورسقالی : وادی سرده تعز حبسی
- « penicillata » پنسیلاتا : مفحوق
- « cicatricosa » سیقاریقوزا : مناخه وادی سحان
- « spec » مناخه تعز حبس

Laganiaceae جوزمقیه فصیله سی

- buddleia polyotachya بودلهیا : مناخه

Gentianaceae فصیله جنطیانیه

- swertia decumbeus vahl ۱- ورتیا : مناخه ، جبل کاهل

Boraginae فصیله سنجاریه

- cordia ovalis مصرنبقی ، وصل ، وادی سحان
- ehretia abyssinica امرتیا : حبله
- « obtue folia » امرتیا اوبتوزیفولیا : حبله تعز حبس
- tournofortia subulata حشیشه تورنیفور : وصل تعز وادی سحان
- heliotropium bottae » الثاللی : روضه
- « persicum » » ایرانی روضه
- « strigosum » هایوترونیوم استریغوزوم : حبله وادی مور

- heliotropium longiflorum (طویل الازهار) حبیله ، عسیر
- « pterocarpum پتروکارپوم
- trichodesma africanum (فان رنکنده الیافدن شکل برنوع
یوسون) بعض دفعه سطح بحرده تصادف اولور صنعا
- cynoglossum laceolatum نسان الکلب : بوعان : حضور.
- « battae : حراز (شبام)
- alhanna orientalis حما اغاجی : مناخه
- arnebia hispidissima ارنبیا (حواجواء کاذب) صنعا جبل نغم
- echium sericium اکیوم سریسیوم (حواجواکی بویا ایچون قولانیلور) صنعا

Convulvulaceae فصیله علیقه

- ipomea sessibiflora ایپومه نا لحج
- « obuscura
- « gossipina (نوریت نباتی) قهقهه جنسندن برنوع صارمشق
اولوب جذرنده جالابا حاصل اولور خالص جالابا ایله
تغشیش ایدر لر .
- convolvulus gluneratus جالابا : زبید
- « microphyllus کوچک بیر فلی جالابا : موراوه
- « arvensis یبانی صارمشق : حراز شبام
- evolvulus yemensis تؤولولوس یمنسیس : حبیله

Solaneae فصیله بادنجانیه

- solanum bifurcatum صولانوم بیفورقاتوم ، روضه ، حضور
- « polianthemum بولیانتهموم . صنعا ، معبر
- « hirsutum اوزون توبلی مهاب . وصل . مناخه

solanum septicula	صولانوم سپتیکولا. صنعا روضه
« dulcamara	» بیان یاسمنی
» coagulans	» جبل نعم، حجله، سوق الحمیس
withama somnifera	ویتاما سومنیفرا : حجله
datura stramonium	داطوله : مناخه

Scrophularineae فصله خازیره

anteharis arabicus	انتیاریس عربی : جوهر. مؤثری انتیارین اولوب ر نوع upas اولدیغندن تأثری استریکنین کیدر. تهاه
verbascum yemensis	زنب الثور (صغر قویروغی) روضه
celsia pottae	سلسیا « تعز، حبس
linaria elatine	نوزوز اوق. صنعا روضه
antirrhinum oriental	اورلان اغزی : تعز
schweinturthia pterosperme	اشونتورتیا : الحج
torenia pumila	تورنیا پومیلا. غایت کوزل صوبه چیچکیدر. یریم. زمار
alectra arabica	الکترا عربیقا : اب. تعز
striga hirsuta	استریفا هیرسوتا : تعز حبس
striga orobanchodes	استریقا اوروبانشود : اب تعز
cycnium humifusum	سیقنیوم هومیفوزوم : اب

Orobanchaeae اوروبناخیه فصله سی

phelipaca tinctoria	فلپا قانتکتوریا : مفهق
orobanche abyssinica	حشیة الاسد : مناخه، کاهل

Acantaceae فصیله شائیکه

<i>ruelia patula</i>	روئلیا پاتولا: حبله
« <i>guttata</i>	• غوتاتا: تعز
<i>blepharis edulis</i>	بلفاریس ادولیس: وادی مور
<i>baleria acanthodes</i>	بالریا اقاتود: تعز. جبل صبر
» <i>spincyma</i>	• اسپینسیما: تعز
<i>crossandra infundibuliformis</i>	قروساندرا: حبله: وادی مور
<i>justicia cebilium</i>	زوستیجیا: تعز
<i>anisotes trisuleus</i>	انیزوت تریزولوس: حبس
<i>adhatoda flava</i>	هند جویر اغاجی (ادهاتودا) حبله
« <i>odora</i>	قوقولو ادهاتودا. حبله وصل
<i>hypociste radicans</i>	شوکه الیهودالین: صنعا: حبه
» <i>forskahli</i>	ایپوسیسست: جبل نقم
<i>lantana viburnodes</i>	لانطانا ویبورنود: حبله
<i>lippia nodiflora</i>	لیپون قوقولو لپیا: حبله
<i>bouchea ptrygocarpa</i>	بوشه ما بتریغوقاریا: حبله
<i>verbena officinalis</i>	مینا چچکی: حبله
<i>priva dentata</i>	پریوا دانتانا: حبله
<i>avincennia officinalis</i>	آونسانیا: حلیه

Labiataea فصیله شفویه

<i>ocimum menthacfolium</i>	فسلکن: جبل صبر
« <i>dichotonium</i>	• حبله
« <i>lamifolium</i>	لوحوی الاوراق فسلکن: حراز شبام تعز

coleus barbatus	قولوز باربانوس : تعز جبل سومارا
« arabica	ریحان : جبل سومارا
lavandula canaricus	قناریه لاوندهسی (عربی بپننده اوسطا خوندوس) تسمیه اولنورک (لاواندولا استخاس) زکامی دافمدر
mentha sylvestris	نانه بری : صنعا روضه
micromeria biflora	میکرومریا بیفلورا ! مناخه
meriandra beugalaensis	مانیرون (اطه چایک خواصل حکمیه و طیبیه سنه مشابه اولوب باغچه لرده زرع اولنور) عطس کبی مدح اولنور روضه ده کورلمشدر .
salvia spinosa	اطه چانی (مریمی) : اب
« Nubia	مریمی حبشی :
« schimperi	بیوک اطه چانی : حراز شام
« Aegyptica	مریمی مصری : جبل نقم
nepeta mussini	یر صارمشی : حراز شام
scutellaria peregrinae	اسکوتلاریا : مناخه
marrubium vulgare	فراسیون ایض :
stachys palaestinae	استاشیز (فره قوربغه اوتی) جبل نقم سوق الحبس
otostegia arabica	اوتوز تژبا (اوا توبلی قطی بر نباتدر) جبل نقم حبله
» benthamiana	.
leucas trachyphylla	لوقاس تراشیفیللا (فطی بر نباتدر) حبله
« inflata	انفلاتا : صنعا روضه
lasiocorys arabicus	لازیو قوریس : مناخه
teucrium yemensis	تکادریوس (بلوط الاض) مناخه وادی سحان

ajoga remota

اذن الحما اوسطه : شبام (حراز)

Plantagineae فصیلهٔ حمليه

plantago laesclata

قرنی یاریق اوتی (سیکرلی پیراغی) مناخه کامل

Nictaineae فصیلهٔ اخفشیه

boerhavia verticillata

mirabilis jalapa

boerhavia verticillata

بوئر آویا (حشیشة لسهل) : حجه

» plumbagjnae : وادی سردود

» repens : منظر

» glotinsa : ماجل

» pedunenlosa : جبل نقم . صنعا

Ilecebraceae فصیلهٔ ایله سبراسیه

comets abyssinica

قومت ابیسنیکا : صنعا

Amarantaceae فصیلهٔ لاذبلیه

digera arvensis

دیژه را آرونسبس : توپلی برنباذر وادی سردود

amarantus gangeticus

خروز ایبکی : لجم ، کوکان

» sylvestre

» یبانی : منظر

euphorbia virides

اوکولوس ویرید : لجم

» caudatus

» قوداتوس : وصل

pupalia lappacea

پوپایا لاپیاسه نا : حجه

psilotrichum cordatum

حشیشة المسقط الاشعار : مفتوح

aerva javanica

شایبا (عرق الذهب ابیض) حجه حیل سردود وادی مور

» lanata

شایبا لاناتا : عطاره ، جبل مسار

Salsolaceae فصیلهٔ اسفناخیه

- achyranthes aspera اکیرانت اسپرا : مناخه
 chenopodium murale مکسیقا چابی دنیلان برنوع اسفناخدر
 » faetidum عربینده ملح دیرلر تعز
 » : مناخه
 suaeda baceata سوندا (کثیرالمندار سودانی حاوی اسفناخدر)
 salsola imbricata حبشیه البوتاس : حبیله . منظر

Polygonaceae فصیلهٔ راوندیه

- polygonum serrulatum سیاه بقدای ، حبیله
 » glabrum قورد بنجه-ی : اب
 rumex nervosus لباده : مناخه عربلر بیننده عوثر ب تسمیه اولنور
 » nepalensis لباده : مناخه
 « steudelli »

Aristolochiaceae فصیلهٔ زراوندیه

- aristolochia bracteata زراوند مسنن : الحج

Laurinée فصیلهٔ غاریه

- cassytha fliformis چین طارچینی : حبیله

Thymelaceae فصیلهٔ مازریونیه

- arthrosolen somaleuse ارتروزولان سومالوز : جبل نقم

Lorantaceae فصیلهٔ دبقیه

- loranthus rufescens اوکسه اغاجی (بونک حشب و نشرندن اوکسه
 تعبیر اولان ماده حاصل اولور . مفتوح ، مناخه

loranthus schimperi

لورانٹوس شیمپری : روضہ ، وادی ظہر

» arabicus

شجر دبق عربی یا خود بین العرب ظنب

نسیہ ایدرلر . آب

Santalaceae فصیلہ خندالیہ

thesium radicans

تریوم برنوع ضدال نباتیدر

Euphorbiaceae فصیلہ فریبونیہ

euphorbia granulata

فریبون حبیبی - حدیدہ

» indica

اوفوریا اندیکا : الحج

» helioscopia

سوتاکن اوتی : صنعا ، مفتح

» cerebrina

اوفوریا سرہ برینا : صنعا ، جبل نقم

» variegata

» واریہ غانا : مناخہ شبام

» spec

» وصل

» bottae

» بوتتا : نغز جبل صبر

» officinalis

فریبون محزنی : بوتک عصارہ سندہ قاوونجق

بولنور پک مخرش و سمداردر اہالی بوندن

» canariensis

پک خوف ایدرلر . بین العرب عمق دنیلور

بین العرب قصص اغاجی نامیلہ معروفدر

» triaculata

بعض محللردہ قرض و نادراً سبطہ دینور

اوفوریا تریا کولاتا : حیلہ باجل

phyllanthus moderaspatensis

اھلیج کاذب : حیلہ

jatropha lobata

مسہل ہند فستق اغاجی : باجل

» villosa

» بیت الفقیہ

» aculata

» مفتح

<i>croton lobatus</i>	حب الملوك اغاجى حبله
<i>cluytia richardiana</i>	قلوتيا ريشاردیانا: جبل مسار، حجير
<i>chrozophora obliqua</i>	حشيشة الضع: موراو
<i>mercurialis</i>	يرفسلكنى (حشيشة العطاره) عطاره مسار
<i>acalypha indica</i>	اقاليفا انديقا: حبله وادى سردود
» <i>fruticosa</i>	» فروتيقوزا: مفحق
<i>ricinus communis</i>	شجر خروج: مناخه جبل مسار
<i>tragia mitis</i>	ترازيا: سوق الخمس وادى سليمان
<i>dalechampia scandens</i>	دلاشامپيا: حبله

Urticaceae فصله انجریه

<i>dorstenia radiata</i>	باد زهر اوتی
<i>ficus socotrana</i>	سقوطرانا انجیری: حبله در
» <i>pseudocarica</i>	» فیکوس بزودوقاریقا: مناخه وادی معاذب
» <i>speciosa</i>	» ادبى: جبل منصار
» <i>salsifolia</i>	» سالسيفولیا: مناخه
» <i>sycomorus</i>	» فرعون انجیری بوراده طاق ناميله مشهوردر اخشابى صنایع و مرانغوزجیلده مسنعمل ومقبولدر
<i>pouzolzia arabica</i>	پوزولزيا عربیقا: وصل
<i>debregeasia bicolor</i>	دبره ژاسیا بکلور: وادی حده
<i>morus nigra</i>	قره توت: صنعا، روضه

Ceratophyllae سر توفیلاسه فصله سی

<i>ceratophyllum demersum</i>	سر توفیلاوم: آغوز، انجیس
-------------------------------	--------------------------

Gnetaceae فصیلہ کتانیہ

ephredra fragiles

افردرا فراژیل صنعا جبل نقم

Coniferae صنوبریہ فصیلہ سی

yuniperus

اردج اغاجی: سوق الحمیس وادی سلیمان

Orchiadeae فصیلہ سحابیہ

eucophia schimperans

اوقوفیا - منظر

bicornella arabica

بیقورنلا عربیقا: اب

hebenaria macrantha

اہناریا: اب

Irideae فصیلہ سوسنیہ

iris spec

سیوسن: وادی سلیمان. حراز شرقی

Amomeae فصیلہ جہانیہ

zenzero-officinalis

زنجفیل: جبل ربیعہ

Amaryllideae فصیلہ نرجسیہ

crinum yemensis

یمندہ (سلب) اسمیہ ایدرلر لیفلریلہ قہوہ

جوالی اعمال ایدیلور.

haemanthus arabicus

امانتوس عربی: حراز شبام

pancreatum tenuifolium

پانقرہ آتوم - ووفولیوم (بونباتک صوغانی

اطہ صوغانک حواصنہ مشاہدر.

Liliaceae فصیلہ زنبقیہ

asparagues scaberulus

قوش قونمز (ہلیور). وصل

knifolia	کنیفولیا : جبل سومارا
aloe officinalis	صاری صبر مخرنی : باجل
« spec	» تعز
« tomentosa	» وبری تعز
draconae spec	قرداش قانی اغاجی : حجله
bulline abyssinica	بولین ابیسنیکا : کوکبن طویل
uropetalium tacazzeanum	اوروپتالیوم : حجله
scilla yemensis	اطه صوغانی - اب ، سوق السبت
merendera ab ssinica	مراندرا : عمران ، شبام

Commelinaeae فصله عنکبوتیه

commelina albesceus	اورومچک اوتی : حجله
---------------------	---------------------

Pandaneae فصله کادیه

pandanum odoratissimus	کادی عطری (عردالب) : بونک کوزل
	قوقولی ازهارنی (اسپادیس مذکری) عربلر باشلرینه صوقارلر و الیدیه ارسنده
	صندقلرده حفظ ایدرلر : تعز شرز.

Aroideae فصله قالداسیه

arisæma enneaphyllum	رجل البقر (قادوات ؟) حراز شبام
----------------------	--------------------------------

Lemnaceae فصله غدیره

lemna mina	لما : بیت نعم
------------	---------------

Naiadaceae نایاداسیه فصیه سی

potamogeton natans	پوتاموژتون - صنعا
» pusillus	»

Cyperaceae

فصلهٔ سعدیه

cyperus laevigatus

سعد (طوبالاق)

« articulatus

سعد مفصلی: حجله

Graminé

فصلهٔ نجلیه

panicum crugalli

قره‌جه داری: حجله

cotonum

منظر:

ciliare

انواع داری (دره)

yemensis

مناخه

» villosum

مناخه

eragrostis abyssinica ارغروستیس ایسیقیقا (بوکا تف ویا دانی)

بورا اهالیسی بینده طحاف نامیله معروفدر. بزوراتی بغدایه ممشابه و دازیدن

کوچک اولوب مشرق جهتلرنده بغدای یرینه اکل ایدرلر. زرعيله حصادی

الشمس کوندر.

Filiceae

فصلهٔ سرخسیه

ceterach officinalis

حبشه الذهب

adanthum candatus

قنادا بالدری قره‌سی. حیل شبام (حراز)

Equisetaceae

فصلهٔ خیلیه

epuisatum ramosum

زنبل الخیل: حجله

Lycopodiaceae

فصلهٔ کبریته

selaginella imbricata

سلاژیملا، متراکه: حجله

Characeae

فصلهٔ حضرائیه

chara foetida

صوبوصونی (نبانات خفیه دندر) زمار

Terebenthacea فصله ترمندیه

ehus coriaria

سحاق دباغین: جبل ریمه

mangifera indica عنبه اغاجی: ممالك حاره یه مخصوص براغاج اولوب

میوه سنه مانغو هر بلر بیتده (عنبه) تسیمه اولنور. کلیوی الشكل کوچک بر قارون حسامتده. یشیل صاری رنگده بر جکر دکلی عتمی بر میوه اولوب عطری سکری و میخوشدر.

قسم ثالث

تقویم زراعی یمن

تقویم حوادث وازمان یک اسکی بر عادت اولدینی حالدہ نقصاندن عاری و معلومات مطلوبه یی حاوی اوله رق جهان معمورک هر طرفنده سیاق واحد اوزره قابل استعمال و تطبیق مکمل بر تقویم عمومی هنوز یابیله مامشدر. تقویم لک اساسه عانداولان بونقصانلری اضافه معلومات متنوعه ایله اکمال ایدمک ایستلشمش واوروپاده منسوب اولدقلری سنه نیک بتون شئونات مدنیه و علمی سنی احتوا ایلدکلرندن ناشی انسیقلوبدی اطلاقنه شایان سالنامه لر وجوده کتورلمش ایسه ده سنه نیک ایام معینه سنده اقایم مختلفه نیک وهر اقلیم داخلنده ارتفاع موقع واستقامت ریا ح و مجاورت میاه کی اسباب طبیعیه دن نشأت ایدن مناطق عدیده نیک تاثیرات حویه سنی و بوتاثیراته تابع اولان مواسم زراعت و حراثتی صحیح بر صورتده ارائه ایده جک عمومی بر جدول تنظیمه موفقیت حاصل اوله مامشدر.

نقاط مختلفه عالم ارمه سنده دائماً تأید ایدن مناسبات و سیاحت سایه سنده جغرافیاچه استحصال قلنان معلومات واسعه یه نظراً بویله بر تقویمک تنظیمی متعسر دکل ایسه ده مبارزات حیاتیه تقویمک محتویات زراعیه سنندن استفاده ایده جک افراد متوسطه یی کندی مملکتلری و حدود معیشتلری خارجنده کی احوال حویه ایله

اشغالدن منع ایدہ جک درجہ دہ اوقات مطالعہ بی قیمتندیرمش اولدیغدن ہر مملکت کندی اقلیم وطبیعتہ کورہ ایری ایری زراعی تقویملر تنظیمہ مجبور اولمشدر . خطہ یمانیہ نك طبیعت اقلیمیہ سی ایسہ خواص نامیہ بی جدأ شایان تدقیق واستغراب برحالہ قویمش ویکدی کردن درت بش ساعتک مسافہ دہ بولنان محللردہ بشقہ بشقہ موسم واقیلر ابداع ایتمش اولدینی خالدہ شمسی پقدر جزیرۃ العربک جدأ ریاض حضرای لطافتی حکمندہ بولنان خطہ مذکورہ ایچون بر تقویم زراعی تدوین اولنماشدر .

یمنک احوال جوہ وزراعیہ سی حفندہ معلومات واسعہ ومطلوبہ مالک اولدیغمزى اعتراف ایلہ برابر ولوکہ ناقص اولسہ بیلہ کتابمزدہ یویلہ بر تقویم علاوہ ایدلیہ جک اولور ایسہ بیوک بر نقصان اختیار ایدلمش اولہ جنی مطالعہ سیلہ ارباب تقویت وتقویمک عادت قدیمہ لرینہ بناء علیہ اسکی تقویملرک اسلوب ترتینہ اتباعاً برنبذہ بحث ایتکی موافق کورمش وبو حوالیدہ شهر کانون ثانی زمرة نباتاتک مبدأ ریبی عدا اولوندینی جہتلہ بو آیک ابتداسندن اعتباراً ترتیب وتبظیم قلمشدر . توقعات شهر کانون ثانی — لغات سریانیہ دن پناہر لفظندن اقتباساً فرنکارک ژاویہ تسمیہ ایتدکاری بوشهر اوتوز بر کوندیر . شهر مذکورک برنجی کچہ سنہ (لیلۃ الحاوز) تسمیہ اولنورکہ ، سنہ سابقہ ایلہ سنہ مستقبلہ آرہ سندہ حدفاصل حکمندہ در .

(حرص طرفلرنده یعنی یمنک سطح مائل شرقیسی اوزرنده کی اووه لردہ) (وسمی) دنیلان زراعتک حصادی ابتداسندن بدأیدر شهر مذکورک اک صغوق کچہ لرنده درجہ حرارت انجق صفرة تنزل ایدہ بیلور . شهر مذکورک اوچنجی کونی صنعانک درجہ عرضہ کورہ ارتفاع شمس جنوبہ طوغری یکر می طقوز درجہ و اوچسہ ایکی بہ بالغ اولہرق ہر شینک کولکہ سی مثیلہ اوچ ربعہ مساوی اولور .

التنجی کونی لواحق دنیلان رباح ہبوب ایتکہ باشلار رباح مذکور ازہارک

طلع غباریسنی اعضای تذکیردن چهار تائینه نقل ایله یکندن بوجمله تسمیه اولغشدر .
یدنجی کونی جبالده قیاض موسمی آریسی زرع اولنور . سکزنجی کونی
هدهد ظهور اتمکه وفجروقی دالر اوزرنده اتمکه باشلار .

طقوزنجی کونی فجر وقتی قبه سما اوزرنده (سمدالذاح) دنیلان کوکب
طلوع ایدر . ونثرغروب ایدرک (نوءالثر) حاصل اولور . (ام قدیمه نك
فلکیاتندن نجومك سقوط وغروبيله تمین ایدن اشبو انواء احکام مختلفه وامطار
وریاح کبی حادثات طبیعیہ اسناد ایدیلوب امطاری کثیر اولان انوئه (انواءاناث) [۱]
وعدم ویاقلیل المطر اولنلرینه (انواء ذکور) دینلور ایدی .

کانون تائینک طقوزنده اوزوم غرسیمانه مباشرت اولنور . ارنجی کونی
اکثریتله ازیب دنیلان جنوب روزکاری اسر وریاح مذکورہ بی متعاقب یغمر
باغار . اونبرنجی کونندن نہایت شهرہ قدر صوغان وصارمساق واون اوچجی
کونی طورب بادنجان وخنخاش زرع اولنور . یوم مذکور وادی مور
طرفلرنده بینی زراعتک (نلیم) ، یعنی تخم اکہ زمانک صوکی عد اولنور .
اودردنجی کونی شمس برج دلوء انتقال ایدر . اون بشنده اشجارہ عصاره
حیاتیه جریان ایله طیور چقلشکک باشلار یوم مذکور دن نہایت شهرہ قدر ہر نوع
اشجار ممرہ غرس ایدیلور . اون آلتجی کونی ارتفاع شمس اتوز ایکی بحق
درجہ باغ اولہرق ہر شینک کولکسی مثیلہ بشده اوچہ مساوی اولور سنہ
نک بوکونندہ سماءہ رعد و برق نمایان اولور ایسہ ارباب زراعت طرفدن اوسنہ
نک وفرت محصولہ حکم اولنور .

یکرمی برنجی کونی اشجارده اوراق وازہار حاصل اولور .
حوالی یمانیہدہ شهر مذکورک یکرمی بشنجی کونی خرما آغا جلیرنک زمان
تقیجی وقرہ جہ دارینک صواب اولی عد اولنور . یکرمی آلتجی کونی صنعادہ
کل حاصل اولور . یکرمی یدیسندہ سماءہ بلوط وھوادہ رباح ظهور ایدراوتلر

تمکه و بوی بهار هر طرفه انتشار اتمکه باشلار . اوتوزنجی کونی سـعد بلع شفق ایله برابر طلوع ایلر . قدمای عرب « اذا طلع سعد بلع واقبحم الربع وطول الهمع و سـعد المرع و صار فی الارض لمع » دیمشدرکه ، نجم مذکورک طلوعیله برابر اغصان نباتاتک بیومکه باشلایه جنی و هرشیده آثارغو حصول بوله جنی و سطح ارضک حضارت و ادراق ایله لمعه دار اوله جنی معناسه در . صنعا و حوا لیسنده یاز و قیش موجود بولنان لحنه راصه ، اسباق انکیناردن باشقه بوشهرک حلولیله بقله دخی ظهور ایدر بطیجانک فده سی بتشدریلور . تر فنده اولمق اوزره قباق دخی اکیله سیلور .

سبز واتک کانون ثانی ظرفنده کی اشبو اقتصاد زراعیسی صنعا اووه سنه مخصوص اولوب یوقسه وادیلرنده فصولیه و قباق طوماتس مبدولاً بتشور . و صنعا یه اطرافدن چاله بادم و طانی لیون کتوریلور . لیونلغه و هیچ بر اعتسابه مخصوص اولمقسزین هر دم کشاده بولنان ساردونیه ، شیبوی لاتین جینه ، منکشه ادریشاه ترکس چچکلرندن بشقه بوموسمه کل ، سنبل ، فسلیکن وقفه چچکلری حاصل اوله رق روضات کونا کون ایله ذهردار اولور .

شباط - شهر مذکورک حلوانده شمس برج دلوده بولنور . ثلث اولنده سماءه (سعد السعود) و ثلث متوسطه (سعاد الاخیه) و ثلث اخیرنده (القرع المقدم) نجومی تظاهر ایدر .

بوآیک اواخرنده رعد و برق نمایان اولور ایسه آنی تعقیب ایدن سنه نك فیض و برکلی اولمسی و اثمارک تکثر اتمسی مجرباندندر .

شباطک برنجی و ایکنجی کونلرنده بوحوالیده دم بارد اولان حیواناته بیله حرارت کله رک آثار ربیع بالکلیه نمایان و مشرق طرفلرنده اوزوم حاصل اولور . قدمانک (نوء و صاب) نسیمه ایلدکاری تبدل هوا شباطک ایکینسده واقع اولور اوججی کونی روزکار اسر . یوم مذکورده طاغ انکریله وادیلرده یتشان بغدایک مبدأ حصادیدر . جبالده و یوکسک اووه لرده ایسه اشبو موسم حصاد اوتوز قرق کون قدر تأخر ایدر .

بوحوالیده گانون نایک التجی کوندن باش-لایان لواقع روزگاری شهر
مذکورک التجی کونی علی الاکثر مؤثر بر صورتده دوام ایدر.

مورخینک روایتکه کوره بعث سنیه نبویه بوآیک یدنجی کونه تصادف
المشدر. یوم مذکور ارباب زراعته ایام مهمه و معینه دن اولان جمره اولینک
مبدأ سقوطی اولدیغدن بوکونده بونوی تعقیب ایدن ایامده شتاتک تاثیرله ذرات
تأییه آرمسده محصور قالمش اولان مواد تأییه تصاعد و تخریطیکه باش-لار
سکونده هواینه تبدل ایدر. تبدلات مذکورهیه عندالقدما (نوء سهیون)
نعمه اولمشدر.

نوء سهیون غرسی اشجار موسمک ارتق نهایته ایردیکنه اشارتدر. اوننجی
کونی هواده سبب حاصل اوله رق یا غمور یا غمی مجرباندندر بوکوندن صکره
ارتق اناز برودت کسب فنور ایدرک هوام و حشرات حاصل اولور.
اونبرنجی و اون ایکجی کونی علی اکثر ریح شدید حاصل اولور. اون
اوچجی کونی حبه کوکی غروب ایدرک سعدالسعود فجرایله برابر طلوع ایدر.
و قر (حق) حاله کلور. ابن قنینه نک روایتکه کوره سعدالسعود اوچ کوکبدن
عبارت اولوب بریمی دیگردن ده زیاده مضی و مشور کورنمکده در.
لحم مذکورک اوان طلوعی نخی بشرایله بالجمله بهائیک مابه التعیشی اولان نباتاتک
ایام الفجر و نبتیه تصادف ایلدیکندن کندیسنه سعدالسعود دیش وادیات
عربیده یک زیاده زمانزد اولمشدر.

شمسک برج دلودن برج حوته اشقالی بوکونه تصادف ایدر. (نوء حبه)
حاصل اولور نوء الجهم بعض منجمینک افاده لرینه نظر آیدی و بعضیلرینک روایتکه
کوره اوچ کجه دن عبارت اولوب لیلی مذکوره ده نباتاتده حصول تنقیحه مدار
اوله حق ریح لطیفه نک وزانی معتاد اولدیغدن او مذکور یک زیاده ممدوح
و محمود عد ایدلور. اون دردنجی کونی جمره تأییه سقوط ایدر. یوم مذکور
جبالده دنا زراعتک مبدئدر یکر منجی کونی اما ارمود اش-بلانور یکر برنجی

کونی جرء ناله دوشر یکمی بشنجی کونی (الاعجاز) دنیلان ایامک برنجی سیدر .
ایام الاعجاز یدی کوندن عبارتدر . یوم مذکورده (سعدالاجیه) نجمی فجر ایله
برابر طلوع ایدر ونوء الراعی حاصل اولور . قدمای عرب (اذا طلع سعدالاجیه)
بردت الادفیه واحضرت الشعاب والاولدیه وذهبت الاسقیه و تجاوزت الافقیه
ونزلت العرب الاخیه ، دیمشردرکه ، نجم مذکورک طلوعیله برابر ستر ومحافظه
بدنه مخصوص لباس ومفروشاتک کسب برودت ایدر چکی وادی ودره لک کسب
بخضارت ولطافت ایلیه چکی دستی وسائر مثلاً اوانی مائی دروننده کی صولر
تأثیر حرارت ایله ایچیلرک درونلرنده برشی قالمیه جنی وکولکه یرلره مجاورت
ارزوسی حاصل اوله جنی وعربک خیمه ویایلرله چیه جقلری معناسنی مشعردر .
سعدالاجیه نک طلوعی علی الاکثر نزول امطاره توافق ایدر بوزمانده یاغان یاغموره
بزم خطه مزه نظراً باران بهار تسمیه اولونورکه ، نزولی اثمار وازهار ایچون اب
حیات حکمنده در . یکرمی یدنجی کونی لواقع روزکاری ینه کسب شدت ایدر .

مارت — سنه رومیه نک برنجی شهریدر . شهر مذکورک جولایله صیفک
برنجی یاغمور موسمی کلش اولور نار آغاجلری چیچک آچغه باشلار . ایکنجی
کونی اختلاف ریاح واقع اولور . اوچنجی کونی سوسام غله سی اخراج اولنور .
شمسک برج خوتدن برج حمله انتقالی بوکونه تصادف ایدر . بشنجی آلتنجی
کونلرنده وادی زبیدده خیار یتیشور . طقوزنجی کونی آخر لیالی عجوز اولوب اتی
کون امتداد ایدر اون بشنجی کونی هوام وحشرات حرکت ایتمه بدأ ایدر .
شهر مذکورک اواخرنده کی اون ایکی کون ایسه برحساب معتبریه کوره ایکی
قسمه تفریق ایدیلور . ایملک آلتنجی کون (قراقرست) تمیر اولنور . بونلر
کچجه دیگر آلتی کون کلورکه بوندن ززاعنجه خیلجه استفاده ایدلرکنندن
(صواب ست) تسمیه ایدیلر . اوتوزنجی کونی دنا مزروعاتی دفعه ثانیه اکیلر
حاصلات آز اولسه دخی نفاستجه دیگر موسملر محصولاته فاقدر .

بوکونلرده ایسه اشجار تماماً کسب احضرار ایلر .

موسم قیاض شهر نیسانه مصادفدر بوموسمه ارپه خنطه نوعندن اولان
(سمره) خنطه سی حصاد ایدیلور . شمسك برج ثوره تحویلی بو آيك سکزنجی
کوننده واقع اولور . اون بشنده اريك زردالی یتیشور اون سکزنده زبیده
قاربوزلر کال بولور ودوره زرع ایدیلور .

مایس — شهر مایسده بلاد جبلیهده قاربوز کاله ایرر وتهامده دخن ،
مشرقه وتهامهك جبال قسنده سوسام زرعه ناشلانور بو آيك ابتدلرنده بمن
اسفله دوره وفول واونه طوغری جبالده دوره زرع اولنور . شهر مذکورده دثا
مزروعاتی ترویج ایتزلر بو آیده دثایه مخصوص مزروعات اکیلورایسه حجر موسه
تصادف ایده چکی وبو موسمه یاغمورلر کسب ندرت ایدرك روزکارلر شدتله
هبوب ایلیه چکی جهتله حاصلاتی قورودر واقتطاف اولنانلریده ضعیف اولور .
اون بشنه طوغری (کادی عطری) نام نباتك زمان تزهردر . وقیولرده
صولر فیضانه باشلار یکرمنجی کونی (ازب) دنیلان جنوب روزکارینك اتهاسیدر .
یکرمی بشنجی کونی ایام مطر ابتدا ایدوب خشخاش زرع ایدیلور . یکرمی آنجی کونی
دوره زرعنك آخری وبغدای زرعنك بدایتی عد اولنور یکرمی یدنجی کونی نجم
(ثریا) طلوع ایدر یکرمی سکزنجی کونی علب موسمه مخصوص حاصلات آلنور یکرمی
طقوزنجی کونلری اکشی لیون بقله آرمود شفتالی انجیر تورب کی میوه لر یتشور .
حزیران — بو آیده دوره دن بشقه کافه حبوبات اکیلور اوزم یتشمکه باشلار
زردالی کسب ندرت ایدراون بشنده جدی کوکی ظهور ایدر . موسم (ظلم)
بووقته اولور . تهامده سام دنیلان ربیع سموم بو آيك واسطنه طوغری هبوب
ایتمکه باشلار . شهر مذکورک نهایترنده (علیه) موسمی حلول ایدر که یدی
کون دوام ایدر بوموسمه دوره مزروعاتنه طوقونلق جائز دکادر . یعنی
ترلارده برعملیت یایله حق اولور ایسه دوره یه ضعف طاری اولوب پیراقلری
دوکیلور . تموز — شهر تموزك ایلک یدنجی کونه علب موسمی تعبیر اولنور .
بوموسمه ثلاثی تعبیر اولنان دوره اکیلور . علبدن صکره سهیل موسمی کلور

فرانسزجه استامبر و المانجه سچبر اولوب لاتنجه یدی معناسنه کلان سه پتم
کلمه سندن مشتقد معلوم اولدینی اوزره شهر سربانیه نبطیلرک زعمنه کوره
فضلا ی نبطن برذاتک اسمی اولدیغدن ایلوله بولردن برینک اسمی اولسه
گرکدر عبرانیلرجه ایلول اون ایکجی اعتبار ایدیلور تقویم عبرانیده ایلر قری
وسنه لر شمسی اولدیغدن رأس سنه اولان ابتدای قری (آب) ایله
ایلول اواخرینه تصادف ایدر شو حالده ایلولک بر قسمی برسنه اخرینه و قسم
دیکریده دیگر برسنه ابتداسنه تعلق ایلر .

تاریخ قریس قدیمده ایلوله مقابل اولان ماه (مهر) سکون ها ایله اون
معناسنه اولوب ماه مهر سابع شهر شمسیه و اول فصل خریفدر .

بو آیک ابتداسندن ۱۱ ساعت ۲۵ دقیقه ده طلوع ایدن کواش نهاننده ۱۲ ایت
۱۵ دقیقه ده طوغه خفدر که بوحالده کونلر قرق دقیقه برتناقص کوستریبور دیمکدر
ایلولک اونبرنده شمس سنبله برچنددر برج میزانه نقل و تحول ایدر که اول موسم
خریفدر و خریفک ربی کوی اعتدال خریفی یعنی صوک بهار تساوی ایل
ونهار ی واقع اولور که اوکون کره ارضک هر طرفده کچه و کوندوزک امتدادی بردر
بوشهرده دره مزر و عاندن (شرف) دینلان فضله بیراقلرله خامس دینلان
خطه و آریه ناک حاصلاتی النور و علاه مخصوص اولان حشیشلر طوپلانیلور
شهر مذکورک او آسطلی آخر ریح سمومدر .

تشرین اول — سنه مالیه مک سکرنجی آبی اولان تشرین اول سربانیجه دن
ماخوذدر . معلوم اولدینی اوزره کلدانیلردن اول نبطیلرک زعمنه شهر سربانیه
فضلا ی نبطیلردن برذاتک اسمی اولدینی کبی تشرین اول ایله تشرین نایده فضلالدن
ایکی برادرک اسمیدر تشرین اولک فرانسزجه سی اوقتور اولوب لاتنجه (۸)
معناسنه کلان اوقو کلمه سندن مشتقدر چونکه تشرین اول اسکی روما تقویمنده
سکرنجی آبی اعتبار ایدلمش ایدی مؤخرأ قیصر رومک اصلاح ایتدیکی تقویمده
اونجی اعتبار ایدلمش ایسه ده اسمی تبدیل اولنماشدر عبرانیلرجه تشرین اوله

مصادف اولان تسری سنهك آیدر عبرانیلر راس سنه لرینی هبوط آدمدن اعتبار ایدر لر.
تاریخ فرس قدیمده تشرین اوله مقابل کان ماه (آبان) در تاریخ قبیطیه
تشرین اوله مقابل کان (طوبه) بشجی آی اوله رق تعداد اولنور .

شهر مذکورده قیونلر چفتلشور یکرمنجی کونی جبایده صراب محصولك
حصاد دوری بدا ایدر یکرمنی بشجی کونی اغاجلرك پیراقلری دوکیلور .

تشرین ثانی — شهر مذکورده قیسن یا غمورلری ابتدا ایدوب شدت شتا حکمنی
اجرایه باشلار برنجی کونی اول شدت شتاعد اولنور بوحوالیده ایسه اك صفوق
کجهلرده درجه حرارت آنجق صفر نه ایت تحت الصفر (۲۰) درجه یه تنزل
ایده بیلور حرارتك اك زیاده تنزلی ایسه صباحه قارشى واقع اولور کوندوزلری
حرارت وقت ظهرده یکرمنی به قدر صعود ایدر تهامده نه ارا سفر اولنجه جق
راده ده بولنور . شهر مذکور عشوی موسمی عد اولنوب بغدادی زرع اولنور
نه ایتلرینه طوغری ایسه شکر قامشی کاله ایرر .

کانون اول — شهر مذکورك برنجی کونلرنده سماده غمام دینلان سحاب
حاصل اولوب مشتری کوکی شرق طرفدن طلوع ایدر سکنزنجی کونی طورنج
یتشور اون بشجی کونی وقوف شتا اون طقوزنجی کونی شکر قامشك صراب
اولی اعتبار اولنور یکرمنجی کونی تهامده پاموق حاصلاتی آلنور یکرمنی بشجی
کونی ایسه صولر انجماد ایدر .

اسماء مواسم زراعت	موسم زرع	موسم حصاد
قیاض	تشرین ثانی	نیسان
صراب	مایس	تشرین اول
دنا	ابتداء شباط، اتمای مارت	تشرین اول
عشوی	تشرین ثانی	شباط
بکار	مایس	اغستوس
خامسی	خزیران	ایلول

Brucian Gonyayr - Gonyayr

افاده

آثار متنوعه میاننده هر صنف قارئینك استناده سنی
موجب اولان سیاحتنامه لر اوروپا لیلرجه پك زیاده
اهمیت عطف ایدلمکده وممالك و بلدانك احوال تاریخیه
وجغرافیه و ژئولوژی سه سنه دائر کتب معتبره تألیف
وتصنیف اولنمقده در .

بوابده کی تدقیقات علمییه و فنییه لایقیله اجرا
ایتدیرمك اوزره سیاحتلر یدواحدنه منحصر قالمیوب
هیأت مخصوصه تشکیل وهنوز عمراندن اثر کوریلهمین
یرلره تسیر ایدیلرک ابنای بشره بوصورتله خدمات
ایفا قلنمقده در .

ممالك عثمانیه ده احوال طبیعیہ و عمرانیہ سنہ دار
 بزده هنوز مکمل اثر موجود اولیوب واقما بویولده کی
 آثارک جمله سنہ فائق اوله رق . شهر اولیا چای حقیقه
 محیر العقول اوله جق درجه ده مفعول بر سیاحتنامه
 وجوده کتور مشدر . بوذاتک روحنی شاد و خدمتی
 تقدیر ایدرز . فقط اوروپا لیرک سیاحتنامه دن مقصد لری
 بسبتون بشقه اولدینی ده معلومدر .

شمسیه قدر غرب علماسندن بعض ذوات
 بالخاصه اناطولی قطعه سنہ سیاحتلر اجرا ایدرک برخیل
 تدقیقاتده بولنمشلر . از جمله فون درغولچ پاشا حضر-
 تلیله ، فرانسه حکومتی طرفندن تدقیقات فنیه اجرایی
 ایچو اناطولی به کوندریلان موسیو هورات اناطولینک
 احوال قدیمه و حاضره سنہ دار کتابلر تألیف
 ایتمشلردر .

بونلردن بشقه شو برقاچ سینه ظرفنده اناطولییه
 دائر المانجه غایت مکمل مصور ارلرده نشر ایدلمشدر .
 محرر عاجز ، بوندن چندسینه اول روم ایلدن ماعدا
 حاب اسکندرون ، مرسین طرسوس ، اطنه ، قونیه ،
 اقشهر ، اسکیشهر ، طریقیله درسعادتیه ودیکر جهتدن
 درسعادت دن حرکتله صامسون ، اماسیه ، نوقاد
 وحوالیسنه قدر کیدرک ایجه تدقیقاتده بولنشمدر
 اخیراً بروسهده بولندیم ائشاده دخی مطلع شوموس
 سلطنت اولان خداوندکار اقلیمی حقنده بمض نتبعات
 تاریخیه اجرا ایتش اولدینمدن بروسه — طریقیله قونیهیه
 قدر برسیاحتنامه تحریری هوسی اویانمش ایدی .
 بوسیاحتنامهده کزدیکم برلرک احوال قدیمهسی حقنده
 دخی تفصیلات اعطاسی هر حالده موجب استفاده اولدینمندن
 سالف الذکر موسیو هوراتک قونیه نامندهکی اثرینه
 مراجعت ایدلمش ایهده اثر تدقیقات تاریخیه وآرکه
 نولوژییه نقطه سندن پک ناقص کورلدیکندن فرانسه

انسټيټوسي اعضاسندن موسيو د شارل ټكسيه نك
 {اسياى صفراىء} سرلوحه سى التنده سگنيز يوز بيوك صحيفه يه
 قريب اترينك جلبنه لزوم كورلمشدر .

انا طولى حقننده احتوا ايلديكي معلومات صحيفه و مفصله
 سيله مذكور اثر جالب دقت اولديغندن تدقيقات قديمه يه
 عائد مباحثى اندن اخذ واقتباس ايلديكم كې {استرابون}
 {پاين} {هرودوت} كې مشاهيرك معلوماتنه ده مراجعتله
 اكمل نقصان ايلدك . و تايمين استفاده ايدوييلور اميديله
 موقع انتشاره ووضعه جسات ايدورم .

محمد ضيا

درسعادتدن بروسه یه - مرمره دکری - بروسه نك زیارت محالری - اناطولینك تدریجاً
مظهر ترقی اولیشی - داخله طوغری برکاروان تشکیلی - وسائط نقلیه : تاتار ، کرا
بارکیری ، مهاجر اراپه سی - خداوندکار والیسنك بیورادیسی .

بوکون پارسیدن ، برلیندن ، ویانه دن درسعادت کیمک بیوک برایش دکدر . چونکه
شمندوفر ویانه ایله درسعادت اره سنده کی مسافه بی قرقسکز ساعته قدر تقیص ایتشدر .
قره سیاحتنده کوریلن شوسه ولته برابر دکر یوخلیغنی ترجیح ایدرم . فی الحقیقه مرمره نك ،
بحر س فیدک لطافتی قدر قرده کوزلک بولنه مز . واغونک اوطار پنجره سنه بوزولمه دن
ایسه اوواسع دکرلری تماشا ایده ایده کیتمک البت خوشدر . بیامم نه دنسه ! دکرده
دائماً برلطافت ، برکشایش مشاهده اولنور . استانبولک بوندن قرقاللی سنه اولکی حالیه
بوکونکی حالنی مقایسه ایدنر ، بوشهر قدیمک طریق معرفت ومدنیتده نه صورتله خطوه
انداز سرعت اولدیغنی تقدیرده مشکلات چکمزله . موسیوهوارت قونیه یه کیتمک اوزره
درسعادتدن حرکت ایتدیکی زمان نه اناطولی شمندوفر ی ونه ده مدانیه بروسه تیمور یولی خطی
موجود دکل ایدی ؛ بونکچون قونیه سیاحتنی بروسه طریقله اختیار ایتشدر .

ازمنه قدیمک « پروسیا » سی Prusias اولان بروسه شهری حقیقه کورولمه کیشایان
بلداندنر ؛ اوواسع ، حضارتما اوودسیله اسکی ایران طرزی اوزره یاپلمش اثار عتیقه سی
وکاملاً چینی لوحه لرله مزین وموشح جوامع شریفه سی ، یشیل جامع وتربه سی ، برچوق
خاطرات لطیفه شاعرانه بی اوقشایان کشیش طاغی شاعر لره ، خیالپر ستلره نه رنکین زمینلر
حضار ایدر !

مایس ایچنده ، لطیف برهوا ایدی ، صباحک ساعت طقوزنده اقامتگاهمزدن قالقه رق
یختمه کلوب برصنداله اتلادق . صندالحی بش اون دقیقه صوکره بزی یالی کوشکی اوکنده
نکر انداز بولنان اداره مخصوصه نك (مدانیه) واپورینه چیقاردی . اطرافنی ایجه تماشا
یده بیلیمک اوزره واپورک قیچ کوکرته سنده یر طوتدق .

اقتاب عالمتاب یوکسلوب اطرافنی نورلره غرق ایدیور برایکی ساعت اول نظر تماشایی ستر ایدن سحابه لر یواش یواش طاقیه لر استانبول افقی بررنگ شعله دار کسب ایتمه باشلایور ایدی . استانبول بخار ییغیندن صیریلدقجه ایاصوفیه ، سلطان احمد جوامع شریفه سنک اوهیئت محشمه سی ، جنویزلردن قالمه غلطه قله سی ، اما کن جسمه نك بیاض جبهه لری ، دیوارلری مرمره ده ، خلیجده صانکه برر معکس التماعات تشکیل ایدیوردی . بهارک لطافت وحضارتی موقعک عظمتنه انضمام ایدنجه نه دلا و بزوحه یوکسلایور ؟

واپورده بزمله برابر پک چوق سیاح واردی . باخصوص قاپلیچه لرک زمانه مصادف اولدینی ایچون روماتیزمه لیلر ، خسته لر بولندینی کی اناطولی شمدوفر خطنک عملیات انشائییه سنده بولنق اوزره مهندس لرده ینمش ایدی .

وقت حرکت حلول ایتدی : واپوردودوکنی چالیدی ، دمیرینی الیدی . بولندینی ضیق محلدن یواش یواش قورتوله رق باش طرفنی شمال شرقی یه توجیه ایتدی .. سرای برونی طولاشیوردق . هرکس کوکرته ده ؛ کمینک دروننده برکورولتیدرکیدایور ، کیمی بوکوچک سیاحت ایچون نواله سنی حاضرلایور ، کیمی اوکمزده آچیلان نظر وسیع تماشایی سوه سوه کورمک اوزره کوکرته ده کندوسنه بریر تدارکیله مشغول بولنیور !

صول جهتک منظره سی پک لطیف ، غایت محثمانه ایدی . باخصوص اوروپاده بیهه مثلنه اندر تصادف اولنان مکتب طیبیه شاهانه بنای جدیدی هرقلب صداقت پروری حقیقه غیرقابل تصویر برحس منت وشکران ایله لایزایدیوردی . مکتبک هیئت محشمه سی عثمانیلیرک فضای بی انتهای علم ومعرفته ده ، یقین زمانلرده اشغال ایتدکری موقع ممتاز وبلندک برهیکل ذی وقار وپراحتشامی مثابه سنده کورینیوردی !

مرمره دن مرسای درسعاده طوغری توجیه وجهه عزیمت ایدن هرهانکی برسیاح بونقطه ده توقله قارشوسنده تجسم ایلین مهابت علمیه نك مقتون وحیرانی اوله رق اذکار جمیه ومحمدسنیه حضرت پادشاهی بی زیورلسان صداقت ایلر! ... واپور بیزانس زماننده نیجه وقایع فجیه یه صحنه تشکیل ایدن وبوکون استانبول صفا جویاننک لطیف ، سکونتلی برصیفیه سی حالی آلان اطه لردن یقین کچیوردی . عصرلردنبری اولطیف ، موعد ملاقات عاشقانه اولان چام اغاچلریله ، تپه لرنده کی مناسترلریله هکبه لی ، بیوک اطه ومرمره نك اچیق تیرشه سویه سی اوزدینه اتیلمش Oxia, Platia خیرسز اطه لری حالا بقیه سی مشهود اولان غوتیک طرز معماریسنده خرابه لریله انظارحقیقت قارشوسنده نه مهابتلی لوحه لر تشکیل ایدیوردی !

اوکمزده سیوری بر تپه حاصل ایدهرک دکزه طوغری ایلرولوب شمالدن ازمیدجنوبدن

كك كورفرزیرنی تشکیل ایدن صمانلی طاعنی عادتاً قدمه قدمه کورینوردی. خفیف پویراز
 زکارینك تأثیریه اهتزاز ایدن طالغله بوجیلاق سواحله اوردقجه اهنكدار بر صدا
 قاریوردی. بوز برونی طولاشنجه ارمودلی اوکنده بر مدت توقف ایتك. بورایه
 رأ یولجی حیقار. ارمودلیده ساحله یقین براراضیده بر باب قابلیجه واردر. جغرافیونك
 كك كورفرزی دیدکلی بوقوی اوقدر درین اوملدقن بشقه سواحلیده شنلکلی دکلدر.
 کملیکی « Cius » صولزده براقه رق جنوبه طوغری یوللاندق وبریچق ساعت صوکره
 وسه نك اسکله سی اولان مدانییه یناشدق. بوراسی تاریخ قدیمده اسمی مذکور « میرله ن »
 Myrlee لرك « اپاما » نام بلده سی ایسه ده بوکون اثار عتیقه دن اثر قلمامشدر. مدانییه ده اوزون
 بت طور مق ایسته مدیکمزدن همان برلاندو کیرالیه رق توزدریاسی اولان شوسه یه یوللاندق.
 وسه یی زیارت ایدنلرك معلومی اولدینی اوزره ، بورانك ارا به جیلری بلدییه نظاماتی
 در ، پكده رعایت ایدر طاقمن اوملدقنلرندن معهود قامچیلرینی شاقلاقدقجه حیوانلری
 بیلدیکنه سوروب کیدیورلر. طوغریسی کیفلرندن بشقه براندیشه ده بولنمیان بولاندونجیلره
 سل تسلیم نفس ایتلی بیلیم !

ارابه بر ایکی دقیقه سرعتله کیتدکدن صوکره یواشلمغه باشلادی ؛ چونکه اوکزده
 وش واردی بوصورتله بروسه اووه سنك مدخلنی تشکیل ایدن بوغازه قدر ایلرولك.
 بورایه قدر کلوب ارقه یه شویله جه بر نظر دقت عطف ایده لم :
 دکنز ، کملیك کورفرزی پنبه برتول کی لطیف ، ساکن اطرافنی منبت طاغلر ، تپه لرله
 باط اولدینی حالده آچیلیوردی .

استانبولدن بروسه یه قدر ایدیله جك سیاحت انسانده اوقدر شدید برتأثر حصوله
 تورمیور ؛ بو عادتاً کوچك برتنزهدن عبارت قالیور .

باخصوص پك چوق ذوق جویان طبیعت سنه نك بر ایکی موسمنده بوبروسه سیاحتنی منتظماً
 جرا ایدیورلر . ایشته ایلک و صوك بهار موسملرنده یرلی اجنبی یوزلرجه کیمسه لر بوشهر
 نیم ولطیفده برقاج کون ارامکیزین اولق اولورلر .

باخصوص شوصوك سنه لرده در سعادت ایله بروسه اره سنده وسائط نقلیه نك بر درجه انتظام
 سبب ایلیمسندن ناشی کلن کیدن حسابمزددر !

ارابه مز معتدل بر سرعتله در بنده قدر ککش ایدی. بوراده طور دق اطرافك لطافتنی بر کرده
 اش ایتك. شمدی قطع ایتدیکمز یولك ایکی طرفنی طوت واوزوم باغچه لریله مزیندر ،
 وحوالیده باغچه لر اره سنده قدیم « میسی » Misopolis قریه سی کوریلور .

استانبول - منظردهی — سرای برونی

قز قلہ سی

La tour de Léandre

در بنده بار کیرلریمزه برازنفس آلدیردق . بورادن اعتباراً « کجید » قهوه شه قدر شوشو اینیش کیدیور .

کجید موقعنک لطافتنی انجق بوراده بر مدت توقف ایدنلر تقدیر ایدر . کوکلری نیلوفر طوغری اوزانمش اوسا خورده چنارلر ، میشه لر هر طرفه بر بوی سودا نشر ایدر لر دل داده لرندن آریلانلر کلسونلر بوراده سوداوی لوحه لر تماشا ایتسونلر !

عالم حیات بوراده بر مسعودیت ، بر سر مستی صفا حس ایدر .
ال ایاق چکلمش . موافق احباب ایله بوراده دیکلنه جک بر عودک آ هنک لطیفنی ، مهتابلر
بر کیجه نک صفا سنک روحه ویردیکی لذتی نصل تصویر ایتلی !
بو قورونک بر خاطر هسی هیج کوزیمک اوکندن کیتمز .

۱۳۱۲ سنه سی مایس ایچنده ایدی ، مکتبجه قوروده بر ضیافت کشیده سی تقرر ایتدی اولوقت مدانیه - بروسه شمندوفر قومیسر لکنده بولنان مختار بک برادریمزله بالخبار معتدل بر اجرتله بر ترن مخصوص احضاری قرارلشدرلدی . سایه عالیده شاگردانک اسباب استراحتلرینک استکمالی ایچون هر نه لازم ایسه کاملاً تهیئه ایدیلرک اشجیلر ، ایش باشن بولنه جق مأمورلر محل ضیافته بر کون اول اعزام ایدلدی .

الواح دعائییه ، رایات مهابت آیات عثمانیه ایله تزیین ، ایلک بهار چیچکلر یله توشیه ایدیلوب حقیقه بر شکل لطافت پیرا اکتساب ایدن اوج واغونله برلوقوموتیفدن عبارده بولنان تره ن اویچوزی متجاوز طلبه ومأمورینی حاملأ صباحک اون ایکسندهمسمت « سعد آباد ، نازان نازان خرامان اولیوردی . بروسه جه اوسنه یه قدر بویله اذواق تنزه ترتیبی مسبو اولمدیغندن بزم بو قورو تنزهی بتون بروسه خلقنی استاسیونلره ، تره نک کچه جکی یرلر سوق ایتمش ایدی . اوکون صانکه بایرام ایش !

بروسه ده حیاتک اک نشئه لی زمانی بهار فصلیدر ! طوغریسی یا ، اوکون استاسیونلر فوج فوج قوشان انسانلری ، چولوق چوجنی کورملی ایدیکز .

اک کوزل چیچکلرله بزه نمش ، اوراق وازهاره بورونمش تره ن دودوکنی چاله رق خفیه بر طراقة ایله باغلر ، باغچه لر اره سنندن سوزولوب کیدرکن شاگردان شاگردانک احسانک ناص معصومانه لرنده برق اوران انوار بشاست و مسرتی تصویر ایده م .

تره نک سیر و حرکتیله تموج ایدن وهربری قلوب اصدقاده کی احتساسات مقتدارانه

تنظیر ایاین آل یشیل بایراقلر منظره نك علویتنی برقات دهـا آرتیریور ؛ استاسیونلره اوغرانـدقجه عموم طرفدن آسمان اجابته رفع واعلا ایدیلن کلبانك خیرپادشاهی جدا و حقیقه رقیق ، اصیل حسـلر او یانـدیر یوردی !

ایشته بواهـنك لطیف ، بوروش ناز ایله کچیده مواصلت اولندی . اوراده مخصوصاً انشا ایدیلوب بالای تعظیمی دعای اجلال ملوکانه یی حاوی برلوحه غرا ومعلا ایله تزین اولنان برطاق ظفرک التنده عموماً صف بسته تعظیم اولدیغمز حالدـه تکرار تکرار ادا قلنان دعوات خیریه ، صانکه بتون عناصر کائنات دخی اشتراك ایدرجه سنه طاشلرده ، آغا جلرده برر معکس بولیوردی !

اوموقع دلارانك ، بوکون روحه ، نظره بخش ایلدیکی اذواقك خاطرات لطیفه سیله اقشامه قدر تنزه ایتدك .

وقتا که زمان حرکت حلول ایلدی . واقع اولان اشارت اوزرینه ترهـن احضار ایدلمکه باشلادی . طلبه اغا جلردن قوپاردقلری ، تارالردن طوپلادقلری شکوفه لرله ، واغونلری باصاماقلرینه قدر دوناتمشلردی ، شو حالده که واغونلر اناطولینك کلین ارا به سنه دوغـش ایدی !

اصابت عین واقع اولدیغنی بوراده ده اکلادم . ترهـن مانوره سنی یاپارکن اوکده خط اوزرنده عمله دن بری بر قوم ارا به سنی سور یوردی . ترهـن ارقه دن بو ارا به یه یاقلاشدیغنی زمان سر مامور عملیه خط اوزردن چکیلـمـسـنی اشارت وحقی ماکنه یی توقیف بیه ایتدیرمش ایدی . ساعت اون ایکی یه گلش ، هوا قرارمشدی . ترهـنك اوکنده برفریاد ، برواویلادر قوپدی . ایش اکلایشیلنجه یه قدر تصویری ناقابل برهیجان ، براضطراب ایچنده بولندق . انتظام سزلفی جمله نك معلومی اولان بروسه شمندوفر اداره سی هر درلو احتمالانه قارشو ادوات تخلیصیه بولندیرمسی لازمه دن ایکن بوقضا اناسنده بروینچ بیه بوله مدق . عموم طلبه اللرینه کچیردکلری قوجامان برمانوله ایله اوجسیم واغونی برغیرت حیدرانه ایله خطدن یاریم آرشون قدر قالدیرمغه موفق اولدیلر سده ، ایش ایشدن کچمش ، زواللی عمله صوک نفسی تسلیم ایتمش ایدی .

ایشته ترهـنمز بووقعه مؤسفه دنناشی پک کیچج بروسه یه عودت ایتمش ایدی . هر نه زمان قورودن کچسم بوخاطره دلخراش اولانجه شدتیه کوزیمك اوکنده تجسم ایدر طورر !

مدانیه دن بروسه یه ارا به طریقـله اوج ساعتده کمیر . موسیو هوارت بروسه یه کانجه

پوسته نك انتظام سز لغندن شكایت ایدیور وقونیه یه تاتار پوسته سیله یالکز هر سکر کونده بر پوسته چانطه سی چیقارلدیغنی شکایتنه اساس اتخاذایدیورکه، بونده حق یوق، باخصوص شمندوفرلرک انشاسندن صوکره بروسه ایله قونیه اردسند بوسه معاملاتی حقیقه برجرای انتظامه کیرمشدر .

موسیو هوارت بوسیاحتنی اجرا ایلدیکی زمان بروسه ده او قدر انار عمارت کورده مه - مش ، خالبوکه اوزماندنبری بروسه ده نیجه مائر مدیت وجوده کتورلمش . سیاح کچیدی مرور ایتدکدن صکره ره کذارده او محتشم زراعت مکتبنی اصلا حخانیه یی، عسکری و ملکی اعدادیلرینی ، پاستور اصولنده بوجکجیلک مکتبنی، قاله المیورکه، بونی ده سیاحت مدتک قیصه لغنه حمل ایده لم ده کچلم . مومی الیه، بوندن اون اون بش سنه اولکی سیاحتلرک اسب سوار اوله رق اجرا ایلدیکی جهتله غایت اضطرابلی اولدیغنی و خالبوکه هم سنیة حضرت شهریار اعظمی سایه سند پیدرپی هر طرفه یاییلان شوسه لر و سائط نقلیه بریه یی خیالیدن خیلی اصلاح ایتدیکندن بوکونکی سیاحتلرده اسکی زحمت و مشقت قالمدیغنی بیان ایدیور ، باخصوص روم ایلی مها - جرلرینک اناطولی یه کچدکلی تاریخدن اعتباراً بوبابده کی سهولتک دها زیاده آرتدیغنی درکاردر . حیوان اوزرند قره یولچیلغنک هیچده ذوقه کیتمدیکی اربانک معلومیدر . بردفه حلبدن قونیه یه کلیرکن (کاوور صندیغنی) دنیلان طاشلق تپه ده دوچار اولدیغمز عذاب و مشکلات بنی قره یولچیلغنه توبه ایتدیرمک درجه سنه واردیرمشدی !

فقط بعض عوارض حسبیه شوسه دن آیرملق ایجاب ایتدیکی حالد از جمله انار عتیقه تحریسی زماننده ینه بارکیره احتیاج واردر .

اناطولیده علی الا کثر استعمال اولنان مهاجر اربا به سنک ده بعض محذورلری واردر، زیرا کچیدلرده ، عارضه لی یوللرده دینکلک قیرملق احتمالی هر زمان موجود اولدیغنی خاطر دن چیقارما ملیدر .

بروسه یی ایلک دفعه اوله رق زیارت ایتدیکمز جهتله بزه هرشیء محتشم ، و پرفوائد کوروندی . باخصوص بوراسی مطلع و مشرق شمس سلطنت عثمانیه اولدیغندن ال مقدس طوپراقلردن پک زیاده تجیل و توقیره شایان یرلردن معدوددر . ایلک کونی ، اقامت مزه تخصیص ایدیلن محله کچ وقت وارلدیغندن اوکیجه احبا ایله تشریفز پک آز اولدی . اصل ملاقات و زیارتلر فرداسی کونی باشلادی .

اقامتگاهمز مقسم محله سنه قریب اولدیغندن بروسه اووه سنه، اجداد عظامزک نیجه وقایع شجیعانه لرینه جولانگاه حماست اولان وادیء حضارت انتمایه نظارت کامله سی وار ایدی .

بروسه ده قاله جغمزاون، اون بش کون طرفنده زیارت و تماشا ایدله جک یرلرک مختصر بر پرو-
غرامنی تنظیم ایتدک و او یله جه شهری طولاشمغه باشلادق : اولانام جلادت اتسام شاهانه لرینه
نسبت اولنان بودولت معظمه اسلامیه نك مؤسس عالیسنك جسم مقدسنی محتوی اولان تربیه
معلائی فرط تعظیم و تکریم ایله زیارت شرفه نائل اولدق . بوقعه ، صاحب ذی کمالنک افکار
و نیات عالیه سنه براءت استهلال اوله رق شهره حاکم بر نقطه ده مبنی اولدیغندن بورادن
تمدید ایدله جک نظر بروسه اووه سنی کاملاً احاطه ایدر . مدفنك موقع دلاراسی صاحبنك
مظهریت معنویه سنك تصویر مجسمیدر ! صندوقه معلانك کوکسنده شو :

« بونشانی حضرت عثمان غازی نامنه »

« نجلی خان عبدالعزیز ایچاد و تأسیس ایلدی »

« وضع و تعلیق ایلیوب کندلی الیه بویینه »

« شاه و روح جدینی اعلا و تقدیس ایلدی »

قطعه غرا محرردر . خاقان جنتمکان احداث بیوردقلری عثمانی نشان ذیشاننک مرصع برقطعه سنی
بالذات یدهایونلریله حضرت عثمانك صندوقه سنه تعلیق بیورمشلردرکه ، اعیاد مبارکه ده ،
بونشان ذیشان مشارالیهك کوکسنده او یله جه لمعه نثار اولور . غازی نامدارك قرب رحمت
مدارنده مدفون بولنان جناب اورخانی دخی زیارت و برفاتحه شریفه تلاوتیله روح روانی
شاد و خندان ایتدکدن صوکره ، حماست و جلادتدن متشکل بروقه شهادتی خاطرلره کتیرن
« شهادت جامع » شریفه داخل اولدق .

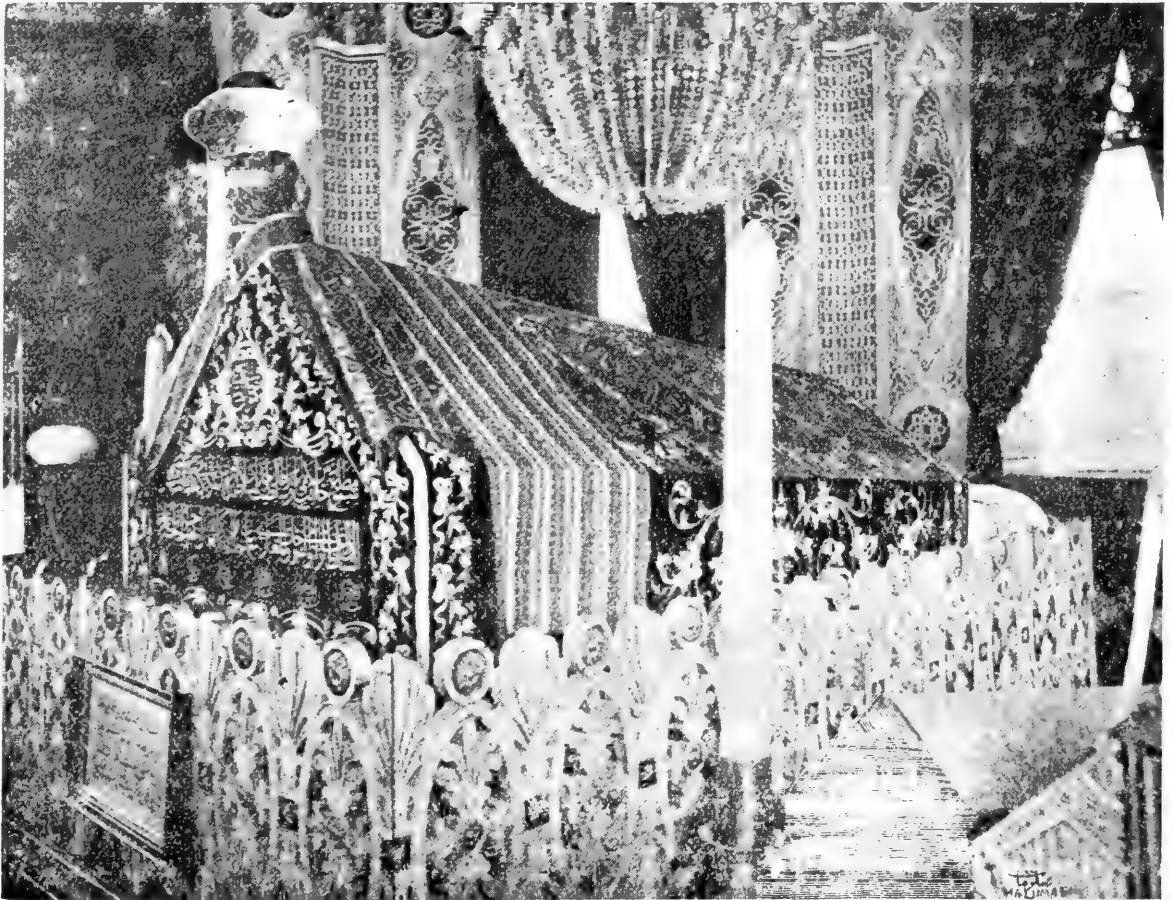
مؤسس عالیمنقبتك تربیه انورلرینه (داود مناستری) دخی دیرلرکه بوراسی اعزّه نصارادن
« حضرت الیاس » Str-Hie نامنه انشا اولنمش برکدیسادن محولدر . بیوک حرکت ارضدن
اولکی حالنی مصور اولان اسکی برلوحه دن اکلاشلدیغی اوزره بوراسی (حضرت الیاس) نامنه
یاییلان سائر معابدکی مدورالشکل مرمردن معمول درت عدد ستون اوزرینه استناد
ایتدیرلمش قبله لی بر دأتره دن عبارت ایمش . بو ستونلر الیوم باقیدر .

تزینات داخلیه سنه کانجه ، کاملاً رنگلی مرمرله تفریش ایدیلوب قبله جهتی ده اره لرینه
مرمرلوحه لرله آیرلمش اوچ عدد پنجره ایله محاط بولمشدر .

پنجره لرک آرهلرنده کی مرمرلوحه لر ییزانس اصولنده مرمرستون شکلی آکدیررمش .
بومعبد بالآخره تربیه تحویل اولندیغی جهته بعض تعدیلات اجرا ایدلمش اولدیغی کی
میلادك (۱۸۰۴) سنه سنده وقوع بولان حریق هائل دخی خیلیجه خساری بادی اولمشدر .
درون کنبده دیکر برطاقم ذوات مدفون ایدیه ده کیملر ایدوکی معلوم دکلدر . تربنهك تعمیر

وتجدیدن صوکره ذوات مشار الیهک مزارلری خارجه بر اعلمش یالکر شهزادکان داخله قالمشدر .

قبه حرکت ارضدن یقلدقن صوکره تکرار یاپلمش ایسهده داخله یاتان ذواتک کیملر ایدوکنه دائر اولان قیودات تاریخیه هر نه دن ایسه محافظه ایدیه مامشدر . حرکت ارضدن اول سلطان اورخان حضرتلرینک مدفون بولندقلری محل دخی بورایه متصل ایکن بالآخره آیرلمشدر . سلطان عثمانک تربۀ مبارکه لری قربنده (۱۸۳۰) متره کنیشلکنده

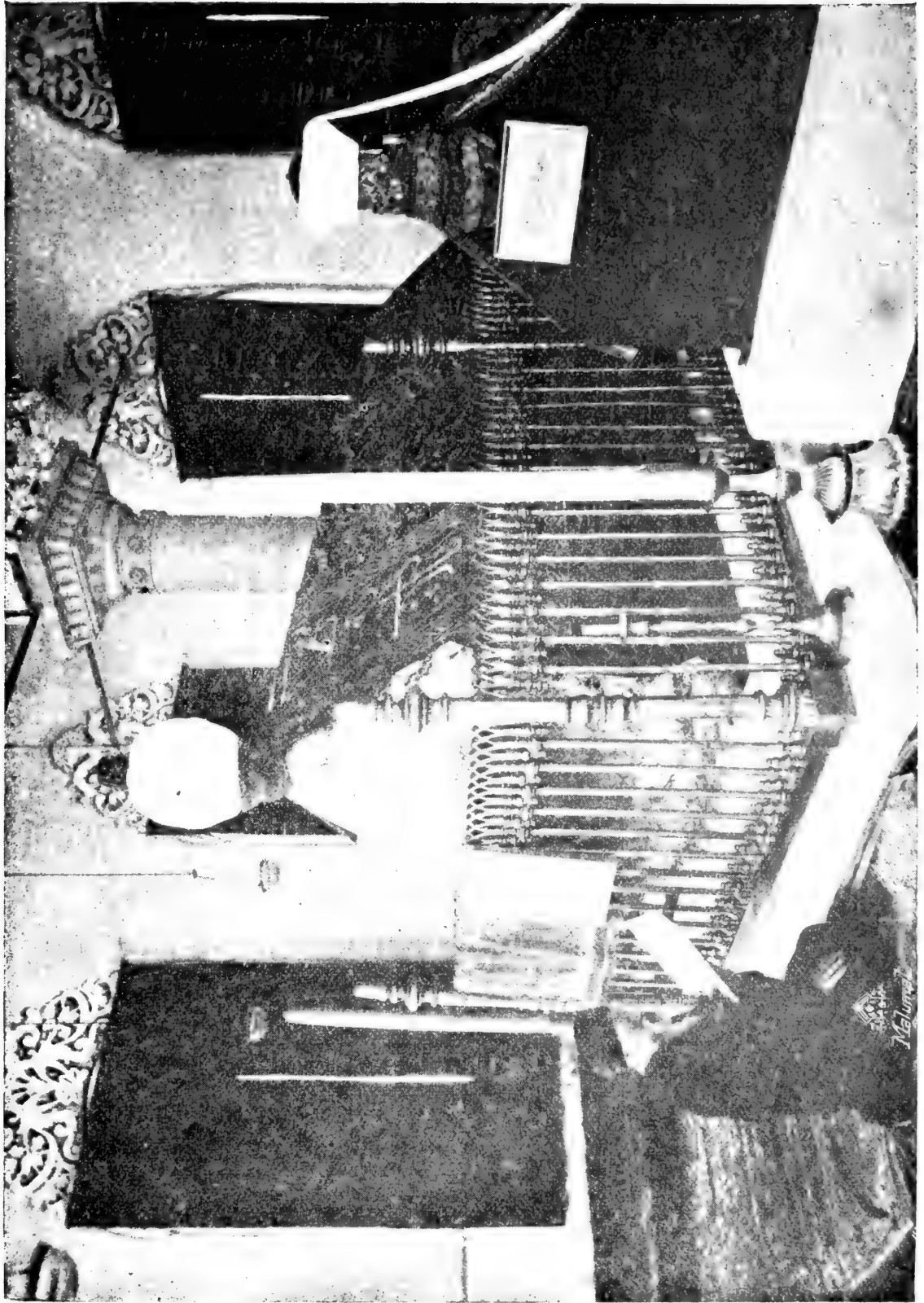
مؤسس بنیان سلطنت سلطان عثمان خان حضرتلرینک مرقد منورلری

مدورالشکل ، سکز دائریه منقسم ستونلی بر معبد ده وارمش . اغلب احتماله کوره ، بوراسی بالآخره تربۀ جناب اورخانه قلب اولمشدر .

سلطان علاءالدین سلجوقی مرحوم طرفندن غازئ نامدار و مجاهد جناب عثمانه علامت استقلال اولمق اوزره اهدا وارسال قلمش اولان طبل و علم ایشته بویکنجی تربه دروننده محفوظ بولورکن (۱۸۰۴) حریقنده محترق اولدقلری مرویدر .

سلطان اورخان فردوس اشیانک تربه سی و هله قبه سی و قبیله کاملاً کموش لوحه لرله تزین

جنتکان سلطان اورخان غازی حشر تلمزینک نوبه انوری

وتقریش ایدلمش اولدیغندن السنه انامده (کوش تربه) نامیله یاد ایدیلوردی . انجق حرکت ارضدن صوکره بوتزیناتدن پک آزی ابقا ایدیه بيلمشدر .

تاریخ شناسانه خفی اولمدینی اوزره ، جناب خداوندکار ، وکلا ووزرا وعلما ومشایخ بنام مواحهه سنده بومعبدعالینک رسم کشادینی اجرا ایتدکن صوکره حاضر بالمجلس اولان وزرا ورجال ایله راسمه وداعی بالایفاعنان عزیمتی « قوصوه » صحراسنه توجیه بیورمشلرایدی . بووقعه خاطرده اولدینی جهته معبد شریف مذکوری زیارت ایدرکن پیش انظارده پک علوی ومعافیة خون شجاعت وشهادتدن متشکل برلوحه مهابت انکیزتجسم ایتمش بولنیوردی ! تاریخلرک خبر ویردیکی محتشم بربنای عالی بقایاسنی صولده براقه رق یولمزه دوام ایلدک ، فرانسه علماسندن شارلک افاده سندن وبعض ائارک دلاتندن ده بر درجه یه قدر اکلاشدینی وجهله جناب خداوندکارک یاپدر دقلری سرای الیوم عسکری دبوی بولنان محل مرتفعک بولندینی یرده ایش .

ممالک شرقیه ده جاری اولان وحفظ الصحیه پک موافق دوشن برقاعده یه توفیقاً مبانیء عالیه غایت واسع حدایق آره سنده انشا ایدیه کلکده اولدیغندن حضرت خداوندکارک سرایی ده خیابان بهشتدن نمونه اوله رق فرحظرا باغچه لر ایچنده یاپدرلمش ، هر طرفنده آچیلان قنالر (صویوللری) واسطه سیله صولرجریان ایتدیرلمش ایدی .

ظهران ، اصفهان ده کائن مبانیء عالییه زیارت ایدنلر و قتیه (پرسه پولیش) ده مشهور (دارا) طرفندن یاپدیریلان اما کن ایله بونلر آره سنده برمشابهت کامله بولیورلر ، دیمک که باغچه لر آره سنده کوشک یاقق شرقده اوتهدنبری برقاعده ایش . مورخین عثمانیه بو سرائیک احتشام ولطافتنی توصیف وتصویر ایتمکه بیره میورلر . شهزاده ییلدیرم بایزیدایله کرمان زاده نک کریمه عصمت وسیمه لرینک ازدواجلری ایشته بوسرای عالی وپر احتشامده اجرا ایدلمش ایدی .

دوکون هدیه سی اولق اوزره آیدین ، منتشه ، قسطنونی ، قرمان بکلربنک تقدیم ایتدکلی اشیای نفیسه حقنده بر فکر حاصل ایتک ایچون اسکی تاریخلره مراجعت ایدیه بیلور . بورادن کچرکن صره سیله اصلاحخانه یی ، دارالعجزه یی ، غربا خسته خانه سی ده طولاشدق . بومؤسسات خیریه هپ آبیاریء غایات واعطاف شهریار اعظمی ایله وجود بولمش ؛ اصلاحخانه ده بوزی متجاوز بیکس و بیوایه اطفال وطنک تعلیم لرینه دقت واداب عثمانیه دائره سنده تربیه لرینه همت اولتمقده در . بودارالتعلیم اخیراً مجدداً بنا وتوسیع ایدیه لرک منتظم برحاله قونمشدر . بو مباینک کافه سی غایت یوکسک بر نقطه ده مبنی اولدیغندن

ترن مدانیه طاغلرندن قور تولور قور تولماز انظار افتخارده برر هیکل شفقت کی نجسم ایدر لر!
 بروسه اووه سنی نظردن غائب ایتیه رک طاتلی برایشله سمت مقصود مز جانبه واردق.
 بروسه نك اولدقجه مفرح، نظارتلی بر محله سی اولان بوجهت حضرت فاتح ابدی الاشتهارک
 پدر بزرگوار جنت مقرلرینک وشهزاده «جم» ایله «نیلوفر» سلطانک ودها سائر بعض
 خاندان سلطنت افراد محترمه سنک اتراب منیفه لریله کسب شرف و قدسیت ایتمش، «یشیل
 جامع» شریفدن سوکره بروسه نك المزین معابدن برینی حاوی بولمشدیر. مرادیه جامع
 شریفی بر آرز قراکلق دوشمش ایسه ده دروننک صور تزینیه سنده مشهود اولان ذوق
 ولطافت بوکوچک نقصانی فرق ایتدیرمکه زمان بر اقاماز. فاتح کبی جهانگیر بر اولاد یتشدیر.
 مکله دخی نام هایونلری سرنامه تجیل اتخاذایدیلن بوذات عالیقدرک بقیه عظامنی حاوی
 اولوب سود رنکنده بیاض مرمردن مصنوع و معمول اولان مرقد مبارکک اوزرینی ستر
 ایدن قبه نك مرکزی تل قفص ایله مستور و بناء علیه نزول بارانه مساعد بولندیغی ایچون
 خاک مغفرت مداری دائمی بر حضارت ایچنده بولنیور.

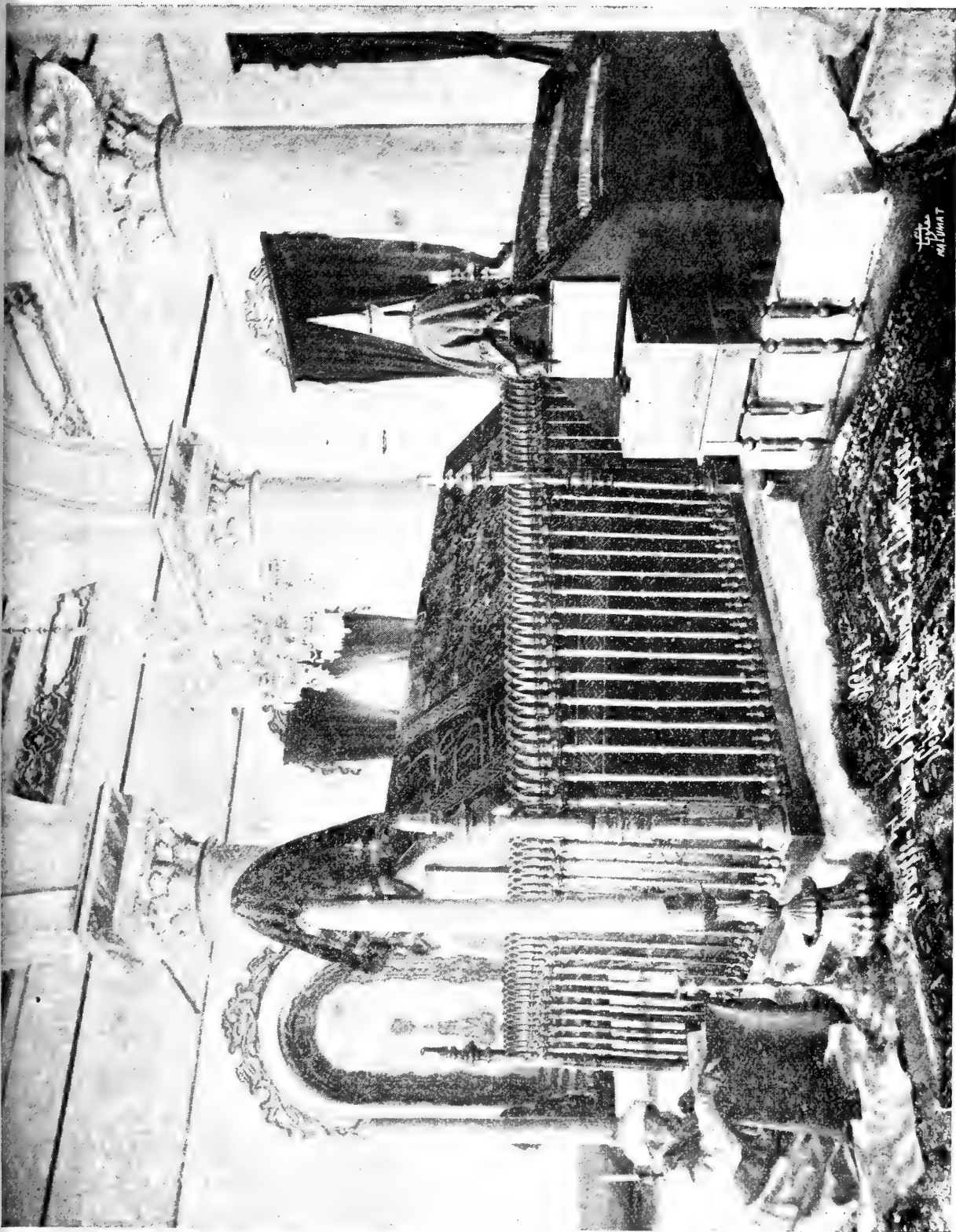
بوتر به مشارالیهک کندی وصیتلری اوزره اوستی آچیق وهر نوع تزیناتدن عاری اوله رق
 یاپلمشدیر. مع مافیه ساده لک ایچنده براحتشام، محویت ایچنده بر علویت مشهود اولمقده در.
 بوتر به انورده محفوظ محفظه احترام اولان متبرکات میاننده سلطان مشارالیهک اعیاد
 مقدسه ده وضع سر اعزاز بیوردقلری تاج بهین، اولوقتکی صنعت نازکه نسج وتذهیب
 ونقشک بر تمثال لطافت ا کیندر!

شهزاده سلطان «جم» ک تاج و صندوقه سنده بیله، دللرده داستان اولان طبع ظرافت
 و شیمه عرفان پروریلری استشمام اولنیور.

وظیفه زیارت بو صورتله رسیده حد احترام اولونجه قاپلیجه لر یولنه طوغر ولدق.

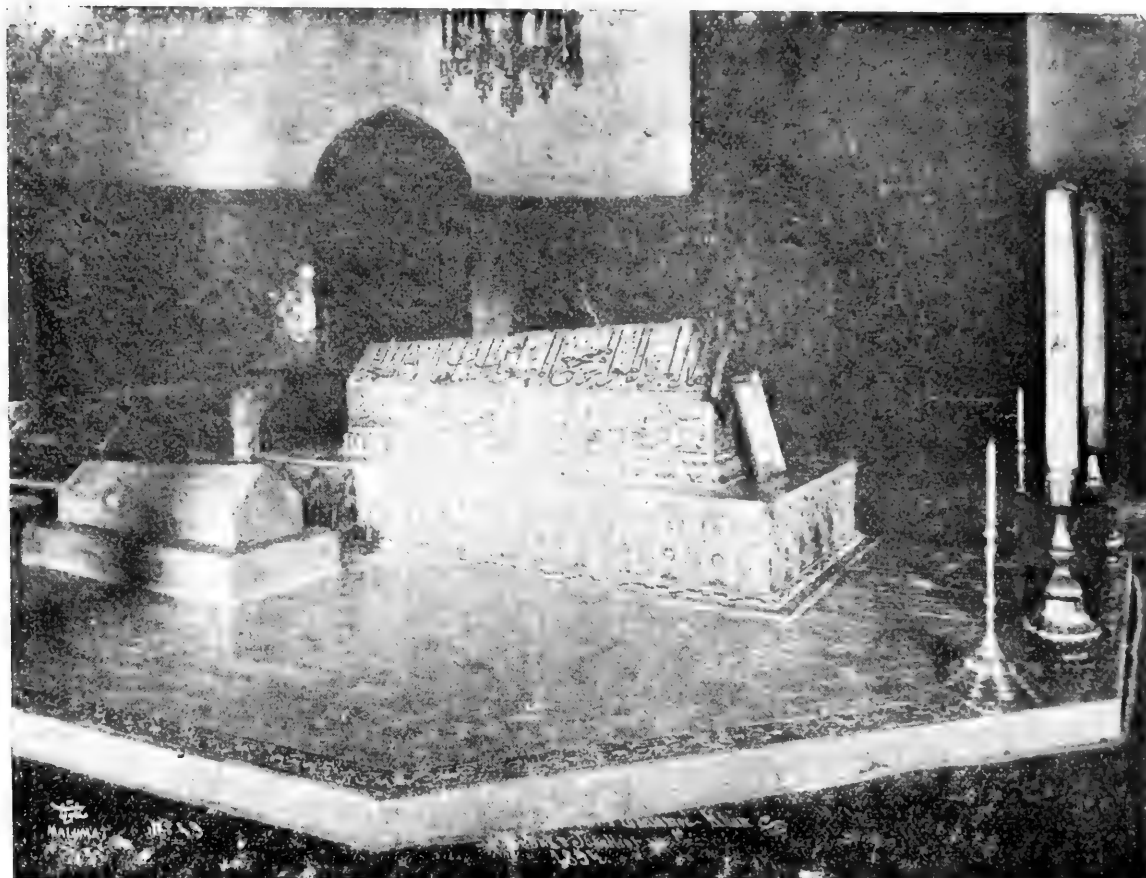
شهرک جهات سائر ه سی کبی بوراسی ده بتون طوت و اوزوم زیتون باغچه لریله مزیندر.
 رهگذاریمزده بولنان قاپلیجه لردن برنجیسی یکی قاپلیچه دیدکلری کو کردلی قاپلیچه در.
 بو، دیگر لرینه نظراً هم واسع و هم ده منتظمدر. تقریباً بش التی متره قطرنده و بر آدم بوینده
 زمینی مرمر حوضله، ارسلان اغزی دیدکلری دیگر کوچک بر حوض، بونلرک اطرافنده
 متعدد قورنه لر و صغوقلقدن کیررکن صاغلی صوللی ایکی عدد حلوت حمامک الک صیجناق
 محلی تشکیل ایدیور. حتی حلوتلردن برینه شدت حرارتدن کنایه اوله رق تعبیر محلیجه
 «اشک ترله تن» دیمشیر.

استانبول حاملرینک مندرلکی مقامنده اولان صغوقلغک اورته سنده بر فسقیه واردرکه
 دائمی صورتده صغوق صو آقار.

سلطان مراد خداوندگار شهید حضرت تکریم‌تربیه مقدسه‌ای

جامکان محلی اووه طرفه انشا ایدلمش اولدیغندن منظره سی پک لطیف ، پک خیال پرو-
ردر . هیچ اونو تمام ؛ بروسه ده بولندیغ اناده صحبت و مشرب رندانه سی ، هیچ بر فرده میسر
اولیان و فقره کولاقده کی مهارت و طلاق مخصوصه سی بروسه یی زیارت ایدنلرک مطلق
تسلیم کرده سی اولان ملای حکمت نصاب ایله بویکی قاپلیجه نك اووه یه ناظر اوطه سنده
، قیشک قارلی برکیجه سنده مدعوأ بولندیغمز مجلس طربک لئافتی حالا صماخ رقتمه عکس
صدالر حصوله کتوریور !

بانی نانی دولت چلی سلطان محمد خان حضرتلرینک تربۀ معالاری

قاپلیجه نك شرق جهتنده و بوکا نظراً یوکسکجه برتپه ده یاپلمش « آرمودلی »
کوشکننده ده لطیف و روحانی بر مجلس طرب انکیزده بولنش ایدم . اوزاتمیلم . یکی قاپلیجه دن
آیرلدق ، یولده « مولود » صاحبی مرحوم سلیمان افندی حضرتلرینک روح پرفتوح لرینه
برتحفۀ روحانیه اهدا ایتدکن و مشهور « قره کوز » نامنه رکز اولان سنک مزار اوکنده
برمدت طور دقدن صوکره اسکی قاپلیجه یه کلدک . بوراسی دیکر لرینه قیاساً هم طار هم ده
صیجا قدر ، معافیله چاشورلری میزدر . بورایه استحمام ایچون کیرنلر عبدی اغانک نکره

كولغنه طويامازلر . طوغرىسنى استرمىسكز : اسكى قاپليجه يه عبدى اغا ايچون كلنيور !
بو حمام ده اوتە كيلره قىساس ياپلمش فقط تاريخ انشا نقطه نظرندن هېسندن قديم
بولمىشدر ؛ چونكه ايجنده كى مرمرستونلر ك باشقلىرىنه دقت ايدىليورسه بورانك اسكى روملر
زماننده ياپلمش اولديغى ا كلامقده مشكلات چكىلمز ؛ بوقاپليجه نك صويى چليكلىدر .
بناء عليه فقرالدمه مبتلا اولانلر ايچون پك نافعدر .

حالبوكه كوكر دلى قاپليجه لرك امراض جلدیه وروماتيزمه معلوللرى ايچون تاثيرات شفا -
بخشاسى كوريليورسه ده ، هر حالده اطبانك تعريف و توصيه سى اولمىدجه خود بخود حركت
ايتمك اوله مز . [۱]

سياح شهر اوليا چلبى مرحومك زوايته باقيلورسه يكي قاپليجه سلطان سليمان خان قانونى
زماننده انشا ايتدىرلمش . وزيرى بولنان صارى رستم پاشا يه « شونده بنای عظيم بر حمام
بنا ايله » ديه امروفرمان بيورمش اولدقلىرىن برمنطوق فرمان شاهى بويكى قاپليجه برقيالىق
رده بنا اولمىشدر .

اوليا چلبى روسه يى زيارت ايتدىكى زمان مذكور قاپليجه ده « يوزى متجاوز نعلين
سوار ناطوره لرى ونجه محبوب دلاكلرى ، حوضك اوزرنده يوز ذراع فدانده التيوز قدر
جام بلور ايله مزين برقبه نيلكونى وارمش . صوك بهار زمانى عاشقان صاف دها چوق
اولوب هله شب يلداده قاپليجه لرى شمع كافوريلر ايله چراغان ايدوب هر كس يارانيه
حوضه كيرر ، كيمي طاووس كيمي كبوتر طاقله سى آتوب غواصلق ، كونا كونا لعبده بازلق
ايدىرلرمش . »

جامكاننك ديوارينه :

« غرور ايمه لباس فخر ايله عمرم جهاندر بو قباى جسمنى قور بونده هر كس جامكاندر بو »
بيتى يازلمىشدر .

بوكون اوليا مرحومك توصيف ايتدىكى شيلردن پك آزى قالمش ، قصورى تعاقب
ازمان ايله محو اولوب كىتمىشدر . مع مافيه دوكونلرده ، سائر خصوصى جمعيت كونلرنده قاپليجه لر
پك شىكلى اولور ، فى الحقيقه برچوق ذوق پرستان حوضلرده درلو طاقلاقلر اتارلر !
اوليا چلبى ، اسكى قاپليجه نك جىتمكان خداوندكار غازينك بنا كرده سى اولديغى سويليور ،
چلبى مرحومك يلكز برسياح اولمىوب ، غايت مدقق حفظ الصحه يه آشنا برذاب اولديغى
شونكده اكلاشيليوركه ، اسكى قاپليجه يه كىرە جك اولانلردن بحث ايتدىكى صرەده ديوركه :

[۱] قاپليجه لرك احوال قديمه لرينه دائر مبحث مخصوصنده تفصيلات ويره جكز .

« ابتدا حوض کنارینه واروب پاك ابدست الملی ، بعده باشنی خیلی صیجاق صو ايله ییقاملی
 صکرده وجودینه صو دوکوب خبردار ایتلی اندن ایاقلرینی حوض ایچنه صوقوب جمله
 وجودیله حوضه کیروب صفا ایتلی، فقط چوق قالیبوب طشره جامکانه چیقماق لازمدر ،
 غریان طورمیوب اورتونمکه تعجیل ایتلی . چونکه وجود حوضده غایت یوموشامش
 اولدیغندن صوغوغه طوقوندقده امراض مختلفه حصوله کتوره جکی طبعیعدر ... بواسلوبه
 رعایت ایتیانلر جاندن بزار اولوب دل آزار اولورلر . »
 استحمام حقنده بوکون اطبانك توصیه سی ده بومر کرده دکلی ؟

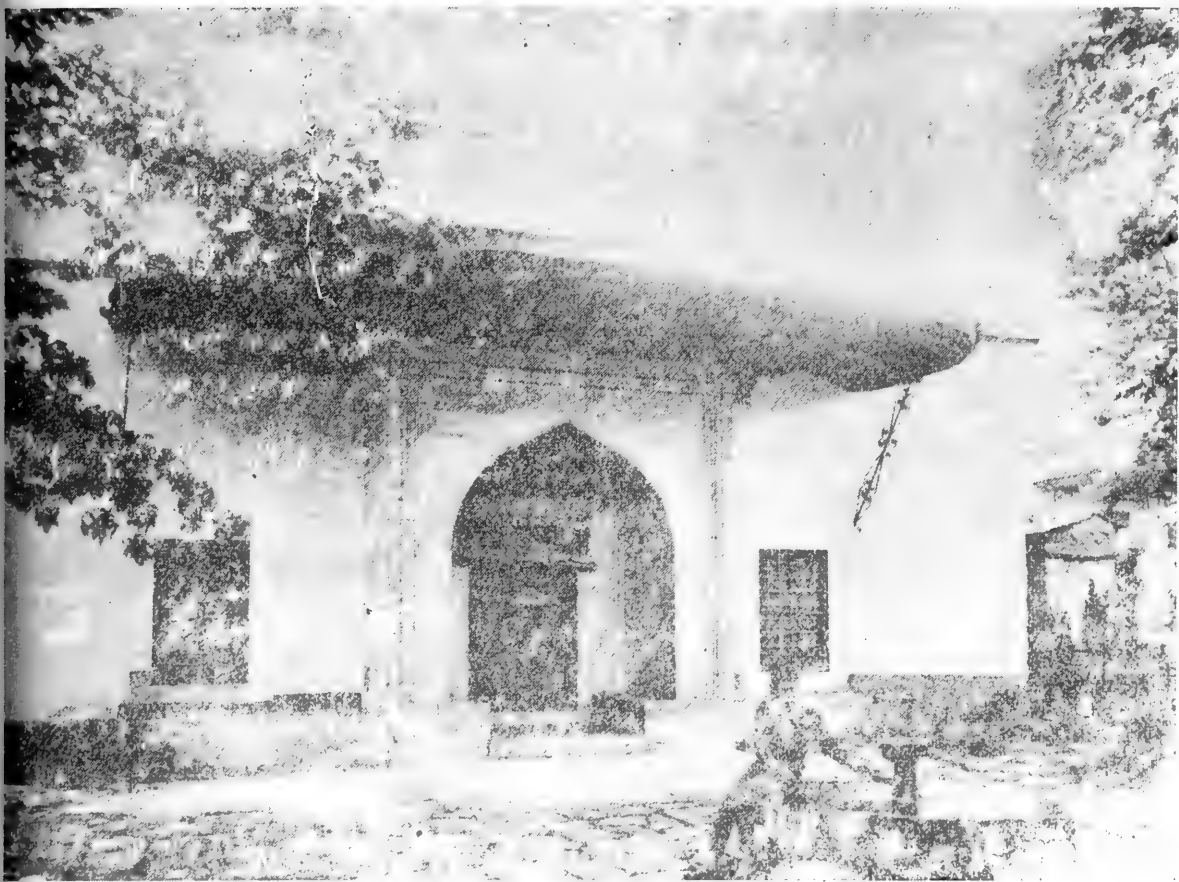
شمدی قوصوه قهرمانك تربۀ انورنرینی زیارتله مشرف اولهلم :
 رفیقم حاجی خلیل ادیب افندی زاده توفیق افندی برادر مزله حمامدن چقه رق اغیر
 اغیر یوقوشه طیرمانیوردق ؛ ارقداشمک یوحیلانی پک آهسته اولدیغندن باخصوص بینه جه
 غایت نحیف ایدوکندن یوقوشی چیقنجه به قدر برایکی دفعه مولا ویردك . نه ایسه تربۀك
 قپوسنه واردق : تپۀك اووه جهتده کوچك و فقط منتظم بر حدیقه نهایتده تربۀ معلا ،
 صول طرفده اولو بر چنارك سایه سنه التجا ایتش معبد مجلا عرض وجوه نورانیت ایدیو-
 ردی . تربۀدار افندینك دلالیله درون کبنده داخل اوله رق رخام قدسیت اتسام خداو-
 ندکار غازی به یوزسوردك .

جناب خداوندکارك قوصوه معرکه سنده کی همت قدسیه و عالیجنابانه سی پیش نظر انتباهه
 النورسه ، بوتربۀده تویلر اورپرر . هله بو ائشاده قوصوده جناب حقه قارشو اولان مناجات
 عارفانه لری اوقونورسه اعماق قلبده نه کی تأثیرلر حصوله کتیرر بیله مم .

حضرت غازینك قوصوه میدانده جین تضرع و افتقاری زمین تشفع واستنصاردن
 قالدیرمیوب و مبارك کوزلرندن اشك نیازی سیل کی اقدوب سوز و کداز ايله ساعتلرجه
 جناب حقه قارشو ایلدیکی مناجاتی تبرکاً و ابرار امت طرفندن فاتحه اهداسنه وسیله اولمق
 املیله عیناً درج ایدیورم :

آب روی حبیب اکرم ایچون	کر بلاده روان اولان دم ایچون
شب فرقتده اغلایان کوز ایچون	ره عشقکده سورینن یوز ایچون
اهل دردك دل حزینی ایچون	جانه تأثیر ایدن انینی ایچون
ایله یارب لطفکی همراه	حفظکی ايله بیزه پشت و پناه
اهل اسلامه اول معین و نصیر	دست اعدایی بزدن ايله قصیر
باقه یارب بزم کنشاهمه	نظر ایت جان و دلدن آهمزه

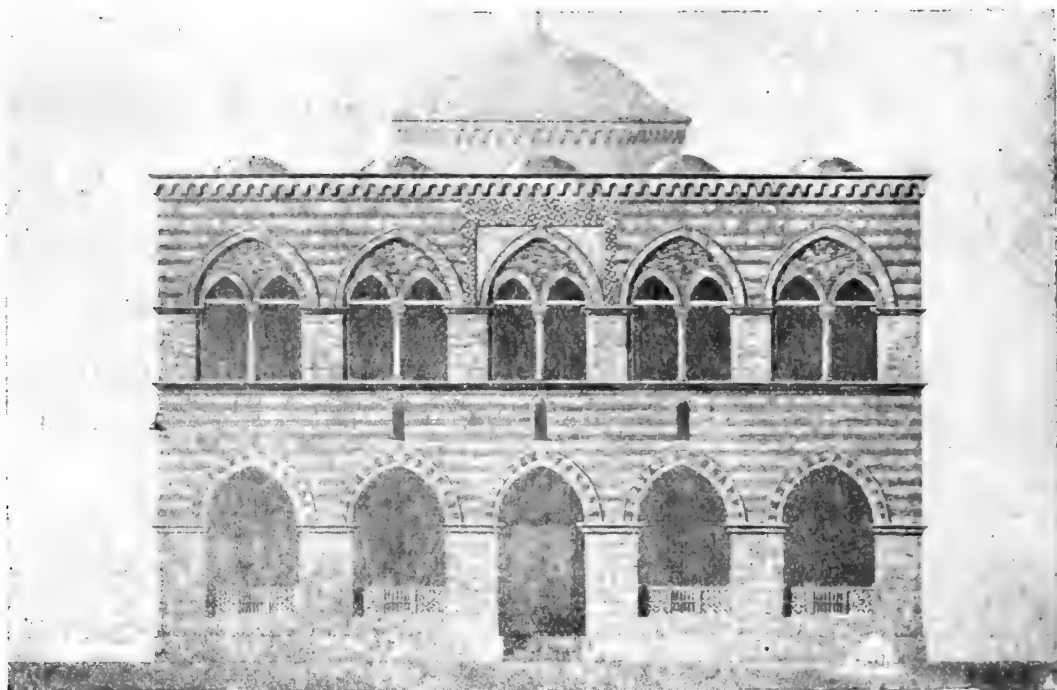
ایتمه یارب مجاهدینی تلف	تیر اعدایه بزی قیله هدف
چشمز صاقله کرد معرکه دن	جند اسلامی بکله مهلکه دن
بونجه ییل سعی واحتهادمزی	غزوات ایچره یخشی آدمزی
ایتمه یارب قهرک ایله تباه	یوزمی خلق ایچنده ایتمه سیاه
راه دین ایچره بن فدا اولهیم	سپر عسکر هدی اولهیم
دین یولنده بنی شهید ایله	آخرتده بنی سعید ایله
ملک یولنده بنی شهید ایله	منزل فرقه ضلال ایتمه
کرمک چوقدر اهل اسلامه	دیلرم کیم ایریشه اتمامه

سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینک تربه شریفه سی خارجی

بروسه لیلرد غبطه ایدرم : هریاتسو نمازینی متعاقب جماعت مسلمین طوغریجه تربه شریفه نیک
نیاز پنجره سنه کله رک عشر شریف و فاتحه تلاوتیه جناب خداوندکارک روحنی شاد ایتمکی
بروظیفه مقدسه و معتاده عدا ایتمشلردر .

هممات روحانیه لرندن استفاضه مقصدیه ستاره مرقدلرینی تقییل ایتدکدن وجهه
نورانیت وسیمه هایونلری تماس ایتمکله قرین قدسیت اولان جیلان دریسندن بچیلمش

چکرکده خداوندکار غازی جامع شریفنک اسکی حالی
[پک اسکی برفرنک تاریخننن النمشر]

مرادیه مدرسه سنک اسکی حالی
[قدیم برفرنک تاریخننن النمشر]

سجاده‌لرینی زیارت ایلدکدن صوکره اصیل و علوی حسله مشحون اوله رق تربه‌دن چیققدو و طوغریجه جامع‌لرینه واردق .

بو جامعك داخلأ و خارجأ طرز انشاسی « یزانس » دیدک‌لری اصول معماری‌یه موافق و درساعات وادرنه‌ده‌کی جوامع شریفه بنالرینه غیر مطابق در .

موسیو هوارت بومعبدك بیز انسلر زماننده یاپلمش برکلیسادن محول اولدیغنی سویلیور حلبوکه ابوالمقبل کمال بك « اقدام » ك (۷۹۲) نومرولی نسخه‌سنده « فن معماری عثمانی » اثر یازدق‌لری مقاله‌ده بومعبد عالینك سلطان مشارالیهك والدۀ مكرم‌ه‌لری « نیلوفر » خاتون حضرت‌لرینك ارزولری اوزرینه روم معمارلرندن « خرستودولو » نامنده بر معماره انشا ایتدیرلدیکنی خبر ویریور .

خداوندکار غازی جامع شریفی کرک هیئت عمومیه‌سی و کرکسه جبهه‌سنك طرز انشا و تزینی جهتیه‌سائر جوامع شریفه‌یه هیچ‌ده بکزه‌مز ؛ حتی جامعك جبهه‌سنه دقت ایدیورسه بوراسنك قدیمأ بر یزانس کلیسای ایکن بالاخره معبدۀ تحویل ایدلمش اولدیغنه حکم اولنور چونکه کتابمزده مندرج برقطعه اسکی رسمندن ده اکلاشیله جنی وجهله جبهه‌سی و ندیکه اسکی سرایدینی اکدیرر بر طرزده یاپلمشدر .

والحاصل بومعبد یزانس اصول معماریسنده انشا ایدلمش اولدیغندن درساعات جوامع شریفه‌سنه اصلاً بکزه‌مز . مشاهیر مورخیندن کاتب چلبینك روایتنه باقیلورسه جنار خداوندکار بروسه‌ده انشا ایتدردکاری اما کن مقدسه و عمومیه‌ده روم معمارلری استخدا ایللمشدر .

خلاصۀ کلام بومعبدك بالذات حضرت خداوندکار طرفندن بنا ایدلیدیکنی (شار تکیه) دخی تأییدأ بیان ایدیور .

جامعك قارشوسنده‌کی باغچه‌نك اورطه‌سنده بولنان صفوقلی صیجاقلی شادرواندن یوزیکزه ییقامه‌دن آیرلیکزه ! بوراده‌کی کوشکه چیقوب ده بروسه اووه‌سنه طوغری تمید نظر ایدرسه کز فیاض قدرتک دست ترتیب و تنظیمندن چیقان اوکوزل اووه‌نك لطافتنه طویامز سکر اوله بر لطافتک ، اک ماهر رساملری وله وحیره دوشورر . بوندن بش اون سن اول توقاده کیدرکن « غاز اووه‌سی » [۱] دنیلن ایلیدیکنه واسع بر اووه نظر حیرتمی جل ایتمش ایدی ، فقط لطافت و حضارتجه بروسه اووه‌سنك مثلی بردیاردۀ یوقدر !

شادروانك صول طرفنده ، بر ایکی قدمه مردیونله چیقیلور برکوشك ایلک و صول
ده بك چوق ذوق پرستانك موعده تلاقیسی اولور . بوکوشك سایه لطفانده اوطوروب
یه بر نظر ایدلم :

فصل ربیعك هر درلو محاسن و لطافتی ایشته بوراده طویلانهرق بر مجموعه نزاht و طراوت
وده گلش ... باغلر باغچه لر باشند ایاغه قدر یشیلره غرق اولمش ؛ خیابان بهشته رشك
ر اولان « نیلوفر » بر روش ناز ایله بوستانلر ، باغچه لر اره سندن صاغی صوللی
زولوب کیدر . اوزاقده مشجره لر ، قورولر اره سنده قرمزى طوغله دن معمول
راعت مکتبی ، یشیلکلر اره سنده قرمزى طاملی قریه لر ، چفتلکلر بومنظره نك تنوعه
سکل دیگر بخش ایدر ؛ ترلارده اختیار ، کنج بر طاقم ارباب مساعی بیوک بر فعالیتله
شورلر . والحاصل هر نه طرفه باقمش اولسه ك دغدغه حیاتك مادی ، معنوی تأثیراتی
ورسون ! نظر تماشا و تقدیر بروسه اووه سنده بولدیغی مجموعه محاسن و بدایعی ، طبیعتك
ح نظر فریبی بریده بوله مز !!

اکثر زمانلر ، رفقای صادقهمدن طریق فیض رفیق مولوی یه سروجان ایله بنده اولمش
باراندن چادری زاده علی بك پدر مزله بوکوشك کلیر ذوقیاب اولوردق . ایشته بونقطه دن ،
بك رنگین شعله سی التنده پارلایان (فیلا دار) ی سیر اتملی .

قریه نك اك یوكسك نقطه سنده مبنی ، بوکون انقاضدن عبارت قالان قلعه سنده بولنان
لی طاشلرك تدقیقندن اكلاشلدیغنه کوره ، بوراسی رومالیر زماننده تأسیس اولمشدر .
لمدك ، تپه نك ارتفاعنی درتیوز بش متره قدر بولوق .

فیلا دار قریه سی کملیك کورفرینه حاکم اولمق جهتله حائز اهمیت ایسه ده بروسه یه منتهی
سه سی اولمادیغندن مناقلات و مراسلاتجه صعوبت چکیلیور . بو قریه نك اوزومی بك مشهوردر .

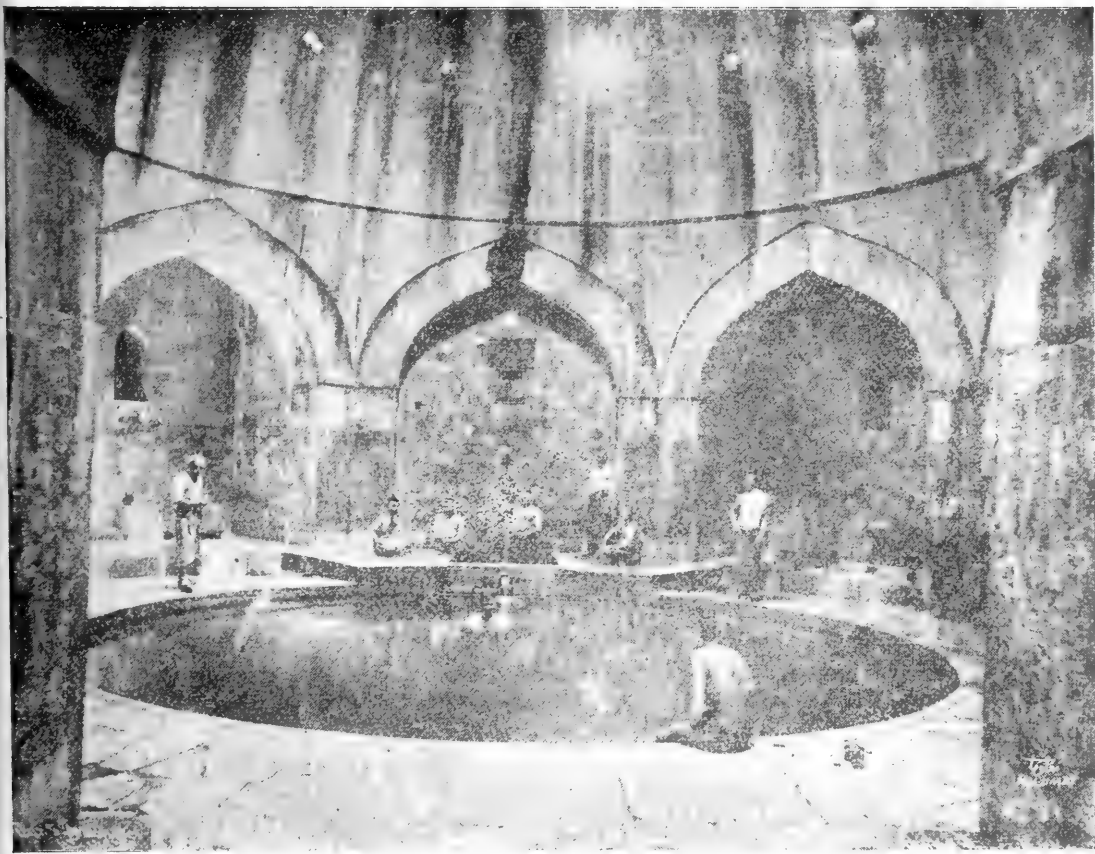

بوجوار دلکش ورعنادن ایرلدق و باغلر اره سندن اهسته اهسته اینه رك « عجملر »
قعه نك كلك . بروسه ده هر موسمك بر تنزه محلی واردر . عجملرده بوجه دندر . بوراسی
سیم اغاجلرك سایه حضارته التجا ایتش بر حدیقه فرحزادر .

بوراده برقهوه ایچه جك قدر ارام ایتدکدن صکره قره مصطفی پاشا قاپلیجه سی طریقله فقیر
همزه واردق . اوکونکی زیارتلردن ایچه یورغون دوشدیکمدن یاتسوزی نمازینی متعاقب
کندن یتاغه آتیلدم . اوکیجه بی اولدقجه راحت کچیردم . صباحلین شفقله برابر قالدقم .

کائنات طالیدینی خواب استراحتدن هنوز بیدار اولمامش ، کشیشک شواهقنی سترایدن
 ابرارله رهنور صیرلماش ایدی . بر راده ده که کویا ذروه سی قبه مینافامه قاریشیوردی
 « یشیل » سمتنه ناظر اولان پنجره مک اوکنه کچدم تصویر جلادتدن عاجز قالدیغم مجددنانی
 دولت حضرت چلبی سلطان محمد خانک بقعه مبارکه لرینک علمنی کورددم ، قلم برحس لاهوتی
 ایله مشحون اولدی .

چایمی ایچدم ، اوستمی علی العجله کیندم . خدمتچی یه سسلندم او ، برطرفدن فوطوغراف

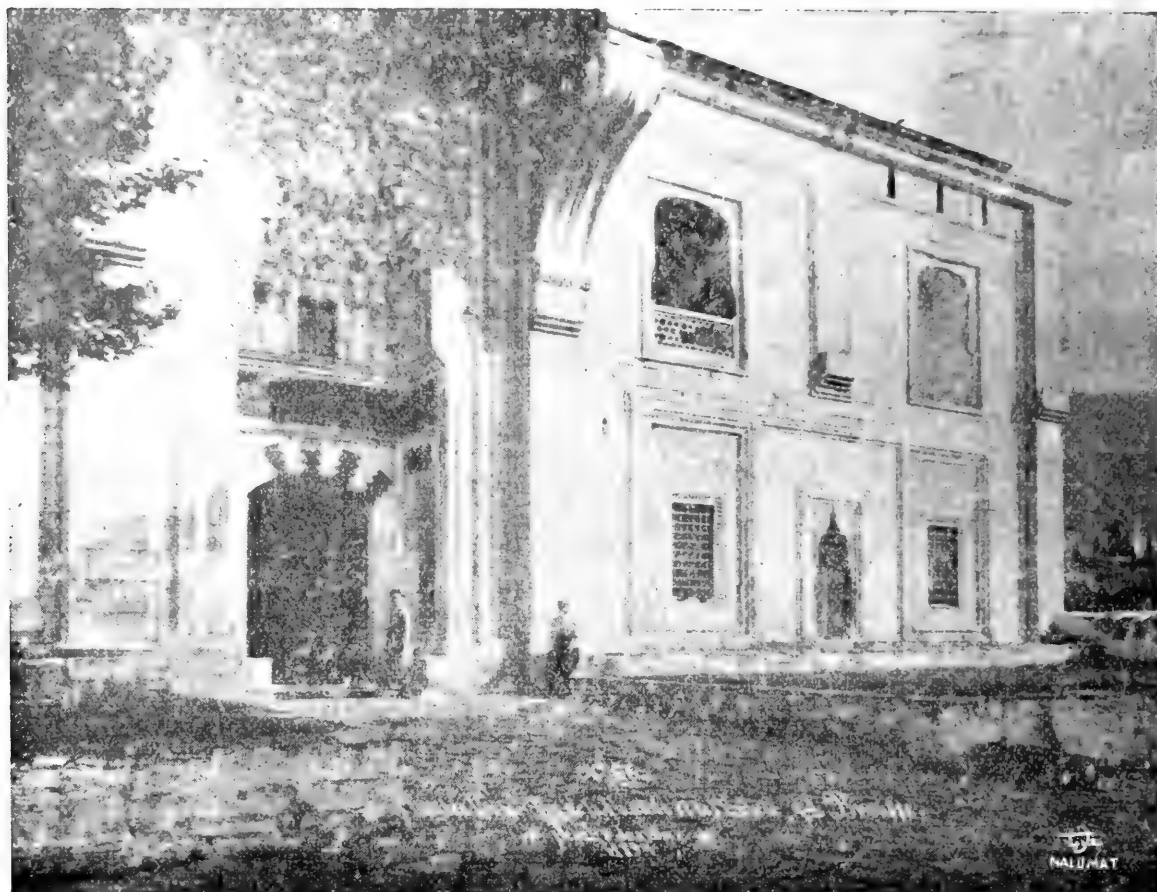
بروسه ده یکی قابلیجه نك حوضی

ماکنه - نی حاضرلیه طورسون ، فقیر سحرک لطافتندن استفاده املیه سوقاغه اتیلدم . سد باش
 کوپروسی کچه رک یشیل سمتنه طوغرولدم . کوشه یی دولاشوب ده جاده یه توجه ایدیلنج
 نظر افتخارده بیوک برمعبد تجسم ایدر . بتون قدر شناسان عصرک تصدیق کرده لری اولدین
 اوزره ، فن معماری عثمانینک اک بدایعنا برائر کزین ولطیفی اولان یشیل جامع شریفی کنده
 دائرمنده اثار نادره دندر . بروسه نك شرق طرفنده مرتفع بر نقطه ده مبنی اولوب قبه
 تانیلوفر وادیسندن کوریلیر . مشاهیر رجال عثمانیه دن وفیق پاشا مرحوم خداوندکار ولایه

ایلکنده بولندقلری ائنده بو جامعك قبه سنده بولنان جامكانه وضع وکیجهلری اشعال بدمك اوزره اوروپادن غایت مصنع، ضیاسی قوتلی برقرار جلب ایتدیرمش ایسه ده هر نه دن بسه استعمال ایدیله میوب الیوم جامعك برکوشه سنده حفظ ایدلمشدر .

یشیل جامعك طرزانشاسنده صنعت نقطه نظرندن کوریلن مکملیت وباخصوص مرمرلرک

بروسه ده یشیل جامع شریفك چیه ومدخل جهندز کورونشی

صورت نقش و تربیننده کی ظرافت حس بیله شبهه یوقکه ، بروسه نك ا کزیده اما کن خیره سندن ، طرز معماری عثمانینك ا مکمل ا ک محشم نمونه سندن بریدر . شو قدرکه ، بوجامع شریف ولطیف هندوستانده کائن معابد اسلامییه ی مشق تقلید اتخاذا ایدرک یاپلمشدر . ادرنه ده بولنان مرادیه جامعیه بروسه ده کی مرادیه ویشیل جامع عثمانیلرک بر وقتلر فن معماریده حاصل ایتدکلری ملکیه ، یتشدکلری مرتبه کاله برر برهان جلیدر ! داخل وخارجنده کوریلن نقوش و تزینات انسانی حیرتده براقیر ! کرچه پایتخت سلطنت

سئیده بولتان جوامع شریفه معماری نقطه نظرندن بدایعدن معدود ایسه ده بروسه نك و بلکه بتون عثمانیلرک سرمایه شرف و مباهااتی اولان بوشیل جامع هیج برینه مقیس اوله مز . ذوق آشیان معرفت بومعبدده کی علویت و ظرافتی توصیف ایتمکله طویامیورلر .

هله قرمزی ، بیاض ، ماوی رنگلردن متشکل و هیئت مجموعه سی یاپراق شکلی عرض ایدن جینی لوحه لرینک اوزرینه بیاض و هوائی ماوی خطوط ایله محرر آیات کریمه قرآنیه نك صورت ترتیب و تحریری اک مشکل پسند خطاطدی دوشوندر . والحاصل بو جامعده کی لطافت تزینییه نه مصرده . ونه اندلسده کی اثار معمارییه قیاس ایدله مز !

عثمانیلر بوراده اصول مختلفه معمارییه اوقدر اهنکدار ، اوقدر ذوق پروانه بر صورتده جمع و مزج ایتملردرکه ، یالکز بومعبد ملت نجییه عثمانیه نك شهرت کالاتنه بر بهان مجسم تشکیل ایتکده در محفل هایونه حیقلم . بوراسنی بشقه بر زمین لطافتده بولورز :

محفلک محرابه ناظر اولان طرفنده کی یارمقلق عربلرک مقرنس تعیر ایتدکری اصولک طرز دیکری اولوب هله طوانی درلو شکوفه دن متشکل و هربری مختلف بویالره ملون بر مجموعه ظرافتدر . جامعک داخلنده صاغ وصول جناحلرده آیریمجه برر دائره واردر بو حجره لرده بیاض مرمر و الچیدن معمول ، غایت مصنع او جاقلر ، کارقدیم رافلر کوریلورکه ، اوزرلرنده کی اویمه لر عثمانلی معمارلرینک صنعت نازکة سنک تراشیده کی وسعت اقتدارلرینه معظم و محتشم برر نمونه تشکیل ایدر .

طیش حرمنه ناظر اولان جبهه سنه کلنجه ، بوراده کی صنعت و مهارتی تصویر و توصیف ایتک ممکن اوله مز . یالکز رسمنه باقوب حیرتده قالمی .

بانی محترمک عمرقان «مانی» پسندان سنه اک بیوک تمثال ذی وقار اولان بومعبد کزینک اکالنه از بر زمان قالمش ایکن روم ایلیده ظهور ایدن برغانله چلبی سلطان محمد خانک اولسمته عزیمتی ایجاب ایتدیرمکله ، آتامنی وزرای عظام سلطنت ابدی الدوامدن حاجی عوض پاشایه امر و حواله بیورمشلر ایدی .

وزیر مشارالیه ولی النعمتی اوغورنده کیجه یی کوندوزه قاتهرق معبد شریفک مرضی هایونلری وجهله اکمال و آتامنه موفق اولمش و بو سایه ده مظهر تعطفات سینهلری اولمش ایدی . حولییه ناظر اولان پنجره لری ، چارچوه لری طرز معماری تناسبی و مخروطی و مجوه رینک کافه تزینات و تجملاتی جامع در .

قارشوسنده و مرتفع برسد اوزرنده برقبه حضرای دیکر کوریلورکه ، بوراسنی اساس

عديم الاندرا س دولتی زور بازوی همت شاهانه لریله تعمیر و تجدید بیوران چلی سلطان محمد خان حضرت تیرینک قرارگاه ابدیسیدر .

بوتربه معلا ، قسماً سلجوقی طرز معماریسنده مشمن الشکل باصیق قبه لی اولوب خارج و داخلی یشیل چینی لرله مزین و قسم بالاسی دائراً مدار ایت قرأنیه ایله پرزیب و رونقدر .
برزمان جوامع و معابدك درون و بیرونی چینی لرله تزین ایتك اصول مرعیه دن اولدیغندن کوتاهییه بوصعتده يك ایلرو کیتمش ایدی .

« ممالك شاهانه ده چینی صنعتی » سرلوحه سیله « بروسه » غزته سیله نشر ایتدیكم مقالات متسلسله خداوندکار ولایتی والی معاون سابق فخر الادب بهاء بك افندی حضرت تیرینک [۱] نظر دقتلرینی جلب ایدرك صنعت مذکورك احیاسی اسبابینک استکمالنی کوتاهییه متصرفانیه اشعار بیورمشلر ایدی . نه فائده که النان جوابده بعض اعذار سردیله بونک قابل اوله مدینی بیلدیرلمش ایدی . تأسف اولنورک ، فقدانی همت باشلوجه برصنعت نازکه مزی اجابنه قایدیرمش ، فرنگکارده بوچینی صنعتنی تقایده باشلامشلردر .
فقط عثمانلی چینی لر یله فرنک چینی لری اره سنده کی فرق عظیمی بدایع پرستان و ذوق اشنایان يك کوزل تقدیر ایدرلر .

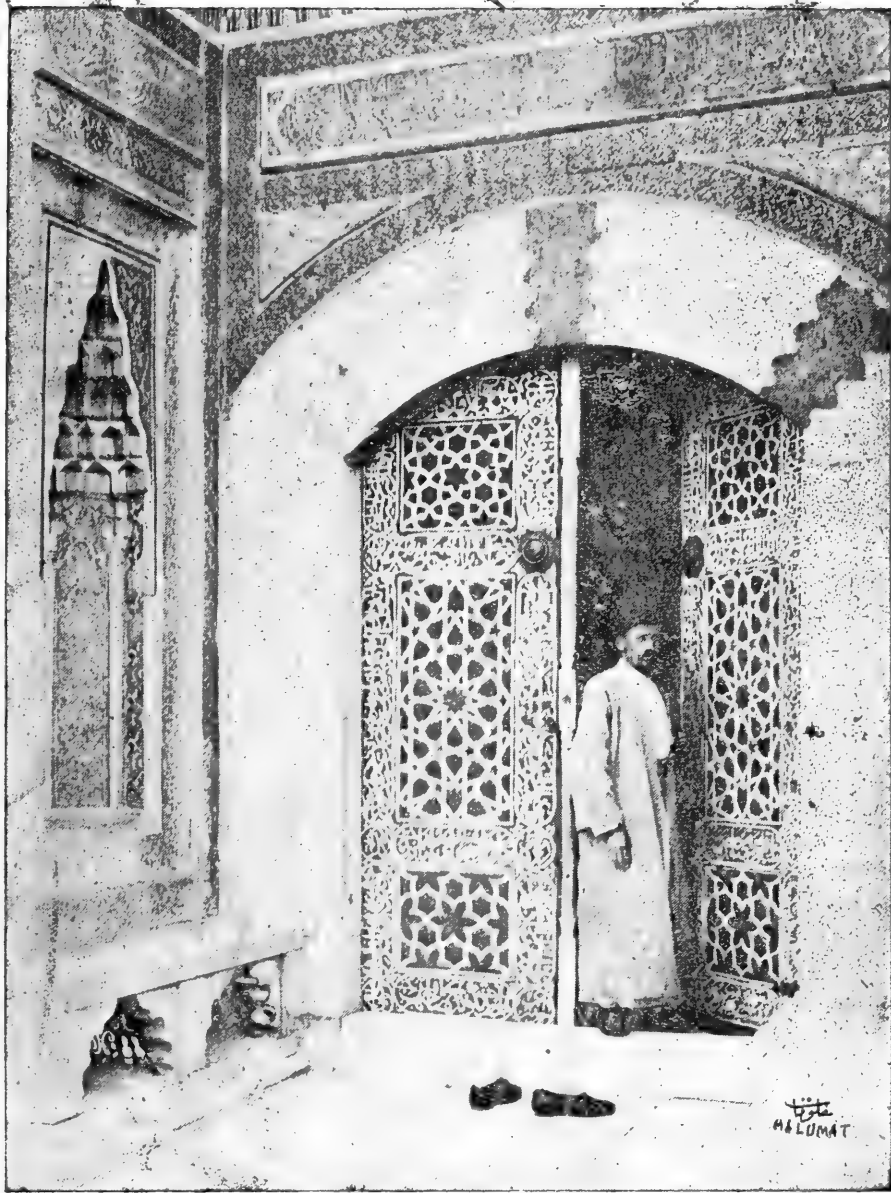
برایکی باصاماق مردیوانی چیققدن صکره اولدقجه واسع برحولینک اورتاسنده بولانان تر به یه یاقلاشدق ، زیارتمز اوکله وقتنه تصادف ایتدیکندن تر به یی آچیق بولنق .
تر به دن ایچرو کیردیكم زمان نظر انتباهده تجلی ایدن علویت و روحانیتی تعریف و تصویر ایدم .

ماده محدود ، معناً يك محدود بر بقعه نك دروننده برنجره نك کنارینه طیاندم ، تاریخ عثمانینک اوشانلی صحیفه لرینی برر برر کوزدن کچیردم . او آن تخییده بروسه نك او واسع اووه سنده سانکه برغلغله حرب و وغا سامعه تأثریمی تخریش ایدیوردی !!
چرخ مینافامدن بالاتر اولان بوتر به نك التده کیم یاتیور ، بو عمامه سفیدرنک کیمك
افسر سعادت مداریدر ؟

[۱] مشارالیه الیوم دفتر خاقانی نظارتی معاونتلیکنده بولمقده درلر .

تاریخی ، بو مرآت حقایق آیاتی اچلم ، بوسه‌ؤالرك جوانی ، همده جواب بلیغنی
اوراده بولورز .

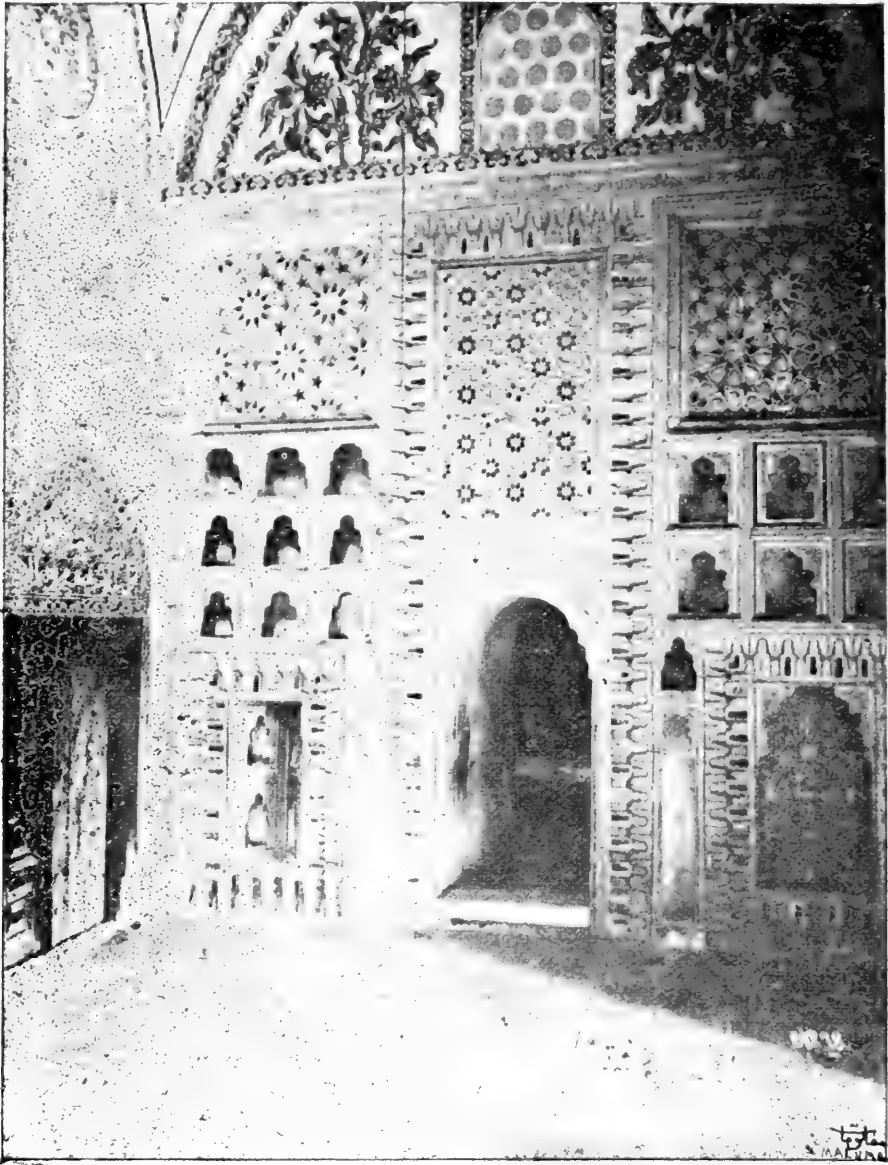
بن دریای تفکره طالدجه‌صانکه درون کنبددن عرش اعلایه‌طوغری یوکسلن ترنمات
روحانیه بوخا کداندن یاتان مجاهد نامدارک مزیات فطریه ، هویت معنویه‌سنی لسان حال ایله

بروسه‌ده یشیل تربه‌نک قیوسی

افهام ایدیوردی ! بعضاً اولورکه ، شواهقمندن قار اکسیک اولمیان کشیشک طویلادیغی
ابر پارملر سوق باد ایله بوقبه معلا استقامتنه قدر کلوب برهاله ظفر تشکیل ایدرلر !
سلطان مشارالیهک طبع ظرافت موسومتری صندوقه سکونت پروریلر ندهده تجلی ایتشدیر

کوچک فقط ظریف اوزری ایات قرآنیه ایلله مزین و موشح چینی برصندوقه محویت ایچنده
مهابت و احتشام عرض ایدیور .
هله عمر عالیلری مقامنده بیاض دستار صاریلمش تاج زرین نظر توقیر اوکنه النجه

بروسه ده یشیل جامع شریفک داخلی (حجره)

قلبلرده وجد آور برروحانیت ، حس مملوکیته قاریشیق برنورانیت حصوله کتیرر ؛
طلوع ایلاک شعاعنی شرقه ناظرطونوق جاملی پنجره سندن ایچرو اوزاتدینی زمان بومرقد
زمردین فامک تاج رنگیننی نورلره غرق ایدر !

کون اولورکه ، ماه نور افشان قبه سایه رشك اور اولان بوکنبده خیوط ظلالنی
توجیه ایدرک اوزری بیاض پولرله ایشلمش اچیق تیرشه اطلاسپاره منظره سنی ویرر !
ایشته برخیلی تفکراتدن صوکره ، یواش یواش یورویه رک تربه نك قپوسنه کلدن .
بوراده برمدت طوردم ، نهایت رفیقکم اخطاری اوزرینه تربه نی محیط اولان ساحه نك
مدخلنه یاقلاشدیغم زمان ، پك عادی برپارمقلقه چوریلیمش برایکی مرقد نظر دقتمی جلب
ایلدی ، بیوک براغاجك سایه حضارتنامه صیغنمش اسطوانی الشکل برمرار طاشی شوکهنه
جهانك اوج درت عصرلق بریادکار صمت وسکونی اولدیغی کوریلپوردی .

یاقلاشدم ، کتابه سنه نصب نگاه دقت ایتدم . فتوحاتی ، اجرا اتی تاریخك فصل اول
جلالت انتماسنی تزین ایدن یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینك « چورلی » مرحله سنده
« اوغراش » قریه سنده ملکره بیله رشك انداز اوله جق برحال تسلیمیتده ترك حیات
مستعار وعالم اخرته انتقال ایلرکن « حسن جان » ك نصل برحس دیندارانه ایله پادشاهنه
صوک وظیفه مقدسه نی ایفا ایلدیکی خاطر نشامزدر . ایشته بو مقبره حزین وتنها « حسن
جان » ك بستر ابدیت مالی ایدی .

دوشونملی ! مدت حیاتنده برغازی سلیم الشیمه همد اولمغله سرفراز اولان قوجه ندیم
بعدالانتقال دخی صیت شکوه وسطوتی زماننك اك جلادتلی حکمدارلرینی سرفرو برده
انقیاد ایدن برخسروعالیقامك قرب روحانیت پرورنده ابد نشین اولمق نعمت مغویه سنه
نائلیتله مظهر عفو ومرتدر !

جناب فاتحك پدر جنت مقرلریله حضرت چلبی کزیده ائارک افسر سلطنتلری سراپا
اوزری التون ایشنامش برقلنسوه ایله بیاض دستاردن متشکل اولوب حضرت خداوندکار
ایله اورخان جلالتمابك تاج رنکینلری ، عرفی دستار دیدکلری سرپوش مهابت موسومدر .

مورخینك افاده لرینه کوره ، جناب خداوندکارك زمان حیاتلرنده زیور افزای
سرمبارکلری اولان یوسفی دستاری اسکوف زراندوداوزره طرح ایدن برادرلری مرحوم
سلیمان پاشا ایش . عمامه بدیع الاسلوب الیوم مراقدطیبه سلاطین فردوس قرینده مشهوددر .
ارتق بوراجه زیارت ایدیله جك بریرقالمدیغندن طوغریجه « امیرسلطان » سمتنه واردق .

براسنی ، برطرفی کوه بلند حیرت افکن اینه محاط ، دیگر جهتی خنده نشار بر او و دیه ناظر ولان و عاداتا استانبولک ایوب سلطانده کی کاشغری درگاه شریفی سمتی اکدیران بو محله بی ک سوه دم . مشاغل رسمیه دن خالی بولدیغ زمانلردن بر قسمی بورانک زیارتنه حصر ایدردم . امیر شمس الدین بخاری حضرتلری کماین رجال راز اشنایاندن بولندیغندن جوار رحمت داری یک چوق مؤمنین و صادقانک مزار عبرت افزا لرینی حاویدر .

بایزید پاشا مرحومک کندی ایچون یاپدیروب ناتمام قالان ، و او وقت جاری و مستعمل لان اصول و خهله سلچوقی طرز معماریسند بولنان تر به سی بو جوارده ، چتورجه بر محله در . کوچک برتیه اوزرنده اولان سلطان « ییلدیرم » ک تر به سی ده بورادن کوریلور . ترک اصول معماریسند شایان دقت بر جهت دها واردر :، ترکر ابنیه انشا آتنده اسکی زانسیرک و بالاخره عربلرک قوللان دقلری (آت نعلی) کمرلری استعمال ایتمه مشلردر . بونکه بونوع کمرلرده مطلوب و خهله رصانت و متانت کوریله مه مشدر ، حالبوکه فاس و اندلس قطعه لرنده آماکن مقدسه و عمومیه نک کمرلری هپ بو اصولده بلعشدر .

کزدیکم طولاشدیغ یرلرده یالکز مشهوداتی یازه رق کچویرمک ، سیاحتنامه نک طلب اولان مکملیتی تأمین ایده میه جکی ملاحظه سنه مبنی تاریخچه ده تدقیقاتده بولنغه غیرت ده جکم :

امیر بخاری سمتی بروسه نک جهت شرقیه سنه دوشر . اوراده مزین برتر به دروننده مس الدین محمد بن علی الحسینی البخاری حضرتلری مدفوندرکه ، سلسله نسب عالیلری نجی بطنده امام محمد المهدی رضی عنه الباری حضرتلرینه منتهی اولیور .

اهل تحقیقک روایتنه کوره ، امیر مشارالیه ، طرف جلیل رسالتا بدن واقع اولان رو اشارت معنویه اوزرینه بخارادن اقلیم روه هجرتله اولا شبکه مطهره سیدالقلینی زیارت ده خطوه پیمای دائره سیاحت اوله رق محروسه دلکش هوای بروسه یه سایه اجلال وره رق (پیکارباشی) نام موقعده « لعل پاشا » مرقدی محاذیسند ارامکسزین اولمشلردر . اولوقت ، ایوم تر به مقدسه لرینک بولندیغی محل بر خارستاندن عبارت ایکن تأثیر همت ینیه لرله یقین و قتده آبادان و دلستان اولمشدر .

خواجه قاسم دیمکه معروف بر تاجر امیر مشارالیهک خیر دعا لرینه مظهر اوله رق ثروت سامانه مالک اولمش و بونک اوزرینه برقبه لی مکمل بر جامع شریف بنا ایتدر مشدرکه ، ایوم وجود و معموردر . صکره لری جامع شریف مذکور خداشیان سلطان سلیم خان حضرتلری

طرفدن مکملاً تعمیر ایدلمش : سلاطین عظام عثمانیه ده ترین و تفریشنه بڭ همم و فیره بیورمشلردر .

امیر بخاری حضرتلری ، ییلدیرم بایزید خان حضرتلرینک کریمه عفت و سیمه لری (خوندی) سلطانی تزوج ایتمشلردر که سلطان مشارالیهادن امیر علی چلبی ایله ایکی کریمه سی وجوده کلمش ایسه ده ، حال حیاتنده هراوچی ده ترک حیات مستعار ایلمشلردر . امیرک تاریخ انتقالنده مورخین اختلاف ایلمشلردر . بعضلری (۸۳۲) ده ، مولانا (نثری) دخی (۸۳۴) ده ، مولانا (ادریس) ایسه (۸۳۷) ده وفات ایلدیکنی خبر ویرورلر سده (انتقال امیر) لفظنک تاریخ اولیشنه باقیلورسه (۸۳۳) ده اولمسی لازمکیلور .

بروسه نك الك مقدس و زیارتگاه محللرندن بری ده بوراسیدر . جمعه کونلری و کیجه لری جامع و تر به سی نیجه موحدین ایله طولار .

سلطان ییلدیرمک تر به سی کوچک برتبه اوزرنده ، جامع و مدرسه لری ده همان اتصالنده در . هر کوردیکنک تاریخنی او کرمک مراق و اندیشه سنده بولنان رفیقم توفیق افندی ، ده تر به مذ کوره یه وارمه دن « چوق آباد » محاربه سی حقنده تفصیلات ایسته مک باشلادی ، اصرارینی او درجه یه کتوردی که ، انجیرلی محله سنده برقهوه خانه ده اوطورمغه مجبور اولدق . نره دن کچیرمش ایسه انه مفصل بر تاریخ المش ، متصل صحیفه لری چویرر طورر . ذاتاً صباحلین حمام تکیه جوارنده کی خانه سنه اوغرا دیغم زمان او کونکی سیاحت پروغرامنی کندیسنه کوسترمش ایدم . نه ایسه ... بش دقیقه ظرفنده مرانیه ایردی . شمدی یولمزه دوام ایددم : باغچه لر ، اولر اره سندن طولاشه رق تر به نك قبوسنه کلدک . ارقداشمه دیدم که : شمدی غیرت سکا دوشدی ، کیدوب تر به داری بولمی ، تر به یی آجیدیر ملی .

بم بوتکلیفم میر محترمک پک ده خوشنه کیتمدیسه ده شیخک دیدیکی کبی « او غلم خدمت ! » مثنی اخطار ایتدم : کندویه مخصوص بر روش و طور ایله مدرسه یه کیتدی تر به دار افندی بی بولدی .

تر به نك مدخلنی تشکیل ایدن بیاض مر مردن مصنوع سدرک اوستنه اوطوردق ، قوندره لریمزی چیقاردق ، اداب ایله ایچرویه کیردک ...

بروسه ده دفین خاک غفران اولان سلاطین عظام عثمانیه نك متروکات جلیله لرینی تر به لری دروننده حسن محافظه ایتک بوراچه اوته دنبری بر عادت حسنه در . شوخالده مرحوم

شارالیهه عائد اشیاك زیارتی ارزوسنده بولندیغمزی تربهدار افندی یه بیلدیرنجه ، بونلری نفوظ بولندقلری دولابدن برربرر چیقاردی .
 بونلرك ایچنده یشیل صوندن معمول برنیش واردرکه ، قیمت تقدیر اولنه من ! بنیشك یکلری - ناحیه صدره قدر - کاملاً ایات کریمه ایله ایشلنمش ، ارقه جهتی ده تعظیماً وتأدباً بیچکارله تزین اولمشدر .
 بونیشك اوت و بروسنه ایجه دقت ایتدم ، قواتوق الترنده ، یقاسنده تردن صولوقاق ناری حالا باقی ! نه علوی خاطرهلر !!!

بروسه‌ده اختیار باغچیلر

بونیش او قدر ظریف ، او قدر دقیق بر صورتده نسج و نقش و تزین اولنمشدرکه بلکه بوگون بر مثلی ده یاپیله من . خرقةك بعض یرلری ده ییرتیلمش ، هر حالده بروسه‌نی زیارت ایده جك اولانلره توصیه ایدرم . بو خرقة‌نی بهمه حال زیارت ایتسونلر !

سلطان ییلدیرم سمتی کورجی مهاجرلریله مسکون آیریجه بر محله تشکیل ایدر ، بوراسی بروسه‌نك غلبه‌لاك سمتلرینه نسبةً اوزاچقه و تنها اولق حسبیله بر غریبلك واردر .

بروسه حرکت ارضدن سوکره سائر اماکن عاليه و مقدسه کې بوراسی ده هم سنیه حضرت خلافتناهی سایه سنده مکملأ تعمیر ایدلمشدر . جامعی بر منار دلیدر . ییلدیرم بایزید حضرتلری ادرنه دڼ بروسه په عودت ایتدکن سوکره جامع شریفک بناسنه تشبث ایتشلرو (آق چاغلیان) دنیلن صویي ده بورایه جریان ایتدیرمشدر .

هوا صیجاق ایدی . یشیلدن بورایه کلنجه په قدر ایچه یورولدق ، انکچون بعدالزیارة « تاتارلر » ده برمولادها ویردک .

دیدک یا ؛ بوراسی بروسه نک طوقپوسی کیدر . قهوه خانلری حصیرپیکلی برر اوطادن عبارت !

بو قهوه ده اختیار بر باغی ایله صحبت ایتدک ، ارزوسی وجهله کنديسـنک ، رفیق ومخدومنک رسمنی ده چکدک . شورسـمه بر کره عطف لحاظه دقت بیورک : ایاقده طوران چوجنک منظر دسی ، اطوار معصومانه سی نه قدر معینداردر ! چوجق بو عالمده ، عمری اولدجه کچیره جکی احوالی ، تصادف ایده جکی رقوعاتی صانکه لسان حال ایله افهام ایدیور ! بوغملای چوجق بر کون اولدجق بلنه قساطرده بی طاقه حق ، ارموزینه تفشکی اله جق ولی نعمت بی منی ، پادشاهی ارغورنده رطنه خدمت ایده جک !

اختیار ، کتاب حیاتنک صحیفه لرینی چویرهش ، او قویه جق انجق بش اون یاپراغی قالمش ! کچیردیکي تعب ومشافک وجودده کی نأثیراتی شمدي حس ایدیور ؛ یوزینک بوروشوقلری ، حیات ساعیاننک نقدر رنج آور اولدیغنی کوستریور ! مشقتنر مسرت اولورمی ؟ ایشته بو بزم اختیارده چالیشمش ، چبالامش ، برعائله تشکیل ایتمش ، باغ ، باغچه صاحب اولمش ، شمدي بو حیات ماضینک خاطرات لطیفه سیله دمکندار اولیور ! اکرچه بدنأ پک یورغوندر ، فطنت فکراً پک مستریحدر . چونکه لذائذ دنیویه دن مشروعیت دائره سنده استفاده ایتمش ... کنجلمکده چالیشان ، اختیارلقده راحت ایدر !

« تریدین ادراک المعالی رخیصة »

« ولابد دون الشهد من ابر التحل »

زیارتلر فلانلر بزه اقشامی ایتدیردی . یایا اوله رق عودت ایتمکه مجالمنر قالمدیغندن بریطونه بینمکه مجبور اولدق ؛ غایت فنا برقالدیرمی کچهرک رفیقم خانه سنه یولالاندی فقیرده اشیانه سنه قاووشدی .

فقيرك عادتدر، اوه عودت ايدنجه مطبخك ماحضرينه واقف اولملى يم. بوكابناء حولينك
 صول طرفه دوشن مطبخه بر كوز كيزدير دم. اوح! نه كوزل تصادف! برادر دم. بزه ايجه
 بر كلفته استانبولدن پيسى بالى كوندرمىش. خدمتچى بونك كوزل بر اسقاره سنى يامغله مشغول،
 بوكا واقف اولونجه همان سوقاق قپوسندن طيشارى فيرلادم. كوشه ينى طولاشمق اوزره
 بولنان رفيقه سسلندم. بالى مژده سنى اكاده ويردم، ام اكسيك ايتسون! توفيق افندى
 برادر يمز، نفيس طعامه يتيشه مزسه كلاهى آنانلردن اولديغندن روش طيب عيسى براقه رقى
 صيقى صيقى آديم آتغه باشلادى. نهايت بر ايكي دقيقه صوكره بزه قاووشدى، طبيعت
 بوي! مطبخه كيروب خدمتچيه بعض تعليمات ويرمك ايسته ديسده مانع اوله رقى يوقارو
 قاته آلام.

بروسه ده بك ابي كوروشديكم ذواتدن برى ده مكتب اعدادى حسن خط معلمى محمد
 سعيد افنديدر. اواقشام محمد افندى بولنديقه بالى بوغازمزدن بكميه جكندن اوشا غاك الله
 اوراق بر بوصله طوتوشديره رقى دليك فرون ستمته بوللادق، محمد افندى نه ايجون
 چاغرلدينى كلامش اولملى كه، اوكون خانه سنده بالتصادف يادير مىش اولدينى (چندره بقلواسى) نندن
 بر طباق كتور مىش وبزه سزدير مدهن خدمتچيه تسليم ايلمىش.
 بيم خبرم يوق. سفره دن قالقيوزدم، توفيق افندى بيق التندن كولمكه باشلادى، نه در؟
 ديدم سويلمه دى، ديركن او كوزم بقلوا سفره اوزرنده عرض جهره خلاوت وابسام
 ايلويوردى.

منونيم برقات دها آرتدى؛ چونكه بروسه نك بك مشهور اولان بو بقلواسى هر اوده
 پيامز لر. واقعا كبابچى شريف اغانك دكاننده ده ييارلر اما:
 «سكر ماذندران و سكر هندوستان»
 «هر دوشيرين است اما اين كجاوانكجا!»

ديديكى كى اوزمه ده بوزمه ده!!

باق! شريف اغانك اصهارلامه كبابه برديه حكيم يوق. اغانك گابندن يميوب عودت
 ايدنلري بروسه يوكيتمىش صايام.

طوز بازارنده كى او قراكلق دكانى ده اثار عتيقه دن معدود اوله بيلير!... هر كباب اكل
 ايدن دكانك او كوچك او طه لرينك دروديوارينه درلو درلو، حقيقه غرايدين معدود اوله حق
 يتلر، فقره لر يازمى... يوحليقه غريب بر حس وارد، هر زويه وارلسه انده مطلقا بر
 نشانه براقلى!

اواقشام نصل طاتلی برطعام ایتدیکمی تعریف ایدم .

یغدر پندی ، قهوه لر اچیلدی . فقیر دیدم که : « کوندوزکی زیارتلردن دیگر صورت
مستفید اولیورز . موافقت بیوریلورسه بواقشام مولویخانهیه کیدهلم . شیخ افندی حضرتلری
زیارت ایدم . » رفقا بوتکلیفمی قبول ایتدیلر . قنار یاقیلدی برتکیهیه یوللاندق .
ایتهبکی کچوب یوقوش باشنده چادری علی بک پدرمزه خانه سینه اوغرادق ، دردی
برلکده درگاه شریفه واردق .

علی بک کوزل کون کورمش ، متعدد خدمات دولته بولنش ، خوش صحبت برصادق
مولویدر .

شیخ افندی حضرتلری هنوز کیشلر ، بزی کندویه خاص اولان برتواضع و نزاکت ایدم
قبول بیوردیلر .

رسم دست بوسی
بعد الایفا مندره
اوطوردق . افندی
مشهد الیهک ده
صوکره لری حق
فقیرانه مده کوستر -
دکتری انار توجهی
هیچ بر زمان اونو تامام .
اوکیجه کی محبتمز
ساعت درده قدر دوام
ایتدی ، ایرتسی کونی

جمعه اولمق حسبیله بروسه مولوی شیخی محمد شمس الدین افندی حضرتلریله دده کان و درویشا
اجرا ایدیله جک مقابله شریفهیه دعوت اولمق کی بر بختیار لغه دهنائل اولدق . واقعا بوکی وظائف
مقدسه ایچون دعوته حاجت یوقدر .

باخصوص جناب شیخ غالب بیوردینی کی :

« کلنلر استان اولیایه »

« بتون دعوتلیدر غالب صفایه ! »

دعوت اولورسه بویله اولملی .
 دیمک که ، جمعه پروغرامیز بویله مقدس برزیارتله افتتاح ایتمش اولیور .
 اوزاتیمه لم ... فرداسی کونی ، اوکله طعمانی درویشان ایله برلکده تناول ایتمک اوزره
 بکی برلکده الهرق درکاهه کلدک .
 بو آستان فیض نشان مولانا ؛ زیارت ایدنلرجه معلوم اولدیفی اوزده ، (پیکار باشی)
 ان محله قریب غایت واسع حضارتما بریانچهنک وسطنده کائن اولوب کنیش ، مریین بر
 مخانه ایله متعدد حجره یی حاویدر .

پیکار باشی یوقوشنده

اینه بکدن مولویخانه یه کلیرکن صول طرفده برج اوزرنده یشیل برتربه کوریلورکه ،
 زاده مشاهیر واصلین صوفیه دن بروسه لی محمدافتاده افندی حضرترلری مدفوندر .
 بار الیه بر چوق زمانلر حضرت امیرجامع شریفنده خطابت ایتمش وساططان مراد ثالث
 ضرترلرینک مظهر التفات مخصوصلری اولمش ایدی .
 « نوره مضجمه » انتقاللرینه تاریخدر (۹۸۸)

افتاده جامع شریفی موقعندن بروسه نك كوك دره ، ایشیق لر سمی بك لطیف حقیقه نشاط
آور بر منظره عرض ایدر .

شیخ افندی نك نزدینه وارمه دن اول دركاه شریفك نایزن باشیسی حافظ دد نك حجره سنی
زیارت اتمك لازمكلدی ، بناءً علیه طوغریجه بورایه كیردك .

دده افندی اوكون مقابله ده اوقونه جق حجاز یدشرونی كچوردی ؛ بز ایجری كیردیكمز
زمان ، نایه فاصله ویردیسه ده رجا و نیازمز اوزرینه اوفلمكه دوام ایتدیلر .

سودیکم ارقداش لردن بر ذات مقامات وصفنده حجاز حقنده شویله دیمش ایدی :

« حجاز اولسه مقامی قبله وجدان عاشقندن »

« چیقار افلاكه دك بیک نعره لبیک عشق افزا »

حافظی دیکه بیلرلك تسلیم کرده می اولدینی وجهله ؛ نانی بروسه سز اوفله ، نفسنده بشقه
بر تأثیر وارد . ذاتاً نای دیکه یشه کوره انسانده مختلف تأثیرلر حصوله کتیریر . عاشق
عشقی ، عارف عارفانی آرتیریر ، والحاصل هر کس درجه نظر و عرفانه کوره ولوله نایدن
بر حصه لذت و حلاوت طویار !

نایك وصفنده جناب مولانا نایك :

« آتش عشقست کاندیر نای فتاد »

« جوشش عشقست کاندیر می فتاد »

بیورمشن اولدینی معلوم ارباب وقوفدر . عرفان ، ادب و سکونت مکتب مولوینك
اسی الاساس تعلیمیدر . دیه بیلیرمكه ، فطره ادیب و عارف اولمیان او مکتبك شا کرد
فیض جویانی زمزمه سنه داخل اوله ماز :

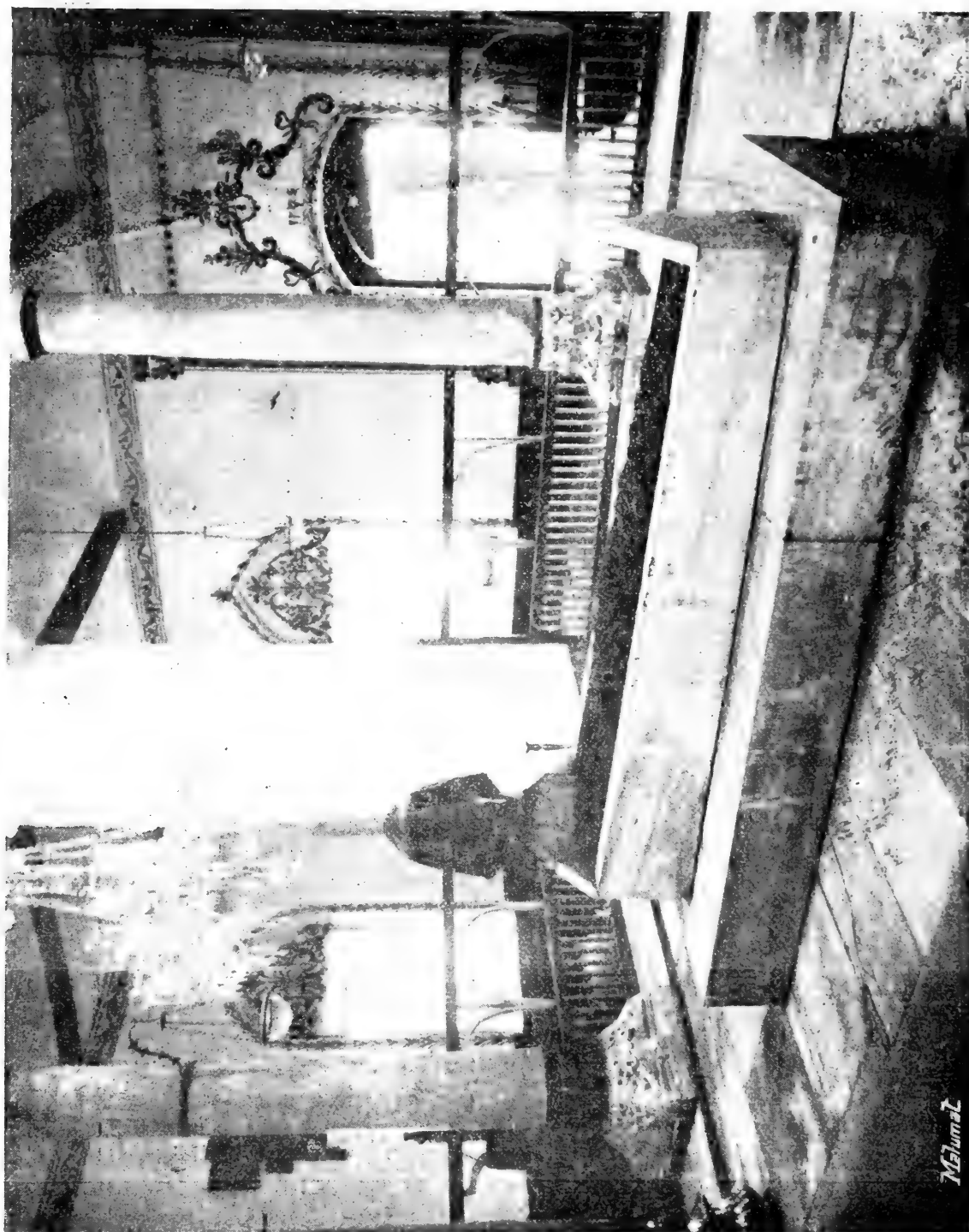
بز نای ایله معنا تغدی ایدرکن اذان اوقونمغه باشلاندى ؛ قالدق ، سماعخانه نك قبله
جهتنده کی شادرواندن تجدید وضوء ایله ایجری كیردك . درویشان برر برر ورود ایتمه
باشلادی . از برمدت صوکرده ده شیخ افندی حضرتلری ظهور ایدرک سلام و نیاز ایله قبول
ایدلدى .

خطبه اوقوندی ، نماز قیلندی . هر کس یرلی یرنده ادب و تعظیم ایله اوطوردی . درویشان
مترقب و متوجه ایکن نعت اوقوندی اوئی متعاقب کوزل بر تقسیم ، ده صوکره یوقاروده

یکم کبی حجاز پیشروی ترنه باشلانندی . بوانتاده جمله قیام ایدلدی . درویشان اوکده
 وای طریقلری بولندیعی حالدده معلوم اولان دور کیری بعدالایفا اجرای سماعه ابتداریلدیلر .

« دانی سماع چه بود صوت یلی شنیدن »

« ازخوشتن بریدن باوصل او رسیدن »

مقابله شریفه بر ساعت قدر دوام ایتدی . اوکون هوا پک لطیف اولدیغندن درگاهده پک چوق زوار وار ایدی .

مقابله‌دن چیقلدی ؛ شیخ افدینک دائرہ سنه کیدلدی ، قهوه لرایچیلدی . بر ساعت قدر محبتدن صکره عرض راسمه وداع ایلدک .

درگاه شریف مذکورک بانسی لارنده لی (قره مان) احمد المولوی حضرتلریدر .
 مشار الیه اولاد مشایخدن اولوب قاضی پاشا زاده حضرت چلبی خسرو (۹۶۹ - ۸۸۶)
 قدس سره اوفر ، زمان مشیختلرنده مظهر ارشاد و نائل اجازت اوله رق آستان والده سلطانده
 نیجه زمان وحدت کزین ایکن قدمای ددکان و مشایخ بینده ظهور ایدن وقمه اختلاف اوزرینه
 ابواجدادینک وطنی اولان (شهر زور) طرفته اختیار سیاحت ایتشلر ایدی . اثنای سیر و سفرده
 بغداد دارالسلامه کیره رک جلوه گاه حضرت سلطان دیوانی اولان بقعه مبارکده مقیم و منزوی
 اولمشلر ایدی . اوراده هنکام اقامتلرنده کندولرینک مظهر سر احد اولدقلرینه دلالت
 ایدمک نیجه اثار کمال و کرامت ظهور ایتش اولدیغندن فقرا و احبانک نیار و استرحاملرینی رد
 ایدمیه رک مشیختی قبول ایتشلر ایدی .

کندولری دائماً وجد و استغراق عالمده اولدقلرندن (جنونی) مخلصیه معروف و مشهور
 اولمشلردر :

بغداد بهشت آباد زاویه مولویه سنده چند سال خدمت فقرا و درویشانده بولندقدن
 صکره درویش احمد نیازی اسمنده بر ذات روشن ضمیری کندویه قائم مقام نصب ایدرک
 و بعض درویشان ایله برلکده جانب رومه متوجه اولمشلردر .

اولوقت قونیه ده ، درگاه جناب مولاناده ابوبکر چلبی حضرتلری [۱] اجرای مشیخت
 بیور یورلر ایدی . (۱۰۵۳ - ۹۶۵) برکون چلبی مشار الیه ، اثنای مجلسده کندیسنه
 خطاباً « مولانا ! دارالسلطنة القدیمة بروسه میان بلاد اسلامیه ده برج اولیا [۲] دیمکله
 مشهور اولوب بزم طریقمزه منسوب برتکیه بولننامسی موجب تعجب و استغرابدر ؛ باری
 سزای اورایه کوندرلم » بیورمسی اوزرینه جناب شیخ اختیار لغندن و محتاج صله اولدیغندن
 بحث ایله مسقط راسی اولان لارنده یه کیتیمکی ارزو ایلدیکنی اشراب ایدر .

[۱] مشار الیه حضرتلری فاتح بغداد زمانده در سعادت کله رک اولوقت صدر اعظم بولنان بایرام
 پاشانک قوناغنده مسافرت اوزره ایکن ارحال داربقا ایتکله (باب جدید) مولویخانه سی درونه دفن
 ایدمشلدر .

[۲] برج اعظم ایکیدر : بری دمشق شامدرکه برج انبیا دیکری ده بروسه درکه برج اولیادتر .

رسم دست بوسی بی ایفا ایچون چلبی حضرت تلرینک پیشگاه عالیلرینه وارد قده مشارالیه حاضر بالمجاس اولانلره خطاباً تکرار بیوررلرکه : « مولانای بز، بروسه یه کوندرمک صد دنده ایدک،

MalumaZ

انجق کلام خیر انجامزی کوش قبوله المدیلر . «
شیخ بوسوز اوزرینه برکده تفکرایدر وبغدادده بولندیغی زمان کورمش اولدیغی رؤیا

در حال خاطره گلکله همان قانقوب ابوبکر چای حضر تلرینک الی و دیزنی اوپه رک بروسه عزیمت ایتک اوزره مع الاعتذار استحصال مساعده ایلر .

بغدادده ایکن کوردیکی رؤیا شو ایدی : « دست مبارک لرینه حدیقه صنع الهیده کشایش بولمش بر تازده کل ویریلور ، بوکلی قوقلار سهده ، بویدن اصلا برشی استشام ایده من او وقت دیرکه : نه اولیدی بوورد رعنا لطافت صور سیله متناسب بر قوقویه مالک اولیدی — بوملاحظه مغویه اوزرینه « بوکلک قوقوسی سکار سهده ایریشور » دینمش . ایشت چای حضر تلرینک ایکنجی خطابی اوزرینه بو واقعه حالت انکیز لایح ضمیر جنونی ولوله آم بولمش ایدی .

اوزاتیمه لم ؛ دونه دونه قره حصار و کوتاهییه اوغرادقن صکره بروسه یه کلیر و سه باشی قربنده شیخ یعقوب زاویه سهنده توقف ایدر . اول تاریخده مومی الیه یعقوب افندی استانبولده ایوب سلطان جوارنده اوطور یورمش ، ددنک اوراده اختیار اقامت ایتسی اوزرینه فقرای مولویه دن بعضری کلوب کیتمه و اجرای داب و آیین اولمغه باشلار .

لکن مسافر اولدق لری زاویه فقرا و درویشانی استیعاب ایتمه مکه باشلا دیغندن همشیر زاده سی صالح دده ایله بر لیکده بروسه ده کی مقامات متبرکه اولیای کرامی زیارت و مشایخار مصاحفیه رغبتدن صکره (پیکار باشی) نده حالا مرقد منور لری اولان محله کلدکلرند (هذا ما وعد الرحمن ...) ایت کریمه سنی تلاوت و (این گوشه خاک توشه مدفن مشایخ مولود خواهد بود) رمزیه اول موقعک محل غرس اولدیغنه اشارت بیورمشلردر .

چونکه بغدادده کوردیکی رؤیاده : کندی خاندانی کاشندن بر کلن رعنائی اخراج و بروسه ده غرسه مأمور اولمشلر ایدی . کلدن مقصود اولان ده خانق و همشیره زاده سی صالح دده در احمد دده ، الیوم در کاهک بولندیغنی محلی صاتون المق ایسته مشلر سهده متصرفی اولان کسه کرو متعصبیندن اولوب صاتیق ایسته مدیکندن ، مرقومک و فاتی اوزرینه زوجه سی ملکنی جنار شیخه ترک و تبرع ایتدکن ماعدا تحت نکاح لرینه دخی کیرمشلر ایدی . [۱]

ابرار امت طرفندن تکریر فاتحیه وسیله اولمق اوزره مشارالیهک مناقبتدن بعضری بورداده ذکر ایده حکم :

جناب شیخ بر کون سید ناصر مقامنی زیارت ایدر کن خراباتی بر ذات النده سهکسی اولدیغنی حاله کایر وایاغنه قبانوب سوزشله بروسه اغاسندن شکایت ایدر . درویشک سوزشله وقوعبولان شکایت

[۱] عرفی زاده مصطفی حالی افندی بروسه قاضیسی ایکن بالدر زاده سلیمی باب کتاتی خدمتنده بولمش اولدیغندن زاویه مذکورده نک وقفیه سنی بالذات املا و ترقیم ایشلدر . (۱۰۲۶)

زربنه تکرار سکه شریفه یی تکریمات معلومه ایله اکسا ایتدکن صوکره (و پرو! تودرنیاز
ویش باش و برماست نماز اوخواندن!) بیورر لر. وفی الحقیقه اغای مرقوم تعقیب اشقیادن
ودتنده اتدن اینرکن مرده اوله رقیره سربلور وشبخی حضرتلری دخی وعد عالیلری
جبنجه ایرتسی صباح جامع کیرده جنازه نمازنده حاضر بولنور . فصبحان اه !

« اولیارا هست قدرت ازاله »

« تیرجسته باز کردانید زراه »

ینه برکون مع درویشان ابدال تر به سنی زیارتہ کیتمش ایکن بروسه ده تقدیر مشایخ وازسه
له سی زادو ذخیره لریله اودایه کلور لر . اتنای ذکر و توحیدده ، ارقه سندن برکاب قووالایان
طاوشان کنیدیسی اولو اورطه حلقه نك ایچنه آتار ، کلب ده حلقه نك خارجنده قلوب
اوشان اوکا ، اوطاوشانه باقمه باشلار . برایکی دقیقه صکره هرایکی سنك ده تضاد جیللری الس
الفته مبدل اوله رق یکدیگریله اویناشمغه ابتدار ایدنجه جناب شیخ (این حلقه جمعیت فقرا
ک دائرة اتحادیست که ، دز او شیرو آهو وشهباز وتیهو وخرکوش وکر به وموش بایکدیگر
عادوالت دارند و آن تضاد جبلی بیرون در مانده است) کلام حقایق بیانیه جبلة وطیعة
برینه دشمن اولان ایکی مخلوقك شو حالی ظاهری اولدیغنی وحلقه توحیدك اجزاسی کمال
عاد اوزره اولینجه استفاضه دائرة توحید محال ایدوکنی تفصیل بیورمشلردر .

احمد دده حضرتلری اواخر عمرنده سالف الذکر صالح دده یی مثنویخواناق خدمته تعیین
شلرایدی . [۲] برکون درس ومقابله دن چیقلدقن صوکره ، صالح دده شیخنك انی اوپمکه
تمش ایدی . شیخ (تحمل این بارکران چکونه ؟) بیورمش ، صالح دده خود فروشانه بر
صورتده مقابله ایتمش اولدیغندن حضرت شیخنك جانی صیقلمش وبو حالک تاثیراتندن
له رق درسده فوق العاده تقریر مالک اولان دده یی بعض حالات عارض اولمش ایدی .
عجب نفس ، دعوای انائیتك مانع فیض وترقی اولدیغنی بووقعه عبرت آمیز ایله ده ثابت
ملشدر .

پیش یوسف نازش وخوبی مکن

جز نیاز و آه یعقوبی مکن

معنی مر مردن زطوطی شد نیاز

[۲] مولوی شیخکی اساساً مثنویخوانلقدر ، بوجهت مشیختنامه لرنده ده مصرحدر . فقط تأسّف
لنورکه اسامیسی ارباب عرفانجه معلوم اولان بعض مشایخ کرام مولویه دن ماعداسی کتاب حکمت
باب « مثنوی » نک ظاهر معناسنه بیله واقف دکلردر .

در نیاز فقر خود را مرده ساز
تادم عیسی ترا زنده کند
همچو خویشت خوب و فرخنده کند
از بهاران کی شدی سرسرسنگ
خاک شو تا کل بروید رنگ رنگ

خلاصه کلام حضرت شیخ اودرگاه منیفده بر چوق سنه آیین مولانای اجرا و نقل
مثنوی شریف ایله قلوب درویشانی احیا اوزره ایکن (۱۰۳۰) ده حمامه روحی قفس بدندر
پران و دونه دونه حدیقه بهشته روان اولمشدر . مشارالیه مجذوب الحال بر ذات ایمش . شو غزل
پک مشهوردر . [۱]

من طوطی قدسم تن فانی قفسمدر
احیا ایدن امواتی مصیحا نفسمدر
من بار امانت چکیجی اول شترم کیم
نالهم ره مقصودیمه بانک جرسمدر
دل ویرمدی دنیایه ، اولان عارف باه
پونده سبب مکته هوا وهوسمدر
اول لمعه رخساره درر اصل سماعم
موسی صقم نور شجر مقتبسمدر
کنجینه اسرار اوله لی قلب (جنونی)
نفس اژدری حقا که کینه عسسمدر

گندولرینک ارتحالندن صکره مقام مثنویخوانیه یوقاروده ذکر ایشدیکمز پروانه صالح دده
(۱۰۷۳) تاریخچه قدر) ، بعده محمد صالح دده (۱۱۱۴) تاریخچه قدر) ، انک ده ارتحالندن
ذهنی صالح دده (۱۱۲۹) سنه سنه قدر) ، انک ده یرینه برادرلری شیخ محمد عارف دده بعده
محمد شمس الدین دده ، دها صوکره الیوم پوست نشین بولنان ذاتک پدری محمد نظام الدین دده
افدیلر سجاده نشین ارشاد اوله رق نیجه زمان خدمت درویشانده بولنشلردر .
وجعل الجنة مشواهم !

فقیر ، مأموریت حسبیله و سیاحت طریقله پک چوق یر کزدم ؛ برچوق مشایخ کرا
مولویه نک مجالس استفاضه لرنده بولندم ، بوسایه ده نیجه درگاهلری زیارت ایتدم . فقط مهبط انوار

[۱] سفینه ده بوذاتک اسمی محمد ، کلدسته عرفاند ، احمد ، بروسه درگاهندن ایدیلن تحقیقاتند .
کذلک احمد اولق اوزره کوستریلیور . شواختلاف اسامی بی بردراو اکلایه مدم !

سیه اولان استان فیض نشان مولانا ایله ، کلیولی ، کوتاهیله ، قره حصار تکیه لرندن صوکره
روسه مولویخانه بنی بک فیضلی کورورم ، همدم سعید چلبی حضرت تلی با امر و دعوت حضرت
بدالحجید خانی در سعادت کلدکن صوکره ، مقرر شادینامیلری اولان قونیه بروسه
ریقیه عودت ایتیش و اورادرگاهنده مسافر قلمش ایدی .

اواننده احمد دده نك مرقد منورلرینده زیارتله عاشقانه برقطعه یازوب تر به نك بالاسنه
ملیق ایتدرمتلردر . قطعه الحاله هده باقیدر .

خواهر زاده حضرت احمد دده پروانه صالح دده ، بغداددن بروسه به هجرت ایتدکن صکره
وقاروده برنبذه بحث ایتدی کم وجهله ، اورا مولویخانه سی پوست نشینا کنه تعیین اولمش ایدی .
کندیلری دائماً خدمت درویشانده بولمغله تلذذ و تفیض ایدر ذواتدن اولوب حتی
کوچکان میدان ، ایفا اولنه حق بعض وظائفک کندولرینه امر و تحمیل اولمشنی نیاز ایتدکجه
نلره جواباً (بر موجب سید القوم خاد مهم ، این خدمات وظائف لازمه مشایخ است ، پس
چگونه دیگرانرا امر بجا باشد) تنبیله مقابله و ابنای بشره ایدیه جک خدمت و معاونتک نزد
اریده کی مقبولیتنی ایضاح ایدرلردی . جنتمکان سلطان محمد خان ابن السلطان ابراهیم خان
علیهما الرحمة والغفران العمیم حضرت تلی زیارت مقابر اجداد عظام ایچون بروسه بی تشریف لرنده ،
شیخی مظهر التفات مخصوصلری بیورده رق دارالسعادة الشریفه لری اغاسی واسطه سیله انعام
واحسان بی نهاده بولمشلر ایدی .

زوار بزدن اول درگاهدن ایرلشلر بزمه برابر خواص اخوان قلمش ایدی . رفیق قوجه
مولوی بی الدم ، فقط زویه کیده جکمی یلمدی کم حالده حیره لرك حذا سندن بانی محترمک
مرقد مطهری اوکندن کچهرک یوله چیقدم .

آیندن طویدیغ ذوق وجدانی ، حظ روحانی بنی غشی ایتیش ایدی . رفیقمه دیدم که :
« عزیز ! پیکار باشنه طوغری کیده لم ، اوراده صو باشنده اوطوررتنزه ایدرز ، باخصوص
جمعه در ، بلکه رفقادن بعضلرینده اوراده بولورز . »

درگاهک قبوسنک همان قارشوسنده کی سد اوزرنده علی بک پدیری ، چادر جی باشی
نظیف بک ودها کیروده تر به دار قره مانی مصطفی دده غنوده خاگ غفراندرلر . فقیر مصطفی
دده ایله برکره اوده ، برقندیل کیجه سی اثنای مقابله ده کوروشمک نصیب اولدی .

« سفینه مولویه » مؤلف محترمی زمانزه یتشمش اولسه ایدی ، هیچ شبهه یوق که دده بی دده

سلسله درویشان حقایق آشنایان میانه ادخال ایدر ایدی . اه قبرلری منور ایلسون !
 بیلمم که ، سبی بنجه معلوم اولیان برتائیرله اووادی خاموشان بویجه کیده رک بیکار
 باشی مسجدينک یان طرفه دوشن قهوه یه ، همده پاره قلغک تاکنه ارینه او طور دق .
 بروسه نك محلاتندن برقه مننه کلن صو ایشه بورادن کچر .

نه کوزل تصادف ! قهوه خانه نك چیره ناظر اولان سندنه ، پك سودیکم رفقادن
 بعضارینه ، جامع کیر مؤذنی ، بروسه نك خواجه نصرالدینی رجال نقشیه دن ادهم دده یه
 ملاقی اولیه لم می ؟ بویله خوش صحبت ، هر بر کلامندن بوی عرفان و ظرافت استشمام اولنان ذواتله
 برلکده بولونلنجه تنزه لزوم قالیر می ؟ ! طبیعتك حدیقه دلستانی اوکمزده ، عندلیب دلکشاسی
 یانمزده ... علی بکه ادهم دده نوقت بولوشه لر ، همه حال اسکی عالمردن ، کنجلك زماننده
 سوردکاری ذوقلردن بحث اولنه حق و « بیکار باشنده فلان اوده برچنکی محبته دعوت اولنش
 ایدك .. خاطر لار میسك ، بزم بو محبت میز افندی حضر تلرینه کچمشلر ، افندی ایرتسی کیجه بی فنا
 حالده تکدیر ایتدی ... » کبی یینه ماده جریان ایتش وقه لر دن ، کیزی محبتلردن دم اور یله حق ،
 یادماضینك خاطرات لطیفه سیله دمکذار اولنه حق !
 علی بکه حرمت ، محبت پك زیاده در ، چونکه دها صو کره لر ی ، درگاه منیفده تعلیم و قرائت
 مثنوی شریفه بادی مستقل اولان بوذاتدر .

یشیل جامع شریفك امر انشاسنده پك بیوك خدمتی سبق ایدن وبلاخره نقوش غرائب
 الاسلوب دارالحن جهانی کوره چك کوزی قالمدینی حالده وفات ایلین حاجی عوض پاشاده
 بومزارستان پر عبده اسوده نشیندر .

بیکار باشی ایلك بهارده صباح اقشام ، هله ایام تعطیلیه ده پك مناسب برتنزه محلیدر .
 بوندن بشقه قیزلجق دیی ، آق چاغلان ، نام مسیره لرک لطافت آب وهواسی قابل تعریف
 و تصویر اولمدینی کبی حسام الدین ، مسلم کوشکی موقعلریله تفرج دنیلن محل و مکتب اعدادی
 عسکرینك مبنی بولندینی تیه حقیقه نشاط آور برر منظره لطافت پیرایه مالکدرلر . هله بهار
 موسمنده « عجملر » نام موقع ایله بروسه نك کاغذخانه سی مشابه سنده بولنان « ایتخیلر » یاخود
 « ویس القرانی » تعبیر اولنان مسیره برر سیرانگاه بی همتادر .

عجملر موقعندن شهره قدر یولك هرایکی طرفی صیق صیق قواق ، سکود ، طوت اغاجلریله
 مستور و مزین اولدیغندن یاز موسملرنده پك چوق ذوق پرستان ایله مالی اولور . بروسه

جوارینک شوسه لری حقیقه منتظم برحالدہ محافظہ ایدیلہ کلمکده اولدینی جهته ، کندولرینه مناسب برزمین جولان جولان دراجه سوارانک ده عددی کوندن کونه ارتمده در .
 پیکار باشنک بایرام کونلرنده کی ازدحام ونشئه سنی ده ذکر ایتهدن کچمیه لم ... دونه دولابلر ، صانج قنر ، معهود غلطه جانبازلری شرتجیلر ، کبابجیلر او میدان وسیعی باشند
 باشه اشغال ایدر لر . برغلغه ، برولوله در کیدرکه ، حقیله تعریف وتصور ایتک ایچون « اولیا چلبی مرحوم » کی بر قلمه ملاک اولمق اقتضا ایدر ...
 پیکار باشی بروسه نک فالح میدانی کیدر : چولوق ، چوجق ، کنج اختیار هپ بورایه دوکولور ...

بز اوراده محبتده ایکن بری تذکره کتیردی ، اچدم او قودم . واقشام بزی « شیخ احمد الغزی » حضرتلرینک تکیه سنه ، چوربایه دعوت ایدیورلردی .
 تذکره بی علی بکده کوستردم ، فقط معذرت بیان ایدرک مساعده طلب ایتدی .
 ادهم ده کندهویه مخصوص برطور تسلیت ایله :

« درویش هر کجا که شب آمد سرای اوست ! »

کلام نکت آمیزله دعوت واقعه یه اجابته حقیقه درویش خصلت اولدینی کوستردی .
 پیکار باشندن تام ساعت اونبرده یوللانندق .

او اقشام طعمامه مدعو بولندیغمز درکاهک پوست نشینی ، ازنیقده متواری خاک
 غفران اولان اشرف رومی (قدس سره) حضرتلرینک انجال کرامندن سید علی سری
 افندی حضرتلریدر . محمد سعید افندی نک توسط و دلالتیه افندی مومی الیه طایمقله
 مشرف اولدق . بوذات خط تعلیق پک کوزل یازار لر ، قناعتکار ، متواضع ، خوش صحبت
 بر جاندر ؛ بزهنوز تریزی قوروتمه دن توفیق افندی ده ظهور ایدیوردی . مکرسه بزم اورایه
 کیده جکیزی پیکار باشندن عودت ایدن علی بکدن خبرالمش ، طعمامه بولمنی ارزو ایتمش .
 موسم بهاره تصادف ایتدیکندن ، انواع شکوفه و اشجار نمره داردن متشکل
 حقیقه فرحفراده سفره قورولدی ؛ سباط محلتک اطرافنه سماده انجم ضیاداری تنظیر
 ایدرجه سنه فنار لر دیزلدی .

توفیق افندی برادریمز بو حالی کورونجه ، هم نشئه لندی ، همده یان یان باقغه
 باشلادی ؛ چونکه بویله شلکلی بر محبتده بولنامش . مع مافیه . بزکندیسنی دایما خوش
 طوتمنی التزام ایدیوردق .

اوکیجه بی پک خوش کچیردک ...

شیخ احمد الغزی درکاهی قسماً مائل انهدام اولدیغندن مقابله شریفه کوچک پراوطه ده اجرا ایدیلوردی . محرر عاجز بالاخره بروسه ده مأوراً بولمادیغ زمان تکیه بی بو حال خرابیده کوردم .

اسباب تعمیر واحیاسی ایچون اخوان ایله پک چوق مذا کره لرده بولندق ، اوقافی هایون نظارت جلیله سنه مراجعته قرار ویردک . انجق درگاه بیقدرت اوقافدن بولنق حسبیله جانب خزینه دن تعمیری اویه میه جنی جوانی النجه صورت اخرله چاره سنه باقلمسی تذکر ایدلدی ؛ او تاریخده والی بولنان مرحوم منیر پاشایه افاده حال قلندی . معاونت و مروت عمومیه مراجعت صورتیله تعمیری تنسیب بیورلدی . محمد افندی برکون فقیر خانه یه کلدی و برتذ کره ویردی ؛ تذکره بی اچدم اوقودم مندرجاتی شو ایدی :

عزیم

« شیخ احمد الغزی قدس سره الجلی حضرتلرینک مشرف خراب ارلان خانقاه شریفنک اعانه اهالی ایله تعمیر واحیاسی نزد جلیل ولایتیناهیده مظهر تصویب اولغله ، بوکبی امور خیریه ده ذاتاً مشهودمن ارلان همت و مساعی جمیله برادرانه لری حسبیله فقیر خانه ده کیجه لری اجتماع ایده جک ارلان قومیسونه اعضا تعیین بیورلدیکز . یارین کیجه دن اعتباراً تشریف لری و درگاه و مشتملاتنک برده رسم و پلانتنک ترسمی رجای مخصوصیله عشق و نیاز ایدرم اولباده »

شوصورت تکلیف بنجه مع الشکران قرین قبول اولدی ، اوت ! بوبابده ایفا ایدیله جک خالصانه بر خدمتک نه درجه مشکور اوله جغنی ایضاحه لزوم کوردم .

قومیسون کیجه لری منتظماً اجتماع ایتدی ، درکاهک مکمل بر رسم و پلانی یابلدی . ولایت غزنه سیله اعلان کیفیت اولندی ؛ ایشه ال برلکیله باشلاندی .

بوکبی امور خیریه ده بذل معاونت و مروت خصوصنده بروسه لیلرک سجایای برکزیده کر مپوریلری بالخاصه ذکره شایاندر .

والینک معاونتی ، رشیدبک افندینک مالاً و بدنأ همتی اخوانک غیرت و مروتی ایله اروقظ طرفنده کرک مرکز و کرک ملحققاده درت بش یوزلیرایه یقین پاره طوپلاندی . بزده انشاته باشلادق . سایه عنایت وایه حضرت پادشاهیده واسع و مزین بر سماءخانه ایله مکمل برشیخ دائره سنک ، درویشانه مخصوص حجره لرکا ککانه موفقیت حاصل اوله رق والی ولایتله بر چوق ذوات و علما و مشایخ حاضر اولدق لری حالد ادعیه مفروضه حضرت

خلافپناهینک تذکاريله رسم کشادی اجرا اولندی؛ یوزی متجاوز مدعوین، فقر او درویشان اطعام و اعزاز ایدلدی؛ و کیجه سی ده تبرکاً آیین مولانا اجراسیله اولیای کرام حضراتنک روحانیتلرندن استمداد ایدلدی. شمدی بروسه نك معمور و دلنشین تکیه لرندن بری ده بو درگاهدر.

بز اوکون، مولویخانه دن چیققدن صوکره قره مان کوینده کی زراعت مکتبئی زیارت و مکتب رفیقم نسیب بکله تجدید مخاندت ایتک اوزره قرار ویرمش ایدک.

فقط «اوده کی بازار چارشویه» اویمیه جنی جهتله بزده صوکره دن تبدیل فکر و توجیه وجهه عزیمت ایتکه مجبور اولمشدق،

بناء علیه مکتبئی زیارتی بشقه برکونه تعلیق ایتدک...

او کیجه درگاهدن چیقدیغمز وقت ساعت بشی کچوردی. «اقبیق» محله سنه قدر کلدک اوراده ادهم دده یه وداع ایدرک اوه کلدم.

صباح پوسته سنه یتشدیرمک ایچون علی العجله بر مکتوب یازوب پوسته خانه یه کوندردم. مکتوبده کشیشه وقوع بوله جق سیاحت ایچون بر دورین کوندرلمسنی برادره اشعار ایتدم. سیاحت ایتینلر بیلمز. انسانده براز مراق وهوس اولونجه پک متجممس اولیور. ایشته بزم بو بروسه سیاحتی تحف برشی اولدی.

ادهم دده دیدیکمز ذات در سعادتده مرحوم حمصیب پاشا دائره سنه انشایی جهتیه فطرتنده اولان عرفان و ظرافتی تزئید ایتمش قناعتکار، مجلس ارا بر درویش پاک نهاد ایددی. محبتی، تکیه غالمترینی پک سودر، پک سودیکی کسه لرله دوشر قالقار، محفوظی اولان فقرات لطیفه یی یرینه کوره و مناسبت الدقه نقل و حکایه ایدرک بولندی مجلسی رونقلند برر، و فقط کلال ویره جک نقلیاتده بولنمز ایدی.

دده نك شو حالاری معلوم اولدیغندن هر زریه کیتسه بیوکک کوچکک مظهر قبول و حرمتی اولور ایدی. تعصبی سومز، فقط صلابت دینه سنی محافظه ده قصور ایتمز ایدی. دده ایله معارفه مز بروسه ده ابتدا ایتمش و صکره لری اوقدر صمیمی براخلاص و مودت متقابله منجر اولمشدرکه، مدت عمرنده بالالتزام رسمنی الدیرمدیغی حالده اواخر عمرنده صورت مخصوصه ده چکدیردیکی فطوغرافنی — محضا بر نشانه اخلاص اولق اوزره — محرر فقیره کوندرمش ایدی. ۹ کانون اول سنه ۳۱۴.

بو تاریخدن بش اون کون صوکره رمضان شریف ایچنده دده نك ترک دغدغه حیات ایله تکیه علینه منتقل اولدیغنی خبر آلدیم.

دده نك سربوش افتخاری نقشی سهكسي اولديني حالده ، بو رسمي فس اكنسا ايدرك چيقارتمشدر . نجه مشاهير وعرفانك مقرايديلري اولان پيكار باشي قبرستانده آسوده نشيندر . « رحمة الله عليه »

جامع كبير جوارندن اينه بك جاده سنه توجه ايديلنجه قارشوكزه كيرلي بادانالي ، قسم فوقانيسي طار برسوقاغه طوغري بروض تهديدكارانه ايله ميل ايتمش ، سقفي براق يوز سنه لك كيره ميت ايله مستور ومفروش ، نجره لري قالين وصيق اولمغه برابر ارتقاعلري نجره نك يوكسكلكنه تماماً مساوي اولمق حسييله يوقارويه سـ وروملك احتمالي اولميان قفسلرله مستور جاملري باران وغباردن غير شفاف برحانه كلش برخانه نظردقكزي جلب ايمه مك قابل دكلدر .

خانه نك قبوسي طار سوقاغك ايچنده در ؛ قپودن ايچري كيريلنجه قالدIRM طاشيله دوشنمش ، مرور زمان ايله طاشلرك اره سنده چقورلر پيدا اولمش بر حولى كورينور ، حولينك صول طرفنده او كي قفسلي طار بر مطبخ ، انك ده او كنده غايت اسكي ، اطرافي وذيي صويك كتيرديكي مواد كلسيه وسائر ايله كربه بر طبقه تشكيل ايتمش ، صويك فضله سنك اقوب كيتديكي دليك ده ، صويك اثار ائتكاليله سندن اولمق اوزره غريب برشكل مخروطي المش ، والحاصل هيئت مجموعه سي استكره اولنه حق برحاله كلش يالاق واردر .

بونك از اوته سنده سالخورده بر طوت اغاجي بو انزو اگاه غريبك نصل بر محرم اسراري اولديني كويا لسان حال ايله اكلاتيوردي !

خانه نك الت قاتنه كوچك بر جاملي قپوايله كيريلور . بوراسي غايت طار بر قوريدور ايله نجره سنر ايكي اوافق اوطه دن عبارتدر . صوك طرفده كي طار وعادتا انسان چيقاركن برشكل منحنى المغه مجبور اولديني زردباندن چيقلنجه برى اوافق ديكرى اندن از كنيش ، طوانلري باصيق ايكي اوطه نظر حيرت وغرايى جلب ايمه مك قابل دكلدر ؛ قفسلر ، جاملر اضلا آچلمديغندن صباح كونشي بك كوچلكله نفوذ ايدن بو كنيش اوطه يه كيره لم :

قپونك همان ياننده جوزدن معمول بر سهيا ، انك ده اوستنده ، قوه عاكسه دن قالمش كارقديم بر آينه ، سهپانك اوزرنده اثار عتيقه دن صاييله حق قدر اسكي براق پارچه قوانوز ، كاسه طباق ، نجره لرك او كنده اوزون ، اورتوسى يرلى معمولاتندن ، فقط رنك ولطافتي اوچش اچق بر اوت مندر ، بر كوشده مربع ، انك ده اوستنده قوش توكندن اوزرى قنوه چه ايشلمه لي يوايلاق بر مندر ، برده بك اسكي برايكي پارچه كلیم ، ديواره اصيلمش اوزرى اويمه لي برقاو وقلق ، انك براز بروسنده بر راف قريق دو كوك صندانیه ... ايسته اوطه نك

مفروشائی بوندن عبارت ؛ رافک اوزرنده بیوک پدرندن و بلکه اسکی دها برزماندن قالمه چینی کاسه لر ، قهوه فنجانلری ، چشم بلبلر ، فلا نلر اوطه نك تزینات و تجملات نفیسه نندن معدوددر .

یاندہ کی کوچک اوطه یی تعریفه جسارت ایدہ میہ حکم ، چونکہ بوراسی پک خصوصی ، محرم راز اولانلرک کیرہ بیله جکی بر چله خانہ در ، انکچون بورایی تعریفدن صرف نظر ایدہ لم ، ملا بک خانہ سی نه طرفدہ دیہ صوریلور سه شو تعریف ایتدی کمزای کوستر لر . [۰]

ملا بکله ، ایلک ملاقاتمز مسلم کوشکی جوارنده بر چمنزارده وقوع بولدی ، ملا بک دیدیکم زذات اوزون بویلی ، غایت نحیف دائمابشوش و ملتفت و جہلی کوزل کوزلی بر مردگار آزمودہ در . صحبتی ، مباحثہ سی ، طور و حالی ، مشی و حرکتی ، نظر و نکھی هیچ بر کسہ یه بکزمہ مزہ نندہ بولندیر دینی باس تون اینجه بر کل اغا جئدن اولوب دستہ سی بیلان بوینوزندن معمولدر . منلادی و قیافتی هیچ بر مرده بکزمہ تمک طرفداری اولمیدیغندن صارینی بیله کندویہ مخصوص بر طرز زده صارلمشدر ؛ صارینگ طولامی فسندن آیری طورر . کندنی تعبیر نجه ؛ مزاز طاشنه تقلید ایتک ایستہ مز .

البسہ نك مودہ سی ہرنہ اولور سه اولسون ، اومطلقا یکلری بول ، بئیشہ یاقین بزچبہ کیہ جک ، ایاغنه دہ مهموز سبز قوندرہ طاقہ جق .

ملا ہر زمان کوزلک طاشیز ، بعضیلری شو حالی فضلہ بر ظرافتہ حمل ایدرک ملایی مواخذہ یه قلیشتر لر سده انلری بو خصوصہ حق سز کوررم . ملا کوزلکہ محتاجدر ،

ملانک حالی شویٹک مضمونہ پک موافقدر ؛

« تن بیماری عشق او یلہ ضعیف ایلدی گیم »

« کندیمی کورمک ایچون کوزلکہ محتاج اولدم »

مع مافیہ بعض زمانلر اولورکہ ملا کوزلکک اوزرنندن مدنظرہ مجبور اولور . ملانک مجلس اراننی ، خوشکولنی ، نکته پردازلنی ہر کسک مسلمیدر ، مجلسنہ طویولمز ، صحبتندن ایرلق اولمز ... لکن قیزدیر مغہ کلز ، نہ دیر لر تصدیقندن بشقہ چارہ یوق ؛ « کلک دیدارینہ عاشق کرک خوش کورہ ہر خاری ! »

[*] بو خانہ نك یرینہ صوکرہ لری کوزل براو یابلمشدر .

برکیجه ده حکمت ملاده برلشده. ملانك رفقاسندن ، بزم سودکدر مزدن برایکی ذات ده حاضر بالمجلس ایدی . ملا طور مزه بهمه حال بر مناقشه قیومی آچه حق ، صوکره اوسته سندن کله میه جک ، ایشی مغالطه یه بوغوب بحثه ختام ویره جک .

اوله اولدی یا ... ملا تصوفدن قیسه بر مقدمه سرد ایتدکن صکره ، فقیره توجه ایدرک دیدی که : « جانم ! سنک توغلک وار ، مشوی شریفک یدی جلد اوزرینه اولدیغنی ایشتم . عجباً بو روایت صحیح میدر ، دکلیدر ؟ » فقیر دیدم که : « بو بحث بنم دائرة اقتدار و صلاحیت داخلنده دکلسته ده » واما السائل فلاتهر « امر جلیله اجابت هر حالده واجب و الزم اولدیغندن استاد کالات پرورم اولان ذات عالیقدردن تاقی ایتدیکم معلوماتی خلاصه عرض ایدیم : « مشوی معنویتک الی جلد اولدیغنی حضرت مولانا (قدس سره) نک التنجی جلدک ابتدا نده :

« پیشکش می آرمت ای معنوی »

« جلد سادس در تمام مشوی »

« شش جهت رانورده زین شش صحف »

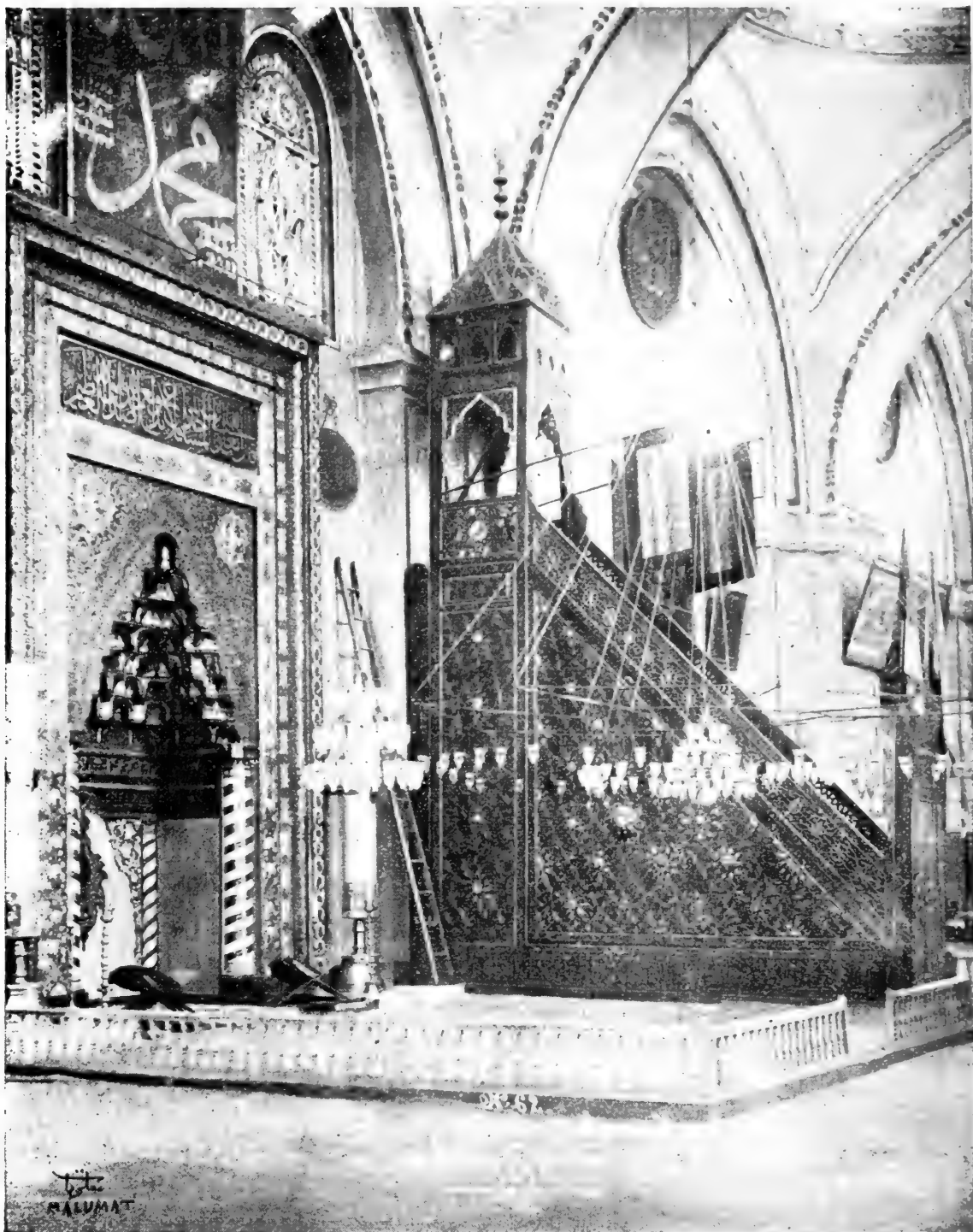
« کی بطوف حوله من له یطف »

بیورملریله و مخدوم عالیلری سلطان ولد حضرت تلیزینک التنجی جلدک نهایتنده خاتمه لری بولمسیله مستدل و مبرهن اولمغله بو خصوص شایان بحث و مناظره دکلدر .

ملا بنم شو جوابم اوزرینه راز تفکرا ایتدی و صاغ الیه اوزون وسیردک قرال صقالتی قاریشدیره رق تکرار دیدی که : « بوکادیه جکم یوق ، لکن عابدين پاشا حضرت تلیری « شرح مشویس نده » التنجی جلدک نصفیله یدی جلد اوزرینه مرتب بولندیغنی مقدمه سنده بیان بیور یورلر : بوکانه بیور رسکنر ! »

فقیر جواب ویردم که : « اوت بیوردیغکنز بک طوغریدر ، فی الحقیقه عابدين پاشا حضرت تلیری شرحنامه لرنده اویولده اداره کلام بیور مشلردر . انجق پاشای مشار الیهک برنجی طبع اولانان شرحنده التنجی جلدک ایکیه تقسیم ایله نصفی یدنجی جلد عد ایدلمسی تحقیقات و تدقیقاته وقت بولنه مامش اولمسنندن ایلرو کلشدرکه ، بونک منشأی بوندن یکر می بش ، اوتوز سنه مقدم حفاف حاجی حسن ددهنک استانبولده طبع ایتدیردیکی انقروی شرحنک ، التنجی جلدینک حجمی بیوجک اولمسنندن ناشی ایکیه ایرد رق طبع ایدلمه سندن عبارتدرکه بوده اونسخه مطبوعه یه مخصوصدر ، بوندن یدنجی جلد تصوری لازمه کلمز ؛ حتی مشار الیهک صوکرده دن ایلمش اولدقلری تحقیقه مبنی اولملی که ، شرحلرینک برنجی

جلدینک ، ایک نئی واوچنی دفعہ کی طبعندہ مقدمہ مذکورہ ہوندن ہیچ بحث اولنماشدر .
 ملا بوسوزلریمی قبول ایدر کی اولدیسہدہ ینہفتح دھان ادعا ایله سویلدی کہ : «شارح

پروسیہ کی تاریخ و تہذیب

مثنوی انقروی حضرتلرینک اون سکریتی بزجلد اعتبار ایدرک مجموع مثنوینک بو ترتیب ایله یدی جلد اولدیغنی ایضاح بیورمسنی صورتله تلیق ایدلم؟! »

« اوت ! اوله در ؛ کرچه شارح مثنوی اسماعیل انقروی حضرتلری اوچنچی جلدک شرحی مقدمه سنده اوچنچی جلدی قلب مثنوی قیلمق ایچون ابتدای مثنویده اولان سکریت شریفی بزجلد اعتبار ایده رک . مجموع مثنوینک بو ترتیب اوزره یدی جلد اولدیغنی ایضاح و بیان بیورمشرسده بوده هیچ بر دلیل و اثره مستند و نفس الامر موافق دکلدر . بلکه ، سوکره دن یدنجی جلد اولمق اوزره حضرت پیره عزو و اسناد اولنان ادریس بتلیسی نک مخدومی حسام الدینک کتاب معهودینی قبول و شرح ایله مسیله مردود و منقوض اولدیغنی ارباب تدقیق نزدنده مبرهندر ... » بوندن بشقه جناب شارحک « نصاب المولوی » اسمنده کی تألیف معتبرلر نده التنجی جلدن برچوق ابیات شریفه ایراد ایدلدیکی حالده یدنجی جلدن بریت بیله ذکر اولنماشدر حالبوکه (نصاب المولوی) حضرت شارحک اک صوک تألیفیدر .

بوده مثنوی معنوی نک الی جلد اولدیغنه دلالت ایدر براهین قاطعه دن دکلیدر ؟ بوندن ده صرف نظر ، حضرت شارحه کلنجهیه قدر ، نیجه شارح لر کلش ، هندده بوقدر شرح نامه لر با صلحش بونلرک هیچ بری یدنجی جلدن بحث ایتمه مشلر . — سزک فکرده اولانلردن بعضیلری ، حضرت پیر دستگیرک جلای حسام الدینه خطاباً ایراد بیوردقلری « جلد سادس در تمام مثنوی » یتنی شارحک التنجی جلدک تمامی هدیه اوله رق کتوردم دیه ترجمه ایتش اولمسندن یدنجی جلدک وجودینه قائل اولیورلر . حالبوکه حضرت پیرک ، هر جلدده او جلدک قاچنجی اولدیغنه اشارت ایدر بریتی واردر . ازان جمله اوچنچی جلدک اولنده کی شویت :

« ای ضیاء الحق حسام الدین بیار »

« این سیم دفترکه سنت شد سه بار »

جلد مذکورک باشلانغجی ایما ایتدیکی کی التنجی جلدده کی تمام کله سی ده هیچ شبهه یوقکه مثنوی معنوی نک الی جلدده تمام اولدیغنه دلیل و سند قطعیدر .

تمام کله سی برامرک ، یاخود برایشک ختام بولدیغنه قطعی صورتده دلالت ایتکده اولدیغندن بالاده کی بیتدن مثنوی شریفک التنجی جلدده نهایت بولمش اولدیغنی صراحة کلاشلمقه در . ملا ، بوسوزلرمدن ممنون اولدی ، انصافه کلدی ، دها قیصه سی ، انقروی شرحک التنجی جلدینک (۴۳۲) نجی صحیفه سنده مثنوینک الی جلدن عبارت اولدیغنه دائر بریت واردر اورایه مراجعت بیوره بیلورسکر !

شومباحثه و مناقشه مز برایکی ساعت سوردی ، رفقاندن بری اشجی باشینک احضار ایلدیکی نفیس

بر بوردك بطی الهضم اولدینی هیچده نظر اعتباره المیهرق زیاده جه قاجیرمش اولدیغندن معدّه وظیفه سنی ایفایه باشلاخجه کندوسنه طبیعی بر اغیراق انی متعاقب لطیف بر اویقوکلش ... مادتی وجهله مندره بویلو بوینه اوزانمش .

فقط بوردك تأثیری ذاتاً انتظامی یرنده اولمیان معدیه یوکلتنجه ناحیه صدردخی غریب بر وضعیت الهرق نیم قبالی قالان دوداقلری ارسندن خفیف و فقط اهنکدار صدالر حیقمقده بولنمش ایدی .

ملا ، رفیقنك شو حالنه هر زمان معترض ، فقط نفیس بوردكه کانجه کندیسنی آندن متجاسردر .

باب مناقشه بوصورتله قیادقدن صوکره ، ملا ارقه سنده کی اینجه بیاض کورکنی طوبلایه رق یرندن قلقدی ؛ خدمتندن طولایی پک زیاده ثنا خوانی بولنسدینی اسرائیلی چاغردی ، قولاغنه برشیلر فیصله دی ؛ اسرائیل امری تلقی ایدوب قپودن چیقارکن ، حاصل اولان صارصتیدن اویقوده کی رفیقده اویاندی . بوسفراونك تقاضای باشلادی ... ملا اکاده جواب بولاچم دیه برخیلی اوزولدی ، نهایت هیچ کیمسه نك ایشتمدیکی تحف تحف تعبیرلرله کندیسنی اسکانه موفق اولدی .

رفیق محترمك نقطه اعتراضی ، ملانك برکون اول . ظهربه که پارمق قپو قرده غولخانه سی اوکنده ، چکرکیه کیدرکن تصادف ایتدیکی زمان : « سز ، دون اقشام کومده ایمش سکیز ! » دیه حدت وانفعالی جاب ایده جک . ملاطفه ده بولنمش اولسنی قاعده نزاکت وظرافته مغایر کورمسی ایدی .

ملابو ، دیکلرمی ... شواعتراض بتون بتون اعصابی تحریک ایدرک سویلنمه که باشلادی ، او قدر سویلندی که قان سرعت جولان پیدا ایدوب اورده و داجیه سی عادتاً غایتان کی قباردی . بش اون دقیقه صوکره اسرائیل النده کوچوک برسماور اولدینی حالده قپونك زنبره کنی قالدیروب نیم تبسمانه ایچرویه کیرنجبه زده کی سرتی کور ملی ایدی کیز اما دیه جک سکیز که ؛ برچابه او قدر ممنون اولنورمی !

اوت ! چونکه ملانك یتیز لکیله برابر ظرافت وحسن طبعی معلوم اولدینی جهتله قزغین بر مناقشه اوزرینه کوزل بر قولونیال چایی خوشه کیدر اکراملردندر .. اوزاتیمه لم ، ملاچایی کندی الیه پیشوردی ، چشم بلبلره توزیع ایتدی ، برربرر صوندی . بو اکرام تکرر

ایتدی ، وایده جگدی ، بز متفقاً ، اربابنک اختاری وجهله قیدحرلی باش اشاغی کتوردک ، بو صورتله ملانک الندن قورتولدق یوخسه ، بزه صاحبه قدرچای صونه جقدی !
ملا ایاغه قالقوبده اسرائیله کیزی امر ویررکن ارقداشلردن بری ناجی مرحومک :
« چای من خوشکواروشیرین است »

شهور سوزینی علی العجله برکاغده یازدق ملانک اوطوردینی مندرک ارقه سنه یاشدیرمش .
ملا بوکا واقف اولور اولمزیرحدت کسیددی . « بنم نئوم چایخانه می ، سنه بوحالمه اکرآم ایتدم ، ینه تشکر ایتیورسکمز ، شبه انترلکک [۱] لزومی وارمی ! » کی صورت ظاهرده حدت فقط حقیقتده قوروبرالاباندا کوستردی . ملاحدت ایدبور اماازد صره ، هدف نظر ایتدیکی برذات کوزلکک اوزرندن « دیده لمکدن » خالی قالمیوردی ، بزملانک بوحالی بیلدیکمز ایچون دائماً حدتی جلب ایدجک حرکتده بولنوردق ، اوارالق حضاردن از قضا اوکسورن بوانسه درحال یوزینی اوندن طرفه دونه رک برشیلر سویلر .
والحاصل اواقشام پک کوزل بروقت کچیردک ... ساعت بش ایدی وداع ایتدک ، داغیلدق . ایرتسی کون ایکندی یه قدر سوقاغه چیقامدم ، چونکه بعض ذوات محترمه نک زیارتلرینی قبول وبوصورتله انلرله تشرف ایتدم .

ساعت طقوز یجغه کلیوردی ، کوی ارقداشلرمزدن احمد مختار بکه برتذکره یازدم ؛ زراعت مکتبینه کیده جکمزی اشعار ایتدم . بش اون دقیقه صکره میرمومی الیه حقیقه کلدی برلکده سوقاغه حیدق ، جامع کیر اوکندن بر فایطونه اتلادق ، قره من کوی دیدک یورودک . اووقت زراعت مکتبی مدیری مکتب رفیقم نسیب بک ایدی . بزم ناکهانی وقوع بولان زیارتمزدن ، دهها طوغریسی تکلف سزجه کیدیشمزدن صوک درجه ده بمنون اوله رق بزی کندویه مخصوص اولان نزاکتله حسن قبول ایدوب اوطه سنه آلدی . اوکیجه اوراده قالدق . یمکمز برقچ درلو اطعمه دن بشقه ، مکتب محصولی اولق اوزره تازه تره یاغی ، پینیر ، یوغورتدن عبارت ایدی . هله تره یاغی ایله پینیری پک نفیس ایدی .

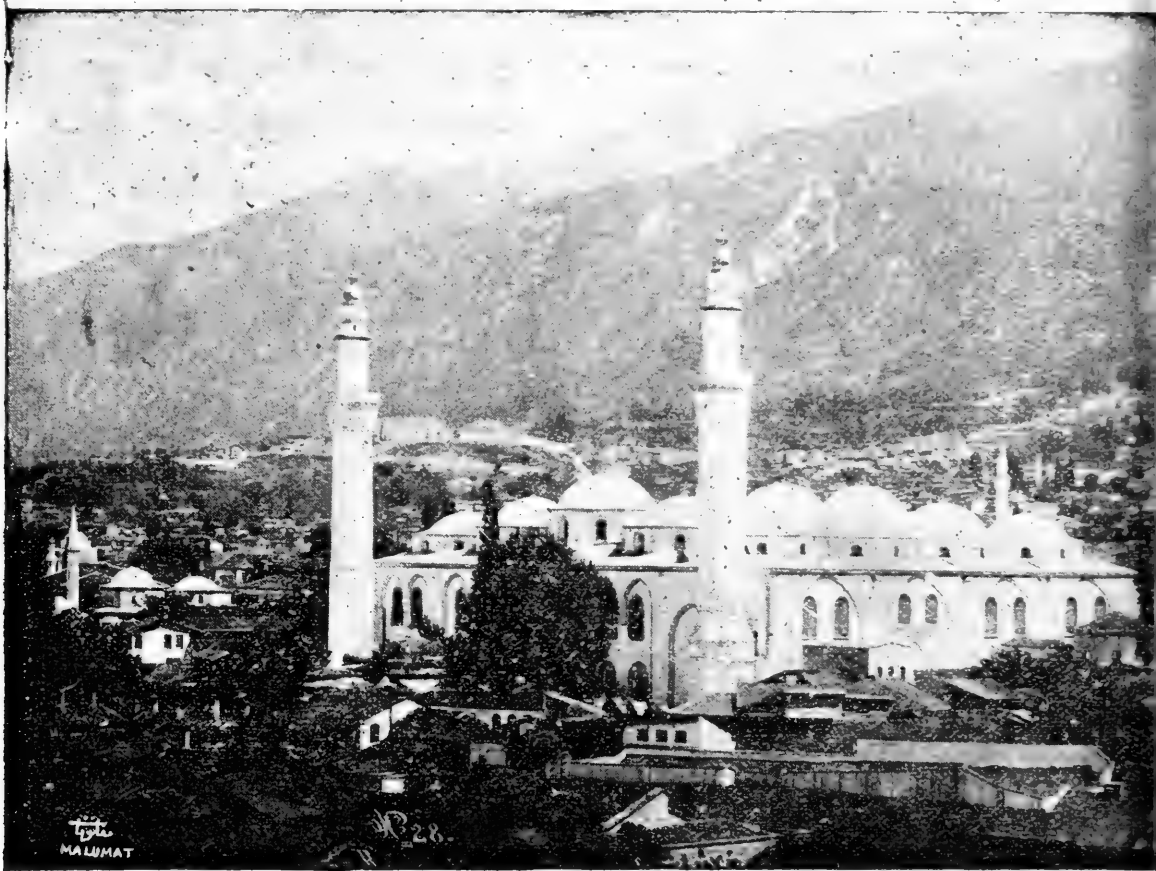
نسیب بک مکتب سلطانیده اکیال تحصیل ایتدکدن صوکره اورویایه عزیمتله فنون زراعیه یی پک کوزل اوکرده منش ، اوروپادن بوش دوغمه مشدر ؛ ذاتاً تشکلات بنیویه سی ده برچفتیجی اوله جق ، حالده بولندیغندن اکثر زمانلرینی ، مکتبک ترالارنده ، عملیات باغچه لرنده کچورر ، طلبه سنی لایقیله یتشدیرر ایدی .

[۱] ملانک اختراعات کلامیه سندندر .

ایرتسی کونینه اطعمه نفیسه دن مرکب اوکله طعامنی تناول ایتدکدن صوکره عملیات ترالارینی
ولاشمغه باشلادق .

ترالارده کز رکن اوفاق تفک بعض حیوانات بحریه انقاض وبقایاسنه تصادف ایتدم .
و حال بالطبع نظر دقتی جلب ایلدی .

بعضیلرینک روایتنه باقیلورسه ، قرده مان کویی وجوار اراضیدی اولجه منحنط ایکن ،
تیرات زه ئولوژییه وسائرهدن ناشی بالاخره یوکسله رک شمیدیکی ارتفاعی بولمش ، اولجه

بروسه ده اولو جامع شریفک منظره عمومیه سی

اراضی صولر آلتنده ایکن صوکره لری یوکسله یوکسله صولر چکیلرک حیوانات بحریه ده
طبع محو وتلف اولمشدر . بولنان حیوانات انقاضی ایشته اودوره عائد ایمش .
بوهر روایتدر . فقط عقله قریب اولانی شوکه ، انقاض مذکوره بروسه اوومسپندن
رور ایدن « نیلوفر » *Rhyndicus* چاینک برابرجه کتوردیکی حیوانات بقیه سی اولسه کرکدر ،
بوراده جولانزه فاصله ویرمه مک ایچون بروسه وجواری حننده کی تدقیقات
ئولوژییه مزى کشیشه وقوع بوله حق سیاحتیه تعلیقاً شهره عودت ایدلم .

قره مان کوبندن عودت ایدر کن اوکمزده ، صاغ طرفده کی سطح مائلك یوکسک بر نقطه
سنده چکرکه ، سلطان مراد خداوندکار حضرتلرینک تربۀ مبارکه لری بررنک طائر آتشین
ایچنه کیرمش بر خیال لطیف کبی کورینیودی ، چونکه بوزمانده شمس منیریواش یواش سمت
غروب یوریور ، خطوط شعاعیه سی سحابه لره عکس ایله تکرار طاتلی میللی بر استقا متله
چکرکه نك بوسمتنه انعطاف اید یوردی !

صول طرفز ایسه ، بشقه بر لطاقده عرض دیدار ایتمکده ایدی . غروب ! بوتماشای
غریبانه فیلا دار قریه سنک ذروء سنکینه عکس ایدرک بر لوحه محشم حالنده کورینیوردی .
ادیب نزیه فواد بک افندی ، یاغمورلی بر کونده سلطان اورخانک تربۀ معلالری اوزرینه
تصادف ایدن قوس قزح حقنده شوقطه بلیغیه انشاد ایتمشدر ایدی :

قطعه

« شوقوسی ، ناظر غافل صاقین قزح صانمه ! »

« سماده خنده ایدر بو ذهابه قدسیلر »

« شوکنبد ایچره یاتان پادشاهه تعظیماً »

« ملکر ایلدی انشا فلکده طاق دُضر »

شهره دوندیکمز زمان ساعت طقوزه کل یوردی ، احمدبک « دلیک فرون » سمتنه
ایرلدی ، بنده جامع کیره کیردم .

بروسه به کیدنلرک معلومی ایلدینی اوزره جامع کیر شهرک وسطنده کائن غایت فرح ،
دلنشین بر جامع نورلا معدر . بری شرقه دیکری غربه بری ده شماله اچیلور اوچ قیوسی
واردر ؛ فقط مرکز قیوسی شمال طرفه در ؛

بومعبد الخلیف و شریفک انشاسنه جتیمگان سلطان مراد خداوندکار حضرتلرینک
زمان سلطنتلرنده بدأ ایدیلرک سلطان ییلدیرم بایزید زماننده بر قسمی اتمام (۷۹۷) وبانی
ثانی دولت ابد مدت چلی سلطان محمد خان حضرتلرینک هنکام سلطنتلرنده دخی اكمال
اولمشدر . جوامع شریفنک بانلیرینه اضافله توسیملری اوتهدنبری برقاعده ایکن بونک
اوج پادشاه زماننده اتمامی میسر اولسندن ناشی (اولوجامع) دیلمشدر . قبله قیوسندن
محراب قیوسنه قدر (۸۰) و بریان قیوسندن دیکریان قیوسنه قدر (۵۰) آدیم طولی واردر
جامعک یمن و یسارنده طوغله دن قالین ایکی مناره ، وجوددر .

اولو جامع یکریمی قبه‌لیدر ، مرکز قبه‌سنه تصادف ایدن محلك اوستی تل قفسله اورتولمش
لیغندن بورادن هواى مستعمل خارجه چیقار .

مك وسطنده ، تام بوتل قفسك التنه اصابت ایدن محله مرمردن معمول واسع
برشادران بونك ده اورته‌سند برفسقیه واردر .

(كلدسته عرفان) نام بروسه تاریخی بوشادر واندن بحث ایدرکن شو وجهله اجاله قلم ایدیور :
«اول شادران صاف نمونکه ، میان ساحه جامع مذ کورده :

بیت

«مولویدر صان اوشاد روان روح افزای کیم

«هم دونز هم شکنی ایلر صفا سندن روان»

وپیرا مونه ملسوطه رخام آبکون تراشیده که :

«آینه درکه روئی صفا کوستر مدام»

«صحن حریم دلکشی فرسند هر رخام»

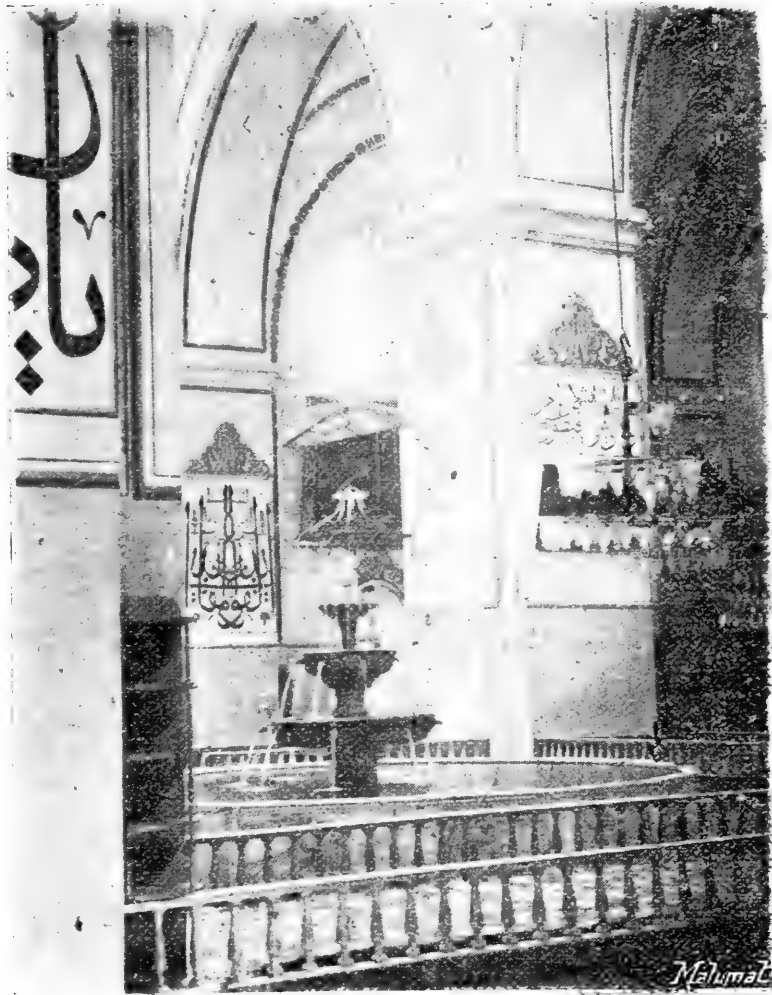
جامع مذ کورک خارجاً هیئت عمومیه‌سنه نظر ایدیلورسه ، کلاسیکی طرز واسلوبده
بمان مربع الشکل اوله رق یاپیلدیغی اکلاشیلور ، فقط قبله حذاسنده کی قپودن ایچرو
یلورسه ، اووقت محویت ایچنده بر عظمت ، ساده لك ایچنده براحتشام ، سکونت
نده برولوله روحانیه تجسم ایدر .

کرچه اولو جامعك داخلی درسه‌دته کی سلیمانیه ، سلطان احمد جوامع شریفه سی مثلاً
عماقی مرمرستونلر ، کمرلر ، چینی لرله مزین وموشح دکلسه ده دیوارلره نقش وتحریر ایدیلان
کثریسی آیات کریمه واحادیث نبویه وکلمات طیبه سائره دن عبارت بولان خطوط ، بسط
جاده ایتش کویا منبع جود وعطا بر مرد ذوقنودر .

(۱۲۷۱) سنه‌سنده بروسه ده دهشت نمای ظهور اولان حرکت ارض تأثیراتیله جامع
شریف مذ کورک قبه وطاقلری رخنه دار اولمسلیله والدماجد جناب خلافتناهی
دوس اشیان سلطان عبدالحمید خان حضرت تفرینك امرعالی لری اوزرینه مجدداً
شا وقصور محملری دخی تعمیر واحیا اولنه رق ستون و دیوارلرنده منقوش اولان خطوط
بسه دخی یازیلارق اسکیسندن لطیف ومزین برحاله قونمشدر ،

جامعك دروننده بولان پایه ستونلردن هربری پردن دزت زراع قدر ارتفاعدن

صوکره کونا کون خط و نقش لرله مزین و نقش اولدینی کی هر پایه نك جوانب اربعه سینده بر کوزل یازی ایله (یا حنان) ، (یا منان) ، (یادیان) ، (یا سبحان) اسماء قدسیه سی محرر و مسطور در . سرسکه کن فتاح افندی ایله شفیق بك مرحوم ملك چیره دستی مهارت لری اولان خطوط نفیسه و لطیفه بی ایسته بوجامعه کوروب حیران اولمی ! ثلث ، نسخ ، کوفی جلی ، دیوانی تعایق کی خطوط متنوعه نك بر مشهر نفاست پروری اولان بومعبد لطیف محراب نك صاغ

اولو جامعك منظره داخلیه سی

طرفنده الییدی متره طولنده بر لوحه غرا وارد رکه ، وسط بالاسنی چفته «یا حضرت مولانا» عبارده سندن متشکل بر سکه انك ده ایکی طرفنده صاغلی صوللی چفته «الله هو» کلمات شریفه سی ترکیب و تشکیل اتمکده در .

هیچ بردیارد ، هیچ برجامعه بر مثانه دهاتصادف ایدمه دیکم بولوحه نفیسه و مبارکه نك التمدد «عبدالفتاح ، سرسکه کنان حضرت شهر یاری در خزینه خاصه شاهانه» عبارده سی یازیلیدر .

جامعك محرابی ، درسعادته سلیمانیه ، بروسه ده یشیل وادر نه ده مرادیه جامعلرینك رابلری کی اصول معماری نقطه نظرندن مزین یعنی مرمرستونلرله ، اویزدلرله موشح کلسه ده منظره جه ، لطافتجه ، رنگ و لونجه انلردن اشاغی قالمز ؛ معمار یوقاروده اسملری بق ایدن جوامع شریفه محرابلر نه قلم سنك تراش ایله ابرازمه ایتمش ایسه رسام ظرافت ورده بوجامع محرابنده انوان ونقوشك اهنك وامنراجنده ارئه ذوق و لطافت ایلمشدر . محرابك یاغلی بویایله تزیناتی مرحوم رسام توفیق پاشانك دست مه ایت و انتظام پرور یسندن نیقمشدر .

محرابك اوست طرفه ده کی پنجره لر درسعادته کی سلیمانیه جامع شریفه ده کورلدیکی کی پلیدن معمول چارچوله رایچنده رنگارنگ جاملردن تشکله درک ، ضیابوزنك آمیز جاملردن مجروه کیرنجه خوش بر لطافت کسب ایدر .

جاملك اوزرنده بعض خطوط شریفه ونقیسه دخی محرردر .

بك مشهور برعرب استادینك دست خارقه نما سندن چیقان و ابانوز اغاچندن معمول یاه ودرلو درلو چیچك ونقوش هندسیه ایله منقش اولان منبری ده کورولمکه شایان صنوعاتنددر .

منبرك اوزرنده « السلطان المعظم مراد خان مما عمل بتاریخ سنة اربعین وثمان ما ۸۴۰ » یازیلیدر . منبرك عاملی « عثمان » اسمنده بر استاد ایش ؛ بر روایت کوره منبر ایراندن و دیگر بر روایت نظر آده هنددن کلش ایش .

بیلم هانکی دست قدر ناشناس درک ، فوق العاده لطافت طبعیه یه مالک بولنان بومنبری جلا (ورنیق) ایله طلا ایتمشدر ؛ تأسف اولنورکه بر مثلنی ده ایتدارك ایتك قابل اولنمیان بویکی مصنوعات و متروکات نفیسه نك تعمیری حالا باداناچی ، صیواحی مقوله سی آدم لر لنه ترك و تودیع اولنیور .

بوجامع لطیف و شریفك وصفنده « کادسته عرفان » شووجهله ثناده بولنیور :

« فی الجمله زبان قلم شکسته رقم جامع الانار پریشان کفتار پرغم ، بوجامع مفقود النظیرك صفنده نیجه لال و اکم اولسون کیم ، باعث بنای شرف ایتما سی و بادی وضع رصین اساسی ، زید و اولاد سلطان الانبیا المشهورین الاهی (بساطان الامیر) قدس سره الخطیر حضر تلریدر . و منبر و مصنع بلند پایه سنه اول وضع قدم مبارك دم ایدن خطیب دلکش صدای سامع

فریبی و واعظ کرسی نشین نصیحت کوی ادیب ولیبی (حاجی بایرام ولی) آگاه دلاک مرشدی (شیخ حامد قیصری) کی بر عزیز کمیاب نظیر در .

« جامع لاوصاف المحاسن جامع ونور الهدی فیه بادولامع »

اولو جامع رمضان مبارکده ، بازید جامع شریفی کی موحدین ایله طولر ؛ هله یازلا مزعج صیجاقلرنده بومعبد لطیفك شادروانی اطرافنده کی مقصوره لرله او طوروب قدر و عظمت صانع ازلی تفکر ایتک انسانده تعریف و تصویری ممکن اولمیان بر نشئه روحانی اویاندریر ! [*]

قبله نك حذاسنده کی مرکز قیوسندن حولیه حقیقینهجه تام وسطده والی مرحوم احمد میر پاشا طرفندن انشا ایتدیریلان لطیف بر چشمه مصادف نظر تقدیر اولور . چشمه مستطیل الشکل اولوب صوم مر مردن معمول واوزری باقر قبلیدر ودرت طرفی عرب اصولندی یاپلمش دهیر یارمقلقله محاطدر .

مرحوم مشار الیه جانبندن یاپدیریلان سائر چشمه لرله بورایه بروسه نك اك مشهور اك لذید صولرندن بولنان (قواق صوبی) اساله ایدلمشدر .

بورسده مدفون مشاهیر سالفه دن شیخ کشتی مرحومك قبرنی ، بلدییه باغچه سنك تارشوسنده ، صره دکانلر حذاسنده طار بر محله در . اوکنده ده اوفق موصلقلی بر چشمه وارددر .

طاشنك اوستنده [*] قطب العارفین غوث الواصلین ، جنتمکان ، فردوس اشیان صاحب خیال شیخ محمد کشتی « عباره سی و (۸۰۳) تاریخی مسطوردر .

مشار الیه ممالک عجمدن « شستر » Suze نام قصبه ده تولد ایدوب سیاحت طریقله بروسه یه کلش والیوم (قزه شیخ) محله سی دنیلان محله ده بسط کلیم پاره اقامت ایتمشدر . اکثریا جذبیه حالده بولنورمش (کلشن) نامنده تصوفه دائر منظوم بر اثری بولندیغنی روایت ایدیورلر .

[*] ییلدیرم تربه سی زیارت ایدرکن بر خرقدن بحت ایتش ایدم . بو خرقه صاری دیمی دینلن ایپکدن معمول اولوب کوکس وقوللری آیات ایله منقوش وکوکسنك ایکی طرفنده ، برطاقم وقلرموجود ومشهوددر آرقه سنده ده عرب طرزنده چیچکار وارددر . بولنرك جمله سی ثابت مرکبله ایشلمشدر . دیمك که ثابت مرکبی عثمانیلر ده اووقت استعمال ایتشلردر .

« شستر » کله سی بالاخره (کشتی) صورتنه تحول ایتمش و شیخ محمد کشتی دیه زبازد اولمشد .

شیخ کشتربنک خیال اوینا دیغنه سنک مزارنده کی « صاحب خیال » عباره سی دده دلالت ایدور .

(کلدسته عرفان) مؤلفی شیخ مرحومک ترجمه حانده : « ۸۰۷ تاریخنده وفاتلری وقوعبولدینی حقنده بر روایت اولوب اگرچه صحیح ایسه چلبی سلطان محمد خان زمانی دیمک اولور » دیور . حالبوکه مرحومک سنک قبرنده (۸۰۳) تاریخی مسطوردر ، اشرف بکک بوتاریخی کورمه مش اولمسنه احتمال ویریه من ، والحاصل ، تاریخنده بویولده برقیده نه دن لزوم کوردیکی بردرلو آکلاشیله مامشدر .

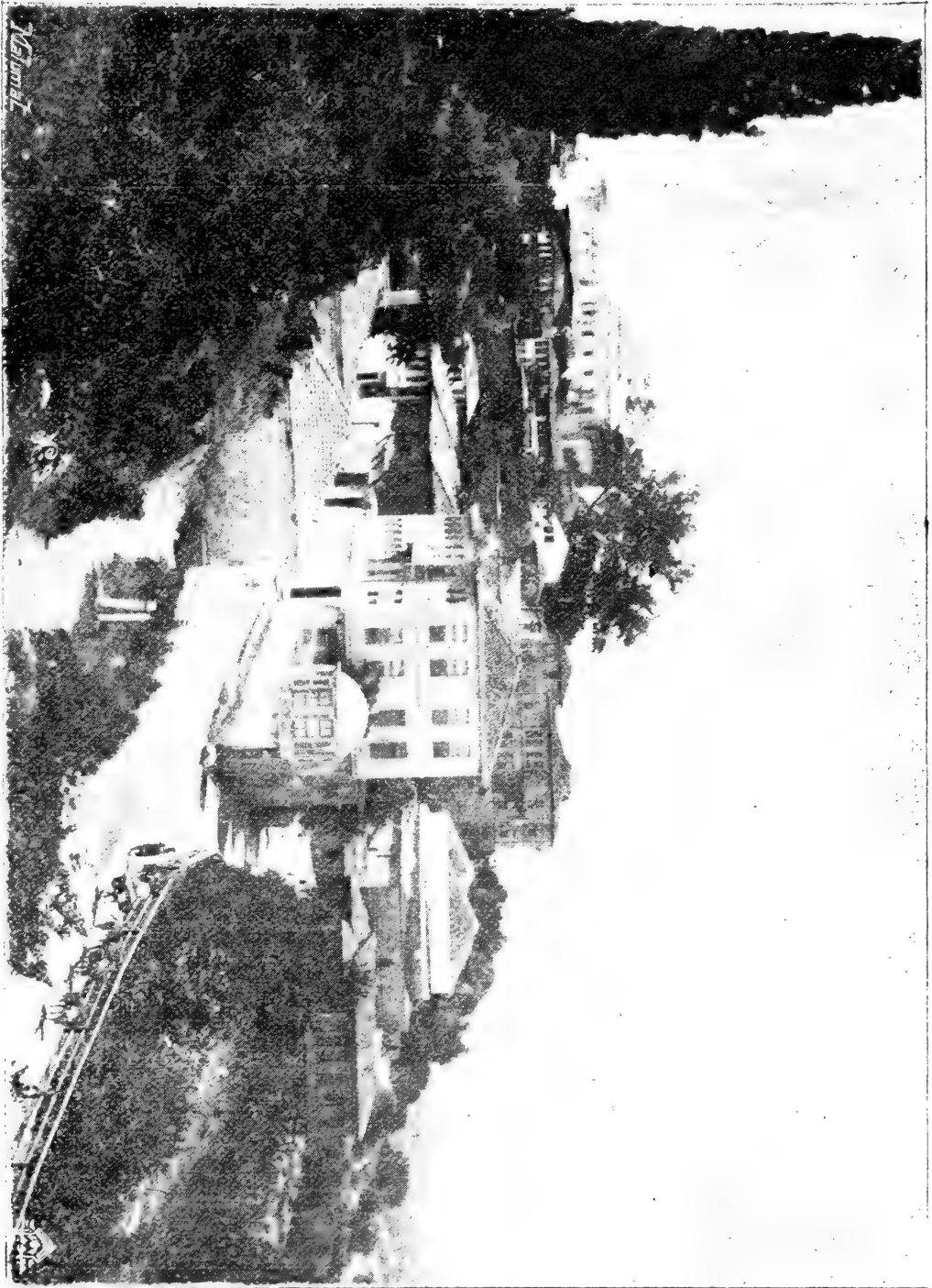
قره کوز حقنده برده اولیا چلبی بی دیکلیه لم ؛ بوذات دیورکه :

« اولا جمله یه سرچشمه سلطان احمد مجلسیله شرفیاب اولوب خط شریف ایله ندمایه ، قصیده خانلره ، جانخش سر چشمه اولان خیال طلحی کورحسن زاده (محمد چلبی) در . دده سی ییلدیرم بایزید خان عصرنده (کورحسن) نامیله یاد اولنور بررند جهان مصاحب ییلدیرم خان ایتمش .

محمد چلبی ، علما و صاحب اژه سنده مقبول و ممتازدی . پر معرفت بر چلبی ایدی . فارسی خوان ، عربی خوان ، موسیقی شناس ایدی که عالم ادوراک فاریابی ثانیسی ایدی .

شب باز ، کتابت تعلیقده خطاط ، صاحب بسته ایدی ، شیخ شاذلیدن صکره خیال ظاهر شهرت ویرن بودر . خیال ظل پرده سی ایچنده برکوچک پرده دها قوروب غایت خرده تصویرلره خیال ظل اوینا تمق انک ایجادی ایدی . غایت زن دوست اولدیغندن خیال ظلمده جوان نکار تقلیدی حویا تقلیدی ، دلسزلر تقلیدی ، دیلنجی عرب وارناود تقلیدی ، دیلنجی کور عرب ایله بکری مصطفی تقلیدی ، میراث ییدی تقلیدی ، حوا بن نکار حمامه کیروب غازی بوشناق حمامده جوان نکاری باصوب قره کوزی کیری اندن عربان باغلا یوب حمامدن چیقارمه سنک حاجی ایواد بابایی شربچی زاده نک تقلیدی والحاصل خیال ظلمده اوچیوز پاره تقلیدلری واردی که ، بر مقلد اکا نظیره بر تقلید وجوده کتورمک ممکن دکادر . بر کره دیکلین محبت ایدوب البته شاد اولمسی مقرر ایدی ، زیرا جمیع تقلیدی تحقیق حقیقی اولمق اوزره نیجه کلاملری واردی که نتیجه علم تصوف ایدی ، ینه بویله ایکن آدم کولمده دن بایلوردی . قره کوز و حاجی ایواد که بروسه لی حاجی عوضدر ، سلچوقیلر زماننده (یورقچه

خایل (اسمیه مسما پیک رسول اه ایدی که، یتش یدی سنه مدت مکهدن بروسه یه کیدوب کلپردی . «افه لی اوغللری» نامیه اجداد لری شهرت بولمشدی . »

چکرکه عله سی، خداوند کار جامی

یورچه خایل حاجی ایواد مکهدن بروسه یه کلیرکن بین الحرمین اشقیاطر فندن قتل ایدلمشدر . قره کوزایسه استانبول تکفورلی « قسطنطین » ک ساعیسی ایمش ، ادرنه قربنده کی

قرق کلیسا-دان صاحب کلام ، عیارجهان قبطی ایدی . ادینه (صوفیوزلی قره کوزبالی چلی) دیرلردی . تکفور قسطنطین ییلده برکره سلطان علاءالدین سلوکی به کوندردکده حاجیواد ایله قره کوزک بربرلیله مباحثه ومجادله لرینی اوزمانک پهلوانلری خیال ظله قویوب اوینادیرلرمش ...

بر روایت ده :

ییلدیرم یازیدخان ، انشاسنه باشلاتدیجی جامعک الی آی ظرفنده کمال اولنمشی معمارینه امر وتنیه ایلمش ایسه ده ، عمله میاننده بولنان قره کوز ایله حاجیوادک (حاجی عوض) یکدیگریله بیتمک توکنمک بیامین مناقشه لری ومجادله لری وملاطفه لری جامع شریف مذکورک مطلوب اولان مدت ظرفنده اکلانه مانع اولمشدر . پادشاه حضرتلری انشا اتک بوصورتله عوق وتاخیره اوغرامسی اسبابی سئوال ایتمش ، قره کوزله حاجیوادک ، بونده زیمدخل اولدقلری جواباً عرض وافاده قلنجه هر ایکسی ده شدتله جزالندیرلمشلردر . قره کوزله حاجیوادک وفاتندن صکره شیخ محمد کشتی بولرک کوچک مقیاسده تصویرلرینی بابوب حضورده پرده ارقه سننده ، اویناتمغه باشلار ، ذاتا قره کوزله حاجیوادزمانک نکتته بردازلرندن اولدقلرندن خیال ظل پرده سننده بوسوزلر سویلنوب قصه دن حصه آلودری .

بروسه جوارنده قونیه جاده سی اوزرنده « حاجیواد خانی » نامیه خراب بر خان بولنمی حاجیوادک بروسه لی اولدیغنه شبهه براقیور .

چکرکیه کی- درکن یول اوزرنده قره کوز نامنه بر طاش رکز اولنمش اولدیغنی سیاحتنامه مزک باش طرفلرنده ذکر ایتمش ایدم طاشک صکره دن دیکلادیکنه شبهه یوقدر ، طاشک اوستنده شو عبارله یازلمشدر :

نقش صنعک رمز ایدر حسنکده رؤیت پرده سی
خواجه حکم ازلدندر حقیقت پرده سی
سیرتی صورتده ممکندر تماشا ایلمک
حائل اولمز عین عرفانه بصیرت پرده سی
هرنیه امعان ایله باقسه ک اولور ایش اشکار
قیلمش استیلا جهانی خواب غفلت پرده سی
بو خیال عالمی کوزدن کچورمک درهنر
نیجه قره کوزلری محو ایتدی صورت پرده سی

شمع عشقن یاندیروب تصویر جسمندن کچن
 آدمی امد شد ایتمکده عزیمت پرده سی
 هانکه عکسه التجا ایتسهك فنا بولمز عجب ؟
 اوینادان استادی کور قورمش محبت پرده سی
 درکه آل عبادہ مستقیم اول «کتری»
 کوستر وحدت ایان قالدقده کثرت پرده سی

خیالی شاعر عمر افندی ، اغزدن اغزه انتقالدن طولایی معناسی مقصودندن
 تجرود ایدن مقدمه دن بحث ایدرکن حاجیواد پرده یه کلدیکی وقت :
 شمع شادی یانجه جلوه زادر پرده من
 پرتو فیض صفاله روشنادز پرده من
 هر دقیقه جالب حیرت مناظر عرض ایدر
 بر تماشای خانه عزت نمادر پرده من
 شمع مزده پرتو فیض حقیقت آشکار
 خیره ساز دیده اهل دهادر پرده من
 دیدلر روشن کوکلر ذوقیاب اولستون بوشب
 الشراح افزای بزمه آشنادر پرده من
 کلسه اول چشم سیاهم خنده لر پیدا اولوز
 جلودگاه شاهد ذوق و صفادر پرده من

قطعه سی او قونسه طبعه ، ذوقه دهاموافق دوشه جکفی سویلیور ، اوراسی خیال
 ظالمیلرک دوشنه جکلری بر مسئله در بزه تعلقی اولمدینی ایچون یولمزه دوام ایدلم .

جامع کبیرده ، همده شادر و انک صاغ طرفنده کی مقصوده لر دن برنده برسماعت قدر
 او طور دم . تام قلوب کیده جکم زمان پک حرمت ایتدیکم صائب افندی پدر من برابرنده شیخ
 متری افندی بولندینی خالده فتواخانه جهتمده کی قپودن ایجری کیردی ، بالطبع بزده توقنه
 مجبور اولدق .

صائب افندی بر آز ایلرولیه رک و فتمیره طوغری توجه ایدرک « چفتلکدن شمعی

کلیورم ، سزى بوراده بولديغمه تشكر ايدرم بو اقشام بعد الطعام ، چايي بزده ايجه جگاز ...
 لکن معذرت قبول ایتیم ؛ فقیر خانه ده سودکار یگری ده بوله جقسکر ... دیدی .
 ذاتاً بو ذات محترمه اعاده زیارت مجبوریتنده بولندیغمندن تکلیف واقعه قارشو بیان
 تشکرله جامعدن آیرلوق .

ساعت بر بچقه کلیوردی . اودن چیقدم . آق بیقک قراکلق دولامباج ستوقاقلرینی
 طولاشه رق مدعو اولدیغمز خانه به کلدک . اوکیجه نک بر قسم مهمنی مرحوم مشوینخوان ذکی دده نک
 تعلیق یازیلریله بعض کتب نفیسه یی زیارتله امرار ایتدک .

مفید بک قرداشمیز بنم کیجه لری دور ابواب ایدیشمه بک معترض . اوده قالمی
 ارزواید . کندیلی حقنده صمیمی بر اثر محبت حس ایتدیکمندن سوزینی قیرمز ایدم .
 معافیله دنیا بر آربه جمع اولسه طورینی بوزمزدی .
 بروسه ده ، ایکی سنه یی متجاوز کچیردیکمیز عمری هیچ اونوتام ...

بلدیله باغچه سنده ، حوضک کنارنده کی قنابه یه یاصلانمش ایدم ، پوسته نک کتیردیگی
 غزنه یی اوقیوردیم . کونش مدانیله افقنه طوغری غروبه باشلامش ، کشیشک صفحات زمردینی
 غریب ، ملال آنکیز بر سکونته غرق اولمش ایدی . کوزم بو منظره رنکینه طالیدی بر
 زمانده ملاکلدی ، ایرتسی کونی کشیشه طوغری بر جولان یاپلمسی تحت قراره اندیغنی سویلیدی .
 ملادن ایشدیکم شوسوزدن بک نمون اولدم ، چونکه تا امریقادن قالقوب بروسه یه کله رک
 کشیشه چیقانلر بولندیغنی حالده بزم بوکا موفق اوله مایشمیز غریب کلیوردی .
 مناظر طبیعه سنک لطافتی بتون جهانده شهرت شعار اولان وهر سنه بر چوق سیاحینک
 جولانکهی اولوب حقیقه تدقیق و تماشایه شایان کوریلان بو طاعه بر جمعه کونی چیققد .
 سیاحت رفیقلر مزله یشیل سمتمده برلشدک ؛ بر ایکی دقیقه آرامدن صوکره کیمی مز
 اسب سوار کیمی مز کردونه نشین اوله رق (دکرمنلی قیزیغه) قدر کلدک . (دکرمنلی قیزیق)
 بروسه یه ایکی ساعت مسافه ده کائن دلپذیر ، خوش منظر بر کورجی کوییدر . [۱]

[۱] موسیو هوارت Huart دکرمنلی قیزیق کوردلرله مسکون برقریه اولدیغنی سیاحتنامه سنده
 یازمش ایسه ده ، بو طوغری دکلدر . دکرمنلی قیزیق کورجی کوییدر . بناء علیه کتابک بوقره سی
 محتاج تصحیحدر .

ویریلن قرار وجهله بوراده یمک ینیله جک ، کشیشه نه واسطه ایله چیقیله جنی تذکر
ایدیله جکدی .

لکن یشیلدن بورایه کلنجه یه قدر یوللرده برخیلی زحمت چکلدی؛ چونکه ارا به مزانتظامندن
بسیتون چیقمش بر قالدیرم اوزرنده یوارلانیرکن دینکیل قیرلدی ، یاریم ساعتدن زیاده
بر مسافه یی یایا اوله رق قطع ایتدک .

ذاتاً اوکون اولدقچه صیجاق بر روزکار اسممکده اولدیفندن پک زیاده . مذهب
اولیوردق . فقط بوزحمتله قاتلانیشمز برکون اول نفاستندن بحث ایدیلن قیرضیافتی ایچون ایدی .
حلمی افتدی ، مناظر طبعیه نك اشتها اوزرینه اولان حسن تأثیرینی بیلدیکی ایچون
سفره یی بردکرمن آرغی کنارنده کستانه اغاچلرندن متشکل بر مشجره ده قوردیرمش
ایدی . ایکی ساعتک برمش و حرکت اما! .. پک زیاده یورولدق ، ایشته بونلر هپا دمانسزلق اثری ...
ضیافت محانه وارر وارمز ، قوندره لریمزی بیله چیقار مغه وقت قالدی ، عشاق کاری
سجاده لر اوزرینه یاصلانیویردک . بعضلریمز بونی ده یاپمادی . سبت ایچنده یاش بزلره صارلمش
پینره ، تازه کوی اکمکنه صاریلدی . ملا پک کشیش هیئت سفریه سنه داخل دکلدی .
فقط سیاحتنی (دکرمنلی قیزیق) ه قدر اوزاندی ، اندن اوته کچه مدی . ذاتاً مقصدی
سیاحت دکل ؛ بزمه برابر بولنوب شویله اولدی ، بویله کیتدی ، شورادن کیتلی ایدی .
بورادن دونملی ایدی ... کبی دور ودرار مطالعات سرد ایتک ، بر طاقم بیانات ایله
آماتورلک ایلک ایدی ...

قهوه لر ایچیلدی ، سیغاردلر تللندیرلدی . کشیشه نه واسطه ایله ونه وقت چیقیله جنی
مذاکره ایدلمکه باشلاندی . بعضلریمز خفیف بر قهوه التیدن صکره چیقلمسنی تکلیف
ایتدی ، برطاقی ده طعام ایتهدن یوللانمغی توصیه ایلدی . نهایت قرار برنجیلرده قالدی ،
قهوه التی حاضرانی کورلدی .

قوشلق طعامنز فرونده کوزلجه قیزارتلمش قوزی طولمه سیله ، بروسه جه پک مشهور
آلاباق ، سودلاج ، تازه ترمیانی ، بول یشیل صلاطه دن عبارت ایدی .
منظر دنک لطافتی اشتها مزی ایدن ایی به تحریک ایتدیکندن یمکاری قایشه ، قایشه
پیدک .

کوزل بره منظر دنک فعل هضمی تهیل و تسریع ایتمکده اولدیغنی بیانه حاجت وارمی یا ! سفره دن

لقدق لوازیم سفریه بی احضاره باشلادیق، براز صوکرده اون کشیدن عبارت بر قافله سیاحین دوزولدی.
 ره رهبرلک ایتک اوزره بایرام اغایی ده برابر جه الدق. اولا ترلار اره سندن کچهرک و شرقدن
 رب جنوبییه طوغری کیده رک یوله دوام ایدیوردق: یولمز متصل سرت بر سطح مائل
 نکیل ایدیوردی. اون کشیدن مرکب اولان بوقافله ارکانی یاری یوله ایکییه ایزلدی، بر
 باقی دها دیک بر یولدن طاغه طیرمانلمسنى، بعضیسى ده کچی یوللارندن و فقط دونه طولاشه
 بدلمسنى توصیه ایدیوردی. بز هم تعاطی افکار ایدیور، همده یولمز ده دوام ایدیوردق.
 لیمان نسیب بک بغدادک اوصیجاق قوم چوللرینه الیشمش، صفا بک دیرسه کز اسویچر دیک
 لچین قیالرینک مهالك و مزاحمی تجربه ایش اولدقلرندن مشاق سفریه دن شکایت بیله
 تمبورلردی. یالکرا احمد مختار بک حسیات سودا پرستیده همیزه تقدم ایده جک درجه ده اصحاب
 بر به دن اولدیغندن دها ایلك خطومه ده کشیشک کویندنه کی قزلرک، اوجنس لطیفک ملاحظتدن
 مختلر اچغه باشلادی. بوده لازم! چونکه متصل یورومک اولمزا، اردهه بویه لطیف
 حاجه لرده ایستر!

یارم ساعت قدر یول یورودک، یچمزدن بعضلری از جمله ریاضی توفیق بک مزاحم واضطرار بندن
 شکایتله اراق یوله دوام ایده میه جکارخی مصرانه بیان ایتدیله. بوشکایتده حقلری واردی، چونکه
 کوش سمت راسه یا قلاشمش شعاعنی بزه دیکمش ایدی. بولر بللمجوریه کیری دوندیله،
 یق برکستانه لک ایچندن طولاشه رق صوبک کنارینه عودت ایلدیله.

بزیدی کشیدن عبارت قالدق. باشلرمزده بغداد کارى بررکوفیه، ارقه مزده بیاض
 تاندن معمول قیصه بر چاکت... الارمزدهه قالین باستون.

ابتدا، کسیرمه بر یول بولمقده اپی مشکلات چکدک. برکت ویرسون، یوله بر چوبانه
 صادف ایتدکده انک دلاتیله اولدجه دوزکون بر یول بولنه بیلادی. بولدیغمز یول،
 دوزخیلرک تعقیب ایتدکاری طریق ایدی.

اسویچرملی ارقداشمز، اسویچره طاغلرینک ارتفاعندن، لوسهرن و مهیرینغن
 رهنده کی دیشلی شمندوفرله ایدیلان سیاحتلرک تأثیراتندن بحث ایدرک بوشکیش جولاننک
 طیف بر خاطره راقه جغنی تشویق یوللو اکلایوردی. رهبرمز اولان بایرام اغاده طاغک
 یه سنده بولنه جق صغوق صولرک لذتی حقنده ثناخوان اولیوردی.

حقیقه بزه، متمادیا اوج یچق ساعت یول یوروتن بوکی اووتجی سوزلر اولمشدر.
 ارتفاعی تعیین ایتک اوزره یانمزه برده بارو متره ایش ایدک. یالچین بر قیا اوستنده،

ایکیوز الی متره مربعمده بر محله طور دق . بو ارتفاعه قدر چیقدیغمیزی، بارومتره واسطه سیله اکلادق ..

(ایفل) ك قولانغی خینلاسون !!

امان یارب ! بو نه منظره ، بو نه علویت ! انسان بویه مهیب بر منظره قارشوسنده دهشت ایچنده قالیور !!

کشیشی سیاه بلوطار قاپلامش ، خفیف بر شمال روزکاری بونلری اوکنه قتمش یواش یواش کتوریور ، ذروه دهکی منبعلردن چیقوب طاتلی بر میل ایله اقوب کیدن بر دره نك اوغولتیسندن بشقه بر سس ایشیدلمیور ، کائناتک هر بر ذره هر سنده بر سکونت ... ایشته طبیعتک مناظر هول آنکیزی اورتیه سنده عاجز ، همده پک عاجز بر انسان ! توقف ایتدیکمز نقطه دن بش اون ایدیم اوتده غایت صغوق ، صاف و براق بر صویه تصادف ایدلدی . بر طرفدن یول یورو مک ، بر طرفدن شدت حرارت دوداقلری یزی قوروتمش ایدی ، بناء علیه مال بولمش مغربی کی صویک باشنه طوپلان دق .

یورغونلغه ، ترلی اولدیغمزه باقیه رق بوصودن قانه قانه ایچدک ، صکره المزی ، یوزیمزی ییقادق ؛ آبدستلرمزی الدق ؛ تجلی ایدن قدرت وعظمت الهیه قارشوسنده سرفروبرده عجز ومسکنت اولدیغمز حالده ادای فریضه صلاة ایلدک . هیچ شبهه یوقکه ، بو نقطه ده ایلک دفعه کمال اداب عبدیتکسترانه ایله نماز قیلان بز اولدق .

علم وفضلی مسلم اولان سلیمان نسیب بک بوراده (جبال مرتفعه ده کی تأثیرات) دوائر بزه کوزل بر قونفرانس ویردی .

یوکسک طاغلرده فن منافع الاعضا ، جغرافیای حکمی نقطه نظرندن نه کی حادثات حصوله کلدیکنی ، طبقات مرتفعه هوایه چیققدقجه تضییق جوینک تناقصندن طولایی وجود بشرده بعض حالات مرضیه کورلدیکنی اکلاندی وبوغاز مزده کی قورولغک دها طوغریسی یانیغک ارتفاعدن ایلرو کلدیکنی تکرار ایتدی ...

یوزلرمز قطرلی طاغلرینه متوجه اولمق اوزره نصف دائره تشکیل ایدرک بوسوزلری دقله دیکله یور ، فقیرده حادثات طبیعیه بی کندمه تجربه ایدرجه سنه کندیمی دیکلیور ایدم . خلاصه ، هم اکلندک ، همده استفاده ایتدک .

ارقداشلرمزدن بعضیسنی یاری یولده ترک ایلدیکمزی سویلمش ایدک یا . بونلر بزدن ایرلقدن صکره ، آرغک کنارنده حرارت وبرودتن محفوظ بر برده اوطور مشلر ، بزی

راده یه قدر ترصد التنده بولندیره مشلر فقط بز کستانه لک ایچنه طالعجه کوزدن غائب
تمشلر . مع مافیه بزم نه طرفدن باش کوستره جگمزی کوزه تمکدن خالی قالمیورلردی .
ارقداشلردن بری زیر پای دهشتمزده قالان وعادتا خیال کبی کورونن رفقای سائرده بی کورر
نورمن قریستوف قولوم بک رفع ایلدیکی اوازه مسرت کبی بر کره . « کوردم ! » دیه حایقیردی ،
ارقه سندن براییکی ال سلاح آتدی . فقط ایشتدیره مدی . نهایت بر جالی طو تشدیردق ؛ دومانی
چیقنجه بزم بو نقطه ده بولندیغمزی اکلادیلر . بوسفر سلاح اتانلر اونلر اولدی .
بولندیغمز نقطه منتهای مقصد ایدی . بناء علیه دونمک لازم کلیوردی . بر طاقی
لمدیگمز یولدن عودت ایتمکی ترجیح ، اکثریسی ده اقصر طرق اولان (قابل قیاس) دن
ایتمکی تکلیف ایلیوردی . بش التی دقیقه سنوردن برمذا کرده دن صوکره بویا کینجی یولدن
عودت قرارلشدیرلدی .

بوسفر پیشگاه نظرده باشقه برلوحه کورینیوردی . چپلاق قیالر یواش یواش
برزمین حضارته تماس ایدیور ، قوزولرینی ، قویونلرینی اوکشنه قاتان بر چوبان دلبری حزین
حزین قوالنی اوفله یور ، قوشلرده بواهنک شطارته اشتراک ایدیوردی ! .. بوسیاحتیه ک سبکبار
اوله رق چیقمش اولدیغمز دن اقشام همه حال شهره عودت ایتمک مجبوریتنده ایدک . برده یولمز
اولکی کبی یوقوش اولدیغندن آدیلمریغزی صیقلاشدیرمغه باشلادق .

قطعه

صنوبرینک :

یاریم قومی الآن و بچک فانظری	ماللر بی قد اظهت اعجابها
کانت محاسن وجهها محجوبة	فالان قد کشف الربیع حجابها
وردیدا مثل الحدود و نرجس	مثل العیون اذا رأت احبابها
وشقائق مثل المطارف قد بدت	حرا وقد جعل السواد کتابها
لو کنت املك للریاض صیانة	یوماً لما وطئ اللثیم ترابها

ابن المعتزک :

أما ترى الارض قد اعطتك زهرتها	مخضرة واكتسى بالنور عاریها
فللسماء بکاء فی حدائقها	وللریاض ابتسام فی نواحیها

اره دن برمدت کچدی . اوزاقدن اوزاغه قولاغمز بر چنغراق سسی کلدی ، دیرکن بوسس
یواش یواش یاقلاشدی . نهایت آغاچلرک اره سندن اودون پولکی بر مرکب انلرک ده ارقه سنده
اللی بشلک بر اودونجی کوروندی .

تعقیب ایده جگمز یول غایت صیق کستانه لک اولدیغندن وهر جهتنده برطاقم کچی یولاری بولندیغندن بزى سمت مقصوده ایصال ایده جگ باشلوجه بریول بولنه مامش ایدی. انکچون بو اودونجی یه منت ایتمک لازمکلدی. اودونلرک پاره سی ویریلوب بزه رهبرلک ایتسی تکلیف ایدلدى، بردرلو ارضا ایده مدك، حریف اودونم دیور بشقه سوز بیلمیور!

نه یاهلم، اوزون قیصه یولمه دوام ایده جگمز. رهبرمز بایرام براز ترزد ایتدیسه ده سوکرده دن متانتی طوبایه رق کمال انتظام ایله یورو مکه باشلادی... زم متصل طائلی یوقوش اینیوردق. اوکمزده اوفاق بردریه تصادف ایتدک، اودردنک سطح مائلنه یقین بر محله اولدقجه قدیم واغلب احتمال کوره برصو خزینه سی کشف ایتدک. جوارنده کی پک اسکی مزار طاشلرینه باقیلورسه بوراسنک برکوی اولدینی آکلاشیلیور. انجق مزار طاشلری شداند روزکاردن پک زیاده تخریباته اوغرامش اولدیغندن بر نتیجه استخراج ایتمک ممکن اوله مدی. خلاصه، طبیعتک غایت فیضلی مناظرینی حیران حیران تماشا ایدرک، ایکی طرفی افلاکه سرچکمش وکیم بیلور قاج یوزیمک سنه دنبری انقلابات و تاثیرات طبیعیه نك تحتده ازیله رک شکل و هیئت اصلیه لرینی بسبتون تبدیل و تغییر ایتمش قیالره محاط بروادی هول انکیز اره سندن کچهرک (قابلی قیا) دنیلن موقعه کلدک.

صحنه نك دهشتی، منظره نك مهباتی اشته بوراده باشلادی. بوراسی حقیقه تصویره شایسته در. متعدد شلاله لرک براوغواتی ایله زمینی یوصونلی سیاه قیالردن متشکل بر مجرایه دوکولمسی کرچه، انسانک نشئه سنی قاجیر یورسه ده، بومدهش منظره لر ایچنده تماشاده ینه برلذت حس ایتدیر یوردی.

شلاله لرک جواری کسکین قیالق اولدیغندن سرعتله یول المق ممکن اوله میوردی، انکچون هب برلکده قطع مسافه ایدیوردق. ایکوز الی متره عمقنده ایکی طاغ اره سنده بروادی بی کوزیکرک اوکنه کتیریکز!

کستانه لک اره سنده بولنان بر یوله کچمک ایچون سیوری، اوزری یوصونلرله مستور قیالری اتلامق لازمکیوردی. بو ایسه قولای قولای یاپیله جق شیلردن دکل ایدی. رهبرمز بزى تشجیعدن خالی قالمیورسه ده یوصونلی قیالراوزرندن اتلامنی بردرلو کوزیمه کسیدره میوردم.

بایرام انده کی صویایه طیانه رق بر قیا اوزرینه اتلادی. ارقداشلر مزك الارندن طوته رق برر برر ساحل سلامته چیقاردی، نوبت بزه کلدی.

تا کشیشک تپه سندن قوپوب کلن صولر اولانجه قوت و سرعتله قیالره چارپارقیم بیاض

کوبوک کسلیور، صدمه قهری التده زیون اولان قیالردن قوپان بارچه لر صویک اقدیسنه تابع اوله رق تااوویه قدر سوروکلنیور، اوراده کهنه بر کوبرونک میشه آغاجلرندن معمول آیاقلرینه تصادفله عادتا بر (دهلتا) تشکیل ایدیور، اوراده ایکی یه آریلان صولرینه بر ثبات ایله صوصغراق دره سنه قارشق اوزره آقوب کیدیوردی.

نه طرفه دونسه صغوق بر زمین!

فقیردی کورونمز صویک لذتی طامش اولدیغمدن کوز کوره سیوری قیالرك اوستندن آتلا یوب کچمکه بر درلو جسارت ایدمدم، هرچه باد آباد دیهرك قیالرك اره سنی طولدیران دره دن یورومکه قرار ویردم.

المده باستونله صویک عمقنی اسقاندیل ایتدم. دیزه قدر چیه جفنی اکلادم. بوده خوشمه کیتمدی، لکن نه یاپارسین، ارقداش لر هپ بکامنتظر! بوراده تحف بر وقعه خاطریمه کلدی:

اوچیوز یدی تاریخلرنده ادرنده بولنیوردق. بر بایرام کونی ایدی اکا بردن برذاته عرض راسمه احترام ایچون کیدلدی. مبارک ذات او یله زائد تکلفاته، اهمیت ویرر طاقدن اولمد. یغندن، بزی سلامق ایله حرم دائره سی اره سنده کهنه حصیر مفروش براوطه ده قبول ایتدی. او طه نك بر طرفه جامع پارمقلقلری یراشدیرلمش، قیونك صول طرفه کلن جهته ده، تنکه قابلی بر صندوق قونمش ایدی. حضاردن بری صندوقی نگاه دقت وحیرتندن کچیردیکی ضرده ده مرحوم مشالیه ایشك فرقته وارمق کندیوه مخصوص اولان بر طلاق و ظرافتله سوزده باشلادی. ویدی که: «بزه هر سنه انقره دن غرخ (قرق) الی اوقه بال (کوندورورلر) بو مقداردن ییه بیلدیگمزی یرز، قصورینی شو کوردیککز صندوق ایچنده صاقلاروز... هر سنه بویله جه بر جوق بال تراکم ایدر. نه چاره که بالک طادنی طادان فاره لر صندوقك التی دلیك ده شیک ایدوب بالی اون اوفاح (اوافق) ایتمشلر؛ بن بالی فاره لرك دندان طمع لرندن وقایه ایچون صندوقك اوزرینه شو کوردیککز تنکه لری قابلاتدم. فقط بوسفرده قارنجهلر دادانمش...!»

بوذاتک لایالیانه بر صورتده اکلایشندن جسارت الان بری از یله بوزیله:

«اقدام! صندوق ایاقلری الته صو طولی تنکه لر قونیلورسه قارنجهلر کچه مز» دینجه مرحوم: «جانم! او حیثلر کیجی کی یوزوب کچورلر...» سوزلریله اوراده بولان برینه تلخیصاً بحثه ختام ویردی...

فی الحقیقه مرحومك نكته دانانی ، ظرافتی ، مضموندارانی بك مشهور ایدی .

اوزاتیمه لم : دیزلره قدر صویه طالمق صورتیه او مهلهکه دن قورتولدق . مع مافیه
بو کچیده بندنده جسارتسز اولانی یوق دکلدی !
ارقداشلردن برینك ایاغی قیارق سطح مائه طوغری یاصلاندی ارتق سوره کلی قهقهه لر ...
هممز ازچوق صیقنی کچیره رك (قابلی قیا) دن کچدك . کستانه لکی طولاشه رق آرغك
کنارنده دیگر رفقایه ملاقی اولدق . چیقوب اینمه مزیدی بچق ساعت سوردی . بژده
یوردولدق . سزده تعقیبدن احتمال که اوصاندیکز ...

کشیش حقنده بعض تفضیلات اعطا ایده جکمی وعدایتمش ایدم ، ایشته صره سی کلدی :
مدانیه ساحلنه طوغری یاقلاشان برسیاحك ایلک نظرده حیرتی جلب ایدن شی تپه لری
قارنه مستور کشیش طاغیدر . *Olympe de Mysie* چوره سی عصر دیده اغاجلردن متشکل عادتاً
برمحروط ناقص هیئته کوریلن بو طاغ نظرلرده او قدر محشم ، او درجه عظمتلی تجسم
ایدرکه ؛ شو حالندن طولایی اسکی انسانلر بو طاغه دائماً نظر حیرت واحترامله باقمشلردر
اسکی روم وروما وقعه نویس لری کشیشه « میسی اولمی » نامی ویرمشلردر .
شمال طرفی یعنی دکر جهتدن باقیلورسه کشیشک ایکی زروه سی اولدینی فرق ایدیلور
بك دهشتلی کورولن ارتفاعی سطح بحردن اعتباراً (۲۵۵۰) متره قدردر . (۱) بروسه
اووه سی سطح بحردن اعتبار ایدیلرک (۳۰۵) متره یوکسکلیکه بولندینی کی کشیشک زروه سی ،
شهردن اعتباراً (۱۰۹۳۰) متردن عبارتدر .

جنوب طرفلرینه کلنجه ، بوراده متعدد اووه لر تشکل ایتمشدرکه ارتفاع بحریلری (۸۰۰)
متره قدر چیقار . کشیش غرباً (ایدا) *Ida* ، شرقاً قاطرلی طاغلرله
Arganthonius التصاق کسب ایتمشدر .

کشیشدن چیقان صیجاق صولر اعتباریله تدقیقات ژهئولوژیده بولنه جق اولورسه ،
اراضی برکانیه دن متشکل اولدیغنه حکم ایدیلورسه ده ، بویله دکدر . طاغك هیئت
عمومیه سی بالخاصه غرانت ، صوما کی مرمر *gneiss* دنیان صخور ایله فابساتدن متشکل قیالردن
عبارتدر .

طبقات ابتدائیه سی تشکیل ایدن شو صخور مختلفه اوزرینه تشکلاتجه دهایی برطاقم

صخور منظم اولمشدرکه ، غرب طرفنده بولنان وادیلرده تصادف اولنان بیاض مرمر طبقاتی بوجمله دندر .

طبقات الارض متخصصلرندن بری ، طاغک تپه سنده کلسی بر مرمر طبقه سی اوزرنده غرانیتدن متشکل دیگر بر طبقه کورنجه ، حیرتده قالمش ، نهایت تدقیقاتی تعمیق ایدنجه ، اکلالمش که ، پک اسکی بر زمانده ، بو اراضی تحت الارض وقوع بولان صدمات وتزلزلاتدن نانی الت اوست اوله رق ، طبقه کلسیه اوزرنده بولنان غرانیت پارچه لری بشقه بریردن قوبوب کلسه در .

شرقه کی وادیلرک صورت تشکافی تدقیق ایدرسه ک قسماً غرانیت تراپ *Trapps* دنیلن صخوردن عبارت اولدیغنی اکلارز .

کله لم غرب جهته : بوراسی بالخاصه صیجاق صو حقه ان محملرک جوارنی اولوب (دورثاله) عائد (غره) *grès* تعبیر اولنان قرمری قیلردن متحصلدن ؛ بولردن بعضیسنک صفحاتی اره سنده صاری طمرلرده کوریلور ، بونوع طاشلری پرداختمق ممکن اولسه ایدی ، بلکه انشا آتده قوللانیله بیلوردی . فقط بو خاصه یی قبول ایتدیکندن بوکی ایشلرده استعمال ایدیله میور .

بروسه وجوارنده کی اماکن مقدسه وجوامع شریفه نک حین انشالرنده قوللانیلان طاشلر دکر قییسندن کتورلمشدر . خلاصه ، کشیدشن چیقاریلان طاشلر مقبول جنسدن اولمادیغندن دیوار اره لرینی طولدیرمق ایچون قوللانیله بیلور . حتی جوامع شریفه ده قوللانیلان مرمرلر کشیشک وادیلرندن حقه ارملیوب ، مرمره نک بیتمک توکیممک بیلمین مرمر او جاقلرندن اخراج ایدلمشدر .

کشیشک هیئت عمومیه سی بر مخروط ناقص شکنده در . ایکی زروه سی واردر . جنوب طرفی غایت واسع وادیلر تشکیل ایدروسطخ مائللرک صولری بوراده اجتماع ایدرک ایکی نه ره متعدد کوللر حاصل ایلر . کشیشک بو طرفی ده شاعرانه در ، چونکه وادیلرک ، ایرماقلرک ، شالاله لرک کثرتله بولندیغنی جهت بوراسی در . زروه دن اووه یه طوغری اوزانان وسانکه کشیشه برر استناد تشکیل ایدن کوچک و متعدد سلسله لرک اره لرنده اویله کوزل وادیلر واردرکه ، تپه ده کی قارلرک اریمسندن حاصل اولان صولر بورالردن دائمی صورتده آقوب کیدرلر .

(۱) شارل *Texier* . *ch* . (۲،۲۳۲) متره دیورسه ده اک صوک نشر اولنان خریطه لرده (۲،۵۵۰) کوستریلیور . طوغریسی ده بودر . لمان جغرافیونی بروسه نک ارتفاعی (۱۵۰) متره بولیورلر .

بیکارجه عصر دئیری تراکم ایدن تراب نباتی بواقلمک قوه انباتیه سنی خازق العاده برخاله کتورم شد. فیاض قدرتك شو بخشایش طبعیه سیاه عجباً او وادیلر دهنه اکسهن بیتمز؟! شو خاصه طبعیه دن ناشیدرکه، اغاجلرینک انتظام و جنساعتی اعتباریله کشیشک اورمانلری کبی کره ارضه نادر بولنور.

بو اورمانلرده اکیزیده کولکن ایله میشه اغاجی بولنوب بولر شایان حیرت بر جسامت و ارتفاع الورلر. فقط میشه هپسندن چوقدر.

خداوندکار ولایتنده کی اورمانلرک وسعی (۲۴،۵۲۲،۱۵۸) دونمدر.

اسکی یونان تاریخلرنده بوقطعه یه (میسسی) (قره سی) *Mysie* تعبیر ایدرلردی. روایتیه باقیلورسه بوندن ایکی بیک سنه اول میسی لیلر (بی تینی) *Bithynie* اراضینه کلوب یرلشدکاری وقت بوقطعه یه میسی نامی ویرمشلردر. چونکه کندی لسانلرنده (میسوس) *Mysos* میشه معناسنی افاده ایدرمش.

(بی تینی) (خداوندکار، ازمید) او وقت فزیکیا *Phrygiens* [۱] اراضیسندن معدود ایدی.

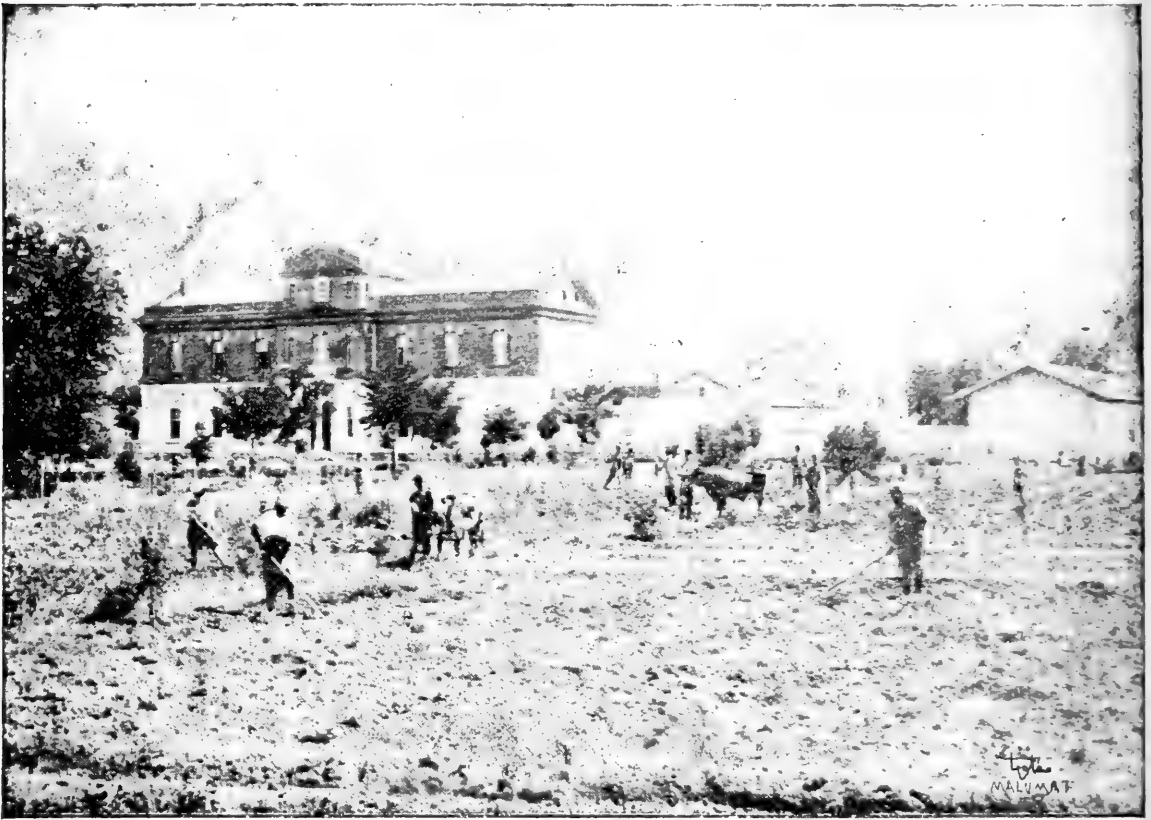
کشیشه چیقان ایشلاک یوللردن بری ده، مقسم محله سنک اوست طرفنده کائن (کوک دره) بوغازیدر. کشیشک اک لطیف، اک نشاط آور منظره لری بو جهته در. بروسه نك اک لذت و خفیف صولردن بری اولان (قواق صوی) کوک دره بوغازندن جیق دینی کبی (کوش صوی) دخی قصر هایون جوارندن نبعان ایتمکده در.

اق چاغلیان صوی ایسه، شهرک شرق جهته ده، کشیشک ایتکندن نبعان ایدوب بروسه نك تاتارلر سمتدن کچرک اشاغیلره طوغری توزیع اولنور. اق چاغلیان موقعی، فندق و کستانه اغاجلرندن متشکل منظره سی غایت لطیف و اووه یه ناظر در. ایکی طرفی افلاک سر چکن قیالرک سایه سکونتته التجا ایتش سالخورده اغاجلر ازمئه اساطیریه نك اک مجسم خاطر دلیر در.

بو اوچو و وومک یماجلرنده کی طار یوللردن برارز دها ایلر و کیدیلورسه کشیشک اک شهرور بروادیسنه تصادف اولنور. قارلر اریمکه باشلادینی بر موسمه، صولرک جوشغون برزمانده بو طرف منظره سنک علویت و لطافتیه حیران اولماق قابل اولمز! صولرله یو وارلانونب کلن غرایت پارچه لری، کوکلرندن قوپارلمش اغاج دال و کوتوکلری تاسسد باشی کوپروسی

خذاسنه قدر کایر، اوراده بر طاقمی جسم قیا پارچه لرینه چارپه رق طاقیلور قالیر، بر چوغی بر درجه یه قدر تعدیل سرعتله (تانارلر) جهتدن اووه یه یوللانیر ...
یوقاریکی یوکسک نقطه ده طور و بده شماله طوغری تمدید نظر ایدن برسیاح کشیشک وادیلرینی برر برر صایایاور :

اولا صاغ طرفده اولانجه دهشت ومهابتیه کونک دره، صولده حیرت فزاوچوروملر ارسنده قطرلی طاغلرینه قدر امتداد ایدن شعبات جبال، تانهایتده افق مرئی یه طوغری

بروسه ده عملی زراعت مکتبی

سر مرده کزی برلوحه احتشامنمون کی تجسم ایدر کشیشک بو جهته ده کی یایلاسی ترکمنلرک مقر صیفیلریدر بوموسمه ده ترکمنلر حیوانات ومواشی لرینی الهرق بویایلایه کلوب خیمه قورارلر، موسم صیفک اک صیجاق کونلرینی بولطیف وهوادار محللرده برحیات صاف وآسودکی ایچنده امرار ایرلر .

مع مافیه، بو ترکمنلر یوزندن اورمانلر پک زیاده تخریب ایدیلیرور. بزده اورمانلرک فوآند ومحسناتی هنوز اهایلی بیننده تعمم ایتمدیکندن راست کلن اورماندن ایستدیککی کی

اغاج کسپور، بعضاً برارابه دینکیلی ایچون یوزسنه لک براغاجی پارچه پارچه ایدیور، دویر یورویا خود چپوغندن دوشن بر آتش بر قاج دونم اورمانک بر قاج ساعت ظرفنده محو وتلف اولسنه سبب اولیور. زمان اولمشدرکه، اورمانده هفته لرجه یانغین دوام ایتدیکی حالده سوندرمک قابل اوله مامشدر. ثروت طبعیه مملکتدن معدود اولان اورمانلریمزک بر کویلمنک الی کوچک بر احتیاجنه قربان اولسنه تأسف ایتمه مک قابل میدر.

بروسه یه کتیریلن اودونلر کشیشک شرق طرفنده کی صرتلردن کسپلور، چونکه بوجه تلردن اودون نقل ایتک بالنسبه قولای اولیور، فقط نقلیات حالا اسکی اصولده وسیر وحرکتلری غایت بطی اوکوز ارا به لریله اولیور. کشیشک صرپ یوللرنده ده بوندن بشقه ارا به ایشلمزیا.

بوطاغک غرب طرفدن زیاده جه اودون کسپلمش اولدیغندن، بو جهتک اورمانلری سیرملشدر. بوراده کی (اودونلی کونی) بر زمانلر کسپلن اودونلرک انترپوسی حکمنده ایدی.

برازدهایوقارو چیقیلورسه، واسع چمنزارلره تصادف ایدیلور (قرق پیکار) تعبیر اولنان ایرماقلر یوقارو طبقه لردن اریین قارلردن حاصل اولور. بوارتفاعه چیقیلنجه اورته لق برجامه سفید قام ایچنده عرض دیدار برودت ایلر.

اک دهشتلی غرانت تپه لرینه ایشته بوراده تصادف اولنور. بورادن بر ساعت ده ا یول آلنورسه ذروه یه ایریشیلور. اکر لطیف برهواده چیقیلورسه یولده چکیلن مشاق ومزاحمدن بوراده اثر بیله قالمز.

کشیشک بو نقطه سمندن اوزاقلره تمید ایدیلن نظر نامتناهی بر افقده طیران ایدرک حیات بنحشا منظرلره تصادف ایدر:

اناطولی خریطه سنک قسم اعظمی کوز اوکنه کلدیکی کبی، نظر بر طرفدن جنوبه طوغری نیلوفر وادی سنک اوست طرفلرینی احاطه ایدر، غربه توجه ایتدیکیجه (ترووا) شهر قدیمی Troade افقک پنبه سحابه لری التنده طونوق بر لون ایله پارلار، شمال ایسه مرمر دنک متروک ساحلرینی اوقشار، مرمره اطه سی، خیرسنر اطه Besbicus دکرک آچیق ماوی سطحی اوزرنده مذهب برر نقطه کی رسم ایدر...

هوا براق اولدیغی وقت قوتلی بر دورین اعانه سیله بورادن استانبولک شعاع آفتاب التنده پارلایان مناره لرینی، زرین قام علملرینی فرق ایتک قابلد.

بالاده بالمتاسبه بیان ایدلدیکی وجهله کشیشک ذروه سی ایکی پارچه دن عبارتدرکه ،
بونلرک هربری برقاچ هکتار وسعتنده یایلارلر تشکیل ایدر .

شرقه کی یایلانک اوستنده طاشدن یاپامش بر بنا خرابه سی مصادف نظردقت اولور .
اغلب احتماله کوره بوراسی برکلیسا ویاخود بر مناستر خرابه سیدر فقط طرز انشاسندن
بونک هانکی دورده انشا ایدلدیکی کلامق ممکن اوله مدی .

تاریخ قدیمک ویردیکی معلوماته کوره ، بیزانس ایمپراطورلری زماننده برچوق تارک
دنیا لر استانبول دن قالقوب بورایه کلیرلر و عبادات ایله مشغول اولورلر ایدی . بو صورتله
ارزمان طرفنده کوچک کوچک کلیسالر ، یانلرنده ده کشیشلرک اقامتلینه مخصوص متعدد
حجره لر پیدا اولمشدر .

حتی بیزانس ایمپراطورلرندن (قسطنطین پورفیروژنت) *Constantin Porphyrogénète*
کشیشه قدر حیقارق بو کشیشلره برچوق عطا یاده بولمشدر .

کشیشده انشا ایدیلن مناسترنک اک مشهوری ایمپراطور قسطنطین قوپرونیم
Copronym زماننده راهب نیسه فور طرفندن تأسیس اولن ان (راهب مدیکی)
A. de Medice مناستری ایدی . حتی استانبول کلیسالر نده کی تصویرلر علیهنده وقوعبولان
مهاجمات و تعرضانده (سکزنجی عصر میلادی) برقاچ اورتودوقس باش راهبی بو مناستره
التجایه مجبور اولمشلر ایدی .

بروسه دفترایالات عثمانیه قیدایدیلنجه بورالرده برطاقم درویشلر طرفندن انزوا کاهلر
یاپلدیغی کی جنتمکان سلطان اورخان غازی حضرتلری ، ایوم بروسه نک شرقنده مشهور
(کیکلی بابا) [۱] نامنه اوله رق کوچوک برزاویه انشا ایتدیرمشلر ایدی . اساطیر یونانیه ده
معبودلرک اقامتکاهی اولمق اوزره ذکر اولن ان اصل طاغ (ایدا) *Ida* جبلیدر .

[۱] بلاد عجمدن (خوی) نام قصبه ده تولد ایتشد . شیخ ابوالوفای بغدادی طریقتنه منسوب
بابا الیاس درویشلرندن اولوب دیار رومه کچمش و بروسه یه قریب مقام بلند و دلفریبده یعنی دامن
کشیشده منزوی اولمشلردر .

سلطان اورخان حضرتلری بروسه قلعه سنی فتح ایتدیکی صره ده کیکلی باباده برغزاله را کباً برلکده
بولمشدر . مرحوم دیار رومه کلدیکی زمان ابناء والی ولایت کر میاندن (بلم) سلطانهمان
اولمش ایدی .

حین ارتحالرنده جناب اورخان غازی کندولرینه حرمت مخصوصه لری بولمق حسبیه اوزرینه بر
قبه انشا و اطرافنده بولن ان اراضی بی لاجل الاحتطاب وقف وتملیک بیورمشلردر . بابانک مدفون
اولدینی محل بروسه نک جهت شرقیه سنده و (۵) ساعت مسافه ده کاش بر موضع جنت اسلا اولوب
(بابا) سلطان قریه سی دینکله مشهوردر .

لیدیا حکمدارلرندن مشهور قره زوسک اوغلی (آتیس) *Alys* ك قرال (میداس) *Midas* یکنی (ادراست) *Adraste* طرفندن قتل و اتلافی وقعسه سی جنوب وادیلرنده واقع اولمشدر .

جغرافیوندن اماسیه لی مشهور استرابونك روایتنه کوره کشیشك اشقیاسی غایت مستحکم قلهر ایچنده اوطوردرلرمش ، رومالولرله دفعاتله محاربه یه کیریشمشلر . تاریخ رومالولر زماننده بوحوالیده ایچه وقایع جریان ایتدیکنی خبر ویریورسده آثار باقیه هپ ییزانس زمانلرندن قالمهدر .

کشیشده برنوع یبانی کدی ایله واشاق و کوچوک قیلاندن بشقه وحشی حیواناته تصادف ایدلر . مع مافیه پك چوق آو قوشلری واردر . کشیش حقنده تنبعات ژه ئولوژیه و نباتیه ده بولانلردن بری ده علم نباتات علماسندن تورن فوردردر .

بوزات کشیشده کی انواع اشجار و نباتاتی بربرر تعداد ایتدکدن صکره کشیش جولاننك حقیقه لطیف و خیالپرور اولدیغنی و اوروپاده کی الپ و پیره نه طاغلی کی و بلیکه اندن لطیف مناظر بدیعیه مالک بولندیغنی ذکر و بیان ایدیور . کشیش برچوق وقایع و خاطرات لطیفه یه جولاننك اولدیغنی ایچون دخی تدقیقه شایاندر . از جمله غول اقوامی انتیوکوسك جهت و طرفنی التزام ایتمش اولمق تهمتیه مانیئوسك عسکری طرفندن پریشان ایدلمش ایدی ؛ کشیش حاوی اولدیغنی متعدد و مشهور مناسترلردن ناشی سکنجی عصر میلادیده پك زیاده شهرت قازانمش ایدی .

کتابمژك مقدمه سنده قاپلیجه لردن بر نبذه جك بحث ایتمش ایدك . شمعی برده بونلرك اسکی رونق و معموریتلرینی سویلیه لم :

روما و ییزانس مورخ و حکایه نویسلیری بروسه نك قاپلیجه لرینه دائر ایچه معلومات ویرمشلردر . بوجله دن اولمق اوزره ، بروسه نك روما ایمپراطورلرندن مشهور تراژانك زماننده کی معموریتی بالخاصه شایان ذکر و بیاندر . اووقتلر بروسه ، متعدد اما کن عمومیه ، و مؤسسات سائر نافعیه مالک بولندیغنی کی حاملری دخی وار ایدی . حتی تاریخ مذکورده بروسه والیدی بولنسان کنج پلین ایمپراطور مشارالیه مراجعت ایدرك بیوجك برحام انشاسنی استرحام ایلیمش ایدی . بوحام حقنده تاریخلرك ویردیکی معلوماته کوره ، موسی الیه

پلین ایمپراطوره یازدیغی مکتوبده دیمشکه: « بروسه لیلرک اسکی و خراب برهاملری واردر، مساعده بیوریلورسه انی احیا اتمک ایستیورلر؛ بالذات اجرا ایلدیکم تحقیقات و تفتیشادن، بونک یرینه یکی برهام انشاسی لزومی اکلانشدی. انلرک شومسئولارینی اسعاف ایده بیلورسکز، انشاته مقتضی مبالغه کلنجه اوده شو صورتلرله تدارک اولنه بیلیر: بعض اصحاب املاکک اعاده یتملری مجبوریت تحتہ النان اچہ ایلہ حمامده یاقیلہ جق زیتون یاغنک اثمانی اولوب انشاته تخصیص اولانه جق مبالغ.

بروسه ده کوکوردلی ویکی قابلیجه لر

پلینک شوصورتله وقوعبولان رجا و استرحامی اوئرینه ایمپراطور حمامک انشاسنه روی موافقت کوسترمش و شوقدرکه بونک ایچون اہالی ید فضلہ بر تکلیفده بولنامسنی جواباً اشعار ایلمشدر.

پلین دیگر برمکتوبنده، اسکی حمامک انشا ایدیلہ جکی محل اولق اوزره ایمپراطور

قلود نامنه ، بر معبد انشاسنی ایچون ترك و تخصیص ایدیلن بر خانه نك موضعی انتخاب ایتدیكنی یازیور .

ایمپراطور نامنه اولان معبدك انشا ایدلمه مسندن بحث ایله پلین تراژانه تقدیم ایلدیكى ایکنجی بر مکتوبده شو وجهله اداره کلام ایدیور : « افندمز ! خانه بی احسان ویا مبايعه سنه مساعده ایدرسه کز بروسه ليار شولطف کزدن طولانی نك زیاده منتدار و متشکر قاله جقلردر ؛ حمایتی مذکور اراضی اوزرنده تأسیس و احیا و اطرافنه کمرالتی و اهالی ایچون او طوره جق یوکسك محللر انشا ایتك فکر و تصورنده ایم . بوبنای محترم زمان ایمپراطوریلرینك رونق و شعشه سیله متناسب بر تأسیس نافع اوله جقدر . »

تراژان بومراجعتی ده حسن تلقی ایتمش و انحق کلیسا انشا ایديله جك محله اولجه مراسم روحانیه اجرا ایدلمه مش ایسه اوراده تأسیسنی تنسیب و تصویب ایلمشدر .

پلینك بالاده کی مکتوباری مندرجاتندن و ایمپراطورك ویردیکی جوابلردن اكلاشلیدیغی وجهله انشاسنی موضوع بحث اولان حمام قاپلیجه اولیوب ممالك شرقیه ده کی بزم بیلدیكمز معهود روما حاملریدر . [۱]

قاپلیجه لرك نه زمان و کیملر طرفندن انشا ایدلیدیکی کوروب اكلامق ایچون ییزانس دورینه طوغری ارجاع نظر ایتلیدر . رومالولر زماننده ، اناتولینك اکثر بلاد و قصباتنده موجود و اثار باقیه سی حالا مشهود اولدیغی وجهله ؛ ممارسات بدنییه مخصوص مکتبلر ، صیجاق صو بانولری ، بازار میدانلری agora ، اوزری قبالی ستونلره استناد ایتدیرلمش کمر التلری انشا ایدیلور ایدی . حتی سالف الذکر پلینك روایتنه کوره ، بروسه ده بیوجك برکتبخانه وارمش ، ایمپراطور تراژانك هیکلی ده بوکتبخانه نك قیوسی اوکنده مرکوز بولنمقده ایمش . انحق تاریخ مذکور دن اعتباراً بروسه تاریخی التیوز سنه قدر بردوره نسیان ایچنده یواریلار انوب کیتمش اولدیغندن اولکی زمانلرك اثار عمارتی ده محو اولوب کیتمشدر .

فی الحقیقه بروسه ده رومالولر و یاییزانسلر دورندن قالمه اثار کوریه میور . احتمال که حفریات اجرا ایدلسه بولنور .

دیمك اولیوركه رومالولر قابلیچه لره اهمیت ویرمه مشلر . حالبوكه خلفلری اولان بیزانسیلر بوجهته پك زیاده عطف نظرا اهمیت ایدرك برایکی قابلیچه تاسیسنه صرف نقدینه همت ایتشلردر . بوجهله دن اولمق اوزره بروسه نك جهت غربیه سنه تصادف ایدن صرتلر اوزرنده كوچك برقریه تاسیسنه موفق اولمشلردر . شمديکی (چكركه) موقعنده اولمسی لازمکن بوقریه دن *Pyth a* استانبولی مورخ آتیهن اوزون اوزادی په بحث ایتدیکی کبی (پروقوب) دخی ، بروسه یه نظراً هانکی موقع ونقطه ده اولدیغنی کوسترمیه رك دیوركه : « بیقنی نك برنقطه سنده ، پی تیانامیله برقریه واردركه ، حاوی اولدیغنی صیجاق صومبعلری حبسیله استانبول اهالیسندن برچوق مریض کلوب صولرندن پك زیاده استفاده ایدرلر . استانبول ایمپراطورلرندن ژوستی نیئن اوراده کوزل برسرای ایله عمومه مخصوص برحام انشا ایتدیرمشدر . بوندن بشقه بوحامك صوینی تعدیل ایچون حفر ایتدیردیکی برجدول واسطه سیله ده صغوق صو کتورتمشدر ، » [۱]

ایمپراطور قسطنطین پورفیروژهن زماننده چكرکيه (منجی) معناسنه اولان صوته . روپولیس *Soteropolis* نامی ویرلمش ایدی . مورخ زونارك روایتنه کوره ، ایمپراطور قسطنطین اوراده خسته لمش ، بعده انقریه نقل ایدیلرک اوشهرده ترك حیات ایلمشدر . بیزانس ایمپراطورلری زماننده چكرکيه قابلیچه لری حقیقه بیوک بررغبت ، شایان تصویر برشهرت قازانمشلرایدی . قابلیچه لرك اووقتیکی رونق و شعشه لری نك درجه سنی شونكله قیاس ایتلی که ایمپراطورلر كرك برای استحمام و كرك ذوق وتنزه مقصدیله اورایه کیتدکلی کبی (ژوستی نیئن) ك زوجیه سی ایمپراطور یجه تئودورا دخی میلادك (۵۲۵) حدودنده درت بیک قدر معیتله بروسه یه کیده رك قابلیچه لره عالملر یاممشلر ایدی ؛ حاصلی اسکی روم مورخارینك ویردکلی تفصیلاته نظراً قابلیچه لر عادتاً برر محل ذوق وتنزه حکمنده اولدقلرندن موسمنده اطراف وجواردن بیکلرجه خلق کلوب وقت کچیرلرلمش .

قابلیچه صولرینك حاوی اولدیغنی مواد کیمیویه ایله بونلرك خواص شفائیه لریغنی تعداده کیریشمه دن ، بوصیجاق صولرك نه طرفدن نبعان ایتدیکنی سوبایه یم :

قابلیچه لره کان صولر ، بروسه نك غرب جهتنده یعنی چكرک نك ارقه طرفنده کی اتکلردن نبعان ایدر . صولرك چیقدیغنی اراضی کلس ایله شیدست ودور نالته عائد غره تعبیر اولنان

[۱] خداوندکار غازی نك شلاله ی ، صنعی ابرماقلری حاوی حدیقه سیله سرائی بوراده بولنش اولسه

کرکدر .

طاشدن مرکب و متشکدر . اراضینک سطحنه شویله جه برنظر عطف ایدیله جک اولورسه اورالرده ادوار مختلفه ده حادثات برکانیه وقوع بولمه مش اولدیغنه حکم ایدیلورسه ده ، زمانزده اجرا ایدیلن تبعات و تحریات ژه لوژیهدن استنباط ایدلدیکنه کوره ، صولرک بویله غایت صیجاق اولمسی ، ارضک حرارت داخلیه سندن ایلرو کلدیکی و طبقات ارض اره سندن سوزولوب چیقان میاه - مرور ایتدکلری اراضی ماهیت برکانیه بی حائر اولمدیغی حالده بیله ، درین طبقاتدن یوکسک برحرارته اوله رق صعود و نبعان ایتدکده درلر . بونک کی برچوق میاه حاره واردرکه ، تشکلاتی برکانی اولمیان اراضی کلسیه و تباشیریه دن مرور ایتدیکی حالده سطح ارضه صیجاق اوله رق کلیر .

بروسه ده ، باشلوجه درت قاپلیجه واردر : اسکی ویکی قاپلیجه لرله کوکر دلی و قره مصطفی (پاشا) ایللیجه لریدر .

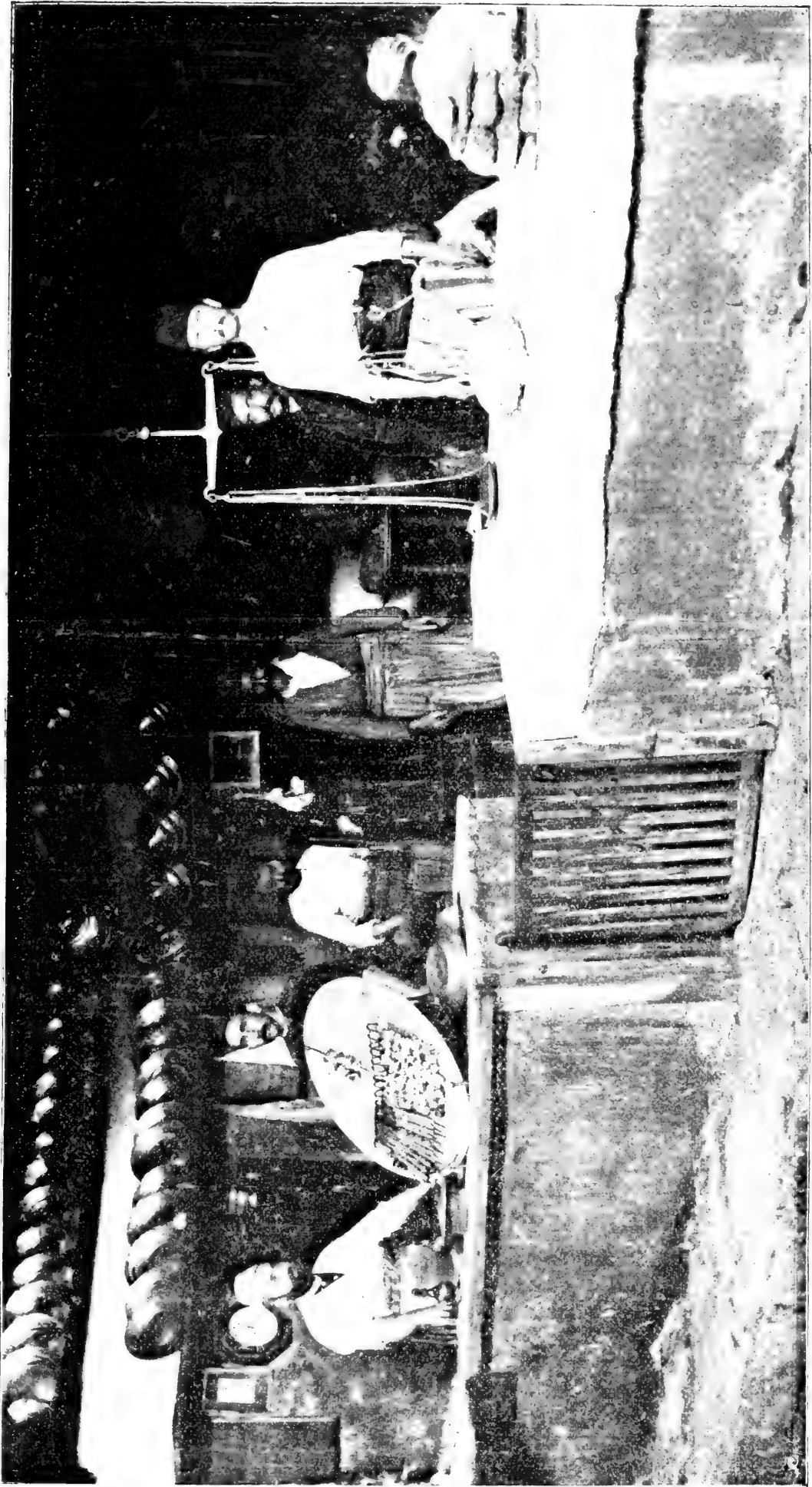
بونلردن اسکی قاپلیجه ، اغلب احتماله کوره ، مورخ آیه نک ایمراطور قاپلیجه سی اولوق اوزره ذکر و توصیف ایتدیکی اک اسکی قاپلیجه در . بوقاپلیجه نک صوی (۴۸) درجه سانتیغراتدر . [۱]

قاپلیجه لرک توصیف منافعه دائر یازیلان برارده دینایورکه : طرق و معابر و شمنند و فرلر سبیلله مناسیات بین الملل تکثر ایلدیکندن وهان بتون سکنه دنیا برخانه خلقی نسبتنده بولندیغندن هرکس ممالک شاهانه نک استانه شوکت آشیانه سنه غایت یقین بولنان بروسه شهر شیرنده کائن قاپلیجه لرک منافعندن بحث ایدر . حالبوکه میاه مذکور نک حقیقت و کیفیتی اکثر کسانک معلومی اولمیوب بعض مداوملر راست کله علتلرندن بالکلیه افاقت بولوب برؤتام کسب ایدر و ناقابل انکاردرکه اصولی بیامدیکندن و صوروب اوکر نمدیکندن بعضیسی دخی اولکی حالندن بدتر و ضرر دیده اولور . بوتأثیرات متضاده مذکور قاپلیجه لرک تأثیرات کیمیائی و مواد سائر سنه دائر معلوماتک تعمم ایلمامش بولمنسنه عطف اولنمق ایجاب ایدر .

قاپلیجه لرک حائر اولدقلری خواص شفائیة بالتجربه و متواتراً مشهود و مشهوردر . بنابرین اکثر امراض بروسه قاپلیجه لری سایه سننده باذن الله تمامیه زائل ، و هیچ اولمزسه کلی خفت حاصل اولور .

طیب حاذق متوفی (برنار) برشدتلی کوز آغریسنه مبتلا اولدیغندن و مداوات لازمه نک اجرا سننده هرچند تکاسل ایتماش ایسه ده کوزلرینک آغریسی کاه بر مقدار خفت کاه زیاده کسب شدت ایلدیکندن مکتب طبیه عسکریه شاهانه ده کی وظائف تدریسیه سنه

پرونده کبابی دکانی

فیصل ویررک بروسه یه کلش وقایلیجه لرک تأثیرات حسنه سی سایه سنده کوز آغریلرندن بالتمام خلاص اولمشدر .

مومی ایله قابلیجه صولرینک تحلیلاتی ایله ، یکی قابلیجه جوارنده کی منبعده ، مشغول بولندیغی ائنده ایکی غریب الجهرده تصادف ایلمش وبونلرک کوزلرینک چقورلشمش بولمسندن ، یوزلرینک بغایت صرارمش اولمسندن ، وحزیران آینده قات قات کورکاره بورومش اولدقلرندن النلرندن بورام بورام ترر آقسیندن ، اورکمش ایدی . بوکیمسه لر طیب مومی ایله شویله عرضحال واستمداد ایلدیلر . « آه بزی بو حال فلاکت اشماله کتورن شهرت کاذبه سنه مجلوب اولدیغمرشو منحوس قابلیجه لر . فصل بو برباد قابلیجه لری نحوسته یاد ایتیمه لم که کلدیکمزده جزئی نامزاج ایکن بورایه وصولمک بدایتی اولان اونبش کوندنبری بزی شو حال اسف اشماله کتوردی »

طیبک دردیکرنه ایدی ؟ سؤالنه دخی « بز ایکمزده برحالی یز بوندن اول عروق بشریه یی افساد ونجه خانمانلری برباد ایلان فرنکی علت مخوفه سنه هر فصل ایسه دوچار اولمش ایدک هیکملر بزه جیوه لی علاجلر ویردیلر . کرچه ظاهر حالده علمتزدن برارقلمدی لکن قوللریمزده بچاقلریمزده وهضم واشتهامزده بر بوزوقلق ووقت وقت آغریمزده قرچه ، وباره لر ظهور ایتمه که بز وبزم ایله رفاقت ایدن بر دیگر کیمسه نک دخی بیوننده وباشنده برفنا طوزلی بالغم علتی واردی که ، جیوه لی علاجلر ایله اصلا زائل اوله مامش ایدی . بروسه قابلیجه لرینک مددوحیتنی هر کسدن ایشتمکلمز اوزرینه طبایه مراجعت ایلدیکمزده هربری بروسه قابلیجه لرینه کلمکلمیزی تنسیب وداخلا استعمال اولنق اوزره برطاقم علاجلر تحریر وترتیب ایلدیلر . بزده الدیفمز رچته لری اک مشهور اجزاجیلره اعمال ایتدیره رک در در قوطو حب ومشروباً استعمال قلنق اوزره التمش کاغد ادویه الوب امید وار برؤو عافیت اوله رق بروسه یه کلدک . طیبیلرک تنیه لری وجهله کوکردی حاوی اولان قابلیجه لره کیرمه وکمال دقتله علاجلرمزی ایچمه که وحبلری یوتغه مباشرت ایلک . هر صباح واخشام تحمل ایده بیلدیکمز قدر صیجاق درجه ده بوغازمزه قدر قابلیجه صوی ایچروسنه طاله رق وباغینلق کلنجه یه قدر صو دروننده طوره رق صودن چیقدیغمزده دخی ترلرمنک کسلما مسنه اعتنا ودقت ایلورز . ایشه المنزدن افان ترلر دخی دقت واعتنامزه شاهددر .

قصورمز وارسه اوائل مداواتده جائز هر نه درلو غذا وطعام ایسترسه اشتاء تام ایله اکل وتناول ایلر ایدک . فقط شمعی نه اشتها قالدی نه تناول . هیکملرک کندوگری کوزل بسلیک دیو ویردکاری امرلری دخی اجرادن عاجز وقاصر قالدق .

هر ساعتده سرعتله اولومه تقرب ایلدیکمیزی حس ایتدیکمز کبی قاپلیجه لردن ذره قدر
نده دخی اکلایه مدق بالعکس زیان کوردک رأی معامانه لرینه مراجعت ایدرز هر نه صورت
سویب ایدیلورسه اول وجهله حرکت ایلرز . دیمیزی اوزرینه حکیم مومی الیه رجته لرینی
لر تفقیدشدن کچوردکده بونلرک حقنده قاپلیجه نك صورت مضروده تأثیر ایلمسنك سبب
حکمتی « ادویه زبقیه نك » یعنی حیوه لی علاجلرک کوکرتلی صولر ایله سؤ امتزاجی و علی-
خصوص قاپلیجه حرارتنك بوکبی کیمسه لر حقنده عدم موافقتی اولدینی ، قاپلیجه لرک
بأساً بر مضرت و محذوری اولدینی ، مضرت واقع نك قاپلیجه لری فنا صورتده استعما-
لر نشأت ایلدیکی اکلاشله شد .

همان هرشی یولنده قوللانیلورسه فائده یولنده قوللانمزسه ضرر اولور .
مثلاً جمله نك ایشتدیکی اوزره « ایدروپاتی » *Hydropathic* یعنی « تدای بلماء » اصولنجه
اده صو ایله نیجه کیمسه لرک سنه لرحه مضطرب اولدقلری علتلردن رهایاب اولدقلری مشهوددر
نك که اصول استعمالک فوائد عظیمه می درکار واشکاردر کذلک آللوپاتی *Allopathic*
فی « تدای بالضد ، اصولنجه مثلاً برعلاجک اعطاسندن خسته لق اشتداد ایتدیکی
خسته مایوس قالدینی حالده ینه بعینه اول علاجی بشقه بر اصولده الان برخسته نك کاملاً
بایاب اولدینی کوریلوب ایشیدلمش حقایقنددر .

دیمک که ایشک ینه اصول استعمالده اولدینی اکلاشیلیور .
بعض اولورکه فرنکی خسته لغندن قورتلق ایچون سنه لرحه حیوه لی دوالر استعمال
وب خسته ایولشمیدیکی حالده ینه حیوالی اولق اوزره دوا ی مذکورک صورتی دکشد .
بلنجه مزمن داء افرنجی زائل اولور .

ینه تکرار ایدرزکه اصول استعمالده پک چوق فرق وفائده واردر .
مارالعرض اصولده استعمال اولنان عادی صودن استفادۀ عظیمه قابل اولنجه ارتق
ئنده بولندیغمز بروسه قاپلیجه لری مثللو حرارتی ذاتی و طبیعی ، و تخریدن غازلری یعنی
زات هوائیه سی غایت شغالی و تأثیرات کیمیائیه لری جهتلیله اوروپانک ممدوح و نامدار
لنان (غاستن) (تبلیج) (سایل) و (مهادیا) قاپلیجه لرله هم قیمت دکل انلردن اعلا
لدقلرندن اصولنجه استعماللرندن فوق العاده محسنات و موفقیتانه نائل اولنه جنی قاپلیجه لر
یه سنده باذن اه شفا یاب اولنلرک حد و احصادن برتر اولملریله مثبتدر .

اوزاقدن اثبات ارامغه نه حاجت بروسه قاپلیجه لرینک صولرینی تحایل ایلیان (برنار) دخی
بقۀ قرنیه دن (کوز دریسندن) بدأ ایلمش قرحه (جراحت) ایله برابر نزله وی وریج

طیارلی برکوز اغریسندن بش ماه قدر علی الدوام متالم اولمش ایکن قابلیجه لره همان یکون قدر دوام ایتک سببیه برؤ تام بوله رق قابلیجه لردن ممنون و مستفید قالمشدر .

قابلیجه نك میاه معدنیه سی هر نه درلو تغییرات عضویه اولورسه اولسون یا کاملاً شفا ایدر یا هیچ اولمزسه ترقی و از یادینه مانع اولور . قلبی فرح طومتغله برابر هیچ علل مزمنه یوقه قابلیجه لر سایه سننده زائل اولسون . یقین و قتلره قدر قابلیجه لر بنالرینک میاه معدنیه لر قیمت معنویه لر یله متناسب اولدقلری کورلمکده ایدی . یعنی قابلیجه صولردن آ استفاده بنالرینک عدم انتظام و تحفظدن طولای تناقص و بعضاً بسبتون غائب اولوردی الحق بوکون بروسه قابلوچه لر تعمیر و ترمیم اولمش وهله اسکی قابلیجه تجدید اولدنیله بیله جک درجه ده توسیع و اصلاح ایدلمشدر .

قابلوچه لره دائر بعض معلومات مفیده ووصایای نافعہ :

- ۱ . — هر قابلیجه نك تحلیلات کیمیویه سی ایله خواص و منافعی و قننی علتله ف بخش اولدقلری : و مواد تاریخیه سی .
- ۲ . — خستیکانه رعایتی اهم و الزم اولان برطاقم وصابای عمومیه ؛
- ۳ . — قابلیجه نك درجه حرارتی ؛ مدت استعمالی هانکی اوقات و مواسمده نافع اولدینی ، کونده قاچ کره سنده قاچ دفعه کیر یله جکی .
- ۴ . — اثنای تداویده التزام قلنه حق اصول صحیه و پرهیزک نصل اوله جنی .

بروسه ده موجود قابلیجه لرك باشلیجه لر ی یکر می قدردر . وسعت وجسامت جهتلریله سائر نرندن فرق اولنور .

منبع صولرینه نظر اعدد ویره جک اولورسه ق بروسه قابلیجه لر ی درده اینر . بودرد ایکیسی کبری قی صولر ، دیگر ایکیسی غیر متفرق میاه حاره طبیعیه در .

برنجی طاقم یعنی کوکرتلی صولری حاوی اولنور :

۱ — یکی قابلیجه وقینارجه .

۲ — بیوک و کوچک کوکرتلیدر .

ایکنجی طاقم دخی :

۱ — اسکی قابلوچه وچکرکه حماملرینی بسلیان قاینق .

۲ — قره مصطفی در .

دیگکه بروسه ده قابلوچه لرك انجق درت منبعی واردر . ۱ — قره مصطفی به صو و

۰ - ۲ - کو کردی حاوی یکی قاپلو جه ایله قاینارجه صو ویرن منبع . ۰ - ۳ - کو کرتلی قاپلو جهیه صو ویرن منبع . ۰ - ۴ - چکرکه قاپلو جه لینه صو ویرن منبعدر .

چلیکلی اسکی قاپلو جه ایله کو کردی حاوی یکی قاپلو جه بنالری فوق العاده بیوک و منتظم یغندن و سکرز مترو قطرنده و دروننه قدمه ایله اینیلور برحق مترویه قریب عمقده حوضلری واردر .

بروسهیه کلامش اولان برکسه اشبو قاپلو جه لری ذهننده تجسم ایتدیرمک ایچون استانبول لری کبی برحامی تصور ایلوب فقط حماملرک وسطده بولنان اک بیوک قبلری التنده ن سد یعنی کوبک طاشی یرینه برصیجاق صو حوضی فرض ایلمایدر .

اشبو قاپلو جه لرک حماملردن فرقی برده اچیلوب قبانور موصلقلر یرینه دائمی اقاد و اصلاً و طورماز چشمه لر موجود اولمسیدر .

اشبو دائمی بول بول اقان صولر ایله بیوک طولی صو حوضی حمامک صیجاق صونخاری ایصنمنسه باعث اولور .

بیوک قاپلو جه لر اوچ طاقم بنایی حاویدر : اولاً صویونوب کینیمکه مخصوص اولان و درکه اسمنه جامکان دینور . و میدان داخلسی و سطنده مکمل بر صغوق صو حوضی مزیندر .

ثانیاً اصل صیجاق حمامه کیرمزدن مقدم نه پک صیجاق و نه ده پک صغوق اولان (خارجی) میدرکه بوراده حولیلر صاریلور و چیقاریلور ، بردنبره صیجاغه و یا خود صغوغه امسی حکمتنه مبنیدر .

ثالثاً اصل حمامک داخلیدرکه دروننده یالکز برپشمال ایله بولنیلور . کو کوردی حاوی اولان یکی قاپلو جه ایله کو کورتلی قاپلو جه لرنده (بغولتی) نامیه برر صیجاق محللر بولنورکه صرف خستکانک استفاده سنه یرار .

ارککلر ایچون کیریهلرک قاپلو جه هر کون موجود اولدینی کبی قادینلر ایچون دخی ور .

اهالینک کیرمسنی فوق العاده ارزو ایلدیکی قاپلو جه لر : یکی قاپلو جه - اسکی قاپلو جه رتلی - قره مصطفی در .

یکی قاپلو جه بازار ایرتسی کونی قادینلره تخصیص ایدیلور ایام سائرده قادینلر عینی وینی حاوی اولان قینارجه ایله اکتفا ایدر . اشبو قینارجه دائمی صورتده قادینلره بص قانمشدر .

اسکی قاپلوجه چهارشنبه کونلری قاینلره تخصیص ایدیلور . سائر کونلرده قاینلر عین صوبی حاوی اولان (ارمودلی) قاپلوجه سیله اکتفا ایدر .

چهارشنبه کونی یکی قاپلوجه‌یه کیرمک شدت ارزوسنه مالک اولان برخسته دخو قاینلردن منحل قلان ارمودلی‌یه کیرمکله اکتفا ایلر .

کوکرتلی نام قاپلوجه دخی پنجشنبه کونی قاینلره مخصوصدر .
قره مصطفی نام قاپلوجه چهارشنبه کونی قاینلره آچقدر . همان هر قاپلوجه بالاد دخی بیان اولندیغی وجهله اوج قسمه منقسم بولنور : جامکان - صغوقلق و داخل حمام جامکاندن کیریلنجه صغوقلق بولنور . صغوقلق دینلان قسم داخل حمام ایله جامکان بینند وسط متناسب بر صیجاقلقدده بولندیغندن داخلنده بولنانلره تنفسخانه مقامنده اولدیغی کپ بعدالاستحمام حقیقه‌لری صارنمغه مخصوص محلدرد .

قره مصطفی قاپلوجه‌سی

بوایلجه‌نک یوزی کشیش طاغنه و جنوبه ناظر در . مدانیه‌دن بروسه‌یه کیدن شوسه‌ند صول کنارنده واوزرنده . وشمندوفرك صاغ طرفنده در . حمامک ایچی کوچک ایسه‌د غایت تمیزدر .

بوایلجه‌یه کلان صیجاق صو شرق طرفندن حمام دیوارینک برقاج خطوه ایلروسنده در اوستی آچیق بر حوضه ایکی مختلف مجرادن دوکیلور .

صغوق صویه مخصوص اولان مجراجامکان اورته‌سندده بیوک برفسقیه‌لی حوضه دوکله کدنصکره صیجاق صوبی تعدیله کیدر . صغوق صویک منبعی یاغجیلر پیکاری اولدیغی سویلنیو ایسه‌ده صیجاق صویک منبعی بیلن یوقدر .

صغوق صو قاتلاماش ومنبعدن النمش اولان قره مصطفی قاپلیجه‌سنگ درجه حرارتی درجه حرارت ۵۷ سانتیگراد ؛ ثقلت اضافیه ۱۰۰۰۰۰۴۳

برلیتره صویک حاوی اولدیغی مواد :

غرام		غرام
۱۹۰	حامض فحم	۷۷۲
۴۱۶	تانی قاربونیت کلس	۸۵
۳۴۵	قلور سودیوم	۵۰
۵۹۱	کبریتیت سود	
۱۸۴۲		۹۰۷

یکون ۲۷۴۹

بر مقدار مواد عضویه دخی وارددر .

کوریلیورکه بوقابلوجه نك صوینی عادی صولره پك مشابدر، یعنی غایت آزه واد معدنیه بی حاویدر.
 بوضویه اهالی براقلغندن طولانی (کوش صوینی) دیرلر ایسه ده دروننده کوش معدنی
 یوقدر. اچیلان صولر کبی رنگسز رایحه سز، لذتسز اولدیغندن صغوق ایکن دخی قابل
 شربدر.

☆ چکرکده کانن اسکی قابلوجه ☆

درجه حرارتی : ۴۸ سانتیگراد

ثقل اضافیه سی : ۱۶۰۰۰۴۸

برلتره صویك ایچنده بولنان مواد :

غرام	
۷۴۵	حامض فحم
۱۰۵۵	ثانی قاربونیت کلس
۵۸۶	» » سود
۱۷-	حمض اول حدید
۰۲۵	قلور صو دیوم (عادی طوز)
۰۳۵	کبریت سود
۰۲۵	هغزی
۰۰۸	کلس
۱۵۰	سیلیس
۳۶۵	

— یکی قابایجه ایله قاینارجه قابلیجه لرینک صولرینک تحلیلی . —

۸۶ درجه حرارت : سانتیگراد

ثقلات اضافیه سی : ۱۶۰۰۰۸۶

برلترده بولنان مواد :

غرام	
۰۰۲۲	حامض کبریت ماء
۱۲۶۵	حامض فحم
	آزوت اناری
۲۷۸۵	ثانی قاربونیت کلس

خدید	•	۰۰۰۶
سودیوم	•	۱۲۸۰
پوتاسیوم	•	۰۱۹۰
مغزی	•	۰۶۸۰
کبریتیت سود	•	۲۷۴۴
آلومین	•	۸۲۵۵
کالسیوم	•	۰۵۳۰
سیلیس	•	۰۱۴۷
مواد عضویه	•	۰۵۷۵
		<hr/>
		۱۰۲۸

— اسکی قاپلیجه —

چکر که قریه‌سنده بولنان تکمیل قاپلیجه وحماملرک صولری برصودن عبارتدر .
بروسه وچکر که نک جهت غریه‌سنده کائن « قاپاق » طاغنک نهایت اتکندن نبعان
ایدر . قویو کبی برحوض ایچنه دوکیلور . صوی غایت بولدر . برکنیش کونک ایله تقسیم
تعیر اولنان محله کتورلمشدر . بوقاپلیجه صوینک غازلری آزايسهده منبعی اولان قویونک
آغزیده ایوجه مسدود اولدیغندن غازینی غائب ایتمز . بو غازک کرکی کبی تأثیری حس
اولنور .

اسکی قاپلیجه‌نک صوی منبعنده ۳۶ درجه اولوب داخلنه کلنجهیه قدر ۳۴ الی ۳۵
درجه‌ده قالور .

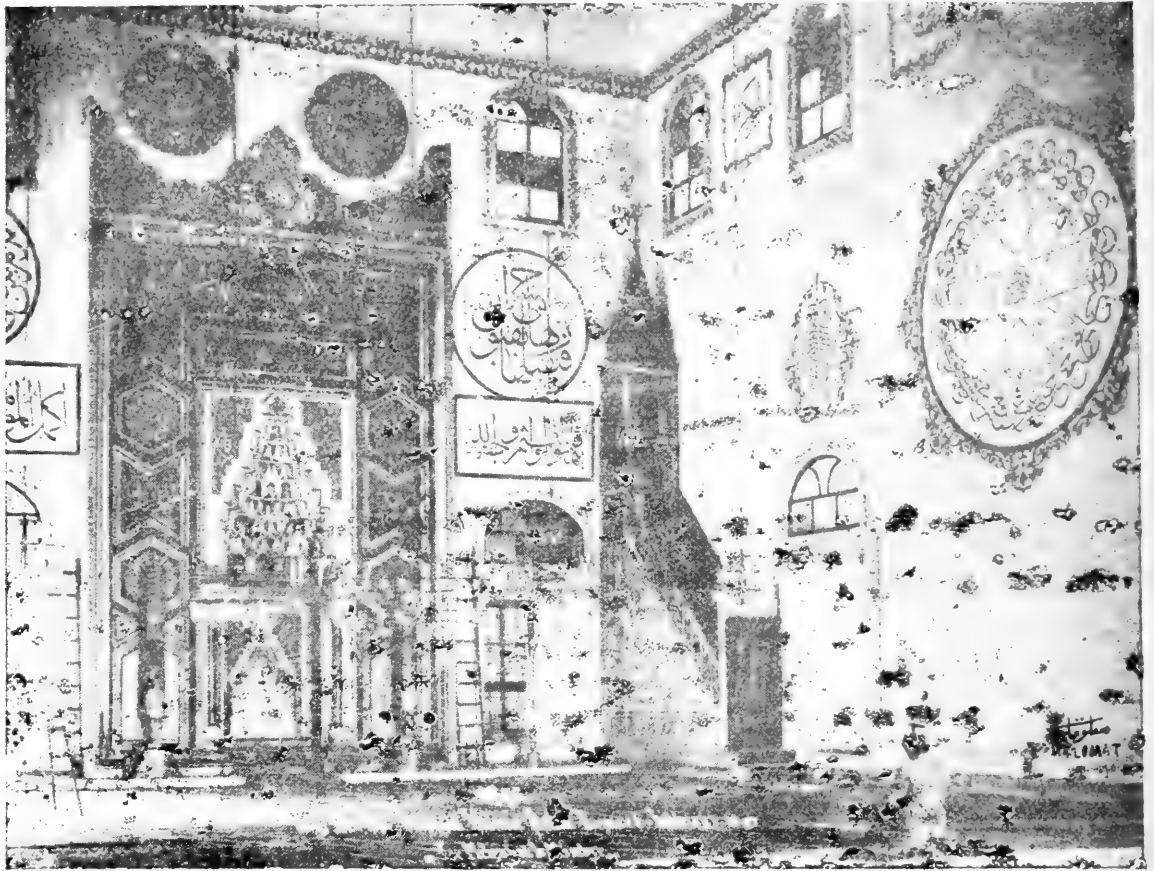
بوقاپلیجه صوی رنگسز رایحه‌سز ، لذتسز فقط اصل منبعندن ایچیلورسه یاغمسی در .
براز طورونجه سطحنده برزار پیدا اولور .

— اسکی قاپلیجه‌نک محسناتی —

قاپلیجه‌نک صوی امراض جلدیهیه ، علل ، فاصله ، بغان وکوکس بوشاقلرنده بولنان
کافه‌الات واعضا عللیرینه ، خاصه‌رحمه ، وملاصقی اعضایه عارض امراضه ؛ وجهازاعصاب
حجرویه‌نک اختلالندن نشأت ایتمه علل عصبیهیه حسن تأثیری پک ظاهر و آشکاردر .
از جمله کبد وطحال وغده‌انفایه التهابلیرینه وسائر حالات مرضیهلیرینه ؛ وشراین واورده

لمفائیہ و مجاریء صفر اویہ نك الیافنده ظهور ایدن رخاوتہ واوعیۀ مذکورہ دن ہر برینك حاوی اولدینی مایع مخصوصہ زیادہ غلظت كلكمكہ جریان ودورانلرینہ عارض اولان ركود و بطائتہ پك نافعدر . دأ لمراقہ و احتماق رحمہ مبتلا اولانلرہ دخی پك فائده لی اولدینی كور . یلیور . بوقایلیجه مئانہ نك اوجاع اختلاحيہ لرینی اكثر یا كلیا آزاله ایلر . اسپاسموس و باصوردن نشأت ایله حبس بول عارضہ منہ ، اعضاء تناسلیہ نك بالجمله امراض منہ دواى مؤثر اوله رق افعال طبیعیہ سنی اعاده یه خدمت ایلر . نسوانك عادت و قتلرنده دوجار اوله بیله جككری

ییلدیرم بایزید جامع شریفنك داخلی

همان بالجمله امراض واوجاعه شفا بخش اولور . علی الخصوص عادت و قتلرندن طولانی عقیم قالمق قصورینه دوجار اولمش قادینلرہ نافع اولوب پك چوق عقیم قادینلر ك بوقایلیجه نك بخش ایلدیكى عافیت سایه سنده چوجق دنیا یه كتوردككری كورلمشدر . كذاك رحمده و میبضینده ظهور ایدن طبایعی مختلف هر درلو اورامك نشو و نما لرینہ مانع اولدینی یا خود هیچ اولمزسه عدم ترقیسنه خدمت ایلدیكى مشهوددر .

اغشاء مخاطیء رحمك تخرنات مزمنه می یا خود رخاوتندن حادث اولمسپاه طمث و جریان

مخاط عارضه لرینک و بوعوارض ایله برابر بولنان عضلات ضعفنک اشبو قاپلیجه لر دوا
سایه سنده محو و زائل اولدقلری واردر . بظنلری صغوغنک تأثیریه مزمن اسهاله و دائمی
الظهور صانجییه مبتلا اولانلرک و بل ایله مناسبت ، اشتراك و تعلق اولان اعضاده تخرش
ورخاوت یا خود سده و قوعی سببیه حادث اولمش بل اغریلرینک و باصور اوجاعنک برطرف
اولدقلری چوق دفعه کورولمشدر، کذلک برعلت سببیه یا خود زیاده جه استعمالی جهتیه
الت ذکورتنه ضعف و سست انداملق کلمش کسه لرک بوقاپلیجه لر خاصه سیله حالت قدیمه لرینه
رجوع ایله قوت تناسلیه سنک عودت ایلدیکی والات هضمیه قوت و متانت و یروب و فعل
امتصاصی یعنی فوهای داخل امعایه مفتوح اولمغله طعامک امعاده واقع هضم ثانیلر زنده منفصل
اولوب کیلوس تعبیر اولنان ماده مغذیه یی مصی ایدرک دم و ریذی صورتنه استحالیه ایتدیرن
اوعیه مصاصه نام عروق مخصوصه نك افعاله اعطای تقویت و افرازات و افراغات فعللرینی
دخی تنظیم و قوای عضلاتی تزید ایلدیکی و اصول اشاره متانت و یردرک سقوطندن منع
ایله نشو و نما لرینه باعث اولدینی دفعاتله کورولمشدر .

چکرکه ده بولنان سائر قاپلیجه لر

بوی کوزل . — وانی — چکرکه — یکی خان .

بولردن بشقه همان هر خانه ده برر خصوصی قاپلیجه موجود اولدیغندن و درجه منافع جه
اسکی قاپلیجه دن ذره قدر فرقلی بولمیدیغندن علی الخصوص قادینلرک تدایسی خصوصنده
دها انفع واسهلدر .

— قره مصطفی قاپلیجه سنک محسناتی —

ترکیبات کیمیائییه — باقلیجه عادی قویو صویندن فرق اولنمان قاپلیجه لر صولردن
وهله اولاده هیچ برفانده حاصل اولمیه جنی خاطره کلورسده بحکمه اه تعالی کرک بروسه
و کرک اوروپا قاپلیجه لرندن بالتجربه پک چوق فائدلر کورولمکده در .

کویاکه بولر سونه جک اولان حیات بشری حرارت غریزه کره ارض ایله امداد
ایدرک تکرار اشعال ایلمکده درلر .

بولردن بری ده قره مصطفی نام قاپلیجه در . بوراسی غاستن ایللیجه لرینه مشاهددر .

قره مصطفییه مراجعت ایدلمسی لازم کلان علل و استقام بولردر :

۱ — کرک اعضا ظاهریه و کرک اعضا باطنیه یا ریح طیار استیلاسنده و خصوصارأس

و وجهه و مفاصله و صدره عارض اولان ریح طیارلر ددازان جمله اوجاع صدریه و ریح طیاردن

نشأت ائمه ذات الجنب مزمنه وكذا عصبی اولان وجعلرده یعنی - بی مائ کولات ومثروبات اولیوب فقط قولون نام معایه متعلق اولان سکیرلرک حسلرندن نشأت ایدن وجعلره .

۲ — ثانیاً تقریبی قدیم وخصوصاً اول تقریس شدیدکه ، عایلک قوای هضمیه سی وقوای اغتدائییه سی کلیاً زائل وباطل اولمش یاخود دیگر علت وافراط جماع واکدار غموم سبیلرله قوت بدنیه بر درجهیه قدر فناپذیر اولدینی حالت مرضیهیه .

۳ — ثالثاً ریح طیار یاخود مزمن وقدم تقریس سبیلله پیدا اولان حاصلات مرضیه یعنی اطراف مفاصلده واقع رباطات الیافیه واغشییه سرومیهنک امتلا وانتفاظلری واورام سفید وجسمات مفاصل ورخاوت بدن واطرافک یعنی قوللرک وبجاقلرک خفیفجه اولان قلیج علتلرینه .

۴ — رابعاً اخشاء بطنیهنک کرک نسجلرنده وکرک افعالنده ظهور ایدن فساد وتغیرکه سببی زوائد لحمیه تنبئی در — یعنی اعضاء مذکوردهده، یاردلرده واقع ناصورماده سی مثللو غیر طبیعی ذوائد لحمیه ظهورنده (نته کیم اسباب ظاهرده سی نامعلوم اولان فساد هضم ونقصان نمودن وافرارات وافرغاتک انتظامسزانی ومراق علتلری اکثریا بوندن نشأت ایدر .)

۵ — الات تناسل واعضای بولک ضعف وقتور حاللرنده که، افراط جماعدن تحداث ایدن سست انداماق وعضله معصره احلیلک ضعف وعظاتی یاخود اسپاسموسی سبیلله حادث اولان ضعفیت وشدید احتباس بول عارضه لری ودرون مثابهی ستر ایدن غشاء مخاطینک غلظتی یاخود بالعموم طریق بولی ستر ایدن غشاء مخاطینک التهابلرندن پیدا اولمه قدیم وحادث بل صغوقلقلرینه .

۶ — سادساً طائفة نسایه مخصوص اعضاء تناسل علتلریدرکه، التهاب رحم وانک فروغانی وكذا احتقاق رحم وصعوبت سیلان، طمث علتلرندن یعنی عادات شهریه لری صعوبتله کور - ملرندن عبارت اولان علتلره .

۷ — سابعاً مداولة ذهن واعمال فکر سبیلله یاخود حزن وكدر ودرد وعلل ویاخود افراط ذوق وصفاسبیلرله وقتسز اختیارلش اولانلره نافع وشفا بخشادر وتاثرنده شبهه یوقدر . بوقایلیجهنک خارجاً استعمالی مجرب التأثير اولوب بوخصوصده اوروپانک بعض ایللیجه - لرینه مشابهی مثبتدر . فقط داخل استعمال اولناملیدر .

— بیوک کوکرتلی —

بیوک کوکرتلینک بناسی قدیمدر . طرز بناسنک هیئت عمومیه سندن معمارلغک

ایلرولمیدیکی زمانلرده تأسیس اولندیغی اکلاشیلور . مع مافیه جامکانی واسع وسطنده برسلدیلی حاوی در . جامکانی قیش کونلری ایچون سائر قاپلیجه لردن دهاصیاقچه در . صغوقلی اولدجه میدانی در . صغوق لغنك درجه حرارتی ۲۵ درجه در . انکچوندركه ، خسته لرك بانو فوچیلری بورایه ترتیب اولتمده در . داخل حمامك حرارتی ۲۶ دن ۳۰ درجه به قدر تبدل ایده بیلور . بوقاپلیجه ایچنده بولنان بغولق حلوت ماء کبریتك انجره متسکافه سیله طولودر ؛ درجه حرارتی ۳۰ ایله ۳۵ درجه اراسنده در . بنابرین بولکلخنده ایکی اوچ دقیقه دن زیاده طور مق ممکن دکدر .

— کوچك کوکرتلی —

بونك دخی بغوانی اولوب ، مع عائله اقامت ایچونده دائره لری واردر .

— کوکرتلی قاپلیجه سنك منبعی —

بیوك و کوچك کوکرتلی لر میانندن و دیوارله محدود کلی بریدن کوکرتلی صولری حقیقار ، بيلك قالینلغنده اقرار ؛ بر دقیقه ده الی قیه قدر صولکیر . رایحه سی کوکورت رایحه سیدر . منبع مذکور دن ایکی قوله آریلوب بری بیوك دیکری کوچك کوکورتلی به کیدر . منبع مذکوره متصل بر صغوق صومنبی دخی واردر . بوصوصیجاق صویی تعدیله خدمت ایدر .

اشبو قاپلیجه لر صویی منبعنده ایکن براق و صافدر . صغورسه صارمسی اولور .

— کوکورتلی قاپلیجه لرینك محسناتی —

بوقاپلیجه لرده بولنان میاه کبریتیه بك مؤثر وغایت نافع اوله رق درکار اولان شهرتی و علی الخصوص مایس آینده استشفای ایچون کلان خستکاندن شفایاب اولانلرك کترتی حسبینه اوروپانك مشهور قاپلیجه لرینه هر حالده ترجیح اولونه بیلیر . چونکه حاوی اولدیغی اجزای غریبه سی یکدیگریله اولوجهله امتزاج ایلمشدرکه ، هم داخلای یعنی ایچیلره رك وهمده خارجای یعنی کیریلره رك استعمال اولنه بیلور بوخاصه اکثریا بولنمیان برخاصه در .

ایمدی ، اشبو کوکورتلی قاپلیجه سنك دواسی شودرکه ، افعال بدنیه دن تمثل فعلی ایله اعضاء غشائییه نافذ اولدقده اول عضوک اجزاسی میاننده اولان تمسک لرینه اصلا خلل کتورمیه رك سؤ حالنی ازاله و تعدیل ایلر .

داخلای آرمقدارده استعمالی یاخود خارجدن جلد اوزرینه هر نه صورتله اولورسه اولسون الصاق اولاندقده طریق هضمی ستر ایدن غشای مخاطی اوزرینه یواش یواش تأثیر

ايدىرك افرازاتى تەكشىر ايتىمكە صىق صىق اسهال ويرر . وبوطريق ايله سۇ خالىي اصلاح ايدر . وكذا الات تنفسيه نك مجرالرخى ستر ايدىن اغشىة مخاضيه اوزرلرينه دخى بوجيهله تاثير ايدرك اكثر علتلرخى دفع وازاله ايدر . بوندن بشقه غدهلرده واقع سدهلرى اچار وغلظت غشاء مخاطى بى ترقىق ايلر . دم وزيدىنك يعنى تناول ايلديكمز اغديه دن حاصل اولمش وهنوز رةده تربيه اولمامش قاره قانك الت مذكوره ده هوانك مولدالمخوضه سيله امتراجنه ياردم ايتمىدر .

سلطان اورخان جامع شريفى

جلد انسانى دخى بوصولرله فوق العاده استفادة ايدر . استعمال ايدىنلرك ترلرينك قوقسى بوكا دليدر .

بوصولر سايه سنده پك چوق علل جلد يه نك مندفع اولدىنى جمله نك معلوميدر . حاصلى قانه ، باصورلره وعلل رحيمه يه ده تاثيرى اولدىنى كى اعصابى يوريمكە لفافه عصيه اطلاق اولنان غشاء رقيق واغشىة اليافيه واوتار عريضه اشبو صولرك تاثيرينه مقاومت ايدىمزلره

شویله که، اغشیه مذ کوره‌نک التهابات مزمنه و امتلا آت قدیمه سی مدت قلیله ده زائل و مندفع اولور.
ایمدی کو کورتلی قابلیجه لری بروجہ آتی علتلر حقندہ واجب الاستعمالدر :
سطح جلدہ ظهور ایدن چیچک و قزامق و سائر خردہ چبانلر سببیلہ معدہ و امعاءک
تحرشات مزمنه سی و کذابک چوق جیوه لی علاجلر استعمالدن یاخود افراط عیش و نوشدن
یاغلی اطعمه اکل و تناولنه مداومت سببیلہ حادث اولمش هر درلو عفونت معدہ و التهاب امعا
علتلری و کبد و طحال و سائر غدوی التلرک و وریدلرک سده و انتفاخلری و بعض معدنی
بخارلر تنفس و استنشاقیلہ نشأت اتمش اولان و یاخود مقدماً دفع و زائل اولمش علل جلدیه
مزمنه‌نک و نزلہ لی بل صغوقلرینک یکیدن ظهوری سببیلہ حادث اولان علتلر ، مثانه و احلیلک
التهابات مزمنه لرنده که، نوازل یاخود بل صغوقلخی و یاخود طوزلی باغم طبیعتلی اولان امراضده،
بالعموم علل مزمنه جلدیه یعنی جرب و سفعه، طوزلی بالغام و سراجہ شیشلری و یاره لری،
مفاصلده و اتلر ارده سنده بولنوب اوتار عریضه تسمیه اولنان ایجه دریلرده و حواس
خمسده ظهور ایدن تقریسلرده و باصورلرده .

کرك برعضوده ثابت و مستقر و كرك برندن دیکرینه انتقال ایدن ریح طیارلرده و ریح
طیاردن حادث اولان ال ویوز چارپلمسی کبی وجعلی و کذا کوز آغریلرنده کی ریح طیار
سببیلہ حادث اولمش اولان حالانک کو کردلی صولریله شمایب اولدقلری مجربدر .
هرقنخی نسجده ظهور ایدرسه ایتسون علی الاطلاق سراجہ علتندہ مثلاً نسج جلدده
ظهور ایدن سراجہ لی طوزلی بالغاملر و غده لرده یعنی بز و حیقن تعبیر اولنان عضولرده
حادث اولان سراجہ یاره لری و سده لری و انتفاخلری و نسج عظمده و قوعبولان انحاء
عمود فقری یعنی بل کو کینک خلاف طبیعت اکلسندن عبارت اولان علتله بعض اجزاء معدنیه
تناول و استعمالی سببیلہ مثلاً باقر و صیجان اوتی دیمکله معروف اولان سم تناولیلہ وقوع
بولان تسممات عوارضنده یعنی غشاء مخاطی ده ظهور ایدن بیاض طلالرده و کذا سبب
مذ کوردن منبعث قرحه لرده و جیوه لی علاجلر استعمالندن تحدث ایمه سست انداملق
عارضه سنده اشبو کو کورتلی قابلیجه سی کبی سریع التأثير بردوا کورلماشدر .

شویله که ؛ اگر علل مذ کوره جیوه و سائر سمومدن نشأت اتمش ایسه انلرک اعراضنه
قابلیجه استعمالنده بهمه حال براشتداد کلوب بعده کلیاً زائل و مندفع اولورلر . واکراصل
منشألری فرنکی علتی ایسه اولوقت امر بالعکس اوله رق اشتداد اعراضدن صکره سریعاً
زائل اولمیوب بلکه براز مدت دوام ایدر . بو قابلیجه‌نک هر درلو استعمالی جائز اولمغله خارجاً
انصباب و عاداتا اغتسال یاخود بانو کبی ایچنه کیروب او طور مق صورتلرنده و داخل شربت
و تنقیه طرز لرنده استعمال اولنه بیلور .

فقط اصول تبریدی نقصاندر . چونکه ناچار لاجل التبرید اون بش ساعت قدر آچیکده طومغه یاخود صوغوق صوقاته رق تعدیلنه احتیاج کوریلدور . شو حالده حرارتی زائل اولدینی کبی حاوی اولدینی مواد هواییه دخی ثابت اولیوب ضایع اولور .

ایکنجی صورتده ایسه قاپلیجه نك صوینی تبرید ایدیه جك مرتبه صوغوق صوعلاوه سی لازمکیلورکه ، بونده ده قاپلیجه نك تأثیری زائل اولور .

بغولق تعبیر ایلدکلری حاوته کلنجه : بورایه کوروب برقاچ دقیقه طور اولدینی حالده عالم قدیمه حتمده بك غریب تأثیری کوریلور . انجق مذکور حلو نك غایت صیجاق اولمسندن ناشی هر مزاجه الویرمز . خصوصاً امتلاء دم مخاطره مسندن قورقان کیمسه لر حقنده بك دقت اولنه جق . دوددر . مکرکه عایل اولان کیمسه دن بك شدتلی عکس عمل ظهور ایلمسی مطلوب اوله . مزمن و تدایوسی کوچ اولان عللده ، مطلوب اولدینی کبی ؛ و بوضورتده عکس عملی تسریع و تزئید ضمیمه قاپلیجه صوینك داخلأ دخی استعمالی مطلوب اولدقده بربرستیلی واسطه سیله اجرا اولنور و دو کولن صوینك قاپلیجه صویندن صغوق اولما سننه دقت ایدیلور بلکه ده حار و مدتی زیاده اولمی ، ویا لکنز بانیو صورتنده استعمالنده فائده کورمه ین عللده اشبو انصاب یعنی تپه دن دوکه طریقیله دخی استعمالی لازمدر ، تاکه تأثیرلری تزايد ایدوب منفصلری تکثیر ایده . برده قاپلیجه صوینی فوجیلرله اوه کتورمك دخی قابلدر .

صوینك خاصه سی زائل اولماق ایچون بغایت محکم قیالو واریل دروننده حفظ اولنلی ... کله لم کوکردلی قاپلیجه سننك داخلأ اولان استعمالنه : بو طریقه استعمالندن مقصد خارجاً اولان استعمالنك تأثیرینه معاونت ایچوندور . ولکن بعض کره اشارات مخصوصه دلائلیله اخشاء بغنیه علتلرنده وکذا کافه اعضانك علل بانیویه سننده و مداواته قارشو قویان هر درلو علل مزمنه ده داخلأ استعمالی ایجاب ایدر ؛ قالدیکه میاه کبریته آلات هاضمه یه ضعف ورخاوت ویردیکی جهتله احباب داخلأ استعمالندن تحاشی ایدرلر . ولکن اعضاء هاضمه یه طبیعتی اعتباریه مضر و دشمن اولان (ایدر وژن سولفور) ماده سنك و مواد املاحیه و عنصر نازک اشبو صولرده ، موجود حاض فحیمی نام ماده ایله امتزاجنری سببیه لایقیله تعدیل اولندقلرندن اگر اتیده اشعار اولنه جق بعض احتیاطلره رعایت اولنور ایسه تحاشی اولنان اثار وخیمه ظهوره کمدکن ماعدا فوق المأمول اثار نافعه سی کورلمك مجزوم و مقرردر ... نته کیم تجارب عدیده ایله مجربدر . شو قدر وارکه ، قاپلیجه صوینی منبعندن یاخود بغولق خلوتندن آلوب رحین استعمالنده بالاده ذکر اولندینی وجهله تبرید و تعدیل اولنسنه دقت اولنق کرکدر . بالاده تفصیل اولندینی اوزره اشبو مشروباً استعمال اولنه جق

ماء کبریتی یوزدرهمدن بدأ اولنوب بعده مریضك قوای هضمیه سنه نظراً بهر کون یاخو
بهرایکی اوج کونده بر ۲۵ و ۵۰ و ۱۰۰ درهم ضم اولنه رق مقداری تزیید اولنملی
اما حسنیه استکراه ویرمهک باشلادیغی انده برقاچ کون ترك ایدملی . بعده ترك اولنان مقدار
ایله یکیدن بدأ اولنوب اثری ظهور ایدنجیه قدر دوام اولنملی واستعمالی متعاقب متصل

چکرکه و خداوندگار جاهه نیک کوروشی

سیر و حرکت ایتلی . لکن ضعف بدن سببیه علی الدوام سیر و حرکتله مجالی قالماز ایسه
بر مقدار آرام و بر مقدار سیر و تماشا ایله اکتفا اولنملی . و هر تناولک مابینی بر چاریک قدر
فاصله لی اولوب لکن صکره کی تناول عقینده یارم و بلکه بر ساعت سیر و حرکت لازمدر ،
بعده بر مقدار قهوه الی آلوب استراحت اقتضا ایدر .

یکی قابلیجه — یکی قابلیجه دیمکله مشهور اولان حمام بیوک کو کردلی قابلیجه سندن یکپوز خطوه مسافه ده واقع اولوب وسعت وجسامتی وزیاده سخوتی وصوینک برکتی ونظافتی جهتلیله مشهور برقابلیجه در .

اوائل بناسی پک معلوم اولمیوب ، مقدمه ده سبق ایتدیکی وجهله ، سلطان سلیمان خان حضرت تیرینک لاجل الاستشفاء تشریفلرینه کلنجهیه قدر معطل برقابلیجه ایکن شرفصادر اولان فرمان اوزرینه مجدداً بنا اولمشدر . وکافه مصارفی وزیر رستم پاشا طرفندن تأدیه اولمغله آلآن «رستم پاشا» قابلیجه سی دخی اطلاق اولنور ، نته کیم حمام قبوسی اوزرنده محرر اولان تاریخندن ده اکلاشیلور .

استطراد قبیاندن اوله رق ، یکی قابلیجه نك طرز قدیمی حقنه براییکی سوز دهاسویلیه لم . یونان قدیم مورخ و باوقعه نویسرلرینک بیان وتصویرلرینه نظراً ، بوقابلیجه نك اسکی حالیه شمیدیکی حالی آره سنده پک چوق فرق کوریلور . چونکه ازمئه سالفه ده کی زینت ولطافتندن اثر قالماش . اووقتلر زمینی ، دیوار وقبه لری موزاییق وچینی لرله مزین وموشح اولدینی کی حوضک اطرافنده دخی قرطبه ده کائن (الحمراء) سراینده کی ارساللری نقلیداً اغزلرندن صوفیشقیرر مرمردن معمول متعدد ارساللر وارمش ؛ بو ارساللرک هب بر اغزدن صوفیشغیرملرندن متحصل سامعه نواز بر آهنگ ده بانوچیلرک بادی زدیاد نشئه وسرورلری اولورمش . حتی قابلیجهیه استحمام واستشفاء ایچون کلنلرک مقصداری یاننده تنزه وذوق ایچون قوشانلرک عددی ایچه زیاده ایمش .

بزده حماملر بوندن بیکسنه اولنه ایسه ینه اوحالده در ، استحمامک ، محل استحمامک وچوق شرائطی واردرکه بونلره حقیله رعایت ایدلمز ایسه نفعدن زیاده ضرر کوریلور . یشته بوجهلدهن اولمق اوزره ، بروسه قابلیجه لرینک ده ، حفظ الصحنک تعین وارائه یلیدیکی قواعد وجهله تنظیم واصلاحلری منافع وسلامت نقطه نظرندن اهم والزمدر . مذکور قابلیجه نك میاهی کو کردلی قابلیجه سی مثللو زیاده سخوتلی وکرکی کی مواد مواییبی حاوی ایکن جوارنده دیگر برحمام انشا قلنمیدیغنه خیلی تأسف اولنور . زیرا میاه مذکوره بیهوده یره آقیور ...

قینارجه قابلیجه سی غایت طار وکوچک ایکن اشوب بیک اوچیوز اون سنه سنده توسیع اعمار ایدلمشدر . یالکیز نسایه مخصوص وانلر ایچون کیجه کوندوز اچیقدر .

مخطره — اسکی قابلیجه نك بیوک قبه سی جناب خداوندکارغازی طرفندن انشا اولمش ایدی .

— بوقاپلیجه لرك منبع لری —

بوقاپلیجه لرك میاهی درت منبع دن اولمق اوزره جمله سی بر جسم قیادن چیقار. اسکیدن منبع بردانه ایکن صکره درده آیرلمشدر. هر برندن جریان ایدن صولراون خطوه مسافه ده کائن لغمه دوکیلور. هر برینک اتصالنده صغوق صوجریان ایتکه بر بریله اختلاط ایدرک و ۳۵ درجه حرارته کله رک کسب اعتدال ایلر. صکره ده ایجرویه اقرار.

کثرتله کوکرتی حاوی اولان یکی قاپلیجه نك حواص طبیعی سی

اشبوقاپلیجه نك میاه معدنیه سی صاف، براق و رایحه سی دخی کذلک ملحی ایسه ده آرزچی اوتی قوقار. حرارت طبیعی سی هوانک درجه حرارتی ۱۴ اولدیغنه نسبتله ۶۵ الی ۶۶ درجه در. « برنارک تحمیلنه کوره ثقلت اضافیه سی »

سولفاد دوسود	۲,۳۹۵
سولفات مغنزی یعنی انکلیز طوزی	۱,۴۹۴
سولفات دالومین	۰,۹۱۸
عادی طوز	۰,۹۴۵
بی قاربونات دوشو	۳,۳۵۲
ایدروژن سولفورده	۰,۵۵۲
حامض قاربون	۱,۵۲۰

ویش بغدادی قدر دخی قینان طائی موجوددر.

میاه مذ کوره نك کیفیات دوائیه سنه نقل کلام ایدیلنجه: داخلآ آرمقدارده استعمال اولندیغی صورتده الات هضمده تکیون ایدن حوضلری ازاله و باغمی رقیق و تلطیف و دم و اخلاط سائر نك حدت و عفونت و دیگر کیفیات ردیه لرینی اصلاح و تبدیل و کبد و طحال و سائر الات غدویه نك رباطلرینی تکثیر ایتکه انترده و قوعبولان هر درلو سده و تحجراتی تحلیل ایدروبو برکلرده و مثانه ده تکیون ایدن اوافق طاشلری پارچه لیوب دفع و ازاله ایلدکن بشته یکیدن تکیوننه دخی مانع اوله بیلور ...

برده میاه مذ کوره نك بروجه اشعار داخلآ استعمالیه ظهوره کلان انار نافع سی ذکر اولندیغی وجهله عال باطنیه منحصراً اولوب علل جلدیه یی شامل دکلدر. بنابرین جرب و طوزلی بلغم و سائر علل جلدیه ده خارجاً استعمال اولنمق یعنی ایجابنه کوره بانیه یا خود انصباب صورتلرنده استعماله محتاجدر. بوقاپلیجه لره مراجعت لازم که حک علتلر بونلردر:

۱ — علل امعایغی باغری صاقلرک عفونت و التهابلری و اوجاعلریدر که علامات ظاهره سی

طعامی هضم ایدمه مک وقارن غورلده مق وسورکلی انقباضه اوغرامق یاخود منادی اسهال چکمک ویاخود براز مدت انقباض و براز وقت اسهال اوزره اولمق، اکشی اکشی ککرمک ومعدده ینارکی بر حالت حس اولمق و اوجاع معائیه ظهور ایلیمکدر . ایشته بونلرک جمله سی فقط معدنهک یاخود معدده وباغری صاقلرک وکاه یالکزی باغری صاقلرک عفونتلرینه و دیگر فنا حاللرینه دلالت ایتمکه عالل مذکور دنک هر قنغی نوعنده اولورسه اولسون ایشو قابلیجه لره مداومتله زیاده فائده کوریله جکی بی اشتباه در .

بروسه ده یکی قابلیجه پازاری ومدانیه طریق

- ۲ — اول خناق علتیدرکه، علیلاک سسی چیقماز اولسه یاخود قور، اوکسورک ایلله برابر اولسه ورته ده نفاحات ظهورینک درجه اولاسنده کف بین الناس ورمک ایلک درجه سی دیمکه معروف در سوکذا ذات الجذب مزمنه ده ووجع قلبده ینه بوقابلیجه یه مداومت لازمه در .
- ۳ — هر نه کونه اولور اولسون حصات مثانه علتیدر .
- ۴ — کبدک شول عفونت والتها بیدرکه صفرا ده زیاده سیله غلظت و مرارده ده یعنی اود کیسه سنده تحجر ایتش مواد صفراویه بولنه وکذا طحالک وپانقره آس نام غده نک انتفاح حاللیدرکه هر بری هضمک کونا کونا تغیر و اختلافلندن معلوم اولور .

۵ — وجع تقریسدر باخصوص قدیم و مزمن اوله. و کذا وجع مفاصل و بوعلتلردن نشأت ایتمه رخاوت بدن یعنی ال وایاق طوتمز درجه ده او یوشوب کوشه مک که نزولک برنجی درجه سی مقامنده در .

۶ — ریج طیار اغریلریدر که، جمله اعضایی استیلا ایدوب قاپلامش اولور .

۷ — جرب یعنی او یوز و طوزلی بلغم و خصوصاً اطراف مفاصلده ظهور ایدن طوزلی بلغم که، اوزری پول پول اولور و هر درلو طوزلی بلغم عارضه لریدر .

۸ — هر هانکی عضوده ظهور ایدر سه ایتسون بالعموم سراجیه علتیدر .

۹ — افراط اوزره حیوه لی علاجلر استعمالی و تناولیه مسموم کیمسه لر حقننده دخی اشبو قاپلیجه دوا ی بی نظیر در .

۱۰ — هر هانکی عضوده ظهور ایدر سه ایتسون، بالعموم اوجاع عصبیه یعنی سکی ر اغریلریدر . باخصوص شقیقه یعنی یارم باش اغریسی و یوز چار پلمری کبی رأسه مخصوص سکی ر اغریلری و کذا عرق النساء و یان و بل اغریلری و هر نه سبیدن اولور سه اولسون بر عضوه اسپاسموس کلکله بوزیلوب متشنج اولمسیدر .

مذکور قاپلیجه لک طریق استعمالی بیاننده در .

قاپلیجه لرله استشفایی مجرب اولان علتلری بالاده ذکر ایتدک . کله لم طریق استعمالنه : سابق البیان اشبو یکی قاپلیجه نک و قینارجه نام دیگر قاپلیجه نک طریق استعمالی بعینه کو کوردلی قاپلیجه سنده تفصیل اولندیغی اوزره اولمغله ، بو خصوصده تکراردن صرف نظر قلمشدر . شو قدر که بو قاپلیجه لک صولری زیاده سیله صیجاق و غازی یعنی مواد هواییه سی کثیر اولمق جهتیه پاک خاصه لو اولدیغندن بهوده صرف و اتلافی تجویز اولندیغنه بناء کو کوردلی قاپلیجه سی حقننده ذکر اولنان محاذیرک بونلرده دخی بر طرف ایدلمسی لازمه دندر ، یعنی بالاده بیان قلمدیغی اوزره صو یوللرینک مشکوفیتی سببیه اشبو میاه معدنیه نک اکثر خواصی ضایع اولدیغندن بعضلرنده قاپلیجه لره کلنجیه قدر بغایت مستور و محفوظ صو یوللری فرش اولمق و قاپلیجه صولرینی لاجل التبرید مستقل بر خزینه بنا اولمق و مفروشات و لوازمات سائر بر ازدها مکمللشدیرلمکله کوچوک اوطه لر انشا اولمق و مخصوصجه بر بخار حامی اعمال قلمق یعنی اوروپاده اولدیغی مثللو یالکز بغو تأثیریه مداواتی ایجاب ایدن مرضانک اولحمامده مداواتلری ضمننده ماء جاریدن عاری اولوب فقط بخار ماء ایله مملو اولور بیوک خلوت طرزنده آریجه بناء قلمق لازمه هالدندر .

— بیکار حامی نام قاپلیجه نك بیانی —

بوقاپلیجه الحاله هذه خراب و ویران اوله رق قره مصطفی قاپلیجه سنیدن ایکوز خطوه مسافه ده واقع بر بوستان دروننده در . منبع نك و فرت و برکتی و درجه حرارتی و کیفیات سائره سی جهتله قره مصطفی قاپلیجه سنه پك قریب اولور ، انجق صوینك پك خاصه دار اولماریغنه یا خود اطراف بروسه ده پك چوق قاپلیجه لر بولندیغنه مینی جوق و قندبروم تروك اولمغله صولری بهوده بر خراب زاره جریان ایتمکده در .

بروسه ده ابدال کوپروسی

— کوز ایازمه سی نام قاپلیجه نك بیانی —

بو محله کلنجه؛ سرد و بیان اولنان منابعدن ایریجه اوله رق کو کوردلی ایله یکی قاپلیجه ارده سنده و بونلره کیدن یول اوزرنده بر کوچك منبع دخی واردرکه، کوز اغریلری ایچون خارجاً استعمال اولندقدنه عظیم تأثیری کورلدیکندن بین الاهالی پك مشهوردر . باخصوص بعض کسه لر پك تعظیم و احترام ایتمکه هر سنه یوم معینده جمعیت اوزره کلنور . منبع مذکور مغاره ایچنده اولوب کندویه مخصوص بر رایحه سی واردرکه ، آسید سولفوریک نام ماده نك رایحه سیدر. لونی منبعندن جریان ائناسنده سیاهه مائل ایسه ده

شیشه ایچنده بر مقدار طور دقده صاف و براق اولور و براز طعامك هضمه مداری واردر .
و حرارت هوا اونبش درجه ده بولندیغی حالدہ حرارت طبیعیہ سی اوتوز بر درجه اولوب
ثقلت اضافیہ سی دخی ۱۰۱۰۶ یعنی ماء مقطر ثقلتندن تقریباً یوزده بر زیادہ در . اطراف
منبع سراپا لطیف و صافی یشیل املاح پارچہ لریلہ مستور اولوب شو حال حاوی اولدیغی بعض
مواد معدنیہ دن نشأت ایدر . و علل عینہ ده مشهور اولان خاصہ سنك اصل و منشأی دخی
اول مواد معدنیہ در

قابلیجہ لر بحثہ بورادہ ختام ویرمك اوزرہ ، اوقات استعمالی و دفات استعمالی
حقنہ ده بر قاج سوز سویایہ حکم : یایجہ لرک خاصہ و تأثیرلری اختلاف اوقات ایله متبدل
اولیوب ، بلکه هر زمانده خاصہ و تأثیرلری ثابت و پایدار اولدیغنه نظراً هر هانکی موسمه
ایستیلور سه دخول و استعمالی جائزدر . انجق لطافت آب و هوا و نظارت چنزار و صحرا
کی حظوظات معنویہ خاطری ایچون اولسون ایلک وضوک بهار لرده دوام ایتمك خوشدر . حتی
قیشین بیله دوامنده ندور یوقدر ، چونکہ بروسه ده فصل شتا پك شدتلی اولمز : شو قدر کہ ،
بویله زمانده قابلیجہ دن حیقدقن صکره کندوی کوزلجه محافظه ایتمك ، قورومق الزمدر .
ایلولدن کانون اول ابتدا سنه قدر بروسه نك لطافتی بردوام اولدیغندن بومدت ظرفنده
دوامی سبب عافیت اولور .

قابلیجہ لرده کوندوز کیرمك لازم کلیر سه ، صباح و اقشام و قتلری کیرمکی در . و بر موسمه
اک اشاغی قرق دقده اولسون کیرمك موجب نفعدر ؛ بونکه برابر بعض علتلر واردر کہ
الشمس ، سکسان و بلکه طقسان کره کیرمك اقتضا ایدر ؛ بونکچونده یوقاریده سویلدیکمز
وجهله متخصص اطبایه مراجعت هر حالده لازمدر .

بروسه نك مبانی مقدسه سندن اک اسکیمی جنتمکان سلطان اورخان غازی حضرتلری
طرف عالیرندن بنا ایتدیر یان اورخان جامعیدر .

جامعك قبوسنك اوزرنده زور لقسه او قونور شو : « ... هذا العمارة الشريفة
السلطان الغازي والمجاهدين اورخان بك بن عثمان بك ... » عباردر و نهایتنده « فی سنة
اربعین و سبعماء » تاریخکی کوریلور .

بروسه نك الك غلبه لق محلدہ بازار یرنده ، بلدیہ دائره سنك قارشوسنده کائن اولان بومعبد
لطیف او وقت جاری اولان اصول معماری به توفیقاً کاملاً طاش و قرمز طوغله دن معمول
اولوب صاچاقلری ده الیوم شهر مزده کی مبانی عتیقه ده کورلدیکی وجهله طیشاری به طوغرو

مثلاً تشکیل ایتک اوزره ینه قرمزی طوغله دن یاپلمش، پنجره لرك اوزرلری ده ینه طوغله دن چوریلش چفته کمرلره محاط بولمشد. ایلک مبانی اسلامییه بیزانس اصول معماریسی اوزره یاپلمش اولدقلرندن اورخان جامع شریفی دخی بو طرز انشایه توفیقاً بر مرکز دائره سیله صاعلی صوللی جناحلردن متشکل اولق اوزره یاپلمشدر. قبه لری باصیقه جه و اطراف ی پنجره لیدر.

قارشوسنده کارقدیم ترك طرز معماریسی اوزره، کنیش صاحقلی قرمزی طوغله دن معمول کوزل بر بلدییه دائره سی واردر. بودآره خداوندکار والی اسبقی مرحوم احمد وفیق پاشا طرفدن یاپدیرلمش و بروسه نك باشلوجه مبانیدن بولمشد. ایام رسمیه ده اجرا ایدیلن مراسم عبودیتکارانه نك بودآرنك غایت واسع و مزین اولان سالوننده اجرا ایدلمسی بروسه جه بر عادت مستحسنه در.

تدقیقات و مشاهداتمزی آثار عتیقه یه حصر ایتمه مش اولق اوزره، بر ازده مملکتک حیات صناعیه و فعالیت معنویه سندن بحث ایتک، بو کتابک نخریرندن کوزه دیلن فائده بی اکمال ایده جکندن اوجه ته ده اماله نظر تجسس ایدلم. بروسه یه کلنلردن پک آزی، اقتصاد محلی بی نظر دقته آلیورلر، چوغی اک زیاده کوزه چاربان مبانی بی زیارت و قاپلیجه لره اکثراً بالالزوم دوامه ملازمت ایدیورلر. واقعاً بونلرده لازم، انجق بونلره نظراً ده اهم نقطه لر واردرکه، مختصراً اولسون تدقیقلری هر حالده موجب فوآددر.

بروسه یولداشمز محمد سعید افندی، مساکنده مقدم، مملکتک ترقیاتنی کورمکله مفتخر بر ذات اولدیغندن تکلیفلرندن بری ده قوزه وایپک فابریقه لرینی زیارت ایتمک کلمز اولدی. بناء علیه ینه بر صباح جامع کیرک قارشوسنده کی قهوه خانه لردن برنده برلشدک. اقشامدن یاغان یاغمور اورطه لغه بر سرینلک ویرمش، کونشده بر کون اولکنه نظراً شدت و تأثیرینی تمیدیل ایلش ایدی. هوانک سرینلکی حسبله، بوقسم جولانمزی یا یا اوله رق اجرا ایتکی ده اماناسب کوردک: بوفابریقه لرك بر قسمی شهرک یوقارو طرفنده و جنتمکان سلطان عبدالحجید خان حضر تلرینک بنا کرده لری اولان فابریقه هایونده مرادیه سمتنده در. (۱۲۶۷)

بوفابریقه لری یکان یکان طولاشدق، جمله سی بر فعالیت مخصوصه ایله ایشلیور، هله اسلام، خرستیان شهرلی و کویلی فقیر قیز و قادینلرك بر مهارت فوق العاده ایله ایپکی ایپک حالنه قویملری ساعتلرجه تماشایه دکر بر منظره در. حیات ساعیانیه، فعالیت صنعتکارانه نك درجه سنی بوفابریقه لرده کورملی!

حکومت سنیه نك حمایه و هممات ترغییکارانہ سیله ، ایپکجیلکك بودرجه ترقیسی شایان شکران مخصوصدر . بروسه ده کی ایپك فابریقه لری احتیاجات محلیه یه کفایت ایدبورسه ده بورالرده استعمال اولتان ما کنه لر برقات دها اصلاح ایدیله جك اولورسه ، استحصال اولتان نتایجك البت مکمل اوله جنی درکاردر . شمیدیکی حالده ایپك محصولدن ایدیلن استفاده مادیه یه دائر براز معلومات ویره لم :

بروسه ده قوزه وایپك اعمال ایتك ایچون بخارله متحرك (۴۱) عدد فابریقه موجود اولوب یومیه (۴۰۰۰) کیلو قوری قوزه یی ایپكه تحویل ایلر .

برقیه ایپك بش کیلو قوزه دن حاصل اولدیغنه نظراً بوفابریقه لرده کونده (۱۰۰۰) وایام تعطیایه نظراعتبارہ آلدیغی حالده سنه ده (۴۰,۰۰۰) قیه ایپك استحصال ایدیلور .

هر فابریقه ده - مانجینی مقدارینه نظراً - (۶۰ - ۱۰۰) قدر ایشیجی بولنق اوزره عمومنده (۳۱۵) عمله ایشلمکده درکه ، بونلر هفته ده حساب وسطی اوله رق (۶۲,۵۰۰) غروش قدر پاره المقده درلر . ایشجیلرک یومیه لری مهارت واستعدادلرینه کوره ، اوچ غروشدن التی غروشه قدر تحول ایدر .

فقیرك بولندیغ (۳۱۰) و (۳۱۱) سنه لرنده بروسه ده قوزه اخراجاتی وقوعبولماش ایسه ده (۳۱۲) سنه سنده (۵۵,۹۴۶) کیلو قوری قوزه ممالك اجنبیه یه اخراج ایدلمشدر . مذکور سنه لره عائد حریرعشرینك واردات وسطیه سی (۲,۲۱۱,۷۰۳) عموم ولایتك (۳,۹۲۴,۴۴۱) غروشه بالغ اولمشدر .

عموم ولایتده موجود اولان (۴۳۰,۰۰۰) دونم باغچه لک اراضینك قسم اعظمی طوتلق و (۶۵۸,۰۰۰) دونمی باغقدردر .

بروسه اهالیسی دیگر بعض صنعتلرله دخی اشتغال ایتمکده ایسه لرده یکانه منبع ثروت وتجارتلری ایپك منسوجاتیله پاموق حایلیری نسج واعمالنه منحصرکی اولدیغندن هرشیدن مقدم بومحصولاتك ترقیسیله پاموق منسوجاتنه لازم اولان تیره وایپكك محملنده استحصالنه صرف مزید غیرت ایتك اقتضا ایدر .

بروسه نك منبع ثروتی ایپكجیلکك اولدیغی جهتله اهالی طوت اغاجی یتشدیرمك خصوصنده بیوك بر فعالیت کوستریور . اهالینك ترجیحاً دیکدکلری طوت اغاجی داللری کثیر اولان multicaulه جنسندندر . بونوع طوتك ترجیح ایدلمسی یپراقلرینك دها مغدی اولمسندندر . طوتجیلر اغاجك یالکز یپراقلرینی کسمیوب ایکی اوچ متره اوزونلغنه قدر چیقان دالرله

برلکده کسرلر . بوصورتله دالیله برابر کسینلن یارانتلر صوفی ، یشیللکنی غائب ایتمه دن بوجکخانه یه کتوریلور . بوجکالر بویله جه کسینلش یاراقلرله دهاکوزل تغدی ایدرلر . وحرکت ایده بیله جک درجه یی بولونجه بوداللر اوزرینه طیرمانه رق اوراده ایپک یامغه باشلارلر .

بروسه جوارنده یدی نوع طوت اغاجی واردر ، درملرک ، چایلرک اطرافی طوت اغاجلریله مستور و مزیندر . بروسه اراضیسی برکانی اولمق حسیله طوت پک کوزل یتیشور . ایپک محصولاتندن طولانی بروسه نك شهرتی بوتون جهان یایلمشدر . شهرده نسج

بروسه ده طوز بازار ی چارشوی

ایدیلن ظریف قاشلر میاننده (سایمیه) نامیله چیچکل ی برنوع قاش واردرکه ، جنتمکان سلطان سلیم خان زمانده اعمال ایدلمکک باشلان دیغندن بوصورتله تسمیه ایدلمشدر .

مستغنی کلفه بیان اولدییی اوزره فرانسه ده کائن (لیون) شهری اوتهدنبری ایپک منسوجاتیه اشتهار ایتمشدر . لیون فابریقه لری اوروپانک هر طرفه قاش اخراج ایتدک لری حالده ممالک شرقیه ده اوقدر قاش سورهمپورلر ایدی . بو حال لیون فابریقه طورلرینک ،

باخصوص لیون تجارت او طه سنک نظر دقتی جاب ایتش اولدیغندن بوخصوصده تدقیقات و تحریاته باشلانمش و نتیجه تدقیقاتده لیونده نسج ایدیان قاشلرک رنک و نقوشجه شرق ذوق سلیمنه اصلاً توافق ایتدیکی لیون منسوجاتنک - شرقده - ووروله مسنک یکانه سببی بونقصان ذوق اولدیغی اکلاشلمش اولدیغندن ، صورت مخصوصده اجرا ایدیلن تجارت اوزرینه (چوقلی) تعمیر ایدیلن قاشلر نسج و اعمالنه باشلانمشدر .

لیون فابریقه لری شرق منقوشات و تزیناتی تقلیده باشلادق لری کوندن اعتباراً معمولاتلری د ک زیاده رواج بولمشدر .

شمی بزم یچون یاییله حق برشی وارسه ، اوده اوروپانک قلب و بهالی منسوجاتنه رقابت ایدیبیلیمک اوزره صورت اعمالنده کی نفاست و نزاکی و باخصوص رنک انتخابنده کی ذوق سلیمی دخی نظر دقتدن دورطو تماغله برابر لیون فابریقه لرینک نسج و اعمال ایتدکاری کی ممالک عثمانیه جه مقبول اوله بیله جک شکلرک و رسملرک عیناً قبولی و زمان ایجابندن اوله رق مودا اعتباریله اوشکلر نظراعتباردن دوشدیکندن یکیلرک انتخابی لازمدر . زیرا بوکون اوروپا قاشلرینک خارق العاده بر صورتده مخرج بولملری اهلینک تمایلات ذوق پرورانه لرینی کوزه تمک صورتیله اولیور . یوقسه بوکون نظر رغبتدن دوشمش بر قاشک نسج و اعمالنده اصرار ایتک قانون صنت و ترقی به موافق بر حرکت اوله مز . برده بروسه قاشجیلری ، شهر مزک بیوک و معروف تجارتیله کوروشوب ، انلرک ایستدکاری رسم و شکله قماش اعمالی درعهده ایتلی ؛ اوروپانک یابدیغی قاشی کرک نفاستجه ، کرک شکل و انتطامجه تقلیده چالیشملی . بزده ، عمله اجرتی اهون اولدیغندن بوراده بوشکله اعمال ایدیله جک قاشلر البت اوجوز اوله جقه در . ممالک عثمانیه نک باشلوجه تجارتی قاشجیقدر ؛ بونی ترقی ایتدیرمک یچون اک اول مخرج تدارک ایتلی در . رواجی تأمین ایتک ایه دیدیکمز کی اوروپا قاشلری کی بلکه اندن نفیس و هر حالده اوجوزاقشه چیقارمغله اولور یرلی تجارت داخلده ایستدیکی شکل و بهاده قماش بولورسه نه دن اوروپایه مراجعت ایتسون؟! اووقت اوروپادن ایکی بیک طوپ ایپکلی کایرسه ، بروسه دن ، شامدن ، حلبدن ده بیک طوپ کلیر . بوضورتله معمولات داخلیه سوروله رک پاره داخلده قاشل اولور .

سوزک قیصه سی : ممالک شاهانه ده کی ایتکجیلر عادتاً بر سندیقه تشکیل ایدرک اوروپا منسوجاتنه رقابت ایتک چاره لرینی دوشونملی ، اک زیاده قماش سورهن تجارت ایله سوزلشوب طبعه ، ذوقه موافق منسوجات چیقارمغه غیرت ایتلی درلر .

ممالك محروسه شاهانه میاننده خداوندکار ولایتی کثرت نفوسجه برنجی درجه ده اعتبار ایدیه بیلور .

بوولایت، بشراون سنیه کلنجهیه قدر کرک نفوسجه و کرک عمران و آبادانی نقطه نظرندن اوچنجی درجه ده برولایتدن معدود ایکن حکومت سنیه نک تشویقات و غنایات متوالیه سی سایه سنده و پیدرپی اسکان ایدیلن مهاجرینک غیرت و فعالیتی ثمره سیله کرک بروسه شهرنده و کرک ملحقاننده پک چوق انار عمران وجوده کتورلمش و صنایع مختلفه دخی یواش یواش طریق ترقیه کیرمکده بولنمشدر . اوچ سنیه قریب برزمان ظرفنده اجرا ایده بیلدیکم تدقیقاندن اکلاشلدیغی و جمله، مهاجرینک بروسه یه ورود و اسکانلرندن اول صنایع حدیده و خشبیه شایان نمونیت بر درجه ده دکل ایکن انلرک غیرت و مساعیلری سایه سنده بوشعه لرده دخی ایلر و کیدلمش، از جمله درون شهرده حقیقه ظریف و منتظم لاندو و فایطون ارا به لری اعمال ایدلمکده باشلامشدر .

اناطولی ایچروسنه سوق ایدیلن ارا به لر و قتیله ادرندن و یاخود خارجدن کلیرکن شمدی بواحتیاجی بروسه بالغاً مابلغ ایفا ایتمکده و بوضورتله بووسائط نقلیه ایچون صرف ایدیلن پاره داخلده قالمقده در .

نفوس عمومیه کلنجه : ۱۳۱۳ سنه سی ایستاتستیفنه نظراً (۶۳۲۶۴) اولوب بوندن (۲۳۷۳۵) ذکور و (۲۴۳۱۸) انات اولوق اوزره (۲۸۰۵۳) مسلم و (۲۲۸۶) ذکور و (۲۶۵۴) انات که، جمعاً (۴۹۴۰) ی روم و (۳۰۶۷) ذکور و (۳۴۳۴) انات اوله رق (۸۵۰۱) ی ارمنی و (۳۶۹) ی ذکور و (۴۰۷) انات اولوق اوزره (۷۷۶) ی قاتولیک و (۸۷) ذکور و (۸۶) انات که، جمعاً (۱۸۳) ی پروتستان و (۱۴۹۲) ذکور و (۱۳۳۹) انات اوله رق (۲۸۳۱) ی یهودی در .

درون شهرده (۱۰۴۶۸) خانه، (۱۶۵) جامع و مسجد، (۲۷) مدرسه، (۳۶) تکیه و زاویه، (۶) کلیسا، (۳) سیناغوغ، (۱۰) اوتل، (۴۹) خان، (۲۶) حمام، (۴۱) فابریقه، (۳۷) دباغخانه، (۱۷) بویاخانه، (۲۸) دکرمن، (۱۰۰) فرون، (۱۰) اجزاخانه، (۳) تیاترو بر صنایع مکتبی، برخسته خانه، بردارالعجزه، برعمومی باغچه، براعدادی ملک و عسکری بررشدی عسکری . (۶۶) ابتدائی مکتبی بر رسمی (۲) عدد خصوصی مطبعه واردر . پاستور اصولنده بر حریردارالتعلیمی، بر عملی زراعت مکتبی واردر .

خداوندکار ولایتی قسماً مرمر حوضه سی ساحلنده کائن پایتخت سلطنت سنیه نك بر محله سی حکمنده اولدیغندن اهاالیسی اناتولینک ایجرو ولایتلر سکنه سنه نظراً معارفه دهامترقی برحاله بولنیورلر . آب وهواسی عمومیت اوزره دهامعتدل و صاغلام اولدیغندن کرک ذکور و کرک اناث ملیح وصیح الوجه اولورلر .

صاغلام وقوی بر بنیه مالک اولان بروسه لیلر دائماً فعال و کارگذار و دیندار اولمغله ده مشهوردرلر .

مکتب اعدادی مدیرلکنده بولندیغ زمان ، بروسه لیلرک تحصیل معارفده کی غیرت مخصوصه لرینی نظر شکران و ممنونیتله کورور ایدم . جداً ارباب وقوف و تجربه دن متشکل اولان بومکتب هیئت تلمیعیه و تدریسیه سئک سعی واقدامی بنده اونوتلدن خاطرات اویاندرمش ایدی .

بومکتبده شرف رفاقتلریله مستسعد اولدیغ معلمین کرامتک سجایای کزیده لرینی نفس واپسینه قدر اونوتتمق احتمالی یوقدر .

خداوندکار ولایتی ادوار مختلفه تاریخیه ده برچوق وقایعه جولانگاه حماسه اولدینی ایچون کرک یونان قدیم مورخین و شعرا سی و کرک قرون سائر وقایع نویسانی بوقطعه حقننده اجرای تتبعاتدن خالی قالماملردر .

فی الحقیقه ، بوقدر شهرت شایعه سی اولان بر اقلیم نظرن دقیق و تتبعدن دور طو تومالمی در . فقیر ، کتابک مقدمه سنده دخی ذکر و بیان ایتدیکم وجهله ، بوحوالی حقننده کی معلوماتنر پک نقصان ، عادتاً برده مجهولیت آرقه سنده قالمشدر . مملکتی ، طوغوب بیودیکی خاکپاکی سومک ، همده حقیله سومک اوطوپراغک احوال جغرافییه و تاریخیه سنه پیدای وقوف ایله اولور .

اوروپالیلر ، بیکلرجه لیرا صرف ایدوب کندی مملکتلرنده و کرک قطعات اجنبیه ده طولاشیورلر ، کوردکلرینی حتی اک اهمیتسز کورینن شیلری دفتر خاطراته قیدایتمه دن کچمیورلر ؛ ممکن اولورسه بونلری نشرایدیورلر ، بوصورتله ابنای بشره خدمته همده خدمات مقبوله ده بولنیورلر .

بیوک بردفینه ثروت اولان مملکتتمزی بزده اوکره نه لم ؟

ایشته بوخاطره لر، بزه بروسه سیاحت پروگرامنی تعدیل ایتدیردی. بناءً علیه تاریخ نقطه سندن شایان زیارت و تدقیق اولان یرلری دخی زیارت ایتمه قرار ویردک. سیاحت.ز (کلیک) ghio وحوالیسنه قدر اوزاندی.

قاطرلی طاغلرندن ایریلن برشعبه نك شرق جهته یاصلانان کلیک قصبه سی. تاریخ قدیمده اسمی مذکور اولان Gius بلده سنك برقسمنی اشغال ایتشد. کلیکک ازمنه قدیمده کوزل برلیمانی وارمش، بولیمان مرور زمان ایله طولمش وبالاخره باغچه حالته کتورلمشدر. مع مافیه، شیمدیکی لیمانی دهها محفوظ اولدیغندن فورطنه لی هوالرده کیلر بارینه بیلور. کلیکک برده ترسانه سی وارد. کلیک، Gius بوقطعه نك اک اسکی بربلده سی اولوب تدقیقاته نظراً یونانستان قدیم تاریخنده مشهور اولان ارغونوتلردن Gius کر جستاندن Colchide عودتنده بوراده توقفله بوبلده نی تأسیس ایتش ایش.

کلیک، محفوظ برکورفzk منتهاسنده کائن اولوب ازنیق ascanius ایرماغیله عین اسمده اولان برکول ایله مربوطیتده بولندیغندن اززمان ظرفنده بیوک برانتره بو حالنی الهرق برچوق یونان مهاجرلرینی اورایه جلب واسکان ایلمش و بوسیدن طولانی (میله زیشه ن) لرك بر مستملکه سی حکمنده طوتلمش ایدی.

کلیکک احوال قدیمه تاریخیه سی حقنده کی معلوماتز پك نقصاندر. یالکز شوراسنی سویله لم که، ده مترئوسک اوغلی فلیپ کلیک (ومیرله نأ—مدانیه) بلده لرینی تخریب ایتدکن صکره هرایکیسنی ده زه لانک اوغلی پروسیاسه بخش ایتش، اوده شهری تکرارانشایدرك (پروسا) Prusse تسمیه ایتش؛ انجق کشیش طاغی اتکننده کی پروسا (بروسه) شهرندن تفریق ایچون کلیکه (ساحلی پروسا) Prussa ad mare نامنی ویرمش ایدی. زمانزده روملر کلیکه کیو ghio دیورلرکه، بوده اسکی اسمی اولان کیوس Kios دن تحریف ایدلمشدر.

اون برنجی عصر میلادیده باشلایان اهل صلیب محارباتی اتناسنده، کلیکک اناطولینک ایچرولرینه طوغری وقوعبوله جق سوقیاتک براسکله سی حکمنی آلمش، بوسبیله اولدجه اهمیت کسب ایدن بومرسا (چیویتو) Civitot تسمیه ایدلمش و بواسم زمانزده کلیکه تحویل ایتک صورتیله تقرر ایتشد.

شارل تکسیه نك افاده سنه کوره، بروسه ده نسج واعمال اولنان ایپکلی کوملکلر در سعادته وبلاد سائریه بوبندر تجارت واسطه سیله سوق و اخراج ایدلدیکندن کوملک دن غلط اوله رق کلیک دنیلش ایش.

اساطیر یونانیه دن اولمق اوزره، کلیکک کیملر طرفندن تأسیس ایدلدیکنه دائر

مختلف روایات وارا یسه ده، یوقاروده ذکرایتدیکمز وجهله جغرافیوندن اماسیه لی مشهور استرابون کملیکک تأسیسنی ژازونک Jason رفیقی ارغونوت (سیوس) ه Cius عطف واسناد ایدیور . شهره حاکم پولان قاطرلی طاغلری، یونان خرافاتنده اسمی مشهور اولان (هرکول) ک ندیم ومقبلی (هیلاس) Hylas ک سرگذشت وداستانیه تاریخ یونانیده شهرتشاردر . یونان مصالترینه باقیلورسه ، کرجستان سفرینه کیدوب عودت ایدن ارغونوتلر دونما ایله کملیک کورفرزینه یناشمشلر ، بوکنج هیلاس صوچکمک اوزره دکر کنارینه ایندیکی ائنده پریلر طرفندن قالدیریلوب کوزدن نهان اولمش ایش !

روملر بومصالی پک سوه رلر ، حتی بوخرافه قرناً بعدقرن اولاد واحفاده انتقال ایتدیکندن روملر بووقعه یی تذکاراً برکیجه شنلکی oribasie [*] ترتیب ایدرک، اللرنده مشعللر بولندینی حالده « هیلاس ! » دیه باغره رق طاغلرده قوشارلر مش . حتی اوجوارده بولنوب کنج ارغونوتک اوراده کوزدن نهان اولدینی اعتقاد ایدیلن برمنبعه ، برچایه هیلاس نامنی دخی ویرمشلرایدی .

اسکی جغرافیون طرفندن عادتاً برنهر اولمق اوزره توصیف ایدیلن بوجایک زرده اولدینی بوکون معلوم دکدر .

قاطرلی طاعی ، (ره زوس) ک Rhesus زوجه سی ارغانطونیس Arganthonis ه اضافله یاد وتوسیم ایدلمش ایدی .

کملیکده اعصار قدیمه خاطراتی اولمق اوزره ، برسور بقایاسی کورورز، تاریخ انشاسی، شهرک بدایت تأسیسنه قدر واران بوسور (پلاژ) طرز معماریسنده طاشدن یاپیلمش ، هرطاشک یکدیگرینه التصاق ایتدیکی قسملر عادتاً پرداخت ایدیلورجه سنه بردقت مخصوصه ایله ایشلنمش اولدینی کی برمتره مربعی جسامتنده اولان طاشلرک یوزلری ده قبارتمه اوله رق براغلمشدر . برحالده که ، شهرمزده کی دیون عمومیه وبانق عثمانی بنالرنده کوریلان یونمه طاشلر کی .

مع مافیه شوراسی ده شایان دقدرکه ، بوطرز انشا اوقدر اسکی برشی دکدر ، چونکه بواصولی رومالیلر قوللانمشلردر ؛ حتی انلرک زماننده دیوارلرک اره سی چامورله قاریشیق ریختم طرزنده یاپیلور ایدی ، حالبوکه رومالیلردن اول پک اسکی زمانلرده ، بنالرده ، دیوارلرده چامور قوللانلمز ایدی .

[*] بوکیجه شنلکی شمیلر متروکدر . ὅρος طاغ دیمکدر . βαίνα چیقارم معناسنه در . شوخالده بوتکیب طاغده طولاشتی معناسنه کلیر .

کلیکده رومالیر دورندن قالمه ائارعتیقہ کوریلہ میور، همان کافه سی تخریباته اوغرامشدر. فقط خانه و مساکن انشاسیچون حفریات اجرا ایدلیدیکی زمان دیرک باشلرینه، ستون پارچه لرینه تصادف ایدیلور. حتی بروقتلر طوپراق قازیلورکن (۶۰۶۴) متره طولنده بیاض طمرلی یشیل مرمر ستونلر بولنمش ایدی.

بروسه ایله کلیک ارسننده کی شوسه بعضاً دوز و بعضاً آده عارضه لی و حال طبیعیده اوله رق امتداد ایدر. مع مافیه بوشوسه غایت ایشلک اولدیغندن منتظم برحاله بولندیلمسی ایچون دقت ایدیلور.

کلیک بروسه یه (۳۴۰۸۶۵) کیلومتره بعد مسافده اولوب کوزل بر فایطون ایله الی ساعتده فرح کلنور؛ کلیک بروسه شوسه سنک کذرکاهنده و کلیک اون کیلومتره اوز قلفده، جسیم طاش پارچه لرله یاپلمش بیوک برسور کوریلور. شوسه یی کچیرمک ایچون بوسورک اورته سی هدم ایدلمشدر. مع مافیه بوسور کلیکده کوردیکمز سورکی منتظم طاشلردن اولیوب بوروزلی، غیر منتظم طاش ییغینلردن متشکلدر. هیئت عمومی هسنه نظر ایدیلورسه پک اسکی بر زمان یادکاری اولدیغی اکلاشیلیور. بوسورک، شپردن اوزاق بر محله انشا ایدلیدیکنه باقیلورسه اووقت بورالده ساکن اولان بروسه لیلرله، دولیون *Dolions* لر آرسنده برحد فاصل اولوق مقصدیله احداث ایدلیدیکنه حکم اولنه بیلیر.

بونقطه یه کلن بریولجی، طوروبده بروسه یه طوغری تمدید نظر ایتسون! بروسه نك بک رنک، ملون کاشانه لری، بونلر ارسنده برر نقطه مضیه کی پارلایان اماکن مقدسه و امیرییه سی، دها یوقاروده جامه سفید فامه بورونمش کشیش اولانجه لطافت و احتشامیه نظرلری اوقشار. بروسه نك شمال طرفنک منظره سنده کی لطافت، تنوع اشجار و نباتات کی مجموعه محاسن و طراوت بریده کورولمز!

بروسه قضاسنه ملحق قراونوا حیده کی مکاتب غیر مسلمه نك تفتیش احوالیه بوابده کی مشهوداتک باراپور عرض و اشعار ضمیمه مقام ولایتدن اسطار اولنان بیورلدی جولانمز بهشقه بر شکل رسمیت ویردی.

«بیورلری صورتی»

ابوابور انا فورطاکساری کورکله اینسی بابده چون نتمه لی و ایلرالی هیفته کی نیمه ک
بیور طاسنه صوصه فرامه یلور یونسی ایلرله کطاسنه قریب لری باباسی و قومه باشلری ایلر
اولنورکه :

بروسه روم منزه بولیدر لکنه تابع و نفس قضایه ملحقه روم مطابقاً رضیت رسمیه به ربطی معامله منله
اکمالی ضمننده مطابق مذکور نك دور و تحقیقش برده مکاتب اعدا به مدیریت رفعتاً ضیابطک مأمور تعین
دیانه مرکز ضابطه دره بر سواری ضبطیه سی رفیق اولدره اعزامی ولایت معارف مدیر لکندره
افاده و اولو جهره مومی ایله اولطر فله اعزام قلمش اولطین ضمننده معارفت و تسریعاً لک
اجرا سی ضمننده همت ایلملری بیا فله مقام ولایت خرا و نه لک دره اشوبور لری اطار قلمدری

۲۸ صفر الحیر ۱۳۱۳

قرای ملحقه صره سیله طولاشیله رق اورالره عائد تدقیقات و تفتیشات اجرا ایدلکدن
صکره نوبت (ابولیوند) ه کلدی .

رفاقت مزه ویریان برنفر سواری ایله برکون علی السحر ابولیوند طریقنی طو تدق .
بروسه ایله ابولیوند ارده سنده کی طریق پک جزئی محلی مستثنا اولدیغی حالده منتظم بر حالده
بولندیغدن اثنای راهده صیقتی چکمدک .

ابولیوندده ، معتبران خرسثیانیه دن بر ذاتک خانه سینه مسافر اولدق . بو ذات هم اوراده کی
وظیفه مزک اجرا سنی تسهیل ایتدی ، هم ده فضله اوله رق کویه عائد بعض معلومات اعطاسی
لطفنده بولندی .

ابولیوند موقعی کشیش طاغثک جنوب سطح مائللریله مرمره حوضه سی ارده سنده
کائن و دکره تخمیناً اون بش کیلو متره بعد و مسافه ده در . ابولیوند قریه سی ، بونامده اولان
کولک شمال شرقی جهتنده تأسیس اولمشدر . قریه نك دائراً مادار وسعت و جسامتی بش کیلو
متره قدر تخمین اولنه یور . امر محافظه سی چون اطرافه قله لی بر سورانشاسنه مجبوریت حاصل
اولمشدر . قسمماً بیزانس دورینه عائد اولان بر سورمتینک انقاضی قالمش در .

اسکی (اپولونیاس) Apollonias ک یرینی طوتان ابولیوند ده اثار عتیقه یه دائرشایان
نظر التفات هیچ بر اثره تصادف ایدیه مه مشدر .

یدیوز تاریخلرینه طوغری وقوعبولان استیلای عثمانیانه بروسه و مدانیه دن فرار
ایدن بعض اهلینک ابولیوند اطه سینه التجا ایتدک یرینی فرنک تاریخلری یازیور .

ابولیوند کولنک اوت و بروسنده کوریلان بر طاقم اوفاق اطه لری طولاشمق اوزره خانه سینه
مسافر اولدیغمز ذاتک آدملرندن برینی الهرق التی دوز و بزم کاغد خانه طوغله جیلرینک
قوللاندق لری قایق لره بکره بر قایغه اتلا یه رق کویک جنوب غربی ساحلندن آچیلدق .
اوکون اولدجه سرت بر کشیشلمه اسدیکندن قایقچی مز یلکن آحق لزومنی حس ایدرک

بزدن مساعده طلب ایتدی ، جواب موافقت النجه همان دیره که صاریلدی ، مثلث شککنده کی یلکنی آچدی .

شرق دن غربه (۲۵) کیلومتره طول و شمال دن جنوبه (۱۸) کیلومتره عرضنده وسعتی اولان بوکولده برایکی وولطا اوردقدن صکره دیکرلرندن دها مهمجه اولان اطهلردن برینه یناشدق . بو آطه دخی اوته کیلرکی متروک و شوقدرکه ، هلنوسلر زمانندن قالمه بقایای آثاریله بر درجه یه قدر شایسته تدقیقدر . مثلث الشکل اولان بواطه نک اطرافی سبویه مادن بر متره یوکسکلکده خرج ایله یاپلمش غایت متین بر ریختیم ایله محافظه ایدلمشدر .

اطه نک اورتیه سنده مرمردن معمول ستون و دیوار انقاض و بقایاسنه تصادف ایدیلور که یونلر هیچ شبهه یوقدرکه ، یونان قدیم معبودلرندن (اپوللون) و یاخود (دیان) *Diane* نامنه انشا ایدلمش اولان معبدک انقاضندن معدوددر .

الیوم (قیز اطه سی) دنیان بواطه هر حالده دور یونانیان معموره لرندن بری ایمش .

ابولیوند کولنک برازده تشکلات ارضیه سنی تدقیق ایده لم :

کولک کشیشه متوجه اولان جنوب شرقی جهتی سواحلی منتظم و اراضیسی ده صولرک کتوردیکی طوپراق و چاقل پارچه لرندن تشکلدیر ؛ حالوکه شمال ساحلی پک زیاده کیریئتلی و چیقینتیلی اولوب بوراده قیالق بر شبه جزیره واردر ؛ ایشته سالف الذکر قدیم (اپولونیاس) بلده سنک برینه قائم اولان (ابولیوند) *Aboullonia* قریه سی تام بوشبه جزیره نک قارشوسنده مبنیدر . کولک جنوب شرقیسنده اطرانوس *Rhyndacus* چایی قاریشیور و بعده میخالج نهرینه ملاقی اوله رق مرمره دکزینه منصب اولیور .

موسم صیفک و رودیله کشیشدن اریمکه باشلایان قاروبوزلر بر مجرا بوله رق جوارده کی اراضی بی کاملاً ارواواستیلا ایدرلر . فقط چوق دفعه دقت و تجربه ایدلمشدر که ابولیوند کولنه اینن صولر دیکر جهتدن مساوی مقدارده چیقوب دکره قاریشمقده در ، شو حالدن استدلال واستتاج ایدلیمکه کوره ، کولک دیننده پیکار فلان موجود دکلدر .

میخالج بوغازندن مقدملری اوافق واپورلر دخول ایله میخالج قصبه سنه قدر یناشمقده و میخالج بدن یوقاری صوصیغرلغه قدر قایق وصاللرله چیقلمقده اولدینی حالده صوکره لری امر تطهیرینه دقت ایدلمدیکندن ناشی نهرک مجراسی طوله رق واپورلرک امد شدی کسب مشکلات ایدرک کیتدکجه غیر ممکن برحاله کلکله بوکونکی کونده نهر اوزرنده هر درلر و نقلیات بیوک و کوچک قایق و صندال لرله اجرا اولنور .

وسائط نقلیه بریه و بحریه نك اعمار بلدان خصوصند کی اهمیت و تأثیر عظیمی در کار و اوروپاده بوجهته قدرت اهمیت ویرلیدی و بویوزدن نه درجه استفاده اولندی امر اشکار اولدیغندن ، اناطولی شاهانه نك برقات دها اعمارینه و اورالرده ساکن اهالینك ترفیه حالنه خدمت ایدلمش اولمق اوزره اسامیسی معلوم اولان انهار جسیمه نك سیرسفائنه صالح برحاله افراغلی لزومی درجه وجوده در .

سقاریا و صوصغیرلی نهر لرینك تطهیر یله سیرسفائنه قابل برحاله بکتورلمسی بعض طرفندن استدعا اولمشدر . فی الحقیقه انهار مذ کوره حوالیسی پك زیاده منبت اراضیدن متشکل اولدیغنه نظراً بویله بر تشبثك قوه دن فعله چقمسی مملکتتمزك حیات اقتصادی سنه پك بیوک نفع و تأثیری اوله جقدر .

ارباب مطالعیه خفی اولمدیغی اوزره ، اوروپاده وسائط نقلیه طبیعیه اولان بوکی انهاردن محروم اولان مملکتلرده بیوک فدا کارلقلر اختیار یله قنالر حفر و کشاد ایدرك ایکی جهتله استفاده ایدیلیور: مملکت اعمار اولنیور، مناقلات اهون و سریع بر صورتده اجرا ایدیلیور ، علاقه دار اولانلر تأمین منافع مادیه ایدیورلر .

فیاض قدرت بو منافع طبیعیه یی خاک پاك عثمانینك هر طرفنه سرپمش حصول و اصول استفاده یی ارباب حمیتك دوش غیرتنه تحمیل ایتشددر .

ابولیوندك براسمیده (آرتی نیاس) *Artynias* کولی ایدی . فقط صوکره لری اوراده تأسیس اولتان قریه نك اسمنه اضافتله (ابولیوند) تسمیه ایدلمشدر . ابولیوند ، معبود (اپوللون) *Apollon* نذر ایدلمش مقدس بر قریه ایدی .

اطرانوس چاینه اسکی روملر (لیکوس) *Lycus* دخی دیرلرایدی که ، بونامی علی الاطلاق فیضان ایدن نهرلره ویرلرایدی . اطرانوس چاینك منبعی قدیم (ازانی) *Aizani* دنیلن والیوم (چاودار حصار) تسمیه اولتان قصبه جوارنده در . بوچای طومانچ طاغلی شعباتندن برندن چیقار . چیقدیغی اراضینك طبیعتی کلسی در .

طومانچ (*Dindymène*) ارتفاعی سطح بحردن : ۸۵، ۱۰ متره در .

بوحوالییه قار زیاده جه دوشر و بناء علیه خاطری صاییلور صغوقلر اولور . مورخین مشهوره دن (پلوتارک) ، *Plutarque* قیو طانغك محاصره سی اثناسنده (لوکولوس) (مهریدات) *Mithridate* عسکرینی تعقیب ایچون بریوروش ایتمش اولدیغندن بحث

ایدرکن ، قارک کثرتدن ، صغوغک فوق العاده شدتدن ، روزکارک سرتلکندن ناشی
 عسکرک بر قسیمی تحمل ایدمهیه رک یولده طوکوب تلف اولدقلرینی خبر ویریور ، شو قدرکه ، ابولیوند
 کولنک انجماد ایدمه بیلسی ایچون میزان الحراره نك متمادیا تحت الصفر (۱۰) درجه ده قالدیغنه دائر
 وثیقه تاریخیه موجود دکلدر ، ذاتاً بو کولک کاملاً انجماد ایتدیکنی بیلن ایشیدن بیله یوق ...
 مع مافیه اره صره دهشتلی فیضانلر وقوع بولدیغنه دائر تاریخده اشارت لر واردر . از جمله
 میلادک (۲۶۸) تاریخلرنده ایمپراطور (قلود) *Claude le Gothique* ک زمان حکومتده
 (غوت) اقوامی (قیوطاغنی) *Gysique* محاصره ایدر لرکن کول ونهر لر او قدر طاشمشدرکه
 اردونک بر قسیمی صولر التنده قالمش ، قسم دیکری ده شو حالدن مایوس اوله رق رجعتیه
 مجبور اولمشلردر . ابولیوند کولنی تشکیل ایدن (صوصیغرلق) نهرینک اسکی اسمی
Macestus در ؛

اناطولینک احوال قدیمه سنه دائر جغرافیوندن ماسیه لی (استرابون) (ق . م سنه ۶۰)
 شایان دقت معلومات اساسیه بر اقمشدر . بو ذات اطرانوسک نره دن چیقوب نره یه دو کولدیکنی ده
 تدقیق ایتمشدر .

سماو کولنه بر چوق طرفدن مبذول صولر اقمده در ؛ بو کول (۱۰) کیلومتره طولنده
 اولوب درین اولماق جسیله یازین نشر ایلدیکی انخره مرزغیه قصبه نك هوا سنی اخلاص ایتمکده در .
 (کلیسا کوی) نك شمال طرفنده طار بر بوغاز کوریللیورکه ، کولک صولری بوراده
 قیالارده سندن شدت ودهشتله اقارق عادتاً بر شلاله تشکیل ایدر ، بوچای (صوصیغرلی)
 چاییدر . بوچایه حوالی مذکورده ده (سماوچای) دیرلر . سماوچای نك کجدیکی اراضی
 برکانه ده موجود قرانواحی هپ بوچایدن استفاده ایدر لر . صوصیغری قریه سی جوارندن
 کچرکن دخی (صوصیغرلق) نامنی الهرق میخالیجه قدر بونام ایله یادایدیلور . نهایت دکره
 منصب اولورکن یولده دیکر ایکی ایرماغه دها قاریشهرق بو صورتله (میخالیج چای) و (صو
 صیغرلی چای) ناملرینی الور .

ابولینونک کوچک بر کلیسای واردر . (۵۱۴) خانه دن عبارت ایکن نفوس
 عمومی (۳۳۱۷) راده سنده ایدی . فقط کچن سنه ظهور ایدن
 بر حریق هائلده ابولینونک کاملاً دینه جک درجه ده محو و خراب اولمشدر .
 آتشک سرائتنه باشلوجه سبب آرائیله جق اولورسه خانه لرك برندن دیکرینه کچیریلور

درجه ده صیق و سوقاقلرک دخی او نسبتده طار اولمسی کوستریلور. شو طارلق حسبیه ابولیوندک احوال صحیه سی ده شایان ممنونیت بر حالدہ دکل ایدی. کونش یوزی کورمین خانہ لک اوکندن کچرکن تعفنک شدتندن برونمزی مندیل ایله طیقماغه مجبور اولمش ایدک. طار براطه اوزرینه بو قدر رغبتک حکمتی بر درلو اکلاشیله ماز؛ کولک جوا- رنده واسع و مثبت اراضی طوررکن ابولیوندیلرک او صیق اطه دن چیقوب کنیش یرلرده یشاماملری کورہ نک سیئہ سندن بشقه بر شی دکلر!

حریقن صوکره احتمالک، بو مخذور نظر دقتہ آلتیرده اهالی دها کنیش و صحتہ دها موافق یرلرده تأسیس مبانی ایدرلر.

ابولیوند کولنده چیقان بالغک لذت و نفاسی پک مشهور اولدیغندن، بز جولانده ایکن صاحب خانہ آدملی واسطه سیله صید ایتدیردیکی بالقلردن کوزل بر پولاک یاپدیرمش دیگر اطعمه ایله برابر اقشاملین بزی اعزاز ایلمش ایدی.

ابولیوند بالقلرینک صلامورہ سی درسعادتہ، روم ایلیه و حتی خارجه قدر کوندریلور. بوراده ارککلر کوندوزلری ترلارده، کولده ایشلریله مشغول اولدقلرندن خدمات بیتیه هپ قزلر، قادینلر طرفندن ایفا ایدیلیور، بو جهتله کوندوز کول کنارنده، خانہ حولیلرنده، سوقاقلرده اکثریا قیز و قادینلرہ تصادف اولنور. صو طاشیمق، صو کنارنده کلیم، بز ییقامق، بالق صلامورہ سی یامق هپ بونلرہ عائددر.

وظیفه رسمیه یه متعلق خصوصاتی تسویه ایتدکن و بر کیجه قالدقن صوکره اولوباد Loupadium طریقله بروسه یه عودت ایتدک.

ابولیوند — اولوباد طریق کولک شمال ساحلی تعقیباً چوراق و مرزغی براراضیدن کچر. بو جوارده کی بطلاقلرده پک چوق دکر قوشلری، بالقجین دنیلن اوزون آیاقلی حیوانات موجود اولوب یرلیر آره صره صید ایتمکله مشغول اولیورلر. یول اوزرنده قرون وسطی دورینه عائد و هر حالدہ ترک اثار معماریه سندن اوله رق خراب بر کار و انسرایه تصادف ایدرز.

(خرسز خانی) دنیلن بو بنا وقتیه بورالردن کلوب کچنلرہ مسکن و ملجاء اولورمش. اطرانوس جایی اوزرینه اتیلمش بر کوپرودن کچدکن صکره (لوپاد) قریه سنه کلدک. بوقریه چایک صول ساحلی اوزرنده وکولدن ایرلینی نقطه ده کائندر.

شرق مورخلرینک بیاناتنه کوره، بو کوچوک لوپاد قریه سی، بروسه حوالیسنی

عربلرک هجوم واستیلا لرندن محافظه ایچون ایمپراطور (الکسیس قوممن) طرفندن تأسیس و بنا اولمش . لوپاد اووقت برقله حکمنده ایدی ، اک معمور زماننده کی اهالیسی ایکی بیک نفوسه قدر چیقمش ایدی .

(لوپادیوم) ، یزاس معماریسنه توفیقاً مستطیل شکنده بنا ایدلمش و حین انشاسنده هپ طوغله قوللانمیشدر ، مع مافیه طوغلهلرک ارهسنه اسکی دیرک و مرمر پارچهلری ده قاریشدر لمیشدر . [۱]

قلعه نك بهر اون متره مسافه سنده ترصدات ایچون قلهلر انشا ایدلمش ایدی .

اون اوچنجی عصر میلادی مورخلرندن (نیسه تاس قونیات) *Nicetas Choniates* ایله (آن قوممن) بو (لوپاد) موقعندن بحث ایتشلردر .
لوپاد موقعی ، عربلرک قایقنرله آپولیوند کولنه دخول و تجاوزلری تقدیرنده بر نقطه مدافعه اولمغه برابر (صوصغرلق) چینه دخی حاکم بولنیوردی . بوصورتله (لوپاد) ک اوموقعده انشاسی عسکری نقطه نظرندن اهم والزم کورولمش ایدی .

جنتمکان سلطان اورخان غازی حضر تلری امیر طورسون ایله بالاتفاق قره سی بکی اوزرینه یورورکن (اولوباد) ی دخی ضبط ایدرک دفترایالات عثمانیه قید و ادخال ایلمش ایدی .
ازمنه قدیمه ده ، بوجوارده حائر اهمیت بلاد وقصبات اولماق کرک . مع مافیه عصر اخیر سیاحلری میخالیج ایله لوپاد ارهسنده برچوق خرابه لره تصادف ایتمش اولدقلرینی سویلیورلر سده بو خرابه لرک جوارده بولن ان میخالیج (*Miletopolis*) بلده سنه عائد اولمسی ده احتملدیر . صوکره لری لوپادک صتمه سی پک مؤثر برحاله کلدیکنندن نفوسی ده کیت کیده پک زیاده تناقص ایلمشدر .

بوحوالی ادوار مختلفه ده بر صحنه جنک و جدال اولمش ، خصوصیه عربلرله ، یزانتلر بورالرده پک چوق غوغالر ایتشلردر ، بوسبدن وسائط تحفظیه و تدافیه اولمق اوزره طرف طرف قلعه واستحکاملر تأسیس ایدلمش ایدی .

صوک مصاحبه اولمق اوزره ، بروسه شهرینک نه زمان تأسیس ایدیلوب ، نصورتله تدریجاً کسب عمران ایلدیکنی واقوام مختلفه دن هانکیلرینک نه کبی آثار براقدقلرینی ده ذکر ایده جکمز .
اولا ، رومالیر زماننده کی حالنی کوزدن کچیره لم .

بروسه ده ، رومالیر دورینه عائد آثار کوریه میور ، ایشه بوفقدانی آثار عمارت حسیله بر و قتلر (بیتی نی) ایالتنک کرسی اداره سی اولان بروسه شهر شهری حقنده اساسلی معلومات الده ایدیلهمه مشدر . مع مافیه بروسه نك قرون وسطی دورنده ، معموریتک [۱] ائوریه حکمداری (بخت النصر) اصیلی باغچه لرک حین انشاسنده ایلك دفعه اوله رق کیرج و دمیر قوللانمیشدر (ق . م ۱۲۲۳) - تاریخ صنایع .
محمد ضیا

یوکسک بر طبقه سنه واصل اولدیفنه شبهه یوقدر . حتی او وقته قدر پایدار اولان آثار و مبانی جسمیه هدم ایدیلرک یرلرینه ده یکیلری یاپلدیغی مرویدر . دیمککه، بوشهرک احوال سابقه سی حقنده معلومات الایلیمک ایچون بر ایکی روما مورخلرینک اولباده کی معلومات مختصره لرینه مراجعتدن بشقه چاره یوقدر .

کشیش طاغنک سطح مائنده ، واسع بر اوودیه حاکم بر نقطه ده تأسیس ایدیلن بروسه شهرینک اهمیت موقعیه سی انجق عثمانیلرک بو قطعه یه کچوب اورادن بیزانس اوزرینه یوریش ایتدکری زمان تقدیر ایدیله بیلمشدر .

رومالیلر دورنده بو بروسه شهری اهمیتجه ایکنجی درجه ده قلمش ، قپو طانی بو قطعه نک اک اهمیتلی بر نقطه عسکریسی بولنش ایدی .

(پروسیاس) نامیه یاد ایدیلن (ییتی نی) حکمدارلری بو قطعه نک نقاط مختلفه سنده ایکی بیوک شهر تأسیس ایدرک کندی اسملریله توسیم ایتشلر ایدی . کشیش (بروسه سی) نامیه یاد ایدیلن ۱۱۸۶ : بلده سی (استرابون) روایتنه باقیلورسه (پروسیاس) نام قرال طرفندن تأسیس اولنمشدرکه ، شو حسابه کوره ، میلاددن بشیوزسنه اول دیمکدر . حتی بوباده کی روایات تاریخی ده بو خبری تأیید ایدیور .

مورخیندن بیزانسی (اتیهن) *Etienne* [*] بروسه نک بدایت تأسیسنی ایران قدیم حکمدار لرندن (کیخسرو) ک معاصری اولوب (پروسا) اسمنده بولنان برقراله عطف واسناد ایدیور . هر حاله بروسه بر شهر قدیم وجسیم ایدی .

ینه مورخین و محررین مشهورددن (پلین) *Pline* باقیلورسه بروسه نی قارتاجلی (آنیبال) تأسیس ایتش ایش .

شویله که : آنیبال مشهور اولان محاربه لرنده مغلوب اوله رق ، بروسه یه کلوب قراله النجا ایتش وبو ائنده تأسیس ایتش ، شو حاله کوره ، بروسه نک قدمی میلاددن تخمیناً ایکوز الی سنه اول دیمک اولیور .

مع مافیه ، اسکی شهرک موقعی اشغال ایلدیکنه شبهه اولیان بروسه قلعه سنک وضعیتنه نظراً اسکی بروسه حقنده بر فکر اجمالی حاصل ایدیله بیلیر . او وقتک حالی و وسائط تحفظیه و تدافعیه نک درجه سی حسبیه بر شهر تأسیس ایتک لازم کلدیکی زمان هر حاله یوکسک و مدافعه سی قولای اوله جق بر موقع انتخاب اولنور ایدی .

[*] بو ذاتک آثار و مسالک تحریری حقنده (وثائق قدیمه ادبیه) نامنده کی اثرمه بعض معلومات مندرجدر .

شاید تأسیس اولنه جق بلده نك اولدجه اوزاق محللرنده حاكم نقطه لر بولنسه بيله بوكا اوقدر اهميت ویرلمز ایدی، چونكه او وقتك مرملری پك اوزاق محللره ایریشه من ایدی.

اسکی بروسه مربع شكلده اولوب غایت لذیذ و مبذول صولری وار ایدی، (لوکولوس) قبو طاعی محاصره سنده (مهرداتی) مغلوب ایدنجه، بروسه دخی (تریاریئوس) *Triarius* معرفتیه محاصره وبعده ضبط واستیلا اولنش ایدی، شو حالده بروسه شهری روما ایالتی صره سنه کچمش و اداره دخی ازمیده تابع طوتولمش ایدی.

ایمپراطور (ترازان) زماننده والی بولن ان (پلین) *Pline* ك حسن اداره سی سایه سنده بروسه شهری پك زیاده مترقی ایدی. (پلین) متصف اولدیغی فطانت وکیاست حسبیله برچوق مبائی جسمیه و مؤسسات نافعه وجوده کتورمش، کتایمزلک قایلجه لر بحثنده بیان و توصیف ایدلیدی و جهله، کوزل بر حمام انشاسنه دخی موفق اولمش ایدی.

بروسه نك رومالیر دورننده کی حالی بدرجه یه قدر اکلادق، شمیدی ده یزانسلر زماننده کی درجه سنه اطلاع کسب ایدلم؛ باقیك بو خصوصده شرق وقعه نویسلری نه دیورلر:

انوار اسلامك مشرق بطحادن طلوع و انفلاقی متعاقب اقوام نجییه عرب عربستانك و الجزیره نك وحتی اناطولینك جهات و نقاط مختلفه سنه یاییله رق نشر انوار معرفت ایتمکده بولنشلر ایدی. انلردن صوکره دخی اقوام و قبائل ترکیه میاننده عثمانیلر کمال شکوه و سطوتلریله اطرافه استیلا ایتمشلر ایدی. اوزمانه قدر ترکرك صیت سطوتنه پك ده عطف نظر ایتمین یزانس برمدت صوکره اناطولی یه دخی توجیه نظر دقت ایلمکه مجبور اولمش ایدی.

بز بوراده، اونجی عصر دن اون بشنجی عصره قدر امتداد ایدن محاربات اره سنده یالکز بروسه یه تعلق ایدن وقایعی ذکر و بیان ایله اکتفا ایدلم:

هجرت نبویه نك اونجی قرنندن اعتبار املوك ساچوقیه، یزانس ایمپراطور لغنك برچوق بلاد و قصباتی ید ضبطلرینه المشلر ایدی.

سلچوق بكك حفیدی طغرل بك، سلطان محمود غزنوینك خلفی ایله برلشمش ایدی. بوذاتك وفاتنده یكنی الپ ارسلان سرکاره کچمکه، ترکان قبائلی بوذاتك همت مردانه سیله ایلک دفعه اوله رق (فرات) وادیسنی کچمشلر ایدی.

اووقت بیزانسه رومایمپراطوری (دیوژن) اجرای حکومت ایدیوریایدی .
ایشته بوزمان ترکر اناطولی یه کچهرک (قیصری) بلده سنی ضبط ایتدکن صوکره کشیشه
قدر ایلرولمشلرایدی .

(۹۲۴) تاریخلرنده همدان خاندانندن سیف الدوله بروسه یی محاصره ایدرک بعض قیود
وشرائط تحتده اوله رق ضبط و برج و باروسنی قسماً هدم و تخریب ایلمش ایدی .
ایمپراطور (الکسیس قوممن) زماننده (۱۰۹۷) ، مسلمانلر تکرار بروسه یی ضبط
ایلمشلر سده اوراده قالمه دن تکرار عودت ایتمشلر ایدی .

لاتینلر بیزانسی استیلا ایلدکلی زمان بیزانسلیر مسلمانلرله برلشدکلی کبی ایمپراطور (ثودر
لاسقاریس) دخی قونیه ده حکمران اولان سلجوقی حکمداریله برابر بروسه یی ضبط ایتمش ایدی .
کرچه لاتینلر تکرار المغه چالیشمشلرایسه ده بروسه نك قلعه سی غایت متین اولدیغندن هر درلو
هجومه مقاومت ایلمش وبوصورتله (۱۲۱۴) سنه سنه قدر روملر انده قالمش ایدی .
بروسه لاتینلرک بیزانسدن چیقوب کیتملرینه قدر (اندرونیکوس) نك زیراداره سنده بولمشدر .
ایشته بووقایع بروسه ده کی بیزانسلرک صوکره زمانه مصادف اولیور .

هجرتک (۷۶۱) ومیلادک (۱۳۰۰) سنه لرنده جنتمکان ارطغرل غازی حضر تلرینک وفاتی متعاقب
سلطان عثمان علیه الرحمه والغفران حضر تلی ترتیبات عسکریه سنی اکمال ایتدکن صوکره کمال شدتله
شهری محاصره یه قویولمش ایدی . (۱۳۰۷ میلاد) حضرت پادشاهک یکنی ، امرای عثمانیه دن
آق تیمورایله بلبان بک ، بروسه ایله ساحل آره سنده کی مناسباتی قطع ایتک اوزره اووه
جهتنده ایکی قلعه انشاسنه مأمور اولمشلر ایدی .

آق تیمور بک قلعه نك برینی قاپلیجه لر جهتنده یعنی غرب سمتنده ، بلبان دخی
(نیلوفر) چاینک سواحلنده انشا ایتمشلرایدی .

اون سنه متمادی ، شهرایله دکر آره سنده کی مناسبات و مناقلاتک قطعنه نصب نظراهتمام
ایدلدی ، نهایت سلطان عثمان غازی حضر تلی طوغریدن طوغری یه بروسه اوزرینه
یوروومکه قرار ویردی . میلادک ۱۳۱۷ سنه سنده (اطرانوس) Edrenos موقعی ضبط
وقلعه سی هدم و تخریب ایدلدکن صوکره غازی مشار الیه حضر تلی محاصره خطنی تضییق
ایتک ایچون (پیکار باشی) نام موقعده نصب خیام سطوت بیوردیلر . قلعه محافظی شدتله
بر مقاومت حاضرنمقده ایکن ایمپراطور (اندرونیکوس) طرفندن ویریلن امر اوزرینه شهر
عثمانیلرله تسلیم ایلمش و ایستک ایدنلر دخی جوارده کی ممالکه چکلمشلرایدی . مر اقدمبر که سلاطین
عثمانیه بختنده یازلدی اوزره ، سلطان عثمان حضر تلرینک حین ارتحاللرنده نعش مبارکلی

بروسه نك اسكى قلعه سى دروننده كى معبدہ دفن ايدلمشدركه ، بوراسى بالاخره تربيه تحویل
قلنمشدر .

جنتہ مکان سلطان اور خان غازی حضر تلریلہ برلکده غزاو جہاد دہ بولنمش اولان ابدال موسیٰ

شہزادہ جم سلطانك مرقد عالیسی

قایلیجه لرك غرب جهته ده برزاویه انشا ایتدکری کبی لالا شاهین پاشا دخی برزاویه احداث ایللمش ایدی .

غازی نامدار سلطان اورخان حضرتلرینک زمان سلطنتلرنده ایراندن صنایع نفیسه اربابی جلب و دعوت بیوریله رق ، الیوم خیره ساز عیون نفائس پروران اولان مبائی نفیسه ده کی چینیلر انلر طرفندن اعمال واحضار ایدلمش .

او وقتلر بروسه ، اصل شهر ایله محلات و قلعه دن عبارت ایدی و هیئت مجموعه سی طولاً درت و عرضاً برکیلو مترو جسامتده بولنور ایدی .

بروسه نك قلعه سی ، شهره حاکم ، صرب و متین برقی اوزرنده مبنی اولوب اطراف ی مزغاللر و قلعه لرله تحکیم قلنمش ایدی .

بروسه نك ایچ قلعه سی تشکیل ایدوب حصار ، پیکار باشی محلاتی احتوا ایلین محللره کیرمک ایچون باشلوجه اوچ قپو واردر :

شمال جهته ده کی طباق قپو ، شرق طرفنده کی یرقپو ، غرب سمتنه دوشنه ده قایللیجه قپوسی دیرلر .

بو اوچ قپودن بشقه ، زندان قپوسی ، صوقپوسی نامیله ایکی قپو ده کوریلورکه ، نسا توقیفخانه سی زندان قپوده بولنیور . بوراده قدیم بر زندان برده درین بر قپوسی موجود ایش پیکار باشی و حصار محلاتی و قتیله ایچ قلعه دنیلن قسم اولوب ، اهالی بورالرده اسکان ایدلمش اولدیغندن وقتک ایجا باتندن اوله رق اطراف ی جسم طاشلردن یا پلمش برسور متین و برقلعه رصین ایله تحدید و تحفیظ ایدلمش ایدی .

پیکار باشنک ارقه طرفی ، اطره نوس طریق جدیدینک کچدیکی طرف مستوی و عارضه سنر ایسه ده ، حصار ، زندان قپو ، یهودیلر ، صنایع مکته نك بولندیغی قسم کاه طبیعی و کاه جسم طاشلر اوزرینه استناد ایش شهرک دیگر اقسامندن آری محلات تشکیل ایدر .

بو حوالیده طبیعت اراضی کلیسی اولوب ، بر قسمی ده کشیشدن قوپوب کلن طاش و طوپراق پارچه لرندن تشکل ایشدر ، هله (اقتاده) حضرتلرینک جامع و مرقد مبارکلرینک مبنی بولندیغی محله ترسبات ارضیه ده آشکار کورونمکده در . ازمنه قدیمیه دائر معلومات جمع و تحریر ایدنلردن (پوقوق) *Pococke* حصار جهته ده کی دیوارلر اوزرنده کوردیکی

محرر عاجز بروسه ده بولندیغ زمان (حصار قیو) نك اوزرنده کی کمر هدم ایدیلهرک طریق توسیع ایدلمش ایدی . بواننده دیوار ارسندن برهیکل قفاسی چیقارلینی سویلندیسه ده ، زرده قالدی . زریه کیتدی اکلاشیله مدی . بوباش میدانده اولسه ، طرز اعمال واسلوب نقشندن هانکی قوم ودوره متعلق اولدینی اکلامق بدرجه به قدر ممکن اوله بیلور ایدی .

جیلده بوز (الاجه خرقة محله سنك الت طرفی) دنیلن سمت غایت یوكسك ، طبیعی برقیالق اوسته تصادف ایتدیکی حاده ، حصار محلاتنك ارقه طرفی یکر میشر متره فاصله ایله انشا اولمش بر سور ایله محافظه ، طیش طرفی ده درین بر خندق ایله مدافعه ایدلمشدر .

پیکار باشی طریقله قاپلیجه لره اینرکن اکثریا دقت ایدردک . سورک بوقسمنده ، مرمر ستون پارچه لری کوریلورکه ، بونلر هیچ شبهه یوقدرکه ؛ تخریب ایدیلن ویاخود مرور زمان ایله محو اولان اثار ومباینیدن الثوب نقل ایدلمشدر . چونکه بوطاشلر میاننده صنعت سنك تراشیجه اولدقجه کوزل پارچه لره ده تصادف اولمقددر .

قلعه بی احاطه ایدن خندق لره بالاخره طوت اغاجلری دیکلمشدر .

شهرک جنوب طرفنده اوچ قیویه ده تصادف اولنورکه ، بونلر هر اوچی ده قرون وسطا یادکاریدر؛ شهرک مبنی بولندیغی اراضی ، مرور زمان ایله تمجر ایتمش ولسان طبقة الارضه (توف) *tuf calcaire* تعبیر اولنان مواد کلسیه دن متشکلدر .

بروسه نك الك اسکی صوبی پیکار باشی در . چونکه اسکی ، ورخ ووقعه نویسار یالکز بوصودن بحث ایدیورلر .

اوللری وایتخت عثمانی اولمق شرفی حائر اولدینی زمانلر ، (پیکار باشی) صوبی تحت الارض کونکر واسطه سیله خداوندکار غازی حضرتلرینك سراینه نقل وایصال ایدیلهرک اوراده مرمر حوضلر دروننده وحقیقۀ مصنع فسقیه لره اقیدیلورمش . (۱)

صوبی پیکار باشندن اورایه نقل ایتک ایچون ، تضیق میاه قاعده سنه توقیفاً یوکسك برصو ترازوسی انشاسنه لزوم کورلمش ایدی . بوترازو حصار سمتنده در .

حتی روایتیه نظراً ، ممالک عثمانیه ده ، ایلک دفعه اولمق اوزره یاپیلان بوترازو ایتمش . صوبه بوصورتله برقوة ترغیه ویرمک اصولی دخی مصرده کی عربلردن انمشدرکه ، بونلر بواسولی ، تاریخی تعیین ایدیله مین زمانلردن بری تطبیق ایدرلرمش .

(۱) الیوم سرای صوبی نامیله برصو واردر .

بر عباره دن مذکور دیوار لردن بر قسمنك ايمپراطور (ثودور لاسقاریس) ك انشا
ایتدیرمش اولدینی اگلاشلدیغنی سویلیور .

بر مکتوب صورتی

میر غیرتمدم

بروسه نك احوال حاضر و قدیمه سی حقنده ، برسنه دنبری تحریرینه صرف تقدیمه همت بیورقلری
« سیاحتنامه » مرکز ولایت حقنده حقیقه موجب استفاده معلوماتی جامع اولوب بوباده کی غیرت وفداکاری
مستلزم ممنونیت وجدیر تقدیر ایسه ده ، قرون قدیمه ده بیوک بر اهمیت تاریخیه یی حائر بولنان ازنیه دائر ،
حرف واحد درج ایدلمه سنه کوکلز بر درلو راضی اولمیدندن مشغولیت متتابعه ادیبانه لری ارمه سنده
بوجهته دخی اماله نگاه دقت و همت بیورملری رجای مخصوصیه ، تقدیم ایدیلن فوطوغرافینك وصولك
اشعاری واحترامات فائده فقیرانه مك حسن تلقی بیورلمسی نیازینی خاتم مقاله اتخاذ ایلرم باقی محبت .
اضا

علی سری

ازنیقندن :

بالایه عیناً درج ایدیلن مکتوب بزى ، برمدت اولسون ازنیه قله اشتغاله سبیت ویردی .
شو قدرکه ، اورایه قدر اختیار سیاحت مشکل اوله جغندن ، بوشهره دائر الده ایتدیكم
معلوماتی ده بورایه ذیل ایده جكم . شویله که :

بروقتر ، بی تینی ، ایالتنك کرسی اداره سی اولان (ازنیق) Nicée بلده مشهوره سی
وقتیله عسکری نقطه نظرندن حائر اهمیت برقبه ایدی . چونکه ازنیق کولنك Ascanius
بولندیغنی وادی جسیمه وسقاریا و مرمره حوضه لری بربرندن تفریق ایدن کچیده حاکم
اولمق جهت لریله ترا کیادن هجرت ایدن اقوام ایچون هرجهتله محسناتی جامع بر نقطه ایدی .
چونکه اهمیتی نسبتنده مدافعه سی قولای بر موقع ایدی . مع مافیه ، ازنیق کولی
حوضه سنك فوق العاده منبت اولمسیله برابر هواسنك وخامتی درحال نظر دقته چارپمش
ایدی . بناء علیه الیوم مشهود اولدیغنی کبی اوزمان دخی امراض مستولیه اکسیك
اولیور ایدی . (۱)

بیزانس مورخلرنندن (انیهن) ازنیقك ، (بوتهی) Bot'aei دنیلن بر قوم طرفندن
تأسیس ایدیلر ك ('Aρχώρη) Ancora) تسمیه اولندیغنی خبر ویرپورسه ده ، (بی تینی)
ایالتنك مستقلاً اداره اولندیغنی بر زمانده کی احوالنه دائر الده ازوئیه واردر ، حتی
اوزمان بو بلده نك موجود اولدیغنی بیله شبهه لیدر . زیرا (استرابون) ازنیقك
(فلیپ) ك اوغلی (انتیغونیا) طرفندن تأسیس و (انتیغونیا) توسیم ایدلمش اولدیغنی
سویلیور .

شوحالده بدایت تأسیسی میلاددن (۳۱۵) سنه اولنه قدر چیقار .
 انتیفونك وفاتندن صوكره ازنیق (لیزیماق) ك انه كچمش ، اوده زوجہ سی اولوب
 (انتیپار) ك قزی بولنانك اسمنه اضافتله (نیسه) Nicée تسمیه ایتمشدر .
 ازنیق ایله ازمید بلده لری ارسنده دائماً تقدم ورجحان غیرتلی موجود اولمغله بورقابت
 حسبیلہ ہر ایکی قصبہ بیننده حس منافرت وخصومت اکیسك اولماش ایدی . استرابون
 ازنیق مرکز ایالت اولق اوزره کوستریورسده ، اصل (متره پول) ازمید قصبہ سی
 اولمش ایدی . (بی تینی) حکمدارلری دائماً ازنیقده اقامت ایدرلر ایدی .
 ایمپراطورلر زماننده ضرب ایدیلمش مسکوکاتده ازنیق بلده سی متره پول اوله رق
 کوسترلمش ، مع مافیہ قصبہ نك قبولری اوزرنده کی کتابہ لره نظراً ، اما کن ومؤسسات
 عمومیہ سنده بوصفی محافظہ ایتمش اولدینی اکللا شلمقده در .
 ازنیقك مرکز ایالت اولسی میلادك یوز یکرمنجی سنه سنه قدر یعنی برعصردن زیاده برزمان
 دوام ایتمشدر .

بعض مسائل مذهبیہ نك حل وفصلی ایچون (قونسیل) دنیان مجلس روحانی
 ایلک دفعه اوله رق بوبلده ده طویللمش اولدیغندن ایمپراطور (قسطنطین) بومجلسه رعایت
 مخصوصه اولق اوزره ازنیق ازمیددن فك ایله مستقل قلمش ایسه ده ، بوحوالیده کی خرسیانلر
 حقنדה تعدیاتده بولنان ایمپراطور (والنس) بوامتیازی لغوایلہ تکرار ازمیده تابع ایتمش
 ایدی . ایشته اووقت کرسیء اداره سوزیده اما کن ومؤسسات عمومیہ دن فك وحك
 ایدلمشدر .

ازنیقده وقوعبولان حرکات ارضیه بك چوق ائارینی تخریب ایتمش اولدیغندن ایمپراطور
 (آدریہن) ، میلادك (۱۲۰) سنه سنه طوغری قلعه و دیوارلرینی تکرار انشا ایلدیکی کی
 الیوم ائار باقیہ سی مشهود اولان شمال وشرق جهتلرنده کی بیاض مرمردن معمول قبولری
 دخی احداث ایلمش ایدی .

ایمپراطور (واله ریین) زماننده (۲۵۹) سیت اقوامی بوحوالی یه اقین ایدرك ازنیق
 یغما وغارت وهرطرفه ایشار خوف ودهشت ایلدکن صوكره ، قیوطاغی شبه جزیره سنی
 دخی پامال خیول خسار ایتك ایسته مشلرسده ، اوئانده کترله یاغان یغمورلردن ناشی
 میخالیج چایی فیضان ایدرك کچید ویرمدیکندن بوفکرلرندن صرفنظرله ازمید وازنیق
 بلده لرینی اتشه ویرمك صورتیله تسکین وتعديل وحشت وخصومت ایتمشلرایدی . انجق ،
 سالف الذکر اقوام وحشیہ بورالده اوزون مدت طورمدقلرندن ، بونلر چکیلور چکیلمز

ارباب غیرت دامن درمیان همت اوله رق تخریب ایدیلن مبانی وسائرہ تکرار یاپلمغه باشلانمش
 فقط امر انشارلنده استعجال ایدلدیکندن و بر ترتیب انتظامکاری دخی کوزه دلمیه رک
 اسلافک مآثر معرفتلی اولان وفن وصنعت سنکتراشی نقطه نظرندن اثار مقبوله دن بولنان
 ستونلر ، دیرک باشلقلری ، وسائرہ کلیشی کوزل یراشدرلدیکندن ، اسکی رونق ولطافت
 معماریلری زائل اولمش ایدی .

اليوم سورک طاشلری ارسنده حطیل طرزنده یاترلش اولان او ظریف مرمرستونلر
 او دور خرابینک اثار باقیه سندندر .

اوتوزسنه صکره ، ایکنجی قلود ، زمانمزه قدر پایدار وحقیقه جالب حیرت اولان جنوب
 وغرب جهتلرندکی قبولری انشا ایتدیرمشدرکه ، دیرک باشلقلرندکی کتابه لرده اوقوندیغنه
 کوره ، دیوارلرک دخی مشارالیه طرفندن یاپدیرلش اولدینی اکلاشیلیور .

ایمپراطور (والنس) Valens ک هنگام حکومتده دخی دهشتلی بر حرکت ارض
 وقوعبوله رق نقدر اما کن عمومیه وارسه جمله سی دوجار خرابی اولمش فقط بر مدت
 صوکره انشارینه همت ایدلمشدر . (۱)

دها صوکره لری ، ایمپراطور (ژوستینین) زماننده ازنیق کلیسا ، مناسبرکی مبانی عمومیه
 ایله تزیین وارککلرله قادینلر ایچون ایری ایری دارالخیرلرایله تجمیل قلنمش ایدی . قدیم
 موجود اولوب دوجار خرابی اولان قصر مزین احیا واعمار ایدلدیکی کبی شهره صوکیترمک
 ایچون دخی بوزطغان کمرلری طرزنده صویوللری یاپلمش ایدی ، لفکه قیوسی طریقله درون
 قصبه یه کلن صواغلب احتماله کوره ، مشارالیهک برافش اولدینی صوکره معرفتیه اقمده در .
 بوصو ازنیقک شرق جهتنده ، ایکی ساعت مسافده دره کوی نامیله یادایدیلن قریه نک

اوست طرفنده کی طاغدن نبعان ایدر . بوصوی اورادن کچیرمک ایچون طاغک ایچندن
 تونل حفرینه مجبوریت حاصل اولمشدر . بوصو شهره کلنجه یه قدر برقاج یرده ، اسکیدن
 قالمه متعدد حوضلردن دخی کچمکده در . بوقدر مؤسساتدن بشقه ، مشارالیه قابلیجه
 بنالری دخی یاپدیره رق ، خلقه برقات دها تسهیلات اولمق اوزره بورایه هر طرفدن منتظم
 یوللر انشا ایتدیرمش ایدی . شرق ایمپراطورلرندن فیلسوف عنوانیه شهرت شعار ، (لئون)
 ایله مخدومی (قسطنطین پورفیر وژونت) قصبه نک شمال شرقی طرفلرند کوریلن مرمرقله
 وسوری انشا وعربلرله ایدیلن محاربه نک تاریخی اولان (۹۱۲) قیدینی تحریر واملا
 ایتدیرمشلر ایدی .

خواقین ساچوقیه دن مرحوم (قلیچ ارسلان اول) ازنیقک اسکی رونق و شعله سنی اعاده مقصدیله برابرنده کلن عسکرک مملکتلرنده کی اولاد و عیالنی بورایه نقل واسکان ایتدیرمشدی . دورسلچوقیده ، ازنیق صنایع نفیسه جه شایان قید و تذکار بردوریه کیرمش و عربلرک قرطبه و سائرده کی نظر فریب نقوش و تزیناتی یواش یواش بورایه سرایت ایتمکده بولنمش ایدی . شوتهاک و ارزوی نفاس پرورانه اطرافدن برچوق صنایع نفیسه اربابنک ازنیقه ورودلرینه وسیله اولمش و اوزمانه قدر شرق صنعتکارلری ایچون هنوز مجهول بولنان چینی صنعتی بوراده دخی ظهور و انتشار ایتمکه باشلامشدر .

بوصورتله عربستان و ایراندن جلب ایدیلن شعر و سائر ارباب قلم و وقوف تهزیز خامه تصویر و بلاغت ایلدکجه ، اذهان عمومیه ده برطوتان ذوق بدایع پروری ده یوما فیوما متوافر و متعالی اولمقده بولنمش ایدی .

سلچوقیلر هر نقدر ملل و اقوام متجاورنک صنعت و اصول و عاداتندن دخی برچوق شیر اخذ و اقتباس ایتملر سده ، اساس تزینات و تجملات اولق اوزره عربلرک اختراع کرده سی اولوب منحصرأ قواعد هندسیه اساسنه مستند بولنان طرز نقوش و تزیناتندن اصلاً ایرلامش ایدی .

ازنیقده تأسیس ایدیلن اوجاقلرده نفیس و نظر فریب الوان ایله ملون چینی لر اعمال و مبانی عالیله و مقدسده استعمال و اورادن بروسه و جوار ممالککه ارسال قانهرق بونوع طرز تزینک تعمیمنه غیرت و استعجال اولنور ایدی .

ازنیقده اعصار قدیمه برکذاری اولق اوزره بر معبد و ارایدیکه ، بوراسی بالاخره جنتمکان فردوس آشیان سلطان اورخان غازی حضرتلری زماننده جامع شریفه تحویل قلمش ایسه ده بالاخره واقع اولان حرکات ارضیه دن قبه سی چوکه رک خراب و تعمیرینه دخی همت ایدلمدیکندن مائل تراب اوله رق یالکیز مناره سی قالمشدر .

(پول لوقاس) ه کوره ، بولکلیسا ایوم قصبه نك جنوب غربی جهته ده خرابه سی کوریلن و رومالیر دورینه عائد بولنان برتیا ترو محلی اشنال ایتمکده ایمش ؛ حالبوکه مورخین مشهوره دن (هامر) Hammer ه کوره ، ایاصوفیه معبدی برنجی قونسیلک طویلاندیغی محل ایمش . فقط امپراطور قسطنطین دورندن استانبولک فتحی زماننه قدر کذران ایدن مدت ظرفنده تأسیس ایدیلن ییزانس مبانی و اماکنشک اصول معماریه لرینی تدقیق ایدنلرجه بوشبه و ترددک حلی ممکندر .

شویله که :

(۵۳۸) سنه سنه قدر بیوک کلیسارک عمومی بازلیک *Basilique* شکنده یاپیلور ایدی .
ازنیقده الیوم موجود اولان (سن ژان استودیوس) *St. Jean-Studius* معبدیه
(قسطنطین) ک والده سی ایمراتور یچه (هلن) طرفندن یاپدیریلن (بیت اللحم) کلیسای
بو طرزده اولوب داخله ایکی صره مرمر ستون اوزرینه استناد ایتدیرلمش اخشاب بر
سقفدن عبارت ایدی . (۲)

کلیسایک نهایی نصف دائره شکنده طیشاری طوغری چیقمش اونوب محراب بوراده
بولنور ایدی . کلیسارک بابتدا کی شکلی محاسنک عقد اجتماع ایتدیکی اسکی باز یامیکلرک طرز
انشالرندن اقتباس اولمشدر . (*ἐκκλησιαί*)

بو طرز ابتدائیده کی کلیسارک همان اکثریسی ، خرسیتیانلق دورندن اول انشا ایدیلن
معابد اولوب ، بالاخره بونلره ستونلر علاوه سیله توسیع ایدلمشدر . قبه لی کلیسا انشای
ایمراتور (ژوستینین) دن جزئی بر زمان اول واقع اولمشدر .

ازنیقده کی معبدک اساسی مربع الشکل اولوب اورتیه سنه برقه اوطورتلمش
ایدی . ایشه شو طرز انشادن اکلاشید یغنه کوره ، بومعبد التنجی عصر میلادیدن صوکره
یاپلمشدر .

دیمک اولیورکه ، برنجی قونسیلک اجتماع ایتدیکی مذکور کلیسا دیکر لری کی بازلیک
طرزنده یاپلمش . بومعبد قدیمک موضع وجسماتی حقنده بر فکر قطعی ایدنمک مشکل
اولوب ، یرینی هر حالده الیوم پایدار اولان کلیسالر میاننده ارامق عبشدر .

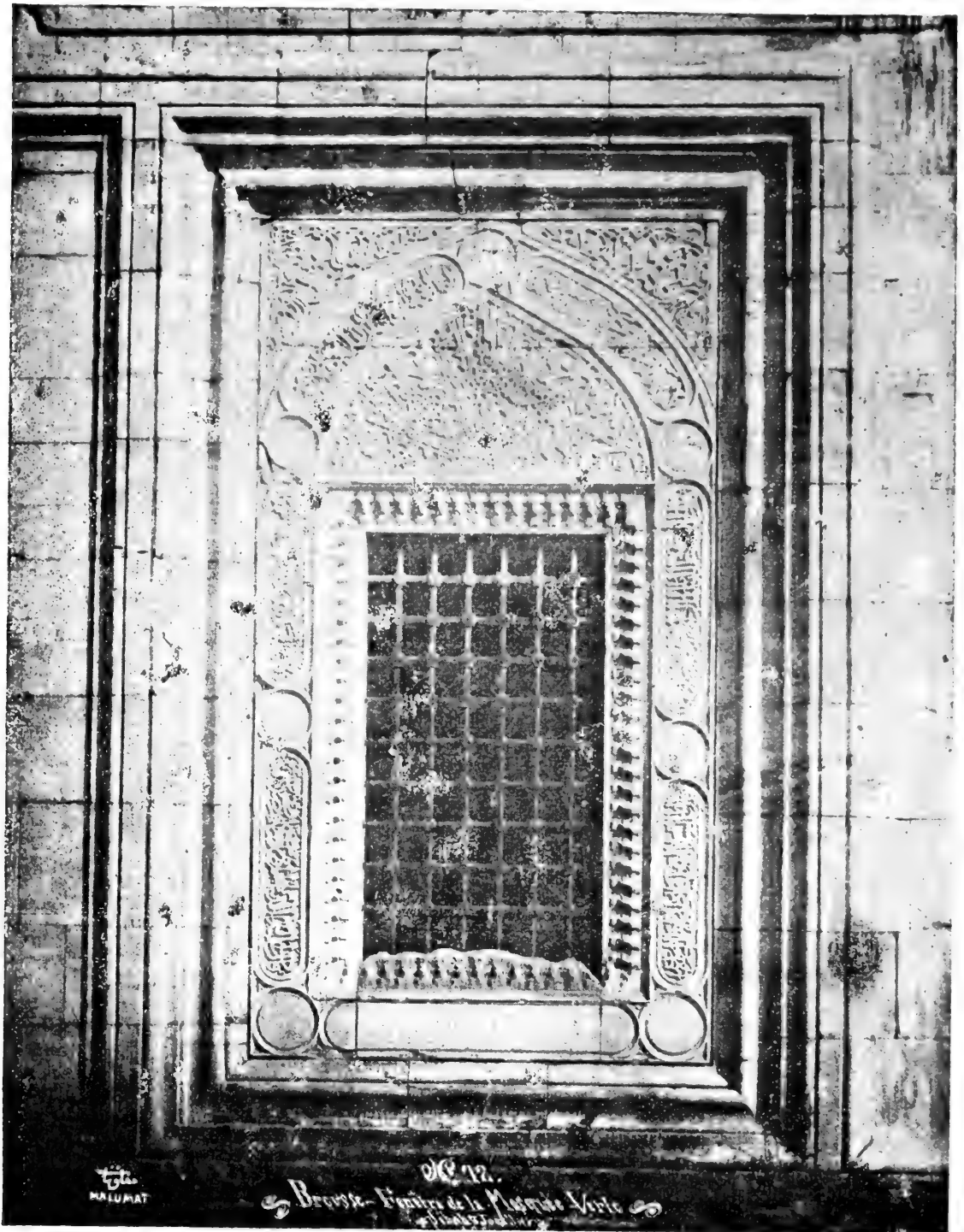
حتی برنجی قونسیلک اوراده اجتماع ایتدیکی بیله محقق دکلدرد ، چونکه آ کا ریاست
ایدن قسطنطین هنوز واقیز اولمامش ایدی . (قونسیلر تاریخی) مذکور مجلسک قصر
قرالیده اجتماع ایتدیکی خبر ویر یور . بوقصرده بالاخره روما اکابر یله یزانیس قیصر لری ده
اوطور مشلردرد .

لیکن ایاصوفیه نک طرز معماریسی سکرنجی عصر میلادیده انشا اولنان مبانی به تمامیه
مطابقدر . شو حالده (۷۸۷) ده کی قونسیلک اوراده طوپلانمش اولمی محتملدر .

سلطان اورخان حضر تلی ازنیقده مکمل بر عمارت برده کوزل بر مدرسه انشا
ایتدیر مشلردرکه ، ممالک شاهانه ده ایلیک یاپیلان عمارت و مدرسه ازنیقده تأسیس اولمشدر .
ازنیق مدرسکی یک بیوک فضیله متوقف اولدیغندن اولوقتله مراتب علمیه نک بالاسی

(۲) بو طرز انشا بالاخره سلجوقیلر زماننده دخی تطبیق ایدلمشدر . قونیه به کلدیکمز زمان
تفصیلات ویره جکر .

صاییاور ایدی. (۱) شم‌دیکی قصبه، اسکی بیزانسلرک تأسیس ایتدکلری شهرک مرکزینی اشغال ایتمکده‌در. شهرک اطرافنده اسکیدن قلله برسور بقایای کوریلور. داخل قصبه‌یه

یشیل جامع شریفک بنجره‌لرندن بری

(۱) ازنیق مدرسه‌سی مدرسلرندن داود قیصری و تاج‌الدین کردی عهداورخان غازی‌یه رونق ویرن

فضلا‌لنددر .

کیرمک ایچون درت قیو واردرکه : بولرده استانبول قیوسی، یکی شهر قیوسی، لفکه قیوسی، کول قیوسی در. بوقیولر الیوم موجود اولمغله طرز انشا-الرنده کی صنعتک درجه سنی تقدیر ایتمک ممکندر. بوقیولرک صاغنه وصولنه مکمل بررده قله یاپلمشدر.

استانبول قیوسی اوزرنده کی عبارت لردن اکلاشدیغنه کوره، بوراسی ایمپراطور (قیصر مارق اورهل قلود) (۱) ک زماننده (وه لیوس ماقرینوس) نک قونس-ولوسانی هنکامنده یاپلمش اولدیغی کی یکیشهر قیوسی طرفنده کی دیوارلر دخی عین حکمدار زماننده انشا ایدلمشدر.

بوقیو، مهاجمات کثیره دن ناشی دفعاتله تخریب ایدلمش اولدیغندن عثمانیلر طرفندن برچوق دفعه تعمیر وترمیم اولنمشدر. عثمانیلر بوراسنی فتح ایدنجه اسباب عمارتی تمامیه تهیه ایدلیدی کی فقرا و محتاجینی اطعام ایچون دخی عمارت و شریعت مطهره اسلامیه نک ارکان اساسیه سندن بولنان اغتسال ایچون دخی حماملر یاپدیرلمشدر. فقط صوکره لری تعمیر یوزی کورمیدیکندن بوحاملرده خرابه یوز طوتمشدر.

وزرای عثمانیه دن چانداری خیرالدین پاشا، سلیچوقی طرز معماریسی اوزره بوراده غایت لطیف و ظریف بر جامع شریف بنا ایتدیرمشدر. (هجرت : ۷۷۵ م ۱۳۷۳) — اولوقتلر عمارت تعمیر علی العموم مؤسسات خیریه اطلاق ایدلیدیکندن پاشانک یاپدیردیغی جامعک قیوسی اوزرنده ده (عمارت) لفظی تحریر ایدلمشدر. حالبوکه صوکره لری، بولفظ معلوم اولان دارالخیرله و بریله کلیمده بولنمشدر.

ازنیقک شمالنده، شهره درت کیلو متره مسافده ایمپراطور (ترازان) *Trajan* زمانندن قالمه بر اهرام واردرکه حقیقه کورلمکه شایاندر. یرلیلر بوکا (بش طاش) دیورلر (۲) بواهرام مثلث الشکل اولوب درت پارچه جسم طاشدن متشکلدر. فقط مرور زمان ایله اهرامک رأسنی تشکیل ایدن طاش دوشوب محو اولمش اولدیغندن بش دانه سی قالمش بوسبیلله (بش طاش) اطلاق اولنمشدر.

اهرامک قاعده سنک اوست طرفنده شو عبارتله محکوکدر :
« آسقله پیو دو توسک اوغلی قاسیوس . سکسان اوچ سنه معمر اولمشدر » آسقله پیو دوت، شاعر شهیر واله رئیس صورانوسک محب و فاشعاری اولوب چیچرون و سزارک زمانلرنده یشامشدر. قاسیوس، سالف الذکر پلینک خداوندکار ایالتی والیدکننده بولندیغی

(۱) ایکنجی قلود . حکومتی . ۲۶۸ . وفاتی ۲۷۰ .

(۲) *Pyramide de Cassius, Asclépiodotus.*

زمان یعنی برنجی عصر میلادیده بر حیات ایش . شو حالده مذکور اهرامده اوتاریخلرده انشا ایدلمش دیمکدر .

از نینقک یکشهر قبوسندن چیقیلوبده کولک جنوب ساحلی تعقیب ایدیلورسه، رومالیر زماننده یابلمش بر یول خرابه سنه تصادف ایدیلور . بویول مرمره سواحلمدن باشلایه رق سوریه چوللرینه قدر امتداد ایدرمش ؛ طریق مذکور سقاریا نهرندن صابانجه جسر جسمی اوزرندن کچدکن صکره (سیوری حصاردن) *Pessinunte* مرورایله قونیه وحوالیسندن طولاشه رق سوریه به کیدر ایدی . بویول بوکون بیله بغداد و سوریه طرفلرندن کلن کاروانلرک ایشلک بر طریقیدر .

رومالیر . مواقع مهمه بحریه دن معدود اولان مدانیه ایله کملیک آره سنده برشوسه آچشلر و بو طریق اورادن ایچرولره قدر تمید ایشلر ایدی . بویول (نرون) *Néron* زماننده دخی تعمیر ایدلمش و کذرگاهنده اولان جسم بر قیا پارچه سی ده رفع وازاله اولمش ایدی . بو حجر جسم الیوم بین الاهالی (صاری قیا) نامیله معروف و مشهوردر . کلس ترکیاتندن اولان بوقیانک اقسام خارجیه سی صارمتراق اولدینی حالده داخلی کول رنکنده در .

صاری قیا از نینق کولنی احاطه ایدن سلسله جبال شعباتنددر . اوزرلری جبلاق و غیر منتظم حقیقتیلر دن عبارت بولنان بوتپه لر اوج ساعت قدر امتداد ایتدکن صکره اطرافی قیالره محاط بر کوچک وادی به وکوله منتهی اولور . طریقک اک مشقتلی عملیاتی ایشته بوراده اولمشدر . قیالق اوزرینه ایری حرفلره یازیلان عبارله ره نظراً بویول ایمپراطور (نرون) ک دردنچی سنه حاکمیتده یعنی میلادک التمش سکرو یا خود آلتمش طقوزنجی سنه سنده یابلمشدر . قیا اوزرنده کی کتابده ده شو سطرلر او قونیور :

« قلودک مخدومی ، جرمانیکوس سزارک حفیدی ، تیر سزار اوکوستک طوروننک اوغلی نرون قلود زماننده والی بولنان (قایوس یولیوس اکیلا) نک همت و غیرتیه خراب اولمش اولان از نینق — مدانیه طریق تعمیر و ترمیم ایدلدی . »

بوقصبه نک آثار قدیمه سندن بری ده ، روم کلیسایسیدر ، اون ایکنجی عصر میلادی حلاله طوغری بنا ایدلدیکی طرز انشاسندن اکلاشیلان بودیر قدیمک قبه سی کاملاً موزاییقلره ایشلمش اولدینی حالده ، صوکره لری بونلرک محافظه سنه اعتنا ایدلمدیکندن قسماً خراب اولمشدر .

قبه نك برطرفنده، جناب مریم، حضرت عیسانی آغوش شفقتنه آلمش اولدینی حالدہ موزاییقلرله غایت ماهرانه برصورتده تصویر واطرافنده ملک رسملری رسم ایدلمشدر . ملککرك البسهلری برطاقم ذی قیم احجار واینجورله دونادلمشدر .

کلیسایه کیریله جک قیونک اوست طرفنده، حضرت مریمک الارینی اوزاتمیش اولدینی وارقه سنده ماوی برداء بولندینی حالدہ بر رسمی کوریلور . زمینی التون رنگلی موزاییقلرله ایشلمش اولان بورسمک برطرفنده شو عباردلر اوقونور :

« الهی ! قولک نیسه فوره امداد ونصرت احسان ایله . » بو کلیساده تدقیقه شایان بر مزار وارددر . مزارک اوک طرفی بیژانس اصولنده غایت صنعتکارانه برصورتده نقش وتزیین ایدلمشدر . مع مافیه، کیمه عائد اولدیغنه دائر بر اشارت کوریله میور . طرز اعمالنه نظراً دردنجی عصر میلادی آثارندن اولسه کر کدر .

بومزارک ایچنه بر موم قونسه، طاش عادتاً شفاف بر حاله کله رک اوزرنده کی نقوش ومزینات لطیف برصورتده تجسم ایدر . تحقیقاته نظراً بو طاش انقره حوالیسندن چیقارمش .

ازنیکده دفین خاک غفران اولان ذوات عالییه میاننده اشرف رومی حضرت تریله چاندارلی خیرالدین پاشا سلاله سندن محمود چلبی شایان ذکر درر . اشرف رومی، سلطان بایزید ثانی دورنده مکّه مکرمه دن ازنیکه کلمشدر درر . اووقت هنوز اون بش یاشلرنده ایتشلر .

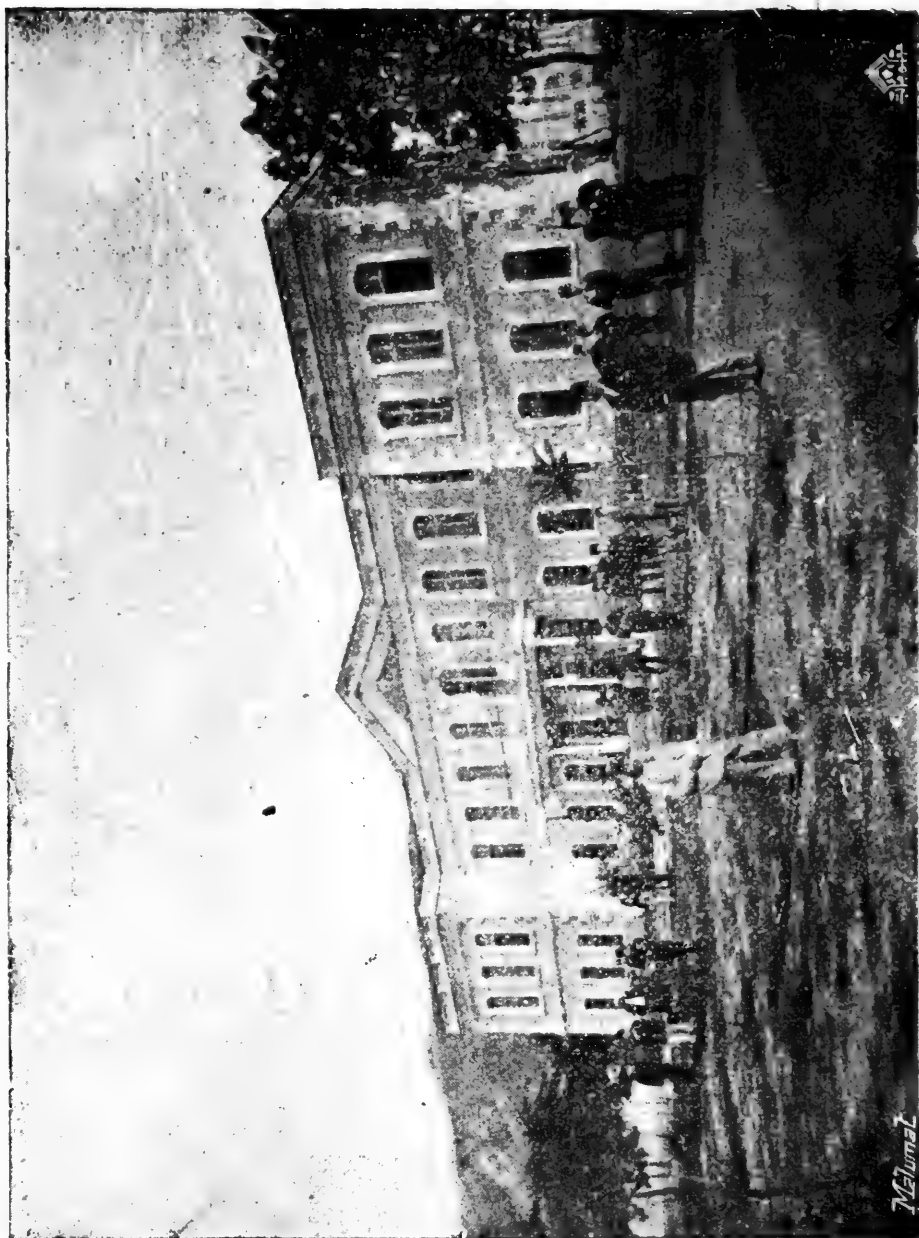
بروسه ده کی یشیل مدرسه ده یکریمی بش سنه قدر تحصیل علوم رسمیه ایله اشتغال ایتشلر، حاجی بایرام ولی، عبدالقادر کیلانی حضرت تترینک مخادیمندن حسین حمویدن تکمیل مراتب سلوک ایتشلر درر .

مشارالیه اشرف رومی حضرت تترینک تألیفاتی میاننده (مزکیء النفوس) نام اثر معتبرلری مطبوع درر .

بروسه ده تحبترلریله شرفیاب اولدیغ ذوات میاننده شیخ علی سری افندی، اشرف رومی حضرت تترینک انجال کرامنددر . عون وعنایت حقله یکیدن انشاسی امرنده بوفقیارنده خدمت ومعاونتی سبق ایدن (احمد الغزی) درگاه شریفنده مدفون مظنه دن (شیخ احمد الغزی) حضرت تریله همعصر بولنان مفسرین کرامدن (آیس الجنان) صاحبی عزالدین افندی سالف الذکر سری افندینک جدی اولوب طوبخانه ده قادریخانه درگاهنده

مدفوندر (۱۱۵۵ حلاله طوغری) .

اشرف رومینک وفاتی (۱۸۸۹) در . اشرف زاده جامع و تربه سی ، خیرالدین پاشا جامع شریفی حقیقه بدایع معماریه دندر . دروننده کی چینی لرك دنك و لطافت و آهنگ نظر فریبی انسانی مفتون ایدر .

بروسه مکتب عدادی، ملکسی - تنفس زمانی

سیاح بی نظیر مرحوم (اولیاچلی) از نیک بلده سنده مدفون اولان ذوات عالییه دن بحث ایدر کن دیورکه :

(الشیخ اشرف زاده) جامعی اعل کون کرده میت ایله مستور ، کاشی چینیه معمور بر جامع پر نور درکه ، بالذات الشیخ اشرف اوغلی دروننده مدفوندر .

... عارف صمدانی الشیخ الشهیر باشرف اوغلی پیشیوای عاشقان ایدی . (اشرف اوغلی رومی) نخلص ایدر ، پاکیزه اشعاری واردر . درون قلعه ده جامعی جنبنده برآستانه عظیم انجره مدفوندر .

بو زادن بشقه ، خلیب زاده امکله مشهور افاق مؤلفیندن حضرت منلا یکان تلامیذن اولوب تکمیل فنون ایتمش (مولانا تاج ابراهیم) ایله آستانه جنبنده حمدی چلبی بن الشیخ اشرف زاده ایله بر آستانه مدفون (سرعلی افندی) ، اماسیه لی اولوب اشرف زاده قربنده مدفون (المولی پیر محمد افندی) نك مقاملری زیارتگاه نامدر .

اولیا چلبی ازنیق قلعه سننده بر رینه قریب اوچیوزالتمش التی قلعه موجود اولدیغنی سویلیور (شارل تکیسه) *ch. Texier* ده (۲۳۸) عدد ایدوکنی خبر ویریور .

اولیا چلبی ازنیقه (۱۰۵۸) تاریخنده شاهه کیدرکن اغرامش ایدی . اوتاریخندن (شارل تکیسه) نك اناطولی یه سیاحتی اره سننده ایکی یوز سنه دن زیاده بر زمان مرور ایتمش اولمسی نظردقته انور وبومدت ظرفنده ازنیقده وقوعبولان زلزلات ارضیه وسائر تامل ایدیور . مه اولیانك بوخصوصده دخی ویردیکی معلوماتك طوغری اولدیغنی تظاهر ایلر .

كذلك قصبه بی دائراً مادر انحاطه ایدن دیوارك جرمی التی بیک (کهرمه) ادیلم اولدیغنی بیان ، (شارل تکیسه) ده ؛ قدمای جغرافیوندن (استرابون) *Strabon* نام ذاتك معلو . ماتندن استنتاج ایله ، بالمساحه (۴۴۲۱ /) متره ایدوکنی اتیان ایدیورکه ، ادیلم ایله متره اره سننده کی فرق حساب ایدلدیکی صودتده اولیانك شوتقدیرنده ده خطا اولدیغنی اکلاشیلور . بوراده شایان قید برجهت واردر :

(استرابون) ك سورك جرمی حقند . ویردیکی معلومات ایله سورك شمیدیکی جسماتی اره سننده فرق عظیم کوریلور . دیمك كه ، استرابون دن صکره یعنی (ادریه ن) ایله ایکنجی (قلود) ، و (اثون) زمانلرنده شهرك محیطی توسیع اولنشدر .

یکیشهر قبوسیه شمیدیکی قصبه نك بر ااز شمالنده قدیماً معمور برتیارو خرابه سنه تصادف ایدیور پلین خداوندکار والیسی ایکن یوتیاترونك بعض اقسامی ناتمام قلمش اولدیغندن اکالی ایچون ایمراطور تراژانه بر مکتوب یازمش ایدی . پلین مکتوبنده دیورکه : « قسم اعظمی انشا ایدیلن ازنیق تیاتروسنه شمیدی یه قدر اون دت میلیون (سه سترس) (یعنی

۱۹۳۷۵۰۰ فرانق) صرف اولمش اولدینی حالد اکیال ایدیلهمه مشدر . اراضینک رطوبتلی ویموشاق اولمسندن وقولانیلان طاشلرک فناغندن ناشی بنانک بعض محللرند چاتلاقلر حاصل اولمشدر . شمدی یه قدر ایدیلن مصرفلرک هبا اوله جغندن قورقیورم . بعض ذوات تیاترونک اطرافنه بازلیکلر ، قسم فوقانیسنه دیوانخانلر انشاسنی درعهده ایتدیلر ، فقط تیاترونک انشاتی تعطیل ایدلیکی جهته اقسام مذکورنک انشاسنی ده یوز اوستنه قالمشدر .

بو مکتوب اوزرینه تراژان پلینه شوپولده جواب ویرمشدر :
« سزاوراده بولندیغکز ایچون ازنیق تیاتروسی ایچون نه یاپلمق لازم ایسه اجرایی سزه عائددر . فقط تیاترو اکیال ایدیلنجه موعود اولان انشاتک اصحابنه اکیال ایتدیرلمسنی ده اونوتیمکز ! »

مع مافیة الیوم خرابه سی مشهود اولان تیاترونک منتظم کسمه طاشلرله بنا ایدلیکنه باقیلورسه دهاسکی زمانده موجود بولمش اولان تیاترونک هدم ایدیلرک یرینه آثار باقیه سی کوریلن بنانک تأسیس ایدلیکنه حکم اولنه بیلور .

اسکی تیاترو صحنه سنک قطری (۷۹) متره ایمش . فقط بوکون اناری بیله قالمامشدر . سیرجیلرک دخولنه مخصوص اولان قپونک اوستنده کی کمر ترکیباتی کلسی غایت جسم طاشلرله یاپلمش ، شو قدرکه اره لرینه چنطو ، خرج کبی موادالصاقیه قونمامش ایدی . شو طرز انشایه نظراً بونک پک اسکی برزمانده وجوده کتیرلمش اولدینی اکلایشیایور . بوتیاترو (پلین) Pline ک زماننده اهالی طرفندن باشلانوب نقصان براغیلان ، فقط مومی الیهک تعمیر ویاخود اکیالنی طلب ایتدیکی تیاترودر .

بروسه اوومه سی — کشیشه برنظر دها — کستل — یکیشهر — بيله چک —
کوپلی — بوز اوپوک — سکود — تربه ارطغرلی زیارت — اسکیشهر .

برجمه کونی علی السحر بروسه دن حر کتمز قرارلشدیرلدیغندن برکون اول، لوازم سفریه بی تدارک ایتدک ؛ برده ارا به کیرالدق . صحبتلریله شرفیاب اولدیغ ذواتی زیارتله استجلاب نظر خشنودی لری مقصدیله هربری آری آری کورولدی ؛ سیاحت مزه دوام ایتدک زمانی کلدیکی سویلندی .

طاطلی طاطلی صحبتلر ایدلدی ، بروسه ده کچر دیکمز زمانلرک خاطرات لطیفه سی یاد ایدلدی ... اوزاتیمه لم ، ساعت درده بشه قدر بویله جه وقت کچردکن صکرده ، یاران ، ایرتسی کونی تکرار کوروشمک اوزره موقه وداع ایتدیلر ؛ بزده حجرة استراحت مزه چکلدک .

یولچلیق غائله سنی تجربه ایدنلرجه معلوم اولدیغی اوزره ، انسان یوله چیقاجغی زمان کوزینه او یقو کیرمز ، ذهن وفکری پریشان اولور ، اک کوچوک شیئه اهمیت ویرر ، خلاصه هر شیئی ذهننده بیوتیر .

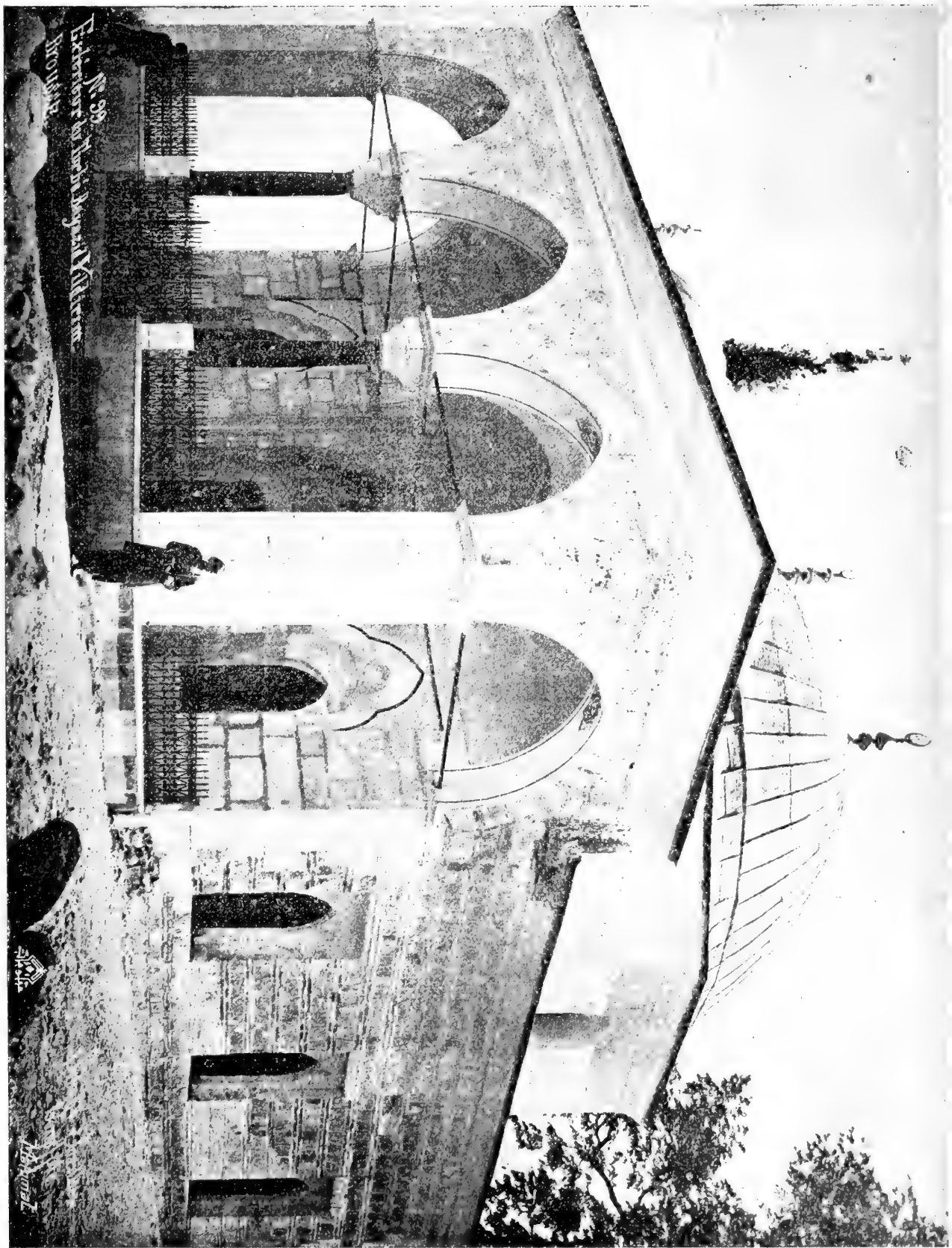
فقیرده ایشته بویله اولدم . اوکیجه بر ساعت او یقو او یومادم دیسه م مبالغه ایتمه مش اولورم . یتا قده صاغه ، صوله دونه دونه کیمیکلم اغریدی .

شفق سوکیوردی ، کوزلریمی آچمش یاتدیغ صفه نك جامکانندن اطرافه باقیوردم . برایکی ساعته قدر ایچنه کیره جکم طریق سیاحتک شایان استفاده تفرعاتنی ذهننده قرارلشدیر یوردم .

بروسه ده طاطلی برحیاتک سامعه مه عکس ایتدیردیکی ذوق و صفا ایله متحسس بولندیغ صرمه ده خدمتچی یاتدیغ اوطه نك قیوسنی اوردی . هنوز کندیمی طوبلایه مدیغ بر زمانده حریفک شواخطاری هیچ ذوقه کیتمدی .

جامع کیر اوکنه چیقدیغ زمان اخوانی اوراده بولدم . وقایع غرابت آیینی دفعاتله بیان ایتدیکم ملابک ده باستوننه طیانهرق برطرفده طور یور ، شو افتراقک تأثیریه متأذی اولدیغنی لسان حال ایله ، اوطور ظریفانه سیله اکلاتیوردی .

اخوانک بعضلریله همان اورا جقده راسمه وداعی ایفا ایدرک اوکده طوران بر فایطونه

No. 39
Exhibition of the
Museum

رونده چنگان ملایم لایه خان حضرت ملک تبه در فیه سناک منظر و بنا

بو قسمی لطیف مشجره لر ؛ کوزل چارلر اردسندن طولاشه رق نهایت کلسی بر اراضییه داخل اولور . بيله چکه کیدن بول بوراده طاع اردسندن کچیرلمشدر .

ارطغرل سنجاغئک مرکزی اولان بيله چک قسبه سی (آهو طاغی) نك شعباتندن بولنان طاغئک سطح مائنده کیزلنش سقاریه نه ری توابغندن برچای کنارنده کوزل فقط طاشلق بر اراضی اورته سنده کائندر .

شهره کیرمک ایچون غرب طرفده کی بوغازدن مرور ایدیلور . بر برینه مقابل ایکی تپه اوزرنده بولنان اوست محلاتله اشاغی محلاتی اردسنده تخمیناً یوز متره قدر بره مسافه واردر .

بيله چک اولد قجه مترقی و کوزل بر حکومت قوناغیله سائر مبائی امیرییه مالک بر قصبه ایسه ده اناطولینک اکثر قصبه لرنده کورلدیکی کی بوراده دخی اکثر خانه لر ذوق سلیمه اصلا توافق اتمیه چک صورتده بیاض بادانه اوزرینه قویو ماوی رنگلرله تلویث ایدلمشدر . ذوق سلیمی ، طبیعت ملیه نی اوقشامیان بوکی چیرکین منظره لرک ازاله سی واما کنک دهـا نظر فریب بر صورتده تلوینی رؤسای مامورینک ذوق و همتلرینه قالمشدر بيله چکک اسکی محلاتی ایله دباغخانه لر دره بوینددر .

بورالری دورفتوحات عثمانیه ده پک ددغلمه لک اولدیغندن وزرای سالفه دن طوپال عثمان پاشا بغداد حوالیسندن کتیردیکی اهالی نی بيله چکده اسکان ایتدیرمش ایدی . بوزلرک احفادی قصبه نك اسکی محلاتنده ساکندرلر .

استطراد — کتایمزک مقدمه سنده ذکر ی سبق ایدن سیاح (هوارت) بو حوالییه کلدیکی زمان بيله چک متصرفی فوآد پاشا حضر تلریله (۱) کوروشمش اولدیغندن کرک مشارالیه ک و کرک برادر عالیلری مرحوم سری پاشانک اوصاف کزیده لرندن بحث ایدرک راسته کولقده بولنیور . بيله چکده Belcoma تاریخ نقطه نظرندن شایان تقدیس زیارت محللردن بری ده (شیخ اده بالی) حضر تلرینک بقعه مبارکه لیدر . (۲)

ارباب مطالعه نك معلومی اولدیغی اوزره شیخ مشارالیه اطنه ایللرندن بو حوالییه کچمش

(۱) الیوم کوتاهییه متصرفی .

(۲) علما و مشایخ عثمانیه نك رئیس و پیری حکمنده بولنان (شیخ اده بالی) قره مانده و برروایته کوره اطنه ده تولد ایتمشدر .

مملکتنده تحصیلدن صوکره شامه کیدوب اورانک علماسندن فقه وحدیث شریف و تفسیر و سائر علومی اوکرنمش و وطننه عودتده بوراده لر قانشر علوم عالییه والیه ایله مشغول اولمش کلیندن بر ذات ستوده صفات ایدی . بيله چکده بری غازی سلطان عثمان ، دیکری اورخان جنتمکان حضرتاتی طرفندن انشا ایدلمش ایکی جامع شریف بر مدرسه ، شیخ اده بالی حضر تلرینک تربیه سی و خانقاهی ، امیک فابریقه سی واردر .

وسلطان عثمان جنتمکان بو ذات محترمک خانه سنده مسافر قالدینی کیجه کوروب سلطنت سنیه عثمانیه نك ابدی الدوام اولدیغنه براعت استهلال اولان رؤیای مسعوده اوزرینه کریمه عفت و سیمه سی (مال خاتونی) تزوج بیورمشلردر. تاریخ عثمانی حقنده کی تتبعاتیه مشهور اولان (هامر) شیخ مشارالیه حضرت تلرینک مرقدینی اسکیشه رده کوستریورسده بیه جکده بولندیغی محققدر. جدامجد حضرت شهریار جنتمکان ارطغرل غازی حضرت تلرینک نام عالیپرینه نسبتله توسیم اولنان بوسنجاق دولت علیه عثمانیه نك مهدظهور و تعالیسی اولق حسبه یله پک بیوک اهمیت تاریخیه یی حائزدر.

قصبه لرینک و حتی بیوجک قریه لرینک بیه همان کافه سنده سلاطین عظام حضرتانک جامع، مدرسه، عمارت، کتبخانه کبی مآثر خیره لرینه تصادف اولنور.

نفوس عمومیه سی (۱۹۷۰۹۲) راده سنده اولوب بونک (۱۶۴۸۳۹) ی مسلم و متباقیسی غیر مسلمدر.

داخل لواده متعدد ایلیجه لر و معدن صولری موجود اولوب اک مشهورلری اینه کول قضا سنده کی چیتلی صویدر. بیه جکک فتحندن صوکره یار حصارله اینه کول ضبط ایدلمش و بروسه اوزرینه یورومک ایچون یکیشهر مرحله سی جیوش عثمانیه نك اجتماعی اولمشدر. بو خاک مبارکک هر هانکی بر طرفنه باقسه ک آنده آثار فیض و عظمت عثمانیه دن بر بوی لطیف استشمام ایدرسین!

اجداد پاک عثمانیان هپ بو حوالیده ارخای عنان جلادت ایلمشلردر.

مؤسس بنیان سلطنت، عثمان غازی عالی فطرت خطبه استقلالنی بو ولایت توابعندن (قره جه

حصار (Melangeia) ده او قوتمشدر. (۱)

بو خاطره تاریخیه و شرف اتمانک تأییدی ایچون قره جه حصارده بالجه مصارفی طرف اشرف حضرت پادشاهیدن تسویه بیورملق اوزره مکمل بر جامع شریف ایله ارطغرل غازی حضرت تلریله بو طرفلره کلن مجاهدین عثمانیه نك احفادی اولانلره مخصوص اوله رق متعدد دلنشین خانلر دخی انشا ایدلمشدر.

اینه کول قضاسی نواحیسنندن (چهارشنبه) قریه سنده جنتمکان ارطغرل غازی حضر. تلرینک والدۀ محترمه لری (خیمه انا) نك مدفن بولمقده درکه، (۱۳۰۷) سنه سنده طرف اقدس ملوکانه دن اوزرینه برتریه رعنا انشا ایدیلرک زیارتگاه انام اولمشدر.

بو قریه ده (۳۱) خانه ده (۱۸۵) نفوس وارددر.

(۱) بو خطبه یی شیخ اده بالینک اقرباسندن (طورسون فقیه) او قومشدر.

* اوجیوز اون سنه سی مارتنک یکرمنجی بازار ایرتسی کونی سرت بر هواده قونیه دن حرکتله اسکیشهره مهاجر آرابه سیله، اندن حیدر پاشایه قدر شمن دو فرله کلنمش و کرچه اووقت دخی برخیلی معلومات دفتر خاطراته قید ایدلمش ایسه ده مأموریت حالیه بوجع ایدیلن معلومات بر سیاحتنامه یازه جق قدر مفصل اولماش ایدی . مکتبدن چیقدقن بر مدت صوکره مأموریتله بر خیلی یر طولاشمش - تعیر معذور کورولسون - کوزمی طشرده اچش اولدیغمدن اوزاق یقین هر نه زمان سیاحت ایچون بر وسیله ظهور ایتسه مشاق و مزاحمه اصلا اهمیت یرمیه رک همان حاضر لنیرم ؛ همده اکثر کسه لرک یایدقاری کبی اوزون اوزادی یه یولحیلق تدارکنه قویولمام ؛ سبکبار کیتکی سودرم ، بر چانطه کافی !!

ایشته ۱۳۱۷ سنه سی نیساننک یکرمی برنجی جمعه کونی رسم کشادی اجرا ایدیلن (قونیه - خالی سرکیسی) ، قونیه یی ، اسلاف امتک مشهر بدایی اولان بوبله مبرارک یی بر کره دها کورمک و دها اطرافلی تدقیقانه بولنق ایچون کوزل بروسيله اولدی .

مایسک التنجی بازار کونی ساعت اون ایکده خیدر پاشان تره نه بیندک . حیدر پاشان اذمیده قدر دفعاتله کیدوب کلش و بوباده کی مشهوداتی اولجه غزته لره یازمش اولدیغمدن تکراری موجب کلال اولور ملاحظه سیله درجندن صرف نظر ایدرک ییله جکک استاسیونی اولان (کوبلی) دن اعتبار آشهودات و تدقیقاتزه دوام ایدلم :

فقط استطراد قیلندن اوله رق سویلیه لمکه : طبیعتک الک فیضلی مناظری ، الک احتشام نمون لواحی ، روح پرور محاسنی اذمیددن اعتباراً و درجه درجه فیضلنه رک اسکیشهره قدر امتداد ایدر .

اطه پازاری جوارینه اسکان ایدیلن مهاجرین اسلامیه بورالری شئلندیر مشلر ، تپه لری مانله لری ، وادیلری برر باغچه حالنه افراغ ایتشلردر .

سطح بچردن اعتباراً (۳۶) متره ارتفاعده بولنان اطه پازارینک قوه انباتیه سی برنجی درجه ده معدود اوله بیلیر سده صپانجه کولنک حاصل ایتدیکی بطاقلقلر حیادت هوایی اخلال ایتمکدن خالی قالماز . کول مرور زمان ایله مجرای طبیعیه سی توسیع ایدرک خطک کذرکاهنده کی اراضی یه طوغری تجاوز ایتمش و اورالری را کدبر حاله کتیر مشدر . حتی کولک ساحله یقین محللرنده صویک دیبنده کوریلن دال و کوتوکلردن استدلال اولندیغنه کوره بورالری و قتیه قره ایکن صوکره لری اثار اشکالیه دن ناشی قره لر صویه ، بعض یرلرده ده صولر قره یه تحول ایتمشدر . قدرت فاطره نک اوزه نه اوزه نه طرح و تنظیم ایتدیکی بوحوالی باغچه لرنده انواع شکوفه و ازهار ، اورمانلرنده چام ، قره میشه ، اخلامور ، جوز کی اشجار سایه دار پک مبذولدر .

فیاض قدرتك بوخاك پاكه سرپمش اولدینی محاسن و بدایعك بر مشهر لطافتمونئی اولان بووادیلر مساعی بشرک اقدامات متوالیه سیله برقاتدها کسب زینت و طراوت ایتمش، خطك ایکی طرفنه یاپیلان باطوم مهاجرلرینك دلنشین کویلری سایه ترقیاتوایه حضرت پادشاهیده بورالرك کسب ایده چکی اهمیت و معموریتیه برر برهان مجسم تشکیل ایدرجه سنه عرض چهره امید و بشاشت ایتمکده بولمشدرد.

(سقاریا) نك *Sangarius*، افلاکه سرچکمش، مدھش چیلاق قیالر آره سندن ییلانقاوی مجراسی ده بو طرفلرك فیض و برکت طبیعیه سنه بشقه بر قوت حیاتیه بخش ایتمش! منظره نك هیبت و دهشتی هب بوحوالیده در؛ ذروه سنی قولایقله کورمك قابل اولمیان خطك کذرگاهنه طوغری اوزانان یالچین قیالر، میب و طارکچیدلر، تحولات طبیعیه نك تأثیریه درلو شکل و هیبت غرابت انتمایه تحول ایدن صخور برکانیه واحجار ترسیبه برژه تولوژی عالمنك سوه سوه تدقیق و مطالعه ایده چکی بر درس خانه محتویاتی قدر استفاده لیدر!...

شو عوارض طبیعیه انضمام ایدن تونل و کوپرولرك حیرت افزا وضعیتلری مساعی بشرک نقدر قیمتدار، نه درجه فیضلی اولدیغنی کوستریور. سعدی مرحومك:

«برك درختان سبز در نظر هشیار»

«هرورقی دفترست معرفت کردگار»

دیدیکی کبی بیوک بر درس خانه حکمت، واسع بر میدان انتباه اولان، خلاصه هر ذره سی بر شعر و موسیقی اطلاقه سزوار بولنان بوقطعه اراضی تماشاسنه طویولمز الواح بدیعه دندر.

نظر حیرت هر خطوده بیک درلو محاسنه تصادف ایدرکه، تصویر و تعریفی مطلقا کوزله کورمکه متوقفدر.

خطك کچدیکی محالار اراضی ترسیبه دن متشکل اولدیغنی جهته (سقاریا) نك ییلانقاوی تعقیب ایتدیکی یتاقده قوم و چاقل طاشلرندن تپه لر، ده لتالر، اوافق اوافق شلاله لر پیدا اولمشدرد. طبیعت اراضی طوت فدائلری یتشدرمکه پك مساعد اولدیغندن اهالی منتظم و واسع طوتلق وجوده کتیرمشلردر. بونلری نصل بر اعتنا یله یتشدردکری صورت طرح و تنظیملرندن اکلاشیلیور. حاصلی اعمار اولنماش. ایشلنمه مش برقاریش برراغلاماشدر! ایشته وسائط نقلیه نك اعمار بلدان حقنده کی تأثیرات فیض بخشاسی بورالرده پك آشکار کوریلور.

دها ایلروده بحث اولنه جنی وجهله اناطولی قطعاً وسیع سی فیض و برکتجه طبیعه بر جوق منطقه لره تقسیم ایدلایکی جهتله ، حیدرپاشا دن اسکیشهره قدر اولان منطقه غایت فیض ایدر ؛ خضارتما اوودلره زمردین و ادیلر هپ بو طرفده در ، بو حوالینک بو قدر فیضلی اولسنک باشلوجه سبیده منطقه معتدله داخلنده اولغله برابر ارتفاعجه حیات نباتی به الویره جک برسویه ده بولنمسیدر .

بیله جکک سطح بحردن اعتباراً ارتفاعی (۲۹۵) متره در . استاسیون کوبلی قریه سنه یکر می دقیقه مسافه ده کائندر . تردن بورایه اقشام طقوزی یکر می کچرک مواصلت ایتدی . بو قریه نك ایچندن (قره صو) و جوارندن (صورغون) نهرلری کچدی کندن اطرافی کاملاً صولاق و اغاجلق اولوب تزه محللری پک چوقدر . زقاقلری منتظم یاپلمش اولدیغندن لطافت طبیعه سنه انتظام داخلسی دخی منضم اوله رق بو قریه یاز موسمنده جوار محللر اهالیسنه عمومی برمسیره اولمشدر .

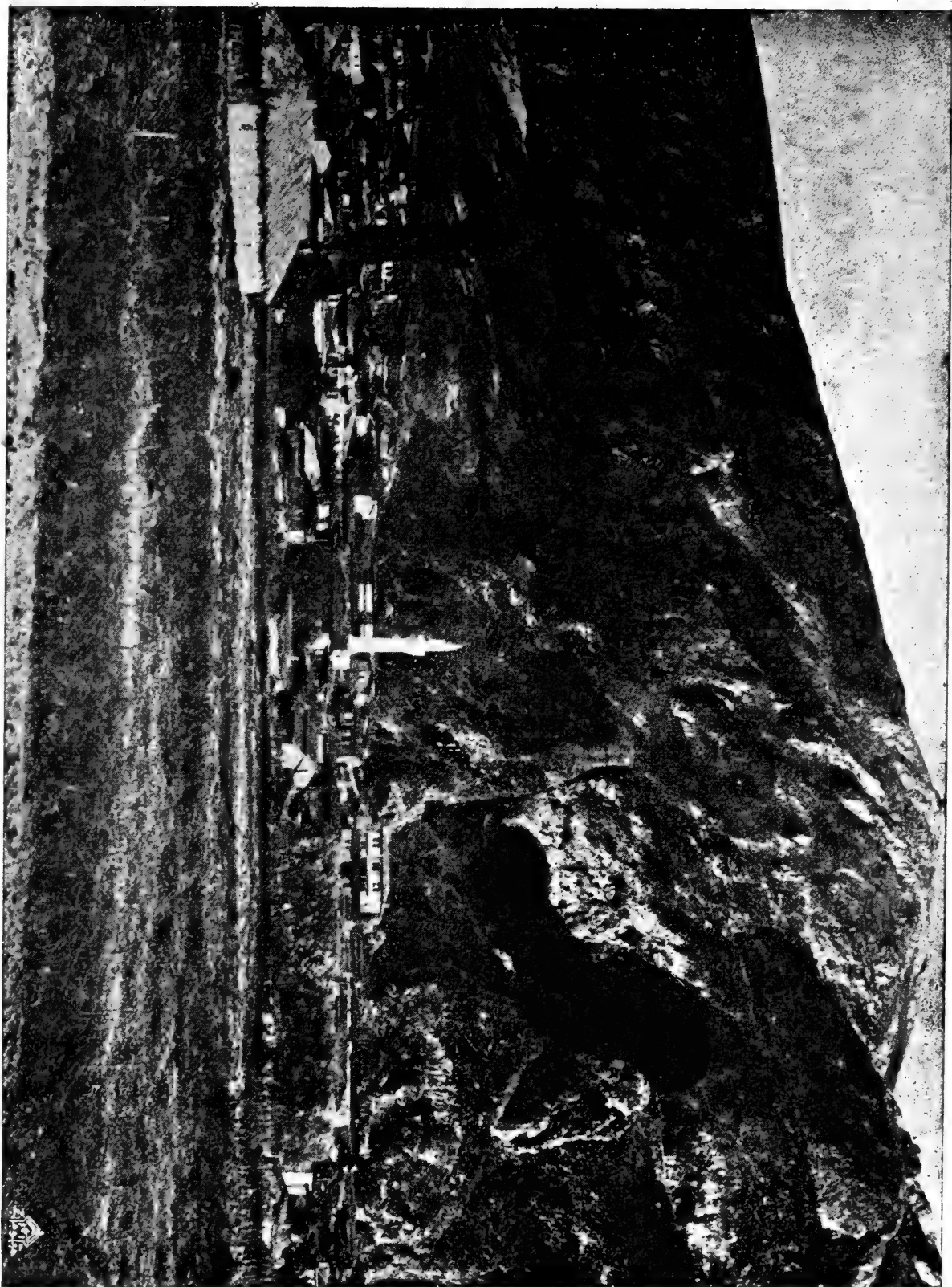
مأثر دیانتپروری حضرت خلافتپناهی جمله مشکوره سندن اولمق اوزره نفس بیله جکده مجدداً بر باب مولویخانه انشاسی خصوصه اراده سنه شرفصدور بیورلمش اولدیغندن بر طرز نوینده انشاآه باشلانمشدر . شو فرمان پادشاهینک روح روان جناب مولانای شاد و خندان ایلدیکنه شبهه یوقدر .

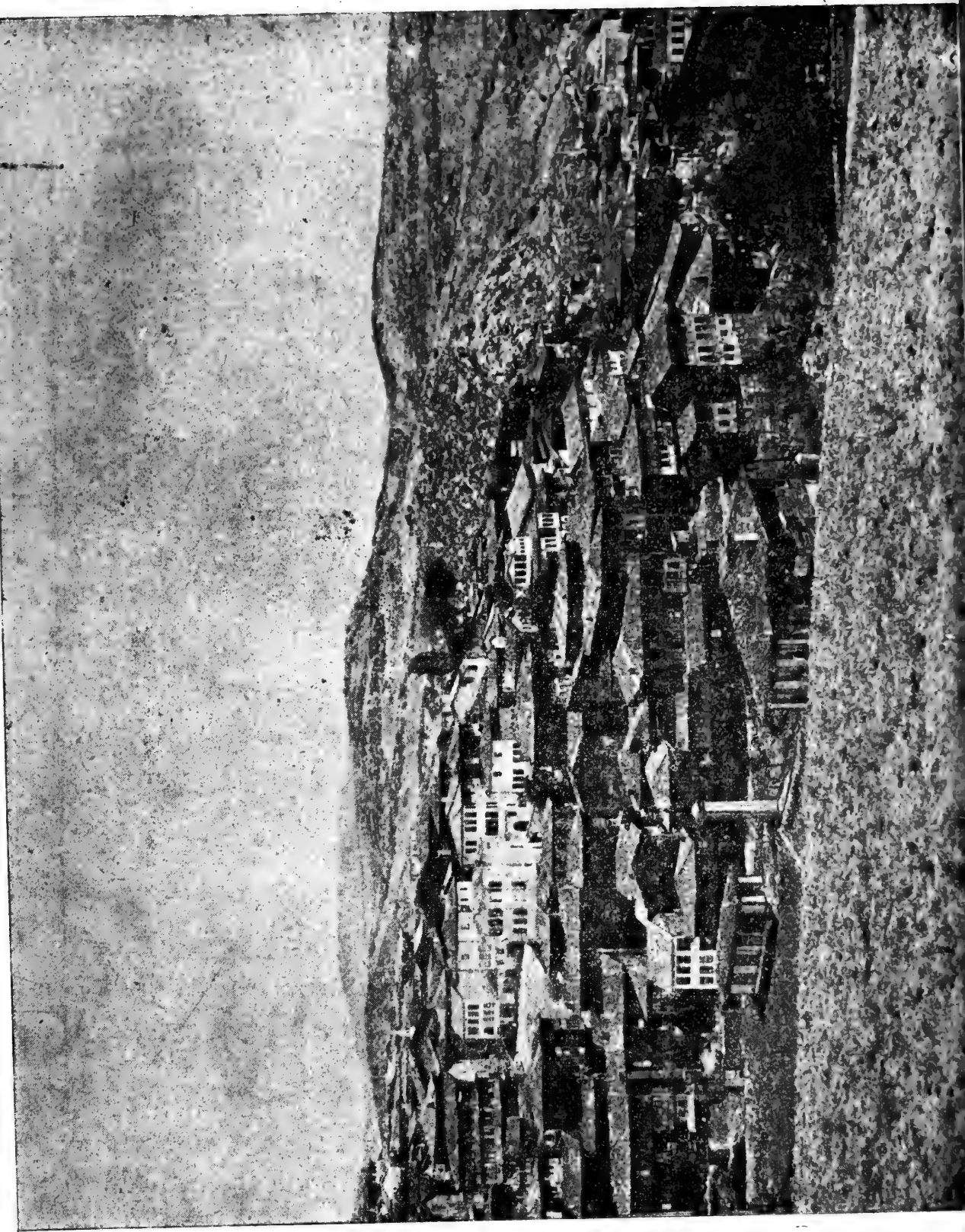
قطار بیله جکدن حرکت ایدر اتمز عادتاً بر نصف دائره رسم ایدر جه سنه اوزون بریقوشی طیر مانغه باشلار ، اوچوروملی بروادینک صاغ طرفنی برنسبت متزایده ایله قطع ایدرک یکدیگرینی متعاقب مصنع کوپرولر ، مهیب تونلاردن طولاشه طولاشه یوقاروده دیدیکمزکی بوزاویوکه واریور .

کوبلی بیله جکه بر ساعت مسافه ده در . درون قریه ده (۷۰۰) خانه موجود و بش باب جامع شریف ایله بر کلیسا واردر . یوکسک بروادی اوزرنده دمیر کمزله استناد ایدلمش مصنع کوپرولره ، غایت متین اون بر عدد تونل بو استاسیوندن صوکره کوریلور . قره صو نهری ، خط بویجه امتداد ایتدی کندن ، صو قوتیله متحرک کراسته بیچغیلری واردر . بوندن صوکره کلن (قره کوی) استاسیونی کراسته اخراجاتنک مرکزی اولدینی جهتله دارالصناعه عثمانیه نك منتظم بر کراسته ده پوسی واردر .

سطح بحردن (۶۲۷) متره ارتفاعنده بولنان مذکور (قره کوی) استاسیونندن ساعت اونی قرق اوچ کچه حرکتله اونبری یکر می بش دقیقه کچرک ناحیه مرکزی اولان

بیلہ جیکک منظر سی

(بوزاویوک) ه مواصلت ایتدک . بوانساده چولوق چوجق ، دلیقانی اختیار یوزلرجه اهالی استاسیونک پارمقلغه دیزلمش لر بزی سیرایدیورلر . ناحیه مدیری ، ضابطه مامورلری ده انتظام محلی به بردقت وظیفه شناسانه ایله نظارت ایلدورلردی .

بوزاویوکک کوزل بر رسمنی اولجه کورمش اولدیغمدن ترمک بورایه تقریبده صورمغه حاجت قالمدی .

بوزاویوک سکود قضاسی مربوط اتندن اولوب (۶۱۹) خانیهی شاملدر . اوزری قبهلی وغایت یوکسک منارهلی جسم بر جامع شریف ایله مرمردن معمول درت ستون اوزرینه اوطوردلمش قورشونله مستور ومشاهیردن برینک مدقنی حاوی برکنبدی ده اوزاقدن تماشا ایلدک . اطرافی آچیق ، شادروان طرزنده یاپیلمش اولان بوکنبدن بشقه کوی ایچنده اثارعتیقه کوردهمدک .

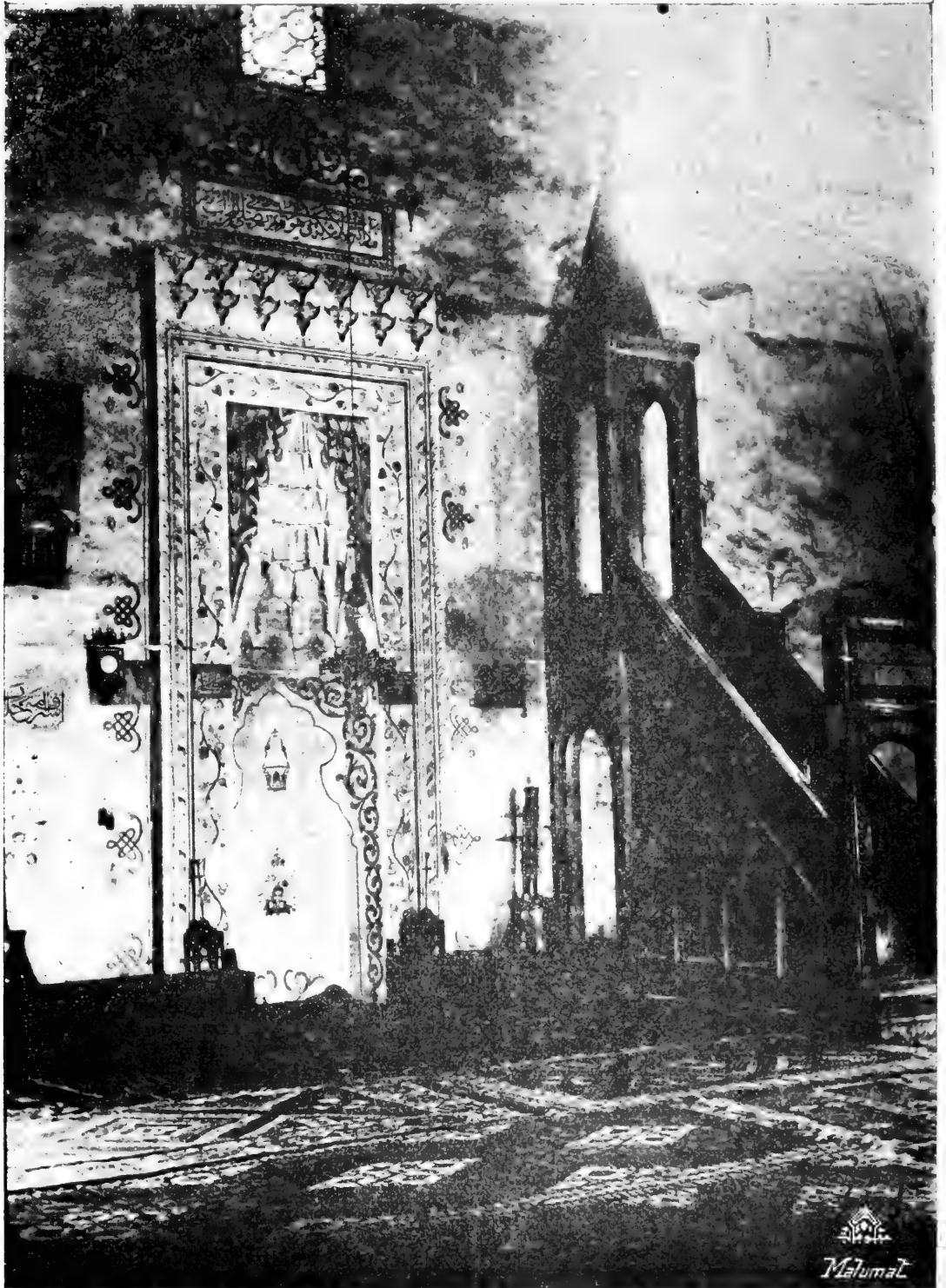
بوناحیه جسم اولوب اهالیسی ده رنجبر ایلکله مشغول اولدقلرندن مزروع ترلاری چوقدر . بوندن اول کچدی کمز اراضینک تشکلات طبیعیه سنده کی دهشته ممزوج علویت ولطافت بوراده بشقه بشقه منظره لره تحول ایدیوردی ؛ عارضه لی ، سنکستان اراضی به بدل اولدقچه دوز ، یشیل اووه لر کوریلدوردی .

اسکیشهر اوواسنک مبدای اعتبار اولنان (بوزاویوک) ه کنجهیه قدر . (سطح مجردن : ۷۴۰ متره ارتفاعه در) متصل یوقوش چیقلا دیغندن ، قطار اولانجه قوتی صرف ایتدیکی حالده ینه لایقیه یول الامیوردی .

بوزاویوکدن حرکت ایتدی کمز وقت خفیف خفیف یاغور یاغور ، قوس قزح ده الوان سبعة تیله ره ، زمردین چایرله بتون لطافت ومحاسنیه عکس ایتدیریوردی . ذاتاً شمس منیرده یواش یواش اشیانه سکونت چکلمک اوزره بولندیغندن ، حیات ساعیانه لرینه موقت بر فاصله ویرمک اوزره کلبه سایه سازلرینه عودت ایدن کویلیلرک منتظم قافله لرله ، آهسته آهسته یول آللری ، یاقیجی بر حرارتک تعب ومشاقندن یورغون دوشن براییک بیک قیون وصیغیرک یوردلرینه قاووشمقده کی تهالکلی بنمله برابر واغون ارقداشلر می ساعتلرجه مشغول ایتدی !

اطرافده ، شوراده بوراده ، مائی ، قرمزی ، یشیل ، صاری قویو مور رنگنده یسانی چیچنکارله بزه نمش ترلار ، اوزاقدن صیق براورمانجق ، منتهای افقده ، عثمان غازی حضر تلرینک جولانکاه حاستی اولان (دومانیچ) طاغلی ... والحاصل هر خطوه ده حیر تفزا برکوزلک ، هر نقطه ده فکری اعلا ایدر براحتشام !!

(بوزاویوک) حیدرپاشا - اسکیشهر دمیریولی کذرکاهنه مصادف اولدینی کی بروسه دن قونیه یه کیدن بیوک شوسه دخی قصبه نك اورته سندن مرور ایدر .

بوزاویوکده جزری قاسم پاشا جامع شریفنک محراب ومنبری

مرکز ناحیه اولان (بوزاویوک) سبکوده درت، بیله جکه سکنز، بروسه یه یکر می التی ساعت

مسافه ده در، هواسی لطیف وصوبی لذیذ اولدیغدن سسکنه سی صاغلام برینه یه مالکدر لر .
 قصبه دروننده التی یوز الای قدر خانه ، اوچ جامع ، ایکی مدرسه ، سکرخان ، برحام ،
 اون بش مغازه ، قرق قدر دکان ، اوتوزالتی دکرمن ، منتظم بر حکومت قونانی ، بر ابتدائی ،
 برده صبیان مکتبی واردر .

بومکتبلره یوز قرق ذ کور و طقسان انات که جمعاً (۲۳۰) شا کرد دوام ایتمکده در .
 ناحیه یه ملحق اولان (۲۷) قریه ده موجود اوتوز مکتبه (۵۷۹) ذ کور و (۴۵۷) انات که
 جمعاً (۱۰۳۶) اطفال مداوم بولتمکده در .

بوزاویو کدن اسکیشهره طوغری امتداد ایدن واسع واوزون براووه نک شمال و جنوب
 طرفلر کشیشک شعباتی و سکود طاغلریله صیقیشمشدر . قلیچ ارسلانک سواریلری ایشته
 بوچکیدن مرور ایتمشدر .

قطاریمز (این اوکی) نه اون ایکی نی چاریک کچه مواصلت ایتدی . سطح بچردن
 (۷۵۸) متره ارتفاعنده بولنان بونا حیه (۸۲۱) خانه ایله (۳۳۲۵) نفوس جامع اولوب التی
 باب مسجدی ، بر مدرسه سی ، (۲) خانی ، (۲) حامی ، (۶) دکرمنی ، (۲۰) دکائی ، بر
 حکومت قونانی ، (۲۰۰) ذ کور و (۱۵۰) انات که جمعاً (۲۵۰) شا کردی بولنان (۲)
 ابتدائی مکتبی شاملدر .

مرکز ناحیه اولان (این اوکی) قریه سی سکوده التی ، سیله جکی اون ، مرکز ولایته
 یکر می ساعت مسافه ده برطاغ اتکنده ، براووه نک جهت غربیه سنده کائن بروسه - قونیه
 شوسه سی کذرکاهنه مصادفدر .

طومانیچ طاغلرینک اتکنده تأسیس ایدیلن بوقریه نک یوقارو طرفلرنده قیالر ایچنده
 قبا پر صورتده اویولمش اسکی مزارلر کوریلور . بونلرک طرز اعمالنه نظراً بروقتلر
 (فریژی) ایالتی دنیلن افیون قره حصاری وحوالیسنده ساکن انسانلر طرفندن یاییلدیغنی
 سویلنلر واردر .

بومغارلردن برینک ایچنده راکد صولر وارسه ده ، اورایه کوروب تدقیقاتده بولنق
 یک مشکل برایشدر . ناحیه یه مغاره لردن ناشی (این اوکی) دیشلردر .
 درون قریه ده کی جامع شریف مربع براساس اوزرینه اوطوردلش برقه بی و برده
 مطبوع الاندام برمناره بی شاملدر . جامع کاملاً طوغله دن یاییلمشدر .
 قپوسنک اوزرنده کی کتبه ده شو یازیلیدر :

« صاحب الکرم خواجه یادکار بن علی . سنه : ۷۷۱ » .

جامع شریفک اوکنده کی صوندرمه اثار عتیقه دن درت عدد ستون اوزرینه استناد

ایتدیرلمش . قریه نك داخل وجوارنده اره صره ائارعتیقہ پارچه لرینه تصادف ایدلدیکی کبی
بوندن برقاج سنه اول دخی اساطیر یونانیه عائد اشخاصدن (ژوپتر) نامنی حاوی
اوزرنده رومجه یازیلی دیرکلر بولمشدیر .

سکود قصبه سی ، سقاریا و پورصوق نهر لرینک ملتقاسنده و این اوکی قریه سنه اتی ساعت مسا-
فده در . اناطولی شاهانه نك هر طرفه ، اك كوچك ناحیه لره وارنجه به قدر منتظم شوسه لر یابیلد-
یغندن بلادوقصبانیدن یکدیگرینه کیتمک غایت قولایاشمشدیر . سایه عالیده شوسه لر مزك بوصورتله
کسب انتظام ایتسی مراسلات و مناقلاتی صوك درجه ده تسهیل ایتدیکندن مملکت مزك حیات
اقتصادیه سی شایان ممنونیت نتیجه لر حاصل ایتمکده بولمشدیر .

این اوکنندن سکوده بریول اولدینی کبی لفکدن صوکره کلن (وزیر خانی) ندن
دخی بری ، قره صو وادیسنی تعقیب ایله بیله جکک اشاغی طرفندن بالمرور بوزاویوک
اووه سنه یتشمک اوزره دمیر یولی خطنی بویلايان و دیگری ده سقاریا نهرینی تعقیب ایلمن
قیالق وادیلردن کچهرک طوغریدن طوغری به سکوده بر شوسه واردر ، بویولک هرایکسی ده
وزیر خانندن باشلایه رق اسکیشهره کیدر .

(غودفرووا) Godefroy (۱) برنجی طریق اختیار ایتمش ، ۱۰۹۷ سنه میلادی به سی
تموزینک برنجی کونی وقوعبولان مصادمه سکود ایله اسکیشهر اره سنده کی وادیده اولمشدیر .
کوپلی اوزرنندن کچن بول تعقیب ایدیلهرک ، کاه انیش کاه یوقوش کیدیلهرک (قزل قیا)
نام قریه به کانور . بوراسی ده کچیلنجه سکوده کیدن شوسه به تصادف اولنور .

سکود قصبه سی ، ملوک سلجوقیه طرفندن ارطغرل غازی حضر تلرینه امداد و مظاهرت
دلیرانه لرینه مکافاة ویریلوب سلطان عثمان خان غازی حضر تلی دخی اورادن توسیع حوزه
اقتدار ایلدکلرندن بوقصبه دولت ابد مدت عثمانیه نك مهد ظهوری مثابه سنده در . جنتمکان
غازی ارطغرل خان و خلد اشیان چلبی سلطان محمد خان حضر اتنک بنا کرده لری اولان جامع شریف لر
ایله مشارالیه ارطغرل غازی حضر تلرینک قصبه به اون دقیقه مسافده و بیله جک شوسه سی
اوزرنده کائن تربه مبارکه لری قصبه نك مدار زینت و شرفی و ائارعتیقہ ملیه نك اك معتبریدر .
مشارالیه حضر تلرینک تربه نورانیت نثارلری بروسه ده کی اتراپ مبارکه طرزنده یاپلمشدیر .
بوترز انشایی اناطولی به سلجوقیلر کتیرمش ، انلرده مغوللردن کوره رک یامیشلردر .

ایرانده کی (شاه خدابنده) نك تربه سی ایشته بو طرزده در . قیصریه وقونیه حوالیسند
 انشا ایدیلن تربه لر هپ بوشکلده در .
 سالخورده سرویلرک ، افلاکه سرچکمش چنارلرک سایه سکونتته التجا ایدن بو تربه
 قدسی مرتبه اوکنده طوره لم :

خیالخانه مزده تجسم ایدن لوحه احتشاممنونی قلمله تصویر ایتک عجبا ممکن اولورمی؟!
 ارطغرل ، بوجاهد جلا دت ائارک مظهریت معنویه سندن اساله اولنان فیوض عالیله بویرلری
 سراپا رکتله نورانیت نشاره تحویل ایتمش... کورینن حضارت دکل، توده ، توده نوراحضر در!
 طاغیر، قیرلر، وادیلر هپ اوغازی نامدارو ابدی الاشهارک داستان ظفرینی او قومقده درلر ،
 بومدفن مبارکه کیرنلرده توایلر اور پر مه مک قابل دکلدر . چونکه مظهریتی پک بیو کدر .
 مرتبه مجاهدانه سی حقیقه بالاتردر . یالکز « ارطغرل » نامی بزم ایچون بروسيله تقدیس
 اولور! اقبال عالمتاب، صباحین اطرافنی چاللیق، اغاجلیق ایله چوریلیمش اولان کوچک برتبه نك
 ارقه سندن طوغری نازان نازان عرض دیدار ایدرکن ، انسان بیك درلو لطافته مشهور اولان
 بومنظره نك قارشوسنده بولنه حق اولورسه نه کی حالاته دوچار اوله جغنی ادهیلور! صفوت
 واصلت واحتشامدن، تشکل اولان بولوحه کزین هر عثمانلینک پرستش ایده جکی الواح بدیعه دندر .
 خلاصه کلام ، تاریخ عثمانینک مدار مباهااتی اولان وقایع کزیده ، مفاخریله هپ بوحوالیده
 گذارن اولمشدر !! تربه معلالی ارطغرلک اتصالنده غازی مشارالیه حضرتلرینک حلیله
 محترمه لری ایله کوچک مخدوملری اولوب (اکریمجه) فتحنده ترك حیات مستعار ایدن
 (ساوه جی بك) مرحومک مراقده منوره لری ده واردر .

« الواح طبیعتدن »

برکوه دلربا که نشیب و فرازینه
 طولمش وقار حسن ایله اشجار سایه دار
 کاهی کلوب قونار کوله رک دوش نازینه
 ابرنوبهار .

برمرتفع جبل که سما اشیانیدر :
 اغوش پاکنه صیغینیر میل خواب ایدر
 محمور زهره وقت سحر مهربانیدر ،
 پر نشاط وفر .

برکوه پروقار که دامان پاکنی
 تلشیمه موجه موجه قوشار بحر نغمه خیز ،
 بکلر حریم تربه خضرای خاکنی
 نجم شعله ریز .

احیای ارواح اسلاف عظام خصوصندۀ مآثر برکزیده دیندارانه لری عیون شکران
و محمدتمزی تنویر ایدن شوکت مآب افندمن حضرتلری مهید ظهور سلطنت ابدی الدوام
اولان بوقصبۀ مبارکه نک تزید شان و شرفی ایچون مرکز قضاده بر باب مکتب اعدادی
ملکی تأسیسی فرمان بیوردقلری کبی غازی جلالت انار (ارطغرل) خانک تربۀ عالیترینک
بر قاج مثلی توسیعی و عمومک زیارتنه هر زمان کشاده بولندیرلمسی اسبابنک استیکمالی اراده بیورمش
اولدقلرندن دوائر عائدۀ سی حکم ارادۀ سنیه جناب پادشاهینک انفاذینه مسارعت ایلمشلدرد.
تاریخ ملی عثمانی صحائفنه نقش کرین کرامت اوله حق اولان یوارادۀ الهامعاده خسروانه
قلوب امتده پک بیوک برحس توقیر او یاندیرمشدر !
سکود بیلجکه الی ، بروسه یه درت ساعت مسافده و جنوبدن شماله متوجه برصیرت
اوزرنده کائندر .

نفوس موجوده سی (۱۲۰۶) ذکور و (۱۱۸۵) اوله رق (۲۳۰۱) ی مسلم
و (۸۷۱) ذکور و (۸۸۲) اناث اوله رق (۱۷۵۳) ی روم که جمعاً (۴۱۵۴) در .
درت قصبه ده انار سنیه ملوکانه دن بر حکومت قونانغی ایله بر عسکری دپویی ، مع دائرۀ
عسکریه قشله ، ایپک فابریقه سی و سائر مؤسسات میریه ایله بر باب رشدی و ایکی ابتدائی و ایکی روم
مکتبی واردرد . مکتب رشدی یه (۷۵) ، ابتدائی مکتبلرینه (۱۲۶) سی ذکور و (۹۸) ی
اناث اوله رق (۲۲۴) ، روم مکتبلرینه (۱۵۲) شاگرد دوام ایله سایۀ شاهانه ده فیضیاب
اولمقده درلر .

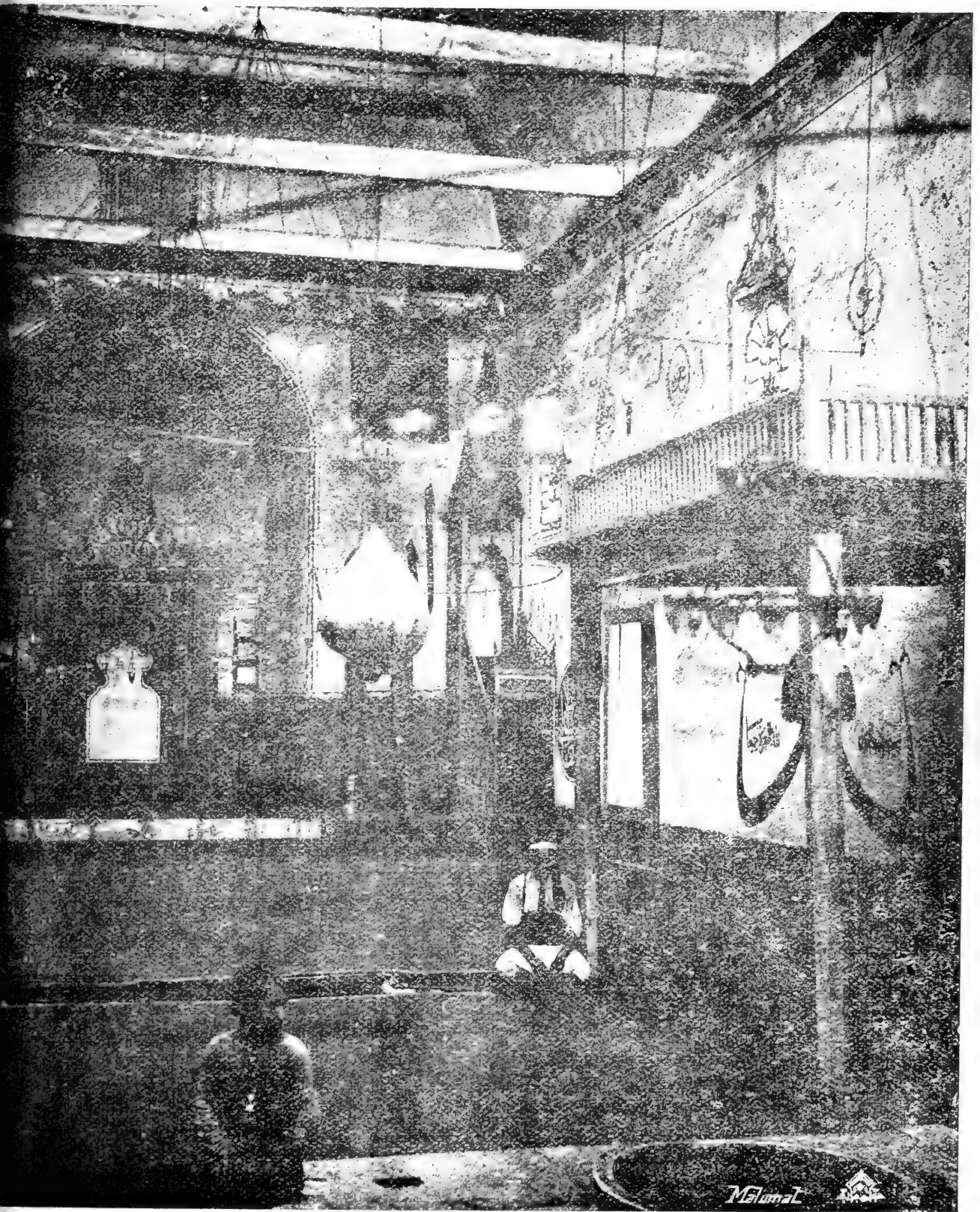
قصبه نک هواسی غایت لطیف وصولری مبدولدر ، قصبه نک ایچندن اوفاق بردره
جریان ایدر .

قضانک اهالیسی پاموق بزى ، یولقوشاق چوراب نسج و اعمال ایدرلر سه ده نفاسته
اعتنا ایتمک لرندن خارجاً رغبت عمومیه یه مظهر اوله میور . دستکاهلر اصلاح ایدیلور ،
منسوجانک صورت نسجه و بویالرینک نفاسته دقت اولنور سه قصبه پک زیاده استفاده ایدر .
قضادن ، حبوباتک انواعی ، اوزوم ، قوزده ، افیون ، پاموق چیقار .

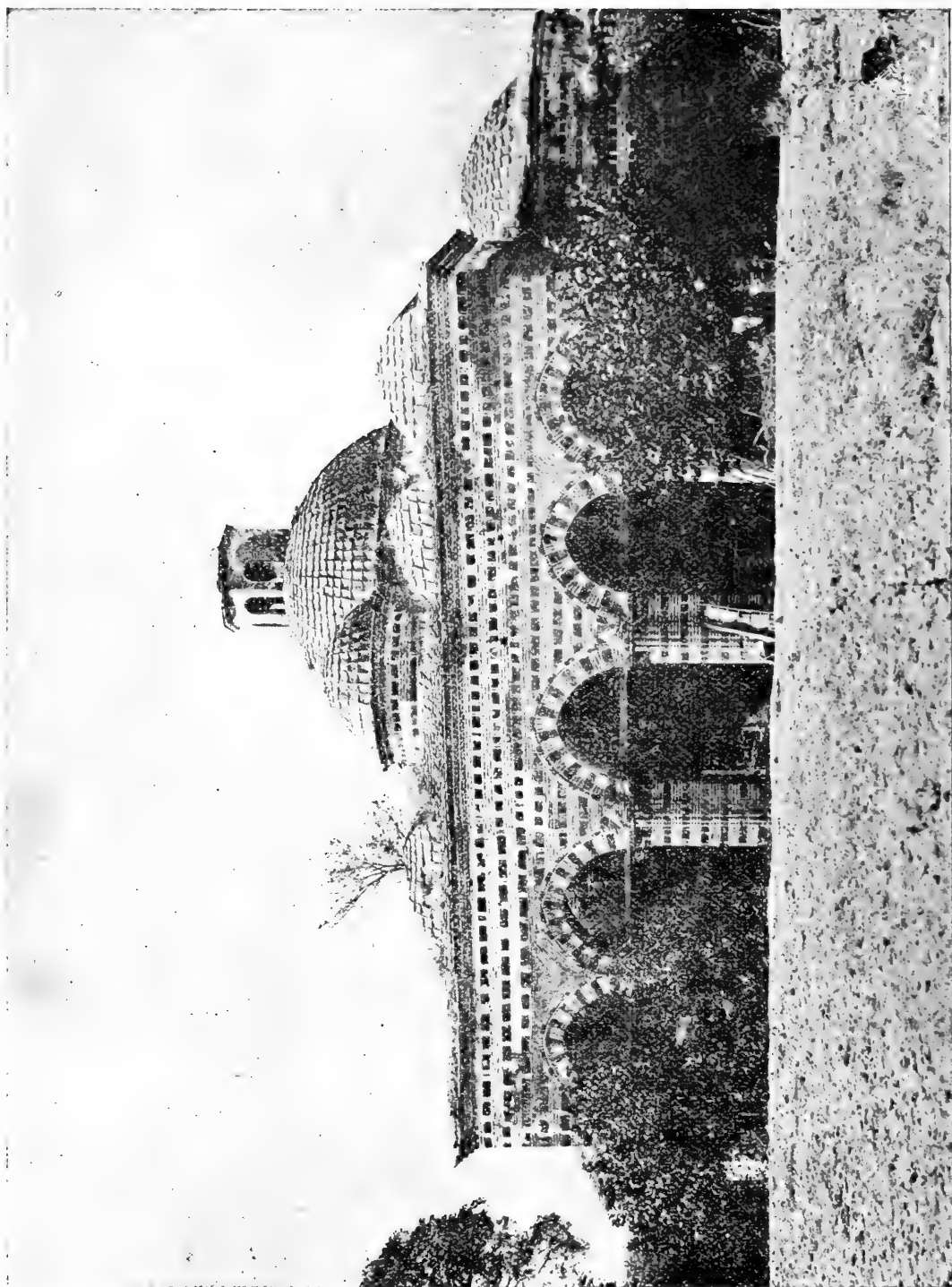
درون قصبه ده (۱۰۴۰) خانه ، (۷) جامع ، (۲) کلیسا ، (۲) مدرسه ، (۱۰)
خان ، (۴) حمام ، (۶) فرون ، (۴) ایپک فابریقه سی ، (۱) اجزاخانه واردرد .

(بوزاویوک) ده بولسان جامع شریفی قطار موقعده طور دینی ائساده واغوندن
تماشا ایتمش اولدیغمی یازمشدم . سیاحتنامه مک بوقسمی نقصان بر اقامق ایچون بالاخره محلی رشديه

بروسه ده چكر كه نام محله خداوندكار جامع شريفك داخلي

از بنقده : محالک عثمانیه در ملک شاه او انان سلطان او انان و در سوسه

مکتبی معلمی افندیدن بوبابده تفصیلات رجا ایتش ایدم . انحق معلم اسماعیل حق افندیك تحویل مأموریتی حسبله ، ناحیه معارف قومسیونی رئیس حمیتپروزی علی نوری افندی حضرتلری بوخصوصده بذل همت بیورمشلردر .

افندی مومی الپدن وارد اولان مکتوبی بورایه عیناً درج ایدیورم :

بعداللقاب .

۱۷ شباط سنه ۳۱۷ تاریخلو مکتوبکزی کمال ممنونیتله الدم . بوز اوبوک قصبه سنده واقع جامع شریف (۹۳۵) تاریخنده جزری قاسم پاشا حضرتلرینک احیا کرده بی بولندیغی و جامع شریفک درونی بر صورت دانشین ایله مزین اولدیغی و محراب و منبری صومای مرمردن معمول بولندیغی و ایچنده حیرت بخش عقول چینلر اولوب والحاصل آثار عتیقه ایله مزین برده کرسی ایله محفل بولندیغی جامع شریف و منبرینک الیرلمش اولان فوطوغرافنک بردانه سی الده ایدیلرک لفاً تقدیم سوی والالری قلندیغی و قصبه یه اون خطوه بعد مسافده بولنان تر به ده ارطغرل غازی حضرتلرینک علمداری (قرعالی بابا) حضرتلری مدفون بولندیغی و قبری تاریخده وفات ایتدیکنه دائر بر قیده ظفریاب اولنه مدیغی و نفس قصبه ده مربع و کارگیر بر تر به ده وار سده بونک مدفونی کیم اولدیغی بیلنه مدیکی عرضیله توجهات عالیلرینک حق داعیانهمده بقاسی موجودر اولبابده .

۲۴ ذی القعدة سنه ۳۱۹ و ۱۹ شباط سنه ۳۱۷

افندی مومی الپک کوستردیکی همت و غیرت معارفپورانه یه درجه نه یه ده تشکرایدرم . چونکه در سعادتده عتیق علی پاشا ، ککبوزده چوبان مصطفی پاشا جامع شریفلری جسامتنه قریب بر وسعت و جسامتده و عین طرز انشا و متانتده بر معبد مبارکک هانکی صاحب دیانت و حمیت طرفندن بنا ایتدیرلدیکی بزجه و بلکه قارئین کرامجه مجهول قاله جقدی .

فردوس آشیان سلطان سلیمان خان غازی حضرتلرینک و زراسندن بولنان سالف . الذکر جزری قاسم پاشا اناطولی یه سفرو و قوعبولدیغی ائنادد عسکرله بوز او یوکده نصب خیام سطوت ایدرک ، بوجامع نورانیت لامعی ده او هنکامده یاپدیرمشلردر . اوتاریخلرده انشا اولنان معابد شریفه مثللو بوراسی ده کوتاهییه معمولات نفیسه سندن اولان کاشی چینی ایله تزین قلنمشدر .

سالف الذ کرجزری قاسم پاشا ، نشانچی محمد چلینک مخدمیدر . پاشای مشارالیه صنف کتابدن اولوب استعداد خدا دادی سایه سنده اناطولی و (۹۱۰) سنه هجریه سنده روم ایلی دفتر داری اولدی . جلوس سلطان سلیمان قانونیده مجدداً دردنجی وزیر نصب بیورلدی . شوقدرکه پیر اولق حسبیله بروسه ده اختیار تقاعد ایلدی . (۹۵۰) سالنه طوغری ارتحال دار بقا ایتمکله بروسه ده حضرت امیر تر به شریفی محاذیسنده کائن مدرسه لرینک جانب غریبسنده ، رهگذارده پهلوزده پستر راحت کستر خاک مغفر تدر .

بوز اویوکده جزری قاسم پاشا جامعنک خارجی منظره سی

قاسم پاشا شاعر ، کامل ، کاتب ، صادق دین و دولت ومائل خیراته وحسنات برذات ایدی . ایوب سلطانده جامع ومدرسه سی ومکتبی اولدینی کبی بروسه ده دخی برمدرسه ، برده حمام انشا ایتدیر مشلردر .

بروسه لی اسماعیل بلیغ افندینک (کلدسته ریاض) (۱) نامنده مطبوع (بروسه تاریخنده) جزری قاسم پاشا حقنده شووجهله تفصیلات اعطا ایدیلور :

[۱] بوکتابی قدوة المحققین اسماعیل حقی حضرتلری کور مشلر واصل نسخه سنه برده تقریض یاز مشلر .

«دیار مصر قاهره دن قلمرو رومه وضع قدم ایدن شناور دریای علوم ، باخصوص علم حدیثه مانند بخاری و مسلم عالم ، شیخ محمد جزینک بنده درم خرینده سی اولمغه بین الناس (جزری قاسم پاشا) دینمکه مشهور در . شیخ مومی الیهک مخدومی علم و فضائل ایله معلوم و موسوم (محمد جایی) که ابوالفتح سلطان محمدخان حضرت تلیزینک مظهر لطف و احسانی اولوب نشانی اولمغه طغرای غرای وجودی زیور حنائف عزت و برات جدید تباشیر صبح دولت اولمش ایدی . پاشای مشارالیهی سلطان مبرور تربیت ایتمکه دفتر دارلق منصبه نائل ایدوب بعده (۸۸۷) تاریخنده وزارت ایله رفیع القدر اولدی . بعده بروسه ده حضرت امیر قدس سره الخطیر مرقد منیری مقابله سنده بر مدرسه جلیله و بر کر مابه دلجو بنا ایدوب امیر مشارالیهک واقفانه الحاق و روم ایلنده امیر سلاطینک ایکن انده دخی عمارت و جامع بنا ایدوب حضرت ابی ایوب انصاری علیه رحمة الباری جوارنده دخی بر مدرسه عالی اسمی دفتر انارینه مقید در . (۸۹۰) سنه سنده دولت بایزید خنده عزم ریاض رضوان ایلد مشدر بلیغ افندیکنک بالاده کی تفصیلاتیله پاشای مشارالیه حقنده مأخذ من اولان مجلس معارف اعضا سندن سعادتلو ثریا افندیکنک (سبج عثمانی) نام اثر کزیده لر نده مسطور معلوم اتده تاریخچه التمش سنه قدر بر فرق کوریلور . »

(بوزاویوک) ده اثر خیراتلری اولان جامع شریفی (۹۳۵) تاریخلرنده احیا ایتمش اولدقلری و جنتیمکان قانونی سلطان سلیمان خان حضرت تلیزینک جلوس همایونلرنده مجددا دردنچی وزیر نصب بیورلملری نظر مطالعهیه النور سه ، بلیغ افندی مرحومک پاشانک وقوعاتی صره سنده ضبط و تسجیل ایتدیکی تاریخلرده خطا ایتمش اولدینی کوریلور . بوکا بشقه بر قاسم پاشا اولمق احتمالی ویره بیلور ایدک ، فقط (جزری) لقبیله مشهور اولدینی وقاف زاده فائضی (۱) (زبده الاشعارنده) پاشای مشارالیهک مخلصی (صافی) ایدوکنی خبر ویرمسی و (سبج عثمانی) ده دخی (صافی ، قوجه) تمیر لریله توصیف ایدلمش اولدینی کورلمسی بو احتمالی قوتسز براقیور .

احتمال که ، بلیغ افندی مرحوم (۸۴۶) تاریخلرنده ایزلادی وقعه سنده اسمی مذکور روم ایلی بکلربیکی دیگر بر قاسم پاشایی جزری قاسم پاشا اولمق اوزره کوستر مشدر . جزری قاسم پاشا اشعارندن آتیده کی بیتلری ده فاتحه شریفیه وسیله اولمق اوزره درج ایدیورم :

می کلکونی، نوش قیل صافی

قومه الدن عصای پیراندر .

[۱] فائضی افندی ، ۹۶۵ ده وفات ایدوب ایوبده دفتر دار جامعی جرمنده مدفون اولان المولی احمد افندی الشهیر بقاف زاده لر دن در . احمد افندی (قدری) تخلص ایدر اولدقجه کوزل اشعاری واردر .

سنبلك هر دم كل اوزره تارومار اولمق ندن
 تركسك هر كوشه ده مست خمار اولمق ندن
 خط دلبر كي آخر چون كلورمش يازيلان
 (صافيا) آينه دله غبار اولمق ندن .

دور قانونيك دفتردارلر ندن اولوب قاسم پاشا كي فاضل ، ظريف ، قوه قلميه جه يكتاي
 عصر ، ذوات ميانده (۹۹۰) تاريخلرنده عازم دارجنسان ايليان اسكندر بك ، ايله
 (۹۹۹) سنه هجريه سنده طي طومار صحيفه حيات ايدن . مصطفى چلبلي ذكر ايدر ز .
 اسكندر چلبلي ايله مصطفى چلبلي ايوبده فسخانه عامره قارشوسنده (مهرماه) سلطان تربه
 شريفه سي اتصائنده ، رهكذارده نجره لي كوچك برقبرستان دروننده مدفوندرلر . بوقبرستان
 برعبرده (۹۶۴) تاريخنده وفات ايتش احمد پاشا اسمنده بر ذوات دهها وارسه ده كيم
 اولديغني تحقيق ايدمدم .

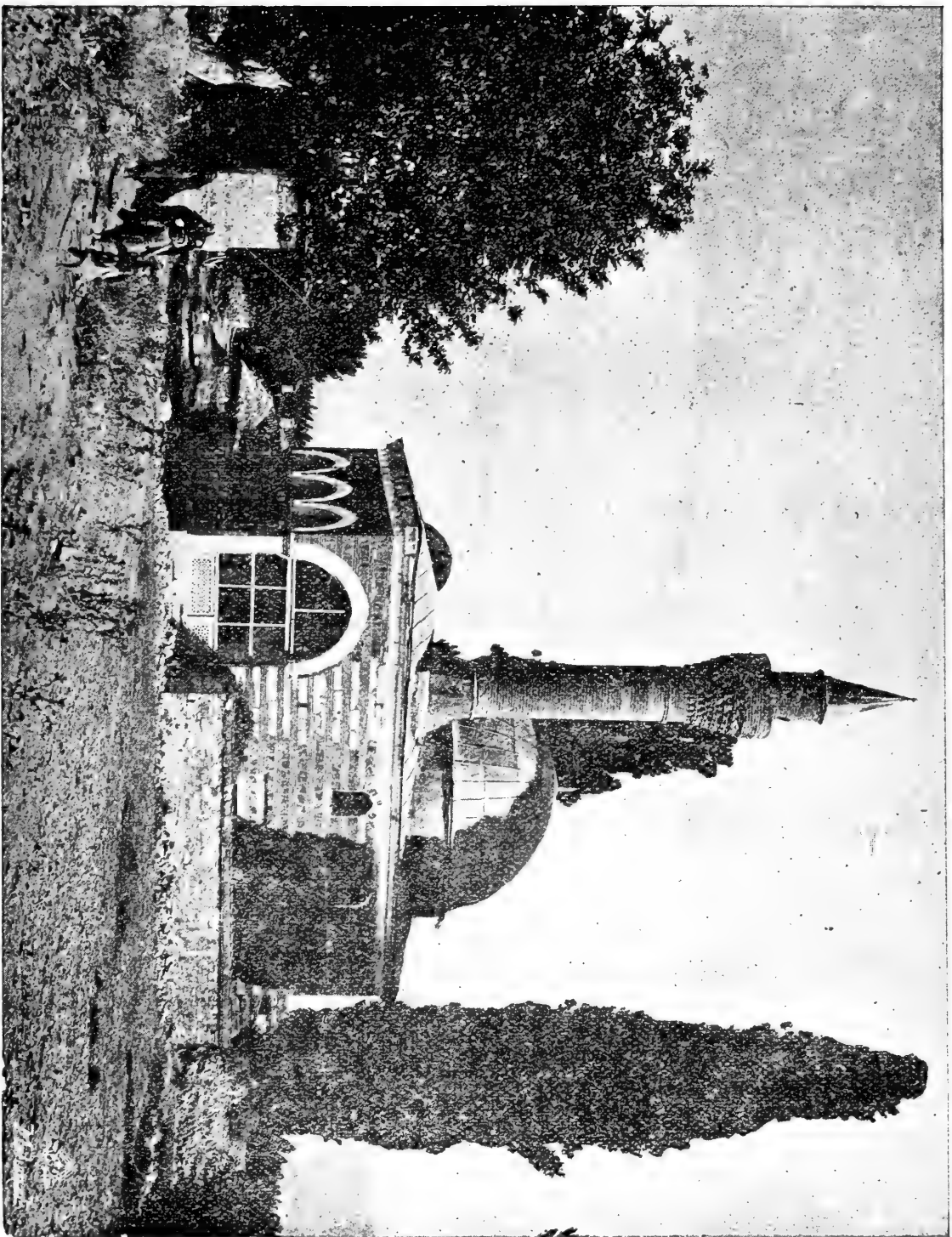
اوليا چلبلي ، سياحتنامه سنك برنجي جلدنده سليمان خان عصرنده كي دفتردار و نشانچيلري
 بيان و تعداد ايدر كن اسكندر و مصطفى چلبلي لري ده ذكر ايدورسده ، زرده مدفون
 اولدقلى بيان ايتديكي كي ايوبده و خارجنده كي مراقده مشاهيري تعداد صره سنده دخي
 كوستر ميور . فقير مراق ايتدم . قبرليني ارادم . نهايت تعريف ايتديكم محله بولدم .
 رحمه الله عليهم

نكته دانان و ظرفاي زمانه دن بري ده شهزاده قورقودك نديمي غزالي بكدر . بوذات
 ولي نعمتك ارتحالندن صوكره ترك مشغوليت ايله (غزالي) تخلص ايتديكي ايجون ، كتابمذك
 بروسه شهرى قسمنده اسمي مذكور (كيكاو) بابا زاويه سنده بر مدت منزوي اولوب سلطان
 سايمان خان عصرنده تكرار ميدانه چيقمشدرد .

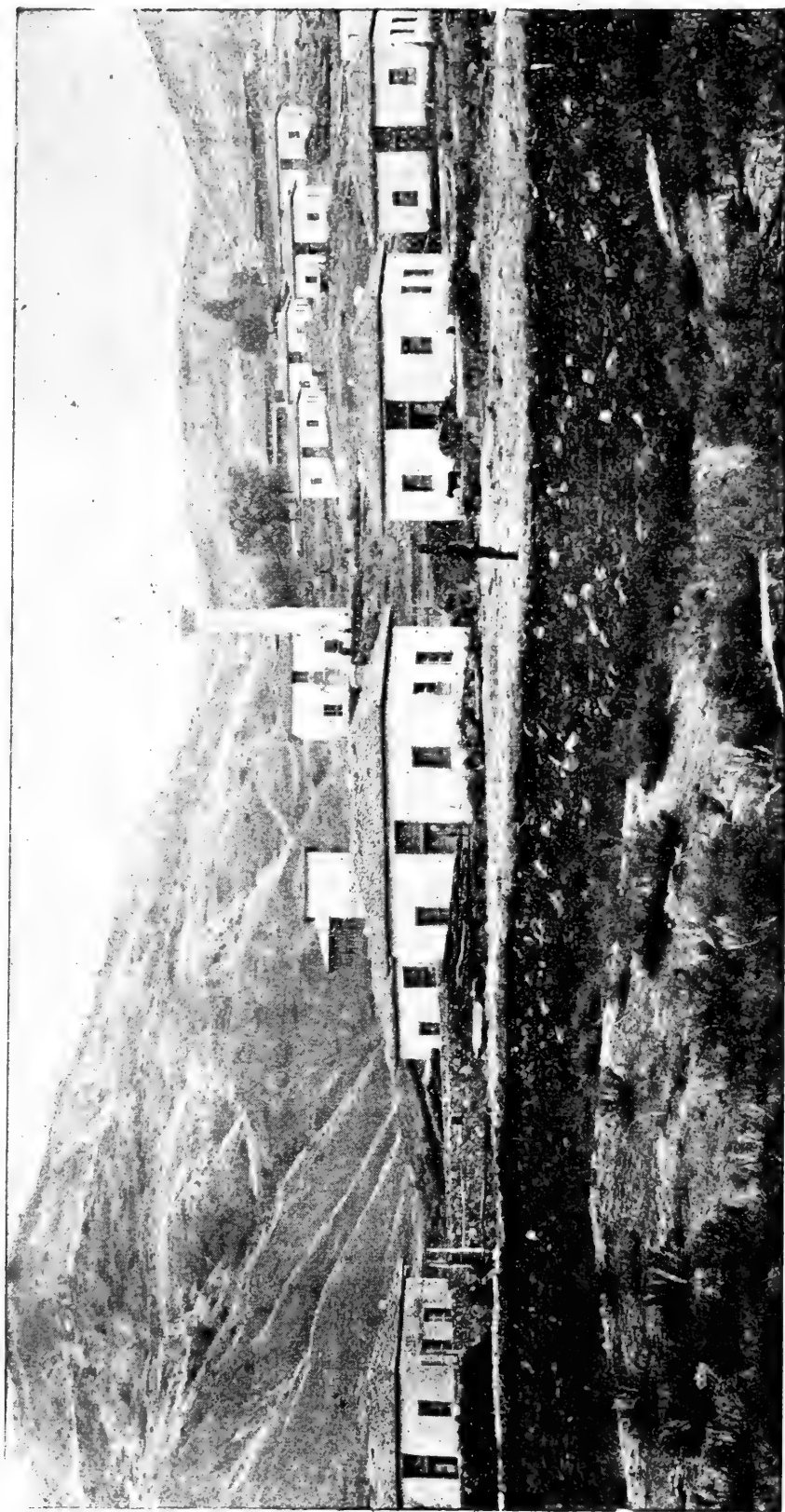

سكوده ايكي ساعت مسافه ده كائن (كوره) قريه سنده بر كمور معدني واردر . انجق
 امتياز تحتمنده اولديغندن اهالي طرفندن قازيله رق چيقاريلان جوهريله جك و سكودو كوپلي
 قصبه لري فابريقه لرينه نقل ايدلمكده در .

بر مملكتك ثروت طبيعيه سي ديمك اولان معادنك بو صورتله متروك قاله رق حقيقه استفاده
 ايديله مه مسنه تأسف اولنور ، هر قبضه خاكي بردفينه كوهر اولان ممالك محروسه شاهانه نك
 هروجه له اكتساب فيض و عمران ايتسي نزد عالیده بغايت مطلوب و ملتزم اولديغندن سكود
 وسائر محللرده كي منابع ثروتك دخي ظاهره اخراجيله انظار استفاده عامديه وضعي حسب
 الحيه ارزو و تمني ايله مكده اولديغمزي بوراجقده ده تكرار ايتمكدن كري طورمام !

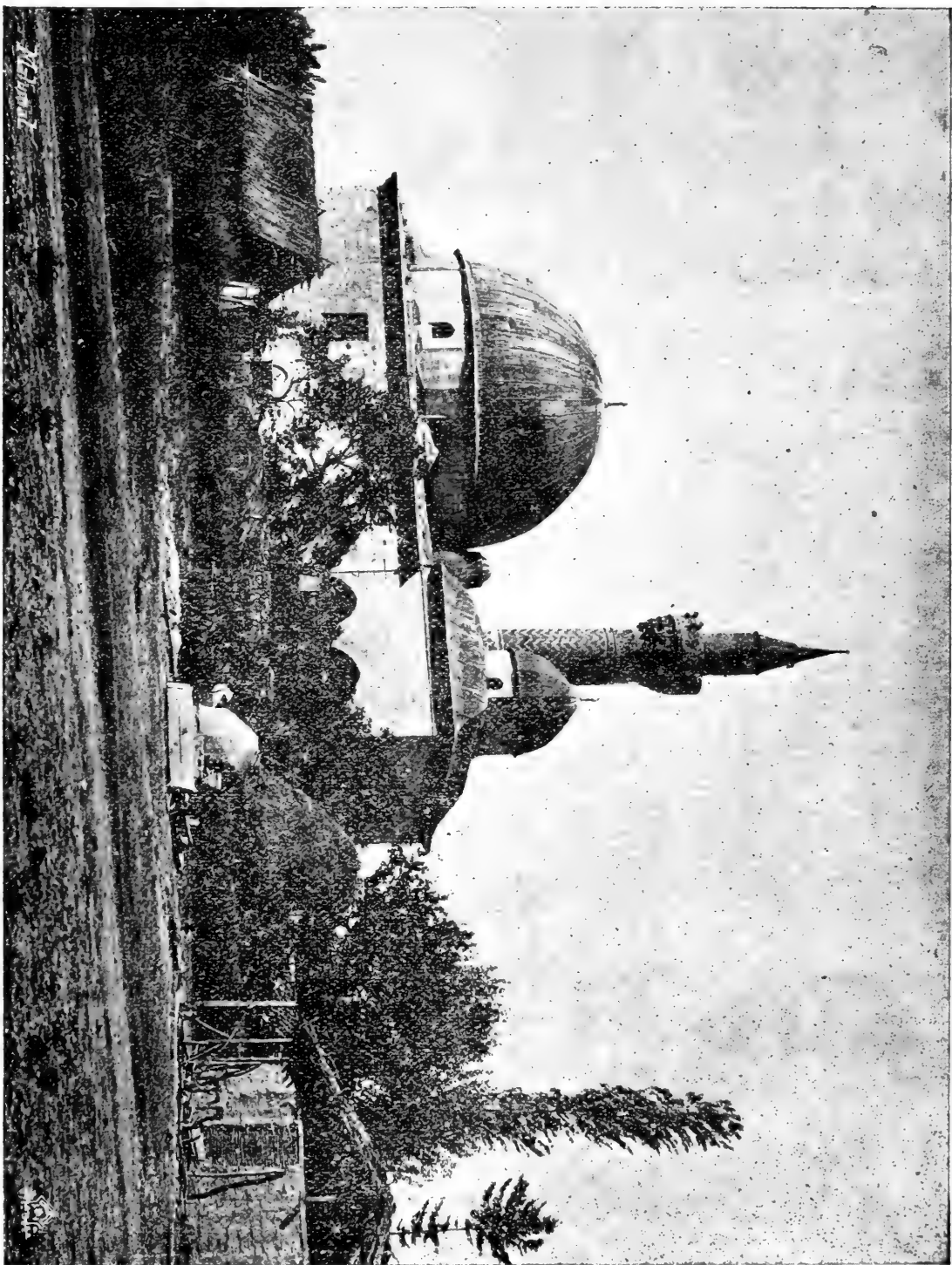
از بنقده چادارلی سلاه سندن محمود چلی جامع قدسیت لاسی

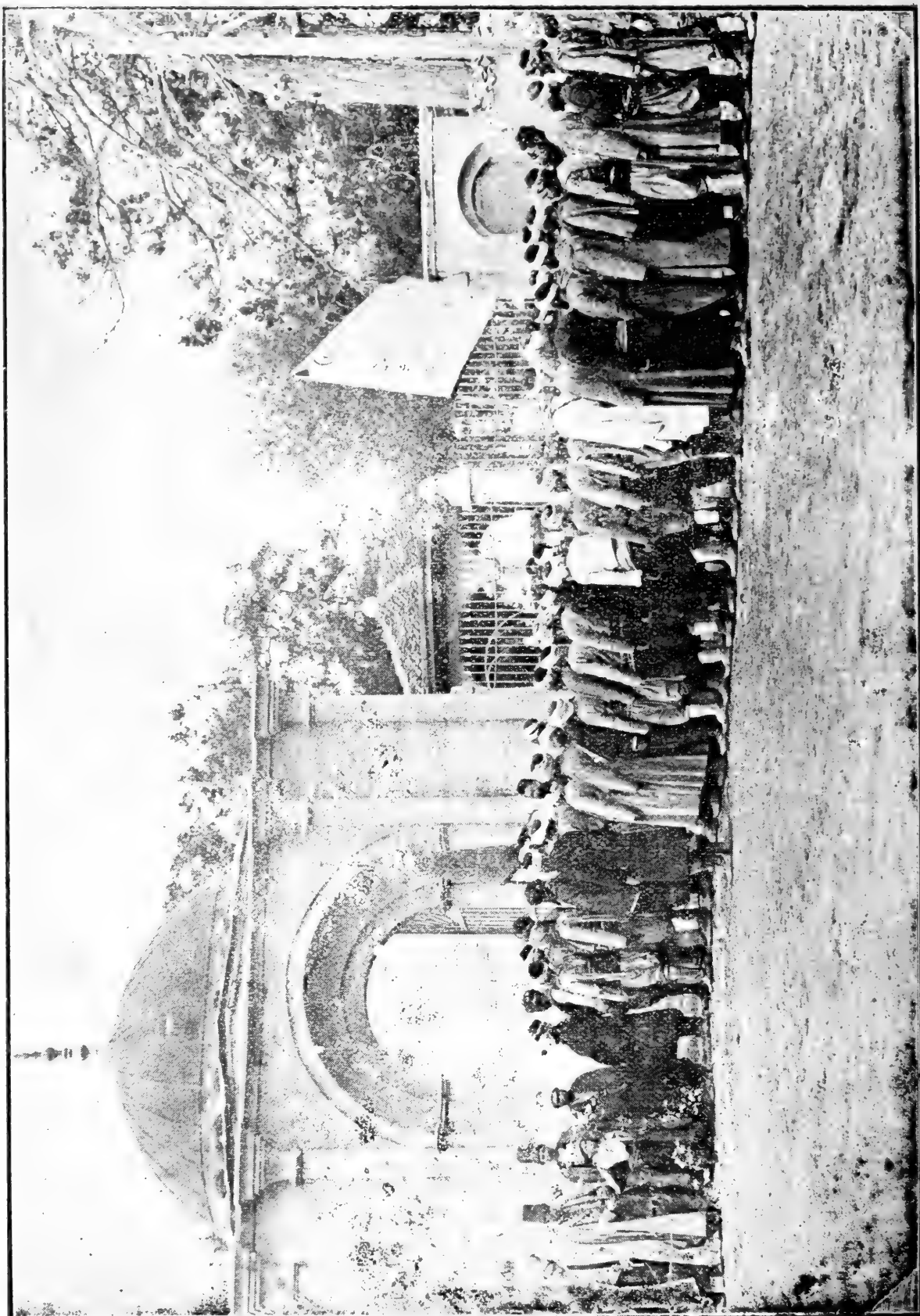
سلطان عثمان خان حضرت تلی (۶۸۸) تاریخنده رسنی کوردیککنز (قرهجه حصاری) فتح و ضبط ایتمش و بونک اوزرینه سلطان علاءالدین
ثانی بن فراسرز طرفندن (عثمان شاه) خطایله و ترکی العبارة بر منشور امارت ایلله طوغ و طبل و علم ارسال اولنه رق استقلال تصدیق اولتمش
وایلك خطبه بوبلدهده قرائت ایلشدر .

حضرت حمزه معالی عصر علیه السلام بولای اولای تباری علویت مشهور بر مشهور مایه مرکه حقا که لایق اولای درجه تخیل و توقیر مظهر اولیاء قدر و الاهی بتوسسته
مفاخر مایه مرکه حقا که لایق اولای درجه تخیل و توقیر مظهر اولیاء قدر و الاهی بتوسسته
تصور علویت قلنشی آیدی :
شمسه عالم کبر سطورنی ، ولوله تجرد و مهابتی دیلارده دایر تخته داستان مفاخر
بیدا ایلنشی اولای حقیقت علویه ای مؤسس عالی قدرنی بوترتبه دهه دقتی حاکم رحمتدر
قهر مائلی ، مردک ، تکیلاک ، جلالت ، عدالت ، بوعده بداندن دین طایفه سینه
قلنی بر مبرات جهان قیمتدر .
نام معالی اسمای سر لوله نباهت و شان عیاندر :
وجود مبارک حقیقت اجتنابیه مرکه شترانه بند انتظام اولسنه باعث مستقیل اولدنی
اخوین حضرت عیان اکرانیدر :
تاریخ جوانر دلگشته شاهد عادل ، القی بدی عصر دن بری اثر خای قیام اولان
سلطنت علویه علویت و سمو حقایق اشیاء کافدر .

ای تر به بتو کلک عیاندر
دیوار و در بنانیدر .
منظورم اولان ثنوتی عالی
ماخوذ دگر هیتیدر :
ای منظره سی صفا و برن بر
تیزر دل و جان مغانیدر !
بر حصن حصینه بگریزیدر
بوضع ایله سی مکتبیدر .
ارامکه فوجی حقیقت
بر زمزمه دل جلالتیدر !
اعلایه دلالت ایلدیرد
بور اوچده در بنانیدر !
بر شالی وجودی مشتمل
بالی کورین بنانیدر .
حس ایتدهم صفای دین
شومنظره لطافتیدر !

از بنیاده چانداری خیرالدین پانا جامی (پشیل جامع)

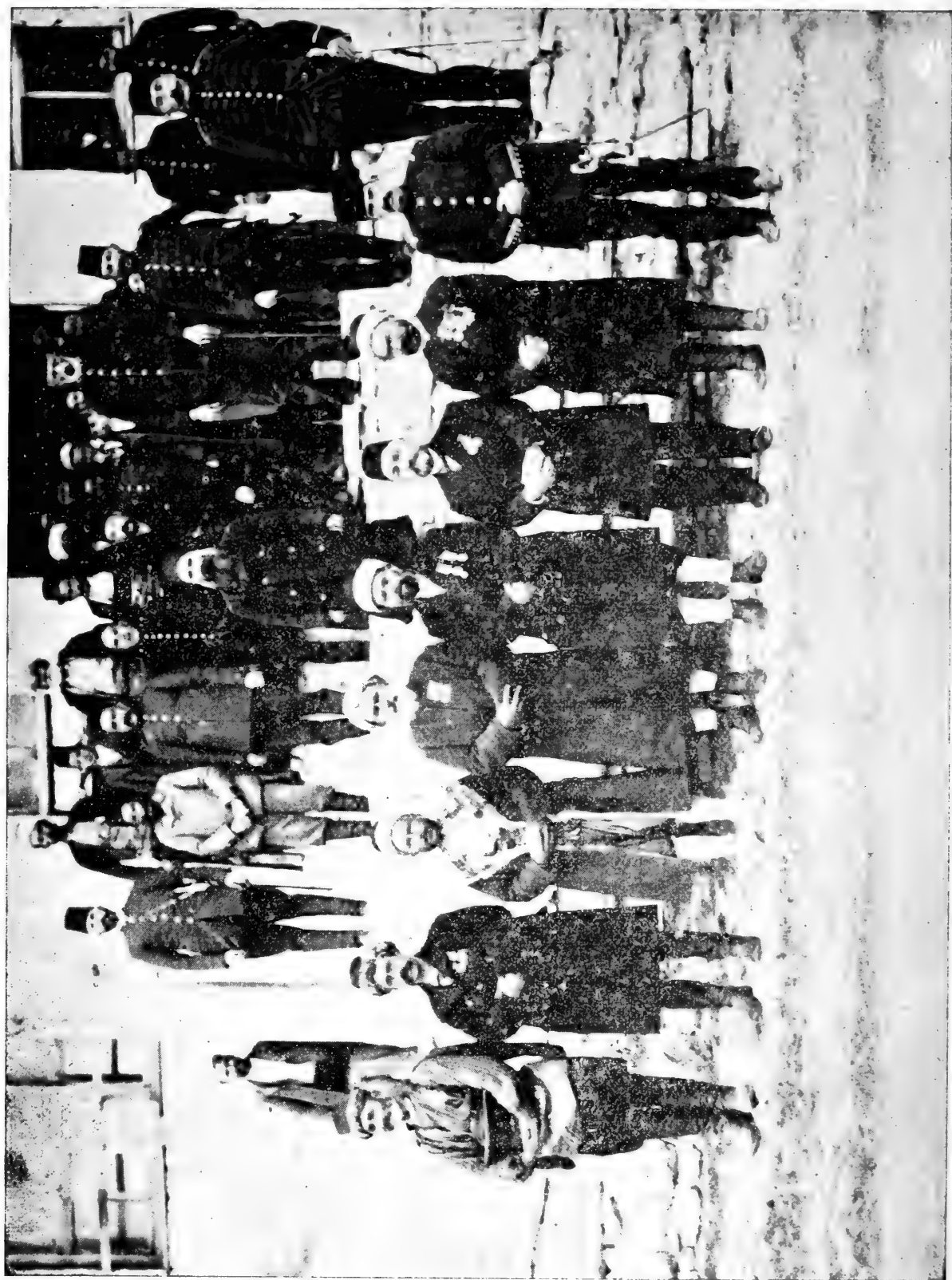

بوندن بش اوز سنه اول بومدفن مقدس جمله آثار جایله عمر اپروری حضرت خلافتنا هیدن
اولوق اوزره مجدداً تعمیر ایدلمش ایدی. صورت تعمیری ناطق کشیده سلك اللال قلنان
تاریخ کزین شودر :

شرف وشوکت ایله عالمه سلطان حمید
ایلدی سایه عمرانی مد و تمهید
ایشته از جمله اولوب عهد هایوننده
تربه حضرت ارطغرل غازی ده جدید
سنه بیک یوزدخی یمش بر ایکن احمدخان.
تملندن بونی ایتشدی بنا و تجدید.
چوق وقت کچمکله منهدم اولمقده ایکن
پدر شاه زمان حضرت سلطان مجید
برایکی چشمه فواره علاوه ایدرک
شرف تربیه تعمیر ایله ایتشدی مزید
شمیدی ده موقعنک عینی خریطه یاپیلوب
نظر عالی ملوکانه ده اولدقده بدید
یکدن ایلدی انشاسنی امر و فرمان
شرف وزینتی حقا که اولندی تأیید.
یعنی بو طرز دلا ویزه حمیدخان قودی
اولدی صندوقه سی ده بویله رخام ایله فرید
نه قدر وار ایسه قربنده قبور شهدا
زیر صندوقه خاراده ایدر لر تحمید
بونلرک یاتدینی مدتجه بومدفنلرده
شوکت و سلطنتده ایلسون اه مدید
قائم مقام زهدی قولی کوششی یجد ایتدی
بونک اعمارینه مشکور قیله رب وحید
دیدنی سالك قولی تاریخ کهرباری ایله
قیلدی بو تربیه معمور او خاقان حمید

قره‌چیلی عشیرتی رئیس بکر صدیق بك

سنیه عثمانیه نك مؤسس اولی (غازی ارطغرل) ك وجود رحمت آلودی بوراده و دیعه مغفرت رحمان قلنمش و فیوضات جلیله سی دائماً حضرت عثمانه یاورى بخش موفقیت اوله رق شوزمانه قدر پایدار اولمش والی الابد مصون الاندراس بر حکومت قوی الشکیمه وجوده گلش اولمغه تر به شریفه سی انظار احترام عثمانیانه برمطاف عالیدر .

ایشته بوجهل مستحسنه دن اولمق اوزره (سکود) جوارنده توطن ایدن (قره کچلی) عشیرت ممتازده سی دخی ترک کرک صاحب همت وحمیتی اولان بو وجود بهودك مهبط قدسی بناسی هرسنه فرط توقیر ایله زیارت ایتمکی کندیلرنجه برعات متیمنه اتخاذ ایتشلردر .
عشیرت مشارالیهانك رئیس حاضری حاجی بکر صدیق بك نامنده برذات اولوب کنیه سی حاجی محمد بن قره حاجی محمد بك بن حاجی کریم بك در .

رئیس مومی الیه (۱۲۶۴) سنه هجریه سنده پانهاده عالم شهود اولمش وقریه ده پدرلرینك اسمنه منسوب اولان مدرسه ده ملاجامی به قدر تحصیل علوم آیه ایلمش الی طقوز یاشلرنده برذات روشن ضمیردر . خدمات برکزیده سی ومقام خلافت عظمایه درکار اولان صداقت وعبودیتی جهتیله سنه صداقت دینه سی عثمانی وحمیدی نشان ذیشانلری والتون امتیاز مدالیه سیله ترین بیورلدینی کی عشیرتک دیگر ارکانی ده (۱۳۱۷) سنه سنده امتیاز مدالیه لریله رهین تلطیف اولمشلر وکرک بکر بکه وکرک ارکان مذکورده احسان بیوریلان مدالیه لرك رسم تعلیق ارزان بیوریلان مساعده سنیه ملوکانه اوزرینه صورت مخصوصه ده اسکیشهره اعزام قائمان یاوران حضرت شهر یازیدن برذات معرفتیله اسکیشهر قائم مقام و مأمورینی حضورنده مراسم معتاده تعظیمکاری ایله اجرا و بو وسیله اجمیله ایله ده دعوات افزونتری حضرت خلافتپناهی تکرار واد قلنمش ایدی .

قره کچلی عشیرتی اسکیشهر قضاسی داخلنده اوتوزایی قریه تشکیل ایده جك قدر کثیر الافراددر . قرای مذکور دنك طقوزی سکود داخلنده والتیمی کوتاهی و دیگر التیمی یکیشهر جوارنده اولوب مابقده دخی ینه اطرافددر .

وقت زیارت حلول ایتهدن اون بش کون اول، رئیس طرفندن هر قریه به بررنامه مخصوص یوللانیر وزوار سکود قضاسی داخلنده (اولوقلی) قریه سنیده طویلانیر . هنگام عزیمتده اوکلرنده برضابط قومانداسنده ژاندارمه افراد شاهانه سی اولدینی وکندیلری اسب سوار بولون دقلری حالد راهات ظفر آیت عثمانی بی حامله وجد امجد حضرت خلافتپناهی بی تجیلاً :

بز آلاى خان ارطغرلده نادر عسکرز
 فطرت وقوتده يکتابر بهادر عسکرز
 خدمت دولته ملتله مفاخر عسکرز
 عون حقله دشمن بدخواهی قاهر عسکرز
 جان ودلن بزفدای جانه حاضر عسکرز
 امر خان **عبد الحميد** غازى به ناظر عسکرز

ماورای نهر دن ارطغرل غازى ايله
 ايتديلر هجرت اب واجداد من کلدی بيله
 قهر مانلق شهرتی ویردی سکوددن ولوله
 آنلرک اخلاقی او بزلدق دخی کلدک هله
 جان ودلن بزفدای جانه حاضر عسکرز
 امر خان **عبد الحميد** غازى به ناظر عسکرز

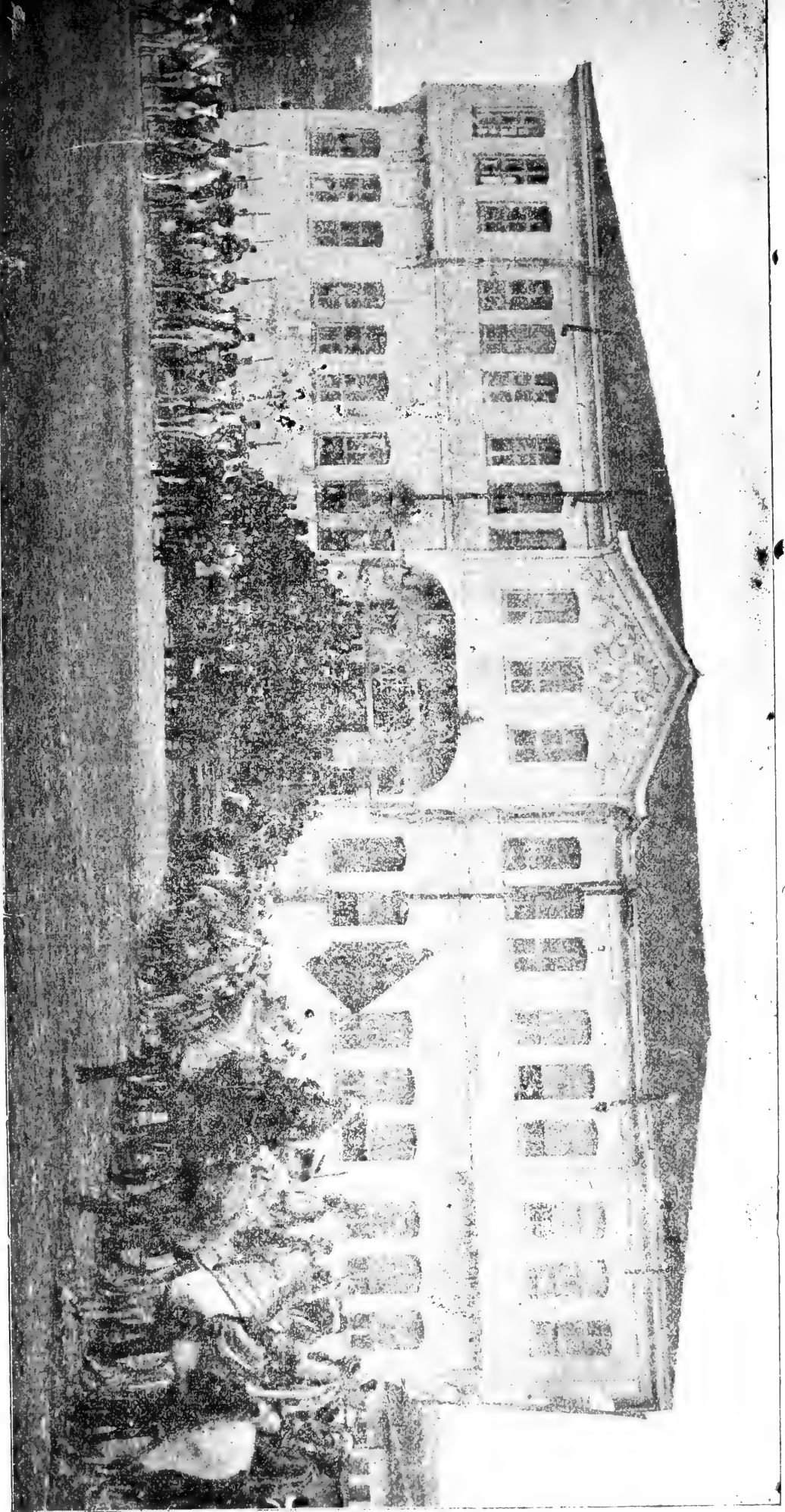
ای شهنشاه فلک جاه و وغا معتاد من
 نیجه جان ویردیه جدک او غریبه اجداد من
 ایستیمور بز بویه شانی جمله من اولاد من
 یاشهادتله یاخود غازى اکیلون آدم من
 جان ودلن بزفدای جانه حاضر عسکرز

امر خان **عبد الحميد** غازى به ناظر عسکرز

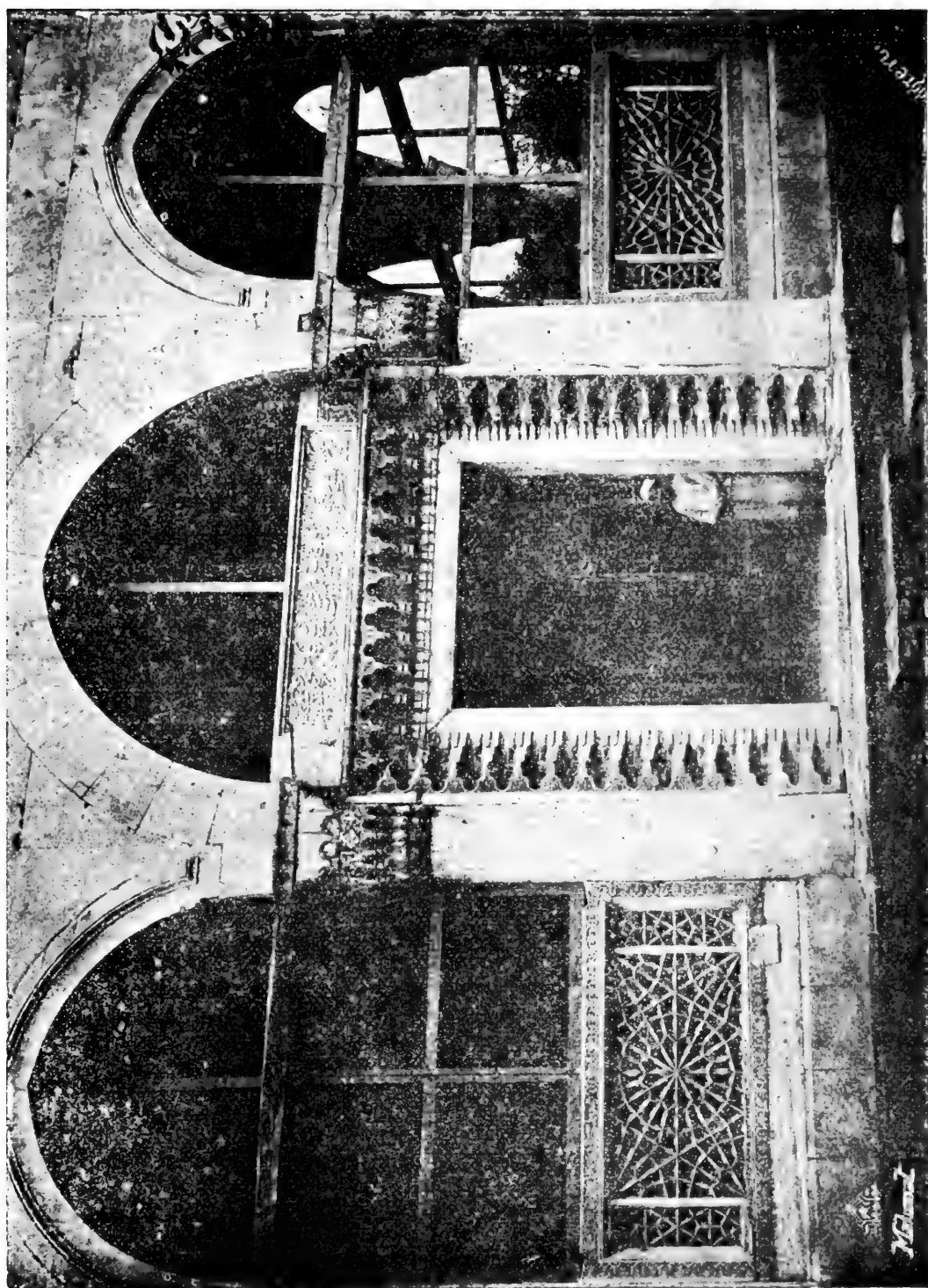
شرقی مایسنی ترنم ایدر لر . پیشکاه تربیه حضرت ارطغرله وصولارنده نای وقدملرله
 استقبال اولانه رق جمله سی طرفندن اداب تعظیم ایفا اولنوب اوج درت کون او جوار رحمت
 نثارده مشغول طاعات وتهلیلالات اولور لر . ومطیباً عودت ایدر لر .
 عشرتک اورانده وصولی اطراف کویلر ایچون عادتاً بر سورملی حالتی الهرق .أمورین
 حکومت سنیه طرفلرندن دخی حتملرنده معاملات لطف سازی ارزان قانور .

چقور حصاره کلیوردق . کونش افق مرئیده تمامیه غروب ایتمش ، یالکر، و رای
 افقدن اوزانان شعاع اسکیشهرک جهت شمالیه سنه طوغری طویلانمش اولان سحابپاره لره
 عکس ايله اتشین برلوحه تشکیل ایتمش ایدی ...

قره‌تېجلی عشیرتک تېرې زیارتدن اول اسکیشهر حکومت قونانچی وکنده دعای پادشاهی تکرار اتلری

از بقعه چانداری خیرالدین پاشا جامع شرفنک طیش قپوسی

افندی کمال جدیدله تذکره لری معاینه ایدرک دفتر مخصوصه قید ایدیوردی . بتون بو معامله نهایت بش دقیقه ظرفنده ایفا واکال اولنیوردی .

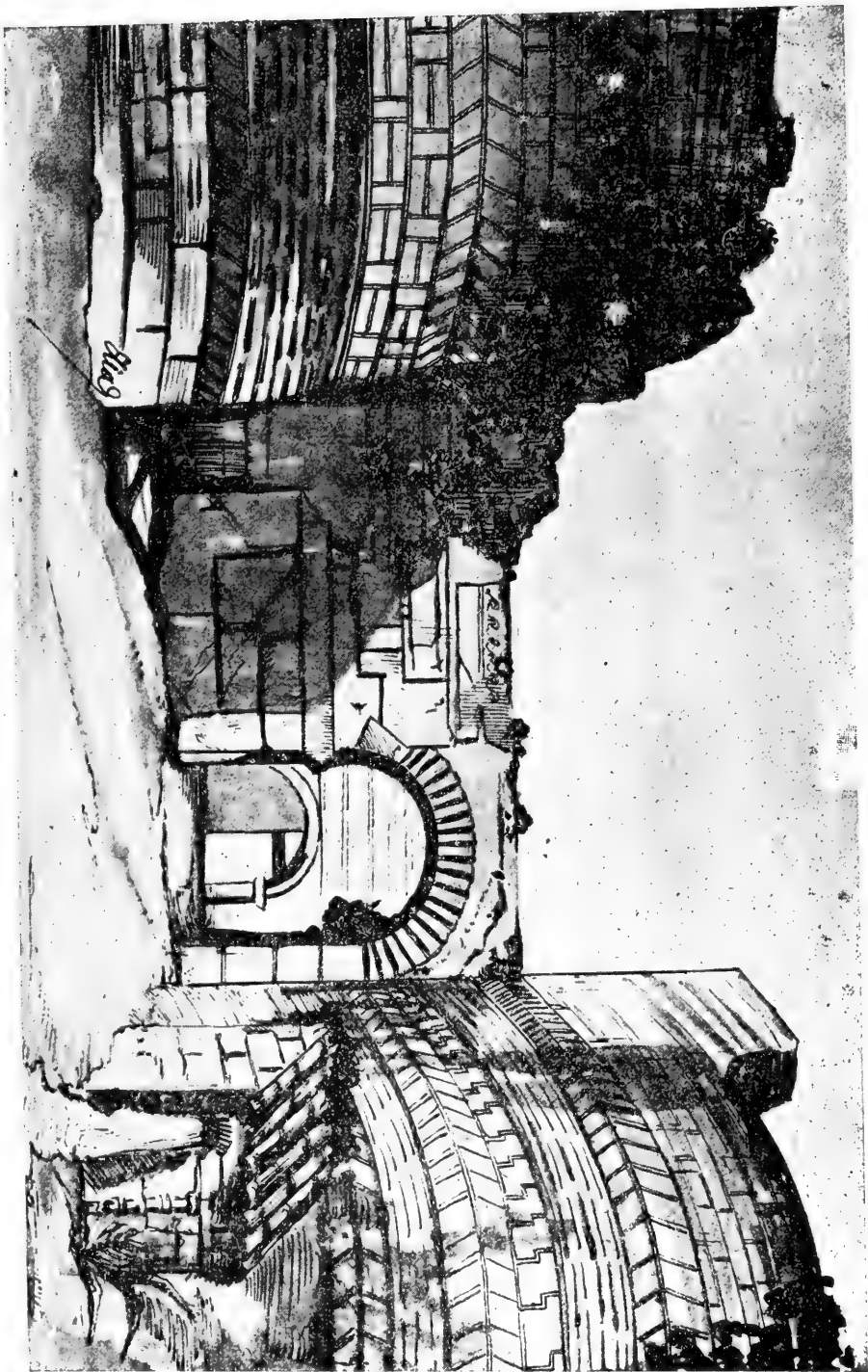
پولیس افندی بزم تذکره بی معاینه ایدرکن ابراز تسهیلات و معاونت ایتدیلر . طوغریسی بوسرعت وانتظام معامله به جدأ ممنون و متشکر قالدیم .

حسب افندی عائله سیله آروجه ، فقیرده بول چانطه می بر حماله تحمیلأ استاسیونک قارشوسنده کائن اولدقجه تمیز «عثمانیه» اولتنه کیردک . بوراسی (نه قونومیق) براوتل اولمق حسیله قطارله اسکیشهره کلن قوندوکتور وسائر مأمورین علی الاکثر بوراده طعام ایدرلر .

اوچوز طقوز تاریخلرنده مدعی عمومی معاونی سامی افندی پدرمزله قونیه دن کلیرکن ، شهر داخلنده کوپری باشنده حسمن اغانک اولتنده قالمش واوزمان اسکیشهرک قابلیجه لرینی ، مولوی درگاه شریفی زیارت ایلمش اولدیغمدن بودفعه کی مواصلتمزده تکرار جولانه لزوم کورمیه رک یورغون آرغین اولتله جان آتدم .

علی الصباح قونیه به یولالانمق اوزره اول امرده بو شهره دائر بر آز معلومات ویره لم : اسکیشهر *Dorylceum* قصبه سی مرکز قضا اولوب کوتاهییه اون ایکی ، بروسه به یکریمی سکر ساعت مسافده ، پورصوق *Thymbrius* صوینک صاغ کنارنده ، شرقدن غربه تمتد منبت براووه نک جنوب شرقی جهتنده وارنقاعی یوز متره بی تجاوز ایتمین چپلاق برطانک اتکننده کائندر . بوقصبه الی بیکی متجاوزخانه ایله (۶۸۹۷) ی ذکور و (۶۷۴۲) اناث اولمق اوزره (۱۳۶۳۹) ی مسلم ، (۱۵۹) ذکور و (۱۶۴) اناث اوله رق (۳۲۳) ی روم ، (۲۸۲) ذکور و (۲۷۵) اناث اولمق اوزره (۵۵۷) ی ارمنی ، ذکور و اناث اوله رق (۱۵) قاتولیک که جمأ (۱۴۵۴۴) نفوسی حاوی و (۲۵) جامع ، (۷) مسجد ، (۱۳) مدرسه ، (۴) کلیسا ، (۲۴) خان ، دردی قابلیجه اولمق اوزره (۶) حمام ، (۱۶) فرون ، (۶۱) قهوه خانه ، (۱۷) اوتل ، (۵۰۰) دکان و مغازه ، (۲) دکرمن ، (۵) اون فابریقه سی ، شمندوفر موقعنده واغون وسائر اعمال و تعمیرینه مخصوص برده ی فابریقه سی و مرانغوزخانه ، (۵) اجزاخانه ، (۱۳) دائرة رسمیه ، وبررشدی و (۲) ابتدائی و (۱۱) باب صیدان مکتبی شاملدر . (۱)

بومکتبلره دوام ایدن شاگردانک عددی (۱۴۷۰) ده بالغ اولوب بونک (۱۱۵۲) ی ذکور و (۳۱۸) ی اناثدر . اسکیشهر قصبه سی ، حیدر پاشادان انقره وقونیه به کیدن

از سبیل قلعه سنك انك قیومی . (ایکی یوز سنه اولکی حالی) — رسامی : ضیائی

شمندو فرلرک محل تلاقیسی اولق و ادمید شمندو فر خطی دخی افیون قره حصارینه قدر تمدید ایدلمش بولنق حسبله معاملات تجاریه جه اوروپا ایله آسیانک مخارج و مداخل مهمه سی صره سنه کچمش واسکان اولنان مهاجرین ایله نفوسی اسکیننه نظراً برقاج مثلی آرتدیغی کی مبانی امیرییه و اما کن خصوصیه نک عمران و آبادانیسی خیلی نزیاید ایتشدرد. اسکیشهر استاسیوننک بولندیغی موقع سطح بحردن : ۷۹۱ متره یوکسکدر . (۱۸) عدد قریه یی شامل اولان چفته لر چفتا ک همایونی دخی بوقضا داخنده در .

اسکیشهر اراضیسی غایت منبت و محصولدار و شو حالده قوه انباتیه جه اک فیضلی منطقه لر دن اولدیغندن داخل قضا ده سنوی (۲۵۰۰۰۰۰) کلاه ذخیره و (۳۵۰۰۰۰۰۰ عتیق) قیه مقداری تفنیک و پیانغی حاصل اولوب داخل و خارجه سوق اولنور . اسکیشهرک ایچندن (پورصوق) Bathys چایی کچر . داخل قضا ده بولنان یوز یکرمی قدر (لوله طاشی) *Ecume de mer* اوجاقلرندن ب صرفیات محلیه دن بشقه - سنوی تقریباً قرق الای بیک لیرا قیمتده اخراجات وقوع بولور .

بوندن بشقه ، اون ایکی عدد طاش اوجاغندن سنوی ایکی بیک متره مکعب مقداری طاش چیقاریلوب ساتیلیور .

لوله طاشی معدنندن سیغاره آغزانی ، چبوق لوله لری ، تسبیح اعمال اولنهرق ویانه یه قدر کوندریلیور .

جنس فرسک اصلاحی نزد معالی وفد حضرت پادشاهیده بغایت مطلوب و ملتزم اولدیغنه بناء چفته لر حارای همایوننده اعلاجنس آت و قصر اراق ایله پک چوق مقدارده قیون، کچی، صیغیر، سوریلری بسلمکده در .

محرر فقیر ، قونیه دن بوحوالی به کلیرکن چفته لر حارای همایونندن کچمش ایدم . مأمورین و ضابطانک اقامت ایتمکده اولدقلری (نفس چفته لر) سایه عالیده بوکون ایجه شندکلی بر مرکز حانی المش دوائر و اما کن عسکریه ، اورالر به بشقه بر شرف ویرمشدر . (نفس چفته لر خانه ۲۲۵ - نفوس : ۸۳۰) اخیراً طرف اشرف حضرت پادشاهیدن احسان بیوریلان مبالغه عظیمه ایله طرز دلنشینده برده جامع شریف انشا ایدیله رک شرف محلی بر شکل روحانیت نثاره تحول ایلمشدر . قصبه نک جهت شمالیه سنده و یازم ساعت بعد و مسافده (۱۰۰۰) دونم مقداری باغلق و (۱۲۰۰) دونم قدر طوتلق بولنوب (۴۰۰۰۰) کیلو راده سنده حصوله کن یاش قوزه بازار رواجه چیقارلمقده در

بوراده وزیرای سالفه دن چوبان مصطفی پاشا نامنده بر صاحب خیرک بیوک برهمته
تأسیسنه موفق اولدقلری قورشونلی جامع شریف داخلنده بر باب مولویخانه وارددر .
شیخ شهاب الدین اده بالی ، ناصرالدین تکیه لری دخی مشهوردر .
بورایه یدی سکزسنه اول اوغرا دیغم زمان، ایلک ایشم بودرگاه فیض پناهی زیارت وسجاده
نشینی بولنان علمای مشایخ مولویه دن حسن دده افندی حضرتلرینک اللرینی اوپه رک خیر
دعالرینی آلق اولدی . دده افندی یه شرف انتساب درسعادتده بولندقلری ائناده واقع اولمش
وکوملجنه ده ایکن سبق ایدن رجا ونیازم اوزرینه مشوی معنوی بی قرأته اجازت اعطاسی
کبی بر اثر توجه دخی اظهار بیورلمش ایدی . حسن دده افندی حضرتلری کتایمزک مقدمه سنده
ذکری سبق ایدن محمد سعید همدم چلبی حضرتلرینک قدما ی تربیت و نظر کرده لرندن اولوب
نیجه زماندنبری بودرگاه مشتری پناهدر درویشان و سالکینه احکام شرع شریف و اصول
و آداب طریق فیض رفیق تلقین و تقریر ایلده میگذار اولمقدهدر .

بودرگاه عالی سایه سنیه ولی نعمت اعظمیده احیا ایدلمش و مخصصات وافیہ احسانی
 سورتیلهده درویشان و سالکیفی مستغرق فیض و انعام بی نهایت اولمشلردر .
 بروسهده ایکن، درگاه شریف سجاده نشینی محمدشمس الدین دده افندی حضرتلرینک
 انضمام ایدن مساعده مخصوصهسی اوزرینه ، درگاه مذکور مسجد منیفنده برقاچ آی
 مشوی معنوی بی عاجزانه تقریر ، دها طوغریسی بوصورتله کندم تدرس ایتدم .
 قدر دانلغی ، خاطر نوازلغی کندیسینی یقیندن طانیاندرجه معلوم و مسلم اولدیغی اوزره
 خداوندکاروالیسی مرحوم منیرپاشا خدمت مسبوقة عاجزانه می . شایسته تقدیر کوره رک
 بوبابده برده تذکره یازمشلر ایدی .
 سیاحتنامه لره بوکی اوراق و وثائق درجی اوتهدنبری معتاد اولدیغندن بوکا اتباعاً
 مرحوم مشارالیه طرفندن یازیلان تذکره نک صورتی ده درج ایدیورم .

تذکره صورتی

«شکر کن مرشا کرانرا بنده باش»

«پیش ایشان مرده شو پاینده باش»

رفعتلو اوغلام

کنجینه عشق و عرفان اولان حضرت ملای روم قدس سره القیومک نور نظر فیوضات نثارلری مشتاقان ادب و معرفه آب حیات کبی نشسته بخشا و بالتخصیص طریقه علیه لری سالکین و منتسبینی ایچون برا کسیر ذوق انما اولدینی درکاردر . کتاب حکمت نصاب مشویلری ذوق آشنایان صفا ایچون کردن تعظیم و توقیره معلق بر نسخه نفیسه اولمغله حامل و قارنک نه رتبه نائل فیوضات سرمدی اوله جفی تفصیلدن مبرا و بوبابده سبق ایدن خدمت و همت بهیه لری شایسته تحسین ایدوکی هویدا و انشاء اه تعالی بونک مکافاة معنویسنی اکتساب ایله مسرورالجنان اولمکز الطاف سبحانیه دن متضرع و ممتنادر اوغلام .

سیاح موسیو (هوارت) Huart انمای سیاحتنده اسکیشهره بریارام کونی اوغراماش، بودرگاه شریفی ده زیارتله شیخ افندینک شرف ملاقاتیله مشرف اولمشدر . اوراده بولندینی اتاده مشارالیه طرفندن قهود و شکرلرله اعزاز و اکرام ایدلیکنی و قعودی ایچون کتیریلان قولنوق صندالیه سنه برای احترام و نزاکت اوطور میوب مسلمانلر کی پاداش قوردیغنی سیاحتنامه سنک بوقسمنده ذکر و بیان ایدیور .

درگاه شریفک بولندینی قورشونلی جامع ، سلیمانیه جامع شریفی طرز معماریسنه یقین بر اسلوبده ، فردوس آشیان سلطان سلیمان خان قانونی حضر تدرینک هنگام سلطنتلرند ، آصف زمان مصطفی پاشانک نقد همت و غیرتیله انشا و اکمال ایدلمشدر .

بومعبد لطیف ، قبوسی اوزرنده کی کتابه دن اکلاشدیغنه کوره ، هجرتک (۹۲۱)

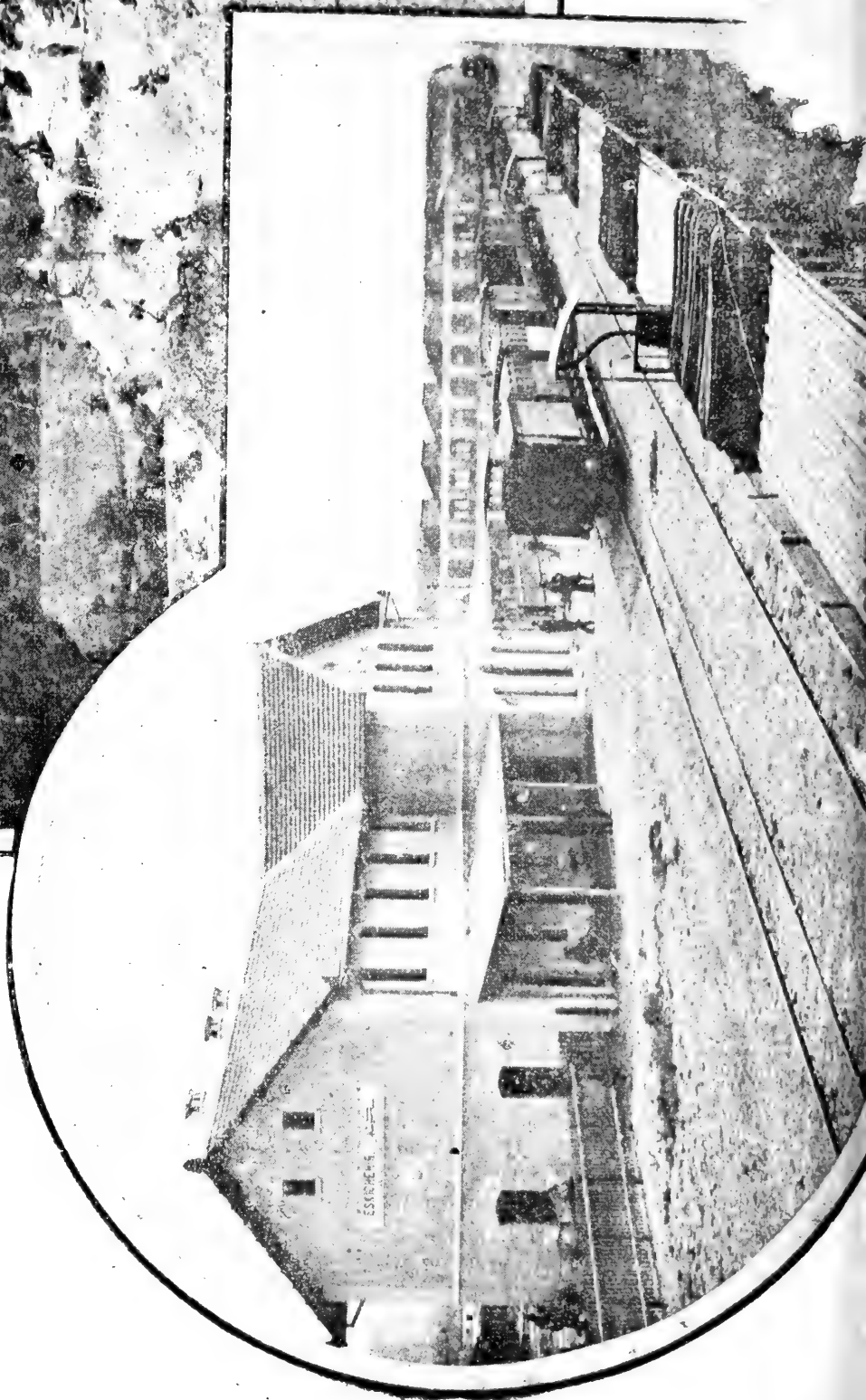
میلاد (۱۵۱۵) سنه سنده یاپلمشدر .

ارباب مطالعیه خفی اولمدینی اوزره چوبان مصطفی پاشا مرحوم اصحاب خیر و حسناتدن برذات اولوب ککبوزه ده دخی ، Lybissa جسماتجه در سعادتده کی عتیق علی پاشا جامع شریفنه معادل و در و دیواری مرمر اوزرینه اویمه صورتیله خطوط کوفیه و نقوش و رسوم هندسیه ایله مزین غایت لطیف برمعبد عالی بناسنه موفق اولمشلردر .

فقیرک ککبوزه ده والده جهتدن اقربا و تعلقاتم بولنق حسینیه ، شو علاقه دن بالاستفاده

اسکیشهر استاسیونی — سقاریا
 وادیسنده بر تونل

MALUMAT

موسم صیفده اورایه قدر جولان ایدر وهر دفعه سنده بوجامع نورانیت لامعی و قبله جهتنده برتر به معلا دروننده دفين خاك عطرناك اولان صاحب الخیرات مرحوم مصطفى پاشایی زیارت ایلرم .

بك بيوك همته يابلمش اولان بوككبوزه جامعی دروننده ایکی عدد مصحف شریف محفظه سی کورلمکه شایان اثار نفیسه ونادره عثمانیه دندر . جوز اوزرینه صدف والتون تللر ایله رسم اولنمش نقوش هندسیه اوقدر نظر فریبدرکه ، عثمانیلرک صنعت خرده کاریده کی مهارت لرینک درجه سی تقدیر ایتک ایچون برکره زیارت ایتک کافیدر . بوصد فکاری محفظه لرک عاملی ، پاشای مرحوم طرفندن صورت مخصوصه ده مصردن جلب ایدلمش برمسلمان صنعتکاردر . داخانده کوفی یازیلر مرمر اوزرینه غایت نفیس برخطله اویولمش و صوکره سیاه رنگه طوقال کی یاشغان بر ماده ایله املا و طلا ایدلمشدر . بوصورته بیاض زمین اوزرینه سیاه خطوط لطیف برمنظره عرض ایتکده بولنمشدر .

(اولیا چلی سیاحتنامه سی) نك باش طرفی تزین ایدن کوفی (بسمله شریفه) بوجامعک طیش طرفده مناره قیونسنک اوستنده منقوش و مرسوم خطدن استساخ ایدیلرک کوچوانتمشدر .

بانی عالیسی اولان پاشا مرحومک تر به سنک قبولری ده مصنعدر . قیمتدار و تأثیرات هواییه مقاومت ایدر برتخته دن معمول اولان قبولرینک اوزری اویمه لرله مزین اولدیگی کی ، کتبه مقامنده اولان مستطیلر ایچنده ده الچی ایله طوکیدرلمش بعض عبارات شریفه وارسه ده ، بر قسمی مرور زمان ایله بوزولمشدر .

جامعک مکمل و واسع بر عمارتی ، مدرسه سی ، حجره لری ، تکیه سی ، خانی ، یوزلرجه کتب نفیسه ونادره کی حاوی برده کتبخانه سی واردر .

قندیلچی دیمکه معروف سید افندی نك ید امانته مودوع اولان بو کتبخانه ده (یاقوت مستعصمی) خطیه یازلمش بر نسخه جلیله قرآن کریم موضوع موقع احترامدر . زیارتیه تنویر عیون ایتدی که بر بونسخه مبارکه نك خطی غایت نفیس اولمغه برابر صحیفه لرک کنارلرنده کی مذهب اشکال هندسیه و نقوش خرده کاری غایت ظریف . فوق العاده نظر ربادر . مسلمانلرک صنعت ترسیم و تذهیبده کی درجه مهارت لری حقنده بر فکر مخصوص پیدا ایتک ایچون بونسخه واجب التکریمک زیارت ایدلمنی اخوان دینه توصیه ایدرم . جنتمکان ، فردوس آشیان سلطان محمود خان عدلی حضر ت لری بونسخه نفیسه قرآن مبینی زیارتله مستسعد اولدقن صوکره فرمان مخصوص ملوکانه لری اوزره ینه مذکور

مخافه نه دقت و اعتنا ایدمک شرطیله کتبخانه به اعاده بیورلمش اولدینی خاتمه سنده مذکور
و مصر حدر. بوجامع شریف و مشتملاتی اولکی سنه خزینه اوقاف همایون طرفندن صورت
مکمله ده تعمیر و ترمیم ایدلمش ایدی.

کلم صده :

بو معبددن بشقه تاریخ انشاجه دهاسکی اولمق اوزره. حاجی علاءالدین جامی ده
شایان زیارتدر. اسکیشهر لیلرک روایتلرینه باقیلورسه بوراسنی ملوک سلجوقیه دن علاءالدین
کیقباد (۶۳۴ - ۶۱۶) یاپدیرمشدر. اگر بوروایت طوغری ایسه، کذرکاهمزده تصادف
ایتدیکمز ایلک سلجوقی بناسی بو اوله حق!

مع مافیه بوبابده قطعی بر حکم ویره جک بروثیقه تاریخیه کوریه مدیکی کبی قونیه وحوالیسند
کوریلان جوامع و مبانی مقدسه سلجوقیه ایله ده مشابقی بولنه میور. بلکه بوجامعک یرنده
سلجوقیلر زماننده یاپلمش بر معبد وارمش اوبالاخره بقلمش عرصه سنه صوکره دن بشقه
بر معبد انشا ایدلمش.

جامعک پلانی غایت ساده در. مربع بر اساس اوزرینه اوستی کره میتله مستور بر سقف
اوطوردلمش، برکوشه سنه ده مناره یاپلمشدر. قبوسنک اوکنده برده حیاط واردر.
جامعک اوتیه سنده، بروسنده اسکیدی دیرک باشقلری کورلمکده ایسه ده، کتابیه دایر
برشینه تصادف ایدیه میور.

چارشو بوینده کررکن بلدییه طرفندن شو بر قاج سنه ظرفنده انشا ایدلمش بر چشمه
کوردمکه، بونک اسکیدی بر مزار اولدینی شبهه سزدر؛ اوزرنده کوردیکم عباره لری دفتر
خاطر اته قید ایتدم؛ عباره نک ترجمه سی شودر:

«لوچیئوس واله ریئوس، عزیز رفیقہ سی پولکوری نک ادامه خاطرہ سی ایچون یاپدیرمشدر.»
واقع اولان تدقیقاته نظر ابوطاش قصبه جوارنده کی اسکیدی بر مزارستاندن کتورلمشدر.
تدقیقات تاریخیه کوره، اسکیشهر (فریثی) Phrygie حکمدارلری زماننده تأسیس
ایدلمشدر. مورخین قدیمه دن (ده موستن) ایله (پالین)، (بطالمیوس) Ptolémée بولده قدیمه
دایراجه معلومات ویره شلدر.

اسکیشهرک، ازمنه سالفه ده کسب ایتدیکی معموریتک انک پارلاق دوره سی بیزانسلیلرک
زمانه مصادفدر. هواسنک لطافتی، صولرینک کثرت و صافیتی حسیلله بوراسی اوزمانلر
بر محل تنزه و تفرج اولمق اوزره انتخاب ایدلیکنندن قایلجه لر، مزین قصرلر بنا ایدلمش
ایدی. بوجه تله اعظم رجال وسائر ذوق جویان بورایه کله رک اکثیرلر ایدی.

بر آراق ، قصبه خرابه یوز طوتمش ایسه ده امانوئل اولانجه همتی صرف ایدرک قزو
کون ظرفنده تعمیر ایتدیرمشدر.

میلادک (۱۶۸۰) تاریخلرینه طوغری بو حوالیه سیاحت ایدن (ژووه
Jouvin de Rochefort نامنده بر ذات اسکیشهرک لطافت موقعیه سندن و محصولات
ومزروغاننک مبدولیتندن ، قابلیجه لرینک تمیزلکندن ، سودلرک صافیتندن بحث ایدیور

یوقاروده سویلندیکی وجهله ، اسکیشهرک منابع ثروتندن بری ده (لوله طاشی
معدنیدر . *écume de mer (meerscham)*

سقاریا نهری ، چوق آباد صوینی وانقره ایرماغیله برلشدکن صوکره بالچیقی *argile*
بر مجرای تعقیب ایدرک کیدر . مجرای مذکورک ایکی طرفی صولرک تأثیریه متمادی آقار
مجرانک صول جهتی ، طبیعت و تشکلی کاسی کوچک کوچک تپه لره محاط ، صاغ طرفی ایسه
بوایکی صویک ملتقاسندن پورصوق صوینک منصبه قدر کاملاً کیل دن متشکلدر . کیلک
محفوظ بولندیفی اراضی مختلف الطبیعه بر چوق طبقاتدن متحصل اولوب اوست طبقه سی
argile plastique غضار مصوردندر ؛ بوچامورک اوتیه سنده بروسنده مارنی کلس طبقه لرینه ده
تصادف اولنور . بو طبیعتده بولنان اراضی ده اغاج یتشه میوب محصولات ده برکتلی اولمز
انکچون اغاج همان یوق کیدر ، اکیئرلر ایسه پک قوتسز اولور . ایکنجی طبقه ارضه کلنجه
ثخنی اون ، اون ایکی متره اولمق اوزره آچیق ماوی کیل دن متشکلدر . (لوله جی چاموری)
(*argile smectique ou terre à foulon*) ذراتی غایت انجه و متجانس اولان بو طوپراغی صابون
مقامنده حاملرده ، خدمات یتیه ده ویوکلری تطهیرده استعمال ایدرلر .

برنوع صابون اولان بو طوپراق بورالرده پک زیاده استعمال ایدلمکده اولدیغندن
ومرکز اخراجی ده میخالیج ایدوکندن کویلیلر ارا به لرینه یوکلتهرک اچرولره طوغری
سوق وفروخت ایدرلر . برخیلی مقداری ده از میره کتوریلره رک قوزماتیق مقامنده
قوللانندیفی کی بر درجه یه قدر تصفیه ایدیان پارچه لری (از میرکیلی) *terre cimolée de Smyrne*
نامیله اوروپایه قدر کوندریلور ایدی . بو طوپراق طبابت قدیمده مسکن وادویه محصه
absorbant اولمق اوزره استعمال اولنورمش .

احتمال که ، الیوم طبابتده قوللانیلان (مغزی) بروقتلر مغنيسادن حیقیدیغندن اولنام
ایله یاز ایدیوردی . فقط کیم بیلیر ! . . .

تقریباً بر متره درینلکنده اولان بو طبقه نك آلتنده جوهرجه ده ها زنکین بر معدن

وریلورکه اوده (مغزیت) یعنی اصطلاح عواجیه (دکز کوپکی) *silicate de magnésie* در .
 بوجوهر نا اوروپایه قدر کتورلدیکی کبی یرنده دخی برطاقم اوانی اعمالنده قوللانیلیر .
 نوع جوهر دن مجارستانده ، یونانستانده تب شهری جوارنده ده واردر . فقط اوروپا
 لم الارض متخصصلرینکده تحت تصدیق واعترافلرنده اولدینی وجهله ، میخالیسجک
 جوهری اک کوزل واک بیاضدر . بونک سورت اخراجنه عطف کلام ایدیلنجه ؛ جوهر
 دن کور منتظم ودواملی طبقات شکننده اولدیغندن ، چیقارمق ایچون اون بش یکرمی متره
 ریندلکننده قبول قازمغه مجبوریت حاصل اولیور . بولندینی یرده ده کیل *argile smectique*
 نیلان طوپراغک ایچنه غیر منتظم افاق دانلر شکننده سرپش اوله رق بولنور . حتی
 قدم مکینده جوهره نادراً تصادف اولنمقده در .

طولاً یوزکیلومتره دن زیاده بروسهت ویرینه کوره ایچنه برعرضه وسقاریا ایرماغنک
 ساحل یمیننجه حفر اولنان قویولردن کلیتلی جوهر چیقاریلور . بونوع قیولره این اوکی
 صبه سنده ، اسکیشهرک شمال شرقیسنه تصادف ایدن اووه لرده تصادف اولنور .

قیولردن بعضیسی ده طاش اوجاغی دنیلن محله قازیلیمشدر . اصل اخراجات مرکزی
 میخالیسج قصبه سیدر .

اوروپا سیاحلری لوله طاشی معدنی تحلیل ایتدیرمشلر ، نتیجه سنده :

۷۰ . قاربونیت مغزی .

۲۵ . سیلیس . وبرمقدارده کیل بولمشدر .

واغوندن چیقار چقمز اوتله کیردیکمزی سویلمش ایدک . حیدر پاشادن بری بزه
 فاقت ایدن شمندوفر مأمورلرندن بر ذات ایله اوتلک لوقظه سنده کوزل بر طعام
 بتدکدن واوستنه آشکرلی برقهوه ایچدکدن صوکره مأمور افندییه وداع ایدرک موقوفه
 نظر اولان کوچک براوطه ده کی قاریوله یه یاصلاندیم . اون اوج ساعتدن زیاده بریولحلیق ،
 لمده متصل صارصلمق صورتیله دوام ایدن یولحلیق وجودیمی ایچمه صارصمش . دهاطوغریسی
 فی سرسم ایتمش ایدی ، بناء علیه مان یاتمق ایسترایدم . فقط طبیعتک منظره لطیفه لیلیه سنی
 ناشاده کی ذوق وجدانی پی ده بردرلو فدا ایده مدم . ساعت بریچغه طوغری قمرک برمستی
 ماشقانه ، بروش خرامانه ایله طاغینق بلوطلر اده سندن پوکسلمسی رنگین ، شاعرانه بر
 شکل کسب ایدیوردی .

هر دقیقه بشقه بر منظره علویه عرض ایدن بولو حه کزین چکر که ده تصویرینه چالیدیدیم
لیل محزون و وجد آور قدر دلارا ایدی .

چکر که ده بر کیجه

بر صوک بهار کیجه سی ایدی . کیجه نک او کشیف ظلمتی بروسه نک کوچک و تنها
مخله سنی استیلا ایتیش ، تامر مره حوضه سندن قوپوب کلن سرت بر روزکار اووه یه ناظر
اولان بنجره مک جاملرینه ، کار قدیم چارچوله رینه چارپیور ایدی .

بیلیم بروسه نک بولطیف ، لطافتیه برابر علوی و مقدس مخله سنده هیچ او طور دیکزمی ؟
چکر که نک اک حاکم نقطه سی اولان جهتی که خداوند کارغازی حضرت تدرینک تربه انور لرینک
جوار روحانیت مداریدر - بر طرفدن طبعندن طرح و تقسیم اولنش اولطیف اووه ،
دیگر جهندن اساطیر یونانیه یی اولانجه قوتیه تجسم ایتدیرن اوتپه سی دومانلی کوه کشیش ،
موقعک وضعیت شاعرانه سنه برده علویت و غرابت بخش ایدیوردی .

خنده نمای لطافت اولان بهارده ، کوزلری قماش دیران لاله لر ، جذبه دار سنبلار ،
شب بویلر بر طراوت روح پرورانه ایله نشر رواج طیبه ایتدکری وقت بو بروسه نک ،
بو خاور شوکت و سطوت اولان خداوند کار ستمک و باخصوص اووه سدنک اکتساب
ایتدیکی رونق و لطافتک منظره سنه طویوم اولماز . هربری کیسه وی شعله نثار کبی
رونمای حضارت اولان ازهار کونا کون بویرک ، بودیار مقدسک بخشایش طبیعه سندن در .
بهارک ، بو نوحیات کائناتک قدومنی تبشیر ایدن قوشلر ، بلبلر لحن خوش ادرلیله دمدمه ساز
وجد و استهراق اولدقلری آن صفا پرورده بوسه اووه سنه طوغری تمدید نظر امان
ایده جک اولورسه کز پیش انظار حقایق حیوانه کزده بیک لوحه عبرت آمیز تجلی
ایدر ! کوزیکرک اوکنده شجاعت و بسالتلرینی حامل اولدقلری حالد اجداد معالی
نژادیمز اولان او خداوند کارلر ، او ییلدیرملر ، برر برر میدان کار و زارده
عرض اندام مهابت و اصالت ایدرلر ؛ او لطیف جریانیه نیلوفر ، بر نمونه عفت
و اصالت اولمق اوزره تجلی ایلر ! قوشلرک نعماتی ، نسیم سحره تابع اوله رق نازنده خرام
اولان اشجار ، فضای بی نهایتیه طوغری یوکسلوب کیدن طاغیر ، صانکه بری خوش
رفتار کبی عرض دیدار ایدن او آفتاب عالم تاب پری غرام و محبت دینکه سزا اولان او مهر

دلارام برر منظومه بدایع ، برر مجموعه حکمتدرکه ، توصیف و تصویر علویت واحتشامنده اک بنام شاعر لر ، اک دقیق فیلسوف لریله سرفر برده حیرت اولمشد .

کیجه نك آن بآن متزاید اولان کشفاتی قارشوسنده پیش نگاهمده تجلی ایدن بیک درلو خیالات بنی او کیجه اویقوسنر بر اقمش ایدی ! دماغم بورولمش ایدی ؛ مفتون علویتی اولدیغم شو منظره عادتاً بکا بردرس حکمت قدر لطیف و روح پرور کلیوزدی . بيلم که ؛ کیجه نك بوقدر رقیق ، بورتبه حزین اولمسنده کی حکمت نه در ؟ کیجه نه دن افکار وحسیات بشری تحریک وتهیج ایله انسانی مدارج روحانیه طوغری سوق ایلر ؛ بیک درلو امل و امید ایله قلبی مشحون قیلار ! ، آه ! اوامید که بو عمر حزین ، بو حیات ثقیلک الام واضطرابی تخفیف وعموم واکدارینی ازاله ایله تنهالرده بر رفیق مونس وصادق یرینه کچر . مع مافیه بو عالمک نظام وانتظام واهنکنه اک قوی برمعین دگلی ؟

بوامید ایله دگلی در . که ، نك وتنهالرده تعدیل کریه وتاثره چالیشیرم . برخیال لطیف صورتند نظر امعانم اوکنده تجسم ایدن وچهره صباحت آوری تعدیل وتخفیف الامه یاریم ایدن او امید ، آرام جاندر .

بن ، بوخیالاته مستغرق اولدیغم دمده ایدی که ، ساکن اولدیغم زاویه نك براوطه سنده رفیقم ، او عاشق شوریده دل حافظ دده نك اوفلدیکی اوحزین ، محرق « نای » ک صداسی قولاغمه چارپدی ، روحم ، فیکرم ، االم هپ سوراخ نایدن چیقان او روحانی ضد اک کلدیکی طرفه متوجه ومنجذب اولدی .

آه ! بوزمانی بردرلو تعریف وتوصیف ایدهم ! جهان بودقیقه دن اعتباراً پیش نگاهمده پر نور و شطارت ، کائنات پر ذوق لطافت تجلی ایدیور . استغراقم ، خلعانم ارتیور . مبهوت و حیران قالیورم ، اودم صانکه هاتفدن شو :

« چوب خشک ونای خشک وخشک پوست » « از کجای آید این او از دوست ! » صدای روحانیسی گوش هوش اتباهمه ایصال ایدیلیور ، بوکلام روح پرورک احتوا ایلدیکی معانی حکیمیه نی تلقی ایله تغدی ایلورم . بنده بر صفای درونی حاصل اولیور که ، بکا هر درلو مادیاتی اونون دیریور . هر ذره کائناتک بر عالم وجد وحیره کیردیکنه قناعت کتور . ییورم . روحم بو ترنماته عاشق اولیور کندیمی لباس جسمانیدن تجردانه برردای روحانییه بورونمش صانیورم . والحاصل روحی فکرمی بتون حسیاتی بودائرة فوق البیعهیه پرواز

ایدور کورپورم . کیم نه دیرسه دیسون ! بن اودمده کی صفای مدید روحانی بی دنیالره
دکیشم . اوفیض لاهوتی ایله پرورشیاپ اولمئی هر شیئه ترجیح ایلم ،

یولخیلقده باخصوص اوتلارده قالمق مجبوری اولدینی زمان یتاق طاقلر بی ، بارداق
سراحی بی حتی فس فورچه سنی ایجه معاینه ایتک برلازمه صحتدر . چونکه سرایت امراضه
اک مساعد وسائط اولان لوازم مذکوره بوکی اوتلارده قطعا پاک ونظیف اولدینی معلوم
ومشهوددر !

برکره دده اغاجندن استانبوله کلیرکن قله لی برغوسده کی اوتلده ! بوکی اسبابدن طولایی
اوت مندرده یاتمئی ترجیح ایتش ایدم ...

قطارک ایرتسی صباح اون بچقده حرکت ایده جکی اقشامدن تحقیق ایتش اولدیغمدن
وقت حرکتدن بر بچق ساعت اول او یاندر لمقلمغی اوتلجی به تنبیه ایتش ایدم ...

سیوری سینک لردن تحت کله لرندن ازاده بر خوابگاهده الی ساعت قدر او یوشم ...
ساعت طقوز اولمش ، اویقومک اک طاتلی بر زماننده خدمتجی اولمه مک قبوسنی
اوره رق بی او یاندر دی .

وقتندن اول او یاندر لدیغمی بیلدیکم ایچون ساعته بیله باقمه لزوم کورمیه رک یواش یواش
اوستمی کیندم . مردیوندن اشاغی اینه رک استاسیون میداننه چیقدم .

مایسک یدیسی ، بازار ایرتسی کونی ایدی . دم سحرک اولانجه لطافتی حکم فرما ،
شهرک هر طرفی عمیق ، شاعرانه برسکونته مستغرق اولدینی حالدده شایان تماشا بر لوحه
صورتنده رونما ایدی .

پک ایرکن قالدیغم ایچون کوزلرم سرمست و خمور ، روح تماشا ای طبیعتله متلذذ
ومسرور اولدینی حالدده اوتلک اوکنده براز کریندکن صوکره شهره طوغری یکی آچیلان
شوسه بی تعقیبه باشلادم .

برخیلی کیتدم باغچه لر اره سننده بر محله توقف ایدرک شهری اوزاقدن اوزاغه
برکره ده نظر تماشادن کچیردم . هر طرفده عمیق برسکونت ... یالکز شهردن استاسیونه
طوغری کلکده اولان برایکی مهاجر ارا به سیله ، برده فایطونک کورولتیمی بوسکونتی اخلال
ایدوردی .

جولانمی ده از یاده اوزاتمه رق تکرار دوندم . یولک مدخلنده کی اوتلک باغچه سنده
اشناردن سابق قونیه معارف محاسبه مأموری اولوب برخیلی یر طولاشدقدن صوکره
(وان) ه تعیین ایدیلن بهجت افندی یه تصادف ایتدم .

خوش بشدن صوکره ، زده دن کلوب نه جانبه کیتدیکنی سؤال ایتدم . (سیدی شهر) ینه
کیتدیکنی ، اورادن عودتله درسعات طریقله محل مأموریت جدیدنه کیده جکنی سویلیدی .
استطراد قیلندن شونی ده سویلیهیم که ؛ اقتصاده پک زیاده رعایتی اولان بوذات
استانبولده صورت مخصوصده بر فایطون یاپدیرمش ، ائی صامسونه نقل ایدرک محل مأمور-
ریتنه انکله کیده جک . صامسوندن وانه قدر ارا به کیراسنی حساب ایتمش . بویله برارابه
تدارکننده استفاده بولمش ، بوکا بناءً بوصورتله حرکتیه قرار ویرمش ! فنا دکل . بوده
بر تدبیر اقتصادی ! التی یدی سنه لک بر اشنالغک بویله انتظارک خلافتده اوله رق تجددی
وسیله سیله او باغچه ده بر یچق ساعت قدر اوطوروب دره دن تپه دن کوروشدک . هنوز
صاغیلمش سودله برده قهوه ایچدک . برنجی ، ایکنجی چاک چالندی . اوتلجینک حسابی
کشدک ، چانطه مزئی تکرار بر حماله یوکلته رک واغونه اتلادق ؛ برایی دقیقه صوکره ده
دوققور حسیب افندی بنیدی .

سید غازی ناحیه سی — فریژی مزارلری — صخور منخوطه — کوتاهیہ —
 کوتاهیہ نک زیارت محلاری — مشاہیر زنان اسلامیان — کوتاهیہ نک احوال قدیمہ سی —
 چاودار جصار — ژوپیترک معبدی — دوکر موقعندہ آثار سلجوقیہ دن جسم
 ومصنع برخان — چایدہ آثار عتیقہ سلجوقیہ —

قطار تام اون بچقدہ یوللانندی . اسکیشہرک غربندن طولاشہرق و بیوک بر منحنی
 تشکیل ایدرک (کوچہ قصق) استاسیوننہ کلیرکن (سیدغازی) قریہ سنک چبلاق طاغلری
 اوزاقدن اوزاغہ فرق اولنیور ایدی .

اسکیشہرک شرق جنوبیسنده کائن اولوب ایکی چبلاق طاغ ارہ سنده مبنی اولان
 (سیدغازی) (۱) *Nacolëia* قریہ سی اسکیشہرہ طقوز ، کوتاهیہ یہ اون التی ساعتدر .
 درون قریہ دہ (۳۱۴۶) خانہ ایلہ (۱۵۱۰۸) نفوسی و (۳۵) قریہ ایلہ (۵۵)
 جامع (۶) مدرسہ ، (۶۶) دکرمن ، (۵) خان ، (۶۲) دکان ، (۵۰) مکتبی شاملدر .
 قریہ یہ ناظر (اوچلربایری) دینلن یوکسک برتپہ ذروہ سنده سیدبطلغازی حضرہ
 تلرینک غایت معمور و مزین تربہ و درکاک شریفلری وجوارندہ دہ برمناستر اولدینی کبی
 نفس قریہ دہ دخی آثارعتیقہ دن اولہرق خرابہ سی واردر .

اسکیشہر اووہ سی جنوباً ، سقاریا نہرینک جنوب قولی دیمک اولان و غربدن شرقہ
 طوغری اقان بر ایرماقلہ محدوددر . بو ایرماغک مجراسی (فریژی) (۲) قطعہ سنک مرکز
 یایلاسنہ استناد تشکیل ایدن سلسلہ جبال خطنی تعقیماً اقوب کیدر .

(۱) *Et Byz v. Nacolëia Hérodote 1er. 8.*

(۲) — فریژی: بیوک فریژی، کوچک فریژی اولق اوزرہ ایکی قطعہ دن عبارت اولوب اناطولینک
 مرکزینی اشغال ایدر ؛ خداوندکار ایالتنک جنوب طرفلرندن قونیہ وحوالیسنہ قدر امتداد ایلر ایدی .
 قبل المیلاد یدنجی عصرک اواخرنیہ طوغری قرال میداسک زمانندہ فریژی ایالتنی (سیمہرین)
 دینلن قوم استیلا ایتشد .

بوحوالینک اراضیسی منبت و محصولدار ، قطعاتی آبدار اولدیغدن کلیتلی اهالی اسکانه بک مساعدر . ایشته بومساعده طبعیه به بناء ازمنه سالفهده بورالرده بک جوق شهر وقصبات وارمن .

بورالره زمان زمان اوغرایان ائارعتیه علماسی ومدقق ومتفنن سیاحلر برطاقم بلاد قدیمه خرابه لرینه تصادف ایتمشلر سده ، هنوز اسملری معلوم اولماش و *Zompus, Massissa* *Santabaris* کبی شهر اسملری ذکر بیله اکتفا ایدیلوب لرلی تعیین وارائه ایدلمه مشدر . قصبات مذ کوره دن زمانمزه قدر پایدراولانی (سیدغازی) *Prymnesia* ناحیه سیدر . بوبلده عتیق اعصار سالفهده ، بورالرده ساکن بت پرستلرجه بر محل واجب الرعایه ایمش . قرال (میداس) (۱) *Midas* نامه تحفه ایدیلن بر معبد بالاخره یزانسایلر زماننده مناسره تحویل ویاننده بر کلیسا انشا ایدلمشدر . سیدغازی حضر تلری بوبنا داخلنده مدفوندر . بوبله مظه دن بر ذاتک مدفن اولان محل مذ کور تا سکرنجی عصر میلادیدن بری حقیله حسن محافظه ایدلمکدهدر .

فرانسز سیاحلر ندن بر ایکسی سیدغازی ناحیه سی *Nacoleia* اولمق اوزره کوستر دکلری خالد (شارل تکسیه) *Texier* یوقاروده بیان ایدلیکی وجهله (پریم نه زیا) بلده عتیقه سنک بولندیغی محلی اشغال ایدلیکی یازیور .

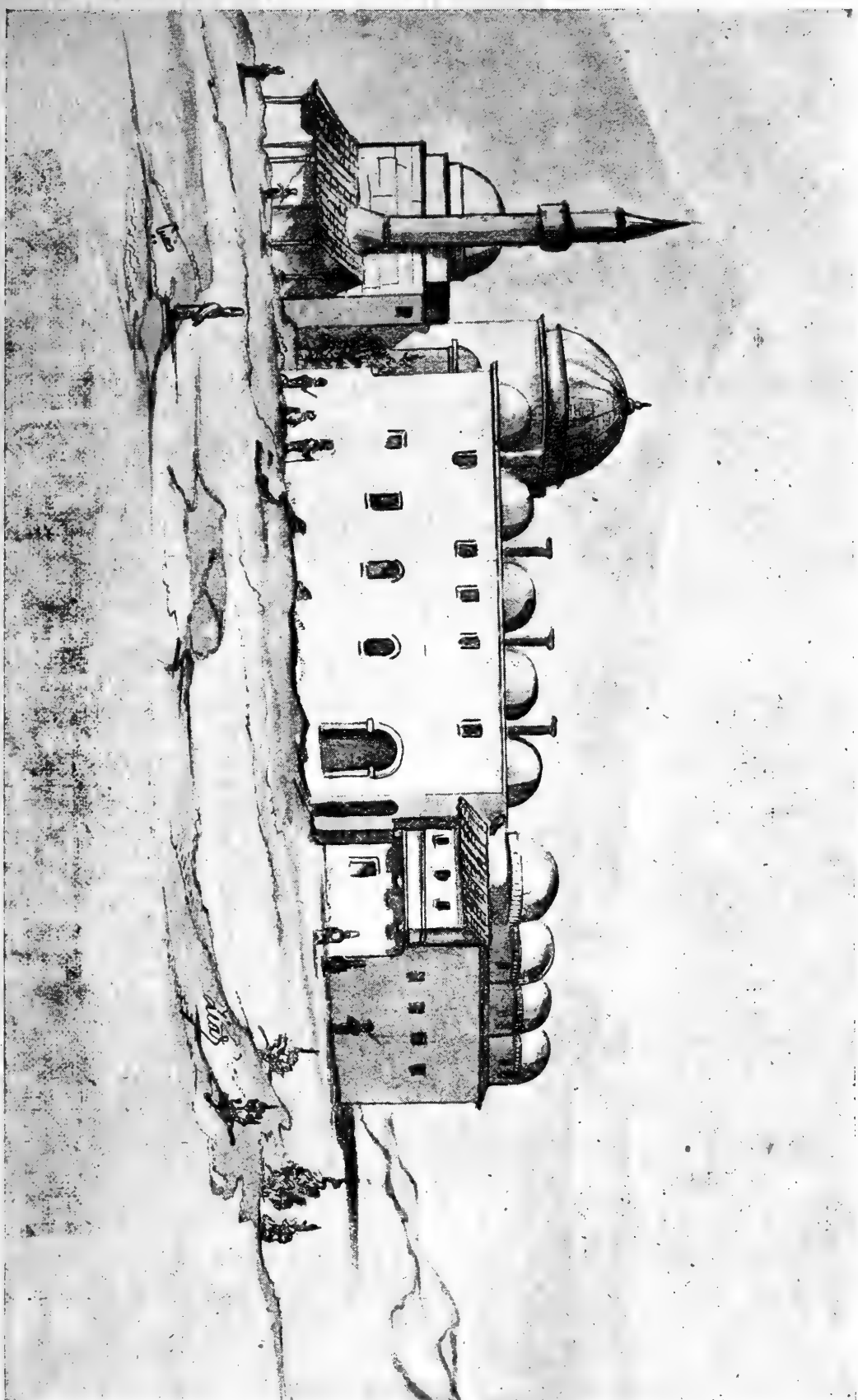
(شارل تکسیه) سیدغازی ناحیه سنده *Nacoleia* عبارده سی محکوک برطاشه تصادف ایتدیکی سویلیور ، (بارت) *Barth* و (نورتمان) *Nortmann* نام ذاتلر دخی عین محله عین عبارده لرلی حاوی کتابه لر کور مشلردر . فقط بونلرک افاده لرینه باقیلور سه نو کتابه لر جوارده کائن دیگر بر قصبه دن کتورلمشدر .

محررین ووقایع نویسان قدیمه دن نه (استرابون) *Strabon* ، نه یزانسلی (اتیهن) ونده (بطالمیوس) سیدغازی قریه سنک نام قدیمی اولان (پریم نه زیا) دن بحث ایتشلردر . خلاصه کلام المزده شو معلوماتدن بشقه وثائق قدیمه یوقدر .

سیدغازی ناحیه سنده بولنان مبانینک طرز انشالرینه نظراً ، بونلرک مختلف زمانلرده تأسیس ایدلکلری اکلاشیلیور . ؛ اغلب احتماله کوره ، تربه سیدغازی قدیم بر بنا اولدیغی حالده سلجوقیلر یاننه بر مدرسه ، مولویلرده بر تکیه علاوه ایتشلر .

(۱) بو آدم حقنده بر جوق اساطیر منقوادر . از جمله هر طوتدینی شیئی التون یابارمش . معبود (اپولون) نک معاصری ایمش .

اسکاتپور جو رانده سيد غازي حضرت تاريك توبه و جامع شريف

سید مشـار الیهک غایت مکلف اولان صندوقه سنک یاننده ؛ اورالرجه مشهور اولدینی اوزره بر قبردها واردرد . بطلال (بشنجی بادن جسور دیمکدر) غازی ملاطیهده تولد ایتیش و خلیفه عباسی هارون الرشید زماننده بو حوالیه کله رک روملرله وقوعبولان بر محاربهده مقتول اولمشدر . (م . ۷۳۹)

آثار عتیقه علماسنجه (سیدغازی) ناحیه سنک نام قدیمک تعینی حقنده اختلاف افکار موجوددر .

بوابده درمیان اولنان افکار ومطالعاتک تفصیلاتنه کیریشمه دن (ناقله یا) *Nacoléia* بلده سی حقنده برازمعلومات ویرهلم :

آثار قدیمه مطالعه سندن اکلاشلدینی اوزره ، بو بلده (فریزی) دینلن قطعه نک مراکز مهمه وجسیمه سندن بری اولوب اسکیشهره (۲۹) کیلومتره دن براز فضله مسافده کائن ایتیش .

بیزانسی (اتیهن) بلاد قدیمه نک دور اساطیرینه عائد معلوماتی ذکر و بیان ایتدیکی صبردهده بوبلده دن دخی بحث ایدیور و (داسیلوس) ک مخدومی (ناکولوس) طرفندن تاسیس ایدلیکنی خبر ویریور .

آثار عتیقه متوغللرندن موسیو (لاق) *col. Leake* ، (ناقله یا) بلده قدیمه سنک موضعی سیدغازی ناحیه سنک جنوبنده کی طاغلق محللرده کائن (پشمش قلعه سی) نام موقعده کوستریور . فقط بالآخره اجرا ایدیلن تدقیقاتدن اکلاشلدینی اوزره ، مومی الیهک تعریف ایتدیکی محل بربلده نک موقعی اولق اوصافی حائر دکلش . شارل تکسیه (۱۸۳۲) تاریخنده ، سید غازی بلده سنده (ناقله یا) عبارده سی حاوی برکتابه او قودیغنی موسیو (بارت) دخی *Barth* عین عبارده سی حاوی ایکی کتابه یه تصادف ایدلیکنی بیان ایدیورلر .

فقط دیگر جهتدن (بارون وولف) *B. de Wolf* اسمنده بر ذات ناحیه مذکوردهده بولنان برستون اوزرنده محکوک شو : « پریم نه زیئن لک اعیان ، وسـکنه سی . » عبارده لری اوقومشدرکه ، بوندن قدیم (پریم نه زوس) بلده سنک موقعی اشغال ایتدیکی اکلاشامقدهدر . سالف الذکر موسیو (بارت) ک قولنجه ، (ناقله یا) اسمنی حاوی طاشلر دیگر بر محلدن کتورلمش اولق محتمل ایتیش . ایشته اصل مسئله بونقطهدهدر ؛ حتی (بارت) سیاحتنامه سنده بو محلی ده ذکر ایدیور وشماله طوغری یورورکن شوصورتله اداره کلام ایلپور : « متعدد وادیلرک اده سنده عارضه لی براراضیدن کچدکن صوکره ، تعقیب ایتدیکنمز یول بروادی یه منتهی اولدی ، قدیم بر مزارلق جوارندن کچدککه ، بوراده بر طاقم خرابلر وستون پارچه لری کوریلپوردی . بواناره نظراً بوراسی قدیم (ناقله یا) بلده سیدر . اوراده کی آثار و کتابه لرده بالآخره سید غازی بلده سنه نقل ایدلمشدر .

خلاصه کلام ، (ناقولها) بلدة قديمه می (سیدغازی) شهری جوارنده و غرب طرفندن
کچن طریق کیرک صول جهتنده کائن ایش .

موسیو (بارت) ک کردیکی خرابه زارده کوریلن کتابه لردن برینک اوزرنده معبود (ژوپتر)
نامنک مذکور اولمی بوراسنک قدیمأ بر مرکز مذهبی اولدیغنه حکم ایتدیریور .

شمیدی حالد ، سیدغازی نک اسکی اسمی (بریم نه زوس) اولق اوزره قبول ایدیلیور .
بقالم ، مدقق سیاحلر ، زمانمز اثار عتیقه متخصصلری بومشکلہ جغرافی بی حل ایدیه بیله جکلمی ؟

اسکی شهرک جنوب شرقیسنده ویکرمی سکزمیل مسافه ده سقاریا ایرماغی اوزرنده قدیمأ برده
(میدوم) Midæum بلدة سی واریادی . (میدوم) مرمره سواحلندن قیصری وحوالیسنه کیدن طریق
اوزرنده بواندیغندن دور فتوحات عثمانیه به کلنجه به قدر اولدقجه اهمیتی حائز بر قصبه ایدی . فقط
صوکره لری ایجابات موقعیه دن ناشی اسکی اهمیتی قالمامشدر . مع مافیه مفصل خریطه لرده
اسکی شهرک شمال غریبسنده (میدی کوی) اسمنده کوچک بر کوی کوریلیورکه ، بوده
(میدوم) قریه قديمه سیدر .

سیاحیندن (وادینگتون) Wadington ، اسکی شهرک شمال شرقیسنده سیدغازی
ایرماغنک ساحل یسارنده کائن ، وقصبه مذکوره به سکزمیل بعد و مسافه ده (عرب اورن)
(۱) قریه سنده (میدوم) اسمنی خوی کتابه به تضادف ایشمشر .

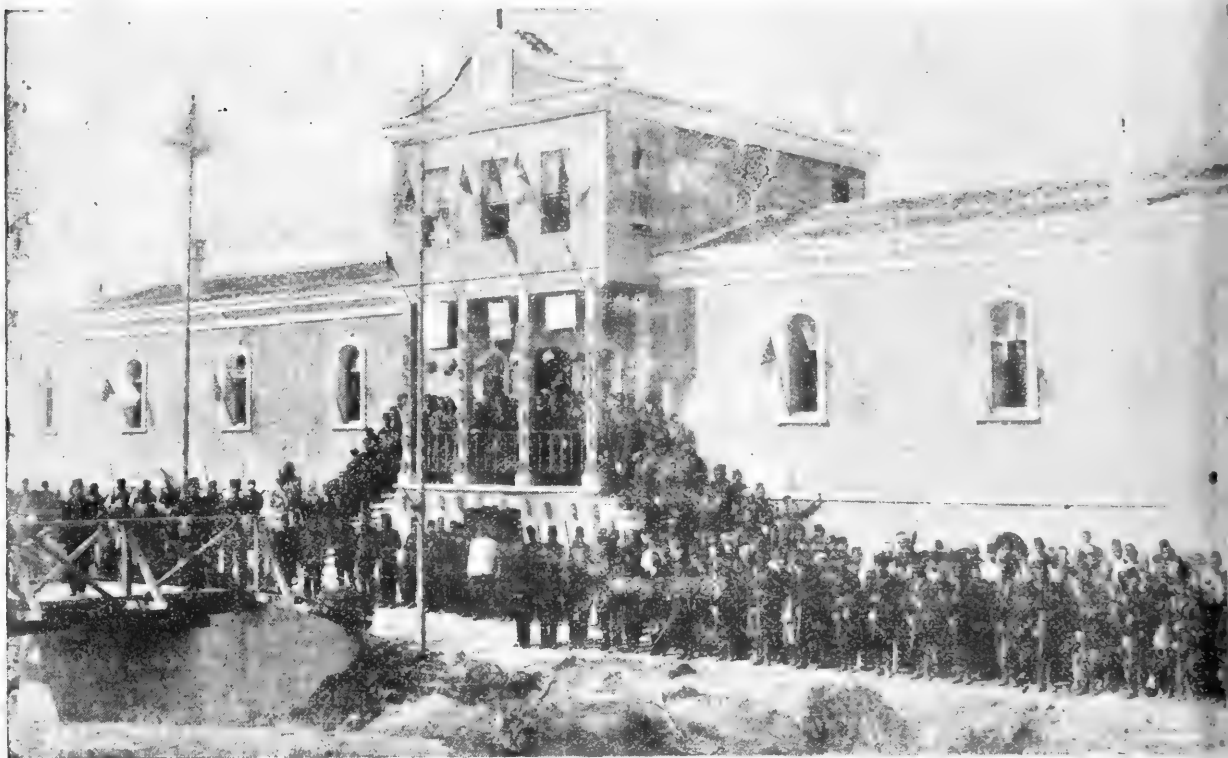
موسیو (بارت) (عرب اورن) قریه سنده اثار عتیقه دن مرمر پارچه لری ، دیرک
باشقلری کوردیکی خبر ویریور . یوزی متجاوز خانیهی شامل اولان قریه مذکوره
اهالیسی فعال ادملر اولدقلرندن زراعت اولدقجه ایلری کیشمشر . قریه نک مزارلغنده
اسکی روجه یازیلری حاوی طاش پارچه لرینه تضادف ایدیلورسه ده اصل قریه نک اسمنه
دلالت ایدر بر کتابه کوریه میور . فقط هر حالده ، (عرب اورن) قریه سی ، (فریژی)
ایالتنک بیوک بر شهرینک موقعی اشغال ایتدیکی تضادف ایدیلن اثار عتیقه ایله کلاشلیمقده در .
(عرب اورن) ایرماغنی کچمه دن براز اول ، صاغ طرفده مئمن الاضلاع بر تر به

(۱) ترجه خریطه لرده ، اسکی شهرک شمال شرقیسنده کوستریلیور . و (عرب اورن) صورتنده
یازیلیور . سالنامه لرده دخی (۲۳) خانه ده (۱۲۶) نفوس اراء اولنیور . دیمک که (شارل تکسیه) نک
زماننده خانلر دها چوقش . (اورن) اناطولی ترجه سنده خراب معناسنده در .

کوریلورکه ، طرزانشاسنه نظر آسلیچوقی بناسی اولمق لازمکیور . تر به نك بعض طاشلرنده
روجه بعض عبارله دهخی تصادف اولمقددر .

ایشته بوحوالینك اطافیلله مشحون اولدیغمز حالده صباحلین اون ایکی یی بش کچه
(کوجه قصیق) استاسیوننه کیردک . استاسیونك بولندیغی نقطه سطح بچردن اعتباراً
(۸۳۰) متره در .

اسکیشهرده مسافر خانه عسکری

اناطولینك اکثر محللارنده اولدینی کبی بوفریهده دهخی اوتوزبش قدر خانه واردره ،
اوزرلری کاملاً طوپراقله اورتولیدر . اولرك طوپراقله اورتولی اولسی جوارده کرمیت
اعمال ایدلمه مسندن ودها طوغریسی کوردنك دنیلن اعتیاد سقیمدن بشقه برشیته حمل
اولنه مز . مع مافیه سایه عنایتوایه حضرت پادشاهیده ، مهاجرین اسلامیه ایچون پیدرپی
انشا ایدیلن خانه لرك اوزری کرمیتله اورتولمکده اولدیغندن ، بو طرز جدید و صحنك
یواش یواش دیکر لرینه ده تطبیق ایدیله جکی درکاردر .
راکب اولدیغمز واغونده بزی مشغول ایده جک برکیمسه بولندیغی وباخصوص بوخط

اوزرنده ایلک دفعه اوله رق سیاحت ایدلدیکی جهته ، تعمیق نظرده بشقه برنشئه ولدت طویبوردم .

نجره نك اوكنه كچوب اورادن تماشایه قناعت ایتیموردم ، برالمده كوچك برخریطه ، برالمده قورشون قلمی اولدینی حالدده برصاغ نجره یه ، برسول نجره یه اوزانیوردم . حسیب افندی رفیقمزده کندی عالمنده مشغول ... كوچكه قصیق وحوالیسنك اراضیتی شکل وطبیعتجه بردرجه دها تحول ایدرك ، گاه منبت وگاه غیر منبت اروه لر اورته سنده یوكسلمش وترسبات وناری دورلرینه عائد چپلاق وسیوری قیالر ، ادوار ژه ئولوژیه نك تأثیرات متبوعه سندن نمونه نمای غرابت اوله حق برمنظره عرض ایتمکده بولمشد .

كوچكه قصیق استاسیونندن برچاریک قدر مسافه ده یوزرمتد ارتفاعنده بوطاقم كوچك جبال متسلسله کورییوردم که ، اوزرلری سراپا چام اغاجلریله مستور ومزیندر . چام اغاجلرینك بودرجه مبذول اولمسی اراضینك ، برکانی اولدیغنی کوستریور . بو منظره حضارتما اوکنندن کچدکجه ، مهتابلی برکیجه ده چاملیجه نپه سندن تماشاییدیان شهر آیین مسرت قرین حضرت پادشاهینك الواح نظرفری کوزیمك اوکنه کلدی . (دوکر) موقعه کانجه یه قدر خطك کچدیکی اراضی متصل یوکسلمکده اولدیغندن ، صول جهتدن اقان (پورصوق) صوبی بروش نازان ایله اسکیشره طوغری اقوب کیدیوردی .

ایرماق ، مجراسنك بعض نقطه لرنده سرت قیازه تصادف ایتدینکندن یا تبدیل مجرا ایتمش وباخود طاشی بیه بیه عادتاً براولوق حالته کتیرمش وبوصورتله اوافق اوافق شلاله لر پیدا اولمش ایدی . وقتيله درسخانه مزك دیوارلرنده کی الواح طبیعیه ده . کیفیت وقوعی اکلماغه چالیشدیغمز (اثار ائتکالیه) بی شمعی بوواسع میدان تجربه ده کوروب اکلایوردم . فطار بردرجه یه قدر دوز وفقط انحنالی اراضیدن کچرکن تدریجاً تعدیل سرعت ایتمکه باشلادی . شو تعدیل سیره بادی امرده برمعناویره مدمسه . نظرمی ایلویه طوغری توجیه وتمدید ایدنجه رهگذاریمزده برتونل موجود اولدیغنی کوردم .

اوارالق ساعته باقدم تام یاریم ایدی . بر ، برتونل دها کچدک ...

قطار (صابونچی بیکار) ینه کلیرکن اناطولی قطعه وسیعه سنی شرقدن غربه طوغری قطع ایدن (طوروس) سلسله جباله عمود اوله رق تصادف ایتدینکندن ، بوعارضات طبیعیه یی کچمک ایچون بوحوالیده بربرینی متعاقب اوچ تونل حفر اولمشد . اراضینك تشکلات طبیعیه یی غایت سرت ، غرابت صخورندن مرکب اولدیغندن بوتونلنری آچق ایچون قومپانیه بوراده اک چوق مصرفه دوچار اولمشد . (سقاریا) وادیسنده تصادف ایتدیکم صغوق ، قسوت بخش منظره لر کی بوراسی دخی مخوف ودهشت آورد .

کوبلی دن قره کوی استاسیوننه کلیرکن بربری متعاقب اون ایکی تونلدن کچمش ایدک. حتی اقسام اونی سکر کچه مرور ایتدیکمز برتونل اوج دقیقه سورمش ایدی .

واغون ارقداشم حسیب افندی دو قنور اولق حسیبله حفظ الصحه بزدن زیاده رعایت ایتدیکندن بوتونلدن کچرکن واغونک پنجره لرینی علی العجله قیامش ایدی .

اوب ! حتی ده واریا : چونکه لوقوموتیفک باجاسندر چیقان دومان دها طوغریبی محض قاربون واثانده هوایه انتشار ایدمیه جکندن ، بالطبع واغونلردن ایجرییه هجوم ایدرک نفسی اخلال و بونک نتیجه سی اوله رق سورمه کلی براوکسور وکی انتاج ایدر ایدی .

حتی اتصالزده کی قومپارتمانده کیلر بواحتیاط صحییه رعایت ایتدکلرندن یارم ساعت قدر وکسور وکدن مضطرب اولدقلرینی ، قره کوی استاسیوننده کلاتمشلر ایدی . صحتک محافظه سنی یلمک قدر نعمت عظمایه یوقدر !

اوزرلری چبلاق ، ایجرواری اویولمش ایریلی اوقاقلی قیالره ایشته بوحوالیده تصادف بدیلور .

بورالک اسنوال قدیمه تاریخیه سی یعنی بوندن بر قاج بیک سنه اول بوحوالی بی اعمار دندرک تاریخچه حیاتی بیلنمز ایسه ، ایجرواری اویولمش قیالردن برشی اکلاشیله مز ؛ فقط تاریخ بو حجدرلرک (فریژی لیلرک قرارگاهلری اولدیغنی خبر ویریور . ایلروده بونلره دائر معلومات ویرمک اوزره کوناغیه خطنک نقطه النصاق اولان (الایوند) استاسیوننه قدر کیددم .

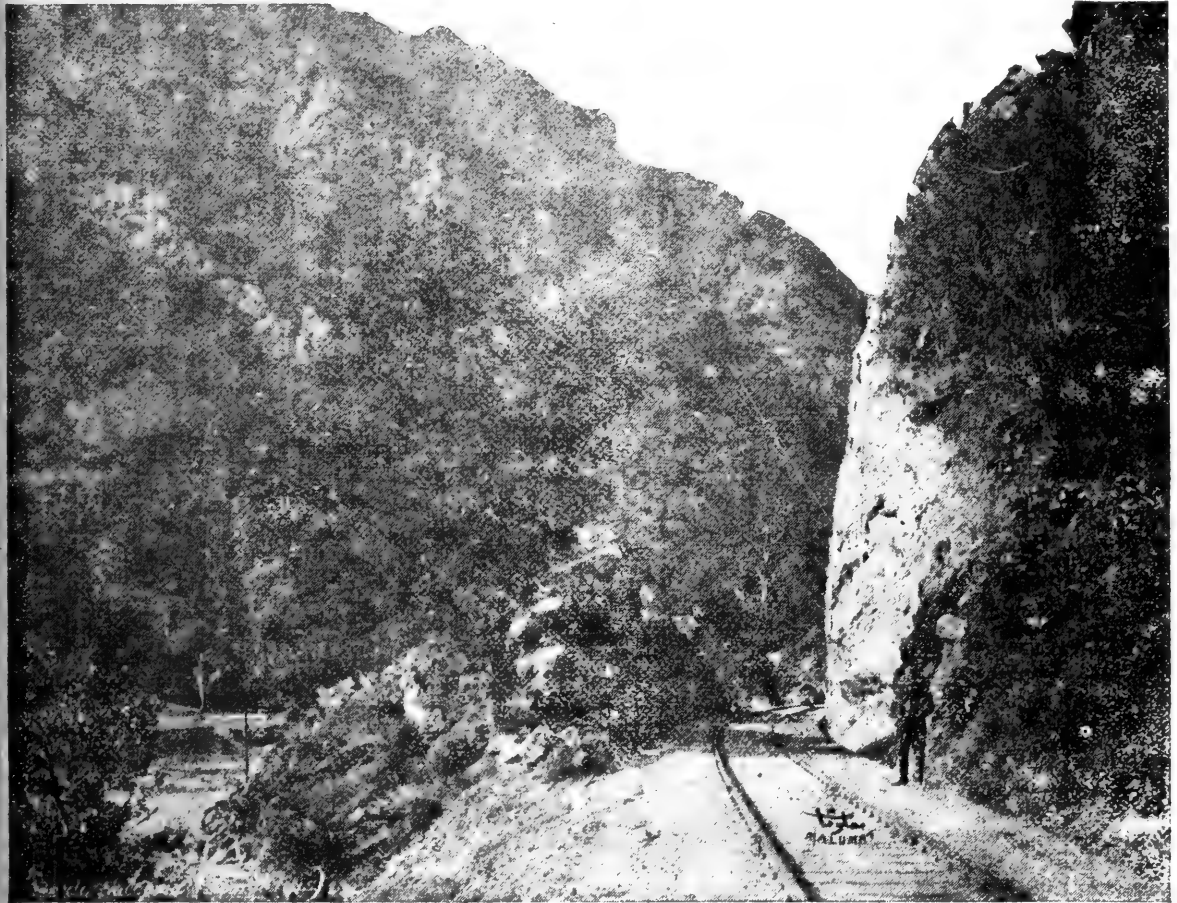
صابونجی پیکارینه ساعت ازنبری الی بش کچه کدک . سطح بچردن (۹۰۵) متره رفاعنده بولن ان بوموقفک جوارنده کوی فلان اولمدیغندن نظری اوقشایه جق مناظر لطیفه کوریلهمیور . طبیعت تراب ایسه کاه ترسبی وکاه کلسی بر حالده امتداد ایدرک (الایوند) استاسیوننه قدر مزروع ترلا نامنه هیچ برشیته تصادف ایدیلهمیور . کچدیکمز یرلر هب باشلق وچوراق و بناء علیه قوه حیایه ونامیه نامنه صوک درجده برکتسز محللردر . نلر هانکی طرفه توجه ایتسه ، تصادف ایده جکی منظره سنکستاندر .

بوندن اول کچدیکمز یرلر حقنده معلومات ویررکن بوحوالی منطقه سنی طبیعه اوجده نیم ایتمش ایدم .

برنجی منطقه که ، حیدر پاشادن باشلا یه رق ودرجه درجه فیضلنرک اسکیشهره قدر امتداد ایدر ؛ اک شاعرانه ، اک لطیف مناظر ایشته بوجهتلرده در . اسکیشهردن (جای) وقعنه قدر اولان اراضی ایسه قوه انباتیه جه دون بر مرتبه ده بولمدیغندن وباخصوص

طاغلق اراضی هپ بوجهته تصادف ابتدیکندن بعض یرلری مستثنا اولدینی حالدده ، همان عمومیتله غیر مزروعدر .

فقط (چای) دن اعتباراً طبیعت اراضی ینه برکسوه حضارت اتمایه بورونه رک ، لطیف اوودلر ، مزروع ترلالر ، غایت واسع وادیلر ، دردلر ، ایرماقلر صفای بهار ایله زمینی رشک آور جنان ایده جک بر حال نشئه فزایه جلوه گاه ایدیور ایدی .

سقاریا وادیسندده

(الایوند) اسناسیوننه اون ایکی یی قرق ارج کچه مواصلت ایتدک . قطار توقف ایدر ایتمز معتادم وجهله ، قورشون قلممی چیقارده رق دفتر خاطراتمه بوموقعک سطح بچردن اعتباراً ارتفاعی قید ایتدم . تام (۹۳۶) متره در . کوزیلیورکه ، قطار اسکیشهر دن اعتباراً متصل یوقوش چیقادیفی حالدده ، صابونجی پیکارندن بورایه قدر بالعکس خفیف برانیش تعقیب اییدیور ایدی . ایکی استاسیون آره سندده (۱۹) متره قدر برفرق ارتفاع اما ، حیات نباتیه جه ینه تاثیردن خالی قالمیور .

ایشته کوتاهیله شعبه سنک نقطه التصاقی اولان الایوند! بوراده کوتاهیله یولجیلری برر بر

اینهرك آز اوتده توقف و یولجیلرینه انتظار ایدن و بر ایکی واغوندن عبارت بونان دیکر بر قطاره آتلا یورلر ایدی .

یولجیلردن بر طاقنی استقبالی ایچون استانبولونه کلن ارکک ، قادین ، و چوچلرک معانقلری ، حالشمیری غایت صمیمی ، حقیقه ترکره مخصوص اطوار پسندیده دن ایدی . بیک درلو تکلفه بوغولدیغی حالدینه بر درلو شکل صمیمیت کسب ایدمهین اوروپالیلرک بوکی مراسمی ایله صفوت وصالندن متشکل بوترك معانقه و مصافحه لرینه بایلیلم ...

کیمی استانبولدن قوطی قوطی ساقزلی لوقوم (حلقوم) کتیرمش یا اوغلنه یا خود یقین اقرباسندن بر چوچنه ویریور ، بر دیکری ترقنده در دیه کوچوک بر سبت دروننده کی یشیل اریکلری بوحوالییه مخصوص برلهچه ایله یاراننه اوزاتیور ، اوتده براختیار کیرازدن معمول قیصه بر چبوغی کنندی کی بر سالخورده یه پشکش ایدیور ایدی ، و الحاصل هریری بر صورتله اقربا و یاراننی تطیب اتمکجه چالیشیوردی . بزده ، بوصافی محبتلری تماشا ایله متلذذ اولیوردق .

بش آلتی دقیقه سوکره ، (کوتاهییه) ترده دودوننی چالهرق یوللانندی . شمد و فرله سیاحت ایدنلرده غریب و فقط خوش بر عادت وارد . تردهن کچرکن خطک کنرکاهنده تصادف ایدیان آدمی ال ایله و یامندیل ایله سلاملاقی ، سوکرده او آدمک کمال تهالکله اولان مقابله سی نه دنسه خوشه کیدیور . باخصوص یولده کیدن چوچق اولورسه ، تعاطی سلام نظر تماشا اوکنه دلفریب برلوحه عرض ایدیور ! اشته (کوتاهییه) تردهنی یوللانیرکن ، یکدیگر میزی اولهجه سلاملاقی . صانکجه بر بریمزی قرق ییلدن بری طانیورمی شز ! بالاخره (کوتاهییه) حقنده دخی معلومات مکمله ویرمک اوزره ، وعدیمز وجهله ، (فریژی) قطعه سنک احوال قدیمه سندن بحث ایدم :

(فریژی) رؤسائی ، *Phrygie* شمالاً سقاریا ، شرقاً (غلات) اقوامنک مسکون اولدقلری اراضی وسیعه ایله محدود بیوک بایلانک مرکزینی تشکیل ایدن طاعناق محله تأسیس اداره اتمشلی ایدی .

شمدیکی (قره حصار صاحب) وحوالیسندن عبارت اولان بوقطعه نك اثار عمرانی میلادک ایلك سنه لرینه طوغری سونهرك اولجه پک مهم و مشهور اولان بلاد و قصبات اسکی رونقلرینی محافظه ایدمه مشلر ایدی .

حق مورخین قدیمه دن اماسیه لی (استرابون) *Strabon* اناطولییه دائر یازدیغی کتابلرده بوحوالینک رونق و معموریتندن دفعاتله بحث ایدیور .

(تیهه) Tibère زماننده بو حوالی چوله دونمش ، بیزانسلیلر دورنده دخی نامی بلورسز اولمشدر .

بالاخره دور فتوحات عثمانیهده بورالری تکرار رونق پیدا ایدرک موقع جغرافیایلی اعتباریله حائز اهمیت و مستعمرتی کوریلن بلاد و قصباتده مکتب ، مدرسه ، جامع ، کوپری چشمه کی مؤسسات خیریه و نافع و وجوده کتورلمشدر .

سقاریا ایرماغنک غرب جهتنده کی قوی ، (سیدغازی) ناحیه سنک مبنی بولندیغی بیوک بروادیدن چبقار .

(طوغانلی دره) (۱) نامی آلان بووادینک اطرافنده ، کاملاً چاملق اولمق اوزره (یاپول طاغی) دنیلن سلسله جبال واردر .

بوحوالی کزیه جک اولورسه ، ازمنه مجهوله دنبری پابرجای ثبات و متانت اولان مزارلر ، حجره لر ، مساکن حجریه کوریلورکه ، وسائط معماریه نک هنوز معلوم اولمادیغی برزمانده یشایان انسانلرک بویله سرت قیالری نصل اویدقلرینی دوشوندکجه دوچاروله وحیرت اولماق الدن کلز . سالف الذکر (استرابون) ک آثارنده ذکر ایدیلن مزارلر ایشته بونلردر .

مغاره نشین اولان ایلک (فریژی) لیلر یالکز بوحوالی سنکستانده سساکن اولمیوب (سقاریا) نک جنوبنده کی قطعه یی ، تا (این اوکی) ندن (بولوادین) قصبه سنک اوتیه طرفلرینی اشغال ایتشلر ایدی . فی الحقیقه ، شوروایات تاریخیه (این اوکی) نده تصادف ایتدیکمز مغاره لرله ثابت اولدیغی کی اولجه اطنه طریقیله قونیه یه کلیرکن (بولوادین) دن کچدیکم زمان مشهوردم اولان بوقیل آثار قدیمه ایله ده تحقیق ایتش ایدی .

(سقاریا) نک شمال طرفلرنده (فریژی) آثارینه تصادف ایدیله مه مسی شایان دقتدر . صورت قطعه ده بیان ایدیله بیلورکه ، (فریژی) لیلر بوکی انشآت حجریه ده بولمق ایچون اراضی برکانه یی ترجیح ایتشلردر ؛ زیرا آماسیه ده کی مزارلر (فریژی) مزارلرینه اصلاً بکزد مر .

توقاده کیدرکن ، آماسیه ایرماغنک صول ساحلنده یوکسلن طاغده کی مزارلری کزمش و بونلرک بسبتون بشقه اولدقلرینی کورمش ایدم . خلاصه کلام ، (فریژی) آثارینه برزمان تاریخی تعین ایدیله مر . هر حالده پک اسکی زمانه عائد خاطرات معماریه دندر . حتی (استرابون) ک زماننده بیله تفصیلاتی درخاطر ایدیله مین آتاردن ایدی ؛ بوندن آثار مذکورهنک قدمنی اکلاملی !

(۱) کوندوز آب . قیون حصارده مدفوندر .

(طوغانلر) چفته لک شمال شرقیسنده ، (قرق قیا) نک شمال غربیسنده کائندر .

(سیدغازی) ناحیه سیله (اسکی قره حصار) *Synnada* آردسندگی اراضی وسیعده تک
توک روما آثارینه تصادف ایدیلور. (سیدغازی) وادیسند بولان آثارک طرز انشاسی
حادثه تدقیقندن کجیریلجک اولورسه، نهروم ونهده ایران قدیم طرز معماریسنه دائر نشانلر
کوریلور؛ بونلر (فریژی) قومنه خاص اولان براسلوبده یاپلمشدر. حتی آثار مذکوره
اوزرنده محکوک اولان کتابهلرک حلی بیله شمعی یه قدر نمکی اوله مامشدر.

قطار بوحوالیدن، بوايصنز فقط احتشام طبعیدن متشکل طاغلر آردسندن دومانلی
صاووره رف، استیمنی صاحچهرق کچرکن لطیف چام اغاجلریله کسب رونق
وحضارت ایتمش سکونتپرور تپهلرک، قیرلرک، وادیلرک علویت وعظمتی تماشا ایتمکله، قیالر
آردسندن چیقمش سایه دار اغاجلرک دالارنده صفای بهاری القیشلایان قوشلرک نعماتی
دیگله مکله حلاوتیاب اولیوردم...

هله کندیسنه موافق برآشیانه سبز زار بولان بلبلیک منتظم فاصله لرله امتداد ایدن
دمدمه سندن برنشوه حزن حس ایدیوردم.

سنه نك بعض موسمنده عائله لرله قیونلریله بورالره کوچن ترکملرک حیات صافیانه لری
نه قدر رنگین، نه قدر طاتیلدر.

(سیدغازی) ناحیه سندن چیقیلوبده (بیاد) طریقیله شماله طوغری تخمیناً بر میل
قدر کیدلدکده (قرق این) دینلن برمحله واریلور. بوراده، (توف) دینلن مواد برکانیه دن
متشکل قیالرک ایچرولرنده برچوق اوطنه واردر. بو اوطنه لرک بعضیسی بربرندن کچیلور
صورتده اویولمش، برطاقی ده آیروجه اوطنه اولمق اوزره ایشلنمشدر. بو اوطنه لرک بر
طاقی یوکسکجه اولدیغندن ایچرولرینه کیرمک مشکله جهدر، فقط بعضلری یرله برابر اویولمش
اولدینی جهتله یازین یوروکاره مسکن موقت اولمقدهدر. بورالری اسکیدن قالمه مزارایمش.
(قرق این) دن شماله طوغری، اون، ایکی میل قدر یولمه دوام ایده لم، چبلاق برطاغه
واریرزکه، بونک اتکنده قرون وسطی دن قالمه (بیاد) *Bayat* قلعه سی واردر. دهالیرویه
طوغری کیدیلهرک چوراق بروادی کچیلنجه (این بازارحق)، ککنورکه بوراده دخی اویوق
برقیابه تصادف اولنور.

انجق بوراده کی اوطنه لر هم چوق همده شکلاً بربرینه غیر مشاهددر. وادینک اوست

(کوپرو حصارده) جنتکان سلطان اورخان زماننده یاپلمش غایت مصنع برکار وانسرای الیوم
موجود وبردرجیه قدر معموردر. اچنیده (۲۵۰) حیوان بارنیه بیلور.

طرفرنده (بیاد) لیلرک یایلاغی کوریلور . بو حوالیده قدر قیو اوارسه همان کافه سی او یولمش ، حجره لره تحویل ایدلمشدر .

اراضیسی دخی (متکشات بر کانیه) یعنی قولایلقله یونتیلور بر کافی الطیبعه بیاض مادد لک بیغین حاصل ایتسندن وجوده کلش اولدینی جهته ، مساکن انشاسیچون هپ بو حوالی ترجیح اولمشدر .

بیزانسلیلر زمانندن قالمه (آق کلیسا) کونی ، و اورمانلق بر بوغاز کچلدکن صوکره ، (خسرو پاشا) (۱) قریه سنک یایلاغنه واریلور . (فریژی) رؤسانک قیالر ایچنده او یولمش وشمدی به قدر ال طوقونلماش مزارلری هپ بوجوار و حوالیده در . حوالی مذکوره منبت اراضیدن متشکل و متحصل اولدینی جهته ، مزروع ترلار مبدولدر . (یایلا) قریه سنک غریبنده ، (یازیلی قیا) نامنده کوریلان مزار اسکیشهرک شمال غریبسنده کائن (مید) Midæum بلده قریه سنک مؤسی (میداس) ک Midas مدفیدر . اوزرنده کی اوزون کتابهی اوقویان سیاحین (میداس) ک مزاری اولدینی بیانده متفق الافکاردر . بومزار تخمیناً درت یوز مترو مربعنده اروجه برقیانک ایچنده بولنیور .

اویولان محلك کنیشلکی (۱۳،۵۵) ، یوکسکلکی ده (۱۱،۷۴) متره در . بونک بش متره قدر صاغنده قباچه او یولمش بر مغاره دها واردر که ، دروننده ، طاشه برسانیمتره قدر کیرمش کتابهلر اوقونیور .

(میداس) ک مزاری یاننده و اطرافنده کوریلان مزارلردن برینک طواننده کیریشلر بولندینی کی بر قاقچیده کمر طرزنده طوانلرله ستر و محافظه ایدلمشدر .

مزارلردن برینک ایچنده کوریلان رومی العبارة کتابیه نظراً ، پک اسکی بر روم اثری اولدینی اکلاشیلیور . قبولرینک اوزرنده کی مثلث الشكل صاقلرک شکلربنه دقت ایدیلورسه (چاودار حصار) Aizani ده کی مزارلرله (فریژی) اثارینه مشابهلری اولدینی فرقا ایدیلور . یوقارودنبری تعریف ایتدیکمز اوطه لردن بعضیسنک ایچروسنده قیادن صندوقه دخی واردر . بو صندوقه لک یوکسجک بر محلنده دیواره او یولمش رافلر کوریا یسور که ، اورالر قندیلار قونورمش . اوطه لردن بعضیسنک ایچرولرنده ینه طاشدن او یولمش صندوقه لر کورلدیکی کی جسدلری یاتیرمق ایچون عادتاً یتاق طرزنده اوزون سدی رلرده بولمشدر . دیمک که ، اوزمانلر اولولری بر طاقم مخزنلر ایچروسنده بولنان طاش کره ویتلره قورلرمش . مع مافیه بعض ائاردن استدلال اولندیغنه کوره ، بواصول صندوقه عادتاً قدر پایدار اوله مامش .

(۱) خسرو پاشا . عزیزیه ، بیاد ، بولوادین ، اسحاقلو شوسه اوزرنده درلر .

بر چوق خاطرات و آثار قدیمه ایله مشحون اولان بو حوالیده نظردقتی جالب ذهابعض انار واردر که ، انلرده هپ اقوام سالفه نك بقایای مدینتلیدر . از جمله : وادی بی تعقیباً شماله طوغری کیدلیکی حالده بر مزاره تصادف اولنور که ، طرز واسلوب انشاسنه نظراً روم اثریدر . مدفنك جبهه سی (دوریق) اصولنده ایشلمش ایکی ستون ایله مزین اولوب بوستو- نلرك اوستنده عمودی چیزکیلی بر صاچاق وانك اوستنده ده بر قورنیش واردر . قورنیشك و قتیله قرمزی بویا ایله ملون اولدینی انار باقیه سیله اکلشلمقده در .

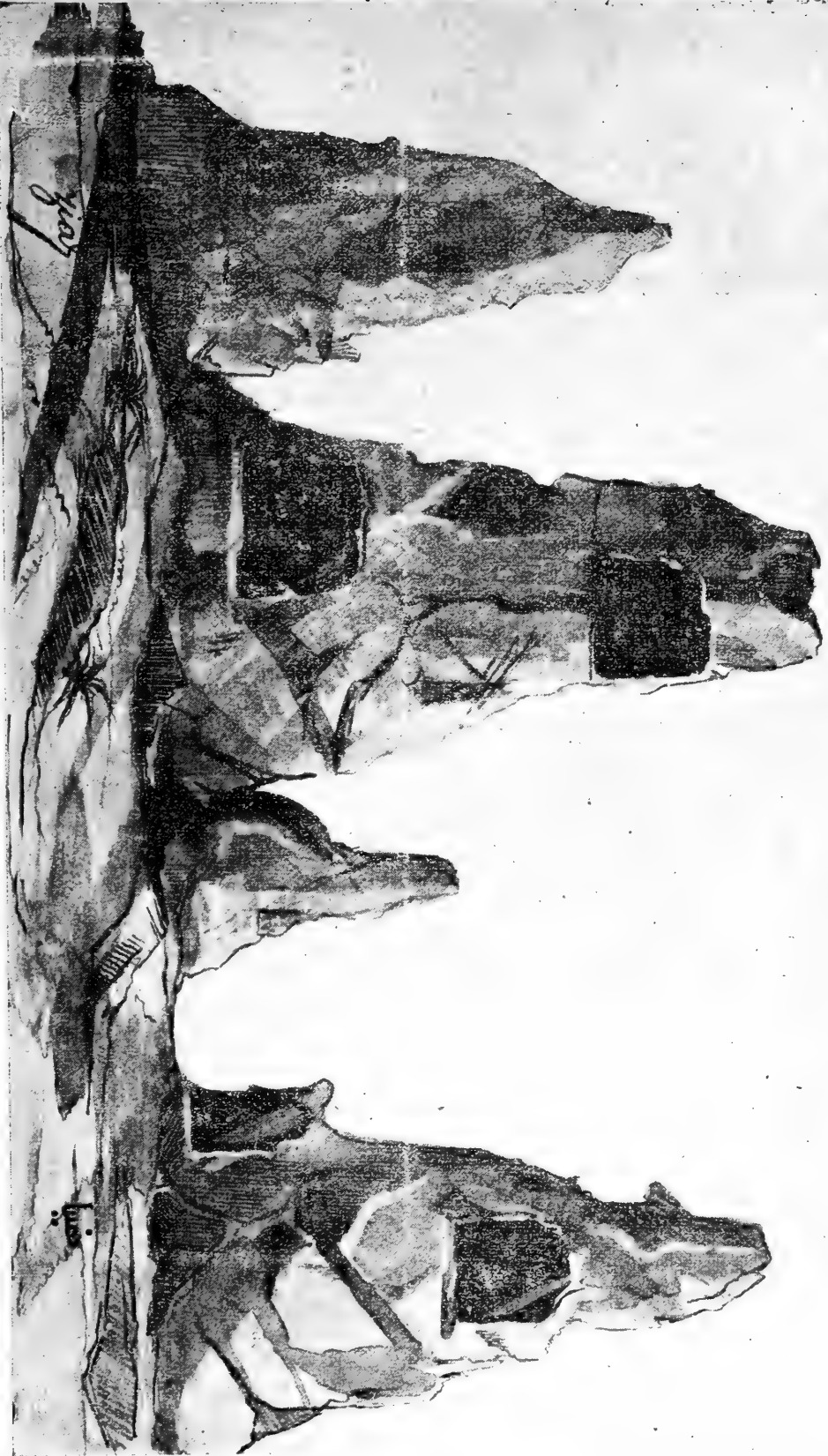
(کردك قیاسی) دینلن بومدفن ایکی اوطه دن عبارت اولوب ، روایات محلیه یه باقیلورسه بر زوج ایله زوجه بورایه دفن ایدلمش و بوندن طولای بونام ایله شهرت بولمشر . مدفنك جبهه سی شرقه متوجهدر .

بو حوالیده (طوغانلی دره) دینلن بروادی واردر که ، بعض مورخینك روایتلرینه کوره ، بوراده و قتیله پك چوق اهالی اسکان ایتمشر . قیالرك اویوقلرینه باقیلورسه ، بو حوالی اقوام قدیمه سنك بوتجاکاه طبعیده امرار حیات ایتدکلرینه حکم ایدیلور . (طوغانلی دره) وادیسنه حاکم و منفرد یوکسك برقیانك تپه سنده (پشمش قلعه سی) واردر . قلعه یه کیده جك یولك بعض محللری ، عارضه لی برحاله کتیرلمش ، مردیونی ده قیادن یایلمشر .

قلعه نك ایچنده صوحفظه مخصوص خزینه ، صهرنج کبی شیلر کوریه میورسده ، صو- کره لری دروننده اسکان ایدلمش اولدینی بعض علاوات وانشاادن استدلال اولمقده در . بو قلعه نك (فریژی) لیلر دورنده اولدقجه معمور بر قصبه ایدوکنه شبهه ایدیه مز . خلاصه کلام ، ذرودلری چام اغاجلریله مستور و مزین اولان بو حوالی طاغلرینك اتکلرنده بر چوق مدفن کوریلور . (طوغانلی دره) وادیس قیشین (سید غازی) ایرماغنك منبعندن آریلان بر دره واسطه سیله سقی واروا ایدلمکده در .

(طوغانلی دره) سندن (میداس) ك مدفنه طوغری بچیقلدینی حالده (یاپول طاغی) یایلاسندن کچن طریقه تصادف اولنور . بوجوارده دخی بر چوق (فریژی) اناری جالب نظر دقت اولور . (یازیلی قیا) دینلن مدفن قدیمدن جنوبه طوغری یعنی (یاپول طاغی کوی) نه قدر کیدلم : (یازیلی قیادن یدی کیلومتره بعدو مسافه ده در) .

بوراده کی طاغك اتکنده وغایت یوکسك بر موقعده بر مزار کوریلور که ، قپوسی بر طاقم قبا چیچك رسملریله مزیندر . موسیو (بارت) ك *M. Barth* فکرینه کوره ، بومونومان صنعت نقطه نظرندن بیوک بر اهمیتی حائز ایش . انار عتیقه متخصصلرندن موسیو

کوتاهیه اوهسندہ فریژی سزارلی

(موردمان) *M. Mordmann* بومدفنك اوزرنده بارکیر وارسلان رسملری کوردیکی اترنده یازیور. مدفنك بولندیغی قیـانك بعض طرفلرنده صوکردهن برطاقم علاوه لر اولمشدر که ، اغلب احتمالہ کوره بوراسی ده (پشمش قلعه سی) کبی مستحکم بر موقع حاله کتیرلمشدر . (فریژی) رؤسای یازین بوقیانك دوزلکلرنده قیشین دخی (یازیلی قیا) اووه سنده امرار اوقات ایدرلر مش . قیانك ایچنده مغاره لر ، ایرماغه قدر تحت الارض صویولاری شایان تماشا بر حاله در .

بو حوالی بی طولاشهرق اثار عتیقه خصوصنده برچوق تدقیقـانده بولنان موسیو (بارت) اسمنده بر ذات *Combett* قریه سی جـوارنده یوقارودنبری توصیف ایتدی کمز مزارلردن بر چوغنه تصادف ایتدی کبی وزمان انشالرینه نظراً بونلرک علم اثار عتیقه نقطه نظرندن پک قیمتمدار ایدو کبی سویلیور .

بوقریه التمش ، یتمش خانه دن عبارت اولوب یازین بر قسمی یوروکلر اسکان واشغال ایتکده ذرلر .

اناطولی شاهانه نك احوال قدیمه سنه دائر بر چوق تدقیقـانده بولنه رق نتیجه تبعات وتدقیقـاتی مبین برده مکمل اثر یازان موسیو (استـهـوارت) *Stewart* بوراده تصادف ایتدی کبی بر مزارك اوستنده کی کتابه نك باش طرفنده (صولون) *Solon* کله سنی اوقومش اولدیغندن مدفن مذکورك (صولون) ك مزاری اولدیغنه حکم ایتمشدر . مزارك مدخلنك جبهه سنده هورکوجلی بر اوکوز (۱) صورتی ترسیم ایدلمشدر که . بورسم (فریژی) مدالیه لرندن بعضیسنك اوزرنده ده کوریلیور . قیونك صاغینه تصادف ایدن دیگر جبهه سنده دخی (مدوس) (۱) *Médus* ك باشی محکوکدر . مزارك قورنیشنده ، مدخلک یوقارو طرفنه تصادف ایدن قسمنده ایسه ، ایکی قنادلی برقالقان مرسوم اولدیغی کبی قیونك اوستنده کی مربع ایچنده دخی قارشو قارشویه اوظورمش ایکی ارسلان بونلرک اورته ـ سنده بر قوانوز کوریلیور . بو مزار ناحیه مدیرینك خانه سنه یقین بر موقعده اولوب دروننده کی یازیلر (میداس) ك مزارنده کوریلن یازیلره مشاهددر . موسیو (بارت) ایله (نوردمان) بو مزارلری میلک (۱۸۵۸) سنه سنده کز مشلردر .

خلاصه کلام ، برطاقم اثار باقیه دن اکلاشلدیغنه کوره ، (طوغانلی دره) (فریژی)

[۱] بونوع اوکوز رسمنه چاودار حصارده کی قدیم تیاترو خرابه سنده دخی تصادف ایدیلیور . هندوستانده بولنان اوکوزه مشابه اولان بو حیوانك رسمی و قتيله بو حوالیده پک زیاده مظهر رغبت اولمشدر .

رؤسانک مسکن ومقرلری ایمش. جغرافیوندن ، (استرابون) ك زماننده ایسه متروك وخرابه زار بر محل ایمش .

قره حصار وقونیه حوالیسنده ایشلین قانی اراهلری

(الایوند) استاسیونی کوناھیده (۱۰) کیلو متره (۱۰۰) متره طولنده بر شعبه ایله التصاق ایتشد .

بروسه ده ایکن کوتاھیه زاویۀ ارغونیسی سجاده نشینی مرحوم حمدی چلی افندینک دعوت واقعه سینه اجابت وبوبلدۀ قدیمه یی زیارت نصیب اوله مدینی کی ، ایکنجی دفعه اوله رق قونیه یه کیدرکن دخی ، بیلیم نصل اولدی ده اون کیلو مترلک بر مسافه یی استکشار ایدرک سیاحتک بو قسمی ، مشهودات نقطه نظرندن نقصان براقدم ...

کوناھیه *Cotyæum* قصبه سنک زمان قدیمه بیوک بر شهر اولدینی بمض جسم بنا ائاری وکارقدیم محکوک ومصور طاشلر کی بر چوق ائار عتیقنک موجودیتله اکلا - شلمقده در. اما سیه لی (استرابون) (فریژی) بلاد وقصبانی حقننده معلومات اعطا ایلدیکی صروده (کوتاھیه) دن دخی اوزون اوزادی یه بحث ایدیور .

استدلالات تاریخیه به نظر آشهور (ازوپ) *Esope* بوراده طوغمشدر . (قبل -
 المیلادالتنجی عصرده) . دیمک که کوتاهیقه قصبه سنک زمان تأسسی پک قدیمدر . *Strabon, XII.576*
 قصبه نك شمديكي حالندن دخي . اكلاشلديغنه كوره بوراسی ازمنه قديمه ده معمور و تجارتجه
 پك مترقي و اهالیسی ده كثیر بر بلده ایمش .

کوتاهیقه قصبه سی ، مورخ شهر (هامر) *Hammer* ك استخر اجنه كوره ،
 (سهرامین) *Géramiens* لرك بازار ی دینلن اووده تأسیس ایدلمش ایمش . کوتاهیقه
 سوق الحیش نقطه نظرندن مهم بر موقعی اشغال ایتمکده در . شهره حاکم اولان طاعك تپه سنه
 قلہ لی ایکی قات سورانشا ایدلمشدر .

بو قلعه اسکی کوتاهیقه نك بولندیغی موقعی اشغال ایتمکده در . قلعه نك اوتنه سنده بروسنده
 بر طاقم اثار عتیقه یه ، ستون پارچه لرینه ، دیرك باشلق لرینه تصادف ایدیلور که ، بو حال
 اوراده قديمآ بر بلده نك موجودیتنی احساس و اثبات ایتمکده در .

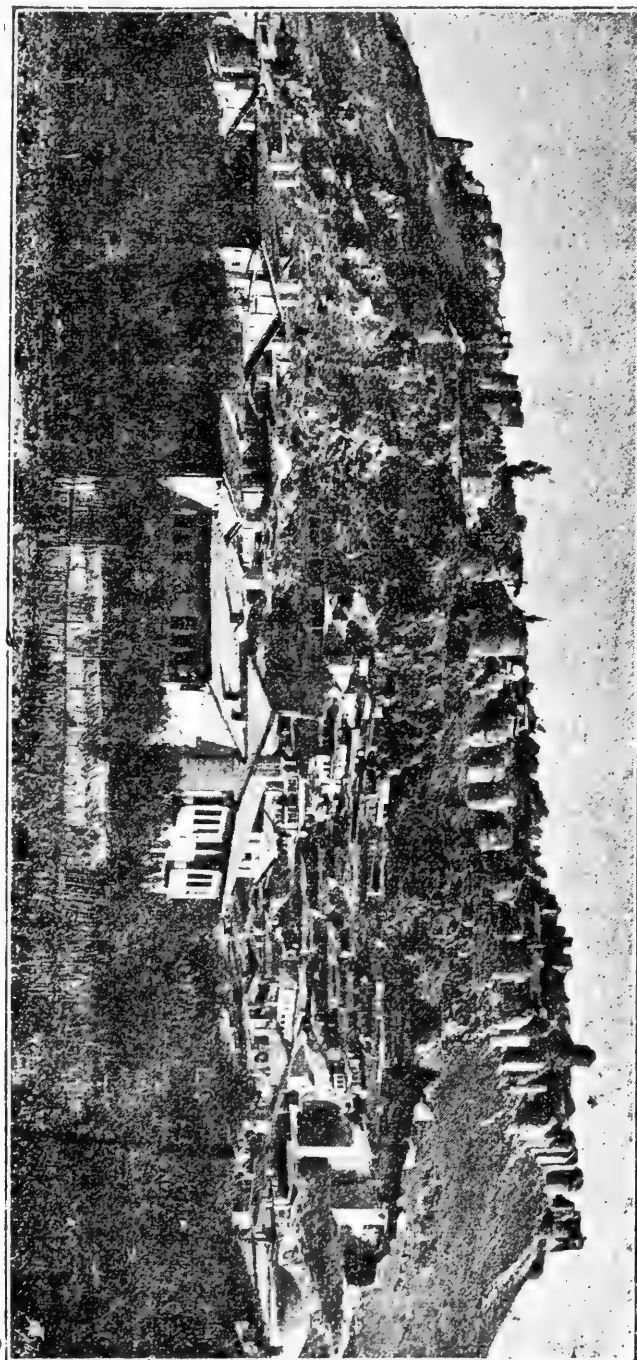
قلعه نك بر جهتنده ده مر مردن معمول بر ارسلان هیكلی واردر . قلعه نك سوری
 ایچنده بر کلیسا بقایاسی مصادف نظر دقت اولور . بو کلیسا نك التسنده کی مخزنه و قتیله
 مشاهیر دفن اولنورمش .

(شارل تکیسه) کوتاهیقه ده بولندیغی ائنده مکمل بر مزار کشف اولندیغی و اغلب
 احتمال کوره کوتاهیقه والی ویا متصرف نك مدفن ایدوکنی بیان ایدیور . بیاض مر مردن
 معمول جبهه سنده صلیب مرسوم اولان بومزارك بر جهتنده بر کیکی پارچه لمق اوزره بولان
 بر ارسلان محكوك اولوب طرزانشا و اسلوب نقش اعتباریله (بابل) اثار عتیقه سنده کی
 ایران بلاد قديمه سندن اصطخر (برسه پولیس) قصبه سنده موجود اثار اوزرنده کوریلن ارسلانلره
 پك مشاهددر . بونوع رسملره ، اسکی روم ، فریژی ، رومن اثارنده تصادف اولندیغی
 کی بالاخره اقوام خرسیتیانیه دخی اخذ و اقتباس ایتمشلدر .

احتمال که ، بورسم بدایتده صرف علم هیئته متعلق بر اشارت ایکن بالاخره انی ایله کوتویه
 دلالت ایتك اوزره قبول و استعمال ایدلمشدر . مزارك اوزرنده اوقونان کتابه نك املاسی
 یونانستانده کی طرز تکلمه موافق و مطابق اولدیغی ارباب وقوف سوبیلورلر . (۱)
 مدفنك اوزرنده کی کتابه دن اكلاشلديغنه كوره میلادك (۱۰۷۱) تاریخ لرینه طوغری
 بیزانسیلر کوتاهیقه ده سکونت تاهه ایچنده ایجه اثار وجوده کتورمشلدر .

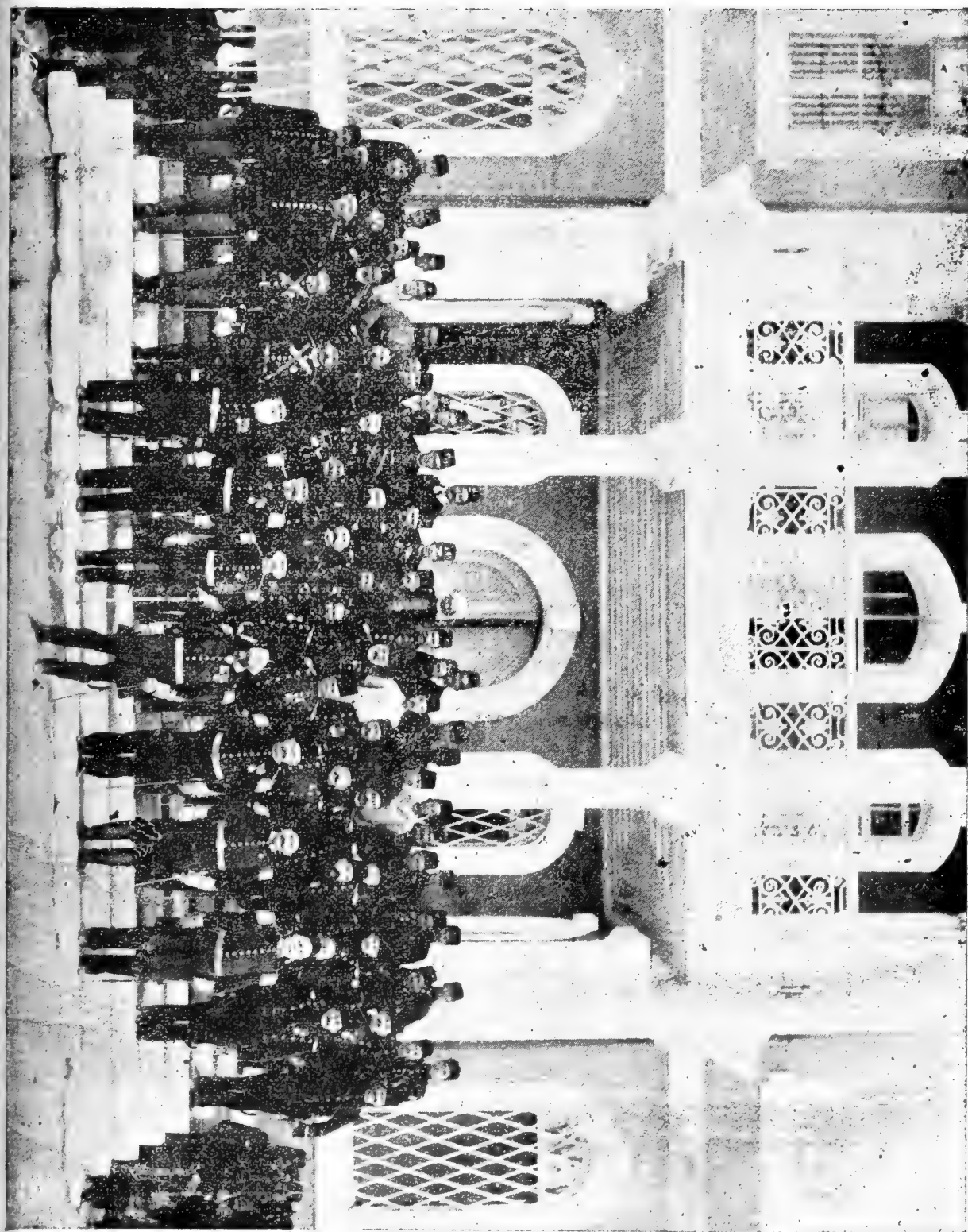
اولوقت کوتاهیقه متصرفی بولان ذاتك اشبو مدفنده شو یازیلر اوقونیور :
 بوراده جناب حقك قولی ، پروتو سپاتر ، آسیا جنرالی غره غووار خواب راخته

طالمشدر . ایکنجی *indiction* ، اغستوس ۳۱ . سنه : ۶۵۷۹ « (۱) مدفک اوزرنده
محکوک بولان قارتال قوشنه باقیلورسه متوفانک اولوقت دائره قرالیده بیوجک برماموریتده
بولندیغنی اکلا شیلیور .

کوتاهیه

کوتاهیه نك ایچ قاعه سنده ، یکدیگرینه دمیچنبرلرله ربط والصاق ایدلمش متعدد دمیچ
بارچه لرندن متشکل بر طوب وارد رکه ، عثمانلیلرک ۱۴۳۰ — ۱۴۵۰ تاریخلرینه
طوغری اعمال ایتدکاری طویلردن بری اولسه کرکدر .
(۱) ۱۰۷۱ سنه عامنه مطابقدر .

[illegible][illegible]

(خوداد) (فیزیکی و ریاضیاتی) (Fizy. Ekipite) (فرهنگی) ، (استیلون)

[illegible][illegible]

یول اوزرلده ب یضیه اولیش ایله آیدی هتج سنجک یوقکه ، حاوی اولدانی انار عتیقه

(۱۹۹۵) (۱۹۹۵) (۱۹۹۵) (۱۹۹۵) (۱۹۹۵) (۱۹۹۵) (۱۹۹۵) (۱۹۹۵) (۱۹۹۵) (۱۹۹۵)

() (زبان) Tunkat (تاتاری) (جاویداد جوار) () (اقلیتد کورس) () (Hérodien

• ايداع ايتي (Azarot) و (Azarot) بريدن آيزن

« (۱) : « حقیقتاً و در حقیقت (انسانی) باقی »

وہابیہ کے خلاف ایسا ہی ایک اور دلائل کا مجموعہ ہے۔

[illegible]

شدر . بونک اوزينه ايجلندن (اوفورب) *Euphorbe* اسماء عربى معولده . رتلى

نذر ایدو . بوندو اندو زنده رهین قبول اوله یغدی اوله کجی اوله بر کیتی اوله بر کیتی *Ouanos*

بیتہ

وَأَمَّا الْفُلُ فَأَنزَلْنَاهُ ذِي الْحِجَّةِ إِذْ أَنَا مِنَ الْمُنْزِلِينَ

Umsatz: 1.200.000,- €

...

(1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (12) (13) (14) (15) (16) (17) (18) (19) (20) (21) (22) (23) (24) (25) (26) (27) (28) (29) (30) (31) (32) (33) (34) (35) (36) (37) (38) (39) (40) (41) (42) (43) (44) (45) (46) (47) (48) (49) (50) (51) (52) (53) (54) (55) (56) (57) (58) (59) (60) (61) (62) (63) (64) (65) (66) (67) (68) (69) (70) (71) (72) (73) (74) (75) (76) (77) (78) (79) (80) (81) (82) (83) (84) (85) (86) (87) (88) (89) (90) (91) (92) (93) (94) (95) (96) (97) (98) (99) (100)

[illegible][illegible][illegible][illegible]

(1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (12) (13) (14) (15) (16) (17) (18) (19) (20) (21) (22) (23) (24) (25) (26) (27) (28) (29) (30) (31) (32) (33) (34) (35) (36) (37) (38) (39) (40) (41) (42) (43) (44) (45) (46) (47) (48) (49) (50) (51) (52) (53) (54) (55) (56) (57) (58) (59) (60) (61) (62) (63) (64) (65) (66) (67) (68) (69) (70) (71) (72) (73) (74) (75) (76) (77) (78) (79) (80) (81) (82) (83) (84) (85) (86) (87) (88) (89) (90) (91) (92) (93) (94) (95) (96) (97) (98) (99) (100)

[illegible]

• چارچوبی برای ارزیابی و پایش

IEPA BOVAH AIZANETON :

• بو قیاق ایچند لاشه ششم ثار حشری کورلاری کئی بز چوق چیتلده دخی (کسی غدری) (کسی غدری) •
• *Talqunes* طلق قیاقدن میشل اولای چیتله، ارا جسی ثارلاق بزیشلک عرض ایتمده ده ده •
• (خاودار حصار) وادسته واریلور • (کوتاهیه سکنر ساعقدردور) وادی مذکور •
• بو اوج ییلمه اولور کیم و اولوقجه میقم بز طایج دخی ایشلقدن موک •
• عذر دیر •

[illegible][illegible]

۲۱۹
بروسه‌دن قوتیه سیاحت

طاشلرک هر بری اوزرنده کوریلن حیوانات و *mascarens* (۱) دینان غریب الشکل قفا رسملری و حیوانات وحشیه صید و شکاری مصور محکوکات او قدر صنعت و مهارتله ایشلنمیشدر که ، بوگون بيله درجه قیمت و اهمیت قدیمه لری پک کوزل تقدیر اولنه بیلور . شهرک جنوب طرفده بولنان تیاترو هر قدر کوزلجه محافظه ایدلمش ايسه ده ، اناطولیده وجوده کتورلمش بو کی مبانینک کوزلارندن معدود اوله مر .

(آت میدانی) نک و سطنده کبرایه مخصوص محللر وارمش ، بودائرلرک مردیو-نلری کاملاً بیاض مر مردن یاپلمش ایش .

بو سکونتپرور حوالیده ، صحنه طبیعتک سیه رنگ اووه سنده عصرلردنبری پارچای منانت اولان (ژوپی تر) *Jupiter* ک معبدینی ده کوزدن کچیردم :

بر قاج بیک سنه نک یادکار قیمتداری اولان بو معبد اقلیمک تأثیرات شدیدیه سی التنده ازیله ازیله درودیواری ، ستون و طاق سونوک بررنگ پیدا ایتمکله برابر شمسک خیوط زرفشانیه تصادف ایدنجه ، صانکه اسکی رونق و مهابتی اعاده ایدیورمش کی ، نظرلرده محتشم بر لوحه حالی الیر .

(ژوپی تر) ک معبدی طولاً (۳۶,۹۱۲) متره ، عرضاً (۲۱,۹۶۲) متره اراضی اوزرینه مبنی اولوب *Gella* نک التنده تحت الارض کمرلی طولاً (۱۶,۱۵۷) ، عرضاً (۹,۱۲۰) متره جسیم بر مغاره واردر . بو مغاره یه وقتیه کلیسایک قیمتدار اشیای حفظ و ادخار ایدلیدیکی کی ، حین حاجتده اهالینک بهاده آغیر نقدر اشیای وارسه برلشدریلورمش . بو معبد قدیم ذاتاً بعض کونه تخریباته دوچار اولمش و اوتیه سی بروسی ده اولجه بوزولمش ، ییقلمش . (ژوپی تر) ک معبدی (ایونیک) طرز معماری سنده اولوب جهه سنی تزین ایدن ستونلر یکپاره مر مردن و (۸,۵۲۰) متره ارتقا غنده در .

معبدک اوزرنده کی رومجه و لاتجه عبارلرک مطالعه سندن بونک هانکی عصرده هانکی معبود نامه انشا ایدلیدیکی تعیین ایتمک قابلدر .

(۱) ماسقارون دینلن قبارتمه رسملر اون یدنجی و اون سکرنجی عصرلرده معمارلر طرفندن سوء استعمال درجه سنده تطبیق و استعمال اولنمیشدر .

بو عصرلرده پاییلان مبانینک کافه سنده (ماسقارون) لره کثرتله تصادف اولنور . ماسقارونلر بالقو-نلرک التنه تصادف ایدن محللره ، چشمه موصلقلرینه ، مغاره دلیکارینه ، تیاترو جهه لرینه ایشلنور .

ستونلرك ظرافتی و ترکیباتنك اینجیلکی و الحاصل هیئت عمومیه سنده کی اینجه لک و ظرافت نظر دقته انیرسه ، بونك بر معبوده بامنه دده یه ایدلکی کلا شلمقدده در . معبد (ژوپنی تر پان اله نین) ه شهر ی محیط اولان قعظه اراضی ده (ژوپنی تر ازانین) ه نذر اولمشدر . بومعبدك دیوارلری اوزرنده ایمپراطور (آدرین) ایله (کیته توس) *Quietus* بیننده جریان ایدن مخبرات صورتلری محكوك و منقوشدر .

بو مکتوبلرك مطالعه سندن کلا شلدیغنه کوره ، (کیته توس) اولوقت *préteur de l'Arzanitide* متصرف ایمش . اوتاریخده اعیان ایله سکنه بلده اره سیده *cléri* دنیلان اراضی ایچون الله حق رسرسمدن طولای بعض کونا اختلاف تحدث ایتش اولدیغندن (آدرین) آراضینك مهندس لر معرفتیه قداسترو سنك تنظیمی امر ایتش ایدی .

(کیته توس) ایمپراطوردن الدینی امرنامه نك بر صورتی چیقارده رق اهالی و اعیان بلده یه تبلیغ ایدوب اراضینك بر هیئت فنیه طرفندن مساحه ایدیلهر ك اكا کوره رسمك مقداری تعیین اولنه جغنی بیان و تاریخ تبلیغاتدن اعتباراً مذکور ویرکونك اعطای لزومنی درمیان ایتشدر .

cella نك دیوارنده رومی العبارة درت کتابة ده موجود اولوب بونلرده اتنلی (اوریقلس) *Euryclès* اسمنده برندن باحثدر . بو آدم چاودار حصارده (ارخونت) مأموریتنده بولنش زماننك مشاهیرندن ایمش .

(اوکوست) طرفندن (انسیر) *Aneyre* ه یازیلان وصیتنامه نك صورت مترجمه سی ده بو محله در . (چاودار حصار) ده کی معبدك اوزرنده کی کتابة لر میلادك ایکنجی عصری اواسطنده رومالیر طرفندن یازلش اولغله برابر هانکی زمانده انشا ایدلکی صورت قطعیه ده تعیین واره ایده میور .

شوقدرکه ، طرز معماری سنده روم اناری مشاهده اولتمقدده در ؛ باخصوص مرمر کوپرولرك طرز انشاسی ، ایرماق کنارنده کی منتظم ریختملر و مؤسسات سائر اولقدردقت و صنعتله یاپلمشدرکه ، رومالیر (فریژی) قطعیه سنك بوقسمه بودرجه نصب نظرا تمام ایتمه مشلر ایدی . دمك که ، بوانارک کافه سی روملرك محصول معرفتلیدر . براده کی ، بشرکوزلی مرمر کوپرولر زیارت ایدیله جك مؤسسات قدیمه دندر . حتی کوپرونك اوزرنده کی مرمرده اسکی (چاودار حصار) لیلرك قوللانقدلری ایکی تکرارکلی ارا بهلرك ایزلری بیله ریلیور . نه قیمتدار خاطرات ! ...

کوتاهیهد و قتیله غایت نفیس و ظریف چینی اعمال ایدیلور ایدی . ساجوقیلر زماننده ازنیقده شکل والوانجه پک نظر فریب کاشی لر اعمال واحضار اولنمش وابتدای فتوحات عثمانیهده دخی معمولات ومصنوعاتک نفاست و ظرافتنه صوک درجهده اعتنا ایدلمش ایدی . بر و قتلر کوتاهیهده یاپیلان چینی لر ممالک متجاورهیه ودرسعادت وبروسهیه سوق ایدیلور ایدی . پایتخت سلطنت سنیهنک مدار شرفی اولان جوامع شریفه ومراقدمنوره یی تزین ایدن چینی لر هپ کوتاهییه معمولات نفیسه سندندر .

او تاریخلرده ، اک مقبول اک مرغوب واسطه تزین چینی اولدیغندن استادان ومعماران عثمانی تأسیس ایتدکری مبانی یی انلرله تزین ایتکده اولدقلری جهته معمولاتنک بودرجه رواجی کورن کوتاهییه چینی عامللری خلق نظرنده مظهر اولدقلری حسن صیت وشهرتی دن حیقارمامق ایچون نفاست و ظرافتنه باخصوص رنگلرینک ثابت اولمسنه و اوزلرینه طلا ایدیلن جلانک پارلاق ودوامی بولمسنه پک زیاده اعتنا ایدیلور ایدی . فی الحقیقه درسعادتده کی جوامع شریفه دن اک مشهورلری اولان سلطان احمد ، سلیمانیه ، نور عثمانیه ، یکی جامع ، تحت قلعهدر رستم پاشا ، ودها سائر بعض معابد منیفه ایله سلاطین عظام علین مقام ترب مبارک لری ، طوپقو سرای همایونی جوارنده کی چینلی کوشک ایله ادرنده کی مولویخانه جامع مبارکی ، بروسه جوامع ومساجد منیفه لری برقاج یوز سنه لک مؤسسات جلیله دن اولدیقلری حالده درونلرنده کی چینی لرنک وشکلجه لطافت و ظرافتینه اصلا خلل طازی اولماسی کوتاهییه معمولاتنک اولزمانلر نه درجه صنعتکارانه اعمال ایدلکلیینه براهین قاطعه در . (۱)

حتی بروسهده کی یکی قابلیجه جنتمکان قانونی سلطان سایمان خان حضرتلرینک عصر ملوکانه لرنده یاپلمش ایکن بو قدر سنه دنبری تأثیرات کیمیویه سی معلوم اولان پمیه معدنییه معروض بولنان چینی لرینک لطافتی زائل اولمامشدر .

بو حالی کوردهن اروپا چینی فابریقه طورلری کوتاهیهدن بالواسطه الده ایتدکری چینی پارچه لری مشق اتخاذ ایدرک ظاهرده انلره بکزر چینی اعمالنه باشلامش ایهده :

سکر مازندران وسکر هندوستان

هردوشیرین استاما ان کجاو این کجا

دیدکری کی نروده شرق معمولاتی ، نروده غرب چینی لری !

عثمانی حمتیوروانی ایچون یاپیله حق برشی وارسه ، اوده کوتاهییه معمولاتنه رغبت (۱) قونیهده کی چینی لرنک قسماً ایراندن وقسماً ازنیقندن جلب ایدلکی مرویدر .

ایتملریدر . اصحاب خیر و حسنات طرفلرندن یاییله حق مؤسسات دینییه ده بوجینی لر قوللا .
مغه باشلانیهلر حق اولورسه هیچ شبهه یوق که ، از زمان ظرفنده بو معمولات ظرفه نك احیا .
سنه موفقیت الویرر .

بروسه اعدادی مدیرلکنده بولنورکن چینی صنعت ناز که سنك صورت ظهور و ترقیسنه
وممالك شاهانه ده کی رغبتنه دائر « بروسه » غزته سنه یازدیغ مقالات متسلسله اولوقت
والی معاونی بولنان زیور پاشا زاده ادیب لیب بهاء الدین بك افندی حضرتلرینك بالخاصه
نظر دقتلرینی جلب ایتمش اولدقلرندن کوتاهییه متصرفنه یازدقلری بر مکتوبده کوتاهییه
معمولاتنك اعاده نفاست وتأمین رغبت ورواجی هر نهیه متوقف ایسه موضحاً اشعارینی
بیان بیورمشلر ایدی .

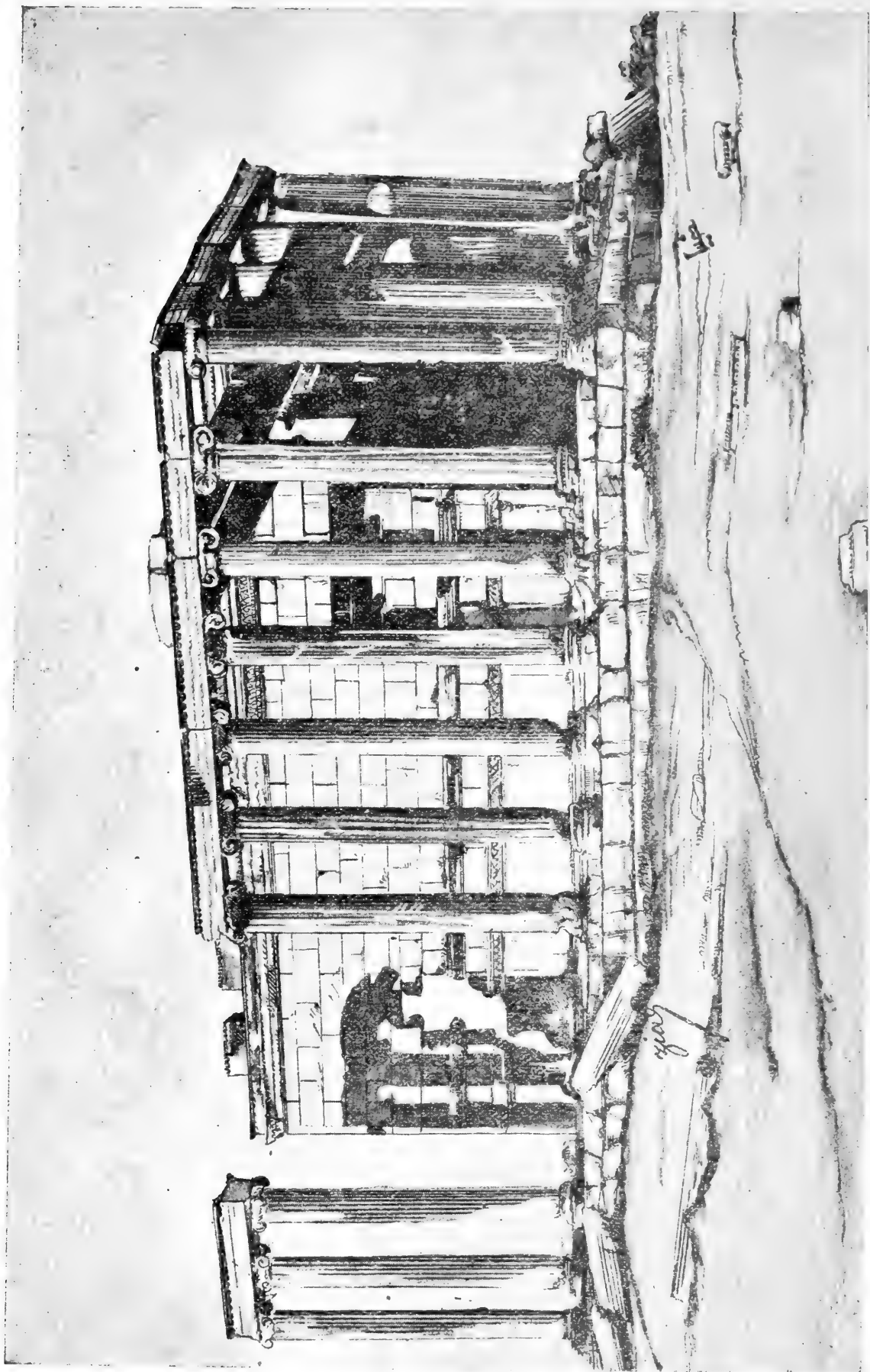
کوتاهییه متصرفی پاشا حضرتلری (۱) جداً ترقیجویان مملکتدن بولندقلری جهنله اشعار
واقعی حسن تلقی ایله بعض تشبیهاتده بولنمشلر ایسه ده بعض اسباب مانعه دن طولایی
ایستدقلری کبی موفق اوله مامشلر و بوبابده مشارالیه بهاء بك افندی حضرتلرینه برده جواب .
بنامه کوندرمشلر ایدی .

مذکور جواب نامه ده بسط مقدمه دن صوکره دنیلور که :

«صنعت مذکور نك اصلاح و ترقیسنه متفرع مطالعات موقعیه کنجسه ده بونك
مبادی ظهورنده کی شهرت ونفاست مسلمنه سنه نسبتله اشعار عالی کریمانه لری کبی تدنیات
عظیمیه اوغرادینی کمال تأثرات ایله کورلمکدن ناشی بو تدنینك مبدل اصلاح و ترقی اوله .
بیلمنه موقعاً خدمت ایده بیله جك اسباب ووسائل ممکنه اختلاس وقت ایدلجکه مطالعه
اولنقده ایکن اورمان ومعادن وزراعت وتجارت نظارت علیه سی دائره سنندن صورت خصو .
صیه ده بعض ایضاحات طلب بیورلمسی اوزرینه مسورتی لفاً عرض و تقدیم قلنان ورقه مولو .
لاتنك بعض فقراتی دائره سننده بالواسطه عرض مطالعات اولنش وحتی مطالعات معروضه
اولبابده کی تشبیهات اصلاحیه ایچون اساس اتخاذ ایله لدی العرض متعلق و شرف صدور بیوریلن
اراده محسنا تیروری حضرت خلافتیناهییه بناء صنعت مذکور نك عامللرندن مجلد محمد
افندی داعیلری دخی کانون اول ایچنده و صورت رسمیه ده نظارت مشارالیه کوندریلوب
هنوز عودت ایتمه مشدر .

شرف متعلق بیوریلن امرو فرمان عمران عنوان حضرت پادشاهییه نظراً بو صنعت عائد
تدابیر لازمه اصلاحیه نك بالمطالعہ ایجابات موقعیه موافق صورتده موقع فعل واجرایه

کوتاهیہ جوارندہ چاودار حصارندہ (ژوبیتر) معبدی

وضعنه عنایت بیوریله جینی قویاً مأمول ومعافیة ورقه مقدمه مندرجانه مطالعات عالیة بدایع پرورانلرینک دخی شرف انضمامی حالده بوباده غایة مقصد اولان منافع ملیه یه دها زیاده خدمت ایده جکی رتبه بداهته موصول بولندیغندن صور معروضه نك وشرفو قوع بوله جق مطالعات علیه لرینه کوره لواجه یاپیله جق برشی اولدینی تقدیرده اوجه نك دخی انبایسی خصوصلری رأی ... »

مذکور جوابنامه یه ملفوف آئیده کی ورقه چینی معمولات نفیسه سنك عاداتا بر تاریخچه سی اولوب مطالعه سی هر حالده موجب استفاده کوریلدیکندن انی دخی بروجه آتی عیناً درج ایدیورم : «چینی مصنوعاتنك کوتاهیة ده مبادی ظهوری همان اوج عصری تجاوز ایتکده اولمسنه ومعلومات تاریخیه نك فقدانیه باقیلنجه بدایت احداثده کی ترقیات و صریافته ولطافت ونفاسیتیه وتفرعاتیه عائد استطلاعات محلیه نك اقسام کلیه سی فقط بوضعته اشتغال ایدنلرک ایا واجدادندن تفلاً استماع ایده یلدکلری روایات مختلفه دن عبارت قالیورسده معابد اسلامیة ومؤسسات خیریة سائرده الیوم موجود ومشهود اولان بعض آثاره وخصوصاً ایکی یوز اون تاریخلرینه کلنجه یه قدر یوزه قریب فابریقه موجود ایکن اوتوز قرق سنه اولیسندن بداء ایله حالاً یالکز ایکی فابریقه یه تنزل ایتش اولمسنه عطف نظر مطالعه اولنجه ده آثار سابقه نك معمولات حاضرده دن پك چوق زیاده نفاست و ظرافتیه برابر رغبات وترقیات کلیه یه مظهریتی بدیهیات قطعیه دندر

حالاً مشهود اولان تدننك علت باعثه سنه کلنجه : بوباده کی تحقیقات واستطلاعات مخصوصه میاننده مصنوعات سابقه نك نفاستیه برابر فیا نتیجه ده حال حاضرده اهنیق واوروپا معمولات متنوعه سنك قرق الی سنه در نفاست و فیا نتیجه بورا جه رقابت قطعياً قابل اولمیه جق صورتده متماداً ورودی واوسته وعمله یومیه لرینك اوتوز قرق سنه اولکی اجر تلرک برقاج مثلی ترقی ایتسی کی بعض اسباب اساسیه تصادف اولنیورسده چینی مصنوعات بورا جه اساساً ایکی نوع معدنه وفابریقه لرك کلیتیه حائر رغبات وترقیات اولدینی زمانلرده معمولات واقعه اکثریتیه برنجی نوع معدنه منحصر وایکنجی نوع معدنك استعمالیده پك نادر ایکن برنجی نوع معدنك استعمالی رفته رفته ازالوب معمولات حاضرده نك همان ایکنجی نوع معدنه انحصار ایتسی وبرنجی نوع معدنك استعمالی انجق معمولات محلیه یی اوتده نبری بالذات ویا بالواسطه فرق وتمیز ایدنلرک نظارت متمادیه لری تحتنده و صورت مخصوصه ده سپارشلرندن عبارت قالمسی دخی فیثات حاضرده نك زیاده لیکنه انضمام ایله تدنیات واقعه یه متفرع اسباب موجه نك باشلیجه لرندن صایلمقدده در .

برنجی نوع معدنه عائد معمولاتک بوقدره قدر تدنیاته اوغرامسنی استلزام ایتدیرن احوال دن بریسیده بومعدنک ایکنجی نوع معدنه نسبتله عملیات و تقیدات کلیه به محتاج اولمیدر .

شویله که بومعدنلر معادن سائره کی اوجاق حالنده اولیوب هریرده وجودی قویاً مأمول اولدینی اوزره قیرلرده و طاغلرده حفر و اخراج ایدیلور . برنجیسی بیانی چاقاق طاشی رنکنده و برار شفاف و مرمر نسبتنده حائر صلابت و ایکنجیسی ده عملیاتی قولای و مصرفجه اهون طاشلردن عبارتدر . و الیوم حفر و اخراج ایدلایکی یرلرده کوتاهیسه به بر چاریکن بداء ایله نهایت بر ساعت مسافه ده دره و تپه لر کی اقسام اراضی خالیه دندر . برنجی نوع طاشک هر حالده حفريات اجراسیله قطعاً دخی کونش کورمکسزین یردن چیقاریلوب کولکه البته النسی نفاست و لطافتجه اک زیاده شایان اعتنا بولمیدینی کی عملیاتیده بونستنده مهم و مشکدر . ایکنجی نوع معدنک تحری و اخراجی ایسه بوجه معروض قولاید . بو ایکی جنس معدنک برنجیسی طاش حالنده ایکن هر جهتی طور اقدن اثر قالمکسزین تصفیه ایدیلرک دقیق دکرملری کی صوایله تدویر اولنور بر جرخ اوزرنده صوایله مملو عادتار انبار ایچنده تیموردن معمول و اولدقجه ثقیل بر آلتک یکر می درت ساعت قدر دور و تضییقه مایع حالنه کلدکه انباردن دیگر قابه نقل و وضع ایله سوزدیریلوب کسب صلابت ایتدکن صوکره فابریقه لره نقل اولنه رق ترکیبات و عملیات معتاده سی اجرا ایدلمکده در . ایکنجی نوع معدن دخی بوقاعده به توفیق اولنمقده ایسه ده عملیات ایجابیه سنک جهات عمومیه سنجه سهولت کلیه واردر .

بو صنعت بوراجه ایچه مدندر ایکی کشتی به انحصار ایدوب بونلردن بریسی مجلد محمد افندی نامنده بر ذات اولدینی کی ایکنجیسی ده ارمنی جماعتدن حاجی مناس اسمنده بر کیمسه در . مومی الیه محمد افندی معمولات واقعنه نک موضوعات سابقه کی نفاست حاصل ایتسیچون شمدی به قدر پک چوق اقدامانده و حتی قوه مالیه موجوده سنک قسم اعظمی تشبثات و تجارب متادیه اوغرنده صرف و افنایه قدر فد اکار لقلرده بولنه رق نقوش و مطبوعه عتیجه معمولات سابقه به قسماً متقارب بر صورتده آثار ترقیجویانه کوسترمش اولدینی کی معدنک جنسیله صور اعمالیه حاضره نک تحویله متعلق بض تصوراتده بولنمقده ایسه ده صنعت مذ کوره ذاتاً و کاملاً ارمنیلره منحصر اولسیله نفوس اسلامیه دن بو آنه دکن اوسته و عمله یتشدیرمکه موفق اوله میهرق وسائط اعمالیه نی همیشه ارمنیلردن تدارک و استخدام ایتک ضرورت و محبویت متوالیه سنه برده معدنک ترکیبات اساسیه سیله صور اعمالیه سی

اوزرینه طرفین میانه‌لرنده حکمفرما اولان تضاد دخی انضمام ایله مومی الیه محمد افندینک مساعیٰ مصروفه‌سی آثار مطلوبه‌جه بالطبع محدود قالب استفاده‌سیده مرقوم هاجی مناسک معمولاتی درجه‌سی بوله‌ما مقده در .

معدنک ترکیبات و عملیاتنه و اوسته و عمله یومیله‌ریله مصارف سائره‌سی کمیاتنه و عملیات واقعه‌نک طاش اوجاقلری نظامنامه‌سی حکمنجه بر دفعه‌یه مخصوص اولان اوجاق رخصتیه رسمندن بشقه حالاً برکونه رسوم و تکالیفه تابع اولماسنه کوره مرقوم هاجی مناسک استفادسی یوزده یکریمی دن نهایت اوتوزده قدر تخمین ایدلمکده در . صنعت مذکورده‌نک تقلیل مصارف و وسائط ضروریه‌سیله حصول ترقیات و صرفیاتنه عائد اسباب و وسائله عطف مطالعه ایدلکده بونک وسائط مشهوده‌سی حرارت لازمه‌جه موازنه‌سز کارقدیم و غایت غیر منتظم فرون و عملیات ابتدئیه قارشیده ایاقله تدویر اولنور غندی چرخلردن و کاملاً سعی و عمله محتاج بر طاقم آلات و ادوات غیر منتظمه دن عبارت اولمسیله صوراعمالیه حاضرده‌نک فابریقه‌لر مثلی ماکنه‌لره تحویلی و عامللرندن مومی الیه محمد افندینک صوراعمالیه موقعیه‌نک تحویلنه متفرع تصوراتی اوزرینه بر امتیاز مخصوصه مظهریتی و عملیات واقعه‌نک بر نظارت رسمیه تحتنه وضعی و مومی الیه‌دن بشقه دها بولنه‌جق اولان عامللرک دخی بوقیود منتظمیه ربطی حالنده مصارف و وسائط حاضرده‌نک اقسام کلیه‌سی بالطبع استقصار و عملیات واقعه‌ده برنجی نوع معدنه انحصار ایله بویولده ساحه‌نمای ظهور اوله‌جق ائارک حالاً فیثاتجه واستقبالاً نفاست و رواججه اوروپا معمولاتنه قسماً رقابت وینه جلب رغبات ایده‌بیله‌جک درجه‌یه وارمسی قویاً مأمولدر .

صنعت مذکورده‌نک حال حاضرندن زیاده حصول لطافت و نفاستیه ترقی رواج و اعتبارینه خدمت ایده‌بیله‌جک تدابیر و تشبثاتک فقط بوراجه اتحاد و اجراحی جهته نقل مطالعه اولنجه‌ده معادن مبحوثه‌نک تدارکنده کی سهولت و اهونیت موقعیه نسبتله یالکز معدن ایچون ولو برعامله منحصر قالمش اولسون استکثار ایدیله‌جک درجه‌ده سرمایه‌یه و مومی الیه محمد افندینک نقوش و مطبوعه‌تیجه و اشکال ظریفه و الوان مختلفه احداثجه ایجابات محلیه‌یه حالاً الویره‌جک صورتده معلومات و مهارت لازمه‌یی حائز صنعتکاراندن اوله‌رق شمیدی به قدر چینی صوبالره و ارنجه‌یه قدر موقع تطبیقه قونلمش و بوکا دیکر عاملکده اقتفا ایتمش بولنسنه بناء شمیدیلک در سعادتدن ویا اوروپادن وسائط اعمالیه جلبنه و اشکال موجوده‌نک دخی تحویلنه احتیاج حس ایتنرسده یوقاریده تفصیل ایدلیکی اوزره فرونله آلات و ادوات حاضرده‌نک اصلاح و ترقی صنعت یولنده‌کی کافه تشبثاتی اخلال ایده‌جک صورتده انتظامسز اولمسندن طولای مبادی امرده

حرارت لازمه وجهات سائر چه نسبت فیه بی جامع بر فرونك انشاسيله برابر آل عملیات معضله سنی ده بر طرف ایده جك آلات وادواتك تداركی حمایه و احیای صنعتی متفرع تدابیر مفیده و مهمه دندر. حال وسطه بر فرونك ایسه لا اقل بش یوز لیرا و آلات وادوات سائر نك دخی ینه او مقدار پاره ایله وجوده کله بیله جکی و بو نقطه نظر دنده بر اعمال اتخانه ایچون جمعی لیرانك وجودی مطلق الوجوب اولدینی ارباب وقوف و معلومات طرفلرندن تخمین ایدلمکده در . .

اوجیوز اون تاریخلر دنده وقوعبولان شوتشبتك یعنی اورمان و معادن نظارتنك اولوقت کوتاهییه متصرفلغندن الدینی معلومات و ایضا حاتك بوکون ثمره سی کورلمک باشلامشدر . شویله که : شرقه مخصوص اولان صنایع بدیعه میاننده موقع ممتازی حاتر اولان چینی جیلک صنعتك احیاسی مقصدیله سلطان احمدده کی یکچریلر موزه خانه سنده کوتاهییه معمولات نفیسه سنه مخصوص اوله رق کوچك بر موزه تأسیس اولنمشدر . صنایع ملیه نامنه فوق العاده شایان تقدیر اولان شو تشبث بدیعه پروراننك از زمان ظرفنده فوائد کثیره سی کوریلهرك و قیله بك رواجلی اولان بر صنعت دقیقه نك احیاسنه وسیله بخش موفقیت اوله جقدر . بوبابده کی مباهات نشریات واقعه حسیله اول امرده عاجز لرینه ، ثانیاً دلالت تر قیجویانه لری جهتیله بهاء الدین بك افندی ایله کوتاهییه متصرفی پاشا حضرتلرینه راجع اولسه کر کدر .

کوتاهییه نك دور فتوحات اسلامیه زماننده کی حالی ده تدقیق ایدلم : کوتاهییه قصبه سنی ابتدا امرای دولت سلجوقیه دن عماد الدین هزار دینار فتح و تسخیر ایلنمشدر . مشارالیه ، حضرت بهاء الدین ولدك مظهر توجه مخصوصلری اولمش ایدی .

عماد الدین ابتدای تشبثده موفق اوله مامش ایسه ده اوچنجی کونی فتح میسر اولمش عالم منامنده کندیسنه اولنن امر و اشارته امتثالاً الیوم (حضرتلق) دینان محله بر مقام انشا ایتمش وشهرک قبله جهتنه کلدیکی ایچون قبله کاه اتخاذ اولنمشدر .

فتح کونی روز حصره تصادف ایتمکله اوچنجی بایرام اولمق اوزره برشنك اجرا ایدلدیکی کی سلجوقیلر و کرمانیلر زماننده دخی بویله برشنك ترتیب اولنمش والیوم دخی روز حضرتده بتون قصبه اهالیسی اسکی عادتق محافظه اجرای سرور وشادمانی ایده کلیمکده بولنمشلردر .

قصبه بروسه نك اوتوز ایکی ساعت جنوب شرقیسنده و منبت و واسع براووه نك کنارنده در .

قصه ده (۴۴۹۲) خانه ایله (۷۶۹۰) ذ کور و (۷۹۷۰) اناث اولمق اوزره
 (۱۵۶۶۰) ی مسلم ، (۲۴۳۲) ذ کور و (۲۴۶۷) اناث اوله رق (۴۸۹۹) ی روم
 (۱۲۰۳) ذ کور و (۱۳۴۶) اناث اولمق اوزره (۲۵۴۹) ی ارمنی ذ کور و اناث
 (۷۶۲) قاتولیک که جمعاً (۲۳۸۷۰) نفوسی حاوی و (۵۴) جامع و مسجد (۳۵)
 مدرسه و کتبخانه (۲۷) تکیه (۴) کلیسا ، (۱۶۹۳) دکان و مغازه (۱۴) خان
 (۱۱) حمام (۲۲) د کرمن ، (۴۸) خالی فابریقه سی (۲) چینی فابریقه سی سنکر
 طابورلق مکمل بر قشله بر دبوی بر ردیف ضابطان دائره سی ، بر خسته خانه (۲)
 اجزاخانه بر بدستان ، کار کیر بر مکتب اعدادی ملکی بر تلغرافخانه بر بلدییه دائره سی بر
 استاسیون (۵۰) ابتدائی مکتبی و ملل غیر مسلمه مکتبئی شاملدر .

کوتاهییه سنجاغنگ هواسی عمومیت اوزره صاغلام ایسه ده ارتفاعی حسیله قیشین
 صغوق و یازین باخصوص تموز و اغستوسده سیجاقدر .

طوپراغی منبت اولدیغندن هر نوع حبوبات ایله اوزوم ، اعلا ویشنه و سبزنگ انواعی
 کثرتله یتشور . داخل لواده جسیم اورمانلردن قطع اولنان کراسته لر قسماً نهرلر واسطه سیله
 مختلف محللره کوندرلمکده ایسه ده وسائط نقلیه نک عدم مکملیتندن ناشی بویوزدن مطلوب
 درجه ده استفاده ایدیله مه مکده در .

کوتاهییه سنجاغی داخلنده اکثریتله قروم معدنی بولندینی کی انیموان و کور و عین
 الشمس معدنلری و چتیلی صوی دخی واردر . شمذیکی حالده بافرمان عالی (طـاغ اردی)
 و (اگری کوز) و (قشله) تیمور یولی ناملریله معروف ایکی قروم معدنی و کدوس
 قضاسی داخلنده کونیک چفتلکی دروننده انیموان معدنی ایشلدلمکده در .

(شارل تکسیه) (اناطولی صغرا) نامنده کی اثرنده کوتاهییه قلعه سنده مرمردن
 معمول ارسلان و بیزانسیلردن قاله مزار کشف ایتدیکنی سویلیورسده ، بو کون بونلردن
 اثر یوقدر . شوقدرکه قاعه نک جنوب طرفنه باقان دیوارنده روجه شو عبارلر او قونیور :
 « لوجیئوس و صـوقراتهس ، پدرلری لوجیئوس ایله والدلری لئود (آمیا) نک
 تذکیر ناملری ایچون ... »

کوتاهیه انک نارعقیقه اسلامیه سی قرون وسطی دوری بقایا سندن در. دروننده کی جوامع شریفه دن بعضری اون دردنچی عصر میلادیده تاسیس اولمشدر (یدیوز تاریخلرینه طوغری) اناطولینک پک چوق یزلرنده جدأ نظر دقمنی جالب اولان بر نقطه واردر :

عثمانیلرک دور استیلالرینه کلنجهیه قدر بالجله مبانی دینه و عمومیه اوزرلرنده کی کتابه لر اوقونیمه جق درجه ده گرفت و لزومندن فضله چیچک و اشارات سائر ایچنده یازلمشدر . ملکه پیدا اولماش و باخصوص بو اسکی یازیلرک تحریرنده کی اصول و اعتیاد بیلیمه مش اولسه بویازیلری اوقومق مشکل و بلکه ده مستحیلدر .

قونیه و حوالیسندن ، سیواسده ، اماسیه ده ، حلبده کتابه لر هپ بو طرزده در . بواعتیاد سلجوقیلرده ده زیاده در. کرک مزار طاشلری اوزرنده ، کرک جوامع شریفه قبو و محراب و منبرلری کنارلرنده کی یازیلری اوقویوب معنا استخراج ایتک ایچون پک چوق صعوبت چکردم .

حالبو که دور فتوحات عثمانیه دن اعتباراً خط ثلث و نسخ تدریجاً اوقوناقلی و لطیف بر طرز و شکل المش صوکره لری حقیقه نظر فریب بر حاله کلشدر .

دیه یلورم که ، کتابه نک اوزرنده تاریخه دائر اشارت اولسه بیله ، کثرت تدقیق و مطالعه سایه سنده سلجوقی اثری میدر . یوخسه عثمانلی محصول قلمی میدر؟ در حال تفریق ایدیه یلور . بو ایکی نوع خط ارسنده بودرجه فرق واردر ...

ایشته کوتاهیه ده کی مبانی قدیمه اسلامیه اوزرنده کی عربی العبارة کتابه لر قبا یازی ایله و صعوبتله اوقونور بر حاله در .

بوراده کی مؤسسات دینه دن سلطان ییلدیرم بایزید خان حضرتلرینک احیا کرده لری اولان (جامع کبیر) الی عدد یکپاره مرمر دیرک اوزرینه اوطوردلش اون ایکی قبه و برمناره لی اولوب قصبه نک مدار شرف وزینتی اولان مبانی عالیه دندر . بو معبد روحانیت انیس شو کتماب اقدامز حضرتلرینک هم جلیله دیانت پروریلریله مکمل صورتده تعمیر و ترمیم ایدلمشدر .

امرای سلجوقیه دن عمادالدین هزار دینار طرفندن بنایتدیریلن حاجی ابراهیم محله سنده ایکی قات هم قبه هم سقفلی و برمناره لی ، سعدالدین و بالقلی ، قدیدلر ، چتال چشمه ، جوامع شریفه لری ده شایان ذکر و زیارت اولوب بونلردن سعدالدین جامع مبارکی مؤخرأ درویش پاشا طرفندن تعمیر ایدلمش ایسه ده ظهور ایدن حریقده یاندیغندن اشقودره لی زاده مرحوم حسن پاشا طرفندن بنایتدیرلمشدر .

شهره کوسی محله سنده کی علو پاشا جامع شریفی اناطولی والیسی کرد علو پاشا (۱) طرفدن بنا ایدلمش ایسه ده خراب اولدیغندن حیت مندان اهلینک اغانه سیله مجدداً تعمیر اولمشدر . بومعبدک درونی کوتاهی نهک انافس اثار قدیمه سندن چینی لرله مزین وموشحدر . مشارالیه علو پاشانک بوندن بشقه یه محله مذکورده قسماً کارگیر وقسماً اخشاب اولمق ، اوزره مدرسه لری دخی واردر .

بوره کچیر محله سنده ، ملاجلال حضرتلرینک بنا کرده لری اولان شنگل جامی ایله اسحق فقیه جامی ، ۸۳۷ (۱۴۳۴ - ۱۴۳۳) ، تیمور طاش پاشانک کایسادن محول مسجدی وزرای سالفه دن قره کوز احمد پاشا جامی ، ارسلان بکک قلعه بالا جامی ، سروی محله سنده مدرسه یه متصل چغاله زاده رستم پاشا معبدی ، سرای محله سنده بری بیوک بشی کوچک قبه لی و درونی کوتاهی معموالاتندن چینی لرله مزین جامع شریف ، فاضلات مخدرات مولویه دن عابده خاتونک احیا کرده سی اولان قبه وتک مناره لی خاتونیه جامی ، ارسلان بکک بنا کرده سی اولان تک قبه وتک مناره لی میدان جامی ، نظر شکران واقتحار ایله کوریه جک مؤسسات قدیمه دینه مزنددر .

کوتاهی قصبه سی کرک ملوک سالفه اسلامی و کرک سلاطین فردوس قرین عثمانیه زمانلرنده عادتاً بر مرکز علوم اولدیغندن پک چوق مدارس انشا ایدلمش وبوسایه ده خادم دین ودولت نیجه کمالین واعظم یتشمشدر . قدیماً انشا ایدلمش اولان مدارسدن مرحوم یعقوب چلینک احیا کرده سی اولان کارگیر مدرسه ایله عراق عجم علمای سالفه سندن عبدالواحدک یاپدیدینی (امیرساروجیه) نام دیگر واجدیه (۲) مدرسه سی حاجی اسماعیل افندی نامیه معروف کرد علو پاشانک اخشاب مدرسه سی ، تیمور طاش پاشانک تقوایجیلر مدرسه سی ، قره کوز احمد پاشانک مدرسه سی ، یه مشارالیه علو پاشا مدرسه سی ، احمد پاشانک درالحديث ودارالقرء مدرسه لری ، چغاله زاده رستم پاشانک کارگیر واخشاب مدرسه سی ، اسحق فقیه نام ذاتک کارگیر مدرسه سی ، خلیل کامل پاشا مرحومک اخشاب مدرسه سی ، صدور عظامدن خلیل افندینک خلیله نامیه مشهور مدرسه سی ، اسلاف ایتک علو همت وحسن نیتلریله وجوده گلش اثار خیره دندر .

- (۱) کرد علو پاشا اسکدارده قره جه احمد حضرتلرینک تربه سی قارشوسنده کی فوقانی مسجد شریفدن سلیمیه جهتنه صابیه جق ایلاک یولک صاغ طرفنده سد اوزرنده مدفوتدر .
- (۲) سیاح (هوارت) بوراسنی غلط اوله رق (ماجدیه) یازیور .

مسلمانلرک نخبه آمالی اثر جلیل پیغمبری به اقتفاء نشر و تعمیم و تسهیل تدریس علوم عالی و آلیه اولدینی انار باهره عیدیه ایله مثبت اولدینی جهتله ، بوامت نخبیه دن پک چوق ذوات معالی صفات باشلو باشنه کتبخانه لر تأسیس و بوامر عظیمه مقتدر اوله میانلر دخی تدارک ایلدکلری کتب نفیسه و آثار نادره و مجلدات کزیده یی ذاتاً موجود اولان کتبخانه لره وقف و اهدا صورتیله بقای نیک نام ایلمشلردر .

ممالک محروسه شاهانه نک کویله و ارنجیه قدرهر طرفنده موجود اولان کتبخانه لرایشته اوهمت عالیه خدا پسندانه نک اثار خیریه سندنذر .

محتویاتی اعتباریله شایان ذکر و بیان اولان کتبخانه لر دن جلال الدین ارغون حضر - تالینک مولویخانه دروننده کی کتبخانه سیله واجد پاشا مرحومک جامع کبیر کتبخانه سی ، مفتی زاده ملا ابراهیم بکک کذلک کارگیر دارالکتبی مآثر مبروره اسلافندر .

یوقاروده دخی بیان ایلدیکی وجهله ، کوتاهییه من القدیم مراکز مهمه دن معدود اولوب نجه کمیلین و ذوات عالییه نک مقرومسنکی اولمش ، اثار عتیقه سی اعتباریله ده بر موقع مهم احراز ایلمش اولدیغندن اجنبی سیاحلردن پک چوقلری بورایه کله رک عریض و عمیق تدقیقاتده بولنمشلردر .

بوصورتله کرک فرانسزجه و کرک المانجه یازدقلری سیاحتنامه لرده یوبلده یه دائر ایجه معلومات ویرمشلردر .

بزده کرچه اناطولییه دائر الیه برقاق اثر موجود ایسه ده ، بونلر کرک اثار عتیقه نقطه نظرندن ، کرک ترقیات حاضره اعتباریله تأمین مطلبه کافی کوریه مز .

عاجزلری ، فقدان بضاعیه یی نظر دقته المیه رق ، سایه ولی نعمت اعظمیده ارباب مساعینک مظهر اوله کلدکلری صنوف عواطف و عنایات جلیله دن حصه مند شوق و غیرت اوله رق کردیکم طولاشدیغم یرلرک احوال قدیمه و حاضره سندن باحث شوکتابی وجوده کتوردم .

اثرک مطلوب اولان استفاده سی تأمین ایچون وقتیه تدقیق ایده مدیکم و یاخود نقصان تتبع ایلدیکم جهت لری بالاخره بعض ذواتدن استیضاحه مجبور اولدم .

بوجمله دن اولمق اوزره ، کوتاهییه حقنده معلومات مفصله اخذ ایلیمک ایچون زاویه ارغونیه سجاده نشین و کیلی فضیلتلو حسام الدین چلبی افندییه مراجعت ایلمش ایدم .

افندیء مشارالیه حقیقهٔ علوهمت و حسن نیت اصحابندن معارف پرور بر ذات اولدقلری جهته سبق ایدن مراجعتی لطفاً نظر تقدیر و اعتباره الهرق پک از کیمسه نك موفق اوله بیله چکی صورته فضیلت مآب مصطفی ثاقب چلی افندی ایله برلکده تدقیقات و تتبعات عمیقهدده بولنوب نتیجهٔ تتبعاتلرینی عادتاً بر رساله شکنه افراغ و طرف عاجزی به اشعار و ارسال بیور مشلردر.

ذات قدسیات سمات حضرت خلافت پناهینک روان پاک اسلاف کرام امتی شاد ایدن مآثر هایونلری سلسلهٔ مشکوره سندن اولمق اوزره کوتاهییه زاویهٔ ارغونیه می دخی بوندن چند سنه اول مجدد دینه جک بر حالدہ تعمیر و تزین اولمشدر.

بوزاویه نك تر بهٔ مشتری پناهنده دفين خاك عطرناك اولان حضرت چلی جلال الدین ارغون، جناب ولد قدس سره الصمد احفاد کرامندن اولوب والده لری عابده ملک خاتون، پدر لری الیاس چلی بن سلیمان کرمانی در. چلیء مشارالیه (ولادتی سنه ۷۰۰) برادر ی علاء الدین چلی و اولاد و عیالی ایله برلکده مأموراً کوتاهییه بکله رک آل سلچوقدن عماد الدین ک اثنا ی فتحده بنیاد ایتدیرمش اولدینی (قپان) نه ری اتصالنده الیوم مدقنلری بولنان مقامه نزول و حجره و سماعخانه و مطبخ انشا ایدهرک اوراسنی درگاه اتخاذ و کشاد و (۷۷۵) تاریخ هجریسنه قدر اوقات حمسه اعقابنده فریضهٔ ذمت صداقت اولان دعوات خیریة حضرت امیر المؤمنینیه مواظبت و آیین طریق فیض رفیقی اجرا و درویشان و سالکینیه حقایق علمیه ولدنییه تلقیننه نصب نفس اعتنا ایله تاریخ مذکورده عزم خانقا بقا ایلمشدر. مشارالیه حضرت لرینک پدر لری الیاس پاشا برکیجه رؤیاسنده جدی ارغون خانی خانه سنه گلش کوروب او یاندقده قیوی چالمقده اولان اوشاغی مشارالیه ک مردهٔ ولادت ی تبلیغ ایتسی اسمنک (ارغون) تسمیه سنه بادی اولمشدر.

جناب جلال الدین ارغونک اوصاف کزیدهٔ تواضعکارانه و خصائل مبجلهٔ تقوی شعارانه سندن اولمق اوزره حکایه ایدر لرکه: کندیلرینه یالکز چلی دنیلدیکی حالدہ قبول ایدوب ایکسی بردن (چلی افندی) دینکی منع ایدر لر مش.

حتی بر کون درویشاندن برینک: «چلی افندی اینجاست؟» دیه سئوال ایلدیکی مسموعی اولنجه خدمه سنه: «چلی اینجاست و افندی «مولا» بی جاست بکو!» دیه جواب تعلیم بیور مشلردر.

مشارالیهما حقنده غیاباً بسله مکده اولدیغم حس احترام و محبتک بر شکل منتکارانه ده تزاید و توافرینه وسیلهٔ جمیله اولان شو خدمت و همت عالیه نك درجه سنی تقدیردن ناجزم. هیچ شبهه

ایتم که ، انلرک شوهرت جزیله لری قارئین کراجه دخی نظر شکران و تقدیر ایله کوریلور .
 ارغون جلبی حضرتلری کالات مغنویه ده حائز رتبه اولین اولدقلری کبی ، میدان سخن
 سازیده دخی فیض استغراق کارانه یه مالک ایمشله . (کنج نامه) اسمنده کی اثرلری متصوفانه در .

ولی مشارالیهک هر کلامی بر حکمت فلسفیه یه مستند اولدیغنه اتیده کی سوزلری ده
 شاهد عادلر :

عاقل ایتمز کیمسه یه جدیه کین مهر و پند باز کونه در غرض
 تلخ ایدر داروسنی اکثر طیب شدت وحدت نما اولسه مرض

مرد عبرت گیر و حکمت بین اولان نفس بد کونین ملامت ایلسون
 ترک لوم مبتلای عییه شکر انعام سلامت ایلسون

چشم دلد کیم اوله ضعف شهود روشن اولمز شمع مهر و ماهله
 الفت ایتمز نورله خفاش وار نیلسون نجم الهدی کراهله

پردۀ نفس اولمینجه بر طرف اشکار اولمز جمال من عرف
 کیم دیمش لاعبد من لماره ماه اوج لوکشف شاه نجف

رهبر و نیکان اولان صاحب خلوص رهبره ناکاه اولور آخر دوچار
 افت و خیزن ایتمز البته هبا اهل صدق حضرت پروردگار

حاسده بسدر غم بیهوده سی انتقامه احتیاج ایتمز سنی
 هیچ صفای وقتکه ویرمه کدر دردخوی بد هلاک ایلرانی

فاضل مشارالیهک ده بر جوق منظوم و منشور ترکی و عربی خوش آینده سوزلری
 وار ایسه ده تطویل و اکثاردن توقی ایچون نقلنه لزوم کورلمدی .

حضرت ارغون برارالق بروسه یه ده کله رک ، اوراده زاویه نشین اولان کیکلی بابا ایله ده
 صحبت ایتمشله در .

کوتاهیده کندیه نسبتله معروف (مدرسه واجیده) مدرسی اولوب اساساً بطر -
یق السیاحه ممالک رومه کلوب بلده مذکورده توطن ایدن علمادن عبدالواجد « جامع جمیع
فنون عقلیه و طالب علم لدنی و راغب مسالک مشایخ کرام اولمغله محضاً توجه سمت رومدن
مقصدلری زیارت تربه مقدسه مولویه و صحبت عاشقان و والفت عارفان ایدی » حضرت
جلال الدین ارغونک دبدبه کوس کرامتلی و اصل سمع اطلاعلی اولنجه همان مجلسلرینه
داخل اولمشلردر .

حضرت جلال الدین ، انهای مصاحبه ده ملا واجیده : « حکمت الهی توسل
بمعرفه النفس الی معرفه الرب است » بیوره رق اسکات و مقصد حقیقی ایضاح و اثبات
ایلمشلردر .

ملای عراقی برمدت ملازم درگاه مولوی اوله رق اخرا الامر بر مردولی اولمشدر .
جناب واجد ، زاویه ارغونیه جوار آستان رحمت اشیانلرنده امیر صاروجی بناسی
اولان مدرسه جلیله ده نشر علوم و کسب معارفه اوقاتگذار اولمش و حین ارتحاللرنده
وصیتلی موجبجه مدرسه مذکورده دفن ایدمشدر .

ارغون چلبی ایله ملا واجداره سنده الفت و صحبت و مودت پک زیاده ایلرو کیتمش
وبواننده بینهماده لطائف معانی و ظرائف نکاة حددن افزون بولمشدر .
حق واجد واسط سلوکنده جناب ارغونه :

« متی بصیر السائل عبدالواجد . » دیه سؤال ایدر ، چلبی ده شو جوابی ویررلر :
« اذا بذل الموجود للواجد . » احرارز ایتدکلری مراتب معنویه نک نهایتلرنده دخی :
« متی یجد العبد الواجد » یولنده بیان افکار ایتمزلیله جناب ارغون دخی : « اذا بذل -
الوجد بالوجد . » کلام نکت امیزلیله مقابله بیوررلر .

جامع علوم عقلیه اولان اسحق فقیه حضرت ارغونک کالات معنویه سی تأثیرات فیوضات
بخشاسیله اسباب صوریه قیدندن وارسته اوله رق سرداده زانوی انابتلی اولمش و بوصورتله
سوره کلی بر صفای درون بولمشدر . حضرت جلال الدین ارغونک ارتحاللرنده شو تاریخ
رنکین سویلنمشدر .

پس لسان الغیب تاریخن دیدی
ربه المولی دخی دارالسلام

سنه

حضرت چلبی زین الدین بن چلبی مظفر الدین دخی مشارالیه حقنده بر مرثیه سویا مشلر در :

(رباعی) بی روی تو مرآت دل ماچه کند

کر دیده بجایست اماچه کند

هر سرکه شد آسوده لطف و کرم

ای طوبی تحقیق بفر ماچه کند

چلبی برهان الدین دخی :

ارغون ولی گذشت از سیر صفات

در وجه شهود خرج کرد است حیات

از ساحل تن بجست یکسر چور واز

تا غوطه خورد همان در لجه ذات

دیه رک اظهار تأثر ایلد کبری کی چلبی علاء الدین دخی :

ارغون چلبی که دامن از بزم جهان

در چید و پرید بخود از کون و مکان

جانانه کشید چون بسر وقت وصال

پیشین بمژده داد شکرانه جان

مرحوم مشارالیه دن صکره مخدوملری حضرت برهان الدین چلبی مقام مشیخته کچهرک تاریخ ارتحاللری اولان (۸۲۴) تاریخنه قدر درگاه مذکورده درویشان و طالبین عرفانه نشر علوم و طیفه مقدسه و متبرک سیه مشغول اوله رق تاریخ مذکورده میدان عشق دن سماعخانه علینه انتقال ایدوب پدرلرینک ایاق اوچنه دفن ایدلشدور .

مشارالیه تجلی انوار الهی ظهوریه چراغ استعدادی ضیاءش قلوب اولان عظمادن اولوب برکون مجلس سماعده خلاف عاده اوله رق بر آه جگر سوز چکوب (حان حین - الارتحال) فقره سیه نعره زن تحسراولورلر ؛ ارادن برقاج کون کچدکن صوکره مولو یخانه عایشه انتقاللری وقوعبولور .

درویشلر و مت سماعده کی حالی تخطرله (حان حین الارتحال) فقره سنی حساب ایدرلر تام تاریخ وفاتی اولان (۷۹۸) چیقار . مشارالیه طریقت مولویه ده واصل سرمنزول ولایت اولدقلری کی شعروانشاده دخی قاعدبالای کرسی بلاغت ایشلر . بناء علیه بر غزل بی بدلرندن بمض بیتلرینی تبرکاً یازدم :

غزل

آینه جانان اوله لی جان حزینم
 بر تو فکن شش جهت روی زمینم
 عینمده عیاندِر اوکه عالمده نهاندِر
 سر تا بقدم دائرة عین یقینم
 خود بین اوله من محرم راز دل زارم
 ماننده نی تفخه سرا پرده نشینم
 شرطیله بیان ایلدی دعواسنی (برهان)
 دیرسه نوله خیر الحلف جد کریم

کرك ارغون چای کرك مخدوم عالییری جناب برهان الدین حائز اولدقلری مقامات
 وکالات معنویه دن بشقه اشعاری سوزناک ، آینه قلبی تابناک ، برشاعر سنیه چاک ایمشدر ..
 حضرت برهان الدینک ارتحاللرندن صوکره زین الدین چلی حضرتلری بر جوق زمان
 مشتاقان ادب و عرفانه نشر علوم عالیه و کتاب حکمت نصاب مشوی معنوی بی تقریر و تعلیم ایله
 وظیفه نظیفه مشیختی ادا و ایفایه حصر اوقات ایلمشدر .

زین الدین چای ، یعقوب چلبینک وفاتندن اول ترک حیات صوریه ایله عالم بقایه
 انتقال ایتدکلری کی علاء الدین و مظفر الدین چلی لرله سائر کبار اولاد کرام حضر والیاس
 جوار قدسیت مدار اجداده تحریک رکاب عزیمت ایلمشدر بعضلری دخی قونیه به و بر طاقی ده
 نشر علوم دینیّه مقصدیله اطراف و جواره کیتمشدر .

بوسبيله زاویه ارغونیه بر مدت یالکز بر تر به دارله اداره اولنمشکن بالاخره کافی السابق
 قرائت مشوی و اجرای آیین مولوی اولنمغه باشلامشدر .

بیك تاریخندن صوکره شیخ القراء و استاد الفضلاء محمد افندی زاده کملین
 اولیاء اللهدن ابراهیم دده حضرتلری قونیه دن زاویه ارغونیه به اعزام اولنهرق التمش سنه قدر خدمت
 مشیخته بولنوب نیجه سالکینی سر منزل حقیقته ایصال ایلمشدر .

مرحوم مشار الیهدن صوکره علوفه جی زاده محمد دده واسمعی تحقیق ایده مدیکم دیگر
 بر ذات دهاکوتاهیه دارالمولویسنده باکمال ادب و خلوص درون خدمت مستوجب الفیوضات
 درویشانده بولنمشدر ، بونلر درون تر به ده مدفون اولمیوب درون قضبه ده اقربا و تعلقاتلری
 یاننده مدفوندرلر .

زاویه ارغونیه خدمتده بولنان فاضلات مخدراتدن چلبی عارف کوچک حضرتلرینک کریمه نجیبه لری عابده و ولیه کامله خاتون کوتاهییه کلشیر ویوزنده نقاب اولدینی حالده . شوی شریف قرائت و درویشان و فقرا به بالذات خدمتله تحصیل فیض و برکت مغنویه ایلمشدر . حضرت زین الدین چلبی نک صاغ طرفنده مدفوندر .

تذکره نویسان اولاد مولانا ، عابده مشارالیه انک خصائل مقبوله ادب و معرفتله متصف بنات عفتما تندن اولدیغنی بیان و اهالی کوتاهییه دن حسیب و نسیب و متفرکان دولتدن مصطفی اغا نام ذاته تزویج ایدلیکنی و اولاد ذکور دن ماعدا فاطمه ، امینه ، خدیجه ناملرنده اوج کریمه نجیبه لری اولوب بونلردن فاطمه خانمک طول عمر ایله معمر اولدیغنی اخبار ایدیورلر .

مشارالیه حاجه فاطمه خانم ، کوتاهییه ده عثمان پاشا زاده محمد بک نامنده برذاته تزویج ایدلشدر .

برمدت صکره زوجنک وفاتی و کریمه سی عایشه خانمک دخی کلبانک کش سفر آخرت اولسی حسبیه فقرا و درویشان ایله برلکده جانب حجاز مغفرت طرازه عزیمت و انشای عودتده جدوالا کهرلری جناب مولانا نک مرقد منورلرینه رومال ضراعت اولدقلری ائنده کمال سوز و کدازله سویلمش اولدقلری نیازنامه جناب فاطمه نک نه درجه بر صفای درون صاحبی اولدیغنه شاهد عادلدر :

دلی خلوتکترین راز ایدن عیش خیالکدر
دودیدم رهنشین راز ایدن شوق وصالکدر
دل و دیدم نیجه بی دود و درد اولسون بوائنده
ازلدن هربری برکونه سرمست جلالکدر
نوله دائم خراب نشئه فیض اولسه لر زیر
دو عالمده اخوان حیران کمالکدر
یریدر اولسه لر رومال فرصت آستانکده
بری یکپاره اخلاص و بری عین جمالکدر

عجبی اولسه لر آینه‌دار دست احسانک
بری درویش غم پیشه بری ابدال خالکدر
کرکز روشنائی مهر و مهدن انلره شاها
که بونلرده حریف مجلس جام هلالکدر
اگرچه کم نمادر (فاطمه) کج بین و کم فهمه
ولی چشم اشنائی حکمته کنج نوالکدر .

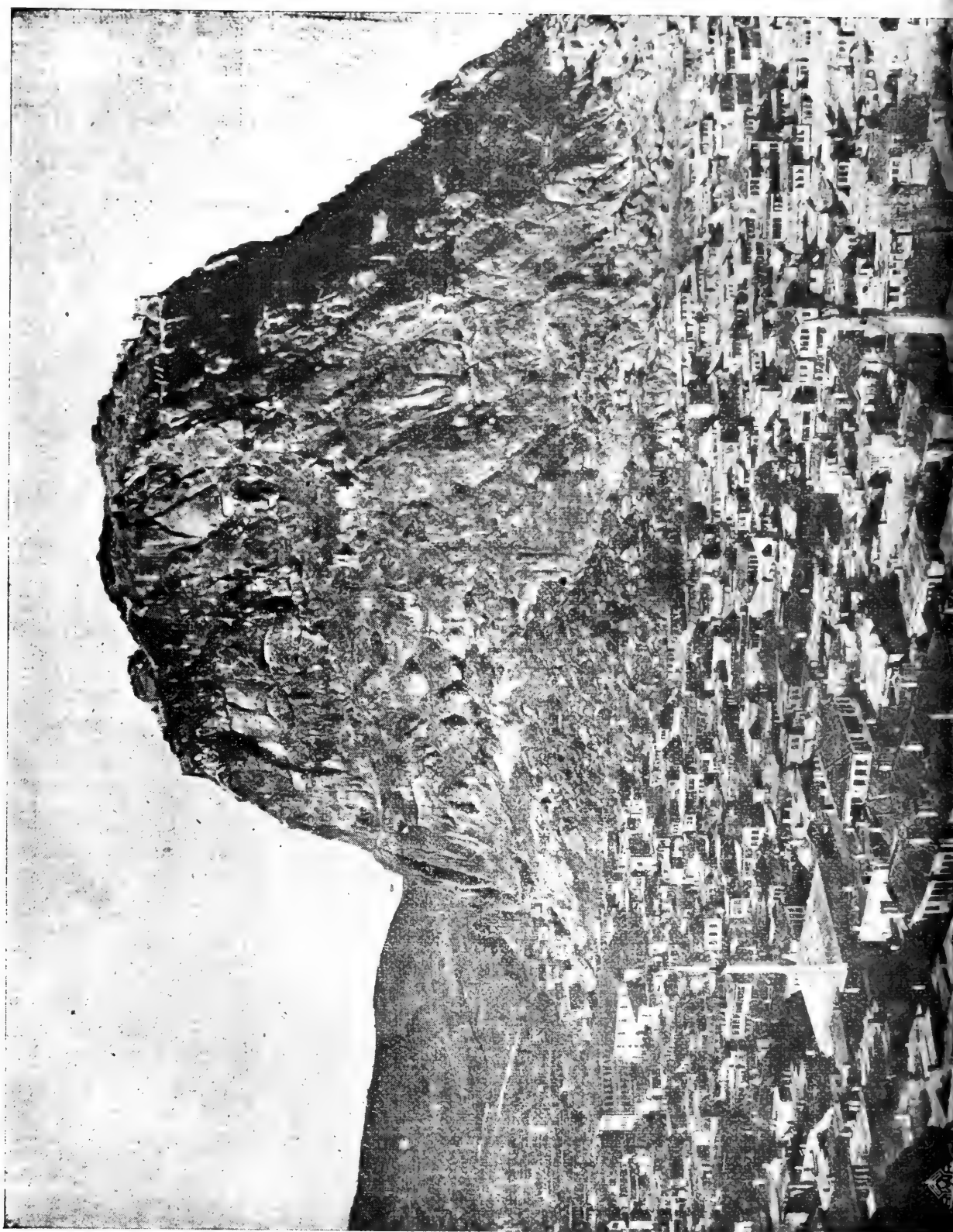
ایشته نامداران زنان اسلامیان ارسنده زهد و علم و تقوی، فضل و عرفان و صفایه مشار
بالبنان اولان فاطمه خانم حضرتلری بتون اوقاتی مثنوی معنوی و سایر کتب نفیسه
و معتبره مطالعه و تدقیقه حصر و تخصیص ایشلردر . فقرا و درویشان و علی العموم محتاجینی
قدرت‌نک یتدیکی مرتبه تطیب و اعزاز ایلیمکی وظیفه متحتمه بیلدیکندن بویولده دخی
بذل موجود ایلمشلردر .

حق بوسخاوتندن طولایی نامی بین الناس «ام الفقرا» دیه توقیر اولنوردی .
(سفینه) صاحبی درویش ثاقب مصطفی دده افندی کوتاهییه ورودلرنده خانم
مشارالیهانک پک زیاده مظهر اعزاز واکرامی و بوندن طولایی محجوب و متتدار لطف و کرمی
اولدیغنی کتانبده ذکر و بیان ایدیور .

ثاقب دده ، صوفیه دده وفات ایدن حسین چلبی نک کریمه سی و فاطمه خانمک تربیت کرده سی
حوا خانمی تزوج ایدرک اندن محمد مخلص ، احمد خالص چلبیلر کهواره زیب عالم شهود اولمشلردر .
حاجه فاطمه خانم برخیلی مدت برابرجه اوقاتکذار اوله رق (۱۱۲۲) تار یخنده تکمیل
نسخه نفیسه حیات ايله گروه پرشکوه خاموشانه قایلیمشدر . تربه قدسی رتبه دده والده سنک
باش طرفنده و حضرت ارغونک صاغ جهتمده آسوده نشیندر .

جناب ثاقبک نجم تابنائی اولان محمد مخلص چلبی پدر محترمندن تحصیل علوم ظاهریه
و باطنیه ايله فیضیاب کمال اولمش احباب وجد و خالدن فرید العضر بر ذات ستوده صفات ایشلر .
هنوز اون بش یاشنده ایکن علوم عقلیه و نقلیه ده نامی حرمتله یاد اونته حق بر مرتبه
فضیلتی احراز ایشلر ایدی ،

مخلص چلبی حضرتلرینک اصحاب مکاشفه دن اولدقلرینه ، وفاتندن برچوق زمان اول
یازهرق اوراقی میاننده حفظ ایدوب ارتحالنده ظهور ایدن «تاریخ وفات» ندن بشقه دلیل
ارانه مز . تاریخ وفات شیخ محمد مخلص :
بن کذر قیلدم هله اول برزخی جانندن کچوب

عبرت اولسون لیک احوالم قالان اخوانه
 یاد ایدوب دائم دعای خیرله مخلصلرین
 قالمسونلر راه خدمتده اولان نقصانه
 دیدی جان برلم تاریخ حال نزعنی
 سر بعزم صوب دید ارم وداع یارانمه
 سنه

۱۱۲۴

شیخ محمد مخلص ، ابتدای حائده سکونت اطوار ایله عبادات و طاعاتنه مشغول و مداوم
 ایکن صوکره لری استغراق حال ظهوریله صیام ایام و قیام لیالی و وحدت و سکون و تفکر
 اوزره بولنوب بعضاً دخی آه و ناله ایله اثار اشبارانشاد ایدرک اقتراب زمان ارتحال لرینی ایما
 ایدرلر ایش .

مشارالیه اون یدی یاشنده ایکن وفات ایتشد .

* *

ترجمه حال کرامت اشمال لرینی زیب سطور ایلدیکم فاضلات مخدرات مولویه دن سالف
 الذکر فاطمه خانم قدس سرها اخوان و خالان مصادقت بیاندن اسباب مداواته اهتمام اولنسی
 لزومنی درمیان ایدنلره قارشو :

مرا بگذشت آب فرقت از سر
 بدین عالم مدارانیست درخور
 هم اکنون راه شهرشاه کیرم
 که گرمیرم هم اندر راه میرم

مضمون شفقت مشحونیله جانب روحانیت جناب بزرگوار لرندن « یانور العین الحقی پدر
 صف حورالعین » عنوانیله دعوت اولندیغنی و تدای عدم رضایی متضمن و مشعر اولوب ،
 رب القضایه رجوع ایله مأمور اولدقلرینی ارباب توکله مخصوص برلسان تسلیمیتله درمیان
 بنور لرلر مش .

فی الحقیقه ، کتابخانه مخصوصنده محفوظ محفظه احترام اولان کتب نفیسه نک کافه سفی
 بقعه مبارکه ارغونیه ده بولنان اخوان و اولاد کرامه وقف ایدوب مشغله چون و چرادن
 دامن کش فراغت اوله رق و صیتلری موجبجه درون تربه معلاده حضرت ارغونک صاغ
 جهتده و والد لرینک باش طرفنده غنوده لحد صفا اولمشدر . (۱۱۲۲) .

اخطار — ۲۳۷ نجی صحیفه ده کی (مهر بند) ک املاسی (مهر بند) صورتنده یعنی واوسز اوله جقدر .

نائب دده ، مشارالیهانک حال حیاتنده مظهر اعزاز و توجهری اولدینی کبی هذکام احتضارنده دخی خیر دعا و انار همت علیه لریله مستعد اولمشدر .
 نائب دده ، حرمی حوا خانمک و فاته شو تارینخی سویلمشدر :
 نسل مولانا جلال الدین حوا خانمی
 ایلدی احیای رحمت حضرت قیوم حی
 یعنی کاک حکمت بی علت و دست قضا
 ابتدی عمر نازنین دفترین امضا و طی
 کن دعای پنجکه تارینخی و نائب بکو :
 شادکام از روح و ریحان باد روح پاک وی

سنه

۱۱۲۳

اکابر اعزّه مولویه دن واون ایکنجی عصر هجری رجالندن « سفینه » مؤلفی نائب دده دخی بوزاویده اجرای مشیخت ایلمشدر .

دده ، شیخ اکبر محی الدین عربی قدس سرالخی حضرتلرینک سلاله بحیه لرندن اولوب اجد دینک اندلسدن هجرتله ازمیرده زیر جناح مستلزم الفلاح سلطنت سنییه دخللرندن صوکره شهر مذ کورده علمادن برذاتک صابندن مهادرای وجود اولمشدر .
 مشارالیه حال طفولیتده بیله لایالی ملابسی و مأکل و مشاربنده بی قید بولنوب حرکات معصومانه سنده مشرب لطیف شاعری . رونما ایش . سن رجولتیه وصولنه قدر پدرلری سایه سنده تحصیل علم و معارف ایش . و بعد التلخی دارالخلافه الکبرایه شتاب ایله کوپرلی زاده فاضل مصطفی باشا مرحومک مجلس عرفانلرینه داخل اولمشدر .

کرم فاضل مشارالیه دن وکرم دائره لرنده بولنان نخبایر فضلا دن علوم نقلیه و عقایه و فنون عربیه و ادبیه بی تعلم ایدرمک نجم نائب شهرتلری پارلادجه پارلامشدر . ذاتا شاعریته درویشلک ازم سنده مشربجه مناسبت تامه بولنوب هله مولویلر عموماً ذوق آشنای شعر اولملریله انلرمک عالم شاعریته مناسبتلری طرق علیه سائرمدن دها زیاده بولندیغندن بزم شاعر (نائب) دخی ادرنه مولویخانه سنده محمد دده نک دست انابتلرینی طوته رقا کتسای کلاه مولوی ایله بالاسر اولمشدر .

بعده شعرای مولویه دن نسیب ، حسیب ، لیب ، وهی ، منجم احمد ، خندی دده لرله برلشهرک مصره قدر کیتمشدر . براز صوکره استانبوله عودتله غوثی ، فصیح ،

نابی عثمان [۱] انظیم دده لرك مصاحبت شعریه لرینه قاتیلهرق فن ظریف شعرده صاحب ید
طولی اولمشلردر . دها صوکره ینه شعرادن برقاچ آرقداش :
دوشرسه قافله سمت خانه بردوشان
طواف کوی خداوندکاره دک کیده رز

بیتنی حاوی اولان غزلی بالانشاد اوقویه اوقویه قونیه به کیتمشلردر . اوراده ایکن
مشار الیه کوتاهییه ده کی ارغونیه مولویخانه سی مشیختی توجیه اولمشدر .
ایشته کوتاهییه ده ایکن سالف الذکر حاجه فاطمه خانمک تربیه کرده لرندن اولان حوّا
خامی تزوج ایدرک الی سنه قریب برمدت ظرفنده اوبقمه مبارکه ده دعای دوام عمر و عافیت
وتوافر عز و شوکت حضرت خلیفه مسلمینه مواظبت و تعلیم و تقریر مثنوی و اجرای آیین مولوی به
مداومت و (۱۱۴۸) تاریخنده درگاه عقبایه رحلت ایلمشلردر .
سرنامه مجموعه شعرا ، سرسبحه قافله فصحا ، الشیخ محمد اسعد غالب دده جناب
ثاقبک وفاته شو :

ماتمن کوش ایلیوب غالب کروم عاشقان

دیدیلر تاریخ فوتن (های ختم مولوی) .

تاریخی انشاد ایلمشدر .

(خدمت) ردیفلی مطول برقصیده لرنده کوریلن شو :

کلز کشینک رتبه سنه شمه نقصان

مالاً بدناً ایتده احبابنه خدمت

بیتی بزم ایچون کوزل بر نصیحت حکیمانه در . دیوانی غیر مطبوعدر (سفینه) اسمنده کی
اثری غایت مغلق بر طرز بیان ایله یازلمش ، بر طاقم تکلفات و تصنیعات لفظیه و تتابع اضافات ایله
مالی بر اثر اولمقله برابر پک بیوک بر همت وفداکاری ایله وجوده کتورلمش مؤلفاتنددر .
جناب ثاقب دن صوکره مخدوم کالات موسوملری احمد خالص چلبی قرق اوچ سنه مقام
مشیختده بولنه رق درویشان و سالکیتی تعلیم و تربیه ایله (۱۱۹۱) سنه هجریه سنده اولیای
اخلاص انتمای سالفه به التحاق ایلمشدر .

مشار الیهک علوقدرینی بیان ایتک ایچون (ان هذا لشبل من ذاك الاسد) مثلنی ضرب
و ایراد ایلیمک کفایت ایدر . چونکه مشارالیه سر پدره تمامیه مظهر بر فرزند برهنر
اولوب هنکام شبایسنی تحصیل علوم عربیه و تکمیل فنون لدنییه صرف ایله حقیقت بر مرد
کامل اولمشدر .

ارتحالنه غلطه دارالمولویسی شیخی ، اسعد غالب دده حضرتلری شو :

شش جهتدن کلور آوازه تأسف غالب

نقد خالص کبی احمد دده چیقدی الدن

تاریخ دلپذیری انشاد ایله . مشار الیهک علو قدرینی اعلان ایلپور . کندیلرینک مرتب غیر مطبوع دیوانچه لریله پدرلرینک ترجمه حافی حاوی (طقیلی) اسمنده اولان اثری موجوددر .

بوذات حقایق آشنادن صوکره مخدوم فضیلتکستری عبدالرحیم عطاچلی (۱۱۰۶) تاریخچه قدر ، بعده مخدوم تقوا پروری محمدصائب چلی [۱] (۱۲۲۷) سال هجریسنه قدر ، الحاج عبدالقادر چلی (۱۲۷۲) خالانه قدر ، اسماعیل حق چلی (۱۳۰۹ - ۱۲۷۲) حدودینه قدر ، مشار الیهک مخدوملری ادريس حمدي چلی (۱۳۱۳) تاریخچه دکن مخلصین طریقه تیت خالصه ایله تلقین سیر وسلوک ایتملردر .

محرر فقیرک ادريس حمدي افندی مرحوم ایله بروسه‌ده ایکن مکاتبه من اولدیغندن کندولرینک عرفان و ذکاسنه باخصوص خصلت کزیده توضعکارانه سنه مفتون اولانلردن بری ده عاجزلری اولمشدر .

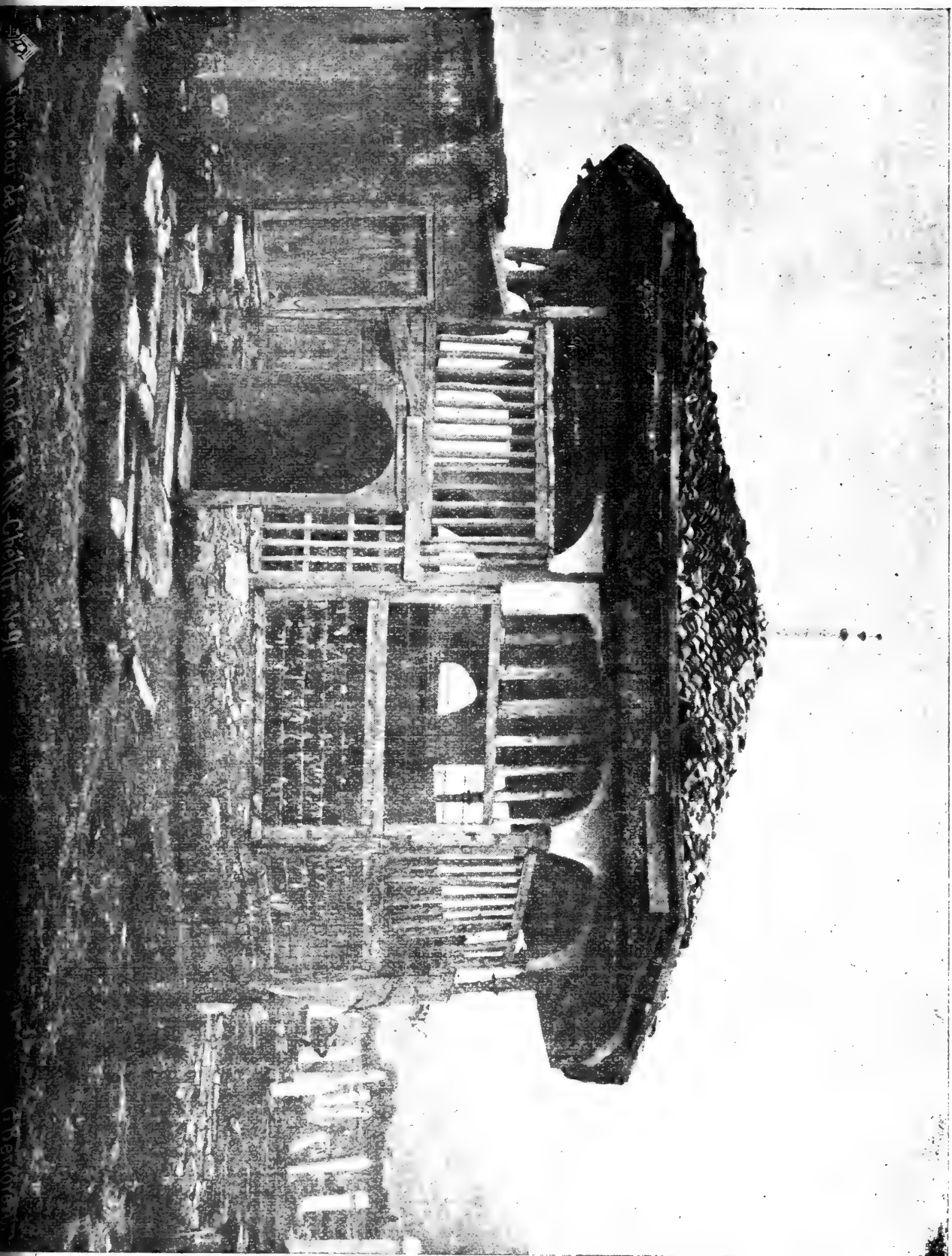
هنوز قرق ایکی یاننده ایکن ارتحال ایلمشلردر .

مرحومک مخدومی ارغون چلی افندیکن حدات سنی حسبیله ، زاویه‌نک مشیخی مقدمه ده بیان ایدلیکی وجهله رضا چلی مخدومی حسام‌الدین چلی افندی به توجیه اولمشدر . افندی مومی ایه کارشناس ، معارف‌پرور ، اصدقادن اولدقلرندن اوچیوز اونش سنه سنه عواطف جلیله حضرت خلافتناهدن برقطعه نشان عالی عانی ایله تالطیف و تسریر بیورلمشدر . تربه مذکورده حضرت ابوبکر الصدیق (رضی الله عنه) زمان سعادتلرندن قالمه برسیف قیمتدار و مقدس آویخته موقع تعظیم و تکریمدر .

سابق المنقبه فردوس مقر ، احمد خالص چلی نقد وجودینی پوته عشق و عرفان ایچره ایتیش بر مرد کامل العیار اولدقلرندن بعدالانتقال دخی حیات ابدیه مظهر اولمشلردر که ، شو حال ، بوندن قرق سنه اقدم قبر منورلری تعمیر ایدیلورکن رای العین مشاهده اولمشدر . شو حال بیلنلر و کورنلر ایوم معمردر .

[۱] بوذاتک انای مشیخننده درگاه زاویه به تحویل ایدلمشدر .

Handwritten text on the left margin, likely a page number or title, partially obscured by the image edge.

Handwritten text on the left margin, likely a page number or title, partially obscured by the image edge.

ظراً مصنع دینه جک بر مرتبه‌ده در .

(دو کر) موقعیله بوندن صکره کلن (احسانیه) استاسیونی اردسنده ارتفاعه (۳۰) متره قدر بر فرق بولندیغندن قطار سیر طبیعی اتریوردی . بوجهتله صحیفه‌ده کوردیکمیز رسم علی‌العجله ترسیم ایدلمش قایشه‌سی ده اکا کوره یابلمش اولدینی ایچون قوطوغراف کی ولماشدر . انارعتیقهدن معدود اولان بر محلک اکثریا مهم و شایان تدقیق اولان جهتنی چیقارمق لازم کاریکی زمان قورشون قلمیله ترسیم و صوکره ایستلیدیکی صورتده تنظیم ایتک ال موافق اصولدر .

(جاودار حصاری) نده کی (ژوپیتِر) *Jupiter* . معبدینی ده او یله جه یامش ایدم . موسم سیاحت مایس ایچنده اولدینی حالده ، صاغ طرفه زده کی مرتفع ، وقارلی جبالك افلاک سر چکمش ذروه لری بر لباس سفید فامه بورونمش اولدقلری حالده ، منظره ربیع ذوق آود اردسنده بر کتله نورانی صورتنده تجسم ایدیوردی . الواح طبیعیته عین اقلیمده ، عین موسمه کی شوتنوع لطافت مشحونی بنی اوقدر مشغول ایتدی که ، قطار (احسانیه) ده طورمش ، بن حالا اثار قدرتک واسع بر ساحه انعکاسی اولان بومناظر علویت پرورک تماشندن بر درلو کندیمی اله میورم !

علویت واحتماله ممزوج اولان بوکی مناظر قارشوسنده درحال بشقه برحاله دوچار اولورم .

واغواک قباغنی آچهرق استاسیون مأمورندن بعض شیلر صورمق اوزره یاننه واردم . (احسانیه) موقعی سطح بچردن اعتباراً (۱۰۹۵) متر در . قره حصار لواسنه طوغریدن طوغری به مربوط اولان (احسانیه) قریه سنده قره قریب خانه ده ایکوز قرق قدر نفوس واردر . بورایه ساعت اوچی درت دقیقه کچهرک موصلت ایتک . ارتفاعک تأثیرات مخصوصه سندن اوله رق بو حوالینک ا کیملری ، اغاجلری کچدیکمیز ملله قیاساً نشوونما خصوصنده بر از گیری قالمشدی . بوجوارده مبذولاً حبوبات یتشمکده اولدینندن بواسطه سیونده برقچ بیک چوال ییاغلمش ایدی .

وسائط نقایه نک انتظام و اطرا دی بو حوالینک حیات اقتصادی سنه او یله بر فیض و برکت بخش ایتشکه ، چفتچی و قتیله ترلا سنک بر قاسمی ا کدیکی حالده ، اندن الدینی محصولی واسطه نقایه نک فندانندن یا خود مخرج تدارکنده کی صعوبت و مشکلات عظیمه دن ناشی انحق کندوسنی بسایه جک مقداری صاقلایوب متبایسنی که - اصل ثروت اساسیه سنی تشکیل ایدر - اولدینی مله ترک ایتمکن بشقه چارده سی قالمز ایدی . ایشته بو صورتله ترلا ده قیزغین

کونشک قارشوسنده ، شدتلی برصغوغک تأثیری التنده چالیشوب چبالادیغی هبا اولوب کیدر ایدی .

فقط سایه شاهانه ده بوکون خاک فیضناک عثمانیده بشقه برتجلیات ، بشقه بر قدرت کوریلور . اناظولی شمندوفری بوندن بش اون سنه اول عادتاً چول دینه حک درجه ده اولان بویرلری بر سبزار فیض بخشایه تحویل ایتشد . هله حیات اقتصادی نقطه نظرندن الکیوک ائاردن اوله حق اولان (بغداد خط کیری) بوحوالی یه اتک اتک التون صاحبه جقدر .

قطار برایکی دقیقه توقدن صوکره حرکت ایتدی . شمدی (حمام) موقعنه کلیورز . خطک صاغ جهتنده و (۴۹۰) نجی کیلومترده درت عدد مرمر ستونه استناد ایتدیرلش قبه لی کارکیر برتر به کورولدی . التنده کارکیر برده لحدی بولندیغی خراب بر حالده طوران مدخلندن فرق ایدیلیوردی .

بوراسی توقف محلی اولمدیغی جهته ، کیمک مدفن اولدیغی تحقیق ایده مدم ، شو قدرکه ، قبه لی اولمسندن و طرز انشاسندن بونک عثمانلی اثری اولدیغی اکلاشیلوردی .

قطار وقتیه (قره حصار) و وارمق اوزره تزید سرعت ایتش اولدیغندن هرایکی طرفی واسع اووه اولان بویرلری اوزون اوزادی یه تدقیقه وقت بوله میوردم .

(حمام) موقعنه ساعت اوچ بچقده مواصلت ایتدک . بو جوارک اراضیی کاملاً برکانی الطیعه اولمق حسبیه میاه حاره و جاریه سی مبدولدر .

بوراده جهت معارفه عائد اولمق اوزره منتظم برقایلیجه ایله چشمه لر و تمیز برده اول واردر .

سایه عنایت وایه حضرت پادشاهیده بورالرده حقیقه امثالی کورولمه دک دانشین برطرزده یاپیلان اوتوز قرق خانیه کیرد مهاجرین اسلامیه سی اسکان ایتدیرلشدر .

بو خانه لر برعائلی استیعاب ایده حک وسعت و تقسیماتده اوزرلری کره ، یتلی ، بویالی بادانالی یاپلمش اولدیغندن ، چردن چوبدن ، باخصوص اوزرلری بر متره نخندنده طوپراقله اورتولان یرلی خانه لرینک یاننده کوزه چارپیوردی .

بوراسی صولاق بر محل اولدیغی و باخصوص خواص شفائییه سی مجرب بر معدن صویی

برمناره سیله سقلى بیوک برجامع شریفی در حال نظر شرکان و افتخاریمه چاربدینی کبی جوارنده کی کارگیر و مصنع بر بنا دخی اثار عتیقه مراقیلری ایچون شایان تدقیق و زیارتدر . اغاب احتماله کوره یا ساچوقیلر زمانده ویا عراق سفرلری وقوع بولدینی هنکامده انشا ایدلمش اولان بو خانى اوچیز طقوز تارینخنده قونیه دن کلیرکن یقیندن تدقیق ایتمش و طرز انشاسنده کی صنعت و متانتہ جدأ حیران قالمش ایدم .

طرز ساچوقی اوزرینه پایلان خانلر کبی مکلف بر قپودن کیرلکدن صوکره ایکی طرفی اوجاقلی حجرملری حاوی واسع بر قوریدوره داخل اولنور .

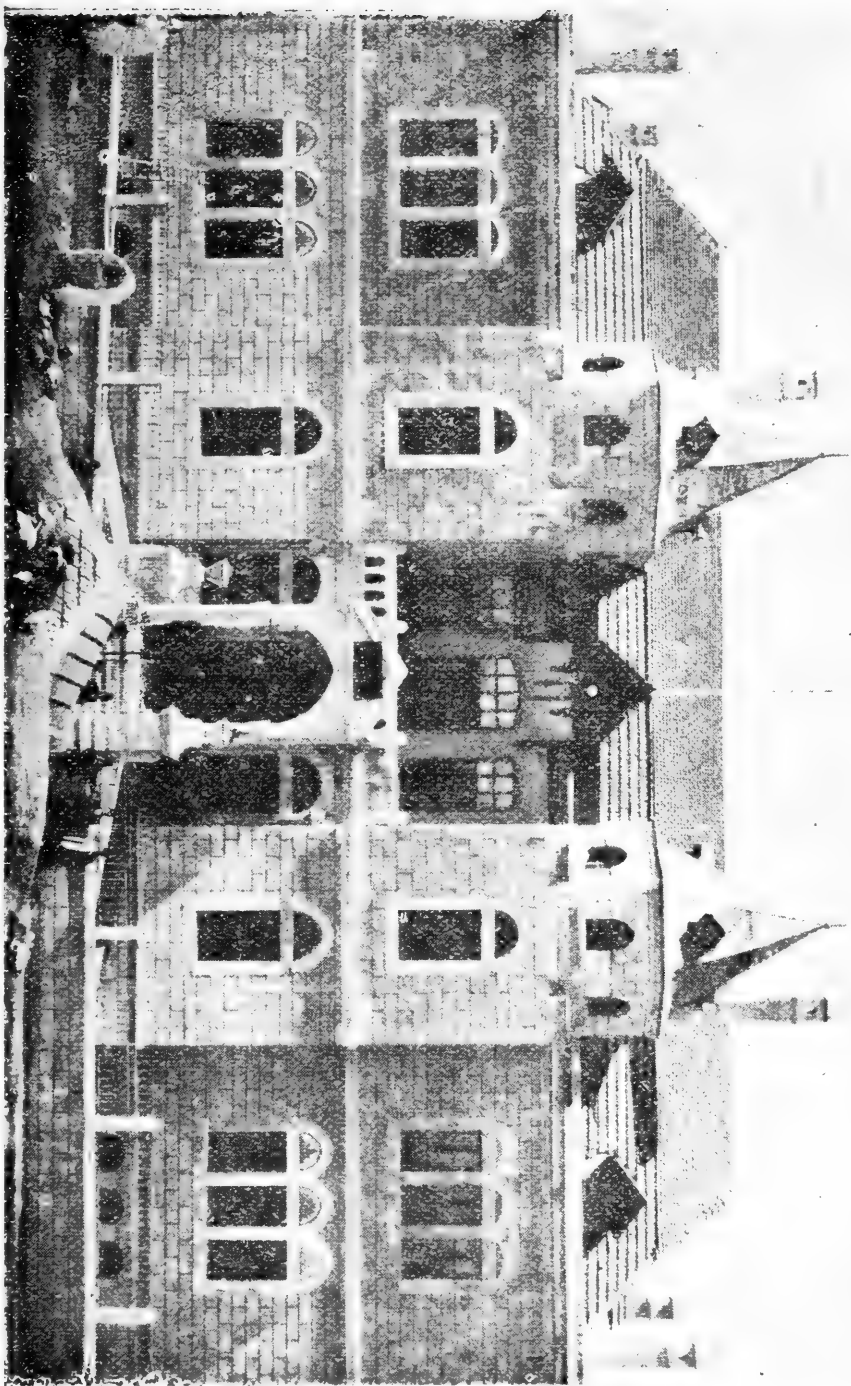
بو قوریدوره و قتیله بارگیر و دوه باغلانیرمش ، یولجیلر و سائر دخی اوجاقلی محللرده اوطوردرلر مش . کوزل برده حامی وارددر . مسلمانلر بر یولچینک یالکیز بیتوت ایدم بیلیمسی دوشونموب اسلامیتک لوازم اساسیه سندن اولان نظافت و طهارتی دخی نظر دقتدن دور طوتمدقلری جهتله بوکبی اماکن ده استحمام ایچون مضبوط ، قواعد صحیه موافق محللار دخی انشاسنه صرف نقدینه همت ایدرلر ایدی .

قونیه ایله اطنه ارمه سنده کائن اولوب الیوم بر درجه یه قدر معمور اولان (اولوقشله) دخی هر درلو اسباب و وسائط استراحت و طهارتی حاوی جسم و مصنع بر بنادر . حلبدن اطنه طریقله قونیه یه کلیرکن بر کیجه بوخلنک یاننده قالمش ایدک . بو قریه و قتیله پک ایشلک ایتمش . ایشته « دوکر » (۱) قریه سی ره کذارده بولنسی حسیله کان کیدن اکسیک اولمدینی ایچون بویله جسم بر کاروانسرای انشاسنه لزوم کورلمشدر . بوراسی شمندوفر خطی قربنده اولدیغندن کیت کیده جسامت و معوریت پیدا ایده جکنه شبهه ایتم . مدقق و محرر شهر میرلوا احمد مختار پاشا حضرتلرینک اثار کزیده لرندن بولنان (رهبر عمران) ده بیان اولندینی اوزره اناطولی شاهانه کچدیکمز لرلنده موجود اولوب و قتیله حقیقه بیوک فداکارلقلرله پایلان بوکاروانسرایلر بو کون جزئی همتله تعمیر واحیا ایدلمش اولسالر دولت و مملکتجه ازهر جهت استفاده ایدیلور .

کتابکزک بوندن اولکی فورمه لرنده رسمی درج ایتدیکم (فریژی) مزارلری بو استاسیوندن تقریباً اون اون بش دقیقه قدر اوزافده مستوی و بعضاً جزئجه مائل اراضینک اوتیه سنده بروسنده سیوری چپلاق قیالر ایچروسنده در .

(۲۱۴) نجی صحیفه ده کوردیککز سیوری یوکسک قیالرک ایچنده کی مدفنلرک بعضیلری (فریژی) رؤسا و مشاهیرینه مخصوص اولدیغندن جههلری اووقتک ترقیات معماریه سنه

(۱) « دوکر » قریه سنده کی بو جان الیوم خراب و مائل ترابدر .

قونیه ده فريد پاشا حضر تليرى نىك والىلىكى زمانىده بايىلان مكتىب سىپايع

قره حصار صاحب — تشكلات ارضيه ي — احوال قديمه تاريخيه وجغرافيه ي —
سيه ي — سكه ي — زيارت محالري — مهوريت حاضره ي — اق شهر
اوواي — استخافلو — اق شهر قصبه ي — تربه خواجه نصرالدين —

قطار آلايوند استاسيوننده بش اون دقيقه قدر توقدن صوكره ، كوتاهيه ي صاغ طرفده بر اقوب قره حصار اووه سنه طوغري يوللاندى .

ساعت بره كليوردى ... آفتابك هنكام طلوعده كي آتئين ضيايى اغاچلرك ، الجاقلى يوكسكللى سنكستان طاغلرك اره سندن سوزوله رك قطارك كچديكى يوللاره لطيف ، شاعرانه خدمات ضيايه صاچيوردى .

شمسك كتله نورانيى هنوز خواب سحريدن اويانمغه باشلايان مرغان صحارى يي بيله شوق ورقصه كتيره رك مشجره لرده . سكونت ايچنده اقوب كيدن شلاله لك قووقلرلنده ، حزين حزين نغمه لريله نامتناهى عكس صدار حاصل ايايوردى .

مرعاده ، يماچلرده اوتاده بروده اوبك اوبك اوتلايان قيون ، صيغيرلرك حاللرى ، چاقلى براراضيده اغير صايانيله ، توانا برچفت او كوزيله ترلاسى سورمكله مشغول ، مسعود برچفتجينك چهره بشوشى اك ذوق آور الواح طبيعده ن ايدى .

قره حصاردن كوتاهيه يوللانان دوهرلر لوقو ، وتيفك حبالده پيدا اولان نامتناهى اوازه بشارتى اوزرينه برى برينى چيكنرجه سنه ايلرويه ، صاغه ، صوله قوشوشملرى ، آجى آجى باغيرملرى حقيقه كوزيله جك منظره لرذن ايدى ...

بوحوالينك اراضيسى قوه انباتيه جه ايكنجى درجه ده در . كوتاهيه خطنك نقطه التساقى اولان (الايوند) استاسيونى كچيانجه اووه لر ، واديلر وسعت پيدا ايتديكنندن مزروع اراضينك ساحه حضارتي ده اعيان بر صورتده كوريليوردى .

بوجواره روم ايلي مهاجرين اسلاميه سى اسكان ايدلمش اولدينى جهته ، شعاع نظر هر مانكى طرفه اوزانوب كيتسه فيض وبركتدن متشكل الواح كزينه مصادف اوليوردى . طبيعت ترابك مقتضاسنه كوره ، كاه واسع براكين ترلاسى كچيورز ، كاه هنوز

یشیلانمکه باشلامش خشخاش مزرعه لرینه یا قلاش یوردق . وقت سحرک اک لطیف ، اک روح پرور برزماننده تماشای لطافتله مستغرق شوق و حبور اولدیغمز حالدہ بری اوتوز سکر کچہرک (چکورلر) استاسیوننه کلدک .

در حال یان جیمدن چیقاردیغم قورشون قلمیلہ بومحکم سطح بحردن اعتباراً ارتفاعی دفتر خاطراته قید ایتدم . نام (۱۰۲۸) متره در .

کوریل یورک ، خط برنسبت متزایدہ ایله یوکسکلمکده در . اراضینک بوصورتله کسب ارتفاع ایتسی منظومه اشجار و نباتاته شایان دقت برصورتده تأثیر ایتمش ...

بیله جک ، اسکیشهر جوارنده ، باخصوص سقاریا وادیسنده مفتون لطافتی اولدیغمز حضار تمام نظر لره ، جسم و سایه دارا غاچلره ، مقابل متصل اکین ترالاری ، نباتات مشهود اولیوردی .

بوحوالی زیاده جه حیوانات یتشدیردیکندن شمندوفر قومپانیه سی پیدرپی ورود ایدن ذخائری حسن محافظه ایچون اولدقجه واسع صوندورمه لر انشا ایتشدرکه ارا به لرله کتیریلن ذخیره چوواللری بورالره ایستیف ایدیلوردی .

طاغلرک ، تپه لرک جهات مرتفعه سنی ستر ایدن قطعه تراب تأثیرات طبیعیه دن ناشی اقوب کیتمش اولدیغندن طبقات الارض نقطه نظرندن صورت و کیفیت تشکلی ده پک کوزل منظور اولمقده ایدی . اراضینک برکائی الطبعیه کاه افقی ، کاه تموجی اعوجاجی بو (چکورلر) له اندن صکره کن (دوکر) موقعی ارمه سنده در . احتمال که بزم کوره مدیکمز جه تکرده ده بونوع اراضی واردر . [*]

ساعت بری الی سکر کچہرک اولدقجه اوزون برتونلدن دها کچک . بوتونلک بولندیغی اراضینک ایجاباتندن اولمق کرکدرکه ، قطار بوراسنی آهسته آهسته کچدی . ازمنه قدیمده صورت مخصوصده یاپیلان صنعی تپه لره ایشته بوراده تضاد ایتدک . (دوکر) استاسیوننه تام ساعت ایکی بچقده مواصلت اولندی . قره حصار لواسی قراسندن اولان (دوکر) قریه سنده ایکی یوز یکرمی قدر خانه ده بیک ایکی یوزه قریب نفوس واردر .

بوراسی سطح بحردن اعتباراً (۱۱۲۵) متره در؛ دقت بیوریل یوریا ؛ متصل یوقوش چیقیورز .

بو استاسیونک صول طرفنده جسم برمسلمان کوی واردر . یوکسک و ظریف

[*] چیاچه ف اناطولی شاهانه نک قسم اعظمی زمان ثلث اراضیسنندن کوستریور ایهده بونوع اراضی هر قطعه ده تشکلی ایده ییلور .

کوتاهیه قسمنه نهایت ویرمه دن سائر زیارت محللاری ده ذکر و تعداد ایدم :
 حصار بك جامع شریفك جنوب طرفنده و كنبه دنیلن بقعه ده علاءالدین چلبی و مخادیمی ،
 حكومت قوناغی پیشكاهنده بك زاده دركاهنده مظفرالدین چلبی بنه حكومت قوناغی باغچه سنده عدلیه
 دائرہ سی جوارنده جناب ولدك احفاد كرامندن عابد چلبی کریمه لری ، ارغون چلبی حضرت تلمینك
 والدۀ محترمه لری عابدۀ ملك خانم ، حكومت قوناغك جنوب جهتنده تحریرات قلمی
 پیشكاهنده علاءالدین چلبیك همشیره زاده لری مؤید چلبی ، قشله هایون پیشكاهنده كورد
 علو پاشا جامع شریفی اتصالنده کی بقعه ده علاءالدین چلبیك مخدوملری طاهر چلبی (اسرك) ،
 مكتب رشديه جوارنده شعراى اولیندن چلبی مظفرالدینك نظر كرده لرندن درویش پروانه
 منش اخى محمد صادق ، احیا كرده لری اولان التی قبه و بر مطبخدن عبارت درگاه و جامع
 شریفك قبله جهتنده کی كوشه ده "مرحوم یعقوب چلبی، اخى مصطفى محله سنده
 احیا كرده لری اولوب مؤخرآ تعمیر ایدیلن قادری دركاهنده اخى مصطفى ، اسحق فقیه
 محله سنده اسحق فقیه [۱] ، جامع کبیر جوارنده و مدرسه داخلنده کی محل مخصوصده علمادان
 عبدالواجد ، اوران محله سنده جناب ارغونك سوکیلی لرندن اخى اوران نام دیگر انور ، افندی
 بوله محله سنده افندی بوله دیمكله معروف سالله صدیقیه جلالیه دن ش . محمد چلبی حضرت تلمینك
 کریمه لری دستینا خانم حضراتی متواری خاك غفران نشاندلر .

یوقاروده اسمی مذکور محمد صادق کوتاهیه لی زنکین برآدمك اوغلی ایکن ترك
 مال و منال ایله قونیه دركاهنه رومال اولوب چلبی مظفرالدینك کرما به سنده سمندر کی
 کلخنجیلیق خدمتنه اتیلمش والی اخرالعمر بوخده تده یانوب یاقیلمشدر . حتی اواخر
 عمرلرنده کندولرینه حجره تخصیصی رجایدنلره بالبداهه شو :
 من بکلشن ندم کلخن کرما به یار
 تامیان من واو کرم بماند هر بار
 دیده کرما به عککش دل پرغم کلخن
 کی توانم که شوم بادل و دیده بیکار
 قطعه مشهوره سنی انشاد ایتشددر .

دها غریبی شوراسی درکه ، بودرویش پروانه منشك لاله زار بقایه ارتحالنده کندى
 خط دستلریله شوقعله و ساده لری التمه بولنشددر :

[۱] خط ریحانی — الشیخ اسحق فقیه کوتاهیه وینك ایجادى بر نوع خط درکه ، حالا
 کوتاهیه ده (اسحق فقیه) نامنده برجامی واردر ، ابتدا بوخط رومده اشتهار ایتشددر .

قطعه :

صر صر آفت شهرت چو وزید از کلخن
 پس بکاماند ازان شمع دلم را مامن
 کفتمش چاره ز پروانه پیرس ای پرسوز!
 گفت : پر سیدم فرمود، همانا مردن

دستینا خانمك قبیل ولادتند. والدۀ مكرملمری واقعة صادقه‌سند. جناب سلطان دیو
 انی قدس سره النورانی بی کورمشدر. پیرمشارالیه بردستینه مرصع اهدا ایدرك کندی اللریله
 بیلکنه طاقوب بوبیله زیك :

« مخدومه‌یه طرفزدن هدیده در. » بیورملمری پدرلرینه اخبار ایدلمکله شو حال (دستینا)
 تسمیه‌سنة بادی اولمشدر.

ولیه مشارالیها دخی ورع و تقوی و عرفان و ذکا ایله متصف ، خازن کلام ربانی ،
 واقف اسرار تنوی حقایق محتوی اولوب اکثر اوقاتی تفسیر و حدیث نبوی به حصر
 و تخصیص ایتمش فاضلات مخدرات اولیندندر .

تصحیح — کوتاهی زاویه سی سجاده نشینی عارفه جی زاده محمد دده دن صوکره تربیه کرده سی
 جعفر دده شیخ اولمشدر . مشارالیه خط تعلیق و نسخده شیخ وقت مرتبه‌سند برمهات اعجاز کارانه به
 مالک علم و فضل ایله تزین ذات وصفات ایتمش بر شیخ اولوب ثمره خامه لطافت سانیله چکنورمش الی
 سنة قدر مقام مشیخته بولمشدر .

منبعی حاوی بولندینی جهتله بش اون سنه صوکره شایان دقت بر درجده کسب معموریت ایده جکنه شبه ایدیه من .

بز استاسیونده طور دیغمز زمان بر طاقم چو جققلر الرنده بورادن چیقان معدن صوینی حاوی شیشه لر بولندینی حالده « معدن صوینی سفادر ! » مدحیه سیله یو لیلره تقدیم ایدیو-رلردی . (حمام) ایله (غازی کول حمامی) آره سنده کی مسافه یی اون دقیقه ده قطع ایده رک ساعت اوچی قرق کچهرک توقف ایتدک .

(چکورلر) دن اعتباراً (آق شهر) قدراراضی غایت واسع براووه حالنده امتداد ایتدیکندن بروسه نك تپه لری قازلی ، مهابتلی (کشیش) طاعنی ، جنوبده سلطان طاغلی ییشیل اطلاسدن معمول برستره اورته سنده اینجوايله ایشلنمش قبارتمه صولره بکزه یوردی . (غازی کول حمام) نك مبنی اولدینی محل سطح بحردن اعتباراً (۱۰۴۱) متره ارتفاعده در .

خط (صابونجی پیکار) ندن (اسحاقلو) دن صوکره کلن (یاصیان) استاسیوننه قدر تدریجاً اچالدیغندن قطار سرعتله یول الیوردی . حال بوکه (قونیه) دن کلبرکن بو کذرکاه بالعکس یوقوش اولدینی ایچون قطار چیفته لوقوموتیفله جروسوق ایدیلور . (یاصیان) استاسیونندن اعتباراً خط تکرار یوکسلمکه باشلایه رق (سرای اوکی) نه قدر بو حالده دوام ایدر ، بعده ینه اچالاله رق (قونیه) ده (۱۰۲۷) مترده قالیر . (غازی کول حمام) ی (کچک) ، (عمر) قاپلیجه لری (قره حصار) قصبه سنه ایکی ساعت مسافه ده اولوب (قزل کلیسا) ایلیجه سی ایسه بش ساعت اوزاقلقدده در . بودرت قاپلیجه نك امراض جلديه به نفع وفانده لری پک مجربدر .

(غازی کول حمام) ینه بر چاریک مسافه ده چیتلی صوینه مشابه و (اکشی صو) تعبیر اولنور بر معدنی صو نبعان ایتمکه اولدیغندن شیشه لر دروننده اولدینی حالده داخلده صرف واسته لاک ایدلیکی کبی اوروپایه دخی کتورلمکده در .

ایلك وصولک بهار موسملرنده بو قاپلیجه لره ازمیردن ، آیدیندن ، وسائر جوار ولایتلردن پک چوق کیمسه کلوب بش اون کون استحمام ایله عون و عنایت خدا ایله شفایاب اوله رق عودت ایتدکارینی کوردم .

یوقاروده بیان ایلدیکم وجهله ، بوقاپلیجه لر مکاتب ابتدائیة محلیه یه قارشولق اوله رق باراده عنایتعاده حضرت پادشاهی جهت معارفه ترک و تخصیص بیورلمش اولدیغندن بانیو دائرملری اولدقجه منتظم برحاله طوتلمقده در .

باخصوص قره حصار معارف قومیسونی رئیس احمد چلبی افندی برادریمز خیرخواه خدمت معارفله مباحی ذواتدن بولندیغندن بورالرك اعمارینه الدن کلدیکی مرتبه غیرت و همت ایتمکده در .

ایلك و صوک بهارلرده بوقاپلیجه لره مداوم اولانلره بر خدمت و سهولت اولمق اوزره (قره حصار - از میر) عثمانلی شمندوفر قومپانیه سی مقنن سفرلر خارجنده اوله رق (غازی کول) و (حمام) موقعلرینه قطارلر تخصیص ایتشددر .

بورالردن نبعان ایدن معدن صولرینک خارجه نقل و رواجی تسهیل و تزئید ایچون اجورات نقلیه یی دخی تنزیل ایتک صورتیه مملکته قارشو ابراز خیرخواهی ایللمش ایدی .

(غازی کول) ده نبعان ایدن معدن صولرینک خواص شفائیة سی معلوم و مجرب سهده نه کبی مواد کیمیویه یی جامع و حاوی اولدیغنی اکلامق ایچون شمدی یه قدر هیچ بر طرفدن برکونه تشبث و قوعبولمامش اولدیغنی نظر دقته آله رق نفعی تعمیم و رغبتی تزئید و بوصورتلده معارفه خدمت ایتک امل و آرزوسیه اصول و وسائط فیه دائره سنده تحلیل ایتدیره رک الدیغ راپورک بر صورتی قومیسون رئیس مومی الیه احمد افندی یه ارسال ایللمشدم .
— غازی کول معدن صوینک راپوری —

پوتاسیوم } قاربونیت حائنده موجود در .
سودیوم

کبریتیت — غایت جزئی مقدارده .

املاح کلسیه و مغزیه — کافی مقدارده .

قلور سودیوم (عادی طوز) — لیترده ده (۰.۰۳) ده سی غرام . نتیجه : تحلیل اولنان بوصو قلو ی قاربوناتی بر معدن صویددر .

ایشته (غازی کول حمام) نک حاوی اولدیغنی اجزاء کیمیویه بوجه بالا اولوب صورت و کیفیت استعمالی اطبایه صوروب اکا کوره حرکت ایتک مقتضای حکمتدر .

کوتاهیله ایله قره حصار شوسه سی اوزرنده قوناق محلی اولان (التون طاش) ناحیه سنده شایان دقت برشی کوریه مزسده دیوارله محاط بر قبرستان ایچنده ، یوکسک ومنتظم برمناره لی کار کیر بیوجک بر جامع شریف ذکره شایسته در . پورصوق صوی ایشته بورادن ظهور ایدر . ناحیه : (۲۰۲۵) خانه دن (۱۲۷۴۲) مسلم نفوسی حاویدر .

(غازی کول) اووه سنی احاطه ایدن سلسله جبال طارلشهرق کنیش بر بوغاز حالنده بر مدت ده اامتداد ایتدکدن صوکره ینه کسب وسعت ایدوب اسکی حالی الیر .

(عثمانجق کوی) دربندی کچیلدکدن صوکره توصیف ایتدیکنز اووه یه اینلورکه ، بورادن قره حصارک سیاه ، برکانی الطیعه قیالری ، قارشوومزده مهیب منظره لر تشکیل ایدر .

(قره حصار) . یارم ساعت مسافه ده سیاه ، بری برندن آیری فقط هربری یکپاره طاشلر حقنده کویایلر درلو حرافه لر نقل وروایت ایدرلر :

کویا برچوبانک قیوننی قوردلر یمش ، صاحبه سی اولان قادین مسلمه چوباندن شکایت ایتش شاهد مقامنده بوقیالری کوسترمش ایتش !

(قره حصار) . کلیرکن صول طرفده ، ازمنه قدیمه ده موجود بروولقانک فتحه سندن اقمش جسیم بر ماده سیاله (لای) lave بقایاسندن اوچ تپه مصادف نظر دقت اولور . بوحوالیده بالاخره دخی اندفاعات برکانیه وقوعبولمش ایدوکنندن ماده سیاله دن متشکل شوتپه لر تموجی بر شکل ووضعت المشدر . عصرلردن بری یاغان یاغورلر بو طاشلرک اوته سنی بروسنی آشیندیرمش بو صورتله اویوقلر ، اولوقلر پیدا ایتمشدر .

برکره (قره حصار) ی کوره ش اولانلره یوزلرجه مناظر برکانیه ایله برلکده چبلاق براووه نک اورتیه سنه ایتلمش اولان بوخروطی الشكل تپه لر کوستریله (قره حصار) قیالری اولدیغنی سویلمکده تردد ایتمز ، بو قصبه نک جوارنده کی قیالر اشکال غرابت اشماللریله بودرجه کوزه چاریمقدمه در .

(قره حصار صاحب) استاسیوننه ساعت دردی اون کچه رک موصلت ایتدک . استاسیون موقعی سطح بچردن (۱۰۰۸) متره ارتفاعده در . بوراده قطاریکرمی دقیقه توقف ایتمشدر . قره حصاری چوقدنبری زیارت ایتک جایکیر ضمیرم ایدی . بونکچون قطارک استاسیوننه بران اول موصلتنه صبرمنزلقله انتظار ایلیوردم . هر تقدیر بوبلده قدیمه یی قونیه دن عودتمده

زیارت ایتیش ایسه مده، خط سیاحت مده کی استقامتی تبدیل ایتهمک و سلسله مشهور داته فاصله ویرمه مک ایچون شمعی زیارت ایدیورم شویله که :

قونیه دن در سعادته متوجهاً بر جمعه ایرتسی کونی عودت و حرکت مز مقرر اولوب انشای راهده قره حصاره دخی اوغرایه جغمزدن محلی معارف قومیسونی رئیس احمد صلاح الدین چلبی افندی یه زمان حرکتی باتلغراف اشعار ایتیش ایکن ، قونیه اعدادی مدیر لکنده بولندیغ ائاده شرفیاب صحبتلری اولدیغ احبا ایله بودفعه کندولریله معارفه پیدا ایلدیکم ذواتک ابرام و اصرار لری اوزرینه یوم حرکتی بازاره تعلیق مجبور اولمش . معافیله سبب تأخیری افندی مومی الیه تکرار بیلدیرمکه لزوم کورمش ایدم .

کرك احمد افندی ایله كرك قره حصار درگاه فیض اکتناهی سجاده نشینی جلال الدین چلبی افندی حضر تلریله اولجه معارفه والفتمز اولدیغندن قطار ك قره حصار استاسیوننه ورودنده قومیسون رئیس احمد افندی ایله شیخ افندیك مخدومنی عاجزلرینه منتظر بولدم ؛ بعد المصافحه شومعامله مهمانوازدن طولایی تکرار تکرار عرض تشکرومنت ایتدم ، بعده اوچمز برلکده برلاندویه را کبا درگاه عزیمت ایتدک .

واغون ارقداشمز دوققور حسیب افندی ده عائله سنی الهرق بزنی تعقیباً استقباله کلن ذات ایله برلکده مسافر اولدیغی یره یوللاندی . درگاهك جمله قیوسندن کیریلنجه صول طرفده کی تره معلا دروننده غنوده لحد غفران اولان عظمای اولیادن سلطان دیوانی قدس سره العالی حضر تلرینك روان پا کنی بر فاتحه شریفه ایله شاد ایلدکن صوکره ، شیخ دائرہ سنك اوکنده کی کوچك باغچه ده شیخ افندی حضر تلرینك شرف دست بوسیلریله مباہی اولدم .

مشار الیه ، قره حصار سیاحتندن پك زیاده محظوظ اولدقلرینی نواز شکارانه بر صورتده بیان ایدرك دائرہ لرندہ فقیره بر حجره تخصیص ایتدکلرینی افاده ایلدیلر . باغچه ده ، ایکی ساعت قدر صحبت اولندقدن و بعض ذوات ایله ده آشناق پیدا ایلدکن صوکره موقه استحصال مساعده ایله رفیق محترم احمد چلبی افندی ایله برلکده بر فایطونه را کبا تکرار استاسیون جهتنه روبراه عزیمت اولدق .

جولانمزی اوزاتمش اولسهق اقشام کچ عودت ایدیله جکشدن ، باخصوص شمندوفر سر سملکی هنوز زائل اولماش اولدیغندن ایرکنجه یاتوب یورغونلق المق ایچون کذرگاهده کائن برکوشکده بر مدت قالمغه قرار ویردک . بوکوشک استاسیون شوسه سنده واقع اولوب واسع بر باغچه نك اورته سنده منشور مسدس شکلنده فوقانی کنیش برصالوندن عبارتدر .

بورادن قره حصارك قوه نشوونماجه متعدد منطقه یه آیرلش اولان وسیع اووه سنه ، برطرفدن اسکیشهرک ، سیدغازی ناحیه سنک کاه حضارتما ، کاه سنکستان جبال متسلسله سنه ، دیگر جهتدن شمال غربی سمتنده کی وادیلره ، سطوح مائله لره طوغری امتدادایدن منظره فوق العاده لطیف ایدی .

باخصوص بزم اورایه ورودمزدن برایکی ساعت صوکره باغلایان غروب شمسک لطافت حزینی اطرافه عکس انداز اوله رق ال ماهر رساملرک تصویر و ترسیمندن بحق اظهارعجز ایده جکگری الواح کزین ، وجوده گلش ایدی . شمع آفتابک زمینک عارضه لری اوزرنده حصوله کتیردیکی آهنگ الوان ، امتزاج لطیف ظالادن ناشی مد انظاردن کنیدی اله میوردم .

بورایه کلدی کمزه پک زیاده ممنون اولدم . چونکه اقشامک سرینلکی کوندوز بزی بزار ایدن صیجاغک تاثیرینی ازاله ایلمش ایدی . هنوز بش اون دقیقه اولمش ایدی . یوقارودنبرو سرعتله کلن برارابه تام باغچه نک قپوسی اوکنده طوزونجه بالطبع نظر دقتمی او طرفه توجیه ایتدم . ارا به دن اینته جک ذاتی کوزله یوردم ...

اوخ ! نه کوزل تصادف ... بروسه مکتوبی سابق ، قره حصار اسکان مهاجرین مأموری حاجی محی الدین بک افندی هوانک کشایش ولطافتندن بالاستفاده شویله برقی عالمی یامق اوزره بزم بولندیغمز باغچه یه کلدی . کنیدیسی باغچه مراقیلرندن اولدینی ایچون تنهجه کزینیور ایدی . بنم بردنبره قارشولرینه چیقیویریشیم حیرتله قاریشیق صوکره درجه ده محظوظیتلرینی موجب اولدی چونکه بنم بوایکنجه قونیه سیاحتندن هیچ ده خبرلری یوغیدی ...

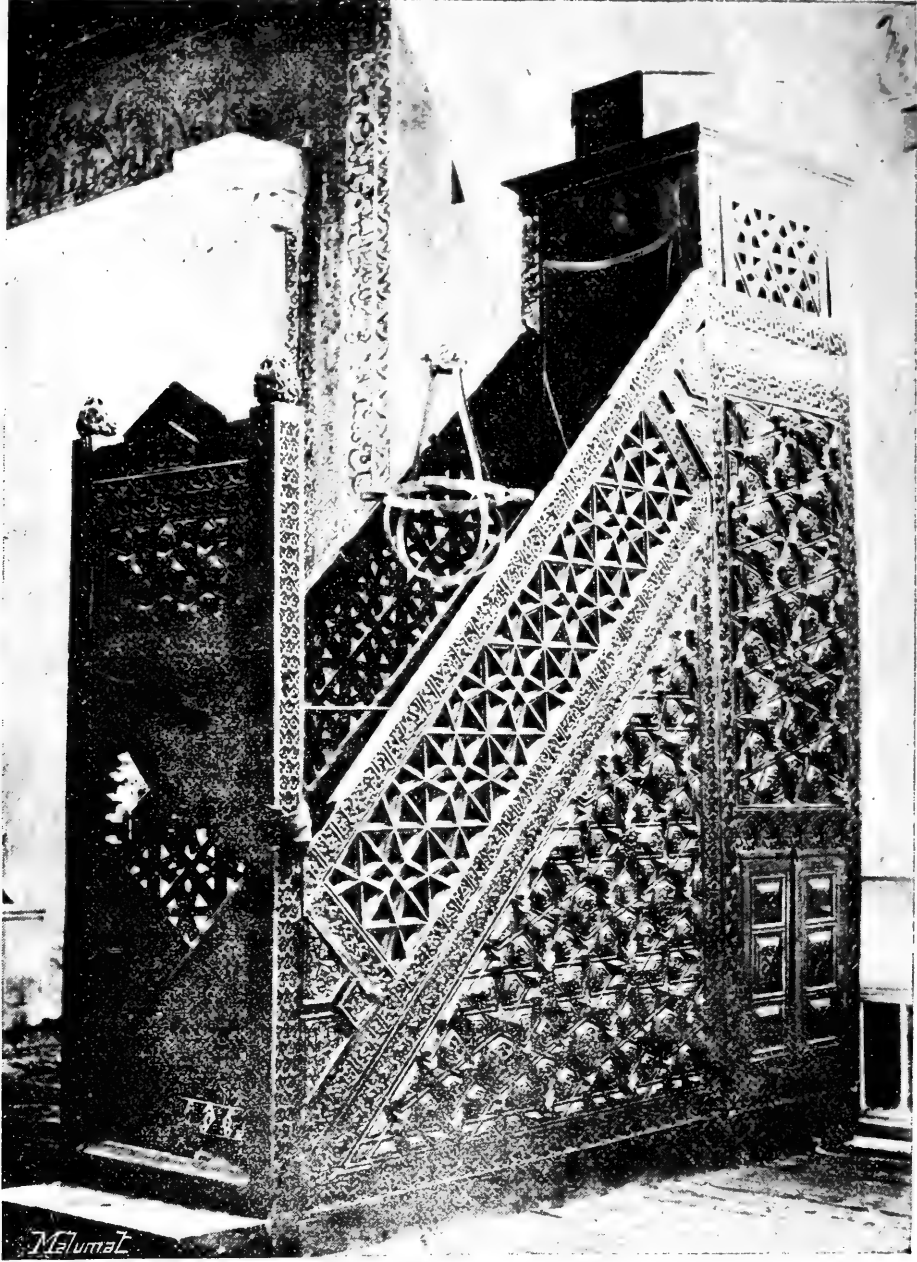
درکاهه وقتیه دونمک مجبوریتنده بولندیغمزدن کندولریله اوزون اوزادی یه کورو - شه مدک . ایرتسی کون بولوشمق اوزره آیرلوق . اوزاتمیه لم ، اوکون ساعت اون ایکی یه قدر اوراده وقت کچیردکن صوکره دوندک . درکاهه کلندیکی زمان وقت براز کچمش ایدی ، بوسبيله شیخ افندی سرزنشلرده بولندیلرسه ده ، یولخیاق حالنی بهانه ایدرک عفولرینی طلب ایتدک .

اقشام طعامنی مشارالیه ایله برلکده تناول ایتدک . ساعت ایکی یه قدرده محبت ایدلدی . یعده هرکس دائره سنه چکیلدی ؛ بنده حجره فقیرانه . کیردم .

قونیه ده آثار نفیسه سلجوقیه دن دار الحفاظ

قونية ده ملك علاء الدین سلجوقی جامع شریفنک منبر لطیفی

اوکون پوسته یه یتشدیرملک اوزره اوه برمکتوب یازدم . کوندردم . قطار بیله جکده
توقف ایتدیکی زمان ، استاسیونده تصادف ایتدیکم برروسه لی ایله محمد سعید افندی یه
برقارت کوندرمش ایدم . ظرافت طبعی ، حاضر جوابلغی کتایمزک بروسه قسمنده ایجه
یراشغال ایدن حکمت ملا بک بوقارت واسطه سیله بزم قونیه یه ، اورادن قره حصاره
کیتدیکه زه مطلع اولمش ، بروسه دن اوزنه بزده ، برمکتوب غرابت اسلوب یازمش
کوندرمش . طلب ایده جکی شیئه . مقابل ارمغان اولق اوزره کندی حال واطوار مفتونانه سنی
مصور اوله رق برده غزل لف ایتمش . لکن بومکتوب قونیه یی ، آق شهری طولاشدق
صوکره قره حصارده یدیمزه واصل اوله بیلمشدر .

غزل

آشفته هر طره طرار اوله یم کل
منصور غم زلفکله بردار اوله یم کل
هجرکله کچن هر کیجه پر خواب عدمدر
کل صبح جمالك ایله بیدار اوله یم کل
که سیر ایدیم قامت بالا وبلندی
که مائل هر سرو چمنزار اوله یم کل
که قوقلایه یم خط سمنبوی غداری
که بوسه زن صفحه رخسار اوله یم کل
برباشقه سی اصلا اوله ماز یار وانیم
حکمت کبی یارمله ده اغیار اوله یم کل

بوغزل ایله ملا سودیکله حسب حال ایدیور ، زلف نکاره درد لرینی سهویله یور ،
بوصورتله تسکین ملاله چالشیور . غزل ملا بکک حال عاشقانه سنی تمامیه مصور اولدینی
ایچون اود اسنجه حائر قیمت مخصوصه در .

ملا بکک بندن ایسته دیکی شی قره حصار معمولاتندن برچای قوطوسی ایدی . ملانک
مسئولنی اسعاف ایتمه مک الدن کلز . چونکه صوکره البدن قورتولمق قابل اوله مز . انک
حالی بک انی بیلدیکم ایچون مدارادن بشقه چاره بوله مدم
ملا مطلقا جای قوطوسی ایسته یور ... چارشویی باشند اشاغی طولاشدم ، صورمادق

كان بر اقدم . فقط ایسته‌دیکی کبی کارقدیم بر قوطو بوله‌مدم . نهایت نه اولورسه اولسون
بهرك اوزری تل ایشلمه‌لی بیوجك بر انقیه قوطوسی المنه مجبور اولدم !
فعاثله سویلدیکم وجهله ، ملا بك چایه مراقی زیاده‌در . حتی قوطو ایله جبنده‌طاشیر .
سافرلکده بیله چایی کندی الیه دملتدیرر . بودرجه تیتزلیکی واردر ...

ساعت بره کلیوردی ... احمد چایی افندی کلدی . درکاهك باغچه‌سنه ایندك .
وقور حسیب افندی‌ده اوراده ایش . بوانشاده شیخ افندی دائرلرندن چیمه‌مشر بزم
ولندیغمز باغچه‌نی تشریف ایتدیلر . سودلی قهوهرلر ایچیلدکدن صوکره سوز اوکونکی
جولانمزه انتقال ایتدی . احمد افندی شیخ افندی‌یه خطاباً :

« ضیا بك برادرمن قره حصاریمزك ایلجهرلرینی کورمه‌مشردر . ارزو بیوریلورسه
وکون قابایچه‌یه کیده‌لم ، ایشام طعامنی باغچه‌ده بیرز . حاضر مه‌تاب‌ده وار . کیچه هب
لکده عودت اولور ... » دیدی .

شیخ افندی حقیقه مسافر پرور بر ذات اولدقلرندن تکلیف واقع اوزرینه خدامدن
رینی چاغیروب حاضرلق کورمك اوزره تنبیه ایتدیلر .

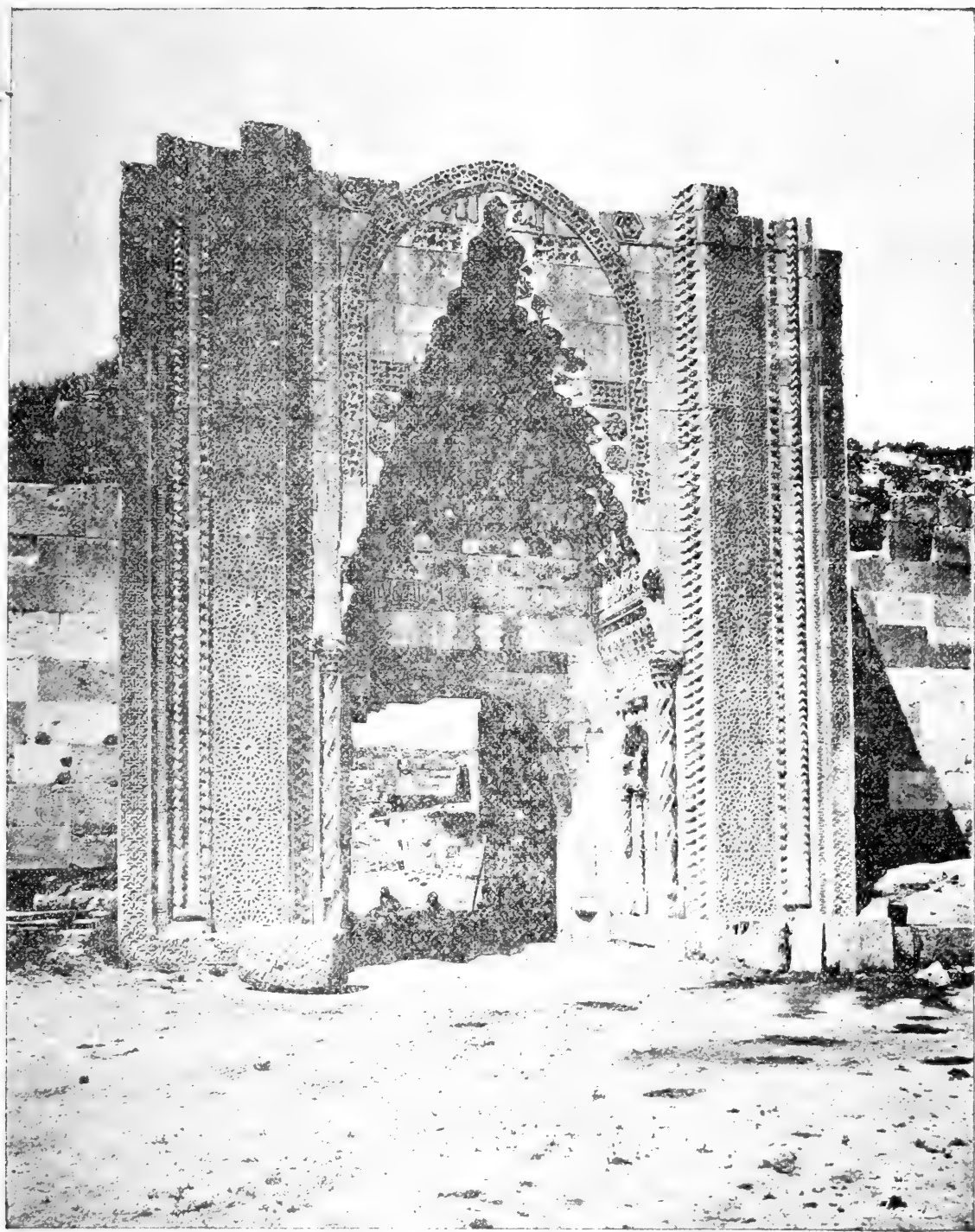
قابلیجه‌یه ساعت سکزه طوغری کیدیه‌جکدی . بن اووقدر خصوصی زیارتلریمی
ایفایه حاضرلندم ، بونکچون احمد افندیك رفاقتلرینی رجا ایلدم . فقط اول امرده ایفا
یدیه‌جك مقدس بروظیفه وار ایدی که ، اوده زیارت مقابر اولیای اخلاص انما ایدی .

شادروانك قارشوسنده ، حجره‌لرک جهت شرقیه‌سنده بلندبربقعه ، بودرگاه شریفده
یجه زمان ایفای وظیفه مشیختدن صوکره کلبانك کش سفر آخرت اولان ذوات قدسیت
سنانك مقر سکونت پروریلری ایدی .

دوت بش ایاقدن عبارت اولان مردیوننی یواش یواش چقدم . رخام عنبر مشام
مرقد مطهرلرینه رومال‌نیاز اوله جنم‌ذات عالیقدرک احوال کرامت اشتمالی خیالخانه احترامده
نجیم ایتدیکی حالد قیودن ایچری کیردم .

اقتاب جهان‌ارا بوتربه مشتری پناهك کوچوجك بر پنجره‌سندن نفوذ ایله مقابر جهتی
ورلره غرق ایش ایدی .

قونیہ سلطان خاندہ اثار نفیسہ سلجوقیہ دن برکاروانسرای قپوسی

زیارتنه واردینم ذات ممتازالصفات پروانه دیوان برهان‌العاشقین اولان حضرت دیوانی
سماعی ایدی . (۱)

جمله عواطف دیانت‌کستری حضرت خلافت‌نهایدن اوله رق بالجمله مصارفی جیب‌هایونندن
تسویه بیوریلوب چندسینه اقدم صورت مخصوصه ده اعمال وارسال ایدیلن بر شبکه زراندود
داخلنده بلند برصندوقه‌نک باش طرفی تزیین ایدن بیاض سلیمی بردستار حضرت شیخ
تمثال مغنویسینه برستره وقار وعلویت اولمش ایدی .

دائرة روحانیت نشارلرنده آسوده نشین لحدغفران اولان دیگر ذوات حقایق شناس
دخی - مرایای انظارده پروانه شمع وجود مغنویلری مقامنده بولندقلری کبی ، بر قاج
عصرک بقایای قیمتداری اولان او طریف ، نفیس کاشی چراغ‌لر دخی اول شاه‌باز بلند
پرواز اشیانه حقیقت اوزره برر برج نورانی مثللو منظور اولیوردی ...

یکانه میدان ارجمندی ، فرزانه دیوان حق پسندی اعنی به جناب سماعی دیوانی ،
عبابوش بالی حضرت‌لرینک مخدوم ککالات موسوملری اولوب طریقه صدیقیه دولویه‌نک
اعظم اولیندندر . ولادت‌لری : ۸۴۴ سال هجریسینه مصادفدر .

ساقز ، اکر دیر ، مدلاو ، صندوقی درگاه‌لری ده مشارالیه زماننده آجیل‌مشددر .

وزرای سالفه عثمانیه‌دن اسکندر پاشا (۲) مرحوم ، جناب دیوانی‌یه معتقد واحوال
کرامت اشتهالارینه ربوده اولمغله مالکانه‌سی اولوب الیوم غلطه درگاه‌نک بولندینی حقیقه
وسیعیه تیرعله خانقاهه تحویل ایلمش‌لردر [سنه : ۸۹۷ . - ۱۰ محرم . وقفیه تاریخی]
بوراسنه و قتیله اسکندر پاشا مسجدی دیرلر مش .

جناب دیوانی ، اکثریا درگاه شریف مذکور حوالیسنده بولنان اطرافنی پارمقلقی
سروینک التمه اوطورلر مش . بوسروی حقنده سویانمشددر :

تا بشدم سرسبز فیض دست سودای کرم

در حریم جنت کویش بطوبی همسرم

کرچه (سفینه‌ده) مذکور اغاجک ولی مشارالیه حضرت‌لری طرفندن دیکلیدیکی
مسطور ایسه‌ده درگاه شریف سجاده نشین فضیلت انیسی عطاءاه افندی حضرت‌لرنددر
اجرا ایلیدیکم تحقیقاتده ، مذکور اغاجک دهاقدم اولدینی اکلایم‌مشددر .
برمسدس‌لرندن آنان شو :

(۱) دیوان کبری ایران‌دن الوب کتیرمشددر .

(۲) بوسنه سرای شهرنده مدفوندر .

دوشرسه مخا کپای یاره روی اعتذار اوزره
 کوروب اول سرو صالماز سایه سین بن خاکسار اوزره
 بیت مشارالیه حضرت تلرینک نظم و اشعار ده دخی اوج کماله عروج ایتدک لرینی کوستریبور
 شعارنده (سماعی) تخلص بیورر لر مش .
 فارسیده دخی حقیقه رنکین ، عاشقانه ، اشعار و غزلیاتی محفوظ حافظه عرفادر .
 صفی خطایی ، ولی مشارالیه حضرت تلرینده مشاهده ایتدیکی انار فضل و کماله مجلوب
 و لارق برابرجه دیار رومه کلوب اکتسای کلاه مولوی ایلمشدر .
 درویش صفی صافی مشرب شیخنک ارتحالی عقینده انتقال ایدوب جانب قدم کرامت
 و املرینه دفن اولمشدر .
 سلطان دیوانی فجولین عامای مولویه دن بر ذات حقایق شناس اولدقلرندن ذات
 سربقاریله تبرک اولنور ایدی .

تربه معالای امام موسی رضایی (رضی عنه) ، مقام شمس تبریزی زیارت ایتمشله
 روسه ، کوتاهییه طرفلرینی طولاشدقلری کبی غاطله درگاه منیفنده دخی برجمه کونی ایلک
 مقابله شریفه یی اجرادن برمدت صوکره قره حصاره عودت ایلمشلردر . (۱)
 حالا قره حصار درگاهنده بولنوب عشر محرم الحرامده عاشورا پیشوریلان بیوک
 نرغانی عراقدن کتورمشلردر .

(۹۳۶) سنه-نده تنوره کشای تسلیمیتله عازم دیوان الهی اولمشلردر .
 مشار الیه حضرت تلرینک ارتحالارینه جانشین و مخدوم عالیلری حضرت (ش) جلای شو:

اولوب دل سیر سیر انفس و افاق و ناگاهی
 و رای پرده غیبه چکنجه پیکر جانی
 دیدی تاریخی بر مستمند درد هجرانی
 بقا ملکنه چکدی عسکرین سلطان دیوانی

قطعه یی انشاد ایتمشلردر .

برمقابله ائناسنده درویشانندن برقاج کشی حضرت شیخ اکبرک شو :

بروسه دن قونییه سیاحت

تجی الشام اتوام تصافوا

تسمى بالقباء مولویه

مجالهم على التحقيق صمت

تراهم بالصفاء خير البریه

قطعه مشهوره سی اوقودغه باشلا نیجه جناب سماعی دیوانی قدس سره التورانی دخی
بالبداهه آتیده کی قطعه رنکی صوت بلند و وجد حال ایله اوقومش لر در :

لقد جئنا كما قلتم حماکا

نطوف بالقباء المولویه

دوائرنا حوالی جمع جمع

فناء فی الفناء الاولویه

علیک الروح والريحان یامن

نراه فی السناء المغنویه .

بوختقاهک خادمین کرامندن بری ده عباپوش بالی حضرت تلیدر . حضر پاشانک
مخدوم کالات موسوملری اولان . شارالیه حضرت تلیرنک (عباپوش) تهمیه سنه سبب ایله
عاقبه سندن ابتدا زی مولوی به کیروب اکتسای عبا ولبس کلاه ایلمش اولمسیدر .
علمادن ، عظامادن صاحب حال برذات ایمشر . (۱۸۹۰) تاریخنده یوز یکر می یاشنده
اولدینی حالده ترک قبای فنا ایله احرام بقایه بورونمش لر در .

خلاصه کلام ، بوقعه سهرقه ده حضر (ش) (۹۰۳ - ۹۷۸) ، مخدوم والا کهرلری
(ش) محمد (۹۵۴ - ۱۰۳۱) چلبی لر حضرتانی ، بعده ، عباس ، ابوبکر مصطفی ؛ افندی لر
بونلردن صوکره یحیی ، عثمان ، علاء الدین ، احمد ، یحیی ، علی ، محمد راشد و کمال الدین
چلبی لر ایفای مشیخت ایمشر در .

(۱) غلطه درگاه شریفنک ایلك شیخنک یونس بن زین العابدین اسمنده برذات اولوب درگاهک قبر سناننده
مدفون ایدوکنی عطاء افندی حضرت تلیردن تحقیق ایلم . قاسم پاشا درگاهک باندی اولان سری عبدی
دده کلدیکی زمان ، تکیه نك درگاه دنیله جک حالی قالمش (شاهد) دده نك دلالته بوراسنك مولویخانه
اولدینی اکلالمش ، نده کی وقفیه ده اثبات مدزایه کافی کورلمش . فقط عبدی دده دن صوکره
درگاه برمدت دها مسدود قالمش . نهایت چلبی بوستان اول حضرت تلی ، شارح اسماعیل دده افندی
حضرت تلیرنی دستار کیسودار مشیخته غلطه خاقانه اغزام ایمشر در .

بالاده اسامیسی مسطود ذوات ستوده صفات میاننده ابوبکر افندی استانبولده کمال
اده دیمکله معروف مجموعه فضائل برملا ی رفیع القدر اولوب طغانی احمد دده حضرت تالینک
انوی انابتنه جبهه سای اخلاص ایله کامیاب اولمشدر . شیخنک وفاتندن صوکره قونیه به
ددرک تربۀ قدسی رتبه حضرت . ولاناده کمال خلوص بال ایله خدمته باشلامش ودرگاه
مسالین تبریزی طیباه ثراه الابریزی ده مشوینخواناق خدمت متبرک سبیله بین الامثال
ین رتبه توفیر اولمشدر .

ابوبکر چایی حضرت تالینک زماننده بغداد دارالسلام تکیه سی مشیخته نقل ایدلمش
سده ، چوق کچمه دن استحصال مساعده ایله در سعادته عودت ایلمشدر .

قونیه ده شرف الدین جامع نور لامعی

عارف کوچک حضرت تالینک قره حصار دن قونیه درگاهنه وقوع مأموریتلری اوزرینه
وبکر افندی دخی قره حصار تکیه سی شیخنکله تعین ایدلمش و بو خدمت پر بر کتده نسخه
یسه حیاتی ختم ایلمشدر .

ابوبکر فدی نفس واپسینه قدر تحصیل هنر و معرفتله سعادت دازینی استحصال ایدن
نیاران ایتدندر .

ایل خوش الحان مشوی اولان مرحوم مشارالیه فوق العاده سلاست وطلاقت
ادیه مالک اولدقلرندن مشوی شریف تقریر ایدرکن فصاحت اداسی و حلاوت بیانی
اضرونک ازدیاد ذوق و شوقنی بادی اوله رق درس نا قدر اوزارسه اونسبتده نشئه یاب
نما اولورمش . حتی پیری زاده حسین چایی حضرت تالری متوجه صوب دار الخلافه اولدقده قره حصاره

دخی اوغرامش-لر ایدی . اثنای مقابله ده شیخک حلم ووقارینه و تقریر مشویده کی شیوه عارفانه واطوار عاشقانه سنه ربوده اوله رق درسک تطویل و تفصیاتی بالدفعات رجا و نیاز ایلمش-لردر . اثنای مقابله ده حسین افندی حضرتلری غلبه شوق ووجود ایله متذوق اولدقلری حالدده سماع بیله ایتمشلردر . مشارالیه حسین افندی حضرتلری عودتده قره حصارده برقاچ هفته قالمشلر و دفعاتله دده نك درسنده بولنمشلردر بودفعه ابوبکر افندی بی متوخیخوانلق خدمتیه قونیه به کتورمک ایسته مش-لر وخیلی نیاز ایتمشلر سه ده مرحوم بیان اعتذارله چلبی مشارالیه دامن عفورینه صارلمشلردر .

قره حصار تکیه سی سجاده نشینلری اره سنده سالف الذکر مصطفی دده یکی شهر اها ایسنندن واولاد فقرای صوفیه دن اولوب خدمتنده بولندیغی ذاتک وقوع ارتحالی اوزرینه قره حصاره عزیمت ایلمشدر ، تحصیل معارف خصوصنده کندوسنده پک زیاده میل وارزو اولدیغدن و فقط فقر حالی بوامینة خدا بسندانه سنک ساحه حصوله کلسنه مانع قوی تشکیل ایلدیکندن مایوس اولورمش . درویش مصطفانک نه درجه تشنه معرفت اولدیغنی کشف و تقدیر ایدن سرنا یزن درگاه کولوم دده : « سن خدمتکه صدقه دوام ایت . سنک استاد معرفتک بغداددن کلیر ، دیه رک کندوسنی تسلی ایلر مش . فی الحقیقه بر مدت صو کره ابوبکر افندی بغداددن در سعادت و بورادن دده قره حصاره کیدنج درویش مصطفانک تحصیل معارف الهیه امرنده کی ارزوی شدیدنی تقدیر و تحسین ایدرک تعالم و تربیه سنه بالذات اهتمام ایلمش ؛ ایشته درویش مصطفی ده بوسایه ده بر مرد صاحب کرامت ایلمشدر . (سفینه) مؤلفی مصطفی ثاقب دده ، کوتاهییه قسمنده بیان ایدلیدی وجهله حاجه فاطمه خانمک حجاز مغفرت طرازدن حین عودتلر تده درویش مصطفی ایله برلکده قره حصاردن اق شهره عزیمتله مشارالیهانک خدمتنده بولنمشلردر .

تر به دن چیمق اوزره ایکن فضل وکمالی تسلیم کرده عرفا و انار کزیده عاشقانه سی مضبوط حافظه ظرفا اولان شاهی مرحومک صندوقه سی کوزیمه ایلیشدی . (کاشن اسرار) . (کاشن وحدت) ، (کاشن توحید) کبی هربری شاهد فضیلت وعلویت طبع و افکاری اولان مؤلفات نادرالامثالی ، مرتب ترکی وفارسی دیوانی وسائر اثار مقبوله سی ایله نام شیخانه سی توقیر ایدیلن جناب شاهی (ابراهیم) ، مغله تکیه سی (۱) دده خوش صحبت ، مایع الوجه ، بشوش اولدیغدن بونام ایله مشهور اولمشدر .

شیخی خدایی دده نك مخدوم فضیلتكستری اولوب (۸۷۵) سال هجریسنده پناهاده عالم
شهود اولمشدر .

هنوز صبی ایکن حال و طورنده کوریلن احوال دن کندیسنك بر ذات کزیده صفات
وله جنی استدلال ایدلمشدر . اون سکز یاشنده ایکن مملکتده مقدمات علمی
تحصیلدن صوکره فطرتنده مرکوز اولان میل و محبت شدید تحصیل کنیدیسنی بروسه و
ستانبوله سوق ایدرك بورالرده کافه علوم وفنونده درجه کماله واصل وحضرت سلطان
یوانی نك [۱] خدمت پر برکتلیله کامیاب وکیت کیده برشیخ ذی نصاب اولمشدر .

مغلهده ، دعوات خیریة خلیفه رسول الثقلینه مداوم ومواظب ایکن شیخنك مرقد
طهرینی زیارت مقصدیله قره حصاره کلوب اوراده سکسان یاشنده اولدینی حالده (۹۵۷)
ریخنده ارتحالی وقوعبوله رق درون تربدهده متواری صندوقه رحمت کردکار قلنمشدر .

مرحوم قره حصاره کادیکی زمان مخدوم سامی کهرلری شهودی افندی یی ده برلکده
تورمشلر ایدی . عادت قدیمه لری اوزره درکاهده قرق کون قدر اقامتدن صوکره
فدوملری مملکتلرینه عودت لزومی اخطار ورجا ایتشلر سدهده ، جناب شاهی ارتق
زیمتدن صرف نظر ایلدکارینی ، شیخنك مرقد منورنده پروانه کی یانوب صبح مقصوده
رومک وبوصورتله شاهد ازلی نك بزمکاه وصالنه جان اتق امل عاشقانه سننده اولدینی
بان ایتشلردر . بونك اوزرینه شهودی مغلیه عودتله پدری مقامنه کچوب الی اخرالعمر
رراد وازکار جمیلیه مداومت ایلمشدر .

شهودی پدر کمال تپروری کی صاحب عرفان وفضیلت ، نظم ونثرده حائزرتبه مکملیت .
اه صدق وصفاده واصل سرمنزله سعادت برمرد ذی همت ایدیلر .

*
*
*

عاجزلری شاهی مرحومک (کاشن توحید) اسمنده کی منغوم اثر کزیدسنی ترجمه
ممکن اولدینی قدر شرحه باشلامش ایسه مده هنوز اتمامنه موفق اوله مامشمدر . بونك
خی اکالنی جناب شیخنك هم روحانیه لرندن نیاز ایلرم .

تکریر فاتحه شریفیه وسیله اواباق اوزره (کاشن توحید) دن عبادات وطاعتک فضیلتنه
اثر اولان کلام دررفشانلرندن :

کی کندکس ازره طاعت زیان	شد عبادت سود درهر دوجهان
هم بدنیا دولت وعزت ازوست	هم بعقبا جنت وزاحت ازوست

[۱] سلطان دیوانی نك معلم و مربی خدایی دده درکه بو ذات بالاخره لازقه تکیه سی شیخی اولمشدر .

قونية ده ملک علاء الدین سلجوقینک قصری

هرکه کوشد در ره دین و صلاح میدهد در هر دو عالم حق فلاح
هم درین عالم دهد روزی حلال هم دران عالم کند عرض جمال

قره حصار درگاه منیفنده مشیخت ایدن بعض ذوات کرام حقننده نظر مطالعه مه
تصادف ایدن کتب و رسائلده ایستدیکم معلوماتی بوله مدیغم کبی محاسبه اجرا ایلدیکم تدقیقات
و تتبعات ده قناعت بخش وجدان اوله مدیغندن، بر سائق درونی عاجز لرینی بر جمعه کونی نظر گاه
سلطان دیوانی اولان قله قیوسی درگاهنه سوق ایتش ایدی .

انهای صحبتده سلسله کلام بو محرابه منجر و منتهی اولمغله ، ادیب کریم الشیم ، فاضل والا همم
اساتذۀ عصرک مابه الافتخاری شیخ عطاءه حضر تلی - متصف و متحلی اولدقلری
علو همت و خصائل کزیده مقتضاسنجه مراجعت واقعهم اوزرینه بیوک پدر لری مرحوم
سید صحیح احمد دده افندی حضر تلرینک جمع و تحریرینه موفق اولدقلری بوجه آتی
معلوماتی ابدالده دریغ همت بیورمدیلر . بناء علیه شولطف معارف پروریلرندن طولانی
مشارالیه حضر تلرینک الی الابد منتدار کرم لری یم : شویله که :

پدر لری ش . محمد ولد چلبی حضر تلرینک (۱۰۱۵) تاریخنده ارتحالی وقوع بولسی
اوزرینه کریمه نجیبه لری دستینا خانم تاریخ مذکورده مشیخت و تولیتی کوچک برادری محمد
کوجک افندی حضر تلرینه تفویض ایله (۱۰۴۰) سال هجریسنده تتبع و مطالعه کتب معتبره ایله
اشتغاله باشلامش و شو تجرددن سکسان کون صوکرده دار عقبایه رحلت ایتشلردر . حضر (ش)
چلبی نک ایاق اوچنده مدفوندر .

مخدرۀ مشارالیه انک تاریخ تولدی (۹۶۱) اولوب یتیم طقوز سنه معمر اولمشدر .
کندولری حافظ قرآن کریم اولدقن بشقه پدر فضیلتکسترندن تعلم و تدرس ایلدیکی تفسیر
و حدیث کبی علومده دخی ید طولی صاحبی اولمش ایدی . حیاتنک قسم اعظمی مخدراتی
تعلم و حقایق مشنوی بی تلقین و تقریر ایله امرار ایلمش صالحات مخدراتدن بولنان مشار
الیه کوجک محمد افندی حضر تلرینک تعلیم و تربیه لرینه دخی بذل خزانه مقدور ایلمشلردر .
کوجک محمد افندی (۹۹۲) تاریخنده پانهاده عالم شهود اولوب (۳۱) سنه مسند
مشیختده کمال شوق ایله مقیم و اسرار عشق و مشنوی بی تعهیم ایله صفای روحانی بی تعلیم ایدرک
(۱۰۴۵) سال هجریسنده تسلیم روح روان و روبراه ریاض جنان اولمشدر .

مرحوم مشارالیه دخی اسلاف کرامی کبی حقایق اشنا و فضل و عرفان و شعر
وانشا ایله ممدوح و سراج قلبی روشنا بر شیخ صاحب وقار ایدی .

واصل مرتبه ولایت اولدقلری انارباهره سیله مبرهن اولان مرحوم مشارالیه کمال تواضع و محویتلرینه دلالت ایدر احوال دن اولمق اوزره حین ارتحاللارنده تربه شریفه نك پیمانچه سنه دفن ایدلمسنى وصیت ایتمش اولدقلرندن تکمیل نسخه نفیسه حیات ایدنجه سلطان دیوانی حضرتلرینک ارقه طرفنده شربتخانه دنیلن محله و دیعه خاک رحمت قلنمشدر .

فاضل مشارالیه دن صوکره ولد چلبی نك مخدوم سامیلری چلبی محمد عارف کوچک حضرتلری متکازیب مشیخت اولمشلردرکه بوذات ممدوح الصفات دخی اوان صباوتنده سالف الذکر چلبی کوچک محمد افندینک دست همت و تربیتله پرورده وبوسایه ده حد کماله رسیده اولمشدر .

بوذات عالیقدر بالاخره قونیه درگاه عالیسی مشیخته نقل بیورلمشدر .
ولادت (۱۰۰۶) - ارتحالی (۱۰۵۲) در .

سلطان دیوانی حضرتلرینک پدر عالیلری جناب عباپوش بالی ایله حضرت (ش) والیاس (ش) چلبی لر ، مظنه کرامدن فرونی محمد دده ، عبدالباقی چلبی ، ش . محمد ولد چلبی نك مخدومی کوچک محمد چلبی ، کریمه نجیبه لری کونش خانم دخی بودرگاه فیض اکتناهدم متواری صندوقه رحمتدرلر .

تصحیح — (۲۷۱) نجی صحیفه نك ایلک سطرینک نهایتنده کی کلمه (کمال زاده) اوله جقدر .
سری عبدی دده نك مشیختی زماننده غاطه دارملوویسندم بولوب اوراسنک مولویخانه اولدیغنی وقیه ایله اثبات ایدن صنعاء دده (شاهد دده) قونیه ارکلیسندن اولوب وقتنی برمدت سیر و سیاه حته کچیرمشدر ، عبدی دده قاسم پاشا تکیه سنه نقل ایدیا نجه قونیه دن حضرت شارح اعزام قلنمشدر .
شوحالده عبدی دده دن صکره درگاه مسدود قالدیغنی جهته بوخصوصه دائر (۲۷۰) نجی صحیفه ده ویردیکم معلوماتی تصحیحه لزوم کوردم .

اکثر فضلاى مولویه کبی درویش صنعاء دخی شعروانشاده بهره کامل صاحبی ایمش . حضرت شارحک تربه منیفه سنک ارقه طرفنده اطرافى پارمقلقلی برسد ایچنده آسوده نشین لحدصفادر . سنک مزاری اسطوانه شکننده اولوب اوزرنده اینجه واوزون برسکه موضوعدر . کتبه سنی عیناً بوراپه درج ایدیورم :

صنعی قولو تکه قادی کدر
لطیفله مظهر اوله قیومک
ددی تاریخی حسامی انک
« اوله جنت مقامی مرحومک »

مقابله ائناسنده ایدیلان دعالرده حضر ش . چلبیدن صوکره الیاس (ش) چلبی نك دخی اسمی ذکر ایدیایورسه ده ، كرك قره حصار دن الدیغم معلوماتده و كرك (سفینه) ده مشار الیهك شیخ اولوب اولمدیغی اكلاشیله میور . یالکیز دعاده اسمك مذکور اولمی شیخت ایتدیكنه دلیل عد ایدیلیور .

احتمال كه ، بو ذات (۷۷۳) تاریخنده ارتحال ایدن جلال الدین ارغون حضر تلرینك پدر عالیملری الیاس پاشا چلبی در . چونكه بو ذاتك پدری ده قره حصارده مدفوندر .

بودرگاه و تر به بیك اوچیوز اون سكیز سنه سی اغستوسی ایچنده ظهور ایدن حریقده یانمش ایسه ده الطاف و عنایات جلیله خلافتیناهیله رینه حد و پایان تصور ایدیله مین شوكت مآب قدسیت نصاب افندمز حضر تملری درگاه و مشتملاتك شان عالی جهانبنایلرینه لایق و طرز قدیمه فائق بر صورتده افشاسنی امروفرمان بیورمش اولدقلرندن اوقاف هایون نظارتی حکم اراده سنیة ملوكانهك انفاذینه مسارعت ایلمشدر .
بو حریقده تر به شریفده محفوظ بولنان بعض کتب نفیسه و اوانی عتیقهك یانیدی سامعه رس تأسف و تاهفمز اولمشدر .

الیوم سجاده نشین اولان جلال الدین افندی حضر تملرینك پدر محترمملری سالف الذکر کمال الدین چلبی افندی (پدرلری قونیه دن کلشدر) وقار و فضیلتله متصف ملیح الوجه ، متواضع بر ذات ایدی . یکر می اوچ سنه دست بر سینة اخلاص اولدقلری حالد بودرگاه معالده وظائف متحتمه سنی ایفا و فریضه ذمت عبودیتی اولدیغی اوزره دعوات خیریة حضرت خلافتیناهی بی ادا ایتمکده ایدی . (۱۳۱۲) سنه سی محرم الحرامنده عازم ارامگاه بقا اوله رق درون تر به ده غنوده حد صفا اولمشدر .

اوکون درگاهدن چیقدیغمز زمان ساعت التیه کلیوردی . ارقداشمز احمد چلبی افندی ایله برلکده متصرف راشد پاشای (۱) قوناقلرنده زیارت ایتدکدن صوکره مکتب اعدادی یه کیتدك .

بزم اورایه ورودیمز درس زمانه متصادف اولدیغی جهتله ، تنفس وقتنه قدر مدیر عرفان افندیك او طه سنده ارام ایتدك .

(۱) سابق متصرف .

(۲۶۹) نجی صحیفه ده کی قطعهك برنجی مصرعی (اولوب دلیر سیرانقس و آفاق ناکاهی) و اوخنجی مصرعی دخی (... بر مستمند درد و هجرانی) صورتنده اوله جق .

برچاریک صوکره ترامپت چالندی . طلبه تنفسخانه یه چیقدی ؛ مدیرافندی ده کلدی .

کندیسیله قره حصارک احوال معارفنه ، اهالیسنک صنعت و حرفته دائر یارم ساعت قدر قونوشدق .

مکتب محلات اره سنده بیوجک و فقط اسکی برخانه ده موقه تأسس ایتمش اولدیغندن تقیبات داخلیه سی ، هیئت عمومیه سی نه حفظالصحه یه ونده مکتب اداره سنه الویریشلیدر . بونکچون بوراده دخی شان عالی یه و حفظالصحه یه چسبان و موافق بر مکتب انشاسی درجه وجوده در .

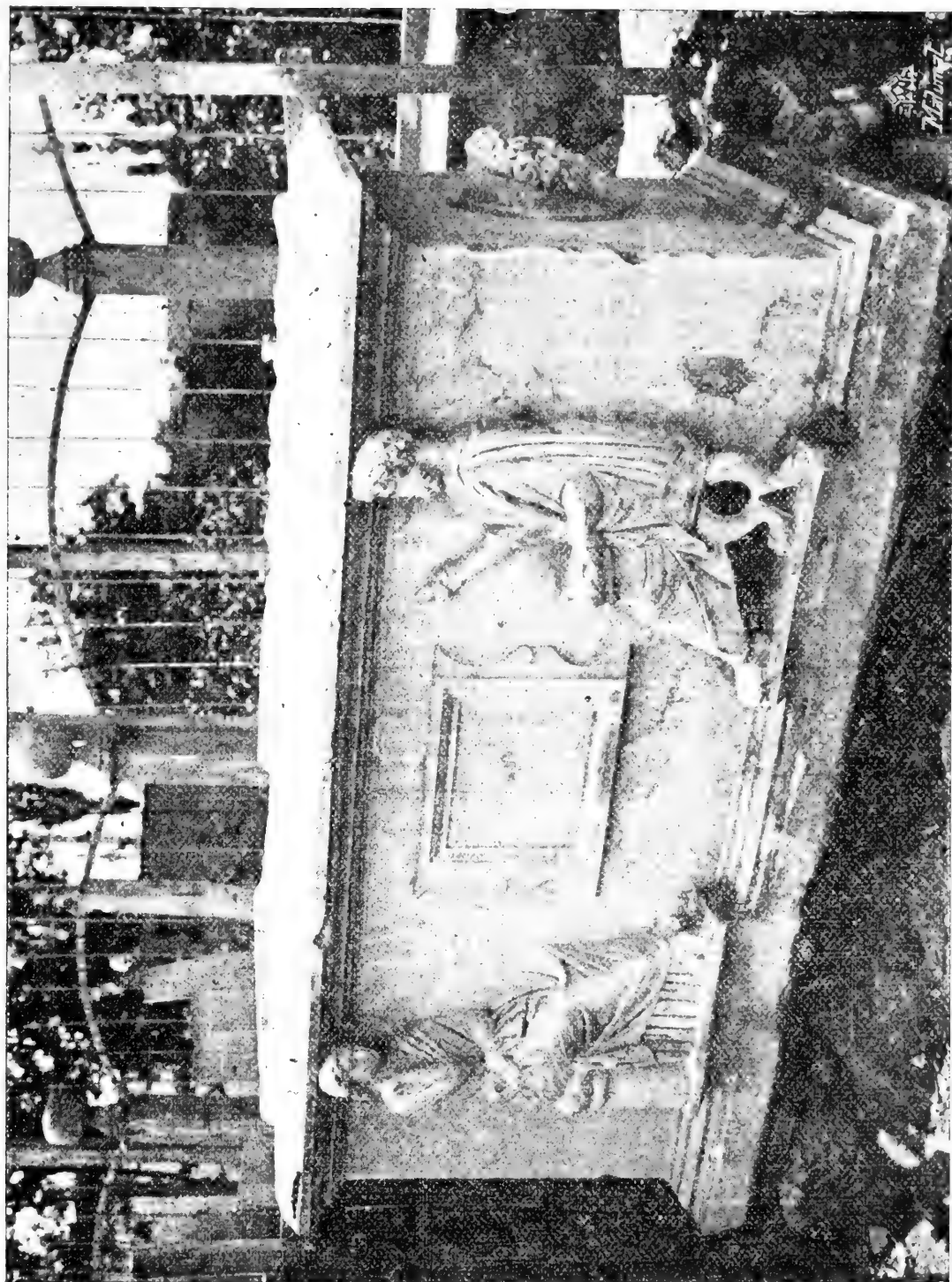
مدیر افندی یه وداع ایدرک مکتبدن چیققدن صوکره طوغریجه درکاهه کلوب اووه ، احبایه برایکی مکتوب یازمق ارزوسنده اولدیغمی احمد افندی یه بیان ایتدمسه ده مومی ایله زیارت ایدیه جک ده بعض یالر بولندیغنی افاده ایله برمدت دها برلکده بولنه جغنی سولیدیلر .

محلات اره سندن طولاشه رق اناث مکتبنه واردق . مکتب بناسی اولدقجه منتظم ، خصوصیه نظافت و طهارتنه دیه جک یوق . درسخانه لری موجود طالباتی استیعاب ایده جک درجه ده واسع و هوادار . کوچک برصالونک مدخلی تشکیل ایدن جاملی قپودن ایجری کیردیکم زمان طالباتی ، بومینی مینی خاتم قیزلری عمیق بزادب و سکوت ایچنده ، درس لریله ، ال ایش لریله مشغول بولدم . شو حاله اوقدر ممنون اولدمکه ، تعریف ایدم . چونکه ارباب عرفانک معلوم و مسلمی اولدیغنی اوزره ، مکتبلرده شاهد نازنده خرام ترقینک عرض چهره ابتسام و بشاشت ایتسی مطلقا سکون و ادب و انتظام حاله متوقفدر . اساس تحصیل ادب و سکونتدر ... انتظامی ، یعنی اصول اداره سی محور لایقنده جریان ایتمین بر مکتبه مداوم طلبه نک نه محاسن اخلاقیه جه ونده مکتسبات علمیه جه شایان ممنونیت نتایج استحصال ایده مدکاری دفعاتله کورلمش ، بیک کره تجربه ایدمنشدر .

هله قیزلر ایچون انتظام احوال دها زیاده ارا نلیمیدر . چونکه بولندقلری آشیانه یی دائمی بردارالسرور حاله قویه جق اولان قادیندر .

قیزلر کوچک یاشلرنده انتظامه ایشه جق اولورلر سه قادین اولدقلری زمان تعبیر دیکرله باشلو باشنه خانه اداره سی درعه ده ایلدکلری وقت اوخانه یی دار سعادت ایده جک اسباب و وسائطه مالک بولنمش اولورلر . بناء علیه شورتیه اصیله ، واسطه حسن معاشرت اوله رق سعادت عائله یی کافل اولور .

قونیه مکتب اعدادیسی موزه سنده رونالیردن قابله برلجد

درسخانه لری طولاشمه دن اول احمد افندی بزى الت قاتده برداثره به سوق ایتدی که، بوراسی برخالی دستکاهیدر، بوراده الی التمش قدر طالبات وتشنکان صنعت وحرقت کندولرینه مخصوص، معصومانه برمهاتر وچاپکدستی ایله اوکارینه قونلمش اوفاق برنمو- نه بی تقلیداً برسجاده نسجیله مشغول بولنیورلر.

احمد چاپی افندی دن الدیغم معلوماتدن اکلاشلیغنه کورد، بو خالی دستکاهی هنوز تأسیس ایدلمشدر. قیزلرک اصول نسجنه دقت ایتدم. بوسنعتک مبتدی لری بولندقلری حالده بیله او یله بردقت واعتنا ایله نسج ایدیورلرکه، حیران اولماق قابل دکدر. قیزلرده کوردیکم شومیل واستعداد طبیعی ده کوستریورکه، قالیچه جیلک صنعتی بزم ملی وابتدائی برصنعتمزددر.

قره حصارده بویله بردستگاه کشادنن استحصال اولنه حق ثمرات پک بیو کدر: چونکه بورالرده باشلوجه برصنعت موجود اولمدیغندن ولو حال ابتدائیده اولسون، برخالی دستکاهنک تأسیسی برقاچ سنه ظرفنده یرچوق بنات مملکتیه اساسلی برمدار معیشت اوله حق وبوندن مملکتک حیات اقتصادی سی خیلی استفاده ایده جکدر.

« صنعت التون بیلدزیکدر. حامانی هر یرده هر زمان نائل شرف وامتیاز ایلر. » شوقدرکه همتی بوراده ده بر اقاملی، توسیع ایتلی، بویله بر موسسه نافعنه ک فوائدی تعمیمه چالشملی، چالشملی که بوبابده کی خدمت لر نظر قدر شناسانده پک بیو ک برموقعی حائزدر.

اناث مکتبته ک جهت تدریسیه سنی ده نظر تدقیقندن کچیردک، اومینی مینی طالباتک، معصومانه طور وادالریله قرائت لری، سیاه تحته باشنده املا یازملری کوچو جک اللرنده طو تدقلری یازی تحته سنه رقم دوکلری حقیقه کوروله جک شیلردن ایدی. هله بز ایجرویه کیررکن کمال ادب وانتظام ایله قیام ایدرک، اومینی مینی اللریله رسم تمنایی ایفا ایلملری بی پک زیاده رفته کتیردی. ایشته ممنونیتله ممزوج غایت روحسواز خاطرهلرله حیققدق. عمارت جامع شریفی حولیسنده کی مکتب ابتدائی به کیردک.

بوراده ده بعض طلبه بی استجواب ایدرک موجب ممنونیت نتیجه لر استحصال ایلدک. رئیس قومیسئون افندی حضرتلرینه وقوعبولان رجا ونیاز فقیرانه ام اوزرینه شایان تحسین وتقدیر کوریلان طلبه به ایجاب ایدن مکافات ورقلری اعطا ایدلدی.

مکتبک تدریساتنه دقت ایدلیکی کی نظافت وطهارت نه ده باقیلیور: حاصلی قره حصار مکتب ابتدائیه سنی شایان ممنونیت برحاله بولدم.

خالی دستکاهنک تأسیسی ایچون با امر عالی اون التی بیک غروش قدر اعانه طوپلانمش و بوسایه ده
زیکرمی قدر طالبات اصول نسجی تعلیم ایله اکتساب هنر و صنعت ایتمکده بولمشلردر .
انجق طالبات کوندن کونه تزايد ایتمکده اولدیغندن دیگر برخالی دستکاهنک تأسیسی
رجه وجوده در . ذاتاً شمیدیکی انات مکتبی ده طالبات موجوده بی استیعاب ایده مه مه که
ملا دیغندن بونک ده توسیعی و یا خود بشقه جه بر مکتب انشاسی ضروریدر .
معارف قوه یسیونی رئیس احمد افندی همت و غیرتی سایه سنده خال دستکاهلرینک
ددی بالاخره اوتوزه ابلاغ ایدلمشدر .

متصرف لاحق حسنی بک افندیکنک خالی جلیق صنعت نازک سنک بحق تعمیمی و معمولاتک
بیدرواجی موجود دستکاهلرک توسیع و تکثیرینه و بر بویا خانه تأسیسنه وابسته اولدیغنی نظر
میتهدالقدرندن بواشک تأمینی ایچون بر عثمانلی شرکتی تشکیانه تشبث ایتمشلردر .
حیزارای حصول اولسنی منافع مملکت نامنه ارزو و ثمنی ایلدیکمز بوشرکت سایه سنده
شسز کوجسز قالان بر طاقم عجزه نسوان تأمین معیشت ایده جککری کبی خالی خانه
معارف نامنه مؤسس اولمسيله بوندن معارف دخی مستفید اوله جق و سـایه عالیده محلی
کاتب ابتدائیه سی برقات دها کسب انتظام و ترقی ایتمش بوانه جقدر .

الیوم مسلم و غیر مسلم اوله رق الشمس قدر اطفال اناتک بادی اشتغالاری اولان خالی جلیق
همت صنایع پرورانه و عمر انکسترانه کنک نتیجه مشکوره سندن اولمق اوزره یقین و قتده
تیلیدن خیلی توسع و تکمل ایده جکدرکه ، صنایع ملیه مزدن اک مهمنک بوضورتله احیاسندن
ولایی متشبثلری هر درلو تقدیرات و ستایشلره لایقدر .

قره حصار قصبه سی بروسه یه قرق ایکی ساعت مسافده و سطح بچردن (۱۱۰۰)
تره ارتفاعنده براوه نك جانب غریبسنده و اوودن (۴۴۰) متره یوکسک و زرو سنده
سیم برقلعه خرابه سی موجود برکانی الطبیعه جبلاق برقیانک اتکنده کائندر . استاسیون
و قعیله قصبه اره سنده ارتفاعه (۹۲) متره قدر فرق واردر .

قصبه یتمش یدی محلیه منقسم اولوب (۱۲۶۶۰) ذکور و (۱۲۵۳۴) انات اولمق
وزره (۲۵۱۹۴) ی مسلم ، (۳۰۳۰) ذکور و (۳۲۰۵) انات اوله رق (۶۰۵۵)
ارض که جمعاً (۲۱۱۲۴۹) نفوس و (۵۰۰۰) خانه بی و (۱۲) جامع شریف (۱۵)
سجد ، (۵) درگاه ، (۲) کلیسا ، (۱۴) مدرسه ، (۹) خان ، (۷) حمام ، (۲۵)
کرمن ، (۳) غازی نو ، بر عسکری دپویی ، بر حکومت قونانغی ، برباب مکتب اعدادی

ملکی ، بردارۀ بلدیہ ، برتلفراف و پوسته خانه ، و (۱۱۲۲) ذکور و (۴۷۰) انات که جمعاً (۱۵۹۲) طابعه سی بولنان (۲) ابتدائی و (۱۳) صبیان و (۴) غیر مسلم مکتبہنی شاملدر .

موسم صیفده میزان الحراه اوتوز ، موسم شتاده شدت برودت تحت الصفر (۱۵-۱۶) درجه نی کوستر ، بونکله برابر هواسی صاغلام ولطیف وصولری مبدول ولذیددر .

انات مکتبہنی ، مشتملاتندن بولنان خالی دستکاهلرینی و متعاقباً عمارت مکتب ابتدائیسی زیارتدن صوکره ، معارف دائره سنه کیددرک احمد چلی افندی یه اعاده زیارت ایلدک . عودتده چارشو بونجه کلدی که من ، اهالی قصبه نک صنعت و مشغولیتلری حقننده ایجه معلومات طویلادم :

اهالینک اکثریمی زراع اولمقده برابر ایچلرنده صنایع اربابی پک چوقدر . قیو مجیلغه متعلق قفسکاری بعض شیرله کوشدن بخوردانلق ، سیغازده اغزانی ، فنجان ظرفی ، آینه ، ایشلمه لی باستون ، چکمه جه ، کماندن معمول کوملک ، چارشاف ، عبا ، یباغیدن نفیس خالی ، کلیم ، کار قدیم اسلحه اعمالنده قصبه نی مرقی بولدم . کرجه اوانی مذکور ددن بعضیسنک طرز اعمالنده حال ابتدائی مشهود اولیورسدهده صنایع مختلفه نک خیره ساز عیون اولان سلسله ترقیاتی بورالردهده فیوض و تأثیراتی کوستر- مش ، حکومت سنیه نک همم وتشویقات ترقیورانه سیله بونقصانده پیدرپی اکال ایدلمکده بولمشددر .

چارشوده ، دستکاهلرده ، اعمالخانه لرده کوریلن فعالیت التون بیله رنک مقامنده اولان صنعت و معرفتک حقیقه تقدیر اولدیننی کوستر احوال مشکور ددن اولوب مملکتک حیات اقتصادیه سی نقطه نظرندن نهایت مهمدر .

سأه معالیوایه حضرت پادشاهیده مشهود باصره مباهاتز اولان انار ترقی سلسله مشکور دندن اوله رق (شیقاغو) ده کشاد ایدیان بین الملل سرکی قرده حصار معمولاتی شایان تقدیر کوردیکندن مملکت نامنه برمدالیه کوندرهش ایدی .

قره حصارده برخیلی مبانیء مبارکه وار ایسه ده ، قدم و طرز انشائی اعتباریله شایان زیارت و تدقیق اولانلری :

خواجه عیدی بك نامنده برصاحب خیرك احیا كرده سی اولان جامع کبیر (۶۰۱) سال هجر یسنده و عمارت جامع شریفی وزیرای سالفه عثمانیه دن كدك احمد پاشا طرفندن (۸۷۹) تاریخده یاپالمشدر .
بوجوارده طرز لطیف عرب اوزرد نقوش و اشكال هندسیه ایله تزین ایدلمش برتر به کوریایورکه ، لوازم انشائیسی میاننده قرون وسطی دورینه عائد پارچه لرده واردر .
(صحابه لر) تر به سی دیه مشهور اولان بو کنبه حقه ده ها زیاده معلومات اله مدم .
قاسم پاشانك (۸۸۸) تاریخنده انشا ایتدیردیکي مصری جامع شریفی اتصالنده کی تر به ده مظنه کرامدن مشهور آق شمس الدین حضرت تلرینك خلفاسندن عبدالرحیم مصری حضرتلری مدفوندر .
بومعبد مباركك محرابی کونا هیه نك انافس اثار قدیمه سندن اولان چینی لرله مزیندر .
اسرای قدیمه دن اموربكك (۸۵۹) ده یاپدیردینی پاشا جامعی ایله اوت بازارنده سلیمان چاوش نامنده برصاحب حمیت طرفندن (۹۹۸) سنه هجریه سنده انشا ایدیلن مسجد دخی ذ کره شایاندر .

(كهكك) قاپلیجه سنه کیده جگمزی سویلمش ایدم . ساعت سکز بحق طقوزصولرنده شیخ افندی حضرت تلرینك خصوصی ارا به سنه بینك ، چارشی طریقله کرید مهاجرین اسلامیه سی ایچون طرف حکومت سنیه دن هپ بر شکل انتظامکاریده یاپدیریلان دلنشین خانه لرك او کندن کچه ركه شوسیه ایندك . قاپلیجه یه قدر دوز کوز و کنیش بر جاده دن کیتدیگم زدن راحتسز اولموردق .
شوسه نك ایکی طرفنی مزروع تر لالر تشکیل ایتمش اولدیغندن منظره بك خوشمه کیدیوردی .
(غازی کول) حامی مستننا اولمق اوزره ، قره حصارك سائر قاپلیجه لرینی و وافق حفظ الصحه بولدم . کهنه منظره لی کار کیر بر قبه ایله خراب اخشاب بر سقفدن عبارت اولان بوقاپلیجه طاشلری باصلا تمش ، یوصون طو تمش بر حوضی حاوی اولوب صویونوله جق محلی ده قارشولقلی ووزون کره ویتلردن عبارت رضوبت منبعی بریر ! هله ابدستخانه سنك حوضك کنارنده واجیقده دنیه لك و سردار بر حالدله اولمسی منظره نی ده ازیاده مستکره بر حاله کتریور .
مملکتك ثروت طبیعیه سندن معدود اولان شومیه حاره نك بو حالدله براغلمسی هیچ روجه له تجویز اولنه مز .

بن قاپلیجه نك بو حال مستکره نی کورونجه صویوندیغمه بیک کره پشیان اولدمسه ده یاپه یمکه ، بر کره ایچری کیرمش بولندم . هایدی بونی ده دفتر سیاحتمه قید ایده یم ! ..
صوك درجه ده بردقت و احتیاط ایله کنار طاشلرینه طوتونه رق یورطه نی برایکی دقیقه

ظرفنده رافادان حالنه کتیره جک درجه ده صیجاق اولان صویه برایکی دفعه طلوب چیقدم
حوضدن چیققدن صوکره بروسه کاری تللی ایپک ایشلمه لی . یله جکاره بورونه رک کهنه برسدیردن
عبارت اولان جامه کاندنه تریمنی قوروتجه یه قدر او طور دق . بعده کیندک ، ارا به مزه پیندک وازمیرقر
حصار شمنندوفر خطنی برمدت تعقیب ایدرک سایه دارا غاجنرله مزین بر باغچه نک او کنده طور دق
شیخ افندی ، موقع و منظره جه غایت شاعرانه اولان بو حدیقه فرحزاده بزه مکمل
برقیر ضیافتی ترتیب ایتدیرمشلر ،

مرك قره حصار افقنی شاعات مذهبه نه غرق ایتدیکی ائنده خفیف خفیف شار
لتسیله اهنکدار ، سامعه نواز صدالر حصوله کتیردن فسقیه نک براز اوته سنده ترتیب بز
شوق وصفایلین مطربک اهنکی ، نعمات روحنوازی بکا پک غریب ، پک مؤثر کلیوردی
اردده برلجن شوق افزا ایله او قونان بعض مناقب منظومه ایسه شو بزم طربک نشو
روحانیه سنی آرتیریوردی .

مطربا اسرار مارا بازکو
مثنوی :

قصمهای جانفزارا بازکو

درگاهه کلدیکمز زمان ساعت بشه کلیوردی . . .

ایرتسی صباح ایرکنجه قالقه رق باغچه ده قهوه می ایچدکدن صوکره یانمه الدیغم آدمک
دلالتیله محی الدین بک افندینک زیارتنه واردم .

او کونک اقشامی دخی بزى سوکلون قریه سنده اشرافدن ادهم زاده حاجی حسین بکک
باغچه سنه کتوردیلر . بورانک لضافتی انجق شوبیتک مضمونی افاده ایده بیلور :

[*] قره حصار درگاهى سلطان ولد حضرت تلیرنه یعقوب خان طرفندن تملیک ایدلمش وحضرت
اولو عارف چلبی نامنه منسوب اولان مزراعک مجموعی درگاهده کی فقرای مولویه مصارفه
وقف اولمشدر . [شو حالدۀ درگاهک باندی اولو عارف چلبی در]

بووقف وشروط اوتاریخده قره حصارده حاکم الشرع اولان برهان الدین ابن ابی بکر القره اغاجی
نام ذات حضورنده اصول مرعیه شرعیه وجهله قرار بولمشدر .
تاریخی دخی (۶۹۵) سنه متیمه سی محرم الحرامنک اون سکزنجی کوننه مصادفدر .
فقیر بووقفیه بی قره حصار درگاهنده کوردم .

شاهدلرده : اسماعیل بن میکائیل ، سراج الدین احمد المعروف ، عبدالله بن احمد البخاری ،
یحیی بن داود القیر شهرى ، امیر فخرالدین النساء ، محمد بن علی النجوانی ، الحاج عمر بن عثمان ،
ابوبکر بن بدرالدین الخطیب . . . ناونده ذاتلردر .
وقفیه نک برصورتی ده جنتیمکان سلطان محمود خان ارل حضرت تلیرنک طغرای غرای هایونلریله موشحدر

« انجام کل بویرده کور الواح فطرتی »

• بیک شکل دلپذیرده انار قدرتی »

طعامدن سوکره باشلایان صاغاناقلی یا غمور مطربک ترنمات نشوه فزاسنه برمدت فاصله ویرر کبی اولدیسده بو حال چوق سورمدی ، صماخ جان یینه سورده کلی صفالره مست حظوظ و سرور اولدی ! . .

درکاهه عودت ، ینه قمرک برلوحه غرام حالده اطرافه خنده لر صاحبدینی بر دم جوشا جوشده وقوعبولدی .

« بر آسمان که خنده لر ایلر زمینه »

« اوله زمین که کان صفادر مکیکنه »

(غازی کول) دن نبعان ایدن معدن صوینک خواص شفائیه سی المانیاجه دخی بالتجربه ثابت اولدینی جهتله شرب واستعمالی خصوصنده کی رغبت برقات دهاتزاید ایتمکده اولدینی کبی اخیراً شرفصادر اولان اراده سذیه حضرت پادشاهی منطوق منیفنه توفیقاً ، جمله مؤسسات نافعه جناب ولی نعمت اعظمیدن اولان « حمیدیه اطفال خسته خانه عالیسی » کیمیا کرلرندن و اطبای عثمانیه دن بر ذات مذکور (غازی کول) موقعنه عزیزتله تدقیقات فنییه ده بولنش و نتیجه تدقیقاتده مجرب اولان خواص شفائیه سنک درجه تأثیری کرکی کبی اکلاشله شددر . خزینه خاصه شاهانه نظارت جایله سنجه مذکور موقعده غایت ظریف برپاویون دخی انشا ایتدیرلشددر .

(کچیک) و (عمر) نامنده کی قاپلیجه لر پک زیاده خراب اولدیغندن حفظالصحه موافق صورتده تعمیر و ترمیملری ایچون صرفی اقتضا ایدن مبالغک حصه اعانه بقایای عتیقه سندن تدارکی معارف نظارتجه بالتنسب محلیجه دخی بوبابده تشبثاتده بولنش اولدینی جهتله ، قریباً بو خصوصکده حسن صورتله نتیجه پذیر اوله جفی شبه سزدر . بو قاپلیجه لر وارداتی محلی مکاتبه قارشولق طوئیلدیغندن ایدیلان همت و مساعینک ندرجه مشکور اولدینی وارسته ایضاح و بیاندر .

(حمام) استاسیوننه اون کیلو مترو مسافده (آیش این) قریه سسنده ایچرولری

اویولمش عجیب الشکل سیوری قیالر (طوغانلی دره) ده تصادف ایتدی کمز مغاره لرده ، مدفلره بکزه بور [۱] . اوزرلری طوپراقله اورتولمش یوروک اولری ، شرفه سی ، کلاهی بسبتون بشقه برطرزده یاپلشمش اچلاق برمناره ، یانی باشنده برمسجد شریف صحنه طبعته سیه رنک مناظری اره سنده کوزه چارپیوردی .

بورانک اراضی سی سنکستان اولق حسبله نظر ، تماشاده ذوق بوله میوردی : حضارت نامنه تک توك تصادف ایدیلن یبانی اغاچلردن بشقه پک آز مزروعات کوریلوردی .

ایرتسی چهارشنبه کونی قره حصار دن طوغریجه درسعادته عودت (۱۶ مایس ۳۱۷) مقرر اولدیغندن کیجه سی محبت براز اوزادی . احمد چلبی برادر مزک مهماننوازلنی خوشکولانی بزی اویقودن الیقویدی . یوم مذکورده اوکله طعمانی شیخ افندی حضر تلریله براکده تناولدن صوکره ، قلعه نک مبنی اولدیغی صخور برکانیه یی یقیندن تماشا ایلیمک اوزره مخدوم عالی رینی رفاقمه آلهرق طاغه ناظر یوکسکجه برمحله چیققدق . دورین ایله تماشا ایلیمک .

قره حصارده اعصار قدیمه مبانی ومؤسسات جسیمه سنه تصادف ایدلمه کله برابر اوتوده بروده کوریلان بقایای ائاردن بوراده قدیماً برشهر بولنش اولدیغنه حکم ایدیایور . مدققین سالفه دن (پول لوقاس) ، Paul Lucas قره حصارده معابد واما کن عالیه بقایاسنه تصادف ایلدیکنی بیان ایدیایور . انجق مومی الیهدن براز صوکره بوحوالیده طولاشان (پوقوق) Pococke (لوقاس) ک خبر ویردیکی ائاره دائر هیچ برشی سویلمیور . (پوقوق) (پریمه زیا) اسم قدیمی حاوی برطاشه تصادف ایتدیکنی سویلیور سده شمیدیکی قره حصار قصبه سنک (اسکی قره حصار) Synnada دنیلن شهرک موقعنده تأسیس ایدلمش اولدیغی اقوای احتمالا ننددر .

بوراده تصادف اولان آثار میاننده باش طرفی قویمش مستوره برقادینله بیاض مرمردن برارسلان هیکللی قلعه یه جیققیله حق یول اوزرنده بولنیور .

(انطون) A. M. Antonin ک بعض امرارینی حاوی برطاش ده شایان دقتدر . مور طمرلی بیاض مرمرلر قصبه یه اوتوز کیلو متره بعد و مسانه سی اولان طاش اوجاقلرندن چیقاریلورمش . حتی بولطیف ونادیده مرمرلردن بیضی الشکل اوج ارشون طول و برچق ارشون عرضنده اولان برپارچه خرستیان محلاتنده کی حماده کورلمشدر .

فقط بودفعه کی حریقده پارچه پارچه اولمشدر .

قصبه یه حاکم کتله برکانیه درت یوز متره ارتفاعنده اولوب ذروه سنده قرون وسطی

[۱] توقاد واماسیه ده دخی بوکی مغاره لر واردر . حتی توقاده کی (چارداق بدوی) یه اینوب بولدیغ غایت لطیف صاری برمرمری حالا صاقلارم .

دن قالمه برقلعه بقایاسی واردرد . قلعه یه چیقماق ایچون قیانک ایچندن آچیلماش بریولدن کیتماک لازمکلیور . وقتیه بومدخلی خارجدن وقوعبوله حق تجاوزدن منع ایچون مدخلک حاکم بر نقطه سنه قله واستحکام انشا ایتماش .

ایچ قلعه دنیلن محکم اطرافی مزغلالی بر سور مدید ایله تحدید ومحافظه اولنمشدر . قلعه نیک قپوسنک تام قارشوسنده جسم بر قیا پارچه سی واردرکه ، مدخلی قپاتیر درجه ده حائلدر . بورادن بر حیوان وایکی کشتی یان یانه مشکلاته کچر . ایچروسنده یغین تشکیل ایدن اثار عتیقه ده قلعه نیک زمان انشاسنی تعین ایدر اماراته تصادف ایدیه میور . حتی ییزانسایلردن اول انشا ایدیلوب ایدلمدیکی ده معلوم دکل ! قیانک ایچنده سکیز متره عمق ، بش متره عرضنده بولنان قیولرده قالان صولر کیم بیلور قاق سندنلکدر !

قره حصار نیلن کتله مخروطی trachytique شایان دقبا اندفاعات داخلیه نیک نتیجه سی اولوب حادثه مذکوره اطراف وجوارده بر قاق کیلو متر دکل مسافه ومحیطه قدر تاثیرینی کوسترمشدر . بو مخروط جسمک اطرافنده عین طبیعت وتشکلده متسلسل تلال صغیره وارنده بولنر او قدر یوکسک دکلدر .

اسکی قره حصار Synnada افیون قردحصاری قصبه سنک شمال شرقیسنده بولوادین ایله عزیزیه طریق اوزرنده کائندر . (فریثی) قطعه سنک مرکزادارده سنی تشکیل ایتماش اولان بولده عتیقه نیک ملحقا تندن سیدیلر Docimia ، بولوادین Beudos ، عزیزیه Anabura ، ایشقلر Euménia شهرلری وقتیه شهرت قازانمشلر ایدی . بو قصبه یی (اقاماس) Acamas اسمنده بر آدم تأسیس ایتدیکی روایت اولنیور . بو آدم (ترووا) roie دن عودتنده بوراده توطن ایتماش ، روم ایلیدن کلنلرده اعمار وتوسیعنه خدمت ایلماشلر . بو هنوز تأسس ایدن شهره Synnaia نامی ویرلش ، بالاخره غلطه اوله رق Synnada (سینادا) دیتماش . مورخین قدیمه دن (اتیهن) Et de Byz (دوسیمیا) قصبه سنک اسکی قره حصاره قریب قی اولدیغنی ، اماسیه لی (استرابون) ده (۱) ، قصبه مذکوره نیک اون بر کیلومتره طولنده براووه نیک منتهاسنده کائن اولوب زیتون اغاچلریله مستور ومزین ایدوکنی ، اوودنک اوتیه سنده (دوسیمیا) قصبه سی ومرمر اوجاقلری موجود اولدیغنی خبر ویریور . ابتدالری اوجاقلردن کوچک قطعه ده مرمر چیقاردلرکن رومالیرک هوس احتشاملری حسبیه یکپاره جسم ستونلر

اخراجنه باشلانمش حتی بونلردن برطاقی رومایه قدر کتورلمشدر . (چیچه رون) بوقصبهیه Forum synadense نامی ویریور .

(شارل تکسیه) میلادک (۱۸۳۴) سنه سی تموزینک اوچنجی کونی بوحوالیدن کچرکن وقتیه رومالیلرک مرمر چیقاردقلری اوچاقلری کشف ایتمش . اسکی قره حصار ، افیون قره حصارینه اوتوز اوچ کیلو مترده مسافه ده در . اسکی قره حصار برکائی برتیه نک مائلاسنده کائن اولوب اوته سنده بروسنده تصادف ایدیلن اناردن قدیم اهمیتلی برشهر اولدینی اکلا-شیلپور . جوارندن اقان برارماغک اوزرنده تک کوزلی مرمر برکوپری رومالیلرک آثار باقیه سننددر .

کیدنلرک روایتنه باقیلورسه ، کویک ایچنده مرمردن جسیم برکوپ ، ایچنه کیرمک ایجوزده کندندن مردیوانی وارمش . اوزرنده کی صایب رسملرینه باقیلورسه روملرک وافتیز قورنهمی ایش .

کویده انارمذکورده دن بشقه ، قیصر (سهودر پرتیناقس) Sévère Pertinax نامی حاوی محکوکات دخی کوریلپور . حتی قصبه خراب اولمش ایکن بوذات اعمار و تزیینه همت ایتمش . سکهمی ده بوهمتک شکرانه سی اولمق اوزره برطاش دیکمشر . خلاصه کلام ، اسکی قره حصارک اصل اسمی حقنده مدققینک رأیلری مختلفدر . کیمی (دوسیمیا) بلده قدیمه سنک موقعی اشغال ایتدیکنی ، کیمی افیون قره حصارى Synnada بلده سنک یرنده بولندیغنی سویلیور .

(استرابون) ک بیاننه باقیلورسه ؛ شمیدی قره حصار قصبه سی (سینادا) بلده قدیمه سنک یرنده بولنش اوله حق . بونکله برابر افلاک سرچکن قیادن اصلا بحث ایتهمه سی تعیین موضعه انسانى دوچار تردایدیور . بوندن ماعدا قره حصار اوودسنده (استرابون) ک دیدیکی کبی زیتون اغاجلری ده یوق . دیمک که (اسکی قره حصار) دنیلن بلده عتیقه جوارده بولنش اوله حق !

مرکز قضایه بش ساعت مسافه ده کائن (ایسجه قره حصار) دن چیقاریلان مرمرلرک تاءعصار قدیمه دنبری شهرتی واردر . بردرجه ده که ، اووقت هیچ برمرمر طاشی بو قره حصار مرمرلریله رقابت ایده مزمش . اووقتک شعراسی بیله اثرلرنده بومرمرلری مدح و ثنا ایتمشلر .

(فریژی) قطعه سنک بوپارچه سنه (میغودونی) Mygodonie دخی دیدکلرندن (سینادا) مرمرلری بعضاً بونام ایله ده یاد اولنوردی .

(نه تیهن) ایله (استرابون) (دوسیمیا) مرمری دخی دیرلر مش ، زیرا بولده قدیقه
مرک چیقدیغی محله جوار ایش (۱). بومعدنک چیقدیغی محل ایله جوهرک ترتیب و وضعیتی پک
ده شایان دقتدر ، بومحک اطراف (لاو) دنیان سیال ناریدن متشکل اولوب عادتاً
کانلر اورتیه سنده قلمش بر جزیره صخور کی مشهور اولمقددر . مرمر صفحه لرینک
لرینده افقی چاتلاقلر کوریلورکه ، بوحال صخورک وقتیه آتشک تحت تأثیرنده بولمیش
لیدیغی کوسترر . انشاته قوللانیلان بیاض مرمر اکثریا صخورک سطوح خارجیه سنی
کیل ایدن طبقاتدن چیقاریلور . طاغک ایچرو طرفلرینده مور ، لیلای رنگنده مرمر
یجه لرینده تصادف اولندیغی کی بشقه لرلری ده صماقی رنگنده در . بیزانسلیلر زماننده
چوق مرمر چیقارلیدیغی کی رومالیر دخی بولردن پک چوقلرینی رومایه کتورمشلردر ،
من پاولوس) S. Paul کلساسنک ستونلری (آدریهن) Adrien ک مدفندن چیقاریلان
مرمرلرنددر . حتی اغلب احتماله کوره ، بومرمردن اک چوق اخراجات (آدریهن) ک
اننده کورلمشدر . مشارالیه کاملاً بواسکی قره حصار مرمرلرندن اولمق اوزره (آتیه)
یوز یکر می ستونلی بر معبد انشا ایتدیردیکی کی (پوزانیاس) ک روایتیه نظراً اسکی
ملر دخی بومرمردن غایت ظریف هیکلر اعمال ایتشلردر .

فقط بومرمرلرک ساحل بحر نه طریق ایله نقل وایصال ایدلیدیکی قطعاً کسیدیرمک
کون قابل اوله میور . طاش اوجاغندن (مندرس) وادیسنه قدر اولان مسافه تخمیناً
می فرسخ قدردر . بورایه نقل ایتک ایچون ارا به ایشلمز . طاغلری تپه لری آشمق
مکلیور . (مندرس) چایی ایسه سیر سفائنه قابل بر حالده دکلدر . انسان ، اطرافی
غلرله قوشادلمش حوضه لرده ، مرمر ستونلری ، حسابیه کلز برون و ثقلته طاش
چه لرینی حاوی بقایای عتیقه یی کوردکجه دوچار ولهو حیرت اولیور ! بوجسیم طاشلری
الرته نهدن ونه واسطه و طریق ایله نقل ایتشلردر هنوز اکلاشیله ماه مشدر . چونکه
ارده نه بریول ونه ده طریق مواصله کوریلور .

یوقاروده اسکی قره حصاردن بحث ایدرکن بعض اسامی قدیقه خبر ویرمش ایدک .
لردن (ایشقلر) Enménia قریه سنده (۲۰۶) خانه ده (۱۲۰۵) نفوس وارددر .
رغمه) حکمداری اولان (اومهن) Eumène طرفندن تأسیس ایدیلان بولده قدیقه
ابه سنی ایلك دفعه اوله رق کشف ایدن (پوقوق) در . (مارق اورهل) M. Aurèle
لده ده برچوق مؤسسات نافع و جوده کتورمشدر .

(ایشقار) قریه سی (عشاق) ک جنوب ، جنوب شرقی سنده واونبر ساعتک مسافه

ده در .

ایشته بورایه قدر ویردیکم تفصیلات قره حصار وحوالیسنک احوال قدیمه سنی بردرجه
اوکره تدی . . .

یارم ساعت قدر قلعه بی تماشادن صوکره خاققاهه عودتله برمدت ده احابودرویشان ایله صحبت
ومتعاقباً وداع ایدلدی . ساعت الی یخغه طوغری رفاقتمزده ، احمد افندی دخی بواند یغی حالده شیخ
افندی ایلا برلکده چارشو بوینده ، برقبرستان وسطنده درت عددستون اوزرینه استناد ایتدیرلمش
اطرافی احیق کارگیر برقبه ایچنده مدفون اصحاب خیراتدن ، حضر پاشا چاپی نک پدرلری سلمار
(ش .) کر میانی بی زیارتدن صوکره استاسیونه روبراه عزیمت اولدق .

شیخ افندی ، قره حصارده قالدیغ اوج کون ظرفنده معاملات جمیله مهماننوازی
ولطفکاریلریله عاجزلرینی الی ابد منتدار بر اقدقلری حالده بر اثر توجه والتفات مخصوص
اولق اوزره استاسیونه قدر کلوب تره نک ورودینه قدر توقف وانتظار بیورملری د
اخره قدر اونوته میه جغم خاطر نوازلقلردندر .

ساعت یدیده قونیه تره نی کلدی . بک صمیمی ، حقیقه درویشانه مصافحه وراسما
وداع ایفا ایدلدی . حقمده ابزال ایدیلن بولطفلردن بک متأثر ومنتدار قالدیغمی بیان ایلا
تکرار تکرار عرض تشکر ایلدکن صوکره واغونه کیردم . صوک اشارت اوزرینه تره
یواش یواش حرکت ایدیوردی . برکره ده ا عرض تشکر ایتدم . منسوب اولد
قلری اردولره سوق ایدلک اوزره بزمه قطاره را کب اولان افراد جدید شاهانه نک
اسمانه طوغری یوکسان بانک مسرت وعبودیتلری ارسنده استاسیوندن تباعد ایتدک
قره حصارک خاطرات لطیفه سنی دفتر سیاحتمه قید ایتک اوزره پنجره نک جامنی ایندیردم .
برکوشیه چکیلدم . .

قره حصار ی نصورتله ونه وقت زیارت ایتدیکمی اولجه سویلمش وقارئین کرامی یولد
براقش ایدم . شمعدی برلکده یولمزه دوام ایدلم :

قطار بو استاسیونده یکرمی دقیقه توقفدن صوکره درت یچقده یوللاندی . غازی نو جیلرک
درجه احتکارلری هر طرفجه معلوم اولد یغی کبی بوراچه دخی خاطرلری صایله جق حالده
صنعتلرینه رواج ویرمشلردر . قونیه به کیدن سیاحلردن بری یا کیله رق استاسیون بیراخانه
سند برقدح بیرا ایچمک ایسته دی . بیراخانه جی قدحله بیرا صاتم د یغی ! ایچون شیشه کتیر

دی . زواللی سیاح تره نی قاجیر ماق ایچون قدح لری بربری اوستنه دیکور ، برطرفندن ده جینده بوزوق پاره ارایوردی . بنده اوزاقدن اوزاغه دقت ایدیوردم . ادبجغز چیقاردی اوج غروش ویردی . بیرا خانه جی اورالرده دکل . قاج غروش السه بکنیر سکنر ؟! تام (۸) غروش !... ارتق سیاحده کی صومورتمه نی کورملی ایدی ...

(چوبانلر) استاسیوننه کلدیکمز زمان ساعت بشی یدی کچوردی . بوموقعک سطح بچردن اعتباراً اولان ارتفاعی بر معتاد قید ایتدم . تام (۹۹۲) متره در . قره حصار استاسیونیه بومحل اره سنده ارتفاعه اون الی متره فرق واردر . بو استاسیون اشجار و نباتاتدن خالی براووه نک و چوبانلرله ایشقلر Euménie قریه سنک و سطنده کائندر . استاسیون بو کویلره بر ساعت مسافده اولوب جوارینک اراضیسی طبیعتجه طبق مقری کوینه بکنزه یور . جواردن اقان کوچک بردره ، اراضینک تدریجاً الجلمسندن طولایی (اق شهر) جهته طوغری اقیور .

(چایه) تام ساعت التیده مواصلت ایدلدی . بورانک سطح بچردن اعتباراً ارتفاعی (۹۷۷) متره در . قصبه استاسیونک صاغ طرفنده و طاغ اتمکنده کائندر ، بو طاغک ذروه سی کاملاً قارله مستور ایدی .

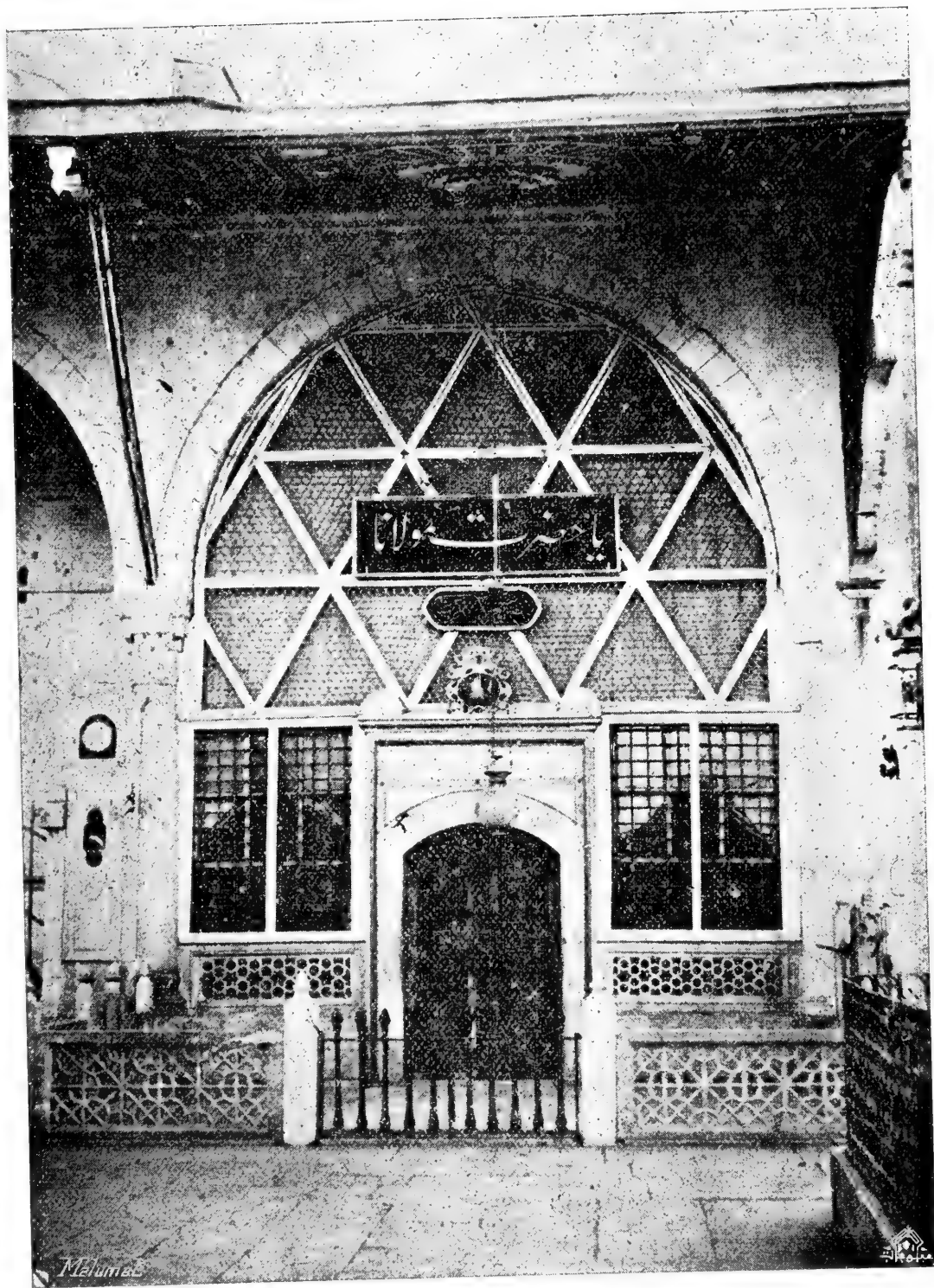
قونیه تره نیله ایشه بوراده قارشولشدق .

(چای) موقع جغرافیسی حسیه اوته دنبری مشهور ایدی . شوشهرت و معموریتی ایسه ، قره حصار - قونیه طریق اوزرنده بولمسنندن در . (بولوادین) ancien Polybotum قضاسنه تابع قرادن اولان (چای) ده (۳۴۳) خانه ده (۱۶۸۹) نفوس واردر . بوراده ساجوقیلر زمانندن قالمه غایت مصنع خانلر ، مدرسه لر واردر . مؤسسات مذکوره دن کلاشلیغنه کوره طریق عام تاقرون وسطی دن بری بورادن کچرمش .

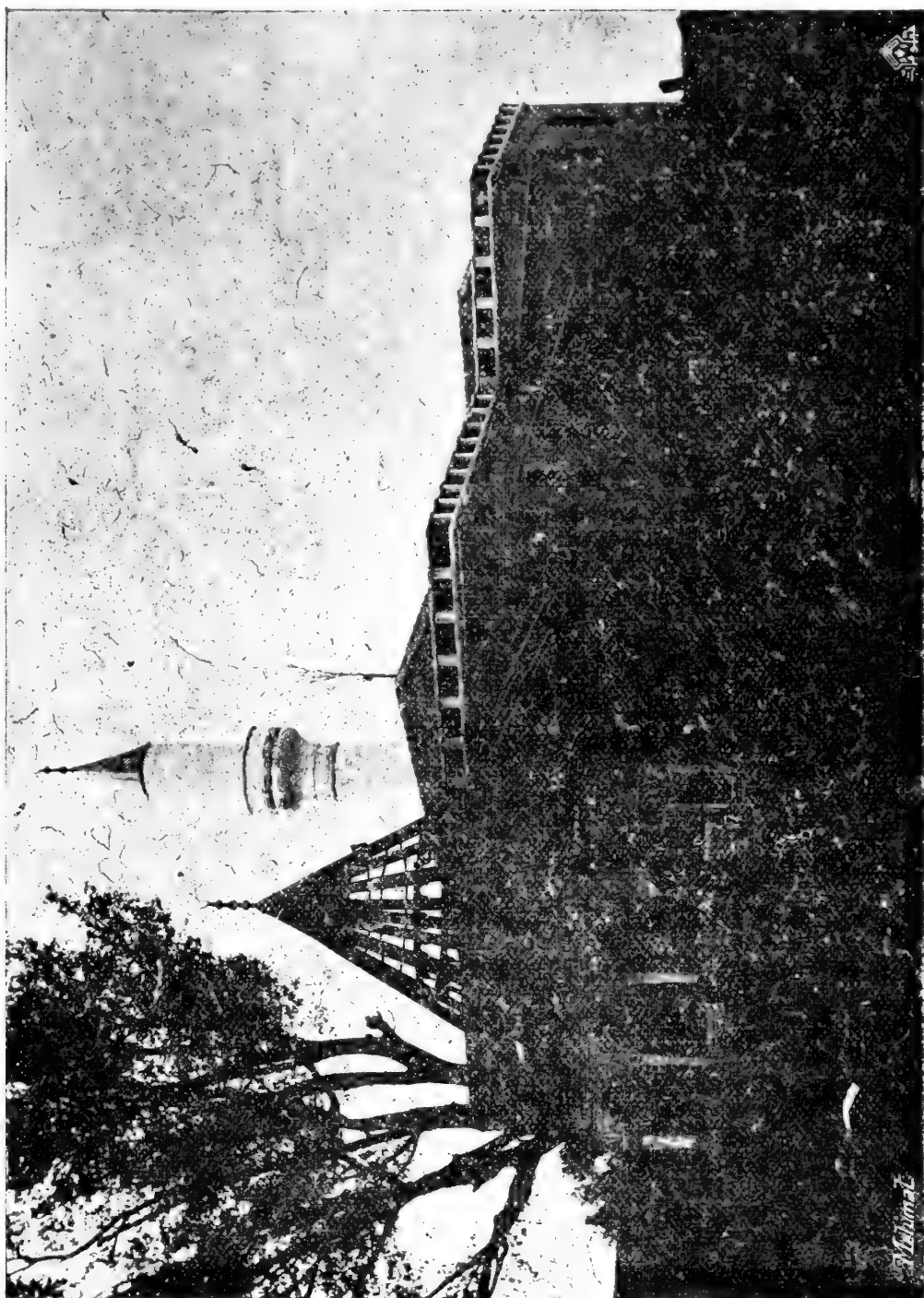
(غودفرووا دو بویون G.de B.) طوغریدن طوغری یه اسکیشهردن کلدیکی ایچون ، (چای) ه اوج ساعت مسافده کائ اولوب قونیه دن کلیر کن زیارت ایتدیکمز (بولوادین) دن کچمشدر . [۱]

طرز سلچوقی اوزره یاپیلان بالموم خانلر کی (چای) ده کی خان دخی و سسطده کنیش برحولیدن ، بونک ایکی طرفنده متعدد حجراتدن متشکلدر . کویک باغچه لرندن ، زفاقلرندن اقان صولر (اهر) Eber کولنه قاریشور . بوراده قیش شدتلی اولور مجموعه نباتیه سی اورویای مرکزینک کی کیدر ،

[۱] اوچپوز اون سنه سی مارتینک یکرمنجی کونی قونیه دن مأذوناً درسماده کلیرکن (عزیزیه ، بولوادین ، اسحاقلو ، چای ، چفته لر) طریقله اسکیشهره کلش ایدم . بوجهتله ، بوحوالینک احوال حاضره و قدیمه سنه بدرجه یه قدر واقف اولدم .

تربة فردوس رتبة حضرت مولاناك باب مملاسي

قۇنيەدە شېخ صدرالدين قۇنيەك جەمەت شەرىف و تەربە مەدرەسەسى

بوراده کی مؤسسات قدیمه اسلامیه دن غایت مصنع برجامع شریف وجسیم برخان ایله مدرسه و حمام طرز معماری عرب و سلجوقینک امتزاجندن حصوله کلش برانموزج بیعدیلدر. اقسام سائره سی خراب اولان مدرسه نك قبوسی، ساعتلرجه، بلکه کونلرجه تماشاخانه طویولمز بدایع معماریه وهندسیه دندر.

خانک اوزرنده کی عباریه نظراً، بوراسی سالف الذ کرغیاث الدینک زماننده یعقوب اسمنده برذاتک نظارتیه هجرت نبویه نك (۶۵۷) و میلادک (۱۲۵۹) سالنده انشاوا کمال ایدلمشدر. مدرسه نك غایت مصنع قبوسی اوزرنده کی کتابده ایسه، علاءالدین کیخسرو زماننده ابوالحامد بن عمر نامنده برذاتک نظارتیه بنا ایدلدیکی منظور و مشهود اولمقده در. مذکور قیونک یان طرفلرنده (عمل غالبک بن محمد) عباره سی کوریلورکه، بوده بنانک معماری در. والحاصل چای، قره حصار - قونیه خطی اوزرنده بولمق حسیله ایجه معمور اولمش واثار باقیه سی کوریلن مبانی نفیسه اوزمانک محصول فیضی بولنمشدر.

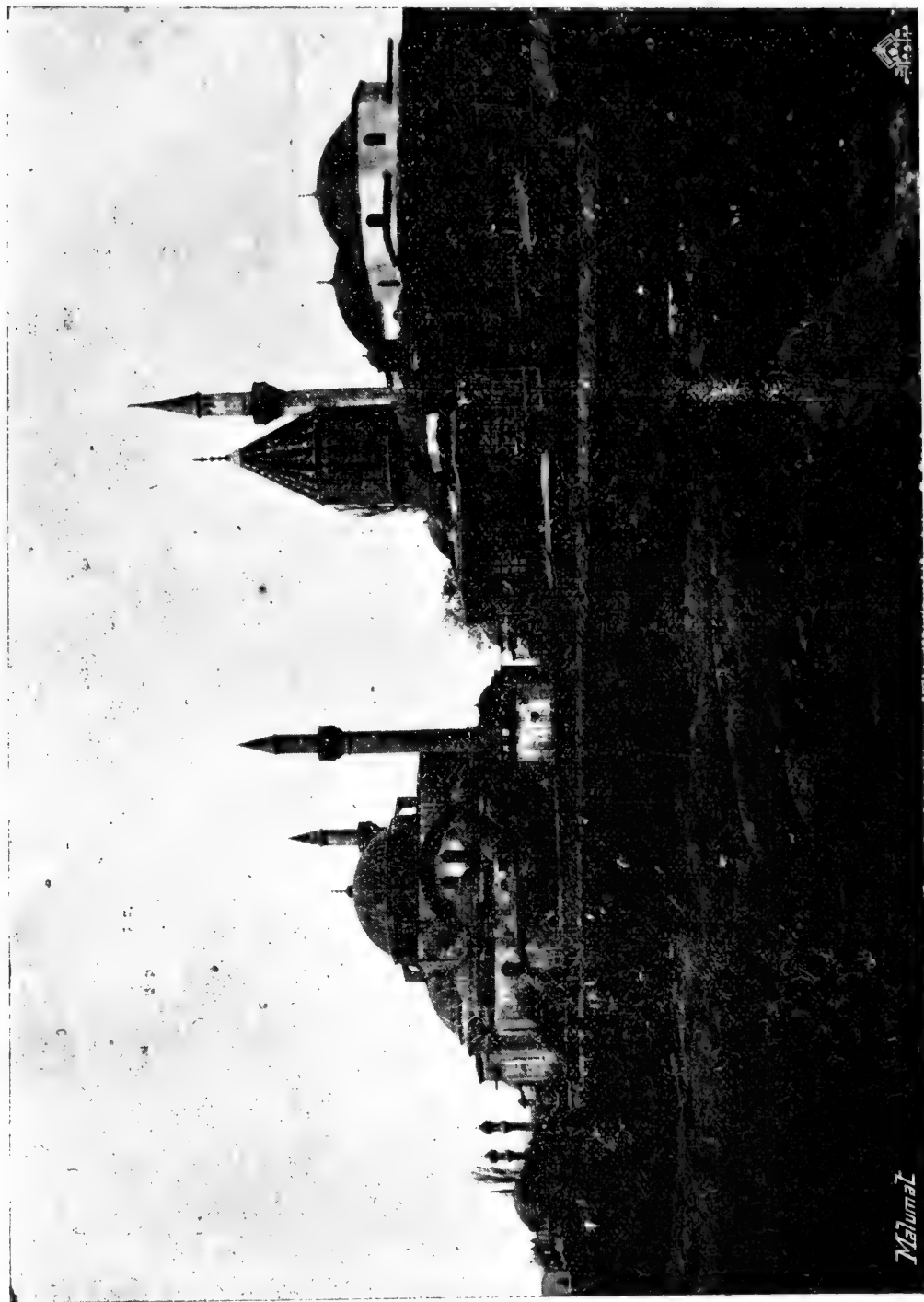
سابق قونیه مدعی عمومی معاونی سامی افتدی پدرمزله برلکده اسکیشهره کلیرکن (چای) دن کچمش ایدک.

خطک کچدیکی یوللر قونیه جهته طوغری تدریجاً اچالمقده اولدیغندن قطار زیاده جه یول الیوردی. (اسحاقلو) موقفنه ساعت الی قرق سکیز کچه کلدک. بوراسنک ارتفاعی (۹۷۳) متره در. خداوندکار ولایتک حدودی بورایه قدر امتداد ایتدیکنندن بوندن صوکره کلن (یاصیان) استاسیونی قونیه ولایتی ملحقه تانددر. خداوندکار ولایتنه عائد معلوماته لاحقه اولمق اوزره نفوس عمومییه سیله تحصیلده بولنان اطفال مملکته دائر اولان استاتستیقه درج ایدیم:

نفس عمومیه	مکاتبده تحصیلده بولنان طلبه	طلبه نك نفوس عمومییه نسبتی
۱۰۵۰۰۰۰۰۰	۱۲۷۰۹۸	۹۱۰۳۹
		۱۰۰۰

(اسحاقلو) ناحیه سنده (۲۱۹۰) خانه ده (۱۴۱۸۲) نفوس واصل قریه ده (۲۲۳) خانه ده (۹۷۴) نفوس وارددر. قریه موقفه بر ساعت مسافده و طاغ اتکنده کائندر. خطک صاغ طرفنده یوکسلن طاغک تپه لرنده کی قارک خاطری صایلور درجه ده نحن پیدا ایلمش اولدیغی طاغک یماجلرنده تراکم ایدن طبقاتدن اکلاشیلیوردی.

قبة حضرا و سلطان سليم جامم نور لامی

ازمنه قدیمه ده یعنی تلغرافک ایجادندن اول واسطه مخبره اولق اوزره یاپیلان صنعی تپه لره بوراده ده تصادف ایتدک .

(جای) ه اوچ ساعت مسافه ده کائن (اسحاقلو) قریه سنده انار سلچوقیه دن اولق اوزره غایت مصنع برخان قپوسی ، عرب اسلوب لطیفنک استیلاقیته طرزنده یاپلمش انموزج بینظیریدر .

خانک وسطنده برده مسجد شریف واردر . خانک اوزرنده کی کتابه ده ، بوراسنک عزالدین کیکاوس بن کیخسرو زمانده ، ابوالحسن جوجه اسمنده برذاتک معرفتیه هجرتک (۶۰۷) تاریخنده انشا ایدلدیکی مسطوردر .

خانک طیش قپوسنده برکتابه ده واردرکه ، بونده ده عزالدین کیکاوس بن کیخسرو بن کیقباد عباره لری وسطرلرک الت طرفنده بوغاعلی بن حسین کله لری و (۶۴۷) تاریخیه محکوکدر .

اراضی ، چایدن باشلایه رق قوه انباتیه جه غایت فیضلی بر منطقه یه گیرییور . (بیوک چوبانلر) ه قدر اندر تصادف ایدیلن اشجار کونا کون بوجواردن اعتباراً ساحه زمینی تکرار زینتله دیریور . واسع اکین ترلاری ، طوتلقلر صو کنسارلرنده ، دره بوجارلرنده سکود ، قره کولکن ، قواق اغاچلری لطافت ایچنده لطافت عرض ایدیور . بولطافت بوحضارت تا (آق شهر) ه واندن براز اوتیه قدر امتداد ایدیور . خلاصه ، بروادی وسیع پر اشجار وزمردین که ؛ جابجا جانربا شعرلردن متشکل ! ... خطک بعض جهت لرنده حاصل اولان بطاقلقلر (آق شهر) کولنک ایقلرندن صیزیور . (یاصیان) استاسیوننه یدی بی اون درت کچرک مواصلت ایتدک . بورانک ارتفاعی (۹۶۶) متره در .

بوجوارده کی طاغلرک مائله لری ، ده اشاغی طرفلری قسماً مزروع ایدی . اووه ایسه کاملاً خدایی نابت اشجار و نباتات ایله کسب طراوت ایلیمش ایدی . خطک صول طرفنه تصادف ایدن جسیم بر اورمانک سایه حضارتنده نصب خیام ایله بهارک صفای شوق و طربندن حصه مند اولان بریوروک عائله سنک حیات مسعودانه سی واغونده بولنان رفقای سیاحت ایچون لطیف بر زمین مصاحبه تشکیل ایلدی .

بومناسبتله ، واسع وزمردین ساحه لرک سکنه محلیه نک احوال صحیه وسلامت فکریه . لرینی نه درجه یه قدر تصحیح و تصفیه ایتدیکی حقنده تجربه کار آدملرک مشاهده لری ،

امراض عصبیه نك تقلیلنه و بوضوورتله صحت عمومیه نك تصحیحنه مدار کلیسی اولان عمومی باغچه لرك تشکیلی لزومنه دائر اولان بیانات قنیه بزی (آق شهر) ه قدر مشغول ایتدی . فی الحقیقه ، ایجه برمدت دوام ایدن تدقیقات ذاتیه م ایله ده تأید ایتدیکی اوزره ، غایت لطیف و هر درلو محاسن طبیعتی شامل اولان بویر لر اهاالیسنك احوال صحیه لرنده فوق العاده براییلك مشهوددر .

(آق شهر) استاسیوننه یدی پی اوتوز یدی دقیقه کچهرک کیردک . بوموقفك سطح مجردن اعتباراً ارتفاعی (۹۹۸) متره در .

صنعی تپه لره بوراده ده تصادف ایتدک . حتی بوتپه لر دن بری اوستنده تأسس ایتمش اولان (قره او) اسمنده اولدقجه بیوجك برقریه پك زیاده نظر مزه چارپدی . چونکه در و دیواری ، التي اوستی قره طوپراقدن عبارت اولان بوقریه ده نظره خوش کورینه جك هیچ برشیته تصادف ایتدک . یوروك اولری کبی بوراسنك ده طاملری (خانه) مستطیل و بضا درت گوشه براوطه ایله اوکنده اوزری صاپ واکثریا طوپراقله اورتولمش برکزینتی محلندن عبارت اولوب وقت و حال مساعدا اولانلرك خانه لرینك اطرافنه چیتدن بر دیوار چکلمش ، ذخیره لکی ، یملیکی ده بودیوارك برکوشه سنه یاپلمشدر . خانه لری بو طرز ثقیل اوزره انشا ایتمک کورهنك دنیلن برسیته اولوب ، سایه معموریتوایه حضرت پادشاهیده ، بیدربی اسکان ایدیلن مهاجرینك انشا ایتدک لری خانه لر ایسه هم طرز انشاجه اولدقجه لطیف و هم ده حفظ الصحیه موافقدر . هیچ شبهه یوقدرکه ، یو خانه لر جوار قریه لر اهاالیسنجه نمونه امتثال اوله رق بش اون سنه صوکره ، بوکون خوش کوره مدیکمز طاملرك یرنده لطیف خانه لر کوریه جکدر .

(آق شهر) ی بودفعه زیارت ایده مدك . فقط اوچیوز اون تاریخنده بورایه اوغرامش وبرکیجه ده قالمش ایدم . اووقت هنوز قونیه شمندوفری یاپلمامش ایدی . شو قدرکه مهندس لر فیلامه لرله کذرکاهی تعیین ایله مشغول ایدیلر . قونیه دن کیراله دیغمز یایمز مهاجر ارا به سی بزی پك زیاده صارصمش اولدیغندن نازل اولدیغمز خانه برقاج ساعت ارام واستراحته مجبور اولدق . بواننده مأمورین قضادن بعض ذوات بولندیغمز خانی تشریف ایله بزی تلطیف و تطیب ایتمش اولدقلرندن احبای قدیمه دن سامی افندی حضر تریله

برلکده دائره حکومتہ عزیمتله قائم مقام بک افندی بی زیارت و براز مصاحبتدن سوکرده نکته دانلغی دللرده سائر اولان خواجه نصرالدین افندی مرحومک تربہ شریفه سنی کور مکہ کیتدک. هرکس بیلورکه ، خواجه مرحومک تربه سنک درت طرفی اچیق . قپوسنده بیوک برکاید اصلمش اولدینی حالده ترسیم و تصویر ایدرلر ، ایشته بزده خواجه نک تربه سنی ایشتدی کمز کی طن ایدوردق .

فقط قصبه طرفه ناظر اولان بیوجک بر قبرستانک برایکی ایاق مردیوندن عبارت اولان مدخلندن ایجری کیردی کمز زمان هیئت عمومیه سیله قارشومزه چیقان تربه بی بیدکاری و تصویر و ترسیم ایلدکاری کی بولمق .

کتابزده رسمی کورلیدی اوزره ، تربه نک اوزری الی گوشه لی و مخروطی برطانیه ایله قبایلدر . گوشه لک بریسی قپو اولمق اوزره اچیق اولدینی حالده دیگر طرفلرینی غایت اچاق بر دیوار احاطه ایلمشدی . بودیوارک اوستنده دمیردن برپارمقلق ، بونک ده بالاسنده سقفه طیانمق اوزره غیر منتظم اینجه لی قالینلی تحتہ برپارمقلق کوریل یوردی . قپوسنک یازن و اوست طرفلرینی ده کذلک تحتہ دن برپارمقاق ستر ایلیوردی . پارمقلقلرک اره سنده کی تحتہ دیرکارک باشقلری ده اوزرلری صیوانمش دائره شکلنه قریب بر رسمده ایدی .

دیوارک اوستنده کی دمیر پارمقلغه راست کلن بر بز پارچه سی ، پوسکول تلی ، پاموق ایپلکی باغلامش اولدیغندن پارمقلق کورونمز اولمشدر . چاتینک کنارینی طوتان بودیرکلرله دیوار بیننده دائراً مادر بر آچیققلق وار ایدی . هیئت حاضره سندن اکلاشیلیورکه تربہ خواجه نصرالدین درت طرفی اچیق ایکن سوکرده دن طامک استناد ایلدیکی ستونلرک اره سنی برقیصه دیواله طولیدر مشلر .

تربه ده ، مرقدده حسن محافظه ایدلمه مش . حتی بوجهتی اووقت قائم مقام بکده سویلمش ایدک .

دها تربیه کیرمه دن . خواجه نک حکایه لرینی تکرار ایدرک کولیوردم
مرقدک اوزرینی اسکی یشیل بر اورتو ستر ایلیور . قپویه ناظر طرفه ایچلری صوطولور برصره دستی دیزمشلر .

مرقدک اطرافنده اثار قدیمه دن قالین الی مرمر ستون دها وار . بونلر طوانه قدر وارییور . شو حاله نظراً ، خارجده کی ستونلرله چاتینک سوکرده دن پاییلدیغنه واصل تربه نک مدفن احاطه ایدن ستونلرله بینلرنده کی قیصه پارمقلقدن عبارت اولدیغنه حکم ایدیلیور . تربه نک قبله طرفه تصادف ایدن قسمی قپو طرفنده کی دمیر پارمقلغه نظراً بر آزده

و کسکجه دیوارله محاط بولنیوردی . عمارت جامی بقبرستانک جنوب جهته دوشیور .
 قبرستانک اوتنه سنده بروسنده برچوق اسکی طاش پارچه لری کوریل یورکه ، بوده اسکی (آق
 شهر) ک و قتیله اولدقجه حائز اهمیت بربلده معموره اولدیغنی کوستریور . بودیوارک ایچ
 طرفنه راست کان برشی یازمش اولدیغندن برسطر بیله یازه جق قدر یر قالمش دیسه مبالغه
 ایتمش اولمام . . .

اورایه یازیلان فقره لرک کیمی منظوم کیمی منشور ، فقط اکثریسی صوفیانه ، نیاز
 مندانهدر . بر درجه ده کی ، بونلرک هپسنی بریرده جمع ایده جک اولسه ق بر مجموعه غرابت ،
 بر سلسله فحک آور تشکیل ایدر .

خلاصه کلام ، خواجه نک شخصی کبی ارامگاه مغویسی ده شمال غرابت دینه جک بر حالده
 طور یور . . .

دها قبرستانه کیررکن انسانی برکوله در آلیور . . .

بروسه ده زین الدین حافی قبرستانده (درر غرری) ی تألیف ایدن ملا خسرو حضر-
 نلرینک سبط مکرمی مصطفی افندی ، خواجه مرحوم مزارلغنده مدفوندر .
 انسان هر کچدیکی یرده مطلقا برنام و نشان براقق غیرت فطریسنده بولندیغنی ایچون
 فقیرده مرقدک باش طرفنده کی دیواره :

« خواجهیه بزومه هدیه من بر فاتحه اولسون ! »

عباره سنی یازدم . اللهده امضامی آتدم . بویازی یی هر کیم اوقورسه لسان رقت بیانی
 همه حال فاتحه الکتابی تکریر ایده جکی جهتله ، خواجه مرحوم حقنده بصورتله دلالت
 حسنده بولنغله شرفیاب اولدم دیمکدر .
 مرقدک طاشنده شو عباده یازیلی در :

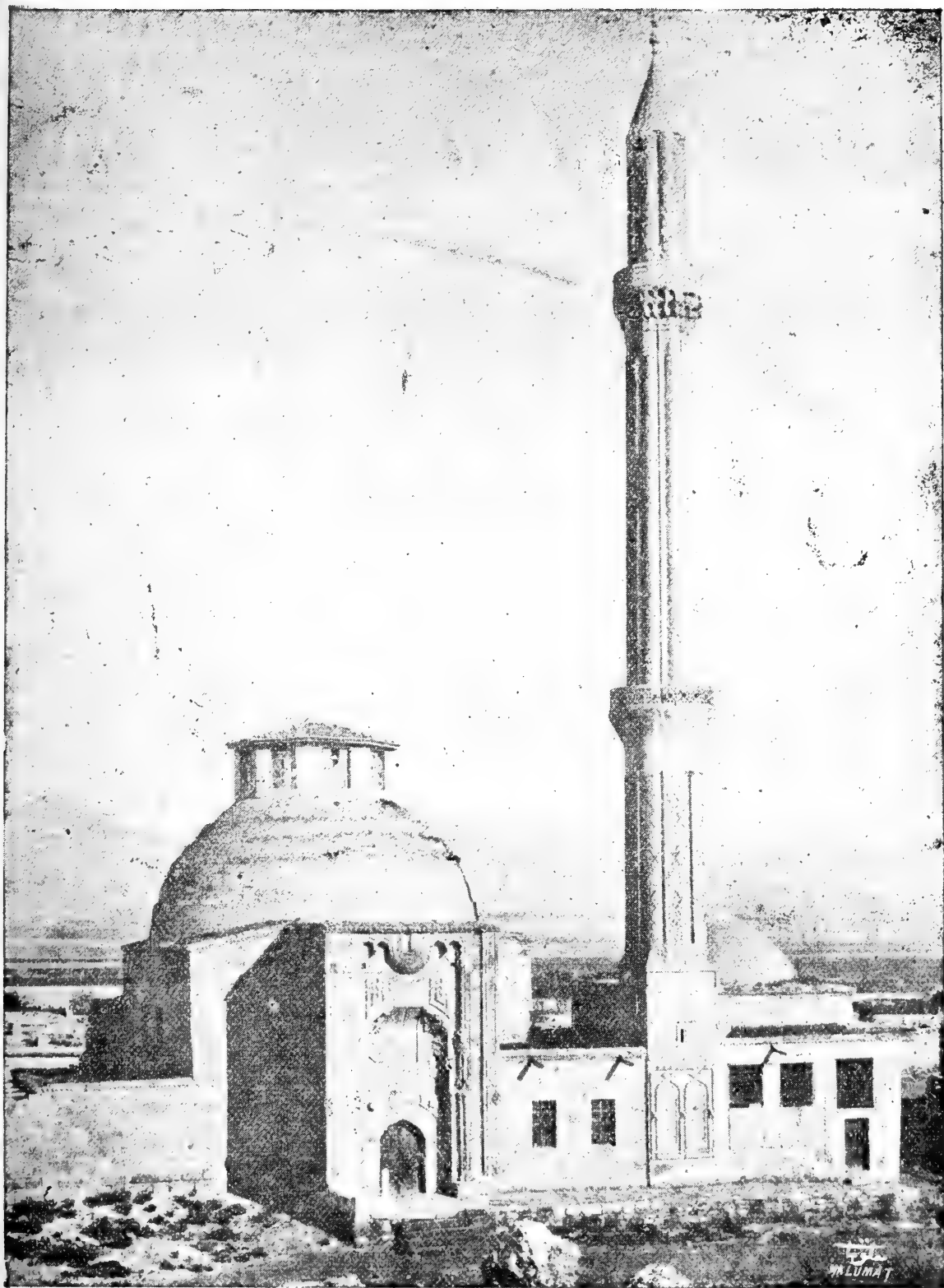
هذه التربة المرحوم

المغفور المحتاج الى ربه المغفور

نصرالدین افندی روحنه

فاتحه ۳۸۶

شوتاریخ پک زیاده نظر دقت و تجسمی دعوت ایتدی . چونکه خواجه نصرالدینک
 هجرت نبویه دن (۳۸۶) سنه صوکره وفات ایتمش اولسی ، غریب کلیوردی . بالاخره
 کلاشلی کی تاریخک رقلری ترس اوقونسیله حاصل اوله جقمش . یعنی (۶۸۳) ایش .

قونیہ ده اینجه مناره

خواجہ نك ہر بر حالندہ بر غربت مروی اولدینی کبی سنك مزارندہ کی تاریخندہ ده غربت موجود .

یان طرفندہ خواجہ مرحومك زوجہ سی جیہ بنت محمد جلی نك مزاری وارد .
قبرك اوزرندہ کرچہ خواجہ نك زوجہ سی اولدیغنه دائر صراحت یوغیسہ ده بزمہ
تربیہ کان بردانك افادہ سنہ کورہ بوقادین مرحومك زوجہ سی ایش . (۱)

وظیفہ زیارتی ایفا ایتدکن صوکرہ ، خواجہ یہ تکرار رحمت اوقویہ رق واك تحف
وغریب حکایہ لرینی در خاطرلہ کولہ رك قبرستاندن چیقدق . طوغریجہ خانہ کلدك .
بوخان قصبہ نك مدخلندہ در . طرزجدید اوزرہ یاپلمش ، تقسیمات داخلہ سی اولدقجہ
منتظم ، اطرافہ نظارت کاملہ سی وارد .

ردیف دبوی ہایونی ده بوندن از اشاعیدہ کائندر .

ہوا اوکون براز مساعده ایش ایدی . برمقدار ارام واستراحتدن صوکرہ قصبہ نك
سائر مؤسسات قدیمہ سی زیارتہ چیقدم . فقط بونلر حقندہ کی مشہوداتك تفصیلاتنہ کیریشمہ .
دن (اق شہر) ك احوال قدیمہ سندن بحث ایدیم :

(اق شہر) Philomelium فریژی قطعہ سنك بلاد صغیرہ سندن ایدی ادارہ
(اسکی قرہ حصارہ) تابع بولنوردی . (پوتینکر) Peutinger ك ترسیم ایلدیکی خر-
یطلہ ده (اق شہر) قصبہ سی اسکی قرہ حصارك جہت شرقیہ سندن وقیصری یہ کیدن طریق
اوزرندہ کوسترلمشدر . ایائلوقدن بدایدن یول دخی اق شہردن کچردی . ایشتہ شواحوال
طوبوغرافیہ نظرأ اق شہر اسکی (فیلومہ لیئوم) بلدہ سی اولمق لازم کلیور .

اق شہردہ توك اثار عتیقہ پارچہ لرینہ ، گوشہ ده بوجاقده محكوك ومنقوش طاشلرہ
تصادف ایدلمكده ایسہ ده ہیچ برندہ شہر قدیمك اسمی کوریلہ میور . قصبہ قونیه نك (۱۳۵)
کیلومترہ غرب شالیسندہ سلطان طانغی اتبکارندہ شرقہ طوغری ممتد واسع براووہ نك
کنارندہ و (۵) کیلومترہ شمال شرقی سندن اق شہر کولی نامیلہ معروف اولان کولہ دوکیان
برچایك ساحل یمینندہ و شمندوفر کذرکاهندہ کائندر .

(آن قومہ نك) تعریف وتوصیف ایتدیکی (قارانت مارتیر) کولی بوراسی اولسہ كرك...
اق شہر وقیلہ اولدقجہ حائر اہمیت بربلدہ ایش . سایہ معموریتوایہ حضرت پادشاہیدہ
قونیه شمندوفرینك انشاسندن صوکرہ قصبہ اسکی رونق وشرفنی بولمغہ باشلامش ، پیدرپی

(۱) شارلہ تکیسہ خواجہ نك اسمنی یاکلش اولہ رق نورالدین ضبط ایتشد .

تأسیس ایدیلن خالی دستکاهلری تجارت محلیه یی بر درجه یه قدر جانلاندیرمشدر . قونیه ده کشاد ایدیلن خالی سرکیسنه اق شهر دن دخی نفیس خالی وکایم لر کوندرلش ایدی . اق شهرک صولری غایت براق ولذذ اولوب محلات اره لرندن جریان ایدر . قصبه نك هوا سی لطیفدر ، اطراف ی باغ وبانجه لره محاطدر .

برباب مکتب رشدی ایله اصول جدیده اوزره منتظم برده ابتدائیه مکتبی واردر .

رشدیده التمش قدر طلبه تحصیل علم ومعرفت ایله مشغولدر . مکاتب غیر مسلمه دن ابتدائی ورشدی درجه سنده بش مکتب واردر .

اسلاف امت بوراده دخی برخیلی مدرسه وکتابخانه تأسیس ایتشلردر . از جمله چارشو جوارنده دده پاشانک تأسیس ایتدیکی خرپوتی عمر افندی مدرسیله عبدالقادر وحسن پاشارک مدرسه لری وسید هارون ولی نك جامع کیرده کی مدرسه سنده ، مفتی مسعودورجب ونور عثمانیه سر قیومی سلیمان افندیلرک مدرسه لرنده پک چوق طلبه علوم اکتساب فیوضات ایتمکده درلر . بونلردن بشقه اوتوز ایکی قدر مدرسه ده اواردرکه کافه سی حیت مندان اهالی طرفدن تأسیس ایدلمشدر .

بوندن اکلاشیلیورکه ، نفس قونیه کی آق شهر دخی علوم دینه و اخلاق فاضله اسلامیة نك نشرواعمیینه پک چوق خدمت ایلمش ، مدرسه لرنده یتشن فضلا دوش حیتلرینه محول اولان وظیفه نظیفه تعلیم وتدریسی ایفا ایله افتای وجود وبوصورتله ابقای نام ایلمشلردر .

از جمله کبار مشایخ مولویه دن شیخ الدین دده نك اولادندن عزالدین دده نك مخدوم کرامتمابی کمال احمد دده حضر تلری بوبلده دن ظهور ایتمش اولدینی کی ابوالفتح والمغازی جنتمکان سلطان محمد خان ثانی حضر تلرینک زمان سلطنتلرنده استانبولک ایلك قاضی القضاتی اولان اعلم علمای کرامدن وسالاه طاهره مولانادن حضر بک چلبی دخی بو جوارده کائن سوریحصارده مه دار ای وجود اولمشدر . (۱)

(۱) سوریحصارده مدرس ایکن با امر سلطانی در سعاده جلب ودعوت بیورلشدر .

مشارالیه فضل ایله مشهور شعر وانشاده یکتا حلیم ووقور برذات حجه صفت ایدی . ۸۶۳ تاریخنده وفات ایتشدر . وفادن اینرکن شجاع الدین مسجدینک زقاغه تاظر پارمقلنک دینده غنوده لحد غفراندر .

کتبخانه سنه کلنجه : عمر افندی اسمنده بر صاحب حمیت پرورک انشا ایتدیردیکی جامع دروننده کی کتبخانه ده (۶۴۳) عدد کتب نفیسه و معتبره نظرگاه استفادۀ اتمه وضع اولمشدر.

اق شهر قصبه سی کرک موقع جغرافیسی و کرک اسکیشهر - قونیه شـمـند و فر خطی اوزرنده بولنسی اعتباریله معارفجه دهـا زیاده ترقیـه مستعد اولدینی جهتله بوراده کی مکاتبک تنظیم و اصلاح احوالی ورشدیه مکاتبک دخی استکمال اسباب ترقیسی حسب الحمیه ارزوایدیلور . مسلمانلر ایچون تحصیل علوم و کالات بر امر دینی و بوندن حصوله کله جک صفای وجدانی ایسه ابدی و سرمدی اولدیغندن، مسلمانلر هر نروده بولندیلرسه اوراسنی بر حقیقه معرفت ، برکاشن کالات حاله کتیر مشلردر .

ایشته جابجائاسیس ایدیلن مدرسه لر ، یاپیلان کتبخانه لر هپ بوغیرت فطریه نك محصول فوائد آوریدر .

(اق شهر) ده بر کیجه قالدقسه ده ، بوراسنك دخی مقر علما اولدینغی اثار باقیه و موجوده سندن اکلا دق .

بك چوق فضایه منشأ کالات اولان مدرسه لردن، قصبه نك مدخلنده کائن (طاش مدرسه) طرز معماریء عرب اوزره یاپیلان سائر مبانی کبی غایت لطیف ، قبوسنك اوزرنده کی نقوش و تزینات حقیقه نظرربا ایش . مدرسه نك حوالیسندیه کی قالین صماقی ستونلرک قاعده لری ؛ اسکی مبانیدن قالمه ستون باشلقلری ایش . بوستون باشلقلرینك برطاقی قورنتین بوزونتیسی بعضیلری ده بیزانتین شکلنده در . الیوم حال خرابیده اسکی بر تر به نك قبه سنك ایچ طرفنده دائراً مادار غایت لطیف بر خط کوفی ایله یازلمش سور قرانیه او قونیور .

بومدرسه نك قبوسی اوزرنده کی کتابة ده بومؤسسۀ عرفانپناهك عزالدین کیکاوس بن کیخسرو زماننده هجرت سنیه نك (۶۱۳) سالی محرم الحرامنده انشا ایدلیدیکی محرردر .

مدرسه مذکور نك یاننده بر دیواره یاصـلا نمش یازیلی بر طاش نظر دقتمی جلب ایتدیکندن بونی ده او قومده دن کچمدم . بلمناسبه بیان ایلدیکم وجهله ظهور دولت ابد مدت عثمانیه دن اول ویاخود فتوحات جلیله دن صوکره مسلمانلر طرفندن یاپیلان مؤسسات دینیـه و عمومیـه اوزرنده کی کتابة لرك یازولری گرفت و برطاقم نقوش ایچنه النمش خطوطدن عبارت اولوب او قونسی بك زیاده دقته محتاج ایسه ده حلبده ، اناطولیـده ایجه تدقیقاتم اولدینغی جهتله بوکی خطوطی او قومده بر درجه یه قدر ملکه پیدا ایتشمدر .

بو طاشك عزالدین کیکاوس (ثانی) بن کیخسرو طرفندن هجرت سنیه نك (۶۵۹) نجی سالنده انشا ایتدیریلن بر خانقاهك قبوسی اوزرینه قونلمش بر کتابة اولدینغی او قونجه اکلا دم .

هجرتك (۶۵۹) نجى سالى ، افرنجى تاريخك ۱۲۶۰ سنه سى كانون اولنك الئيسندن
۱۲۶۱ سنه سى تشرين ثانیسنك يكرمى الئيسنه قدر امتداد ايدر .

بو مؤسسات قديمه ي زيارتن صوكره يوقارو محلاتى طولاشدم : اق شهرک زقاقلى
پك تمیزدر طاغدن اين صولر زقاقلىك اورتەسندن اقوب كيدر .
بوجوارده (سيد محمود حيرانى) نك تربەسى پك زياده نظر دقتمه چارپدى . سکنز
کوشه لى بر اهرام شکانده ياپيلمش برکنبدە ايشته ايلک دفعه اوله رق تصادف ايديورز .
بوشکل وهينده کنبدلر قونیه وحواليسنده پك چوقدر .
بو تربه بعض مشتملاتى حاویدرکه ، آیرى آیرى تدقیقه شایاندر . حولى قوسـندن
اچرى کیریلنجه کوچک بر مسجد کوریلور . بوراسى بر قاج دفعه تعمیر ایدلیکی هیئت
عمومیه سندن اکلاشیلیور .

اشبو مسجد مبارکک خارجه کی دیواری اوزرنده کی کتابه یی اوقودم . علاءالدین
کیقباد بن کیخسرو زماننده ، فرخ بن قلیبای قنوی نك همت وغیرتیه هجرتك (۶۲۱)
سالى ربیع الاولك برنده انشايدلیکی مسطور و محکودر . (م . ۱۲۲۴ - مارت ۲۴) .
بوذاتک زماننده یاپیلان مؤسساتی قونیه بختده کوره جکیز .
ایکنجی قپودن دخی کچیلنجه اصل تربیه یاقلاشیلیور . قپونک اوزرنده کی کتابه یی پک
مشکلاتله اوقودم . سید محمود حیرانى نك تربەسى اولمق اوزره کوستریلن بومدفن مرحوم
مشارالیهک حفیدی سید محی الدینك ارامگاه معنویسی اولدیغی اکلاشیلیدی . مدفن
مذکور (۸۱۲) (م . ۱۴۱۰ - ۱۴۰۹) سال هجریسنده تعمیر ایدلمش و کتابه ده
اووقت قونلمشدر . بوقبه وقتیه کاملاً چینی ايله قاپلانمش ایکن مرور زمان ايله پک
چوغی دوشمش محو اولمشدر .

بوجینی لردن بری - تصادف قیلندن اوله رق - بزه بر حقیقت ده اظهار ایتدی .
معلومدرکه ، چینی جیلک صنعتی بزه ایراندن انتقال ایتمشدر . حق اذنیق بختده بیان
ایدلیکی وجهله ، چینی عامللری جتتمکان سلطان اورخان غازى حضرتلرندن کوردکاری
حسن قبول والتفات مخصوص اوزرینه اذنیقده نفیس چینی لر اعمال ایدرک بروسه یه
وجوار ممالکه کوندرمشلردر .

تصادف ایتدیکم بر چینی اوزرنده : احمد بن عبده الموصلى نامنده بر استادک چیره
دستی مهارتی اولدیغی اوقودم .

بوتربنهك ايچنده سياه ابانوزدن اوزرى ارباق (عرب طرزی) دنيلن طرز لطيفده نقوش ايله تزيين و عبارات فارسىه ايله توشيح ايدلمش دوت صندوقه كوريلور .
 بومهم تربىي زيارت ايتدكن و چارشودن بعض شيلر مبايعه ايله كدن صكره خانه كلدك .
 اسمنى برقاج دفعه ذكر ايتديكم سامى افندى ايله معارفه من كوملجنده باشلامشدر .
 كنديسى خوش صحبت ، تجربه ديده ، وفاشعار برذات اولدقارندن درسعاده قدر دوام ايدن بوايلك بولجياقده ، مشاق سفرىي حس ايتديرميه جك صورتده طاتلى صحبتلريله ، شايان استفاده بياناتيله بزي تطيب ايتديلر .

آق شهر قضاى سنك نفوس عموميه سى (۲۷۰۵۰) كشيدين عبارت اولوب بوندىن (۲۳۳۱۸) ي اسلام (۲۰۷۰) ي ارمى (۱۶۶۲) ي رومدر . آق شهر (۱۹۷۱) خانه يي و (۸۶۴۵) نفوس جامعدر .

خطك صول طرفنده اوزاقدن اوزاغه كوريلن آق شهر كولى (۷۰) كيلومتره مرسىي وسعتنده اولوب سلطان طاغندن اينن ايكي چاي كوله دو كىلدىكي كى قره حصار سنجاغنده كى اهر كوانك اياغى دخی اسحاقلو چاييله برلشهرك شمالدن كلوب مذ كور كوله قاريشور .
 آق شهر كوانده يك چوق سازان بالغي صيد اولنه رق قونيه و سائر جوار محلا ره كتوريلوب ساتيلور .

قصبه يه اوچ كيلومتره اوزاقده برمنده قريه سنده (۴۹۰) خانه و (۲۴۵۰) نفوس واردر . بورانك خانه لرى اولدجه منتظمدر . بوقريه ده دخی نسج ايديلن خالى ، سجاده لر قونيه سر كيشنده تشهير ايدلمشدر .

آق شهر جوارنده كى قريه لرده ساكن عشاير و اكرا دخی غايت لطيف ، نقشلى كلimler ، ججimler نسج و اعمال ايدرلر . بونلرك بعضيسى خيمه نشين اولدقلى حالده ، طوقودقلى باخصوص قيزلرك نسج ايتدكلى كلimler حقيقه نظر ربادر . از جمله آق شهر قضاى سنك شرق شماليسنده كاڻ (۱۸۴۴۰) نفوس حاوى (جهانبكلى) قريه سنده كى افراد عشاير و بنات اكرا د او قدر لطيف كلimler طوقورلركه ، كوچه نشين بولندقلى كوز اوكنه كتوريلورسه ، بوسنعت نفيسه ده كى مهارتلىنه حيران اولماق الدن كلز .

قونيه ده كشاد ايديلن سر كى ده انظار نفائس پرورانه عرض اولنان منسوجات نفيسه ميانده بوجهبانبكلى قريه سنك كلimleri بر موقع شرف احراز ايلمش ايدى .

بونا حیه نك جسماتی تظر دقته التهرق قضا حاله افرانته بوندن اقدم قونیه ولایت
جليله سنجه تشبث ایدلمش ایدی .

آق شهر حقنده کی تفصـیلاته بوراده ختمه چکرك یولمزه دوام ایده لم : قطار بئـر
اون یولجی یی چیقاردق دن صوکره یواش یواش حرکت ایلدی .
بوراده نظر شکرانمزی تزیین ایدن برلوحه جـداً بنی رفته کتوردی . فریضه حج
شریفی ایضا ویت معظمی زیارت ایله حائز نصاب فخر و شکران اوفی اوله رق مسروراً و مطیباً
عودت و بزمه برابر آق شهره مواصلت ایدن حجاج مسلمینک و اغونلردن حین خروج لرنده ،
کندولرینی استقباله کلن علمای باده و اشراف قضایک اسمانه طوغری یوکسان بانک
تکیروتهایلاری ارمسند لب صاف ایله وقوع بولان معانقه و مصافحه تزیهانه لری و صوکره
هپ برلکده قصبه یه یوالانملری ، یولک ایکی طرفنه دیزیلن قادین ارکک و چو جقلرک
و جماعت وحدت پرستان ایچنده اقربا و خویشاننی پارمق لرله کوستروب کمینک ده قوشه رق
ن اوپملری پک وجد آور برمنظره قدسیه تشکیل ایدیوردی

بو استاسیون دن اعتباراً قره حصار دن بری تعقیب ایتدی کمز اووه تکرار یکنظر و مستوی
بحال الهرق هر یرده نظر لریمزی اوقشایان اشجار و نباتات کسب ندرت ایدیور . خطک شرق
جنوبی و شرق شمالی سته تصادف ایدن سلسله جمال عادتاً نظرک کو چکله احاطه ایده بیله جکی بر
وسعتده و نصف دائره شکند اچیلار ق اورتی سی منحنی و مزروعات دن خالی و عاری بر اووه حاصل
اولیورده بر حالده که ، تا فیون قره حصار دن آیریلوب بر سلسله سی شرقه ، دیگر سلسله سی غربه
طوغری اوزانان مذکور طاغلرک اورتی قیری عادتاً چتور بر طباق کبی منظور اولیوردی .
ذاتاً قونیه نك وضعیت طبیعی سی طبق بر طباق رسم و شکند در . فیون قره حصار
ریله قونیه ارمسند کی قطعه وسیعده بوهیئتمده در . هرا یکی جهتی اوقشایان نظر جنوبده
تپه لری قارلی ، شمالده ایسه چیلای و عارضه لی تلال و جباله تصادف ایدر .
توصیفنه چالیشدیغمز اووه نك اکثر یرلری غیر مزروع اولغله برابر چارلقدردر .

ازاری کوی — آسیای صغرایه دائر معلومات تاریخیه — ارغود خانی — ایلفین —
ایلفینک میاه معدنیه سی — مؤسساتی — ایلفین کولی — ادخلات و اخراجات .

(ازاری کوی) نه ساعت سکزی چاریک کچهرک مواصلت ایتدک . بوراسنک سطح
خردن اعتباراً ارتفاعی (۱۰۲۳) متره در .

کونش تام قیز غین زماننده ایدی . روز کارایسه هیچ اسمیه یوردی . برحالده که ، یابراق
بیله قلمد امیوردی . واغونک ایچنده متصل ترلیوردق . بوحوالی الایدیکنه اووه لردن ،
سطح مائلری دن عبارت اولوب اسکیشمر ، کوتاهیه ، قره حصارکی هر صورتله فکر و نظری
وقشایه حق مناظر بدیعیه ، مصنوعات قدیمیه تصادف ایده مدیکمزدن پک زیاده صیقیلوردق .
ذاتاً یولچیلرک قسم اعظمی اق شهره چیقمش اولدقلردن ، دیگر برایکی واغونده
یلغین وقونیه چیقماق اوزره بش التی کشتی قالمش ایدی . بنم بولندیغم واغونده ایسه
رفرد بیله یوغیدی .

واقعا بویالکزلانی قره حصاره قدر ازرو ایتدم . حتی قوندوکتورمن واسیل جامچی
فدییه دها بیله جکده ایکن احبای قدیمه دن ، اناطرلی دمیر یولی اداره سنک اک مقتدر
تجربه لی ما کنیستلرندن ذکر یا افندی دلائیله بوارزومی اظهار ایتش ایدم .
تشکر ایدرم . بو آدم قونیه وارانجهیه قدر بنی ازعاج ایده جک برکیمسهیه یولداش
تقدیسده چای دن صوکره باخصوص اق شهردن قالقوبده قونیه اووه سنه کیرمکه باشلا-
یغمز زمان بویالکزلغدن جداً راحتسز اولدم .

هله چای ده قونیه تره نیله قارشولشدیغی وقت پک غریب اولدی . استاسیون براووه-
ک اورتیه سنده ، نه اغاچ وار . نه سایه ! قصبه استاسیونه اوزاقجه اولدیغندن سائر بعض
استاسیونلر کی شنلکلی اولیور . براز هوا المق ، استاسیونک قیوسنک صغوق صوییه-
لارینی یوزلرینی ییقامق اوزره واغونلردن اشانغی اینن بش اون یولچی ایله قصبه دن کان
رایکی ارا به جی ، برپوسته ارا به سی برایکی سواری ژاندارمه . . . ایشته استاسیونک
شنلکی بوندن عبارت !

انسان اره صره ، باخصوص بویله بولجیلقدمه مصاحبتمدن استفاده اولنه‌جه جق بر رفیق سیاحت ارزو ایدیور .

(آسیای صغرا) دخی دنیان اناطولی شاهانه‌ک بوقسمی کرک طبقات الارض و کرک اتوغرافی نقطه نظرندن پک زیاده شایان دقت اولوب اراضینک هر نقطه‌ده بشقه بر شکل و طبیعت اخذ ایتمی سکنه‌سنک کثرت و تنوعی مدققینک بادی اشتعاللری اولمشدر . ایشته بوسبیلرله (آسیا) اسمی من‌القدیم بوقطعه وسیعیه علم اولمشدر . شوقدرکه ابتدا لری بواسم ، اناطولی شبه جزیره‌سنک یالکیز جهت غربیه‌سنه ویرلمشدر . بواسمک زرددن آند یغنه کلنجه : زمانمزده شرق جهته طوغری اوزانان بوقطعه حقنه‌ده مورخین قدیمه‌دن (هرودوت) Hérodote روملرک بیاناتنه عطفاً بواسمک اشخاص اساطیریه‌دن (پرومته) نک زوجه‌سنک اسمی اولدیغنی خبر ویریور . دیگر جهتمدن لیدیالیرده بواسمی کندولری ویرمش اولدقلرینی ، شوالده مومی‌الیهک زوجه‌سنه نسبتله دکل ، (کوتیس) ك Cotys اوغلی (آزیاس) Asias ، اضافه‌یاد ایدلیکنی ادعا ایلورلر . حتی (سارد) شهرنده‌کی (ازیاد) قبیله‌سی ده مومی‌الیه نسبتله یاد ایدلمکده ایمش . ابتدالری محدود برپارچه‌سنه ویرلن بواسم بالاخره بشقه یرلرده‌ده تشمیل اولنمشدر . زیرا فرات نهرینک شرق طرفه فلرینه دخی (آسیا) دنیلیدیکی (هرودوت) ک اثارنده مسطوردر . خلاصه‌کلام ، (آسیا) اسمنک بتون قطعه‌یه تشمیل ایدلیکی بعض دلائل تاریخیه ایله اکلاشیلور .

(هرودوت) آسیانی ایکی‌یه تفریق ایله آسیای علیا و آسیای سفلا تسمیه ایدیورکه : بوده (قیزیل ایرمق) Halys نهرینک شرق و غرب جهتلرنده‌کی اراضینی اکلاتق ایچوندور . جغرافیا نقطه نظرندن آسیای علیا ایله آسیای سفلانک حدودی هر زمان براولماشدر . میلاددن مقدم اون برنجی عصرده جریان ایدن وقایعدن بحث ایلین مورخین بوقطعه‌یه (آسیا) نامی ویرمشلردر . اکر اووقت قطعه مذکور بشقه برنام ایله یاد ایدلمش اولسه ایدی ، هرودوت ، استرابون کی مورخ ووقعه نویسار اونیده یازارلردی . نتسم بلاد سائرمنک اسمی قدیمه‌لرینی ذکر و بیان ایتمشلردر .

روم ایلیدن کلوب بوراده اسکان ایدن اقوام قدیمه (آسیا) اسمنی شمیدیکی معلوم اولان قطعه وسیعیه ویرمدکاری وارد خاطر اوله‌یلور ، انلر جغرافیا اصطلاحنه‌جه قطعه

نہ دیمک اولدیغنی بیلمدکری جهته ، ایچرولره طوغری کیتدکجه (آسیا) تعبیری تشمیل تعیم
ایتمشلردر . لیدیالیر (آسیا) بی پک اعلا بیلورلردی . تاریخ قدیمده (آسیای صغرا)
تعبیرندن بحث اولغیور . رومالیر زماننده ایسه (آسیا ولایت) دنیلیوردی که . شمانده
کائن ممالک یعنی طوروس سلسله جبالنک بری طرفی دیمکدر . فقط بونکله برابر ایروجه
براسمی یوغیدی . (استرابون) Strabon بتون آسیا قطعه سنه نظراً بوراسنه (که رصو-
نہز) Chersonnèse دیور .

(آسیای صغرا) تعبیری یزانسلیلرک زماننده ایشیدلمشدر . (قسطنطین پورفیروژنت)
بو قطعه یه (اناتولی) نامنی ویرمشدر .

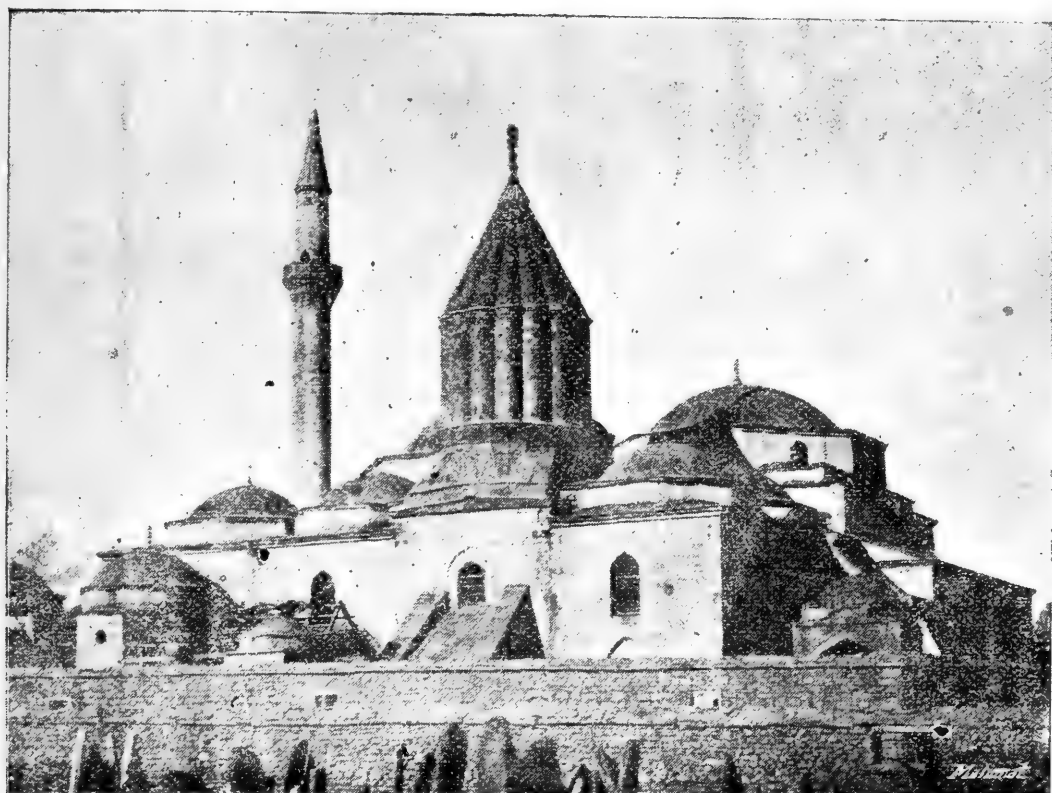
استطراد قبیلندن اوله رق شونی ده سویلیه لم که ، لاتینلرک (ردها) rheda کله سندن
بالاخره (ارا به) کله سی تشکیل ایندلمشدر . (شارل تکسیه) اناتولی یه دائر یازدیغنی اثرده
ترک لک غایت جسم و محتمم کاروانسرایلر تأسیس ایدرک کلوب کچنلرک استراحتنی تأمین
وبوصورتله منافع بشریه یه خدمت ایلدکریغنی لسان تقدیر ایله سویلیور .

— استطراد —

اثار عتیقه حقننده تدقیقات اجرایی مقصدیله اناتولی شاهانه بی طولاشان اوروا
سیاحلرندن بعضیسی اثار مذکورده دن هانکیلرینک حائر قیمت اولدیغنی هانکی زمانده وجود
کتورلدیکنی ویاخود تاریخ صنایع نفیسه نقطه نظرندن زمانمزد بونلردن استفاده ایدیلوب
ایلمیه جکنی دوشونمیه رک ودها طوغریسی بیلهمیه رک کزوب طولاشدقلری بلادوقصبانده
ویاخود بالاخره پایلان مبانی عمومیه لوازم انشائیه سی میاننده اثار قدیمه دن برستون باشلغنه ،
برقورنیشه ویاخود برکری تشکیل ایدن رسملی ونقشلی برمرمر پارچه سنه تصادف ایتده
یلرمی بونی نظر حیرت وتلفله کوره رک « فلان بنانک طاشلری اره سنده اثار قدیمیه
عائد منقوش و محکوک مرمر پارچه لری کلیشی کوزل یرلشدرلمشدر » یوللو بیان مطالعات
ایدورلر ، حال بوکه دیدیکم کی ؛ بو طاشلرک پک چوغی صنعت سینک تراشی نقطه سندن

حائز قیمت اولم یوب پک چوغی ده قبا بر صورتده ایشانمش ویا بوندن بر حقیقت تاریخیه استخراجی غیر قابل بولنش محکوکات عادیه دن اولوب بالطبع نظر دقت واهمیتی جلب ایده جک قیمت و ماهیتی حائز بولم دیغندن اولدقلری یرلرده ترک ایدلمش ویا خودکه بمض مبانى ومؤ- سساتک حین انشالرنده قوللانلمشدر .

تربة مطهره جناب مولانا

راست کلدیکمز محکوک و غیر محکوک بر طاشه اهمیت تاریخیه عطف واسناد ایتک جائز اوله مز . بوکبی اثار حتمنده بیان مطالعه ایتک ایچون علم اثار عتیقه ده متخصص اولمق اقتضا ایدر . چوق دفعه کورلمشدرکه ، نظر لری مزده حائز قیمت کورینن بر طاش اربابی نظر نده دکر سزدر . بزم نظر مزده قیمت سز کورینن بر اثر متخصص عننده پک زیاده مقبول و معتبر اوله بیلور . اوروپا سیاحلرندن همان بر چوغنک اثار مذکوریه دائر اولان تدقیقاتی پک سطحیدر . معلومات تاریخیه اوله رق دفتر لری نه قید ایتدکاری شیلرده اوته کندن بریکندن ایشدکاری روایات و نقلیاتدن عبارتدر . باخصوص بونلر ترکیهیه واقف اولدقلرندن محللری نه عائد تفصیلاتده دخی خطالری مشهود اولمقدهدر . هله مبانى مبارکه اوزرلرنده کی کتابة لری قید خصوصنده واقع اولان خطالری ده زیاده نظر دقته النمیدر .

خلاصه کلام ، اسکی برطاشک ایشه یاریوب یارامدیغنی ، قیمتی اولوب اولمادیغنی بیلوب
اکا کوره بیان معلومات ایتلی . یوقسه سویلدیکم کبی . مقام تأسفده « فلان یرده ، یاخود
زقاعک برکوشه سنده شویله برطاشه تصادف ایتدم » دیمک ارباب فن نظرندده شایان التفات
بیاناتدن اوله مز .

سایه ترقیاتوایه حضرت پادشاهیده انار عتیقه دن حائز قیمت واهمیت اولانلری موزده
هایونده حفظ ایدلمکده اولدیغنی کبی ولایاتده چیقاریلانلردن برچوغی ده ولایات والویه
مکاتب اعدادیه سنده تشکیل اولنان موزده شعبه لرندده حسن محافظه اولمقدردر .

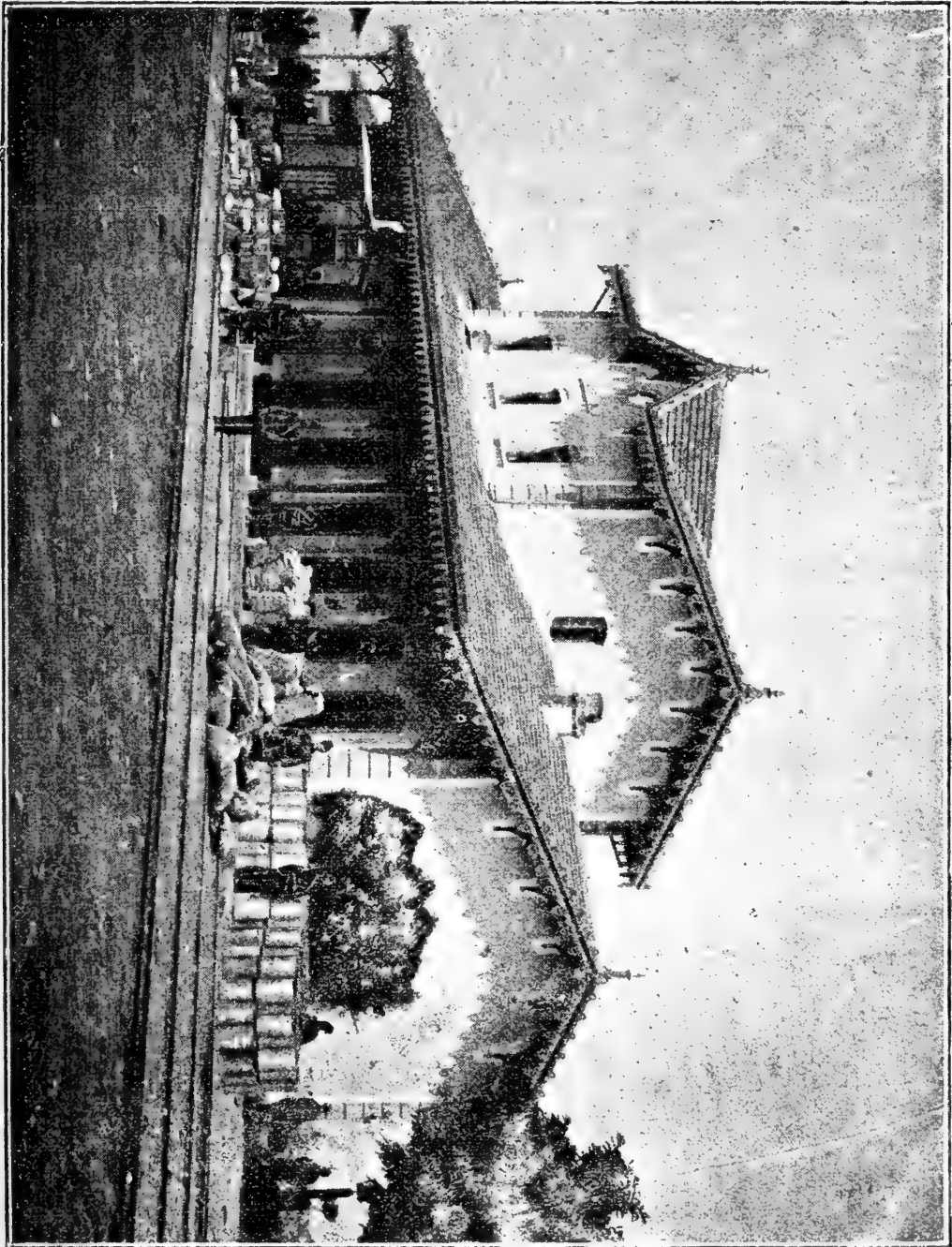

بوحوالی تنهائینک یک آهنگ مناظری اورته سنده اطراف اولوقواق اغاچلریله چوریللمش
باغچه لر ارده سنده برقریه درحال نظر دقتمیزی جاب ایتدی . تحقیق ایتدم (ارغود) خانی
ایمش . ارغود خانی ناحیه مرکزی اولدیغندن برحکومت دائرہ سی واردر .
ناحیه نک نفوس عمومیه سی (۲۴۰۴) فردن عبارت اولوب کافه سی اسلامدر .
۳ جامع و مسجد ، ۱۱ مکتب ، ۲ مدرسه ، ۲۰ دکان و مغازه ، ۲ فرون ، ۴ دکرمن
۴ قهوه خانه دن ماعدا ۱۰۰ عدد دستکاه واردر . بودستکاهلرده اولدقچه کوزل کلیملر
وبزلر طوقونور . ارغود خاننک ایکی کرلی کوزل برکوپروسی واردر . بوکوپرونک
وقتیله اهتمامی برصورتده یاپیلدیغنی انار باقیه سندن اکلاش-یلیور . بوقریه نک دخی اولری
طوپراقله اورتولمش اوطه لرك اوکارنده کی صوندرمه دخی غایت قالین اغاچ کوتوکلرندن
یاپلمش دیرکاره استناد ایتدیرلمشدر . بوحوالیده قیش زیاده جه اولدیغندن اولرك اوزرینه
بعضاً برمرتد دن زیاده قار بریکور . بوقدر ثقلته تحمل ایتک ایچون بودیرکاری قویمقدن
بشقه چاره یوقدر . فقط اولرك اوزری براز ایتلی یاپیله جق اولورسه قارک تراکمندن
چاتینک چوکمک تهلاکسی قالمیه جغندن اووقت بویله جسم دیرکارده لزوم قانماز . . .
اولرده حفظ الصحیه موافق اوله رق یاپلمش اولور . . .

خط بواستاسیوندن صوکره متعدد بوغاز ودربند تشکیل ایتک اوزره ، اوافق تپه لرك
ارده سندن کاه صاغه وکاه صوله قیویریلرک یول الیوردی . خطک کجیکی اراضی کلیسدن
مربک و متشکل اولدیغندن بیوک اغاچلر کورنیوردی .

اوتده بریده ، باخصوص دره کنار لرنده کی سکو داغاجلری ، اتکاره طوغری اوزانان ا کین
 ترلاری ، منظره نك چیلانقلغنی بر درجه یه قدر کیده ریوردی . . .
 چاوشچی کوبنه نام ساعت طقوزده کلدك . بورانك ارتفاعی سطح بحردن اعتباراً
 (۱۰۴۳) متره در . بوراده توصیف و تماشایه شایسته هیچ برشی یوق . شمدی (ایلغین) ه

قونیه استاسیونی

کایورز . ساعت طقوز بچقده استاسیونه کیردك . استاسیون موقعی سطح بحردن اعتباراً
 (۱۰۳۰) متره یوکسکاکننده در . بوندن اولکی استاسیون موقعیله ایاغین اردسنده ارتفاعه
 اون اوچ متره فرق واردر .

اوجیوز اون سنه سنده قونیه دن کلیرکن ایلغین ده برکیجه قالمش ایدم . اووقت کارگیر ، منتظم برحکومت قوناغی انشا ایدیلیوردی . بوقوناغ شمدی اکمال ایدلمش ، قصبه نك اك منتظم ، اك شرفلی بربناسی بولمشدیر .

قصبه استاسیون موقعنه منتظم برشوسه ایله مربوطدر .

قضا دروننده چکلر ودربند جوارندن و دشدیکن اورمانلرندن نبعان ایله شماله طوغری جریان و برده اوافق ایاقله جسامت پیدایدن ایلغین چایی نامیهله معروف برایرماق قصبه نك کنارندن کچرک یوقارودده اسمی مذکورچاوشچی کولنه قاریشیور . بوندن ماعدا مذکور کوله طوغان حصار ناحیه سندن کله رك ارغید خانی قصبه سندن مرور ایدن دیگر براوافق چای وکذلک ایلیجه صولری وجوار تپهلردن نبعان ایدن اوافق تفک صولر منصب اولور .

چاوشچی کولی نفس قصبه نك شمال غریب سنده واوچ کیلومتره مسافده واقع اولوب قطع ناقص شکنده واوتوز کیلو متره محیطنده در . صوبی طاتلی وایچنده طور نابالغی نوعندن ایلمک بهارده کوزل برباق آولا نورسده پک آزدر .

بوکولک همان سکزده بری واک زیاده کنارلری سازلقدر . ایشته میاهک بویه جنو . بدن شماله طوغری جریانی وقضانک شمال جهتلرینک بعض محللری منحنط بولنسی برطاقم میاه را کده و مرزغه حصوله کتیرمشدیر .

کولک جوارنده بولنان بعض قریه لرك وحتی نفس قصبه نك هواسی بوکولک تأثیر رطوبتیه متأثر اولدینی کبی الداش وجوارندن کلن دیگر برصویک صونفوربک ورشدیه وپوله سان قریه لری جوارنده جریانه بطائت کله رك سازلق تشکیل ایلم سندن ناشی اورالر-ینک هواسی دخی مختلدر .

میاه را کده نك حفظ الصیحه عمومیه درکار اولان سوء تأثیراتی نظر دقت واهمیه النش اولدیغندن قورودلمسنه تشبث ایدلمش و سیدی شهرندن برچوق فندق اغاجی دخی جاب اولنه رق غرس ایدلمش وبوصورتله تصفیة هوایه موفق اولنمشدیر . فی الحقیقه ایلمغینک طریق معموریتنه بدرجهیه قدر حائل اولان اشبو میاه را کده در .

کتابمیزک ازنیق بحثده برتفصیل بیان ایدلیدی و جهله ، اوراسی و قتیله جسم وپک زیاده معمور برقصبه ایکن مرور زمان ایله ازنیق کولنک بیوک بربطااق حالی کسب ایتسی قصبه نك جسامت و معموریتنه سد چکهرک کیت کیده قدیمأ حائر اولدینی شرف و معموریتی غائب ایلمشدیر . حتی اووقت تا قصبهیه قدر قایقلر ایشلر ایش .

اطنه طریقاه قونیه یه کلیرکن اسمنی در خاطر ایده دیکم برقریه نك جوارندن کچمش ایدك . قریه یه درت بش دقیقه مسافه ده بیوجك برقرستان نظر دقتمی جلب ایتش اولد یغندن رفاقتمزده بولنان ژاندارمه دن استیضاح ماده ایلمش ایدم .

مذکور قریه وقتیه جسم ومعمور ایکن اطرافنده طوپلانان میاه را کده سکنه سنك احوال صحیه سنه تدریجاً سوء تأثیر ایده رك قسماً خراب اولمش وکویایلرک برچوغنی ده اخر محله نقل مکن ایتشلردر . ایشه کوردیکمز قبرستان قریه نك معمور اولدینی زماندن قلمه ایتش .

قصبه نك ایکی کیلو متره غربنده بر، وچاوشچی کوانك غرب شمالیسنده برکه ایکی عدد معدن صوبی موجود اولوب هرایکی سنك ده ترکیباتی چلیك وجزئی کوکرت وبرمقدار صودادن عبارت اولدینی ودرجه حرارتلری (۴۳) سانتیگراد بولندینی بالمعاینه اکلا شلمشدر . بولردن قصبه نك ایکی کیلومتره غربنده کی قاپایچه معمور اولوب معارف نامنه اداره اولنمده و سنوی سکنز اون بیک غروش راده سنده واردات ویرمکده در بوقاپایچه نك ایچنده بیوجك برحوض وارددر صوینك بعض جلدخسته لکترینه نفع وفائده سی اولد یغنی بالتجربه ثابت اولمشدر .

شهره ایکی کیلومتره مسافه سی بولنان منبعك صوبی غایت مبذول ایسه ده بعض سنهلر ایکی اوج آی قدر اقاماز . یوقاپایچه اق شهره کیدن شوسه نك صول جهتنده وبرتبه اتکنده کاشندر .

تدقیقات تاریخیه دن اکلاشلدینی وجهله ، ایلغین قصبه سی تیریوم Tyriœum بلده قدیمه سنك بولندینی محلی اشغال ایتمکده در . آق شهردن ایلغینه قدر قرق کیلومتره اولدینی کی ایلغین ایله لادیق Laodicea اره سی ده الی کیلو متره لك مسافه در . بواکی قصبه اره سنده کی یول همان اووه حالنده در .

اسحاقلودن اق شهره قدر اون التی کیلومتره در . بو حوالیده اثار عتیقه دن برشی یوقدر .

آونیه سالنامه سنده ایلغین قصبه سنك نام قدیمی (فیلومه لیئوم) اولاق اوزره کوستره

یلپورسده بواسم اق شهرک نام عتیقی اولوب ایلیغ نیک اسکی اسمی یوقاروده بیان ایدلدیکی وجهله (تیرئوم) در .

ایلیغندن اق شهره کلور کن قصبه نیک کنارنده وشوسه اوزرنده کائن قابایجه یی کزه مدم . فقط خارجاً تدقیق ایتدم . بوراسی سلچوقیلر زماننده تعمیر ایدلدیکی کبی بوندن چندسنه اول دخی اصل قابایجه بناسندن ایری اوله رق متعدد ارطه یی حاوی کوزل بردآره انشا اولنش ایدی .

کاتب چلبی (جهانما) سنده اصل قابایجه نیک اوستتنده کی قبه نیک علاءالدین کی قباد طرفندن انشا ایتدیرلدیکی یازیور .

ایلیغنده قالدیغ زمان قصبه نیک بعض محلاتی طولاشمش ایدم . نازل اولدیغمز خانک جوارنده اسکی برحام کوردم . احتمال که غیاث الدین کیخسرو ثانی طرفندن یادیرلدیغی مروی اولان چفته حمام بودر .

در عادتده کی جوامع شریفه طرزنده انشا ایدیلن برمناره لی ، قبه لی برجامع ایلیغ نیک یکانه مدار شرف ومباهاتی اولان برائر دینیدر . بوجامع انوار لامعک اطرافده بزازستان نامیله معروف برده عمارت واردر . کرک جامع شریف و کرک عمارت عثمانیلرک مآثر فاخره کزیده سندندر .

ایلیغندن صوکره کلن استاسیون قادین خانی در . بورانک موقعی (۱۰۳۰) متره ارتفاعنده در . قطار موقعه کیردیکی زمان ساعته باقدم اونی یکرمی کچیوردی .

قادین خانی موقفه بر ساعت مسافده و طاع اتکنده کائندر . بورادن بر آز اول طاغلر شمال غربیده تدریجاً افقه طوغری کیزلندکاری حالده شرق جنوبیده کیر اوکه طوغری نصف دائره تشکیل ایدرک سلله طاغلریله برلشمک اوزره بر مدت ده امتداد ایدیور . خطک قونیه جهتی واسع و چبلاق براووه حالنده در . شوقدرکه اوزاقد فاصله ایله کورینن اوافق تپلر منظره نیک آهنگلکنی بر درجه یه قدر کیده ریور .

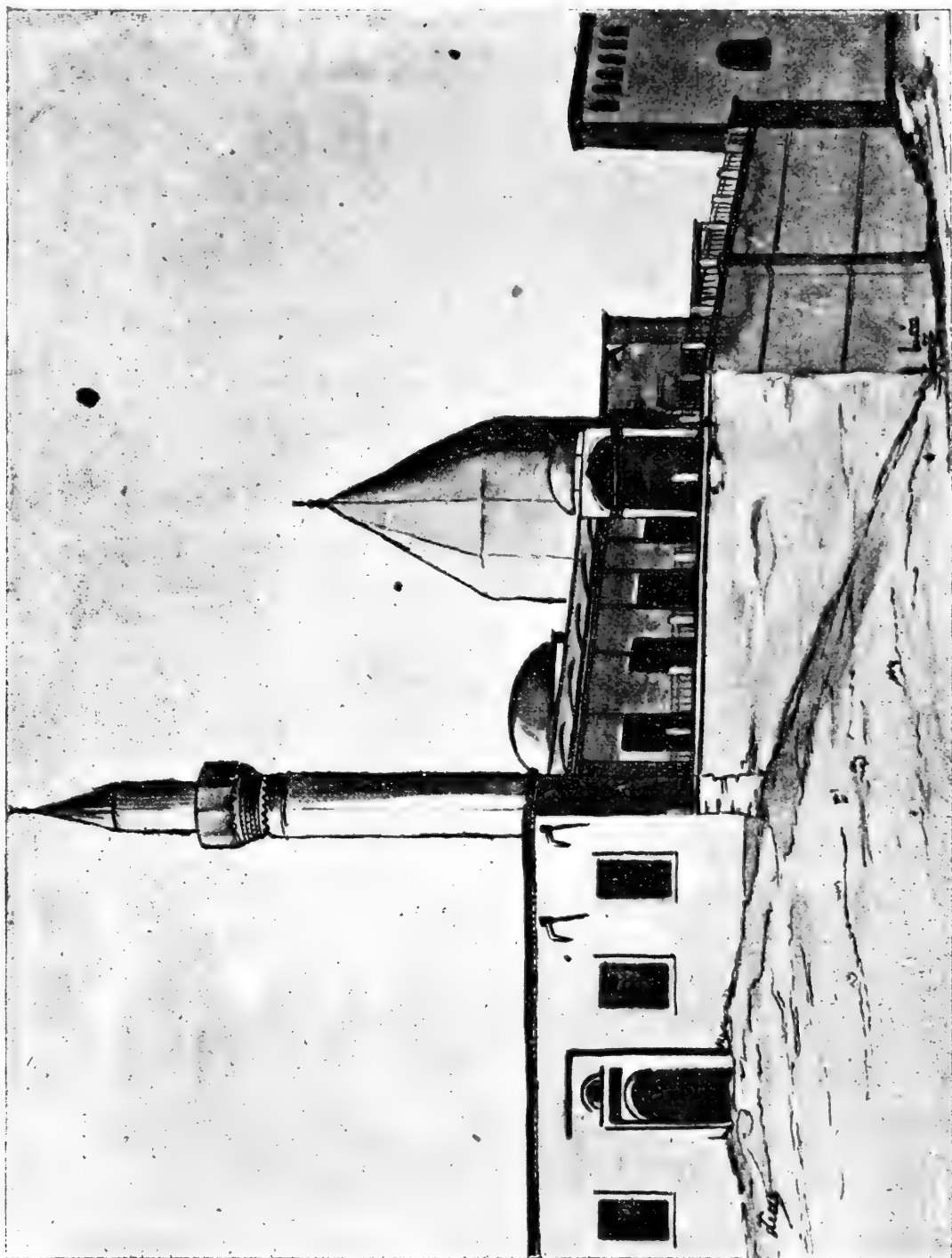
ایلیغندن قونیه یه شوسه طریقیه کیدیورسه منظره بسبتون دکیشیور . بورادن قونیه یه قدر جزئی عارضه لی الایلدیکنه واسع براووه صولده اطرافی از چوق یوکسک طاغلرله محاط عادتاً بر چناق طرزنده ایلیغ نیک کولی . اناطولینک قسم مرکزیسی اشغال ایدن واسع طوزلی چولده اوزاقدن اوزاغه مشهود اولور . بوجوارده نه ایرماق وار نه پیکار !

ایلغیندن چیققدن صوکره قونیه کیرکن شوسه صاغ طرفده اووه طوغری الی کیلو متره قدر امتدار ایدرک بعدہ چرکس کوی حذاسنده صوله قیویریلور . بوراده اسکیدن قالمه برکوپرو ایله کوچک برایرمانی کچدکدن صوکره کاه اچاله رق وکاه یوکسله رک اتکلاری تعقیب ایدر . خلاصه کلام ، تا قره حصاردنبری صاغ طرفزده اوزانوب کیدن سلسله جبال تدریجاً الجالوب عادتا بر برون تشکیل ایدرکه قونیه کیرمک ایچون بوراسنی طولاشمق لازم کلیور .

قادین خانی بیوجک برکویدر . مدخلنده ، محکوک ومنقوش اسکی طاشلرله یاپلمش بیوجک بر بنا کوریلور . طاشلرک اوزرنده رومی العبارة کتابلرده وار . بنانک طاشلری میاننده ، مزار طاشلری ده کوریلور .

قیوسنک اوستنده کی کتابة مرور زمان ایله سیلانمش ، بالکنز تاریخی اوقونه حق برحاله قالمشدر . مطالعه سندن اکلاشلایغنه کوره ، بوراسی هجرت سنیه نک (۶۲۰) نجی سائده (م . ۱۲۲۳) علاءالدین کقباد اول زماننده انشا ایدلمشدر . بوخانک قیوسنک بالاسنده « السلطانیه » عبارسی محکوکدر . بوراسنک مخدر ابن سلاجوقیه دن برینک امامته انشا ایتدیرلیدیکی محتملور .

قادین خانندن چیقان بریولجی شوسه طریقنی تعقیب ایتیموبده ، طاغلری دهایقیندن تعقیب ایده جک اولورسه لادیق (۱) Laodicea combusta قصبه سنه واریر . عرب جغرافیونی بوراسنه الادیه ، المحروسه نامی ویرمشلردر . لادیق قصبه سی موقماً هر تقدیر مرتفع ایسه ده صیجاغی پک زیاده اولور . کوچک برایرماقدن بشقه صوی یوقدر . شمدوفرله قونیه دن کیرکن قصبه ، طوغله دن معمول ظریف ویوکسک مازم سیله شاعرانه بر صورتده منظور اولور . اطراف طاغلرله محاط بوشهر قدیم آفریقای قاعه سنک منهای شرقیده کائن برلده سی اولوب و قتيله غایت معهور ایمش . اسکی شهرک خرابه سی جوارده کائن واسع برارضی نی اشغال ایتمکده در . میلادک (۱۸۲۴) سنه سنده اثار باقیه دن اولق اوزره بر صوکره ده موجود ایمش . ادیم باشنده تصادف ایدیان ستون باشلاری ، عمود و سوار ی قاعده لری ، مرمر ایقتر بوراسنک و قتيله نه درجه معهور بر قصبه اولدیغنی کوستریور . بوحوالیده کائن بلاد وقصباتک اما کنی میلادک ایکنجی ویا اوچنجی عصرنده انشا ایدلمشدر . لایق قصبه سی مرمر کیرچی نوغندن اولان اراضیده مبنی اولوب شهرک اما کن عمومیه و خصوصیه سنه لازم اولان طاشلر هپ بورادن چیقارلمشدر .

ایلیغندن لایفه (۵۰) کیلو متره لک مسافه واردر .

قصبه موقعا یوکسک براراضیده تأسیس ایدلمشدر . (اقروپول) (Acropolis) دنیلن ایچ قلعهدده کویک تپه سنده در .

لادیق قصبه سی خالی منسوجاتیله اوته دنبری مشهور ایدی . سایه عمرانوایه حضرت پادشاهیده صنایعک بالجه شعباتنده مشهود اولان اثار ترقی و تکمل جمله سندن اوله رق الیوم بوراده دخی غایت ظریف و نفیس سجاده لر ، خالیلر ، کلیملر ، ایکی کوزلی هیبه لر طوقونوب داخلده صرف ایدلدیکی کبی خارجه دخی کتوریلوب صاتیلور . قونیه خالی سرکیسنده لادیق منسوجاتی ده مظهر رغبت و تقدیر اولمش ایدی .

بوندن صوکرده صره سیله سرای اوکی (ارتفاعی ۱۰۶۷ متره) ، میدان (ارتفاعی ۱۰۶۲ متره) ، بیکار باشی (ارتفاعی ۱۰۰۶) ، موقفلرینی کچهرک قونیه یه کلدک .

سرای اوکی نه اقشام ساعت اونبری اون ایکی کچهرک کلدک . سرای اوکی غیرمزروع براووهده جسیم برکویدر . کوی خطک صولنده واستاسیونه اون دقیقه مسافه ده کائندر . بورالرده مثلی نامسبوق بر ارتفاعده مناره لی کوزل برجامعی نظر افتخاریمیزی تزیین ایتدی . کارکیر بیوجک قصبه لره رونقده شرافت و قدسیت اولان بوجامع مبارکک منتظم برحاله بولندیرلمش اولمسی سکینه سنک صلابت دینه لرینه دلالت ایدر احوال مشکوره دندر . ذاناً قطارک ورودنده موقفه کلن کوبیلرک ، هله امام افندینک ذی وقیافتلری ده بونی کوستر ییوردی . سائر بعض کویلر اهالیسنه نظراً بونلرک اوستلری باشلری تمیز ، نظافت بدنیه لری شایان استحسنان بدرجهدده ایدی ،

غروب بورادن حرکت ایتدکن بش دقیقه صوکرده حقیقه شاعرانه بر صورتده باشلادی . ید اعجاز قدرتک فیوضات و محاسنه ، تجلیات و لطافتنه مظهر اولان بویرلرده ، بولطیف حوالیده علویت و احتشامیه عرض اندام ایدن شمس شعله اثر دم غرام آلود طلوعده نه درجه رنگین ، نه قدر خنده ور ایسه هنکام غروبده دخی اونسبتده صفا آور ، اودرجه وجد افزادر !

اتشین رنگلی خطوط شعاعیه ، پاره پاره طاغیلمش بولوطاره تصادف ایتدکجه صفحه زمین بدیعه فطرت حافی آلیور ، نظر تماشای اوکنده بی قرار کورینن شوارق آفتاب بویرلره عکس ایدنجه بر مجموعه لطافته بر موجه احتشام و علویه تحول ایدیوردی ... خلاصه ، بویرلرک مشرقده مغربی دی کوزلاکارله مشحون ! ...

قونیه - قونیه نك احوال قدیمه وحاضره سی - طوپوغرافیاسی - اثار ساچوقیه -
زیارت محللری - مؤسسات دینه واماكن عالییه سی - معارف ومکاتبی - قبه حضرا -
مقام شمس تبریزی - مشاهیر مولویه - خالی سرکیسی - قالچه جیلق حقنده معلومات
تاریخیه - طرق ومعار .

میدان استاسیوننه ساعت اونبری کچهرک کیردک . گوی خطک صاغننده وموقفه بر
ساعت مسافده کائندر . پیکار باشی استاسیونی کچیلدکن صوکره قطار قونیه یه توجه ایتدی .
کذرکاهمزده بشقه براستاسیون یوق . ارتق قونیه یه کلیورز . برطرفدن غریبلک ،
دیگر جهندن شهره بر ساعت اول وارمق خصوصنده کی صبرسنزلق بنی ایجه
متأثر ایتمش ایدی . قونیه یی بر کره دها زیارت ایتمه موفق اولدیغمدن ط-ولایی پک
مسرور ایدم . چونکه مأموراً بولندیغ زمان تدقیق ایده مدیکم برچوق شیلری بوایکمنجی
زیارتده ممکن اولدیغی قدر دقتله تدقیق وتتبع ایده جکدم . کرچه بوسفر زیارتدن مقصد
خالی سرکیسی حقنده کی مشهوداتی معتبر « معلومات » [۱] غزنه سیله قارئین کرامک انظار
استفاده لرینه وضع ایتک ایدیسده « هم تجارت هم زیارت » مثل مشهورنجه بوبلده قدیمه
نك احوال عمومیه سنه دائر معلومات اساسیه ایدنک ارزوسی ده او یانمش ایدی .

ساعت بریجغه کلیوردی . . . برازاول نزوله باش-لایوب انجق بش اون دقیقه قدر
دوام ایدن یاغمور بردنبره کسلمش ایدی . بوحوالینک ایجابات موقعیه سندن اولمق اوزره
اقتشاملری براز سرین اولدیغندن یاغان یاغمورک تأثیری ده بو حاله انضمام ایتمش ایدی قطار
موقفه یاقلاشیوردی . بن ایسه زه یه کیده جکمی دوشونیوردم .

خطک صول جهتده اوزاقدن اوزاغه کوریلان س-ونوک آیدنلقلر شهره تقرب
ایتدیکمزی اعلان ایدیور ایدیسده ، استاسیونک نه جهتده اولدیغی کیجه حالیه بردرلو
فرق اید،میوردم . بن موقعک مرام طرفلرنده تأسیس ایدلیکنی فرض ایدرکن بالاخره

[۱] اووقت مشهودات ومطالعاتی مختصر برصورتده غزنه یه یازمش ایدم .

اکلاشلدیغی اوزره شیخ صدرالدین قونوی استقامت لرنده بولندیغی کوره رک تقدیر مد
خطا ایتدیکی اکلادم .

استاسیونه ساعت بر بچقده کیردک . بورانک ارتفاعی سطح بچردن اعتباراً تام
(۱۰۲۷) متره در .

قره حصاره تابع اولوب میاه معدنیه سی کافه خواص شفائی بی جامع واوروپاده چیقان
معدن صولرینه ازهرجهت فائق اولان غازی کول حمامندن [۱] صکره خطک کچدیکی اراضی
ازاری کونیه قدر تدریجاً اچالدیغی حالده (۱۰۲۳ متره) بورادن باشلایه رق
تکرار ارتفاع پیدا ایدوب صوکره ینه اچالهرق پیکار باشی موقعنده (۱۰۰۶)
متره ینه اینیور . و بورادن اعتباراً تکرار یوکسله رک قونیه ده (۱۰۲۷) متره ده قالیور .
شو تفصیلاتی ویرمکن مقصدم کذرکا هک عارضه سنی اکلتمقدر .

قطار توقف ایتدی . جانظمی الهرق واغوندن ایندم . یولحیلقده تلاش ایتمه مک
قابل دکلدر . قونیه بی پک کوزل طانییدیغیم ، باخصوص کوریشلیه جک احبای قدیمه موجود
اولدیغی حالده ینه تلاش ایدیوردم .

استاسیونک اوکنده متردانه کزینورکن ، برپولیس مأموری یانمه یاقلاشهرق صفت
مأموریتلیه متناسبت برطور نزا کتپروری ایله : « عثمانیه اوتلنه مسافر اولورسه کز راحت
ایدرسکز ... بیورک » دیهرک بزی الوب موقفک تام قارشوسونده یکی یاپلمش براوتله
کتوردی . اوتلجی به بزی توصیه ایتدی ، صوکره ایشته کیتدی . بوذاتک اسمنی تحقیق
برهان الدین افندی ایمش بورادن کیدرکن یانمه یرایکی کتاب الماش ایدم بولردن بری مشاهیر
بولویه دن بعض ذوات ستوده صفاتک تراجم احوالندن باحث ایدی .

اوکیجه کرچه ایجه یورغون دوشمش ایدم فقط صوبونوب ده یتاغه کیردیکم زمان .
اویقوم قاچدی . درده قدر اوایلاندم .

باری بوبلده مبارکده نسبتلری اولان برایکی ذاتک تاریخچه حیاتی اوقویه یم دیدم .
(سماعخانه ادب) ک صحیفه سنی اچدم . ظرفای مشایخ اسلامیه دن بهائی افندی حضر تلرینک
لطف دیدلرندن شیخ شفایی (محمد افندی) دده نک ترجمه حالی کوزیمه ایلیشدی . برخیلی
بینی اوقودم . کتابی قیایه جغم زمان :

[۱] بوراده چیقان صو (حمیدیه اطفال خسته خانه سنک قره حصار صاحب معدن صوبی) نامیله
توسیم بیوریلهرق شیشهلر دروننده درس پادته جلب ایله اوج غروش فیئانله صاتلمقده در خواص
شفائی کایه سی بالاخره تحق ایتمدر . باراده سنیه ملوکانه مذکور معدن صوبی مذکور خسته خانه
اداره سی واسطه سیله اداره اولنقده در .

ای قوم بحج رفته کجایید کجایید

الح . . .

بیت مشهوری مصادف نظرم اولدی . بونی تفأل ایده رک کتابی قیادم .
اوکیجه پک راحت او یومشم . علی السحر قالقدم . اوتلک شهره ناظر پنجره سسندن
طرافه برکوز کزدیردم . استاسیونک جهت غریبه ده کائن اولدینی اکلشلدی .
بوراده حسرة العشاق اولان قبه حضرا برنور مجسم کبی پارلایوردی ، طلوعی بکادم .
بش اون دقیقه صوکره افقدن کمال احتشام ایله عرض اندام ایدن آفتاب یواش یواش
یوکسله رک قبه حضرایه مائل استقامت النجه بومرقد معلا قارشوسنده انظار دقت ووجدت
روحانی برمنظره بهشتی تماشایه طویه میوردی !

بودومه قونیه ده اوج درت کون قدر قالنه جغندن لازم کلن یرلر قید انتظام تحتند
زیارت ایدلش اولق اوزره بر پروغرام ترتیب ایتدم . پروغرام شو ایدی :
زیارت مقام شمس ، زیارت قبه حضرا .

- صدرالدین قنوی حضرتلرینی زیارت .
- التون پا مدرسه سی حقنده تدقیقات .
- برنج جیلر خانه دائر معلومات .
- قاضی سراج الدین قبری .
- تبرکات مولانایه دائر تفصیلات .
- مثنوی شریف نسخه سی زیارت .
- مکتب اعدادییه عزیمت .
- صاحب عطا وقره طائی ترب و مدارسنی زیارت .
- علاءالدین سلجوقی ترب وجامع شریفنی زیارت .
- آتش بازولی سائر مقابر مشاهیر .

خفیف بر قوشلق طعامنی تناولدن صوکره اقربا و تعلقاته برایکی مکتوب یازدم . لازم کلن
زیارتلری ایفا ایدرک ایرکنجه اوتله عودت ایتک اوزره ساعت بر بحقده زقاعه چیقدم .
صدرالدین قنوی حضرتلرینک ترب مبارکه سی جهتنه توجه ایلدم .

تصحیح — ۲۱۶ صحیفه نک (۱۱) سطر (۱) مخدرات سلجوقیه دن بری نامه انشا ایتدیرلدیکی
مختلدر (صورتنده اوله جقدر .

دها تربیه وارمه دن یول اوزرنده ایریلی اوقاقلی طاشلرله یاپیش ایکی بچق ارشون یوکسکلکنده درت کوشه بر دیوار شکل وهیتی اعتباریله نظر دقتی جلب ایلدیکندن تدقیقه لزوم کوردم . اولجه قونیه ده بولندیم زمان بوجواردن چوق کره کچمش ایدیه مهده بومزارک هر نصلسه فرقده اوله مامش ایدم .

مزاری محتوی اولان دیوارک دها طوغریسی خطیره مک کنارلری میشه اغاجندن معمول قوشاقله چوریلیمش اولدیغندن ییقلقمقدن مضمون قالمشدر .

بودیوارک اوزرنده اوچ قبر واردرکه ، مرمردن معمول صندوقه لری غریب بر شکل وهیتده عادتاً بر اسطوانیه مشابه بر رسمده در .

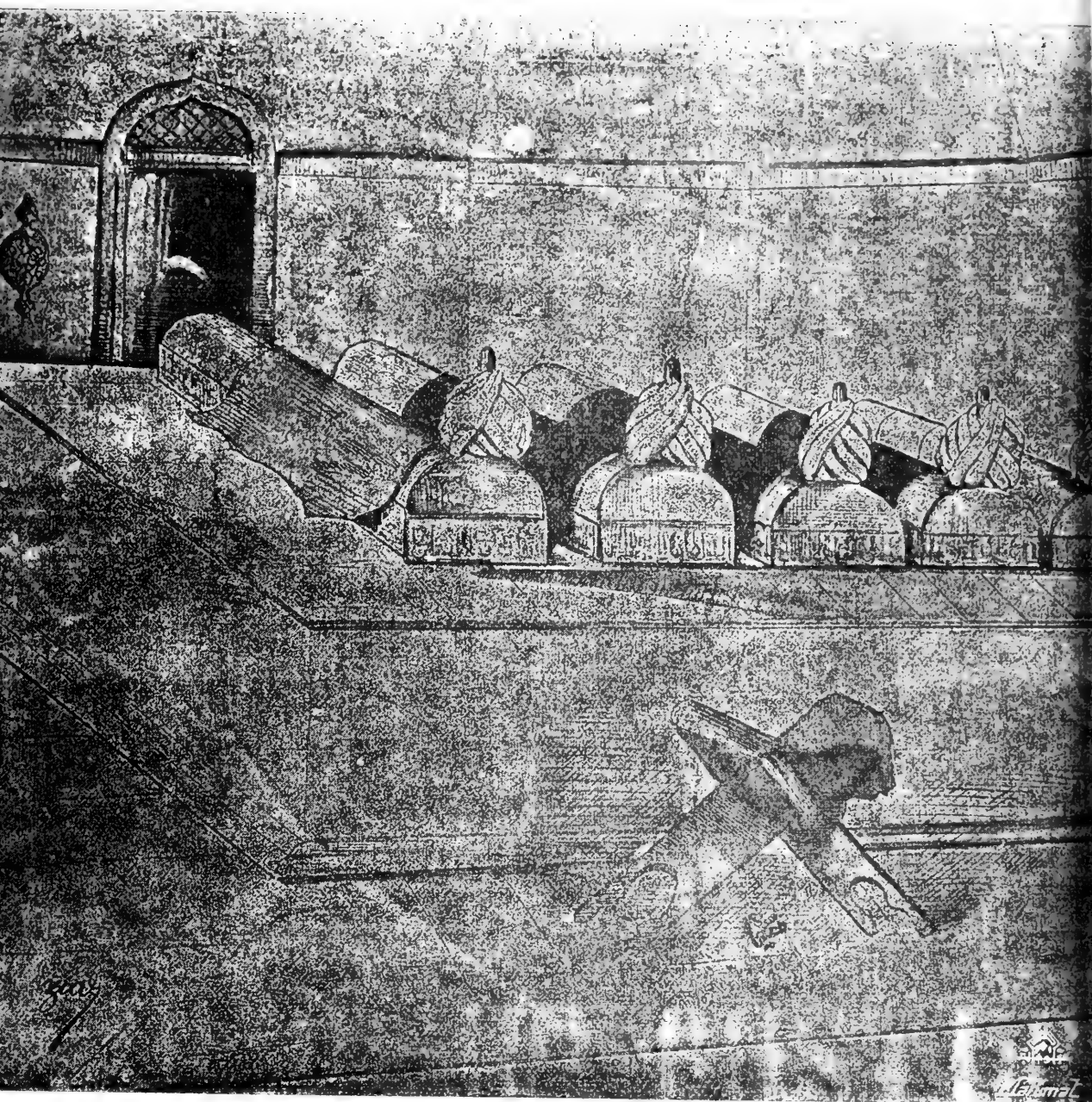
اسطوانه مک یازیلی اولان قسمی چفته خطوط ایله تفریق ایدلمشدرکه ، اوست قسمنده بسمله شریفه و آیه الکرسی محرر اولوب الت طرفی ده تاریخ ایله اشغال ایدلمشدر . ایاق طرفه تصادف ایدن جهتی ده تحف بر صورتده منقوشدر .

صندوقه لری یازی طرفلری طوپراغه کومولش ، اطرافنی اوتلر بورومش اولدیغی جهته کتابة لری اوقومق ایچون ایجه مشکلات چکدک . باستونمله طوپراقلری آچدم ، طاشک اوزرینی تلویث ایدن چامورلری قازیدم ، اوتلری یولدم .

طاشک برنده : (سید امیر شاه بن محمد الکرمانی طاب ثراه و سنة احدى وستین و ثماناً (۸۶۱) عباره لری محکوک اولدیغی کی یو وار لاق بر طاشک کتابة سنده دخی : (غره ذی القعدة سنة خمس وستین و ثماناً ۸۶۵) تاریخنی اوقونیور . طاشک بوجهه سنده (وجعل الجنة مثواهم) و دیگر جهته ده ایسه (المرحوم المغفور السعيد الشهدنوجوان) بوندن صو کره کی اسم اوقونیور) توفی من دارالغرور الی دارالشرف المرحوم) جمله لری منقوش و آروجه بر طاشک اوزرنده دخی (ربیع سنة ستمه و ثمان ما ۸۰۶) تاریخنی محکوکدر .

تخمینه نظرأ ، بوقبر یرله برابر ایکن زقاعک حین تسویه سنده تعریف ایتدیکم دیوار اوزرینه النمش . بواوچ قبردن برینک مشاهیردن بذاتک مدفن اولدیغنه شبهه ایدیه مزسه ده قدیمأ شمدیکی حالده بولنوب بولندیغی مجهولدر .

بورادن طوغریجه صدرالدین قنوی حضرتلرینک مرقد مطهرلرینی زیارته واردم . شیخ مشارالیه حضرتلرینک جامع شریف و تربه انورلری من القدیم نظر احترام اوکنده بولندیرلدیغندن اردلق اردلق تعمیر و تزیننه اهتمام اولندیغی کی الیوم مقام فخامت اتسام صدارت عظمایه رونق بخش اقبال اولان فخامت لودولتلو فریدپاشا حضرتلرینک قونیه والیلکنده

رسامی : محمد ضیاء

قونیہ ده علاء الدین سلجوقینک تربہ سی

بولندقلری ائنده دخی صورت مکملده تعمیر وتزین ایدیلهرک علامه مشارالیه حضرت تلرینک روان پاکی شاد ایدلمشدر .

جناب صدرالدینک جامی سقفل کوجک فقط دلنشین برمعبددر . و قتیله دیوارلری طوپراقدن یاییلان واوزری بورالرده عادت اولدینی اوزره طوپراق ایله اورتولی اولان اشبو معبد مبارک ۱۳۱۵ سنه سی ظرفنده دیوارلری یونجه طاشدن اوستی کره میت اولمق اوزره برطرز نوینده مجدداً و مکملاً ترمیم ایدلمشدی .

اشبو جامع شریف دروننده کی کتبخانه ده (۲۵۶) جلد کتب نفیسه معتبره محفوظ محفظه احترام اولدینی کی بش الی یوزسنه لک ظریف ونفیس برسجاده دخی شایان زیارت متبرکات قدیمه دندر . حتی روایتیه نظر ابوسعجاده محی الدین عربی حضرت تلرینک متروکاتندن ایمش . صدرالدین قنوی (ابوالعالی شیخ محمد) اعظم مشایخ محققین و افخم علمای راسخیندندرلر .

اصلاً ملاطیه لی ایسه لرده نشأتلری قونیه در . کندولری هنوز طفل نورسیده ایکن پدرلری وفات ایتمکله اوتاریخنده شامده بولمقده اولان شیخ محی الدین عربی حضرت تلری بالخاصه تعلیم لسان حقیقت ضمننده قونیه به کله رک مشارالیه ک والده سنی تزوج ایدوب کمال اهتمام ایله تربیه و تفضیلرینه سعی و اقدام بیورمشلردر . ثمره استعداد خدا دادلریله ازوقت ظرفنده جناب شیخ اکبرک نفس کاملنه مظهر اولان بوذات عالیقدر فنون مختلفه و علوم متنوعه ده واصل درجه قصوی اولدقلری کی بتخصیص تفسیر وحديث ، تصوف ، کلام حکمت ده وحیدالعصر اولدیلر . کندولرندن استفاضه ایلین علما و عرفا پک چوقسه ده مشهورلری صاحب تألیفات کثیره و باخصوص مؤلف تفسیر کبیر [۱] علامه شیرازی واول شرّاح فصوص الحکم مؤیدالدین جندی ، و شارح دیوان ابن فارص سعدالدین قرغانی ، و صاحب لمعات فخرالدین عراقی ، آبروی مشایخ فارس شمس الدین ایکی حضرت ایتدر .

اکثر اوقاتده جناب صدرالدینک مجلس علم و عرفانلرنده حاضر بولنان مولانا جلال الدین رومی حضرت تلریله بینلرنده مخادنت و مخالصت کامله بولندیغندن اثنای مصاحبه ده حضرت جلال الدینه (مولانا) تعبیریله خطاب بیورملری صاحب مثنوینک مولانا لقب عالیه سیله تشهرلرینه بادی اولدینی کی عالم عقبایه ارتحاللرنده دخی حضرت پیرک نمازینی واقع اولان وصیتلری اوزرینه مشارالیه قیلمشدر .

حضرت صدرالدین (۶۷۱) تاریخنده ارتحال داربقا بیورمشلردر .

بینلرنده مکرراً واقع اولان مکاتبه دن طولایی امامیه دن عالم مشهور نصیرالدین طوسی دخی جناب مولانا کی شیخ صدرالدینک فضل و عرفانک مصدقلرندن اولدینی مشهور و متواتردر .

جناب صدرالدینک مؤلفات علیه لرندن باشلوجه لری :

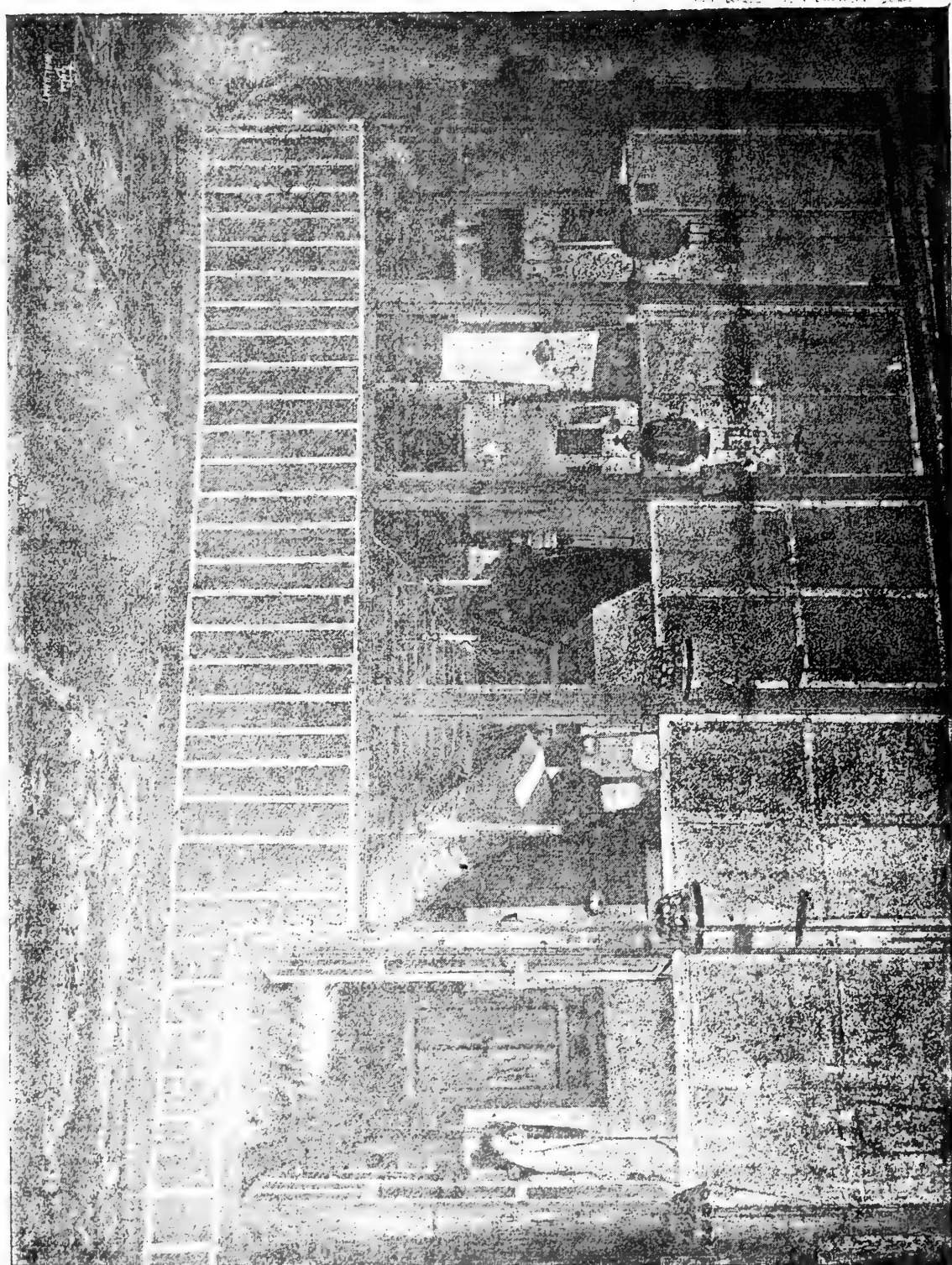
۱ — تفسیر فاتحه ، — لسان تحقیق و تصوف اوزره (۳۸۰) صحیفه دن عبارت اولان بوتفسیر شریف بوندن چندسینه اول هندوستانک حیدر اباد دکن شهرنده امیر حسن الحنفی اسمنده بر ذات طرفندن طبع اولمشدر .

۲ — مفتاح الغیب ، مولانا فاری ، محمد بن قطب الدین ازنیقی ، شیخ عثمان اتبازاری جلوتی ، موج زاده عبدالرحمن بروسه وی ، غزی زاده عبداللطیف بروسه وی ، کبی عرفا طرفلرندن شرح ایدیلان بو کتاب مستطابی بروسه ده دفین خاگ عطر ناک امیر سلطان حضر تلری بالالترام استنساخ ایدوب ملا فناریدن تدرس ایتمشلردر .

- ۳ — فکوک .
- ۴ — تبصرة المبتدی وتذكرة المنتهى (لسان فارسی اوزره در .)
- ۵ — نفحات الهمیه .
- ۶ — فصوص فی تحقیق الطور المخصوص .
- ۷ — کشف السر .
- ۸ — شرح اسماء حسنی .
- ۹ — جامع الاصول فی الحدیث .
- ۱۰ — رساله هادیه .
- ۱۱ — مفاد وضاة
- ۱۲ — انوار ابنیا
- ۱۳ — شرح حدیث اربعین .
- ۱۴ — تحفة المشکور .

مشار الیه حضرت تلرینک ادبیات عربیه و فارسیه انتساب تاملرندن ناشی متصوفانه تنظیم بیوردقلری اشعار عربیه و ابیات فارسیه لریده پک رنگیندر . صدرالدین قنوی اصول طریققی ، محی الدین عربی حضرتلرندن اخذ وتلقی ایلمشلردر .

حضرت مولانا الیه شیخ صدرالدین ابوالعالی اره سنده کی محبت صوریه وعلاقه معنویه پک ایلروکیتمش ایدی . بوا یکی ذات حبسته صفات وعالی همت همان هر کون یکدیگرینک مجلس محبت واستفاضه لرنده بولنه رق نیجه حقایق کشف و بیان بیوررلرایدی . شیخ صدرالدینک ، جناب مولانای برکون عیادته کلوب تمفی عافیتده بولنسی اوزرینه جناب پیر جواباً :

« من شوم عریان زتن اواز خیال »

« می خرامم تا نهایت الوصال »

بیورمشلردر. شیخ ابوالعالی، جناب مولانا ک شوسوزلرندن متأثر و گریه نثار اولدقلرندن مولانای مشار الیهده :

« چه دانی که تو در باطن چه شاه همنشین دارم »^۶

« رخ زرین من منکر که پای اهنین دارم »

مطالعی غزلی اوقویو ویرمشلردر .

شیخ تربه سی طرز سلجوقی اوزره، مشهور مثنی شکننده دیرکاردن چاتیلیمش اولوب کتایمزده کورلدیکی وجهه، بودیرکارک اوزرینه تل قفس کچیرلمشدر . مرقدک اوستی و اطرافی بیاض مرمرله تقریش اولتمشدر . جناب ابوالعالیک ارامگاه معنویسی ذات کمال تپوریلری کبی محویت ایچنده علویت، ساده لک ایچنده اختشام و قدسیت اظهار ایتمکدهدر .

زاویه نك قیوسی اوزرنده کی کتایمدهده : [انشی هذه العمارة المباركة مع التربة التي فيها للشيخ الامام المحقق العالم الرباني صدر الدين محمد بن اسحق بن محمد دضیاه عنه و دار الكتب التي فيها له ايضا مع كتبه الموقوفة عليها كما ذكر ذلك و شرط و بین فی الوقیفة برسم الفقراء الصالحین واصحابه من المتوجهین بقلوبهم و قالهم الی اه تعالی فی شهر سنة ثلث و سبعین و ستمائة]
عبارهلر اوقونیور .

تربه ایله اتصالیده کی مسجدک تاریخ انشاسی غیاث الدین کیخسرو ثالث زمانه مصادقدر . شیخ مشار الیه حضرتلری هجرتک (۶۰۵) نجی سالی جمادی الاخرینک یکر می ایکنجی نجشنبه کیجه سی تولد ایتمشلردر .

مرحوم منیب چلبی ایله بعضا شیخ تربه و کتبخانه سنی زیارتیه کلیرایدک . مسجدک درونی غایت ساده و فقط خوش و رو خانیدر . هله یاز کونلری پک سرین اولور . قونیه معمولا تندن اولان بیوجک دستیلره قونمش صولرهم صغوق اولورهم ده ساعتلرجه طور دینی ایچون ایچنده کی مواد کلسیه و سائر طوروله رق دستینک دینه اینر بوضورتله شربه بردرجه ده صالح برحاله کلور . برکون بومسجد مبارکی زیارت ایدرکن یرده طوران یازیلی برطاش کوزیمه ایلیشدی . وقتیه برستون اولدیغنه شبهه ایدلمین بو طاشک اوزرنده سناتو ایله قونیه اهالیسی طرفدن انطون حقنده یازلمش برشکرانه صورتی محکوکدر .

حضرت شیخ کتبخانه سنده کی کتابلرک اکثریسی عقائده و تصوفه دائر در . خط کوفی ایله یازلمش بر مصحف شریفک نقوش و تزییناتی فوق العاده نظر ربادر کتابه سی شودر : « فرغ من کتبه يوم الاثنين التاسع من جمادی اولی سنة ست وثلثین وخمسمائة العبد الضعیف المذنب ابوالفوز بن عبدالحق المصری . »

اتصالنده کی قبرستانده بش التیوز سنه لک مزارطاشلری واردر . بونلرک کیمیمی او قونیور کیمیسنک کتابه لری غایت قبا یازی ایله یازلمش و طرز املالری ده خطالی اولمق حسبیله کوچکله تفریق ایدیلیور ایدی . مناسب الدقیجه بیان ایلدیکم وجهله التیوز تاریخنه یقین زمانلرده یازیلان کتابلرک یازولری نه ثلثه بکزه یور نه کوفی یه ، اوزمانه مخصوص ثلث و کوفی بوزونتیسی خطوطدن عبارت !

جوارده امرای اتر ا کدن بر چوغی مدفوندر . از جمله مجدداً اچیلان کنیش و سایه دار اغاجلرله ک منتظم بر بولو وارحانده اولان شوسه اوزرنده ویکی یاسیلان ژاندارمه قره غولخانه سنک قارشوسنده کائن اولوب اخیراً تعمیر و تلوین ایدیلن طوغله دن معمور بر تر به دروننده شهاب الدین غبرالحبشی بن امین الدیوان مدفوندر . قونیه لیلر بوذاته غنبر رئیس دیورلر . امرای سلجوقیه دن اولمق احتمالی واردر .

میلادک اون اوچنجی عصری مؤسساتندن اولان اشبو تر به نک قبوسی اوزرنده کی کتابه ده بالاده کی اسم محرر اولدینی کبی (۶۶۳) سنه سی و (۱۲۶۴ . م . تشرین اول ۲۴) . محرک برنجی کونی (تاریخی ده محکوکدر .

اشبو کتابه ده هانکی ملکک زماننده انشا ایدلیدی کوسترلمه مش ایسه ده رکن الدین قلیج ارسلان رابع دورنده اولمق اغلب احتمالدر . [۱]

لارنده Larenda قبوسی بو طرفده ایمش . سالف الذکر ژاندارمه قره غولخانه سی بری قصبه یه دیکری لارنده یه منتهی اولمق اوزره ایکی یولک مماس نقطه سنده کائندر . یعنی استاسیون شوسه سی بورادن ایکی یه آریلور .

بوکون انار باقیه سی مشهود اولان لارنده قبوسنک ایکی طرفنده قلهلر وارمش . خراب برحاله طوران بر قله سی اوزرنده قونیه قلعه سنک دیوارلرنده اولدینی کبی ایکی بالق رسمی

[۱] (هوارت) بویه یازیور سه ده تدقیقاتدن اکلاش لایفه کوره ، علاء الدین کیقباد ثانی اوله جقدر .

کوریلور . قبونك تاريخ انشاسى (سنه ۶۱۸) (م ۱۲۲۱۰) در . قونیه و سیواس قلعہ لری تاریخ مذکورده انشا ایدلمشدر .

قلعه نك انشاسى حقنده ابن یبى نك [۱] ویردیكى تفصیلاته نظر أعلاء الدین کیقباد (ثانی ۶۶۳) شهرک درت قبوسيله مهم قلعہ لری انشا ایدند کدن صوکره سائر قلعه سنورلرینی و برج لری رؤسای اتراک انشا ایللمشدر . قلعه دیوارلری آیات کریمه و احادیث نبویه ایله تزین ایدلدیکی کبی شهنامه دن برطاقم ابیات فارسیه دخی حک اولنمش وجد ارلرینه مرمردن ارسلان و بالق و قارتال قوشی رسملری دخی وضع ایدلمش ایدی .

بونلرک اکثریسی مکتب اعدادی موزه سنده حفظ ایدلمکده در .

لارنده قبوسنك قارشوسنده و مرآم جاده سی اوزرنده صاحب عظامرحومك جامع شریفی و ارقه سنده و لارنده طریق اوزرنده بانیسنك تربه سی واردر .

صدرالدین قنوی بی راز کچنجه ، امرای اتراکدن طورغود اوغلی احمد بکک تربه سی کوریلور . بو مدفن باصیق طاوانلی ، طاشدن معمول اولوب زقاغه و اطرافنده کی قبرستانه پنجره لری واردر .

جاده یه ناظر و کوچك برقبو اوزرنده کی کتابه ده : « امر بعمارت هذہ المقبرة المباركة امیر الخطیر حسین بك بن امیر شاه بك بن طورغود . . . فی شهرشوال من شهر سنة خمس وستة وثماناً . » - (۸۳۰) م - اغستوس ۱۴۲۷ « عبارہ لری اوقونیور [۲] . طورغود رئیسہ اوروپالیر دراغود Dragul دیورلر . پدری منتشا قضا سندن برخریستیان ایمش . فاتح جنت مقر سلطان محمد خان ثانی حضر تلرینك پدر بزرگوار و والاهمتلری زمان عالیرنده دولت ابد مدت عثمانیه یه عرض خدمات صداقتکارانه ایللمشدر .

بو تربه نك ایچنده کی طاشلرک کتابه لرینی ایجه اوقویه بیلیمک اوزره ، قبرستانك الجاق دیوارینی آنلایه رق ایجرویه کیردم . قونیه ده ، قبرستانلره سایه دار اغاچلر دیکمک عادت اولمديغندن ، صیجاغاك اك شدتلی برزمانده کتابه لری اوقویونجه یه قدر پك زیاده مشقت چکدم؛ مضطرب اولدم . قبرستانده کی طاشلر بوحوالیده چیقان کوفکی نوعندن مساماتلی قبا طاشلر اولدیغندن اوزرلرینه کوزل یازی تحریر و حک ایدیلهمیور . مزار طاشلری

[۱] خداوندکار فازی عصری رجاندن اولوب (نوا یخ آل سلجوق) اسمنده برآری واردر .

[۲] قره مانلی ابراهیم بکک زمانده .

شکل و طرز تحریر چه هب بر برینه بکزه یور ؛ طاشلرک رأسلری نصف دائره شکل و رسمنده در .

بوراسنی نظر تدقیقدن کچیردکن صوکره طوغریجه درگاه شمس تبریزی طیباه
تراه الابریزی به کلام .

غریب شی ! قونیه ده مأموریم هنگامده صباح اقشام بورادن کچرکن بو تربه مشتری
پناهی انحق برایکی دفعه زیارت نصیب اولمش ، فقط هر نصلسه لایقیله تدقیق ایده مه مش ایدم .
بودفعه ارزومه موفق اولدم . محکمه محله سندن مکتب اعدای به منتهی اولان طریق
اوزرنده کائن بو تربه مطهره نك قبوسندن ایجری کیره رك صاغلی صوللی قبرستاندن کچدکن
صوکره شمس دده سی احمد شکری افندی نك حجره سنه کیردم .

قبودن ایجری کیردیکم زمان دده افندی بی اوزون والچاق برسدیرک الت باشنده ،
کتاب مطالعه سیله مشغول بولدم . اداب طریق اوزره سلام ویردم . مبارک ذات باشی
قالدیروب ، بکا برنظر عطف ایتدیلر . فقیرک اوائنده : « دده افندی حضرتلری فقیری
طانیه بیلدیکزمی ؟ » سؤاله جواباً : « ماشاه ! طانیزمی یم ! . . » مقابله سیله برالنده کتاب
اولدینی حالده اوطوردقلری یردن قالقه رق بزى تطیب وتلطیف وایکی محبتلری تجدید
ایلدیلر . بوسفرکی سیاحت مزدن بحث ایله ذات عالیلری کبی ذوات فضیلتسمائی زیارت شریفه
مشرف ومستسعد اولدیغمدن طولای حاصل اولان مسروریتی عرض ایده رك تر به ده
محفوظ تبرکات قدیمه بی زیارت ارزوسنده بولندیغمی بیان ایلدم .

حاجی احمد شکری افندی (۱) قدوة المشایخ مولویه ، متوینخوان ابوالکمالین عثمان صلاح الدین
دده افندی حضرتلرینک اعز درویشانندن ایدی . بروقتلر مجلس اداره و ولایت اعضا الغنده بولنه رق
متصف اولدقلری صداقت و حمیت فطریه لری حسیله خدمات نافع و حسنه ایفاسنه موفق اولمشلر
ایدی . عرفان و ادبی ، حلم و تواضعی حسیله قونیه جه مظهر احترام اولان بو ذوات ستوده
صفات اظهار ایلدیکم ارزویی بیوک بر تقدیر و پسند ایله حسن تلقی بیوره رق : « هله برقهوه
ایچه لم ! » خطاب تلطفکار یسنده بولندیلر سده وجودجه راحتسز اولدقلری جهته بویه
برکفته حاجت اولمديغنی بیان ایله دائره لرندن برلکده چیه رق تر به شریفه داخل اولدق .
درگاه شمس تبریزی برسماء خانه دن و برده تر به دن عبارت اولوب شیخه مخصوص
دائره بونک خارجنده در .

کتابمزدہ کوریلان رسمی کبی ، جناب شمسک صندوقہ سی ، بخارا وعموم هندوستان۔
ندہ کی مراد مشاہیر مثللو یوقارودن اشانگی کاملاً شالارلہ مستور ومزین اولوب باشندہ کی
اوزون سکہ نك اوزرندہ یشیل عرفی دستار واردر .

صندوقہ نك باش اوجندہ وسماخانہ ایلہ تربہ منورہ بی تفریق ایدن جامکانك ایچ
طرفندہ زجاجدن معمول قیمتدار قندیللر وسائر اوانی معلقدر .

جناب شمسک ذات کرامت پناہیلری تجلیات سبحانیہ وجذبات الہیہ یہ مصدر اولدقلری
جهتله تربہ منورہ لرندہ بو حال تمامیلہ محسوسدر . سائقہ اخلاص ایلہ ایجرویه کیرہن برزائر
ایچون مظهریت شمسی حس وادراک ایتیمه مک قابل دکلددر ! تربہ قدسی رتبہ جناب مولای
نادہ کی حالت عشق افزا بشقہ ، درکاه مشتری پناہ شمس تبریزی دہ کی جلوہ عجیبہ استغراق
بسیبتون بشقہ در .

بودرکاه عالیده زیارتیلہ مستسعد ومشرف وحائز نصاب مباحات اولدیغ متبرکاتدن
برنسخہ قرآن کریم ، عزالدین الخطاط الساوجی خطیلہ محرر اولوب نظرربا برصورتده
تذهیب وتجلید ایدلمشدر . بو کتاب مبین ومقدسک خاتمہ سندہ : « فی شهر المعظم شعبان لسنة
سنة عشر . من شهر المکرم محرم الحرام لسنة سنة وعشرين وسبع مائة » عبارتہ لری محرردر .

محمود القلمدارك خط نفیسیلہ یازلمش درت جلد اوزرینه مرتب تفسیر شریفی دخی
زیارتله مشرف اولدم . جنتمکان ، فردوس اشیان قانونی سلطان سلیمان خان حضر تلرینک
وزیری رستم پاشانك وقفی اولان بوتفسیر شریف سطرلرینك ارہ لرندہ قیرمزی مرکبلہ
فارسی ترجمہ لرده واردر . ازجمله اخلاص شریفك ترجمہ سی شودر : (بکو اوست خدای
یکانه ، خدای پناہ نیاز مندان . نژاد ازکسی ونه کس ازونژاد ونه باشد اورا مانند یکی .)
بو کتاب اللہک خطی فوق العادہ نفیس اولدیغی کبی جلدی دخی نظرربادر .
هله سطرلرینك ارہ سندہ کی قیرمزی خطوط نظر قارئہ بشقہ برلطافت عرض ایدیور .
کتاب اقدسک تاریخی شودر : « ذوالحجہ من شهر سنة ثلث وعشرين وسبع مائة .
من الهجرة النبویہ . »

حاجی احمد دده افندی بوتبرکات نفیسه بی بربرر زیارت ایتدیردکن صوکره ،
 کل عیون اشتیاقز اولان مثنوی شریف نسخہ سی محفوظ بولندی جامکاندن چیقارہ رق
 یداحترامندہ طوتدینی جالده فقیرہ اوزاندی .
 مغربی خطیلہ القی جلد اوزرینہ محرر اولان بو کتاب حکمت نصابک نہایتندہ شوعیاب
 رملر یازیلیدر :

« وقع الفراغ من تحریر هذا الكتاب المرشد الى صوب الصواب بعون الملك الوهاب
 علی يد الفقير الحقير المذنب المعترف بالتقصير السراجی عفوره بركة مانسخه من كلام
 قطب الاولياء وخلاصة الاتقيا وارث علوم الانبيا والمرسلين المقلب بجلال الملة والدين قدسناہ
 تعالی وهدانا الى سلوك سبيله حسن ابن احمد بن محمد لقرمی عاملہا تعالی بلطفہ الجلی
 والحفی فی شہور سنة اربع وثمانین وسبع مائ ۷۸۰ »

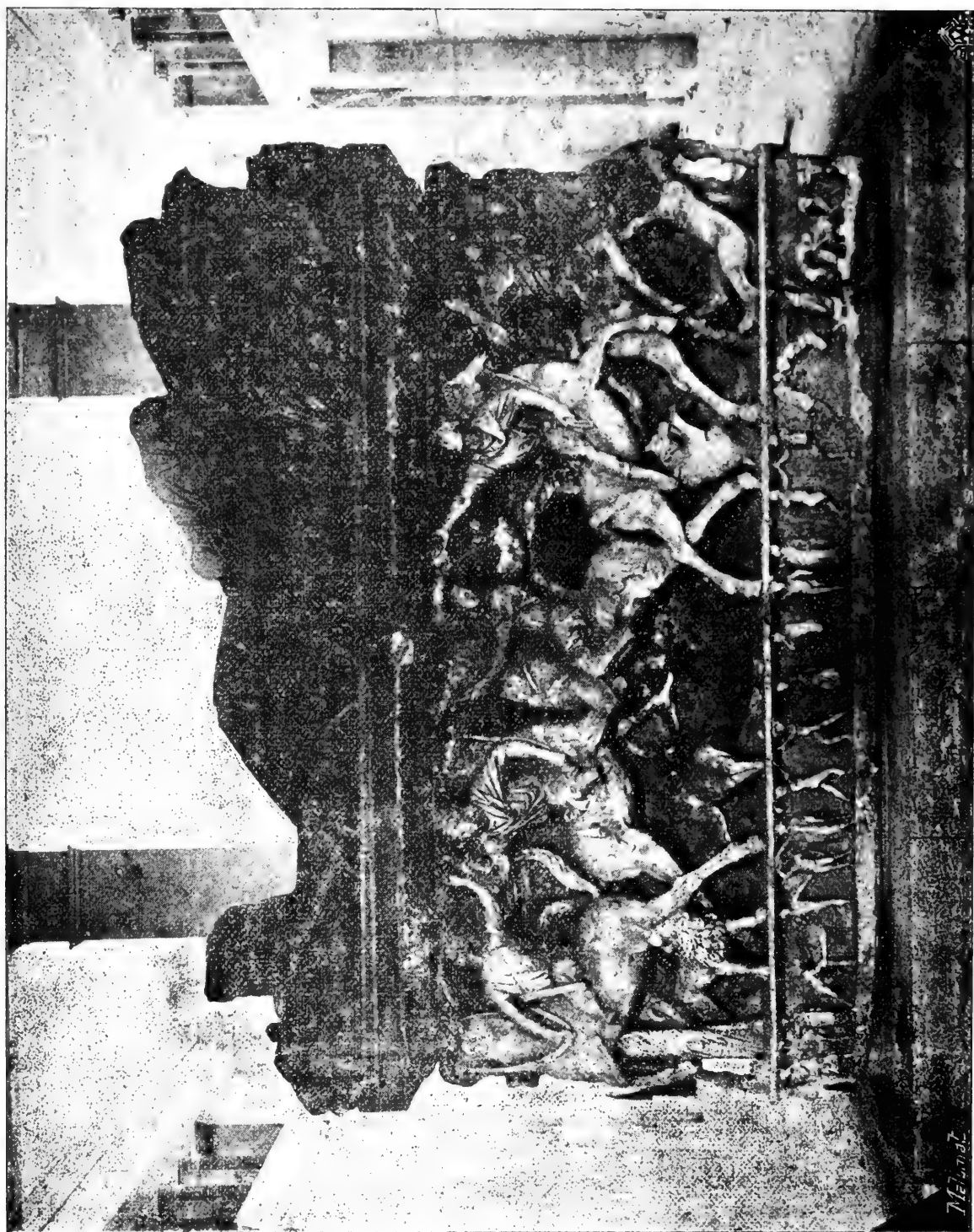

اشبو مجلدات مبارکہ واثار نفیسه دن ماعدا جناب شمس ک باشلرینہ کییدکلری عرقیہ
 ایله اکتسا ایلدکلری خرقہ دخی شایان زیارت وتبرکدر .
 محزن انوار شمس حقیقت اولان ، مشارالیه حضرتلرینک باشلرینہ قویدکلری سکہ
 عرقیہ جنسنندن نقشی کلاهنہ مشابہ اولوب اطرافندہ لفظہ جلال وتوحید محرر ومنقوشدر .
 یان طرفلری شمس یه لیدر .

ارقلرینہ کییدکلری خرقہ اوزون قوللی ویبرتماجیلیدر ایپکلیسی کتانیلیسی ،
 یوکلیسی ، قیلدن معمول اولانی الیوم تربہ مولانا داخلندہ مودوع صندوقہ
 احترام اولوب سنہ دہ برکرہ زیارتیلہ تبرک اولنور .

وظیفہ زیارتی ایفا ایتدکن صوکره ، شایان قید وتدکار اولان خصوصاتی دفتر خاطر اتمہ
 کچورمک اوزره برکوشیه چکلدم . دده افندی ایسه غبطہ اولنه حق بروضع تعظیم ومحو-
 یتکاری ایله تبرکات مذکورہ بی یرلی یرینہ یرلشدیریوردی . بوایش نہایت بش اون دقیقه
 سوردی ، صوکرہ برابرجه چیقوب دائرہ عودت ایتدک .
 بوسفر دده افندی : « ارتق برقهوہ ایچرز ! » دیدیلر وکندی الیله برقهوہ یشوردیلر .

بوراده یارم ساعت دها قالدق دن صوکره اللرینی اوپه رک وخیر دعا لرینی تمی ایدره رک چیق دم .
طوغریجه درگاه معلاى جناب مولانا به واردم .

فقط حسرة العشاق ومطاف کر و بیان اولان بومدفن عالی بی زیارت ومشهوداته دائر
اعطای معلومات ایتمه دن جناب شمس تبریزی حقنده بعض تفصیلات ویرهیم : معلوم
عرفا اولدینی اوزره ، شمس الدین تبریزی کنجینه عشق واسه تغراق اولمش کلین اولیاء
الله دن اولوب اسم شریف لری (محمد بن علی بن ملک داد) و شیخ ابوبکر سله باف تبریزی
خلفا سندن در . اخر حالنده دائما سیر و سیاحتله امرار اوقات ایدر لر ایدی . بغداد ده شیخ اوحد الدین
کرمانی ایله کوروشدکن صوکره (۶۴۲) سنه هجریه سنده قونیه به کله رک (پرنجیلر)
خانه نازل اولمشدر . بوراسنه (مرج البحرین) اطلاق اولنور زیرا بحر رومی اولان
جناب مولانا ایله ، دریای فارس اولان شمس تبریزی یکدیگرینه بوراده ملاقی
اولمشدر .

بوخانه دائر اساسلی تدقیقات اجراسی خصوصنده فقیری ترغیب وتشویق ایدن فاضل
کزیده خصال ولد چایی افندی حضرت لری اولمشدر .

بو جهته قونیه به مواصلتمک ایرتسی کونی همان تدقیقاته باشلامش ایدم .
قره طائی مدرسه سنک قارشوسنده کائن و (کوچک قره طائی) مدرسه سی نامیه
موسوم ومشهور اولان مدرسه جناب مولانا نامنه انشا ایدمشدر . بومدرسه مؤخرأ
خراب اولدیغندن یرینه بر بشقه سی یاپلمشدر . بوندن اون سنه مقدم کوریلن غایت
مصنع صغه بقایاسی دخی منهدم اوله رق یرینه بر مسجد بنا ایدمشدر . بومدرسه قدیمه نک
طرز انشا وتزیینی ده دیکر لری کبی مصنع ونظر ربا اولمق ملحوظدر .

جناب شمسک ، حضرت مولانا به ملاقی اولدقلری پرنجیلر خانی الیوم عطائیه
مدرسه سنک بولندی بی محله ویاخود اتصائنده ایمش . مذکور مدرسه جاده سنده برسد
وارمش . بوراسنه (مرج البحرین) دینور که . هرایکی کوه نایابک تلاق عشق افزالری
ایشته بوراده واقع اولمشدر . تسویه طریقه ده بوسدک بر قسمی مذکور مدرسه به وبر قسمی ده
طریقه قلب ایدمشدر . اوراده زر کوبلری یعنی قیو مجیلر اوطور لر لرمش . سد تربیعاً سکز
اون متره در . بوراده قبر طاشی کبی طاشدن بر علامت مخصوصه بولنورمش .

الیوم (مکتب صنایع) انشا ایدیلن محکم اسکی بزازستان اولمسنه باقیلورسه قیو مجیلر
چارشوسنک بوراده اولدیغنه حکم ایدیلور . شو حالده صلاح الدین زرکوب قنوی ایله حضرت
مولانا نک مکشفه لری ده بوجوارده اولمش دیمکدر .

ذاتاً اوتارینخده شهرک یکانه مدار شرف وسعادتى اولان علاءالدین جامع شریفی ایله مدارس واما کن سائرهنک بوجوارده بولنسی ، جناب مولانا ایچون صورت مخصوصهده یاییلان مدرسه‌نک دخی بوجهتلرده مبنی اولدیغنه حکم ایدیله بیلور .

جناب شمس ایله حضرت مولانانک یکدیگرینه نصورتله ملاقی اولوب بینلرنده‌نه کبی محاورات جریان ایتدیکی مناقب وسائر ائارده مسطور وخوارق حالات مشارالیهما دخی بعض کتب معتبرهده مذکور اولدیغندن بوراده تفصیلنه لزوم کوريله‌مه‌مش انجق ادب وفضیله دائر اولان محاوره‌لرینک ذکر وبیانه ابتدار قلنمشدر :

مناقب نویسانک بیانه کوره ، حضرت شمس تبریزی جناب مولانا ایله ایکی سـنه قدر صحبت بیوروب ، مصاحبتلری صرف عشق ومحبت الهیه‌دن عبارت اولغله بوانئاده طرفیندن نیجه خوارق حالات ظهور ایتمشدر . جناب مولانانک سماع وطربه اولان میل وانهماک عالی‌ری بوملاقانک نتیجه وجد افزاسیدر .

حتی نشوء عشق وطربه مستغرق اولدقلری هنکامده ایدی‌که، جناب مولانا آتیده‌کی بیتی انشاد وقرائت بیورمشلردر :

« من طربم طرب منم زهره زند نوای من »

« عشق میان عاشقان شیوه کندبرای من ! »

زمان اولوردی‌که ، انوار عشق جناب مولانای دریای فیض‌نه غرق ایدر ایدی . بوهنکام ذوق وصفوتده نیجه کلام حکم آمیز ایراد بیوررلر ایدی :

ازجمله : غرق عشقی یم که غرق است اندرین

عشقهای اولین و آخرین

پرسید کسی عاشقی چیست

و :

کفتم که، چو من شوی بدانی !

یتنری اوهنکام صفا نموده سویلنمشدر .

جناب شمس حضرت مولانا ایله برمدت همبزم صحبت اولدقدن صوکره شامه عزیمت
بیورمشلردر . فقط حضرت مولانا ، رفیق خاصنک عزیمتته صبر ایده میهرک مشارالیهک
تکرار قونیه‌ی تشریفارینی نیاز ضمننده برنامه عشق افزایزه رق مخدوم مکرم‌لری حضرت
ولدقدس سره الصمد تودیعاً جانب دمشقه بعث واعزام بیورمشلردر . نامه‌نک صورتی
شودر :

بخدایی که درازل بودست

حی ودانا وقادر و قیوم

نور اوشمعهای عشق افروخت

تابشد صد هزار سر معلوم

از یکی حکم اوج جهان پرشد

عاشق و عشق و حاکم و محکوم

در طاسمات شمس تبریزی

کشت کنج عجایبش مکتوم

که ازان دم که تو سفر کردی

از حلاوت جدا شدیم چوموم

همه شب همچو شمع می سوزیم

ز آتش جفت، وازانکین محروم

در فراق جمال اومارا

جسم ویران و جان ما چون موم

آن عنانرا بدین طرف برتاب

زفت کن پیل عیش راخر طوم

بی حضورت سماع نیست حلال
 همچو شیطان طرب شده مرجوم
 يك غزل بی توهیج گفته نشد
 تا رسید ان مشرفه مفهوم
 پس بذوق سماع نامه تو
 غزلی پنج وشش بشد منظوم
 شام از نور صبح روشن باد
 ای بتو فخر شام وارمن وروم .

جناب ولد ، شمس تبریزی بی شامده بولوب ، خاکبای سعادت لرینه یوزسوره رك :

« بحان پاك تو ای معدن وفا وعطا »
 « كه صبر نیست مرا ای عزیز مایا ! »

عرضیله پدر برزگوار لرینك نامه مخصوص ثنا کارینی تسلیم وتوصیل وفرط اشتیاق ومحبت لرینی
 عرض وتفصیل ایلر لر . شمس تبریزی ، برقلب پاك اخلاص نموندن سانج اولان نامه
 مولانای او قویوب متأثر حال اولدقلری حالدۀ عنان عزیمت لرینی قونیه جانبنه توجیه بیورر لر .
 حضرت ولد قدس سره الامجد قونیه یه وارنجیه قدر پیاده اوله رق قطع مسافه ایتملر دركه
 بوده شمس تبریزی یه اولان فرط محبت وتمظیم لرندن ناشیدر . حتی قونیه یه عودت لرندۀ
 جناب شمس ، حضرت ولدك اشبو خدمت واحترامنی حضرت مولانایه تقریر بیورروب
 حقلرندۀ تمینات عاشقانه ده بولندقلرندن جناب مولانا مخدوم مکرملرینك خدمت وحرمت
 واقعه سندن فوق الحد محظوظ ومسرور اوله رق برچوق دعا وثنا ده بولنملر ایدی .
 جناب ولد ، شمس تبریزینك اصرارینه قارشو تادبا را کب اولمز لر ایدی . حتی
 بوقصه یی نظم اتی ایله بیان وحکایه بیورمملر در :

شدولد در رکاب اوپویان
 نه از ضرورت ولی ز صدق جان
 يك مهویش راه رفت بیای
 بی سکون ، که انشیب وکه بالا
 کرچهره صعب بود سهل نمود
 زانکه آن رنج قفل کنج کشود

جناب شمس تبریزی قونیه داخل وایکی معشوق مشتاق بر برینه ملاقی و واصل اولارقد
کافی السابق ینلرنده صحبت و محبت حددن افزون اولدی .
بوصحبت و محبت (۶۴۵) تاریخنه قدر دوام ایتدکدن صوکره ، تاریخ مذکورده بر صبح
وقتی جناب شمس قونیادن غیوبت و غزیمت ایدیورمشلردر .
حضرت ولد بیوردرلرکه : « شمس برکون بکا دیدی که ، بوسفر بر غیوبت ایدرم که
بنی کیمسه کوره من . »

حضرت مولانا ، شمسک صباح غیوبتنده یاتدینی اوطه یه کله رک یتاغنی بوش کورینجه
جناب ولده : « یاولد ! برخیز شیخت رفته است » یاولد ، قالدق شیخک کیتمش ! خطابیله شمسک
غیوبتنی اخبار و اعلان ایلمشله .
شو غیوبت نا کهای اوزرینه حضرت مولانا شامه کیده رک شمسکی ارامشلردر . پدر
عالیرینک شامه تشریفلرینی جناب ولد شو نظم ایله بیان بیورمشلردر :

کرد آهنگ و رفت جانب شام
در پیش شد روانه پخته و خام
چون رسید اندران سفر بدمشق
خاق را جمله سوخت از آتش عشق
شمس تبریز را بشام ندید
در خودش دید همچو ماه بدید
گفت اگر چه بتن ازو دوریم
بی تن و روح هر دو یک نوریم
خواه اورا بین و خواه مرا
من اویم او نیست ای جويا
بل همه اوست من درو درجم
زوبود جمله دخلم و خرجم
جنبش من همه ز جنبش اوست
هیچ بی او مرانه پشت و نه روست
کرد رجعت بروم باز آمد
رفت چو کبک همچو باز آمد !

مولانای مشارالیه حضرتلری شمس الدین تبریزی بی :

(المولی الاعز الداعی الی الخیر خلاصه الارواح سر المشکاة والزجاجة والمصباح شمس الحق والدين نوره فی الاولین والآخرین) ديه توصيف بیورمشلردر .
جناب مولاناک شمسی برای تحریر ، حلبه وارزنجانہ کیتدکری مروی ومنقولدر .

جمعه کیجهلری یاتسو نمازینی درکاه شریف داخلنده کی مسجد منیفده ادا ایلمک معتام اولدیغندن برجمه کیجهسی بعد الصلاة واحد چلبی افندی حضرتلرینک دائره لرنده بولمش ایدم . اوئانده طریقتی مرحوم عارف چلبی ایله تر به دار اسپارطه لی عثمان دده ، مشوینخوان قلبه وی صدقی افندی کلدیله

هوا غایت لطیف ، ماه تاب اک شعشعه لی بر صفحه سنده ایدی . شورادن بورادن بحث ایدیلهورکن مجرای کلام حضرت شمسک قونیه دن صورت عزیمت لرینه دو کولدی .
جناب شمسک قونیه ده تسلیم روح روانه روبراه فرادیس جنان اولدقلری بیان ایدیلهورسده بوجهت بروئیه مستند دکلدر . بوکا دائره مناقبه ونه ده حضرت ولد قدس سره الصمدک اثار کزیده سنده برقید و اشارت یوقدر . فقیر ، سالف الذکر صدقی افندی بوجهتی استیضاح ایلمش ایه مده مومی الیه « احمد افلاکی غیوبت ایتدی » بیوربورلر سوزندن بشقه برسند ودایل ارائه ایتدی .

حال بوکه حضرت مولاناک رفیق وفاشعار عالیسنی ارامق اوزره شامه ، حلبه وارزنجانہ عزیمت بیوردقلری مثبت وجناب ولدک پدر عظیم القدرلری اولان حضرت جلال الدینک شمسه ملاقی اولمق مقصدیله شامه وقوعبولان سفرلرینی نظماً بیان و اشارتلری معلوم ومقیددر .

بوندن یکریمی بش اوتوز سنه اول بومبایده شمسک تر به داری اولمق اوزره یدنده محلی علما و اشراقی طرفندن ویراش بر مضبوطه بی حامل بر ذاتک در سعادت کلدیکنی ثقافتدن اولان بر ذاتدن ایشتمش ایدم .

خلاصه کلام حضرت شمس الدین تبریزینک قونیه ده ترک حیات مستعار ایلدیکی حقنده کی روایت ضعیفدر . ولی مشارالیهک اشبو غیوبتلری هجرت نبویه نک (۶۴۵) نجی سالنه مصادفدر . بخاراده دخی بر مقاملری اولدینی مرویدر .

صوکرده دن یازیلان اکثر مناقبده جناب شمس ، حضرت مولاناك شیخی اولمق اوزره
کوستریلیور . حال بوکه حضرت مولانا ایله جناب شمس اره سنده کی مناسبت صحبتدر .
ینلرنده واقع اولان تلقین وتلقن علی طریق التبرکدر .

اتیده ذکر و بیان ایدیه جکی وجهله جناب مولانای رومی ، پدر محترم لری سلطان
العلماء قدس سره الاعلی حضرت تدرندن سکه و خرقة تلبس بیورمشلردرکه شو حالده شیخ لری
پدر لری اولیور . حال بوکه حضرت ولدك شیخی جناب شمسدر .

حضرت مولاناك جناب شمس ایله وقوعبولان ایلک ملاقات لری عقینده داخل
اولدقلری خلوتگاه صحبتده اوج آی مستغرق جمال احدیت اولمشلر وبومدت ظرفده
برچوق اسرار صمدانییه مظهر بیورلمشلردر .

بوصحبتك لذائد روحانیه ذوق وشوق عشق افزاسیله ایلک دفعه اوله رق دوران چرخ
اسلوبیله سماع ایتمه باشلامشلردر .

صوفیانیم آمده درکوی تو شی لله از جمال روی تو

هان بده چیزی بدر ویشان خویش ای همیشه لطف واحسان خوی تو

یتلری شمس اولان نسبت شدت میل ومحبت ذاتیلرینی و نه درجه طلبکار کرمی
اولدقلرینی کوستر مکده در .

حضرت مولانا ، شمس اولان محبت واشتیاق وتعظیملرندن ناشی مشارالیهك
اسمعی مثنوی شریفلرنده ودیوان کیرنده زیاده جه ذکر وتکرار ایلمشلردر .

انسانای صحبتده حضرت مولانا ایله ، شمس الدین تبریزی اره سنده ظهور ایدن ذوق
وحالت وتجلی قدرت و کرامت مناقبده وسائر اثار کزیده اسلافده مفصلاً ذکر و بیان
ایدلمش اولدیغندن مطالعه سنی ازرو بیوران ذوات کرامت اثار مذکوره به مراجعتلرینی
توصیه ایله بومبحثه ختام ویریورم .

درگاه کرامت دستگاه حضرت شمس دن چیقهرق چارشو طریقاه مهبط انوار رحمت
 حمان اولان آستانه کروی اشیانه جناب ملای رومی به رومال اشتیاق وجهه سای اقبال
 ولدم . مأموریم زماننده بودرگاه مشتری پناهی هر زمان زیارتله مشرف اولدینم جهتله ،
 دکان و درویشاندن احبای قدیمم واردر . بودفعه کی زیارت اسکی محبتلری تجدید و تأیید
 سیله حسنه اولدی .

ساعت بشه کلیوردی . . . چلبی افندی حضرتلری مرآمده کی صیفیه لرندن هنوز
 عودت بیورمالمش اولدقلرندن تر به دار عثمان دده افدینک حجره سنه کیردم .
 کندسی ایله کوریشنلرک معلوم و مسلمی اولدینی اوزره ، دده افندی صلحادن ،
 حلیم و متواضع خدمتی کمال خلوص و اداب ایله ایفایه حصرو وجود ایتیش قدما ی ددکاندن در .
 حجره سنده برقهوه ایچه جک قدر صحبت و ارامدن سوکره ، بعض تبرکات مولانای زیارتله
 مشرف اولق اوزره مساعده لری بعدالاستحصال چیقوب تر به شریفیه توجه ایتدم .
 فقط اول امرده ، مهبط انوار لاهوتیه و محزن فیوضات سبحانیه اولان بو تر به
 معطره یی ممکن اولدینی قدر تعریف و توصیف ایدیم :

اولدقجه نظر ربا برطرزده مرمر لوحه لرله انشا ایدلمش بیوجک بر قودن کچیانجه
 دوت بش متره مربعنده ایروجه بر محله کیریلور . بوراده بر جوق الواح کزیده و معتبره
 از جمله ملاجیمی مرحومک مدح مولانایه دائر تنظیم ایلدکاری قطعه مشهوره لری صاغ
 جهته اویخته موقع شرف و تعظیمدر .

کذیش صاچاقلی برمرمر قبونک اوستنده ملاجامینک تر به معظمه مولانا و صفنده کی
 بیت حکمت آمیزی اصیلیمش اولدینی کبی بونک التنده ده حلبده شرفیاب ملاقاتی اولدینم
 قونیه ویرکو مدیر اسبقی ، محب و فاشعار صادق بک پدرمزک اثر کلک لطافت رسائی
 اولان اسم پیر معلقدر .

بوکوچک دائره دن مستطیل شکل واسع برده لیزه کچیلور .
 بودهلزک صاغ طرفی سلاله طاهره لرندن گذران اولان چلبیان و بعض کبار مشایخ
 اسلافک مراقده مبارکه لرینی محتوی در . اشبو مراقده ایله دهلزک زمینی بر سویده اولمیوب
 مقابرک کی بر متره قدر یوکسکدر .

حدیقه الارواح آل مولانا اولان مقبری کچینجه پیشوای ارباب طریقت ، قافله سالار
 عشق و محبت ، محزن اسرار حقیقت اولان حضرت جلال الدینک جسم لطیف و مبارک لرینک

مودوغ خاك عطرنك اولدقلری تربه مقدسه جلا ساز عیون مشتاقین اولور . اصل مرقد عالینك سماعخانه جهته ناظر اولان طرفنده برشبكة زراندوز بولن-دینی کبی اوك وارقا طرفنده کی مقابر دخی اثار قدیمه دن بر بارمقلقه احاطه ایدلمش-در . بوراده سراپا مذهب ونظر فریب بر محراب اولدینی مثللو مرقد عالی به چیقماق ایچون قدمه لری التون قابلی اوج ایاقدن عبارت برده مردیون واردر . کرچه کرک چلییان و کرک پدر بزرگوار ومحترم لری سلطان العلماء وسائر کبار اولیاء وصلحای مولویه مستطیل برقه آلنده .تواری خاك پاك ايسه لرده ، جناب مولاناك آسوده نشین لخدصفا اولدقلری محل مبارک مربع الشکل قالین ستونلره استناد ایتدیرلمش واوزینه کتایمزده کی رسمده کورلدیکی وجهله اوزون برقه اوطوردلمش عادتاً مستقل فقط دیگر مقبره متصل اولمق اوزره بر تربه شکل وهیئتنده در . دیگر مقابرک اوستنده کی قبه لر جامع قبه لری کبی باصیق ونصف دائره رسمنده اولدینی حالد قبه حضرا براسطوانه اوستنه محروط اوطوردلمش شکله و دیلملی در . مقابر سائر اوزرنده اوج قبه واردر . قبه حضرا طرز س-ایچوقی اوزره یاپلمش و اوستی کاملاً یشیل چینی لرله مستور ومزین بولنمشدر . هنکام طلوعده ، قبه حضرائك کسب ایتدیکی منظره عیون ارا ولطافتی حقیقه پك روحانی در ! مسجد شریف ایله سماعخانه بودهلزك ص-ول طرفنده اولوب مسجد ایله مقابرک اره سی بر آدم بویی دیوارله آیرلمش ، سماعخانه ايسه مرقد معلايه قارشو بولنمشدر . اره لرنده دیوار وبوله یوقدر .

انئای مقابله ده نعت او قونورکن ونای چالنورکن توصیف ایتدی کمز دهلیزده اوطور-یلور ، دور ولدی ده قیام ایدیلهرك سماعخانه به کچیلور . انئای مقابله ده زوارقائما بولنورلر .

جناب شمس تبریزی اکثریا تاجر قیافتنده کزه رمش . هر نرینه کیتسه خانه اینرمش ، اوجقور طوقویه رق انك اثمانیله تعیش ایدرلرمش . اوطوردینی اوطه ده حصیردن بشقه برشی بولندیرمزمش . حضرت مولانایه ملاقی اولنجیه قدر کیمسه انك حاله مطلع اوله مامشدر زیر اشهرتدن دائماً متوقی بولنورمش .

قبه حضرا حقنده اجرا ایلدی کم تحقیقاتدن اکلاشلدیغنه کوره ، حضرت مولاناك مدفون اولدقلری محل زمان سلجوقیده کل باغچه سی ایمش . الیوم جوارنده کائن تربه حامی ده برخلوتدن عبارت اولوب باغچه نك حامی ایمش .

دهلیزك اطرافى ساچوقيار زماننده یاپیلدینی کبی قبه حضرا دخی ملک علاءالدین طرفندن انشا ایتدیرلمشدر . اصل قبه حضرائک آلتنده جوامع شریفه قبهلری طرزنده یووارلاق برقه ده وارمش .

سلاطین کزین آل عثمان مد الله سلسله خلافتهم الی اخر الدوران حضرائنک اقدم آمال شاهانهلری اعمار اثار مبروره اسلاف و احیای ارواح اولی الالباب اولدیغندن طرف طرف مائر کزیده وجوده کتورلدیکی کبی ، روان پاک و صاف مولانای خشنود ایده جک اثار مبارکه دخی تأسیس بیورمشلدر .

اجداد معالی نثراد جناب خلافتناه اعظمیدن فردوس آشیان سلطان بایزید خان ثانی حضرتلری چلبی عادل کوچک مرحومک مخدوم مکرملری چلبی جمال الدینی و انساب زکیه مولویه بی تطیباً و تلطیفاً و روان پاک جناب مولانای تسمیراً صنادق متبرکه آسودکان تربه فردوس رتبه بی تجدید و پوشیده لرینی دخی کرانها قشالره تزین بیورمشلدر . جتیمکان قانونی سلطان سلیمان علیه الرحمة والغفران حضرتلری دخی عراق سفرنده قونیه بی تشریف هایونلرنده خسرو چلبی حضرتلرنده مشاهده بیوردقلری احوال کرامت اشتاله بناء دائرة تربه مقدسه ده انشای اثر و استجلاب حسن نظر اولیای کرامه تشمیر ساعد اهتمام بیوروب حالا نمازگاه فقراء و نیازگاه عرفا اولان مسجد شریفی بنا و بهاء الدین ولدقدس سره الصمد منسوبیتله معروف مدرسه مندرسه الارکانی تجدید و مشوینخوان محموددهیه (ثواقب المناقب) نامنده کی اثرک ترتیبی اراده و فرمان بیورمشلدر . سلطان مشارالیه حضرتلری اشعار جلیله لرنده (محبی) مخلصنی اختیار بیوره شلدر .

درگاه شریفک اتصافنده کی ایکی مناره لی جامع انوار لامع ایله عمارت ، مدرسه دخی اثار سلیمان خاندندر .

ملک احمد پاشا دخی ۱۰۶۰ تاریخنده بودرگاه منیفک تعمیر و ترمیمنه مأمور اولمش ایدی . سماعخانه کدک احمد پاشانک اثرخیری اولدینی کبی تربه شریفه نک اوج طرفنده کی پایه لر سلطان سلیم خان ثانی حضرتلرینک هنسکام سلطنتلرنده یاپیلرلمشدر .

مرحوم حاجی بوستان بن عبدالحلیم چلبی افندینک زماننده ، قبه حضرائک بعض یرلری محتاج تعمیر برحاله ککش اولدیغندن تعمیرینی آرزو ایتمش ایسه ده آثار ملوکدن اولمق حسیده کیفیت سلطان مصطفای ثانی حضرتلرینک عتبه ملوکانه لرینه عرض و استیذان ایدیلرک بالدفعات وقوع بولان استرحامی وجهله شرف ارزان بیوریلان مساعده سنیه اوزرینه بو خدمت متبرکه کوپرلی زاده فاضل احمد پاشانک یکنی صدر اسبق عمجه زاده حسین پاشایه ترک و احاله بیورلمشدر .

قاری مشوی احمد دده حضرت تلرینک عرقه پوشلرندن اولان پاشای مشارالیه اون سگز عدد کیکسه و اوج کیکسه دخی خرقة بهای فقرایی نیاز نامه لرله چایی مشارالیه کوندره رک تبشیر کیفیت ایلمشلر در .

وزیر مشارالیه بهانه قبه حضرا ایله دائراً مدار استانه فیوضات مایه مولانای تعمیر و قلوب فقرایی تطیب ایدرک ابقای نیک نام ایلمشدر .

کوتاهی زاویه ارغونیه سی شیخی ، شیخ الفضلاء والعرفاء مرحوم ثاقب دده حضرت تلری قبه حضرائک تجدیدینه دائر کوزل بر تاریخ سویلمشلر در . (سنه : ۱۱۱۰)

قبه حضرائک قبله جهته کی دیوارده غایت نفیس ، فوق العاده نظر ربا چینی اوزرینه نقش اولمش کتابه ده : « نقشه القبة الخضراء علی يد اضعف العباد المولوی عبدالرحمن بن محمد الحلبي فی ایام دولة سلطان یزید ابن محمد خان ... »
عباره لری او قونیور .

قدمای تذکره نویسان تربه شریفه نک هیئت مجموعه سنی اوج دائره یه تقسیم ایدوب : تربه مطهره ده بالفعل مشخیت ایدن چلبیان کرامک مدفننه قباب الاقطاب ، چلبیان سائر و مشایخ و مشوینخوان و طریقتیان و وجوه فقرایه مخصوص اولان محله حذیقه الارواح ، و جاذبه عشق و محبت مولانا ایله خراساندن قونیه یه کلن فقط ارتحال مولانای متعاقب ترک قباى مستعار ایله تربه شریفه یه متوجهاً اسوده نشین اولان عاشقان صادقانک مدفنلرینه دخی خوشان عاشقان دیلمشدر .

ولی نعمت بیتممز ، خلیفه کرامت معتادیمز پادشاهمز افندمز حضرت تلرینک مأثر کزیده لری سلسله مشکوره لرندن اولمق اوزره تربه شریفه ایله مسجد مبارک بوندن برایکی سنه اول صورت مکمله ده تعمیر و تزین و سماءخانه دخی توسیع بیوریله رق قلوب صافیه اصحابی تطیب و تسریر بیورلمشدر .

جناب مولانا ایله مخدوم مکرملری حضرت ولد قدس سره الصمد یان یانه واصل
قبه حضرا دنیان کندبلند رتبه نیک آئنده اسوده روح وریحان و غرقه لجه غفراندلر .
هرایکی کوهر بی همتای کرامت پناهک صندوقه لرینک باش طرفنده اوجلری سیوری
اوزون سکه لر موضوع اولوب اوزرلرینه قویو یشیل عرفی دستار صارلمش ، طیلسانلری ده
صندوقه نیک صول جهتنه صارقلمشدر . فوق العاده کرانبها و انواع خطوط و نقوش ایله مطرا اولان
پوشیده جنت مکان سلطان سلیم حضرت تلیزینک اثر ملوکانه لری اولدینی کبی سرعالی لری مقامنده کی
(۶۵) قیه ثقلتنده واون الی موملی شمعدان کدک احمد پاشانک وقفیدر قبریسدن کتورلمشدر .
پدر بزرگوارلری ، فخرالعرفا ، بهاء الدین ولد حضرت تلیری ، حضرت پیرک آرقه طرفنده
مدفوندرلر ؛ یانلرنده ، صلاح الدین زرکوب قونوی حضرت تلیری متواریء خاک پاکدر ، کرک
بهاء الدین ولد حضرت تلیزینک و کرک جناب صلاح الدینک سکه لرنده کی دستار بیاض و عرفیدر .
مشار الیه بهاء الدین حضرت تلیری مسقط رأسلری اولان بلخدن اثنای حرکتلرنده هر قو-
ندقلری محله برابرجه کتوردکلری قورمه و کچمه بر حجره بی قورارلر ، اونک ایچنده
آرام ویتوت بیوررلر مش . حجره نیک اطرافی غایت نفیس و عیون ارا خطوط و نقوش
ایله مطرا اولوب هیئت مجموعه سی اعتباریله نوادر مصنوعاتدن معدوددر .
قونیه ده بعدالوفاة ، حجره مذکوره قبر عنبر فشان عالی لری اوزرینه قونلمش ،
اوستی ده کشمیری و لاهوری شالرله ستر و تزین ایدلمشدر . بوسیله مشار الیه حضرت تلیزینک
صندوقه سی (حجره سی) سائرلرینه نظراً ایجه یوکسک بولنمشدر .

حضرت مولانا نیک اولک طرفنده مظفر الدین چلبی ، انک ده ایلروسنده قره بوستان افندی
حضرت تلیری ، بونک ده اوکنده و باره قلعه یاقین محله ، کبار اولیاء الله دن و حضرت مولانا نیک
عمده اصحاب و افضل مریدانندن حسام الدین چلبی حضرت تلیری آسوده نشین لحد رحمت
و گوشه کیر صندوقه مغر تدرلر .
حسام الدین چلبینک اولک طرفندن حاجی بوستان افندی و یاننده کی قبرلرک قبله جهتنده
حسام الدین چلبی نیک مخدوم والا کهری دافین خاک عطرناکدر .
قره بوستان افندی مرحومک قبری طوغله دن معمولدر .
کرک حسام الدین چلبی و کرک حاجی بوستان افدینک صارقلری بیاض اولدینی حالده
حسام الدین چلبیک مخدوم نیک دستاری یشیلدر .
اشعار عاشقانه و کفتار عارفانه سیله مشهور و ممتاز اولان محمد سعید

همدم چلبی ایله محمود صدرالدین ، ابراهیم فخرالدین ، مصطفی صفوت چلبی
افندیلر پارمغلقک یاننده وحسام الدین چلبی حضرت تلرینک ارقه طرفنده مدفوندرلر .
اولوعارف چلبی ایله مخدوملری ، قبودن کیریلنجه جبهه ده و کریم الدین چلبی دخی بونک
ارقه طرفنده متواری صندوقه رحمت کردکاردرلر . کریم الدین چلبی نک دستاری بیاضدره
توصیفه چالیشدیغمز دهلیزک صول طرفنده ومسجد شریفک قبله جهتنده خراسان
ارلری مدفوندرلر . بونلرک اسملری معلوم دکلدر .

جناب مولانانک ، حسام الدین چلبی حقنده بیوردقلری شو :

« زان ضیا کفتم حسام الدین ترا »

« که تو خورشیدی واین دو وصفها »

بیتی چلبی مشارالیه حضرت تلرینک قبرینه یقین برمحله تعلیق ایدلمشدر .

تزینات وتجملاتی اعتباریله حقیقه نوادر ائاردن ، ومصنوعات عجیبه دن اولان قبه
حضرای حقیله توصیف ایتک ایچون کوزله کورملی در .

ازنیقک وبلکه ایرانک اک نظر ربا چینی لریله مزین ومطرا و صوک درجده عیون
ارا اولان وعادتا بر حقیقه دلارا رسم وشکلنده بولنان بومرقد فیوضات مرصده مرئی
تکلفات صناعیه کونا کون ساعتلرجه تماشاسنه طویولمز برلوحه کزین وبدایع نمودر .
اشکال منتظمه پرزیب والوان مختلفه نظر فریبک امتزاج وآهنک لطیف وروحنوازیسی
ایشته بوراده کورملی !

قبه نک محیطندن مرکزله طوغری اوزانوب طرز لطیف عربک اک مطرا ونظر پیرا
نمونه لرینک مشهر نفائس پروری اولان قبارتمه نقوش ترکلرک صنعت نقیسه نقش وترسیمده کی
حسن طبیعت ومهارت مانی پسندانلرینک اک جلی برهانیدر ! هله ترکلرک الوان منتخبه
ومیزلرندن اولان قرمزى ، ماوی ، یشیل زمین اوزرینه ایشلنمش چیچکلر ، زمردین
یپراقلر وشکوفه لردن متشکل حلزونی وآتقی اصولنده کی نقوش وتجملات هندسیه نک اسلوب
طرحی شرقه مخصوص اینجه لکلردندر بونقوش ، بوتزینات آیری آیری چینی پارچه لرینه
رسم ایدلدیکی حالده ، هیئت عمومیه سی اعتباریله یکپاره ومسلسل اشکال ومنظر لطیفه
عرض وارائه ایلمسی صانع وعامللرینک رساملقده وباخصوص حسن ترتیب وانسجام
اشکال خصوصنده کی نازکی طبیعتلرینی کویسترر . الوانده ، یالیزلر مستثنا اولمق اوزره ،

بالخاصه قویو رنکدر انتخاب ایدلمسی بوتربه معلانک منظره روحانیه سنی برحالت وجدانکیز ایله مالی قیلمشدر .

صنعت نامنه ، اک بیوک محاسنی جامع اولان بو مدفن مبارکک « درودیوارنده تجلی ساز عیون اولان اثار نقش و نکار طنطنه کاشانه فردوس بریندن نشان ویرمکده ایدی . » حضور معنوی مولاناده معلق اولوب هربری برطرفک تحفه نیاز مندانه سنی اولان کاشی چراغدانلر ، زروسیمدن معمول غایت نفیس و نظر ربا آویزه لر ، قندیللرک لیالی مبارکه و مقدسه ده کی منظره جلیله قدسیه سی حقیقه تعریف و تصورک فوقنده برشیدر .

برمعراج کیجه سی بوراده بولنش ایدم . کمال صفوت و صمیمیتله ایفا اولنان طاعات ، اجرا ایدیلن سماع وجد غایات ده کی ذوق روحانی بی اکلاته مام

کوکلر مستغرق شوق و ذوق لاهوتی اولدیغی برهنکامده روحی تنشیت ایدن بوعبادانک قرین قبول صمدانی و مستلزم عفو و لطف سبحانی اولدیغنه شبهه ایدیه مر ؛ چونکه لسانلر ازکار و محامد مبارکه ربانی ایله مشحون اولور

خلاصه کلام ، طاعات و صفوت و نزاھتدن متشکل اولان بو تربه شریفه نک منظره علویه سی قلوب صافیه ده اولیه علوی ، بر تاثیر روحانی اویندیررکه ، هر حس نزه و علونک بالاسنده در !

عرفای حکمای اسلامیه دن ملاجی مرحوم زیارت تربه مطهره جناب مولانا امنیه عاشقانه سیله قونیه یه کله رک تربه نک جمله قبوسنک اشیکنه ایاق باصینجه مشاهده ایلدیکی اثار علویه بناء کمال محویتندن ، عمامه سنده صاریلی دستارینی چیقاره رق سرمش واوزرندن یورویه رک نهاینه کلدیکی زمان ، برعمان حیرتک فیوض نشئه بنحشاسنه مستغرق اولدیغی حالده : « آن فریدون جهان معنوی - بس بود برهان قدرش مشنوی » الخ قطعه مشهوره سنی بالارتجال او قویو ویرمشلردر .

حضرت مولانا پدر محترم لری ایله بلخدن بغداد بهشت آباده انتقال بیوردقلری ائنده شیخ شهاب الدین سهروردی بهاء الدین ولد حضرتلری حقنده پک زیاده اثار تعظیم و تکریم اظهار ایدرلر . بهاء ولد حضرتلری اوراده مستنصریه مدرسه سنه مسافر اولورلر .

بوهنگامده حضرت مولانا دوت ویا بش یاشنده ایمشدر .

پدرلری بغدادده اوچ کون اقامتدن صوکره بیتاه معظمی طواف وروضه مطهره حضرت سیدالمرسلینی زیارتدن صوکره شام طریقیله ارزنجانه کی-درلر . اوراده فخرالدین سلجوقی ، مشارالیه حضرتلرینی انواع تکریم و تعظیم ایله قارشولیوب- زوجہ سی بولنان عصمتی خاتونک بنا کرده سی اولان عصمتیه مدرسه سنه نزول بیوردرلر . فقط ارزنجانده اقامت بیورمیوب ارزنجان اق شهرینه متوجه اولورلر . و موسم قیش فصلی اولمغله آق شهر قصبه سنده ارام ایلرلر . سالف الذکر فخرالدین ، بهاءالدین ولد حضرتلرینه شهر مذکورده بر مدرسہ بنا ایتدیرلرکه ، مشارالیه حضرتلری انده دوت سنه قرار بیورمشلردر . بعده قونیه توابعدن لارنده قصبه کچمشلردر .

ملك علاءالدین کیقباد مرحوم اوراده بر مدرسہ بنا ایتدیرهرك سلطان العلماء بهاءالدین ولد یدی سنه قدر او مدرسه ده اختیار اقامت بیورمشلر وبالاخره علاءالدینک وقوعبولان التماسی اوزرینه قونیه یه داخل و (التون پا) مدرسه سنه نازل اولمشلردر .

حضرت مولانا ، ارزنجان آق شهرنده ایکن اون سکنز یاشلرینه قدمنهاده اولدقلرنده خواجه شرف الدین لالا سمرقندینک دختر سعادت کستری لالا کوهر خاتونی تزوج بیورمشلردرکه بومقارنت متیمنه ومسعوده دن نوردیده لری جنابولد قدمنهاده عالم شهود اولمشلردر (۶۲۳) .

(التون پا) مدرسه سی حضرت مولانا ناک پدرلری نامنه علاءالدین طرفندن انشا ایتدیرلمشدر . لارنده قابوسی جاده سنده کاوورلر محله سنه دخول ایدلدکده قونیه ده اک اول یاییلان مدرسه بودر .

کتابه سی شودر : « رسم بعمارة هذه المدرسة المباركة في أيام غياث الدين كيخسرو بن كيقباد العبد المحتاج الى رحمة ربه بدالدین مصلى اداماء ووفقها على العفها والمتفقهين اصحاب ابی حنیفه رضی اعنه فی سنة اربعین وستمائة . ۶۴۰ »
بومدرسه یه صیرچه لی مدرسه دخی دیرلر . برصفه بقایا سیله برده امیر بدالدینک کنبدی قالمشدی . سائر یرلری خراب اولوب فنا برتمیر کورمشدر . امیر بدرالدینک

یاندده ایکی قبر دها موجود اولوب بونک بری حضرت شمسک اولوق اوزره روایت کرده افلاکیدر . مذکور صغه انواع صیرچه دن معمول و منقوش اولوب کنارنده چینی اوزرینه ایات کریمه محرومنه و شدر .

سلطان العلماء (۱) ۶۲۸ سنه هجریه سی ربیع الاخرینک سکرنجی کونی وقت فحاده ارتحال داربقا بیوروب حالا زیارتگاه انام اولان محل مبارکده متواری صندوفه رحمت کردگار قلمشدر . [ولادتلی ۵۴۳ دهر] . (۲)

حضرت مولانا جلال الدین بن محمد بهالدین بن سید خطیبی بن سید احمد خطیبی الصدق البخلی هجرت نبویه نک (۶۰۴) سنه سی ربیع اولک التمجی کونی بلخده عالم شهوده قدمنهاده اولمشدر .
تاریخ ولادت مولانا :

سال مولود حضرت منلا
هست پیدا ازلفظ « عشق صمد »

سنه ۶۰۴

برکون اثنای وجد واستعراقدده حضرت شمسک « ربع مسکونده بنم صحبتمه محتمل برولی وارمیدر ؟ » خطاب مناجات کاریسنده بولنسی اوزرینه دیار رومه عزیمتی اشارت اولنغه عنان عزیمتی قونیه یه توجیه وبوصورتله جناب مولانا ایله ملاقات وصحبت ایلمش ایدی .

حضرت مولانا ، پدر محترم لری نک اشارت معنویه لری ارزرینه دیار خراسانده کائن (ترمذ) بلدیسه سی کبار صلحاسندن سید سردان دیمکله معروف سید برهان الدین محقق ترمذی دن تکمیل اصول طریقت بیورمشدر . سید برهان الدین ، معنایمظهر التفات پیغمبری اولدینی کتب معتبرده مسطور ومندرج اولان سلطان العلماء محمد بهاء الدین ولد حضرت تلیزینک اخص مریداننددر .

(۱) سلطان العلماء نیشابوره اوغرا دقلری زمان شیخ فرید الدین عطار حضرت تلیز (منطق الطیری) حضرت مولانا به اهدا بیورمشلر ایدی .

(۲) سلطان العلماء نک (معارف العوارف) نامنده دخی براترلی وارددر .

صاحب کتاب مشنوی ، حضرت ملای رومی ، شمس الدین تبریزی ایله پک چوق صحبت ایدوب طریقه سماع ، فرجی ، وضع دستاری جناب، شمسیه تقلید و توفیق بیورمشلردر . حضرت مولانا ، علوم رسمیه و اقسام علومی پدروالا کهرلرندن اکتساب ایله بوسایه ده بهره مند فیوضات اولدقلری کبی طفولیتندن اواسطه حالنه قدر اصول تربیتی فخرالاولیاء و سند الکاملین سالف الذکر سید برهان الدیندن اخذ و تلقی ایلمشله . ابتدای حالنده ، وعظ و تذکیر و تقریرده پددرلرینک مسلککنده ایدیلر .

جناب جلال الدین رومی کنجلیکنده حلبده (حلاویه مدرسه سنده بر حیره مقام متبرک مولانا اولمق اوزره مشهوردر) برقاچ مدرسه ده اوطوره رق مولانا کمال الدین ابن عدیمن درس او قومشلردر . شامده (مدرسه برانیه) ده اثنای اقامتارنده مدقق کامل مکمل ، صاحب الحال و القال شیخ محی الدین عربی ، سیدالمشایخ عثمان الرومی ، موحد مدقق ، عارف کامل فقیر ربانی شیخ اوحدالدین کرمانی و شیخ صدرالدین قونوی یه ملاقی اوله رق مباحث حقایق و معارف الهیه یی یکدیگرینه تقریر و افاده ایلمشلردر .

حضرت پیر ، صدرالدین قونویدن علم حقایقی ، فصوصی ، فتوحاتی او قودقلری کبی ، اوحدالدین کرمانیدن دخی درس کورمشلردر .

شامدن عودتده حضرت مولانا ، ابنیه قلب پاکارنده مندمیج اولان معارف و حقایق الهیه یی آینه قلب شمسده ، جناب شمس دخی کندی مرآت قلبنده کی حقایق آینه قلب مولاناده مشاهده بیوررلر ایدی .

شمسک قونیه دن ایکنجی دفعه اوله رق عزیمتدن صوکره ، حضرت مولانا صلاح الدین زرکوب قونوی بی انک مقامنه قویه رق انکله صحبت ایتکه باشلامشلردر . مخدوم مکرم لری جناب ولدی دخی انک خدمتته ویرمشلردر . شمس حقنده کی میل و محبت قلبیه لرینی تمامیه صلاح الدینه توجیه بیوره رق کریمه نجیه لری فاطمه خاتونی مخدوم عالی لری جناب ولده ترویج ایلدیلرکه کملین اولیاءالهدن عارف ربانی ، اولو عارف چلبی حضرتلری (۱) بومقارنت متیمنه دن مهداری ظهور اولمشلردر .

حضرت مولانا ایله صلاح الدین اره سنده کی صحبت و محبت صرف عشق و محبت آله یه دایر ایدی . برکون مولانای مشارالیه حضرتلری صلاح الدینک قیو مجیلر چارشو سنده کی دکاتی

اوکندن کچرکن وجده کله رک سماعه باشلار لر . صلاح الدین ، مولانایه منجذب اوله رق
همان دکاندن چیقوب خاکای مولانایه یوز سورده ؛

اوتارینخن اعتباراً اون سنه قدر صحبت و محبتده بولمشلردر .

شمسی برای تحری چنک و چغانه ایله و سماع ایدرک درویشان و محبانیه برانکده
شامه عزیمت و اوانساده ، « کوزدن نهان اولان شمسی آینه قلبه زده بولوق ! »

بیوران حصرت مولانا :

ان سرخ قبایی که چومهار بر آمد
امسال درین خرقة ژنکار بر آمد

شمس الحق تبریز رسیدست بگویند !
کز چرخ صفا انمه انوار بر آمد

قطعه سنی او قویه رق صلاح الدینه اشارت بیورمشلردر . بوراده کی «شمس تبریز کلدی دیکیز»
دیمکدن مقصد عالیری ، انک مقامنده اولان صلاح الدین در . یعنی صلاح الدینه شمس
نظریله باقمشلردر .

جناب صلاح الدین (۶۵۷) سنه سی محرمنده ارتحال داربقا ایلمشلردر . حضرت
مولانا ایلک مریدیندر .

جناب صلاح الدینک ارتحالی اوزرینه ، حضرت مولانا انک مقامنه عظمای عرفای
مولویه دن حسام الدین (چایی) حضرت تلمیذی اقعاد بیوره رق انکله صحبت ایتمشلردر .
طریقته جلیق مقامی ، حسام الدین مقامیدر ، سالکینک تربیه و تسلیکفی حضرت حسام الدینه
ترک و حواله بیورمشلردی . شو حالده قونیه تکیه سنک شیخی ده طریقه جی دده اولور .

حضرت مولانا جلال الدین رومی قدس سره السامی ، لفظه جلاله بی عزیزان دیمکله معروف
شیخ خواجه علی رامینی حضرت تلمیذنه تلقین و تعالیم ایله کندی رحلتلرندن اوتور بش سنه صوکره
ولادتی واقع اولان خواجه بهاء الدین نقشبندی حضرت تلمیذنه اول واسطه ایله ایصال بیورمشلردر .

محمد بهاء الدین ولد حضرت تلری شمس الائمہ عبداه سرخسیدن اخذ انا به ایلمشدر .
 سید حسین خطیبی نک زوجه سی و مشارالیه حضرت تلرینک والدہ محترمه لری علاء الدین محمد
 البلخی نک کریمه سی امه اہ خاتوندر . حضرت مولانا نک والدہ نجیبه لری محمد رکن الدین
 بلخی نک کریمه سی مادر مؤمنه خاتوندر . (۵۷۰) تاریخندہ قره مانده وفات ایتمشدر . دختر
 سیادت پرویلری ملکہ خاتوندر کہ (۶۴۴) تاریخ ہجریسندہ خواجہ شہاب الدین قونوی یه
 نزویج ایدلمشدر .

قونیه ده اینجه منارہ نک قیوی

حرم عالیلری ایسہ صالحات مخدراتدن (کرا) خاتوندر . درکاه شریفک حجره لری
 اوکنده مدفوندر

حضرت مولاناك ارقه لرینه کیدکاری خرقة ، اليوم بخاراليلك اکتسا ایلدکاری اوزون قوللی بیرتاجلی خرقة اولوب قونیه یی تشریفلرندن صـ و کره فقرای اهل بلده یه توفیقا سکه کیمکه باشلامشلدرد. صدرالدين قنوی حضرتلرینک تر به سنده، جناب محی الدینک یلکن بزى نوعندن برقاشدن معمول اوزری دیکیشلی بر خرقة سی محفوظدر.

مشایخ مولویه ابتداری باشلرینه بخارا دستاری صارارلرکن بونی بالاخره صنف خواجکانه (علمایه) مخصوص اولان قفس دستاره (۱) تحویل و کیدکاری خرقة یی که حضرت شمس تبریزینک تابس بیوردقلری خرقة در -- يك وقولارینی بیولدوب و کنیشـاتـهـرک شمـدیـکی شکل وهیته افراغ وتبديل ایشلدرد.

تر به معطره جناب مولاناده مودوع محفظة توقیر و تعظیم اولان مثنوی شریف نسخه سنی دخی زیارتله حائز نصاب شرف ومباهات اولدم . بو نسخه نفیسه ومبارکه حضرت پیرک حضورنده یازیلان نسخه یکتادن استنساخ ایدلمشدر . فقط جای دقتدرکه اصل نسخه میدانده دکلدر ونه اولدیغنی بیان یوقدر.

موثوقاً روایت ایدلیکنه کوره یتش بش تاریخلرینه طوغری کتبخانه مولاناده محفوظ ائار نفیسه ومتبرکدن بعضاری شونک بونک انه کچهرک صاتلمش ویاخود یدکتهانده قالمشدر. اليوم کتبخانه مولاناده (۱۳۷۳) قدر کتب نفیسه ومعتبره موجودومحفوظدر.

شریاب زیارتی اولدیغمز مثنوی مثنوی حقایق محتوینک خاتمه سی شودر :

« رصعه وزینه بالتذهیب مخلص بن عبده الهندی »

« تم الكتاب المثنوی الهادی الی الصراط السوی والحمد لله علی اتمامه والصلوة والسلام علی محمد نبيه خیرة رسله وخیرانامه علی یدالعبد الضعیف الفقیر المحتاج الی رحمة ربه محمد بن عبده القنوی المولدی وکان استنساخه من النسخة الاصلية المقروءة المصححة المهدبة المنقحة علی حضرة الشیخ مؤافه وحضور خلیفة وخلقه فی مجالس عدة قدس اه سره العزیز وادام نعمة بقاء وجودهما علی المسلمین امین یارب العالمین »

(۱) غلطه درکاهنده مدنون حضرت شارحک صاریغی مشایخ مولویه دستاری کبی ایکن جنتمکان سلطان محمود خان عدلی حضرتلرینک فرمان هایولرله شمـدیـکی شکل وهیته صاردرلمشدر.

یوم الاثنین من شهره الاصم رجب سنه سبع وسبعین وستمائة ورحمہ من قرأ وطالع
نظر فيه انتفع دعاء لکاتبه وواقفه بالخير (سنه : ۶۷۷)

بونسخه مبارکک و اقفی سیدالخدم ملک الامراء والحجبات مقرب الحضرة صفی المملکه
سفیرالدوله جمال الدین مبارک بن عبداه عتیق ، (۱) الصاحب المعظم والستور المکرم فخر الدین
علی بن الحسین در . جمال الدینک عربجه بر تاریخ ساجوقی بی وارد در .

باعث نظم کتاب معنوی مولوی زویافت فتح مشنوی

مشوینخوان معنوی دان علوم محرم اسرار مولانا ی روم

الح ... نظم عالیسی ناطق اولدینی وجهله ، مشنوی معنویک بادی تحریر وتنظیمی
حسام الدین چلبی در .

جناب حسام الدین ، اصحاب و درویشانک الهی نامه حکیم سنانی و منطق الطیر شیخ
فرید الدین عطاره اولان میانی اکلابوب حضرت مولانایه : « یامولانا! غزلیات جلیله کز
یک چو غالدی . منطق الطیر یا خود الهی نامه کبی بر کتاب منظوم تألیفنه عنایت بیورلسه » ..
یوللو نیازده بولملری اوزرینه مولانای مشمارالیه حضرتلری مفتاح مشنوی اولان اون
سکز بیقی حاوی بر ورقاره دینی دستار شریفلری اره سندن چیقار مشلر و « بو یولده بر کتاب
تألیف و بیانی قبل حقدن قابله زه لایح والهام اولنمشدر » دیه جواب ویرمشلردر . (۲)
بعض اولوردی که ، ابتدای لیلدن طلوع فجره قدر حضرت مولانا ابیات شریفه بی
او قور ، حسام الدین چلبی بازار و تحریر اولنان ابیاتی صوت بلندایله جناب مولانایه او قورلردی .
برنجی جلد تمام اولدینی وقت حسام الدین چلبینک حرم عالیاری ارتحال ایلدیکندن و یا خود
مقام معنوی اعتباریله سیر لاهوتیده بولندقلرندن کندیلرینی عشق و جذبه استیلا ایدوب
قلم طوتاماز اولدیلر . ایکی سنه مرورنده حضرت حسام الدین بر صباح وقتی ینه جناب
ملادن بقیه مشنویک اتمامی نیاز ایتدیلر . ابتدای جلد ثانیده بو کیفیته اشاره :

« مدتی این مشنوی تأخیر شد »

« مهلتی بایست تاخون شیر شد »

(۱) جمال الدین ، فخر الدین علی نک آزاد لوسی ایش .

(۲) حضرت مولاناکمک محلیس عالیملری (خاموش ، نادر) .

بیورمشلردر . بوندن صوکره تکرار حضرت پیر سویلر لر و جناب حسام الدین یازار لر ایدی . جناب ولد ایله عثمان بن عیسی المولوی دخی وظیفه کتایبده بولمشلردر . حضرت مولانا بیوررلرکه : « بن شعر ایله توغلدن بزار ایسه مده اهل بلده نك عادتیه توفیقاً بر طاقم حقایق و معارفی امثله طرزنده منظوم اوله رق بیان و ایراده مجبور اولدم »

حضرت مولانا برنجی ایله اوچنجی جلد اده سنده ایکی سنه اختیار سکوت بیورمشلردر . تکمیل مشوی ایکنجیدن صوکره الی سنده ختام بولمشلدر . کتاب حکمت نصاب مذکورک اکلندن صوکره پیر مشار ایله حضرتلری درت سنه دهامعمر اولدیلر . التبعی جلدک صوکییتی شو :

« دردل من ان سخن زین میمنه است »

« زانکه از دل جانب دل روزنه است »

در . جناب ولد، جلد مذکورده کی حکایه نك نه ایچون اکل بیورمیدیغنی پدر محترم لردن صورمشلر ایدی . آلدقلمری جوابده :

کفت : نطقم چون شتر زین بس بخفت

نیستش با هیچ تا حشر کفت

بیورمیدیغنی جناب ولد خاتمه ده حکایه ایدیورلر .

ایکنجی جلد (۶۶۲) تاریخنده ابتدا ایدمشلدر . تکمیل کتابک ختامی (۶۶۸) ده در . حضرت مولانا و جناب ولدک ترکجه دن زیاده رومجه دخی شعرلری واردر .

القی جلددن عبارت اولان مشوی شریف (۲۵۵۸۵) ابیاتی مشتملدر، بواثر عالیدن اول یازدقلمری دیوان کیر (۹۳۹۲۷) ابیاتی حاویدر . (فیه مافیه ، مراسلات ، مجالس سبعة) کی متفق علیه اولان اثار کزیده لرنده برفقره ترکجه یوقدر . یالکز (دیوان کیر) لرنده تام برملع غزل ایله میاننده برقاچر بیقی حاوی اوچ دانه غزل پارچه سی کذلک بر ایکی غزل میاننده ابیات مفردده دن عبارت ترکجه شعرلری واردر . نمونه سی شونلردر :

اگر کیدوز قرن داش یوقسه یاوز

اوزن یلدا سنکابودر قلاوز

چبانی برک طت قرقلار اکشدر

اشته بندن قراقوزم قراقور

اگر ططش وکررومسن وکرترک

زبان ییزبانرا بیاموز

اشعار مولاناك تركجه لفظلرنده املاسی محافظه ایدلمشدر .

جناب مولاناك تركجه سی عادتا اوزبك لسانیدر .

فرزند مكرملى ولد حضرتلرينك (۶۲۳ - ۷۱۲) والد اعظملرينك نصف (ديوان كبير) لری قدر بر ديوان ونصف مشویلری عدادنده ابتدا نامه ، انتهائمه ، ربانامه نامنده اوج جلد مشوی و معارف اسمنده حقایقه متعلق بر منشور کتابلری موجود و محفوظدر . ديوانلرنده باشیجه طقوز غزل ایله بمض ابیاتی و ربانامه لری ختامنه قریب یوزی متجاوز ابیات ایله بیان بیوردقلری بر مبحثی تر کمانجه ادا ایللمشدر . نمونه سی شونلردر :

سنن یوزن کنش دور یوقسه آیدر
جاتم آلدی کوزن داقی نه ایدر
نم ایکی کوزم بلغل جاتمسن
نی جانسر قیاسن سن بوکیدر

حضرت مولانا ، ملك غياث الدين کيخسرو ثالثك زمان حکومتنه مصارف (۶۷۲) سنه سی جمادی الاولك بشنچی بازار کونی غروب وقتی ارتحال داربقا بیورده رق ایرتسی کون پایة رفعت قدسیه لرینه لایق احتفالات ایله قالدیریلوب شمیدیکی مرقد فیوضات مرصدلرنده ودیعه خاک غطر ناک قانمشدر . قدس اه سره .

نعلش غفران نقش لری مصلاده ایکن معرفك (تشریفاتچی) اخطاری اوزرینه جنازه نمازینی شیخ صدرالدین قنوی قیامغه حاضرلنش ایکن برحالت معنویهك تأثیریه غشی اولندیغندن او وقتك فحولین علماسندن قاضی سراج الدین ارموی نمازینی قیلدیرمشدر . حضرت مولاناك تدایوسنه جالینوس وقت اولان طیب اکمل الدین ایله غضنفر مأمور اولمشلر ایدی .

خط و بلاغت و انشا و سیاق و حسابده روم دیارنده نظیری اولمیان خواجه بدرالدین خراسانی حضرت مولاناك ارتحالندن طولایی غایت سوزناك مرثیه لر تنظیم اتمشدر .

حائز مراتب کشف شهود معنوی ، مظهر فیوضات حضرت صمدانی قطب العارفین غوث الواصلین حضرت مولانا جلال الدین رومی دن سوکره مقام عالی عرفانپناهیلرینه سالف الذکر حضرت حسام الدین چلبی (۶۲۲) ، بعده مخدوم مكرم مولانا جناب ولد (۶۲۳ - ۷۱۲) ، بعده مخدوم فضیلتکسترلری اولو عارف چلبی (۱) (۶۶۰ - ۷۱۹) ، بعده چلبی شمس الدین

(۱) ديوان عارف اسمنده بر اثرلری واردر .

عابد بن ولد ، بعده حسام الدین واجد بن ولد ، چابی امیر عالم بن اولو عارف ، چابی عادل بن اولو عارف ، امیر عالم بن عابد ، امیر عارف بن عادل کبیر ، پیر عادل ؛ چابی جمال الدین ، چابی خسرو ، چابی فرح محمد ، چابی بوستان مصطفی ، چابی ابوبکر وفاتی ۱۰۵۳ ، قره حصار دن منقول محمد عارف ، پیر حسین (۱۰۷۴) عبدالحلیم (۱۰۹۰) ، حاجی بوستان (۱۱۱۷) ، محمد صدرالدین (۱۱۲۴) ، محمد عارف (۱۱۵۹) حاجی ابوبکر (۱۱۹۹) ، حاجی محمد (۱۲۳۰) ، محمد سعید همدم (۱۲۷۵) ، محمود صدرالدین (۱۲۹۹) ، ابراهیم فخرالدین (۱۲۹۹) مصطفی صفوت (۱۳۰۴) چابی افندیلر کچدرک خانقاه مولاناده ایفای خدمت مشیخته فقرای و درویشانی تعلیم و تربیه خصوصنده صرف نقدینه همت ایله مشلردر .

سالف الذکر ذوات فضائل سمات میاننده چابی خسرو افندی حضرتلری فحولین علمای صدیقیه و مکملین عرفای جلالیه دن بر مرشد حقایق آشنا اولوب ، بقعه معلای مولاناده الای درت سنه تشنکان معرفتی زلال علم و عرفان ایله شیرینکام و درویشان و سالکینی تربیه و تسایکه اهتمام و اوقات خمسه ده دعای دوام عمر و عافیت حضرت خلیفه انامه اقدام اوزره ایکن (۹۶۹) سال هجریسنده ترک درسخانه فنا ایله مولویخانه علینه انتقالی وقوعبولمشدر . مشارالیه حضرتلری واقف غوامض مثنوی ، عارف اسرار لدنی کامل و مکمل اولوب اشعارنده دخی نازکی طبع شاعرانه لری محسوسدر .

جتمکان سلطان سلیم علیه رحمة السلام الکریم حضرتلری ، مشارالیهک علم و فضل و عرفانه تعظفا جوار تربته مکرمه ده جامع شریف و تکمیل تابخانه و عمارت و تتمیم لواحق اوقاف خصوصنده بذل خزانه جود بیوردقلری کبی درگاهک حولیسنده کی شادروان ساسیل عنوانی دخی انشا بیورمشلردر .

مخدوم نجابت ملازوملری چابی فرخ محمد افندی حضرتلری حلیه علم و عرفان ایله اراسته و وقار و ادب له پیراسته بر شیخ کرامت شعار اولوب اشعار سوزناکی زیور حافظه عرفادر . میدان عشق و محبتده قرق بر سنه دست بر سینه توکل اوله رق ایفای وظیفه مشیخت و تکمیل رسوم طریقتله (۱۰۱۰) سنه هجریه سنده تکمیل انفاس معدوده حیات ایدرک اسلاف کرامی مثللو درون تربته معطرده . وودوع خاک غفران قلنمشدر .

مشارالیه حضرتلری جامع فضائل اولدقلرندن ذات شریفلرینی توقیراً پایه قدسه

تلطیف و تسریر بیوردقلری کی مدرسه موروثلری اولان بقعه مبارکه (التون یا) یه مدرسه (قره طائی) دخی ضم والحاق قلنمش ایدی .

مخدوم عالیلری بوستان (مصطفی) افندی حضرتلری والد ماجدلی کی واقف حقایق لدنیه ، خادم فقرای مولویه علوم نقلیه وعقلیه ده استادکل مرتبه سنده برشیخ محترم اولوب احوال واطوارنده خوارق حالات مشهود اولورمش . کندولری صاحب ثروت اولدقلری حالد وارینی دائما فقرا ودرویشانی اطعام واعزاز خصوصنده بذل وایثار ایدرک قلوب فقرایی تطیبه چالیشورلرمش . جناب بوستان معالی ارکان ، فردوس آشیان سلطان احمد خان طاب ثراه حضرتلرینک امر و فرمان همایونلریله تکرار پدرلری مقامنه تعیین واعزام بیوریلوب اول مقام جنت آساده (۱۰۴۰) سال هجریسنه قدر صبح ومسامستغرق وجدوصفا اولدقلری حالد ووظیفه نظیفه مشیختی ایفا وفریضه ذمت عبودیتی اولان دعوات خیریة حضرت پادشاه انامی دائم الاوقاة ادا ایله سنه مرقومه ده عازم کلشنسرای عقبا اولمشدر .

مرحوم مشار الیه دخی عالم ادبیاته موجودیتی طانتدرمش برشاعر ایمشدر .

بوندنصکره متکازیب مشیخت مولویه اولان ابوبکر ، عارف وپیر حسین چلبی افندیلر حضرتانی دخی تحصیل کلمات خصوصنده بذل همت وصرف مقدرتله اسلاف واخلافی میاننده مشار بالبنان اولمشدر .

هله ابوبکر چلبی نک وقار وفضیلتی ، پیر حسین چلبی نک خوارق حالات وامارات کرامتلی مشهور ومتواتردر . هنوز کهواره بندوشیر خوار اولدقلری هنکامده ، خواب نوشینلرنده فصاحت نامه اوزره ذکر جلاله مداوم اولملری ولیالی شریفه ده ترک خواب وراحت ایلملری حضرت مسیح قدمنده برولی کامل اولدقلرینه دلیلدر .

برمقتضای حدیث نبوی ، علمای امت اسلامیه دن بویله یک جوق ذوات کرامت سماتک انبیای بنی اسرائیل قدمنده مشاهده اولندقلری متواتردر . الحمدالله علی دین اسلام .

عندلیب کلزار مشوی ، طوطی خوش الحان بزم معنوی اولان پیر حسین چلبی حضرتلرینک نه درجه تشنه اسرار مشوی ، نه رتبه عاشق ازلی اولدقلری قره حصار بچشده ذکر و بیان ایدلمشدی .

قونیه ده علاءالدین جامع شریفنک غایت مصنع محرابی

الیوم سجاده نشین اولان اجله اصدقای داعیان سلطنت سنیهدن عبدالواحد چلبی افندی
حضر تالینک پدر عالییری محمد سعید همدم چلبی افندی مرحوم ادب و فضیلتله موصوف
وقار و تمکین و اداب شریعت و طریقتله مزید تمسک و توسل ایله معروف اولوب سده سنیه
ملوکانیه فرط صداقت و عبودیتله پایه رفعتی اعلا ایتمش ، شعر و انشاده مشهور بر ذائقه
کریم الطبع ایمشله . زاده طبع عاشقانه لری اولان اشعار و غزلیات مضبوط از جمله قونییه ده
تربه شریفیه کیریلورکن قبونک صول جهتنده معلق :

نیجه اقطاب و نیجه عارف باه کلور
درکه پیره ولی ، بن کی همدم کلمز !

بیاتی ایجه معنیدارد

ارواح قدسیه لرندن استعانه امنیه سیله مختصراً تراجم احوالی یازدیغم ذوات کرامه
تکرار فاتحه خوان اوله رق بحث اتی یه نقل کلام ایلیورم :

قونییه نك مؤسسات قدیمه و اثار نفیسه اسلامیه سندن بریده صاحب عطا یا خود
خانقاه جامعی درکه نقوش و تزییناتنك اسلوب طرح و تنظیمی اعتباریله نوادر اثار
بدیهه دن معدوددر .

بوجنك مقدمه سندن بیان ایلدیکم وجهله ، بوجامع و تربه مرام یولده لارنده
Laranda قیوسی قارشوسندهدر .

وقتیله غایت محترم بر مؤسسه اولدینی اثار باقیه سندن اکلاشیلان بوجنك قیوسیله
مناره سی قالمشدر . قبوسنك اوزرنده کی کتابه او قدر گرفت یازلمشدرکه ، یازیلری سچوب
اوقومق ایچون پك چوق زحمت چکیلور . جامعی خراب اولان بالاده مذکور قبونك ارقه
جهتنده ، لارنده طریق اوزرنده باندیسی اولان صاحب عطا نك تربه سی واردر .

اثار باقیه سندن وقبونك صول طرفنده کی یان دیوارده یوکسکده قالان برمدخلدن
اکلاشلیغنه کوره ، جامع شریفك اوچ شرفه لی چفته مناره سی وارمش . بری کلیاً منهدم
اولمش دیکری بر شرفه سنه قدر ایندیرلمشدر .

مناره سنك الت شرفه سندن اعتباراً قبونك مربوط بولندینی جبهه صاچاغنه قدر اولان
قسمی دیلملی اولوب اوزری هربری ایری ایری غایت منتظم اشکال هندسیه تشکیک ایتک
اوزره موزایق طرزنده چینی لوحه لر یله ستر و تزیین ایدلمشدر . ساچوقیلرک انشا ایتدکاری
مناره لر هپ بوشکل و طرزدهدر .

ذاتاً بو طرز انشا ساچوقیلرک خواص میزه سندندر .

مناره نك التده مربع چینی طاشلرندن بیوك بر مربع واردركه ، استیفیندن (علی) اسمی چیقیور . صاحب عطا علی بن الحسینه دلالت ایدر .

آماسیاده کی بورمه لی مناره دخی سلچوقی آثارندندر . قونیه ، آماسیا ، سیواسده کی مبائی سلچوقیه نك تدقیقندن ا کلاشلدیغنه کوره ، اوتاریخده طوغله لری صیرلانمش اوله رق قوللانیرلرمش که بوده مالزمیه ده ازیاده متانت ویرمک فکرندن ناشیدر . ائوریه و بابل مبائی عتیقه سندده دخی عین طرزانشا کوریلیرور . دیمک که بواصول ازمنه قدیمه دئبری اقوام شرقیه نزدنده تطبیق اولنه کلشدر .

الوان مختلفه ده ، صیرلی ، صیرسز طوغله لرك منتظم اشکال هندسیه اوزره بربرینه ربط والصاق ایدیلرک عادتاً طوغله دن موزاییق وجوده کتورلمسی طرز معماری سلچوقیده ده ازیاده استعمال و تطبیق اولمشدر . ایشته قونیه ده کی صیرچه لی مسجد ایله صاحب عطا مبائیمی بو طرزده یاپلمشدر . بو طرز انشا و تزین پک بیوک بر صنعت و مهارته متوققدر ، اک ظریف طرز تزین بودر .

ایشته قره طائی و صیرچه لی مدرسه داخل چینی موزاییقلریله تزین ایدلمشدر که ، منظره جه عادی چینی لوحه لریله وجوده کتوریلن بر سطحه نظراً دهالطیف ، دهانظرربادر . بر بنانک انحنالی اقسامی از جمله کوشه لری ، قبه التلرینی ودها سائر کیرتیلی چیقنتیلی یرلرینی بیوجک چینی لوحه لریله ستر و تزین ایتمک مشکل اولدیغندن بوکی یرلرده چینی موزاییقلری قوللانلمشدر .

بومدرسه نك ارقه جهتنده فرخنیه محله سندده سود تکیه سی واردركه ، ملک علاءالدینک خاله سی فرخته خاتون مدفوندر .

قونیه ده کی مبائی نفیسه اسلامیه یی زیارت ایدرکن اشکریز تأثر اولماق قابل دکلدر . چونکه مسلمانلرك صنایع نفیسه ده نه درجه ذوق سلیم و حسن طبیعت صاحب لری اولدقلرینک مجسم و ذی وقار هیکل لری مثابه سندده اولان بتون بومبائی مکمل تعمیر یوزی کورمه مکدن ناشی محو اولوب کیتمکده در . ولاته سالقه دن همان هیچ بری بوانار نفیسه نك حسن محافظه لرینه عطف نظر اهمیت ایتمک لری حالده ایوم مقام سامی صدرت عظمایه رونق بخش اقبال اولان فرید پاشا حضر ت لرینک والیدکلری هنگامنده مبائی نفیسه مذکورده دن بعضلری تعمیر و ترمیم ایدیلرک انار باقیه سنک ادامه معموریت لرینه صرف تقدینه همت بیورلمشدر .

ترہ نك مربوط بولندی فی جامعك اول طرفندہ واصل بنادن آری اولان قیو اوقدر مزین، اودرجہ محتمد رکہ کورہ نلر طرز انشا سندنہ کی صنعت و مہارتہ حیران اولیورلر. بوقیونك طیش کنارندہ (انافتحنا) و (یسن) سور شریفہ لری محکوک اولدینی کبی جناحیندہ ایکی مدالیون داخلندہ (عمل کلود بن عبداللہ) عبارہ سی یازیلیدر. دارالحدیث دخی دیدکلری اینجہ منارہ لی جامع شریف ایلہ مذکور ترہ نك بانسی و معماری بردر (۶۶۸) صاحب عطا مرحوم، غیاث الدین کیخسرو ثالث وزیر کیری اولوب اقشہر دہ کی طاش مدرسہ بی دہ کندیسی انشا ایتدر مشدر. فرانسز سیاحلرندن (ہوارت - Huart) (صاحب عطا) تعمیرینك مشارالہك سخا و کرمندن کنایہ اولہ رق و یرلش برلقب اولق احتمالی درمیان ایدیورسہ دہ، بوا احتمال وارد اولہ مز، چونکہ (صاحب) مشیر، وزیر، اقدی معناسنہ در. صاحب عطا جامع شریفنك قیوسی اوستندہ « اصدق الحدیث کتاب اللہ، اوثق العربی کلمۃ التقوا » محرر در.

صاحب عطا کندی ترہ سنی انشا واکالدن اونالتی سنہ صکرہ وفات ایتشدہ. اوتاریخدہ غیاث الدین مسعود برحیات ایش.

جامعك قیوسی خیرہ ساز عیون اولہ جق درجہ دہ خطوط نفیسہ و نقوش ظریفہ ایلہ پرزیب ولطافت اولدینی مثللو ترہ نك داخلی دخی فوق العادہ نظرربا عجم کاری چینی لرلہ بزہ نمشدہ. ترہ نك داخلی برقاج دائریہ منقسم اولوب وسطدہ کی محکک پنجرہ سی ماوی ویشیل رنکدہ چینی لرلہ مزین بولندی فی کبی درسعادندہ کی جوامع شریفہ نك الچیدن معمول ملون جاملی پنجرہ لری طرزندہ اولان پنجرہ سی دخی کذلک ظریف و ملون چینی دن معمول و مصنوعدر. مدفنك اوزرینی سترایدن قبہ و بیوجک برکمر دخی اک نفیس چینی لرلہ مطرادر.

چینی دن معمول و مصنوع صندوقہ لر اوزرینہ اسکی بریشیل چوقہ اورتمشلر. کتابہ لری اوقومق ایچون بواورتی بی قالدیردم.

صاحب عطانك صندوقہ سنك جہہ سندہ « قال النبی علی السلام اذامات ابن ادم انقطع عملہ الا ... » حدیث شریفی وارقہ طرفندہ ... الفنا الی دارالبقا الصاحب المعظم فخرالدین علی بن الحسین نوراللہ مثواء فی اواخر شوال سنہ اربع ثمانہ وستمائہ (۶۸۴) « عبارہ لری واطرافندہ دخی « امن الرسول بما ... » آیت کریمہ سی منقوش و محرر در.

یانندہ کی صندوقہ دہ « یوم الجمعہ الحادی والعشرون ذی الحجہ سنہ خمس و سبعین وستمائہ (۶۷۵) الی جوارالحق تغمذاللہ بغفرانہ » عبارہ لری محررایسہ دہ مدفون اولان ذاتک

اسمی اوقونمبور. فقط مشارالیهک مخدومی ویا کریمه سی اولدیغنه دائر برقید واردر. (۱)
 عباره لرك اوست طرفی بوزولمش یالکز «الاعظم فخرالدین علی بن حسین» یازیلری قالمشدر.
 بونك اتصالنده کی صندوقه اوزرنده دخی «یوم الجمعة الحادی والعشرون ذی الحجه
 سنة خمس وسبع وستمائة الى جوار الحق تغمدہ الله بغفرانه» یازیلیدر.

بو اوج صندوقه نك ایاق اوجنده اوج قبر دها واردر. اورته ده كنك اوزرنده
 «المغفور السعيد الشهيد المقتول شمس الدین محمد بن علی بن الحسین فی سنة خمس وثمان مائه
 ۸۰۵» (۲) عباره لری اوقونمبور.

صاحب عطانك ایاق اوجنده کی صندوقه ده ایسه : «هذا القبر الشريف العضويه بنت
 ملكه خاتون الصاحب الاعظم علی بن الحسین نورالله قبره ، فی شعبان» ديه محرردر .
 زقاق قیوسی اوزرنده کی کتابه ده، بوراسنك غیاث الدین کی خسرو (ثالث) بن قلیچ
 ارسلان دورنده علی بن الحاج ابوبکر طرفندن هجرت سنیه نك (۶۶۸) نجی سالنده
 (م . ۱۲۷۰ - ۱۳۶۹) انشا ایتدیرلدیکی محکدر .

صندوقه اوزرنده کی (العضویه) کله سنك طرز تحریرندن برشی اکلایه مدیغ جهتله،
 بویاکنجی قونیه سیاحتنده معلومات تاریخیه سندن مستفید اولدیغ مکتوبی ولایت خلفاسندن
 فائق بك افندی برادریمزه مراجعت ایلدم (عدویه بنت ملكه خاتون) اولمق لازم
 کله جکفی سویلدیلر .

هیچ شبهه یوق که، اوتاریخده چینی اوزرینه یازان خطاطك اثرجهالتی اوله رق (عدویه)
 کله سی بالاده محرر صورتده یازلمشدر . معافیله او زمانکی طرز انشا ایله زمانزك طرز
 املاسی ارسنده بعض جهتلرده فرقلر کورلدیکی ده خاطرندن چیقارلاملیدر .

صاحب عطا تره سنك قارشوسنده بریوک حمام واردر . هیچ شبهه یوق که بونك ده
 بانیسی مرحوم مشارالیهدر. قونیه ده حاملرك طهارتنه وچاشورلرینك نظافتنه لزومی قدر
 اهمیت ویرلمدیکندن بو حمام ده سائرلری کی خراب وپریشان برحاله در .

(۱) خواجه فخر الدین علی تبریزی خط و بلاغته علامه دهرندن معدود ایدی . عز الدین
 کیکاوس زماننده منشی و مکتوبچی و غیاث الدین کی خسرو ثالث زماننده (۶۶۳) وزیر کبیر اولمشدر.
 بونك حسن و حسین بکار اسمنده ایکی مخدومی واردی که ، (التون طاش) قریه سی جوارنده قره مانی
 محمد بك طرفندن ازاله ایدلمشدر. مومی الیه دخی بوتربه ده مدفون اولسه کرکدر.
 (۲) بوتاریخده یاکلشلق اولسه کرکدر.

علاء الدین تپه سی جو وارنده غازی علمشاه محله سنده الیوم خراب بر حاله طوران صیرچهلی مدرسه کوریلور که یوقاروده اسمی سبق ایدن (التون پا) مدرسه سیدر، حضرت مولانانک پدر عظیم القدرلری نامنه اوله رق قونیه ده اک اول یاییلان مدرسه بودر. (۶۴۰).

کیتدکجه خراب اولان بومدرسه نك بر رواق ناقصی برده خارجی قپوسی قالمشدر. داخلنده کی چینی تزیناتی حقیقه کورلمکه لایق اثار نفیسه و ظرفیه دندر. بومدرسه نك مبانی عالیهدن اولدینی کتابه سنك اوست طرفنده کی (السلطانی) کله سندن اکلا شلمقده در. داخلنده کی مسجد شریفك قبله جهتنك صولنده و یوکسك بر محلنده کی مدالیونك ایچنده «عمل محمد بن محمد بن عثمان البناء الطوسی» (۱) یازیلی اولدینی کی صاغ طرفنده کی مدالیون ایچنده دخی (بساختم این نیاید روز کار من تمام این بماند یادکار) عبارده سی محرردر. کتابه سی شودر: امر بعمارة هذه المدرسة المباركة فی ایام دولة السلطان الاعظم ظل اه فی العالم غیاث الدینا والدین علاء الاسلام والمسلمین ابی فتح کیخسرو بن کیقباد قسیم امیر المؤمنین العبد المحتاج الی رحمة ربه بدرالدین مصلی (۲) اداماه ووفقها علی الفقها والمتفقھین اصحاب ابی حنیفه رضی اه عنه فی سنة اربعین وستمائة (۶۴۰) م. ۱۲۴۳.

قونیه ده بولندیغم تاریخنده احبادن برذاتك خانه سی بومحله ده کائن اولدیغندن اره صره کلوب کچدکجه بو صیرچهلی مدرسه یی زیارت ایدر ایدم. بوراده دخی تأسفله تکرار ایدرم که برمثانی دها میدانه کتیرمک ممکن اوله میان بومدرسه دخی خراب اولوب کیتمکده در.

علاء الدین تپه سنك شمال جهته باقان صیرتندن اینه رك بقایای اثار عتیقه اره سندن کچدکدن وهان طولوق درجه سنه کلن سورك خندقنی آشدقدن صوکره طار برزقاعك صول طرفنده غایت مصنع و محتشم بر مدرسه قارشوسنده بولنورز. بوراسی مشهور قره طائی مدرسه سیدر. مشغولیت رسمیه دن خالی قالدیغم زمانلر مکتبمزك دبوی مأموری کمال افندی ایله بورایه کلور، کاملاً بیاض مرمردن معمول مصنع و محتشم قپوسنك مزینات نظررباسی قارشوسنده لال و مبهوت قالیرایدم.

(۱) طوس ایرانك شمال شرقی سنده و ترکستانده کور (مرو) بلده سنه قریبدر.

(۲) خواجه بدرالدین خراسانی اولوق کرکدرکه منشیان وبلغادن برذات ایدی. مناقب نویس

احمد افلاکی دده بدرالدین تبریزنك تلمیذدر.

قونیه ده کی مبانی عتیقه اسلامییه اره سنده طرز انشاسنده کی ظرافتی اعتباریله اک اول شایان تدقیق و زیارت بر مدرسہ وارسه اوده قره طائی مدرسہ سیدر. انواع نقوش و مزیّنات خرده کاری ایله پرزب و لطافت اولان قپوسندن ایچری کیریلنجه کنیش بر بوشلق کوریلور که بونک اطرافنی صوکرده دن یاپیلان بر مدرسہ نك حجره لری اشغال ایتشدرد. اصل مدرسہ نك قبه سی موزاییق طرزنده اوراق اوراق یابلمش چینی لوحه لریله قاپلانمشدر. بو پارچه لرك یکدیگرینه حسن امتزاجی او قدر صنعت و مهارتله اجرا ایدلمشدر که هیئت مجموعه سنك منظره جه حاصل ایلدیکی لطافت هر درلو تصویرك فوقنده بولنشدر. اون اوچنجی عصرده سلسله ترقی و تکاملک اک یوکسک بر مرتبه سنی احراز ایدن ایران چینی تجملاتنك برانمودج بینظیری اولان بوقبه نك هر زاویه سندن مرکزہ عمود اولق اوزره رسم ایدیلن درت بیوک مثلث کوشه بندلره یوزلرجه پارچه چینیدن مرکب کتابه لر رسم و نقش ایدلمشدر. بومثلثلرك هربری یشیل زمین اوزرینه قویو ماوی رنگده نقش و تلوین اولمش و مربع بر شکل المق اوزره خط کوفی ایله چهاریار کزین حضراتنك اسمی مقدسه لری یازلمشدر.

بومدرسہ نك چینی لرنده شایان دقت بر جهت وار ایسه اوده چینی قاپلانہ جق محللر طرز و شکل انشایه کوره او یولدقن صوکره اوراق اوراق چینی لوحه لرینك اویرلره منتظماً برلشدیرلمش اولمسیدر. شو حالده بر کتابه یوزلرجه پارچه دن متشکل بولنیور چینی صنعتنك دوره کالنده تطبیق ایدیلن بو طرز تزین دن بوکون اثریله قالمامشدر.

قبه نك الت طرفنه دائراً مادر خط کوفی ایله (سوره فاتحه) یازلمشدر. زینت و احتشام معمارینك بر نمونه بدایع پروری اولان مرمردن معمول قپوسنك طیش کنارنده قبارتمه اوله رق (سوره فتح) ایله (جوامع الکلم) احادیث شریفه سی محرردر: الاعمال بالنیات - والمجالس بالامانات - المستشار مؤتمن - العهدة دین - الحرب خدعة - الندم توبه - الجماعة رحمة - الامانة غنی - الدین النصیحة - الحسب المال - الکرم التقوی - السلام قبل الکلام - السؤال نصف العلم - الدعاء هو العبادة - الدین شین الدین - التدبیر نصف العین - التودد نصف العقل - القرآن هو الدواء ...

اوراده ده بعض احادیث محرر ایسه ده اختصاراً ترک ایلدم.

درونده کی مدرسہ ده بر بیوک کنبه واردر که ، ایچی نظر ریا چینی اوزرینه منقوش آیات کریمه وسائر اثار معتبره و مقبوله ایله مزین اولوب ، اکثر لرلی بوزولدیغندن اوزری صیوانمشدر.

علوم عالیہ دینیہ و حکمیہ نیک محل تدریس و تعلیمی اولان اشبو بنا عزالدین کیکاووس
ثانی نیک زمان حکومتده تأسیس اولمشدر. اشبو مدرسه عرفانپناهک اسمی ملک مشارالیه
حضر تهرینک وزیر (امیر جلال الدین قره طای) ه اضافت ایدلمکده در. مدرسه مذکور نیک انشای
تأسیسنده مشهور شمس الدین اصفهانینک یک چوق یرارلنی کورولمشدر. اون اوچنجی
عصر میلادیده نامی جامع ازهر قدر افاقه یاییلمش ایسه ده مرور زمان ایله بو شهرتی
محافظه ایده مه مشدر. دروننده اوراده فیضیاب عرفان و کمال اولان ذوات کرامک علوهمت
و غیرت دینیہ لرله وجوده کتورلمش بر مسجده واردرکه، هر طرفی اک نفیس و عیون ارا
چینی طاشلریله بر نقش و نگاردر.

بونیای لطافت نثارک جهات سائر ه سنده اون اوچنجی عصر میلادی مخصوصاتندن اولان
عجم طرز معماریسی مشهور اولمقده در.

بومدرسه نیک بانی محترمی اولان امیر جلال الدین قره طای مرحوم (۱) بومؤسسه عالیہ
داخلنده و بشقه برقه التنده غنوده لحد غفراندر. فقط صندوقه سی، مزاری خرابدر.
فقیر بوایکنجی زیارتده باشنده کی بیاض و عرفی دستاری تبرکاً اولدقجه منتظم برحاله
صارمغه غیرت ایتم.

مشارالیه حضر تهرینک اقامتگاه ابدیسنک قبوسی اوزرینه صوکرده دن شو مصراعلری
یازمشلر:

ایکی عالمده تصرف اهلیدر روح ولی
دیمه که بو مرده در بوندن نیجه درمان اوله
روح شمشیر خدادار تن غلاف اولمش اکا
داخی اعلاکار ایدر برتیغ کیم عریان اوله

بوراده کی کنبد دروننده غایت لطیف برچشمه واردر. وسطنده دخی بیوک برحوض
موجوددر. جناب مولانا نیک کتابلرینی، شمس تبریزینک اتدینی حوض بو اولمق اوزره مرویدر.

قره طائی عائله سی سلچوقیلر نزدنده معتبر برعائله ایدی. کیکاووس ثانی زماننده سالف
الذکر امیر جلال الدین، زماننک ال بیوک ادبی اولان وزیر کبیر صاحب شمس الدین اصفهانینک
قائم مقامی ایمش.

(۱) بو جلال الدین، قیصریه شهنه سی (معتسب) ایکن پروانه یعنی وزیر کبیر اولان ذات اولمق
کر کدر.

قونیه شهرینک اگزینتلی اثار عتیقه سندن اولان قیوسی اوزرنده شوتاریخ منقوشدر :
 « امر بهذه العمارة فی ایام دولة السلطان ظله فی العالم عزالدین ابوالفتح کیکاوس
 بن کیخسرو بن کیقباد بن کیخسرو بن قلیج ارسلان بن مسعود، قره طای بن عبدالله سنة :
 تسع واربعین وستمائة . ۶۴۹ »

ایکنجی تعمیرده بوتاریخ طاشنک بعض پارچه لری دوشمش اولدیغندن عبارده سنده
 نقصان واردر . فقط بن تحقیق ایتدم . تمای یازدم .

غازی علمشاه محله سنده کی (دارالحفاظ) دخی اثار نفیسه معماریه دندر . زقاغه ناظر
 اولان جهه سی وقیله یوقاریدن اشاغی اشکال هندسیه دن مرکب انواع نقوشی حاوی مرمر
 لوحه لریله قابلاشمس ایکن مرور زمان ایله بومصنع مرمرلرک قسم اعظمی دوشمش و بر
 چوغی ده یرلرنده قیرلمش اولدیغی جهته طوغه لری میدانه چیقمشدر . کاملاً چینی دن
 مصنوع ومعمول محرابی انافس اثار دندر .

بودائرنک قبه سی شمسیه قدر کوردیکمز قبلردن شکلاً فرقلی بولنمشدر . قبه
 کثیرالاضلاع برهنشور اوزرینه اوطوردلمش، یان طرفلرینه ده پنجره اچیلنمشدرکه شوطر
 انشا عرب اصول معماریسینه مطابقدر . قبه باصیق اولیوب مصر وعربستانده کی قبلر کی
 یوکسک و طویلیدر . یعنی آت نعلی طرزنده در . قبه نک طیش طرفنده طوغله دن معمول
 ومثلث الشکل عادتا مردیون باصا مانغی مقامنده چیقنتیلر کوریلورکه بوده قبه یه ظاهرأ
 برکوزلک ویرمک فکرینه مستند اولسه کرکدر .

بو منشور رأسلری یوقاری طرفه کلک اوزره دائراً مادار طوغله دن مثلثله قوشا -
 دلمشدر . اصل بنا ایله بومثلثل ارسنده طوغله دن برقورنیش بولندیغی کی قبه نک محیطی
 تشکیل ایدن قطرک چورده سی دخی کذلک پروازله چوریلنمشدر .

دوت یوز طقسان یدی سنه اول انشا ایدلمش اولان بو بنانک متانت و رصانت
 اساسیه سنه ذره قدر خلل کله مشدر . طوغه لری صانکه بوکون فابریقه دن چیقمش کی
 صاغلام و دوزکوندر .

مکتب اعدادی جوارنده کی کنبدر (تره لر) ک انشاسنده قولانیلان طوغه لر الیوم
 اولدیغی کی طورییور . حتی پک چوغنک پارچه سی بیله قوپنلنمشدر . هله فصل مشترک لرنده کی

حسن امتزاج شایان حیرت درجده صنعتکارانه در. اوزرلرنده صیوا کبی شدائد روزکاره قارشو محافظه ایده جک مالز مه اولمدینی حالده، سکز، طقوز عصر دنبری متانتلرینی، لطافتلرینی محافظه ایدن بو طوغله لر مسلمان صنعتکارلرک اللرندن چیقمش، همده قونیه ده یاپلمشدر.

قونیه اراضیسی زیاده املحه بی حاوی اولدینی حالده طاعلمه دن بو قدر صاعلام طوغله اعمالنه موفقیت حاصل اولمسی مسلمان صنعتکارلرک مهارت و اهلیتینی بحق اثبات ایتکده در. قونیه مبانیسنده زیاده جه خرج قوللانلمشدرکه بوده بنانک متانتنی تأمین ایتک ایچوندر. شایان دقتدرکه، بوکون قونیه ده بویله طوغله یاپیلمیور؛ یالکز اما کن امیری نه کن حین انشالرنده طوغله قوللانیلیور، اما کن خصوصیه حالا کریسیچ ایله انشا ایدیلیور.

دارالحفاظك كتابه سی شودر: « انشاء هذه البقعه في ايام دولة محمد علاء الدين خلده مملكة صاحب الخيرات والحسنات محمد بن الحاج خاصبك الخطيبي (۱) على اه ... دارالحفاظ سنة اربع وعشرين وثمان ماء (۸۲۴) »

دارالحفاظ قره مانی محمد بکک زماننده یاپیلمشدر. — بیله میز هانکی سببه مبنی (ایا صوفیه تر به سی) تسمیه ایدیلن بودارالحفاظ قونیه تاریخ معمارییسی نقطه نظرندن مهم وشایان تدقیق بر مؤسسه در. معلومدرکه، علاء الدین کیقباد، ملوک سلجوقیه میاننده، صنایع نفیسه بی تقدیر والتزام ایدنلردن بولندینی جهتله شامدن صورت مخصوصه ده جلب ایتدیردیکی صنایع نفیسه استادلری، معمارلری واسطه سیله قونیه ده طرز لطیف عرب اوزره بر جوق مؤسسات وجوده کتورمش ایدی.

ملك مشارالیهك زماننده ارایشپذیر مکملیت اولان طرز بدیع عرب، مشارالیه دن ایکی یوز سنه صوکره (ایا صوفیه تر به سی) قیوسی کبی نظرربا و محتشم برقبو وجوده کتوره جک قدر تأثیر ونفوذینی محافظه وادامه ایتشدی. بوندن بر عصر صوکره باشلایان دور فتوحات عثمانیه ایله برابر اما کنک حین انشاسنده تطبیق اولته کلن طرز معماری دیکشدریله رک درسعادته کی ایا صوفیه جامع کبیری طرزنده، یعنی بیزانس اصولنده مؤسسات وجوده کلکه باشلامشدر.

قونیه قلعه سنک غرب جهته یقین محله ایخه مناره جامع یاخود دارالحديث واردرکه، طرز انشاسی طبق بیوک قره طائی مدرسه سنه بکزه در. شو قدرکه دروننده حوض و چشمه یوقدر.

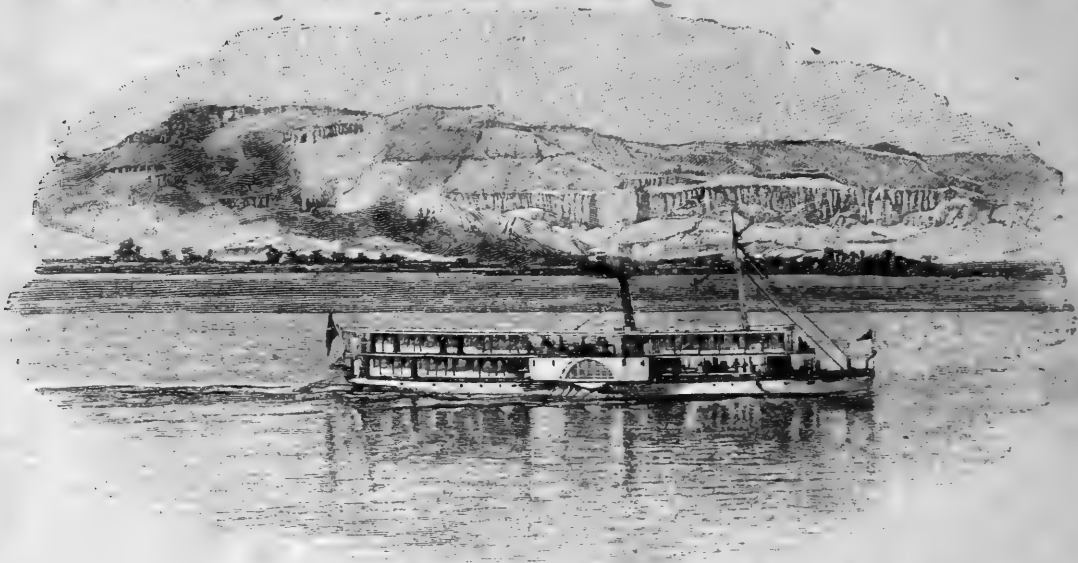
آلتی هفته نیلده سیاحت

۱۳۰۹ سنه سی کانوه اولنك بشنده کانوه ثانی اوده سکنز تاریخه قدر

نیل نهرنده واپورله اجرا اولنان بر سیاحتده کی

مشاهداتدن متشکلدر

Altı hafta Nilde seyahat

مصور سیاحتنامه

[بکرمی بدی قطعه رسمه مزیندر]

معارف نظارت مبلد سنك رخصتی مازدر

استانبول

عالم طبعه احمد احسان اوشه کانی

۱۳۱۲

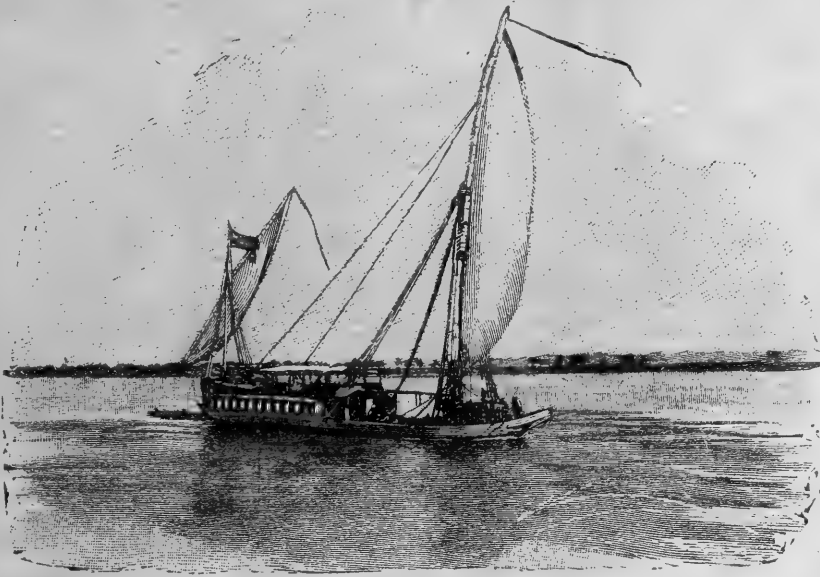
التي هفته نیلده سیاحت

مقدمه

موفق اولدم ؛ طبیعی اک صوک موفقیت
و نمونیم ده سیاحتنامه ایله رسملری اهل
مطالعه نك دست قبولنده کورمکدر .

سیاحتنامه سرلوحه مزده دخی کورلديکی
اوزره قاهره دن اعتباراً نهر طریقله باشلايوب
شلاله لره قدر دوام واورادن ینه طریق
مذکور ایله عودت اوله رق ینه کذلک
قاهرده خد ختامه واصل اولان بر جولانك
تعریفه مختصر اوله جقه در ؛ احتیاسات
سیاحتی حقیقه صحائف تصویره آلوب
آله میه جغمی بیله مم ؛ زیرا بویولده یازی بی
ایلك دفعه یازیورم ؛ بناء علیه وقوعه
کله جك خطا و قصوری مبتدیلکمزه ویرن
اهل مطالعه سیاحتك هیئت واساننده کی
لطاقتدن دولایی کتابمزه صحائف جولانی
لذتله او قویه جقلرندن امیتم .

احوال صحیه مك سوقیله بوقیشی خطه
مصریه ده امرار ایلدم . بولنديغم قاهره
شهرندن حرکتله نیل نهر جسیمی اوزرنده
ایلك شلاله لره قدر برسیاحت نهریه اجرایی
دخی تدابیر صحیه جمه سندن ایدی ؛ اشته
شوقرار موجبحه کانون اولك بشجی کونی
قاهره دن نهر طریقله حرکت ایدرك التي
هفته امتداد ایتك شرطیله کوزل برسیاحت
اجرا ایلدم که حقیقه لطیف وشایان استفاده
اولان بوجولانك بر خلاصه سنی یازوب
رسملریله بزابر آریجه طبع ایتك دخی
حرکتدن اولکی تصویراتم میساننده
بولنپور ایدی . سیاحتی غایت بمنوینتله
اجرا واکمال ایتدم ؛ زمان جولانده قید
ایلدیکم خاطره لردن دخی شو سیاحتنامه بی
وجوده کتیروب دستکاه طبعه کوندرمکه

نیل قایق‌لرندن بردهایه

برنجی باب

نیلده صورت سیاحت — توفیقیه وقوق واپورلری — نیل ارزنده — ممفیس — بنی حسن — آسوت —
خفا — لوکسوره مواعلت

بوندن اوتوز بش قرق سنه اول نیل
اوزرنده اجرای سیاحت ایله هوای لطیفندن
وجودجه استفاده و مناظر روح‌فزا سنی
تماشا ایتک استیانلر «دهایه» نامیله معلوم
اولان بیوک قایقاره راکب اولورلردی که
هیئت و شکله بالخاصه نیل نهرینه مخصوص
بولنان اشبو قایقلارک برقطعه رسمی انظاره
عرض ایلیورم. «دهایه» لرده هر درلو
اسباب استراحت و حضور تهیئه اولور،
ایچنده اجرای سیاحت ایدنلر عادتاً ساج
و متحرک صورته افراغ ایدیان کندی خاندلرنده
کچی کزدرلر.

دهایه‌لردن صوکره نیل اوستند
اجرای سفر ایتک، اوزره حکومت محلیه‌نک
جلب ایتدیکی برقاچ اوفاق واپورلر کورولمش،
واپورلرک منتظم اجرای سفرلری قابل
اوله‌مه‌مش اولدیغندن تقریباً یکریمی درت
سنه اقدمنه قدر نهر نیلده سیر و سفر
ایتک هرارزوی سیاحتده بولنان جولانیر.
ستلرک خرجی دکلدی.

یکرمی درت سنه اقدم یعنی ۱۲۸۶
سنه‌سی صوک بهارنده ایلک دفعه اوله‌رق
انکتره‌نک مشهور قوق سیاحت اداره‌خانه‌سی
قاهره‌دن برنجی شلالیه قدر کیدوب کلک،

اوتل ورهبر مصارفی داخل اولمق اوزره
اللی انکلیر لیره سی اجرت آلیر ، توفیقیه
اداره سی ایسه سیاحتی یکر می بر کونده
اجرا و قرق بش لیره بدل اخذ ایلر .

نیل اوستنده سیاحت ایچون بویکی
شرکت واپورلر دن بشقه برده قاهره دن
دهیر یول ایله خطک انهاسنه یعنی ۵۰۰
کیلو متره ایلری به کیتک اورادن واپوره
یلنک واردر که بویله سی اوتل و ما کولات
مصارفنک آزالمی حسابیله فیأجه یاری به
تزل ایلور . کذلک هر شرکت ، اهل سیاحته
خصوصی صورته ایجار اتمک اوزره
کوچک واپورلر دیدیکم دهابیه لره ده
مالکدر ، بونلر هر زمان حاضر بولور .
خلاصه نیلده سیاحت ایچون وسائط متنوع
و مکملدر . بن ایسه « توفیقیه » شرکتی
واپوریه اجرای سیاحته قرار ویرمش
ایدم ؛ کانون اولک ایکنجی کونی مذکور
شرکتک « ممفیس » عنوانی واپورینه
راکب اولدم .

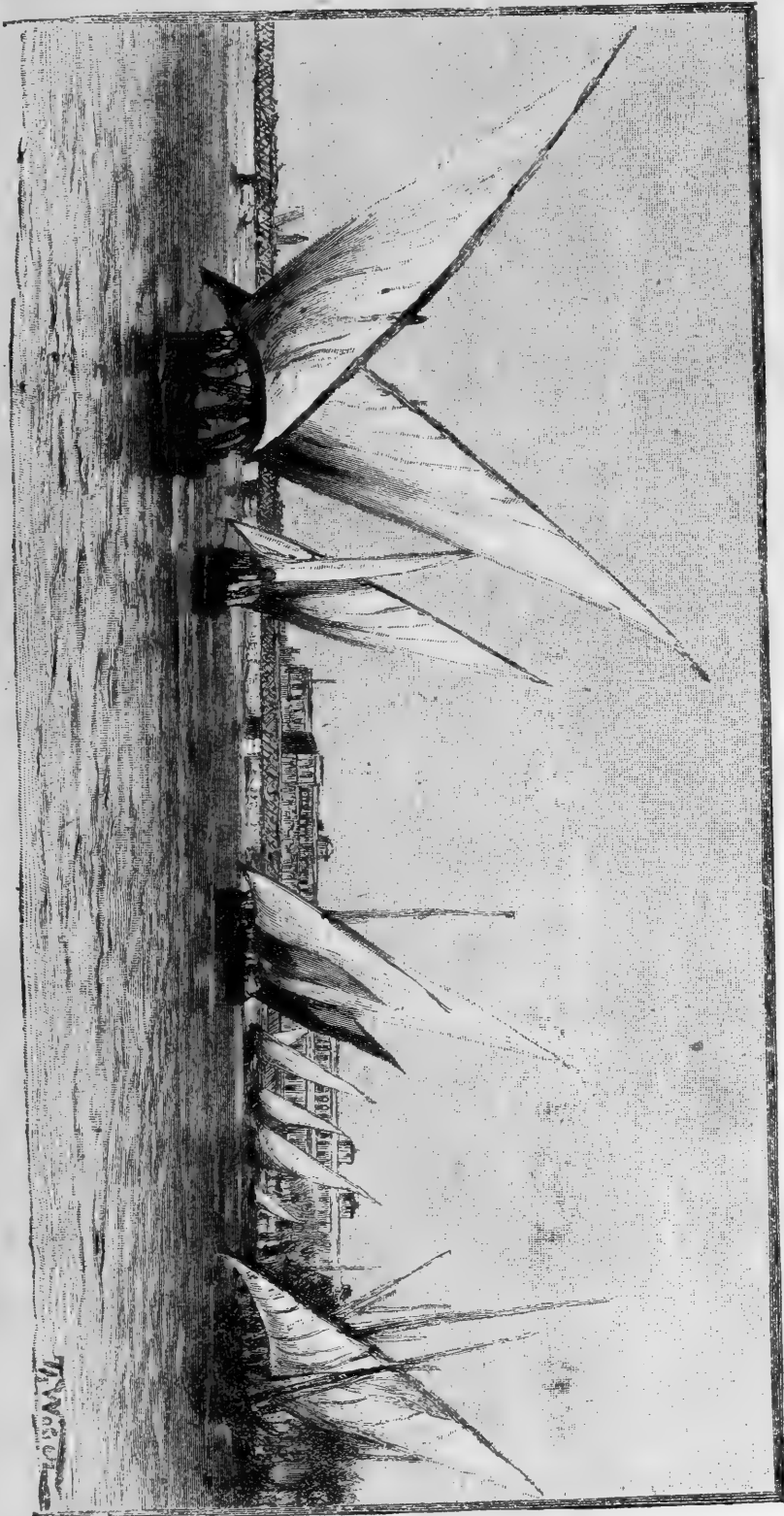
ممفیس برنجی موقعنده اوتوز طقوز
یولجی استیعابنه کافی یاندن چرخلی کوزل
بر واپوردر ؛ مزین قاهره لک کافه سی کوکرته
اوزرنده در ؛ هربری بر یولجی به مخصوص
اولوب قاینه حالنده در . واپورک باش

ولده باشلیجه اسکله لره اوغرامق وهر اون
ش کونده بردفعه اجرای سیر و سفر ایلک
وزره بر واپور شرکتی تشکیل ایلدی .
شرکت مقصدنده موفقیت کوردیکی ایچون
اللی سنه صوکره ایلک شالالهدن ایکنجی
شالالیه قدر بر بشقه واپور خطی دها تأسیس
ایلدی ؛ ایکی خط واپورلری بر برینی
بکار دی .

شویله جه تأسس ایدن شرکت نهریه نک
خدمتی بر آره لک انقطاعه اوغرادی ؛ فقط
بالاخره تکرار ایشه کر می ویرلدی . اور وپادن
دو کولوب کان بر چوق سیاحلرک همتی
سایه سنده نهرده سیاحت مصارفی تنقیص
واسباب استراحت تزید ایلدی ، کیتدجه
شرکتک واپورلری آرتدی .

بوندن بش سنه اقدام دخی خدیویت
نهریه نک تشویقیه « توفیقیه » عنوانی
تحتنده برلی بر شرکت دها تأسس ایلدی ،
بو شرکت واپورلری قوق اداره سنک
واپورلریله رقابته باشلادی . الیوم توفیقیه
واپورلری هر هفته قاهره دن حرکتله برنجی
شالالیه یعنی (عصوان) قدر اجزای
سفر ایلورلر .

قوق اداره سنک واپورلری نیل سیاحتی
کر می کونده اکمال ایدوب ما کولات ،

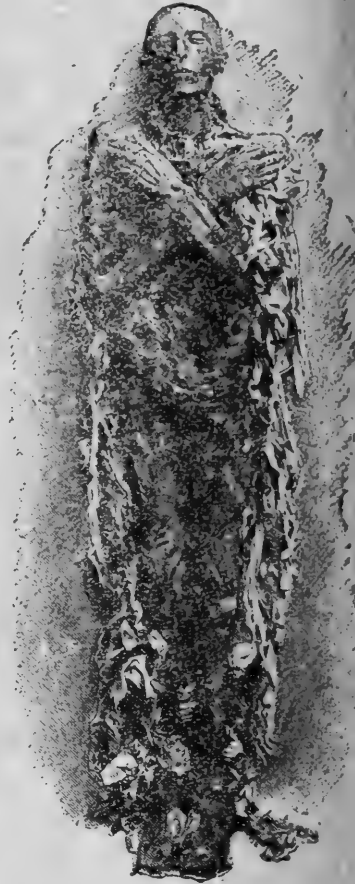
قاهرده قصر النيل کو برسی

طرفنده سیغاره ایچمه مخصوص بر اوفاق
 صالون بر کتبخانه موجود؛ کتبخانه ده مصره
 عائد کتابلر دولو. طعام محلی ایسه قماره لرك
 التده کی بیوک سالوندر. بوراسی ده منتظمدر.
 نیل واپورینه قاهرده دن راكب اولان
 هر سیاح واپورك ساحلدن ایلك حرکتی

متشکل او بکار ، یکی نشو و نمایه
باشلاش اکن تارلاری مشاهده
اولور ؛ اوزاقده اراضی مزروعه
حدودینک خارجده چولارک
تشکیل ایلدیکی خط ؛ اونلرک
اوزرنده اهراملر نظره چارپاز .
صاری صولی ، سریع حربانی جسم
نیل اوزرنده ایسه ایری بیاض یانکلی
بر چوق قایتلر ماعوندلر دولاشیر ،
بونلر بر ساحلدن بر ساحله کیدرلر
کایرلر ، ساحل بوینه مختلف رنگارله
ملون دهاییه دیزلشدر ؛ براق
سما و شعله دار شمسک التنده شو

ایکینچی رسمک موهیه سی

برنجی ستینک موهیه سی

برنجی ستینک قفاسی

متعاقب « قصر النيل » کوپریسی جوارینک
منظره خارقه نماسیله تزین عیون تماشا ایلار ؛
بورانک منظره سی ارانه ایدن برقطعه رسم
نظرگاه اهل مطالعهیه عرض اونمشدر .
صاغه جسم قاهره شهری تصادف ایلرکه
نظر قلمعهیه وقاعه اوزرنده کان محمد علی
جامع انوار لامعه قدر متمد اولور . اوست
طرفده اسکی قاهره واردر ؛ بو طرف
« روضه » اطه سنک منظره لطیفه حضراسی
ویانه مصادف چپلاق طاغلرک تضاد غریبیه
شیان دقتدر . صول طرفده خورما غاچلرندن

وادیلردن برقاچ مترو یوکسکدن کیدیوردی .
یاریم ساعت صوکره بر خورمالق ایچنه
کیدرک ، بوراده بریسی ایکنجی و دیگری
بشچی رامسسک ایکی قطعه جسم هیکنی
تماشایه باشلادق .

شوراسنی خبر ویرهیم که نیل نهری
سیاحتده جولان عمومی بیاتی آلانلر هر
اسکلهده جولان پروگرامنه تبعیته مجبوردر ،
زیرا مرکب و مرکبچی مصارفله هر درلو
مصارف جولانییه نحتوی اولان بویلتلر
عموم یولجیلرک متحداً کزدیرلمسی شرطیله
یابلشدر . اشته بوندن دولایی واپورمن
اسکلهه یناشدینی کبی سائر یولجیلرله برابر
اوراده حاضر دوردیان مرکبلره یندک ،
بزی سوق ایدن رهبری تعقیب ایدرک
جولانه باشلادق .

کوردیکمز هیکلردن بریسی دیدیکم
کبی ایکنجی رامسسکدر ؛ ایکنجی رامسس
یاخود سوزوستریس ازمنه متقدمه مصر
حکمدارانندن اولوب پک چوق معبدلر
وانار عتیقه براقش اولدینی جهتله مصر
علیا اهل جولانی استنی پک چوق دفعهله
ایشیدیر . ایکنجی رامسسدن قلله کندی
شکلنی ارانه ایدر غایت جسم و متعدد
هیکلر واردر .

حالارک اتحادندن غایت لطیف و روحفزا
برمنظره تشکل ایدر .

قطع مسافهده بولتان واپور اولاصاغ
جناحه مصادف « حلوان » پیشکاهندن
کچور . حلوان قابلیچهدر . بورانک کوکورتلی
بانیولری ، مکمل اوتللی ساییه سنده غلبه لکی
زیادهدر ، قاهره دن اوچ چاریکده آیریجه
شمندوفرله دخی کنیز .

تام وقت ظهرده طعام ایلدک ؛ طعام
مکمل ایدی ؛ هله طعامه انضمام ایدن مصرک
لطیف نیل صوینی ، لذتی دها زیاده آرتدیرر .
طعامدن صوکره قهوه دی کوکرتهده ویریورلر .
کوکرتهده قهوه ایچمکله مشغول ایکن
واپورمن صول ساحله توجه ایدوب « بدر
اثنین » اسکلهسی اوکنده دوردی . بدر
اثنین مصر علیا دیر یول خطی اوژرنده
وقاهره دن ۳۶ کیلو مترو مسافهدهدر . واپور
توقفی متعاقب ساحله اسکله اوزاندی ؛ اسکلهده
سوری ایله مرکبیلر بکلیوردی . برچوق
شماقت آره سنده یولجیلر بر مرکب تدارک
ایلدی ؛ هپ بردن یوله چیققدق . کچهی
بوراده کچیره جکدک .

اولا شمندوفر خطنی کچدک ، قصبه دن
خارجه چیققدق ، یولمز ، الان نهرك صوکره
فیضانندن بقیه صولرله مجهز و مرزوع

دردنجیسی «آتا» طرفدن یاپادیغی تظاهر ایلور، بواهرامک شکلی یکدیگرندن کچوک اولوق اوزره آتی قات اوزرینه دوام ایلور، سائرلرینه متخالفاً قاعدهسی تام مربع کلیور. اهرامک ارتفاعی تپه سندن بقلسی ایله چوق آزالمشدر؛ الیوم ۶۰ متره کلیور. بواهرامک رسمی ده تصاویر من میانه داخلدرکه برابرنده «مفیس» کوبی، دوه ایله اجرای زراعت و دوستی طاشیان کوبلی قادیستر رسمی ده ارانه اولتیور.

اهرامدن اون دقیقه ایلری ده «سه راهه نوم» معبدی وارددر. مرکبلی براقوب معبدک تماشاسنه کیتدک. اشبو معبد قرق درت سنه اقدم مشهور مصر قدیم تاریخ شنای «ماریت» طرفدن کشف ایدلمشدر. معبد «مفیس» لیلرک پرستش ایتدکاری «آیس» اوکوزلرینک مقبری ایدی. معبد زیر زمینده مغارلر حالنده اولوب هر برنده جسم لحدلر وارددر؛ بهری الشمس بیکدن سکسان بیک قیه ثقلتنده بولنان اشبو لحدلرک و قتیله نصل اولوب ده بویله زیرزمینه تنزیل و وضع ایدلدیکی الان هر کسک موجب استغراب فوق العاده سیدر. حتی بونلردن برعددی قاهره موزه سنه نقل ایتک

ایکنجی رامسسک بوراده کی هیکلی ۱۳ متره طولنده و او توز اوچ عصر یادکارلری اولوب الان لطافت اصلیه سی غائب ایتمه مشدر. ذاتاً قاهره ده کی موزه خانه ده حکمداران قدیمه مصر یه دن برنجی «ستی» ایله اصل فرعونک مومیه سی ده موجوددر. بونلرک فوطوغرا- فارندن وجوده کان رسملرده انظار قارئنه وضع ایدلمشدر.

شمسی کزمکده اولدیغمز یلر مصر قدیمک «مفیس» شهرینک کان اولدیغی موقعدر. مفیس اوزمان دنیانک اک معبور و بیوک شهری ایدی.

راکب اولدیغمز مرکبلرله بر ساعت قدر دها یول یورودک؛ یولز نیل فیضانیه قارشى انشا ایدیان برسد اوزرندن کیدیوردی که چول منظره سی ده نهرک استیلا ایده مدیکی نقطه دن اعتباراً باشلا یور. بورادن سوکره یول یوقوش حالی کسب ایلور؛ «سقاره» اهرامه مواصلت ایچون ایچه یوقوش چیققد.

اشبو اهرام «سفنکس» هیکلندن سوکره روی زمینک اک اسکی اثارنددر، زیرا تدقیقات تاریخیه ایله اهرامک هجرتدن اون بیک سنه اقدم حکمداران مصریه نک

مصر علیا مناظری

«تی» نك زمان فراغینده نافعہ ناظری کی
بر خدمتده مشاہیردن بر ذات اولدینی اکلا-
شلمشدر؛ الیوم «تی» نك مقبری تماماً
تمیزلنمش، یالکیز مقبرك صالونی قالمشدرکه
بونك دیوارلرنده «تی» نك تاریخی حیاتنی
تصویر ایدلمشدر. دیوارلر غرانیٹ طاشندن
اوزرلری محکوم کدر. مثلاً «تی» نك
چفتلکلینی تماشاخی، قویونلرینی صایمسی،
آوجیاق ایتمسی، بالق طوتمسی، هدیه لر آلوب
ویرمسی کوریلور؛ جمله سی قبارتمه صورتده
ومهارت کامله ایله محکوم کدر. رسملره حکاری
برر شمعدانک ضیاسیله تماشا ایتدک.

استدکاری حانده یرندن بر آز سوروگله دگله-
دکدن صوکره فنون حاضره ایله شوخصوضده
احراز موفقیت ایلمه مه مشلر، لحدی اولدینی
یرده بر اقمشلردر. بونلرک الک قدیمی اون
سکرنجی سالاله فراغینده دن اوچجی «آمه
نوفیس» دن قالمدر.

سهرابه نومدن بر آز ایلری ده بشیچی
سالاله فرعونیه دن یعنی ۴۸۰۰ سنه لک بر
یادکار اولان «تی» مقبری واردرکه
شمعدنی یه قدر کودیکم شیلرک الک شایان
حیرتیدر.

مقبرك اوزرنده کی یازیلرک تدقیقاتندن

حرکت ایلدک ؛ کونش بلو طار ارقه سنه
صاقلانمش ، شمال روز کاری اسمکده بولنمش
اولدینی ایچون هوا سرین ایدی . « المطانیه »
اهرامیه « مدون » اهرامنی ده ارقه ده
براقق . مدون نیل وادیسنده بولنانلرک
صوکنجیسیدر . شکلنک دیکراره عدم
مشابهتدن دولایی « ساخته اهرام » دخی
تسمیه ایلورلر .

۷ نوره اول — بوکون قاهره دن
۱۳۳ کیلو مترو مسافده کان بیوجکه
وسنچاق مرکزی بولنان « بنی صیف »
شهرینک اوکندن کچدک . ده ایلری ده
نهر کسب وسعت ایلدی ؛ مجرا ده برچوق
آطه لره ، ایری یلکنلی بر چوق قایق لره
مصادف اولیوردق ؛ قایقار جسیم یلکن
سیاه سنده آهسته روشله آقتی یوقاری
چیقورلردی .

ساحلارده منظره لر لطیف ، عربی
طاعلری یکدیگره تقرب ایلور ، بمضاً
بولنرک قیالری نهره قدر کلیور . صول
طرف ایسه واسع ومستوی اوله رق دوام
ایلیوب کیدیور .

ایلاک شکر فابریقه سی کوروندی ؛
فابریقه هپ بر صره یه دیزلمش یکر می بش

معبدن صوکره « اوناس » اهرامه
یلدی ؛ اهرامک تماشایی بیتدی ؛ بزده
اپوره دوندک ؛ زمان موصلتده کچه حلول
بلمش ایدی .

۶ نوره اول — اصولاً نیل نهرنده
صلا کچه اجرای سیاحت ایتمه ملیدر .
قط واپورار زمان قزانق اوزره اکثریا
سروبدن صوکره خیلی زمان یول آلیورلر .
برانه رده کچه سیاحت ایتمکه ، هر آن
وقعی تبدل ایدن قوم آطه لرندن برینه
وطور مق غایت محتملدر . اشته بزم باشمزه ده
وکلدی ، واپوره عودتله اسکله دن حرکت
یتمش ایلدک ؛ ظلمت لیل آره سنده بر قوملغه
وطوردق ؛ واقعا کننیمزی قورنارمغه
موفق اولدق ایسه صاغ پروانه نک بر قاج
تخته سی قوپدی . اجرای تعمیرات ایچون
قاهره دن ۴۴ کیلو مترو مسافده کان
« مرغه » ده قالدق .

نصل وقت کچیر ملی ؟ باری کویی کزه لم
دیم کویی دولاشدم ؟ سو قایقار دار ،
خانه ار هپ کرچدن انشا ایدلمش ، خلق
مصر آیقلمق ، یاخود تارلا سورمک ایله
مشغول ایدی ؛ قادیلر ایسه نهر دن باشلرنده کی
دستی ایله صو طاشیورلردی .

وقت ظهر دن اوچ ساعت صوکره

بر آز صوکره ۲۴۷ کیلومتروده کائن
و ۱۶۰۰ نفوسی مشتمل « مینه » به واصل
اولدق. بوراده کوزل برقصرایله ایکییکدن
زیاده عمله ایشلر هم بر شکر فابریقه سی
واردر. قامشدن شکر اخراجی عملیاتی
کانون ثانی ده باشلادیغی ایچون شمعی فابریقه سی
زیارته لزوم کورلمدی، واپور مزده توقف
ایلمدی.

واپورک کوکرت سنده قولتق صندالیه سینه
یاصلانوب کاه قولبه لرك، کاه کوزل خانه
لرك، بعضاً نارین منازدلی ظریف جوامع
شریفه نك، یوکسک باجه لی شکر فابریقه لرینک
هر آن نظرکاه تماشاادن کچیرلمسی حقیقه
ذوق افزا اولیور ایدی. شکر فابریقه
لرندن برینک یوکسک باجه سیله کوبنک
منظرده سی ارانه ایدر رسم صحیفه تصویر مزده
تماشا اولنور.

واپور ساحلدن کچدکجه کویبارک
چوجقلری، ازککلری، قادیلری قوشوب
کناره کلیورلر، ال چربه رق سلامیورلر،
مسرت ککارانه قهقهه لرله بزی تعقیب
ایلیورلر.

وقت ظهردن اوج ساعت صوکره
صاغ ساحلده کائن « بنی حسن » ده توقف

قدر صاج باجه سیله عادتاً اوزاقدن دهشتلی
برطراق شکلی ارانه ایلیوردی.
بوجوار غایت غلبه لکدر؛ عرضی ۱۰۰۰،
۱۲۰۰ مترو وسعتنه قدر چیقان نهرده
ایچریسی آدم دولو قایقلر هر آن بر ساحلدن
بر ساحله کچور. فقط قایقلر تا ساحله
قدر تقرب ایده مدکلرندن ایچنده کی آدملر
دیزلرینه قدر صویه کوروب ایجه وقت صوده
یورویورلر.

۸ ثانیه اول — سیاحت تهریه مزک
بوکون دردنچی کونیدر. صباحلری درجه
حرارت ۸ درجه یی کچمور. بناء علیه
سرین، برکت ویرسون قالین پالطولرم
وار. فضله اوله رق شمال روزکاری ده اره
صره اسیور، برودت آرتیور. فقط شمس
قبة سماده بر آز یوکسکلیکی کی سیس
داغیلیور، درجه حرارت ۱۴,۲۰ه قدر
صاعد اولیور.

صاغ طرفده برطاغ کوردک که تپه سنده
برمناستر کاندیر. مناستره چیقماق ایچون
راهبلر یوقاری به مربوط ایپاره طوته رق
کندیلرینی چکدیرمکه مجبور ایمشلر. وقتیه
واپورلر کچدکجه راهبلر نهرده یوزه رک
سیناحلردن طاب صدقه به دخی کلیر ایمشلر
ایسه ده شمعی بو حرکت منع اولمشدر.

ایلدک . بوراده برطاقم معبدلر ولحدلر دها زیارت اولنه جقدر .

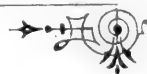
بوراده دخی مرکبیریمز حاضر اولدی .
مپ را کب اولدق ؛ براوفاق کاربان حالنده حرکت ایلدک .

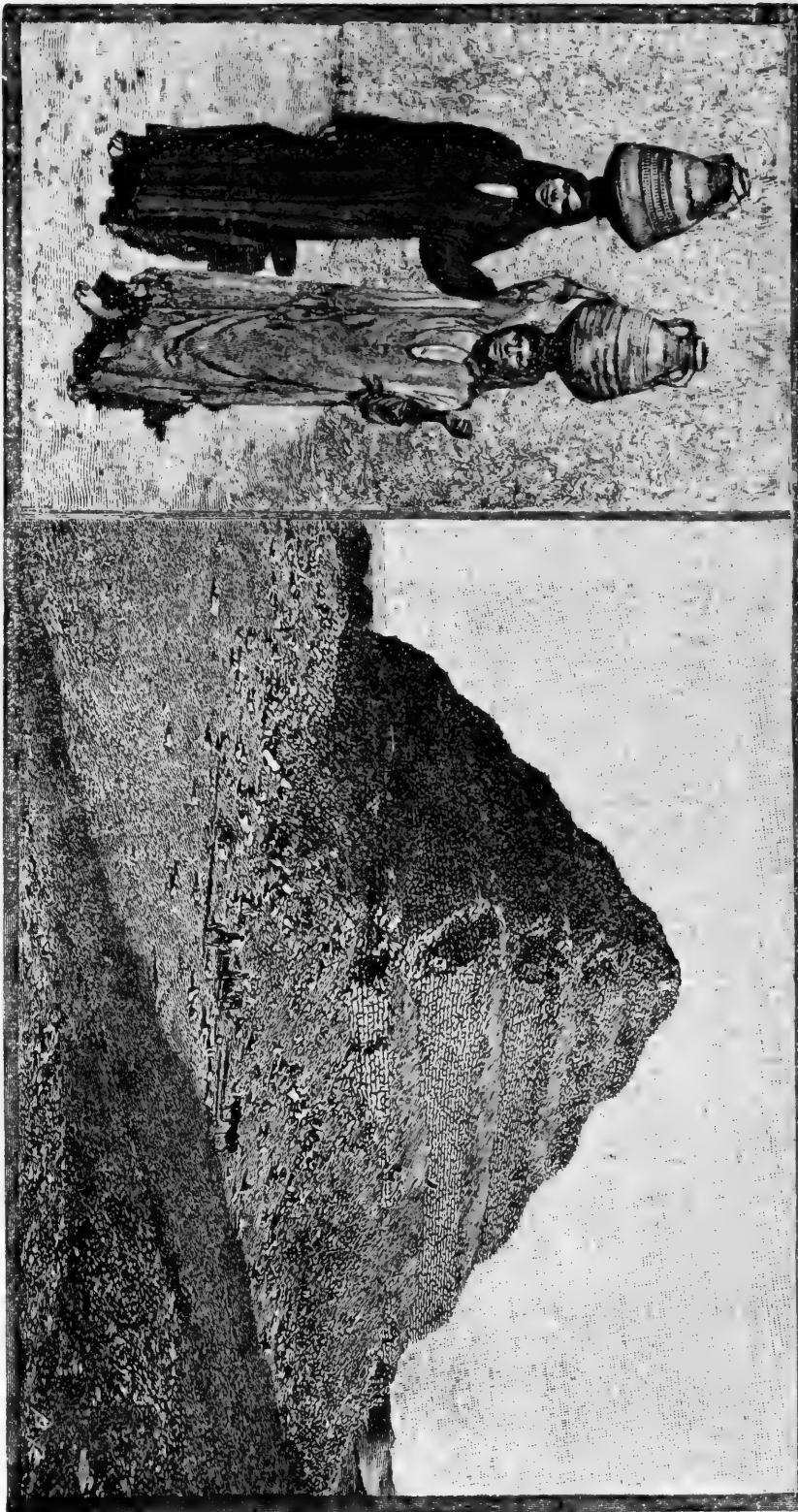
بنی حسنده کی لحدلر عادتاً تحت الزمین مغاره حالنده در ؛ مصر قدیم خاقی زمان حیاته عائد مشکنلری حکم سز عایدلرک صورت ابدیده بولنه جقلری قبرلری فوق العاده اهمیتله تاقی ایلدکاری جهتله مپ بویله مهم لحدلر و مقبرلر بر اقمشلردر . بناء علیه هر کسک حین حیاته انخاب ایلدیکی مدفن ممکن مرتبه ترین و مومیه لسان جسدی دخی مدفنک اورته سننده بر چوقوره صاقلامغه ، بویله جه متوفانک روحه یکی مسکن دروننده اسباب سربستی ویرمهک چالیشیرلردی .
مغاره حالنده کی بو مقبرلرک دیوارلرینه انواع رسم و هیکللر یانلیسی ده روحک قراقلقده مناظر سالفه حیاتیه سنی کوره جکی ایچون ؛ اولسه کرکدر یوقسه قراقلق یرلره رسم و هیکل وضعنده ملاحظه خاطر دهکله مز . مقبرلرک دیوارلرنده اشبو رسملر مصر قدیم خلقنک هر درلو اخلاق و عاداتی و صورت کذران حیاتی مصور بولندیغی ایچون غایتله مهمدر .
بنی حسن لحدلرینک رسملری « تی »

معبدنک تصاویرینه نسبة دوندر ؛ حالبوکه برینک زمان انشایی دیکرینه مقدمدر ؛ شو حال دخی مصر قدیم صنایع و مهارتنک بدایت تأسس ده حال تکملده بولندیغی افهام ایلر .

۹ نوره اول — بنی حسن جولانندن عودتدن صکره صباحلین واپورمز حرکت ایلش ایدی . صباحلین ایکی ساعت قدر ساحله یقین کیتدک ؛ بوساحلده قیالز ، مغاره لر ، اویوق محللر دولو ایدی . مغاره لارک بعضیلرنده (هیهروغلیف) هیکللر دخی کوزولیور ایدی . بولرنده بر چوق انسان و حیوانات مومیه لری بولتمشدر . یولده ایکی قطعه بیوک دهابیه راست کلدک ، بولنلرک بریسی بر انکلیز تاریخشناسنک ، دیکری بر امریقالی زنکینک ایمش . روایتیه نظراً بولنلرک ایکیسی ده بر چوق سنه لردنبری خانه ساح و سیارارینه یلتمشلر ، هر درلو لوازم حیاتیه یی استکمال ایلشلر ، عمرارینی نیل نهری اوزرنده امرارایتمکده بولتمشلردر . انکلیزک دهابیه سننده دوت بیسک جلدی محتوی برده مکمل کتبخانه وار ایمش .

دها ایلری ده بر رومو کور طرفندن چکیان ایکی دهابیه ده مصادف اولدق . بر چوق ده یلکنلی قایقلر . ماعونه لر و صالا .

مهرده دوده ابد جفت سورملک : مغبس کونی ، سفاره الهرامی ، قازانلر .

قصبه سنك مناره لری كوروندى ، فقط
اولديغمز محمدن اورايه قدر نهر يك چوق انخانلر
تشكيل ايلديكى ايچون كچه دن اول مواصلا
مأمول دكلدى . غروب اولدى ، اورتالغى
شمسك غيبوتى ايله صوؤق استيلا ايلديكى
حاله بردرلو كوكرته دن آريله ميوردم .
قرده طلوعه باشلادى نه مكمل ماهتاب !

زمان قديمده « ليقو پوليس » تسميه
اولنوب اليوم « سيوط » نامنى حاز بولنان
اشبو قصبه مصر عليانك مركز اداره سيدر .
قاهره دن ٢٧٨ كيلو مترده كاڻ بولنيور .
بومسافه شندو فرله در : نهر آ ٤٠٠ كيلو
متره قدر در . نيلك صول ساحلنده وايكى
كيلو متره قدر ايچريده در ، دها دوغريسى
جسيم بر آطه اوستنده واتكلى انواع
مغاره لرله مجهز بريوك طاغك پشكاهنده در .
بومغاره لر زمان قديم يادكارى بر طاقم مقبرلر در .
فقط شايان دقت بر حالى يوقدر .

سيوط مصر عليانك الك معمور بلده سيدر ،
بوراده كوزل يولار ، قابل ركوب كرا
عربلرلى موجود . واپور مزدن چيجه جغم
زمان بو عربلر دن بردانه سنى طوتوب
قصبه يه توجه ايلدم . اسكله دن قصبه يه كيدن
يول يكي كشاد اولغشدر ؛ ايكي جناحده
كوزل صيفيه لر واوتلار وار . بويوك

بوريله لر كوريليور كه عمومك تشكيل ايلديكى
منظره حقيقه فوق العاده لطيف و شايان
تماشا ايدى .

قهوه لر ايچايركن قاهره دن ٣٤٩ كيلو
مترده كاڻ « منغاله » اسمنده كى اوافق
قصبه يي تماشا ايلدك ، قصبه جوامع شريفه سى
باغچهلرلى ايله حقيقه كوزل ايدى .

زياده سيله كسب وسعت ايتمش اولان
نيل بر چوق اطه لرى محتوى ومهيب منظره يي
حاز ايدى . فيضانك بيتديكندن برى ،
ساحللرده قلان قوم ايله دخى صولرك بش
متره آلچالدينى كوروليوردى ، بناء عليه
سيروسفر شمديدن مشكلات پيدا ايليوردى ،
مارت آيى كلرده نهر ، عمق طبيعيسى
البرسه عجبا نه اوله جق ؟ مثلاً نهرك فيضان
اشارى حالا جوار تارلالرده مشاهده
اولنيور . صولرك استيلا ايلديكى بومواقعه
قوملر ، تپلر اوزرنده اوردك ، دالغيج كى
طيور مايه كزييور ، بيوك صو قارتالارلى
ايله آق بابالرده هواده دولاشيور ايدى .
ايجه سنه لر در بو جوارده تمساحدن اثر
كورولم مشدر . نهرده كلوب كيدن واپورلرك
ايراث ايلديكى قورقو ايله تمساحلر ايچرى
چكلم مشدر .

ساعت الافرانغه درنده « سيوط »

مدیری ایتمش که مصر علیاده طرق سیاحتک
اسلم جهتلرینی بالذات حکومک اوزره
کزیریورمش .

واپورده بر دیگر سیاحت تجاری دها
وار ! کنیدیسی بلجیقالی اوندیغی حالده
امریقاده نیورقده یرلشمشدر ، اورادن
هرسنه برقاچ دفعه یکرمی اوتوز قدر سیاح
آلوب خطه مصریهی و ارض فلسطین ایله
ممالک عثمانیهک سائر جهاتی و آوروپایی
کزیریورمش . آمریقا سیاحت تجارینک
مشتیریلری اکیزیده قادیلردر . زیرا بودفمه
کزیرمکده اولدیغی اوزر کشینک ایکیمی
ارکک طقوزی قادیلدر که بونک یدیسی
هنوز قیزدر .

شوحالدرن تحقق ایلیورکه مجتمعا سیاحتک
بخش ایلیکی فوائد اوروپاده اولدیغی کبی
امریقاده دخی اکلاشلشدر . واقعا مجتمعا
سیاحت ایله مصرفدن قزانلیدیغی کبی ممالک
اجنیه لسانه عدم و قوفدن محصل راحتسزاق
مشکلات کاملاً مندفع اولیور . زیرا
کیدیله جک یرلری بیایر بر آدمله کزمش
بولنیورسکز .

نیل واپورلرنده ذاتاً قادین یولجی دائماً
ارککه غالبدر . بزم واپورده بیله دو قورمزده
داخل بولمق شرطیله اوتوز اوچ کشی یز ،
بونک اون سکز ی قادیلدر .

طرفنده کی اینیانک هپ یکی اولمسنه نظراً
سیوطک کیتدکجه نیل نهینه ملاقی اوله جغه
حکم ایلییور .

سیوطده شایان تماشا مواقعی کزیمک
وزره عربهمده یالکیز ایدم . ارلا شهرک
غرب طرفنده کان قبرستانه کیتدک ؛
قبرستانک یانندن شهرک اتکسنده کان اولدیغی
طاغه یایان چیقدیم ؛ بوطاغ انواع حفریاته
هدف اولدیغی جهته دلیک دشیکدر ؛ الان
برچوق موجدلر ، مقبرلر لحدلر اوزتهده
بولنیور . بوطاغک ذروه سندن اسلام
قبرستانه ، نهزه ، اطرافک تارالارینه
ونیل نهینه ودها ایلری ده عربی طاغیرینه
دوغری فوق العاده برمنظره وار .

شهره عودت ایلیدیکم کبی دوه بازارینی
کزیم ؛ چارشویه کیتدم . سیوطک باشلیجه
معمولاتی غایت ایجه یالیش دستیلردر .
دستیلرک رنکی اسمر قرمزیدر ، حقیقه
صنعتی یاییلیور ، برده کمیک ایشله معمولات
کوزل .

واپوره عودت ایلیدیکم زمان برسیاح
دها گلش اولدیغی کوردیم بوذات فرانسه لی
اولوب آرزوی جولانده بوانسانلری مجتمعا
وبوسایده تصرفکارانه صورتده سیاحت
ایتدیرمک اوزره متشکل بر شرکت سیاحتک

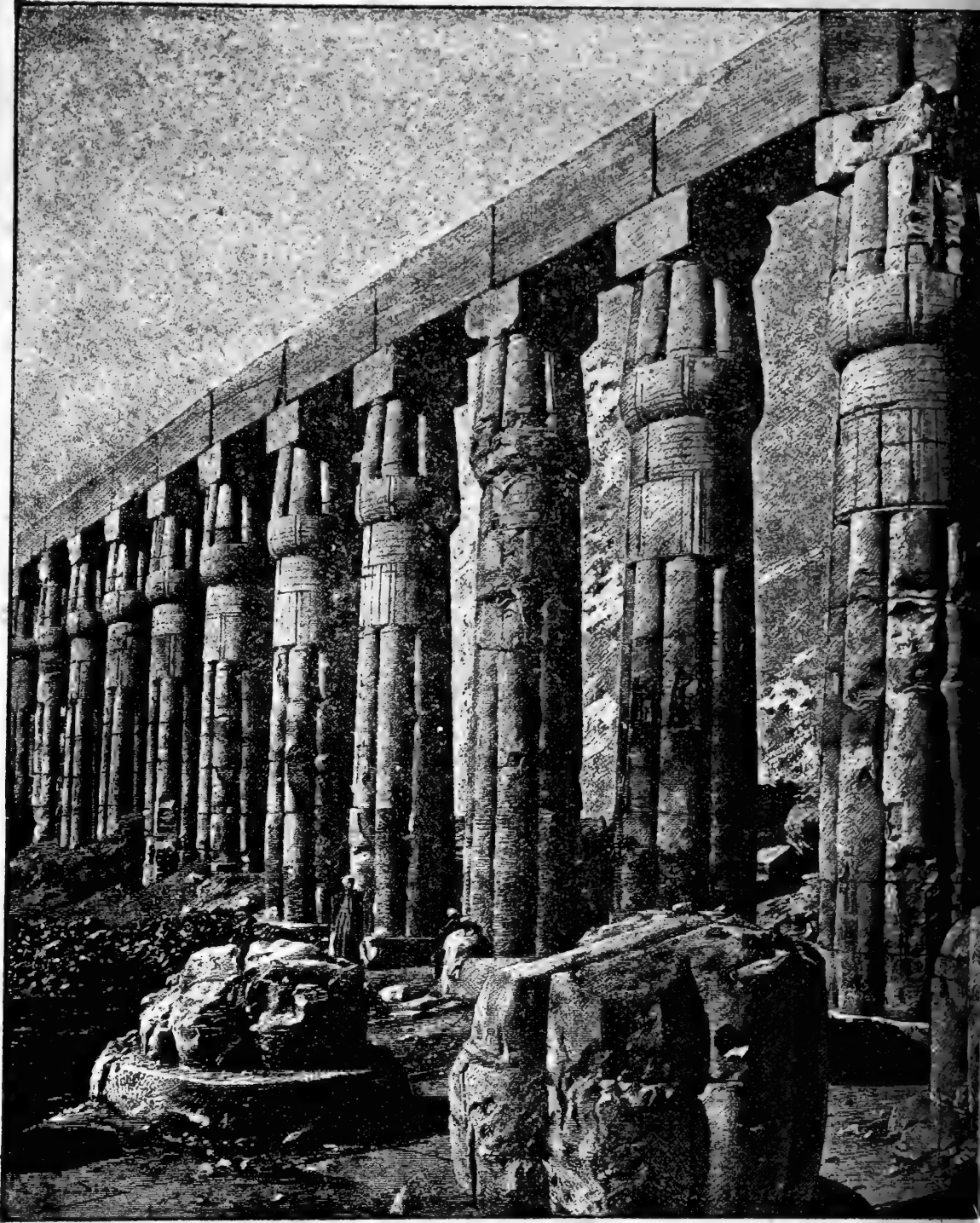
بلیانہ نام موقعہ برآز ماکنہ تعمیری
ایچون بر ساعت قدر توقف ایلدک ، همان
قرہیہ جیقوب کوی کزدم ؛ بورانک دہ
سار مصر علیا قرہلرندن فرقی یوق
سوقاقلر دار ، خانہلر باغچہ ایچندہ ، باغچہلرک
اطرافی دہ طپراق دیوارلر احاطہ ایشلش ؛
خانہلرک فقیرانہ اولنلرندہ دام بیلہ مفقود
اولیلہیا ؛ یاغموری همان معدوم اولان بویلہ
یردہ دامہ نہ لزوم وار . بعض خانہلردہ
یکنجی قات ایلہ کوزل باغچہ کوریلور .
بوراسی آبدوس خرابہ ومعبدنی زیارت
ایچون مرکز حرکتدر . فقط خط سیاحتدہ
دائما اشبو زیارت عودتہ بر اقلقدہدر .
بواقشام فوق العادہ لطیف بر غروب
تماشا ایلدم ؛ بر ساعت مدت کوکرتہ اوستندہ
حال استغراقدہ قالدیم . شمال روزکاری
کشمش ایدی ، نہر سطحندہ بر اوافق بورو .
شقلق بیلہ یوق ایدی ؛ طبیعتدہ نہ بیوک
سکون حکمفرما ، نہردہ عکس انداز نقدر
الوان لطیفہ خلقت رونما ؛ صودہ غایت
قویو قرمزیدن تالک آچیق صاریہ قدر
رنیکلر انعکاس ایلور ؛
فرداسی کون علی الصباح (دندرہ) یہ
مواصلت ایلدک . یاریم ساعت قدر مرکبلرلہ
بورودکنن صوکرہ بونامہ منسوب مکمل

واپورده کی تر جازده شایان دقت بر
آدمدر . ایری بویلی ، یاقیشقلی ، الآن
کنج چهره لی اولان هاشم افندی واپور
اسکلهیه کلدیکی کبی مرکبیلرله اوغرایر ،
کاربان جولانی تشکیل ایلر ، انتظام سفره
دقت ایدر ، آثار عتیقه حقندہ عالمہ معلومات
ویرر ، بونک ایچون هر لساندن سویلر .
هاشمک انکلیرجه سی ضرر سنر ، ایتالیا بجه سی
چاره پاتره ، فرانسرجه سی ایچهدر . غایت
نوازشکاردر ، دکاسی ثمره سی اوله رق بعضاً
تک توك نکته لی لقر دیلردہ صرف ایدر
عالمی کولدیورر .

سیوطدن صباحین ارکن حرکت ایلدک
فقط سیس زیاده اولدیغی ایچون واپورمن
تکرار توقفه مجبور قالدی . ایکی ساعت
صوکرہ شمس بلوطاری داغندی ؛ تکرار
یوله چقدق ،

نیل عادتاً بردکز کبی ایدی . بیاض
رنیکلی عربی طاغلرینک اتکلرندہ صانیکه
بر بیوک دکنر ساحلی تشکیل ایلور .

کوزل جوامع شریفه ایلہ مزین ایکی
اوافق کوی اوکندن دها کچدک ؛ قاهره دن
۷۲ کیلو مترودہ وده ییولک منتهاسی بولنان
« سهاق » قصه سنه کلدک ؛ قریباً خطک
دها ایلری یه قدرده کشاد ایدیلہ جکنی
سویلیورلردی .

لكسور خرابه‌ی

زابه‌نك اوكنه كلك. نیل نه‌ری سیاحتدن
ی بویولده خرابه ایلك دفعه کورولدیکی
بون معبدك مشاهدہ‌یی اهل زیارت ده بشقه
لو بر تاثیر حاصل ایلیور. برده معبد
مصر اثار عتیقه‌سینك اك مزینی واک آز
بوزلمشیدر. التجی سالله فرعونیه
زمانده تاسیس اولغش ومذاهب مصریه ده
یونانیلرک وده‌نوسنه معادل بولنان «هاتور»

یاخود «ایزیس» نامنه وجوده کتیرلمش اولان
اشبو معبد «باتوله مه» لرك وروماليلرك
زمان حکومتده تماماً یکیدن تعمیر کورمشدر.
بویله جه تعمیری میلادك برنجی عصرده
ختمه ایرمش اولدینی ایچون مصرک الك آز
اسکی اثارندن معدوددر. دیوارلرده مرملر
[*] ایله روما حکمدارانندن اوکوستوسك ،
تیرك ، قالیکولانك وزونك رسملری محکو-
کدر. كذلك قله توبارا ایله اوغلی سزار یونك
رسمی ده مشاهده اولنیور .

۸۱ متره طول و ۳۴ متره عرضه
مالک اولان شو جسم بناده بر متره مربع
محل بولنه مزکه انواع اشکال و تصاویرله
محکوک بولمسون . حکار اکثریا قبارتمه در .
وقتیله بالکزر رهبانك کیره بیلدکی تحت الزمین
مغارلرده ایسه حکار و رسملر هب لطافت
اصلیه سنی محافظه ایلشدر .

۴۳ متره محیطده «پیلون» تسمیه
اولنیور و مصر اثار قدیمه سینه مخصوص
مدخلدن معبدك برنجی قسمته کیریلنیور .
بوراسی یکرمی درت مرمرستون اوزرنده در ،
ستونلرك تپه لرینه الهه «هاتور» ك رسمی
حك اولمشدر .

[*] (مزمی) آثار قدیمه مصری ده بانیسك
اسمنی محتوی هبه روغلیف یازیلره اطلاق اولنیور که
بویله ده هراترك تاریخ انشایی واسم بانیسکی تحقق
ایلر .

بو معبدك یاننده وکوی کنارنده
اوفانی دها واردر . بوده «ایزیس»
انشا ایدلمشدر . ایزیس الهه سی بوراده
اینك شکلنده اراة اولنیور .

بورادن اعتباراً نیل ساحلنده
مخصوص بر نوع خورما اغاجلرینه تصاویر
اولنیور ؛ اشبو خورمالر زمیندن بر
یو کسلیجه برقاچ داله انقسام ایلنیور ، بودا
اوزانوب کیتدکن صوکره ذروه ده بیر
ومیوه ویریور . میوه سی بیوک چکر دکلید
آزینیر ؛ فقط اغاجی غایت سرت اولدیک
مراغوزلقده مستعملدر . اصل پیراقلر
معتبردر ، بویپراقلردن انواع سبت و حصیر
پردلر بیارلر .

وقت ظهردن صوکره واپور و صند
ایله «قنا» کوینه کیتدک ؛ ۱۶۰۰۰ نفر
مشتمل بولنان اشبو موقعه ده انواع دستیار
کویلر ، سوزکچلر اعمال اولنیور ؛
مصرده مستعمل اولان شربه دستیلر بورا
کلیر .

هوا غایت مساعد کیدیور ؛ صباح
واقشاملری هوا بر آز سرین ، فقط کونده
زلری انسان کندینی یوره جق اولر
صیقاقدن شکایت ایلیه جک .
خریطه یه احاله نظر ایدیله جک اولر

اوافق فکر پیدا ایدہ نیک ایچون بو قدر
مدت انحق کافی کلیر . حقیقت حالہ قاہرہ دن
۶۴۱ کیلو مترہ اولان لکسورده نهرک ایکی
ساحلندہ بولنان مشهور یوز قبولی « تب »
شهر جسم وقدمنک خرابہ سی واردر .

فقط خرابہ لر مصرک اک کوزل واکمهم
آثار عتیقه سندنذر .

نیک ساحل شرقینسندہ و آمہ نوفیسک
بیوک معبدی اطرافندہ کاش « لکسور »
ایسہ بر اوافق قضبہ حالندہ در ؛ حالبوکہ
هرسنہ جسمات واهمیتی مزداد اولیور ؛
واقعا هوانک صافیت فوق العادہ سی ، داما
صیحا و رطوبتسز حالی لکسوری تشرین
نایدن مارتہ قدر بر بیوک قیش اقامتکاهی
یاقمقدہ در . مرضا ، علی الخصوص صدرندن
راحتسز اولنلر لکسورک مکمل اوتلارندہ
هردرلو اسباب تداوی وراحتی بولور .

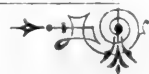
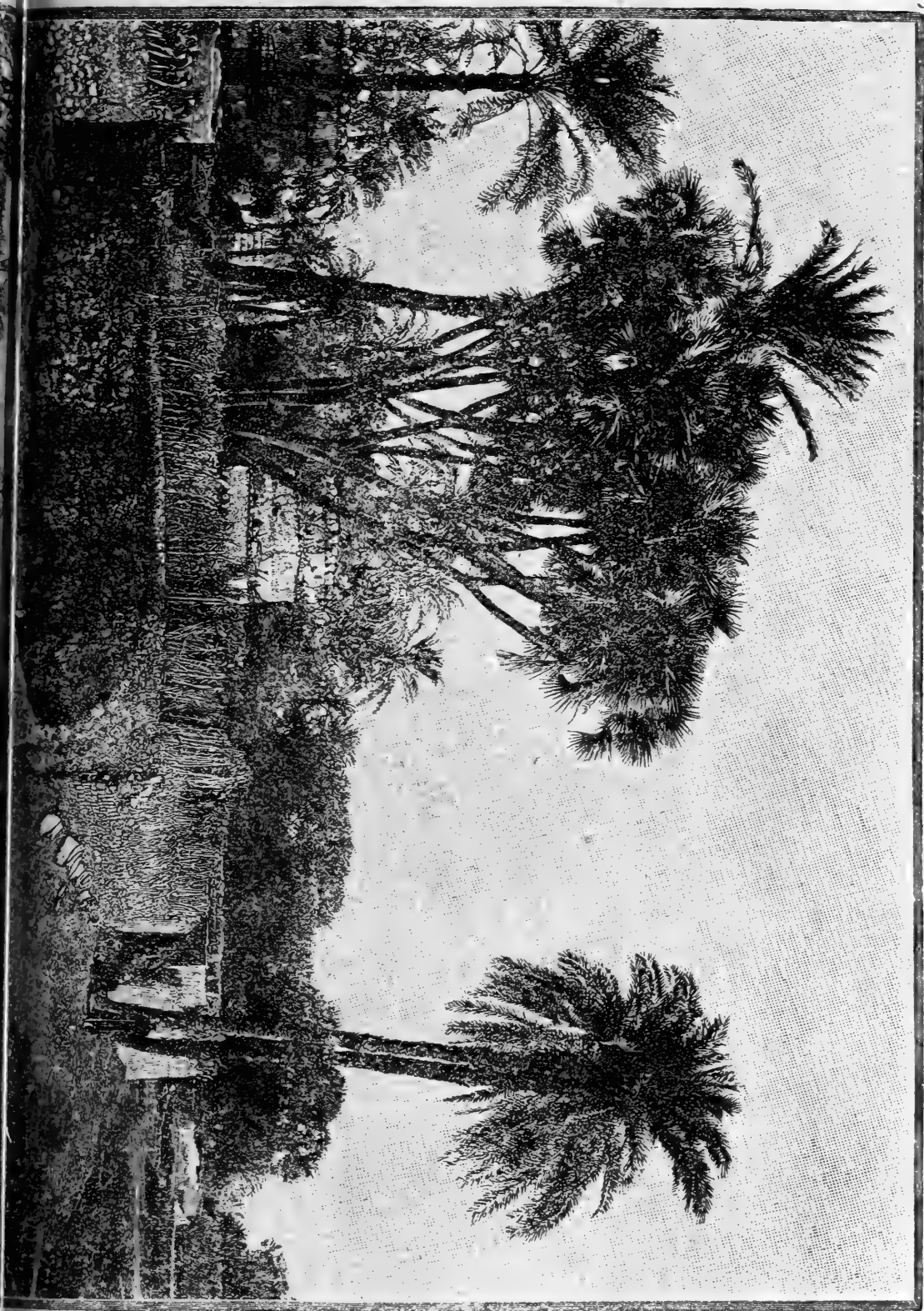
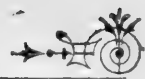
بوکون بازار ویورطی اولدینی ایچون
مرکبلرلہ جولان ترتیب اولنمہ مشدر ؛ هر
کس استدیکی کبی حرکتدہ مختار قالدی .

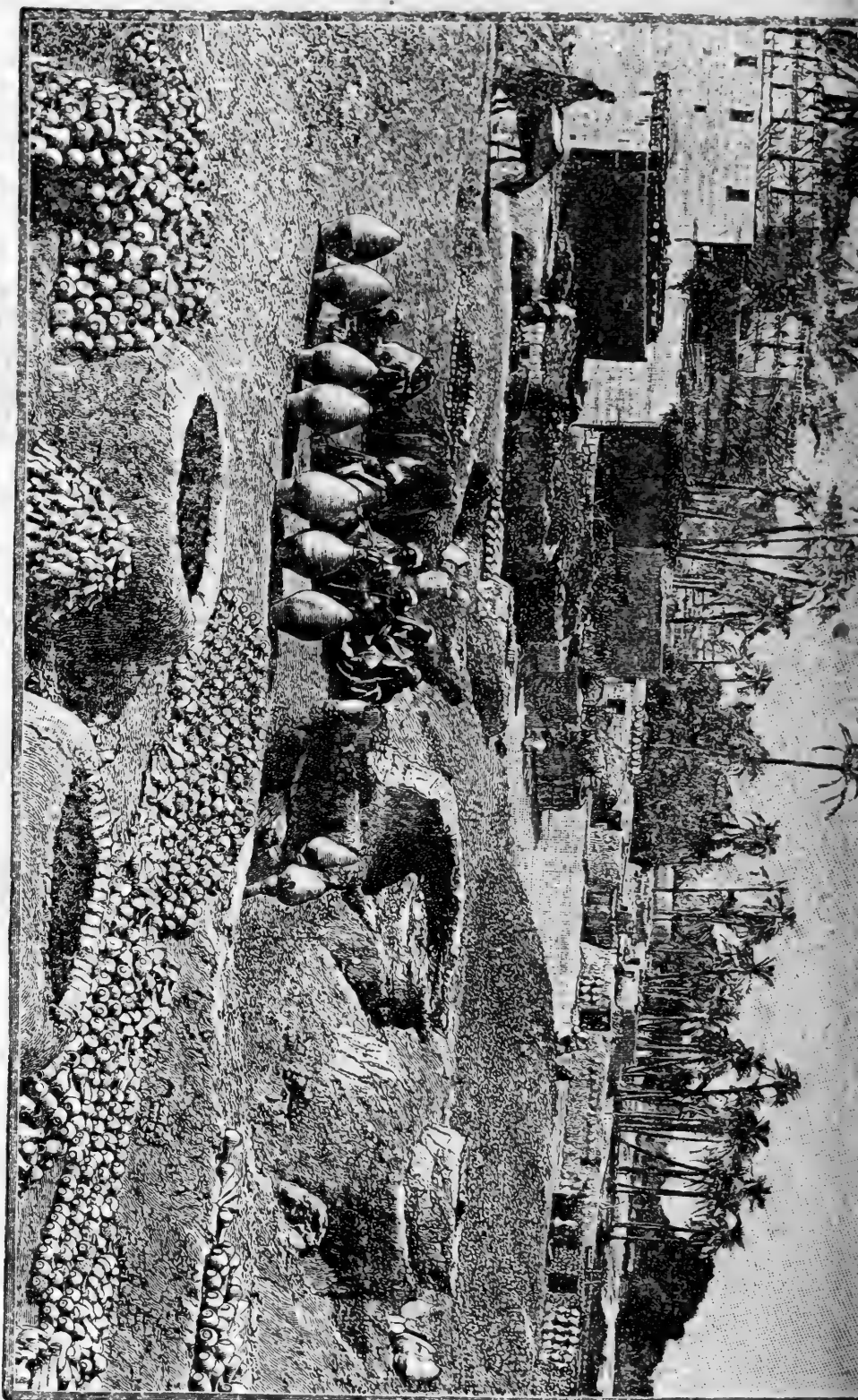
ریلورکہ نهر نیل اشبو کویک کاش اولدینی
قعدہ اک زیادہ سویش کورفزینہ تقرب
ر ؛ بوندن دولایی شونقطہ ایله بحر احمر
احلندہ کی « القصیر » اسکله سنہ بر دیر
ل خطی انشاسی فکری واردر ؛ طولی
بت قولایدر ، کله جک شوخطک انشاآتی
۲۰ کیلو مترہ زیر زمین بسیطدر .

بوکون کانون اولک ۱۲ سیدر . فرنکلرک
نیل یورطیسی دیمکدر ؛ اونک ایچون
نمای طعامدہ قمارہیہ ایندیکم زمان نوئل
غاجی دینان سوسلی وچچکللی ستونلردن
یکی دانہ سنی ماصہ اوزرنده مرکوز کوردم .
طعامدن صوکرہ یولجیلردن ایکی قادین
یانو چالیدی ، ایچہ زمان رقص و موسیقی
ایله اکلندک . نصف اللیل تقرب ایلیوردی ،
و آزالق اوج طوب آتلی ، واپوردن
اھتاب یاقلدی ؛ اکلاذق کہ لکسور [لقصر]
صیہ سنہ کلشنر .

سیاحت ، اهل جولانک لاقل لکسورده
وچ کون قالہ نیللرینہ کورہ مرتبدر ؛ واقعا
لکسورده کی آثار عتیقه یی تماشا ایله حقندہ

محرك جنال دالي خورماری — فنا قریبی

ایکنجی باب

لکسور (نقصر)

اعتباراًینه سفنکس له مزین اوله رق بشیوز
متره طولنده و نیله دوغری کیدر بر یول
دها باشایور . سفنکس لک بعضیلری دها یکی
تمیزلغش اولدینی ایچون مادتاال سورولمه مش
کبی یکیدر . معبدک جسامت و وسعتی حقیقه
بر فکر ویرمک اوزره دیهیم که ایلک
(پیلون) قبو ۱۱۳ متره عرض ۴۴ متره
ارتفاعه و ۱۵ متره نخه مالکدر .

ایلک قبودن کیریلنجه واسع بر حولی ده
بولنلش اولیور ، بوراده کی بر دیگر قبودخی
متروکات قدیمه نیک شایان حیرتی بولنان
معبده کوتوریور . معبدده غایت جسم
محکوک و مرسموم ۱۳۴ ستون وازدر .
ستونلرک اون ایکی دانه سی سارلرندن
مرتفع و قالین اولدینی ایچون وسطده مهیب
بر طریق رسم ایلایور . اوزاقده خراب
اولش بشقه پیلونلر ، بر چوق دوکوتی
قرق طاشلر و قیرق انواع هیکل آره سنده
برسی ۳۰ متره طولده پنجه غرانیتدن
ایکی قطعه دیکیلی طاش وار . بو طاشلر
اطرافلرنده کی خرابه ایچنده الان مرکوز
دوریور . بعده دها آز بوزولش دیگر

الکرناک یا خودقارناق معبد جسمینک خرابه
بهسی لکسور دن ایکی کیلومتره مسافه ده در ،
واپور ارقداشلرندن « پوتر » استنده بر ذات
ایله خرابه نیک تارلالر آره سنده کیدن توزلی
یوانی طوندق ، مصر قدیمک متروکاتی میاننده
اک اهم و فوق العاده سی اشبو خرابه اولدینی
ایچون بر آن اول شو معبدده مواصلته تماشا
ایتمک خصوصنده استیجال کوستریوردم .

مع مافیه یولده کیدرکن معلومات تاریخیه
فکریمی استیلا ایتش ، واپورده اوقودیم
کتابلرده خاطرات تاریخیه می تجدید ایتش
ایدی . مثلاً شمعی کیتدی کمز شو یول و قتیله
لکسور بلده سنی معبدینه ربط ایدن
مکمل جاده ایدی که طولنجه ایکی طرفدن
سفنکس هیکللری ایله تزین ایدنلش ایدی .
بوسفنکس هیکلرندن دها ایچمه سنی قارناقه
تقرب ایلرکن کوردک . جمله سی بوزوق
حاله قریلش ، طپراغه کومولشددر .

یکرمی دقیقه قدر یول یورودکن
صوکره مصر قدیم آله لرینک ژو پیتری
« آمون » نامنه مؤسس قارناق معبدینک
مدخل جسمینه داخل اولدق . بومدخلدن

معبد صالونلری ، دیوارلری غرانیتمدن
محکوک و مرسوم اوطه‌لر مصادف نظر
اولور . خلاصه هر طرفه خرابه‌لر ،
هیکل ، ستون بر آز ایلری ده « اوچجی
توتس » ک نام حکمدارک نامه منسوب بر
چوق صالونلر ده موجوددر .

خرابه‌نک تعریفی چاره سز بوراده
اختصار ایتک لازم ، زیرا یالکنز ایکنجی
رامسس ایله بدری برنجی ستینک اجرا
آنک محکوک بولندیغی دیش دیوارلری ،
معبدک جوارینه داغلمش انواع اثار عتیقه‌یی ،
بر چوق هیکلریله برابر بیوک مقدس
حوضلری ، الهلردن « خونس » نامه مؤسس
بولوب الآن موجود طاق ظفری توصیفه
قالقشسم هفته‌لرله قارئلری اشغال لازم
کایر . اشبو طاق ظفرک بر قطعه رسمی
پیشگاه اهل مطالعه‌یه وضع اولغشدر .

قارناق معبدی عادتاً برعالمدر . مختلف
عصرلرک یادکاری یعنی تا میلاددن ۲۸۰۰
سنه اقدام کلش « اوزرتسه‌ن » دن « پتولمه » لر
زمانه قدر حکمران اولمش حکمداران
مصریه‌نک اثار عتیقه‌سنی تدقیقه جلدلر کافی
کله‌مز . بوا‌لر میاننده فراغین مصریه ایله
برابر اسکندر کیرک وفلیک بیلله استملری
محکوکدر .

قارناق معبدینه مقایسه ایدیلنجه اصل
لکسورده کی معبد اوقدر مهم دکلدر .
بو خرابه نهرک ساحلنده در ، همان قصبه‌یه
ملاصق بولنیور . حتی وقتیه خرابه‌یی کوی
خانه‌لری بیلله استیلا ایتش ایدی ؛ خرابه‌یی
اشغال ایدن کوی خانه‌لری قالدیرلمش ایسه‌ده
بر اوافق جامع شریف الآن موجوددر .

لکسور معبدینک مدخلنده پنبه غرانیتمدن
مجالا و مکمل بر دیکیلی طاش مرکوزدر .
معلومدرکه بو دیکیلی طاشلر مصر قدیم
زماننده ایکشیر ایکشیر معبدلر قبوسنه رکز
اولنیور ایدی . الیوم یارسده قونقورد
میداننده بولنان ستون لکسور معبدینک
قبوسی اوکنده دوران دیکیلی طاشک اشیدر .
لکسور معبدینی ، ده‌ها اولجه انشا
اولنان آمه‌نوفیس بناسنه مکمل وجسم
ستونلر ربط ایلر ؛ آمه‌نوفیسک بناسی
اطرافی ستونلرله مزین واسع بر حوض
وبر چوق اوطه‌لردن متشکلدر .

معبدلردن صوکره « تب » نامی ده‌ها
زیاده قابل تطبیق اولان نهرک دیکر ساحانه
کچدک ؛ اوطرفده یوللر اوزون و کوریه‌جک
شیلر چوق اولدیغی ایچون ایشه تمام ایکی
کون حصر ایتدک .

نیلاک بوسه‌لچانده دخی مرکب‌ری

اون طقوزنجی ویکرمجی سلاله فرعونیه به
عاند یکر می بش دانه سی معلومدر . یکر می
بشك الك اهمی بولنان بش دانه سی زیارت
ایله اکتفا ایتدک ؛ قیالر ایچنه اویولمش
بومقبر ۲۰۰۱۵۰ مترو طولندهدر ؛ کیتدکجه
زمینه کومولیور ، بوزالر یادیك مردیون
یاخود یوقوشلی یوللارله اینلیور ، تحت الزمین
دیوارلری انواع رسملرله مزین بر چوق
اوطه لر وصالونلر وار .

یه توله زماننده مقبرلرک چوغی آچلمش
اولدینی ایچون لحدلرده بالاخره مومیه
کوریلهمه مشدی ؛ مومیه لرک نه اولدینی
اکلاشیله ممش ایکن اون اوچ سنه اقدم
اشنای حفریاتده کیزلی بر طرفه موضوع
۲۷ مومیه کشف ایدلمشدر . اشته بومومیه لرک
کافه سی الیوم قاهره موزه سنده محفوظدر .
صبحاقدن بیزار و یورغون ایدک ؛
برکولککيه حاضر لمش طعامی کمال ممنونیتله
یدک ، استراحت ایلدک . بر ساعت صوکره
بیان حرکت ایتدک ؛ بر طاعنی قطع ایدوب
ارقه طرفده کی مرکبلره ملاقی اوله جق
ایدک . طاعنک ذروه سنده کی نظارته حیران
قالدم .

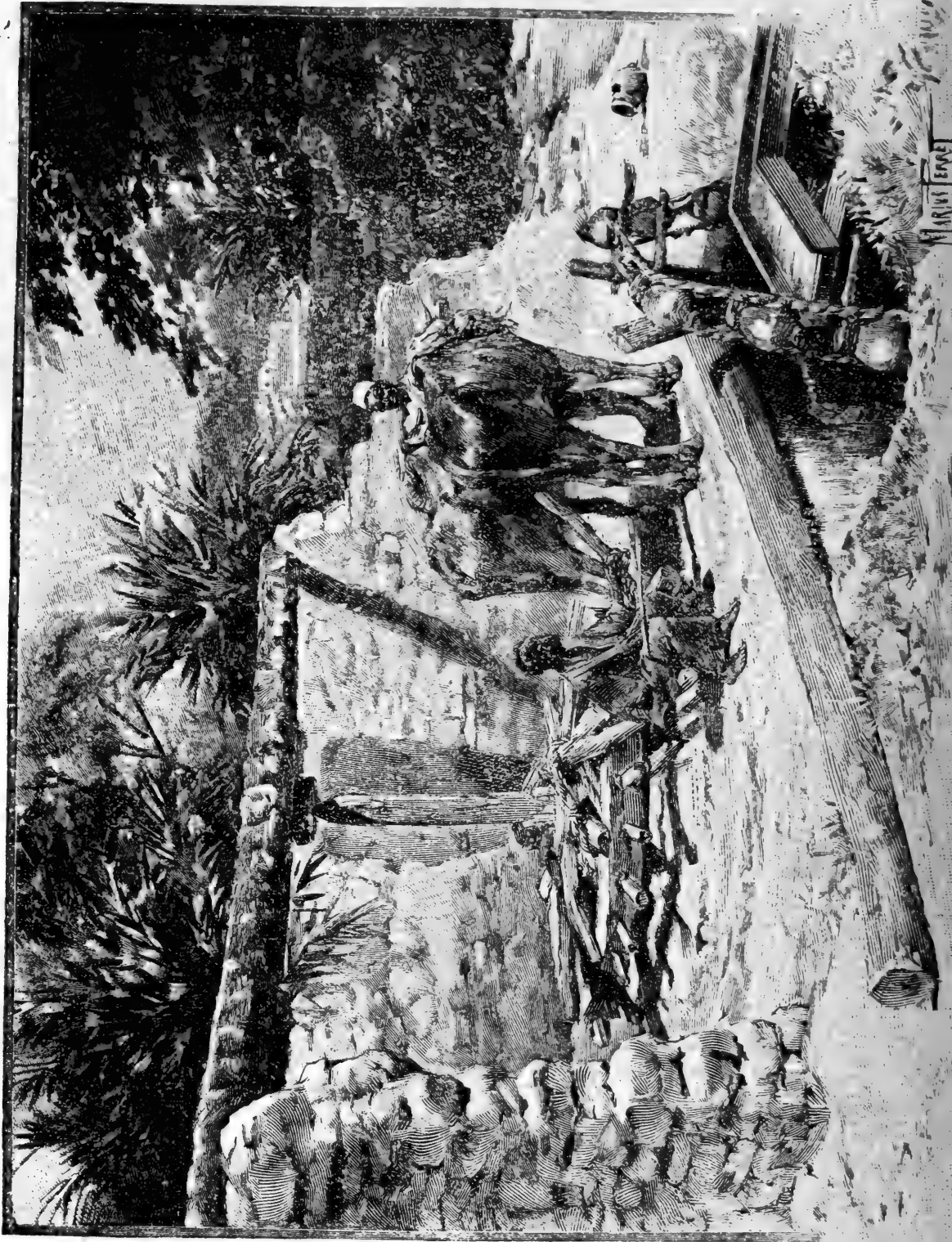
طاعنک اتکننده بر دیکر معبد دها وار .
فردایسی کون نیلی تکرار اشدقندن

بکلیور ایدی ؛ مرکبلرله اون دقیقه قدر
نهرک بر اطه سی اوزرنده کیتدک ، بعده
مرکبلر مزله قایقاره کیردک ، نیلک ایکنجی
قولانده آشوب قره به چیققدق ؛ بو طرفه
کلیتمزده سیاح غلبه لکمز زیاده ایدی ،
هپ بردن جولان ایدیورددی . نهری
کچدکمز کی اون ایکی قدر کوچک قیز
چوغنی کاربان جولانمزه الحاق ایتدی ،
اقشامه قدر بزدن ایرلمدیلر .

اولا برنجی رامسسک خاطره سی نامنه
مؤسس معبده ککلدک ؛ بومعبد جولک
باشلادینی خط اوستنده «تب» شهرینک
اتکننده کائن بر خرابه دهادوغریسی بر مقبردر
اک زیاده اهمیتی هیروغلیفلری ایله دیوار
لرده کی محکوکاتیدر .

ایلری ده قوم چولک انتهایسنده دار ،
قیالق ، وهردرلو محصولات ارضیه دن
محروم مشهور «باب الملوك» بوغازی وارددر ،
بر ساعت قدر بوغازدن یورویوب مقبره
واصل اولدق ؛ قیزلر اوکمزده قوشیورلر ،
اوینا یورلر ، استیانلره شربه لرندن دائم
صووق صو ویریورلر ، بخشیشه منتظر
اولیورلردی .

تاریخشناساندن شرابونک قولجه باب -
الملوکده قرق مقبر وار ایمش ، بونلردن

صوکره رامسیک مؤسساتندن «رامسیوم»
 باخود «مخونیوم» تسمیه اولسان آثار
 عتیقه بی تماشا ایلیه جک ایلدک .
 بو معبدک لطافت معماریه سی فوق -
 العاده در . دیوارلرنده زمانک محاربانه دار
 پک چوق محکوکات وارد در . کنارده رامسیک

بر بيوك هيكلی مرکوز، هيكل يکپاره
غرايتدن معمولدر. اليوم يره دوشمنش
اولان بو هيكلک ارتفاعی ۱۷ مترو اولوب
مصرک الک بيوک هياکلنددر .

رامسس طرفندن مظفريات ذاتيه سی نامنه
مؤسس بوبنده برده کتبخانه وار ايمش که
کتبخانهک قبوسی اوستنده : « بوراسی
طيب ارواحک خانه سيدر » عباره سی مصر
قديم لسانيله اوقونور .

ياريم ساعت صوکره مدینه هايواستنده کی
قصيه واصل اولدق . بوراده دخی ايکی
معبده مکمل ستونلر ومحکوکات واردر ؛
فقط تأسف اولنورکه خرستيانلغک بدايت

ظهورنده رهبان بو محکوکاتی بوزوب
اوزرينه بر طاقم ثقیل رسملر يامش-لردر ؛
حالبوکه ماریه تک قولنجه اش-بو آثار عتیقه
ظرافت واهمیتجه مصر آثار عتیقه-سک
سرفرازی ايمش .

قصبه دن ياريم ساعت ایلری ده مشهور
نمون هيکلی واردر . رسمده مشاهده اولنار
بو هيکلر ۲۰ مترو ارتفاعنده ويکپاره
طاشدن محکوک اولوب اوچنجی آمه نوفيسی
ارائه ايدر ، ظن اولنديغنه کوره هيکل
ديکر معبد کيدن برجاده ناظر ايمش .
بو آثار عتیقه یی الک زیاده حرکات ارض
رخنه دار ايلشدر .

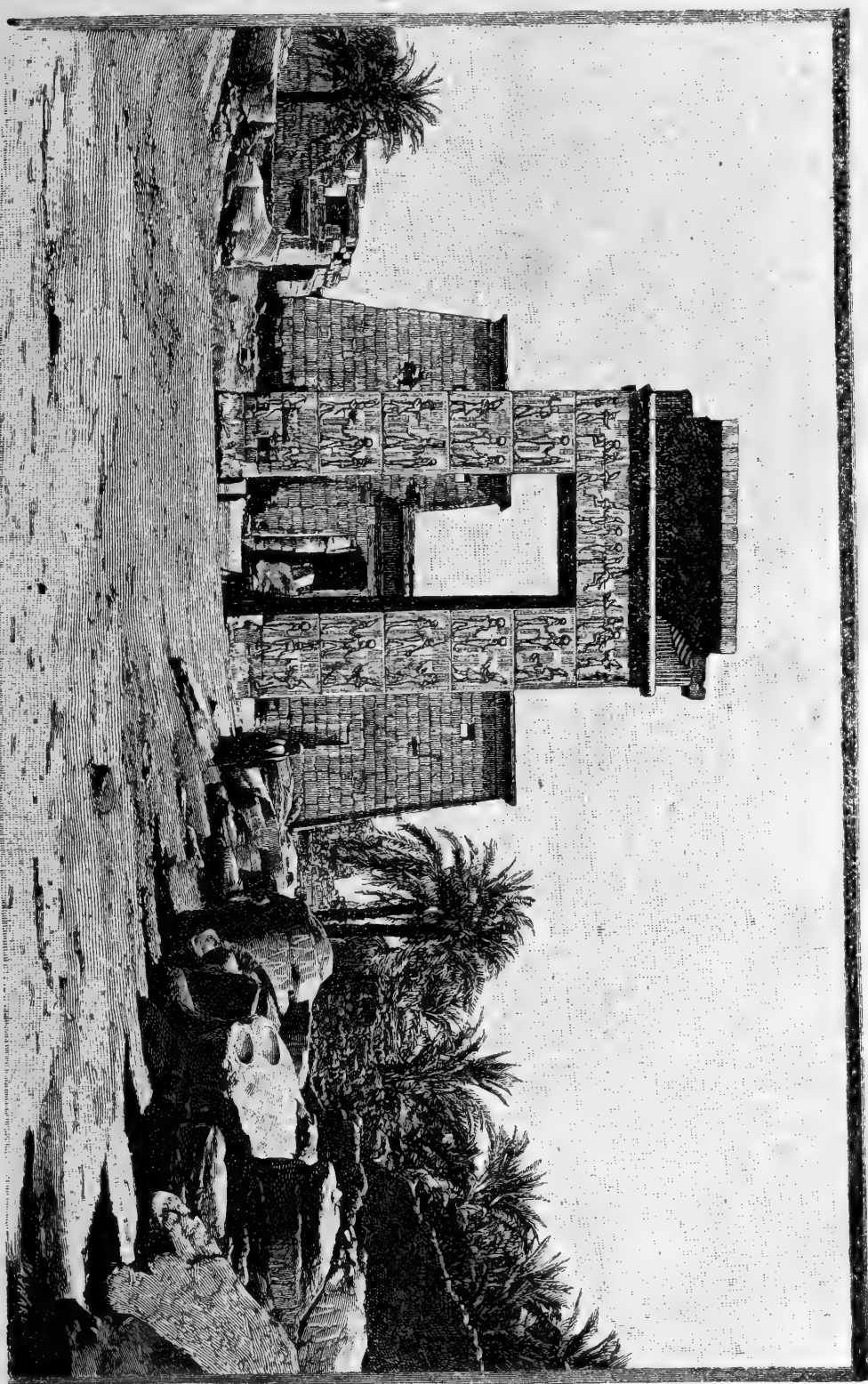
اوچنجی باب

لکسوردن اصوانه — سنا — فیلايه — وادی حلفه — بلادالنوبه

۱۶ نوبه اول — کجه نك قسم اعظمنده
 عله فشان اولان ماهتاب سایه سنده لیلای
 طمع مسافه دخی قابل اولدی ، نصف الیلدن
 یکی ساعت صوکره قاهره دن ۷۸۰ کیلومتره
 مسافه ده کائن سنا قصبه سنه واصل اولدق .
 طقوز بیک قدر نفوسی مشتمل بولنان سنا
 بیک ساحل یسارنده کائن اولوب منظره سی
 حقیقه لطیفه در ؛ چارشولری بازارلری
 نکیندر ، هله بورانک مرکب لری مصرده کی
 موجود چاربا حیوانانک اک مشهوریدر .
 سنده تماشا ایدیله جک اثار عتیقه قصبه
 اخلنده ونهره برقاج دقیقه مسافه ده واقع
 رخرابه در . خرابه زمیندن بر آز اشانی
 اوافق ایسه ده پک آز بوزولمش اولدینی
 بچون شایان دقت بولنیور . معبدک برقاج
 سونلریله برقبوسی استنا ایدیلورسه اقسام
 ساره سی سنده کی طپراق خانه لر التده
 الیور . تدقیقانه نظراً سنا معبدی په توله
 مانندن بقیه در .

سنادن مرورایدن سیاحلر یادکار جولان
 ولق اوزره چوجق لک واپور کنارینه
 تیروب غایت اوجوز صاندقلری رنگارنک
 ظریف سبتلردن آلمیدر .

زوالدن صوکره حرارت زیاده ایدی .
 میزان یکرمی سکزدوجه یی ارانه ایلوردی .
 نهرده برچوق طیور کزیور ، فقط قایق
 وسائر آز . یالکز آره صره برچوق
 صالره مصادف اولیورزکه اوزرلرینه فنا
 قصبه سنک دستیلری صره لشمدر . جوارک
 منظره سی تبدل ایلدی ، مواقع مزروعه
 کیتدکه ازالیور ؛ زمین آزمینت وزراعتی
 دشوار حالد کورونیور . ساحل یمین ده
 کوریلان «القاب» کونی قدیم «انه تیا» شهرینک
 موقعنده کائندر ؛ بوشهره استنادگاه اولان
 طاغده برچوق مقبرلر ومعبدلر کوریلور .
 ساعت اوچده ینه دیکر ساحله کچک
 «دفو» قارشیسنده دوردق ؛ بوراسی
 قاهره یه ۸۳۰ کیلو متره در . مرکبیلر فنا
 حالد واپورک اطرافنی احاطه ایله شماتته
 باشلادقلری ایچون ساحله یاریم ساعت قدر
 مسافه ده کوریلان قصبه یه ماشیا کیتکی شو
 شماتت آره سنده بوغولمغه مرجع بولدم .
 دفوده کزه جکمز معبدک اوزاقدن کوریلان
 اناری بزه کیده جکمزیری ارانه ایلوردی .
 مصر اثار عتیقه سی میاننده دفومعبدی

الكرنت (فازنق) . مدی خرابه سی

اك آز دوچار خرابی اولمش، كوزل محافظه
ایدلشیدر . معبدك اوزرینی احاطه ایدن
بری مصر قدیم صنعت معماریسی حقنیده
طپراقلر ، قوملر وقولبهلر دفع ایدلد کدن
برفیکر سلیم حاصل ایدیه بیلشدر .
بوحوالیده اهلینک انشیا ایلدیکی

استفاده قابل دکلدر ، اشته خرابه لر دخی
 بوانقاضك يعنى طپراغك التنده قالير . دفو
 خرابه سی ده بویله طپراق آلتنده قالمش بولندی

نولایلر صرف چامور و طپراقدن عبارتدر
 بر قاج سنه کچمه ییقاییر ، اصحابی یکیدن بردانه
 دها انشا ایدر ، یوقسه اسکینک انقاضندن

حالدہ تاریخشناس ماریہ تک نظارتی ایلہ
تطہیر و حفریاتی اجرا ایدلمشدر .

دفو معبد ظریفی « پتولہ نہورژہت »
زمانندہ باشلانوب ۱۸۰ سنہ انشاآئی دوام
ایلدکن صوکرہ میلاددن ۷۷ سنہ اقدم
اکال اولہ بیلشدی . اطرافنی احاطہ ایدن
۱۳۶ مترہ طول و ۳۷ مترہ عرضندہ کی
دیوار ایوم حالیلہ دورر . دیوارک قسم
داخلیسنندہ دائراً مادار بیوک رسمکر وشکلار
محکوکدر . تأسف اولنورکہ بواشکلاک همان
کافہسی فناحالدہ چیزلمش و بوزولمشدر .
برآراق بدخواهان زمان بوخریبانک
اھالی اسلامیہ طرفندن یاپلدیغنی ادعا
ایلمشسندہ بالاخرہ تدقیقات تاریخیہ ایلہ مرتبہ
ثبوتہ واصل اولمشدرکہ فعل تخریب میلادک
دردنجی عصرندہ خرسستیاینتی قبول ایدن
ایمپراطور تہودوزک امریلہ ادیان عتیقہ
اثارینی احما ایتک ایچون اجرا ایدلمشدر .

معبدک انتہاسندہ بریکپارہ غرانت طاش
ایچندہ براوفاق اوٹہ اویولمشدر ؛ ۲۲۷
باصہمقلی وایکی طرفندن بہر دھایزدہ دیوارہ
آچلمش ہجرہ لہلہ ضیادار کوزل برمردیون
بیوک پیلونک تپہسنہ چیقارر ؛ بورادہ
منظرہ فوق العادہدر . پیلون ۴۰ مترہ
ارتفاعندہ اولوب تپہسندن نظرک اوزاقلرہ
قدر کیدر .

ماہتاب ضیای شمس یرینہ قائم اولمش
ایدی ، اطرافنی صاران چوجققلرہ کویلیلرہ
قونوشہرق واپورہ کلدیم .

۱۷ فانونہ اول — ساعت طقورہ
دوغری واپور سرعتی کسدی ؛ سلسلہ
بوغازینہ کیریوردق ؛ بورادہ جریان
شدیددر . ایکی طاع آرسنہ کیرن نہردرت
یشیوز مترہدن زیادہ عرضہ مالک دکلدر .
سلسلہ جبال العرب اوزرندہ کوزل منظرہ لہ
کوریلپور . بوٹاغلردہ برچوق طاش
اوجاقلری وارکہ اشتہ مصر اثار قدیمہ سنک
طاشلری قسم اعظم اعتباریلہ و قتیلہ ہب
بورالردن چیقارلمشدر .

برآز صوکرہ « کوم اومبوس » معبدیہ
کلدک . معبد پتولہ اثارندن فقط بناسی بک
خرابدر . خرابہ نک برطرفنی نہر یمکدہ .
دیگر طرفنی قوملرباصقندہ اولدیغندن
برزمان صوکرہ تماماً اورتہدن قالقہ حنی
مظنوندر .

راکب اولدیغمن ممفیس واپورینک
منتہای عزیمتی اولان اصوانہ قدر اومبوسدن
یالکز قرق کیلومترو یول قالپور . دائماً
مجراسی دارامتداد ایدن نیل ایکی ساحلندہ
بک آزمواقع مزروعہ کوستریور . اھالی
« شادوف » دیدکلری براوزون صیریغہ

غلی مشین قووالر، یا حود رسمی مشاهدہ ولندی اوزرہ مرکب ویا اوکوز قوشولی ساقیہ « تسمیہ اولنور برنوع دولابلر پایہ سنده نہرک صوینی آلوب اراضی یی سقایلہ ہر آن مشغولدر .

شمس غروب اوزرہ ایکن اصوان کوروندی . صاغده برچپلاق طاغ، صولده خورما اغاجلری ایلہ بیاض رنگلی خانہ لر وار . اوکوزدہ ہر آن نہرک صوییلہ یقہ انان غرائت آطہ لری . وقیالر بولنیور، بونلر میانندہ فیلاہ آطہ سی سمای شفاف تحتندہ منظرہ حضراسیلہ اصوان قارشیسندہ نیلی ایکیہ بولیور .

۱۸ لائوہ اول — بوکون کوزل استعمال اولندی . سیاحتک اک شایان دقت کزملرندن برینی یایدم .

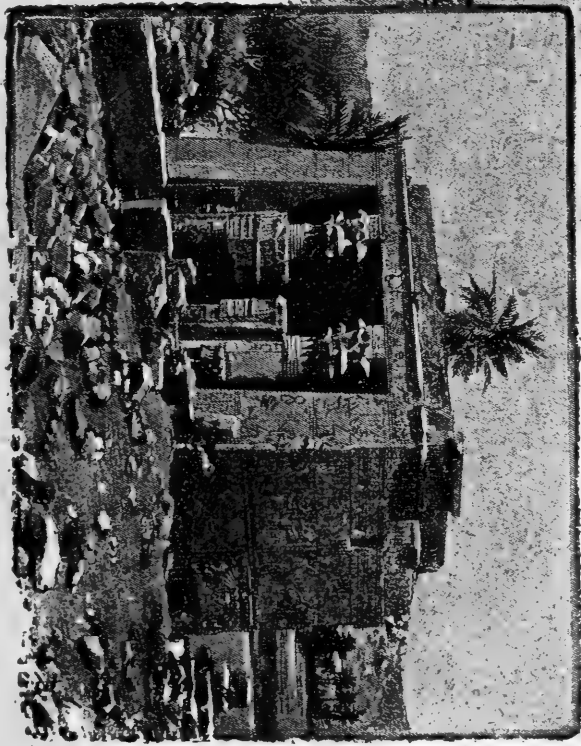
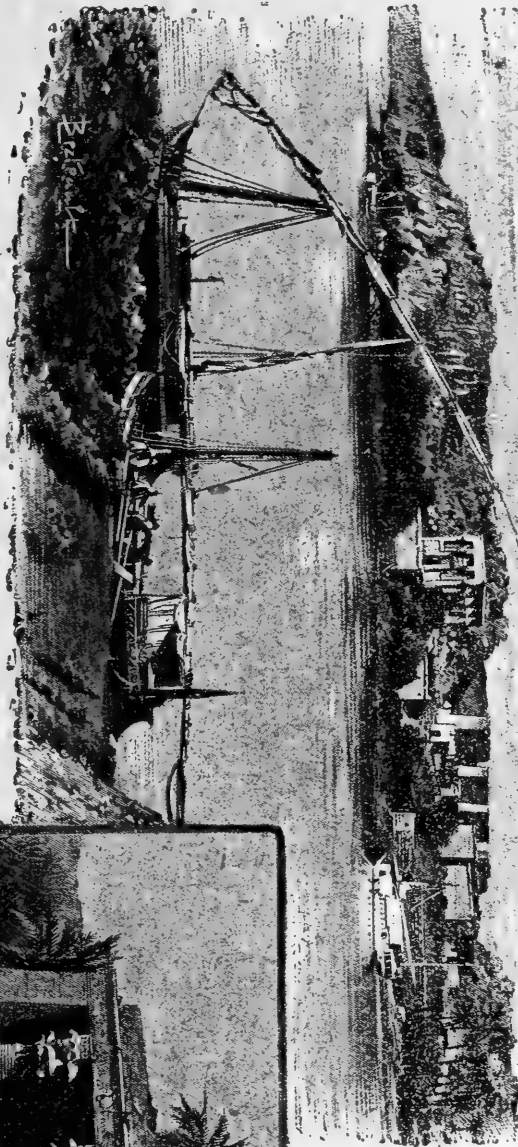
صباحلین غایت ارکندن اعتباراً صوان ساحلی غایت غلبہ لک کورونیور، برچوق قایقلر، ظریف دہا بیہ لر، واپورلر ساحلہ باغلی دورییور، برچوق مرکبلر، آتار حتی دوملر بیلہ فیلاہ جزیرہ سنے کوتورمک اوزرہ بزی بکلیور . واپورده کی غمراہتپرست امریقالی میسلردن بر قاجی دوملری ترجیح ایلدیلر، بکا کلنجہ سائر ارقداشلرک اکثریسی ککی اون دقیقه

ایلری دہ موقفی بولنان شندوفرہ راکب اولدم . اخیراً انشا ایدلمش بولنان اشبو خط فیلاہ نک قارشیسندہ وشلالہ نک اوزرندہ کی « شلال » قصبہ سنے منہی اولیور . اون کیلو مترہ تمتد اولان یول چول ایچندن کیتک شرطیلہ یکر می دقیقه سوریور .

آطہ یی زیارتدن اقدام بردفعہ جوانب اربعہ سنی نہراً قایقلہ دولاشدق . خورما اغاجلری، آثار عتیقہ دن ستونلر آطہ نک ہر طرفی صارم شدہ، بونلر قسماً صویہ انعکاس ایدوب غایت ظریف بر منظرہ تشکیل ایلیوردی .

فیلاہ جزیرہ سی عادتاً نیل نہری اوزرینہ اصلش کیدر، صولر اک جوشقون زمانندہ بیلہ سطح عایاسنہ چیقہ من . وسعتی طولاً ۴۰۰ عرضاً ۱۵۰ مترودر؛ الیوم غیر مسکون بولنیور . وقتیلہ موجود بولنان کوی خانہ لری رینہ شمدی انقاض کورینیور . صرف طپراق اولان بوانقاض ایچندہ زمان سالفہ خاطر اتندن بر چوق آثار واردرکہ تاریخہ مراقی اولنلرک زیادہ تحریک حس دقتہ کافیدز .

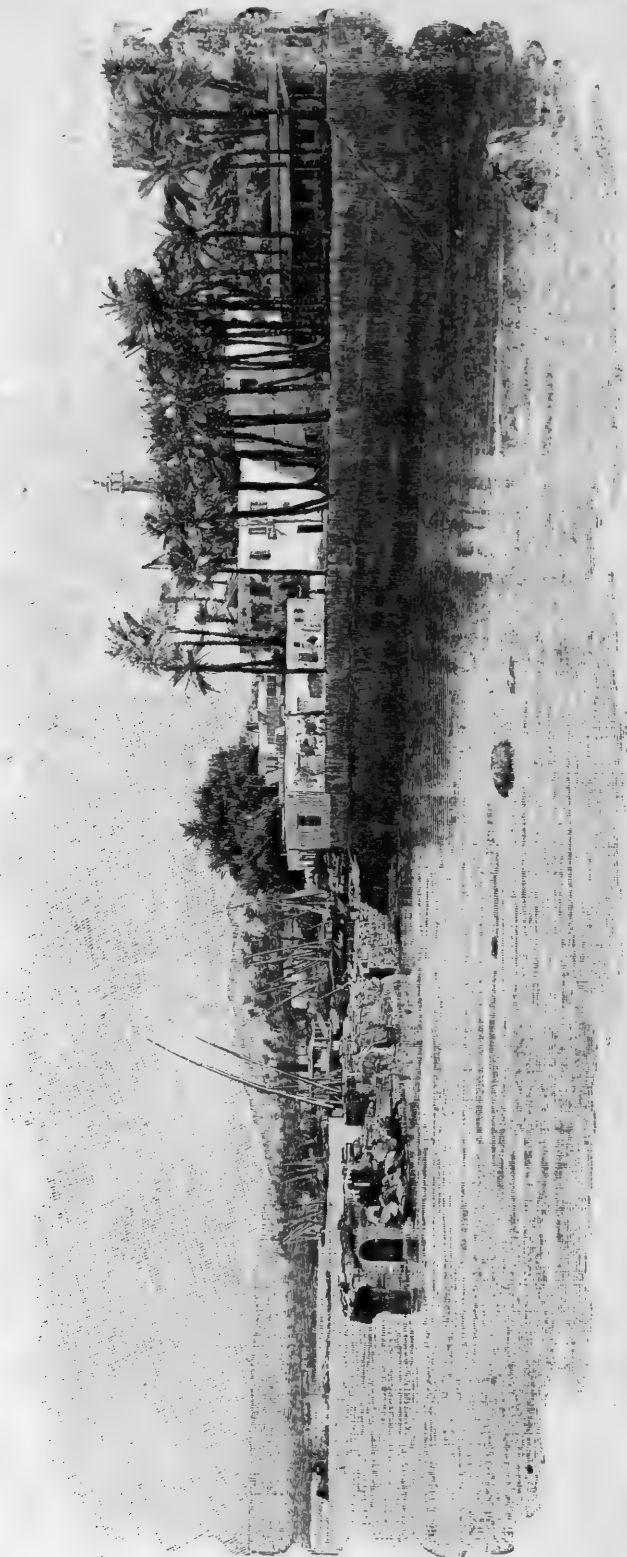
اک اسکی خرابہ میلاددن دوت عصر اقدام اوتوزنجی سالہ فرعونیدہ دن نمکتانہ بونک انشا کردہ سی بولنان براوفاق معبددر .

نیلده فلاور جزیره سی و خرابه

ایزیس آلهه سنه مخصوص جسیم معبد ایسه
 برتجیدن یوز سنه سوکره به توله فیلادلف
 طرفندن باشلانمش و اخلافی طرفندن اکمال
 او انمشدر . اوراده موجود و تپه لری هپ
 بشقه شکله کی سنتونلر ایسه رومالیردن
 قلمه در .

اصوان قصبه‌سی

فیلایه اطه‌سی رهبان مصر قدیمک صوک
 التجا کاهی ایدی . ادیان قدیمه مصریه‌یی
 قدر مدت ایزیس واوزیریس بتپرستانکی ده
 بو آطه‌ده حکمفرما اولمشدر . تا میلادک
 دردنجی عصر تده اطه‌نک پیوک معبدی
 الفا ایدن ته‌ئودوز زمانندن صوکره برعصر

کلیسایه تحویل اولنش ، بناء علیه ستونلر
اوزرنده شوراده بوراده صلیب اشاراتی
کورولمکده بولمشدرد . دفوده اولدینی کبی
بوراده دخی اثار عتیقه نفیسه ، ایلاک خرسیتیا -
نلرک تخریباتنه اوغرامشدر .

مثلا تصاویر ظرفه نلک چوغی چامور
صیوالر التندن چیقارلمشدر .

اصوان ایله فعالیه آطه سی آره سنده
نهرک ارتفاعی الی متره فرق کوستر ،
نهرک مجراسی قیالر و طاشلرله دولو اولدینی
حالد تام شلاله دینه جک بر سدی هیچ بر
طرفده حاصل ایله میور . بناء علیه نیل
شلاله لرینه شلاله کله سندن زیاده سرعتلی
جریان دیمک دها اولادر . حتی بوسرعتلی
جریان اوزرنده قایقلر بیله کیدیور ، هر
نقدر هیجانلی ایسه ده ، قایقچیلرک مهارتی
سایه سنده ، تهلکدن عاری بولنان شو
جولانده بک طاتلی اولیور .

آدم باشنه یکرمی غروش فیئات ایله
اللی کشی بر بیوک صندوق طودق ؛ ایکی
ساعت قدر مستریحانه اقان نهرده کیتدکن
صوکره ایلاک سرعتلی جریان ککیردک ؛
برنجی بی متعاقب کوپوک ایچنده اقان ایکنجی یه ده
داخل اولندی . قیالر ، طاشلر آره سندن
سرعت و مهارتله کچوب اصوان جوارنده کی

را کد سولره کیردک . خلاصه اصولد
فعالیه آطه سینه شمندوفرله کیدلیدیکی حالده
عودتمزی نهرک جریانندن بالاستفاده و برنجی
شلاله دن کچهرک نیل طریقله اجرا ایلدک
برنجی شلاله نلک رسمی ده انظاره عرشم
اولمشدرد . اشبور سنده دخی کورولدیکی اوزرنده
شلاله مجرای نیلاک ایکی طاع آره سینه ودا
بر محله تصادقندن دولای سرعتلی بر جریان
حالنده تحصیل ایلیور که اوزرنده یالک
واپورلرک سیر و سفرینه مانعدر .

نیلده قایقله کیدرکن قایقچیلر اصول
و عادتلری اوزره طرز عربده تغنی و ترنمدر
خال قالمه مشلردی ؛ بو آدملرک حزی
و مؤثر صورتده کی آهنگلی شریقلری آوروپا
ارقداشلرک بیله استحسانه مظهر اولدی
اصوان قاهره دن ۹۲۸ و بحر سقا
ساحلندن ۱۱۷۶ کیلو متره مسافده کار
۹۰۰۰ نفوسی مشتمل بر بلده در ؛ طرز وضعی
کوزلدر . ریختلرنده اثار تجارت و فعالیت
وار ؛ چارشوسنده بازارنده محلی مصنوعات
و منسوجاتی بک چوق . حتی آوروپا اصولند
اداره اولنور بر ایکی غازیو بیله وار
برده مکمل اوتل انشا اولمقده در که حسابجه
مصر علیانک اک کوزل مسافر خانه سی
اعدادینه داخل اوله جقدر .

دوه قوشلری سوریلرینه راست کلوب
قصبیه واصل اولدق . بر ساعت صوکرده
اوناس واپورنده راحتجه قارمه یرلشدم .
واپور یاندن چرخلی و طرز قدیمده یانلشدر ؛
وظیفه سی ده برنجی وایکنجی شلاله آرهنسند
سیر و سفردر . شلاله بیننده قوق اداره سنک
یکی واپورلری ایشلیه مز ؛ اوناس اوافق واون
ایکی یولجی یه منحصر ایهده کوزل و راحتدر .
معین ساعتده حرکت ایتدک ؛ یاریم
ساعت قدر فعلایه آطه سی جهته دوغری
فوق العاده بر منظره تماشا ایلدک ؛ بر آز
صوکره آطه نهرک بر کوشه سی آرقه سننده
غائب اولدی . عرب طاغلرینک کان اولدی
ساحل صره سننده ایکی عدد اسکی و ظریف
جامع شریف جالب نظر دقت ایدی ، بر
ساعت دها یورومش ایدک که نیلدن ۱۵۰
متره مسافه ده واقع ده بو معبدی مشاهده
اولندی .

جوارک منظره سنندن دخی آرتق اصل
حوالی مصریه ده بولند یغمز اکلاشیایوردی ؛
آرتق مصرله پک چوق جهتدن مخالف
المنظر بولنان خوبه ده قطع مسافه ایلوردق .
طاغلر نهره قدر اینور ، قابل زرع اراضی
غایت محدود ؛ اکثریا نهرک ایکی طرفنده کی
کنارلردن بشقه محله زراعت قابل دکل .

اصوان نیل ساحلنده کی بلادک ال
المنظر وشایان دقتیدر . عودنده بوراده
مدت توقف آرزو سننده اولدیغم جهته
مان مملکت حقنده دها زیاده تفصیلات
برم .

۱۱ لایحه اول — بوکون یول رفقاسیه
اعلشدم ؛ زیرا قراریمی ویرمشیدم ؛
ورمز بورادن تکرار قاهره یه دونه جکدر ؛
ایسه برنجی شلاله دن صوکره نهرک دیگر
قم واپورلرینه بینوب تاایکنجی شلاله یه
ی وادی حافیه قدر یولده دوام ایتک
تیورم . قوق اداره سیله اویشدق ؛
برکون حرکت ایلجه جک اولان « اوناس »
فنده کی قوق واپورینک حرکتته انتظاراً
نیل حاله تحویل ایدلش بولنان « برنجی
ی » نام واپورده اقامت ایلجه جک وکیجه یی
راز ایده جکدم .

بوکون سال افرنجی ابتداسنه مصادقدر .
نیل اولان واپورک سالوننده هر کس
رینه سال جدید تبریک ایلوردی .
ندوز قصبه ده بر آز کزدکدن صوکره
طه مه کلوب نوطلریمی اوراقی تنظیم
دم ؛ مکتوبلر یازدم .

۲۱ لایحه اول — تکرار شلال
ارینه راکب اولدم . یولده بر چوق

رامیسس هیکل جسمی

یا لکنز رنگ مستشما اولق شرطیله بزم
 طرفلرک قازلی طاغلرینه بکزییوردی .
 حرارت اپی شدید . کولکده و جریان
 هواده ترمومتره ۲۷ دن اشاعی اینیور .
 بر آزاو واپورک حین توقفنده ۳۰ درجه‌ی
 بولش ایدی ؛ مع مافیه استغرابه محل یوق ؛
 زیرا بو کجه منطقه حاره‌یه کیره جکز .
 مدار سر طاندن کجه جکز .
 نصف الیسلدن ایکی ساعت صوکره

بناء علیه نهرک حال فیضانده اورالرده
 براقدینی قوملر ، صولر چکله کجه دقتله
 تسویه اولنوب هب زرع ایدلمشدر . شویله‌جه
 نهرک ایکی جناحنی احاطه ایدوب کیدن
 خط حضرا شوراده بوراده خورما اغاجلری
 ایله‌ده مزین ؛ هر طرفده سیاه قیالر ؛ بعض
 محللرده التون رنگنده کی صاری چول قومی
 طاغلرک ذروه‌لرینه بیله چیقینور ، وادیلری
 املا ایلینور ، تا نهره قدر کلییور . بونلر

وادیء حلقہ قادینلری

وردق . نه كوزل كچه ؛ ماهتاب بدر كچهك سكون عموميسنى اخلال ايتك
 حالنده ، انسانك اولانجه قوه خياليه اوزره شوراده بوراده دون ساقيه لردن
 وشعريه سى حال تيقض وغيانه كليور . بشقه برشيئك صداى قولاغه انعكاس ايتيور .

پیش-کاهندن دها کچدک که ایکنجی رامسس
زمانندن قالمه اولوب تحت الارض کائندر .
بر قاج ساعت صوکره داقه معبدنی
زیارت ایچون ساحلده توقف ایلدک .
بلادالنوبهده شایان تماشا معبد و خرابه لر
نهردن بر قاج دقیقه لق مسافهده کائن اولدیغی
جهتله مرکبلره احتیاج حاصل اولیور ،
فقط هر زمره چیقسه ق رفاقتزه سکنز نفردن
مرکب بر مفرزه عسکریه ویریورلر ؛ هر
نقدر مجاوزات خارجیه دن قورقه حق هیچ
برشی اولیور واولمه مش ایسهده آره صره
افریقا چولارندن ارباب شقاوت کلدیکی
جهتله اهل سیاحتی حکومت شویله جه تحت
حمایته آلیور .

داقه معبدی به توله فیلادلف طرفندن
انشا اولمشدر . طرز معماریسی غایت
ظریفدر ؛ هله پیلون تسمیه اولنان مدخلی
هیچ مخرب اناری کورمه مشدر. دیوارلرده کی
محکوکات و هیه روغایفلر دخی بوزولمه مش
و حسن محافظهده قالمش ایسهده معبدک
صالونلرندن بریسی خرسیتیانیتک بدایت
انتشارنده کلیسا حالته تحویل ایدیلرک
تساویری بوزولمشدر .

معبدک کائن اولدیغی زمین قره طیراقدیر ؛
وقت وزمانیله بورالرکده مزروع اولدیغی

۲۱ ثانویه اول — نصف الیالی ایکی
ساعت کچجه ضیای قر سایه سنده واپورینه
تحریک چرخ عزیمت ایلدی . بناء علیه
صباحلین کوکرتیه چیقدیغ زمان قلابش
بوغازندن کچمش اولدیغیمزی کوردیم ؛ بو
بوغازده نیل طاغیر آره سینه صیقیشوب
مدهش دره حالی آلیور . تأسف ایتیم ،
بوغازی او یقوده ایکن کچمش ایسهک عودتده
جوارنده کی معبد ایله برابر تماشا ایلرز .
اوکوست زمانندن قالمه دندور معبدینک
تماشایی ده عودته قالدی .

آرتق اطرافک منظره سی هب یکنسق .
نهر چیلاق . نه آطه وار نه قایق نه قوش .
بزدن صودن بشقه شی یوق . یالکنز قیلر
غایت لطیف یشیل رنگده ، فقط بونلرده
پک یوکسهک . اوزاقدده ساقیه لرله اسقا
اولنور اراضی کوریلور اما اطرافنی
طاغیر صارمش اولدیغی جهتله اوافق اولمق
کرنک . جبال متسلسله نك الك مرتفعی ۵۰ ،
۸۰ مترودن زیاده دکل . طاغیرک اورتیه سنده
ینه کندی رنگلرنده ایری غرایت قیالری
طاشلری مشاهده اولیور ، بونلرک اوزرنده
دخی غایت سفیلانه بر طاقم قولبه لر نظره
چارپیور .

اوکلهدن اقدام بلا توقف بر معبد

مجزوم ایسه ده اوزماندنبری نهرک سطحی
نزل ایش اولدیغندن اراضینک قابلیت
اسقاسی محو اولمش و بویه جه حال مترو -
کیتده قالمشدر . بوقره طپراق دخی هر
زمان چولدن کان قوم ایله اورتولیور ،
حتی قوم ساحلده کی جزوی اراضی
مرزوعه یه قدر صاوریلوب مرزوعاتی
بوزه قده ایش . اوزاقلرده سیاه داغلرله
کوز اله بیلدیکی قدر چول وقومدن بشقه
شی یوق .

داقدن صوکره صاغ ساحلده قورقی
معبدی خرابه لری وار ، بونی متعاقب
محرقة معبد ظریفی کلیور . اشبو معبدک
بش قطعه ستون ظریفی حقیقه شایان تماشا
وحیرتدر .

بو جوارده اراضی مرزوعه شریذ
حائده نهرک کنارنده دوام ایلیور . بلاد
النوبه اهالیسی غیور اهل زراعت ایسه ده
محصولات واقعیه سی کندی غدا سنه بیه
کفایت ایتمه مکده در . بوندن دولایی هر آن
بلاد النوبه اهالیسی اشاغلره دوغری هجرت
ایلیور . مثلاً بر چوقلری مصرک بلاد
مشهوره سنده خدمتکارلق ایلیورلر . حتی
وابور مزده برانکلین عالیه سنک رفاقتده
شمسی استنده بر ترجمان وارکه خالص نوبه

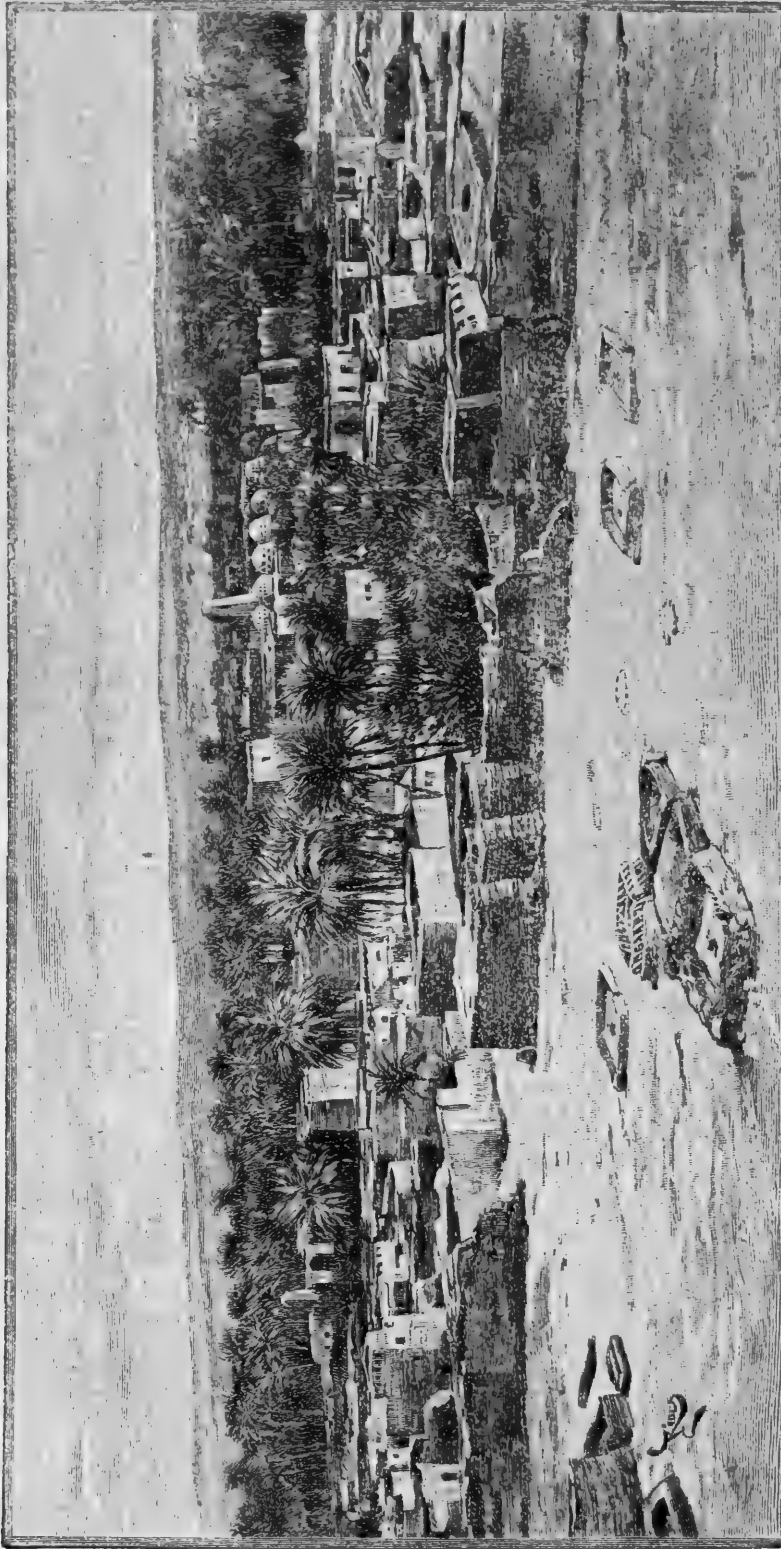
اهالیسنددر . بر المان عالیه سیله اوروبایی
تماماً زیارت ایلیه رک بر قاج لسان ده اوکر -
نمشدر ؛ پارسی بیلور . ضرر سنز فرانسه جه ،
کوزل انکلینزه ، المانجه ، ایتالیا جه
سویلیور . فضله اوله رق عربجه یه ده واقفدر ؛
واقعا عربجه ، لسان محلی ایسه ده بلاد النوبه
اهالیسی کنیدی لرینه مخصوص بر لسان ایله
متکلمدرلر . شمسی بیلدیکی لسانلرله بر آز
یازوب اوقیورده .

۲۲ نوبه اول — بو صباح ارکندن
کروسکویه کلدک ؛ کروسکوده واپور بر
قاج ساعت توقف ایلیه جک ، یولجیلرده
طاغه چیقه جقلردر . یانمه بر آدم آلوب
همان قره یه چیقده ، طلوعدن اول طاغک
ذروه سنه واصل اولمق اوزره استیجال ایلدم .
طاغه قولای چیقیلیور ، فقط نهایتلرنده
غایت دیک . تام ذروه یه واصل اولدیغ
زمان قیب قرمز ی رنگده شمس تابان طلوعه
باشلادی . بوراده برده قره غول کاشدر .
بر جهتدن نیله ، دیگر جهتدن ابو حماد
طریقیه خرطومه کیدن جاده یه ناظر اولان
طاغک منظره سی پک لطیفدر . جاده قوم
چول آره سنده عادتاً بر دریه بکزییوردی .
اشبو جاده ایله خرطومه یکرمی کونده دوه
کاربانلری کیتکه در . کروسکو ذروه سنده

احوان جوارى

اشبو نامده اعزهدن برذات مدفون اولمق
روایتی بولندیخی ایچون جبل ، معزز عد
اولنیور واهالی محلیه نك زیارتکاهیدر .
کروسکودن صوکره نیل بردنبره وجهه
جریانی تبدیل ایلور؛ شمال غربی یه دونیور،
بویله جه تا « الدر » ه قدر کیدیور ، تکرار
شمال شرقی مجراسنی آلیور .
کروسکودن حرکت ایده لی ایکی ساعت
کچمش ایدی که ساحل یسارده بر معبد دها
تماشا اولندی .
جوارک منظره سی پک حزن انکیز .
هر طرف چول ؛ نیلک صول ساحلنده بر
قاج متره عرضنده اراضیدن ماعداسی
ناقابل حراثتدر . صاغ ساحل ایسه سراپا
خورما اغاجلریله مزیندر . بلاد النوبیه
کله لی بوقدر خورما اغاجیله اراضی مرزوعه
کورمه مشیدم .
بر ساعت صوکره واصل اولدیغمز
« الدر » قصبه سنده ساحلدن بر صندال
کلوب انکیز عالیه سنک ترجانی شمسی بی
آلدی ؛ انکیزلر بابا یکیت ترجمانه مملکتی
زیارت ایچون اوچ کون مأذونیت ویرمش
اولدقلرندن اشبو صندال ایله همشهریلری
کلمش ایدی . وادی حلفه یه قدر چیقوب عودته
باشلادیغمز زمان « الدر » ده کندی خانه سنه
کلوب برچانی ایچمه مزى شمسی رجا ایلدی .
دها ایلری ده صول طرفده مرزوع
آطه لر وار . صاغ ساحل قیالق منظره
کسب ایلدی . منظره تکرار دکشدی ،
زیرا نیل زیاده کسب وسعت ایلدی .

مصر علیاده الدر قصبه سی

بوسایه ده مرزوع یرلر چوق ؛ هله خورما
 اغاجلرینک لطافتی پک فوق العاده .
 کذاک صاغ طرفده رومالیارک قدیم
 بریایسی اولان « اثار ابریم » نام قلعه نیک
 پیشکاهندن مرور ایلدک . بو قلعه اساساً
 بریوک قیا اوزرنده کائن اولدینی ایچون

حقیقهٔ موخش ایدی .
 ۲۳ نومه اول — وقت ظهر دده واپور من
 منزل غایه سنه وازدی . فیلایه یاخود فعلایه
 جزیره سندن ۳۴۸ ، قاهره دن ۱۳۸۶ کیلو
 متره دده و بحر سفید ایله خرطوم آره سنده
 یاری یول اولان وادی حافیه کلش ایدک .
 اشته بوراسی خط سیاحتک نقط
 انتهای سیدر . بناءً غایه سیاحتنامه نک ده برنج
 قسمی بیتدی دیمکدر . شمدی ینه کلدیکم
 یولدن دونه حک ایسه مده عودتده واپور
 بشقه یرلره اوغرایه جنی ایچون ویره حک
 تفصیلات دخی طبیعی بشقه اوله حقدرد .

دره نجی باب

وادی حلقه — ابسامبول (ابوسمبل) — اصون

اسکله نك ، ایکی کیلو مترو اوزاغنده
 نهرک شمالنده کائن وادی حلقه کوینه
 جه ایلدم : اول امرده برطاقم قشله لرله
 ره غوللارک بولندیغی محلدن کچدم ؛ قشله -
 دن اعتباراً واسع بر جاده ، اصل وادی
 حلقه کوینه کوتوریور . بوراده شایان
 سط و تمهید برشی یوق . ایجریلری اوفاق
 صندوق و پاکتله لرله دولو دکانلر ، قهوه
 خانلر ، میکده لر ، اوزرنده عنوان لوحه سی
 اصلی و بیلار دولی برغازینو ، برده اوفاق
 چارشو وار . چارشوده دکانلر دخی هب
 وروپا اتمه سیله دولودر . یولده کیدرکن
 چوچقلر اطرافنی احاطه ایتش قوشیور .
 ایجریاور بخشیش بکلوردی .
 کوبی کزدکن صوکره تارلالری تعقیب
 یکن دیگر بریولدن آهسته یورویشله واپوره
 عودت ایتدم . برچوق خلق نهر کنارنده
 ثواب بیقایور ، یاخود استحمام ایلیوردی .
 حرارت دوندن زیاده . ترمومتره ۳۴
 درجه دن اشاغی کوسترمیور ، واپورده کی
 و جیلردن برقاجی نهرک دیگر یقه سنده کائن
 رمعبد قدیمی تماشا ایلدکارینی سویلدیلر ،
 فقط آرتق وقت کچ ایدی ، غروب کال
 استغراق ایله سیر ایدرک استراحتگاهمه
 چکلدم .
 ۲۷ نوره اول — عودتده واپور
 ساعتده ۱۸ کیلومتره مسافه نی کال سهولتله
 قطع ایلیور ، اشاغیدن اسوب نهری ایچه
 توجه کتیرن روزکاره اهمیت عطف ایتمیوردی
 بناء علیه وادی حلقه دن حرکتی درت
 ساعت کچمه مش ایدی که ابسامبول خرابه سی
 پیشگاهنده لنگر انداز اولدق . ابسامبول
 نامی « ابوسمبل » دن تحریف اولغشدر .
 بومحله نهره قدر امتداد ایدن طماغی
 مائل صورتده دریجه قازوب میدانه ۳۰
 متره قدر بر جبهه چیقارمشلردر که بو
 جبهه ده اساساً ۶۰ متره ارتفاعنده ودرت
 قطعه ایکنجی رامسسک قیا اوزرینه اویولمش
 هیکایله مزین معبدی میدانه چیقار ،
 رامسس بوراده بر صندالییه اوطورمش ،
 اللارینی دیزینه قویمش اوله رق ارانه اولغش ،
 هیکلار ۲۰ متره ارتفاعنده جسم اولدینی
 حاده غایت دقتله حاک ایدلمشدر .
 هیکلارک دردی ده بربرینک عیتیدر ، فقط

بر دانه سی دردنجی عصر میلادیده قامین
طرفندن قیرلمش و خراب ایدلمشدر . هیکلک
آره سندن کچلیدیکی کی انواع حد و تصویر لرله
مزین مدخله و اورادن دخی درت قطعه
صالونه کیریلپور .

ابسامبول معبدی بلاد نوبه نك اك
مکمل ومهییدر . حقنده لازمکلیکی قدر
تفصیلات اعطاسی ایچون صحیفه لر دولدر مق
ایجاب ایدر ، بوراده التزام اختصار ایلورم .
یوز قدم قدر ایلری ده اشبو معبدك
برده اوافق موده لی وار . ارتفاعی اون
متره بی کچمیور .

کچه معبد تکرار کیدوب مشعله لرله
درونی زیارت ایلدك ، بوفکر ترجمانز
ظرفندن ویرلمش ایدی ، کچه زیارتی بزده
پك درین بر تاثیر براقیدی .

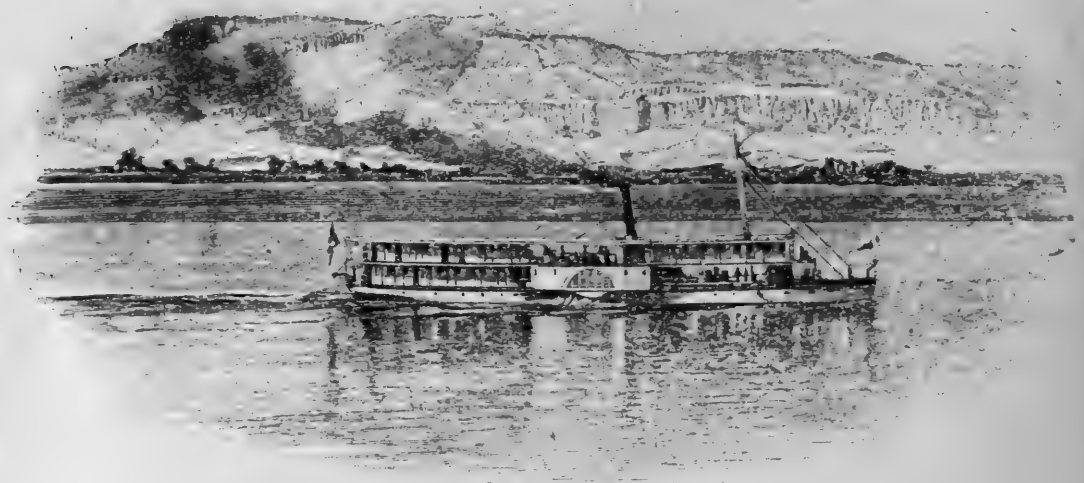
۲۸ نومه اول — صباحین الافرانغه ده
سکزده وقوعبوله حق حرکتزدن اول
بلکبردها کورمیه حکمز شومعبدی تکرار
سیر و تماشا ایلدك .

واپور حرکت ایلدی ؛ ابریم مواقع
لطیفه سنی کوردك ، وقت ظهره دوغری
واپور «الدر» قصبه سی پیشکاهنده دوردی .
ساحل صیغ اولدینی ایچون واپور اسکله یه
یناشه میور ؛ قره دن کلن بر صندال ایله

دیشاری چیققدق ؛ بوراده ترجمان شمسی
سائر همشهریلرله برابر بزی بکلوردی .
هپ برابر قصبه نی اورت سندن کچوب جوارده کی
برتبه یه توجه ایلدك که بوراده یننه ایکنجی
رامسس طرفندن آمون رایا نامه یاللمش
معبدی کزه جکدك . معبدده سائرلره نسبه
فوق العاده برشی یوقدی .

زیارت واقعه دن صوکره ترجمان شمسنك
خانه سنه کیده جکدك ، بونك ایچون مزارلقدن
مرور لازمکلی . مقبرلرک اوزرلری یالکز
قیرق طاش ایله قیالی ایدی ، مزارلقدن
خورما اغاجلرله مزین بر میدانه چققدق ،
بر جامع شریف پیشکاهندن مرور ایلدك ،
بر چوق کوی خالقنی ارقه من صره کتیره دك
قصبه نك توزلی سوقاقلرنده یورو مکده
دوام ایلدك .

شمسنك خانه سنه بزله بر قاج معتبران
مملکتدن ماعداسنی قبول ایتدیلر ؛ شمسی
اوروپا سیاحتارندن بعض اشیا ولوازم بیتیه
کتیرمشدر ؛ بواشیا ایله مزین خانه ده کی
منظره فوق العاده نظافتی اعلان ایلوردی
ماداملر صندالیه لره ، بزده حصردن بر مندره
اوطوردق . اولایمش اگرام ایلدیلر صوکره
قهوه ایله چای کلدی . خدمتی باشی اورتولو
اولان شمسنك زوجه سی ایفا ایلور ایدی .

فوق اداره سنک یکی واپوری

کجه نك بر قسم عظیمی کچیردك ، نصف الیلدن
ایکی ساعت صوکره یعنی طلوع قرله حرکت
ایلیسه جکیز ؛ زیرا ایلری ده ایلا سیاحت
موافق احتیاط بولمخور .

۲۹ نوبه اول — صباح اولدینی وقت
ایجه یول قطع ایتش ایدك ؛ جهت شمالیدن
هوب ایدن سرت روزکار یولمه مانع
اولیورسده ینه کوزل کیدیورز . صول
طرفده داقه معبدی ؛ کرکیش خرابه سی ،
دندور معبدی کی اولجه کوردیکمز یرلر
یشکاهندن کچدك ؛ مدار سرطانی «ابو حار»
نامده محله آسبدق ، بوراده نهر ایکی طاغ
آره شنه کیروب بر بوغازدن آقیور ؛ هر
کوشده بشقه منظره عرض ایلور .
شمدی صول طرفده کائن قلابش

قادینك قوللارنده باشنده وکوکسندہ برچوق
لئونلر ، بونجوقلر آصیلی ایدی .

الدر قادینلرینك باش باغلامه لری حقیقه
جای دقتدر . صاحب لری غایت ایجه اور کولره
قسم ایلورلر ، هند یای اومسی لازمکن
اغلی برشیلہ بارلائیورلر ، بهر اور کونك
وجه ۳ ، ۴ سانتیمتره طولسده براوفاق
ساری طاش تعلیق ایلورلر ؛ قادینلر
آلنلرینه طاق دقلری بر آلتون پارچه سیله
وجهیه وارمه مش قزلردن تفریق اولنیور .

الدر قصبه سی اوچ درت بیک نفوسی
شتمیل اولوب نوبه نك اك مهم شهریدر ؛
ناء علیه زیارتمزك اوزون سورمسه متأسف
ولمدق ، واپوره عودتمزله حرکت اولندی
ساعت صوکره کروسکویه کلدك ؛ بوراده

معبدي کوزه جکزه که ايساء بول مستشالولمق
اوزره بلاد نوبه نك الك مکملیدر. خرسٲیانیٲدن
درت عصر اقدم او چچی توتمز طرفدن
تأسيس اولان بومعبد رومانك ايلك قيصر.
لری طرفدن تعمیر کوروش ايسهده اليوم
ينه خرابدر، قسم فوقانیسی کاملا چوکشدر
درونده تصویر و سائردهن اثر قالمه مش
ايسهده يالکيز بر محانده کوزل رسملر بولنمشدر،
بونلرک بدایت ظهور نصرانیته اوزرلرینه
چامور صیوانمق سایه سنده محفوظ قالدیغی
خبر ویردیله. اون دقیقه ایلری ده بر بشقه معبد
دهاوار؛ قسم خار جيسنه افریقایه مخصوص
بر چوق حیوانات رسملری حك اولنمشدر که
جمله سی حقیقه صنعت و مهارت ارانه ایلور
جوار کویلی چوجقارک حالی انسانی بك متأسف
ایلور. چپاقلنمش اولان کوزلرک اطرافلی
بر چوق سینکر احاطه ایتمشدر که نه چوجق
کندیسی نه ده باباسی اناسی قوغمقده اصلا
حرکت کوسترمیور. ظن ایدرسهم بورا
اهالیسنك چو قچه کورلکه مبتلا اولمسی بو
قیدسزلقدن تولد ایلجه جکدر.

تکرار واپوره کیردک، الباب بوغازی
نامنده کی بر طاقم آفتیلردها کلیور؛ بناء علیه الی
کیلومتره قدر مسافه ده منظره حقیقه مکملدر.
بوغازدن چیقیدنمز زمان قرداش
وتافه خرابه لری اوکندن کچدک.

اوکله دن اوچ ساعت صوکره فعلايه
اطه سی شکل ظریفی ايله ينه عرض دیدار
ایلدی؛ یاریم ساعت صوکره واپورمن
شلال لیسانه کیردی که بوراده واپوری
براقوب شمدو فرله اصوانه کیتک اورادن
بشقه واپوره بنمک لازمدر. کچه یی واپورده
کچیردک؛ صباح قطاریله اصوانه کیده جکزه.
بوکون ار کچه فعلايه اطه سنده بردها
کشت وکذار اجرا ایلدک. زوالدن ایکی
ساعت اقدم قطارله کلن یکی یولجیلره واپوری
ترک ایدوب قطاره کیردک.

شمدی به قدر ۲۳ کون کبی اوزون بر
مدتی ممفیس، سٲی، اناس واپورلرنده
کچیرمش اولدیغم ایچون آرتق برقاج کونده
اوتلاردن برینک یتاغنده یاتمق، قماره یرینه
اوطه ده وقت کچیرمک هوسنی حاصل ایلش
ایدم. دیگر جهتدر همان قاهریه عودت
خصوصنده استیجاله احتیاجم یوق ایدی.
بو ملاحظیه مبنی اصوانده اوتلده برهفته
کچیرمکه وکله جک واپورله حرکتیه قرار
ویردم. علی الخصوص اصوانده شمدی کوزل
برده اوتل کشاد اولنمشدر، حالبوکه وادی
حلفیه دوغری کچرکن قصبه ده اوتل یوق
ایدی، برواپورده یاتمش ایدک.

آصوانک یکی اوتلی قاهره ده اهل ثروتدن

اشته بویله جه آطه یه کلوب کون کچیرمک ،
طعامی تیر کوشکنده ایتک ، صوکره قایقه
بینوب شالاله دن کچهرک ، قایقچیلرک شر قیاری
دکلیه رک عودت ایتک پک ذوقه کیدیوردی .
اطه نك اورتی سنده ، قارشى یقه ده
بر چوق قوم تپه لر واردی ؛ بونلرک بردانه سنك
درو دس سنده بر بنا واردی که میلک برنجی
عصرندن قالمه بر مناستردی .

بر آزردا ایاری ده شمال جهتمده میلاددن
۱۸۰۰ تا ۳۷۰۰ سنه اولاردن قالمه مصر
قدیم مقبرلری کزدم . بونلرک اهمیتی زیاده
دکلسه ده پک اسکی اولدقلری ایچون شایان
دقتدی .

هیهروغلیفلرک قرأتی سایه سنده اک
مهم مقبرلرک فیلايه حاکمارینه مخصوص
بولنلر اولدینی اکلشلسدی .

برکره سنده اصواته داخل اولمده دن
قایقچیلره فیلايه اطه سنك اطرافنی دولاشم
دیدم دولاشدق . بوراده قایقلر غایت
اوجوزدر ؛ اوکله دن صوکره اقشامه قدر
درت کورکچی وبردومجی و بر چوجق ایله
برابر طوبی طوبی اون ایکی غروش تسویه
ایلیوردیم . اطه نك اطرافنده اجرا ایلدیکم
جولانك خاطره لطیفه سی دائماً فکر نشام
قاله جقدر . وقت اقشام ایدی ، غروب

برینک اثریدر ؛ بوذات خرطوم اهلایسندن
اولدینی جهتله اوتلک داخانی کندی مملکتی
قاعده سنجه زین اشس ، پلانلری ده کندیسی
پاشسدر . اوتلک درونی بوندن دولای
دولامباحلی وقارشیق ایدیسده بنینه بکندم
اون کون اقامت ایتک اوزره بازارلنی ده
ایوم ایتدم . صوکره دن الدیغ معلوماته نظراً
اوتل قوق اداره سی طرفندن استیجار
اولوب کندی اداره لری تحتی آلمشدر .
اوتل دمیبول . وقفه اوچ دقیقه مسافده
وابور اسکله سنك یاننده وریختم اوزرنده
کوزل موقعده کاشدر . بنانک اوکنده کی
بربالقون تمامایله ناظردر ، بوبالقونه چیقلدینی
زمان ، نیله فیلايه اطه سنه وساحل مقابل
طاغلرینه دوغری حیرت افزا منظره وار .
اصواته مدت اقامتم ظرفنده فعلايه
اطه سنه ایکی دفعه ده ایتدم . بواطه نك
طریف حوالیسی تپه سنه چیقوب اطرافك
منظره سنی تماشادن بردرلو اوصانه میوردیم .
شمالده دمیبولک کچدیکی قوم چول ، بریه
اطه سی ، اطه نك خرابه سی ، قیالری ،
شلال اسکله سی ، بورانك قایقلری کیلری
بیاض خانه لری خورما اغاجلری ، نیلک
برطرفده ساکن برطرفده موجه لی حالی حقیقه
سیر اولغله دویولور منظره لردن دکدر .

مصر علیاده قیافت

جائنده بولغان شمس تابان نهر ساحلنه ،
اطه نك لطافتنه ، جوارك علويتنه بشقه بر
تأثير بخش ايلش ایدی .

برا گلجه مده اصوانك ضیای شمسدن
عاری چارشولرنده كز مك ایدی ، دكانلرده
حوالی مصریه مخصوص هرشی واردر .
هیپوپو تام دريسندن قرباجلر ، صرچه دن
کردنلر ، یاپازلی بیله زكار ، كوزل
سپترلر ، باقر معمولات ، ابانوز باستونلر ،
هردرلو اسلحه ، حتی ایچی دولمش تمساح بیله
صاتیایور .

اصوان اولاری دها تجارتگاه ایش ،

فقط اليوم افريقا بيوك شهرلری تجارتي
بحر احمر طريقه اجرا ايدلمكده اولدینی
ایچون قصبه اهمیتی غائب ایتمشدر .

لیمانك منظره سی ده شایان دقت ایدی ،
تام قیشده وبورالرك سیاحت موتمنده
اولدیغمز ایچون اسكله ده دها بیله لر ، واپورلر
دولو ایدی اولسی کون قوق اداره سنك
ایجریسی سیاح دولو ایکی واپوری دها
کلدی که . پوسته سفرینی احرا ایله میور ،
سیاحلرك تحت استیجارنده و کیفنه تابع بولنور
ایدی ، اشته بویله جه فرط استراحتله کانور
ناینك سکزینه قدر اصوانده قالدیم .

قاهره ده بر مکی

بشنجی باب

اصوان وقاهره به عودت — آیدوس انها

اونبر کون مدتی غایت لطیف صورتده
امرار ایلدیکم اصوان اوتلندن کانون ثانینک
اون ایکنجی کونی مفارقت ایلدم . اوتلده
اوطهم بک کوزل ایدی ، غروب یاقلاشدینی
زمان هراقشام المه برکتاب آلوب اوتلک
تراسه سنه چیقار ، برقولق صندالیه سنه
یاصلانیر ، هم اوقور هم عالم تخیلاته
دالاردم ؛ کوزلرم صیق صیق قارشیده کی

سلسلهٔ جبال العربك بوجهته مصادف قسندر
متشكل يولى سيلوردم .

صول ساحله « جبلين » ي ارقهده
براققدن صوكره « ارمنت » كوروندى
بوراده اوفاق بر بهتوله معبدى واردركه
روايته نظراً دروننده قله او باترهك صحح
بر قطعه رسمى موجود ايمش . جوارده
مهم شكر فابريقه لرى ده وار .

بوكون وقت ظهردن اوج ساعت
صوكره لكسوره مواصالت اولوندى
قاهرهيه دونمدهن لكسورده دخى بر هفتة
مدت اقامت جملهٔ تصوراتمدن ايدى .

لكسورده متعدد اوتلار وار . بونلردن
« لكسور اوتل » اك اولاتأسس ايدركه
اون التى سيندنبى موجود اولوب
يانندهكى « اوتل قارناق » دخى بالاخره
شعبه حالنه كتيرلمش بولنديغندن صاحبي
بولنان موسيويانيون برنجيده ۱۰۲ ايكنجى ده
التمش سياحى دائماً اقامه ايتديره بيلور .
بونلردن بشقه توفيقه شركتى طرفندن
اخيراً انشا ايديان توفيقه اوتلى وار كه
مكملتجه بربرينه مساويدرلر .

بنم اقامت ايلديكم قارناق اوتلى نهره
ناظر وغايت كوزل بر نقطه ده در ؛ حتى نهرك
صولرى ، ساحلى بوجهتدن يمكده اولمى

جبال ايله ماوى رنكلى نهرك صولرينه
انعطاف ايدردى . شوتراسه ده صباحه قدر
قالسه هم راحتى اخلال ايدى جك سـ وفاق
كوپكارينك عوعوه سندن بشقه برشى ظهور
ايتزدى . كوپكار كوندوزك حرارتيه بيتاب
دوشهرك سـ وفاقلرده سكون ايله ياتدقلىرى
حالده كچه لرى صباحه قدر شماتت ايدى نورلر .
اصواندن راكب اولديغ « دفو »
واپورى توفيقه شركتك اك اوفاق سفينه
سيدر . برنجى قماره سـ كز يولجى الهـ حق
استيعابده در ، بز ايسه مختلف مملكتلر
محصولى اوله رق يدى كشيدن مركب
بولنيورز .

شمال روزكارى شدله هبوب ايلديكى
ايچون بزم يولمى كسيور ، كوم اومبوسده
نهرك دولمش جهتلرني تظهيرله مشغول بر
چوق عمله كوردك ؛ بوراده « سلسله » جبال
مشهوره سنى تماشا ايلديكدن صوكره دفو
قصبه سـ نه كلكك ، كچه بوراده كچيرلدى .
واپورده قماره اميكى بجره لى و بجره لى يتاغه
قدر ايتمش اولديغى ايچون فرداسى كون
دوشكدن چيقمدهن نيل اوزرندهكى طلوع
افتابى تماشا ايلدم .

لكسوردن سـ نايه قدر امتداد ايدن
قسمى كيدركن كچه كشمش ايدك ؛ بناء عليه

جهتيله اوتلك باغچه‌سنى سولرك تهاجمندن
قايه بر چوق سدر انشاسنه لزوم
ورمشلردر .

اوتلرك ايچنده دخی طعاملر كوزل ،
خدمت اعلادر ، قرائخانه ، يازيخانه ،
سيفاره خانه ، بلاردوخانه ، كچي ابي زمان
كچيرمه عائد وسايطك كافهسى موجوددر ،
باغچهلرده منتظمدر ، خلاصه هفته لرحه زمان
هرده واپورله كزن هربر سياح شو اوتلرله
كلجه مدت اقامتي تمديد ايتمكي همه حال
آرزو ايلر .

كونك برينى ده « طيبه » شكر فابريقه‌سنى
كزيمكه حصر ايلدم ، صباحلرين بينديكم
واپور بنى اون كيلو متره قدر ايلرى ده
ونهرك سول ساحلنده براسكلهيه چيقاردى ؛
اورادن بش دقيقه قدر بر دار تيمور يول
خطى تعقيب ايله فابريقهيه واصل اولدم .
۸،۶ قدم طولنده اولوب پيراكلرندن ويشيل
تپه لرندن جدا ايديان قامشلر واغونلرله
فابريقهيه كليبور ، اورادن دائمه دور دائم
اجرا ايدن بزدن بر كنش شريد اوزرينه
تحميل اولنيور ، بر شريد قامشلرى ازمه
محلنه كوتوريور ، سيلنديرلر التنده ازيان
قامشلر بر بشقه واسطه ايله بر آز صبحاق
سو ايله معامله كوردكدن سوكره تكرار

سيلنديره كيريور ، كرك برنجى كرك ايكنجى
تضييقده النان شكرلى صوبك مقدارى
قامشلك ثقلته نسبة يوزده ۱۵ راده سنده در ،
صوبى النان قامشلره كلجه كونشده قورود
دقدن سوكره فابريقه‌نك يوز باركيز قوتنده
۱۲ ماكنه سنك دائما ايشله ين يدى عددين
قاينامق ايچون محروقات صورتنده استهلاك
اولنيور . بوندن سوكره فابريقه‌نك قامش
صولرينى شروب حالنه كتينر محل ايله بر
قاج دفعه تصفيه ايتمكه ، پشيرمه ، مجنونندن
آرمغه ونهايت متبللر شكر صورتنه افراغه
مخصوص جهتلرينى كزدم .

شكر فابريقه‌لرى كانون اول سكوننده باشلا-
يوب كچه وكوندوز چالشمق اوزره مارتك
اون بشنه قدر امتداد ايايوريوش . مثلاً طيبه
فابريقه‌سى يوميه ۴۵۰۰۰ كيلو اعتباريله
مدت عمليات اولان ۷۰ كونده ۳۱۵۰ طونه
شكر ميدانه كتيوريوركه بوده ۱۲۰۰ فدان
يعنى ۶۰۰ هكتار قامش تارلا سنك محصولندن
چيقييور . طيبه شكر فابريقه‌سى دائره
ثانيه‌نك اداره سنده اولوب حاصلاتى ديون
عموميهيه قارشىلق اتخاذا اولمشلدر . اشبو
دائره‌نك مصر علياده ايكي فابريقه‌سى ده
واردركه بوراده كينك عيئيدر .

شكر فابريقه‌سندن عودتمده مشهور

موسیو ژون قوڤك كندی شرکتك اڤی
واپوری اولان «اوجچی رامسس» واپوریله
لکسوره کلدیکنی خبر آلدیم. یکی واپور
بشیوز بارگیر قوتنده ۶۷ متره طولنده و
۹ متره عرضنده اولوب لوندرده انشا
ایدلمش، پارچه‌لری بربرندن سوکولوب
قاهریه کلش اوراده قورولمشر. بو واپوری
تماماً کزدم. اوج قات قماره وار، هبسی
مزین، قماره‌لر و قنایه طاق‌لری پلسنك
کوکرتیه تیک ایاچندن معمول. ۷۰ برنجی
قماره یولجیسی استیعابه کافی.

قوق اداره‌سنگ رئیس بولنان ژون
قوق مصر نهر واپورلرینی احداثله مملکتک،
عمرانیه زیاده خادم اولدیغی کبی کندیسیده
چوق باره قزانمش مع مافیه مؤسسات
خیریه‌ده میدانه کتیرمشر.

حتی اخیراً لکسورده اهالی محلیه‌دن
اولق شرطیله الی خسته‌نك مکملاً تداویسنه
مخصوص برکوزل خسته خانه‌ده یاممشر.

لکسورده مرکب، اوکوز، آت و سار
حیوانات ایله انواع یاریش و اوینلرده وار؛
برکون بویه اوینلردن و یاریشلردن بر
دانه‌سنی سیر ایلیم. اڤ تحفی قادینلرک
مرکب اوزرنده کی یاریشلری ایدی که بوده
بر قاشیق دروننده صول الده طوتیان بر

یمورطه‌نی مرکب قوشارکن یره دوشور ماملک
مسابقه سیدر.

لکسورده مدت اقامتجه صباح‌لری
سیرین اولیوردی! صانکه بزم مملکتلرک
کانون ثانی‌یه مصادف صوؤقلری بورایه قدر
حصه چیقاریور. حتی بر صباح درجه
حرارتی بشه قدر ایش کوردم که مصر
علیاده بوقدر حرارتک تنزلی مشاهده
ایتممشم. فقط کونشک ظهوری اورتالی
چابوق ایصیتیور.

لکسورده کی صوڤ کچه‌می کوزل
کچیردم. توفیقیه قومانیه‌سنگ قاهره
واپوری صباح‌لین مواصالت ایش
فرداسی کونی بنی‌ده آلوب حرکتی مقرر
بولمش ایدی؛ واپورک یولجیلری اسکی
رجانمز هاشم ایله ماهتابده قارناق معبدی
کزه جکوردی؛ بنده همان اونلره الحاق
ایلیم. کوندوز کزمش اولدیغیم بو خرابه‌نك
کچه ماهتابده زیارتی حافظه‌ده نقابل ازاله
لطیف خاطره‌لر براقدی.

قاهره واپوری کلدیگمز ممفیسدن افاق
و ۲۴ یولجی استیعابه کافی ایسه‌ده غایت
سریع الحرکه‌در. صباح‌لین الا فرانقه ۴ ده
لکسورده حرکت ایش ایکن وقت ظهره
قدر ۱۶۰ کیلو متره قطع ایدرک آیدوس
معبدینک اسکله‌سنه کلدک.

طرفدن اوز ی ریس الهه سی نامنه یابلشدیر .
 اسکله یه عودتمز سهولتله وقوعبولدی .
 اقشام اوزری سرینلکده دوام ایدن بریچق
 ساعت مرکب سیاحتی پک خوش کلدی .
 واپور، مواصاقتی متعاقب حرکت ایتدی ؛
 نصف الیلدن اول « سوهاج » قصبه سینه
 کلدک . کچه اوراده کچدی . یولده « دندره »
 « ستهود » « جرجیا » « مشیه اندا » « اخیم »
 اسکله لرینی کوردک .

۱۶ کانون ثانی یه مصادف فرداسی
 کون « سیوط » ه کلدک ، بورادن اقشام
 اوزری حرکت اولنه جقدر ؛ بوراده
 سوهاجه قدر تمید اولنان دمیر یولک رسم
 کشادی ایچون بیوک حاضرلق وار ایدی ؛
 خدیو حضرتلری سیوطه مواصاقله رسم
 کشاده حاضر بولنه جقدی .

۱۷ کانونه ثانی — بوکون روز کاردن
 اثر یوق . یولده کوردیکمز دهانیله رهب
 یدکله کیدیورلر . بز آقتی و واپورک
 ماکنه سی سایه سنده پک سرعتله کیدیورز ،
 عادتاً جوارى سیر ایتک قابل اوله میور .
 اقشام اوزری « بنی عدی » « منفالوط »
 « جاتی قاسم » اسکله لرینی آشوب قاهره یه
 ۱۷۰ کیلو مترده کائن بر لیمانده کچه یی
 امرار ایله علی الصباح یینه حرکت اولندی .

اسکله دن معبد اون کیلو متره قدردر ؛
 شمدی یه قدر نهر دن بودرجه مباعدتمز
 وقوعبوله مشیدی ؛ مرکبلره بیدک .
 بوجوارده اراضی کاملاً مرزوع منبت
 و محصولدار کویلر صیق ، اهالی کثیردر .
 آیدوس عادی برکودیر ، جوارینی
 تماماً برچوق خرابه لر احاطه ایلر ؛ بونلردن
 برنجی ستی طرفدن انشا و اوغلی ایکنجی
 رامسس طرفدن اکمال وتوسیع ایدیلان
 معبدی اول کزدک . معبد یدی الهه نامنه
 یابلش اولدیغندن اوقدر اوطه یی محتویدر ،
 اوطه لرك دیوار و طوانی کاملاً انواع رسم
 و محکوکات ایله مزین بولنیور ؛ اشبو یدی
 اوطه دن بر بیوک سالونه چیقیلیور ، بونک
 یاننده کی اوطه ده ایسه « مونس » دن اعتباراً
 برنجی ستی یه قدر یعنی میلادن بشبیک سنه
 اقدمدنبری گلش فراغین مصریه نك اسامیسنی
 محتوی مشهور لوحه محکوکه واردیر . بولوحه
 برصیغه مهمه تاریخیه اولمقدن ماعدا حسن
 محافظه کوره ش اولدیغندن فوق العاده
 ظرافتی و قیمت صنعتکارانه سی مشاهده
 اولنور . بولوحه ده فراغین مصریه دن شایان
 تذکار اولمیانلرك اسامیسی یوقدر .

اشبو معبددن بش دقیقه ایلری ده بر
 دیگرینی ده کزدک که ایکنجی رامسس

اسکندریہ دیکھلی طائی

وقت ظہرہ اوزاقدن مشہور «مدون»
 اهرامی کورونندی . کیدرکن آہستہ کچدی کمز
 یرلر شمدی کمال سرعتلہ پیشکا ہمدن قاجیوردی .
 بر آز سوکرہ سقارہ ، جیزہ اهراملری دہ
 میدانہ چیقدی ؛ متعارفاً قاہرہ مشاہدہ
 ایدلدی ، وقت ظہری بش ساعت کچبور -
 دی کہ قصر النیل دہ وابورمن اسکالہ یہ
 یناشدی ، کانون اولک بشنجی کونی قاہرہ دن
 حرکت ایش ایدم ، اشته ۱۸ کانون ثانیہ
 عودت ایتدم ، شو حسابجہ نیلہ کی سیاحم
 ۴۵ کون یعنی الی ہفتہ واوچ کون امتداد
 ایلدی . اوللری بوس سیاحت دہابیہ لرلہ
 لااقل اوچ آیہ وبر چوق مصرفہ متوقف
 ایدی .
 خلاصہ اولہ رق سویلیہ یم کہ نیلہ
 سیاحت بوکونکی اسباب استراحت و سرعتی
 سایہ سندد اک لطیف وشایان دقت جولانلرک
 بریدر .

Salâhî Tefik
سلانیکلی توفیق

يَادِ الْكَارِئِ سَيَّاحِ

Yadigâr-ı Seyâhat

الْمَايَا اَيُّهَا طَوْرُ حَشَمَتَلُو وَبَلَدَلَمَزْ وَاَيُّهَا طَوْرُ حَيَّةٍ وَاَيُّهَا قُوْرِيَا
حَضْرَانِكَ لَرَسْعَادَتَا وَقُوْعِيْلَانَا اَيُّهَا سَيَّاحُ جَلْبَرِي مَنَا سَبْتِيْلَا
اَيُّهَا طَوْرُ مَشَارِئِي حَضْرَتَلَرْنِيكْ تَرَحْمَدُجَال حَشَمَتِيْلَا هَيْلَرْنِي
وَرَقِيْجِيْ مَحْتَرَمَه لَرْنِيْلَرْنِيكْ تَقْوِيْرَلَرْنِي وَرَاكْبُ اَوْلَدَقَلَرِي سَفِيْنَلِيكْ
بَرَابَرْدَقْ بُولُنَا نَرْشَفَانْ جَرَبِيْئِي سَرْمَلَرْنِي مَحْتَبُوْمِي بَرَا شَرْدَر

برنجی طبعی

معارف نظارت جلیله سنک وخصمتیه

قسطنطینیه

۱۳۱۶

مطبعة ابوالضیا

یادگار سیاحت

آلمانک، بلکه ده جهانک مرکز سیاست، بیوک فرهدریق کبی داهیلرک
موجودتی اولان برلین شهری — کورنلرک افاده سنه نظرآ — قرون
و حاکم مدار مباحاتی اوله بیله جک مبانی معماریه سیله زمانزه مخصوص
مردمیه نلک اجتماعکاهی عد اوله جق بر حالده ایش .

شهر مذکوره غرب جهتدن کیرله چکی زمان بر هیکل مجسم قرون
و کورین بیوک برانده بورغ قیوسی اک اول جالب نظر دقت اولور .
برلین دولتک، شمیدیک جسم آلمانیا امپراطورلغنک مهندظهوری بولسان
برلین بورغ [دوقلغنک نامی احیاء پای تخت دولته موجود بر هیکل قدیمک
برلین کیرلر اک اول نظر دقت تصادف ایشی در حال ماضیه ارجاع نظر
تجربه انسانه نه قدر سهولت بخش اولور . کوچک برانده بورغدن بیوک
برلین قوی الشوکت چیقیش اولدیتی کبی برلینده ده برانده بورغ باب قدیمک
برلین مائرمدیه جلوه کاهی عالی بنیاد بنالی، بر شهر مستثنا ظهور ایده چکی
هر خاطر کذار سیاحین اولور !

برانده بورغ قیوسندن کیرلر کدن سکره بر میدان واسع کچیلنجه [اوتر
دن] یعنی اخلامور آلتی « دینلن برلین کبار واغنیای اهالیسنه اقامتگاه
برلین جاده دلشینه تصادف ایدیلر .

برلین جاده نظر دینلک صاغنده ، صولنده مرکز اجراءات حکومت اولان
برلین ، سفارتخانه لر ، زمین قانلری اموال بی بایان ایله مملو بیوک مغازه لر
کبار ، اغنیا خانلری بولور .

میت ایحامتینی

فره در بقی کیلیوم ایله زوجہ منی بر قس
ایلمی اوزره تحصیل ایدلشد که بو ایکی ذات آلمانیا
ویلهلم حضرت تیرنک پدر ووالده محترم لیدر .

ایلمی بوزر اوزر کواردک ایلک اولادی اولان مشارالیه ایمراطور
سنه ۱۸۵۹ سنه سی کانون نایسک یکرمی پدیسندہ بو سرایده مهد
اولمشرده .

ایلمی بوزر روسیا دولتی هنوز شمعیکی کی بالا کیر آفاق شان اولمقدن
ایلمی خارجی بر طاق مسائل وغوائل عاکتک شمشه نجم اقبالنی سحابه
له شتر ایتمش ایدی .

ایلمی بوزر فرهدریق کیلیوم اسیر فراش اضطراب اولوب
موشرا آلمانیا ایمراطور لفی احیایه موقیتله بنام جد ایمراطور لاحق
نیمه توجه ایتمش . فرانسه ایمراطوری اوججی ناپولیون آوستریایه

بر حرب آجیلہ چفته دلالت ایدہ جک مقالات ایرادیلہ بروسیا وبلنکده
آلمانیا حکومتلری ایچون ده مدار مشغولیت عظیمه اوله جق بر حادثه مهمه
ایلمی بوزر چکنی اعلان ایتمکده ، حالوکه بروسیا نک تنسیقات عسکریه و سیاسیه سی

ایلمی بوزر کی حادثات مهمه نک ایچندن موقیتله حقیقه جق صورتده رهین مکملیت
ایلمی بوزر بولمقدہ ایدی . اشته شویله بر صرمدہ خاندان قرالینک ادامه نسلنه
ایلمی بوزر جق بر پرنسک تولدی نایب حکومت یرنجی ویلهلم نظر بندہ فاتحه اقبال

ایلمی بوزر بروسیا نک ترقی شایچون فال خیر اشغال اولیق اوزره تلقی ایدلشد
ایلمی بوزر نایب حکومت حفیدینک زمان ولادتندہ خارجیہ دارمسنده ناظر
ایلمی بوزر ایله مذاکره و مشاوره بولنوب ماینجیلردن بریسی مزده ولادتی

ایلمی بوزر کثیرنجه مان آرابیه بیتمش سرایه کتمش ، کوجک پرنسک مشاهدہ
ایلمی بوزر مستبشر اولوب اصولدن اولدینی اوزره پای تخت اھالیسنه تبشیر
ایلمی بوزر ایچون بوزر باره طوب انداختی امر اولمشد .

ایرتمی کونی نوزاد علوی تژادک سرای ارکانسه رسم تقدیمی بالذات
نائب حکومت طرفندن اجرا قلندیگی کی متعاقباً تبریک ولادت ایچون پروسیا
مجلس اعیان و مبعوثانی، ولایات اهالی واعیانی طرفندن هیأت مبعوثه کلکه
باشلایوب پرنسک قدومی بتون پروسیا اهالیسنک تدرجه سرورینی، نه قدر
امیدلرک ظهورینی مودی اولدینی تعاطی اولنان سوزلردن منفهم اولمشدر .
ولی العهد پرنس فرهدریق مجلس اعیان و مبعوثان اعضاسنی قبول ایلدیکی
صرهده « جناب حق بوفرزند کریمی بکا باغشلایه حق اولورسه کنیدیسنی .
نفسی و طمخه ربط ایدن احتیاسات ایچنده بونیودوب میدانه چیقارمنی
بروظیفه مقدسه عدایده حکم . » وعدنده بولمیشیدی .

مارتک بشنجی کونی اجرا قلنان رسم تمید پک بارلاق اولوب رسم
مذکوره انکاتره قرالیمسی روسیه ایمراطوری . هانور قرالی ، بلجیقا
قرالاری ، پرنس دیغال ، وسائر برچوق اجنبی پرنسلری حاضر بولمیش .
بومناسبتله برلین اهالیسنی و ولایات خلقی طرفندن پک زیاده آثار شادمانی
ابراز قلمش اولدیغندن ختام رسیده پرنس فرهدریق ایله زوجہسی طرفندن
اهالییه بیان تشکری حاوی بریانشامه نشر ایدیلرک بونده « فرزندارچندمزی
وطن معززک تأمین شان و شرفنه خدمت ایچون یتیشدیرمکه موفق اولمه مزی
الطاف سبحانیهدن تمی ایدرز . » سوزلری مندرج بولمیشیدی .

مشارالیهک بو آمالی نه قدر قوی اولدینی مؤخر آ آثار ایله ثابت اولدی .
نوزاد عالی نهاد کسب فیض تربیت ایدمه جک سنه داخل اولنجه تعلیم و تربیه سنه
ایدیلن اهتمام پرنسک نصل یتیشه جکفی کوسترمکه کفایت ایدیوردی . کنیدیسی
یدی یاشنه قدر برمریه نک ، یدی یاشندن صکروده ضابطان عسکریدن
برمرینک دست اهتمامنه تودیع ایلدی . برطرفدن علوم ابتدائیه نی تحصیل
ایلسنه مدار اولق اوزره بر معلم خصوصی ده خدمتته تعیین ایلدی . بوندن
برسنه صکره یعنی ۱۸۶۶ سنه سنه آلمانیا مشاهیر معلمیندن بری خدمت

تولید این کتاب از سده بولنان چو جفی نه قدر وظائف و اشتغالات
در این سده عین صورت له مشغول ایددی، کونلری قسماً
بسیار از این سده ایله کجیور ایدی.

در این سده بر یک بر پیوک قسطنی منکرودن (فرد بر یقسقرون) نامیله
در این سده کجیور می اعتماد ایشلردی. سرای مذکورک جوارنده
ولی در این سده (نام جفتکی موجود اولوب مشارالیه ایله زوجہ سی
بوجفتک ایدر سینه بالذات نظارت ایدر لرایدی. بوجفتک ایله مربوطانندن
لرایدی معلیعت کبارانه دن اثر کورلزدی. عادی بر جفتک صاحبی ایله
جفتک لرای آراشیده هر نه معامله جریان ایدر سیه پرنس و زوجہ سی ایله جفتک
کجیور اشتغالات ده آکانشاه اولوب مشارالیه جفتک لرایک سرور و کدرینه
سرور ایدر لرایدی. پرنس جفتک کوچک چو جققلرینی تعلیم و تربیه
خسوس ایلر اوزره محل مذکورده مکتب کبی برشی تأسیس ایدوب هر کون
بیشک مکتب مذکورده کیدر، تدریساته نظارت ایلر ایدی.

در این سده سرایک جوارنده پرنس لرایچون بر بانچه استحضار، بوراده
کجیور جتاسیق آلاتی، کوچک استحکام نمونه لری، چو جققلرک کزوب
طریق مخصوص واسع چنزارلر ترتیب ایدلشیدی. پرنس سنده
بر کجیور بانچه ده پوستدام و برلنده کی دارالشفقه لره مداوم اطفاله بیوک بر
ضایعات و بزیات انسانده کرک ولی العهد و زوجہ سی و کرک مخدوملری
جیور آراشیده طولاشوب کندیلرینک اویونلرینه نظارت، ذوق واکلنجه لرینه
معلولیه مکالمه ایتدکن بشقه چو جققلره بشقه یمش و سائر
کذلک میلاد عیسی یورطیلرنده ده (محل میلاد) ترتیب اولمریق پرنس
پرنس فقرا چو جققلرینه، خدمتلرنده بولنانلره هدایا اعطا ایلر لرایدی.

حشمتلو ایمپراطور ویلهلم حضرتلری

حشمتلو ایمپراطوریچه اوکوستا و یقتوریا حضرتلری

ایشته پرنس ویلهلم حضرت توری بوگی امثال شفقت کارانه وانسانیکارانه
 کوره رک بیومشدر . پدر لری اوتهدنبری پروسیاجه مرعی قاعده خلافت
 اوله رق مخدوملرینک تحصیل علوم وفنون چالشمله برابر فنون عسکریه بی ده
 اوکرمنسه، سرایده اقتضایدن معلوماتی کسب ایتدکن صکره مکاتب عمومیه دن
 بریسنه دوام ایتمنسه ده اهمیت ویرور ایدی . کنج پرنس ۱۸۷۳ سنه سنده
 لیسه معلملرندن مرکب بر هیئت مواجهه سنده امتحان ویره رک مکتب مذکورک
 اوچنجی سنه سنه دوام ایچون بر شهادتنامه آلدی . بو آندن اعتباراً کنج
 پرنسک تحصیلی بر قاندها جدیلشدی . السنه قدیمه ، ریاضیات ، تاریخ مقدس ،
 فرانسه وانکلیز لسانلرینک تحصیلی کبی مواد مهمه ده پروغرامه علاوه ایدلش
 اولدیغندن پرنسک برادری پرنس هانری ده بوجهتله کسب معلومات ایدنجیه
 قدر پرنسک مکتبه دوامی تأخیر اولتمشدر .

هوهنزلرن عائله سی میانده یتیشن پرنسلرک اوتهدنبری سرای
 داخلنده تعلیم و تربیه کورملری اصول مرعیه اقتضاسندن اولدینی حالد
 پرنس ویلهلمک والده سی طرفدن کوستریلن لزوم واصرار اوزرینه مشارالیه
 [بون] دارالفنوننده اکمال تحصیل ایلشدر .

ولی العهد مخدوملرینی بر مکتبه کوندرمکه قرار ویردیکی زمان برلین ،
 پوستدام مکتبلرینی بالالتزام انتخاب ایتماشیدی . مقصدی پرنسلری ممکن
 اولدینی قدر سرایدن اوزاق بولندیرمق ، ممکن اولدینی قدر اولاداهالی ایله
 بر آراده تربیه ایتک خصوصنه منحصر بولندینی جهتله قاسسهل لیسه سی
 انتخاب ایلشیدی .

پدر ووالده سیله ۱۸۷۲ سنه سنده [قاسسهل] ده مدت مدیده اقامت
 ایلدیکی جهتله پرنس شهر مذکورک یابانجیسی دکل ایدی . [هس] دوقه لغتک
 مرکز اداره سابق اولان [قاسسهل] شهر ی بر موقع دلآراده بولنوب اطرافنده
 یک چوق مناظر لطیفه واردی .

هس دو قه لرینک اقامتگاه صیفیی اوله رق جوار شهرده (ویللمستوهه) ستوسی موجوددر . پرنس ویللم ایله پرنس هانری حضراتی ایچون مکتب جوارنده کی کوچک سرای اقامتگاه اولوق اوزره تخصیص ایدلمش اولدینی کی یزینده (ویللمستوهه) سرائینک بر قاق اوطه سی تخصیص ایدلمشیدی . ولی العهد پرنس لری قبول ایتدیرمک اوزره قاسسهل مکتبنک مدیری (ووغت) . مراجعت ایتمشیدی . موسی الیه پرنسک بو آرزوسنی امر کی یلای ایلرایسده پرنس لریک مکتبه دوامنده سائر طلبه دن ذره جه فرق و تمایز لری اولماسی شرطی ده وضع ایتمشدر .

پرنس ویللم ایله برادر لری حضراتی علی الاصول امتحان کچیردکن صکره مکتبه قبول اولنیلر . داخل اولدق لری صنفده یونان و لاتین لسان لری ، ریاضیات ، تاریخ و عقائد تحصیل مجبوری اولدینی حالد پرنس لری دروس مذکوره خارجنده انگلیز ، فرانسر لسان لریله رسم تحصیلنده مجبور ایدیلوب بونلر ایچون بر طاقم خصوصی معلمر تعیین قلمشدر . بازار کونلریله سائر یورطی کونلری مستثنا اوله رق پرنس لری ایام سائرده هب تحصیل ایله اشتغال ایدوب چهارشنبه و جمعه ایرتسی کونلری بعد الظهر سائر صنف آرقداش لریله برابر ماشیا تنزه چیقیلر ایدی . پرنس ویللم حضرت لری بنجیلک ، اسقریم تعلیمی ، یوزجکلک ، بوز اوستنده قایمق و سائر کبی ادمانه متعلق شیلره فوق العاده خواهشکر اولوب بونلرک جمله سنده صاحب مهارت اولمشیدی .

مشارالهما حضراتی ۱۸۷۷ سنه سنه قدر مکتب مذکورده قالمشدر . مکتبک پروگرامی موجبجه تحصیلی اقتضا ایدن علوم و قنون اکمال ایدلدکن صکره دارالفنونه دوام ایتک اوزره امتحان کچیرلمسی ، شهادتنامه آلمسی مشروط اولوب آلمانیا ده بوکی امتحانلر عموماً باسقالیا زماننده اجر ایدیلیرایکن پرنس ویللم حضرت لری کانون ثابینک ۲۷ نجی کونی اون سکر یاشنی طولدی ره جنی و سن مذکور پروسیا پرنس لرینک اعلان رشد ایدلک لری زمان

اولوب بناءً عليه برنسك بعض مراسم آشنا شده سرایده و بالفعل ایکی عده
عسکریه چه ایچون طابورده بولمشی لازم کله جکی جهتمله سنه مذکورده
(قاسسهل) مکتبک امتحانلری ایکی آی اول اجرا ایدلمش . برنس کیلوم
اونیدی شاگرد میاننده اونجیلنی احراز ایدوب اعلا درجه سندن شهادتنامه
آلمش . مکتب شاگردانک اک زیاده چالشقان اولانلرینه . سزای مکافات
کوریلنلرینه ویرلمک اوزره ایجاد ایدلمش اوج قطعه افتخار مدالیه لرین
برایله ده رهین تلطیف اولمشدر .

برنس ویلهلم حضرتلری سن رشدی اعلان ایدلمزدن برقاچ کون اول
(قاسسهل) دن حرکت ایلدی که قبل الحریکه معتاد اولدینی وجهایله دارالفنون
درس لرینه دوام ایتمک آرزو سنده بولندیغنی و حقوق و علوم سیاسیه تحصیلچون
(بون) دارالفنونده دوام ایده جکفی تحریراً مرجعه بیان ایلشدر .

برنس حضرتلری برلینه مواصلتلرینی متعاقب (نغل نوآر) نشانک
رسم تعلیق اجرا اولمشدر . ۱۷۰۱ سنه سنده برنجی پروسیا قرالی فردریق
طرفندن تأسیس ایدلمش بونشان پروسیانک اک معتبر نشانلرندن اولوب پروسیا
پرنس لری طوغار طوغنز مذکور نشانک اوچنجی رتبه سنی طبیعی اوله رق
احراز ایدرلر . فقط نشانک رسم تعلیق آنجق سن رشده واصل اولدقلری
و کلیساده رسماً ایلمک آیین روحانی یی اجرا ایتدکلری زمان وقوع بولور .

ولی العهدنک حائز اولدقلری موقع مخصوص اقتضاسیجه بو نشانک
آنلره تعلیقنده مراسم مخصوصه اجرا اولنور . حالبوکه ۱۸۴۹ سنه سندن
بری پروسیاده بر ولی العهد (نغل نوآر) نشانی تعلیق مراسمی اجرا
قلنامه شیدی . باخصوص که سنه مذکورده دن بری پروسیانک حال و اقبالنده پک
بیوک تحول وجوده کلش ، پروسیا ممالیکی پک زیاده توسع ایلدیکی کبی آلمانیا
ایمپراطورلنی ده اعلان قلنش اولدیغندن برنس ویلهلم حضرتلری هم پروسیا
قرالغناک و هم ده آلمانیا ایمپراطورلغناک ولی العهدی اعلان ایدیه جکدی .

پیرایه سرانده تبریک مراسمی و متعاقباً وقت ظهر ده
 درسم تعلیق اجرا قلمشدر . شویله که : امپراطور کیلیوم
 درم مخصوص حر وانیه بی لایس اولدینی . برابرنده پرنسار و سار
 درم بی حلیه سرایک شوالیهلر صالونه داخل اولمشدر که صندالی
 و امپراطوری پورایه وضع ایدلشیدی . مشاورایه امپراطور . باشی آجیق
 صندالی به قعود ایتدکدن صکره نشانک شرطنامه ناسیسنده
 مواد ای جهراً او قومی ایچون نشان کاتنه امر ویرمش اولدیندن
 الیه دخی نشانی تعلیق ایده چک اولان ذاتک هر شیدن اول شرائط نشانه
 ایده چکنه دایر عین ایلمی لازم کله چکنه و باخصوص خرسیتانجه یشایوب
 و حیثیت اوله چکنه . جناب حق ایله ابتای نوعی معاملاتندن
 راضی ایله چکنه . بشقه لرینی ده بو یوله تشویق ایله چکنه . اک حقیقی
 مذهبک محافظه سنه اهتمام ایله چکنه . ارامل و فقرای ایشامه .
 و ظلمدیکانه و سار و صائب زدکانه معاونت ایله چکنه . و خاندان قرالینک
 سرفیله امتیازاتنک محافظه سنه و هر یرده ادامه صلح و صلاح و وفاقه سعی
 کنه عین ایتمی لازم کله چکنه دایر اولان فقره نظامیه بی او قومشدر .
 بو فقره نلک قرائتی ختام بولدقن صکره امپراطور کیلیوم حفید محترمنه
 خطاب ایدرک کندیسنه قرائت اولنان وظائنی اجرا ایتمک املنده بوانوب
 درم بی صور مسیله پرنس حضرتلری صندالی قرالینک اوکنه طوغری
 الیه نشانک شرطنامه سی اوزرینه قویمش اولدینی حالدله « اوت ، اجرا
 حکم » دیمش ویرینه عودت ایلدیکی زمان صاغدیجاری اولان ایکی پرنس
 احراز ایدنلره مخصوص حر وانیه بی اوزرینه وضع ایلشدر .
 حر وانیه بی اکثما ایتدکدن صکره تکرار صندالی قرالی اوکنه کلوب

دیر جو کله کی سره له امره دیر کښه سینه سره غری کښه نشته کړه تلغی
پوښه طاقتش وبعده وظیفه حکمداری یی اولود وړت بیوک پدیرک حسنی غلبه
ایلدیکنن پرنسی سینه سینه باصبرق او پمیش ورنسک رسماً وپلهر نهی
طاشیه جغنی اعلان ایلمشدر .

صباحلین ولی العهدک سراینده مراسم تبریکه ایفا قشیدی سروده
انکلتزه سفیری بیوک والده سی قرالیمه ویشوریا حضرتلری طرفندن پرنس
حضرتلرینه اعطا قلنان دیر باقی نشانی تودیم ایلمشیدی .

لکن پروسیاده ولی العهد زاده لړک . پرنس لړک سن رشده مواصلت لری
متعاقب اجناسی لازم کله مراسم بوندن عبارت دکلدیر : ولی العهد زاده
پرنس لړک طوغدقلری آندن اعتباراً عسکر اولدقلرنن اون یاشندن اعتباراً
عساکر خاصه برنجی پیاده آلاینه قید ایلدیلرلر . فقط یو آلاینه خدمت
فعلیه عسکریه لری آنجق سن رشده واصل اولدقلری زمان باشیلايه جقدن
بو کیفیت ده مهم بر رسم مخصوص اجرا سینه میدان ویریر .

۱۸۴۹ سنه سنده ولی العهد اولان اختیار امپراطور ویلهلم اولغنی برنجی
آلايه تقدیم ایتمشیدی . ۱۸۷۷ سنه سنده ولی العهد بولان پرنس فرودین دخی
مخدوملری ویلهلم حضرتلری شباطک یدنجی کونی مذکور آلايه تقدیم تمشدر .
رسم مذکور اجرا اولغزدن اول امپراطور ویلهلم پرنسک ملازم ثانی
نصب ایلدیکی آلايك منسوب اولدینی اردو قوماندانن پرنسک بولدینی
بلوکک یوزباشی سینه قدر بالعموم ضابطاتی سرایه دعوت ایتمش ایندی .
بوندن سکر سینه اول کوچک بر رسم کچدک حین اجرا سنده امپراطور
حفیدینی برنجی آلايه تقدیم ایدوب جنرال وردرک مذکور آلايه ادا کسین
ویرنس کیلومک ده اک کج ضابط اولدینی بیاندن صکره پرنسینه توجه
خطاب ایدوب « پرنس ویلهلم ایلك دفعه اوله رق بلوککک اوکنده قشیدی
جکیورسین . بو چکدیکک قلبی اخبار لکه قدر هب یو آلايك اوکنده

شیر اختیار عسکر کی موافقت کیں۔ ان کی اجازت و بھروسہ کی بدولت
خدمت ایسٹین سکاد آلت کی آلیات تاج مظفر و شانہ شانی و قہر و ہدیہ
شہ کی تمی ایلم۔ دیشدی۔

دعا ایلم اختیار ایلم طور حقیقہ امر لیتک مواجہہ سندہ کوچک
برج عسکر کی دہی ویرہ دیک۔

پس بر و سیا قرالری حکمدارلق و طائفدن بشقہ اولہرق دائماردویہ
بر طمان مخصوص ایلم باقتلردر اردومن ہر عصرده بر صورتہ ترقی
سنتک کجھلکک عسکر مزک شانی غالبیتلر احراز ایلدکری زمانہ
صافیتلر ہدیہ پدروک سنتک ایچون نمونہ امتثال اولہحق بر جنکادہ خدمت
عسکر ہدیہ بر طاقم شیلرہ تصادف ایلم جک سین کہ ظاہر حاللری اعتباریلہ
سکالہیتلر ضرب کورینہ جکلردر فقط خدمت عسکر ہدیہ ہیج بر سینک
جستلر اولدینلی و عسکرلک بناسنتک پادار اولسی مطلوب ایلم ہر طاشنک
سنتک و مکملایرینہ قولسی لازم کلہ جکفی اوکر نہ جک سین۔ دیشدر۔
بورسنتک ختام اجرا سندہ ولی العهد پرنس و یلہلم ایلم برابر برنجی
محافظ بولندینی پوستدامہ بالعزیمہ تعلیم سالونشدہ عموم ضابطان حاضر
اولدیلری و برنسنتک داخل اولہجفی آلتنجی بلوک ضابطانی او نیفورمہ لری
سین بولندینی حالہ۔

ایلمہ بالذات بو آلیک مکتب تربیہ سندن کچدم بو مکتب تربیہ نک
سنتک تقبیر ایلمر دواقی تمی ایلمر ہلہ او غلکدہ بو مکتبہ دوامہ
ایلمہ سندن طولانی کنڈیسنی شایان تبریک کوریرم او غلم بو آلیک
سنتک تاسیس سندن بری کوردیکی شانی ایلمرہ ضمیمہ اولہرق صوک ایکی
علاوہ موفق اولدینی ظفرلری بیلور بناء علیہ بو آلی ضابطانہ مخصوص
ایلمرہ بی لایس اولقلہ اعلان اقتدار ایلمہ جکفی امید ایلمر کنڈیسنی
توجہ ایلمر دیکدن و بالذات ایلمر طورک اولجہ سوبلدیکی سوزلری

ایمپراطور و ایمپراطور یچہ حضراتیلہ اولاد کرامی

[Illegible text]

بیکیاشی (لیه‌ناو) امر تحصیلده کوندن کونه حاصل ایلدکاری ترقیه دئر
علی التمدادی برلینه راپورلر کوندردیکندن بیوک پدرلری، پدرلری ترقیات
تحصیلیله لر حقیقده هر زمان معلومات آیلورلر ایدی.

۱۸۷۸ سنه‌بسنده تعطیل زماننده انکلتره واسقوچیایه سیاحت ایلدکاری
کبی ایرتسی سنه آلکساندیرواده روسیه چاری ایله بعد الملاقاة (*) برلینه
عودت ایتمکده بولنان بیوک پدرلری ایمپراطور ویلهلی استقبال ایتمک اوزره
پدرلریله برابر شرقی پروسیایه عزیمت ایتمشلردر.

پرنس حضرتلری یاشده ایلر یلدکجه بیوک پدرلری، پدرلری و پرنس بسمارق
کندیلرینک تربیه فکریه سنه همت ایدرک آلمانینک تأمین اقبالنه دئر کندیلرنده
نه کبی آمال مخصوصه وارسه جمله سنی کنج پرنسه تلقینه همت ایدیورلردی.
فقط پرنسه وعظ و نصیحت اجرا سنه مأموراً معیتنده بولنان معلم (هیچ‌به‌تر) ک
دیدیکی وجه ایله پرنسکدها کوچک یاشندن بری، بیوکله هر شیده تمایز ایتمک
تمایلات مخصوصه سی وار ایدی. مثلاً محضاً ثمره سعی ذاتیسی اوله رق مکمل
بر سواری ضابطی اولمش، فن فروسیتده وسلاحشورلقده جداً اقرانی
بولنه میه جق درجه ده تکمل ایتمش اولمغله برابر فکر آدخی اجدادنن اک زیاده
شهرت تاریخیه بی حائز اولانلر کعبه یتشمک، بر کون مقام ایمپراطوری به
کله جک اولورسه زمان آسایش و حربه مخصوص اجرا آت عالییه موفق اولمق،
مع مافیله وظیفه پرورلکی هر شیده ترجیح ایلک آمالیه پرورش یاب اولمشیدی.

متانت طبع، مکانت افکار آثارینی دها کوچوکلرکندن اعتباراً اظهاردن
خالی قالمیان پرنس ویلهلم حضرتلری انسان کاملی آثاردن، افعالنن طانیمق
مخصوصاتی حائز بولنانلردن کیمه ملاقی اولمشلر ایسه در حال ذات وصفاتی
طانیتمغه موفق اولمشلر. هو هنرولرن خاندانندن اختیار پرنس (آنطوان)
مشارالیه هنوز عنفوان شبا بلرنده ایکن مطالعه آتیه بی درمیان ایلمشلر:

(*) بو ملاقات روسیه ایله آلمانیا آراسنده اتفاق حصولی تأمین ایده مامش،
آوستریا آلمانیا اتفاقنک وجوده کلیمنده مانع اوله مامشدر.

پرنس ویلهلم هور باک کج ایسهده کنديسنی فوق العاده تقدير
 بورد . بيوك بر ذات اولوب افعال و خصائصی ديللرده داستان اوله جقدر .
 ن آتی چو جلفندن بری نظر دقت اوکنده بولندير يورم . حقهده حاصل
 بلديکم فکر کيتدکجه قوت پذير اوليور . پروسیا و آلمانیا کنديسندن . پک
 چوق شيلر بکليه بيليرلر . اک بنام حکمداراندن اوله جق ، پک چوق ايلک
 ايده جکدر . صاحب متانت ، حسيات نجيه ، افکار عاليه صاحبي برکنجدر .

*

پرنس ویلهلم حضرتلری ۱۸۷۷ سنه سنه قدر بون دارالفنونه دوام
 ايدرك سنه مذکورده اکمال تحصيل ايلدکدن صکره مکتبدن چيقمشدر ، آرتق
 بتون بتون عسکر لکه حصروقت ودقت ايتک اوزره برينه کلشدر .
 پروسیا پرنسرينک فی زماننا عسکر لکده کی ترقيلری ازمئه سابقهيه نسبتله
 راز بطانثکارانهدر . چونکه سائر ضابطان حقهده مرعی بولنان قانون ترقی
 آتله حقهدهده تماماً جاريدر .

پدرلری يکرمی درت ياشنده مير آيلاق ، يکرمی آتی ياشنده ميرلوالق
 رتبه سنی ، بيوک پدرلری يکرمی آتی ياشنده ايکن اردو قوماندانلنی رتبه سنی
 احراز ايلشدر ايکن پرنس ویلهلم حضرتلری يدی سنه ملازم ثانیلک ، درت
 سنه ملازم ملک يکرمی آتی ياشنه قدرده بيک باشيلق ايتمشدر .

مشاراليه حضرتلری ۱۸۸۱ سنه سی بيوک مانوره لرینک نتیجه سنده
 بيکباشيلق رتبه سنی احراز ايدرك پوستدآمده کی هوساز آایلرنده ، متعاقباً
 عساکر خاصه برنجی طوبجی آلاينده بولنمشدر . کنديلرينک مزيت
 عسکریلری علوم عسکریه اولان وقوف و مراقلرينک درجه سی بو آندن
 اغتبار آکلاشلغه باشلامشدر . هله قوماندا ميداننده غایت کور بر صدا ايله
 عسکری اداره امرنده او درجه آثار اقتدار کوستريرلرايدی که بو حالی کورنلر
 کنديلرينه قارشى بر مجلويت طبيعیه به دوچار اولورلرايدی .

پرنس ویلهلم. حضرت تلمری ۱۸۸۵ سنه سی تشرین اولنك اون آلتین
 عساكر خاصه آلاينك قوماندانلغنی در عهده ایلش، اوج سنه قدر بو قوماندانلغده
 قالدقن صكره ۱۸۸۸ سنه سی كانون نائینسك یكرمی پدنجی كونی - كه یوم
 ولادتلیرینه مصادف ایدی - میرلوالق رتبه سیله عساكر خاصه ایكنجی پیاده
 لواسی قوماندانلغته تعیین اولمشدركه بیوك پدزلی طرفدن كندیلرینه توجیه
 قلنان رتبه لرك صوكنجی سی بو اولمشدر. بولوانك مركزی برلینده بواندیغی جهتله
 پرنس حضرت تلمری پوستدامدن شهر مذكوره تحویل اقامتگاهه مجبور اولمشلردر.
 بودور حیاتلرنده پرنس حضرت تلمریك اجرا آتندائر سویلنه جك برسوز
 قالمش ایسه اوده امور بحریه یه اولان مراقلریك كتدجكه توسع ایتمكه اولمشیدر.
 والدلری دكر جیلكله شهرت آلمش بر قومه منسوب اولمق حیثیته
 مخدوملری كوچك یاشلرندن بری دكر جیلكه، كمیچیلكه تشویق ایده جك
 صورتده حركت ایتمشلر، پوستدام جوارنده (هاومل) نهرنده موجود
 كوچك بر سفینه یی پرنس ویلهلم ایله دیگر مخدوملری پرنس هانزینك
 تربیه ملاحانه سنه تخصیص ایلشلرایدی.

پرنس هانزی بحریه ضابطی اوله رق یتیشمك اوزره تخصیص قلنش
 اولدیغندن ۱۸۷۸ سنه سنده ایلك سیاحت بحریه یی اجرا ایتك اوزره كی یه لدن
 سفینه یه راكب اولمشیدی. ایکی سنه دوام ایدن بوسیا حث ائاسنده پرنس هانزی
 برادر یله مكاتبه دن خالی قالدیغندن بوسایه ده پرنس ویلهلم حضرت تلمری ده احوال
 بحریه یه كركی كبی كسب وقوف ایتمشدر. براز صكره بیوك پدزلی بحریه پیاده
 طابوزلری ضابطانه مخصوص اونیفورمه یی لابس اولملرینه مساعده كوستردكلری
 كبی ۱۸۸۱ سنه سنده برای زیارت بر فیلو دونما ایله (کی یل) لیمانه كلن داییلری
 دوق ده دیمبورغی استقباله برادر لریله برابر مأمور ایلش اولدقلرندن شهر
 مذكوره درت كون درت كیجه انكلیز فیلوسی ضابطانیله برابر بولنمق
 مشارالیه حضرت تلمریك بحریه یه اولان مراقلرینی كاملاً توسیعه خدمت
 ایلشدر. حتی رسمه اولان مراقلری ده یالكر مناظر بحریه ترسیمه حصر

ايدرك بو خصوصه مناظر مذكورہ نك تصوير نده اك زياده صاحب مهارت
اولان رساملرى شرف رفاقتلرينه مظهر ايلشلدرد .

بو دوره حياتلرينك وقايع مهمه سنندن برىسى ده پرنس حضرتلرينك
ازدواجلريد . اور وپاده بالعموم ولى العهدلر كى پرنس حضرتلرى ده پك
كنج تاهل ايتمشلدرد . زوجهلرى (شلزويغ هولشتاين صوندار بورغ)
دوقهسى پرنس فرهدريقك كريمهلرى (اوگوستا ويقتوريا) حضرتلريد .

۱۸۸۰ سنه سننده وقوعبولان ازدواجلرى اهميت مخصوصه سياسيه يي
حاز ايدى . ۱۸۶۶ سنه سننده پروسيا ممالكنه الحاق ايدلمش اولان اشيلزويغ
هولشتاين (دوقه لغندن محروم قالان فرهدريق اوزماندن برى پروسياقر اللغيله
قطع مناسبات ايدرك مزويانه امرار عمر ايدور ايدى . پرنس فرهدريق
پرنس ويلهلم حضرتلرينك پدرلرينك محبى اولدينى كى انكلتره قرالچمه سيله
وبناء عليه پروسيا و آلمانيا ولى العهدينك زوجمه سيله ده اقربالنى وار ايدى .

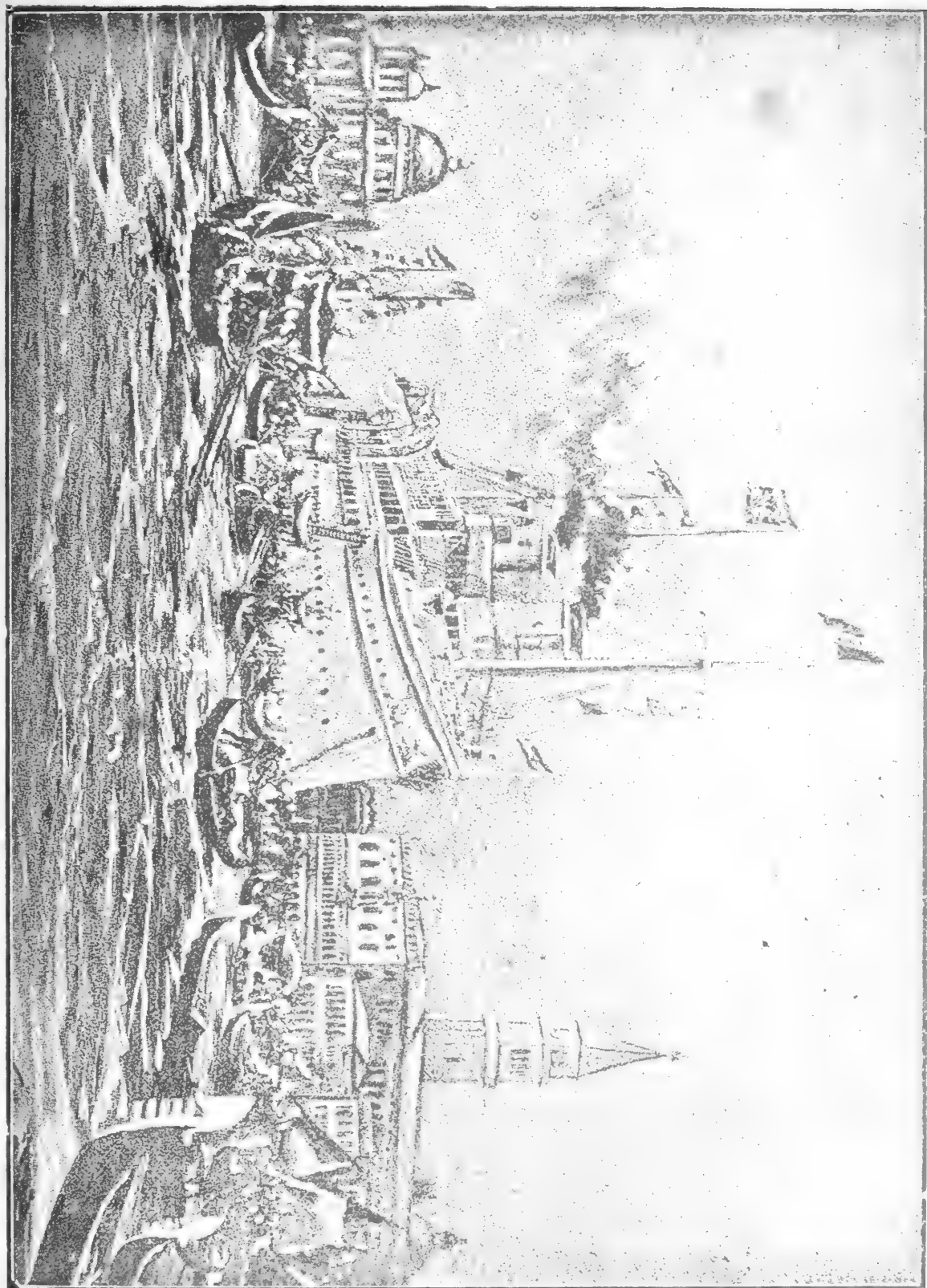
پرنس ويلهلم ۱۸۷۸ سنه سننده بيوك والدهسى انكلتره قرالچمهسى
حضرتلرينى زيارت ايتك اوزره لوندرميه . اسقوچيايه كتدكلرى زمان پرنس
فرهدريقك كريمهسى پرنسس اوگوستا ويقتوريا حضرتلرينه ايلك دفعه
تصادف ايلشلدرد . ايرتسى سنه پدرلرينك محبى پرنس فرهدريقك دعوت
مخصوصهسى اوزرينه برى صيد وشكار سيلز ياده كان (پريم كى ناو)
شاتوسنه كتدكلرى زمان پرنسس ايله دهها زياده معارفه پيدا ايدرك كنديسى
دائرة ازدواجه آلق املنه دوشمشلر ، برلينه عودتلرنده بو تصورلرينى پدر
والدهلرينه آچوب بيوك پدرلرينك موافقتى انضمام ايتك شرطيله آنلرك
رضاسنى تحصيل ايلشلدرد . امپراطور كيليوم پرنس فرهدريق (شيلزويغ
هولشتاين) دوقه لنى اوزرنده كى حقوقندن قطعاً فارغ اولق شرطيله عقد -
ازدواجه موافقت كوستره جكنى بيان ايلسى اوزرينه بو خصوصه قرار
ويرمك اوزره مذاكره كيريشلديكى زمان پرنس فرهدريق وفات ايتمش
وبونك اوزرينه وارثلريله مذاكره كيريشيلوب نهايت آلمانيا طرفندن پرنس

خاندانه مخصوص شاتولرله اراضينك بدلى اوله زق تضمينات مهمه وير ملك شرطيله
مذكور دوقه لقدمه كي حقوقك تركنى حاوى مقاوله عقد اولوب ايشه نهايت ويرلمش
متعاقباً پرنس ويلهلم حضرتلى ايله پرنسس اوگوستا ويقتوريا حضرتلى نيك رسم
نكاحلى ۱۸۷۹ سنه سى حزينانك ايكنجى كوني برلينده حاضر بولنان باجمله
آلمان پرنسلى ايله زوج و زوجة نك منسوب اولدقلى خاندانلرك عموم پرنسلى
حاضر اولدقلى حاله پوستدام سراينده احتفالات مخصوصه ايله اجرا قلمشدر.
پروسيا خاندان قراليسى اعضاسنك رسم ازدواجلى تا اون سكرنجى
عصر ك بدايتدن برى مراسم مخصوصه فوق العاده ايله اجرا قلمور.

پرنس ويلهلم ايله پرنسس اوگوستا ويقتوريا حضرتانك ازدواجلى
مناسبتيله برلينده، آلمانانك هر جهتده اجرا قلمان مراسم مخصوصه ايله
شنلكلى تفصيلاً يازمحق اولساق ويرمكجز تفصيلات بيوك برجله كتاب
تشكيل ايدر. يالكر بومراسم ازدواجيه مناسبتيله آلمانانك هر طرفدن برلنه
كوندرلمش اولان هديهلرك تفصيلى باشلى باشنه برجله وجوده كتيرر. بناء عليه
بز بوراده امكان بيانى اولميان تفصيلاته كيريشمكسز ين بعد الازدواج پرنس
حضرتلى نيك وقايع حياتيه سنى قيد ايدمكجز :

ازدواج شنلكلى مراسمك فرداى اجرا سنده پرنس ويلهلم ايله
زوجهلى پرنسس حضرتلى يكي مركز عسكرى سى اولان پوستداه عزيمت
ايلشدر، وظائف عسكريله اشتغال باشلامشدر.

بوصرمده پرنس حضرتلى نيك قومنده ايتدكلى آلاى ضابطاتى برلينده
دوام ايتدكلى بر قلوبده قمار اويناقدن واز كچيرمك اوزره وقوعبولان
تشبثلى شاين تداردر : مشاراليه حضرتلى عساكر خاصه ضابطانك
طريق سفاهتمده پويان اولملىنه و هله قمار اويناكملينه اوتدنبلى خصم اولوب
بو باده بيوك پدربلى ايله هم افكار ايديلر. بر چوق كنج ضابطانك قمار
بليه سى يوزندن دوچار خرابى اولملى او زمان مير آلاى بولنان پرنس ويلهلم
حضرتلى نيك نظر تاسفلى جلب ايتديكندن قومنده ايتدكلى آلايه منسوب

مقتضای سنجه پرنس حضرت تئری آئی آئی علی التحدی گویند یکی ساعت و بیست و نه
امری تحتیده اوله زق امور اداره حکومت ایله اشتغال ایلشلدردر. مجلس ولایتک
مذاکر اتنده حاضر بولمشدر، بعض کره شعبه لرده ریاست ایتمشلدردر. اداره ولایت
کرکی کبی کسب و قوف ایتدکن صکره مشارایله حضرت تئری ۱۸۸۶ سنه سندن
۱۸۸۷ سنه قدرده خارجیه و مالیه نظارتلریته ده دوام ایله باش وکیل و مالیه
ناظرینک سوق و تعلیملری تحتیده اداره مانوره اشتراک ایلشدر. مع مافیه پرنس
حضرت تئری شو اشتغالات ایله برابر وظائف عسکریه لرینی ده ایفاده ذرتما بقصور
ایتمیه رک ضابطان سائره کبی بالفعل خدمتده دوام ایدبوردی. ۱۸۸۷ سنه سنده
صوک بهار مانورلری اجرا قلندیفی صرده پرنس حضرت تئری طرفندن ایراد اولنان
ایکی نطق پرنس حضرت تئری نک طلاق عسکریه لری حقنده جالب نظر دقت
اولمشدر. اکنه یلری قومانده ایتدکه اولدقلری هوسار آلاینک اوکنده اولدقلری
حاله مانوره دونیشنده بیوک فرمدریقک مشهور سواری جنرالی و پروشیاده
خفیف سواری آلایرینک مؤسسی جنرال (زینن) نک مزاری اوکندن
کچرایکن عسکره « طور ! » قومانده سنی ویرمک نطق آتی بی ایراد ایلشدر :
« شوراده مدفون بولنان قهرمانک درایتی، ثبات و متانتی کیم بیلیرایسه
آز زمانده مظهر توجه عامه اولان شو خفیف سواری سایه سنده بیوک قرالک
غلبه اوزرینه غلبه احراز ایلیه یلشنده کی حکمتی تقدیر ایدر . بونامدار
جنرالک همپروورلکده بیوک قرال ایله هم عنان اولدینی تاریخه یازلمشدر. او
هوسارلرک احفادی اولدیغز جهته او قهرمانک اثرینه اقتفا ایتک وکنار
مزارنده عزیم و متانمزی توشیق ایلک لازمدر . »
پرنس حضرت تئری نک بوکی احوال مناسبده ایراد ایلدکلری مقالات
افکارشیدیهی حاوی بولغق و مطبوعاتک بر قسمی طرفندن تنقید ایلش
اولق حیثیتیه در حال حقلرنده جالب نظر دقت اولسنی مستلزم اولمشدر .
مشارایله حضرت تئری نک بیوک مخدوملری ۱۸۸۰ سنه سی مایسینک
یدیسنده تولد ایلشدر . بو ولادت خاندان ایمراطوری ایله ایمراطورلق

فیش موسمی مانت جریس
زوجہ سی وکریملیلہ برابر ایتالیادہ کائن
بو تاریخدن اعتباراً عالمہ امپراطوری ارکانی وقایع مؤلفہ
بولنشلردر . پرنس ویلہلم حضر تترینک پندرلری وظیفہ مداواتی بر کلان
طبیئہ حوالہ ایدوب حالہ بوک بونک طرز تدایوسی آلمانیا مشاہیر طباسی
طرفندن التزام اولنان اصول مداواتہ مخالف اولدینقندن بو کیفیت
مطبوعاتہ عظیم بر مناقشہ جریانہ باعث، اختیار امپراطورک قلب پندرلری
بو حالہ پک زیادہ داغدار اسف اولمشدر .

اوروبانک احوال عمومیه سنہ قارشو اتخاذی لازم کلان تدابیر
سیاسیہ نیک جریانی زمانندہ مخدوملری اسیر پنجه مات اولسه بیلہ هر حده
تام قوت ایله ایش کورہ میہ جک بر حالہ بولنہ جفی مطالعہ می اختیار
امپراطورک داغ درونی تزید ایلدیکندن بو آلامک تاثیریلہ قوتی یواش
یواش زائل اولمغه باشلامشیدی . اسیر فراش اضطراب بولنان برنجک
مخدوملرینک فراق وحسرتی ده بشقہ جہ الم انکیز بر حال ایدنی
اختیار امپراطورک سان ردمویہ کیدہ جک لری ویاخود مخدوملرینی برلینہ
ایلیہ جک لری ده شایع اولمش ایسہ ده تشرین نانیدہ پرنسک خستہ لکی یکدن
شدت پذیر اولنجه بوتدیر لریک اجر اسنہ امکان بولنہ مدی . یالکز احوال مرضی
مشاہدہ ایله برلینہ معلومات کتیر مسی ضمنندہ پرنس ویلہلم حضر تترینک
سان ردمویہ اعزاملرینہ قرار ویرلدی . مشارالیه حضر تلری سان ردمویہ
مواصباتلرنده آلمانیا ، انکلترة . آوستریا مشاہیر طباسی طرفندن اجرا کلان
قونسولتو تیجہ سنده پرنسک خستہ لکی مهلك اولدینی ، امکان تدایوی بولنمدینی
تحقق ایدرک کیفیت برلینہ اشعار اولنجه اختیار امپراطور حضر تلری آلمانیا
هر جهتده کلیسالرده دعا ایدلسنی امر ایلدک لری کبی تشرین نانینک اون ییدیسندہ
اداره امور حکومتده پرنس ویلہلم حضر تترینک ده کندیلرینہ معاون
اولملری وباخصوص اوراق معروضیہ وضع وامضا ایتلمزى خصوصاً

سوی صاحب بطور بی کوی

عمر و احوال و احوال اجرا ایملک مجبور بی حاصل اولدینی
و اصل و باخاصه اختیار ایمراطورک قلندره بر جریحه لبام ناپذیر
اولدینی صرمده ایمراطور مشارالیهک دامادی باد دو قهسنگ کوچک
و می ده وفات ایتمش اولدینقندن آلامک بو صورتله تعاقبی مشارالیه
حضرتلرینک مختلری اوزرنده تأثیرات مضیره حاصل ایدرک نهایت شباطک
برلینه طوغری خسته دوشمه لرینه باعث اولمشدر .

بو آرائق احوال صیقلری تکرار ففالا شمش اولان پدرلرینک نزدنده
دن برنس و یلهلم حضرتلری بیوک پدرلرینک اسیرفراش اولدقلری خبرینی
آلر . مان برلینه سیکرتمشدر . غرائب تصادفاتندرکه آنلر برلینه
اولمز دن اول اختیار ایمراطورک احوال صیقه سنده بعض مرتبه ایملک
مشاهده ایدلیدیکی کی متعاقباً سازده مودن آنان خبرلردم مریضک امید
مستقی مشعر بولمشیدی . هرکس بو اخبار مسرتک تأثیریه بشوش اولدینی
ده اختیار ایمراطور مارتک بنجی کونی ایشه باقه ییش . کندیسنه
اولان راپورلری دکش ایدی . فقط ایرتسی کونی بعدالظهر بردن بره
آرتق آرتق دقیقه بدقیقه قوتدن دوشمکه باشلامشدر . مارتک یدنجی کونی
ره مودن کلن برنس و یلهلم حضرتلرینی قبول ایدرک کندیلر یله مدت مدیده
تات ایتمشدر . لکن آرتق شعله حیاتلرینک انطفایذیر اولوق اوزره اولدینی
اولدینقندن کندیسنگ صوک آوان حیاتنده بولمق اوزره عائله ایمراطوری
بی کاملاً برلینه دعوت ایدلمشدر .

مارتک سکرنجی کونی اولان برنس و یلهلم حضرتلری و متعاقباً برنس
آرتق ایله وقوع و اولان ملاقات مدیده لرینی متعاقب اختیار ایمراطور باییشی
ل کندیسینی بوله میه جقندن قور قولش ایسه ده برقاچ ساعت صکر مینه
مدینه کله یلمشدر .

اختیار بختیار کندیسنگ آرتق اعاده قوت و حیات ایتسی قابل اولیه جفی

252

طريقه تعليم

وفاقی معاملات حضرت مولانا محمد امجد علی خان صاحب

الحی شهنشاه معالی اکتاه الفید فی حضرتاری سلط

والتَّائِبِينَ مِنَ الذَّنْبِ يَجْزِيهِمْ سِتْرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ فَاعِلٌ

ایمان آید بر این آمانت اقطار شرعیست

اسبابك استكمالي همه آن امرو فرمان بود

یار لاق آفرینی ابراز بیور کلام کبر نفس خستنی و آفر

آلہا بیوریلال پروتستان کلیسا میں رکھ کر

مقدسہ اجناسی تعلیم الیڈکری سیاست

اولان ذات قدسیت سمان حضرت ملوکانه مک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سید محمد علی وایه دارمباهات المشر در

Tedris-i Garb ve

Ma'arif-i Garb ve

Bingazi ile Sahra-yı Kebir

ve Sudan-ı merkezî

ve Sudan-ı merkezî

ve Sudan-ı merkezî

ar

ar

ar

ar

ar

ar

✽ محدث نعمت ✽

روز جلوس میامناً نوس جناب خلافتنا هیلری که بوملك
 وملت ایچون مبدأ عمران و بختیاری و خیر خواهان ملك و دولتک
 شویله طورسون نیکیینان اغیارک بيله انظار آرای تقدیر
 و اعتباریدر اول روز مسعد تبر و زدنبری حامی علم و عرفان محیی
 عدل و عمران اولان ولی نعمت بی امتنانمز خلیفه رسول سبحانی
 حکمتنمای احکام جلیله سبع المثانی { السلطان ابن السلطان
 الغازی عبدالحمید خان ثانی } افندمرک بتون جهانی متشکر
 و متتدار براقان ترغیبات عاطفت غایات کونا کون و تشویقات
 فیوضات افزون شهریار یلر تدن بهره مند انتباه و اعتبار و ازچوق
 تهیزر کلك معلومات ایده بيله جک صورتده حائر اقتدار اولان
 بندکان صداقتش اناری خامه بدست شوق و غیرت اوله رق مدت
 قلیله ایچنده غبطه فرمای اعصار اسلاف اوله جق مرتبه ده نیجه
 آثار برکزیده وضع دستکاه طبع و استفاده ایتشاردر . ایشته

اوعباد صادق شاهانه لر ينك اقتدار قلمی نقطه نظرندن اك كتری
 بولنان بومستمند كبضاعه دخی بوكره { طرابلس غرب وبنغازی
 ايله صحرای كییر وسودان مرکزی } ناميله اشبو رساله یی
 ترتیب و تألیف ومن غیر حد عتبه فلكمرتبه جناب ظل اللهیلرینه
 رفع و تقدیم ایلدم . باحث اولدینی محلك حائز اولدقلى اهمیت
 اساسیه و سیاسیه نسبتنده متضمن بولندینی معلومات شامله
 عباراتجه مشمول نظر کرامت اثر هایونلری اوله جق خطیات
 قلمیه كمترا نه مك عفویچون واسطه كامله اوله جنی مأمول

مملوكانه مدر ومن الله التوفیق

فی ۹ رمضان سنه ۳۰۵ فی ۸ مایس سنه ۳۰۴

قوللری

ارکان حربیه قول اغالرنندن

عمر صحی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امام المسلمین ، امیر المؤمنین ، مسند نشین خلافت کبری
حامی و خادم شریعت غرا ، پادشاهمز شهنشاه دیانتپرور
و شهریار معدلتکستر ، السلطان ابن السلطان [غازی
عبدالحمید خان ثانی] افدمز حضر تلرینک (طرابلس
غرب) و (بنغازی) ولایتلری حقندہ کی افکار و آمال
خیریت آیات جناب خلافتناہیلری

نور بینش مؤمنین ولی نعمت بیمنتمز پادشاهمز افدمز حضر تلری ،
جبلوس میامن مائوس جناب خلافتناہیلری روز مسعدت بروزندنبری
بالجملہ تبعہ وزیر دستان ملوکانہلرینک تأمین رفاه و سعادتلری مقصد
مقدسلیہ ترک خواب و راحت ایدرک دولت علیہ مؤیدہ لرینک اعظم
ارکان قوت و مکتبی بولنان قوۃ عسکریۃ شاہانہلرینی تنظیم و تنسیق
و محاکم موجودہنی و سائط اجرائیہ عدالت ملکپرورانہسی اولمق استعداد
و صلاحیت فاخرہ سنی الہیہلہ جک درجہدہ اصلاح و توثیق و علوم و فنون
و ہر نوع صنایع و تجارتک ترقیسی ایچون ممالک محروسۃ المسالک شہریا۔
ریلرینک ہر گوشہ سندہ نیجہ نیجہ مکاتب و مدارس ککشد و تأسیس

(بومبا) لیمانك اهمیت فوق العاده سی وارد ر . و جزوی بر همتله
بتون آفریقای شمالی لیمانلری آره سنده برنجیلک شرفنی قزانه جنی
درکاردر .

(بومبا) دن اعتباراً ساحل شماله طوغری ایلرولیهرك (رأس -
التین) برونی وجوده کتیرر .

واورادن استقامتی ینه تبدیل ایله بحر سفیده طوغری بر انحداب
تشکیل ایلر .

(بومبا) دن بر كوئلك یوروش طولنه مساوی بر مسافده
(درنه) لیانی واقعدر . بولیمانك اهمیتی دخی مستغنی عرض و بیان
اولوب مصرك جهت غربیه سنه حرکات بریه و بحریه اجراسی حالنده
سالف الذکر اوج لیمانك اهمیت حاضره سی فوق الحد تراید ایدر
(درنه) لیمانندن اعتباراً ساحل غربه طوغری تعقیب اولندیغی
صورتده متعاقباً (رأس الهلال) (طولیتا) (طوقره) و (بنغازی)
موقعلرینه واصل اولنور .

(بنغازی) لیمانندن اعتباراً (مصراطه) برونه قدر (سرت کیر)
ونام دیگرله (کبریت) کورفزی (بنغازی) و (طرابلس غرب)
ولایتلرینه طوغری ایلرولیهرك غایت کنیش بر کیرتی پیدا ایلمشدر .
(قارا) (بوخفا) جزائری بو کیرتی دروننده اولوب ساحلک
بوقسمی نسبتاً دهآ آزارضه لیدر . (مصراطه) برونندن (طرابلس
غرب) لیمانه قدر ساحل دکره طوغری اولدقچه بیوک بر چیقندی
پیدا ایتمشدرکه (طرابلس غرب) ولایتی سواحلک اک معمور و مهم
قسمی بوراسیدر .

بوساحل جهت غربیه یه طوغری تعقیب اولندیغی صورتده متعاقباً

(طایبه برونی) و (طایبه) موقعی (لبا) خرابه سی . (خمس)
(رأس الحمر) (تاجوره) (رأس التاجوره) و نهایت (طرابلس)
غرب) موقعلرینه واصل اولنور .

(طرابلس غرب) ایمانندن بدأ ایله ساحل ینه ایجرویه طوغری
کوچک برکیرتی تشکیل ایدرکه بوکیرتی (غابس) نام دیکرله (سیرت
صغیر) کورفرزینک برقسیدر .

(بحیره الیبسان) ده واقع (بیسان) بروننه قدر دوام ایذن
بوساحلک اوفق تفک کیرتی و چیقندیلری نسبتاً آز اولوب بللی باشلی
نقطه لری (طانظور) (عحیلات) (زوواره) (رأس المقارب)
موقعلریدر .

سواحلك حال و طبیعتنه کئنجه اکثر سواحل کبی بونکده برچوق
قسملرینک عمقی غایت آز و قوم ایله طولو و بعض محللری دخی زیاده جه
قیالق اولدیغندن کیلرک سیر و حرکاتنه الویرشلی دکلسهده هر حالده
احتیاجه کافی (طوبروق) (درنه) (بومبا) (بنغازی)
(مصراطه) (طرابلس غرب) کبی کوزل و امین مرسی و لیمانلری
واردر .

بنغازی دخی داخل اولدینی حالده طرابلس غرب ولایتی ساحلی
(۱۵۰۰) کیلو متره امتدادندهدر .

اقلیم — (طرابلس غرب) و (بنغازی) ولایتلری ممالک
چاره دن معدود اولق جهتیله هواسی صیجاق و یابسدر . شوقدرکه
درجه حرارت ولایتینک جهات مختلفه سنده پک زیاده متحول و متبدلدر .
سواحل اعتدال جهتیله آوروپانک سواحل جنوبیه سندن و خصوص صیله
(کرید) و (مالطه) (ردوس) کبی جزائرک هواسندن پک آز

فرقلی اولوب اکثراً اورالرده یتیشان محصولات ارضیه بورالرده ده
تیشه بیلور .

خصوصیه (بنغازی) ایله (طرابلس غرب) واقعنک هواسی
لطیف و معتدلدر .

یالکمز (فزان) و (غدامش) (غات) (ازقر توارک)
واحرلنده یازکونلری درجه حرارت فوق الحد ترفع ایله یکی کبی قیش
کونلری دخی صفوق ، نسبتاً شدتلیجه اولور .

بوندن بشقه بوواحرلرده یکریمی درت ساعت ظرفنده (ترموترو) نک
ارائه ایتدیکی درجانه بردنبره خیلوجه تخلف مشاهده اولنورکه بوکیفیت
یرلی اهلینک غیری ایچون اولدجه مضردر .

واکثراً صوک بهارده هبوب ایدن روز کارلرک برچوق علل
وامراض تولیدینه باعث اولدینی واردر .

یغمور سواحله نسبت بورالره پک آز یاغار . ویغمور موسمی مارت
ایله ایلول آیلری آره سیدر .

عوارض زمین — (طرابلس غرب) و (بنغازی) ولایتلی
اراضیسی (بربرستان) ک جهات سائرده سی قدر عارضه لی دکلدرد .
فی الحقیقه فاس ممالکنک منتهای غربندن بدأ ایله (فاس) و (جزایر)
(تونس) ممالکندن کچن (اطلس) سلسله جبالی (طرابلس غرب)
ولایتی حدودی داخلنده فوق الحد کسب انحطاط ایلر .

واقما بوسلسله نک ینه برطاقم اوفق تفک پایه لری ولایتک جهت
غریبه سنی اشغال ایدرسده بونلر نسبتاً آزمز تقعدرلر .

موجود اولان طاغلرک هیئت عمومیه سی نظر دقتدن کچیرلدیکی
صورته (طرابلس غرب) ولایتینک (حاماد) طاغلری واسطه سیله

(بحر سفید) و (سودان) حوضه نری نامنده ایکی حوضه یه ایربله بیله جکی کوریلور .

(حاماد) طاغلرندن صکره (غریان) طاغلری کوزه چاربار .
بو طاغلر ولایتک شمال غریبسنده واقع و (اطلس) طاغلرینک (تونس) امارتنک جهت شرقیسنی اشغال ایدن بعض خفیف پایه لرینه و باخصوص (دویرات) طاغنه ملاقی اولوب سطح بچردن اولان ارتفاعلری اکثر محلارده (۱۰۰۰) ایله (۱۲۰۰) متره آره سنده تحول ایدر .

(غریان) طاغلری جهت غربیه ده (اطلس) طاغلرینه ملاقی اولدینی کبی جهت شرقیه ده دخی (خروج) طاغلرینه ملاقی اولور .
(خروج اسود) و (خروج ابیض) ناملریله ایکی سلسله دن عبارت اولان بو طاغلر همان بربرلرینه موازی اولمق اوزره (شرق جنوبی) یه طوغری ممتد اولورلر . ارتفاعلری (۶۰۰) الی (۹۰۰) متره آره سنده متبدلدر .

بنغازی ولایتی دها آز عارضه لیدر . بو ولایتک جهت شمالیه سنده (جبل اخضر) نام سلسله واقعدرکه بوسلسله (اوجلہ) واحی یقینلرندن باشلیه رق شماله و (بنغازی) لیانی یقینلرینه قدر غایت خفیف پایه لر ایله ممتد اولدقدن صکره اوراده صربلشور . وساحله موازی کیدرک مصر خدیوتی اراضیسنه دخول واوراده برطاقم اوفق تفک پایه لر تشکیل ایدر . (جبل اخضر) عرب لساننده (یشیل طاغ) معناسنه اولوب طرابلس غرب ولایتی داخلنده کی (غریان) و (خروج اسود) و (خروج ابیض) طاغلرینه نسبت دها آز مرتفع ایسه ده اتکلری زیاده یالچیندر . مع مافیه اوزرنده بعض مرعالر موجود اولدینی کبی

اکثر یرلرندهده جاغلانلر واردر .

(جبل اخضر) ك شمال اتكلری اولدجه ديك ميل ايله ساحله منتهی اولدقلرندن ساحلك بوقسمنده كميرك دخول والتجارينه مساعد بللی باشلی لیمانلر یوق کیدر .

سطح مجردن اولان ارتفاعی اکثر محللرده (۴۰۰) الى (۵۰۰) متره بی تجاوز ایتمز .

مياه جاریه — كرك بنغازی وكرکسه طرابلس غرب ولایتلی داخلنده اوله جالب نظر دقت اوله بيله جك مياه جاریه یه تصادف اولنمز . بویکیت مملکت ایچون حقیقه بر مصیبت حکنده در .

بللی باشلی مياه جاریه نك مفقودیتندن بشقه پیکارلر دخی پك نادر در . بوسبيله بوقطعه لر ده صوتدارکی کیفیتی فوق الحد مشکل اولوب بوبنده (۸۰۰۰) قدر قویوویغموور صولرینك تراکمه مخصوص اولوق اوزره یاییلان بیوک صهرنجلره مراجعت اولنور .

مساحه سطحیه و نفوس — ایکی ولایتک برلکده اوله رق مساحه سطحیه سنی اکثر جغرافیون برملیون اوتوز اوچ بیک اوچیوز الی کیلو متره مربعی اولوق اوزره کوسترییور لرسهده (طرابلس غرب) ولایتک حدودی جهت جنوبیه ده غایت واسع چوللره منتهی اولوق حسبيله پکده محدود ومعین اولدیغندن سالف الذکر مقداری هر حالده تزید ایتک لازمکلور .

مقدار نفوس دخی هر کیلو متره مربعه برکشی حسابيله (۱۰۱۰۰۰۰) : (۱۰۳۰۰۰۰) در .

دین و مذهب — علی العموم طرابلس و بنغازی و لایتلری
 اهلایسی اسلام و مالکی المذهب اولوب امیر المؤمنین خلیفه رسول
 رب العالمینه فرط اطاعت و محبتله مشهور درلر .
 اساساً جسور و جنکاور اولدقلری کبی هر نوع محن و مشاق
 سفریه یه ده جداً متحملدرلر .
 بوندن بشقه فوق الحد متدین و ذکی بولندقلری ایچون هر آن طاعات
 و عبادات و ولایتک هر طرفده کمال امنیت و سربستی ایله اجرای
 تجارت ایدرلر .

فصل ثانی

— جغرافیای سیاسی —

۱ — طرابلس غرب ولایتی —

(طرابلس غرب) ولایتی (بنغازی) ولایتند (سرت کبیر) : (کبریت) کورفرزنده واقع (بو حیف) اطه سنك جنوب بنده ساحل دن بد ایلله تقریباً خط مستقیم اوزره (لیبی) چوله قدر جنوب شرقیه طوغری امتداد ایدن حدود پارچه سیله آریلور . وجهت شرقیه ده خدیویت مصریه حدودنده نهایت بولان قطعه (بارقه) یعنی (بنغازی) وجهت غربیه ده (تونس) امارتنده نهایت بولان پارچه دخی طرابلس غرب ولایتی ناملرینی آلور .

زمینك حال وطبیعتنه نظراً طرابلس غرب ولایتی بللی باشلی اوله رق ایکی قسمه تقسیم اولنه بیلورکه : بری شمالده اصل طرابلس دیکری جنوبده (فزان) قطعه لرندن عبارتدر . ولایت مذکور (فزان) دخی داخل اولدینی حالده درت سنجاغه تقسیم اولنمشدر .

۱ — ولایتك شمال غربیسنی تشکیل ایدن (طرابلس غرب) سنجاغی .

۲ — ولایتك شمال شرقیسنی تشکیل ایدن (خمس) سنجاغی .

۳ — ولایتك قسم مرکزیسنی تشکیل وفزان سنجاغك جهت شمالیهسنی تحدید ایدن (جبل غربیه) سنجاغی .

۴ — ولایتك قسم جنوبیسنی تشکیل ایدن (فزان) سنجاغی .

{ طرابلس غرب قطعه سی }

طرابلس غرب سنجاقی — بوسنجاق (نفس طرابلس) (غر -
 یان) (زاویه) (عجیلات) قضالری ناملریله درت قضایه منقسمدر ،
 سنجاق مرکزی عموم ولایتک دخی مرکزی و بوسیله والی و قوماندان
 پاشاک اقامتگاهى اولان (طرابلس غرب) شهریدر . شهر مذکور
 (سرت صغیر) ک تشکیل ایتدیکی غایت کوزل و امین برلیان داخلنه
 مبنی قره و دکر جهتدن کنی مدافعهیه مقتضی استحکاماتی حاویدر .
 شهر اولدجه مزین اولوب خصوصیه سایه عمرانوایه جناب خلا -
 فتنه ایدیه برقاج سنه دنیرو فوق الحد کسب توسع و عمران ایلمش
 و خارجه دخی برچوق ابنیه و دکا کین انشاسنه باشلنمشدر .
 بیک او جیوز ایکی سنه هجریه سی رسمی ولایت سالنامه سنندن
 طرابلس غرب شهری حقنده اتی الذکر معلومات استحصال ایدلمشدر .
 و ولایتک اک بیوک شهری طرابلسدر . بونکده حاوی اولدینی
 نفوس و اماکن و سائر نک مقداری بوجه زیر بشقه بشقه اوله رق بیان
 و تزییر اولنمشدر .

عدد نفوس تقریباً

مسلم	یهودی	اجنبی	یکون	
۱۸۰۰۰	۴۰۰۰	۳۰۰۰	۲۵۰۰۰	
مکتب صیان	مکتب رشديه	مدرسه	مسجد	جامع شریف
۱۷	۱	۴	۲۱	۱۰
دکان	خان	ذاویه	تکیه	مکتب انات
۱۱۰۰	۲۰	۵	۲	۲
خانه				
۲۴۷۰				

مغازه ۵۰ حمام ۴ قهوه خانه ۵۰ آتش دکرمنی ۱ دوه دکرمنی ۷۲

صابون خانه ۲ دباغخانه ۱ اجزاخانه ۳ خسته خانه ۲ فرون ۲۳

طرابلس غرب شهری آق دکز کنارنده کچوک بربرون اوزرنده
(۲۲) درجه (۵۳) دقیقه (۴۰) ثانیه عرض شمالیده ومبداء طول
پارس اعتباریله (۱۰) درجه (۵۱) دقیقه (۱۸) ثانیه طول
شرقیده واقع اولوب جهت شرقیه سنده اولان طبیعی لیمان واسع واپور
وکی بارندیره بیلیمک ایچون تطهیر و تعمیره محتاجدر . شهر مذکور
برسورایله محاط اولوب قبله جهته (باب الحندق) و (باب المنشیه)
نامریله ایکی و غرب طرفنده (باب الجدید) و شمال جهته (باب البحر)
نامیله بررکه جمعاً درت قبوسی واردر . برقاج سنه دنبرو خارج شهرده
برچوق خانه ودکان وسائر انشاواحداث اولنمش وانشا آت مذکوره
الآن کرکی کبی دوام وترقی ایتمکده بولنمشدر . خارج شهرده بولنان
ابنه نك نوع ومقداری كذلك زیرده بروجہ مفردات بیان وتصریح
ایدلشددر .

مساجد شریف ۷۵ مدارس ۳ مکاتب صبیان ۳۵ تکیه ۵۰ خان ۴۸

آتش دکرمنی ۱ دوه دکرمنی ۲۶ خانه ۲۰۰۰ دکان ۶۵۰ قهوه خانه ۲۵

طرابلس غرب شهری (خومة غریبان) و (خومة البلدیة)
و (کوشة الصغار) و (باب البحر) و (حارة کیره) و (حارة صغیره)
نامریله یاد اولنور الی محله دن عبارتدر .

سور ایچنده اینیه میریه دن اوچ طبقه اوزرینه بنا اولنش مکمل بر حکومت قونانی و بر بچق طاہور عسکر استیعاب ایدر بر پیاده قشله سی بولندینی کبی خارج سورده بر الای استیعاب ایدر سواری وایکی بلوک الور طوپچی قشله لری و بوکره تنظیم و اصلاح اولنش برخسته خانه وانلره ملحق غایت منتظم بش باغچه موجود در . درون شهرده بر موقتخانه و چالنجہ بتون سور ایچنده بولنان خانه لر خلقنک سامعه سنی طولدیره جق یوکسک صدایه مالک چالار ساعت وارد در . »

طرابلس غربک و کندی نامنه منسوب برونک جهت شرقیه سنده کائن (تاجوره) موقعی ایله (جفاره) و (عزیزیه) ناحیه لری مرکزہ تابعدرکه بولنردن (جفاره) نک اهمیت خصوصیه سی وارد در . (جفاره) مسکون دکلددر . آنجق خیمه نشین عربان طرفندن اشغال اولنور . يتشدردیکی محصولات بغدادی ، آرپه ، الما ، ارمود ، اوزوم ، شفتالی ، زردالی ، کچی بوینوزندن عبارتدر . بونا حیه ده بولنان خیمه نشین عربانک مقداری اون بر بیک کشی قدر تخمین اولنیور .
خمسه اولان مسافه سی (۱۱) ساعتدر .

{ غریان } قضاسی — نفس طرابلس سنجاغنک قسم جنوبیسی
جبل غربیه سنجاغندن تفریق ایدر . (غریان) ایله (زارت) مشهور
مواقعیدر .

{ عجیلات } قضاسی — طرابلس سنجاغنک قسم غربیسی تشکیل
ایدر . ساحل بحرده کائن (عجیلات) ایله (رأس المقارب) ک جهت
شرقیه سنده (زووارا) و نفس طرابلس غربک غربنده (ظانظور)
ناحیه لری موجوددر .

{ زاویه } قضای : طرابلس غرب شهرینك جهت غربیه سنده و -
و تقریباً (۹) ساعت مسافده واقعدر .

جبل غربیه سنجانغی — ، جبل قضای ، حوص قضای ، نالوت قضا -
سی ، فساطو قضای ، غدامس قضای ناملیله بش قضایه تقسیم اولمشدر .
سنجاق مرکزی (۳۲) درجه (۳) دقیقه (۰) ثانیه عرض
شمالی (۱۰) درجه (۱۰) دقیقه (۰) ثانیه طول شرقی به مالک اولان
و (نفس طرابلس غرب) شهرینك اوتوز اوج ساعت اوزاغنده بولنان
(قصر یفرین) موقعیدر . مذکور سنجانغك داخلنده (حوص)
(فساطو) (نالوت) (غدامس) (مژده) (ککله) واقعی
موجود اولوب بولردن (غدامس) موقعنك فوق الحد بر اهمیت عسکریه
و تجاریه سی واردر .

غدامش — جزایردن و (توارك) اقوامی ممالکندن وجهات
سائره دن کلان چول یوللرینك محل تلاقیسی و بر چوق حجاج مسلمینك
وقفه سیدر . اهالی مملکت داخل یعنی (صحرای کبیر و سودان) ایله
بك چوق مناسبات تجاریه ده بولنور .

بوسیله سنه نك مواسم مختلفه سنده بورادن بر چوق کار بالرك کلوب
کچدیکی کوریلور .

سالف الذکر اهمیتنه مبنی (غدامش) موقعی حقنده بروجه آتی
معلومات اعطا اولنور .

(غدامش) قصبه سی طرابلس غرب لیانندن بشیوز یکرمی کیلو -
متره جنوب غربیده و کندی نامنه منسوب (غدامش) واحنده کائن
اولوب [۳۰] درجه [۷] دقیقه (۸) ثانیه عرض شمالی و (۶)

درجه (۴۳) دقیقه (۱۵) ثانیه طول شرقی به مالکدر. قصبه اساساً اوچیز الی متره ارتفاعه و بیک ایکی یوزالی بیک بشیوز متره طول و بیک متره عرضه مالک اولان بریایلا اوزرینه مبنی و ایکی قسمی محتویدرکه هر قسمک کندینه مخصوص آروجه جوامع و مکاتبی واردر .

سکنه سی عمومیتله اهل اسلام و قسم اعظمی بربره جنسندن اولوب برچوقده ازاد اولمش حبش لر موجوددر .
بو حبش لر عمله لک و خدمتکارلق کبی خدمات عادیه بی درعهده ایتمش لدردر .

مقدار نفوس الی بیک کشی تخمین اولنورکه اکثریسی سودان و صحرای کبیر تجارتی ایله مشغولدر .

قصبه نک سوقاقلری طار و بتون طوللری امتدادنجه قبالی اولدیغندن زیاده قرانلقدر . انجق بعض نقطه لردن ضیا اله بیلورسده بوضیا سو - قانک هیئت عمومیه سنی لزومی قدر تنویره کفایت ایتمز . بعض خانه لرك اولک قسملرنده ایکی اوچ متره استیعا بنده برطاقم اوفق تفک دکا نمسی یرلر بولنور و بورالرده اوته بری صاتیلور .

قصبه دروننده هر نوع اموال و اشیا ی تجاریه نک بیع و فروخته مخصوص برده چارشو واردر .

سالف الذکر ایکی محله ایچون اشبو چارشو مشترک اولوب هر جمعه کونلری اوکله نمازندن صکره اورایه طوبلانیله رق برچوق امتعه و اشیا موقع مزایده یه قونیلور .

غدامش قصبه سنک بنالرینه کلنجه : بونلرك همان جمله سی مغرب اصولی اوزره انشا اولمشدر .

بالکزر اموال و اشیا حفظنه تخصیص اولنان مغازه لر مستثنا اولوب

بولر بر قاتلیدر .

بنالرده پنجره مقامنده مستطیلی آچیلمش دلیکلر واردرکه
بنادروننه ضیا انجق بورادن داخل اوله بیلور .

(غدامش) ك اولرنده آفریقای شمالی شهر لرینك اکثر یسنده کی
کبی اوزری آچیق حولی موجود دکدر .

علی العموم اولرک برده طو پراق قاتی واردرکه بوراده بر طاقم دستی
ویا طلوملر دروننده صوصغو دیلور . چونکه بیکار صوبی چیق دینی محله
یکرمی سکز درجه حرارته مالک اولدیغندن ایچمک ایچون بونک بهمه
حال صفو دلسی لازمدر .

وعا ئله افرادی یاز کوناری اشبو زمین قاتنده حصیر ویاقالیچه لر
اوزرینه دوشه دکری شلته ویصدقلرده اوطوررلر .

افریقای شمالیده کائن اکثر شهرلرده اولدینی کبی (غدامش) ده
دخی اوفق تفک اشیای بیتیه اوطه لرده مخصوصاً یاپدیریلان رافلر دروننه
موضوعدر .

جوامع و مساجد دن بشقه شهرک اوله شایان تماشا ابنیه جسیمه سی
یوقدر . جامع لر حقیقه کوزل برطرزده انشا اولنشلردر . مناره لردن بش
وقت وحدانیت ربانیه نی اعلان ایدن (اذان محمدی) قرائت اولنور .
وسکنه شهر جامع لره طویلنه رق ادای فریضة صلوة ایدرلر .

اکثریتله ممالک اسلامیه ده اولدینی کبی (غدامش) ده کی جوامع
و مساجد دروننده دخی برر ابتدائی مکتبی بولنور . چو جقلر (قرآن
کریم) تلاوتی و یازی و حسابی بوابتدائی مکتبلرنده اوکرنورلر . سکنه
شهرک اوقیوب یازمغه میل و خواهشی زیاده جهدر . حتی غدامش لیلر
ایچنده مکتوب یازمق امور تجاریه به متعلق دفتر طو تمق خصوصنده

دوچار مشکلات اولان کیمسه لره همانده تصادف اولنه من .

(غدامش) شهرنده ایجیله بیله جک صو تدارک ایدن انجق برمنبع فوار واردر .

وبونک اساساً (آرتّه زیهن) قیوسی نوغندن اولدینی مزنوندر .
 زراعت وفلاحتّه متعلق اولان ایشلر سیاهیلر کدر . فقط بوخصوص
 هنوز لزومی قدر ترقی ایده مامش اولدیغندن برچوق مواد غذائیّه
 وخصوصیله (آرپه) غالی فیاتلرله جبل طرفلرندن کتیردیلور .
 وبونک اسبابی ایسه بوکره لزومی قدر صویک موجود اولماسی و برده
 بعض محالرده چوللردن کلان قوملرک برچوق خساراته باعث اولمیدر .
 تجارت نقطه نظرندن (غدامش) شهری سوداندن طرابلس
 غربّه ، طرابلس غربدن سودانه وبوسبیلّه افریقای مرکزیدن آوروپانک
 جهات مختلفه سنه و آوروپانک جهات مختلفه سندن افریقای مرکزیه
 سوق اولتان هر نوع اموال و اشیای تجاریه نک امانه وضعنه مخصوص
 بردبوی مقامنده در .

مواد تجاریه افریقای مرکزیدن تدارک ایدیلان (التون توزی)
 (فیل دیشی) (چوید) (زعفران) (ضمغ) و سائرهدن
 عبارت اولوب بونلر (غدامش) قدر کتیرلد کدنصکره اوراده
 فروخت اولنور ، و تجارلر واسطه سیله آلنه رق طرابلسه نقل و اورادنده
 اوروپایه ایصال ایدیلور .

(غدامش) چارشوسنده هر نوع اشیا و امتعه نک فروختی ایچون
 سربستی تام واردر .

وقصبه دروننده اک زیاده غلبه لک ، (غات) قصبه سنه و (توعات)
 ممالکنه نقل ایتک ایچون (طرابلس غرب) شهرینه اشیای تجاریه المغه

کیده جک اولان کاربانلرک حاضرلندی ویاخود بوکاربانلرک (سودان) دن مبادله طریقله برچوق شیر آلهرق عودت ایتدیکی زمانلر کوریلور . غدامشیلر غایت زکی و فطین اولدقلری کبی زیاده سیله ده چالشقان وامور و مصالح تجاریه یه واقف و آشنا بولندقلرندن یقیناً پک چوق اثر ترقی کوستره جکلری امید اولنور .

زیرا افریقای مرکزینک همان هرطرفی نوردین مبین ایله نورلنغه باشلامش اولدیغدن غدامشیلرکال امنیتله دینداشلری ممالکنه کیدرک اجرای تجارتده برکونه مشکلاته تصادف ایتزلر .

حتی بوسایه ده درکه (تمبوقطو) ده کندیلرینه مخصوص برمحله تأسیس ایتدکلری کبی (قانو) شهرنده کی الک کوزل اولرده صاحب اولمشلردر .

{ خمس } سنجاغی — طرابلس غرب ولایتی سنجاقلری ایچنده الک زیاده مسکون و محصولدار اولان اشبو خمس سنجاغیدر .

خمس قضاسی ، مصر اطه قضاسی ، سیرت قضاسی ، ظلالتین قضاسی ، مسلطه قضاسی ، اورفله قضاسی ، ترهونه قضاسی ، ناملریله یدی قضایه تقسیم اولمشلدر .

سنجاق مرکزی ، مصر اطه ، برونیه نفس طرابلس غرب شهرینک شرفنده واقع (تاجوره) برونی آراسنده کائن (خمس) قصبه سیدر .

خمس قصبه سی ساحل بحرده کائن و تقریباً بشیوز قدر خانه دن عبار- تدر . درون قصبه ده درت جامع شریف و عساکر شاهانه یه مخصوص برقتله ایله بررشدیه مکتبی ، بش دکرمن بش فرون موجوددر . نفس خمس ده مسکون بولنان اهالی بیک بشیوز قدر اولوب بونک کافه سی اهل ایماندر .

آنحقوق اونی بش یکرمی قدر یهودی بولنه بیلور ، بعض خرسیتیانلر تجارت مقصدیله کلوب کیدرلر .

(خمس) ده آرپه ، داری ، فول ، الما ، ارمود ، زردالی ، چوق یتیشیر . بغدادی دخی یتیشیرسه ده بونسبه آذرر .

بوراده قیون دخی چوق دکلدرد . وبغدادی ایله لم جوار قصبه لردن واکثریتله (مسلطه) دن جلب اولنور .

درون قصبه ده غایت کوزل برقوی و اردرکه : بوقویونک صوبی فوق العاده ایودر . و طرابلس غرب ولایتک هیج بریرنده بوقدر ایوصولی قوی بولمز . بوقویو ساحل بحردن ایکی یوز طقسان آدمی ایچریده اولوب اطرافی برچوق بیوک طاشلرله اورلمشدر .

(خمس) قصبه سنده (خلفه اوتی) نی دنک یامغه مخصوص یکرمی بش عدد ماکنه واردر . بونلر متادیا ایشلرلر . وهر سنه خمس دن الی درت بیک بالیه قدر خلفه اخراج اولنور .

خمس ده ایکی زیارت محلی واردرکه : بری شیخ احمد بن جهها و دیگر دخی سید علی الفرجانی حضر تلرینک مدفنلریدر .

بوقصبه مرکز ولایت اولان طرابلس غرب شهرینه بر ساحل یولیه مربوط اولوب شهر مذکوره اولان مسافه سی یکرمی ایکی ساعت قدردر . قصبه نک جهت شرقیسنده و جزئی مسافه سنده کتب توارینجده مشهور اولان (لندا) خرابه سی و آنک شرقنده ده (طابیه) و (رأس الطابیه) مواقعی موجود در .

بونلردن (طابیه) موقعی ساحل بحرده کائن و برلیمانی حاوی اولدینی کبی (اورفله) (تارهونه) (ظلاتین) نسبت مرکزی بر نقطه ده بولندیغدن شایان اهمیتدر .

(طایبه) لیمانی کوچک بر لیمان اولوب دروننده بش آلتی قولاج قدر صو واردر . بوسبيله بيوك كميلر بارينه مزلر سده كوچكلرى بك كوزل بارينه بيليرلر . وساحله آلتی یدی متره قدرده یناشه بیلیرلر .
(طایبه) لیمانك جانب شرقیسنده اسكى وجانب غربیسنده یكى بوغاز ناملریله ایكى بوغاز واردر .

بوراسی (خلفه اوتی) اخرا جاتی نقطه نظر ندن اهمیت کسب ایتشدرد . سكر عدد خلفه ماكنه سیله برده خان واردر .
بهر سنه طایبه اسكه سندن اخراج اولنان (خلفه اوتی) نك مقداری علی التخمین (۱۴۰۰۰) بالیه در .

{ مصر اطه } قضاسی — خمس سنجاغلك شرق ساحانی تشکیل ایدوب بونام ایله یاد اولنان برونك جنوبنده و طرابلس غربدن بنگازی ولایتك مقر اداره سی اولان (بنگازی) شهرینه کیدن ساحل یولنك اوزرنده و خمس اون ایكى ساعت مسافده كائن (مصر اطه) موقعی قضا مرکزیدر .

{ سیرت } قضاسی — طرابلس غرب ولایتك منتهای حدود شرقی و بنگازینك منتهای حدود غربی تشکیل ایدن سیرت کیر و یاخود کبریت کورفزینه نسبتله یاد اولنمشدر .

قضا مرکزی اولان (سیرت) قصبه سنك خمس اولان مسافه سی طقسان سكر ساعتدر :

{ ظللتن قضاسی } — مصر اطه برونی ونفس خمس آره سنده وساحل بمرده (لبدا) خرابه سیله رأس الطایبه موقعنك جهت شرقیه سنده واقعدر .

بوقضاده آریه کثرتلی اوله رقی یتشیر .

وعلی التخمین برملیون قدر خرما آغاجی موجود اولدینی جهته
خرما دخی مبدولدر . بوراده (خلفه) اوتی ده یتیشور . فقط بونی
قیصه جه اولدیغندن ولایتک دیگر طرفلرنده چیقانه نسبت اوقدر مقبول
دکدر .

تکمیل قضاده بولنان مقدار نفوس (۱۲۰۰۰) قدر تخمین اولنیورکه :
بونک جمله سی اسلام و آنجق (۱۵۰) قدری یهودیدر .
نفس (ظلتین) ساحل مجرد اولیوب دکر دن یارم ساعت
ایچریده در .

دکز ایله قصبه آراسنده (قوم) طاغری موجود اولدینی جهته
هواسی اوقدر ایو دکدر . وصولریده فنادر .

(ظلتین) قصبه سنک براسکله سی واردر . وبواسکله (طایه)
اسکله سی کبی کوچک کیلرک بارینه بیلملرینه مساعد دکدر .
نفس (ظلتین) ده (سید عبدالسلام) نام ذاتک درگاه و تربه می
واردر . بو ذاتک حرمتنه تربه نک جوارنده اقامت ایدن اهالی یه
حکومت عثمانیه ویرکویی عفو بیور مشدر .

ودرگاهده علوم دینی تحصیلیه مشغول اوچیوز قدر طلبه موجود
اولدینی کبی انعام و انفاق اولنان یوزلرجه ده فقرا واردر .

(نفس ظلتین) (۳۲) درجه (۲۹) دقیقه (۴۰) ثانیه
عرض شمالی و (۱۲) درجه (۱۴) دقیقه (۱۰) ثانیه طول
شرقی یه مالک اولوب مرکز لوایه اولان مسافه سی بش ساعتدر .

{ مسلطه } قضای — (رأس الطایه) ایله (خمس) قصبه سنک

جهت جنوبیه سنده واولدجه عارضه لی برزمینده کائن واطراف وجوانبی
یشیلک ایله محدود و محاطدر .

اشبو قضاده بولنان عشایرک قسم اعظمی مسکون و آنجق بر قسم
جزئیسی غیر مسکوندر .

مقدار نفوس (۱۰۰۰۰) کیشیدر که : بونک کافه سی اهل ایمان
و آنجق ایکوز قدری یهودیدر . بوقضا داخلنده باشلیجه اوله رقیبتیشن
محصولات ارضیه آرپه ، بادم ، اوزوم ، الما ، آرمود ، نار ، شفتالی ،
زردالی ، در .

بغدای ، آرپه قدر مبذول دکلسه ده بغدای دخی یتیشور .
(مسلطه) قضا سنده طاش و کیرچ تدارکی سهولتیدر .

مرکز قضا اولان نفس مسلطه قصبه سی اساساً اوچ قصبه دن تشکل
ایتمشدر . بوسیلله (قصبات) اسمیله ده یاد اولنور .

کرک نفس (مسلطه) قصبه سی و کرکسه اطراف وجوانبده
بولنان کویلر سطح بحردن (۲۰۰) : (۲۵۰) مترو قدر مرتفع
بولندیغی جهتله قویو قازمق و صوتدارک ایتمک خلیجه مشکدر .

بنابرین بورالرده بولنان اهالی صوتدارکی ایچون صهرنجمله مراجعت
ایدرلر . شوقدر که : یغمورلرک آز یاغدیغی سنه لرده اهالی صوقحطنه
قارشو زیاده سیله مشکلات چکرلر . وبتون قضا اهالیسی موجود اولان
یالکز اوچ قویو ایله اداره اولنمق مجبور یتنده قالیرلر .

نفس مسلطه ده اوچ جامع شریف ایله سکز یوزخانه ، برفرون ، ایکی
دوه دکرمی واردر .

قصبه نک اخراجاتی زنتون یاغیله احرامدن عبارتدر .

هر پنجشنبه کونلری بازار قوریلور . تارهونه ، اورقلله ، مصراطه ،

ظلماتین ، و خمدن بر چوق زخاڑ و حیوانات کثیر بله رك بيع و فروخت
ایدل دیکی جهتله بوپازارده پك زیاده غلبه لکه تصادف اولنور .

قصبه نك اك مرتفع بر نقطه سنده مثلث مختلف الاضلاع شكند
تخمیناً ایکی بیک سنه لك برطایبه خرابه سی واردر .

نفس قصبه نك سکنه سی (۲۰۰۰) قدر تخمین اولنور .

مرکز لوايه اولان مسافه سی دوت ساعتدر .

{اورقلله قضاسی} — خمس سنجاغك قسم جنوبیسی تشکیل و بو

سنجاغ ايله قزان سنجاغنی تحدید ایدر .

اشبو قضانك زراعت و فلاحه نقطه نظرندن سائر طرابلس غرب

قضالربنه نسبت فوق الحد بر اهمیت مخصوصه سی واردر .

اورقلله قضاسی ، سولجین ، دینار ، وادیلریله ، بن ولید ، وادیسنك

قسم اعظمندن تشكیل ایدر . بو وادیلر میاننده اك مهمی (بن ولید)

وادیسیدر که : جیل غربیه سنجاغنده کائن (غریان) طاغك شرق

حوضه سی خط اجتماع میاهلری اشبو وادی به منتهی اولور .

وادینك طولی یتیش ساعت قدر تخمین اولنور . و دکره طوغری

یا قلاشدچه عرضی توسع ایده ایده سکز یوز متره به قدر واصل اولور .

سالف الذکر اوچ وادی بر برلریله برلشدکد نصکره (طاوورغه)

یقیننده دکره منتهی اولور لر . بونلرک طیراغی غایت یاغلی و عادتانیل

اراضیسندن فرقسزدر . بنابرین بورالرده پك چوق مقدارده آرپه ايله

بغدا ی یتشدیکی کبی زیتون ، انجیر ، شفتالی ، الما ، قارپوز ، وقاوون ،

دخی یتیشیر .

وهرسنه بر چوق اخراجات وقوعبولور . اصل قضا (وادی بن

ولید) ك طرفینده کی تپه لر اوزرینه مبنی اوتوز آلتی کوچك كويدن عبارتدر .

بو كو یلر عادتاً اهلینك آربه وبغداى وضعنه مخصوص انبارلری مقامند . در .

(اورفاله) قضاسی اهایسی عمومیتله خیمه نشیندرلر . ایلك بهارده (سوجین) وادیسنى و یازموسمنده ایسه (بن ولید) وادیسنى اشغال ایدرلر .

(اورفاله) کویلرینك هر برنده کندویه مخصوص برقویو واردر . و بوقویولرك صوبی اصلاً توکنمز سه ده ارتفاعلری زیاده (۳۵ الی ۸۰) قولاج اولدیغندن بونلرله مزروعاتی صولامق قابل دکلدر .

(بن ولید) (سوجین) وادیلرینی قیش کونلری کچیله میه جك درجه - لرده سیل باصدیغندن بونلر ایلك بهارده پك کوزل یشیلانیرلر . بنابرین یاز کونلری صوسزاق ملاسه سیله اطراف وجواردن طوپلانوب کلان عشرتلر بوراده خیل مدت كرك کندیلرینی و کرکسه حیوانلرینی اعاشه واداره یه موفق اوله بیلیرلر .

مرکز قضا اولان قصبه سطح بچردن (۷۰۰) مترو مرتفع و اطراف وجوانی یشیلک ایله محاط اولدیغندن هوایی فوق الحد جیددر . (ظلماتین) ه اولان مسافه سی (۱۶) ساعتدر .

هفته ده ایکی دفعه : بازار ایرتسی و پنچشنبه کونلری بازار قوریلور . فقط بوبازارلرده کی دادوستد مسلطه ده کنه قیاس اولنه من .

تار هونه قضاسی — خمس سنجاغنك جنوب غریبسنی تشکیل ایدوب بوسنجاغی جبل غریبه سنجاغندن آییرر .

اهالیستی عمومیتله خیمه نشین اولدقلرندن بللی باشلی کویلر یوقدر .
 اراضیسی محصولدار اولدیغی جهته آریه ، بغدادی کثرتلی اوله رق
 یتیشیر . وقیون دخی وارددر . وقضا اهالیستی اداره یه کفایت
 ایتدیکی کبی دیگر قضاالره دخی کوندریلیر .
 مرکز قضا کندی نامنه نسبتله (تار هونه) طاغی نامیه یاد اولنان
 طاغک یقیننده واقع (تار هونه) قصبه سیدر .
 بوقصبه بش دقیقه مسافه ده کائن برقاینقندن نبعان ایدن (شرشره)
 نام کوچک صویک اوزرنده و خمس قصبه سنه (۱۲) ساعت مسافه ده
 کائندر .

— فزان قطعه سی —

بوقطعه طرابلس غرب ولایتی (صحرای کیر) دن تفریق و مذکور
 ولایتک قسم جنوبیسنی تحدید ایدر .
 اساساً برطاقم قوراق واحلردن و بیابان چوللردن عبارت اولوب
 بللی باشلی ایکی یایلا تشکیل ایلمشدر .
 بو یایللاردن شمالده کی (حامادا) و جنوبده کی (مرزوق)
 ناملریله بنامدر .
 بوللردن شمالده بولنان (حامادا) یایلاسی غایت صرب قیالق
 وصولدن عاری اولدیغی ایچون اصلاً منبت و محصولدار دکلددر .

(خروج اسود) و (خروج ابيض) نامبرنده اولان ايکي سلسله بوييلائي قطع ايتشدرد .

جنوبده کته کلنجه : بوييلا غايت منبت و محصولدار اوله رق شرقدن غربه طوغري اوزانمش و التيوز کيلو متره طوله و درت يوز اللى کيلو متره عرضه مالک بولنمشدر .

(فزان) قطعه سـنـکـا مسکون اولان قسمي بوراسي اولوب مقدار سکنه مي جمله سي اهل ايمان اولق اوزره آلتش بش ، يتمش بيک راده سنده در .

سکنه مزبورده خرما ايله تعش و بش كوچوك كولدن اخراج ايتدکري (نظرون) و (صحراي کير وسودان) دن کتيردکري اوته بري ني صائمقله تجارت ايدرلر .

(فزان) ده حيوان اولته حق يرلر بولنديغدن اوله کثرتلي اوله - رق قيون سوريلرينه تصادف اولته مديني کي دوه و آت دخي پک آز کوريلور .

موجود اولان سوريلر (سوکته) و احنه و (خروج اسود) ک تشکيل ايتديکي اوفق تفک مرعاله کوندريلور ، بنا عليه قيون اتی تدارکي فوق الحد مشکلدرد .

کچي دخي پک نادر در . و موجود اولان کچيلرک بر قسمي شمالدن و قسم اعظمي دخي (توارک) و (تبو) ممالکندن کتيريلور . و بورالردن کتيريلان کچيلرک شکلي شمالدن کتيريلان کچيلردن خيلوجه فرقليدر . فزان قطعه سي مساحه سطحيه جهتيله عادتاً طرابلس غربک اوچده بري قدر ايسه ده مقدار نفوسي نسبتاً پک آز در . بوده قطعه مذکوره نـک اکثر محالرينک چوللردن عبارت اولمي و بوسـبيله بيه جک اچـه جـک

تدارکنک فوق الحد مشکل اولسندن نشأت ایدر .

بیوک کوجوک قصبه و کویلرک عددی طقسان قدر اولوب بونلرک نسبتاً جمعیتی بولندیغی منطقه نفس طرابلس غرب شهرندن (مرزوق) قصبه سنه کلان و (مرزوق) دن (قاور) ه کیدن یولک جوانیدر . قصبه و کویلرده ساکن اولنلرک عددی خیمه نشین اولنلره نظراً آذرر .

على العموم خبکاورلک وهر نوع محن و مشاق سفریه تحمل ایله مشهور اولان (بتو) لر جمعیتی اوله رق (غطرون) قصبه سی جوارینی اشغال ایتدکلری کبی (توارک) اقوامی دخی (وادی غربی) جهتلرینی اشغال ایدرلر .

(فزان) قطعه سنده نظر دقتی جلب ایده جک شیلردن بریده اوراده بولنان اهلینک اجناس مختلفه یه منسوب اولمیدر .

فی الحقیقه : قطعه مذکورہ نک قسم جنوبیسنده اکثریتله (تیستی) جهتلرندن کلان تبولره ، و جنوب غربی جهتلرند توارک اقوامنه و قسم شرق شمالند، ایسه سواحلدن هجرت ایتمش اقوامه تصادف اولندیغی کبی طاغینق اوله رق دخی کرک مسکون و کرکسه خیمه نشین عریانه و (بورنو) (و حوصه) ممالکندن هجرت ایتمش اجناس مختلفه یه منسوب برچوق کسانه تصادف اولنور .

(فزان) ک موقعاً (طرابلس غرب) ایله (بورنو) ممالکی و (تمبوقطو) ایله (قاهره) آره سنده واورالردن کلان یوللرک محل تلاقیسنده بولمق جهتیله بیوک براهیتی واردر .

تقسیمات پولتیقیه جهتیله اشبوقطعه (طرابلس غرب) ولایت جلیله سنه مربوط برسنجاق اولمغله تقسیمات اساسیه سی بروجہ آتی بیان اولنور .

فزان سنجاغی — بوسنجاق مرکزہ مربوط نواحی ایله

(سبہ و سمنو) (ازقرتوارك) (شاطی) (سوكنه) (حفرة شرقیه)
(غات) قضالری نامیلہ الی قضایہ تقسیم اولمشدر .

مرزوق قصبہ سی — سنجاق مرکزى فوق الحد براھمیت

عسکرية وتجاریہ بی حاوی اولان (مرزوق) قصبہ سیدر . مذکور قصبہ
مرکز ولایت اولان (طرابلس غرب) شہرینک جنوب شرقیسنده
وشہر مذکورک بشیوز اوتوز کیلو متره وایکی یوز اوتوز بش ساعت
اوزاغنده کائدر .

(مرزوق) قصبہ سی الی بیك سکنہ یه و (تمبو قطو) (بورنو)
(غات) (غدامش) (تونس) (قاہرہ) و (طرابلس غرب)
مواقعدن کلوب کیدن برچوق کاربانلرک ممری اولمغله بیوک براھمیت
مخصوصہ یه مالکدر .

قصبہ دائراً مدار دیوار ایله احاطہ اولمشدر .

بو دیوار طہراق ایله قاریشق بیوک طوز پارچہ لرندن عبارتدرکہ
محیط خارجی نی تشکیل ایدر . بو محیط دیوارینک ارتفاعی پک زیاده دکل
ایسہ ده نقاط لازمه و مناسبہ سنده باستونلر انشا اولمش و درون قصبہ ده
برده ایچ قلعه موجود اولدینی جہتلہ مدافعه خصوصی تأمین ایدلمشدر .
ایچ قلعه نك ، شہرک مناسب و مرتفع بر محلندہ انشا اولدینی جہتلہ ،
ہر طرفہ نظارت و حاکمیتی واردر . اوزرنده ہر آن لوای ظفر احتوای
عثمانی تموج نما اولور .

اشبو ایچ قلعه دخی طہراق ایله قاریشق طوز پارچہ لرندن عبارت
ایسہ ده دیوار لرك غایت قالین اولسی و موقعنک ہر طرفہ حاکم بولنسی

ينه كندیسنه بیوك براھمیت تدافیه اعطا ایدر .

ایچ قلعه دروننده عساكر شاهانه یه مخصوص بر قشله ایله فرون و برده جامع شریف واردر .

قصبه یه خارجدن نظر اولندیغی صورتده پك كوزل بر منظره اراؤه ایدر .

ودروننه اساساً اوچ بیوك قبودن كیریلوركه بونلردن جهت شرقیهده بولنانه (باب الكیر) و شمال غربیهده بولنانه (باب البخاری) و غربیهده بولنانه دخی (باب الغربی) دینیلور .

(باب الكیر) دن بیوك جاده یه كیریلور . بوجاده نك ایکی طرفنده واولرك ایلروسنده روانلر انشا اولمش و برچوق اوفق دكانلر تأسیس ایدلمشدر . بودكانلرك اوكلرنده خصوصیهه اولیه نمازندن صكره پك چوق غلبه لكه تصادف اولنور .

(مرزوق) قصبه سنك سوقاقلری دیگر قصبه لر ككنه نسبة كنیشدر . بنالر علی العموم برر قاتلی اولوب كنیش پنچره محللری آچلمشدر . بو پنچره محللری تحته قنادلر واسطه سیله آچیلوب قپانورلر . اكثریسی حرما اغاجندن معمول ایسه ده دیکر اغاجلردن صنعتلی اوله رق یاپلمشلریده واردر .

قصبه ۲۶ درجه عرض شمالیده كائندر . بوسبيله هوا سی فوق الحد صیحا قدر .

بنابرین یرلی اھالینك غیری ایچون اوراده اقامت و هوا ایله حسن امتزاج خیلوجه مشكل برکیفیتدر .

۲۶ درجه عرض شمالیه مالک اولمق و بوسبيله خط استوا یه نسبتاً زیاده یقین بولنمقدن بشقه قصبه نك موقعیده فنا انتخاب اولنمشدر .

(مرزوق) برخفړه دروننه بنا وانشا ایدلشدر . بوخفړه نك اطرافى خفيف ميل ايله يا يلايه منتهى اولور . وبوندن طولاييدرکه قصبه لايقي وجهله هوا آله مز . واطراف وجوار کاملاً قومدن عبارت اولديغى جهته کوندوزلرى شدت حرارت شمس ايله ايصينان بوقوم درجه حرارتك بسبتون ترغنه يازدم ايدر .

بوسيله درجه حرارت اکثراً کولکه ده قرق ايکى وقرق بشك تحته دوشمز . بناءً عليه اهالى مملکت عربستانك اکثر محللرنده اولديغى کي ابنیه نك زمين قاتنده مخصوصاً ياپلمش اولان اوطه لرده اوطور مق مجبوريتنده قالورلر .

شمال روزکارى حبوب ايله بر درجه يه قدر شدت حرارتى تخفيفه مدار اولور سده بوروزکارك حبوبى اصلاً آرزو اولنمز .

(مرزوق) قصبه سنك جهت شماليه سنده برطاقم مدحه لرايله ده اوتلرده يغمور صولرينك تراکمی ايله حصوله کامش راكد صولر واردر . بولر برچوق مياسما حصوله کتيررلر .

شمال روزکارينك حبوبيله نقل اولنان بومواد مياسماويه قصبه دروننده برچوق خسته لقلره وباخصوص ايستمه يه باعث اولور . بنا برين پويراز روزکارى (مرزوق) قصبه سى سکنه سى ايجون پك مضردر .

جنوب روزکارينه کلهجه : بوبالعکس حرارتى تزويد ايدر ، وعادتا يانمقه بولنان بر بنانك اللى التمش متره اوزاغنده طوران بر ادمك حس ايده چكى قدر صيحاقت امر سده شمال روزکارى کي برچوق علل وامراض توليد ايتمز .

بوده قصبه نك جهت جوبيه سنده ، شمالنده اولديغى کي برچوق مواد مياسماويه حصوله باعث اوله حق مملحه لوراكد صولر بولند يغندردر .

(مرزوق) قصبه سنك اطرافنده پك چوق اغاجلقلر يوقدر .
و (فزان) سنجاغلك جهات سائرهنده مثلاً شاطی ، سوكنه ، وادی
شرقی ، غربی ، قضا و ناحیه لرنده اولدینی کی بوراده اینجر و نار
اغاجلری کثرتی اوله رق بولمز .

اك زیاده حرما اغاجلری کوزه چارپار . و بوراده کی حرما اغاجلرینك
قسم اعظمی غایت صیق یاراقلی اولدیغندن حرماقلر شهرك اطرافنده
غایت کوزل کولکه لکلر تشکیل ایدرلر .

(مرزوق) ده نار و اینجر و سائر کی میوه یتشم دیک کی سبزه
دخی نادراً یتشور .

سود دخی کچی سودندن عبارتدر .

تجارت نقطه نظریدن (مرزوق) قصبه سی (غدامش) قصبه سندن
پکده کبر و قلمز . و بعض جهتلرله اوکا تقدم بیه ایدر .

خصوصیه شو صوك سنه لرده (مرزوق) دها زیاده ترقی ایلمشدر .
(غدامش) قصبه سنده اولدینی کی (مرزوق) دن دخی سنه نك
مواسم مختلفه سنده بیکلرجه دوه لردن عبارت کاربانلر کلوب کچرلر .

بونکار بانلر (سودان) و (توارك) ممالکی داخلنده اجرای
سیر و سیاحتله اوراده بولنه بیلان هر نوع اشیای تجاریه بی نقل ایدن
برچوق اسلام تجارتانی طرفدن سوق و اداره اولنورلر .

(مرزوق) تجارت نقطه نظریدن خیلی زماند نبری (غدامش)
ایله رقابت ایتکده در .

فی الحقیقه (مرزوق) قصبه سی (بورنو) و (حوصه) ممالکی
ایله (وادی) و (قائم) جهتلرندن (مصر) و (بنغازی) و
(طرابلس غرب) ه کیدن چول یوللرینك اوزرنده بولندینی جهته

دها زیاده حائز اهمیت تجاریه در .

بوندن بشقه (آغادز) واسطه سیله (غدامش) ه کلان یول نسبتاً
دها آزامیندر .

مع مافیه اموال واشیای تجاریه برچوق دوه لردن عبارت بیوک
جمعیتله سوق و نقل اولندیغدن امنیت مسئله سی اوقدر نظر اعتنایه
المنغه شایان دکلدر . فقط موقعی اقتضا سنجه (غدامش) ایله الکیزیده
مناسبات تجاریه ده بولنان (تمبو قطو) ایله حوصه ممالکنک جهت
غربیه سی و (سقو طو) (سندر) طرفلری و (مزروق) ایله ده
(حوصه) نک جهت شرقیه سی و (بورنو) ممالکی و پای تحت حکومت
اولان (قوقا) شهر جسیمی و (حوصه) نک جهت شرقیه سی
و (چاد) کولنک جهت شمالیه و شرقیه سیدر .

ایشته بورالردن برچوق اموال تجاریه اخذ ایدرک طویلنان کاربانلر
(بیلما) دن کیچهرک (فزان) قطعه سنه داخل واورادن (تجهری)
و (قطرون) ناحیه لرینه اوغرایه رق (مزروق) ه واصل اولور .
(مزروق) دن ده طرابلس غربیه ویابنغازی ولایتنه ویاخود مصر
خدیوینته سوق و نقل اولنور .

سالف الذکر اموال تجاریه نک نلردن عبارت ایدوکی (سودان
مرکزی محصولات نباتیه و معدنیه سی) سرلوحه سی آلتنده یازیله جق مقاله
مخصوصه ده بر تفصیل ذکر و بیان اولنا جغندن اورایه مراجعت اولمیدر .
(مزروق) یالکیز تجارت نقطه نظرندن شایان اهمیت اولمیوب برده
ادای حج شریف ایچون (سودان مرکزی) نک (وصحرای کیر) ک
جهات مختلفه سندن طویلنوب کلان حجاج مسلمینک وقفه سی اولمغله ده
ایروجه شایان اهمیت مخصوصه در .

{ سبہہ قضاسی } — اشبو قضا فزان لواسنك شمال شرقی جہتی
تشکیل ایدر .

قضا مرکزی (مرزوق) قصبہ سنك شمال شرقیسنده ومذکور
قصبہ دن (جو فرا) واحندہ کائن (سوکنہ) موقعہ کیدن یول اوزرنده
(سبہہ) قصبہ سیدر .

(سبہہ) قصبہ سی شمال شرقیدن جنوب غربی یہ طوغری
اوزانان (خروج اسود) ك اوفق تفك یابہ لری آرہ سنده کائن اولوب
(مرزوق) ہ اولان مسافہ سی ۶۰ ساعتدر .

اساساً قصبہ (حاجارا) (قاردا) و (جدید) ناملرنده اوچ
پارچہ دن عبارتدر .

سبہہ نك شمال شرقیسنده وكذلك (مرزوق) دن (سوکنہ) یہ
کیدن یولك اوزرنده (سمنو) موقعی موجود در .

{ ازقر توارك قضاسی } : فزان لواسنك جہت غربیہ سنی تشکیل
ایدن بوقضا تشكلات طبیعیہ جہتیلہ دیگر آلتی قضا دن فرقلیدر .
طبیعت اراضی اورالردہ یتشان نباتات واشجار مشمرہی بورادہ
یتشدیرمز . بالعکس معادن مبدولدر .

واراضی زیادہ جہ صرب و طاغلقدر . اہانسی توارك اقوامندندر .

{ شاحلی قضاسی } : (فزان) نك شمال غربیسنی تشکیل ایدر . قضا
مرکزی (مرزوق) ك شمال غربیسنده وتقرباً (۷۰) ساعت اوزاغندہ
و (جبل تریبا) نك غرب جنوبیسنده واقع (۲۷) درجہ (۲۹)
دقیقہ (۵۰) ثانیہ عرض شمالی (۱۰) درجہ (۲۴) دقیقہ (۰) ثانیہ

طول شرقی به مالک اولان (ایدری) قصبه سیدر .
 (مرزوق) دن ایریلان بریول وادیء غربیدن کچد کدن صکره
 (ایدری) یه واورادن دخی (حامادالحمرا) (وحامادا) طاغلرینی آشهرق
 (مژده) موقعنه و (جبل غریان) دن مرکز ولایت اولان (طربلس
 غرب) شهرینه کیتدیکی کبی وبردیکر یول دخی فوق الحدمهم اولان
 (غات قصبه) سنی (ایدری) یه ربط ایتدیکندن بونقطه دخی اولدجه
 حائر اهمیتدر .

{ سوکنه قضاسی } : (فزان) ک قسم شمالیسنی تشکیل ایدر .
 قضا مرکزی (جوфра) واحنده کائن (سوکنه) موقعیدر .
 (جوфра) واحی اهمیتی واولدجه منبت اولوب اطرافی (خروج
 اسود) ک شمالنده واقع (جبل سودا) نک تپه لریله دائراً مدار احاطه
 اولنمش و بوسبیلله اشبو واح مدافعه نقطه نظرندن آیروجه حائر اهمیت
 مخصوصه بولنمشدر .

سوکنه قصبه سی — (۲۹) درجه (۴) دقیقه عرض شمالی و
 (۱۳) درجه (۲۸) دقیقه طول شرقی به مالک اولوب (مرزوق) ک
 شرق شمالیسنده ویوز اون بش ساعت اوزاغنده کائن و دائراً مدار
 اسکی برسور ایله محاطدر .

اشبو قصبه پک اسکی اولوب دروننه حرما اغاجندن اعمال اولنمش
 یدی قپو واسطه سیله کیریلور . دروننده بش جامع شریف ایله اوچ
 عدد مدرسه واردر . (غات) ایله (مرزوق) قصبه لری کیروسنده
 و مذکور قصبه لردن کلان یوللارک محل تلاقیسنده بولنغله دخی اشبو موقعک
 اهمیتی درکاردر .

(جوفرا) واحنك شرقنده واقع و (۲۹) درجه (۶) دقیقه عرض شمالی و (۱۳) درجه (۳۷) دقیقه طول شرقی به مالک اولان (هون) ناحیه سیله (وادان) اشبو قضانك مشهور مواقعیدر : اشبو قضا قوم ایله قاریشق کلسی طپراقدن عبارت اولوب اکثر یرلرنده طوز ایله کبریت کاس بولنور .

{خفره قضاسی} : (فزان) لوانسك جنوب شرقیسنی تشکیل ایدر . (مرزوق) دن (بیلما) واسطه سیله (بورغو) و (قائم) ممالکنه و (چاد) کولنك حوضه شرقیه وغربیه سیله جنوبیه سنه کیدن یول بورادن کچدیکی جهتله بوقضا لوانك (شاطی) قضا سندن دهها اهمیتی برپارچه سیدر .

قضا مرکزی (خفره) قصبه سی اولوب (شرقیه) وسودان مرکزی ایله (مرزوق) آره سنده آمد شد ایدن کاربانلرك ممری اولان (غطرون) و (تجهری) مواقعی مشهوردر .

بونلر دن (غطرون) قصبه سی مرکز ولایت اولان (نفس طرابلس غرب) شهرینه اکیوز سکسان و سنجاق مرکزی اولان (مرزوق) قصبه سنه آلتش ساعت مسافه ده وبر خرما اورماننك دروننه مبنی اولوب اطرافی دائراً مادار دیوار ایله احاطه اولمشدرکه بو دیوارك خارجنده برچوق بغچه لر موجود در .

بوقصبه نك اولری دخی (مرزوق) قصبه سنك اولری کبی طپراقدن انشا ایدلمش ایسه ده اثنای انشا آتده رصانت و متانت جهتی دهها زیاده التزام اولمشدر .

قصبه نك سوققاری (مرزوق) ککنندن دهها طار اولدینی کبی

اولر دخی نسبتاً دها اوفق ودها صنعتسز یا پلمشدر .

(غطرون) ك جوانب اربعه سی غیر منتظم برطاقم تپه لردن عبارت اولوب بوتپه لرك اوزرنده خرما دال لرندن اورلمش عادی کلبه لر دروننده برچوق (توبو) لیلر اقامت ایدرلر .

قصبه اطرافنده کی بنجه لرده قبا یونجه وسائر برنوع اوت ایله قاوون وتوماتس زرع اولندیغی کی برچوقده آصمه کوتوکلری واینجیر ، نار اغاجلری ایله ، میوه سی یرلی اهالی بیننده علاج اولمق اوزره قوللانیلان برنوع یبانی آغاجلر دیکلمشدر .

اوج درت متره ثخننده اولان قوم طبقه سنك آلتنده کی طپراق کرچلیدر . وزمین بش آلتی متره قدر خفر اولندیغی صورتده صویه تصادف اولنور .

خرما آغاجلرینه کانیجه بونك مقداری پك چوق اولوب (فزان) قطعه سنك اکثر یرلرنده اولدیغی کی بوراده دخی اهالی خرما ایله تعیش ایدرلر .

قصبه لرده اقامت ایدن اهالی کافه اهل ایمان اولوب مقداری بیك بشیوز ، ایکیک قدر تخمین اولنور .

(تجهری) قصبه سنه کانیجه بونك اولری دخی طپراقدن انشا اولمش واطرافی دیوار ایله چورلمشدر . شوقدر که دیوارك ثخن پك آذر . مقدار سکنه سی جمله سی اهل ایمان اولمق اوزره ایکی اوچوز کشیدن عبارتدر . بوقصبه فزان قطعه سنك منتهای حدود جنوبی تشکیل ایدر .

صحرای کبیره داخل اولمق ایچون ایلری یه طوغری حرکته دوام اولندیغی صورتده بشقه آرتق بللی باشلی بر قصبه یه تصادف اولنر . بوراده خرما آغاجلری آز اولدیغی کی دیکر میوه اغاجلری دخی پك نادردر .

قویون و کچی آتی بولنه مدینگی کبی آرپه و بغدادی دخی یتشمز .
 قصبه نك جوانبنده بولنان طاغلرده (غطرون) قصبه سنك اطرافنده کی
 طاغلرده اولدینی کبی خرما آغاچلرندن معمول کلبه جککرا ایچنده برچوق
 (توبو) لیلر اقامت ایدرلر .

{ غات قضایی } : (فزان) لواسنك منتهای غربنده و (توارك)
 ممالکی حدودنده در .

توارك و (جزائر) ایله (فاس) ك جهت جنوبیه سنده کائن
 (توعات) ممالکنه و حوصه نك (سقوطو) (قانو) کبی اك مشهور
 شهرلرینه و (تمبوقوطو) یه و (آغادش) ه کیدن کار بانلر بورا دن
 چکرلر . وبوسبيله اشبو (غات) قضایی دخی (غدامش)
 و (مرزوق) قدر اهمتیلدر .

(غات) قصبه سی ایله (غدامش) ، (تونس) ك جهت جنوبیه سیله
 توارك اقوامی ممالکنه طوغری عادتابرر (باستیون) طرزنده ایارولمش
 و (صحرای کبیر) (وسودان مرکزی) و (سودان غربی) یوللرینك
 وبویوللردن کلوب کچن بیوك کاربانلرك (مرزوق) مستثنا اولمق اوزره
 بورالره اوغرامقسزین کچوب کیتملری امکانشز بولنش اولمغه بوایکی
 نقطه نك سودان تجارتیجه حائر اولدینی اهمیت فوق العاده قابل انکار
 اوله مز .

قضا مرکزی (مرزوق) ه یوز اوتوز ساعت مسافهده کائن
 (غات) قصبه سیدر .

غات قصبه سی : اوچیوز ، اوچیوز الی قدرخانهدن عبارت
 اولوب اولرك طرز معماریسی (مرزوق) و (غدامش) ك اولرینك
 کندن آفرقلد .

(۲۴) درجه (۵۷) دقیقه (۰) ثانیه عرض شمالی (۷) درجه
(۵۷) دقیقه (۰) ثانیه طول شرقی به مالک بولندی جبهه هوا سی غایت
صفا قدر .

فقط صوتدار کی مسئله سی (مرزوق) (وغدامش) واحلرنده کی
قدر مشکل دکلدر . وحبوب ایدن شمال روزکاری (مرزوق) ده کی کبی
برچوق علل وامراضه باعث اولمز .

(غات) قصبه سنده ده برچارشو واردر . اموال واشیای تجاریه
ایام مخصوصه ده اوراده موقع مزایده یه قونیله رقی بیع وفروخت
اولنور .

اهالیسی کاملاً اهل اسلام اولوب اکثریت توارک اقوامندن ایسه ده
ازاد اولمش سیاهیله ایلله اقوام سائرده واردر .

(غدامش) و (مرزوق) ه نسبت (غات) واحنده اشجار
مشمیره زیاده در . قصبه نك اطراف وجوانی کاملاً بغجه لرله محدود در .
بوراده نباتات دخی نسبتاً ایو یتشور . واشجار مشمره نك قسم
اعظمی (پورتقال) و (لیمون) اغاجلرنندن عبارت ایسه ده حرما
وسائر اغاجلریده یوق دکلدر .

کاربانلرک جمعیتی اوله رقی کلوب کچدکلی زمان ایلول الی تشرین ثانی
آیلریدر . بو آیلرده بعضی کیره بیکلرجه دوه لردن عبارت بیوک کار -
بانلرک (مصر) (بنغازی) (طرابلس) (جنوبی جزائر) و
(فاس) و (حوصیه) و (توعات) مما اکندن کلوب کتدکلی
کوریلور .

بنغازی ولایتی [*]

بوولایت شمالاً بحر سفید شرقاً خدیویت مصریہ، غرباً طرابلس غرب ولایتی جنوباً (لیبی) چولیلہ محدود ومحاط اولوب مساحہ سطحیہ جہتیلہ طرابلس غرب ولایتدن کوچک اولدینی کبی داخلندہ کرک مسکون وکرکسہ خیمہ نشین اولہرق اقامت ایدن اہالینک مقداری دخی نسبتاً آزدور .

ولایتک اک زیادہ غلبہک اولان جہتلی ساحل ایله اشبو ساحلہ موازی اولق اوزره غربدن شرقہ طوغری امتداد ایدن (جبل اخضر) در .

فی الحقیقہ اشبو (جبل اخضر) اکثر محللرنده برچوق مرعالرہ ووافق تفک چاغلیانلرہ مالک اولدینی جہتله ولایتک اک زیادہ اسکانہ قابلیتلی بر قسمی عد اولنہ بیلور .

بنغازی ولایتی تقسیمات پولتیقیہ جہتیلہ مرکزہ مضاف قضاونواحی ایله برده درنہ سنجاغنی شاملدر .

مرکز ولایت ساحل بچردہ کائن وکوزل برلیمانی حاوی (بنغازی) شهریدر . (بنغازی) شهری (۳۲) درجہ (۸) دقیقہ (۰) ثانیہ عرض شمالی و (۱۷) درجہ (۴۶) دقیقہ (۰) ثانیہ طول شرقیہ وتقرباً اوچیوزی اوروپالی اولق اوزره (۱۵۰۰۰) نفوس مسلمہ یه مالکدر .

[*] بوکرہ شرفصدور ایدن ارادہ سنیہ جناب خلافتیناهی موجبینجه

(بنغازی) ولایتی سنجاغہ تحویل اولمشدر .

شهر مذکور طوغریدن طوغری به صحرای کیر داخلده کائن
(وادی) ممالکنه کیدن یولک مبدائی تشکیل ایتدیکندن فوق‌الحد
براهمیت مخصوصه به مالکدر .

مرکز مضافاتی — نفس (بنغازی) قضاسی ، (جدایه)
قضاسی ، (مریج) قضاسی ، (اوجله و جالو) قضاسی ناماریله درت قصادن
عبارتدر .

نفس بنغازی قضاسی — بنغازی شهریه (قارقورا)
(جنس) (وطوقره) (وسلوک) ناحیه لرندن عبارتدر .

{ جدایه قضاسی } — (بنغازی) ولایتک قسم غریسنی
تشکیل ایدر .

مرکز قضا اولان (جدایه) قصبه‌سی (کبریت) کور فزنده
ومذکور کورفوزک داخلده واقع اولوب (۳۰) درجه (۵۴)
دقیقه (۰) ثانیه عرض شمالی (۱۷) درجه (۵۹) دقیقه
(۳۰) ثانیه طول شرقی به مالکدر . مرکز ولایته اولان مسافه‌سی
(۴۸) ساعتدر . (برقه) ناحیه‌سی (جدایه) قضاسنه
مربوطدر .

{ مریج قضاسی } — بنغازی ولایتک قسم شمالیسنی
تشکیل ایدر .

مرکز قضا اولان (مریج) قصبه‌سی (۲۲) درجه (۳۵)
دقیقه (۰) ثانیه عرض شمالی ، و (۱۸) درجه (۴۱) دقیقه
(۴۰) ثانیه طول شرقیده و مرکز ولایتک (۲۷) ساعت

اوزاغنده در .

(حاسه) (درسه) ناحیه لریله (۳۲) درجه (۴۳) دقیقه
(۵۰) ثانیه عرض شمالی (۱۸) درجه (۳۴) دقیقه (۱۲) ثانیه
طول شرقیده کائن (طولیمتا) لیمانی (مریچ) قضااسنه مربوطدر .

{ اوجله و جالو } قضاسی — اشبو قضانك دیگر اوج قضایه
نسبت اهمیت مخصوصه سی وارددر .

(اوجله و جالو) قضاسی (بنغازی) شهرينك (۳۵۰) کیلومتره
جنوببنده واقع اوجله و جالو واحندن عبارت اولوب بواوح خدیویت
مصریه نك غرب شمالی جهتلرنده بولسان (سیوا) واحندن طقوز
و (بنغازی) دن سکز کونلك برمسافهده واقع اولدینی کبی مصره
و جانب حجاز مغفرت طرازه کیتمك اوزره (توارك) ممالکی داخلندن
کلان و بنغازیدن وادای ممالکنه کیدن کاربانلرکده وقفه سیدر .

قضا مرکزی بنغازییه (۱۱۸) ساعت مسافهده و (۲۹) درجه
(۴) دقیقه (۳۰) ثانیه عرض شمالی و (۱۸) درجه (۵۳)
دقیقه (۰۰) ثانیه طول شرقیده کائن (اوجله) قصبه سیدر .
(جالو) ناحیه سی اشبو قضانك مضافاتنددر .

درنه سنجاغی — (بنغازی) ولایتك شرق شمانی تشکیل ایدر .
سنجاق مرکزی ساحل بحرده کائن و برلیمانی حاوی (درنه)
قصبه سیدر .

سنجاق مضافاتی — (بومبا) قضا سیله (طوبروق) قضاسی
درنه سنجاغی مضافاتنددر .

{بومبا قضاسی} — درنه سنجاغنك قسم شرقیسنی تشکیل ایدر .
قضا مرکزی ساحل اوزرنده کائن وغایت کنیش برلیمانی حاوی
(بومبا) قصبه سیدر .

(بومبا) لیماننك وسعت جهتیله افریقای شمالی لیمانلری اره سنده
حقیقه بیوک براهیتی واردر .

{طوبروق قضاسی} — (درنه) سنجاغنك منتهای حدود
شرقیسنی تحدید ایدر .

قضا مرکزی کوچك برلیمانی حاوی اولان (طوبروق)
قصبه سیدر .

(بومبا) ایله (طوبروق) و (درنه) نك اهمیت مخصوصه لری
جداً شایان تذکاردر

فصل ثالث

— جغرافیای اقونومیکی و ستاتستیکی —

نباتات : (طرابلس غرب) و (بنغازی) ولایتلری اراضیسی بللی باشلی میاه جاریه دن محروم اولدینی کبی یغمور دخی نادراً یاغدیغندن طپراغك هر نقدر قوه انباتیه سی زیاده ایسه ده محصولات نباتیه آذرر . بعض واحلدده زرع اولمان حبوبات بغدادی ، آرپه و (بشنه) [*] دن عبارتدر . ولایتك اكثیر لرلرنده یرلی اهالی (آرپه) و (بشنه) ایله تعیش ایدرلر .

(طرابلس غرب و بنغازی) ولایتلرنده (زعفران) و (كوك بویا) یتشدیکی کبی سبز دخی یتشور .

فضله اوله رق (صفصفه) دنیلان برنوع اوت واردر که بونك تخملری (فزان) سنجاغنده اکل اولنور . واکثر محللرده تخملری آلدقدنصکره صاپلری حیواناته یدیریلور .

برده (خلفه) اونی یتشور که بواوت خدایی نابتدر . و (طرابلس غرب) ولایتك اکثیر لرلرنده نشوونما بوله رق تجارتیه فوق الحد یاردم ایدر .

اشجار : خرما ، انجیر ، پورتقال ، بادم ، لیمون ، زیتون ، شفتالی ، نار و نادر اوله رق آرمود ، اریک ، آیوه ، عناب ، زردالی ، آغاج قلوونی ، قیسی ، ماندالینه ، انجلرندن عبارتدر ،

[*] برنوع داری .

بعض یرلرده اصمه کوتوکی دخی واردر ،
 بونلردن اینجیر ، پورتقال ، بادم ، لیمون ، زیتون ، وسائر
 هریرده یتشمزسهده حرما یتشور . خصوصیه (فزان) سنجاغنده
 حرما اغاجلرینک انواعی واردر . فقط بورالرده یتشان حرما
 (تونس) امارتنده (بلادالجرید) ده ومصر خدیویتنده (دونقولا) ده
 یتشانلر قدر مقبول ومعتبر دکدر .

حبوبانک ندرتنه قارشو اهالی اشبو میوه دن پک زیاده مستفید
 اولورلر . برچوق واحلرده یرلیر حرما ایله تعیش ایدرلر وبعضکره
 حیوانلری دخی بونکله اعاشیه مجبور اولورلر .
 لیمون وپورتقال اغاجلری کثرتلی اوله رق (طراباس غرب)
 وجواری ایله (غات) واخنده ومواقع سائرده بولنور .
 (زیتون) ک زیاده جه اوله رق یتشدیکی محل دخی (جبل غریبه)
 سنجاغی ایله (غریان) و (مصر اطه) قضالیدر .

حیوانات : مواشی ودواب جنسندن قرماقویونی ، کچی ، مالطه
 کچکی ، اینک ، اوکوز ، دوه ، آت ، حمار ، بولنور .
 مشاق سفریه وخصوصیه چوللارده اجرا اولنسان اوزون
 یورویشلره ، آچاغه صوسزلغه متحمل اولدیغی ایچون اک زیاده مقبول
 ومعتبر اولان واکثرتله نقلیاتده قوللانیلان (دوه) در . (طراباس
 غرب) ده بو حیوانک دخی بللی باشلی اوله رق ایکی جنسده تصادف
 اولنور . بری جزیره العرب جهتلرنده یتشان واکثرتله ممالک محروسه
 شاهانهده قوللانیلان جنس اولوب زیاده قوتلی بولمنسی واتنک
 نسبتاً ایو اولمسیله دیکرندن فرق اولنور . وایکنجی جنس (توارک)

و (تېو) ممالککنده یتشور .

حيوانات سائرەدن كدى ، كوپك ، چقال ، يىلان ، عقرب ،
گرتىنكە ، يىبان كدىسى ، قىلان ، حروس ، وطاووق پك چوقدر .
بعضكرەلر فزان جەتلەرنده (آرسلان) كورلدىكى دىخى واردر .
قوشلردن ھدھد ، قرەقوش ، آتمەجە ، لىلك (لقاق) آق بابا ،
بولندىنى كې آوقوشلرىنك بعض جنسلرىدە بولنور .
وسواحلدە طوزلى صوبالقلرى صىداولنور .

معادن : طرابلس غرب ولايتى معادنجه پك اوقدر زىكېن دكلدر .
بورادن اخراج اولنان معادنك اكبلى باشلىدى (يتمور) (وكمور)
(وكبريت) (كول و قياطوزى) ايله (نطرون) در .
بولنردن (كبريت) معدنى پك آزمقدارده اوله رق (كبريت)
كورفزى كنارلرنده و (نطرون) معدنى (فزان) سىنجاغندە بولنور .
(طوز) ايسە غايت چوقدر . و (فزان) سىنجاغنىك مر كزى
اولان (مرزوق) قصبە سنك شمالندە كى (نطرون) و (ماندرە)
كوللرى نام كوچاك كوللردن و (تاجورە) دىكى مملحەدن چىقاريلور .
(نطرون) معدنى كذلك فزان سىنجاغندە بولنور . و ھرسنە داخل
ولايتدن ھر طرفە برچوق (طوز) ايله (نطرون) اخراج اولنور .
جبل غرىبە سىنجاغندە (يتمور) ايله (كمور) معدنى دىخى وارسەدە
بولنر ھنوز ايشلدىلە ميوز .

(بنغازى) ولايتدە دىخى طوز معدنى پك چوقدر و ھرسنە اخراج
اولنان طوزك مقدارى ۱۵ مليون كيلو غرام قدر تخمين اولنور .
كرك (طرابلس غرب) و كركسە (بنغازى) ولايتلرنده (باقر)

(کوموش) معادنی بولمدينى كې (فيل ديشى) (والتون توزى)
دخى بولمىز .

(فيل ديشى) ايله (التون توزى) (صحراى كير) ايله (سودان
مرکزی) جهتلرندن كيريلور .

صنایع : بو ولايتلرده صنایع لزومى قدر ترقى ايددمامشدر .

يالكىز برنجى درجده احتیاجات اهالى نى تسويه ايدم جك شيلر
اعمال اولنوركه اولنورده يوك وايك منسوجات ايله حصير وسائرهدن
عبارتدر .

(مصر اطه) قضا سنده و (فزان) سنجاغنده قاليجه اعمال اولنور .
وخارجهدخى كوندريلور سده مقدارى پك جزوئيدر
(غدامش) ك مشينى (طرابلس) ك عطرياتي دخى مشهوردر .

تجارت : تجارت بحريه همان آوروپا ليلرك [انگليز ، فرانسى ،
ايتاليان] السدهدر . وبوتجارت (بنغازى) و (طرابلس غرب)
ليمانلى و (طابيه) ، (درنه) و (بومبا) اسكه لرى واسطه سيله
اجرا ايديلور .

اويچ مليون فرائق انگلتره دن وايكى مليون فرائق فرانسه دن وبر
مليون فرائق ايتاليادن كه جمعا آلنى مليون فرائق قيمتمده ادخالات
وقوعبولور .

اخراجات ايسه تقريباً اون ايكى مليون فرائق قيمتمدهدر ، وبو
اخراجاتك قسم اعظمى انگلترديه وبرقسمى دخى فرانسهيه وقسم جزئيسى
دخى ممالك سائرديهدر .

بولنورده (خلفه) دينلان خدائى نابت اوت ايله خرما ، حنطه ،

شعیر ، (فوه) تعبیر اولنور برنوع (كوك بویا) (زیتون) (زیتون)
 یاغی) (كوك و قیا طوزی) و صابون اعمالنده قوللائیلان
 (نظرون) (چچك صوی) (عطریات) و صحرای کبیر ایله سودان
 جهتلرندن کتیریلان (فیل دیشی) (دوه قوشی توی) (آلتون توزی)
 و سائر دن عبارتدر .

طرق تجاریه : (طرابلس غرب) ایله (بنغازی) بحر سفیدی
 افریقای مرکزی به ربط ایدن مهم ایکی لیماندر .
 (طرابلس غرب) لیماندن (سودان) ه کیتك اوزره بللی
 باشلی اوج یول چیقار .

طرابلس یوللری — بولردن برنجیسی : (تار هونه) طاغلرندن
 آشه رق (فزان) سنجاغنه داخل و (جوفرا) واحنده كائن
 (سوكنه) قضا سنه واصل اولور . (سوكنه) نك جنوبنده
 (خروج اسود) ی كچه رك (سمنو) و صكره (سهه) ودها صكره
 (فزان) سنجاغنك مرکزی اولان (مرزوق) قصبه سنه واصل اولور .
 (مرزوق) قصبه سنه واصل اولدقدن صكره یول ایکی به آیرلور .
 بری : شرق جنوبی استقامتی تعقیب ایدرك متعاقباً (قطرون)
 (تجهری) مواقعه و حدود عثمانیه یی ترك ایله (بیلما) موقع مشهورینه
 واصل اولور .

(بیلما) دن (قانهم) ممالکینه و اورادن (چاد) کولنك حوضه غریبه سنی
 تعقیب ایدرك (بورنو) ممالکینك پای تحت حکومتی اولان (قوقا) یه واصل
 اولور .

دیگری : غرب جنوبی به توجهله (ازقر توارك) و (غات) قضا لرینه

واصل اولدقدن صکره اوده حدودی ترک ایدرک (توارک) ممالکنه داخل و (آغادیز) دن (قانو) ویاخود (سقوطو) یه واصل اولور .
ایکنجی یول : بویولک اهمیتی درجهٔ ثانیه در . طرابلس ایماندن چیققدن صکره طوغری (جبل غریبه) سنجاغنه واصل اولور . و (جبل غریان) ی کپک رک (مژده) موقعنه واورادن (سمنو) یی شرقنده براقه رق (سبه) یه و (سبه) دنده (مرزوق) و واصل اولور .

اوچنجی یول : بویول همان برنجی یول قدر مهمدر . اول (طرابلس غرب) ایماندن بدأ ایله (قصر یفرین) و کلور . و (قصر یفرین) دن (نالوت) قصبه سنه اوغرایه رق ویاخود (نالوت) و هیچ اوغرایه رق طوغری بدن طوغری یه (غدامش) قصبه سنه واصل اولور . (غدامش) دن ایکی یول چیقار . بری : جنوب غربی یه طوغری اوزانان یولدرکه جزائرک جهت جنوبیه سندن کچر و (البود) و (توعات) اراضیسنه کیررک (عین ساله) یه واورادنده یا فاس ممالکی داخلنه ویاخود (تمبوقطو) یه کیدر .
دیگری : طوغری بدن طوغری یه جنوب استقامتنه توجهاه (غات) قصبه سنه واصل اولور .

و (غات) قصبه سنده (مرزوق) دن کلان برنجی یول ایله برلشدکدن صکره (صحرای کیر) و (سودان مرکزی) ممالکنه کیدر .

بویوللردن بشقه سواحلده بولمان اوفق تفک مرسلردن کلان یوللرده وارسده بونلرک اهمیتلری درجهٔ ثانیه ده اولدیغندن اوزون اوزادی یه تفصیللرندن صرف نظر اولنشددر .

بنغازی یوللری — (بنغازی) ولایتی یوللری (بنغازی)

لیمانی ایله (درنه) کوچك لیماندن بدأ ایدر .

(بنغازی) لیماندن بللی باشلی اوله رق ایکی یول چیقار .

برنجیسی : شرق جنوبی استقامتنی تعقیب ایدرک خدیویت مصریه

اراضیسنه داخل و (جربوب) و (سیوا) واحلرینه واصل اولور .

ایکنجیسی : طوغریدن طوغری یه جنوب استقامتنه توجهله

(اوجله و جالو) واحلرینه کیدر .

(اوجله و جالو) واحلرنده یول اوچه آریلور .

بری : طوغریجه جنوبه و (قوفرا) و (کبابو) واحلرینه

واوردان (وادای) ممالکنه کیدر .

دیگری : شرقه و (بنجم) واحندن (جوفره) واحنه

و (سوکنه) یه کیدر .

بردیگری دخی غرب جنوبی استقامتنی تعقیب ایله متعاقباً (خروج

اسود) و (خروج ابیض) سلسله لرینک حنیف پایه لرینی آشدقد .

نصکره (سبه) و (سمنو) یه اوغرامقسنزین (مرزوق) قصبه سنه

واصل اولور .

(درنه) لیماندن چیقان یول کذلک (اوجله جالو) یه کیتدیکی

کبی شرقه (جربوب) و (سیوا) واحلرینه دخی کیدر .

مع مافیه شوراسینی دخی نظر اعتنایه المق لازمدرکه اشبو یوللر

منتظم شیلر اولیوب انحق چول بوللریدر .

قسم ثانی

— صحرای کبیر —

۱ — جغرافیای طبیعی

حدود و مساحت سطحیه — (صحرای کبیر) دنیلان اراضی
 واسعہ شمالاً (اطلس) طاغلرینک نہایت ورسائلری (خروج)
 (حامادا) و (بنغازی) یابللری یعنی فاس جزائر ممالیکی و تونس امارتی
 ایله (طرابلس و بنغازی) ولایتلری و جنوباً (سنه غال) و (نیژر)
 نہرلری و ادیلریله (چاد کولی) حوضہ سی و (وادی) (دارفور)
 و (کوردفان) ممالیکی و غرباً (بحر محیط اطلاسی) و شرقاً دخی
 (خدیویت مصریہ) و (نیل مبارک) وادیسی ایله محدود و محاطدر .
 شمالدن جنوبہ ۱۸۰۰ و شرقدن غربہ ۴۵۰۰ کیلو متره طولندہ در .
 و مساحت سطحیہ سی الی یحق میلیون کیلو متره مربعیدر .
 مقدار سکنہ سی اهل اسلام اولمق اوزره درت میلیونی متجاوزدر .
 وسطی سطحی بحردن منحطدر .

سواحل — صحرای کبیرک یالککز جهت غربیہ سی دکز ایله محدود
 و محاط اولوب فقط بوساحل غایت صیغ وکیلرک النجاسنہ مقتضی امین
 لیمان و مرسلرہ مالک اولمدیغی کبی ساحلدن برقاق کونلر ایچرویه
 طوغری کیدلدیکی حائده دخی واحلرہ و اراضی منبتہ یه تصادف اولنہ .
 مدیغندن (آفریقای مرکزی) یه بوجہتدن ایلر و ملک خیالوجہ مشکلددر .
 ساحلک بللی باشلی نقطہلری (بوجادور برونی) (بیاض برون)
 و (آرغین اطہ سی) ایله (آرغین) و (پورناندیق) مواقعیدر .

۲ — جغرافیای پولیتیکی —

تقسیمات — (صحرای کبیر) شرقی، غربی، مرکزی نامریله
اوجه آیریله بیلور.

غربی صحرای کبیر — صحرای کبیرک (فاس) حکومت اسلامییه سی
ایله جزائرک برقسم جنوبیسنده قالان پارچه سیدرکه بومنتقه اوزرنده
(فاس) ممالکندن (سودان) ایجروسنه طوغری کیدن کاربانلره
تصادف اولنور. واک مشهور واحلر شونلردر:
(آدرار) (تیری) (تاغات) (الهود) واحلری.

مرکزی صحرای کبیر — بزجه صحرای کبیرک شایان
اهمیت اولان قسمی بوقسمدر. چونکه طرابلس غرب ولایتدن
(سودان) ایجرولرینه کیدن کاربانلر بومنتقه اوزرنده حرکت ایدرلر.
بلی باشلی ممالک وواحار بوجه آتی تعداد اولنور.

۱ — {آغار} صحرای کبیر واحلری ایچنده الکزیاده صوبی چوق
اولان بوواحدر و (توارک) اقوامنک مرکزیدر
مقدار نفوس (۲۰۰۰۰۰۰) قدردر.

(ایدلز) (تادان) (تمازین) واحلری مشهوردر.

۲ — {توعات ممالکی} برچوق واحلردن عبارت اولوب هیئت
عمومییه سی (۳۰۰) کیلومتره طول و (۱۶۰) کیلومتره عرض مالکدر.
بوواح جزائر ایله (تمبوکطو) آره سنده ونصف مسافه در.
(توعات) واحلری اساساً اوجه تقسیم اولنه بیلور.

بری : شمالده (غورارا) واحیدرکه مشهوره موقعی (یتومون) در .
 دیگرری : مرکزده (اصل توغات) واحیدر .
 بردیکری : جنوبده (تیدیکلت) واحی درکه مشهور شهری
 (عین ساله) قصبه سیدر .

(توغات) واحی (زاعورا) وتوابی طرفندن سقی اولنور .
 بو واحک سکنه سی بربره جنسندن اولوب عربلر واسیر ویاخود
 حرسیا هیلر دخی واردر .
 مملکت اساساً زادکاندن مرتب بر هیئت طرفندن اداره اولنور سه ده
 فاس حکومت اسلامیه نک بوراده نفودی پک زیاده در .
 آوروپالی خرسیتیانلر بورالرده قولای قولای اجرای تجارت
 وسیاحت ایده مزلر .

(فاس) (جزائر) تونس) (طرابلس غرب) دن کلان کاربانلر
 (توغات) واحنده بربرنریله برلشورلر .

(عین ساله) قصبه سی برکوچک وادینک نهایتنده ونصف محیطی
 غایت خفیف میللی طاغلر وغایت کوزل بغیچه لر ایله محدوددر .

قصبه اساساً یکدیگرنندن تمامیه آیری بش پارچه دن عبارت اولوب
 انک مشهوری (۱۷۰۰ : ۱۸۰۰) سکنه یه مالک اولان (قصر العرب) در .
 دیگرلری نسبتاً ده ااز مسکون اولوب دائمی صورته اورالرده اقامت
 ایدنلرک عددی تقریباً (۴۰۰۰) کشی قدردر .

قصبه نک جنوبنده اون کیلومتره طولنده بر خرما اورمانی موجوددر .
 (عین ساله) واحنده کی نفوسک قسم اعظمی خیمه نشین اولدقلرندن
 سنه نک هر موسمنده اوراده بولنمزلر . آنجق حر مالرک طوپلنه جنی

زمان کلیرلرکه بوزمانلر مقدار نفوس (۱۱۰۰۰) الی (۱۲۰۰۰) .
بالغ اولور .

بوواح غایت محصولدار اولمغله برابر اهالیسی دخی زیاده چالیشقان
بولند قلرندن آرپه ، بغدادی ، کبی هر نوع حبوبات زرع اولدینی کبی
سزه نکهده انواعی وسنامکی یتشدیریلور .

اشجار دخی یالکز خرما اغاجلرندن عبارت اولیوب (نار) و
(قیسی) و برنوع (اغاج قاوونی) و (انجیر) کثرتلدر .

بوموقع غایت مهم بر مرکز تجارتدر . (تمبوقطو) (بورنو)
و (حوصه) ممالککندن کلان کاربانلر اورایه ، چوید ، فیل دیشی ،
ضعف ، التون توزی ، کتیرلر .

۳ — { آیر یاخود آزبن } واحی درکه (۱۵) ایله (۲۰)
درجه عرض شمالی آرسنده واقعدر .

بوواح دخی چولک الک بیوک واحلرندن معدود اولوب اهالیسی
(توارک) جنسندن (۶۰۰۰۰) کشی قدر تخمین اولنور .
بونلرک قسم اعظمی تجارت ودوه جیلک ایله مشغول اولدینی کبی
بر قسمی دخی بنما کرلک ایله مألوفدر .

مرکز حکومت (آغادیز) قصبهسی اولوب مشهور مواقع
(تن تللوست) (اسودی) (آغالغو) در .

اغادیز مهم برنقطه تجارتدر . (۷۰۰) الی (۸۰۰) قدر
خانهیه و (۷۰۰۰) : (۸۰۰۰) قدر سکنهیه مالکدر .

۴ — { د امرغو } واحیدرکه (۱۴) ایله (۱۵) درجه عرض
شمالی آره سنده و (آیر) واحندن (سودان) کیدن طریق
اوزرنده در .

(ناغه لل) قصبه سی مشهور موقعیدر .

۵ — آروان — آزوآد — مالبروق تاودنی — واحلریدر که
(تمبوقطو) نك جهت شمالیه سنده كائندرلر .

شرقی صحرای کبیر — صحرای کبیرك شرقاً خدیویت مصریه
شمالاً (بتغازی) ولایتی ایله محدود و محاط اولان قسمیدر . مقام
خلافت کبراجه صحرای کبیرك اك زیاده حائز اهمیت اولان قسمی بودر .
بللی باشلی واحلر بروجه آتی بیان اولنور .

۱ — قاوار) و تدامسلمانلرنجه (قیالق وادی) معنا سنده اولان
(اتیزی توغه) واحی — (طرابلس غرب) لیانندن بدأ ایله (چاد)
کولی حوضه سنده کیدن یوللر میاننده اك کسدرمه اولان طریقك اوزرنده
بولندیغی و خصوصیه (بورنو) حکومتك پایتختی اولان (قوقا) ایله
(فزان) لوانسك مرکزی اولان (مرزوق) قصبه سی آره سنده
نصف مسافه ده بولندیغی جهتله موقعاً فوق الحد حائز اهمیتدر .

اشبو واح شمالدن جنوبه طوغری اوزانان بر طاقم اوفق تفك
طاغ و تپه لرك اره سنده واقعدر که بونلرك اك مشهوری شمالده بولنان
(آنای) طاغی ایله وسطده کائن (غوبودوتو) تپه سیدر .

شمالدن جنوبه طوغری اوزانان (قاوار) واحك طولی تقریباً
سکسان کیلو متره قدر اولوب عرضی سکز ایله اون کیلو متره آره سنده
متحولدر .

(تبستی) یاخود (تو) مملکته نسبت بوواح پك آرز عارضه لیدر .
(آنای) طاغی اتکنده آنای موقعی موجود اولوب مدفع مذکور
(قاوار) واحك حدود شمالیسنی تشکیل ایدر .

(آنای) اساساً بر قیالقی ایچنده تأسیس ایدلمش یوز قدر کلبه دن عبارت اولوب بونل میاننده الک مهمی تقریباً اوتوز متره ارتفاعه مالک کسک بر قیا پارچه سی اوزرینه بنا ایدیلان وبر طرفدن هجوم وتعرض ایدلدیکی صورتده رجعتگاه مقامنده استعمال اولناندر . اوراده مسکون بولنان اهالی قیمتدار شیلرینی و ارزاق و ذخاثری ایجابنده رجعتگاه مقامنده قوللاندقلری مذکور بنا دروننده حفظ ایدرلر .

(آنای) موقعه ن جنوبه طوغری یوروشه دوام ایدیله جک اولورسه یازم ساعت صکره التمش یمش قدر کلبه دن عبارت بولنان (انی قومما) کوبینه واصل اولنور .

(انی قومما) دن صکره (قوار) واحنک شرق کنارنده واقع ویوز قدر کلبه دن عبارت (عا شه نومما) کوبی ایله (الحی) واردر . بو کویلرک سکنه سی تجارت ایله اشتغال ایتدکلری جهتنه سنه نک بعض مواسمنده اوراده بولمز لر . خصوصیه (اولاد سلیمان) ازمها جاتنه قارشو سکنه مذکوره قسماً اختیار هجرته مجبور اولمشلردر .

(الحی) نک اون دقیقه قدر جنوبنده (دیفوماتی) کوبی ایله اشبو کوپک براز غربنده اطراف وجوانی غایت یشیل خرما اغاجلقلری ایله مستور بر کوچک کول واردر . بو کولک صوبی طوزلی اولوب طولی تقریباً ایکی کیلو متره قدردر .

اصل (قوار) ده اجرای حکومت ایدن ذک مقری راحک قسم غریبسنده و (اغادیز) دن طقوز و (غات) قصبه سندن اون برکونلک مسافه ده کائن (دیرکی) قصبه سیدر .

اشبو قصبه سالف الذکر کولک یقیننده وجنوبنده واقع اسکی بر قصبه

اولوب اطرافنده اسکیدن قالمش طپراق برقلعه دیواری موجود در .
بوراده بولنان اولردخی (فزان) ایله (بورنو) جهتلرنده اولدینی کبی
طوز ایله قاریشق طپراقدن عبارتدر .

(دیرکی) وسعت جهتیله همان (غطرون) قصبه سی قدر اولوب
جنوبنده دخی برکوچک کول بولندینی جهتله بونلردن حاصل اولان
مواد میاسماویه قصبه نک هواسنی خیلودن خیلویه افسادایددر .

(قاوار) واحنک (دیرکی) یاخود (برقو) دن صکره حائر اهمیت
اولان موقعی (۱۸) درجه (۵۷) دقیقه (۱) ثانیه عرض شمالی و
(غره نووچ) رصد خانه سی مبدأ طول اعتبار ایدلایکنه نظراً (۱۳)
درجه ۱۷ دقیقه ۳ ثانیه طول شرقیده کائن (شممدرو) قصبه سیدر .
اصل مسائل دنییه بوراده حل وفصل اولنور .

(شممدرو) قصبه سی ، واحی تحدید ایدن سلسله نک اتکلرینه بنا
ایدلمش یوزیکرمی یوزاوتوز قدر خانه دن عبارتدر .
بوندن بشقه برده (امی مادما) کونی واردرکه بوده سکسان قدر
کلبه دن عبارتدر .

(امی مادما) دن جنوبه طوغری یورویشه دوام اولندینی صورتده
متعاقباً (آغهر) و اخراجانی ایله بتون (صحرای کیر) و (بورنو)
ایله (حوصه) ممالکی اهالیسنی اداره ایدن (بیاما) مملحه سنه واصل
اولنور .

(بیاما) نک طوز اخراجانی نقطه نظرندن آفریقای مرکزیده حائر
اولدینی اهمیت فوق الماده محتاج تعریف وایضاح اوله میوب بونک الک
مشهور موقعی ایکیدک قدر سکنه یه مالک بولنان (غارو) قصبه سیدر .
اشبو قصبه نک غایت یقیننده (قالالا) موقعی موجود اولوب بعضکردلر

(چاد) كولنك حوضه شماليه سنده مجتمع بولنان (اولادسايمان) بورالره
و (قاوار) واحك قسم شماليسنه قدر آقین اجرا ایدرلر .
(قاوار) واحك مقدار سکنه سی الی یدی بیک کشی قدر تخمین
اولنیور

(قاوار) واحنده حبوبات یتشمز . اك چوق حرما اغاجلری
واردر .

اهالی حرما ایله تعیش ایلرلر و (بیلما) ملاحه سندن اخراج
ایتدکلری طوزی شورایه بورایه نقل و (سودان) ایچرولرندن
کتیردکلری اشیا بیع و فروخت ایله تجارت ایدرلر .
بو واحك یقیننده بولنان دیگر مشهور واحلر (آغرام) ایله
(جبادو) واحلیدر .

۲ — { تبستی } یاخود { تو } مملکتیدرکه (۱۸ ایله ۲۱)
درجه عرض شمالی آره سنده در .

(تبستی) نام دیگرله (تبو) ممالکی فوق الحد عارضه لیدر .
بوراده موجود اولان طاغلر غربی صحرای کیرک قسم شرقیسنه طوغری
اوزانان و بعض یرلرنده ایکسک متره ارتفاعه قدر واصل اولان [تاسیسی
طاغنك ارتفاعی ۱۵۰۰ ایله ۱۸۰۰ متره آره سنده مبتدلر] (حوغار)
سلسله سنك پایلرندن عد اولنه بیلور .

(حوغار) سلسله سی قسم مرکز یسنده (۲۰۰۰) متره ارتفاعه واصل
اولدقدنصکره شرقه طوغری ایلر وادجه کسب انحطاط ایدرک نهایت
شرق جنوبیده تبو ممالکی حدودینی تشکیل ایدن یوکسک یا یایله منتهی
اولور .

(فزان) دن (بورنو) ممالکنه کیدن طریق اشبو یایلادن
 کچرکه یایلانك بوراده کی ارتفاعی (۶۰۰ : ۷۰۰) متره قدردر .
 (تبستی) سلسه سی (۲۲) درجه عرض شمالی یه مالک اولان
 (آفانی) دن بدآ ایله اولان بش واون یدی درجه طول شرقیدن
 یکر می درجه عرض شمالی یه قدر شمال غربیدن جنوب شرقی یه
 طوغری ممتد اولدقدن صکره یکر می ایله اون سکز درجه عرض شمالیدن
 تقریباً یکر می بر درجه طول شرقی یه قدر کاه شرقه وکاه شرق جنوبی یه
 طوغری اوزانه رق (وانیای) یاخود (وانیانغا) ممالکنده ینه نهایت
 بونزسه ده اولدقجه اهمیتلی بر فاصله ویرر .

(فزان) دن (وادای) ممالکنه کیدن کاربان یولی (بورقو) یه
 قدر اشبو سلسله نك جنوب و جنوب غربی اتکلرینی تعقیب ایدر .
 سلسله مذکوره نك نقاط مرتفعه سی میاننده شمالده (تارزو) طاغی
 نامیه یاداولنان برنجی عقده محلی ۸۰ : ۱۰۰ کیلو متره ابعاد
 وجسامتنده در .

سلسله نك بر دیگر عقده نقطه سی دخی جنوب شرقی سده (قوسلی)
 طاغیدرکه ارتفاعنك زیاده کی حسیله (بورقو) ده کائن (تیغنی) دن
 نظر اولاندینی صورتده غایت مخروطی و شماله طوغری اوچ درت کونلك
 بریوروش اجرا سندن صکره واصل اولنه جق کبی کورینور .

سالف الذکر عقده نقطه لری کرک ارتفاع وکر کسه ابعاد جهتیله
 یکدیگرندن خیواجه فرقلی دهابرچوق سلسله لر ایله برلشمشدرکه بونلر
 استقامت جریانی غرب جنوبی یه متوجه اولان برچوق سیل مجرالری
 حصوله کتیرمشلردر .

صورت عمومیه ده شمال غربیدن جنوب شرقی یه طوغری اوزانان

تبستی سلسله‌سی خط تقسیم میاهی شرق و غرب مائله سی نامیله یاد
اولنه بیله جك ایکی مائله تشکیل ایدر .

شرق مائله‌سی صودن و اراضی مسکونه‌دن عاری و خالی اولان
(لیبی) چولنه منتهی اولمق حسبیلله غرب مائله‌سنه نسبت ده‌آزحائر
اهمیت اولدینی کجی مائله مذکورده بولان اوفق تفك وادیلر وسیل
مجرالری دخی نسبتاً آذر . بوسیله درکه (فزان) دن (چاد کولی)
حوضه‌سنه کیده جك کاربانلر اک زیاده غرب مائله‌سی اوزرنده اجرای
سیرو حرکت ایدر لر .

شرق مائله‌سی : بو مائله‌ده اک مهم اولان (باردای) وادیسیدر .
اشبو وادی (قوسه‌سی) طاغنك شمالنده کائن (غومر) طاغنك شمال
عربی اتکلرندن باشلیه رق شمال غربی استقامتی تعقیب وهان تبستی
حدودینی لیبی چولندن تفریق ایلر .

(تارزو) طاغنك شمال و شمال شرقی اتکلرندن بدأ ایدن برچوق
اوفق تفك وادیلر (باردای) وادیسنه صولدن ملاقی اولور لر . بونلرک
اک بللی باشلیلری شونلردر : (ازه) و (موسقا) موقعی یقینده
(باردای) ایله برلشان (ونای یاسقو) (ایفوتوی) ناملرنده اوچ
قولدن عبارت اولان (اودینو) وادیسو (حفری) نك جنوبنده کی
(آرابدای) ایله (غونوآ) (یرایرا) (اوروآ) وادیلرندن و
(باسمرنای) طاغنك شمال اتکلرندن باشلیان (سمیری) وادیسندن
عبارتدر .

غرب مائله‌سی : شمالده (اودوی) وادیسیدر که شمال شرقیدن
جنوب غربی به طوغری ممتد اوله رق صاغدن صولدن برچوق وادیلر
وسیل مجرالری ایله برلشور .

(فزان) دن کلان اک فیصه یول بورادن بکرسه ده بوراده صوتدارکی
خصوصی خیلوجه مشکدر .

بونلرک اک مشهوری اوج درت کوچک قولدن عبارت اولان
(آرو) وادیسی ایله (عرابو) (زوغوغو) وادیلریدر .

(دورزا) وادیسیدر که کذلک شرق شمالیدن جنوب غربیه
طوغری ممتد اولور و برجوق اوفق تفلیک قوللردن حاصل اولان
(تاو) ایله (زوو آر) وادیلرینک برلشمسندن تشکیل ایدر .

(قره ما) وادیسیدر که (قوسی) تپه سنک غرب و جنوب غربی
پایه لرندن باشلیان بر قاج وادینک برلشمسندن حاصل اوله رق اولان
جنوب غربی استقامتی قیبا یدرک (بئراودیغنه) یقیننده طوغری بدن
طوغری به جنوب و جنوب شرقی به توجه ایلر .

طرابلس غرب و فزاندن (بورقو) ممالکنه واوراد کائن (بین)
(کردی) ایله (وون) مواقعه ویاخود (قیشی قیشی) یه کیدن کار بانلر
متعاقباً اشبو وادیلری کچمک مجبوریننده درلر .

(تبستی) ممالکنده اقامت ایدن (تدا) مسلمانلری فوق الحد
جنسکاور و محن و مشاق سفریه به متحمل اولدقلری کبی زیاده سیله ده غیرت
و تمصب دینه به ممالکدرلر . بونلرک قسم اعظمی خیمه نشین اوله رق
طاغلرده و وادیلرده اقامت ایدرلر .

مواقع مشهوره سی (باردای) ایله (باردای) وادیسی یقیننده
و جنوب شرقیده واقع (زوی) (دودوی) و (سردغه) ایله شمال
غربیده واقع (صغری) (ارمزبه) و (ناآو) وادیسنده (تاآو)
مواقعیدر . بونلر میاننده اک مهم اوللر (باردای) ایله (ناآو) در .
(تبستی) ده بین الاهالی (یریکه) نامیله یاد اولسان برده قایلیدجه

وارد ركه اورادن دائى صورتده برچوق غازلر و بخارات تصعد ايدر
و درجه حرارت پك زياده اولديغندن اشبو بخارات و غازاتك تصعد
ايتديكى محله قدر يا قلاشمق قابل اوله مز .

اشبو قابليجه صوينك درجه حرارتى هنوز لايقيه تقدير ايديله
مامش و شوقدر كه يرلى اهالىنك روايته نظراً اوصوبى استعمال ايجون
بهمه حال اولجه صغومتق لازمكلور مش .

بو قابليجه (تارزو) طاغتك شرق اتكنده كائن اولوب بين الاهالى
سگروردى خسته لقارينك تداويسى ايجون استعمال اولنور .

برده (تارزو) طاغتك قسم شمال غريسنده واقع (توزيده)
طاغتك اتكنده (نظرون) قىوسى واردر .

يرليلرك روايته نظراً (امى قوسسى) تپه سنده دخى كذلك بر نظرون
قىوسى و تپه نك اتكنده دخى كذلك ايكي قابليجه موجود ايمش . شوقدر كه
بورالرده شمعى به قدر هيچ بر آوروپالى سياحت ايدمه مامش اولديغندن
صحت و ياعدم صحتى مجهولدر .

(تبستى) جغرافيا نقطه نظرندن اساساً سالف الذكر طاغلر ايله
واديلره ملاقى اولان دره لرك هيئت مجموعه سندن متشكل اراضيدن
عبارت ايسه ده (تبستى) اهالىسى برچوق نقاطه ياييله رق اورالزى دخى
كندى اداره لرى الته المشلردى .

مقدما (۲۲۰ ، ۲۱) درجه طول شرقى ايله (۲۷۰ ، ۲۵) درجه
عرض شمالى به ماللك اولان (قوفره) بيوك واحنى تصرف ايتمشلر و فزان
سجاغتك قسم جنوبيسى و (قاوار) واحنى كاملاً اشغال ايلمشلردى .
بوندن بشقه اوله رق (قانم) ايله (بورنو) به و (انهدى) نك اك
شرقنده بولنان واديلره قدر ييلمشلردى . و برچوق قبيله لر (قاوار)

اوزرینه حرکتله (بورنو) یولی اوزرنده بولسان بالجه واحلر ایله چشمه لری الده ایتشلر و (تومو) طغندن اعتباراً (قوار) ك جنوبه قدر اولان اراضی بی عادتاً (تدا مسملكاتی) حالته قویمشلردی . الحاله هذه بولر (قوفره) بی و (واینانغا) نك شرق و جنوب شرقی جهتلرینی ترك ایتكکه مجبور اولمشلر و حکم سوردکلری اراضی (تبستی) مرکزی اولمق اوزره (تبستی) نك اطراف و جوارنده (۱۸ : ۲۳) درجه عرض و (۲۰ : ۱۲) درجه طول ارمسندده واقع تقریباً (۵۰۰۰۰۰۰) کیلومتره مربعی اراضیدن عبارت قالمشدر .

۳ — { بورقو } مملکتیدرکه (تبستی) واحنك جنوب و جنوب شرقی جهتلرنده و (مرزوق) دن (وادای) ممالیکنه کیدن یولك اوزرنده در .

مشهور واحلری (ین) (کردی) (نفور) (اللبویه) (وون) (تینی) (یاردا) (اورو) در .

بولر میاننده الكیوك واك مشهور اولانی (وون) واحیدر .

۴ — { قوفره ویاخود قوفاره } واحی درکه (بنغازی) ولایتك

جهت جنوبیه سندده و (سرت کیر) دن (وادای) ممالیکنه کیدن یولك اوزرنده در . فقط بویول اوزرنده صورتدارکی غایت مشکل اولدیغندن افریقای مرکزییه بورادن ایلروملك پك زیاده مشكلدر . مشهور موقعلری (عربیه) ایله (کبابو) در .

۳ - جغرافیای اقونومیکی .

معادن - صحرای = یرك اك بللی باشلی خالصات معدنیه سی
(طوزدن) عبارتدر .

طرز معدنی سودانده بولمندی ایچون اوراده صحرای کیرده
بولان مملحه لردن اخراج اولنان طوز قوللانیلور .
بومعدنی اخراج وشورایه بورایه نقل ایدنلر اکثریتله (توارك) اقوامیدره
موجود اولان مملحه لردن هر سنه (۲۰ الی ۸۰) بیک دوه یوکی طوز
اخراج اولنور . وهر کیلوغرامی (۲۰۰) الی (۳) فرائق قیمتنده
فروخت اولنور .

صحرای کیرده مشهور اوله رق درت مملحه واردر .
برنجیسی : بحر محیط یقیننده (بیل) مملحه سیدرکه بورادن اخراج
اولنان طوز (یوقاری سنه غال) ایله (یوقاری نژر) جهتلرینه
کتوریلور .

ایکنجیسی : (تاودنی) مملحه سیدرکه بورادن اخراج اولنان طوز
دخی کذلک (یوقاری نژر) ایله (سودان مرکزی) جهتلرینه
کتوریلور .

اوچنجیسی : (آمادغور) مملحه سیدرکه بومملحه (حوغاز)
سلسله سی یقیننده در . وخیلوجه ده زنکین ایسه ده ارباب تجارت
بورانده پک چوق طولاشه منزلر .

دردنیمسی : (بیلما) مملحه سیدرکه (حوصه) مالکنک بر قسمی
ایله (بورنو) مالکنده بورادن اخراج اولنان طوز قوللانیلور .
وبومملحه ده طوزک اخراجی تبخر اصولا در . وهر سنه تقریباً

۳۰۰۰۰ دوه يوكلنور . بهر دوه (۱۵۰) الى (۲۰۰) كيلو غرام يوكلنه .
 بيلديكندن بو حسابجه هر سنه اخراج اولنان طوزك مقداری وسطی
 اوله رق (۵۰۰۰) الى (۶۰۰۰) طونيلاته دن عبارت اولمق لازمكلور .
 نباتات — صحراي کيرک بر قسم اعظمی چيلاق چولاردن عبارت
 اولديشندن اورالرده حبوبات يتشمديکي کي بعض يايالارک اوزرنده نادراً
 نشو و نما بولان قاطر طرناغي ، ويپاني کيکيکدن و برنوع آقاسيادن بشقه
 هيچ يرشي بولمز .

واحدله کليجه بونلرک بعضيلرنده ارپه ، بغدادی ، حبوبات ، سبزه
 نوغدن اوت بروتشور .

اشجار دخی اکثريتله حرما اغاچلاردن عبارت اولوب بعض
 واحلرده اينجر ، بادم ، قايصی ، نار ، وپک نادر اوله رق الما اغاچلری
 بولنور .

حيوانات — حيوانات چوالرده بيه جاک بوله مقداری ايچون
 اورالرده نادراً کور يولور .

واحدله بولنان حيوانات وحشيه : دوه قوشی ايله (ووادار) دينلان
 برنوع يله لی قويونلرک بونلردن دوه قوشی صحراي کيرک قسم شماليسنده
 وديکری دخی واديلرده و غایت صرب و ميللی محللرده بولنور .

بونلردن بشقه يپاني کيک ايله يرلی اهالينک (ديب) تسميه
 ايتدکاري چقال و چول تلکيکسی ، و برنوع فاره ، و آهو کثرتليدر .
 طیور کوکرچين ، قارغه ، بايقوش ، دن و حيوانات زاحفه دخی
 کرتشکله ، انکرك ييلاز ، و خصوصيه غایت کثرتلی اولان عقربدن
 عبارتدر .

چکرک ، سنک ، سيديوری سينک پيره ، کي هوام پک
 چوقدر .

حیوانات اهلیه ایسه اوکوز دوه مختلف الجنس کچی بزوع
قویون طاووق و آدن عبارتدر .

صنایع — صحرای کبیرده پک چوقار باب صنایعه تصادف اولنمز .
الچوق اعمال اولنان اشیا اوزنکی ، کم ، اگر طاقی ، حاصیر ،
قلنج ، خنچر ، مزراق ، ایله برطاقم اوفق تفک اشیا بیتیه دن
عبارتدر .

شوقدرکه بض عادی قیومچیلر التون خلقه ، و بیله زیك اعمال
ایتدکاری کچی عشرتله ایچنده کچی ودوه تویندن قماش نسج و اعمال
ووحشی حیوانات دریلرینی وفیل دیشی ایله کرکدان بویندوزینی
اصلاح ایدن کسه لر بولنور .

تجارت — صحرای کبیرده تجارت (طرابلس غرب) ولایتی اهالیسی
ایله یرلی اهالی و (سودان) دن کلانلر واسطه سیله اجرا اولنور .
و بوتجارت معادن بچشده باللی باشلی اوله رق درت ملحه دن اخراج
اولندیغنی ذکر و بیان ایتدیکمز طوز ایله خرما و سائر کچی میوه نك
و بعضاً حبوباتك اکثریا مبادله طریقله بیع و فروختدن عبارتدر .
تجارت اساساً برقاج مهم طریق اوزرنده اجرا اولنور که اولنورده
شونلر در :

(فزان) سنجاغی مرکزی اولان (مرزوق) قصبه سندن (چاد)
کولنك حوضه غربیه سنده واقع (بورنو) ممالکینه کیدن یول که
(طرابلس غرب) ولایتنك منتهای حدود جنوبیستی تشکیل ایدن
(غات) قصبه سی ایله (بیاما) دن کچر .
(غدامش) قصبه سندن سودان مرکزینك مرکزنده

بولان (قانو) به کیدن یول که کذلاک (غات) قصبه سی ایله (ایدلز)
قصبه سندن و (آیر) واخندن کچر .

(غات) قصبه سندن (تمبوقطو) به کیدن یول که : (عین ساله)
دن کچر .

(تمبوقطو) دن (تافیه) به کیدن یول که (آرووان) (تاودنی)
دن کچر .

(تافیه) و (توعات) دن (قانو) به کیدن یول که (ایدلز)
و (آیر) ویاخود (ایدلز) ی شرقده براقه رق طوغری بدن طوغری به
(آیر) دن کچر .

بوندن بشقه اوله رق (آغادیز) دن (بیلما) به و (توعات) دن
(سوف) ه و (سوف) دن دخی (غات) ه کیدن یولار
واردر .

ایشته کوریلپور که تونس امارتی ایله طرابلس غرب ولایتی
سواحلی سیاهیلر مملکتته ربط ایدن (غدامش) یولیدر .

مع مافیه (مرزوقی) دن کچه رک کیدن طریق دها چابوق ودها
طوغری اوله رق (بورنو) ممالکنه داخل اولور .

(جزایر) دن کلان یولار دخی (غوله آ) واسطه سیله
(تیدیکات) واحنه و (عین ساله) به ویاخود (غورارا) واحنه
(تیمومون) ه واورا لردن دخی (تمبوقطو) ویاخود (بورنو)
ممالکنه اصلی اولور .

(فاس) ممالکی منهای حدود جنوبنده و بحر محیط اطلاسی ساحلی
اوزرنده واقع (نون) موقعندن بدأ ایدن بریول دها واردر که بویول
بعض یرلرده ساحلک برقاج کونلاک ایچرولرینه کیردیکی کبی بعض یرلرده

دخی ساحله زیاده یا نلمشق اوزره کیدر . و (آرغین) اوزراندن
(سن لوئی) یه منتهی اولور . مع مافیه (نون) موقعندن حرکت
ایدن کاربانلر علی الاکثر (ییل) و اورادنده (آدرار) کیدرلر .
(آدرار) دن (تمبوقطو) یه کلان یول دخی (تاغان) و یاخود
(تیشی) و (والانا) دن کچر .

(فاس) کاربانلری (تمبوقطو) یه تشرین نائیده کله رک کانون اولده
ویاخود کانون نائیده عودت ایدرلر .

الک مهم طرق تجارت بونلردن عبارت اولوب بونلرک هیئت عمومیه سنه
نظر اولند بقی صورتده (غات) واحیله صحرای کیرده واقع (توعات)
(آغادیز) (بیلما) واحلرینک (سودان) ایله (فاس) (جزائر) ،
(تونس) ، (طرابلس غرب) لیمانلری آره سنده تأمین و تأسیس
مواصلات ایتدکلری کوریایور .

صحرای کیرده آمد شد ایدن کاربانلر (۳۰۰۰) الی (۴۰۰۰)
قدر دوه ایله (۱۵۰۰) الی (۲۰۰۰) کشیدن عبارت اولوب
برکونلک یورویش طولی (۳۰) الی (۳۵) کیلو متره دن عبارت
ایسه ده صویه تصادف اولنه میان و خصوصیه کاربانک بر باصفینه
اوغرامسی محتمل اولان یرلرده بومقدار تضعیف اولنور .

وبعض یرلرده کاربانک بلاتمه که آمد شد ایده بامسی ایچون توارک
عشیرتلیینه بومقدار مبلغ اعطا اولنور که بوسایه ده کاربان کمال امنیتله
یولنه دوام ایدر .

صحرای کیرده بولنان خیمه نشینلرک اکثریسی ییلدیزلره باقرق
اجرای سیر و حرکت ایتدکلرندن برجلری پک ایو طانورلر . و اکثریا
کوندز نهایت درجه یه واران شدت حرارتده اجرای مشیته کیجه
یورویشلرینی ترجیح ایدرلر .

— قسم ثالث —

سودان

۱ -- جغرافیای طبیعی

حدود -- سودان و یا خود یرلی اهلینک تعیرنجه (تکرور)
دینلان اراضیء واسعه شمالاً : صحرای کیره منتهی اولوب بوراده
معین برحدود طبیعی موجود دکدر .

غرباً : (سنغامیا) مملکتی و (فوناجالون) طانگی و (غامیا)
(فاله مه) (یافغ) و (سنه غال) نهرلری حوضه علیای ؛
جنوباً : (کنیه) ممالکی و (قونغ) طاغلری ، و (بنوعه) نک
صولنده (ه) درجه عرض شمالیدن خط استوایه قدر ممتد اولان
احوالی نامعلوم برمنطقه ،

شرقاً : نیل ابیض ایله محدود ومحاطدر .
(دارفور) ایله (کوردفان) ممالکی اشبو (نیل ابیض) حوضه
سنده در .

اقلیم -- فوق الحدحادر . درجه حرارت نیسان آینده (قوقا)
شهرنده (ه) ه واصل اولور . جهات سائرده جزوی تخلف ایدر .
(دارفور) ده یغمور موسمی تموزدن ایلوله قدرسه ده (بورنو)
ده دهها زیاده در .

علی العموم سودان ممالکنده یغمور پک زیاده داعی مضرتردر .
عوارض زمین -- (سودان) ممالکی جهت شمالیه سنده پک

آز عارضه لیدر . اکثر محلك ارتفای وسطی اوله رق اوچ ایله درت . یوز متره آره سنده مبتدلدر . فقط جهت غربیه ده (فوتا جالون) و قسم جنوبی سنده پایه لری (نیرژ) نهرینك صاغ ساحلنه قدر واصل اولان (قونخ) طاغلری و شرق طرفنده (چاد) کولی ایله (بنوعه) آره سنده بولنان (ماندارا) سلسله سی [ده لابدا و مندیف طاغلری] و (بنوعه) نك صولنده (قامه رون) سلسله سیله برلشمك اوزره جنوبه طوغری اوزانان و اوچ بیک متره ارتفاهه مالك بولنان (آلا تیکا) طاغلری موجود بولندیقی جهتله اولدقجه عارضه لیدر .

میاه جاریه — علی العموم سودان ممالکی اوچ ورسانه [مائله] تقسیم اولنه بیلور .

برنجیسی — (شرق ورسانی) و یاخود (نیل ابیض ورسانی) در . بو ورسانك سودان مرکزی به جهت تعلقی اولمیوب الحبق سودان شرقی به تعلقی اولدیغندن بوکا دائر اوزون اوزادی به تفصیلات اعظاسندن صرف نظر اولنور .

ایکنجیسی — (مرکزی ورسان) یاخود [داخلی کوللر مائله سی] در .

بوکوللردن بری (وادای) ممالکی دروننده بولنان (فتری) ودیکری دخی [سودان بحر حززی] اطلاقه شایان اولان (چاد) کولیدر .

(چاد) کولی ایکی یوز یکرمی کیلو متره طول و ایکی یوز کیلو متره عرضه مالك اولوب عمقی وسطی اوله رق بش متره و مساحه سطحیه سی — بعض جغرافیا کتسابلرنده اوتوز یدی بیک درت یوز قرق متره مربعی

اولمق اوزره کوسترلمش ایسهده — سیاح مشهور (ناحتیغال) ک بیاننه کوره یکر می یدی بیک متره مر ایدر .

سطحی سطح بچردن (۱۷۰) مترو مرتفع اولوب (چاد) کله سی مقدا اوراده اسکان ایدن اهالی لساننده بیوک صو بریکندیسی معناسنه کلوردی . الحاله هذه مذکور کوله یرلی اهالی (قولو) تعیر ایدر لکه بوده عین معنایه در .

چاد کولنک دروننده خصوصیه جهت شرقیه سنده برچوق آطه لر موجوددر .

مذکور اطه لرک بعضلری مسکون اولوب اک مسکون بولنا نرنده بیک کشتی قدر بولنور . سکنة مذکور نك قسمی اعظمی چوق زماندنبرو دین مبین اسلام ایله مشرف اولمش لردر .

کولک واطه لرک ساحلنده (طوز) و (نظرون) معدنلری بک چوقدر .

سودان مرکزنده بولنان صولرک برچوغی بوکوله آقارکه اونلر کده مشهورلری شولردر .

{ شاری ! نهری — بونهر جنوبدن شماله طوغری جریان و (باغری) ممالکی درونندن مرور ایدر . و (قوسسوری) موقعنده کذلک شمالدن جنوبه طوغری جریان ایتمکده بولنان (لوغون) صویله برلشدکن وخیلودن خیلویه کسب وسعت ایتدکن صکره (چاد) کوانه منصب اولور .

صحرای کیرده و (چاد) کولنک سواحل شمالیه سیله سواحل جنوبیه سنده اجرای سیاحت ایدن سیاح مشهور (ناحتیغال) ک روایتنه

نظراً اشبو نهرک منصبندن اعتباراً یتش کیلو متره مسافه یه قدر اولان قسمک عرضی تقریباً سکز یوز متره ومنصبنده سرعتی ثانیه ده بر متر دردر .

{ قومودوغو } یا خود { یه وو } نهری — غرب جنوبیدن شرق شمالی یه طوغری جریان و (حوصه) ایله (بورنو) ممالکنندن مرور ایدر .

(شاری) نهرینه نسبت دها کچوک اولوب طولی تقریباً آلتیوز کیلومتره کنشلیکی سکسان متره قدردر .

بونلردن بشقه (مبولو) و (غامبارو) کبی دها برچوق اوفق تفک صولر وارایسه ده بونلر پک آز حائر اهمیت ایلد قلرندن اوزون اوزادی یه ذکر و تعدادلرندن صرف نظر اولمشدر .
اوچنجیسی — (نیژر) ورسانی [جولیا وقوارا] در .

{ نیژر } نهری — (لوما) طاغلرندن و [تابی] یماجلر .

ندن نبعان ایله (فارانه) موقعنه قدر جنوبدن شماله طوغری جریان ایتدکدن صکره اوراده غربه طوغری توجهله (وواسسه لو) یه واصل واورادن کذلک شمال استقامتی الهرق (ماندنغ) طاغارینه ملاقی اولور . بعده شمال شرقی یه توجهله (تمبوقطو) نک لیمائی حکمنده اولان (قابارا) یه قدر بو استقامتی تعقیب ایدر .

و (قابارا) دن اعتباراً غایت بیوک برقوس تشکیل ایتدکدن صکره جنوبه توجه ودها برچوق کیرتی وچیقندیلر پیداسیله غایت بیوک بر ذاله [دلتا] و برقاج آغز ایله (کینه) کور فزینه منصب اولور .
نهرک علی التخمین طولی اوچ بیک بشیوز کیلو متر دردر .

HANDBOUND
AT THE

UNIVERSITY OF
TORONTO PRESS

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 00317233 5